

7103

Α. ΓΕΩΡΓΟΠΑΠΑΔΑΚΟΥ

ΛΕΞΙΚΟΝ
ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΟΣ ΤΑ ΑΝΩΜΑΛΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

ΟΓΛΟΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΒΕΑΤΙΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΠΗΥΣΗΜΕΝΗ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΜΟΛΧΟ

ΟΔΟΣ ΤΣΙΜΙΣΚΗ 10
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1964

Α. ΓΕΩΡΓΟΠΑΠΑΔΑΚΟΥ

113

Τὸν ἐπιπέδου ὀρθογώνου κ. Αλέξου
δυνατά.

Μέλις
Ἐκπαιδευτικῆς

ΛΕΞΙΚΟΝ
ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΟΣ ΤΑ ΑΝΩΜΑΛΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

ΟΓΔΩΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΠΗΥΣΗΜΕΝΗ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΛΕΞΗ ΔΗΜΑΡΑ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΜΟΛΧΟ

ΟΔΟΣ ΤΣΙΜΙΣΚΗ 10
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1964

Τὰ γνήσια αντίτυπα φέρουν τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Εἰς τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν ἔγιναν αἱ ἀκόλουθοι βελτιώσεις:

1. Εἰς τὴν *Εἰσαγωγήν*, εἰς τὸ τέλος, ἀνεγράφησαν οἱ κανόνες περὶ τῆς ποσότητος τοῦ διχρόνου τῆς παραληγοῦσης τῶν βαρυντῶν ρημάτων.

2. Κατελέχθησαν καὶ ἄλλα ρήματα καὶ ἀνεγράφησαν τύποι πᾶσι ἀπαντοῦν εἰς τοὺς Τραγικοὺς ἢ εἰς μεταγενεστέρους συγγραφεῖς διδασκομένους εἰς τὸ Γυμνάσιον.

3. Ρηματικοὶ τύποι πολὺ ἀνώμαλοι, ὅπως λ.χ. *ἐγρήγορα*, *ἐδήδοκα*, *ἐνήνοχα* κλπ. ἀνεγράφησαν καὶ ὡς λήμματα μὲ παραπομπὴν εἰς τὰ ρήματα πού ἀνήκουν.

4. Ἐσημειώθη ἡ ποσότης τοῦ διχρόνου θεματικοῦ φωνήεντος μόνον τῶν ἐξαίρεσεων τῶν κανόνων περὶ τῆς ποσότητος τοῦ διχρόνου τῆς παραληγοῦσης ἢ ρημάτων μὴ μνημονευομένων ἐκεῖ. Διὰ τὴν ποσότητα τοῦ διχρόνου τῆς παραληγοῦσης ὄλων τῶν ἄλλων ρημάτων πρὲπει ὁ ἀναγνώστης νὰ ἀνατρέξῃ εἰς τοὺς κανόνας αὐτοῦς.

5. Συνεπληρώθη τὸ βιβλίον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ἐτυμολογικῶν πληροφοριῶν.

Θεσσαλονίκη, Φεβρουάριος 1954

A. Γ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Καὶ εἰς τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν ἔγιναν ἀρκετὰ βελτιώσεις. Οὕτω κατελέχθησαν καὶ ἄλλα ρήματα καὶ ἀνεγράφησαν τύποι πᾶσι ἀπαντοῦν εἰς τοὺς Τραγικοὺς ἢ εἰς μεταγενεστέρους συγγραφεῖς διδασκομένους εἰς τὸ Γυμνάσιον. Συνεπληρώθη ἐπίσης τὸ βιβλίον τόσον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ἐτυμολογικῶν πληροφοριῶν ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς συντάξεως τῶν ρημάτων καὶ τῆς σημασίας τῶν συνθέτων.

Θεσσαλονίκη, Ἰανουάριος 1958

A. Γ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΟΓΔΟΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Καὶ εἰς τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν ἐγένοντο ἀρκετὰ ἀλλαγὰι καὶ προσθήκαι καὶ γενικῶς ἐνημερώθη τὸ βιβλίον. Χάρις εἰς τὸν ἐκδότην κ. Μόλχο καὶ τὸν κ. Ν. Νικολαΐδην τὸ βιβλίον ἐμφανίζεται ἀριώτερον καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ἐκτυπώσεως.

Θεσσαλονίκη, Μάιος 1964

A. Γ.

ΣΥΓΚΕΚΟΜΜΕΝΑΙ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ

ἀμτβ.	=	ἀμετάβητον	ποιητ.	=	ποιητικόν
ἀναλ.	=	ἀναλογικόν, -ῶς	πρβλ.	=	παράβηλε
ἀντίθ.	=	ἀντίθετον	πρόθ.	=	πρόθεσις
ἀόρ.	=	ἀόριστος	προθεμ.	=	προθεματικόν
ἀπαρ.	=	ἀπαρέμφατον	πρκ.	=	παρακείμενος
ἀποθ.	=	ἀποθετικόν	προστ.	=	προστακτική
ἀπρόσ.	=	ἀπρόσωπον	πρόσφ.	=	πρόσφυμα
ἀρχ.	=	ἀρχικόν	πρτ.	=	παρατακτικός
ἀσθ.	=	ἀσθενές	ρ.	=	ρῆμα
ἀττ. πεζ.	=	ἀττικοὶ πεζογράφοι	ρηματ.	=	ρηματικόν
αὐτοπ.	=	αὐτοπαθές	σημ.	=	σημείωσις
βλ.	=	βλέπε	σημασ.	=	σημασία
δωρ.	=	δωρικὸς	σπν.	=	σπανίως
ἐνεργ.	=	ἐνεργητικόν	στερ.	=	στερητικόν
ἐπένηθ.	=	ἐπένησεις	σύνθ.	=	σύνθετον
ἐπικ.	=	ἐπικόν	σύντ.	=	σύνταξις
ἐπιρ.	=	ἐπίρρημα, - τικῶς	συνών.	=	συνώνυμον, - α
ἐτυμ.	=	ἐτυμολογία	τετ. μέλ.	=	τετελεσμένος μέλλ.
εὐκτ.	=	εὐκτική	ὑπερσ.	=	ὑπερσυντέλικος
θέμ.	=	θέμα	ὑποτ.	=	ὑποτακτική
θεματ.	=	θεματικόν	[ ]	Οἱ τύποι ἐντὸς ἀγκυλῶν εἶναι ποιητικοὶ ἢ μεταγενέστεροι.	
ἰσχ.	=	ἰσχυρόν		Κάθετος γραμμῇ ἐτέθη ὅπου ἦτο ἀνάγκη νὰ διακριθοῦν διαφορητικὰ σημασίαι ἐνὸς ρήματος	
ἰων.	=	ἰωνικὸς	( )	Ἐντὸς παρενθέσεως εὐρίσκονται τύποι τοῦ αὐτοῦ χρόνου, εἰς ἄλλα ὅμως πρόσωπα ἢ ἐγκλίσεις.	
λατ.	=	λατινικόν			
μέλ.	=	μέλλων			
μτβ.	=	μεταβατικόν			
μτγν.	=	μεταγενέστερον			
μτχ.	=	μετοχή			
όριστ.	=	όριστική			
παθ.	=	παθητικόν			
περιφρ.	=	περιφραστικῶς			
πιθ.	=	πιθανόν			

Διὰ τὴν ποσότητα τοῦ διχρόνου τῆς παραληγουσῆς τῶν βαρυτόνων ρημάτων βλέπε τοὺς κανόνας εἰς τὴν σελ. 10. Εἰς τὸ σῶμα τοῦ βιβλίου ἐσημειώθη ἡ ποσότης τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος μόνον τῶν ἐξαιρέσεων τῶν κανόνων τούτων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I. ΤΟ ΡΗΜΑ. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

Ρήμα λέγεται ή λέξις, ή όποία φανερώνει ότι τό ύποκείμενον ενεργεί ή πάσχει κάτι τι ή εύρίσκεται εις μίαν κατάστασιν.

Πάν ρήμα έχει πολλούς και διαφόρους τύπους με τους όποιους δηλούνται τά λεγόμενα παρεπόμενα, δηλ. παρακολουθήματα του ρήματος, ήτοι ή διάθεσις, ή συνζυγία, ή φωνή, ό χρόνος, ή έγκλισις, τό πρόσωπον και ό αριθμός. Περὶ πάντων τούτων βλέπε τήν γραμματικήν.

Βάσις δια τόν σχηματισμόν τών διαφόρων τύπων του ρήματος είναι τό θέμα. Τό θέμα κατά κανόνα παράγεται εκ τινος ρίζης δια τής προσθήκης στοιχείων τινών εις τήν αρχήν ή εις τό τέλος αυτής (προθημάτων και επιθημάτων). Ρίζα λέγεται τό τμήμα που αποτελεί τήν βάση όλων τών λέξεων μιᾶς και τής αυτής ομάδος· π. χ. φερ-, φορ-, φαρ-, φρ- (φέρω, φόρος, φαρ-έτρα, δί-φρ-ος) είναι μορφαί μιᾶς και τής αυτής ρίζης και έχουν όλαι τήν σημασίαν του φέρειν. Τό θέμα είναι δυνατόν ενίοτε να συμπίπτει πρὸς τήν ρίζαν. Διακρίνομεν δύο ειδών θέματα, τό χρονικόν και τό ρηματικόν. Χρονικόν θέμα λέγεται εκείνο από τό όποϊον σχηματίζονται οι τύποι ενός ώρισμένου χρόνου ή ώρισμένων χρόνων του ρήματος. Κανονικῶς έχουν κοινόν χρονικόν θέμα ό ενεστώς με τόν παρατατικόν, ό μέλλων με τόν άόριστον και ό παρακείμενος με τόν υπερσυντέλικον και τόν τετελεσμένον μέλλοντα. Δια τούτο οι χρόνοι: ενεστώς, μέλλων και παρακείμενος, λέγονται βασικοί ή κύριοι ή άρχικοί χρόνοι, οι δε: παρατατικός, άόριστος, υπερσυντέλικος και τετελεσμένος μέλλων δευτερεύοντες ή ιστορικοί χρόνοι. Ρηματικόν θέμα λέγεται τό τμήμα εκείνο του ρήματος, τό όποϊον αποτελεί τήν βάση του σχηματισμού πάντων τών χρονικῶν θεμάτων αυτού. Ούτω τό ρηματικόν θέμα του ρήματος κίπτω είναι κυβ-, εξ αυτού δε έσχηματίσθησαν τά χρονικά θέματα: κυπι-, κυψ-, κε-κυψ-.

Τό ρηματικόν θέμα είναι ενίοτε τό ίδιον με τό ενεστωτικόν θέμα (λύω, γράφω, μένω) συνηθέστερον όμως εύρίσκεται ή από τόν άόρ. β' (μανθάνω ρημ. θέμ. μαθ-, άόρ. β' έ-μαθ-ον) ή από κάποιαν λέξιν εντυμολογικῶς συγγενή με τό ρήμα (βλάπτω-βλάβη, ράπτω-ραφή, άγγέλλω-άγγελος, αἰρω-άρισσις).

Ο χαρακτήρ ενός χρονικοῦ θεματος λέγεται χρονικός χαρακτήρ, ό δε χαρακτήρ του ρηματικοῦ θεματος ρηματικός χαρακτήρ. Εν τοις εξῆς όταν γίνεται λόγος περὶ χαρακτήρος νοεῖται ό ρηματικός χαρακτήρ. Κατά τόν χαρακτήρα του ρηματικοῦ θεματος τά ρήματα διακρίνονται εις φωνηεντόληκτα και συμφωνόληκτα: λύω, παιδεύω, ἴστημι βλέπω, κύπτω, δείκνυμι. Υποδιακρίονται δε:

1. Τά μεν φωνηεντόληκτα εις άσυναίρετα ή βαρύτονα (κωλύω,

χρῖ-ω, γράφ-ω) καὶ συνηρημένα ἢ περισπώμενα (τιμάω-ῶ, ποιέω-ῶ, δουλόω-ῶ).

2. Τὰ δὲ συμφωνόληκτα εἰς ἀφωνόληκτα (ἄγ-ω, βλέπ-ω, πείθ-ω) καὶ ὑγρόληκτα ἢ ἐνρυνόληκτα (αἶρ-ω, στέλλ-ω, μέν-ω, νέμ-ω).

II. ΣΥΝΘΕΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΥΝΘΕΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

Τὸ ρῆμα μόνον μετὰ προθέσεως συντίθεται ὡς πρώτου συνθετικοῦ (δια-βαίνω, κατα-λύω, προσ-φέρω). Τὰ τοιαῦτα ρήματα λέγονται σύνθετα καὶ λαμβάνουν τὴν αὐξῆσιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν ἔσθωθεν, δηλ. μετὰ τὴν πρόθεσιν: δια-βαίνω—δι-έβαινον—δια-βέβηκα, κατα-λύω—κατ-έλυον—κατα-λέλυκα.

Ὅταν ἓνὸς ρήματος τὸ πρῶτον συνθετικὸν δὲν εἶναι πρόθεσις ἀλλ' ἄλλο μέρος λόγου τὸ ρῆμα τοῦτο λέγεται παρασύνθετον. Τὰ παρασύνθετα ρήματα παράγονται ἀπὸ ἄλλας λέξεις οὐχὶ ἀπλᾶς ἀλλὰ συνθέτους μὲ πρῶτον συνθετικὸν ὄνομα ἢ ἐπίρρημα ἢ ἀχώριστον μόριον ἢ καὶ π ρ ὀ θ ε σ ι ν λ. χ. στρατός, ἄγω-στρατηγός-στρατηγέω-ῶ, σῦκον, φαίνω-συκοφάντης-συκοφαντέω-ῶ, εὖ, τύχη-εὐτυχής-εὐτυχέω-ῶ, σύμμαχος-συμμαχέω-ῶ, ἢ καὶ ἀπὸ δύο ἢ περισσοτέρως λέξεις, αἱ ὁποῖαι κανονικῶς συνεκφέρονται καὶ ἀποτελοῦν μίαν ἔννοιαν ἀλλὰ δὲν ἐνοῦνται εἰς μίαν λέξιν σύνθετον· λ. χ. ἐν χειρὶ τίθημι-ἐγχειρίζω, κατὰ χώραν τίθημι-καταχωρίζω, νοῦν τίθημι-νοθετῶ κλπ.

Τὰ παρασύνθετα ρήματα συνήθως λήγουν εἰς -έω-ῶ (ἄδοξος-ἄδοξέω-ῶ, ἀτυχής-ἀτυχέω-ῶ, σύμμαχος-συμμαχέω-ῶ, προθύμος-προθυμέομαι-οῦμαι), ἐνίοτε ὁμως καὶ εἰς -ίζω (εὐδαίμων-εὐδαιμονίζω), -άζω (ἄτιμος-ἀτιμάζω), -άω-ῶ (μελάγχολος-μελαγχολάω-ῶ), -αίνω (δυσχερής-δυσχεραίνω), -όω-ῶ (ἀσθενής-ἀσθενόω-ῶ), -εύω (ἡνίοχος-ἡνιοχεύω), -εύομαι (φιλόanthropos-φιλανθρωπεύομαι).

Τὰ παρασύνθετα ρήματα τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον συνθετικὸν δὲν εἶναι πρόθεσις λαμβάνουν τὴν αὐξῆσιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν ἔξωθεν, δηλ. εἰς τὴν ἀρχὴν ὅπως καὶ τὰ ἀπλᾶ ρήματα· π. χ. δυστυχῶ (δυσ-τυχής), ἐ-δυστύχων, δε-δυστύχηκα· ἀδικῶ (ἄ-δικος), ἡ-δίκουν, ἡ-δίκηκα κλπ. Τὰ παρασύνθετα ρήματα ποῦ παράγονται ἐκ λέξεων συνθέτων μὲ πρόθεσιν συνήθως λαμβάνουν τὴν αὐξῆσιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν ἔσθωθεν, δηλ. μετὰ τὴν πρόθεσιν, ὅπως τὰ σύνθετα· π. χ. συμμαχῶ (σῦμ-μαχος), συν-νεμάχων, συμ-μεμάχηκα· παρανομῶ, (παρά-νομος), παρ-ενόμων, παρᾶ-νε-νόμηκα κλπ. Σπανιώτερον αὐξάνονται καὶ ἀναδιπλασιάζονται ὡς ἀπλᾶ· π. χ. ἐγγυῶ (ἐγγύη), ἡγγύων, ἡγγύηκα· ἐμ-πολῶ (ἐμπολή), ἡμπόλων κλπ.

III. ΑΠΟΘΕΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

Ἀποθετικά ρήματα λέγονται τὰ ρήματα τὰ ὁποῖα ἔχουν μόνον τὴν μέσην φωνήν· π. χ. δέχομαι, ἔρχομαι, μάχομαι (δέχω, ἔρχω, μάχω

δὲν ὑπάρχουν), ὠνομάσθησαν δὲ οὕτω ὑπὸ τῶν παλαιῶν γραμματικῶν, διότι ἐσφαλμένως ἐνόμισαν ὅτι ταῦτα ἀρχικῶς εἶχον καὶ ἐνεργητικὴν φωνήν, τὴν ὁποίαν ἔπειτα ἀπέβαλον (ἀπέθεντο). Ἐκ τούτων :

1. Ἄλλα ἔχουν μόνον μέσον ἀόριστον ἀ' ἢ β' με ἐνεργητικὴν σημασίαν: ἀσπάζομαι - ἠσπασάμην (=ἐχαιρέτησα), αἰσθάνομαι - ἠσθόμην (=ἐκατάλαβα). Ταῦτα λέγονται ἀποθετικὰ μέσα.

2. Ἄλλα ἔχουν μόνον παθητικὸν ἀόριστον με ἐνεργητικὴν σημασίαν: βούλομαι - ἐβουλήθην (=ἠθέλησα), ἐπιμέλομαι - ἐπεμελήθην (=ἐφρόντισα). Ταῦτα λέγονται ἀποθετικὰ παθητικά.

3. Ἄλλα ἔχουν καὶ μέσον καὶ παθητικὸν ἀόριστον, τὸν μὲν μέσον με σημασίαν ἐνεργητικοῦ, τὸν δὲ παθητικὸν με σημασίαν παθητικοῦ: αἰτιῶμαι, ἠτiasάμην (=κατηγόρησα), ἠτιάθην (=κατηγορήθην), ἰῶμαι, ἰασάμην (=ἐθεράπευσα), ἰάθην (=θεραπεύθην). Ταῦτα λέγονται ἀποθετικὰ μεικτά.

IV. ΕΛΛΕΙΠΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

Ἐλλειπτικά ρήματα λέγονται τὰ ρήματα, τὰ ὁποῖα δὲν σχηματίζουν πάντας τοὺς χρόνους ἐκ τοῦ αὐτοῦ ρηματικοῦ θέματος ἀλλὰ τινὰς αὐτῶν ἐξ ἄλλων θεμάτων συγγενῶν κατὰ τὴν σημασίαν. Τοιαῦτα ρήματα εἶναι τὰ: αἰρέω-ῶ, λέγω ἢ ἀγορεύω, ἐσθίω, ζῶ, τρέχω, ὄρω, ἔρχομαι, φέρω, ὠνοῦμαι κ.ἄ.

V. ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

Τὰ πλεῖστα τῶν ρημάτων τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης δὲν ἀκολουθοῦν τοὺς ὀρισμένους γενικοὺς κανόνας τῆς γραμματικῆς διὰ τὸν σχηματισμὸν καὶ τὴν σημασίαν τῶν χρόνων των. Τὰ ρήματα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δὲν ἀκολουθοῦν τοὺς κανόνας αὐτοὺς εἴτε ὅλους εἴτε μερικοὺς λέγονται ἀνώμαλα. Τὰ ὑποδιαιροῦμεν εἰς τρεῖς τάξεις: α) Ἀνώμαλα κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν χρόνων. β) Ἀνώμαλα κατὰ τὴν κλίσιν καὶ γ) Ἀνώμαλα κατὰ τὴν σημασίαν τῶν χρόνων.

1. ΑΝΩΜΑΛΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΝ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Πλεῖστων ρημάτων τὸ ρηματικὸν θέμα μεταβάλλεται ποικιλοτρόπως κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφόρων χρόνων αὐτῶν. Οὕτω μερικῶν ρημάτων ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων :

α) Τὸ ἐνεστωτικὸν θέμα σχηματίζεται δι' ἀναδιπλασιασμοῦ, δι' ἐπαλαγήφειας δηλονότι τοῦ ἀρχικοῦ συμφώνου τοῦ ρηματικοῦ θέματος με ἐν ι (ἐνεστωτικὸς ἀναδιπλασιασμός): βι-βρώσκω, γί-γνομαι, γι-γνώσκω, δι-δάσκω, δι-δωμι, τί-θημι, (ἀντὶ θί-θημι), μι-μνήσκω κλπ.

β) Τὸ θέμα ἐνισχύεται εἰς τὴν ἀρχὴν με ἐν φωνήεν (προθεματικὸν φωνήεν): στραπ- (πρβλ. στεροπή)—ἀ-στράπτω· κέλλω (ποιητ.)—

δ-κέλλω=ρίπτω τὸ πλοῖον εἰς τὴν ζηράν λιπ- (πρβλ. ὄμηρ. λίπα)—
ἀ-λείφω κλπ.

γ) Ἄλλων ρημάτων τὸ θέμα ὑφίσταται διαφορὸς μεταβολὰς εἰς τὸ μέσον, τὰ φωνήεντα δηλ. καὶ αἱ δίφθογγοι τοῦ θέματος εἰς πολλοὺς παλαιούς χρόνους (ὅτε ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα δὲν εἶχεν ἀποχωρισθῆ τῆς λατινικῆς καὶ Ἰνδικῆς καὶ ἀπετέλει κλάδον τῆς Ἰνδοευρωπαϊκῆς) ὑπέστησαν μεταβολὰς ποσοτικὰς καὶ ποιοτικὰς, ὡς ὑπέστησαν καὶ αἱ ρίζαι ἄλλων λέξεων· π. χ. φέρω, φόρος, φῶρ, φαρέτρα, δίφρος· λείπω, λοιπός, ἔλιπον, ἑλλίπης κλπ. Τὸ γλωσσικὸν αὐτὸ φαινόμενον λέγεται μεταπτώσις. Μορφαὶ τῆς μεταπτώσεως εἶναι: 1) Ἡ ἑταιροῖσις ἢ τροπή, ἢ ποιοτικὴ δηλ. μεταβολὴ ἐνὸς φωνήεντος ἢ διφθόγγου εἰς ἄλλο τοῦ αὐτοῦ χρόνου: ρήγ-νυμι, ἔρ-ρωγ-α, κλέπ-τ-ω, κέ-κλοφ-α, λείπ-ω, λέ-λοιπ-α. 2) Ἡ ἔκτασις καὶ ἡ συστολὴ ἢ ἐξασθένεισις, ἢ ποσοτικὴ δηλ. μεταβολὴ φωνήεντος ἢ διφθόγγου: τί-θη-μι, τί-θε-μεν, ἴ-στη-μι, ἴ-στα-μεν, φεύ-γ-ω, ἔ-φυγ-ον, λείπ-ω, ἔ-λιπ-ον, στέλλ-ομαι, ἐ-στάλ-ην, τείν-ω, ἐ-τά-θην. 3) Ἡ συγκοπὴ, ἢ ἐξαφάνεισις δηλ. τοῦ ἀτόνου βραχέως φωνήεντος τοῦ θέματος: ἔπομαι θέμ. σεπ- ἄορ. ἐ-σπ-όμην, ἔχω θέμ. σεχ- ἄορ. β' ἔ-σχ-ον κλπ. 4) Ἡ μεταβολὴ τοῦ διουλλάβου θέματος εἰς μονοσύλλαβον: θανα- (πρβλ. θάνα-τος) θνη, τέ-θνη-κα (θνή-σκω), καμα- (κάματος) κμη-, κέ-κμη-κα (κάμνω), τεμε- (τέμενος) τμη-, τέ-τμηκα (τέμνω) κλπ.

δ) Ἀρκετὰ ἐκ τῶν ρημάτων τῶν ἐπαυξανόντων τὸ ρηματικὸν των θέμα διὰ τοῦ προσφύματος αν (βλ. κατωτέρω ε' 3) λαμβάνουν πρὸ τοῦ χαρακτῆρος τὸ ἐπένημα ν, τὸ ὁποῖον πρὸ οὐρανικοῦ μὲν τρέπεται εἰς ἔνρινον γ, πρὸ χειλικῶν δὲ εἰς μ: ἀνδάνω (θ. ἀδ-), θιγγάνω (θ. θιγ-), λαγχάνω (θ. λαχ -), λαμβάνω (θέμ. λαβ -) κλπ.

ε) Τὸ ρηματικὸν θέμα ἐπαυξάνεται ἐν τέλει διὰ διαφορῶν προσφυμάτων πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ ἢ πρὸς σχηματισμὸν τοῦ θέματος μερικῶν ἢ πάντων τῶν ἄλλων χρόνων. Τὰ κυριώτερα τῶν προσφυμάτων τούτων διὰ τὸ ἐνεστωτικὸν θέμα εἶναι: 1) Τὸ πρόσφυμα τ, τὸ ὁποῖον λαμβάνουν τὰ χειλικόληκτα, τὰ ἔχοντα δηλ. χαρακτῆρα π, β, φ ἐκ τῶν ἀφωνολήκτων ρημάτων: βλέπτω (ἐκ τοῦ βλάβ-τω) κρύπτω (ἐκ τοῦ κρύφ-τω) κλέπτω, κόπτω, ράπτω (ἐκ τοῦ ράφ-τω) κλπ. 2) Τὸ πρόσφυμα j, τὸ ὁποῖον λαμβάνουν τὰ περισσότερα τῶν ὄρολῆκτων (λ, ρ), καὶ ἐνρινολήκτων (μ, ν) ρημάτων, τὰ οὐρανολήκτα (κ, γ, χ) καὶ ὀδοντολήκτα (τ, δ, θ) ἐκ τῶν ἀφωνολήκτων, καὶ τὰ παραγόγια ἐξ ὀνομάτων ρήματα (παράγνυμα) εἰς -άω, -έω, -όω, -ίω, -ύω, -εύω καὶ πολλὰ πρωτότυπα εἰς -άω, -ίω -ύω: ἀγγέλλω (ἐκ τοῦ ἀγγέλ-jω), φαίνω (ἐκ τοῦ φάν-jω), κτείνω (ἐκ τοῦ κτέν-jω-κτένω), κηρύττω (ἐκ τοῦ κηρύκ-jω), τάσσω (ἐκ τοῦ τάγ-jω), ὀρύσσω (ἐκ τοῦ ὀρύχ-jω), πλάσσω (ἐκ τοῦ πλάθ-jω), πυρέσσω (ἐκ τοῦ πυρέτ-jω), παίζω (ἐκ τοῦ παίδ-jω), ἐλπίζω (ἐκ τοῦ ἐλπιδ-jω), τιμῆ-τιμάω (ἐκ τοῦ τιμά-jω), φίλος-φιλέω (ἐκ τοῦ φιλέ-jω), δούλος-δουλόω (ἐκ τοῦ δουλό-jω), βασιλεὺς-βασιλεύω (ἐκ τοῦ βασιλεύ-jω), δρῶω (ἐκ τοῦ δρά-jω), τίω (ἐκ τοῦ τί-jω), φύω (ἐκ τοῦ φύ-jω). 3) Τὰ προσφύ-

ματα σκ ἢ ισκ, ν, αν (πολλάκις συγχρόνως μὲ τὸ ἐπένημα ν πρὸ τοῦ χαρακτηῖρος: βλ. ἀνωτ. δ'), νε, νι ἢ νυ' π. χ. γι-γνώ-σκ-ω, εὖρ-ίσκ-ω, τέμ-ν-ω, μα-ν-θ-άν-ω, τυ-γ-χ-άν-ω, ἰκ-νέ-ομαι, βα-ίν-ω (ἐκ τοῦ βα-νι-ω, μὲ μετάθεσιν τοῦ ι), ἐλα-ύν-ω (ἐκ τοῦ ἐλα-νυ-ω, μὲ μετάθεσιν τοῦ υ). 4) Τὸ πρόσφυμα ε, εἴτε πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ἐνεστωτικοῦ θέματος: θέμα δοκ-, δοκ-έ-ω-δοκῶ, εἴτε πρὸς σχηματισμὸν πάντων τῶν χρόνων: στερ-έ-ω-στερῶ, εἴτε πρὸς σχηματισμὸν χρόνων τινῶν, ἰδίᾳ τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ἀορίστου (συνήθως εἰς ταῦτα τὸ ε ἐκτείνεται, πρὸ συμφώνου, εἰς η): βουλ-ομαι, βουλ-ή-σομαι, ἐβουλ-ή-θην· νέμ-ω, νεμῶ (ἐκ τοῦ νεμ-έ-σω), νερέμ-η-μαι κλπ.

Ὁ ἐνεστωτικὸς ἀναδιπλασιασμός, τὰ προσφύματα καὶ τὸ ἐπένημα ν φυλάσσονται μόνον εἰς τὸν ἐνεστώτα καὶ τὸν παρατατικόν. Ἐξαίρουται τὰ ἐξῆς: βιβάζω - ἐβίβασα κλπ., διδάσκω - ἐδίδαξα κλπ., μέλλω - ἐμέλλησα κλπ., ὀφείλω - ὀφείλησα κλπ., χαιρῶ - χαιρήσω.

2. ΑΝΩΜΑΛΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΛΙΣΙΝ

Τὰ ρήματα: εἰμί, φημί, εἶμι, οἶδα, δέδοικα ἢ δέδια, ἔοικα, κεῖμαι, κάθημαι καὶ χοῖ παραβαίνουν καὶ κατὰ τὴν κλίσιν τοὺς γενικοὺς κἀνονας τῆς γραμματικῆς κλινόμενα κατὰ ἴδιον ἕκαστον τρόπον.

3. ΑΝΩΜΑΛΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΗΜΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Πολλῶν ρημάτων μερικοὶ χρόνοι δὲν ἔχουν σημασίαν σύμφωνα μὲ τὴν κατάληξίν των. Οὕτω μερικά ρήματα ἔχουν:

α) Ἐνεστώτα μὲ σημασίαν παρακειμένου καὶ παρατατικόν μὲ σημασίαν ὑπερσυντελικού: ἦκω=ἔχω ἔλθει, οἴχομαι=ἔχω φύγει, κεῖμαι=ἔχω τεθῆ κλπ.

β) Παρακειμένον μὲ σημασίαν ἐνεστώτος καὶ ὑπερσυντελικόν μὲ σημασίαν παρατατικού: δέδοικα=φοβοῦμαι, ἔοικα=ὀμοιάζω, οἶδα=γνωρίζω κλπ.

γ) Ἐνεργητικὸν ἀόριστον ἢ παρακειμένον μὲ σημασίαν μέσου ἢ παθητικοῦ ἀορίστου ἢ παρακειμένου: ἴστημι - ἔστην (=ἔστάθην) - ἔστηκα (=στέκομαι): φύω - ἔφην (=ὑπῆρξα ἐκ φύσεως) - πέφυκα (=εἶμαι ἐκ φύσεως).

δ) Μέσον μέλλοντα μὲ σημασίαν ἐνεργητικοῦ ἢ παθητικοῦ μέλλοντος: ἄδω - ἄσομαι (=θὰ τραγουδήσω), ἀδικῶ - ἀδικήσομαι (=θὰ ἀδικηθῶ ὑπ' ἄλλου).

ε) Παθητικὸν μέλλοντα ἢ ἀόριστον μὲ σημασίαν μέσου μέλλοντος ἢ ἀορίστου: ἀπαλλάττω - ἀπαλλαγῆσομαι (=θὰ ἀπαλλάξω τὸν ἑαυτόν μου) - ἀτηλλάγην (=ἀπήλλαξα τὸν ἑαυτόν μου), ἀνιῶμαι - ἠνιάθην (=ἐλύπησα τὸν ἑαυτόν μου).

V. Η ΠΟΣΟΤΗΣ ΤΟΥ ΔΙΧΡΟΝΟΥ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΗΓΟΥΣΗΣ
ΤΩΝ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

1. Τὰ εἰς -ζω (-άζω, -ίζω, -ύζω) ρήματα ἔχουν τὸ δίχρονον τῆς παραληγούσης βραχύ. Ἐξαιροῦνται τὰ γούζω καὶ κοράζω.
2. Τὰ εἰς -πτω ρήματα ἔχουν τὸ δίχρονον τῆς παραληγούσης βραχύ. Ἐξαιροῦνται τὰ κύπτω, λίπτω, οἶπτω.
3. Τὰ εἰς -ττω ἢ -σσω ἔχουν τὸ δίχρονον τῆς παραληγούσης βραχύ. Ἐξαιροῦνται τὰ θράττω, κηρύττω, πράττω, φερίττω.
4. Καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἀφωνόληχτα (ἐκτὸς δηλ. τῶν εἰς -ττω ἢ -σσω) ἔχουν τὸ δίχρονον τῆς παραληγούσης βραχύ. Ἐξαιροῦνται τὰ βροίθω, θλίβω, νίφω, τρίβω, φεύγω, ψύχω.
5. Τὰ εἰς -λλω ἔχουν τὸ δίχρονον τῆς παραληγούσης βραχύ.
6. Τὰ εἰς -άνω ἔχουν τὸ α βραχύ.
7. Τὰ εἰς -νυμι ἔχουν τὸ ν βραχύ.
8. Τὰ εἰς -ίω ἔχουν τὸ ι μακρόν. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐπαίω καὶ ἐσθίω.
9. Τὰ εἰς -ύω ἔχουν τὸ υ μακρόν. Ἐξαιροῦνται τὰ ἀνύω, ἀρύω, βρύω, ἐλκύω, ἐρύω, μεθύω, πτύω, τανύω.
10. Τὰ εἰς -ρω καὶ -ρω ἔχουν τὸ δίχρονον τῆς παραληγούσης μακρόν. Ἐξαιροῦνται τὰ τίνω καὶ φθίνω.

Α

ἀβουλέω-ῶ (=δὲν θέλω, ἐναντιώνομαι σὲ κάτι), πρτ. ἤβούλου
καὶ ἄβρ. ἤβούλησα.

Τὸ ρ. παρσύνθετον ἐκ τοῦ ἄβουλος=ἀσυλλόγιστος (α στερητ. καὶ βουλή=ἀπόφασις). Ἡ ρίζ. βολ- ἢ αὐτὴ εἰς τὸ βούλομαι καὶ βουλεύω (βλ. βούλομαι).
Θέμ. ἀβουλε-. Σύνθ. οὐ βούλομαι, ἐναντιοῦμαι.

ἀβρύνω (=κάνω κάποιον μαλθακόν, στολίζω), [ἄβρ. ἤβρυνα].
Συνηθέστ. τὸ μέσον ἀβρύνομαι (=καμαρώνω), πρτ. ἤβρυνόμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀβρός=χαριτωμένος, τρυφερός (ρίζ. ἀπ- ἐξ ἧς καὶ ἀπαλός,
ἴσως καὶ τὸ ἤβη) προσλήψει τῆς καταλήξεως -νω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βαρὺς -
βαρύνω. Σύντ. Τὸ ἐνεργ. μὲ αἰτ. (ἀβρύνω τινά). Τὸ μέσ. μὲ δοτ. (ἀβρύνομαι τινί).
Σύνθ. Ἐναβρύνομαι=καμαρώνω. Σύνθ. κοσμῶ, καλλύνω, καλλύνομαι, λαμπρύνω-
νομαι.

ἀγάλλω (=κάνω τινὰ ἔνδοξον, μεγαλύνω, τιμῶ, στολίζω), πρτ.
ἤγαλλον, μέλ. ἀγαλῶ, ἄβρ. ἤγγηλα. Μέσ. καὶ παθ. ἀγάλλομαι (=καυχῶ-
μαι, τέρπομαι), πρτ. ἤγαλλόμην, παθ. ἄβρ. ἤγάλην. Π α ρ ἄ γ. ἀγαλμα
(=τὸ ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται).

Τὸ ρ. πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης μὲ τὸ ἐπίρ. ἄγαν=πολύ. Θέμ. ἀγαλ- καὶ μὲ
τὸ πρόσφ. j, ἀγάλ-j-ω - ἀγάλλω. Σύντ. τὸ ἐνεργ. μὲ αἰτ. (ἀγάλλω τινά): τὸ
μέσ. μὲ ἀπλῆν δοτ. (ἀγάλλομαι τινί=χαίρομαι διὰ κάτι) ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ.
κατὰ δοτ. (ἀγάλλομαι ἐπὶ τινί) ἢ κατηγορ. μτχ. Σύνθ. κοσμῶ, τιμῶ, χαίρω.
Ἀντιθ. αἰσχύνω.

ἄγαμαι (=θαυμάζω), ἀποθ., πρτ. ἠγάμην, [μέσ. μέλ. ἀγάσομαι,
παθ. μέλ. ἀγασθήσομαι], μέσ. ἄβρ. ἠγασάμην, παθ. ἄβρ. ὡς μέσ. ἠγά-
σθην (=ἐθαύμασα). Π α ρ ἄ γ. ἀγαστός (=θαυμαστός), ἀξιμάγαστος.

Θέμ. ἀγασ- (ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης μὲ τὸ ἄγη=θαυμασμός καὶ τὸ ἐπίρ. ἄγαν
=πολύ), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ γελῶ (θ. γελασ-). Τὸ ρ. κλίνεται κατὰ τὸ ἴστα-
μαι, πληθ. ὅτι εἰς τὴν ὑποτ. καὶ εὐκτ. (ὡς καὶ τά: δύναιμι, ἐπίσταμαι, κρέμαμαι
καὶ ὁ ἄβρ. ἐπαιύμην) ἀναβιβάζει τὸν τόνον: ἀγῶμαι, ἀγῶ (ὡς δύνωμαι, ἐπίστω-
μαι, πρῶμαι - δύνωμι, ἐπίσταμι, πρῶμι κλπ.). Σύντ. Συνήθως μὲ αἰτ. (ἄγαμαι
τινα ἢ τι): σπν. μὲ γεν. ἢ δοτ. Σύνθ. θαυμάζω. Ἀντιθ. ἀτιμάζω.

ἀγανακτέω-ῶ, πρτ. ἠγανάκτουν, μέλ. ἀγανακτήσω, ἄβρ. ἠγα-
νάκτησα, πρκ. ἠγανάκτηκα, ὑπερσ. ἠγανακτήκειν. Μέσ. (μὲ ἐνεργ.
σημ.), μόνον ἄβρ. ἠγανακτησάμην καὶ πρκ. ἠγανάκτημαι. Π α ρ ἄ γ.
ἀγανακτῆσις, ἀγανακτητός, ἀγανακτητέον.

Τὸ ρ. πιθ. ἐκ τοῦ ἐπίρ. ἄγαν καὶ τοῦ ἄβρ. β' τοῦ φέρω ἐνεγκεῖν, ἄγαν ἐνεγ-
κεῖν=χαλεπῶς φέρειν. Θέμ. ἀγανακτε-. Σύντ. 1) μὲ δοτ. (ἀγανακτῶ τινί). 2) μὲ
ἐμπρόθ. προσδ. συνήθ. κατὰ δοτ.

ἀγαπάω-ῶ (=ἀγαπῶ, ἀρκοῦμαι), ὁμαλόν. Σχηματίζεται κατὰ
τὸ τιμάω-ῶ. Π α ρ ἄ γ. ἀγαπητός, ἀγαπητέος, ἀγάπησις, ἀγαπητικός.

Θέμ. ἀγαπα - (πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης μὲ τὸ ἐπίρ. ἀγαν=πολύ). Τὸ ἀγάπη μεταγενέστερον (ἀπὸ τοῦ 2ου π. Χ. αἰ.), ἀπαντῶν συνήθως εἰς χριστιανούς καὶ ἰουδαίους συγγραφείς. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (ἀγαπῶ τι). 2) μὲ δοτ. (ἀγαπῶ τι=ἀρκοῦμαι εἰς τι). 3) μὲ ἀπαρ. (ἀγαπῶ ἔχειν τι=συνηθίζω νὰ ἔχω κάτι). Συνών. φιλέω - ὦ. Ἀντίθ. μισέω - ὦ.

ἀγγέλλω (=ἀναγγέλλω, φέρω εἰδήσιν, μηνύω), πρτ. ἤγγελλον, μέλ. ἀγγελῶ, ἀόρ. ἤγγειλα, [ἀόρ. β' ἤγγελον], πρκ. ἤγγελκα, ὑπερσ. ἤγγέλκην. Μέσ. καὶ παθ. ἀγγέλλομαι, πρτ. ἤγγελλόμην, μέσ. μέλ. ἀγγελοῦμαι, παθ. μέλ. ἀγγελοῦμαι, μέσ. ἀόρ. ἤγγειλάμην, παθ. ἀόρ. ἤγγέλθην καὶ σπν. β' ἤγγέλθην, πρκ. ἤγγελμαι, ὑπερσ. ἤγγέλμην. Π α ρ ά γ. ἀγγελα, ἐπάγγελα, ἐξάγγελος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀγγελος, ἐξ οὗ καὶ ἀγγελία. (Τὸ ἀγγελος ἴσως συγγενὲς μὲ τὴν περσικὴν λέξιν ἀγγαρος=ταχυδρόμος· πρβλ. Αἰσχ. Ἄγαμ. 273 ἀγγαρον πῆθ). Θέμ. ἀγγελ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, ἀγγέλ-jw - ἀγγέλλω. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (ἀγγέλλω τι). 2) μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (ἀγγέλλω τί τινι). 3) μὲ αἰτ. καὶ κατηγορημ. μτχ. (ἀγγέλλω τινὰ ποιούντά τι). 4) μὲ αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορισμὸν (ἀγγέλλω τι εἰς τινα ἢ πρὸς τινα). 5) Μὲ εἰδ. πρότασιν (ἀγγέλλεται ὅτι). Σύνθ. μὲ πολλὰς προθέσεις. Ἐπαγγέλλομαι τινι=ὑπόσχομαι. Ἐπαγγέλλομαι τι=ἔχω κάτι ὡς ἐπάγγελα. Εἰσαγγέλλω=ἀναγγέλλω | καταγγέλλω. Συνών. λέγω, μηνύω, φαίνω, σημαίνω.

ἀγείρω (=συναθροίζω), πρτ ἤγειρον, μέλ. ἀγεροῶ, ἀόρ. ἤγειρα, [πρκ. ἀγήγερα, ὑπερ. ἀγήγερκεν]. Μέσ. καὶ παθ. ἀγείρομαι, πρτ. ἤγειρόμην, μέλ. ἀγεροῦμαι, ἀόρ. ἤγειράμην, παθ. ἀόρ. ἤγέρθην, πρκ. ἀγήγερα, ὑπερσ. ἀγήγερμην. Π α ρ ά γ. ἀγορά, πανήγυρις, ἀγύρτης, ὀμήγυρις, συναγερμός.

Θέμ. ἀγερ- (ρίζ. πιθ. γερ-, πρβλ. γέρ-γερα=πολλά, λατ. grex, greg-is=ἀγέλη) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, ἀγέρ-jw - ἀγέρω - ἀγείρω. Σύντ. μὲ αἰτ. (ἀγείρω τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Περιαγείρω=περιέρχομαι τὴν χώραν συναθροίζων. Περιαγείρομαι=περιέρχομαι τὴν χώραν συναθροίζων δι' ἑμαυτόν. Συναγείρω=συνάγω. Συναγείρομαι=συναθροίζομαι, συνέρχομαι. Δὲν πρέπει νὰ συγγέωνται οἱ ἀόρ. τοῦ ἀγείρω, ἤγειρα (ὑποτ. ἀγείρω, εὐκτ. ἀγείραμι, προστ. ἀγείρον κλπ.) καὶ ἠγέρθην (ὑποτ. ἀγερθῶ κλπ., εὐκτ. ἀγερθεῖν κλπ., προστ. ἀγέρθητι κλπ., ἀπαρ. ἀγερθῆναι, μτχ. ἀγερθεῖς) καὶ ὁ ἀόρ. τοῦ ἐγείρω, ἤγειρα (ὑποτ. ἐγείρω, εὐκτ. ἐγείραμι, προστ. ἐγείρον κλπ.) καὶ ἠγέρθην (ὑποτ. ἐγερθῶ κλπ., εὐκτ. ἐγερθεῖν κλπ., προστ. ἐγέρθητι κλπ., ἀπαρ. ἐγερθῆναι, μτχ. ἐγερθεῖς). Συνών. ἀθροίζω, ἀλλίω, συνάγω. Ἀντίθ. σκεδάννυμι, διαχέω.

ἀγνεύω (=εἶμαι ἀγνός, καθαρός), πρτ. ἤγνευον, μέλ. ἀγνεύω, πρκ. ἤγνευκα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀγνός (ρίζ. αγ- ἐξ ἧς καὶ τὰ ἄγος, ἄγιος, ἄζομαι ἄγος, ἐναγής), προσλήψει τῆς καταλήψεως - εσω.

ἀγνίζω (=καθαρίζω κάποιον ἢ κάτι, ἐξαγνίζω), πρτ. ἤγνιζον, ἀόρ. ἤγνισα, πρκ. ἤγνικα. Παθ. ἀγνίζομαι καὶ παθ. ἀόρ. ἤγνίσθην. Π α ρ ά γ. ἀγνισμα, ἀγνισμός, ἀγνιστής, ἀγνιστικός, ἀγνιστήριον, ἀγνιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀγνός (βλ. σημ. εἰς ἀγνεύω). Θέμ. ἀναλογ. ἀγνιδ-. Σύντ. μὲ αἰτ. (ἀγνίζω τινὰ ἢ τι). Σύνθ. ἀφαγνίζω=ἐξαγνίζω, ἀφιερώνω. Συνών. καθαίρω. Ἀντίθ. μιαινώ.

ἀγνοέω-ῶ (=δὲν γνωρίζω, ἀπατῶμαι), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. ἀγνοητέον, ἀγνόησις, ἀγνοητικός.

Θέμ. ἀγνο- (ἐκ τοῦ στερητ. α καὶ τῆς ρίζ. γνο - ἐξ ἧς καὶ τὸ γινώσκω), καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε, ἀγνο-έ-ω-ῶ. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (ἀγνοῶ τινα ἢ τι). 2) μὲ εἰδ. πρότ. (ἀγνοῶ ὅτι....). 3) μὲ κατηγ. μτχ. Συνών. οὐκ οἶδα, ἄγνοιοι ἐχὼ τινός. Ἀντίθ. οἶδα, γινώσκω.

ἄγνωμι καὶ ἀγνώω (=συντρίβω), πάντοτε σύνθ. μὲ τὴν πρόθ. κατὰ : κατάγνωμι, μέλ. κατάξω, ἀόρ. κατέαξα. Παθ. κατάγνωμαι (=συντρίβωμαι), παθ. ἀόρ. κατέαγην, πρκ. κατέαγμα καὶ β' (μὲ παθ. σημασ.) κατέαγα (=εἶμαι τσακισμένος), ὑπερσ. κατέαγμα καὶ β' κατεαγώς ἦν. Π α ρ ἄ γ. κάταγμα, ναυαγός.

Θέμ. ἀγ- (πρβλ. ναυ-αγ-ός) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. νυ (βλ. Εἰσαγωγὴν) ἄγ-νυ-μι (ρίζ. Ἔαγ- συγγενῆς πρὸς τὴν Ἔραγ- ἐξ ἧς τὸ ῥήγνυμι). Ἐπειδὴ εἶχεν ἐν ἀρχῇ F διὰ τοῦτο εἰς τὸν ἀόρ. ἔλαβεν ἰσχυροτέραν συλλαβικὴν αὐξήσιν η: ἤφαξα, ἤφαγην, ἐξ ὧν ἔαξα, ἔαγην μὲ τὸ α μακρόν δι' ἀντιμεταχωρήσεως. Εἰς τὸν β' πρκ. ὁ οὐρανικός χαρακτήρ γ δὲν δασύνεται, ὅπως καὶ εἰς τὰ πέφευγα, πέπληγα, πέπρωγα κλπ. Τὰ ἀκτῆ καὶ Ἀπτικὴ πιθανότερον παράγονται ἐκ τῆς ρίζ. ἀκσημαινούσης κορυφῆν (βλ. σημ. εἰς ἀκμάζω). Σύντ. μὲ αἰτ. (κατάγνωμι τινα ἢ τι). Συνών. θραύω, συντρίβω, ρήγνυμι.

ἀγνωμονέω-ῶ (=εἶμαι ἀγνώμων, ἀχάριστος), πρτ. ἠγνωμόνου, ἀόρ. ἠγνωμόνησα, πρκ. ἠγνωμόνηκα, ὑπερσ. ἠγνωμόνηκειν. Παθ. ἀγνωμονοῦμαι (=μὲ μεταχειρίζεται τις κακῶς) καὶ παθ. ἀόρ. ἠγνωμονήθη.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀγνώμων (α στερητ. καὶ γνώμη, βλ. γινώσκω). Σύντ. Μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. Συνών. ἀχαριστέω - ῶ. Ἀντίθ. εὐγνωμονῶ.

ἀγοράζω (ἀμτβ.=περνῶ τὸν καιρόν μου εἰς τὴν ἀγοράν μτβ.=ἀγοράζω κάτι), πρτ. ἠγόραζον, μέλ. ἀγοράσω, ἀόρ. ἠγόρασα, πρκ. ἠγόρακα, ὑπερσ. ἠγοράκειν. Μέσ. καὶ παθ. ἀγοράζομαι (μέσ.=ἀγοράζω κάτι διὰ τὸν ἑαυτὸν μου· παθ.=μὲ πωλοῦν εἰς κάποιον), πρτ. ἠγοράζομην, μέσ. ἀόρ. ἠγορασάμην, παθ. ἀόρ. ἠγοράσθην, πρκ. ἠγοράσμαι, ὑπερσ. ἠγοράσμην. Π α ρ ἄ γ. ἀγόρασμα, ἀγοραστής, ἀγόρασις καὶ ἀγορασία.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀγορά (ὑπερ ἐκ τοῦ ἀγείρω, ὁ ἰδέ). Θέμ. ἀναλογ. ἀγοραδ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, ἀγοράδ-jω - ἀγοράζω, ὅπως παίζω, φράζω (ἐκ τοῦ παιδ-j-ω, φράδ-j-ω). Σύντ. Ἐνεργ. μτβ. καὶ μέσον μὲ αἰτ. (ἀγοράζω τι ἢ ἀγοράζομαι τι). Σύνθ. Ἀταγοράζω=ἀγοράζω κάτι μὲ χρήματα ποῦ ἔλαβα ἀπὸ τὴν πώλησιν ἄλλου πράγματος. Καταγοράζω=ἀγοράζω γονδρικῶς. Συνών. ὀνοῦμαι, ἐμπορεύομαι.

ἀγορεύω (=ὀμιλῶ εἰς συνέλευσιν, δημηγορῶ), πρτ. ἠγόρευον, μέλ. ἀγορεύσω καὶ συνηθέστ. ἐρῶ, ἀόρ. ἠγόρευσα καὶ συνηθέστ. εἶπον, πρκ. ἠγόρευκα καὶ συνηθέστ. εἶρηκα, ὑπερσ. ἠγορεύκειν καὶ συνηθέστ. εἶρήκειν. Παθ. ἀγορεύομαι, πρτ. ἠγορευόμην, μέσ. μέλ. ἀγορεύσομαι, παθ. μέλ. ρηθῆσομαι, παθ. ἀόρ. ἐρρήθην, πρκ. εἶρημαι, ὑπερσ. εἶρήμην. Π α ρ ἄ γ. ἀγόρευσις, ῥήσις, ἀνάρρησις, πρόρρησις, συνηγορος, κατήγορος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀγορά (ὑπερ ἐκ τοῦ ἀγείρω, ὁ ἰδέ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -εῦω (βλ. βασιλεύω). Σύντ. Τὸ ρ. συνηθως ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. Καταγορεύω=κατήγορός. Προαγορεύω=δικαηρύσω. Συναγορεύω=συνηγορός. Ἐξαγορεύω=φανερῶν. Ἀναγορεύω=ἀνακηρύσω. Ἀπαγορεύω μτβ.=δὲν ἐπιτρέπω· ἀμτβ.=κουράζομαι. Συνών. λέγω, φημί, φράζω, ἐκκλησιάζω.

ἀγρευώ (=κυνηγῶ, συλλαμβάνω), πρτ. ἤγρευον, μέλ. ἀγρεύσω,

ἀόρ. ἤγρευσα. Μέσ. καὶ παθ. ἀγρεύομαι, μέσ. μέλ. ἀγρεύσομαι, μέσ. ἀόρ. ἤγρευσάμην, παθ. ἀόρ. ἤγρευθην. Π α ρ ἄ γ. ἄγρευμα, ἀγρευτής, ἀγρευσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἄγρω (ὅπερ ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μετὰ ἄγω, ὁ ἰδέ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -εύω (πρβλ. ἀγορεύω). Σύντ. μετὰ αἰτ. (ἀγρεύω τινά ἢ τι). Συνών. θηρεύω, κυνηγετώ.

ἀγριαίνω (=γίνομαι ἄγριος, ἐξοργίζομαι), πρτ. ἤγριανον, μέλ. ἀγριανῶ, ἀόρ. ἤγριανα. Παθ. ἀγριαίνομαι, παθ. μέλ. ἀγριανθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἤγριάνθην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἄγριος (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀγρός, βλ. ἄγω), προσλήψει τῆς καταλήξεως -αίνω. Συνών. ἀγριόω-ῶ.

ἀγρυπνέω-ῶ (=εἶμαι ἄγρυπνος), πρτ. ἤγρύπνου, μέλ. ἀγρυπνήσω, ἀόρ. ἤγρύπνησα. Π α ρ ἄ γ. ἀγρυπνητέον, ἀγρυπνητικὸς.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἄγρυπτος (ὅπερ πθ. ἐκ τοῦ ἀγρέω καὶ ἵπτος). Θέμ. ἀγρυπνε-. Συνών. ἄγρυπνός εἰμι, ἐγρήγορα. Ἀντίθ. καθυδῶ.

ἄγχω (=πνίγω, ἀπαγχονίζω), πρτ. ἤγχων, μέλ. ἄγξω, ἀόρ. ἤγξα. Μέσ. καὶ παθ. ἄγχομαι (=ἀπαγχονίζομαι), πρτ. ἤγχόμην, μέσ. ἀόρ. ἤγξάμην. Π α ρ ἄ γ. ἀγχόνη.

Θέμ. ἀγχ- (πρβλ. λατ. *ang-o*=ἄγχω) ἐξ οὗ καὶ ἄγχι (=κοντά), συνάγχη ἢ κυναγχη. Σύντ. μετὰ αἰτ. (ἄγχω τινά). Σύνθ. Ἀπάγχω=ἀπαγχονίζω. Συνών. ἀγχονάω-ῶ, κρεμάννυμι, πνίγω.

ἄγω (=ὀδηγῶ, φέρω), πρτ. ἤγον, μέλ. ἄξω, ἀόρ. ἀ' ἤξα σπν., ἀόρ. β' ἤγαγον (ὑποτ. ἀγάγω κλπ., εὐκτ. ἀγάγοιμι κλπ., προστ. ἄγαγε, ἀγαγέτω κλπ., ἀπαρ. ἀγαγεῖν, μτχ. ἀγαγών, -οῦσα, -όν), πρτ. ἤχα [καὶ ἀγήοχα], ὑπερσ. ἤχειν [καὶ ἀγηόχειν]. Μέσ. καὶ παθ. ἄγομαι, πρτ. ἠγόμην, μέσ. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) ἄξομαι, παθ. μέλ. ἀγθήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἠγαγόμην (ὑποτ. ἀγάγομαι κλπ., εὐκτ. ἀγαγοίμην, ἀγάγοιο κλπ., προστ. ἀγαγοῦ, -έσθαι κλπ., ἀπαρ. ἀγαγέσθαι, μτχ. ἀγαγόμενος, -η, -ον), παθ. ἀόρ. ἤχθην, πρτ. ἤγματι (ἤξει, ἤκται, ἤγμεθα, ἤχθε, ἠγμένοι εἰσί, ὑποτ. ἠγμένοι ὦ κλπ., εὐκτ. ἠγμένος εἶην κλπ., προστ. ἤξο, ἠχθῶ, ἤχθε, ἠχθων, ἀπαρ. ἤχθαι, μτχ. ἠγμένος, -η, -ον), ὑπερσ. ἤγμην (ἤξο, ἤκτο, ἠγμεθα, ἤχθε, ἠγμένοι ἤσαν). Π α ρ ἄ γ. ἀγωγή, ξεναγός, στρατηγός, ὀδηγός, ἐπακτός, ἀκτέον.

Θέμ. ἀγ- (ρίζ. ἀγ- ἐξ ἧς καὶ ἠγοῦμαι, ἠγεμών, ἄγρω, ἀγρός, ἀγνέω=ὀδηγῶ, ἀγρεύω, ἀγών, ἴσως καὶ τὸ ἐπίρ. ἄγαν). Ὁ ἐνεργητ. καὶ μέσ. ἀόρ. β' καὶ ὁ δευτέρος (μτγν.) τύπος τοῦ ἐνεργητ. παρακ. καὶ ὑπερσ. λαμβάνουσι (βλ. καὶ σφ-ρω) ἀπτικὸν ἀναδιπλασιασμόν: ἠγ-αγ-ον, ἠγ-αγ-όμεν (ἐκ τοῦ ἀγ-αγ-ον, ἀγ-αγ-όμεν), ἀγ-ἠ-ο-χα, ἀγ-ἠ-ό-χειν (ἐκ τοῦ ἀγ-ἠγ-ο-χα, ἀγ-ἠγ-ό-χειν — τὸ ο πρόσφωμι, πρβλ. ἐδήδοκα πρτ. τοῦ ἐσθίω — ἀποβληθέντος κατ' ἀνομοίωσιν τοῦ δευτέρου γ). Ὁ ὑπερσ. δὲν λαμβάνει αὐξησην. Σύντ. μετὰ αἰτ. (ἄγω τινά). Σύνθ. Ἀνάγω (=ἀναβιβάζω). Προάγω (=προχωρῶ ἐμπρός). Παράγω (=παρουσιάζω, εἰσάγω). Προάγω (=ὀδηγῶ πρὸς τινά). Ὑπάγω=ὀδηγῶ βραδέως, ὑποτάσσω ὑπάγομαι=προτεινῶ τι μετ' ὑστεροβουλίαν πρὸς ἐξαπάτησιν τινος, φέρω κάποιον μετὰ τὸ μέρος μου, ἀποσπῶ κάτωθεν. Κατάγω=α) ἐπαναφέρω (λέγεται ἐπὶ τῆς πολιτείας) ἐξ ὀρίστων εἰς τὴν πατρίδα. β) ὀδηγῶ βίαιως πλοῖα εἰς λιμένα πρὸς λεηλασίαν. Ἀνάγομαι=ἐκπλέω. Κατάγομαι=καταπλέω. Ἀγομαι γυναικα=νυμφεῖομαι. Ἄγω ἐοστήν=ἐορτάζω. Ἄγω καὶ φέρω=λεηλατῶ. Ἡ προστακτικὴ ἄγε, ἄγετε λαμβάνεται καὶ ὡς ἐπίρ. παρακλεισματικόν. Συνών. κομίζω, φέρω.

ἀγωνιάω-ᾶ (=ἀγωνίζομαι, εὐρίσκομαι εἰς ἀγωνίαν), πρτ. ἤγων-
νίω, μέλ. ἀγωνιάσω, ἄορ. ἤγωνίασα, πρκ. ἤγωνίασα.

Τὸ ρ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης μὲ τὸ ἀγωνίζομαι, ὅ ἰδέ.

ἀγωνίζομαι (=κοπιᾶζω, πολεμῶ), μέσ. ἀποθ. ἐνεργ. διαθ., πρτ.
ἤγωνιζόμην, μέσ. μέλ. ἀγωνιοῦμαι, παθ. μέλ. ἀγωνισθήσομαι, μέσ. ἄ-
ορ. ἤγωνισάμην, παθ. ἄορ. ἤγωνίσθην, πρκ. ἤγωνίσμα, ὑπερσ. ἤγω-
νίσμην. Π α ρ ἄ γ. ἀγωνισμα, ἀγωνιστής, ἀγωνιστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀγών (περὶ τῆς ρίζ. βλ. ἄγω) προσλήψεϊ τῆς καταλήξεϊ -ίζομαι,
ἤτοι σχηματίζεται κατ' ἀναλογίαν τοῦ κοπιᾶζω. Σύντ. 1) μὲ δοτ. (ἀγωνίζομαι
τινι). 2) μὲ ἐμπρόθ. προσδιορισμὸν (ἀγωνίζομαι πρὸς τινα ἢ περὶ τινος). 3) μὲ
σύστοιγον ἄντικ. (ἀγωνίζομαι ἀγῶνα, στάδιον, πάλην κλπ.). Σύνθ. μὲ τὰς προθ.
ἀντί, διά, σὺν. Συνών. πονῶ, κάμνω, παλαίω, μάχομαι, ἀθλέω - ὦ.

ἀδημονέω-ᾶ (=λυποῦμαι, στενοχωροῦμαι), πρτ. ἠδημόνου, μέλ.
ἀδημονήσω, ἄορ. ἠδημόνησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀδήμων (=πολὺ λυπημένος), ὕπερ ἐκ τῆς αὐτῆς
ρίζης μὲ τὸ ἄδην (=πολὺ), ἐξ οὗ καὶ ἀδημονία. Θέμ. ἀδημονε-.

ἀδικέω-ᾶ (=εἶμαι ἄδικος, διαπράττω ἀδικίαν, βλάπτω κάποιον),
σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. ἀδίκημα, ἀδικητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἄδικος (α στερητ. καὶ δίκη), ἐξ οὗ καὶ ἀδικία.
Θέμ. ἀδικε-. Σύντ. τὸ μτβ. 1) μὲ αἰτ. (ἀδικῶ τινα). 2) μὲ κατηγορ. μετοχὴν (εἰς
τὴν δικαστικὴν γλῶσσαν), ὅποτε ἡ μτχ. σημαίνει τὸ διαπραχθὲν ἀδίκημα (Σω-
κράτης ἀδικεῖ... ποιῶν... καὶ διδάσκων=ὁ Σωκρ. διαπράττει ἀδίκημα μὲ τὸ νὰ
κάμῃ καὶ νὰ διδάσκῃ...). 3) σπν. μὲ δύο αἰτ. (ἀδικῶ τινα τὰ μέγιστα). Σύνθ.
Ἀνταδικῶ=ἀνταποδίδω τὴν ἀδικίαν. Συναδικῶ=ἀδικῶ μαζὶ μὲ κάποιον. Συνών.
βλάπτω.

ἀδολεσχέω-ᾶ (=φλυαρῶ) καὶ μέλ. ἀδολεσχῆσω, Π α ρ ἄ γ. ἀδο-
λέσχημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀδολέσχης, -ον (ἄδην=πολὺ καὶ λέγω), ἐξ οὗ
καὶ ἀδολεσχία. Θέμ. ἀδολεσχε-. Συνών. ληρῶ, φλυαρῶ.

ἀδυνατέω-ᾶ (=εἶμαι ἀδύνατος, δὲν δύναμαι), πρτ. ἠδυνάτου, μέλ.
ἀδυνατήσω, ἄορ. ἠδυνάτησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀδύνατος (α στερ. καὶ δύναμαι), ἐξ οὗ καὶ ἀδυ-
νασία καὶ ἀδυναμία. Θέμ. ἀδυνατε-. Σύντ. Ἐπιτ. τῆς ἐννοίας τοῦ δὲν δύναμαι μὲ
τελ. ἄπαρ.

ἄδω (=ψάλλω, τραγουδῶ, κελαιδῶ), πρτ. ἤδον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ.
ἔσομαι καὶ σπν. ἔσω, ἄορ. ἔσα. Μέσ. καὶ παθ. ἔδομαι, πρτ. ἠδόμην,
μέσ. ἄορ. ἠσάμην, παθ. ἄορ. ἠσθην, πρκ. ἤσμαι. Π α ρ ἄ γ. ᾠδῆ, ᾠδεύ-
ον, ἠθδῶν, ἔσμα, τραγωδός, ἐπωδῆ.

Τὸ ρ. γίνεται ἐκ τοῦ ποιητ. ἀείδω (ἀΰειδω), ὕπερ ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ αἰ-
δῆ (=φωνή). Ὁ παθητ. ἐνεστώτ. ἀπαντᾷ καὶ ἀπροσώπως: ἔδεται=λέγεται. Σύντ.
τὸ μτβ. μὲ αἰτ. (ἄδω τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Ἀπάδω=τραγουδῶ παράφωνα | δὲν ται-
ριᾶζω. Ἐπάδω=ἄδω μακρὸν ἔσμα ἢ πρὸς θεραπείαν (ἐπωδῆ). Δὲν πρέπει νὰ
συγχέεται ὁ πρτ. ἠδόμην τοῦ ἄδομαι καὶ ὁ πρτ. ἠδόμην τοῦ ἤδομαι (=εὐχαριστοῦ-
μαι), ὡς ἐπίσης ὁ παθ. ἄορ. τοῦ ἄδομαι, ἠσθην (ὑποτ. ἀσθῶ, εὐκτ. ἀσθειν, προστι
ἔσθητι κλπ.), καὶ τοῦ ἤδομαι, ἠσθην (ὑποτ. ἡσθῶ, εὐκτ. ἡσθειν, προστ. ἡσθητ.
κλπ.). Συνών. ψάλλω, ὑμνῶ, αἰνέω - ὦ.

ἀθλέω-ω (=ἀγωνίζομαι, κοπιάζω), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ ποιέω - ὦ. Π α ρ ά γ. ἄθλησις, ἀθλητής, ἀθλημα, ἀθλητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀθλος=ἀγών (ἀθλον=τὸ βραβεῖον τοῦ ἀγῶνος). Συνών. ἀγωνίζομαι.

ἀθρέω-ω (=κοιτάζω προσεκτικά, ἐξετάζω, σκέπτομαι), πρτ. ἤθρου, μέλ. ἀθρήσω, ἄορ. ἤθρησα. Μέσ. ἀθροῦμαι καὶ ἄορ. ἤθρησάμην. Π α ρ ά γ. ἀθρητέον.

Ἡ ρίζα εἶναι θεο- μετὰ προθεμ. δὲ α γίνεται ἀθεο- καὶ κατὰ μετάθεσιν ἀθε-. Σύντ. μεῖ αἰτ. (ἀθεῶ τινα ἢ τι). Συνών. σκοπῶ, θεῶμαι.

ἀθροίζω (=συναθροίζω, συλλέγω), πρτ. ἤθροισον, μέλ. ἀθροίσω, ἄορ. ἤθροισα, πρκ. ἤθροισα, ὑπερσ. ἤθροίσκειν. Μέσ. καὶ παθ. ἀθροίζομαι, πρτ. ἤθροισάμην, παθ. μέλ. ὡς μέσ. ἀθροισθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἤθροισάμην, παθ. ἄορ. ἤθροισθην, πρκ. ἤθροισμαι, ὑπερσ. ἤθροισμην. Π α ρ ά γ. ἄθροισμα, ἄθροιστέον.

Τὸ ρ. γίνεται ἐκ τοῦ ἀθρός (ὄπερ πιθ. ἐκ τοῦ ἀθροιστικοῦ α καὶ τοῦ θρός - θροῦς=θόρυβος) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐλπίζω, κομίζω κλπ. Σύντ. ἐνεργ. καὶ μέσ. μεῖ αἰτ. (ἀθροίζω ἢ ἀθροίζομαι τι). Τὸ ρ. κατὰ τοὺς ἀττικοὺς δασύνεται, κατὰ τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας ψιλοῦται. Σύνθ. μεῖ τὴν πρόθ. σὺν. Συνών. ἀγείρω, συνάγω, συλλέγω. Ἀντίθ. σκεδάννυμι.

ἀθυμέω-ω (=εἶμαι ἄθυμος, λυποῦμαι), πρτ. ἤθύμου, μέλ. ἀθυμήσω, ἄορ. ἤθύμησα. Π α ρ ά γ. ἀθυμητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἄθυμος (α στερητ. καὶ θυμός=καρδία) ἐξ οὗ καὶ ἀθυμία. Συνών. λυποῦμαι, ἄγχομαι. Ἀντίθ. εὐθυμέομαι -οῦμαι.

ἀθύρω (=παίζω) καὶ πρτ. ἤθυρον. Π α ρ ά γ. ἀθυρμα.

Τὸ ρ. πιθ. ἐκ ρίζης συγγενοῦς πρὸς τὸ θούρος=ὀρμητικός.

αἰδέομαι-οῦμαι (=σέβομαι, ἐντρέπομαι), πρτ. ἤδούμην, μέσ. μέλ. αἰδέσομαι, [παθ. μέλ. αἰδεσθήσομαι], μέσ. ἄορ. ἤδεσάμην, παθ. ἄορ. ὡς μέσ. ἤδεσθην, πρκ. ἤδεσμαι, ὑπερσ. ἤδεσμην. Π α ρ ά γ. αἰδεσις, αἰδέσιμος, αἰδήμων, ἀναιδής, αἰδεστός, αἰσχρός (ἐκ τοῦ αἰδ-χος), αἰσχρός.

Θέμ. αἰδσα - καὶ κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ, ὡς μεταξὺ φωνηέντων, ὁ ἐνεστώς αἰδέσ-ομαι - αἰδέομαι. Εἰς τὸν μέλ. καὶ τὸν ἄορ. γίνεται ἀπλοποίησις τῶν δύο σ (αἰδέσ-ομαι - αἰδέομαι, ἤδεσάμην - ἤδεσάμην). (Πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μεῖ τὰ ἄγος, ἄζομαι=σέβομαι, ἄγνος, ἄγος). Σύντ. Συνήθ. μεῖ αἰτ. (αἰδοῦμαι τινα) σπν. μεῖ ἄπαρ. (αἰδοῦμαι εἰπεῖν τι=ἐντρέπομαι νὰ εἶπω κάτι). Σύνθ. Καταιδούμαι=ἐντρέπομαι πολὺ. Ἀνταιδούμαι=ἀποδίδω σεβασμὸν ἀντὶ σεβασμοῦ. Συνών. αἰσχύνομαι, εὐλαβοῦμαι, σέβομαι. Ἀντίθ. ἀναισχυντέω-ω.

αἶθω (=καίω, λάμπω, φωτίζω), πρτ. ἤθον. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. αἶθομαι (=φλέγομαι).

Θέμ. αἶθ- ἐξ οὗ καὶ τὰ αἶθουσα, αἶθήρ, αἶθρία, Αἶτη, αἶθωφ=ὁ ἀστράπτων, λατ. aedes=αἶθουσα, aestas=καλοκαίρι. Σύντ. μεῖ αἰτ. (αἶθω τι). Σύνθ. Συγκатаίθω=κατακαίω μαζί. Συνών. καίω, πύμπρημι.

αἰκίζω (=κακομεταχειρίζομαι τινα), ποιητ. καὶ μτγν., πρτ. ἤκισον, μέλ. αἰκισῶ, ἄορ. ἤκισα. Συνηθέστερον ὡς ἀποθ. αἰκίζομαι (μεῖ τὴν

ἰδίαν σημασίαν μετὰ τὸ ἐνεργητ.), πρτ. ἡκίζομην, μέσ. μέλ. αἰκιοῦμαι, μέσ. ἄβρ. ἡκισάμην, παθ. ἄβρ. ἡκίσθην, πρκ. ἡκισμαι, ὑπερσ. ἡκισμην. Π α ρ ἄ γ. αἰκισμα, αἰκισμὸς (=κάκωσις), αἰκιστικὸς (=ἐκεῖνος τοῦ ἔχει τάσιν νὰ βασανίζη).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ποιητ. ἐπιθ. αἰκῆς ἢ αἰκῆς = ἀπερητής (δὲρ ἐκ τοῦ στερητ. α καὶ τοῦ θέμ. *Ἔκμ. - τοῦ ἔοικα*) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω. Θέμ. ἀναλογ. αἰκιδ-. Σύντ. μετὰ ἀπλῆν αἰτ. (αἰκίζω ἢ αἰκίζομαι τινα) ἢ μετὰ δύο αἰτ. (αἰκίζομαι τινά τι). Σύνθ. Καταικίζω=κακοποιῶ τινα πολύ. Σύνών. κακῶ -ῶ, τύπτω.

αϊμάττω ἢ αϊμάσσω (=αἰματώνω), πρτ. ἡματτον ἢ ἡμασσον, μέλ. αἰμάζω, ἄβρ. ἡμαζα. Μέσ. καὶ παθ. αἰμάττομαι ἢ αἰμάσσομαι, πρτ. ἡματτόμην ἢ ἡμασσόμην, μέσ. ἄβρ. ἡμαζάμην, παθ. ἄβρ. ἡμάχθην, πρκ. ἡμαχμαι, ὑπερσ. ἡμάχμην. Π α ρ ἄ γ. αἰμακτὸς (=ἀποτελούμενος ἐξ αἰματός).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ αἵμα (ἢ ρίζα ἄγνωστος). Θέμ. αἵματ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφ. *j*, αἰμάτ-jω - αἰμάττω ἢ αἰμάσσω, ὡς πυρετός - πυρέττω ἢ πυρέσσω. Σύντ. μετὰ αἰτ. (αἰμάττω τινά). Σύνθ. Καθαίματτω=αἰματώνω πολύ, καταματώνω. Ἐξ-αἰματτω=κάμνω κάτι νὰ αἰματώσῃ. Σύνών. αἰματώ -ῶ.

αἰνέω-ῶ (=ἐπαινῶ), πρτ. ἦνον, μέλ. αἰνέσομαι καὶ σπν. αἰνέσω, ἄβρ. ἦνεσα, πρκ. ἦνεκα, ὑπερσ. ἦνεκην. Παθ. αἰνοῦμαι, πρτ. ἦνούμην, παθ. μέλ. αἰνεθήσομαι, παθ. ἄβρ. ἦνέθην, πρκ. ἦνημαι, ὑπερσ. ἦνήμην. Π α ρ ἄ γ. αἰνεσις, αἰνετής, αἰνετός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. αἶνος (=σημαντικὸς λόγος). Θέμ. αἶνε-. Ὁ χαρακτήρ *e* ἐκτείνεται εἰς ἡ μόνον εἰς τὸν παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ., εἰς δὲ τοὺς ἄλλους χρόνους καὶ τὰ παράγωγα παραμένει. Σύντ. μετὰ αἰτ. (αἰνῶ τινα ἢ τι) Σύνθ. Τὸ ρ. εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. ἀπαντᾷ συνήθως σύνθ. μετὰ τὰς προθ. ἐπί, κατά, παρά, σύν. Κατανῶ=συμφωνῶ. Σύνών. εὐλογέω -ῶ, ἐγκωμιάζω. Ἀντίθ. μέμφομαι, ὀνειδίζω, λοιδορῶ.

αἰνίττομαι (=ὑπονοῶ), ἀποθ. μετὰ ἐνεργητ. διάθεσιν, πρτ. ἦνιττόμην, μέσ. μέλ. αἰνίζομαι, μέσ. ἄβρ. ἦνιζάμην, παθ. ἄβρ. ἦνιχθην, πρκ. ἦνιγμαί. Π α ρ ἄ γ. αἰνιγμός, αἰνιγμα, αἰνιγματώδης.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ αἶνος. Θέμ. αἰνίγ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφ. *j*, αἰνίγ-j-ο-μαι - αἰνίττομαι. Σύντ. μετὰ αἰτ. (αἰνίττομαι τι) ἢ μετὰ ἐμπρόθ. προσδιορισμὸν κατ' αἰτ. (αἰνίττομαι εἰς τινα ἢ εἰς τι). Σύνθ. ὑπανίττομαι=ὑπονοῶ.

αἰρέω-ῶ (=λαμβάνω, συλλαμβάνω, κυριεύω), πρτ. ἦרון, μέλ. αἰρήσω, ἄβρ. β' εἶλον (ὑποτ. ἔλω κλπ., εὐκτ. ἔλοιμι κλπ., προστ. ἔλε κλπ., ἀπαρ. ἔλειν, μτχ. ἐλών, -οῦσα, -όν), πρκ. ἦρηκα [καὶ ἀραιρήκα ἢ αἶρηκα ἰων.], ὑπερσ. ἦρήκειν [καὶ ἀραιρήκειν ἰων.]. Παθ. τοῦ αἰρῶ εἶναι τὸ ἀλίσκομαι, ὃ ἰδέ. Μέσ. αἰροῦμαι (=ἐκλέγω), πρτ. ἦρούμην, μέλ. αἰρήσομαι, ἄβρ. β' εἰλόμην (ὑποτ. ἔλωμαι κλπ., εὐκτ. ἔλοιμην, ἔλοιο κλπ., προστ. ἔλοῦ κλπ., ἀπαρ. ἐλέσθαι, μτχ. ἐλόμενος), πρκ. ἦρημαι, ὑπερσ. ἦρήμην. Παθητ. τοῦ μέσου: αἰροῦμαι (=ἐκλέγομαι), πρτ. ἦρούμην, μέλ. αἰρεθήσομαι, ἄβρ. ἦρέθην, πρκ. ἦρημαι [καὶ ἀραιρήμαι ἰων.], ὑπερσ. ἦρήμην [καὶ ἀραιρήμην ἰων.], τετελ. μέλ. ἦρήσομαι. Π α ρ ἄ γ. αἶρεσις, αἶρετός, αἶρετέος, ἔλωρ ἢ ἐλώρια (=λάφυρον).

Τὸ ρ. εἶναι ἐλλειπτικόν. Θέμ. αἶρ- καὶ ἐλ- (ρίζ. *Faq-* ἢ *Fal-*, πρβλ. ἀλίσκο-

μαι, και σελ- πρβλ. *ἀόρ. εἶλον ἐκ τοῦ ἔ-σελ-ον*). Ἐκ τοῦ θέμ. *αἰρ-* προσλήψει τοῦ προσφύμ. *ε* σχηματίζεται ὁ ἔνεστ., πρτ., μέλ. και πρκ. Ἐκ τοῦ θέμ. *ἐλ-* ὁ ἔνεργ. και μέσ. *ἀόρ. β'*. Ὁ χαρακτηρ *ε* δὲν ἐκτείνεται εἰς *η* εἰς τὸν παθ. μέλ., παθ. *ἀόρ.* και εἰς τὰ παράγωγα. *Σύντ.* 1) ἔνεργ. και μέσον με αἰτ. (*αἰρῶ τινα ἢ τι*). 2) τὸ μέσον ἀπαντᾷ και με δύο αἰτ. ὄν ἢ μία κατηγορ. τῆς ἄλλης (*αἰροῦμαι τινα στρατηγόν*). Συχνά μετὰ τὸ κατ' αἰτ. ἀντικειμ. ἀκολουθεῖ γεν. συγκριτικῆ (*αἰροῦμαι τί τινος*). 3) Τὸ ἔνεργ. με αἰτ. και κατηγ. *μτχ.* (*τὴν δ' εἶλομεν θάπτονσαν*). *Σύνθ.* Ἀναίρω= α) σγκώνω (ἰδίως νεκρούς). β) φρονέω. γ) χρησιμοδοτῶ. δ) ἀνατρέπω ἐπιχειρημα. *Παραίρω*=ἀφαιρῶ, ἀπομακρύνω. Ἐξαιρῶ=ἐκβάλλω. Καθαίρω=καταβιβάζω, κατεδαφίζω, καταδικάζω. Ὑφαιρῶ και ὑπεξαιρῶ=ἀφαιρῶ κρυφίως. Προαιροῦμαι=προτιμῶ. Δὲν πρέπει νὰ συγγέωνται οἱ πρκ. και ὑπερσ. ἦρηκα - ἦρήκειν, ἦρημαι - ἦρήμην τοῦ *αἰρῶ* - αἰροῦμαι και εἶρηκα - εἰρήκειν, εἶρημαι - εἶρημην τοῦ λέγω - λέγομαι. *Συνών.* τοῦ ἔνεργητ. τὰ: λαμβάνω, κυριεύω τοῦ μέσ. τὰ: ἐκλέγω, προτιμῶ.

αἴρω (=σγκώνω, ὑψώνω), πρτ. ἦρον, μέλ. ἀρῶ, ἀόρ. ἦρα (ὑποτ. ἄρω κλπ., εὐκτ. ἄραμι κλπ., προστ. ἄρον, ἀράτω κλπ., ἀπαρ. ἄραι, *μτχ.* ἄρας, ἄρασα, ἄρον), πρκ. ἦρα, ὑπερσ. ἦρειν. Μέσ. αἰρομαι, πρτ. ἦρόμην, μέλ. ἀροῦμαι, παθ. μέλ. ἀρθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἦράμην (ὑποτ. ἄρωμαι κλπ., εὐκτ. ἀράμην ἄραιο, ἄραιο κλπ., προστ. ἄροι κλπ., ἀπαρ. ἄρασθαι, *μτχ.* ἀράμενος), παθ. ἀόρ. ἦρθην, πρκ. ἦρμαι, ὑπερσ. ἦρημην. Π α ρ ἄ γ. κίώρα, ἄρασι, ἄραμα, ἄρτή, ἄρτάνη (=ἀρχόνη), ἄρδην, ἄρτέον.

Θέμ. *ἀρ-* (ρίζ *Far-* και *Fer-* ἐξ ἧς τὸ ὄμηρ. *αἰίρω*, ἐκ τοῦ *ἀφερ-ιω*, *ἀορ*=τὸ ξίφος, *ἀορτήρ*=τὸ λουρὶ τοῦ ξίφους). Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. πιθ. και τὰ ἀροῦμαι και ἄρονμαι και προσλήψει τοῦ προσφύμ. *ι* και ἐπενθέσει *ἀρ-ιω-αἰρω*. *Σύντ.* με αἰτ. (*αἰρῶ τινα ἢ τι*). Εἰς τὸν ἀόρ. τὸ ρῆμα (ὡς και τὸ ἄλλομαι) ἐκτείνει τὸ *α* βραχὺ τοῦ θέμ. εἰς *α* μακρὸν και οὐχὶ εἰς *η* παρὰ τὸν κανόνα. Εἰς τὴν ὀριστ. ὑπάρχει ἡ λόγω τῆς ἀξήσεως (ἔ-*Far-a* - ἔαρα - ἦρα ἄλλ' ὑποτ. ἄρω κλπ.). *Σύνθ.* με πολλὰς προθέσεις. Ἀπαίρω=ἀποπλέω. Καταίρω=καταπλέω. Ἐπαίρω=σγκώνω. Ἐπαίρομαι=ὑπερφηανεύομαι. Ἀνταίρω τινὶ=ἀνθίσταμαι. *Συνών.* ἐγειρίω, ἀνατείνω. Ἀντίθ. ταπεινῶ, χαλαρῶ.

αἰσθάνομαι (=με τὰς αἰσθήσεις λαμβάνω γινῶσιν τινος, ἔννοῶ), μέσ. ἀποθ. με ἔνεργητ. διάθεσιν, πρτ. ἦσθάνομην, μέλ. αἰσθήσομαι, ἀόρ. β' ἦσθόμην (ὑποτ. αἰσθῶμαι κλπ., εὐκτ. αἰσθοίμην, αἰσθοιο, αἰσθοιοτο κλπ., προστ. αἰσθοῦ, αἰσθέσθω κλπ., ἀπαρ. αἰσθέσθαι, *μτχ.* αἰσθόμενος), πρκ. ἦσθημαι, ὑπερσ. ἦσθήμην. Π α ρ ἄ γ. αἰσθησις, αἰσθημα, αἰσθητήριον, αἰσθητός, αἰσθητικός.

Τὸ ρ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. με τὸ ποιητ. *αἰώ*=ἀκούω και τὸ λατ. *audio*=ἀκούω. Θέμ. *αἰσθ-* και προσλήψει τὸν προσφύμ. *αν* και *ε*, *αἰσθαν-* και *αἰσθε-* (τὸ *ε* πρὸ συμφώνου ἐκτείνεται εἰς *η*). *Σύντ.* 1) με αἰτ. (*αἰσθάνομαι τι*). 2) ἐπὶ ἀμέσου αἰσθήσεως με γεν. (*αἰσθάνομαι τινος*). 3) με εἰδ. πρώτων (*αἰσθάνομαι ὅτι ἢ ὡς ...*). 4) με κατηγορημ. μετοχὴν εἰς τὸ ὑποκειμ. ἢ τὸ ἀντικ. (*αἰσθάνομαι ἐξαπατώμενος*=καταλαβαίνω ὅτι ἐξαπατῶμαι - ἦσθόμην *Πρόδοκον ἐπιδημοῦντα*=ἔμαθα ὅτι ὁ Πρόδοκος εὐρίσκεται εἰς τὴν πόλιν). *Σύνθ.* με τὰς προθ. παρά, ἐπὶ, διά, πρό. *Συνών.* γινῶσκω, μανθάνω, συνήμι, ἔννοῶ. Ἀντίθ. ἀγνοῶ.

αἰσχύνω (=ἐντροπιάζω τινά), πρτ. ἦσχυνον, μέλ. αἰσχυνῶ, ἀόρ. ἦσχυνα, [πρκ. ἦσχυνγα]. Μέσ. αἰσχύνομαι (=ἐντρέπομαι, σέβομαι), πρτ. ἦσχυνόμην, μέσ. μέλ. αἰσχυνοῦμαι, παθ. μέλ. αἰσχυνθήσομαι, παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. ἦσχύνθη, πρκ. ἦσχυμαι (και σπν. ἦσχυσμαι), ὑπερσ. ἦσχύμην. Π α ρ ἄ γ. ἀναίσχυντος, αἰσχυντέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ αἰσχος (ὅπερ ἐκ τοῦ αἰδοῦμαι, ὃ ἰδέ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -νω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀβρός - ἀβρόνω. Θέμ. αἰσχιν- (ν βραχὺ) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j* αἰσχίν-j-ω - αἰσχίνω (ν μακρόν). Σύντ. 1) Ἐνεργητ. καὶ μέσ. με ἀίτ. (αἰσχίνο τινά ἤ τι καὶ αἰσχίνομαι τινά ἤ τι). 2) Τὸ μέσ. καὶ με ἄπαρ. (αἰσχίνομαι ποιησαί τι=ἐντρέπομαι νά πράξω τι) ἢ κατηγορ. μετοχῆν (αἰσχίνομαι λέγων). Σύνθ. Τὸ ἐνεργ. συνήθ. με τὴν προθ. κατὰ σπν. με τὰς προθ. ὑπέρ, ἀπό, ἐπί. Συνών. αἰδοῦμαι, εὐλαβοῦμαι, σέβομαι. Ἀντίθ. ἀνασχυντῶ.

αἰτέω-ῶ (=ζητῶ νά λάβω), πρτ. ἤτουν, μέλ. αἰτήσω, ἄορ. ἤτησα, πρκ. ἤτηκα, ὑπερσ. ἤτησειν. Μέσ. καὶ παθ. αἰτοῦμαι, πρκ. ἤτούμην, μέσ. μέλ. αἰτήσομαι, μέσ. ἄορ. ἤτησάμην, παθ. ἄορ. ἤτήθην, πρκ. ἤτημαί, ὑπερσ. ἤτήμην. Π α ρ ἄ γ. αἰτήσις, αἰτήμα, αἰτητής, αἰτητικός, αἰτητός, αἰτητέον.

Θέμ. αἰτε-. (Τὸ ρ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. με τὸ αἶσα=μοῖρα, μερίδιον, αἴσιος, αἴσιμος=μοιραῖος, ἀν-αἰσιμόω=δαπανῶ, δι-αἰτάω=διανέμω, αἴτιος). Ὁ χαρακτήρ ε ἐκτείνεται πρὸ συμφώνου παντοῦ εἰς ἠ. Σύντ. ἐνεργ. καὶ μέσ. 1) με ἀπλῆν αἰτ. (αἰτῶ ἢ αἰτοῦμαι τι). 2) με δύο αἰτ. (αἰτῶ ἢ αἰτοῦμαι τινά τι). 3) με αἰτ. καὶ ἄπαρ. (αἰτῶ ἢ αἰτοῦμαι τινά δοῦναί...). Σύνθ. με τὰς προθ. ἀντί, ἀπό, ἐξ, μετά, πρὸς. Ἐξαιτῶ=παρῆκλῶ. Ἐξαιτοῦμαι καὶ παραιτοῦμαι=σφῶζω διὰ παρακλήσεων. Μεταἰτῶ=ζητῶ μερίδιον. Συνών. ζητῶ. Τὸ αἰτῶ διαφέρει τοῦ ζητῶ. Αἰτῶ=ζητῶ νά λάβω' ζητῶ=ἐρευνῶ νά εὔρω (πρβλ. τὸ τοῦ Εὐαγγελίου: «...πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει»). Ἀντίθ. δίδωμι.

αἰτιόομαι-ῶμαι (=θεωρῶ τινά αἰτιόν τινος, κατηγορῶ), ἀποθ. με ἐνεργητ. διάθ., πρτ. ἠτιώμην, μέλ. αἰτιόσομαι, μέσ. ἄορ. ἠτιασάμην, παθ. ἄορ. ἠτιάθην, πρκ. ἠτίκαί, ὑπερσ. ἠτιάμην. Π α ρ ἄ γ. αἰτίασις, αἰτίαμα, αἰτιατέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ αἰτία, ὡς ἐκ τοῦ τιμῆ τὸ τιμάω (περὶ ρίζ. βλ. σημ. εἰς αἰτέω-ῶ). Θέμ. αἰτια- (α βραχὺ). Ὁ χαρακτήρ α βραχὺ εἰς τοὺς λοιπούς, πλὴν ἐνεστ. καὶ πρτ., χρόνους ἐκτείνεται εἰς α μακρόν καὶ οὐχὶ ἠ διότι πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχει ι. Σύντ. 1) με αἰτ. (αἰτιῶμαι τινά ἤ τι). 2) με δύο αἰτ. (αἰτιῶμαι τινά τι). 3) με αἰτ. καὶ γεν. τῆς αἰτίας (αἰτιῶμαι τινά τινος=κατηγορῶ κάποιον διὰ κάτι). Σύνθ. Ἐπαιτιῶμαι καὶ καταἰτιῶμαι=κατηγορῶ τινά. Συνών. κατηγορῶ, ψέγω. Ἀντίθ. ἐπαινώ.

αἶω (=ἀκούω), συνήθ. σύνθ. ἐπαἶω (=γνωρίζω καλὰ, κατανοῶ) καὶ ἄορ. ἐπήμισα.

Ἐκ τῆς ρίζ. αF- (λατ. *audio*=ἀκούω, οὖς, αὖς, νεοελλην. αὐτί). Σύντ. με αἰτ. (ἐπαἶω τι=κατανοῶ κάτι). Συνών. ἐπίσταμαι, οἶδα, γινώσκω.

αἰώρω-ῶ (=σηκώνω, κρεμῶ εἰς τὸν ἄερα), μόνον ὁ ἐνεστ. Μέσ. καὶ παθ. αἰωροῦμαι, πρτ. ἠωρούμην, μέσ. μέλ. αἰωρήσομαι, παθ. μέλ. αἰωρηθήσομαι, παθ. ἄορ. ἠωρήθην, πρκ. ἠώρημαί, ὑπερσ. ἠωρήμην. Π α ρ ἄ γ. αἰώρησις, αἰώρημα, αἰωρητός, αἰωρητέον.

Τὸ ρ. ἐπιτεταμένος τύπος τοῦ αἰρω (ποιητ. αἰέρω), ὃ ἰδέ. Θέμ. αἰωρε-. Συνών. κρέμαμαι.

ἀκέομαι-οῦμαι (=ἰατρεύω, θεραπεύω, διορθώνω), μέσ. ἀποθ. με ἐνεργητ. διάθεσι, πρτ. ἠκούμην, μέσ. μέλ. ἀκοῦμαι, μέσ. ἄορ. ἠκεσάμην, πρκ. ἠκεσμην, ὑπερσ. ἠκεσμην. Π α ρ ἄ γ. ἀκεστός, ἀνήκεστος (=ἀθεράπευτος), ἀκεστήρ (=θεραπευτής).

Θέμ. ἀκεσ- (ἐκ τοῦ οὖς. τὸ ἄκος, γεν. -ους=θεραπεία, πρβλ. πανάκεια). Ὁ μέλ. συνηρημένος κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ καλῶ, τελῶ. Σύντ. με αἰτ. (ἀκοῦμαι τινά ἢ τι). Συνών. θεραπεύω, ἰάομαι-ῶμαι.

ἀκκίζομαι (=προσποιούμαι ἄγνοιαν, καμώνομαι), πρτ. ἤκκίζο-
μην καὶ μέλ. ἀκκιοῦμαι. Π α ρ ά γ. ἀκκισμός, ἀκκιστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀκκῶ, ἤ, (=φόβητρον διὰ τοῦ ὁποίου ἐφόβιζον αἱ τροφοὶ τὰ παιδία) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζομαι. Θέμ. ἀναλογ. ἀκκιδ-. Συνών. εἰ-
ρωνεύομαι.

ἀκμάζω (=εἶμαι ἀκμαῖος ἢ εἰς ἀκμήν), πρτ. ἤκμαζον, μέλ. ἀ-
κμάσω, ἄορ. ἤκμασα, πρκ. ἤκμακα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἀκμή (ἐκ ρίζ. ἀκ - σημαίνουσης ὀξύ τι, κορυφήν,
ἐξ ἧς καὶ ἀκῆ=αίχμη, ἀκόνιον, ἀκρος, ἀκτῆ, Ἀπτική), προσλήψει τῆς καταλήξε-
ως -αζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). Συνών. ἐν ἀκμῇ εἶμι, θάλλω.

ἀκολουθέω-ῶ, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. ἀκολουθητέον,
ἀκολούθησις, ἀκολουθητικός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκόλουθος (α ἀθροιστικὸν καὶ κέλευθος=
δρόμος). Θέμ. ἀκολουθε-. Σύντ. με δοτ. (ἀκολουθῶ τινι). Τὸ ρ. ἀπαντᾷ καὶ σύνθε-
τον με τὰς προθέσεις ἐπί, παρά, σύν. Συνών. ἐπομαι, ἐχομαι τινος, στοιχῶ.

ἀκονάω-ῶ (=ἀκονίζω), πρτ. ἤκόνων, μέλ. ἀκονήσω καὶ ἄορ. ἤκό-
νησα. Μέσ. καὶ παθητ. ἀκονῶμαι, πρτ. ἤκονώμην, πρκ. ἤκονημα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οὐσ. ἀκόνη (ρίζ. ἀκ-, βλ. ἀκμάζω) ὡς ἐκ τοῦ τιμῆ - τιμῶ.
Θέμ. ἀκονα-. Σύντ. με αἰτ. (ἀκονῶ τι). Συνών. θήγω, δξύνω.

ἀκονίζω (=κτυπῶ διὰ τοῦ ἀκοντίου), πρτ. ἤκόντιζον, μέλ. ἀκον-
τιῶ, ἄορ. ἤκόντισα, πρκ. ἤκόντικα. Παθ. ἀκοντίζομαι, πρτ. ἤκοντιζό-
μην, παθ. μέλ. ἀκοντισθῆσομαι, παθ. ἄορ. ἤκοντίσθην, πρκ. ἤκοντισμαί,
ὑπερσ. ἤκοντίσμην. Π α ρ ά γ. ἀκόντισις, ἀκοντισμός, ἀκοντιστός,
-ύος (=ἀκόντισις).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οὐσ. ἀκόντιον (ὅπερ ὑποκορ. τοῦ ἀκων, -οντος=ἀκόντιον· ρίζ.
ἀκ-) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω. Σύντ. με αἰτ. (ἀκονίζω τινά). Σύντ.
Ἐξακοντίζω=ρίπτω με ὀρμήν. Ὑπερακοντίζω=ὑπερβάλλω. Διακοντίζομαι (ἀ-
ποθ.)=ἀγωνίζομαι πρὸς ἄλλους εἰς τὸ ἀκόντιον. Κατακοντίζω=καταβάλλω.

ἀκούω, πρτ. ἤκουον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. ἀκούσομαι, ἄορ. ἤκουσα,
πρκ. ἀκήκουα, ὑπερσ. ἀκήκωειν καὶ ἤκηκωειν. Μέσ. καὶ παθ. ἀκούομαι,
πρτ. ἤκουόμην, παθ. μέλ. ἀκουσθῆσομαι, μέσ. ἄορ. ἤκουσάμην, παθ.
ἄορ. ἤκουσθην, πρκ. ἤκουσμαί, ὑπερσ. ἤκουσμην. Π α ρ ά γ. ἄκουσμα,
ἀκουστός, ἀκουστέος, ὑπήκουος.

Θέμ. ἀκουσ-, ἀκου-, ἀκο- (ἐξ ἀρχ. ἀκοσ-, ὅπερ πιθ. ἐκ ρ. ἀκ-, σημαίνου-
σης τι τὸ ὀξύ, καὶ τοῦ οὐσ. οὔς, αἰολ. αὔς=αὐτί). Ὁ ἐνεργ. πρκ. λαμβάνει ἀττι-
κὸν ἀναδιπλασ. Τά: εἰ ἀκούω ὑπό τινος (=ἐπαινοῦμαι) καὶ κακῶς ἀκούω ὑπό
τινος (=κακολογοῦμαι) εἶναι παθ. τῶν: εἰ λέγω τινά (=ἐπαινῶ) καὶ κακῶς λέγω
τινά (=κακολογῶ). Σύντ. 1) με γεν. (ἐπί αὐτηκοῦσας): ἀκούω τινός. 2) με αἰτ.,
ὅταν τὸ ἀντικ. εἶναι οὐχὶ τὸ πρόσωπον, τὸ ζῶον ἢ τὸ πρᾶγμα ἐκ τοῦ ὁποίου προ-
έρχεται ὄτι ἀκούομεν, ἀλλὰ ἐκείνο τὸ ὅποιον ἀκούομεν, ἦτοι λόγος, βοή, ἦχος,
κρότος κλπ. (πάντ' ἀκήκουας λόγον). 3) με γεν. καὶ αἰτ. (ἀκούω τινός τι). 4) με
εἰδικὴν πρότασιν (ἀκούω ὅτι...). 5) με κατηγορημ. μτχ. ἀναφερομένην εἰς τὸ ἀντικ.
τοῦ ρ. τὸ ὅποιον τίθεται κατὰ γεν. μὲν ὅταν δηλοῦται ἄμεσος ἀντίληψις (ἤκου-
σα αὐτοῦ διαλεγομένου=τόν ἄκουσα με τὰ αὐτιά μου νὰ συζήτη), κατ' αἰτ. δὲ
ὅταν δηλοῦται ἔμμεσος ἀντίληψις (ἤκουσε Κύρον ἐν Κιλικίᾳ ὄντα=ἔμαθε ἀπὸ
ἄλλους ὅτι ὁ Κ. ἦτο σπῆν Κ.). 6) με αἰτ. καὶ ἀπαρφ. ὅταν δηλοῦται ἐν ἀβέββαιον
γεγονός, μία φήμη (τόν Κύρον ἤκουε καλὸν γάγαθὸν εἶναι=ἐφθανε ἢ φήμη ὅτι ὁ Κ.

ἦταν τέλειος - πού μπορεῖ ὅμως νά ἦταν καί ψευδής ἢ ὑπερβολική). Σύνθ. με τὰς προθ. εἰς, διά, κατά, ἐπί, ὑπό. Ἐπακούω=μέ προσοχήν ἀκούω. Κατακοῦω= ὑποτάσσομαι | προσέχω. Ὑπακούω=ἀκούω με προσοχήν | ἀνοίγω. Συνών. αἰσθάνομαι, ἀκροῶμαι. Ἀντιθ. ἀνηκουστέω - ῶ.

ἀκριβόω-ῶ (=γνωρίζω τι ἀκριβῶς), σχηματίζεται ὁμαλῶς.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀκριβής (ὅπερ πιθ. ἐκ τοῦ ἀμαρτύρου ἀκρο-κριβής), κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀσθενής - ἀσθενῶ. Σύντ. με αἰτ. (ἀκριβῶ τι). Συνήθ. σύνθ. με τὰς προθ. διά, ἀπό, ἐκ.

ἀκροάομαι-ῶμαι (=ἀκούω προσεκτικά, ὑπακούω, ὑποτάσσομαι), ἀποθ. με ἐνεργητ. διάθεσιν, πρτ. ἠκροώμην, μέλ. ἀκροάσομαι, ἀόρ. ἠκροασάμην, πρκ. ἠκροάομαι, ὑπερσ. ἠκροάμην. Π α ρ ά γ. ἀκροάσις, ἀκροατής, ἀκροατήριον, ἀκρόαμα.

Θέμ. ἀκρου- (πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. ἀκ- καί κατ' ἐπέκτασιν ἀκρ- καί τοῦ οὐσ. οὔς, αἰολ. αὔς=αὐτί· βλ. καί ἀκούω). Ὁ χαρακτήρ α εἰς τοὺς ἄλλους, πλὴν τοῦ ἐνεστ. καί πρτ., χρόνους ἐκτείνεται εἰς α μακρὸν καί οὐχί η, ἄν καί δὲν προηγῆται αὐτοῦ ε, ι, ρ. Σύντ. 1) με γεν. (ἀκροῶμαι τινος). 2) με αἰτ. καί γεν. (ἀκροῶμαι τί τινος). Συνών. ἀκούω.

ἀκροβολίζομαι (=μάχομαι ἀπὸ μακριά), ἀποθ. με ἐνεργητ. διάθεσιν, πρτ. ἠκροβολίζομην καί μέσ. ἀόρ. ἠκροβολισάμην. Π α ρ ά γ. ἀκροβολισμός, ἀκροβόλις, ἀκροβολιστής.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀκροβόλος=ὁ μακρόθεν βάλλον (ἀκρος+βάλλω) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζομαι, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω. Συνών. ἀψιμαχῶ.

ἀκρωτηριάζω (=περικόπτω τὰ ἄκρα, κολοβώνω), καί ἀόρ. ἠκρωτηρίασα. Μέσ. ἀκρωτηριάζομαι, μέσ. ἀόρ. (με ἐνεργ. σημασ.) ἠκρωτηριασάμην, πρκ. (με ἐνεργ. σημασ.) ἠκρωτηρίασμαι. Π α ρ ά γ. ἀκρωτηριασμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀκρωτήριον (=ἄκρον, ἐξέχον μέρος· ρίζ. ἀκ-, βλ. ἀκούω) προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἐκ πρωτοκλίτων ὀνομάτων παραγόμενα ρ. εἰς -αζω, π. χ. δίκη-δικάζω, ἀγορά-ἀγοράζω κλπ. Θέμ. ἀναλογ. ἀκρωτηριάδ-. Σύντ. με αἰτ. (ἀκρωτηριάζω τι). Συνών. κολοῦω.

ἀλαζονεύομαι (=ὑπερηφανεύομαι δι' ἀνύπαρκτα πράγματα), μέσ. ἀποθ. με ἐνεργητ. διάθεσιν, πρτ. ἠλάζονεύομην, μέλ. ἀλαζονεύσομαι, ἀόρ. ἠλαζονευσάμην. Π α ρ ά γ. ἀλαζονεία, ἀλαζόνευμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀλαζών (ὅπερ ἐκ τοῦ ἄλη=πλάνη) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ενομαι (βλ. ἀγορεύω). Σύντ. με ἐμπρόθ. προσδιορ. Συνών. κομπάζω, ἐπαίρομαι, μεγαλαυχῶ.

ἀλαλάζω (=φωνάζω ἀλαλά, κραυγάζω), πρτ. ἠλάλαζον, [μέλ. ἀλαλάζω καί ἀλαλάζομαι], ἀόρ. ἠλάλαξα. Π α ρ ά γ. ἀλαλαγή, ἀλαλαγμός.

Τὸ ρ. ἐκ τῆς ποιεμικῆς κραυγῆς ἀλαλά προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ οἰμῶζω. Θέμ. ἀναλογ. ἀλαλαγ- καί προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, ἀλαλάγ-j-ω - ἀλαλάζω. Σύνθ. με τὰς προθέσεις, ἀνά καί ἐπί. Συνών. βοῶ, κράζω.

ἀλάομαι-ῶμαι (=περιπλανῶμαι), πρτ. ἠλώμην, μέλ. ἀλήσομαι, ἐπικ. ἀόρ. ἀλήθην, πρκ. (με σημασ. ἐνεστ.) ἀλάλημαι. Π α ρ ά γ. ἀλήτης.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἄλη (=πλάνη, περιπλάνησις). Θέμ. ἀλα-

ἀλαπάζω (=ἐκκενῶ, κυριεύω), πρτ. ἡλάπαζον, μέλ. ἀλαπάξω, ἀόρ. ἡλάπαξα.

Τὸ ρ. ἐκ τῆς ρίζ. λαπ-, ἥτις εὐρίσκεται καὶ εἰς τὰ λάπτω καὶ λαφύσσω, μετὰ προθεματ. α. Σύντ. με ἀιτ. (ἀλαπάζω πόδιν). Σύνθ. με τὴν πρόθ. ἐξ. Συνών. λαφύσσω.

ἀλγέω-ῶ (=πονῶ, ὑποφέρω), πρτ. ἤλγουν, μέλ. ἀλγήσω, ἀόρ. ἤλγησα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλγος. Θέμα ἀλγες-, ἀλγέω-ω - ἀλγέω-ῶ. Σύντ. Ἀκολουθεῖται συνήθ. ἀπὸ αἰτ. τοῦ κατὰ τι (ἀλγῶ τὸν πόδα). Σύνθ. με τὰς προθ. περί, ἀπό, ὑπέρ. Συνών. πονῶ, πάσχω. Ἀντίθ. ἤδομαι, χαίρω.

ἀλγύνω (=προξενῶ ἄλγος), πρτ. ἤλγυνον, μέλ. ἀλγυνῶ, ἀόρ. ἤλγυνα. Μέσ. καὶ παθ. ἀλγύνομαι (=πονῶ ὁ ἴδιος), [παθ. ἀόρ. ἤλγυνθην].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἄλγος κατ' ἀναλογίαν τοῦ αἰσχος - αἰσχύνω. Βλ. ἀλγῶ.

ἀλείφω, πρτ. ἤλειφον, μέλ. ἀλείψω, ἀόρ. ἤλειψα, πρκ. ἀλήλιφα, ὑπερσ. ἀληλίφειν. Μέσ. καὶ παθ. ἀλείφομαι, πρτ. ἤλειφόμην, μέσ. μέλ. ἀλείφομαι, παθ. μέλ. ἀλειφθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἤλειψάμην, παθ. ἀόρ. ἤλειφθην, πρκ. ἀλήλιμμαι, (ἀλήλιψαι, ἀλήλιπται, ἀληλίμιμεθα, ἀλήλιφθε, ἀληλιμμένοι εἰσί, ὑποτ. ἀληλιμμένος ὦ κλπ., εὐκτ. ἀληλιμμένος εἶην κλπ., προστ. ἀλήλιψο, ἀληλίφρω, ἀλήλιφθε, ἀληλίφθω, ἀπαρ. ἀληλίφθαι, μτχ. ἀληλιμμένος, η, ον), ὑπερσ. ἀληλίμμην (ἀλήλιψο, ἀλήλιπτο, ἀληλίμμεθα, ἀλήλιφθε, ἀληλιμμένοι ἦσαν). Π α ρ ἄ γ. ἀλοιφή, ἄλειμμα, ἀνεξάλειπτος.

Θέμ. ἰσχ. ἀλειφ- καὶ ἄσθεν. ἀλιφ- (ρίζ. λιπ-, ἐξ ἧς καὶ λιπ-α, λιπ-ος, λιπαρός, μετὰ προθεμ. α). Τὸ ρ. λαμβάνει ἀττ. ἀναδιπλ. Σύντ. με ἀπλῆν αἰτ. (ἀλείφω τινὰ ἢ τι) ἢ αἰτ. καὶ δοτ. (ὄργαν.) ἀλείφω τινὰ ἢ τί τινι. Σύνθ. με τὰς προθ. ἐν, ἐξ, ἐπί, ἀπό, ὑπό, πρό, σύν. Συναλείφω (ὡς γραμματ. ὄρος)=συγχωνεύω δύο συλλαβάς. Συνών. χρίω.

ἀλέξω (=ἀπομακρύνω, ἀποκρούω, προφυλάττω), μέλ. ἀλεξήσω, ἀόρ. ἠλέξησα. Μέσ. ἀλέξομαι, μέλ. ἀλεξήσομαι καὶ ἀλέξομαι, ἀόρ. ἠλεξήσαμην καὶ ἠλεξάμην. Π α ρ ἄ γ. ἀλεξήτηρ, ἀλέκτωρ, ἑπαλξίς, Ἀλέξανδρος.

Θέμ. ἀλεκ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν ἀικ- (πρβλ. ἀικῆ, ἀρκέω, λατ. arceo=βοηθῶ) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. σ, ἀλεκ-σ-ω - ἀλέξω. Σύντ. 1) με δοτ. (ἀλέξω τινί=ὑπερασπίσω κάποιον). 2) με αἰτ. (ἀλέξω τι=ἀποκρούω κάτι). Με αἰτ. καὶ τὸ μέσ. (ἀλέξομαι τινι). Σύνθ. Ἀπαλέξω=ἀπομακρύνω. Ἐπαλέξω=βοηθῶ. Συνών. ἀμύνω, βοηθῶ.

ἀλέω-ῶ (=ἀλέθω), πρτ. ἤλουν, μέλ. ἀλέσω καὶ ἀλῶ, ἀόρ. ἤλεσα, πρκ. ἀλήλεκα. Παθ. ἀόρ. ἠλέσθην, πρκ. ἀλήλεσμαι καὶ ἀλήλειμαι. Π α ρ ἄ γ. ἀλέτης (λίθος), ἄλευρον, ἀλετρις (=ἡ ἀλέθουσα γυνή).

Θέμ. ἀλε-. (Ρίζ. πιθ. Φελ- ἐξ ἧς καὶ τὰ εἶλω καὶ εἰλίττω, ἃ ἰδέ). Ὁ πρκ. λαμβάνει ἀττ. ἀναδιπλ. Σύντ. με αἰτ. (ἀλῶ τι).

ἀληθεύω (=λέγω ἀληθῆ), πρτ. ἤλήθευον, μέλ. ἀληθεύσω, ἀόρ. ἠλήθευσα. Παθ. ἀληθεύομαι καὶ μέλ. ἀληθεύσομαι. Π α ρ ἄ γ. ἀλήθευσις, ἀλήθευμα, ἀληθευτής.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀληθῆς (α στερ. καὶ θέμ. λαθ- τοῦ λαθάνω, ὃ ἰδέ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεύω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.) Συνών. ἀληθῆ λέγω.

ἀλίζω (= συναθροίζω), πρτ. ἤλιζον, ἀόρ. ἤλισα. Παθ. ἀλίζομαι, πρτ. ἤλιζόμην, ἀόρ. ἤλισθην, [πρκ. ἄλισμαι ἰων.].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀλῆς=ἀθρόος (ὅπερ ἐκ ρίζ. *Fel-*, πρβλ. *eíllw*=τυλίγω, συνωθῶ, μὲ πρῶθεμ. *a, á-Fel-*ἤς, αἰολ. ἀολλῆς=ἀθρόος) προσλήψει τῆς καταλήξεως *-ίζω*. Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ τὰ: ἐπίρ. *άλις*=ἀρικετὰ, *ἀλία* (ἡ ἐκκλησία τῶν Δωριέων) καὶ *ἡμία* (τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον). Σύντ. μὲ αἰτ. (*ἀλίζω τι*). Σύνθ. *Συναλίζω*=συναθροίζω. Σύνών. ἀγειρω, ἀθροίζω, συνάγω. Ἀντίθ. σκεδάνωμαι.

ἀλίσκομαι (= συλλαμβάνομαι αἰχμάλωτος | κυριεύομαι | καταδικάζομαι εἰς δίκην), παθ. τοῦ *αἰρέω-ῶ* ἀποθ. μὲ παθ. διάθ., πρτ. ἤλίσκόμην, μέλ. ἄλωσσομαι, ἀόρ. β' ἔάλων καὶ σπν. ἤλων (ὑποτ. ἄλῶ, ἄλῶς κλπ., εὐκτ. ἀλοίην κλπ., προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. ἄλῶναι, μτχ. ἀλούς, -οῦσα, -όν), πρκ. ἔάλωκα καὶ σπν. ἤλωκα, ὑπερσ. ἤλωκειν. Π α ρ ἄ γ. ἄλωτός, αἰχμάλωτος, δοριάλωτος, ἄλωσις, εἴλωτες.

Θέμ. ἀρχ. *Falw-* (ἐξ οὗ πάντες οἱ χρόνοι, πλὴν τοῦ ἔνεστ. καὶ πρτ., καὶ τὰ παράγωγα) καὶ κατὰ μετάπτωσιν *Fal-*. (Ρίζ. *Fal-* ἢ *Fao-* πιθ. ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ *αἰρέω-ῶ*) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *ισκ-*, *άλισκ-*, ἐξ οὗ ὁ ἔνεστ. καὶ πρτ. Ὁ ἀόριστος ἔάλων (α μακρὸν δι' ἀντιμεταχωρήσεως) προέκυψεν ἐκ τοῦ *η-Fáλω-on*, καὶ ἰσχυροτέραν συλλαβικὴν αὐξήσιν ἡ διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ *F*. Ὁ ἀόρ. καὶ ὁ πρκ. διασύνονται κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν ἔνεστ. Τὸ ἀναλίσκω (ὁ ἰδὲ) εἶναι διαφόρου ἀρχῆς τοῦ ἀλίσκομαι. Σύντ. Μὲ ποιητ. αἴτιον. Σύνών. κρατοῦμαι, ἄρχομαι.

ἀλλάττω καὶ ἀλλάσσω (= ἀλλάζω, μεταβάλλω), πρτ. ἤλλατον καὶ ἤλλασσον, μέλ. ἀλλάζω, ἀόρ. ἤλλαξα, πρκ. ἤλλαχα, ὑπερσ. ἤλλάχην. Μέσ. καὶ παθ. ἀλλάττομαι, πρτ. ἤλλαττόμην, μέσ. μέλ. ἀλλάξομαι, παθ. μέλ. ἀ' ἀλλαγήσομαι, παθ. μέλ. β' ἀλλαγήσομαι, παθ. ἀόρ. α' ἤλλάχθην, παθ. ἀόρ. β' ἤλλάγην, πρκ. ἤλλαγμα, ὑπερσ. ἤλλάγμα. Π α ρ ἄ γ. ἀλλαγή, ἀπαλλακτέον, ἀδιάλλακτος, ἐναλλάξ, συναλλαγμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἄλλος. Θέμ. ἀλλαγ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, ἀλλάγ-ιω - ἀλλάττω ἢ ἀλλάσσω. Σύντ. 1) Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. ἀλλάττω τι (ἀλλάττω τὸ εἶδος= μεταβάλλω τὴν μορφήν). 2) ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. καὶ γεν. (ἀλλάττω τί τινας καὶ ἀλλάττομαι τί τινας=ἀνταλλάσσω κάτι πρὸς ἄλλο). Σύνθ. μὲ πολλὰς προθ. Διαλλάττω καὶ καταλλάττω=συμφιλιῶν. Ἐπαλλάττω καὶ ἐξαλλάττω=μεταβάλλω. Μεταλλάττω τὸν βίον=ἀποθηήσκω. Σύνών. ἀλλοιῶ, μεταβάλλω, τρέπω.

ἀλλοιῶ-ῶ (= ἀλλοιώνω, μεταβάλλω, τροποποιῶ), πρτ. ἤλλοιόν, μέλ. ἀλλοιῶσω καὶ ἀόρ. ἤλλοίωσα. Μέσ. καὶ παθ. ἀλλοιῶμαι (=μεταβάλλομαι), πρτ. ἤλλοιούμην, μέσ. μέλ. ἀλλοιῶσομαι, παθ. μέλ. ἀλλοιωθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἤλλοιώθην, πρκ. ἤλλοίωμα, ὑπερσ. ἤλλοιώμην. Π α ρ ἄ γ. ἀλλοιώσις, ἀλλοιωτός, ἀναλλοιωτός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἄλλοιός (ὅπερ ἐκ τοῦ ἄλλος) προσλήψει τῆς καταλήξεως *-οω*. Σύντ. μὲ αἰτ. (ἀλλοιῶ τινα ἢ τι). Σύνών. ἀλλάττω.

ἄλλομαι (ᾶ) (=πηδῶ), μέσ. ἀπόθ. μὲ ἐνεργητ. διάθεσ., πρτ. ἤλλόμην, μέλ. ἀλοῦμαι, ἀόρ. α' ἤλάμην (ὑποτ. ἄλωμαι, εὐκτ. ἀλάμην, ἄλαιο κλπ., προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. ἄλασθαι, μτχ. ἀλάμενος), ἀόρ. β' ἤλόμην (ὑποτ. ἄλωμαι, εὐκτ. ἀλοίμην, ἄλοιο, ἄλοιο κλπ., προστ. ἀλοῦ, ἀπαρ. ἀλέσθαι, μτχ. ἀλόμενος). Π α ρ ἄ γ. ἄλμα, ἀλτῆρες, ἄλτης.

Θέμ. *sal-* (πρβλ. λατ. *sal-*=πηδῶ) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j* καὶ τροπή τοῦ ἐν ἀρχῇ *σ* εἰς *δασειαν* *σάλ-j-ομαι* - ἄλλομαι. Εἰς τὸν ἀόρ. τὸ θεματ. φωνῆεν *α* βραχὺ ἐκτείνεται εἰς *α* μακρὸν ἂν καὶ δὲν ὑπάρχει πρὸ αὐτοῦ *ε, ι, ρ*. Εἰς τὴν ὀριστι-

κῆν ὑπάρχει ἡ λόγῳ τῆς ἀδεξήσεως (ἐ-σαλ-άμην - εαλάμην - ἡλάμην· ἀλλ' ὑποτ. ἀλωμαι κλπ., βλ. καὶ αἰῶν). Σύντ. Μὲ ἐμπρόθ. ἢ ἐπιρρημ. προσδιορισμῶν. Σύνθ. *Εἰσάλλομαι*=εἰσορμῶ. *Ἐνάλλομαι*=ἐφορμῶ. *Ἐξάλλομαι*=ἀναπηδῶ. Σύνθ. πηδῶ, σκιρτῶ.

ἀλλοτριόω-ω (=ἀποξενῶ τινά τινος), πρτ. ἡλλοτρίουν, μέλ. ἀλλοτριώσω, ἀόρ. ἡλλοτριώσα, πρκ. ἡλλοτριώκα. Μέσ. ἀλλοτριούμαι (=ἀποξενώνομαι, γίνομαι ἐχθρός), πρτ. ἡλλοτριούμην, παθ. ἀόρ. (καὶ ὡς μέσ.) ἡλλοτριώθην, πρκ. ἡλλοτριώμην. Π α ρ ά γ. ἀλλοτριώσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀλλότριος, ὅπερ ἐκ τοῦ ἄλλος. Θέμ. ἀλλοτριο-. Σύντ. Τὸ ἐνεργ. μὲ αἰτ. καὶ γεν. (ἀλλοτριῶ τινά τινος) ἢ αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορ. κατὰ γεν. (ἀλλοτριῶ τινά ἀπό τινος). Τὸ μέσ. μὲ ἀπλῆν δοτ. (ἀλλοτριούμαι τινι).

ἀλοάω-ω (=ἀλωνίζω), πρτ. ἡλόων, μέλ. ἀλόησω, ἀόρ. ἡλόησα. Παθ. μόνον μτγν. Π α ρ ά γ. ἀλοητός, ἀλόησις.

Θέμ. ἀλοα- (ρίζ. συγγενῆς πρὸς τὴν τοῦ ἀλέω-ω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἀλοῶ τι).

ἀμαρτάνω (=ἀποτυγχάνω, ἀστοχῶ, σφάλλομαι), πρτ. ἡμαρτανον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. ἀμαρτήσομαι, ἀόρ. β' ἡμαρτον (ὑποτ. ἀμαρτω κλπ., εὐκτ. ἀμαρτοίμι κλπ., προστ. ἄμαρτε κλπ., ἀπαρ. ἀμαρτεῖν, μτγ. ἀμαρτών, - οὔσα, - ὄν), πρκ. ἡμαρτήκα, ὑπερσ. ἡμαρτήκειν. Παθ. (ἀπροσώπων) ἀμαρτάνεται (=γίνεται σφάλμα, πράττεται τι ἐσφαλμένως), πρτ. ἡμαρτάνετο, παθ. ἀόρ. ἡμαρτήθη, πρκ. ἡμαρτήθη, ὑπερσ. ἡμαρτήθη. Π α ρ ά γ. ἀμαρτία, ἀμαρτήμα, ἀμαρτητέον, ἀναμαρτήτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ στερ. α καὶ τοῦ ἀρχ. θέμ. σμαρ- (ρίζ. σμερ- ἐξ ἧς καὶ μέρος, μείρομαι=μετέχω κ.ἄ.) προσλήψει τῶν προσσφμ. τ (δι' ἄλλους τοὺς χρόνους), ε (διὰ τὸν μέλ., πρκ., ὑπερσ. καὶ τὰ πλεῖστα τῶν παραγῶγων) καὶ αν (διὰ τὸν ἐνεστ. καὶ πρτ.) καὶ τροπῇ τοῦ σ εἰς δασεῖν. Οὕτω ἔχομεν τὰ θέμ. ἀμαρτ-, ἀμαρτε-, ἀμαρταν-. Τὸ πρόσσφμα ε πρὸ συμφώνου ἐκτείνεται εἰς ἡ (ἀμαρτήσομαι, ἡμαρτήκα κλπ.). Σύντ. 1) μὲ γεν. (ἀμαρτάνω τινός=ἀποτυγχάνω σὲ κάτι). 2) μὲ αἰτ. (ἀμαρτάνω τι=σφάλλω σὲ κάτι), ἰδίως σύστ. ἀντικ. (ἀμαρτάνω ἀμαρτίαν, ἀμαρτάνω πολλὰ κλπ.). Αἰ μτγ. ἀμαρτανόμενος καὶ ἡμαρτημένος ὡς ἐπίθ.=ἐσφαλμένος. Σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀπό, διά, ἐξ. Σύνθ. ἀποτυγχάνω, σφάλλομαι. *Ἀντίθ.* τυγχάνω.

ἀμάω-ω (=θερίζω, κόπτω | φονεύω), πρτ. ἡμων, μέλ. ἀμήσω, ἀόρ. ἡμησα. Μέσ. καὶ παθ. ἀμάομαι-ῶμαι, πρτ. ἡμώμην, μέσ. μέλ. ἀμήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἡμησάμην, πρκ. ἡμημαί, ὑπερσ. ἡμήμην. Π α ρ ά γ. ἀμάλλα ἢ ἀμάλια (=δέματια ἀπὸ στάχυα), ἄμητος (=θερισμός), ἀμητός (=συγκομιδῆ), ἀμητήρ (=θεριστής).

Θέμ. ἀμα- (ρίζ. μα- σημαίνουσα κόπτω, πρβλ. λατ. ma-cto=σφάττω, me-to=θερίζω, μετὰ προθεματ. α). Σύντ. μὲ αἰτ. : ἀμῶ τι (ὡς ἀμήσον τὸν σίτον). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀπό, διά, ἐξ, κατὰ, ἐπί, σύν. Σύνθ. τέμνω, δρέπω, θερίζω.

ἀμβλύνω (=κάνω κάτι ἀμβλύ, ἀδυνατίζω), πρτ. ἡμβλυνον, μέλ. ἀμβλυνώ, ἀόρ. ἡμβλυνα. Μέσ. καὶ παθ. ἀμβλύνομαι, παθ. ἀόρ. ἡμβλύνην, πρκ. ἡμβλυμμαι. Π α ρ ά γ. ἄμβλυσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀμβλύς, ὅπερ πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. μαλ - ἐξ ἧς καὶ μαλακός καὶ βλάξ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἀμβλύνω τι). Σύνθ. μὲ τὴν πρόθ. ἀπό. *Ἀντίθ.* δξύνω.

ἀμείβω (=ἀλλάσσω, μεταβάλλω | ἀποκρίνομαι), πρτ. ἡμειβον, μέλ.

ἀμείψω, ἀόρ. ἤμειψα. Μέσ. ἀμείβομαι, πρτ. ἤμειβόμην, μέλ. ἀμείψομαι, ἀόρ. ἤμειψάμην, παθ. ἀόρ. ἤμειφθην. Π α ρ ά γ. ἀμειβή.

Θέμ. ἀμεβ-. (Ρίζ. με^τ-, πρβλ. λατ. *mi-gro*=μετοικῶ, μετά προθεμ. α). Ἐκ τοῦ θέμ. ἀμεβ- με τὸ πρόσφ. *j* καὶ ἐπένησεν ἀμεβ-*j*-ω - ἀμείβω. Ἐκ τοῦ ἀμειβ- με ἔταιροῦσιν τὸ ἀμειβ-. Σύντ. Τὸ ἐνεργ. με αἰτ. καὶ γεν. (ἀμείβω τί τινος). Τὸ μέσ. με ἀπλὴν αἰτ. (ἀμείβομαι τινά). Σύνθ. Ἀπαμείβομαι=ἀπαντῶ. Ἀνταμείβομαι=ἀνταλλάσσω | ἀποκρίνομαι. Μεταμείβω=μεταλλάσσω, μεταβάλλω. Παραμείβω ἢ παραμείβομαι=προσπερνῶ. Σύνών. ἀλλάττω, ἀποκρίνομαι.

ἀμελέω-ῶ (=εἶμαι ἀμελής), πρτ. ἤμέλουν, μέλ. ἀμελήσω, ἀόρ. ἤμέλησα, πρκ. ἤμέληκα, ὑπερσ. ἤμελήκειν. Παθ. ἀμελοῦμαι, πρτ. ἤμελούμην, παθ. μέλ. ἀμεληθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἤμελήθην, πρκ. ἤμέλημαι, ὑπερσ. ἤμελήμην. Π α ρ ά γ. ἀμελητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀμελής (α στερητ. καὶ θέμ. μελ- ἀπροσ. ρ. μέλει= με νοιάζει). Ἡ προστ. ἀμέλει (=μη σὲ μέλει) κατήνησεν ἐπίρ. (=βεβαίως, ἀσφαλῶς). Σύντ. ὡς μτβ. με γεν. (ἀμελῶ τινος) ἢ με ἀπαρ. (ἀμελῶ λέγειν τι=παραμελῶ νὰ λέγω κάτι). Σύνθ. με τὰς προθ. κατὰ, παρὰ. Σύνών. ὀλιγωρῶ. Ἀντίθ. ἐπιμέλομαι.

ἀμιλλάομαι-ῶμαι (=συνερίζομαι, φιλοτιμοῦμαι), πρτ. ἤμιλλώμην, μέλ. ἀμιλλάσομαι, [μέσ. ἀόρ. ἤμιλλησάμην], παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. ἤμιλλήθην, πρκ. ἤμιλλημαι. Π α ρ ά γ. ἀμιλλητέον, ἀμιλληθήρ.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀμιλλα (ρίζ. ἀμ- ἦτις ὑπάρχει καὶ εἰς τὸ ἐπίρ. ὅμα καὶ τὰ λατ. *sim-ul*=ομοῦ καὶ *sim-ilis*=ὅμοιος). Θέμ. ἀμιλλα-. Σύντ. Με δοτ. (ἀμιλλῶμαί τινι) ἢ με ἐμπρόθ. προσδιор. (ἀμιλλῶμαι πρὸς τινά, ἀμιλλῶμαι περὶ τινος κλπ.). Ἀμιλλῶμαι ἐπὶ τι ἢ πρὸς τι=προσπαθῶ. Σύνθ. Ἀνθαμιλλῶμαι=ἀνταγωνίζομαι. Διαμιλλῶμαι=ἀγωνίζομαι με ὅλας μου τὰς δυνάμεις. Συναμιλλῶμαι=ἀγωνίζομαι μαζί. Σύνών. φιλοτιμοῦμαι, διαγωνίζομαι.

ἀμνημονέω-ῶ (=λησμονῶ), πρτ. ἤμνημόνουν, μέλ. ἀμνημονήσω καὶ ἀόρ. ἤμνημόνησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀμνήμων (α στερητ.+μνήμων, ὅπερ ἐκ τοῦ μινῆσκω, ὅ ιδέ). Θέμ. ἀμνημονε-. Σύντ. Με γεν. (ἀμνημονῶ τινος). Σύνών. ἐπιλανθάνομαι. Ἀντίθ. μινῆσκομαι, μνημονεύω.

ἀμπέχω καὶ ἀμπίσχω (=ἐνδύω τινά), [πρτ. ἀμπεχόν ἐπικ., ἤμπειχον μτγν.], μέλ. ἀμφέξω, ἀόρ. β' ἤμπισχον (ὑποτ. ἀμπίσχω κλπ., εὐκτ. ἀμπίσχοιμι κλπ., προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. ἀμπισχεῖν, μτχ. ἀμπισχών, -οῦσα, -όν). Μέσ. ἀμπέχομαι καὶ ἀμπίσχομαι (=περιβάλλομαι), πρτ. ἤμπειχόμην, μέλ. ἀμφέξομαι, ἀόρ. β' ἤμπισχόμην. Π α ρ ά γ. ἀμπεχόνη, ἀμπέχονον.

Τὸ ρ. σύνθ. ἐκ τῆς προθ. ἀμφί (αιολ. ἀμφί) καὶ ἔχω (περὶ ρίζ. βλ. ἔχω) ἢ ἴσχω ἄλλου τύπου τοῦ ἔχω (βλ. ἴσχω). Σύντ. Με αἰτ. ἀπλῆν (ἀμπέχω τινά) ἢ διπλῆν (ἀμπέχω τινά τι). Σύνθ. Περιαμπέχω=περιβάλλω. Σύνών. ἐνδύω, περιβάλλω, ἀμφιένυμι.

ἀμπλακίσκω (=ἀποτυγχάνω, πλανῶμαι, πρᾶττω τὸ μὴ ὀρθόν), πρτ. ἤμπλακίσκον, ἀόρ. β' ἤμπλακον (μόνον ἀπαρ. ἀμπλακεῖν καὶ μτχ. ἀμπλακών, -οῦσα, -όν), πρκ. ἤμπλάκηκα. Παθ. μόνον ὁ πρκ. ἤμπλάκημαι. Π α ρ ά γ. ἀμπλάκημα (=σφάλμα), ἀναμπλάκητος (=ὁ μὴ ἀποτυγχάνων).

Θέμ. ἀμπλακ- (ρίζ. πιθ. πλακ-, προβλ. πλάζω=πλανῶ, μετά προθεματ. α και εὐφωνικῶ μ, ὡς εἰς τὸ ἄμβροτος) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *ισκ*, ἀμπλακίσκω. Σύντ. με γεν. (ἡμπλακον τοῦδε παιδὸς=ἀπέτυχα σ' αὐτὸ τὸ παιδί). Σύνθ. με τὴν πρόθ. κατά. Σύνων. ἀμαρτάνω, σφάλλομαι. Ἀντίθ. τυγχάνω.

ἀμύνω (=ἀπομακρύνω κακόν τι, ὑπερασπίζω, ἐκδικουῖμαι), πρτ. ἤμυνον, μέλ. ἀμυνῶ, ἀόρ. ἤμυνα. Μέσ. ἀμύνομαι (=ὑπερασπίζομαι, ἐκδικουῖμαι), πρτ. ἤμυνόμην, μέλ. ἀμυνοῦμαι, ἀόρ. ἤμυνάμην. Π α ρ ά γ. ἀμυντέον, ἄμυνα, ἀμυντήρ, ἀμύντωρ, Ἀμύντας, Ἀμυνίας.

Ἡ ρίζ. εἶναι *μυν-* (πρβλ. *μύνη*=πρόφρασις, λατ. *mun-io*=δουρῶνω) καὶ μετά προθεμ. α, ἀμυν-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. *j*, ἀμύν-*j*- ἀμύνω. Παρασχηματισμός τοῦ ἀμύνω εἶναι τὸ ἀμυνάθω, οὐ ἀπαντῶσιν οἱ τύποι: ἐνεστ. ὄρ. ἀμυνάθετε, ἀπαρ. ἀμυνάθειν (οὐχί -εἶν διότι δὲν εἶναι ἀόρ. β'), πρτ. ἤμυνάθων, ἐυκτ. μέσ. ἐνεστ. ἀμυνάθοιτο, προστ. ἀμυνάθων (βλ. καὶ *διώκω, εἶκω*). Σύντ. 1) με αἰτ. καὶ δοτ. (ἀμύνω τινά τινι). 2) με ἀπλήν δοτ. (ἀμύνω τῇ πατρίδι). 3) με ἀπλήν αἰτ. (ἀμύνω τοὺς πολεμίους)· τὸ μέσον με αἰτ. (ἀμύνομαι τινα=ἀποκορούω κάποιον). Σύνθ. Ἐπαμύνω=βοηθῶ. Ἀπαμύνω=ἀποκορούω. Ἀνταμύνομαι=ἀντεπεξέρχομαι. Προαμύνομαι=λαμβάνω μέτρα ἀμύνης ἐκ τῶν προτέρων. Σύνων. ἀρήγω, βοηθῶ, ἐπικουρῶ, ἀλέξω.

ἀμφιγνοέω-ῶ (=ἀμφιβάλλω, δὲν γνωρίζω ἀκριβῶς), πρτ. ἤμφεγνόουν, [μέλ. ἀμφιγνόησω], ἀόρ. ἤμφεγνόησα. Παθ. ἀόρ. ἤμφεγνοήθην (=δὲν ἐγνώσθην).

Τὸ ρ. παρασύνθ. ἐκ τῆς προθέσεως ἀμφί καὶ τινος παραγώγου ἐκ τοῦ θέμ. *γνο-* τοῦ *γινώσκω* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγνοέω-ῶ. Αὐξάνεται ἔσωτερ. καὶ ἔξωτερ. Σύντ. Με ἀπλήν αἰτ. ἢ με ἐμπρόθ. προσδιορ. Σύνων. ἐνδοιάζω, διαστάζω. Ἀντίθ. ἐπίσταμαι, οἶδα.

ἀμφιέννυμι (=ἐνδύω), πρτ. ἤμφιέννυμι, μέλ. ἀμφιῶ (-εἷς, -εἶ κλπ. κατὰ τὰ εἰς -έω), ἀόρ. ἤμφισα. Μέσ. ἀμφιέννυμαι, πρτ. ἤμφιεννύμην, μέλ. ἀμφιέσομαι, ἀόρ. ἤμφιεσάμην, [παθ. ἀόρ. ἤμφιεσθην], πρτ. ἤμφιεσμαι, ὑπερσ. ἤμφιεσμην. Π α ρ ά γ. εἶμα, ἐσθής, ἱμάτιον, ἀμφιέσις.

Τὸ ρ. σύνθετον ἐκ τῆς προθέσ. ἀμφί καὶ τοῦ ποιητ. ρ. *έννυμι* (ρίζ. *ἔσ-*, πρβλ. λατ. *vestio*=ἐνδύω, ἥτις ἐγένετο *ἐσ-*, ὡς εἰς τὰ *έννυμι, εἶμα*, καὶ *ἐσ-* εἰς τὸ *ἐσθής*). Θέμ. *ἐσ-* καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *νυ*, *ἐσ-νυ-μι* -έννυμι. Τὸ ρ. λαμβάνει τὴν αὐξησην καὶ τὸν ἀναδιπλασ. ὡς ἐάν ἦτο ἀπλοῦν. Σύντ. τὸ ἐνεργητ. με διπλήν αἰτ. (ἀμφιέννυμι τινά τι)· τὸ μέσ. με ἀπλήν αἰτ. (ἀμφιέννυμαι τι). Σύνων. ἀπέχω ἢ ἀπίσχω, ἐνδύω. Ἀντίθ. ἐκδύω.

ἀμφισβητέω-ῶ (=ἔχω διαφορετικὴν γνώμην, φιλονικῶ, διαφωνώ), πρτ. ἤμφεσβήτουν, μέλ. ἀμφισβητήσω, ἀόρ. ἤμφεσβήτησα, πρτ. ἤμφεσβήτηκα, ὑπερσ. ἤμφεσβήτηκειν. Παθ. ἀμφισβητοῦμαι, μέσ. μέλ. ὡς παθ. ἀμφισβητήσομαι, παθ. ἀόρ. ἤμφεσβητήθην. Π α ρ ά γ. ἀναμφισβήτητος, ἀμφισβήτησις, ἀμφισβήτημα.

Τὸ ρ. παρασύνθ. ἐκ τῆς ποιητ. προθ. ἀμφί (=τριγύρω) καὶ τινος παραγώγου τοῦ *βαίνω*. Θέμ. ἀμφισβητε-. Λαμβάνει τὴν αὐξ. καὶ τὸν ἀναδιπλ. ἐξωτερικῶς καὶ ἔσωτερικῶς (πρβλ. ἀμφιγνοῶ). Σύντ. 1) με δοτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορ. κατὰ γεν. (ἀμφισβητῶ τινι περὶ τινος=φιλονικῶ με κάποιον γιὰ κάτι). 2) με ἀπλήν αἰτ. (ἀμφισβητῶ τι). 3) με εἰδικὸν ἀπαρ. ἢ εἰδ. πρότ. (ἀμφισβητῶ εἶναι τι, ἀμφισβητῶ ὅτι...). 4) με γεν. καὶ δοτ. (ἀμφισβητῶ τινός τινι). Σύνων. ἀμφιλέγω, διαφωνῶ, ἐρίζω, φιλονικῶ. Ἀντίθ. ὁμολογῶ, σύμφημι.

ἀναγκάζω (=βιάζω τινά), πρτ. ἠνάγκαζον, μέλ. ἀναγκάσω, ἀόρ.

ἠνάγκασα, πρκ. ἠνάγκασα, ὑπερσ. ἠναγκάκειν. Παθ. ἀναγκάζομαι, πρτ. ἠναγκαζόμεν, μέλ. ἀναγκασθήσομαι, ἀόρ. ἠναγκάσθη, πρκ. ἠνάγκασμαι, ὑπερσ. ἠναγκάσμη. Π α ρ ά γ. ἀναγκαστός, ἀναγκαστέος.

Τὸ ρῆμα ἐκ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἀνάγκη προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζω. (ΡΙΖ. πιθ. ἢ αὐτὴ μετὰ τὴν τοῦ λατ. nec-esse=ἀναγκαῖον). Σύντ. μετὰ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (ἀναγκάζω τινά κτείνειν). Συνών. βιάζομαι. Ἀντίθ. πείθω.

ἀναισχυντέω-ῶ (=εἶμαι ἀναίσχυντος), πρτ. ἠναισχύντουν, μέλ. ἀναισχυντήσω, ἀόρ. ἠναισχύντησα. Π α ρ ά γ. ἀναισχύντημα.

Τὸ ρ. παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀναίσχυντος (α στερητ. καὶ αἰσχύνη). Θέμ. ἀναισχυντε-. Σύντ. Μετὰ ἐμπρόθ. προσδιορ. κατὰ αἰτ. (ἀναισχυντῶ πρὸς τινά) ἢ μετὰ κατηγορημ. μτχ. (ἀναισχυντεὶ διαλεγόμενος=ἀναισχύντως διαλέγεται). Σύνθ. Ἀπαισχυντῶ=πράττω ἢ λέγω τι ἀναισχύντως | ἀρνούμαι ἀναισχύντως. Συνών. ὕβριζω, ἀσεβῶ. Ἀντίθ. αἰδοῦμαι.

ἀναλίσκω καὶ ἀναλώω-ῶ (=δαπανῶ, ἐξοδεύω), πρτ. ἀνήλισκον καὶ ἀνήλουν, μέλ. ἀναλώσω, ἀόρ. ἀνήλωσα, πρκ. ἀνήλωκα, ὑπερσ. ἀνηλώκειν. Παθ. ἀναλίσκομαι καὶ σπν. ἀναλοῦμαι, πρτ. ἀνηλίσκομένη καὶ σπν. ἀνηλούμαι, [μέσ. μέλ. ἀναλώσομαι], παθ. μέλ. ἀναλωθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἀνηλώθη, πρκ. ἀνήλωμαι, ὑπερσ. ἀνηλώμην. Π α ρ ά γ. ἀνάλωσις, ἀνάλωμα, ἀναλωτής.

Θέμ. ἀναλ- (ριζ. ἀλ- ἦτις πιθ. ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ ἀλέω, ἄλευρον, ἀλήθω κλπ.) καὶ προσλήψει τῶν προσφύμ. ισκ καὶ ο, ἀναλ-ισκ καὶ ἀναλ-ο-. Τὸ ο πρὸ συμφ. ἐκτείνεται εἰς ω. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (ἀναλίσκω τι). Σύνθ. Μετὰ τὰς προθ. κατὰ πρὸς, πκρά, ἐπί, πρό. Τὸ καταναλίσκω αὐξάνεται μετὰ τὴν πρώτην πρόθεσιν (κατηνάλίσκον, κατηνάλωσα), τὰ λοιπὰ σύνθ. κανονικῶς (προσανήλίσκον, παρανήλωσα κλπ.). Τοῦ ἀναλῶ εὐχρηστα εἶναι τὸ ἀπαρ. ἀναλοῦν, ἢ μτχ. ἀναλῶν καὶ ἡ παθ. μτχ. ἀναλούμενα. Συνών. δαπανῶ. Ἀντίθ. φειδομαι.

ἀνατέλλω (μτβ.=κάννω τι νὰ ἐξέλθῃ ἐπάνω, φέρω κάτι εἰς φῶς· ἀμτβ.=ἀναφαίνομαι, κυρίως ἐπὶ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης), πρτ. ἀνέτελλον, μέλ. ἀνατελέω, ἀόρ. ἀνέτειλα, πρκ. ἀνατέταμαι, ὑπερσ. ἀντετέλειν. Π α ρ ά γ. ἀνατολή.

Τὸ ρ. σύνθ. ἐκ τῆς ἀνά καὶ τέλλω. Θέμ. τελ- (πρβλ. λατ. tollō=αἶρω, σηκώνω), προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. j, ἀνατέλ-j-ω -ἀνατέλλω. Σύντ. Συνήθως ἀμτβ. Τὸ μτβ. μετὰ αἰτ. (ἀνατέλλω τι). Ἄλλα σύνθ.: ἐξανατέλλω=κάννω νὰ βλαστήσῃ· ἐπιτέλλω=διατάσσω· ἐπιτέλλομαι=ἀνατέλλω, ἐμφανίζομαι (ἰδίως ἐπὶ τῶν ἀστερισμῶν, πρβλ. ἐπιτολή). Συνών. ἀνέχω, ἀνίσχω, ἐπιτέλλομαι.

ἀνδάνω (=ἀρέσω, τέρπω, εὐχαριστῶ), πρτ. ἠνδανον, μέλ. ἀδήσω, ἀόρ. β' ἔαδον (ὑποτ. ἄδω, εὐκτ. ἄδοιμι, ἀπαρ. ἀδεῖν, μτχ. ἀδών, οὔσα, ὄν), πρκ. ἔαδα καὶ ἄδηκα, ὑπερσ. ἐάδειν.

Θέμ. ἀδ- (ριζ. σφαδ-, πρβλ. λατ. suad-εο=πείθω, sua-vis=γλυκύς, ἡδομαι, ἄσμενος ἐκ τοῦ ἀδ-μενος) καὶ προσλήψει τοῦ ἐπενθέματος ν πρὸ τοῦ χαρακτηρισκ. καὶ τοῦ προσφύμ. αν μετ' αὐτὸν ἀ-ν-δ-ἀ-ν-ω -ανδάνω (βλ. καὶ ἄσμενος). Σύντ. μετὰ δοτ. (ἀνδάνω τινί). Συνών. ἀρέσκω. Ἀντίθ. λυπῶ.

ἀνδραγαθίζομαι (=φέρομαι ὡς ἀρμόζει εἰς γενναῖον ἄνδρα), ἀποθ. ἀμτβ., πρτ. ἠνδραγαθίζομένη καὶ ἀόρ. ἠνδραγαθισάμη.

Τὸ ρ. σχηματίζεται ἐκ συναρπαγῆς, ἐκ συνενώσεως δηλ. τῆς φράσεως ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνομαι, ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Τὸ ἀνδραγαθία ἐκ τοῦ ἀνὴρ ἀγαθός.

άνδραποδίζω (=καθιστῶ τινα δοῦλον), πρτ. ἤνδραπόδιζον, μέλ. άνδραποδιῶ, άόρ. ἤνδραπόδισα. Μέσ. και παθ. άνδραποδίζομαι, πρτ. ἤνδραποδιζόμεν, παθ. μέλ. άνδραποδισθήσομαι, μέσ. άόρ. ἤνδραποδισάμεν, παθ. άόρ. ἤνδραποδισθήν, πρκ. ἤνδραπόδισμαι, ύπερσ. ἤνδραποδισμεν. Π α ρ ά γ. άνδραπόδισις, άνδραποδισμός, άνδραποδιστής.

Τό ρ. παρασύνθετον εκ του άνδράποδον (σχηματισθεν κατ' αναλογίαν προς το τετραπόδον) προσλήψει της καταλήξεως -ίζομαι. Σύντ. με αίτ. (άνδραποδίζω τινα). Συνήθως σύνθ. με την πρόθεσιν έξ. Σινών. δουλώω-ω, ζωγράφω-ω.

άνεχομαι (=υποφέρω, επιτρέπω), πρτ. ἤνειχόμεν, μέλ. άνέξομαι, άόρ. β' ἤνεσχόμεν (υποτ. άνάσχωμαι κλπ., ευκτ. άνασχοίμεν, άνάσχοιο, άνάσχοιτο κλπ., προστ. άνάσχοι, άνασχέσθω κλπ., άπαρ. άνασχέσθαι, μτχ. άνασχόμενος). Π α ρ ά γ. άνοχή, άνεκτός, άνασχετός.

Τό ρ. σύνθετον εκ της ανά και έχομαι (βλ. έχω), αυξάνεται δε έσωτερ. και έξωτερ. (βλ. άμφισβητώ). Σύντ. 1) με γεν. (άνεχομαί τινος). 2) με αίτ. (άνεχομαι τινα). 3) με κατηγορημ. μτχ. άναφερομένην εις τό υποκ. ή τό άντικ. του ρ. (άνεχομαι σιγών - άνεχομαί τινος λέγοντος). Σινών. ύπομένω, φέρω, καρτερῶ.

άνθέω-ω (=άνθίζω, άκμάζω), σχηματίζεται όμαλώς. Π α ρ ά γ. άνθησις, άνθηρός.

Τό ρ. εκ του άνθος (θέμ. άνθες-), έξ οὔ άνθέσ-ω - άνθέω-ω. Σύντ. Τό ρ. άμτβ. (άνευ άντικ.). Σύνθ. Άπανθῶ=μαραίνομαι. Έξανθῶ=άναφαίνομαι. Σινών. θάλλω, άκμάζω.

άνιῶω-ω (=λυπῶ), πρτ. ἤνιῶν, μέλ. άνιάσω, άόρ. ἤνιάσα, [πρκ. ἤνιάκα]. Μέσ. άνιῶμαι, πρτ. ἤνιῶμεν, μέλ. άνιάσομαι, παθ. άόρ. ώς μέσ. ἤνιάθην (=έλύπησα τόν έαυτόν μου), [πρκ. ἤνιάμαι].

Τό ρ. εκ του άνία, έξ οὔ και άνιαρός (πιθ. εκ της αύτης ρίζης με τό λατ. *onus* =βάρος). Θέμ. άνια -. Τό α δέν εκτείνεται εις η πρό των από συμφώνων άρχομένων καταλήξεων (ἤνιάσα, ἤνιάθην), διότι πρό αυτού ύπάρχει ι. Σύντ. Με αίτ. άπλην (άνιῶ τινα) ή διπλην (άνιῶ ή άνιῶμαί τινα τι). Σινών. λυπῶ, έχθομαι, άγανακτῶ. Αντίθ. ἡδομαι, χαίρω.

άνοίγω και άνοιγνυμι, πρτ. άνέωγον και σπν. ἤνοιγον, μέλ. άνοίξω, άόρ. άνέωξα (υποτ. άνοίξω κλπ., ευκτ. άνοίξαιμι κλπ., προστ. άνοίξον κλπ., άπαρ. άνοίξαι, μτχ. άνοίξας) και σπν. ἤνοιξα, πρκ. άνέωγα [και άνέωγα μετά παθ. σμμασ.], ύπερσ. άνεώγειν. Παθ. άνοίγομαι, πρτ. άνεωγόμεν, μέσ. μέλ. άνοίξομαι, παθ. μέλ. άνοιχθήσομαι, παθ. άόρ. άνεώχθην (υποτ. άνοιχθῶ κλπ., ευκτ. άνοιχθείην κλπ., προστ. άνοιχθητι κλπ., άπαρ. άνοιχθῆναι, μτχ. άνοιχθείς), πρκ. άνεωγμαί, ύπερσ. άνεώγειμεν, τετελ. μέλ. άνεώξομαι. Π α ρ ά γ. άνοίξις, ἤνοιγμα, άνοικτός, άνοικτέον.

Τό ρ. σύνθετον εκ της προθ. ανά και του ποιητ. ρ. οίγω. Θέμ. άν-φοιγ- και προσλήψει του προσφύμ. νν, άν-φοιγ-νν-μι - άνοίγνυμι και άνοίγω. Η άνωμαλία της αύξήσεως και του άναδιπλασ. οφείλεται εις τό έν αρχή F και την ισχυροτέραν, επί των από F άρχομένων ρημάτων, αύξησιν η. Οι τύποι δηλονότι άνέωγον, άνέωξα, άνέωγα, άνεώχθην, άνεώγμαί κλπ. προσήλθον εκ των τύπων: άν-ήφοιγον, άν-ήφοιξα, άν-ήφοιγα κλπ. δι' άντιμεταχωρήσεως, έναλλαγής δηλ. του χρόνου των γειτονικών φωνηέντων η και ο. Τό ο είτα ύπεγράφη (βλ. και θρω). Σύντ. Με αίτ. (άνοίγω τι). Ός ναυτ. όρος (άνοίγω ή άνοίγομαι) άμτβ.=έξέρχομαι εις τό πέλαγος. Σύνθ. Διάνοίγω=άνοίγω έντελώς. Παρανοίγω=άνοίγω πλαγίως. Υπανοίγω=άνοίγω κρυφά. Σινών. άναπετάννυμι. Αντίθ. κλείω.

ἀντάω-ῶ, βλ. ἀπαντάω-ῶ

ἀντιάζω (=συναντῶ | ἱκετεύω), πρτ. ἤντιάζον, μέλ. ἀντιάσω, ἄορ. ἤντιάσα. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. συνήθ. σύνθετον: ὑπαντιάζω.

Τὸ ρ. γίνεταί ἐκ τοῦ ἀντίος προσλήψει τῆς καταλ. -αζω (βλ. ἀκρωτηριάζω). Σύντ. με αἰτ. (ἀντιάζω τινά) ἢ σπν. δοτ. (ἀντιάζω τινί). Σύνθ. Ὑπαντιάζω=πηγαίνω εἰς ἀπάντησίν τινος. Συναόν. ἀντιβολῶ, ἐντυγχάνω, ἱκετεύω.

ἀντιβολέω-ῶ (=συναντῶ | παρακαλῶ), πρτ. ἤντεβόλουν, μέλ. ἀντιβολήσω, ἄορ. ἤντεβόλησα.

Τὸ ρ. παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀντιβάλλω ἄνευ μαρτυρημένου διαμέσου ὀνόματος. Αὐξάνεταί ἔσωτερ. καὶ ἔξωτερ. Σύντ. με αἰτ. (ἀντιβολῶ τινα) καὶ σπν. με γεν. (ἀντιβολῶ τινος). Συναόν. δέσμαι, ἱκετεύω, ἀντιάζω, ἐντυγχάνω.

ἀντιδικέω ῶ (=εἶμαι ἀντίδικος, ἀντιλέγω), πρτ. ἤντεδίκουν, μέλ. ἀντιδικήσω, ἄορ. ἤντεδίκησα.

Τὸ ρ. παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀντίδικος, ὅπερ ἐκ τῆς ἀντί καὶ δίκη. Θέμ. ἀντιδικε-. Αὐξάνεταί ἔσωτερ. καὶ ἔξωτερ. Σύντ. με ἐμπρόθ. προσδιορ. (ἀντιδικῶ πρὸς τινα). Συναόν. ἀντιλέγω, ἀντίδικος καθίσταμαι.

ἀντλέω-ῶ (=βγάζω νερό, ὑπομένω), πρτ. ἤντλουν, μέλ. ἀντλήσω, ἄορ. ἤντλησα. Παθ. ἀντλοῦμαι, πρτ. ἤντλούμην, παθ. μέλ. ἀντληθήσομαι, παθ. ἄορ. ἤντλήθηην, πρκ. ἤντλημαι. Π α ρ ἄ γ. ἀντλησις, ἀντλημα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἄντλος, ὄ,=τὰ βρώμικα νερά τοῦ μαζεύονται εἰς τὸ κύτος τοῦ πλοίου (περὶ ρίζ. βλ. ταλαιπωροῦ-ῶ). Θέμ. ἀντλε-. Σύνθ. Διαντλῶ καὶ καταντλῶ=ἀντλῶ ἐντελῶς. Συναόν. ἀρύτω ἢ ἀρύω. Ἀντίθ. πληρῶ-ῶ.

ἀνύτω καὶ ἀνύω (ῦ) (=τελειώνω κάτι, κατορθώνω, ἐκλέγω), πρτ. ἤνυτον καὶ ἤνυσον, μέλ. ἀνύσω, ἄορ. ἤνυσα, πρκ. ἤνυκα, ὑπερσ. ἤνυκειν. Μέσ. καὶ παθ. ἀνύτομαι καὶ ἀνύομαι, πρτ. ἤνυτόμην καὶ ἤνυόμην μέσ. μέλ. ἀνύσομαι, παθ. μέλ. ἀνυσθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἤνυσάμην, παθ. ἄορ. ἤνυσθήην, πρκ. ἤνυσμαι, ὑπερσ. ἤνυσμην. Π α ρ ἄ γ. ἀνυστὸς (=κατορθωτός), ἀνήνυτος (=ἀνεκτέλεστος), ἄνυσμα (=ἀποτέλεσμα).

Θέμ. ἀνυ- καὶ με τὸ πρόσφωμα τ, ἀνύτω ἄνευ δὲ πρόσφωμ. ἀνύω. Τὸ ρ. κατὰ τοὺς ἀττικοὺς δασυνέταί, κατὰ τοὺς λοιποὺς Ἑλλήνας ψιλοῦται. Ἔχει παντοῦ τὸ ν βραχὺ (ὡς καὶ τὰ ἀνύω, βρῦω, ἐλκῦω, ἐρῶω, μεθύω, πτύω, ταῦω). Σύντ. 1) με αἰτ. (ἀνύτω τι). 2) με αἰτ. καὶ ἀπαρ. (ἀνύω τινά γενέσθαι...). Σύνθ. Διανύω=φέρω τι εἰς πέρας. Κατανύω=φθάνω εἰς τὸ τέλος. Συναόν. περαινῶ, ἐπιτελῶ.

ἄνωγα (=δικτάσσω, συμβουλεύω, παρακινῶ), ποιητ. πρκ. με σημασίαν ἐνεστώτος τοῦ ἀγορήστου ρ. ἀνώγω, με ἀνώμαλον σχηματισμόν (ὄριστ. ἄνωγα, ἄνωγας, ἄνωγε, ἀ' πληθ. ἀνωγμεν, ὑποτ. ἀνώγω κλπ., εὐκτ. ἀνώγοιμι κλπ., προστ. ἄνωγε ἢ ἄνωχθι, ἀνωγέτω ἢ ἀνώχθω, ἀνώγετε καὶ ἄνωχθε, ἀπαρ. ἀνωγέμεν), ὑπερσ. με σημασ. πρτ. ἤνώγειν καὶ ἀνώγειν [καὶ ἤνωγον ἢ ἀνωγον], μέλ. ἀνώξω, ἄορ. ἤνωξα. Π α ρ ἄ γ. ἀνωγή (=προτροπή).

Θέμ. ἀνωγ- (ρίζ. ἢ αὐτὴ με τὴν τοῦ λατ. ago=λέγω, φημί). Σύντ. 1) με αἰτ. καὶ ἀπαρ. (ἀνώγει λαὸν σιωπᾶν=διέτασσε τὸν λαὸν νὰ σιωπᾷ). 2) με ἀπλῆν αἰτ. (αὐτὸν θυμὸς ἀνώγει=ἡ ψυχὴ του τὸν παρακινεῖ). Συναόν. κελεύω, παρεργυράω-ῶ, ἐπιστέλλω.

ἀξιόω-ω (=θεωρῶ ἄξιον | ἀπαιτῶ), ὁμαλόν. Π α ρ ά γ. ἀξιωσις, ἀξιωμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἄξιος (ὄπερ ἐκ τοῦ ἄγω=ἔχω βάρος, ζυγίζω). Θέμ. ἀξιο-. Σύντ. 1) με ἀίτ. καί γεν. (ἀξιῶ τινά τινος)· σπν. με ἀίτ. μόνον (ἀξιῶ τινα ἢ τι). 2) με ἀίτ. καί τελ. ἀπαρ. (τί σαυτὸν ἀποτινεν ἀξιοῖς;). 3) με τελ. ἀπαρ. (ἀξιῶ γενέσθαι=ἀπαιτῶ νὰ γίνῃ...). Σύνθ. Ἀπαξιῶ=θεωρῶ τι ἀνάξιον. Καταξιῶ=θεωρῶ τι ἄξιον. Ἐπαξιῶ=νομίζω τι ὀρθόν, πρέπον.

ἀπαγορεύω (μτβ.=ἐμποδίζω τινὰ νὰ κάμῃ τι· ἀμτβ.=ἀποκάμνω, κουράζομαι). Τοὺς χρόνους βλ. εἰς ρ. ἀγορεύω.

ἀπαντάω-ω (=ἔρχομαι εἰς ἀπάντησίν τινος, ἀντιμετωπίζω, ἐπιχειρῶ, συμβαίνω), πρτ. ἀπῆντων, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργητ. ἀπαντήσομαι, ἄορ. ἀπῆντησα, πρκ. ἀπῆντηκα, ὑπερσ. ἀπῆντήκειν. Π α ρ ά γ. ἀπαντητέον, ἀπάντησις, ἀπάντημα.

Τὸ ρ. σύνθ. ἐκ τῆς προθ. ἀπό καί τοῦ ποιητ. ἀντάω, ὄπερ ἐκ τοῦ ἐπιρ. ἄντα (=ἀντικρῶ). Σύντ. 1) με δοτ. (ἀπαντῶ τινι=συνακτῶ κάποιον). 2) με ἐμπρόθ. προσδιόρ. Ὡς δικαστ. ὄρος: ἀπαντῶ τῷ καλεσαμένῳ=συνακτῶ τὸν ἀντίδικον εἰς τὸ δικαστήριον. Ἀπαντῶ πρὸς τὴν δίκην=παρουσιάζομαι εἰς τὴν δίκην. Σύνθ. Τὸ ἀντάω εὐρίσκεται σύνθ. καί με τὰς προθ. σύν, ὑπό, κατά, προῦπ-.

ἀπατάω-ω, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. εὐαπάτητος, δυσ-εξαπάτητος, ἐξαπατητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀπάτη (ρίζ. ἀπ- ἐξ ἧς πιθ. καί τὰ ἀπαρίσκω=δολιεύομαι, ἀφή, καί ἄπτω). Θέμ. ἀπατα-. Σύντ. με ἀίτ. (ἀπατῶ τινα), ἰδίως σύστ. ἀντικ. (ἀπατῶ ἀπάτην, ἀπατῶ ὅλα κλπ.). Σύνθ. με τὰς προθ. ἐξ, διά, σύν. Διαπατῶ=ὀλοσχερῶς ἀπατῶ. Συνών. φενακίζω.

ἀπειθέω-ω (=εἶμαι ἀπειθής, δὲν ὑπακούω), πρτ. ἠπείθουν, μέλ. ἀπειθήσω, ἄορ. ἠπείθησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀπειθής (α στερ. καί θέμ. πειθ- τοῦ πείθομαι, ὅ ἰδέ). Θέμ. ἀπειθε-. Σύντ. Με δοτ. (ἀπειθῶ τινι)· συνηθέστ. ὁμως ἀμτβ.=εἶμαι ἀπειθής. Ἀντίθ. πείθομαι.

ἀπειλέω-ω (=φοβερίζω, ἀπειλῶ), πρτ. ἠπείλουν, μέλ. ἀπειλήσω, ἄορ. ἠπείλησα. Μέσ. καί παθ. ἀπειλοῦμαι, πρκ. ἠπειλούμην, παθ. μέλ. ἀπειληθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἠπειλησάμην, παθ. ἄορ. ἠπειλήθην, πρκ. ἠπείλημαι, ὑπερσ. ἠπειλήμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀπειλή (ρίζ. ἐλ-, ἐξ ἧς εἶλλω ἢ εἶλω, ἰων. εἰλέω=ἀποκλείω). Πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καί τὰ: ἀπέλλα (=μάνδρα, εἶτα ἡ ἐκκλησία τοῦ δήμου ἐν Σπάρτῃ), Ἀπόλλων (δορ. Ἀπέλλων ἀρχικῶς πομμενικός θεός) καί ἀπελλάζω (=ἐκκλησιάζω). Θέμ. ἀπειλε-. Σύντ. 1) Με διπλῆν ἀίτ. (ἀπειλῶ τινά τι). 2) με δοτ. καί ἀίτ. (ἀπειλῶ τινί τι). 3) με ἀπαρέμφ. μέλ. (ἀπειλῶ ποιήσειν τι). Σύνθ. Διαπειλοῦμαι (ἀποθ.)=ἀπειλῶ πολὺ κάποιον. Υπαπειλῶ=κρυφίως ἀπειλῶ. Συνών. φοβέω-ω, μορμολύττομαι.

ἀπεχθάνομαι (=γίνομαι μισητός), ἀποθ. παθ. διάθ., πρτ. ἀπηχθάνομην, μέσ. μέλ. (με παθ. σημασ.) ἀπεχθήσομαι, μέσ. ἄορ. β' (με παθ. σημασ.) ἀπηχθόμην (ὑποτ. ἀπέχθωμαι κλπ., εὐκτ. ἀπεχθοίμην, ἀπέχθοιο κλπ., προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. ἀπεχθέσθαι, μτχ. ἀπεχθόμενος), πρκ. ἀπήχθημαι, ὑπερσ. ἀπήχθήμην. Π α ρ ά γ. ἀπέχθημα (=ἐκεῖνο ποὺ μισεῖ κανεῖς), φιλαπεχθίμων (=φίλιερς).

Τὸ ρ. ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τῆς ρίζ. ἐχθ- (πρβλ. ἐχθος, ἐχθρός, βλ. καὶ ἐχθαίρω) προσλήψει δὲ τῶν προσφωμ. αν ἢ ε ἔχουσαν τὰ θέμ. ἀπεχθαν- καὶ ἀπεχεβε-. Τὸ πρόσφ. ε πρὸ συμφώνου ἐκτείνεται εἰς η. Συνών. μισοῦμαι. Ἀντίθ. φιλοῦμαι.

ἀπιστέω-ῶ (=δυσπιστώ, ἀμφιβάλλω), πρτ. ἠπίστουν, μέλ. ἀπιστήσω, ἄορ. ἠπίστησα, πρκ. ἠπίστηκα, ὑπερσ. ἠπιστήκειν. Παθ. ἀπιστοῦμαι (=δὲν με πιστεύουν), πρτ. ἠπιστούμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. ἀπιστήσομαι, παθ. ἄορ. ἠπιστήθην. Π α ρ ἄ γ. ἀπιστητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀπιστος (α στερητ. καὶ πιστός). Θέμ. ἀπιστε-. Σύντ. με δοτ. (ἀπιστώ τινι)· συνηθέστ. ὁμως ἀμτβ.=εἶμαι δόπιστος. Συνών. φοβοῦμαι, ἀπειθῶ, ὑποτοπέω-ῶ, ὑποπτεύω. Ἀντίθ. πιστεύω, πείθομαι.

ἀποδημέω-ῶ (=λείπω ἀπὸ τὴν πατρίδα, ἀπουσιάζω, ταξιδεύω), ὁμαλόν. Π α ρ ἄ γ. ἀποδημητής.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀπόδημος (εἰς τοὺς ἀττικοὺς πεζ. συνηθέστ. τὸ ἐκδημος), ἐξ οὗ καὶ ἀποδημία. Θέμ. ἀποδημε-. Σύντ. Με γεν. (ἀποδημῶ τῆς πατρίδος) ἢ με ἐμπρόθ. προσδιор. (ἀποδημῶ εἰς τινα, πρὸς τινα κλπ.). Συνών. ἐκδημῶ. Ἀντίθ. ἐνδημῶ, ἐπιδημῶ.

ἀποδίδομαι, βλ. πωλέω-ῶ.

ἀποδιδράσκω, βλ. διδράσκω.

ἀποδιοπομπέομαι-οῦμαι (=ἀποτρέπω τι κακόν, καθαρίζω ἀπὸ μίαισμα), ἀποθ., πρτ. ἀπεδιοπομπούμην, μέλ. ἀποδιοπομπήσομαι, ἄορ. ἀπεδιοπομπήσασθην. Π α ρ ἄ γ. ἀποδιοπόμπησις, ἀποδιοπομπητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀπό+Διός+πομπή, σημαίνει δὲ ἀποτρέπω ἐπικείμενα κακὰ δι' ἐξίλακτηριων θυσιῶν πρὸς τὸν Δία. Θέμ. ἀποδιοπομπε-. Σύντ. Με αἰτ. (ἀποδιοπομπέομαι τὸν οἶκον). Συνών. καθαίρω, ἰλάσκομαι.

ἀποθνήσκω, βλ. θνήσκω.

ἀποκρίνομαι (μέσ.=δίδω ἀπόκρισιν· παθ.=ἀποχωρίζομαι), ἀποθ., πρτ. ἀπεκρινόμην, μέσ. μέλ. ἀποκρινοῦμαι, παθ. μέλ. ἀποκριθῆσομαι, μέσ. ἄορ. ἀπεκρινάμην, παθ. ἄορ. ἀπεκρίθην, πρκ. ἀποκέκριμαι, ὑπερσ. ἀπεκεκρίμην, τετελ. μέλ. ἀποκεκριμένος ἔσομαι. Π α ρ ἄ γ. ἀπόκρισις, ἀποκριτέον.

Τὸ ρ. σύνθετον ἐκ τῆς ἀπό καὶ κρίνομαι (βλ. κρίνω). Τὸ ἀποκρίνω (=ἀποχωρίζω). Σύντ. 1) με δοτ. καὶ αἰτ. (ἀποκρίνομαι τινί τι). 2) με σύστοιχον ἄντικ. (ἀποκρίνομαι ἀπόκρισιν). 3) με ἐμπρόθ. προσδιор. (ἀποκρίνομαι πρὸς τινα). Συνών. ἀπαντῶ, ἀπαμείβομαι.

ἀποκτείνω, βλ. κτείνω.

ἀπολαύω (=ἔχω τὴν ἀπόλαυσιν πράγματός τινος, καρπώνομαι, ὠφελοῦμαι), πρτ. ἀπέλαυον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. ἀπολαύσομαι, ἄορ. ἀπέλαυσα, πρκ. ἀπολέλυκα, ὑπερσ. ἀπολελευκώς ἦν. Π α ρ ἄ γ. ἀπόλαυσις, ἀπόλαυσμα, ἀπολαυστικός.

Τὸ ρ. σύνθετον ἐκ τῆς ἀπό καὶ τοῦ ἀχρήστου λαύω, ὅπερ πιθανὸν ἦτο λάφω (ρίζα λαφ- ἦτις εὐρίσκεται καὶ εἰς τὰ λαμβάνω, ληία - λεία, ληίς). Τὸ ἀπολαύω εἶναι διάφορον τοῦ ἀπολαμβάνω (βλ. λαμβάνω) καὶ δὲν πρέπει νὰ συγχέεται με αὐτό. Σύντ. 1) με ἀπλῶν γεν. (ἀπολαύω τινός). 2) με αἰτ. καὶ γεν. (ἀπολαύω τινός τι). Συνών. καρποῦμαι, νέμομαι, ὀνύαμαι. Ἀντίθ. στεροῦμαι.

ἀπόλλυμι, βλ. ὄλλυμι.

ἀπολογέομαι-οὔμαι (=ὑπερασπίζω τὸν ἑαυτὸν μου με λόγους, ἀπαντῶ εἰς κατηγορίαν), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἀπελογοῦμαι, μέλ. ἀπολογήσομαι, ἀόρ. ἀπελογήσασθαι, παθ. ἀόρ. ἀπελογήθην (=ἠθωάθην), πρκ. ἀπολελόγημαι, ὑπερσ. ἀπελογήμην, τετελ. μέλ. ἀπολελογημένος ἔσομαι. Π α ρ ἄ γ. ἀπολόγημα, ἀπολογητής, ἀπολογητικός, ἀπολογητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀπόλογος (=διήγησις, ἱστορία) ἐξ οὗ καὶ ἀπολογία καὶ τὸ ρ. ἀπολογίζομαι=δίδω λαογραφισμὸν. Θέμ. ἀπολογε-. Σύντ. 1) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιωρ. (ἀπολογοῦμαι περὶ τινος, πρὸς τινα κλπ.). 2) με αἰτ. (ἀπολογοῦμαι ταῦτα). Σύνθ. με τὰς προθ. σύν, ὑπέρ. Ὑπεραπολογοῦμαι=ὑπερασπίζω. Σύνών. δικαιολογοῦμαι. Ἀντίθ. κατηγορῶ.

ἀποροῦ-ῶ (=εὐρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν, ὑποφέρω ἀπὸ ἔλλειψιν χρημάτων), πρτ. ἠπόρουον, μέλ. ἀπορήσω, ἀόρ. ἠπόρησα, πρκ. ἠπόρηκα, ὑπερσ. ἠπορήκειν. Μέσ. ἀποροῦμαι (=εὐρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν) καὶ παθ. ἀπορούμαι (=παραμελοῦμαι), πρτ. ἠπορούμην, μέσ. μέλ. (με παθ. σημασι.) ἀπορήσομαι, παθ. ἀόρ. (καὶ ὡς μέσ.) ἠπορήθην, πρκ. ἠπόρηκα, ὑπερσ. ἠπορήμην. Π α ρ ἄ γ. ἀπόρημα, ἀπορητικός.

Τὸ ρ. παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἄπορος (α στερητ. καὶ πόρος, βλ. περῶν). Θέμ. ἀποροε-. Σύντ. 1) ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ στεροῦμαι με γεν. (ἀπορῶ τινος). 2) ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ εὐρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν με ἐμπρόθ. προσδιωρ. κατὰ γεν. (ἀπορῶ περὶ τινος) ἢ με πλάγιαν ἐρωτημ. πρτ. (ἀπορῶ ὅ,τι χρῆ ποιεῖν, πότρεα χρῆ ποιεῖν κλπ). Σύνθ. Διαπορῶ=εὐρίσκομαι εἰς τελείαν ἀμηχανίαν. Σύνών. ἀμηχανῶ, ἐνδέομαι, πένομαι. Ἀντίθ. εὐπορῶ, πλουτῶ.

ἀποστατέω-ῶ (=ἐπαναστατῶ), πρτ. ἀπεστάτου, μέλ. ἀποστατήσω, ἀόρ. ἀπεστάτησα.

Τὸ ρ. παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀποστάτης (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀφίσταμαι ἀπὸ καὶ ἵσταμαι, ὁ ἰδέ), ἐξ οὗ καὶ ἀποστασία. Θέμ. ἀποστατε-. Σύντ. με γεν. (ἀποστατῶ τινος).

ἀποχορῆ, βλ. χρῆω-ῶ α.

ἄπτω (=ἐγγίζω, συνάπτω, ἀνάπτω, προσδένω, προσκαρμύζω), πρτ. ἠπτον, μέλ. ἄψω, ἀόρ. ἤψα. Μέσ. ἄπτομαι, πρτ. ἠπτόμην, μέσ. μέλ. ἄψομαι, μέσ. ἀόρ. ἠψάμην, παθ. ἀόρ. ἠφθην (ὑποτ. ἀφθῶ κλπ., εὐκτ. ἀφθεινῆν κλπ., προστ. ἀφθητι κλπ., ἀπαρ. ἀφθῆναι, μτχ. ἀφθείς), πρκ. ἤμμαι (ἤψαι, ἤπται, ἤμμεθα, ἤφθε, ἤμμένοι εἰσί, ὑποτ. ἤμμένος ὦ κλπ., εὐκτ. ἤμμένος εἶην κλπ., προστ. ἤψο, ἤφθο κλπ., ἀπαρ. ἤφθαι, μτχ. ἤμμένος), ὑπερσ. ἤμμην (ἤψο, ἤπτο, ἤμμεθα, ἤφθε, ἤμμένοι ἦσαν). Π α ρ ἄ γ. ἄπτός, ἄπτέον, περιάπτον (=φυλακτό), ἄψις (=καῦσις), ἄψις, ἄμμα (=κόμβος, βρόχος), ἀψικoros (=αὐτὸς τοῦ χορταίνει γρήγορα), ἀψιμαχῶ.

Θέμ. ἀφ- (πρβλ. ἀφ-ῆ) καὶ προσλήψεϊ τοῦ προσφύμ. τ, ἄφ-τω - ἄπτω (περὶ ρίζ. βλ. ἀπατῶ). Σύντ. Τὸ ἐνεργ. με αἰτ. (ἄπτω τι). Τὸ μέσ. με γεν. (ἄπτομαι τινος). Σύνθ. Τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθως σύνθετον με τὰς προθέσεις: περὶ, ἐκ, σύν, ἐν, κατὰ, ὑπὸ, πρὸς, ἐπὶ, ἀνά, ἀντί. Καθάπτω=προσβάλλω, θίγω. Περιάπτω=περιδένω. Περιάπτωμαι=κρεμῶ κάτι ἐπάνω μου. Ὑφάπτω=ἀνάπτω ἀπὸ κάτω, κρυφά. Σύνών. καίω, φλέγω, ψάω, θιγγάνω. Ἀντίθ. σβέννυμι.

ἀράσομαι-ῶμαι (=εὐχομαι, καταρῶμαι), μέσ. ἀποθ. (ἀπαντῶν μόνον ὡς σύνθετον με τὰς προθέσεις κατὰ καὶ ἐπί), πρτ. ἠράωμην, μέλ. ἀράσομαι, ἀόρ. ἠρασάμην, πρκ. ἠραμαι, ὑπερσ. ἠράμην. Π α ρ ά γ. ἀ-ρατός (=δὲ καταραμένος), *Αρατος, ἐπάρατος, τρισκατάρατος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀρά=εὐχὴ (δπερ ἐκ τοῦ αἰρω, ὁ ἰδέ). Θέμ. ἀρα-. Ὁ χαρακτήρ α ἐκτείνεται εἰς α μακρὸν καὶ οὐχὶ εἰς η διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ρ. Σύντ. 1) με δοτ. (ἀ-ρῶμαι τινι). 2) με δοτ. καὶ αἰτ. (ἀρῶμαι τινί τι). Συνών. εὐχομαι.

ἀράττω ἢ ἀράσσω (=κτυπῶ δυνατά, ἐπιπίπτω, συντριβῶ), πρτ. ἠραττον ἢ ἠρασσον, μέλ. ἀράζω, ἀόρ. ἠραζα. Μέσ. ἀράττωμαι (=ρίπτομαι ἐπάνω εἰς...), πρτ. ἠραττόμην, μέσ. μέλ. (με παθ. σημασ.) ἀράζομαι, παθ. ἀόρ. ἠράχθην.

Θέμ. Φραγ- (πρβλ. σήγγυμι, λατ. fra(n)g-o=σπάζω) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, καὶ προθεμ. α, ἀφραγ-j-ω -ἀράττω. Σύντ. 1) Με αἰτ. (ἀράττω θύρας). 2) Με δοτ. (ἀράττω κακοῖς). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀπό, ἐπί, κατὰ, σύν. Συνών. τύπτω, κόπτω.

ἀργέω-ῶ (=εἶμαι ἀργός), ἀμτβ., πρτ. ἠργουν, μέλ. ἀργήσω, ἀόρ. ἠργησα. Παθ. ἀργοῦμαι (=εἶμαι παρημελημένος).

Τὸ ρ. παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀργός (ἀφεργός, α στερητ. καὶ ἔργον). Θέμ. ἀργε-φύμ. j, καὶ προθεμ. α, ἀφραγ-j-ω -ἀράττω. Σύντ. 1) Με αἰτ. (ἀράττω θύρας). 2) Με δοτ. (ἀράττω κακοῖς). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀπό, ἐπί, κατὰ, σύν. Συνών. σκολάζω. *Ἀντίθ. ἐργάζομαι.

ἀργυρολογέω-ῶ (=μαζεύω διὰ τῆς βίας χρήματα, ἐπιβάλλω φόρον), πρτ. ἠργυρολόγουν, μέλ. ἀργυρολογήσω, ἀόρ. ἠργυρολόγησα, πρκ. ἠργυρολόγηκα, ὑπερσ. ἠργυρολογήκειν.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀργυρολόγος (ἀργύριον+λέγω=συλλέγω), ἐξ οὗ καὶ ἀργυρολογία. Θέμ. ἀργυρολογε-. Σύντ. με αἰτ. (ἀργυρολογῶ τινα). Συνών. ἀργυρίζομαι.

ἄρδω (=ποτιζῶ), πρτ. ἠρδον, [μέλ. ἄρσω, ἀόρ. ἠρσα ἰων]. Παθ. ἄρδομαι.

Θέμ. ἀρδ- (ἴσως ἐκ ρίζ. Φαρ- ἥτις ὑπάρχει καὶ εἰς τὸ ἀρύω καὶ τὸ ραίνω), ἐξ οὗ καὶ τὸ μτγν. ἀρδεύω. Σύντ. με αἰτ. (ἄρδω τι). *Ἀντίθ. ξηραίνω.

ἀρέσκω (=εὐχαριστῶ, ἱκανοποιῶ, ἀρέσω), πρτ. ἠρεσκον, μέλ. ἀρέσω, ἀόρ. ἠρεσα. Μέσ. ἀρέσκομαι (=εὐχαριστοῦμαι, ἱκανοποιοῦμαι), πρτ. ἠρεσκόμεν, μέσ. μέλ. ἀρέσομαι, μέσ. ἀόρ. ἠρεσάμην, παθ. ἀόρ. ἠρέσθη, [πρκ. ἠρεσμαι]. Π α ρ ά γ. ἀρεστός, δυσάρεστος.

Θέμ. ἀρ- (ρίζ. αρ-, ἥτις ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ ἀρ-αρ-ίσκω=ταιριάζω, ἀρ-μόζω, ἀρ-θρον, ἀρ-ιθμός, ἀρ-θμός=σύνδεσμος, ἀρ-μός, ἀρ-τιος, ἀρ-τύς=φιλία, ἀρ-ιστος, ἀρ-ετή=ἱκανότης) καὶ προσλήψει τῶν προσφύμ. ε καὶ σκ, ἀρέσκω. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) με δοτ. (ἠρεσκε τοῖς πρέσβεσι ταῦτα). 2) με αἰτ. (ἠρεσκέ με ταῦτα). Τὸ μέσ. με δοτ. (ἀρέσκομαι τινι=εὐχαριστοῦμαι ἀπὸ κάτι). Συνών. ἀρκοῦμαι, χαίρω. *Ἀντίθ. ἀπαρέσκω.

ἀρήγω (=βοηθῶ), πρτ. ἠρηγον, μέλ. ἀρήξω, ἀόρ. ἠρηξα. Π α ρ ά γ. ἀρωγός (=δὲ βοηθῶν), ἀρωγή (=βοήθεια).

Θέμ. ἀρηγ- (ἐκ ρίζης ἀρκ-, πρβλ. λατ. arc-εο, ἀρκ-ή). Εἰς τὰ παράγ. τὸ η ἔγινε ω καθ' ἑταιροίωσιν. Σύντ. με δοτ. (ἀρήγω τινι=βοηθῶ τινα). Σύνθ. *Ἐπαρήγω=ἐπιβοηθῶ. Συνών. ἀμύνω, βοηθῶ, ἐπικουρῶ κ.ἄ.

ἀριθμέω-ῶ, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. ἀρίθμησις, ἀριθμητός, ἀναριθμητός, εὐαριθμητός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀριθμός (περὶ ρίζ. βλ. ἀρέσκω). Θέμ. ἀριθμε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἀριθμῶ τι). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀπό, ἐκ, κατά, διά, ἀνά. Συνών. λογιζομαι.

ἀριστεύω-ῶ (=γευματίζω ἢ προγευματίζω), ὁμαλόν.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἄριστον (ἀρχ.=πρόγευμα, εἶτα=γεῦμα), προσλήπει τῆς καταλήξεως -αω, ὡς ἐκ τοῦ τιμῆ, τιμάω. Τὸ ἄριστον ἐκ τοῦ ἀερί- (=πρωί) καὶ τοῦ ἐστὸν (ἐσθίω)=τρωγόμενον. Θέμ. ἀριστα-. Εἰς τὸν Ὅμηρον: ἄριστον=τὸ πρόγευμα, δειπνον=τὸ μεσημβρινὸν φαγητόν, δόρυπος=τὸ βραδινόν. Εἰς τοὺς ἀττικούς: ἀκράτισμα=πρόγευμα, ἄριστον=γεῦμα, δειπνον=τὸ βραδινόν φαγητόν. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἀριστῶ τι=λαμβάνω κάτι ὡς πρόγευμα). Συνών. ἀριστοποιῶμαι, δειπνῶ.

ἀριστεύω (=πρωτεύω, γίνομαι ἄριστος), πρτ. ἤριστευον, μέλ. ἀριστεύσω, ἄορ. ἤριστευσα. Π α ρ ἄ γ. ἀριστεῖον, ἀριστεία, ἀριστευμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀριστεύς (=ὁ πρωτεύων), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύς-βασιλεύω (περὶ τῆς ρίζ. βλ. ἀρέσκω). Σύντ. 1) μὲ γεν. (ἀριστεύω τινός=ὑπέρεχω τινός). 2) μὲ αἰτ. (ἀριστεύω τι=εἶμαι ἄριστος εἰς τι, ἰδίως σύστ. ἀντικ. ἀριστεύω ἀριστεῖαν κλπ.). Συνών. πρωτεύω.

ἀριστοποιῶμαι-οὔμαι (=προγευματίζω), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. σημ., πρτ. ἤριστοποιῆμην, μέλ. ἀριστοποιήσομαι, ἄορ. ἤριστοποιησάμην, παθ. ἤριστοποιήμαι, ὑπερσ. ἤριστοποιήσμαι.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἄριστον καὶ ποιῶμαι ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. ἀριστῶ.

ἀρκέω-ῶ (=ἀποκρούω, εἶμαι ἀρκετός, ἐπαρκῶ, ὠφελῶ, βοηθῶ), πρτ. ἤρκουν, μέλ. ἀρκέσω, ἄορ. ἤρκεσα. Μέσ. καὶ παθ. ἀρκούμαι (=εἶμαι ἱκανοποιημένος), πρτ. ἤρκούμην, παθ. μέλ. ἀρκεσθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἤρκεσάμην, παθ. ἄορ. ἤρκεσθην, πρκ. ἤρκεσμαι, ὑπερσ. ἤρκεσμην. Π α ρ ἄ γ. αὐτάρκης, ἀρκούντως.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. ἄρκος, τό, (γεν. ἄρκους)=ἀμυντήριον. Θέμ. ἀρκεσ- (Ρίζ. ἀρκ-, λατ. arc-εο=ἀποκρούω, ἀλκ-ή). Εἰς τὸν ἔνεστ. τὸ σ μεταξὺ φωνηέντων ἀποβάλλεται: ἀρκέσ-ω - ἀρκέ-ω-ῶ. Ὁ μέλ. καὶ ὁ ἄορ. ὄχι κατὰ τὰ εἰς -έω (ἀρκήσω, ἤρκησα), ἀλλὰ ἀπὸ τὸ θ. ἀρκεσ- μὲ ἀπλοποίησιν τῶν δύο σ εἰς ἓν Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. συνήθ. μὲ δοτ. (ἀρκῶ τι=ὑπερασπίζω, προφυλάττω κάποιον). ἢ τίθεται ἀπροσώπως (ἀρκεῖ μοι=μοῦ εἶναι ἀρκετόν). Τὸ μέσ. μὲ δοτ. (ἀρκοῦμαι τι=εἶμαι εὐχαριστημένος μὲ κάτι). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἐπί, ἐξ, διά, ἀντί, πρὸς. Ἀντιαρκῶ=εἶμαι ἀρκετὰ ἰσχυρὸς ὥστε νὰ ἀντισταθῶ πρὸς κάποιον. Συνών. ἀμύνω, βοηθῶ, ἐπικουρῶ.

ἀρμόττω καὶ **ἀρμόζω** (=ἐφαρμόζω, τακτοποιῶ, συνενώνω), πρτ. μόνον ἤρμοστον, μέλ. ἀρμόσω, ἄορ. ἤρμοσα, πρκ. ἤρμοκα, ὑπερσ. ἤρμόκειν. Μέσ. καὶ παθ. ἀρμόττομαι, πρτ. ἤρμοστόμην, μέλ. ἀρμόσομαι, παθ. μέλ. ἀρμωσθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἤρμωσάμην, παθ. ἄορ. ἤρμωσθην, πρκ. ἤρμωσμαι, ὑπερσ. ἤρμωσμην. Π α ρ ἄ γ. ἀρμωστής (=διουκιητής), ἀνάρμοστος, εὐάρμοστος.

Θέμ. ἀρμωδ- (πρβλ. ἀρμωδ-ιος) καὶ ἀρμωγ- (πρβλ. ἀρμωγ-η) καὶ προσλήπει τοῦ προσφύμ. j, ἀρμωδ-ιω καὶ ἀρμωγ-ιω - ἀρμωζω καὶ ἀρμόττω, κατ' ἀναλογίαν τῶν οὐρανικολήκτων καὶ ὀδοντικολήκτων. Τύπος ἀρμωσσω δὲν ἀπαντᾷ. (Περὶ τῆς ρίζ. βλ. ἀρέσκω). Εἰς τὸν Ξενοφῶντα ἀρμόζω=εἶμαι ἀρμωστής. Σύντ. Τὸ ἐνεργ.

γητ. με̄ δοτ. καῑ αιτ. (ἤρμωσεν ἀλλήλοισ τὰ ξύλα) ἢ ἀπλῆν αιτ. (ἀρμόζω γάμους). Τὸ μέσ. με̄ αιτ. (ἀρμόττομαι τι=τακτοποιῶ κάτι). Σύνθ. με̄ τὰς προθ. σύν, διά, πρὸς, ἐπί. Συνών. συνάπτω, ἐνώω-ῶ.

ἀρνέομαι-οὔμαι, ἀποθ. με̄ ἐνεργ. διαθέσιν, πρτ. ἤρνούμην, μέσ. με̄λ. ἀρνήσομαι, παθ. με̄λ. ἀρνήθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἤρνησάμην, παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. ἤρνήθην, πρκ. ἤρνημαι, ὑπερσ. ἤρνήμην. Π α ρ ά γ. ἄρνησις, ἔξαρκος ἢ ἄπαρκος (=ὁ ἐντελῶς ἀρνούμενος).

Θέμ. ἀρ- (ρίζ. πιθ. ἢ αὐτὴ με̄ τὴν τοῦ αἴρω) καῑ προσλήψει τοῦ προσφύμ. νε, ἀρνε-. Σύντ. 1) με̄ αιτ. (ἀρνούμαι τι ἢ ἀρνούμαι τινα). 2) με̄ ἀπαρ. τελικὸν με̄ν ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ δὲν θέλω (ἀρνούμαι πράξει=ἀρνούμαι νὰ πράξω) ειδικὸν δὲ ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ λέγω ὅχι (ἀρνούμαι ἰδεῖν=λέγω ὅτι δὲν εἶδα). 3) με̄ ειδ. πρὸτ. (ἀρνούμαι ὅτι ἐπραξα τοῦτο). Σύνθ. με̄ τὰς προθ. ἀπό, ἐκ, κατά. Καταρνούμαι καῑ ἔξαρκούμαι=ἀρνούμαι ἐντελῶς. Συνών. ἀπόφημι, ἀναινομαι. Ἀντίθ. φημί, ὁμολογῶ.

ἄρνημαι (=λαμβάνω, ἀποκτιῶ), πρτ. ἤρνούμην, με̄λ. ἀροῦμαι. Π α ρ ά γ. μίσθαρκος ἢ μισθάρνης.

Θέμ. ἀρ- (περὶ ρίζ. βλ. αἴρω) καῑ με̄ τὸ πρόσφυμα νε, ἀρνε-. Τὸ ρ. εἶναι ἐκτεταμένως τύπος τοῦ αἴρωμαι (πρβλ. πταίρω, πτάρνωμαι) ἐξ οὗ καῑ ὁ με̄λ. ἀροῦμαι. Σύντ. με̄ αιτ. (ἄρνημαι τι). Συνών. λαμβάνω.

ἀρόω-ῶ (=ἀροτριῶ), πρτ. ἤρουν, με̄λ. ἀρόσω, ἀόρ. ἤροσα. Παθ. ἀροῦμαι, πρτ. ἤρούμην, μέσ. με̄λ. ἀρόσομαι, παθ. ἀόρ. ἤρόθην, παθ.πρκ. ἀρήρομαι. Π α ρ ά γ. ἄροτρον, ἄροτος, ἀρόσιμος, ἄρουρα (=γῆ).

Θέμ. ἀρο- (ρίζ. ἀρ-, πρβλ. λατ. ar-o=καλλιερῶ). Τὸ ρ. διατηρεῖ τὸν χαρακτήρα ο πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων καταλήξεων. Σύντ. Με̄ αιτ. (ἀρῶ τι ἢ τινα). Συνών. γεωργῶ.

ἀρπάζω (=ἀρπάζω, καταβάλλω, κυριεύω), πρτ. ἤρπαζον, μέσ. με̄λ. ὡς ἐνεργ. ἀρπάσομαι καῑ σπν. ἀρπάσω, ἀόρ. ἤρπασα, πρκ. ἤρπακα, ὑπερσ. ἤρπάκειν. Παθ. ἀρπάζομαι, πρτ. ἤρπαζόμην, παθ. με̄λ. ἀ' ἤρπασθήσομαι καῑ β' ἤρπαγήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἤρπασάμην, παθ. ἀόρ. ἀ' ἤρπασθην καῑ β' ἤρπάγην, πρκ. ἤρπασμαι, ὑπερσ. ἤρπάσμην. Π α ρ ά γ. ἀνάρπαστος, ἄρπαξ, ἀρπαγή, ἄρπασμα, ἄρπαγμα.

Ρίζ. ἀρπ- (ἀρπ-η=δρέπανον, Ἄρπ-ναι, λατ. sarp-io=κλαδεύω, rap-io=ἀρπάζω. Ἡ δασεῖα ἐκ τοῦ ἐν ἀρχῇ σ, πρβλ. λατ. sarpio' βλ. καῑ τὴν Εἰσαγωγήν). Θέμ. ἀρπαγ- καῑ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, ἀρπάγ-ιω - ἀρπάζω. Ὁ ἐνεργ. με̄λ. καῑ ἀόρ. καῑ ὁ παθ. με̄λ., ἀόρ. καῑ πρκ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντικώληκτα (φράζω κλπ.), ὡσεὶ ἐκ θέμ. ἀρπαδ-. Σύντ. με̄ αιτ. (ἀρπάζω τι ἢ τινά). Σύνθ. με̄ τὰς προθέσεις σύν, ἀπό, εἰς, ἀνά, διά. Συνών. δράττομαι. Ἀντίθ. ἀφιήμι.

ἄρρωστεῶ-ῶ (=εἶμαι ἄρρωστος), πρτ. ἤρρώστουν, με̄λ. ἀρρωστήσω, ἀόρ. ἤρρώστησα. Π α ρ ά γ. ἀρρώστημα.

Τὸ ρ. παρασυνθετο ἐκ τοῦ ἄρρωστος (α στερητ. καῑ ῥώνημι) ἐξ οὗ καῑ ἀρρωστία. Θέμ. ἀρρωστε-. Συνών. ἀσθενῶ, νοσῶ, κάμνω.

ἀρτάω-ῶ (=ἐξαρθῶ, κρεμῶ), πρτ. ἤρτων, με̄λ. ἀρτήσω, ἀόρ. ἤρτησα, πρκ. ἤρτηκα, ὑπερσ. ἤρτήκειν. Μέσ. καῑ παθ. ἀρτώμαι, πρτ. ἤρτώμην, με̄λ. ἀρτήσομαι, ἀόρ. ἤρτησάμην, παθ. ἀόρ. ἤρτήθην, πρκ. ἤρτημαι, ὑπερσ. ἤρτήμην. Π α ρ ά γ. ἄρτησις, ἀρτέμων (=φλόκος), ἄρτημα.

Θέμ. ἀρτα- (ρίζ. ἀρ-, αἶρω, ἀρ-τ-άνη=ἀγγόνη). Σύντ. τὸ ἐνεργητ. καὶ μέσ. 1) με ἀιτ. (ἀρτῶ ἢ ἀρτῶμαι τι). 2) με ἀιτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιор. (ἀρτῶ τι ἀπό τινος, ἀρτῶμαι τι ἐκ τινος). Σύνθ. με τὰς προθ. ἀνά, ἀπό, ἐξ, ἐπί, πρός, σύν. Συναγωγῶ=συνάπτω. Ἀπαιτῶ=ἀναρτῶ. Συνών. αἶρω, κρεμάννυμι. Ἀντιθ. καθαίρω-ᾠ.

ἀρτύω (=τακτοποιῶ, παρασκευάζω, καρυκεύω φαγητόν), πρτ. ἤρτυον, μέλ. ἀρτύσω, ἀόρ. ἤρτυσα, πρκ. ἤρτυκα, ὑπερσ. ἤρτύκειν. Μέσ. καὶ παθ. ἀρτύομαι, πρτ. ἤρτυόμην, μέλ. ἀρτύσομαι, ἀόρ. ἤρτυσάμην, παθ. ἀόρ. ἤρτύθην, πρκ. ἤρτυμαι, ὑπερσ. ἤρτύμην. Π α ρ ά γ. ἄρτυμα, ἄρτυσις, ἐξάρτυσις (=ἀρματωσιά).

Τὸ ρ. πιθ. ἐκ τοῦ ἀρτύς, ἢ, =σύνδεσις (ρίζ. ἀρ-, βλ. ἀρέσκω). Σύντ. Με ἀιτ. (ἀρτύω τι) σπν. με δοτ. καὶ αἰτ. (ἀρτύω τινί τι). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἐξ, κατά. Συνών. εὐτοιμάζω, εὐτρεπίζω.

ἀρύτω καὶ **ἀρύω** (ῶ) (=ἀντλῶ), πρτ. ἤρυτον καὶ ἤρυον, μέλ. ἀρύσω, ἀόρ. ἤρυσα. Μέσ. καὶ παθ. ἀρύτομαι καὶ ἀρύομαι (=ἀντλῶ διὰ τὸν ἑαυτόν μου, ἀποκτῶ), πρτ. ἤρυτόμην καὶ ἤρυόμην, μέσ. μέλ. ἀρύσομαι, μέσ. ἀόρ. ἤρυσάμην, παθ. ἀόρ. ἤρύθην καὶ ἤρύσθην. Π α ρ ά γ. ἀρυστήρ καὶ ἀρυτήρ (=μέτρον διὰ τὰ ὑγρά, κουτάλα), ἀρύταινα (=σκεῦος χάλκινον δι' οὗ ἔχουνον ἔλαιον εἰς τοὺς λύχνους).

Θέμ. ἀρυ- (ρίζ. ἀρ-, ἦτις ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ ἀρω καὶ ραίρω) καὶ με τὸ πρόσφυμα τ, ἀρύτω, ἄνευ δὲ προσφύμ. ἀρύω. Τὸ υ παντοῦ βραχύ (βλ. ἀνύτω). Σύντ. με ἀιτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιор. (ἀρύτω τι ἐκ τινος ἢ ἀπό τινος). Συνών. ἀντλῶ, ἐξάγω, κτῶμαι.

ἄρχω (=κάμνω ἀρχήν, κυβερνῶ), πρτ. ἤρχον, μέλ. ἄρξω, ἀόρ. ἤρξα, [πρκ. ἤρχα, ὑπερσ. ἤρχειν]. Μέσ. ἄρχομαι (=ἀρχίζω) καὶ παθ. ἄρχομαι (=ἐξουσιάζομαι), πρτ. ἤρχόμην, μέσ. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) ἄρξομαι, παθ. μέλ. ἀρχθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἤρξάμην, παθ. ἀόρ. ἤρχθην, πρκ. ἤρχμαι (ἤρξαι, ἤρκεται, ἤρχμεθα, ἤρχθε, ἤρχμένοι εἰσί, ὑποτ. ἤρχμένος ὦ κλπ., εὐκτ. ἤρχμένος εἶην κλπ., προστ. ἤρξο, ἤρχθω, ἤρχθε, ἤρχθων, ἀπαρ. ἤρχθαι, μτχ. ἤρχμένοις), ὑπερσ. ἤρχμην (ἤρξο, ἤρκετο, ἤρχμεθα, ἤρχθε, ἤρχμένοι ἦσαν). Π α ρ ά γ. ἀρχή, ἀρχός (=ἀρχηγός), ἄρχαμος (=ἀρχηγός), ὑπαρχός, ὑπαρχτέον.

Θέμ. ἀρχ-. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ ἀρχίζω ἢ ἐξουσιάζω με γεν. (ἄρχω λόγου, ἄρχω Περσῶν). Τὸ μέσ. ἄρχομαι: 1) με γεν. (ἄρχομαι τινος=ἀρχίζω κάτι πού θά τελειώσω ὁ ἴδιος). 2) με κατηγορημ. μτχ. (ἄρχομαι διδάσκων=εὐρισκόμαι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς διδασκαλίας). 3) με ἀπαρ. (ἄρχομαι ποιεῖν τι=πρώτη φορά καταπιάνομαι νὰ κάμω κάτι). Διαφορὰ ἄρχω καὶ ἄρχομαι ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀρχίζω: ἄρχω τινός=ἀρχίζω κάτι πού θά συνεχίσουν καὶ ἄλλοι ἄρχομαι τινός=ἀρχίζω κάτι πού θά τελειώσω ὁ ἴδιος. Σύνθ. Ὑπάρχω=κάμνω ἀρχὴν πρώτος, ὑποστηρίζω. Ὑπάρχομαι=προσφέρωμαι, γίνομαι. Ἐπάρχω=διοικῶ, ὑποτάσσω. Διάρχω=διατηρῶ τὴν ἀρχὴν μέχρι τέλους. Κατάρχω καὶ ἐξάρχω=κάμνω ἀρχὴν πράγματός τινος. Ἀπάρχομαι=προσφέρω τὰ πρώτα παραχθέντα (ἀπαρχάς). Συνών. κρατῶ, βασιλεύω, δυναστεύω, τυραννῶ.

ἀσάομαι-ᾠμαι (=κισθάνομαι ἀηδίαν, θλίβομαι), ποιητ. καὶ ἰων., ἀποθ., πρτ. ἠσώμην καὶ παθ. ἀόρ. ἠσήθην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἄση=χόρος, λύπη (ρίζ. ἀδ- ἢ ἀδ- ἐξ ἦς καὶ τὰ ἄδην=πολύ, ἄω=χορταίνω, λατ. sat-is=ἀρκετά). Θέμ. ἀσα-. Συνών. ἀνώμαι. Ἀντιθ. χαιρώ, ἡδομαι.

ἀσεβέω-ω (=εἶμαι ἀσεβής, ἀμαρτάνω), πρτ. ἡσέβουν, μέλ. ἀσεβήσω, ἄορ. ἡσέβησα, πρκ. ἡσέβηκα, ὑπερσ. ἡσεβήκειν. Παθ. ἀσεβοῦμαι (=διαπράττομαι με ἀσέβειαν), παθ. ἄορ. ἡσεβήθην, πρκ. μόνον ἐν τῷ τύπῳ ἡσεβήθην (=ἀσεβές τι ἐπράχθη) καὶ τῇ μτχ. τὰ ἡσεβημένα. Παράγ. ἀσεβήμα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀσεβής (α στερητ. καὶ σέβω) ἐξ οὗ καὶ ἀσέβεια. Θέμ. ἀσεβε-. Σύντ. 1) με σύστ. αἰτ. (ἀσεβῶ ἀσεβήμα). 2) με ἐμπρόθ. προσδιορ. κατὰ αἰτ. ἢ σπν. γενικήν. Ἀντίθ. εὐσεβῶ.

ἀσθενέω-ω (=εἶμαι ἀσθενής), πρτ. ἡσθένουν, ἄορ. ἡσθένησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀσθενής (α στερητ. καὶ σθένος=δύναμις, βλ. σθένω). Θέμ. ἀσθενε-. Συνών. ἀρρωστῶ, νοσῶ.

ἀσθενόω-ω (=κάμνω τινὰ ἀδύνατον), μέλ. ἀσθενώσω.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀσθενής προσλήψει τῆς καταλήξεως -ωω, ὡς ἐκ τοῦ πλήρησ- πληρώω-ω. Θέμ. ἀσθενο-. Σύντ. με αἰτ. (ἀσθενῶ τινά).

ἀσκέω-ω (=γυμνάζω, στολιζω, ἐκπαιδεύω, ἀσχολοῦμαι), πρτ. ἡσκουν, μέλ. ἀσκήσω, ἄορ. ἡσκησα, πρκ. ἡσκηκα, ὑπερσ. ἡσκήκειν. Παθ. ἀσκοῦμαι, πρτ. ἡσκούμην, μέσ. μέλ. ἀσκήσομαι, μέσ. ἄορ. ἡσκησάμην, παθ. ἄορ. ἡσκήθην, πρκ. ἡσκημαι, ὑπερσ. ἡσκήμην. Π α ρ ἄ γ. ἀσκητός, ἀσκητέος, ἄσκησις, ἀσκητής, ἀσκητικός.

Θέμ. ἀσκ- (ποιητ. ἀσκ-η=ἄσκησις· ἴσως ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ τὸ λατ. ex-erc-eo, r=σ) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε, ἀσκ-ε-ω-ω. Σύντ. με ἀπλῆν αἰτ. (ἀσκῶ τι) ἢ με δύο αἰτ. (ἀσκῶ τινά τι), ὧν ἡ μία τοῦ κατὰ τι. Σύνθ. με τὰς προθ. ἐξ, ἐπί, πρό, σύν. Ἐπασκῶ=καταγίνομαι σὲ κάτι. Συνών. γυμνάζω.

ἄσμενος (=χαίρων, εὐχαριστημένος), μτχ. ἐκ τοῦ ποιητ. ρ. ἀνδάνω (=ἀρέσκω), ὃ ἰδέ. Ἐκ τοῦ ἄσμενος παράγονται τὰ: ἀσμένως, ἀσμενέστατα καὶ ἀσμεναίτατα, ἀσμενέω-ω (=εὐχομαι, ἐπιθυμῶ) καὶ ἀσμενίζω (=εὐχαριστοῦμαι εἰς τι).

Θέμ. ἀδ- (περὶ ρίζ. κλπ. βλ. ἀνδάνω) καὶ προσλήψει τῆς καταλήξ. -μενος, ἀδ-μενος - ἄσμενος. Ἡ μτχ. ἄσμενος ἔχει ἐπιρρημ. σημασίαν καὶ διὰ τοῦτο συν-ἀπτεται πάντοτε με ῥήμα (ἄσμενος ἐόρακά σε).

ἀσπάζομαι (=χαίρειν, φιλῶ), πρτ. ἡσπαζόμην, μέλ. ἀσπάσομαι, ἄορ. ἡσπασάμην. Π α ρ ἄ γ. ἀσπαστός, ἀσπαστέον, ἀσπασμός.

Ρίζ. σπα- (ἐξ ἧς καὶ σπάω-ω=ἔλκω) μετὰ προθεματ. α. Θέμ. ἀσπαδ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, ἀσπάδ-j-ομαι - ἀσπάζομαι. Σύντ. Με αἰτ. (ἀσπάζομαι τινά). Συνών. φιλῶ, ἀγαπῶ. Ἀντίθ. μισῶ, ἐχθαίρω.

ἀστράπτω (=λάμπω), πρτ. ἡστραπτον, [μέλ. ἀστράψω, ἄορ. ἡστραψα]. Μέσ. ἄορ. ἡστραψάμην.

Ρίζ. σταρ- (λατ. stella=ἀστήρ, στίλ-βω, στεγ-οπή=ἀστραπή). Τὸ α εἶναι προθεματικόν (ἀ-στήρ, ἀ-στραπή, ἄ-στρον). Θέμ. ἀστραπ- καὶ μετὰ τὸ πρόσφωμα τ, ἀστράπ-τ-ω. Τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθ. ἀπρόσ. Συνών. λάμπω.

ἀσχάλλω καὶ ἀσχαλάω-ω (=λυποῦμαι, ἀδημονῶ), πρτ. ἡσχαλλον, μέλ. ἀσχαλῶ. Τὰ λοιπὰ ἐλλείπουν.

Θέμ. ἀσχαλ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, ἀσχάλ-j-ω - ἀσχάλλω. Ὁ τύπος ἀσχαλάω ἐκ τοῦ θέμ. ἀσχαλ- προσλήψει τῆς καταλήξεως -αω. Σύντ. Με δοτ. (ἀσχάλλω τινί) ἢ με ἐμπρόθ. προσδιορισμὸν κατὰ δοτ. (ἀσχάλλω ἐπὶ τινί). Συνών. λυποῦμαι, ἀνώμα. Ἀντίθ. χαίρω.

ἀσχημονέω-ῶ (=φέρομαι ἀπρεπῶς), πρτ. ἤσχημόνουν, μέλ. ἀσχημονήσω, ἄορ. ἤσχημόνησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀσχήμων (α στερητ. καὶ σχῆμα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἔχω, δ ἰδέ). Θέμ. ἀσχημονε-.

ἀτιμάζω (=δὲν τιμῶ, θεωρῶ κάποιον ἀνάξιον, καταφρονῶ), σχη-ματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. ἀτιμαστός, ἀτιμαστέος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἄτιμος (α στερητ. καὶ τιμή) προσλήψει τῆς καταλήξεως -άζω (βλ. ἀκρωτηριάζω). Σύντ. μὲ ἀπλήν αἰτ. (ἀτιμάζω τινά ἢ τι=καταφρονῶ κάποιον ἢ κάτι) ἢ μὲ αἰτ. καὶ γεν. (ἀτιμάζω τινά τινος=θεωρῶ κάποιον ἀνάξιον διὰ κάτι). Συνών. ὀνειδίζω, ὕβριζω. Ἀντίθ. τιμῶ.

ἀτιμώω-ῶ (=τιμωρῶ τινα μὲ στέρησιν τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. ἀτιμωτέον, ἀτίμωσις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἄτιμος. Θέμ. ἀτιμο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορ. (ἀτιμῶ τινα ἐπὶ τι).

ἀττικίζω (=ὀμιλῶ ἀττικιστὶ ἢ μιμοῦμαι τοὺς τρόπους τῶν Ἀθηναίων), πρτ. ἠττικίζον, μέλ. ἀττικιῶ, ἄορ. ἠττικίσιζα. Π α ρ ἄ γ. ἀττικιστὶ, ἀττικιστής, ἀττικισμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἀττικός προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω. Περὶ τῆς ρίζ. βλ. ἀκμάζω.

ἄττω ἢ ἄσσω (=κινεῖμαι, ὀρμῶ), πρτ. ἤττων ἢ ἤσσον, μέλ. ἄξω, ἄορ. ἤξα.

Τὸ ρ. ἐκ τῆς ρίζ. ἀκ- ἐξ ἧς καὶ αἰξ=κῦμα, αἰχμή, Αἰγαῖον, Αἰγαί (ἡ πόλις), αἰγαλός, προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, αἰκ-j-ω -άισσω -ἄσσω. Σύνθ. Ἀπάσσω=πῆδ᾽ ἀπὸ ὕψους. Διῆττω=πῆδ᾽ διὰ μέσου. Συνών. ὀρμῶ, σπεύδω. Ἀντίθ. βραδύνω, μέλλω.

ἀτυχέω-ῶ (=δυστυχῶ, ἀποτυγχάνω), πρτ. ἠτύχουν, μέλ. ἀτυχήσω, ἄορ. ἠτύχησα, πρκ. ἠτύχηκα. Παθ. μόνον ἡ μτχ. τοῦ παθ. ἄορ. τὰ ἀτυχηθέντα (=τὰ ἀτυχήματα), τοῦ πρκ. τὰ ἠτυχημένα (=τὰ ἀτυχῶς πεπραγμένα) καὶ τὸ γ' ἐν. τοῦ ὑπερσ. ἠτύχητο. Π α ρ ἄ γ. ἀτύχημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀτυχής (α στερητ. καὶ τύχη), ἐξ οὗ καὶ ἀτυχία. Θέμ. ἀτυχε-. Σύντ. Μὲ γεν. (ἀτυχῶ τινος). Συνών. ἀποτυγχάνω. Ἀντίθ. εὐτυχῶ.

αὐαίνω (=ξηραίνω), πρτ. ηὔαινον, μέλ. αὐανῶ, ἄορ. ηὔηνα, Παθ. αὐαίνομαι, πρτ. ηὔαινόμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. αὐανοῦμαι, παθ. μέλ. αὐανθήσομαι, παθ. ἄορ. ηὔανθην. Π α ρ ἄ γ. αὐανσις, αὐασμός (=ἀποξηρανσις).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. αὔος=ξηρὸς (ρίζ. αὐ- ἐξ ἧς καὶ τὰ αὔω=ἀνάπτω, αὐστηρός, αὐχμός=ξηρασία. Εὔρος=ὁ ἀνατολικὸς ἄνεμος, λατ. uro=καίω). Θέμ. αὐαν- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, καὶ ἐπενθέσει αὐάν-j-ω -αὐαίνω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (αὐαίνω τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐπὶ, κατὰ, ἀπὸ, ἐκ. Συνών. ξηραίνω.

αὐδάω-ῶ (=λαλῶ, βοῶ, ὕμνῶ | χρησιμοδοτῶ), πρτ. ηὔδων, μέλ. αὐδήσω, ἄορ. ηὔδησα, πρκ. ηὔδηκα, ὑπερσ. ηὔδηκειν. Μέσ. καὶ παθ. αὐδῶμαι (=ὀνομάζομαι), πρτ. ηὔδωμην, μέλ. αὐδήσομαι, παθ. μέλ. αὐδηθήσομαι, παθ. ἄορ. ηὔδηθην, [πρκ. ηὔδημαι].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ αὐδή=λαλιά (ρίζ. Fад- καὶ κατὰ μετὰθεσιν, αὔδ- ἐξ ἧς καὶ τὸ

ἄδω). Θέμ. αυδα-. Σύντ. Μὲ ἀπλῆν αἰτ. (αυδῶ τινα=φωναίζω κάποιον) ἢ μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (αυδῶ τινα ποιῆσαι τι=λέγω πρὸς κάποιον νὰ κάμῃ κάτι). Σύνθ. Τὸ ρ. συνηθέστ. ἀπαντᾷ σύνθετον: Προσαυδῶ=προσφωνῶ. *Ἐξ αυδῶ=λέγω φανερά. Συναυδῶ=ὀμιλῶ μαζί μὲ κάποιον. *Απαυδῶ=ἀπαγορεύω | κουράζομαι. Συνών. λέγω, φημί, λαλῶ. *Ἀντίθ. σιγάω-ῶ, σιωπάω-ῶ.

αυλέω-ῶ (=παίζω αὐλόν), πρτ. ηῦλον, μέλ. αὐλήσω, ἄορ. ηῦλησα. Μέσ. αὐλοῦμαι, πρτ. ηῦλούμην. Π α ρ ἄ γ. αὐλησις, αὐλητής, αὐλητρίς.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ αὐλός, ὅπερ ἐκ ρίζ. ἀϝ-, ἐξ ἧς καὶ ἄημι=πνέω. Θέμ. αυλε-.

αυλίζομαι (=μανδρίζομαι, διανυκτερεύω εἰς τὸ ὑπαιθρον), ἀποθ. μέσ., πρτ. ηῦλιζόμην, παθ. μέλ. ὡς μέσ. αὐλισθήσομαι, μέσ. ἄορ. ηῦλισάμην, παθ. ἄορ. ηῦλισθην, πρκ. ηῦλισμαι, ὑπερσ. ηῦλισμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ αὐλή (ρίζ. ἀϝ-, ἄημι=πνέω, ἀ-ήρ, αῦ-ρα) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζομαι. Σύνθ. μὲ τὰς πρῶθ. κατά, ἐν, ἐπί, ἐκ. Συνών. στρατοπεδεύω.

αὔξω καὶ σπν. **αὔξάνω** (μτβ.=μεγαλῶνω ἄλλον ἀμτβ.=μεγαλῶνω ὁ ἴδιος), πρτ. ηὔξον, μέλ. αὔξήσω, ἄορ. ηὔξησα, πρκ. ηὔξηκα, ὑπερσ. ηὔξῃκει. Μέσ. καὶ παθ. αὔξομαι καὶ αὔξάνομαι, πρτ. ηὔξανόμην καὶ σπν. ηὔξόμην, μέσ. μέλ. αὔξήσομαι, παθ. μέλ. αὔξηθήσομαι, παθ. ἄορ. καὶ ὡς μέσ. ηὔξῃθην, πρκ. ηὔξημαι, ὑπερσ. ηὔξῃμην. Π α ρ ἄ γ. αὔξησις, ἀναύξητος, αὔξητέον.

Θέμ. αυξ- (ρίζ. αυγ-, πρβλ. λατ. *aug-eo*=αὔξάνω) καὶ προσλήψει τῶν προσφωμ. *αν* καὶ *ε*, αυξαν- καὶ αυξε-. Τὸ *ε* πρὸ συμφώνου ἐκτείνεται εἰς *η*. Σύντ. τὸ μτβ. μὲ αἰτ. (αὔξάνω τινὰ ἢ τι) ἢ μὲ αἰτ. καὶ προληπτικὸν κατηγοροῦ. (αὔξάνω τινὰ μέγαν). Καὶ τὸ παθ. συναντᾶται μὲ προληπτ. κατηγοροῦμ. (αὔξάνομαι μέγας). Σύνθ. μὲ τὰς πρῶθ. ἐν, σὺν, ἐπί, ὑπέρ. Συνών. αἴρω. *Ἀντίθ. ἐλαττώω-ῶ.

αὐτομολέω-ῶ (=λιποτακτῶ καὶ μεταβαίνω εἰς τοὺς ἀντιπάλους), πρτ. ηὔτομόλουν, μέλ. αὐτομολήσω, ἄορ. ηὔτομόλησα, πρκ. ηὔτομόληκα, ὑπερσ. ηὔτομολήκειν. Π α ρ ἄ γ. αὐτομόλησις, αὐτομολητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ αὐτόμολος (αὐτός καὶ θέμ. μολ-, τοῦ ἔμολον ἄορ. β' τοῦ ρ. βλώσκει=ἐργομαι), ἐξ οὗ καὶ αὐτομολία. Θέμ. αὐτομολε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). Συνών. λείπω τὴν τάξιν, δραπετεύω. *Ἀντίθ. μένω.

αὐτονομέομαι-οὔμαι (=εἶμι αὐτόνομος) καὶ παθ. ἄορ. ηὔτονομήθην.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ αὐτόνομος (αὐτός+νέμω) ἐξ οὗ καὶ αὐτονομία. Θέμ. αὐτονομε-. Σινών. αὐτόνομός εἰμι.

αὐτοσχεδιάζω (=κάμνω τι ἐκ τοῦ προχείρου), πρτ. ηὔτοσχεδίαζον, μέλ. αὐτοσχεδιάσω, ἄορ. ηὔτοσχεδίασα. Παθ. (μὲ τὴν ἰδίαν σημασι.) αὐτοσχεδιάζομαι, παθ. ἄορ. ηὔτοσχεδίασθην. Π α ρ ἄ γ. αὐτοσχεδιασμός, αὐτοσχεδιαστής.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ αὐτοσχεδίου, προσλήψει τῆς καταλήξεως -αῖω (βλ. ἀκρωτηριάζω).

αυχέω-ῶ (=καυχῶμαι), πρτ. ηὔχουν, μέλ. αυχήσω, ἄορ. ηὔχησα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ αὐχῆ (=καύχησις), ἐκ ρίζ. συγγενοῦς μὲ τὸ εὔχομαι, ὅπερ ἀρ-χικῶς=καυχῶμαι. *Υπεραυχῶ=ὑπερφηανεύομαι. *Ἐξανχῶ=καυχῶμαι.

ἀφανίζω (=καταστρέφω, ἐξαφανίζω, ἀποκρύπτω), πρτ. ἠφάνιζον, μέλ. ἀφανιῶ, ἀόρ. ἠφάνισα, πρκ. ἠφάνικα, ὑπερσ. ἠφανίκειν. Παθ. ἀφανίζομαι (=ἐξαφανίζομαι), πρτ. ἠφανίζομαι, παθ. μέλ. ἀφανισθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἠφανίσθη, πρκ. ἠφάνισμαι, ὑπερσ. ἠφανίσθη. Π α ρ ά γ. ἀφάνισις, ἀφανιστέος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀφανής (α στερητ. καὶ φαίνομαι, ὁ ἰδέ), προσλήψει τῆς καταλήξε. -ίζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἀφανίζω τινά ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὴν πρόθ. ἐκ.

ἀφειδέω-ῶ (=δὲν φείδομαι | ἀμελῶ), πρτ. ἠφείδουν, μέλ. ἀφειδήσω, ἀόρ. ἠφείδησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀφειδής (α στερητ. καὶ φείδομαι). Θέμ. ἀφειδε-. Σύντ. Μὲ γεν. (ἀφειδῶ τινος).

ἀφικνέομαι-οῦμαι, βλ. ἰκνέομαι-οῦμαι.

ἄχθομαι (=στενοχωροῦμαι, ἀγανακτῶ, φορτῶνομαι), ἀποθ. μὲ παθ. διάθεσιν, πρτ. ἠχθόμην, μέσ. μέλ. ἀχθέσομαι, παθ. μέλ. ἀχθεσθήσομαι, παθ. ἀόρ. (μὲ μέσ. σημασ.) ἠχθέσθη, [πρκ. ἠχθημαί].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἄχος=βάρος (ρίζ. ἀχ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ ἄγχω=πνίγω, ἀγχόνη, ἄγχι=ἐγγύς, λατ. *a(n)go*=ἄγχω κ. ἄ.). Θέμ. ἀχθ- καὶ ἀχθεσ-. Εἰς τὸν μέσ. μέλ. ἐγένετο ἀπλοποίησης τῶν δύο σ εἰς ἓν (ἀχθέσσομαι - ἀχθέσομαι). Σύντ. 1) μὲ δοτ. (ἄχθομαι τι=στενοχωροῦμαι διὰ κάτι ἢ ὀργίζομαι ἐναντίον τινός). 2) μὲ αἰτ. (ἄχθομαι τι=στενοχωροῦμαι διὰ κάτι). 3) μὲ κατηγορημ. μτχ. (ἠχθετο βλέπων). 4) σπν. ἀμτβ. (οἱ Ἕλληνες ἠχθοντο). Σύνθ. μὲ τὴν πρόθ. σπν. Σύνθων. ἀθυμῶ, ἀγανακτῶ. Ἀντιθ. ἀγάλλομαι, ἠδομαι, τέρπομαι, χαίρω.

B

βαδίζω (=πηγαίνω κανονικά, πορεύομαι), πρτ. ἐβάδιζον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. βαδιοῦμαι, ἀόρ. ἐβάδισα, πρκ. βεβάδικα, ὑπερσ. ἐβεβαδίκειν. Π α ρ ά γ. βάδισις, βάδισμα, βαδισμός.

Θέμ. βαδ-(βάδος=βάδισμα, λατ. *vado*=πορεύομαι) καὶ προσλήψει τῆς παραγ. καταλήξε. -ίζω, βαδίζω. (Ρίζ. βα-, πρβλ. βα-ίνω, βά-δην). Σύντ. Μὲ σύστ. ἀντικ. (βαδίζω ὁδόν). Σύνθων. πορεύομαι, βαίνω. Ἀντιθ. θέω, τρέχω.

βαθύνω (=κάμνω κάτι βαθύ), πρτ. ἐβάθυνον, μέλ. βαθυνῶ, ἀόρ. ἐβάθυνα, [πρκ. βεβάθυγκα].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βαθύς (πρβλ. ἠδύνω, ὀδύνω κλπ.). Θέμ. βαθυν- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, βαθύν-*j*-ω -βαθύνω. Ρίζ. βαθ- καὶ βυθ- (πρβλ. βάθος, βυθός, ἄβυσσος, ἐκ τοῦ ἄβυθ-*j*-ος). Σύντ. Μὲ αἰτ. (βαθύνω τι).

βαίνω (ᾶ) (=βαδίζω, πορεύομαι, ἀπέρχομαι), πρτ. ἔβαινον, μέλ. βήσομαι, ἀόρ. ἔβην (κλίνεται κατὰ τὸ ἕστην ὑποτ. βῶ, βῆς, βῆ κλπ., εὐκτ. βαιήν κλπ., προστ. βῆθι, βήτω κλπ., ἀπαρ. βῆναι, μτχ. βάς, βᾶσα, βάν), πρκ. βεβηκα (πλὴν τῶν κανονικῶν τύπων ἀπαντῶσι καὶ οἱ συγχεομένοι: ὀριστ. γ' πληθ. βεβᾶσι, ὑποτ. γ' πληθ. βεβῶσι, ἀπαρ. βεβάναι, μτχ. βεβῶσα), ὑπερσ. ἐβεβήκειν [ποιητ. τύποι: μέλ. βήσω, ἀόρ. ἔβησα]. Παθ. βαινομαι [παθ. μέλ. βαθήσομαι], παθ. ἀόρ. ἐ-

βάθην, πρκ. βέβαμαι, ὑπερσ. ἐβεβάμην. Π α ρ ά γ. βατός, βάσις, βα-
 θμός, βωμός, βήμα, διαβατός.

Θέμ. βα- (ρίζ. βα- ἢ βαν-, λατ. ven-io=ἔρχομαι, βά-δην, βαδ-ίζω, βέ-βα-ιος=
 σταθερός, βι-βά-ζω, βέ-βη-λος) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. νι, βα-νι-ω καὶ μετα-
 θέσει τοῦ ι, βαίνω. Ἐκ τοῦ θέμ. βα- κατ' ἔκτασιν ἔχομεν τὸ θέμ. βη- καὶ καθ'
 ἑταιροίωσιν τὸ θέμ. βω-. Τὸ ρ. ἀπαντᾷ σύνθετον μὲ ὅλας τὰς προθέσεις. Σύντ.
 τὸ ρ. ἀπλοῦν μὲν εἶναι ἀμτβ. (μόνον οἱ ποιητικοὶ τύποι μέλ. βήσω καὶ ἄορ. ἔβησα
 εἶναι μτβ. συντασσόμενοι μὲ αἰτ.). σύνθετον δὲ μτβ. συντασσόμενοι ἀναλόγως τῆς
 προθέσεως μὲ γεν., δοτ. καὶ συνθηστέ. μὲ αἰτ. (ἐπιβαίνω τριήρους, ἐμβαίνω τῷ
 ποταμῷ, ὑπερβαίνω τὸ τεῖχος, διαβαίνω τὸν ποταμὸν κλπ.). Σύνων. βαδίζω, πορεύ-
 ομαι, ἔρχομαι, βλώσκω.

βάλλω (=ρίπτω ἀπὸ μακρᾶν, κτυπῶ, καταβάλλω), πρτ. ἐβαλλον, μέλ.
 βαλῶ, ἄορ. β' ἔβαλον (ὑποτ. βάλω κλπ., εὐκτ. βάλομι κλπ., προστ. βάλε κλπ., ἀπαρ. βαλεῖν, μτχ. βαλών, -οῦσα, -όν), πρκ. βέβληκα,
 ὑπερσ. ἐβεβλήκειν. Παθ. βάλλομαι, πρτ. ἐβαλλόμην, μέσ. μέλ. βαλοῦ-
 μαι, παθ. μέλ. βληθήσομαι, μέσ. ἄορ. β' ἐβαλόμην, παθ. ἄορ. ἐβλήθη,
 πρκ. βέβλημαι, ὑπερσ. ἐβεβλήμην, τετελ. μέλ. βεβλήσομαι. Π α ρ ά γ.
 βέλος, βελόνη, ἀπόβλητος, βολή, βόλος (=πεζόβολο, δίχτυ), βλωμός
 (=μπουκιά), βλήμα, βλητέος.

Θέμ. ἀρχ. βελ- (πρβλ. βέλ-ος, βελ-όνη) καὶ κατὰ μετάπτωσιν καὶ μετάθεσιν
 βαλ- καὶ βλη-. Ἐκ τοῦ θέμ. βελ- καθ' ἑταιροίωσιν ἔγινε τὸ θέμ. βολ- καὶ ἐκ τοῦ
 θέμ. βλη- καθ' ὅμοιον τρόπον τὸ βλω-. Ὁ ἔνεστ. ἀπὸ τὸ θέμ. βαλ- προσλήψει τοῦ
 προσφύμ. ι, βάλ-ι-ω -βάλλω. Ἡ εὐκτική τοῦ παθ. πρκ. ἀπαντᾷ καὶ μονολεκτ.
 βεβλήμην, -ῆο, -ῆτο κλπ. Σύνθ. μὲ ὅλας τὰς προθέσεις. Σύντ. Μὲ αἰτ. (βάλλω
 τινα ἢ τι). Συχνὰ καὶ μὲ δοτ. τοῦ ὄργανου (βάλλω τινα τι). Τὸ βάλλω (=κτυπῶ)
 ἔχει παθ. τὸ βάλλομαι τὸ βάλλω (=ρίπτω κάτω καταβάλλω), ἔχει παθ. τὸ λί-
 πτω. Διαφορὰν σημασίας βάλλω, ἵημι καὶ ῥίπτω βλ. εἰς ρ. ἵημι. Σύνων. ἱημι, ρί-
 πτω, παίω, τύπω.

βάπτω (=βυθίζω εἰς τὸ νερό, βουτῶ, βάψω), πρτ. ἐβαπτον, μέλ.
 βάψω, ἄορ. ἐβαψα. Μέσ. καὶ παθ. βάπτομαι, πρτ. ἐβαπτόμην, μέσ.
 μέλ. βάψομαι, παθ. μέλ. β' βαφήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐβαψάμην, παθ. ἄορ.
 α' (σπν.) ἐβάφθην, παθ. ἄορ. β' ἐβάφην, πρκ. βέβαμμαι, ὑπερσ. ἐβε-
 βάμην. Π α ρ ά γ. βαπτός, βάμμα.

Θέμ. βαφ- (πρβλ. βαφ-ή, βαφ-εὺς) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. τ, βάφ-τ-
 ω -βάπτω. Ἐκ τοῦ βάπτω καὶ τὸ θαμιστ. βαπτίζω (=βυθίζω εἰς τὸ νερό), τοῦ
 ὁποῦν ἀπαντοῦν μόνον ἢ μτχ. τοῦ παθ. ἔνεστ. βαπτίζομενος καὶ τοῦ παθ. πρκ.
 βεβαπτισμένος. Σύνθ. μὲ τὴν πρόθ. ἐν. Σύντ. Μὲ αἰτ. (βάπτω τι). Σύνων. δῦω.

βαρβαρίζω (=ὀμιλῶ ἢ φέρομαι ὡς οἱ βάρβαροι, φρονῶ τὰ τῶν
 βαρβάρων, ἰδίως τῶν Περσῶν), πρτ. ἐβαρβάριζον, μέλ. βαρβαριῶ, ἄορ.
 ἐβαρβάρισα. Π α ρ ά γ. βαρβαρισμός, βαρβαριστί.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βάρβαρος προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω. Ἡ λέξις βάρβα-
 ρος πιθάνον ἡχοποιήτος πρὸς δῆλωσιν τοῦ ἀκαταλήπτου τῆς ὀμιλίας τοῦ ξένου
 (πρβλ. λατ. balbus=τραυλός).

βαρύνω (=προξενῶ βάρος, καταπιέζω, ἐνοχλῶ), πρτ. ἐβάρυνω, μέλ.
 βαρυνῶ, ἄορ. ἐβάρυνα. Παθ. βαρύνομαι, πρτ. ἐβαρυνόμην, παθ.
 μέλ. βαρυνθήσομαι, παθ. ἄορ. ὡς μέσ. ἐβαρύνθην, πρκ. [βεβάρυμαι] καὶ
 βεβάρημαι (ἐκ τοῦ βαρέω-ῶ) Π α ρ ά γ. βάρυνσις, βαρυντικός, βαρυντέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βαρός (πρβλ. βαθίνω). Θέμ. βαρον- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύματος *j*, βαρῖν-*j*-ω - βαρῖνω. Ἡ ρίζ. βαρ- (βαρ-ός) συγγενῆς τῇ βροί- ἐξ ἧς τὰ βροιαρός=δυνατός, βροίθος=βαρός, καὶ βροίθω=εἰμαι πλήρης, ὁ ἴδ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (βαρῖνω τινὰ ἢ τι). Σύνών. ἐνοχλῶ.

βασανίζω (=δοκιμάζω, ἐλέγχω, βασανίζω), πρτ. ἐβασάνιζον, μέλ. βασανιῶ, ἀόρ. ἐβασάνισα. Παθ. βασανίζομαι, πρτ. ἐβασανίζομην, παθ. μέλ. βασανισθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐβασανίσθην, πρκ. βεβασάνισμαι, ὑπερσ. ἐβεβασανίσμην. Π α ρ ά γ. ἀβασάνιστος, βασανιστέος, βασανιστής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βάσανος (=ἡ λυδία λίθος διὰ τὴν δοκιμὴν τοῦ χρυσοῦ· ἡ λέξις πιθ. αἰγυπτιακὴ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (βασανίζω τινὰ ἢ τι). Σύνών. ἐξετάζω, κακῶ - ὤ.

βασιλεύω (=εἰμαι βασιλεύς), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. ἀβασιλεύετος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βασιλεὺς ὕπερ πιθ. ἐκ ρίζ. βα- (πρβλ. βαίνω, ποιητ. ἀόρ. με μτβ. σημασίαν ἔβησα) καὶ λεύς=λεύς, λαός (ὅπως εἰς τὸ Λευτυχίδης), ἦτοι βασιλεύς=ὁδηγός τοῦ λαοῦ. Σύντ. Μὲ γεν. (βασιλεύω τινός). Σύνών. κρατῶ, ἡγεμονεύω.

βασκαίνω (=μυτιάζω), πρτ. ἐβάσκαινων, μέλ. βασκανῶ, ἀόρ. ἐβάσκαηνα. Παθ. ἀόρ. ἐβασκάνθηνα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βάσκανος, ἐξ οὗ καὶ βασκανία. (Ρίζ. πιθ. φασ-, πρβλ. λατ. *faciscipio*=βασκαίνω). Θέμ. βασκαν- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j* καὶ ἐπενθέσει βασκάν-*j*-ω - βασκαίνω. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (βασκαίνω τινά). 2) μὲ δοτ. (βασκαίνω τινί).

βεβαιῶ-ῶ (=βεβαιώνω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. βεβαίωσις, βεβαιωτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βέβαιος, ὕπερ ἐκ ρίζ. βα- (βλ. βαίνω) μὲ ἀναδιπλασιασμόν. Σύντ. Μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (βεβαιῶ τινί τι). Σύνών. κυρῶ, ἐμπεδῶ.

βήττω καὶ βήσσω (=βήγω), πρτ. ἔβηττον, μέλ. βήζω, μέσ. μέλ. (μὲ ἐνεργ. σημασ.) βήζομαι, ἀόρ. ἔβηξα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βήξ. Θέμ. βηχ- καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα *j*, βήχ-*j*-ω - βήττω.

βιάζομαι (μέσ.=ἐπιτυγχάνω κάτι μὲ τὴν βίαν· παθ.=πιέζομαι), ἀποθ. μὲ μέσ. καὶ παθ. σημασίαν, πρτ. ἐβιαζόμην, μέσ. μέλ. βιάσομαι, παθ. μέλ. βιασθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐβιασάμην, παθ. ἀόρ. ἐβιάσθην, πρκ. βεβιασμαι, ὑπερσ. ἐβεβιασμην. Π α ρ ά γ. βιαστικός (=βίαιος), βιαστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βία κατὰ τὰ εἰς -αζω (πρβλ. ἀγορά - ἀγοράζω κλπ.). Θέμ. ἀναλογ. βιαδ-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (βιάζομαι τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Ἐκβιάζομαι=διὰ τῆς βίας ῥίπτω τι μακρὰν. Σύνών. ἀναγκάζω, πιέζω. Ἄντιθ. πείθω.

βιβάζω (=ἀναβιβάζω, φέρω), πάντοτε σύνθετον μὲ τὰς προθέσεις σύν, εἰς, μετά, διά, ἐν, πρὸς, ἀνά, ἐκ. Πρτ. ἐβίβαζον, μέλ. (συννηρημ.) βιβῶ (βιβᾶς, βιβᾶ κλπ., εὐκτ. βιβῶμι, βιβῶς, βιβῶ κλπ., ἀπαρ. βιβᾶν, μτχ. βιβῶν, -ῶσα, -ῶν), ἀόρ. ἐβίβασα. Μέσ. καὶ παθ. βιβάζομαι, πρτ. ἐβιβαζόμην, μέλ. (συννηρημ.) βιβῶμαι (βιβᾶ, βιβᾶται κλπ., εὐκτ. βιβῶμην, βιβῶω, βιβῶτω κλπ., ἀπαρ. βιβᾶσθαι, μτχ. βιβῶμενος, -η, -ον), [παθ. μέλ. βιβασθήσομαι], μέσ. ἀόρ. ἐβιβασάμην, παθ. ἀόρ. ἐβιβάσθην, πρκ.

βεβίβασμαι, ὑπερσ. ἐβεβιβάσμη. Π α ρ ά γ. ἀναβιβαστέον, καταβιβαστέος, ἀποβίβασις.

Θέμ. βιδ- (περὶ τῆς ρίζ. βλ. βαινω) καὶ με ἔνεστ. ἀναδιπλασιασμὸν καὶ τὸ πρόσφ. *ι*, βι-βιδ-ιω - βιδάξω. Εἶναι μετὰ τοῦ διδάσκω τὰ μόνα ρήματα τὰ ὁποῖα διακτῆρουν τὸν ἔνεστ. ἀναδιπλασιασμὸν εἰς ἄλλους τοὺς χρόνους. Τὸ βιδάξω (ὡς καὶ τὰ ἐλαύνω, ἐξετάξω καὶ σκεδάδνυμι) σχηματίζει τὸν μέλ. συνηρημένον κατὰ τὰ εἰς -άω. Πάντες οἱ λοιποὶ συνηρημένοι μέλ. σχηματίζονται κατὰ τὰ εἰς -έω. Σύντ. Με ἀιτ. (βιδάξω τινὰ ἢ τι). Τὸ βιδάξω εἶναι τὸ μετβ. τοῦ βαινω. Συνών. ἀνάγω.

βιβρώσκω (=τρώγω), πρτ. ἐβιβρωσκον, [μέσ. μέλ. βρώσομαι, ἄορ. ἀ' ἔβρωσα καὶ β' ἔβρων], πρκ. βέβρωκα, ὑπερσ. ἐβεβρώκειν. Παθ. [βιβρώσκομαι, πρτ. ἐβιβρωσκόμην, παθ. μέλ. βρωθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐβρώθην], πρκ. βέβρωμαι, τετ. μέλ. βεβρώσομαι. Τὰ λοιπὰ ἀναπληροῦνται ἀπὸ τὸ ἐσθίω. Π α ρ ά γ. βρωτός, ἡμίβρωτος, βρώσις, βρώμα (=τροφή).

Ἀρχικὸν θέμ. βορ- (πρβλ. βορ-ά, βορ-ός=ἀδηφάγος, λατ. *de-vor-o*=καταβροχθίζω) καὶ κατὰ μετὰθεσιν βορ- καὶ ἕκτασιν βρω-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. σκ καὶ ἔνεστ. ἀναδιπλασ. βι-βρώ-σκω. Σύντ. Με ἀιτ. (βιβρώσκω τι). Σύνθ. Διαβιβρώσκω=κατατρώγω. Συνών. τρώγω, ἐσθίω, γεύομαι.

βιοτεύω (=ζῶ) καὶ μέλ. βιοτεύσω. Τὰ λοιπὰ ἀπὸ τὰ ζῶ καὶ βιώω-ῶ.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βίωτος (=ζωή) προσλήψει τῆς καταλήξε. -εῦω (βλ. βιώω-ῶ).

βιώω-ῶ (=ζῶ, διάγω), πρτ. ἐβίουν, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. βιώσομαι, ἄορ. β' ἐβίων (ἐβίως, ἐβίω κλπ., ὑποτ. βιώ, βιώς, βιώ κλπ., εὐκτ. βιώην, βιώης κλπ., προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. βιώναι, μτχ. βιούς, βιοῦσα βιών), πρκ. βέβιωκα, ὑπερσ. ἐβεβιώκειν. Μέσ. καὶ παθ. βιοῦμαι, πρτ. ἐβιούμην, παθ. μέλ. βιωθήσομαι, πρκ. βεβιώμαι. Π α ρ ά γ. βιωτός, ἀβιώτος, βιωτέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βίος (ρίζα βι-, λατ. *vi-ta, vi-vo*). Θέμ. βιω-. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ὁ ἔνεστ. καὶ πρτ. (βιώ, ἐβιούν) ἀναπληροῦνται ἀπὸ τὸ ζῶ ἢ βιοτεύω (βλ.ζῶ). Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. ζῶ, βιοτεύω. Ἀντίθ. τελευτῶ.

βιώσκομαι (=ζωντανεύω κάποιον), ἀποθ., πρτ. ἐβιωσκόμην, μέσ. ἄορ. ἐβιωσάμην.

Τὸ ἐκ τοῦ βίος. Θέμ. βιο- καὶ βιω- (κατ' ἕκτασιν) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. σκ, βιώ-σκ-ομαι. Τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθως σύνθ. με τὴν πρόθ. ἀνά. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

βλακεύω (=εἶμαι νωθρός, ἀμελῶ), καὶ ἄορ. ἐβλάκευσα. Π α ρ ά γ. βλακεία.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βλάξ (πιθ. ἐκ ρίζ. μαλ-, πρβλ. μαλακός - μαλθακός, μλάκ-ς - μβλάκ-ς - βλάξ, ὡς ἐκ τοῦ θέμ. μολ- τοῦ ἄορ. ἔμολον, μλώ-σκω - μβλώ-σκω - βλώσκω, β ἰδὲ) προσλήψει τῆς καταλήξε. -εω. Συνών. ραθυμῶ.

βλάπτω (=βλάπτω, καταστρέφω), πρτ. ἔβλαπτον, μέλ. βλάψω, ἄορ. ἔβλαψα, πρκ. βέβλαφα, ὑπερσ. ἐβεβλάφειν. Παθ. βλάπτομαι, πρτ. ἐβλαπτόμην, μέσ. μέλ. βλάψομαι, παθ. μέλ. β' βλαβήσομαι, παθ. ἄορ. ἀ' ἐβλάφθην, παθ. ἄορ. β' ἐβλάβην, πρκ. βέβλαμμαι, ὑπερσ. ἐβεβλάμην, τετ. μέλ. βεβλάψομαι. Π α ρ ά γ. βλάβη, βλάβος, βλάβις.

Θέμ. βλαβ- (ἢ ρίζ. πιθ. φλαπ-, λατ. *lap-sus*=ὄλισθημα) καὶ προσλήψει τοῦ

προσφύμ. τ, βλάβ-τ-ω — βλάπτω. Σύντ. Με αίτ. (βλάπτω τινά ἢ τι). Συνών. λυμάνομαι, λωβῶμαι, φθείρω, σίνομαι. Ἄντιθ. δύννημι, ὠφελῶ.

βλαστώνω (=βγάζω βλαστόν, φυτρώνω, γεννῶμαι), πρτ. ἐβλάστανον, [μέλ. βλαστήσω, ἀόρ. α' ἐβλάστησα], ἀόρ. β' ἐβλαστον, πρκ. βεβλάστηκα καὶ ἐβλάστηκα, ὑπερσ. ἐβεβλαστήκειν καὶ ἐβλαστήκειν. Π α ρ ά γ. βλάστησις, βλάστημα.

Θέμ. βλαστ- (βλάστη, βλαστός) καὶ μετὰ προσφύμ. ε καὶ αν, βλαστεκαὶ βλασταν-. Ἡ ρίζ. Ἰσως Φλαθ- ἢ βλαθ- (πρβλ. βλαστός). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀνά, παρά, ἐπί. Συνών. φύω.

βλασφημέω-ω (=ὑβρίζω, βλασφημῶ), πρτ. ἐβλασφήμουν, μέλ. βλασφημήσω, ἀόρ. ἐβλασφήμησα, πρκ. βεβλασφήμηκα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ βλάσφημος, ὅπερ ἐκ τοῦ βλαθ- ἢ βλαθ- (βλ. βλάπτω) καὶ φήμη (βλασφημῶ=βλάπτω τὴν φήμην τινός), ἐξ οὗ καὶ βλασφημία. Θέμ. βλασφημε-. Σύντ. Με ἐμπροθ. προσδιορισμούς. Συνών. ὑβρίζω. Ἄντιθ. εὐ λέγω.

βλέπω (=παρατηρῶ, κοιτάζω), πρτ. ἔβλεπον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. βλέψομαι [καὶ βλέψω], ἀόρ. ἔβλεψα. Παθ. ἀόρ. ἐβλέφθην, πρκ. βέβλεμμαι. Π α ρ ά γ. περίβλεπτος, βλεπτέος, βλέπος, βλέμμα, βλέφαρον, βλεφαρίς.

Θέμ. βλεπ-. Σύντ. 1) μετὰ αίτ. (βλέπω τι). 2) μετὰ ἐμπροθ. προσδιορισμόν. Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀπό, εἰς, ἐν, ἐπί, πρὸς, ἀνά, διά. Διαφορὰ τῆς σημασίας τῶν ρ. βλέπω, ὁρῶ καὶ θεῶμαι: Βλέπω=στρέφω τοὺς ὀφθαλμούς διὰ νὰ ἴδω. Ὅραω=ὑποπίπτει τι εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου. Θεῶμαι=κοιτάζω κάτι μετὰ προσοχὴν καὶ ἐπὶ πολὺ.

βλώσκω (=ἔρχομαι), μέλ. μολοῦμαι, ἀόρ. β' ἔμολον (ὑποτ. μόλω κλπ., εὐκτ. μόλοιμι κλπ., προστ. μόλε, ἀπαρ. μολεῖν, μτχ. μολών-οῦσα, -όν), πρκ. μέμβλωκα. Π α ρ ά γ. αὐτόμολος, αὐτομολῶ, ἀντιμολία (=δίχη κατὰ τὴν ὁποίαν παρίστανται καὶ οἱ δύο διάδικοι).

Θέμ. μολ- καὶ κατὰ μετὰθεσιν καὶ ἔκτασιν μλο- καὶ μλω-, μετ' ἀνάπτω-ξιν δὲ τοῦ φθόγγου β διὰ λόγους εὐφωνίας (πρβλ. μέμβλωκα ἐκ τοῦ μέμλωκα, μεσημβρία ἐκ τοῦ μεσημρία, γαμβρός ἐκ τοῦ γαμβρός) καὶ ἀποβολὴν τοῦ μ, μβλω-, βλω-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. σκ, βλώσκω. Σύντ. συνήθως μετὰ ἐμπροθ. προσδιορισμόν. Συνών. ἔρχομαι, βαίνω, πορεύομαι.

βοάω-ω (=φωνάζω δυνατά), πρτ. ἐβόων, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. βοήσομαι, ἀόρ. ἐβόησα, πρκ. βεβόηκα, ὑπερσ. ἐβεβοήκειν. Μέσ. βοῶμαι, πρτ. ἐβοώμην, ἀόρ. ἐβοησάμην, [παθ. ἀόρ. ἐβώσθην ἰών.], πρκ. βεβόημαι, ὑπερσ. ἐβεβοήμην. Π α ρ ά γ. περιβόητος, ἐπιβόητος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βοή. (ΡΙΖ. βοF- ἠχοποιήτος, πρβλ. βοῦς, γεν. βοός, λατ. βοο=βοῶ). Σύντ. 1) μετὰ αίτ. (βοῶ τινα). 2) μετὰ δοτ. καὶ ἀπαρ. (βοῶ τινι ποιεῖν τι: Κῦρος ἐβόα τῷ Κλεάρχῳ ἄγειν τὸ στράτευμα). 3) μετὰ εἰδικὴν πρότασιν (Πατηγῶας ἐβόα ὅτι βασιλεύς...). Σύνθ. μετὰ τὰς προθ. κατὰ, διά, ἐπί.

βοηθέω-ω (=μετὰ βοῆς τρέχω πρὸς ὑποστήριξιν τινος), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. βοηθητέον, βοηθητικός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ βοηθός-βοηθός (βοή+θέω), ἐξ οὗ καὶ βοήθεια. Θέμ. βοηθε-. Σύντ. Με δοτ. (βοηθῶ τινι). Σύνθ. μετὰ τὰς προθ. ἐκ, ἐπί, πρὸς. Ἐκβοηθῶ=ἐξέρχομαι πρὸς βοήθειαν. Ἐπιβοηθῶ=σπεύδω εἰς βοήθειαν. Παρα-

βοηθῶ=έρχομαι εἰς βοήθειαν κινδυνεύοντος. Συνών. ἀρήγω, ἀμύνω, ἐπικουράω, τιμωρῶ τινι.

βόσκω, πρτ. ἔβοσκον, μέλ. βοσκήσω, ἀόρ. ἐβόσκησα. Μέσ. καὶ παθ. βόσκομαι, πρτ. ἐβοσκόμην, μέλ. βοσκήσομαι καὶ δωρ. βοσκησοῦμαι, παθ. ἀόρ. ἐβοσκήθην, πρκ. βεβόσκημαι. Π α ρ ά γ. βοτήρ (=βοσκός), βοτόν (=κτῆνος), εὔβοτος (=ὁ ἔχων ἀφθονον βοσκήν), μηλόβοτος (= ὁ χῶρος ποῦ βόσκεται ἀπὸ πρόβατα).

Ἀρχικόν θέμ. βοτ- (πρβλ. βοτήρ=βοσκός, βοτόν, βοτάνη) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. σκ καὶ ἀποβολῆ τοῦ τ, ὡς εὐρισκομένου πρὸ τοῦ σ, βόσκ-ω. Τὸ πρόσφυμα θεωρηθὲν μέρος τοῦ θέματος διειρηθήη εἰς ὄλους τοὺς χρόνους, οὐχὶ ὅμως εἰς τὰ παράγωγα. Εἰς τὸν μέλ. καὶ λοιποὺς χρόνους τὸ ρ. προσλαμβάνει τὸ προσφ. ε, ὃ ἐκτείνεται, πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου καταλήξεων, εἰς η: βοσκήσω κλπ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (βόσκω τι). Συνών. νέμω, ποιμαίνω, βοουκῶ.

βουθυτέω-ῶ (=θυσιάζω), πρτ. ἐβουθύτουν, μέλ. βουθυτήσω, ἀόρ. ἐβουθύτησα, πρκ. βεβουθύτηκα, ὑπερσ. ἐβεβουθυτήκειν.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ βουθύτης (βοῦς+θύω). Θέμ. βουθυτε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (βουθυτῶ τράχον, κρίον κλπ.).

βουκολέω-ῶ (=βόσκω μεταφορ.=ἐμπαίζω), πρτ. ἐβουκόλουν, μέλ. βουκολήσω, ἀόρ. ἐβουκόλησα. Μέσ. καὶ παθ. βουκολοῦμαι, πρτ. ἐβουκολούμην, μέλ. βουκολήσομαι. Π α ρ ά γ. βουκόλησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ βουκόλος, ὅπερ ἐκ τοῦ βοῦς καὶ ρίζ. κολ- (πρβλ. λατ. colo=φροντίζω κάτι, περιποιούμαι, λατρεύω), ἥτις φαίνεται νὰ εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν ρίζ. πολ- (πρβλ. αἰπόλος=βουκόλος). Σύντ. μὲ αἰτ. (βουκολῶ τινα ἡ τι). Συνών. βόσκω, ποιμαίνω, νέμω.

βουλεύω (=εἶμαι βουλευτής, σκέπτομαι, σχεδιάζω, κρίνω), σχηματίζειται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. βουλευτέον, ἀπροβούλευτος, βούλευμα, βούλευσις, βουλευτής, βουλευτήριον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βουλή προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω (Περὶ τῆς ρίζ. βλ. βούλομαι). Σύντ. 1) μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (βουλεύω ἢ βουλεύομαι περὶ τίνος ἢ ὑπέρ τίνος). 2) μὲ αἰτ. (βουλεύω ἢ βουλεύομαι τι). 3) μὲ τελ. ἀπαρ. (βουλεύω ἢ βουλεύομαι ποιῆσαι τι). 4) μὲ πλαγ. ἐρωτημ. πρὸτ. (βουλεύου ὅ, τι ποιήσεις). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. σπν. καὶ χρον. ἀῦξ. κατ' ἐπί. Ἐπιβουλεύω (τινί)=σχεδιάζω κακὸν ἐναντίον τινός. Συμβουλεύω (τινί)=δίδω συμβουλήν εἰς τινὰ συμβουλεύομαι (τινί)=ζητῶ τὴν συμβουλήν τίνος. Προβουλεύω (τινός)=προνοῶ περὶ τίνος. Συνών. σκοπῶ, ἐνοοῶ, διδάσκω, παραινῶ.

βούλομαι (=θέλω, ἐπιθυμῶ), ἀποθ. μὲ ἐνεργ. σημασι., πρτ. ἐβουλόμην καὶ σπν. ἠβουλόμην, μέσ. μέλ. βουλήσομαι [παθ. μέλ. βουλήθησομαι], παθ. ἀόρ. ἐβουλήθην καὶ σπν. ἠβουλήθην, πρκ. βεβούλημαι, ὑπερσ. ἐβεβούλημην. Π α ρ ά γ. βουλητός, ἀβούλητος, βούλησις, βούλημα.

Θέμ. βουλ- (ἐκ ρίζ. βολ- ἐξ ἧς καὶ βουλή' πρβλ. ὄμηρ. βόλομαι, λατ. volo, πρβλ. ὄλλομι - οὐλόμενος) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε, βουλε-. Τὸ πρόσφυμα ε πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων καταλήξεων ἐκτείνεται εἰς η. Τὸ ρ. λαμβάνει σπν. καὶ χρον. ἀῦξ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν πρτ. ἠθελον (ὁμαλῶν παρ. τοῦ ἐθέλω) θεωρηθέντα ὡς παρ. τοῦ θέλω. Ἡ τοιαύτη ἀῦξησις ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τῶν ρημ. δύναμαι καὶ μέλλω. Διαφορὰ σημασίας βούλομαι, ἐθέλω καὶ ἐπιθυ-

μῶ: Βούλομαι (πρβλ. βουλή, βουλευόμεναι)=ἔχω ἐπιθυμίαν τινὰ εἰς τὸν νοῦν, ἐπιθυμῶ ἀπλῶς. Ἐθέλω=θέλω ἐπιμόνως, ἐπιδιώκω νὰ πραγματοποιήσω τὴν ἐπιθυμίαν μου. Τὸ ἐπιθυμῶ εἶναι ἔντονώτερον τοῦ ἐθέλω, δηλοῦν διακαῆ πόθον. Σύντ. μὲ τελ. ἀπαρ. Συνών. ἐφίεμαι, ἐπιθυμῶ.

βραβεύω (=δίδω βραβεῖα εἰς ἀγωνιζομένους, κρίνω), πρτ. ἐβράβευον, μέλ. βραβεύσω, ἄορ. ἐβράβευσα. Παθ. βραβεύομαι, πρτ. ἐβραβεύομην, παθ. μέλ. βραβευθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐβραβεύθη. Π α ρ ἄ γ. βραβεῖα (=δικαιτησία, κρίσις), βραβευτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βραβεύς (=ὁ δίδων τὰ βραβεῖα εἰς τοὺς ἀγῶνας, κριτής), ὅπερ ἀγνωστού ἀρχῆς. Σύντ. Μὲ αἰτ. (βραβεύω τι). Συνών. γεραίρω, τιμῶ.

βραδύνω (=ἀργοπορῶ, ἀναβάλλω), [πρτ. ἐβράδυνον, μέλ. βραδυνῶ, ἄορ. ἐβράδυνα, πρκ. βεβράδυνα]. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστος μόνον ὁ ἔνεστώς.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. βραδύς (πρβλ. βαθύνω, βαρύνω κλπ.). Θέμ. βραδυν- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *y*, βραδύν-*y*-ω -βραδύνω. (Ρίζ. βραδ- καὶ κατὰ μετάθ. βραδ-, πρβλ. βάρδιτος). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἄντικ.). Συνών. μέλλω, χρονίζω. Ἀντιθ. σπεύδω, ἐπιείχω.

βρέχω (=ὑγραίνω, βρέχω), πρτ. ἔβρεχον, μέλ. βρέξω, ἄορ. ἔβρεξα. Παθ. βρέχομαι, πρτ. ἐβρεχόμην, παθ. μέλ. ἀ' βρεχθήσομαι, παθ. μέλ. β' βραχθήσομαι, παθ. ἄορ. ἀ' ἐβρέχθη, παθ. ἄορ. β' ἐβράχην, πρκ. βέβρεγμα, ὑπερσ. ἐβεβρέγμην. Π α ρ ἄ γ. βροχή, βρέξις, ἄβροχος, διάβροχος.

Θέμ. βρεχ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν βροχ- καὶ βραχ-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (βρέχω τι=ὑγραίνω κάτι). Τὸ ρ. ἀπαντᾷ καὶ ἀπρόσ. βρέχει (=πίπτει βροχή). Συνών. ὕω, τέγγω, ὑγραίνω. Ἀντιθ. ξηραίνω, αὐαίνω.

βρίθω (ι) (=εἶμαι πλήρης, εἶμαι βαρὺς), πρτ. ἔβριθον, μέλ. βρίσω, ἄορ. ἔβρισα, πρκ. βέβριθα, ὑπερσ. ἐβεβρίθειν.

Θέμ. βριθ- (ρίζ. βρι- σημαίνουσα κάτι τὸ ἰσχυρόν, πρβλ. βριαρός=δυνατός, βριθύς=βαρὺς, βαρὺς κλπ.). Σύντ. Μὲ γεν. (βρίθω τινός). Συνών. γέμω, πύμπλαμαι, πλήθω.

βροντάω-ῶ, καὶ ἄορ. ἐβρόντησα. Παθ. ἄορ. ἐβροντήθη καὶ πρκ. βεβρόντημα. Π α ρ ἄ γ. ἐμβρόντητος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ βροντή. Θέμ. βροντα-. Ρίζ. βρεμ- (πρβλ. λατ. *fremo*, ποιητ. βρέμω, ἡφιβρεμέτης) καὶ καθ' ἐταιροῦσιν τοῦ ε εἰς ο, βρομ- (βρόμος, βροντή). Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἄντικ.). Σύνθ. Μὲ τὴν πρόθ. ἐν.

βρυχάομαι-ῶμαι (=μουγγρίζω), πρτ. ἐβρυχώμην, μέσ. μέλ. βρυχήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐβρυχησάμην, παθ. ἄορ. ἐβρυχήθη, [πρκ. βέβρυχα, ὑπερσ. ἐβεβρύχην ἐπ.]. Π α ρ ἄ γ. βρύχημα, βρυχηθμός.

Θέμ. βρυχα-. Ἡ ρίζα ἠχοποιήτος, ἀπομίμησις δηλονότι τῆς φωνῆς τῶν λεόντων, ὡς τὸ βληχῶμαι εἶναι ἀπομίμησις τῆς φωνῆς τῶν ἀμνῶν, τὸ μυκῶμαι τῶν ταύρων κλπ. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἄντικ.).

βρώω (ῶ) (=ἀναβλύζω, εἶμαι γεμᾶτος), πρτ. ἔβρουον, μέλ. βρώσω. Π α ρ ἄ γ. βρώσις.

Θέμ. βρω-. Τὸ υ παντοῦ βραχύ. Σύντ. συνήθ. μὲ γεν. (βρώω τινός). Συνών. γέμω.

Γ

γάνυμαι (=χαίρομαι), πρτ. ἐγανύμην, μέλ. γανύσσομαι.

Θέμ. γα- και με τὸ πρόσθημα *νν*, γά-νν-μαι. Ἡ ρίζ. πιθ. γαF- (πρβλ. γαῦρος=υπερήφανος, λατ. *gaudeo*=χαίρω, γηθέω, γέγηθα=χαίρω).

γέγηθα, βλ. **χαίρω**.

γεγωνέω-ῶ και **γεγωνίσκω** (=φωνάζω δυνατά), [πρτ. ἐγεγώνευον ἐπικ.], μέλ. γεγωνήσω, ἄορ. ἐγεγώνησα, πρκ. (με σημασ. ἐνεστ.) γέγωνα (ὑποτ. γεγώνω, προστ. γέγωνε, ἄπαρ. γεγωνέμεν, μτχ. γεγωνώς, -υῖα, -ός), ὑπερσ. (με σημασ. πρτ.) ἐγεγώνειν. Π α ρ ἄ γ. γεγωνήτεον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπικ. πρκ. γέγωνα (ἴσως ἐκ τῆς ρίζ. γνο-, ἐξ ἧς και τὸ γινώσκω). Τὸ *γεγωνίσκω* ἐπιτεταμένος ἐνεστώσ. *Σύντ.* βοῶ. Ἀντιθ. σιγῶ.

γείνομαι (=γεννῶμαι), πρτ. ἐγεινόμεν και ἄορ. ἐγεινάμην. Εἰς τοὺς ἄττ. πεζ. ἄπαντᾶ μόνον ἢ μτχ. τοῦ μέσ. ἄορ. οἱ γεινάμενοι (=οἱ γονεῖς) και ἡ γειναμένη (=ἡ μήτηρ).

Θέμ. γεν- (πρβλ. γίνομαι, ἄορ. ἐγενόμην) και προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j* και ἐπενθέσει γέν-j-ομαι - γείνομαι. *Σύντ.* τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). *Σύντ.* γίνομαι.

γελᾶω-ῶ (ᾶ) (=γελῶ, περιπαίζω, χλευάζω), πρτ. ἐγέλων, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. γελάσσομαι, ἄορ. ἐγέλασα. Παθ. (συνήθως σύνθ.) ἐνεστ. γελῶμαι, πρτ. ἐγελώμην, παθ. μέλ. γελασθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐγελάσθην, πρκ. γεγέλασμαι. Π α ρ ἄ γ. καταγέλαστος, γελασειῶ (=ἐπιθυμῶ νὰ γελάσω), γελαστικός.

Θέμ. γελασ- (ρίζ. γαλ- και γελ- ἐξ ἧς τὸ γελῶ και τὰ γαλήνη, γαλήνης). Εἰς τὸν ἐνεστ. και πρτ. τὸ σ ἀποβάλλεται ὡς μεταξὺ φωνηέντων εὐρισκόμενον, εἰς τὸν μέλ. και ἄορ. γίνεται ἀπλοποίησις τῶν δύο σ εἰς ἓν χωρὶς νὰ ἐκτείνεται τὸ α τοῦ θέματος. Τὸ α τοῦ θέμ. παντοῦ βραχύ. Ἀντὶ τοῦ γέλωτα ποιῶ λέγεται και *γελωτοποιῶ* (ἐκ τοῦ *γελωτοποιός*), οὗ εὐρίσκεται μόνον ὁ ἐνεστώσ. *Σύντ.* 1) με ἐμπρόθ. προσδιορ. (γελῶ ἐπὶ τινι). 2) με αἰτ. (γελῶ τι). *Σύντ.* σκώπτω, λοιδορῶ, χλευάζω. Ἀντιθ. κλαίω.

γεμίζω, πρτ. ἐγέμιζον, μέλ. γεμιῶ, ἄορ. ἐγέμισα. Μέσ. γεμιζομαι, πρτ. ἐγεμιζόμην, παθ. ἄορ. ἐγεμίσθην, πρκ. γεγέμισμαι.

Θέμ. γεμ-, ἐξ οὗ γέμω και γεμίζω. Τὰ γόμος και γομῶ ἐκ τοῦ θέμ. γεμ- καθ' ἑταιροίωσιν. *Σύντ.* Με αἰτ. και γεν. (γεμίζω τί τινος).

γέμω (=εἶμαι γεμᾶτος) και πρτ. ἔγεμον. Π α ρ ἄ γ. γόμος. Βλ. *γεμιζω*

γεννάω-ῶ, σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ τιμάω - ῶ. Π α ρ ἄ γ. γεννητός, ἀγέννητος, γέννημα, γέννησις, γεννηῖται (=οἰκογενειάρχαι συνδεδεμένοι διὰ κοινῶν θυσιῶν και τελετῶν).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. γέννα (=γένος, καταγωγῆ). Θέμ. γεννα-. (Ρίζ. γεν-, ἐξ ἧς και τὰ: γείνομαι, γίνομαι, γένεσις, γνή, λατ. *gigno*=γεννῶ, ἐκ τοῦ *gi-gen-o* κατὰ συγκοπήν τοῦ *e*). *Σύντ.* τὸ ἐνεργ. με αἰτ. (γεννῶ τινὰ ἢ τι). Τὸ γεν-

νῶ εἶναι τὸ ἐνεργητ. τοῦ γίνομαι. Τὸ γεννῶ διαφέρει κατὰ τὴν σημασ. τοῦ τί-
κτω, διότι τὸ γεννῶ λέγεται διὰ τὸν πατέρα τὸ δὲ τίκτω διὰ τὴν μητέρα.

γεραίρω (=τιμῶ, βραβεύω), πρτ. ἐγέραιρον, μέλ. γεραρῶ, ἄορ. ἐγέραρα. Παθ. γεραίρομαι, πρτ. ἐγεραϊρόμην, [μέσ. ἄορ. ἐγερασσάμην].
Π α ρ ἄ γ. γεραρός (=ἐπιβλητικός).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ γέρας. Θέμ. γερασ- (πρβλ. μέσ. ἄορ. ἐ-γερασ-σάμην) καὶ τροπῇ
τοῦ σ εἰς ρ, γεραρ-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. j καὶ ἐπενθέσει γεράρ-j-ω - γεραί-
ρω. (Ρίξ. γερ-, ἐξ ἧς γέρον, γραῖς, γῆρας, γέρας). Εἰς τὸν ἄορ. τὸ α τοῦ θέμ.
δὲν ἐκτείνεται εἰς η, διότι προηγείται ρ. Σύντ. 1) με ἀτ. (γεραίρω τινά). 2) με
δοτ. καὶ αἰτ. (γεραίρω τινί τι=δίδω εἰς κάποιον τιμητικὸν δῶρον). 3) Με αἰτ. καὶ
δοτ. τοῦ ὄργάνου (γεραίρω τινά τινι). Συνών. βραβεύω, τιμῶ. Ἀντιθ. ἀτιμάζω.

γεύω (=δίδω εἰς κάποιον νά γευθῆ κάτι, φιλεύω), πρτ. ἔγευον,
μέλ. γεύσω, ἄορ. ἔγευσα. Μέσ. γεύομαι (=δοκιμάζω, τρώγω), πρτ. ἐ-
γευόμην, μέσ. μέλ. γεύσομαι, μέσ. ἄορ. ἔγευσάμην, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.)
ἐγεύθην, πρτ. γέγευμαι, ὑπερσ. ἐγεγεύμην. Π α ρ ἄ γ. γευστέον, ἀγευ-
στος, γεῦμα, γεῦσις.

Θέμ. γευσ- καὶ γευ-. Σύντ. τὸ ἐνεργ. με αἰτ. καὶ γεν. (γεύω τινά τινος), τὸ
μέσ. με γεν. (γεύομαί τινος). Συνών. ξενίζω, ἐστιῶ, ἐσθίω, τρώγω.

γεωργέω-ω (=καλλιεργῶ τὴν γῆν), πρτ. ἐγεώργουν, μέλ. γεωρ-
γήσω, ἄορ. ἐγεώργησα. Παθ. ἐνεστ. γεωργοῦμαι καὶ πρτ. ἐγεωργού-
μην. Π α ρ ἄ γ. γεωργημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ γεωργός (γη-φοργός, γῆ+εργω=ἐργάζομαι) ἐξ οὗ
καὶ γεωργία. Θέμ. γεωργε-. Σύντ. με αἰτ. (γεωργῶ τὴν γῆν, τὸν ἀγρόν).

γῆθω ἢ γηθέω (=χαίρομαι), πρτ. ἐγῆθουν, μέλ. γηθήσω, ἄορ. ἐ-
γῆθησα, πρτ. γέγηθα (με σημασ. ἐνεστ.), ὑπερσ. ἐγεγήθειν (με σημασ.
πρτ.). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπαντᾷ μόνον ὁ πρτ. (με σημασ. ἐνεστ.) καὶ ὁ
ὑπερσ. (με σημασ. πρτ.). Π α ρ ἄ γ. γηθούνη, γηθούνης.

Θέμ. γηθ-. Περὶ τῆς ρίξ. βλ. γάνυμαι. Τὰ γέγηθα, ἐγεγήθειν χρησιμοποιοῦ-
οῦνται ὡς πρτ. καὶ ὑπερσ. τοῦ χαίρω (βλ. χαίρω). Συνών. χαίρω, ἡδομαι.

γηράσκω καὶ σπν. **γηράω-ω** (ἀμτβ. =γίνομαι γέρον μτβ.=κάνω
κάποιον νά γηράσῃ), πρτ. ἐγήρασκον, μέλ. γηράσω, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ.
γηράσομαι, ἄορ. ἀ' ἐγήρασα καὶ β' ἐγήραν (ἀπαντῶν εἰς τὸ ἀπαρ. γηρά-
ναι καὶ τὴν μτχ. γηράς), πρτ. γεγήρακα, ὑπερσ. ἐγεγηράκειν. Π α ρ ἄ γ.
ἀγήρατος.

Τὸ ρ. εἶναι ἐναρτικὸν τοῦ γηράω (πρβλ. ἡβάω - ἡβάσκω), ὅπερ ἐκ τοῦ
γῆρας (ρίξ. γερ-, βλ. γεραίρω). Θέμ. γηρα-. Ὁ χαρακτήρ τοῦ θέμ. δὲν ἐκτείνει-
ται εἰς η, ὅταν προστίθεται κατάληξις ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένη, ἀλλ' εἰς α μακρόν,
λόγω τοῦ πρὸ αὐτοῦ ρ. Σύντ. με τὰς πρσθ. ἐν, κατά, σύν, παρά. Σύντ. Τὸ μτβ.
με αἰτ. (γηράσκω τινά).

γηροτροφέω-ω (=γηροκομῶ), μόνον ὁ ἐνεστ. καὶ ὁ μέλ. γηρο-
τροφήσω. Παθ. γηροτροφοῦμαι, μέσ. μέλ. ὡς παθ. γηροτροφήσομαι,
παθ. ἄορ. ἐγηροτροφήθην.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ γηροτρόφος (γῆρας+τρέφω). Θέμ. γηροτροφε-.
Σύντ. με αἰτ. (γηροτροφῶ τινι).

γίγνομαι (=γίνομαι, συμβαίνω), πρτ. ἐγίγνομην, μέσ. μέλ. γενήσομαι, παθ. μέλ. (ὡς μέσ.) γενηθήσομαι, μέσ. ἄορ. β' ἐγενόμην (=ἐγίνα), παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐγενήθην, πρκ. γέγονα καὶ γεγένημαι, ὑπερσ. ἐγεγόνειν καὶ ἐγεγενήμην, τετελ. μέλ. γεγονώς ἔσομαι καὶ γεγενημένος ἔσομαι. Π α ρ ά γ. ἀγέννητος, γονεύς, γόνος, νεογόν, γενέτης, γενεσις, γενέτειρα, γενέθλιος, γένος, γέννα, γενεά, γηγενής, γνήσιος.

Θέμ. ἀρχικὸν γεν- (πρβλ. λατ. *gi-gn-o*, πρκ. *gen-ūi*) καὶ κατὰ μετὰπτωσιν γον- καὶ γν-. 'Ο ἐνεστώδης ἐκ τοῦ θέμ. γν- δι' ἐνεστωτ. ἀναδιπλασ.: γί-γν-ομαι. 'Ο μέλ. καὶ ὁ πρκ. ἐκ τοῦ θέμ. γεν- προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε, ὅπερ πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων καταλήξ. γίνεται η. 'Η μτχ. τοῦ πρκ. εἰς τοὺς ποιητὰς ἀπαντᾷ καὶ γεγάως, γεγαυία, ἢ γεγώς, γεγώσα. Σύντ. 1) Τὸ ρ. ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ εἶμαι, ἀποβαίνω, εἶναι συνδετικὸν καὶ δέχεται κατηγορούμενον εἰς τὸ ὑποκ. (μέγας ἐκ μικροῦ ἐγένετο) ἢ γεν. κατηγορημ. (ἅπαντα τάχα τὸ ποιοῦντος γίγνεται, γεν. κατηγ. κτητική — Σόλων τῶν ἐπὶ τὰ σοφῶν ἐγένετο, γεν. κατηγ. διαιρετική — τοῦτο πολλοῦ ἀργαίου γίγνεται=εἶναι πολλὸ ἀκριβό, γεν. κατηγ. τῆς ἀξίας κλπ.). 2) ὡς παθητικὸν μετ' τὴν σημασ. τοῦ γενῶμαι, παράγομαι, συμβαίνω δέχεται: α) ποιητ. αἴτιον (γίγνεται τι ὑπό τινας). β) ἄντικ. κατὰ γεν. (Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος γίγνονται παῖδες δύο). γ) ἄντικ. κατὰ δοτ. (γίγνεται τί τι). δ) ἀποτελεῖ μετ' ἄλλων λέξεων φράσεις μετ' ἀσφύρους σημασίας: Τὰ Ὀλύμπια γίγνεται=τελοῦνται τὰ Ὀλύμπια, γίγνομαι ἐν τῇ χόρῳ=γεννώμαι ἐντός τῆς χώρας, τὰ ἱερά γίγνεται=ἀποβαίνει ἢ θυσία εὐοίωνος, γίγνομαι μετὰ τινας=εἶμαι μετ' τὸ μέρος κάποιου, γίγνομαι περὶ τι=ἀσχολοῦμαι μετὰ κάτι, γίγνομαι ἀπὸ τινας=ἀποχωρίζομαι ἀπὸ κάποιου κλπ. Εὐ ἢ κακῶς γίγνεται τι=καλῶς ἢ κακῶς ἀποβαίνει τι. 3) τίθηται ἀπροσώπως (γίγνεται) ἀντὶ τοῦ ἄπροσ. συμβαίνει. Δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται οἱ τύποι: γενήσομαι, ἐγενόμην, ἐγενήθην, γεγένημαι, ἐγεγενήμην (ὅλοι μετ' ἐν ν) τοῦ γίγνομαι, καὶ οἱ τύποι: ἐγενώμην, γενηθήσομαι, ἐγενήθην, γεγένημαι, ἐγεγενήμην (ὅλοι μετ' δύο ν) τοῦ γενῶμαι. Σύντ. Προσγίγνομαι=προστίθεμαι. Παραγίγνομαι=παρευρίσκομαι. Περιγίγνομαι=περιερίσχω. Συγγίγνομαι=συναναστρέφομαι. Ἐπιγίγνομαι=ἐρχομαι κατόπιν. Διαφορὰ σημασίας εἶναι καὶ γίγνομαι: Εἶμι=ὑπάρχω, εὐρίσκομαι εἰς τελείαν κατάστασιν. Γίγνομαι=ἐκ τῆς ἀνυπαρξίας ἐρχομαι εἰς τὴν ὑπαρξιν. Ἐκ τοῦ 290 π.Χ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθως ὡς γίνομαι.

γινώσκω (=γνωρίζω, φρονῶ, κρίνω), πρτ. ἐγίγνωσκον, μέσ. μέλ. (ὡς ἐνεργ.) γνώσομαι, ἄορ. β' ἔγνω (ἔγνωσ, ἔγνω κλπ., ὑποτ. γνώ, γνώς, γνώ κλπ., εὐκτ. γνώϊν κλπ., προστ. γνώθι, γνώτω κλπ., ἀπαρ. γνώνοι, μτχ. γνώους, γνώουσα, γνώον), πρκ. ἔγνωκα, ὑπερσ. ἐγνώκειν καὶ ἐγνώκως ἦν, τετελ. μέλ. ἐγνώκως ἔσομαι. Παθ. γινώσκομαι, πρτ. ἐγίγνωσκόμην, παθ. μέλ. γνωσθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐγνώσθην, πρκ. ἔγνωσμαι, ὑπερσ. ἐγνώσμεν. Π α ρ ά γ. γνωστός, ἄγνωστος, γνωστός, -ον, γνώμων (=κριτής), γνώμη, γνώσις, γνώστης.

Θέμ. ἀρχικὸν γνω- (πρβλ. ἀμφι-γνω-έω, ἀ-γνω-έω ἢ ρίζ. φαίνεται ἦτο γνω- καὶ νο-, πρβλ. λατ. *co-gno-sco* καὶ *no-sco*=γινώσκω ἐκ τῆς ρίζ. νο- πιθ. καὶ τὰ νοῦ καὶ ὀ-νο-μα) καὶ κατ' ἔκτασιν γνω- (πρβλ. γνώ-μη, ποιητ. γνω-τός, γνώ-οιμος, γνω-ρίζω, πιθ. καὶ γέγνω) μετ' ἐνεστωτ. δὲ ἀναδιπλασ. καὶ τὸ πρόσφυμα σκ, γν-γνώ-σκω. Ἐκ τῶν χρόνων τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπαντᾷ καὶ ὁ τύπος γινώσκω. Σύντ. 1) μετ' αἰτ. (γινώσκω τι ἢ τινά). 2) μετ' εἰδ. πρότ. (γινώσκω ὅτι...). 3) μετ' ἀπαρ. τελικὸν μὲν ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ ἀποφασίζω (ἔγνω διώκειν τοὺς πολεμίους=ἀπεφάσισε νὰ καταδιώξῃ τοὺς ἐχθρούς), εἰδικὸν δὲ ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ φρονῶ (ἐγίγνωσκε εἶναι τοῦτον κακὸν=ἐφρόνεο ὅτι αὐτὸς ἦταν...). 4) μετ' κατηγορ. μτχ. εἰς τὸ ὑποκ. ἢ ἄντικ. (ἔγνωσαν ἠλιατημένοι=κατάλαβαν ὅτι ἔλγαν ἀπατηθῆ — ἔγνω τὴν εἰσβολὴν ἐσομένην=κατάλαβε ὅτι θὰ γίνῃ ἢ εἰσβολή). Σύντ. μετ' ἀπ. πρὸ. ἀνά, διὰ, μετὰ, παρὰ, κατὰ, σύν, πρό. Διαγινώσκω=ἀποφασίζω. Καταγινώσκω τινός=

καταδικάζω τινά. Ἀπογινώσκω τινός=ἀθρώνω τινά. Μεταγινώσκω=μετανοῶ. Παραγινώσκω=παρανοῶ. Διαφορά σημασίας γινώσκω καὶ οἶδα: Γινώσκω=ἔχω γνώσιν ἐκ παρατηρήσεως. Οἶδα=ἔχω γνώσιν ἐκ σκέψεως, ἐκ συλλογισμοῦ. Συνών. αἰσθάνομαι, ἐπίσταμαι, οἶδα. Ἀντίθ. ἀγνοῶ.

γλίχομαι (=ἐπιθυμῶ πολὺ), ἀποθ., πρτ. ἐγλιχόμεην καὶ ἄορ. ἐγλιξάμην.

Θέμ. γλιχ-. (Ρίζ. γλιτ- ἐξ ἧς καὶ γλίσχος=κολλώδης, μηδαμινός, γλοιός=κολλώδης, λατ. *glit-tus*=γλοιώδης, λισσός=λεῖος, ἀπότομος, ἴσως καὶ οὐλοσθάνω). Σύντ. μὲ γεν. (γλίχομαί τινος). Συνών. ὀρέγομαι, ποθῶ.

γλύφω (=σκαλίζω, κοιλαίνω), πρτ. ἐγλυφον, μέλ. γλύψω, ἄορ. ἐγλυψα. Μέσ. καὶ παθ. γλύφομαι, πρτ. ἐγλυφόμην, μέσ. ἄορ. ἐγλυψάμην, [παθ. ἄορ. ἐγλύφθην], πρκ. ἐγλυμμαι καὶ γέγλυμμαι, ὑπερσ. ἐγλύμμην καὶ ἐγεγλύμμην. Π α ρ ἄ γ. γλυπτός, γλύπτης, γλυφίς, γλύφανος, ὁ, (=ἡ σμίλη), γλυπτῆρ (=ἡ σμίλη).

Θέμ. γλυφ- (ρίζ. γλαφ-, ἐξ ἧς γίνονται γλάφω=σπήλαιον, γλαφυρός=κοῖλος, κομψός, γλάφω=κοιλαίνω, γλύφω, λατ. *glubo*=γλύφω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (γλύφω τι) Συνών. ξέω.

γνωρίζω (ἀμτβ.=γνωρίζω, μτβ.=γνωστοποιῶ), πρτ. ἐγνώριζον, μέλ. γνωριῶ, ἄορ. ἐγνώρισα, πρκ. ἐγνώρικα, ὑπερσ. ἐγνωρίκειν. Παθ. γνωρίζομαι, πρτ. ἐγνωρίζόμην, παθ. μέλ. γνωρισθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐγνωρίσθην, πρκ. ἐγνώρισμαι, ὑπερσ. ἐγνωρίσμην. Π α ρ ἄ γ. γνωρίσις, γνωριστής, γνωριστός.

Θέμ. γνωριδ- (ἐξ ἀρχικοῦ γνω-, βλ. γινώσκω) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, γνωριδ-*j*-ω - γνωρίζω. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (γνωρίζω τινά ἢ τι). 2) μὲ αἰτ. καὶ κατηγορημ. μτβ. (γνωρίζω τι ἐσόμενον=καταλαβαίνω ὅτι κάτι θὰ γίνη). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀνά, ἐπί. Συνών. οἶδα, γινώσκω, ἐπίσταμαι. Ἀντίθ. ἀγνοῶ.

γοῶ-ῶ (=θρηνώ), πρτ. ἐγόων, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. γοήσομαι [καὶ γοήσω], ἄορ. ἐγόησα. Μέσ. καὶ παθ. γοῶμαι, πρτ. ἐγοώμην, παθ. ἄορ. ἐγοήθην. Π α ρ ἄ γ. γοητής (=ὁ κραυγάζων).

Θέμ. γοα- (ρίζ. γο- πιθ. ἢ αὐτὴ πρὸς τὴν βο- τοῦ βοῶω). Σύντ. μὲ αἰτ. (γοῶ τινά ἢ τι). Συνών. κλαίω, θρηνώ. Ἀντίθ. γελῶ, χαίρω.

γοητεύω (=μαγεύω), μόνον ὁ ἐνεστ. καὶ ὁ ἄορ. ἐγοήτευσα. Παθ. γοητεύομαι, πρτ. ἐγοητεύόμην, παθ. ἄορ. ἐγοητεύθην, πρκ. γεγοήτευμαι, ὑπερσ. ἐγεγοητεύμην. Π α ρ ἄ γ. γοητεία, γοήτευμα, γοητευτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ γόης (κυρίως=ὁ θρηνώ, ὁ ἐββάλλων γοεράς κραυγὰς — οὕτω ἐψάλλοντο αἱ ἐπωδαί — ὁ μάγος), προσλήψει τῆς καταλήξε. -εω. (Ρίζα γο- τοῦ γοῶω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (γοητεύω τινά). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. κατὰ καὶ ἐκ. Συνών. θέλω.

γραμματεύω (=εἶμαι γραμματεὺς τῆς βουλῆς), πρτ. ἐγραμμάτευον, ἄορ. ἐγραμμάτευσα, πρκ. γεγραμμάτευκα, ὑπερσ. ἐγεγραμμάτευκειν.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ γραμματεὺς (βλ. γράφω), κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεὺς - βασιλεύω. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.).

γράφω (=ξύνω, χαράσσω, ζωγραφίζω, προτείνω ἐγγράφως, κα-

ταγγέλλω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. γραπτός, γραπτέος, γραφή, γραφεύς, γραμμή, γράμμα, γραμματεύς, γραμματεῖον, γραφίς.

Θέμ. γραφ- ἠχοποιήτον. Σύντ. Τὸ ἐνεργ. 1) μὲ αἰτ. (γράφω νόμον, γνώμην = προτείνω ...). 2) μὲ τελ. ἀπαρ. (σὺ γράφεις ταῦτα εἶναι στρατιωτικὰ = προτείνεις νά...). Τὸ μέσ. 1) μὲ αἰτ. (ἐγραφήμην τι = ἔγραψα κάτι διὰ τὸν ἑαυτόν μου). 2) μὲ αἰτ. καὶ γεν. τῆς αἰτίας (γράφομαι τινά τινος = καταγγέλλω κάποιον διὰ κάτι) ἢ μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (γράφομαι τινά ἀδικεῖν = καταγγέλλω κάποιον ὅτι ἀδικεῖ). Σύνθ. Μὲ πολλὰς προθ. Συνών. ξέω, χαράττω.

γρύζω (ῶ) (=γρυλίζω, μουρμουρίζω), πρτ. ἔγρυζον, μέλ. γρύζω, μέσ. μέλ. (ὡς ἐνεργ.) γρύξομαι, ἀόρ. ἔγρυξα.

Θέμ. γρυ- ἠχοποιήτον (γρυ=ἡ φωνὴ τῶν χοίρων) καὶ μὲ τὴν κατάληξιν -ζω, γρυ-ζω.

γυμνάζω, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. ἀγύμναστος, γυμναστέον, γυμνασία, γυμνάσιον, γυμναστής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ γυμνός (πιθ. τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ λατ. *nudus*=γυμνός) προσλήψει τῆς κατάληξ. -αζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (γυμνάζω τινά ἢ τι). Συνών. ἀσκῶ.

γυμνασιαρχέω-ῶ (=εἶμαι γυμνασιάρχης, διευθυντῆς γυμναστηρίου), σχηματίζεται ὁμαλῶς.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ γυμνασίαρχος ἢ γυμνασιάρχης, ἐξ οὗ καὶ γυμνασιαρχία (=μῖα ἀπὸ τὰς λειτουργίας, δηλ. τὰς δημοσίας ὑποχρεώσεις εἰς τὰς Ἀθήνας. Κατ' αὐτὴν πλοῦστοι πολλῖται ἐφρόντιζον διὰ τὸ γυμναστήριον καὶ ἐπλήρωνον τοὺς γυμναστάς). Θέμ. γυμνασιαρχε-. Σύντ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

γυμνώω-ῶ (=γυμνῶνω), πρτ. ἐγύμνου, μέλ. γυμνώσω, ἀόρ. ἐγύμνωσα. Μέσ. καὶ παθ. γυμνοῦμαι, πρτ. ἐγυμνούμην, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) ἐγυμνώθην. Π α ρ ά γ. γυμνωτέος, γύμνωσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ γυμνός (περὶ ρίζ. βλ. γυμνάζω). Θέμ. γυμνο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (γυμνῶ τινά ἢ τι). Συνών. ἐκδύω.

Δ

δαιμονάω-ῶ (=κατέχομαι ὑπὸ δαίμονος, μαίνομαι) καὶ πρτ. ἐδαιμόνων.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δαίμων (ρίζ. δα-, ἣτις εὐρίσκεται καὶ εἰς τὰ δαίω=μοιράζω, δαίμων=ὁ διαμοιράζων τὰς τύχας, ὁ θεός, δήμος, βλ. καὶ δατέομαι). Θέμ. δαιμονα-. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

δάκνω (ᾶ) (=δαγκάνω, κεντῶ, πικραίνω), πρτ. ἔδακνον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. δήξομαι, ἀόρ. β' ἔδακον, [πρτ. δέδηχα, ὑπερσ. ἐδεδήχην]. Μέσ. καὶ παθ. δάκνομαι, πρτ. ἐδακνόμην, παθ. μέλ. δηχθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐδήχθην, πρτ. δέδηγμα, ὑπερσ. ἐδεδήγμην. Π α ρ ά γ. δῆγμα, δῆξις, δηκτιός.

Θέμ. δακ- καὶ μὲ ἕκτασιν δηκ-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. ν, δάκνω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (δάκνω τι). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. σύν, ἀπό. Συνών. λυπῶ, νόττω.

δακρύω (=δακρύζω), πρτ. ἐδάκρυον, μέλ. δακρύσω, ἀόρ. ἐδάκρυ-

σα. Μέσ. και παθ. μόνον ὁ πρκ. δεδάκρυμαι. Π α ρ ά γ. ἀδάκρυτος, δάκρυμα (=ἐκεῖνο διὰ τὸ ὅποσον κλαίει τις).

Θέμ. *δακρυ-* (ρίζ. *δακ-* τοῦ δάκνω) και προσλήψει τοῦ προσφύματος *j*, *δακρού-j-ω* - *δακρούω*. Σύνθ. με τὰς προθ. ἀπό, κατά, σύν, ἐπί. Ἐπιδοακρούω=δακρούω, στάζω. Τὸ *v* παντοῦ μακρόν. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

δαμάζω και **δάμνημι** και **δαμνάω-ᾶ** (=καταβάλλω, ἡμερώνω), πρτ. ἐδάμαζον, μέλ. δαμάσω, ἄορ. ἐδάμασα, [πρκ. δεδάμακα]. Μέσ. και παθ. δαμάζομαι, πρτ. ἐδαμαζόμην, μέλ. δαμάσομαι, ἄορ. ἐδαμασάμην, παθ. ἄορ. ἐδαμάσθην και ἐδμήθην, παθ. ἄορ. β' ἐδάμην, πρκ. δέδημαι [και δεδάμασμαι], ὑπερσ. ἐδεδημήμην. Π α ρ ά γ. δαμασμός, δαμαστής, δαμαστέος, ἀδάμαστος.

Ἄρχικόν θέμ. *δαμ-* (ρίζ. *δαμ-* ἐξ ἧς και ἀδμής=ἄγαμος νεῖνις, *δημητήρ*=δαμαστής, *δάμαλις*, *δμῶς*=δοῦλος) και προσλήψει τῆς καταλήξε. -άζω, δαμάζω. Ἐκ τοῦ ἀρχ. θέμ. *δαμ-* (ἐξ οὗ ὁ παθ. ἄορ. β' ἐ-δάμ-ην) διὰ μεταθέσεως τοῦ *μ* και ἐκτάσεως τοῦ *α*, τὸ θέμ. *δημ-* ἐξ οὗ ὁ παθ. ἄορ. ἐ-δμή-θην και ὁ παθ. πρκ. και ὑπερσ. δέ-δη-μαι, ἐ-δε-δημή-μην. Ἀναλογ. θέμ. *δαμαδ-*. Τὰ δάμνημι και δαμνάω ἐξ ἐπιρρημένου θέμ. *δαμνα-* και *δαμνη-*. Σύντ. Με αἰτ. (δαμάζω τι ἢ τινά). Σύνων. ἡμερῶ, τιθασεύω. Ἀντιθ. ἀγριῶ-ᾶ.

δανείζω, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. δάνεισμα, δανειστής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δάνος (γεν. δάνους)=τὸ δοθῆν (ρίζ. *δαν-* ἐπιτεταμένος τύπος τῆς *δα-* ἐξ ἧς τὰ δάομαι=μοιράζω, δαίμων κλπ., βλ. *δατέομαι*). Θέμ. *δανεσ-* (ἐξ οὗ και δάνειον) και με τὴν κατάλ. -ίζω, *δανεσ-ίζω*, ἀποβολῆ δὲ τοῦ *σ*, *δανείζω*. Σύντ. Με αἰτ. (δανείζω τι) ἢ αἰτ. και δοτ. (δανείζω τινί τι) ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ. Σύνθ. Με τὰς προθ. εἰς, ἐπί. Σύνων. κίχρημι.

δαπανάω-ᾶ (=ἐξοδεύω, φθείρω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. δαπάνησις, δαπάνημα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δαπάνη. Θέμ. *δαπανα-*. (Ρίζ. *δαπ-* ἐπιτεταμένος τύπος τῆς *δα-* ἐξ ἧς δάπτω=καταβρογθίζω, *δαπάνη*, *δαμιλής*=ἄφθονος, *πιθ.* και *δείτνον'* βλ. *δατέομαι*). Σύντ. Με αἰτ. (δαπανῶ τι). Σύνθ. Με τὴν πρόθ. κατά. Σύνων. ἀναλίσκω.

δαρθάνω (=κοιμῶμαι), μόνον σύνθετον: *καταδαρθάνω*, πρτ. *κατεδάρθανον*, ἄορ. β' *κατέδαρθον* και *κατέδαρθον* (ἄνευ προστ.), πρκ. *καταδεδάρθηκα*, ὑπερσ. *κατεδεδαρθήκειν*.

Θέμ. *δαρθ-* (ρίζ. *δαρ-*, λατ. *dormio*=κοιμῶμαι) και με τὰ προσφύμ. *αν* και *ε*, *δαρθαν-* και *δαρθε-*. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνων. *καθεύδω*, *κοιμῶμαι*. Ἀντιθ. ἀγρυπνῶ.

δατέομαι (=διαμοιράζω, *δικαιρῶ* τι), πρτ. *ἐδατέομην*, μέλ. *δάσομαι*, μέσ. ἄορ. *ἐδασάμην*, παθ. ἄορ. *ἐδάσθην*, πρκ. *δέδασμαι*. Π α ρ ά γ. ἀνάδαστος (=ἀναμοιρασθείς).

Θέμ. *δατε-* (ρίζ. *δα-*, ἐξ ἧς και τὰ *δαίς*, γεν. *δαίτος*=συμπόσιον, *συνδαιτυμόν*, *δαίνυμι*=παρέχω γεύμα, *δαίω*=χωρίζω, *μοιράζω*, *δαίζω*=διαχωρίζω, *δάνος*=τὸ δοθῆν, *δήμος*, *δαπάνη*, *δαίμων*, *δασμός*). Σύντ. Με αἰτ. (δατέομαι τι). Σύνων. *δαίομαι*, *νέμω*.

δέδοικα και **δέδια**, βλ. *δαίδω*.

δαίδω (=φοβοῦμαι). Ὁ ἐνεστώς μόνον εἰς τοὺς ἐπικοὺς ποιητάς. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστος μόνον ὁ πρκ. με σημασ. ἐνεστώτος *δέδοικα*.

κα ἢ δέδια (δέδοικας, δέδοικε κλπ. κανονικῶς, ἀλλὰ ἐκ παραλλήλου καί : δέδιας, δέδιε, δέδιμεν, δέδιτε, δέδικασι, ὑποτ. πρὸς τοὺς περιφραστ. τύπους καὶ οἱ μονολ. δεδοίκω καὶ δεδίω κλπ., εὐκτ. πρὸς τοὺς περιφραστ. καὶ οἱ μονολ. δεδιεῖν, δεδιεῖς κλπ., προστ. μόνον μονολεκτ. δέδιθι, δεδίτω κλπ., ἀπαρ. δεδοικέναι καὶ δεδιέναι, μτχ. δεδοικῶς, -ύα, -ὸς καὶ δεδιῶς, δεδιύα, δεδιός), ὑπερσ. μὲ σημασ. πρτ. ἐδεδοίκειν ἢ ἐδεδιεῖν (ἐδεδοίκεις κλπ. κανονικῶς, ἀλλ' ἐκ παραλλήλου καί : ἐδεδίεις, ἐδεδίει, ἐδεδίμεν, ἐδεδίτε, ἐδεδίσαν), μέσ. μέλ. δέισομαι, ἀόρ. ἔδισα. Π α ρ ά γ. δεῖμα (=φόβος), δεινός, δειλός, δειλία, ἀδεής, δεσιδαίμων.

Θέμ. ἀσθ. δι- καὶ ἰσχυρ. δει- (ΡΙζ. δφι-, ἐξ ἧς δίω ἢ δίμαι=φεύγω, δίδω, δέος, διερός=φεύγων, λατ. *dirus*=δεινός, ἴσως καὶ διώκω, εἰς δ ἰδὲ τὴν σημ.). Τὸ οἱ ἐν τοῖς δέδοικα καὶ ἐδεδοίκειν ἐκ τοῦ εἰ καθ' ἑταιροῦσαν, ὡς ἀλείφω - ἀλοιφή, λείπω - λέλοιπα. Ἐνεργ. τοῦ δίδω τὸ δεδίτομαι=φοβίζω τινά. Οἱ τύποι δέδοικα, ἐδεδοίκειν κλπ. καὶ δέδια, ἐδεδιεῖν κλπ. ἀπαντῶσιν ἐκ παραλλήλου (οἱ πεζογράφοι συνήθως προτιμοῦν τοὺς βραχυτέρους τύπους) εἰς ὅλας τὰς ἐγκλίσεις ἐκτὸς τῆς προστακτ. ὅπου ἀπαντᾷ μόνον ὁ μονολεκτ. τύπος δέδιθι κλπ. Τὸ οὐδ. τῆς ἐκ τοῦ δέδια μτχ. ὡς οὐσ. τὸ δεδιός=ὁ φόβος. Σύντ. τὸ ρ. συνήθ. συνοδεύεται μὲ δευτερευούσας ἐνδοιαστικὰς προτάσεις (δέδοικα μή... καὶ ὑποτ.), σπν. συντάσσεται μὲ αἰτ. (δέδοικά τινα ἢ τι) ἢ τελ. ἀπαρ. (δέδοικα ἔχειν τινά ἢ τι) ἢ ἐμπρόθ. προσδιор. Σύνων. φοβοῦμαι, ὀκνῶ. Ἀντίθ. θαρρῶ.

δεῖ, βλ. δέω Α.

δεικνυμι καὶ δεικνύω (=δείχνω, φανερώνω), πρτ. ἐδείκνυν καὶ ἐδείκνυον, μέλ. δείξω, ἀόρ. ἔδειξα, πρκ. δέδειχα, ὑπερσ. ἐδεδείχειν. Μέσ. καὶ παθ. δεικνυμαι, πρτ. ἐδεικνύμην, μέσ. μέλ. δείξομαι, παθ. μέλ. δειχθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐδειξάμην, παθ. ἀόρ. ἐδείχθην, πρκ. δέδειγμαι, ὑπερσ. ἐδεδείγμην, τετελ. μέλ. δεδειγμένος ἔσομαι. Π α ρ ά γ. δυσσπόδεικτος, ἀναπόδεικτος, ἀποδεικτέον, δεικτέος, -ον, δεῖξις, δεῖγμα.

Θέμ. δεικ- (ριζ. δικ-, ἐξ ἧς δίκη, λατ. *dico*=λέγω, *indico*=δεικνύω) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. νν, δείκ-νν-μι. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (δεικνυμί τινα ἢ τι). 2) μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (δεικνυμί τινί τι). 3) μὲ κατηγορημ. μτχ. εἰς τὸ ὑποκ. ἢ τὸ ἀντικ. (οὗτος δειχθήσεται τοῦτο πεποιηκῶς — ἐδείκνυε ἐαυτὸν καλὸν κάγαθὸν ὄντα). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐν, κατά, ἀπό, ἐπί, ἀνά, παρά. Σύνων. δηλῶ, σημαίνω, μνῆω.

δειλιάω-ω (=εἶμαι δειλός, δὲν τολμῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς, συνήθως σύνθ. μὲ τὴν πρόθεσιν ἀπό. Π α ρ ά γ. ἀποδειλιάτέον, ἀποδειλιάσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δειλία, ὕπερ ἐκ τοῦ δειλός (βλ. δίδω). Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). Σύνων. δειμαίνω, ὀκνῶ, φοβοῦμαι. Ἀντίθ. θαρρῶ.

δειπνέω-ω (=τρώγω), σχηματίζεται ὁμαλῶς.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δείπνον (βλ. δαπανῶ). Θέμ. δειπνε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (δειπνῶ ἄρτον, ἄριστον).

δειπνίζω (=φιλεύω τινά εἰς δεῖπνον), πρτ. ἐδείπνιζον, μέλ. δειπνῶ, ἀόρ. ἐδείπνισα. Παθ. πρκ. δεδείπνισμαι.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δείπνον (βλ. δαπανῶ) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (δειπνίζω τινά).

δειπνοποιέω-ω (=έτοιμάζω τὰ τοῦ δείπνου) καὶ πρτ. ἐδειπνο-

πολούν. Μέσ. δειπνοποιούμαι (=δειπνῶ), πρτ. ἐδειπνοποιούμην, ἀόρ. ἐδειπνοποιησάμην.

Τὸ ρ. παρασύνθετον (δείπνον+ποιῶ), ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. δειπνοποιε-. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

δεκάζω (=δωροδοκῶ), πρτ. ἐδέκαζον, μέλ. δεκάσω, ἀόρ. ἐδέκασα. Παθ. δεκάζομαι, πρτ. ἐδεκαζόμην, παθ. μέλ. δεκασθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐδεκάσθην, πρκ. δεδέκασμαι, ὑπερσ. ἐδεδεκάσμην. Π α ρ ά γ. δεκασμός, ἀδέκαστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δέχομαι (ἢ δέκομαι, βλ. δέχομαι). Θέμ. δεκ- και προσλήψει τῆς παραγωγ. καταλήξεως -αζω, δεκάζω. Τὸ ἐνδεκάζω=ἐορτάζω τὴν δεκάτην ἡμέραν ἐν τινι τόπῳ. Συνδεκάζω=δωροδοκῶ ἕλους τοὺς δικαστάς. Παθ. τοῦ δεκάζω τὸ δωροδοκῶ (=δέχομαι δῶρα). Σύντ. με αἰτ. (δεκάζω τινά).

δεκατεύω (=δεκατίζω, λαμβάνω ὡς φόρον τὴν δεκάτην), μέλ. δεκατεύσω, ἀόρ. ἐδεκατέυσα. Παθ. ἀόρ. ἐδεκατεύθην. Π α ρ ά γ. δεκατευτής (=τελώνης), δεκατευτήριον (=τελωνεῖον).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δεκάτη (ἐνν. μερίς), προσλήψει τῆς καταλήξε. -εω κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορά - ἀγορεύω. Σύντ. Με αἰτ. (δεκατεύω τι).

δελεάζω (=ἀπατῶ), πρτ. ἐδελέαζον, μέλ. δελεάσω. Παθ. ἐνεστ. δελεάζομαι.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δέλεαρ (=δόλωμα) προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζω. Ρίζ. δελ- (δέλεαρ) και καθ' ἐταιριοῖσιν δολ- (δόλος, λατ. *dolus*). Σύντ. Με αἰτ. (δελεάζω τινά). Συνών. ἀπατά.

δεξιόομαι-οὔμαι (=ὑποδέχομαι φιλικῶς), ἀποθ., πρτ. ἐδεξιούμην, μέσ. μέλ. δεξιόσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐδεξιωσάμην, παθ. ἀόρ. ἐδεξιώθην. Π α ρ ά γ. δεξιώμα, δεξιώσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δεξιός, ὕπερ ἐκ ρίζ. δεχ- τοῦ δέχομαι, ὅ ἰδέ. Σύντ. Με αἰτ. (δεξιόομαι τινά). Συνών. ὑποδέχομαι.

δέρομαι (=βλέπω καθαρά), ἀποθ., πρτ. ἐδερκόμην, [μέλ. δέρομαι, ἀόρ. ἀ' ἐδερξάμην], ἀόρ. β' ἔδρακον [και ἔδρακόμην], παθ. ἀόρ. ἀ' ἐδέρχθην και β' ἐδράκη, πρκ. (με σημ. ἐνεστ.) δέδορκα. Π α ρ ά γ. ὀξυδερκής, ὀξυδερκεια.

Θέμ. δερκ-. ('Εκ τῆς ρίζ. δερκ- και τὰ δέρομαι=βλέμμα, δράκων, δορκάς). Σύντ. Με αἰτ. (δέρομαι τινά ἢ τι). Συνών. βλέπω, ὄρω. Αντιθ. τυφλώττω.

δέρω και δαίρω και δείρω (ἀρχικῶς=γδέρνω· μτγν.=δέρνω), πρτ. ἔδερων, μέλ. δερῶ, ἀόρ. ἔδειρα. Παθ. δέρομαι, πρτ. ἐδερόμην, παθ. μέλ. β' δαρήσομαι, παθ. ἀόρ. β' ἐδάρην, πρκ. δέδαρμαι. Π α ρ ά γ. δέρμα, δορά, δέρος και δέρας, νεόδαρτος.

Θέμ. δερ- και κατὰ μετέπειτασιν δαρ- και δορ- (ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. και τὰ δέρομαι=δέρμα, δέρμασιν=ἡ μεμβράνη ἢ περιβάλλουσα τὰ ἐντόσθια, πιθ. και δρέπω). Οἱ τύποι δαίρω και δείρω ἐκ τῶν θεμ. δαρ- και δερ- προσλήψει τοῦ προσφύμ. j και ἐπευθέσει δαρ-j-ω - δαίρω, δέρ-j-ω - δείρω. Σύντ. Με αἰτ. (δέρω τινά ἢ τι). Σύνθ. ἐκόδρω και ἀποδέρω=γδέρνω.

δεσπόζω (=κυριαρχῶ, ἐξουσιάζω), πρτ. ἐδέσποζον, μέλ. δεσπόσω, ἀόρ. ἐδέσποσα. Παθ. ἐνεστ. δεσπόζομαι. Π α ρ ά γ. ἀδέσποτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δεσπότης (δέω=οικοδομῶ καὶ πόσις=κύριος τῆς γυναικός· ἐκ τῆς ρίζ. δεμ- καὶ τὰ δάμαρ=ἡ σύζυγος, δάπεδον, δέμας=τὸ σῶμα, ἐνδον καὶ δέσποινα ἐκ τοῦ δεσπότη) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ζω. Σύντ. Μὲ γεν. (δεσπότης τινός).

δέω (=βρέχω, ὑγραίνω), πρτ. ἔδευον, μέλ. δεύσω, ἀόρ. ἔδευσα. Παθ. δεύομαι, παθ. ἀόρ. ἐδεύθην, πρκ. δεδευμαι.

Θέμ. δευ-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (δέω τι). Συνών. βρέχω.

δέχομαι (=λαμβάνω, φιλοξενῶ, ὑπομένω, ἀναμένω), πρτ. ἐδεχόμην, μέσ. μέλ. δέζομαι, μέσ. ἀόρ. ἐδεξάμην, παθ. μέλ. δεχθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐδέχθην, πρκ. δέδεγμαι, ὑπερσ. ἐδεδέγμην. Π α ρ ά γ. παραδεικτέος, ἀποδεικτέον, ὑποδεικτέον, δοχή, δοχεῖον, δεξιός, δεκτός, δέκτης.

Θέμ. δεκ- (πρβλ. αἰολ. τύπον δέκομαι) καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ κ εἰς χ δεχ-. (Ἡ ρίζ. δεκ- ὑποτίθεται ὅτι ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ δοκός, δεξαμενὴ, δεξιός, δεκάτω, δέκα, dec-em=τὸ σύνολον τῶν δακτύλων τῶν χειρῶν αἰτινες δέγονται). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, ἐν, ἀνά, ὑπό, κατά, πρὸς κλπ. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (δέχομαι τινα ἢ τι). 2) μὲ δύο αἰτ. ὧν ἡ μία κατηγοροῦμαι. τῆς ἄλλης (ἐδέξαντο τοὺς Πλατεῆς συμμάχους). 3) μὲ τελ. ἀπαρ. (οὐκ ἂν δεξαίμην ἔχειν). Τὸ ἐνδέχομαι λαμβάνεται καὶ ἀπρσ. ἐνδέχεται=εἶναι πιθανόν, δυνατόν. Συνών. λαμβάνω. Λαμβάνω=παίρνω κάτι μόνος μου. Δέχομαι=λαμβάνω τι ὑπὲρ μου προσφέρεται.

δέω Α (=ἔχω ἀνάγκην), δεῖς, δεῖ κλπ., πρτ. ἔδεον (ἔδεις, ἔδει κλπ.), μέλ. δεήσω, ἀόρ. ἐδέησα, πρκ. δεδέηκα, ὑπερσ. ἐδεδεήκειν. Συνηθέστερον ἀπροσώπως: δεῖ (=εἶναι ἀνάγκη, πρέπει, ἐπιβάλλεται), πρτ. ἔδει, μέλ. δεήσει, ἀόρ. ἐδέησε, πρκ. δεδέηκα, ὑπερσ. ἐδεδεήκειν. Μέσ. ἐνεστ. δέομαι (=χρειάζομαι, παρακαλῶ), πάντοτε προσωπικόν, (δέη, δεῖται κλπ.), πρτ. ἐδεόμην (ἐδέου, ἐδεῖτο κλπ.), μέσ. μέλ. δεήσομαι, παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. ἐδεήθην, πρκ. δεδέημαι, ὑπερσ. ἐδεδεήμην. Π α ρ ά γ. ἀδέητος, δέησις, δεήμα.

Θέμ. δε-, καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε, δεε- καὶ δεη- πρὸ συμφώνου. (Ρίζ. δεε-, ἐξ ἧς ὁ ἐπικ. καὶ αἰολ. τύπος τοῦ δέω, δέω=χρειάζομαι, καὶ τὰ δεύτερος, ἐνδεής καὶ τὸ ἀχώριστον μόριον δεσ-). Ὁ χαρακτήρ ε συναρτεῖται μόνον ὅπου ἀκολουθεῖ ε ἢ ει (πρβλ. πλέω, ρέω, θέω κλπ.). Τὸ οὐδέτερον τῆς μτχ. δέον ἀπαντᾷ καὶ συνηρημ. δεῖν εἰς τὰς φράσεις: μικροῦ, ὀλίγου δεῖν. Σύντ. 1) τὸ ἐνεργ. ὡς προσωπ. μὲ γεν. (δέω τινός). Συνήθεις εἶναι ἐπὶ τῆς τοιαύτης συντάξεως αἱ φράσεις: πολλοῦ, ὀλίγου, μικροῦ, τοσοῦτου δέω, ἐδέησα κλπ., μετὰ τὰς ὁποίας ἀκολουθεῖ ἀπαρ. καὶ πού σημαίνουν: πολύ, λίγο, μικρό, τόσο ἀπέχω ἀπὸ τοῦ νά... =σχεδόν... Ὡς ἀπρσ. α) μὲ γεν. (δεῖ μοί τινος= ἔχω ἀνάγκην πράγματός τινος). β) μὲ αἰτ. προσώπου καὶ ἀπαρ. (δεῖ τινα ποιῆσαι=δρῆσει τις νά πράξῃ) ἢ αἰτ. πράγμ. καὶ ἀπαρ. (δεῖ τι γενέσθαι=πρέπει κάτι νά γίνῃ). Συνήθεις αἱ φράσεις ὀλίγου, μικροῦ δεῖν τοῦτο ἐποίησα=λίγο ἔλειψε νά κάμω αὐτό. 2) τὸ μέσον (πάντοτε προσωπικόν) συντάσσεται: α) μὲ γεν. (δέομαι τινος=ἔχω ἀνάγκην τινός ἢ παρακαλῶ τινα). β) μὲ γεν. καὶ αἰτ. (δέομαι τινός τι=παρακαλῶ τινα διὰ κάτι). γ) μὲ τελ. ἀπαρ. (δέομαι μαθεῖν). Σύνθ. Ἐνδεῖ=ὑπάρχει παντελῆς ἔλλειψις (ἐνδεῖα). Προσδεῖ=ὑπάρχει προσέτι ἀνάγκη. Συνών. προσήκει, χρεῖ, πρέπει.

δέω-ω Β (=δένω), δεῖς, δεῖ, δοῦμεν, δεῖτε, δοῦσι· ὑποτ. δῶ, δῆς, δῆ κλπ., εὐκτ. δοῦμι, δοῖς κλπ., προστ. δεῖ, δείτω κλπ., ἀπαρ. δεῖν, μτχ. δῶν, δοῦσα, δοῦν. Πρτ. ἔδουν (ἔδεις, ἔδει, ἐδοῦμεν, ἐδεῖτε, ἔδουν), μέλ. δήσω, ἀόρ. ἐδησα, πρκ. δεδέκα, ὑπερσ. ἐδεδέκειν. Μέσ. καὶ παθ. δοῦμαι, πρτ. ἐδοῦμην, μέσ. μέλ. δήσομαι, παθ. μέλ. δεθήσομαι, μέσ. ἀόρ.

ἐδῆσάμην, παθ. ἄορ. ἐδέθηγν, πρκ. δέδεμαι, ὑπερσ. ἐδεδέμην, τετελ. μέλ. δεδήσομαι. Π α ρ ἄ γ. ἄδετος, ἀνυπόδητος, δέσις, δεσμός, διάδημα, ὑπόδημα, δέμα.

Θέμ. δεσ- και δε- (ρίζ. δε- ἦτις ὑπάρχει και εἰς τὸ κρή-δε-μον=κεφαλό-δεσμος). Ἐκ τοῦ θέμ. δεσ- πιθ. και τὸ δοῦλος (δέσυλος - δόσ-υλος - δό-υλος - δοῦλος). Μολονότι τὸ θέμ. τοῦ ρ. μονοσύλλαβον εἰς ε, ἐν τούτοις ὁ χαρακτήρ συναιρεῖται, κατ' ἐξαιρέσιν, παντοῦ (δέω - δῶ, δέομαι - δοῦμαι) εἰς δὲ τοὺς ἐνσίγμους χρόνους ἐκτείνεται εἰς η. Σύντ. Μὲ αἰτ. (δῶ τινα ἦ τι). Σύνθ. Διαδοῦμαι=δένω τὴν κόμην διὰ ταινίας. Ἀναδῶ=στεφανῶνω. Ἐνδῶ=περιπλέκω. Ὑποδοῦμαι=φορῶ ὑποδήματα. Συνῶν. συνάπτω, ζεύγνυμι. Ἀντίθ. λῶω.

δηλώω-ῶ (=φανερῶνω), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὰ εἰς -ῶω. Π α ρ ἄ γ. δῆλωσις, δῆλωμα, δηλωτέον.

Θέμ. δηλο-. Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δηλος (ὑπερ πιθ. ἐκ ρίζ. διϜ-, ἐξ ἦς και Ζεῦς, γεν. Δι-ός, δῖος=ὁ ἐν Διός, ἐνδῖος=περὶ μεσημβρίαν, εὐδῖα=καλοκαιρία, λατ. dies =ἡμέρα, divinus=θεῖος). Σύντ. 1) μὲ δοτ. και αἰτ. (δηλῶ τινί τι). 2) μὲ κατηγορ. μτγ. (δηλώσω οὐ παραγεγόμενος=θὰ δεῖξω ὅτι δὲν ἤμην παρῶν). 3) μὲ εἰδ. πρότ. (δηλῶ ὅτι...). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. πρό, παρὰ, ἐν. Συνῶν. δείκνυμι, μηνῶω, σημαίνω, φαίνω.

δημαγωγέω-ῶ (=εἶμαι δημαγωγός, ὁδηγῶ τὸν λαόν), πρτ. ἐδημαγωγῶν, μέλ. δημαγωγῆσω, ἄορ. ἐδημαγωγῆσα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ δημαγωγός (δημος+ἄγω)=ὁ παρασύρων τὸν λαόν· σχεδὸν πάντοτε μὲ κακὴν σημασίαν. Θέμ. δημαγωγε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (δημαγωγῶ τινα).

δημεύω (=κάμνω τι δημόσιον κτῆμα), πρτ. ἐδήμειον και ἄορ. ἐδήμεισα. Παθ. δημεύομαι, πρτ. ἐδήμειόμην, παθ. ἄορ. ἐδήμειθήην, πρκ. δεδήμειμαι, ὑπερσ. ἐδεδημειόμην. Π α ρ ἄ γ. δήμεισις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δήμος (περὶ ρίζ. βλ. διατέομαι) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ δεσμός-δεσμεύω. Σύντ. μὲ αἰτ. (δημεύω τι). Συνῶν. δημοσιῶω-ῶ.

δημηγορέω-ῶ (=ὀμιλῶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ ποιέω-ῶ.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ δημηγόρος (δημος+ἀγορεύω)=δημόσιος ἀγορευτής, ἐξ οὗ και δημηγορία. Θέμ. δημηγορε-. Ἡ μτγ. τοῦ παθ. πρκ. τὰ δεδημηγορημένα=αἱ δημόσιαι ἀγορευσεις. Σύντ. συνήθ. μὲ σύστ. ἀντικ. (δημηγορῶ λόγον).

δημιουργέω-ῶ (=ἀσκῶ τέχνην τινά, ἐργάζομαι), πρτ. ἐδημιούργουν και ἄορ. ἐδημιούργησα. Παθ. δημιουργοῦμαι, παθ. ἄορ. ἐδημιουργήθηην, πρκ. δεδημιούργημαι, ὑπερσ. ἐδεδημιουργήμην.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ δημιουργός, ποιητ. δημοσεργός (δημος=ὁ ἀνήκων εἰς τὸν δῆμον και ἔργω). Θέμ. δημιουργε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (δημιουργῶ τι).

δημοκρατέομαι-οὔμαι (=ζῶ ἐν δημοκρατίᾳ, ἔχω δημοκρατικὸν πολίτευμα), πρτ. ἐδημοκρατούμην, μέσ. μέλ. δημοκρατήσομαι, παθ. μέλ. δημοκρατηθήσομαι, [παθ. ἄορ. ἐδημοκρατήθηην, πρκ. δεδημοκρατήμαι].

Τὸ ρ. παρασύνθετον (δημος+κρατῶ) ἀνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. δημοκρατε-. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.).

δημοσιόω-ω (=δημεύω), μόνον ὁ ἄορ. ἐδημοσίωσα καὶ ὁ παθ. πρκ. δεδημοσίωμαι (=εἶμαι γνωστός εἰς τὸ κοινόν).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δημόσιος. Θέμ. δημοσιο-. Σύντ. με αἰτ. (δημοσιῶ τι). Συνών. δημεύω.

δηρόω-ω (=λεηλατῶ, σφάζω, καίω), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ δηλόω-ω. Π α ρ ἄ γ. δῆωσις, ἀδῆωτος (=ὄ μὴ ἐρημωθείς).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. δήμιος=καταστρεπτικός, ἐχθρικός, ὅπερ ἐκ τοῦ ἐπίσης ποιητ. δαίω=καίω. (Ρίζ. δαφ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ δάς, δαλός, δαίς=μάχη, δάιος-δήμιος). Σύντ. Με αἰτ. (δηῶ τὴν χώραν). Συνών. λεηλατῶ, φθειρῶ, πορθῶ.

διαιτάω-ω (=κρίνω ὡς διαιτητής, ἀποφασίζω, κυβερνῶ, ἐπιβάλλω δίκαιαν), πρκ. διήτων (ἀλλ' ἐν συνθέσει -ἐδιήτων), μέλ. διαιτήσω, ἄορ. διήτησα (ἐν συνθέσει -ἐδιήτησα), πρκ. δεδιήτηκα, ὑπερσ. ἐ-δεδιήτηκην. Μέσ. διαιτώμαι (=ζῶ κατὰ τινὰ τρόπον), πρκ. διητώμην (ἐν συνθέσει -ἐδιητώμην), μέσ. μέλ. διαιτήσομαι, μέσ. ἄορ. διητησάμην (ἐν συνθέσει -ἐδιητησάμην), παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) διητήθην (ἐν συνθέσει -ἐδιητήθην), πρκ. (με μέσ. καὶ παθ. σημασίαν) δεδιητήμαι, ὑπερσ. δεδεδιητήμην. Π α ρ ἄ γ. δίκαιτα, διαιτητής, διαιτήσιμος, διαίτημα.

Θέμ. διαίτα-. (Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. με τὸ αἰτέω-ω, ὃ ἰδέε). Ἡ διπλῆ αὐξησις καὶ ὁ διπλοῦς ἀναδιπλασιασμός (συνήθη εἰς τὰ σύνθετα, εἰς τὸ ἀπλοῦν ῥῆμα μόνον εἰς τὸν πρκ. καὶ ὑπερσ.) ἐξηγοῦνται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ῥῆμα ἐθεωρήθη καὶ σύνθετον, ἐνῶ εἶναι ἀπλοῦν, με τὴν προθ. διά. Σύντ. τὸ ἐνεργητ. 1) με αἰτ. (διαιτῶ τι), ἰδίως συστ. ἀντικ. (διαιτῶ δίκαιαν). 2) με δοτ. (διαιτῶ τινι). Τὸ μέσ. με διαφόρους ἐπιρρημ. προσδιορισμούς. Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀπό, κατά, ἐκ, ἐν. Τὸ ἐκδιαιτώμαι=μεταβάλλω συνηθείας. Τὸ καταδιαιτῶ=καταδικάζω (ὡς διαιτητής). Ἀποδιαιτῶ=ἀφωῶ. Συνών. τρέφω, ζῶ, κρίνω.

διακονέω-ω (=ὑπηρετῶ), πρκ. ἐδιακόνουν [καὶ διηκόνουν], μέλ. διακονήσω, ἄορ. ἐδιακόνισα [καὶ διηκόνισα], πρκ. δεδιακόνηκα [καὶ δεδιηκόνηκα]. Παθ. διακονοῦμαι, πρκ. ἐδιακονοῦμην, μέλ. διακονήσομαι, [ἄορ. διηκονησάμην], παθ. ἄορ. ἐδιακονήθην, πρκ. δεδιακονήμαι. Π α ρ ἄ γ. διακόνημα, διακόνησις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ διάκονος=ὑπρέτης (ρίζ. πιθ. ἢ αὐτὴ με τὴν τοῦ κοιέω=σπεύδω). Θέμ. διακονε-. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ ρ. αὐξάνεται μόνον ἐξωτερικῶς εἰς τοὺς μτγν. καὶ ἐσωτερικῶς. Σύντ. 1) με δοτ. (διακονῶ τινι). 2) με δοτ. καὶ αἰτ. (διακονῶ τινί τι).

διαλέγω καὶ διαλέγομαι, βλ. λέγω Α.

διανοοῦμαι, βλ. νοέω-ω.

διαχειρίζω (=διαχειρίζομαι τι, κυβερνῶ, διευθύνω), πρκ. διεχείριζον, μέλ. διαχειριῶ, ἄορ. διεχείρισα, πρκ. διακεχειρίκα, ὑπερσ. διεκεχειρίκην. Μέσ. καὶ παθ. διαχειρίζομαι καὶ πρκ. διεχειριζόμην. Π α ρ ἄ γ. διαχειρίσις.

Τὸ ρ. ἐσηματίσθη ἐκ τῆς φράσεως διὰ χειρὸς ἔχω τι, ὡς ἐκ τῆς φράσεως κατὰ χώραν τίθημι τι τὸ καταχωρίζω. Ἐνεργητ. καὶ μέσον ἢ παθ. εἶναι τῆς αὐτῆς σημασίας. Σύντ. Με αἰτ. (διαχειρίζω ἢ διαχειρίζομαι τι).

διδάσκω (ᾶ) (=διδάσκω, πληροφορῶ, διαφωτίζω, ἀποδεικνύω),

πρτ. ἐδίδασκον, μέλ. διδάξω, ἀόρ. ἐδίδαξα, πρκ. δεδίδαχα, ὑπερσ. ἐ-
δεδιδάχην. Μέσ. καὶ παθ. διδάσκομαι, πρτ. ἐδιδασκόμεν, μέσ. μέλ. ὡς
παθ. διδάξομαι, [παθ. μέλ. διδαχθήσομαι], μέσ. ἀόρ. ἐδιδάξαμην,
παθ. ἀόρ. ἐδιδάχθην, πρκ. δεδιδαχμην, ὑπερσ. ἐδεδιδάχμην. Π α ρ ά γ.
διδασχῆ, διδαχμα, διδάσκαλος, διδασκός, διδασκτέον.

Θέμ. δακ- (βλ. δοκέω-ω, πρβλ. καὶ λατ. disco καὶ doceo) καὶ προσλήψει τοῦ
προσφύμ. σκ, ἀποβολῆ τοῦ χαρακτῆρος καὶ ἐνεστωτ. ἀναδιπλασιασμοῦ: δι-δάκ-σκ-
-δι-δάσκ-ω. Ὁ ἐνεστ. ἀναδιπλασιασμός διατηρεῖται εἰς ὅλους τοὺς χρόνους (βλ.
βιβάζω). Ὡς παθ. τοῦ διδάσκω λαμβάνεται καὶ τὸ μανθάνω. Σύντ. Μὲ δύο αἰτ. (δι-
δάσκω τινά τι) ἢ μὲ ἐμπροθ. προσδιορισμούς.

διδράσκω (ἀ) (=δραπετεύω), πάντοτε σύνθετον μὲ τὰς προθ. ἀπό,
διά, ἐκ: ἀποδιδράσκω, πρτ. ἀπεδιδρασκον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. ἀποδρά-
σομαι, ἀόρ. β' ἀπέδραχ (ἀπέδρας, -α κλπ., ὑποτ. ἀποδρῶ, -ῆς, ἄ- κλπ.,
εὐκτ. ἀποδραίην, ἀποδραίης κλπ., προστ. ἀπόδραθι, ἀποδράτω, ἀπό-
δρατε, ἀποδράντων ἢ ἀποδράτωσαν, ἀπαρ. ἀποδρᾶναι, μτχ. ἀποδράς,
-ᾶσα, -άν), πρκ. ἀποδέδρακα, ὑπερσ. ἀπεδεδράκειν. Π α ρ ά γ. δρα-
σμός (=ἀπόδρασις), ἄδραστος (=ἄφευκτος), ἀναπόδραστος (=ὄν δὲν
δύναται τις νὰ ἀποφύγη).

Θέμ. δρα- (ἐκ τῆς ρίζ. δρα- καὶ τὰ δραπέτης καὶ Ἀδράστεια=ἡ Νέμεσις, πθ.
δὲ καὶ τὰ δραμεῖν καὶ δρόμος) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα σκ καὶ ἀναδιπλασιασμόν δι-
δρά-σκ-ω. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνων. δραπετεύω.

δίδωμι (=δίδω, χαρίζω, ἐπιτρέπω), πρτ. ἐδίδουν, μέλ. δῶσω,
ἀόρ. β' ἔδωκα (ὑποτ. δῶ, δῶς, δῶ κλπ., εὐκτ. δοίην, δοίης κλπ., προστ.
δός, δότω κλπ., ἀπαρ. δοῦναι, μτχ. δούς, δοῦσα, δόν), πρκ. δέδωκα,
ὑπερσ. ἐδεδώκειν, καὶ δεδωκώς ἦν, τετελ. μέλ. δεδωκώς ἔσομαι. Παθ.
δίδομαι, πρτ. ἐδιδόμην, παθ. μέλ. δοθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐδόθην, πρκ.
δέδομαι, ὑπερσ. ἐδεδόμην. Μέσ. (πάντοτε σύνθετον μὲ τὰς προθ. ἀπό,
ἐκ) ἀποδίδομαι (=πρωτῶ), πρτ. ἀπεδιδόμην, μέλ. ἀποδώσομαι, ἀόρ. β'
ἀπεδόμην (ὑποτ. ἀποδῶμαι, ἀποδῶ, ἀποδῶται κλπ., εὐκτ. ἀποδοίμην,
ἀποδοῖο, ἀποδοῖτο κλπ., προστ. ἀπόδου, ἀποδόσθω κλπ., ἀπαρ. ἀπο-
δόσθαι, μτχ. ἀποδόμενος, -η, -ον), πρκ. ἀποδέδομαι, ὑπερσ. ἀπεδέδομην.
Π α ρ ά γ. δόσις, προδότης, προδοσία, δοτήρ, δῶρον, δοτός, δοτέος, -ον.

Θέμ. ἀσθ. δο- καὶ ἰσχυρὸν δω- (ρίζ. δο-, ἐξ ἧς καὶ δοτήρ, δόσις, δῶρον, δωτί-
νη, λατ. do, dono, donum) καὶ μὲ τὸν ἐνεστ. ἀναδιπλ. δι-δω-μι. Τὸ β' ἐν. ἀορ. εἰς
τὴν προστ. εἰς μὲν τὴν ἐνεργ. φωνὴν ἐν συνθέσει ἀναβιβάζει πάντοτε τὸν τόνον (ἀ-
πόδος, παράδος κλπ.) εἰς δὲ τὴν μέσην φωνὴν, ὅταν μὲν ἢ πρόθεσις εἴναι μονοσύλ-
λαβος ὁ τόνος μένει ἐπὶ τοῦ θέματος (ἐκδοῦ), ὅταν δὲ εἴναι δισύλλαβος ὁ τόνος ἀνα-
βιβάζεται (ἀπόδου· βλ. καὶ σημ. εἰς ἔχω, ἵημι, τίθημι). Εἰς τοὺς ἐπικουρῶς ποιητάς, τὸν
Ἡρόδοτον καὶ τοὺς μτγν. (Ἀρριανὸν κλπ.) συνηθέσθ. τύποι εἰς τὸν ἐνεστ. καὶ πρτ.
εἶναι οἱ ἐκ τοῦ ἀμαρτύρου διδοῦ: ἐν. διδοῖς, διδοῖ, διδοῖσι, γ' πληθ. πρτ. ἐδίδουν. Σύντ.
1) Μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (δίδωμι τινί τι). 2) Μὲ δοτ. καὶ ἀπαρ. (δίδωμι τι εἰπεῖν=ἐπι-
τρέπω σὲ κάποιον νὰ εἴπῃ). Σημειώσεις φράσεις: Ἐκδίδωμι (ἢ ἐκιδίδωμι) θυγατέρα ἢ
ἀδελφὴν=ὑπανδρεύω. Δίκτην δίδωμι=τιμωροῦμαι (ἐνεργητ. δίκην λαμβάνω παρὰ τινος
=τιμωρῶ). Δίδωμι λόγον τινί=δίδω εἰς τινα τὴν ἄδειαν νὰ ὁμιλήσῃ. Σύνθ. Μὲ πολλὰς
προθ. Ἀντιδίδωμι=ἀνταποδίδω, προτείνω ἀντάλλαγὴν τῆς περιουσίας μου μὲ κά-
ποιον (ἀντίδοσις). Ἐνδίδωμι=ὑποχωρῶ. Ἐπιδίδωμι=προάγωμαι, προσδεύω=
κάτι (ἐπίδοσις). Ἀποδίδωμι=ἐπιτρέφω (ἀπόδοσις). Μεταδίδωμι (τινί τινος)=
δίδω σὲ κάποιον μέρος ἀπὸ κάτι. Σύνων. δωροῦμαι, παρέχω, προσφέρω. Ἀντίθ.
λαμβάνω, δέχομαι.

δικάζω (=δικάζω, αποφασίζω, κρίνω), πρτ. ἐδίκασον, μέλ. δικάσω, ἄορ. ἐδίκασα, [πρκ. δεδίκασα]. Μέσ. καὶ παθ. δικάζομαι, πρτ. ἐδικαζόμεν, μέσ. μέλ. δικάσομαι, [παθ. μέλ. δικασθήσομαι], μέσ. ἄορ. ἐδικασάμην, παθ. ἄορ. ἐδικάσθην, πρκ. δεδίκασμαι, ὑπερσ. ἐδεδικάσμην. Π α ρ ἄ γ. δικαστής, ἀδίκαστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *δίκη* (περὶ τῆς ρίζ. βλ. *δεικνύω*). Ἀναλογ. θέμ. *δικαδ-*. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. καὶ τὸ μέσον συντάσσονται 1) μὲ ἀπλὴν αἰτ. ἢ σύστοιχον (δικάζω *δίκην*, γραφὴν κλπ.). 2) μὲ γεν. τῆς αἰτίας (δικάζομαι *κλοπῆς*). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐκ, διά, κατά, ἐπί, πρὸς. Σύνων. *δικαιῶ*, κρίνω.

δικαιῶ-ῶ (=διορθῶνω, κρίνω ὡς δίκαιον, ἀπονέμω δικαιοσύνην), πρτ. ἐδικαίουν, μέλ. δικαίωσω, ἄορ. ἐδικαίωσα. Μέσ. καὶ παθ. δικαιοῦμαι (μέσ.=καταδικάζω, τιμωρῶ· παθ.=μοῦ ἀποδίδεται δικαιοσύνη), πρτ. ἐδικαίουμην, μέσ. μέλ. δικαίωσομαι, παθ. μέλ. δικαιοθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐδικαίωθην, πρκ. δεδικαίωμαι. Π α ρ ἄ γ. δικαίωσις, δικαίωμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *δίκαιος*, ὅπερ ἐκ τοῦ *δίκη* (περὶ ρίζ. βλ. *δεικνύμι*), κατ' ἀναλογία πρὸς τὸ *δῆλος* - *δηλῶ*. Θέμ. *δικαιο-*. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (δικαιῶ *τινα* ἢ *τι*). 2) Μὲ αἰτ. καὶ ἄπαρ. (δεινά *με* δρᾶσαι *δικαιοῖ*).

δινέω-ῶ (=περιστρέφω, στριφογυρίζω), πρτ. ἐδίνουν, μέλ. δινήσω, ἄορ. ἐδίνησα. Μέσ. δινοῦμαι, πρτ. ἐδινούμην, παθ. ἄορ. ἐδινήθην, πρκ. δεδίνημαι. Π α ρ ἄ γ. περιδίνησις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *δίνος* (ὄ) ἢ *δίνη*=κυκλική περιστροφή, στρόβιλος. Θέμ. *δινε-*. Ρίζ. *πιθ.* ἢ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ποιητ. *δίω*=φεύγω δρομαίως (βλ. *διώκω*).

διπλασιάζω, μέλ. διπλασιάζω, ἄορ. ἐδιπλασίασα. Παθ. διπλασιάζομαι καὶ παθ. ἄορ. ἐδιπλασιάσθην. Π α ρ ἄ γ. διπλασιασμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *διπλάσιος*.

διπλῶ-ῶ (=διπλώνω, διπλασιάζω), πρτ. ἐδίπλουν, ἄορ. ἐδίπλωσα. Παθ. διπλοῦμαι, πρκ. δεδίπλωμαι, ὑπερσ. ἐδεδιπλώμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *διπλῶς* (διπλοῦς). Θέμ. *διπλο-*.

διστάζω (=ἀμφιβάλω, ἔχω δισταγμὸν) καὶ μέλ. διστάσω.

Θέμ. *δισταγ-* (πρβλ. *δισταγμός*) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *ι*, *διστάγ-ι-ω* - *διστάζω* (ρίζ. *δισ-* ἔξ *ἑξ* καὶ *δίζω*=ἀμφιβάλω).

διψήω-ῶ (διψῆς, διψῆ κλπ.), πρτ. ἐδίψων (ἐδίψης, ἐδίψη κλπ.), μέλ. διψήσω, ἄορ. ἐδίψησα, [πρκ. δεδίψηκα].

Θέμ. *διψη-*, ἐκ τοῦ *δίψη* (*δίψα*). Τὸ *διψῶ* (ὡς καὶ τὰ *πεινῶ*, *ζῶ*, *χορῶ-ῶ* καὶ *χορήμαι-ῶμαι*) συναυρεῖ τὸν χαρακτήρα εἰς *η* ἢ *η* ἀντὶ *α* ἢ *α* (βλ. καὶ *ζήω-ζῶ*). Σύντ. 1) Σύνθ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). 2) Σπν. μτβ. (μὲ μεταφορ. σημασίαν) μὲ γεν. (*διψῶ* *τινος*=ἐπιθυμῶ σφοδρῶς *κάτι*) ἢ ἄπαρ. (*διψῶ* *χαρίζεσθαι* ὑμῖν).

διώκω (=καταδιώκω, ἐπιδιώκω, ἀκολουθῶ, περιγράφω, καταγγέλλω), πρτ. ἐδίωκον, μέλ. διώξω, μέσ. μέλ. (μὲ ἐνεργ. σημασι.) διώξομαι, ἄορ. ἐδίωξα, πρκ. δεδίωχα, ὑπερσ. ἐδεδιώχειν. Παθ. διώκομαι, πρτ. ἐδιωκόμην, παθ. μέλ. διωχθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐδιώχθην, πρκ. δεδιώγμαι, ὑπερσ. ἐδεδιώγμην. Π α ρ ἄ γ. διώξις, διωγμός, διωκτέον.

Θέμ. διωκ- (πιθ. τὸ διωκ- εἶναι ἐπέκτασις τῆς ρίζ. δφι- ἐξ ἧς καὶ τὰ δίω=φεύγω, δέιδω φοβοῦμαι, δίως ἢ δίνη=στροβύλος, δέος, ζήλος, ζητέω-ῶ, λατ. *dirus* = δεινός). Οἱ τύποι πρτ. (οὐχὶ ἀόρ. β') ἐδιώκαθον, ἐνεστ. ὑποτ. διωκάθω, ἀπαρ. ἐνεστ. διωκάθειν (οὐχὶ -εἶν) ἀνήκουν εἰς τὸ ρ. διωκάθω, τὸ ὅποιον εἶναι παρασχηματισμὸς τοῦ διώκω. Παθ. τοῦ διώκω εἶναι τὸ φεύγω ὑπὸ τινος (=καταγγέλλομαι). Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (διώκω τινὰ ἢ τι). 2) ὡς δικαστ. ὄρος μὲ αἰτ. καὶ γεν. τῆς αἰτίας (διώκω τινὰ τινος=κατηγοροῦ κάποιον διὰ κάτι) ἢ αἰτ. καὶ ἐμπροθ. προσδιορ. κατὰ γεν. δηλοῦντα τὴν αἰτίαν (περὶ θανάτου διώκω τινά). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, κατά, ἐπὶ κ.ἄ. Σύνών. ἀπελαίνω, ἐκβάλλω. Ἀντίθ. φεύγω.

δοκέω-ῶ (=μοῦ φαίνεται, πιστεύω, σκέπτομαι, νομίζω), προσωπικόν: πρτ. ἐδόκουν, μέλ. δόξω καὶ δοκήσω, ἀόρ. ἔδοξα καὶ ἐδόκησα, πρκ. δεδόκηκα. Συνηθέστερον ἀπρόσωπον: δοκεῖ (=νομίζω ὅτι, κρίνω, ἀποφασίζω), πρτ. ἐδόκει, μέλ. δόξει, ἀόρ. ἔδοξε, πρκ. δέδοκται καὶ δεδογμένον ἐστὶ (ὑποτ. δεδογμένον ἦ, εὐκτ. δεδογμένον εἶη, προστ. δεδόχθω, ἀπαρ. δεδόχθαι, μτχ. δεδογμένον), ὑπερσ. ἐδέδοκτο καὶ δεδογμένον ἦν. Παθ. δοκοῦμαι (=νομίζομαι, θεωροῦμαι), πρτ. ἐδοκούμην, παθ. ἀόρ. ἐδόχθην καὶ ἐδοκήθην, πρκ. δεδογμαι καὶ δεδόκημαι. Π α ρ ά γ. δόξα, δόκησις, ἄδοξος, ἀδόκητος (=ἀπροσδόκητος), δόγμα, δόκιμος (=δοκιμασμένος, ἐγκριτος).

Θέμ. δοκ- (πιθ. ρίζ. δεκ-, ἥτις ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ δέχομαι, διδάσκω καὶ εἰς τὰ λατ. *disco*=μανθάνω, *docere*=διδάσκω, *decus*=στόλισμα, *decet*=πρέπει) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε. δοκε- καὶ (πρὸ συμφώνου) δοκη-. Σύντ. καὶ ὡς προσωπ. καὶ ὡς ἀπρόσ. συνήθως μὲ δασ. προσωπ. καὶ ἀπαρ. (ὡς ἀντικείμε. εἰς τὸ προσωπικόν δοκῶ καὶ ὡς ὑποκείμε. εἰς τὸ ἀπρόσωπον δοκεῖ) τὸ ὅποιον εἶναι τελικὸν μὲν ὅταν τὸ ρ. σημαίνῃ μοῦ φαίνεται καλόν, ἀποφασίζω, εἰδικόν δὲ ὅταν τὸ ρ. σημαίνῃ νομίζω ἢ φαίνομαι (ἔδοξεν αὐτοῖς προΐεναι=ἐφάνη εἰς αὐτοὺς καλὸν νὰ προχωρήσουν ἐδόκει αὐτῶ ἄριστον εἶναι=ἐνόμιζεν αὐτός ὅτι ἦταν ἄριστον...). Σύνθ. Προσδοκέω-ῶ=νομίζω προσέτι· τούτο εἶναι διάφορον τοῦ προσδοκῶ-ῶ=περιμένω (βλ. προσδοκῶ-ῶ). Σύνών. νομίζω, ἡγοῦμαι, οἶμαι, δοξάζω.

δοκιμάζω (=ἐξετάζω, ἐρευνῶ, ἐγκρίνω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. δοκιμασία, δοκιμαστής, ἀδοκίμαστος, δοκιμαστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δόκιμος (ἄπερ ἐκ τοῦ δοκῶ, ὃ ἰδέ), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δικάζω. Τὸ δοκιμάζω ἐπὶ τῆς σημασι. τοῦ ἐγκρίνω ἔχει ἀντίθ. τὸ ἀποδοκιμάζω. Ὡς πολιτικὸς ὄρος εἰς τὰς Ἀθήνας ἐσημαίνε: ἐξετάζω καὶ δέχομαι κάποιον ὡς κατάλληλον διὰ κάποιο αξίωμα ἢ ὡς ἔχοντα πλήρη τὰ πολιτικὰ δικαιώματα διὰ νὰ γίνῃ δεκτὸς ὁ παῖς μὲν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐφήβων ὁ ἔφηβος δὲ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνδρῶν. Ἡ τοιαύτη ἐξέτασις ἐλέγετο δοκιμασία. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (δοκιμάζω τινὰ ἢ τι). 2) μὲ ἀπαρ. (ἐδοκίμαζεν ἐκπονεῖν).

δοξάζω (=φρονῶ, νομίζω, δοξάζω), πρτ. ἐδόξαζον, μέλ. δοξάσω, ἀόρ. ἐδόξασα. Παθ. δοξάζομαι, πρτ. ἐδοξαζόμην, παθ. μέλ. δοξασθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐδοξάσθην, πρκ. δεδοξασμαι, ὑπερσ. ἐδέδοξάσθην. Π α ρ ά γ. δοξασία, δοξαστής, δοξαστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δόξα (ἄπερ ἐκ τοῦ δοκῶ, ὃ ἰδέ), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορά-ἀγοράζω. Δόξα=γνώμη, δοξασία· μτχ.=καλὴ φήμη. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (δοξάζω τι), ἰδίως σύστ. ἀντικ. (δοξάζω δόξαν). 2) μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (δοξάζω τι εἶναι). Σύνών. δοκῶ, νομίζω, οἶμαι, ἡγοῦμαι. Ἀντίθ. γινώσκω, ἐπίσταμαι, οἶδα.

δορυφορέω-ῶ (=εἶμαι δορυφόρος, σωματοφύλαξ τινός), πρτ. ἐδορυφόρου, μέλ. δορυφορήσω. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. δορυφοροῦμαι.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *δορυφόρος* (ἕπερ ἐκ τοῦ *δόρυ*+*φέρω*). Τὸ *δόρυ* ἀρχ.=ξύλον (πρβλ. *δοῦραιος*=ξύλινος) ἐκ ρίζ. *δρυ-* ἐξ ἧς καὶ τὰ *δρυμός*, *δρυς*, *δένδρον*, *πιθ.* καὶ *Λαωρεῖς*. Θέμ. *δορυφορε-*. Σύντ. 1) με ἀίτ. (*δορυφορῶ* τινα). 2) σπν. με δότ. (αὐτοὶ δὲ ἤμιν αὐτοῖς οὐ *δορυφορήσομεν*!).

δουλεύω (=εἶμαι δοῦλος), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. δουλεία, δουλευτόν, ἀδουλευτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *δοῦλος* (ἕπερ ἐκ τοῦ *δέω-δῶ*=*δένω*, ὃ ἰδὲ προσλήψει τῆς καταλήξεως, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγνῶς-*ἀγνεύω*). Σύντ. 1) με ἀίτ. συστ. ἀντικ. (*δουλεύω* δουλείαν). 2) με δότ. (*δουλεύω* τινί). Σπνών. ὑπηρετῶ, κρατοῦμαι.

δουλόω-ῶ (=κάννω τινὰ δοῦλον, ὑποδουλώνω), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὰ εἰς -ῶ. Π α ρ ά γ. δούλωσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *δοῦλος* (βλ. *δέω-δῶ*). Θέμ. *δουλο-*. Σύντ. ἐνεργητ. καὶ μέσ. με ἀίτ. (*δουλόω* τινα=κάννω κάποιον δοῦλον ἄλλου) *δουλοῦμαι* τινα=κάννω κάποιον δοῦλον ἰδικόν μου). Σπνθ. Με τὰς προθ. κατὰ καὶ ὑπό. Σπνών. ἀνδραποδιζῶ. Ἀντιθ. ἐλευθερῶ.

δουπέω-ῶ (=κάννω κρότον, κτυπῶ) πρτ. ἐδούπουον, μέλ. δουπήσω, ἀόρ. ἐδούπησα [ἐπικ. ἐγδούπησα, πρκ. δέδουπα].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *δοῦπος*, λέξεως ἠχοποιήτου (*δοῦπ*, *γδοῦπ*, πρβλ. *ἐρίγδουπος*). Θέμ. *δουπε-*. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σπνών. κτυπῶ.

δραμεῖν, **δραμών**, **δραμοῦμαι**, **δεδράμηκα**, βλ. **τρέχω**.

δράττομαι ἢ **δράσσομαι** (ᾶ) (=πιάνω με τὸ χέρι, ἀδράχνω), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἐδραττόμην ἢ ἐδρασσόμην, [μέλ. δράζομαι], μέσ. ἀόρ. ἐδραζάμην, πρκ. δέδραγμα ἢ δέδαργμα.

Θέμ. *δρακ-* (πρβλ. *δράξ*, γεν. *δρακός*=ἡ φύλγα, *δράγμα*, *δραχμή*) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *ι*, *δράκ-ι-ομαι* -*δράσσομαι* ἢ *δράττομαι*. Σύντ. Με γεν. (τί μου *δέδαρξαι* χερσί!). Σπνών. ἔχομαι τινος, ἀρπάζω. Ἀντιθ. ἀρήμι.

δράω-ῶ (ᾶ) (=πράττω, ἐνεργῶ, κατορθώνω), πρτ. ἔδρων, μέλ. δράσω, ἀόρ. ἔδρασα, πρκ. δέδρακα, ὑπερσ. ἐδεδράκειν. Παθ. δρῶμαι, πρτ. ἐδρώμην, παθ. ἀόρ. ἐδράσθην, πρκ. δέδραμαι, ὑπερσ. ἐδεδράμην. Π α ρ ά γ. δρῶσις, δρᾶμα, δράστης, δραστήρ, δραστήριος, δραστέον.

Θέμ. *δρα-*. Τὸ *δρῶ* εἶναι σπνών. πρὸς τὸ *ποιῶ*, διότι λέγεται εὖ *ποιῶ* (=ἐνεργετῶ) καὶ εὖ *δρῶ*, *κακῶς ποιῶ* (=βλάπτω) καὶ *κακῶς δρῶ* (παθ. εὖ *πάσχω*=ἐνεργετοῦμαι, *κακῶς πάσχω*=κακοποιοῦμαι). Σύντ. 1) Με ἀίτ. (*δρῶ* τι). 2) με δύο ἀίτ. (οἷα ἔργα ὁ παῖς μ' ἔδρασε). 3) με ἀίτ. καὶ δότ. (οἷα ἔργα δράσας ὑμῖν). Σπνθ. Με τὰς προθ. σὺν, ἀντί. Σπνών. ποιῶ, πράττω. Ἀντιθ. *πάσχω*.

δρέπω (=κόπτω, μαζεύω, ἀπολαμβάνω), πρτ. ἔδρεπον, μέλ. δρέψω, ἀόρ. α' ἔδρεψα καὶ β' ἔδραπον. Μέσ. δρέπομαι, πρτ. ἐδρεπόμην, μέσ. μέλ. δρέψομαι καὶ δωρ. δρεψοῦμαι, μέσ. ἀόρ. ἐδρεψάμην, παθ. ἀόρ. ἐδρέφθην. Π α ρ ά γ. δρέπανον, δρεπάνη.

Θέμ. *δρεπ-*. Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ., κατὰ μεταθεσιν, καὶ τὸ ποιητ. *δρόπον* (=ἐσπεριόν φαγητόν). Ἡ ρίζ. συγγενῆς με τὴν τοῦ *δέρω*, ὃ ἰδέ. Σύντ. Με ἀίτ. (*δρέπω* τι). Σπνών. συλλέγω, καρποῦμαι.

δύναμαι (=μπορῶ, εἶμαι ἰκανός, ἰσοδυναμῶ), παθ. ἀποθ. με ἐνεργητ. σημασι. (δύναμαι, δύνασαι, δύναται κλπ., ὑποτ. δύνωμαι, δύνη,

δύνηται κλπ., εὐκτ. δυναίμην, δύναιο, δύναιτο κλπ., προστ. δύνω, δυνάσθω κλπ., ἀπαρ. δύνασθαι, μτχ. δυνάμενος, -η, -ον), πρτ. ἐδυνάμην καὶ ἠδυνάμην (ἐδύνω, ἐδύνατο κλπ.), [παθ. μέλ. δυνηθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐδυνησάμην], παθ. ἀόρ. (μὲ μέσ. σημασ.) ἐδυνήθη καὶ ἠδυνήθη καὶ ἐδυνάσθη (τὸ ἐδυνάσθη χωρὶς προστ. καὶ πάντοτε μὲ αὐξ. ε), πρτ. δεδύνημαι, ὑπερσ. ἐδεδυνήμην. Π α ρ ά γ. δύναμις, δυνάστης, δυναστεύω, δυνατός, ἀδύνατος.

Θέμ. δυνα- καὶ δυνασ-. Τὸ ρ. κλίνεται κατὰ τὸ ἴσταμαι, εἰς τὴν ὑποτ. ὅμως καὶ τὴν εὐκτ. (ὡς καὶ τὰ ἄγμαι, ἐπίσταμαι, κρέμαμαι καὶ ὁ ἀόρ. τοῦ ὄνομαι ἐπιοίμην) ἀναβιβάζει τὸν τόνον, τονιζόμενον κατὰ τὰ βαρύτερα εἰς -ω (δύνωμαι, δύναω κλπ.), καὶ ἀποβάλλει συνήθως τὸ σ τῆς καταλήξεως -σο καὶ κατόπιν συναίρει τὰ δύο φωνήεντα: ἐδύνασο-ἐδύναω-ἐδύνω· δύνασο (β' ἐν. προστ.)-δύναω-δύνω (βλ. καὶ ἄγμαι). Ἡ διὰ τοῦ η αὐξήσις (ἀπὸ τοῦ 300 π.Χ. περίπου) κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βούλομαι, ὅ ιδέ. Σύντ. Μὲ τελ. ἀπαρ. (δύνωμαι ποιεῖν τι). Συνών. ἔχω (μὲ ἀπαρ.), οἶός τ' εἶμι. Ἀντίθ. ἀδυνατῶ.

δυναστεύω (=ἔχω ἐξουσίαν, εἶμαι ἀπόλυτος ἄρχων), πρτ. ἐδυναστεύον, ἀόρ. ἐδυνάστευσα. Παθητ. ἐνεστ. δυναστεύομαι. Π α ρ ά γ. δυναστεία.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δυνάστης (βλ. δύναμαι) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δραπέτης -δραπετεύω. Σύντ. μὲ γεν. (δυναστεύω τινός). Συνών. ἄρχω.

δύνω, βλ. δύω.

δυσκολαίνω (=δυστροπῶ, δυσκολεύομαι), πρτ. ἐδυσκόλαινον, μέλ. δυσκολανῶ.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ δύσκολος (μόριον δυσ-, βλ. δέω Α, καὶ ρίζ. κολ-, λατ. colo=περιποιούμαι, λατρεύω, ἥτις εὐρίσκεται καὶ εἰς τὰ βουκόλος καὶ βουκολῶ), προσλήψει τῆς καταλήξ. -αίνω (πρβλ. ἀκόλαστος-ἀκολασταίνω). Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

δυστυχέω-ῶ (ἀμτβ.=εἶμαι δυστυχής, δυστυχῶ, ἀποτυγχάνω), πρτ. ἐδυστύχουν, μέλ. δυστυχήσω, ἀόρ. ἐδυστύχησα, πρτ. δεδυστύχηκα, ὑπερσ. ἐδεδυστυχήκειν. Παθ. μόνον ὁ παθ. ἀόρ. ἐδυστυχήθη (=**ἐδυστύχησα**). Π α ρ ά γ. δυστύχημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ δυστυχής (δυσ- καὶ τίχη). Θέμ. δυστυχε-. Ἡ μτχ. τοῦ παθ. ἀόρ. τὰ **δυστυχηθέντα** (=αὶ ἀποτυχία). Σύντ. τὸ ρ. συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.)· σπν. μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (δυστυχῶ εἶς τι). Συνών. ἀτυχῶ. Ἀντίθ. εὐτυχῶ, εὐ πράττω.

δυσφορέω-ῶ (=στενοχωροῦμαι), πρτ. ἐδυσφόρουν, μέλ. δυσφορήσω, ἀόρ. ἐδυσφόρησα. Π α ρ ά γ. δυσφόρητος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ δύσφορος (δυσ- καὶ φέρω), ἐξ οὗ καὶ **δυσφορία**. Θέμ. δυσφορε-. Σύντ. συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.)· σπν. μτβ. μὲ δοτ. (δυσφορῶ τινι) ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ. Συνών. ἀγανακτῶ, ἄχθομαι, δυσαναχετῶ.

δυσχεραίνω (μτβ.=δυσκολεύω, δυσχεραστῶ· ἀμτβ.=δυσχεραστοῦμαι, στενοχωροῦμαι, ὀργίζομαι), πρτ. ἐδυσχεραίνον, μέλ. δυσχερανῶ, ἀόρ. ἐδυσχέρανα. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. δυσχεραίνομαι (ὑπό τινος), πρτ. ἐδυσχεραίνόμην καὶ ὁ ἀόρ. ἐδυσχεράνηθη. Π α ρ ά γ. δυσχέρασμα, δυσχεραντέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ δυσχερῆς (δυσ- καὶ χεῖρ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -αῖνω, κατ' ἀναλογία καὶ πρὸς τὸ μέλας -μελαίνω. Σύντ. τὸ μετβ. 1) με αἰτ. (δυσχεραίνω τὴν ὁδόν). 2) με δοτ. (δυσχεραίνει ἐαυτῶ) ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ. (δυσχεραίνω περὶ τίνος, περὶ τι, πρὸς τι, ἐν τινί). Σύνων. ἐπὶ τῆς ἀμτβ. σημασι.: δυσφορῶ, δυσασχετῶ.

δυσωπέω-ῶ (= με ἐπιμόνους παρακλήσεις ἐξευμενίζω κάποιον, ἐπιμόνως παρακαλῶ), πρτ. ἐδυσώπουν, μέλ. δυσωπήσω, ἀόρ. ἐδυσώπησα. Παθ. δυσωποῦμαι (=ταράσσομαι, ἐντρέπομαι), πρτ. ἐδυσωπούμην. Παρά γ. δυσώπημα, δυσώπησις, ἀδυσώπητος (=ἀναιδής, ἀνεξιλέωτος).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ δυσ- (βλ. δέω) καὶ τοῦ θέμ. ὀπ- τοῦ ὀράω-ῶ, ἔνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. *δυσωπε-*. Σύντ. τὸ ἐνεργ. με αἰτ. (δυσωπῶ τι) τὸ μέσον με ἐμπρόθ. προσδιορ. Σύνων. αἰσχνοῦμαι, φοβοῦμαι, δέδοικα. Ἐπίθ. θαρρῶ.

δύω καὶ δύνω (=βυθίζω, εἰσέρχομαι, ἐνδύομαι ἐπὶ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης: =βασιλεύω), πάντοτε σύνθ. με τὰς προθ. κατὰ, ἀπὸ, ἐκ, ὑπό, ἐν. Πρτ. ἔδυον καὶ ἔδυνον, μέλ. δύσω, ἀόρ. ἔδυσα, πρκ. (σπν.) δέδυκα. Μέσ. (ἀμτβ.) δύομαι, πρτ. ἐδύομην, μέσ. μέλ. δύσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐδυσάμην (σπν.), ἀόρ. β' ἐνεργ. ὡς μέσ. ἔδυν (ἔδυσ, ἔδυν κλπ.), ὑποτ. δύω κλπ., εὐκτ. ἐλλείπει εἰς τὸν πεζὸν λόγον, προστ. δῦθι, δῦτω κλπ., ἀπαρ. δῦναί, μτγ. δῦς, δῦσα, δύν), πρκ. ἐνεργ. ὡς μέσ. δέδυκα, ὑπερσ. ἐδεδύκειν. Παθ. δύομαι, πρτ. ἐδύομην, παθ. μέλ. δυθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐδύθη, παθ. πρκ. δέδυμαι, παθ. ὑπερσ. ἐδεδύμην. Παρά γ. δύτης, ἔνδυμα, ἄδυτος, ἀποδυτέον, δύσις, δυσμαί.

Θέμ. *δυ-*. Τὸ υ βραχὺ μόνον πρὸ τῶν ἀπὸ θ ἢ μ ἀρχομένων χρόν. καταλήξεως (εἰς τὴν προστ. ὅμως τοῦ ἀορ. ἔδυν μακρὴν) καὶ εἰς τὰ παράγωγα. Τὸ δύνω ἐσχηματίσθη προσλήψει τοῦ προσφύμ. ν, κατ' ἀναλογία πρὸς τὸ ὄξυς -ἀξύνω, βαρῶς -βαρύνω. Εἰς τὸν Ὀμηρὸν ἀπαντοῦν καὶ τύποι τῆς εὐκτ. τοῦ ἀορ. ἔδυν: *δύην, δύν, δῦμεν* (ἀντὶ *δυ-ίην, δυ-ίη, δυ-ίμεν*). Σύντ. Τὸ ἐνεργ. (σπν. ἀπλοῦν) με αἰτ. (δύω τι). Τὸ μέσον ἀπλοῦν ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.), σύνθετον ὅμως (ἐνδύομαι, ἐκδύομαι, ἀποδύομαι κλπ.) συντάς. με αἰτ. (ἐνέδυν τὸν θώρακα κλπ.). Ἐπαυροῦμαι =ἀνέρχομαι, ἀποφεύγω, ὑποχωρῶ. *Δαδύομαι*=ξεφεύγω, ξεγλιστρῶ. Τὸ δύνω εἶναι πάντοτε ἀμτβ. Σύνων. βαπτίζω.

δωρέομαι-οῦμαι (=δωρίζω), ἀποθ., πρτ. ἐδωρούμην, μέσ. μέλ. δωρήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐδωρησάμην, παθ. ἀόρ. ἐδωρήθη, πρκ. μέσ. καὶ παθ. δεδώρημαι, ὑπερσ. ἐδεδωρήμην. Παρά γ. δώρημα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ δῶρον, ὅπερ ἐκ τοῦ δίδωμι (βλ. δίδωμι). Θέμ. *δωρε-*. Σύντ. Με αἰτ. καὶ δοτ. (δωροῦμαι τί τινί). Σύνων. χαρίζομαι.

δωροδοκέω-ῶ (=δέχομαι δῶρα, δωροδοκοῦμαι), τὸ ἐνεργητ. σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ ποιέω-ῶ. Παθ. μόνον ὃ ἐνεστ. δωροδοκοῦμαι, ἢ μτγ. τοῦ παθ. ἀόρ. τὰ δωροδοκῆθέντα=τὰ ληφθέντα δῶρα, τὸ γ' ἐν. παθ. πρκ. δεδωροδόκηται=ἔχει λάβει δῶρον, καὶ ἢ μτγ. παθ. πρκ. τὸ δεδωροδοκῆμένον=τὸ ληφθὲν ὡς δῶρον. Παρά γ. δωροδόκημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ δωροδόκος (δῶρον+δέχομαι), ἐξ οὗ καὶ δωροδοκία. Θέμ. *δωροδοκε-*. Τὸ ρ. εἶναι παθητ. τοῦ δεκάξω=δωροδοκῶ, διαφθεῖρω με δῶρα. Σύντ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.).

E

ἐάω-ᾶ (=ἀφήνω, ἐπιτρέπω), πρτ. εἶων, μέλ. ἐάσω, ἀόρ. εἶασα, πρκ. εἶασα, ὑπερσ. εἶάκειν. Παθ. ἐῶμαι, πρτ. εἶώμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. ἐάσομαι, παθ. ἀόρ. εἶάθην, πρκ. εἶαμαι, ὑπερσ. εἶάμην. Π α ρ ἄ γ. ἐατέος, ἐατέον.

Θέμ. εἶα- (ἐξ ἀρχικοῦ σεῖα-, πρβλ. ἔβασον-ἔασον τοῦ Ἡσυχίου, ἐπικ. ἀόρ. εἶασα, λατ. *sino*=ἀφίγω). Ἡ ἀνωμαλία τῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ ἀναδιπλασίου φαινομενικῆ, διότι εἶχεν εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ σ: ἐ-σεῖα-ον-ἐ-σεῖα-ον-ἐ-εἶα-ον-εἶων. Ὁ γραμμικὸς α βραχὺ τοῦ θέμ. εἰς τὸν μέλ., ἀόρ. καὶ πρκ. ἐκτείνεται εἰς α μακρὸν καὶ οὐχὶ η (ὅπως τιμάω-τιμήσω κλπ.) διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ε. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (εἶω τι). 2) μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (εἶω τινα ποιεῖν τι). 3) μὲ ἀπαρ. (ἔασον ἰέναι). Συνήθης φράσις: εἶω τι χαιρέειν=ἀφίγω κάτι κατὰ μέρος. Σύνων. ἀφίημι, λείπω. Ἀντίθ. κωλύω.

ἐγγυάω-ᾶ (=δίδω ἐνέχυρον, ὑπόσχομαι, ἀρραβωνίζω), πρτ. ἡγγύων, μέλ. ἐγγυήσω, ἀόρ. ἡγγύησα, πρκ. ἡγγύηκα, ὑπερσ. ἡγγυήκειν καὶ ἐγγυηκῶς ἦν. Μέσ. καὶ παθ. ἐγγυῶμαι (μέσ.=δίδω ἐγγύησιν ὑπέρ τινος· παθ.=εὐρίσκω ἐγγυητὴν, μνηστεύομαι), πρτ. ἡγγυώμην, μέσ. μέλ. ἐγγυήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἡγγυησάμην, παθ. ἀόρ. ἡγγυήθην, πρκ. ἡγγυήμαι, ὑπερσ. ἡγγυήμην καὶ ἡγγυημένος ἦν. Π α ρ ἄ γ. ἐγγυητὴ (=γυνὴ μνηστευμένη), ἐγγύησις, ἐγγυητής.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐγγύη (ἐν καὶ γνάλον=κόλον πρβλ. ἐγγυαλίω=θέτω εἰς τὴν παλάμην). Λαμβάνει αὐξήσιν καὶ ἀναδιπλ. ἔξωθεν. Οἱ τύποι μὲ ἐσοτ. αὐξήσιν ἐνεργίον, ἐνεργήσα, ἐνεργήηκα, ἐνεργήημαι (ἀπαντῶντες κυρίως εἰς τὸν Ἰσαΐον) εἶναι ἐφαλλόμενοι καὶ διορθοῦνται σήμερον ἀπὸ τοῦ ἐκδότας. Σύντ. τὸ ἐνεργ. μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (ἐγγυῶ τινι τὴν θυγατέρα=ἀρραβωνίζω τὴν θυγατέρα μου μὲ κάποιον). Τὸ μέσ. 1) μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. μέλ. (ἡγγυᾶτο μηδὲν αὐτοῦς κακὸν πείσασθαι). 2) μὲ αἰτ. ἀπλήν ἢ συστ. (ἐγγυῶμαί τι ἢ ἐγγύην). 3) μὲ δοτ. ἢ μὲ ἐμπρόθ. προσδιορισμῶν (ἐγγυῶμαί τινι ἢ πρὸς τινα=δίδω ἐγγύησιν εἰς τινά). Σύνθ. Παρεγγυῶ=διατάσσω. Κατεγγυῶ=ἀναγκάζω τινὰ νὰ ἐγγυηθῇ. Διεγγυῶ (τινὰ)=ἀπαλλάσσω ἐγγυόμενος. Σύνων. μνηστεύω.

ἐγείρω (=ἐξυπνῶ, σηκώνω, ἐξεγείρω τινά), πρτ. ἤγειρον, μέλ. ἐγερωῶ, ἀόρ. ἤγειρα, [πρκ. ἐγήγερκα, ὑπερσ. ἐγγέρεκειν]. Μέσ. καὶ παθ. ἐγείρομαι, πρτ. ἤγειρόμην, μέσ. μέλ. ἐγεροῦμαι, παθ. μέλ. ἐγερθήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἤγερόμην (ὑποτ. ἐγρωμαι κλπ., εὐκτ. ἐγροίμην κλπ., προστ. ἐπικ. μόνον οἱ τύποι ἐγρεο, ἐγρεσθε, ἀπαρ. ἐγρέσθαι, μτχ. ἐγρόμενος), παθ. ἀόρ. (καὶ ὡς μέσος) ἠγέρθην, πρκ. β' (ἀμτβ. μὲ σημασ. ἐνεστ.) ἐγρήγορα (=εἶμαι ξυπνός, ἀγρυπνῶ), ὑπερσ. β' (ἀμτβ. μὲ σημασ. πρτ.) ἐγρηγόρειν, παθ. πρκ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐγήγερμαι, παθ. ὑπερσ. ἐγρηγέρμην. Π α ρ ἄ γ. ἐγερισ, ἐγερτέος.

Θέμ. ἐγερω- (πρβλ. ἐγερισ), ἐγω- (κατὰ συγκοπήν) καὶ ἐγοο- καθ' ἑταιριώσιν. Ἐκ τοῦ ἐγερω- μὲ τὸ πρόσφ. γ καὶ ἐπένθεσιν τὸ ἐγείρω. Εἰς τὸν πρκ. ἐγρήγορα (ἐκ τοῦ θέμ. ἐγοο-) ὡς ἀναδιπλ. δὲν ἐπαναλαμβάνονται οἱ δύο φθόγγοι ἐγ- ἀλλὰ τίθεται ὀλόκληρον τὸ συγκεκριμένον θέμ. ἐγω-. Ἐκ τοῦ ἐγοο- τὸ μτγν. γοηγορέω-ᾶ, τὸ Ἰρηγόριος καὶ τὸ νεώτ. ἐπίρ. γοήγορα. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐγείρω τινά ἢ τι). Δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται οἱ τύποι τοῦ ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. τοῦ ἐγείρω (ἤγειρα, ἠγέρθην) μὲ τοὺς ἀντιστοιχοῦς τύπους τοῦ ἀγείρω (βλ. σημειώσιν εἰς ἀγείρω). Οὗτοι συμπίπτουν μόνον εἰς τὴν ὀριστ., εἰς τὰς λοιπὰς ἐγγλ. καθὼς καὶ ἀπαρ. καὶ μτχ. διαφέρουν εἰς τὸ ἀρχικὸν φωνῆεν (ε εἰς τὸ ἐγείρω α εἰς τὸ ἀγείρω). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, ἐξ, ἐπί. Σύνων. αἶρω, ἀφυπνίζω.

ἐγκωμιάζω (=ἐπαινῶ), πρτ. ἐνεκωμιάζον, μέλ. ἐγκωμιάσω, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. ἐγκωμιάσομαι, ἄορ. ἐνεκωμιάσα, πρκ. ἐγκεκωμιάακα, ὑπερσ. ἐνεκεκωμιάκειν. Παθ. ἐγκωμιάζομαι, πρτ. ἐνεκωμιαζόμεν, παθ. μέλ. ἐγκωμιασθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐνεκωμιασθην, πρκ. ἐγκεκωμιάσμαι.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐγκώμιος (ἐν καὶ κῶμος=ἐπινίκιος πομπὴ με χορούς καὶ ἄσματα) προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζω. Τὸ ρ. λαμβάνει τὴν αὐξ. καὶ τὸν ἀναδιπλασ. ἐσωτερικῶς (βλ. Εἰσαγωγὴν). Σύντ. Μὲ δύο αἰτ. ἢ μὲ αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορ. (ἐγκωμιάζω τινά τι ἢ ἐγκωμιάζω τινά ἐπὶ τινί). Συναίν. ἐπαινῶ, εὐλογῶ.

ἐγγήγορα, βλ. ἐγγείρω.

ἐγχειρέω-ῶ (=ἐπιχειρῶ, ἐπιτίθεμαι, χειρουργῶ), πρτ. ἐνεχειρῶν, μέλ. ἐγχειρήσω, ἄορ. ἐνεχειρήσα, πρκ. ἐγκεχειρήακα, ὑπερσ. ἐνεκεχειρήκειν. Παρὰ γ. ἐγχειρήμα, ἐγχειρήσις, ἐγχειρητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς ἐν καὶ χεῖρ ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. ἐγχειρε-. Σύντ. 1) μὲ δοτ. (ἐγχειρῶ τινι=ἐπιτίθεμαι ἐναντίον τινός). 2) μὲ τελ. ἄπαρ. (ἐγχειρῶ ποιεῖν τι=ἐπιχειρῶ νὰ κάμω κάτι). Συναίν. ἐπιχειρῶ.

ἐγχειρίζω (=θέτω τι εἰς τὴν χεῖρά τινος, παραδίδω), πρτ. ἐνεχειρίζον, μέλ. ἐγχειρίω, ἄορ. ἐνεχειρίσα, πρκ. ἐγκεχειρίακα, ὑπερσ. ἐνεκεχειρίκειν. Μέσ. καὶ παθ. ἐγχειρίζομαι, πρτ. ἐνεχειριζόμεν, μέσ. ἄορ. ἐνεχειρισάμην, παθ. ἄορ. ἐνεχειρίσθην, πρκ. ἐγκεχειρισάμαι.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς φράσεως ἐν χεῖρι τίθηναι, ἄνευ διαμέσου ὀνόματος, προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω. Σύντ. τὸ ἐνεργ. μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (ἐγχειρίζω τινά ἢ τί τινί) τὸ μέσ. μὲ αἰτ. (ἐγχειρίζομαι τι=ἀναλαμβάνω κάτι). Συναίν. παραδίδωμι, ἀναλαμβάνω.

ἔδομαι, ἐδήδοκα, ἐδήδεσμαι, βλ. ἐσθίω.

ἔξομαι (=κάθομαι | ἐπὶ στρατοῦ=στρατοπεδεύω), πάντοτε σύνθετον: καθέζομαι, μέσ. ἀποθ. μὲ οὐδ. διάθεσιν, πρτ. ἐκαθεζόμεν (μὲ σημασ. ἄορ.), μέλ. καθεδοῦμαι, παθ. ἄορ. ἐκαθέσθην (ὁ πρκ. καὶ ὁ ὑπερσ. λαμβάνονται ἐκ τοῦ κάθημαι), πρκ. κάθημαι, ὑπερσ. ἐκαθήμην ἢ καθήμην. Παρὰ γ. ἔδρα, ἐδώλιον, ἔδος, ἐνέδρα, καθέδρα.

Θέμ. sed- (ἐκ τῆς ρίζ. sed- καὶ τὰ ἴζω, ἔδος, ἔδρα, ἦμα, ἰδρῶ, λατ. sed-co=κάθημαι, sed-o=καταπαύω) καὶ μὲ τὸ πρόσφ. j, ἔδ-j-ομαι-ἔξομαι. Τὸ ρ. αὐξάνεται μόνον ἔξωτερ. λησμονηθείσης τῆς συνθέσεως (πρβλ. ἐπειγῶ). Τὸ μτβ. τοῦ ἔξομαι εἶναι τὸ ἴζω, ὃ ἰδέ. Προσκαθεζομαι=πολιτικῶς. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.).

ἐθέλω καὶ θέλω, πρτ. ἤθελον, μέλ. ἐθελήσω καὶ σπν. θελήσω, ἄορ. ἤθελῃσα (ὑποτ. ἐθελήσω, εὐκτ. ἐθελήσαιμι, προστ. ἐθελησον, ἄπαρ. ἐθελῆσαι, μτχ. ἐθελήσας), πρκ. ἠθέλῃακα, ὑπερσ. ἠθελήκειν. Παρὰ γ. ἐθελοντής, ἐθελούσιος, ἐθελοντί, θέλησις, θέλημα, ἀθέλητος.

Θέμ. θελ- καὶ μετὰ προθεμ. ε, ἐθελ- καὶ προσλήψει τοῦ πρόσφ. ε, ἐθελε- (καὶ πρὸ συμφ. ἐθελη-). Τὸ ἐθέλω εἶναι τὸ παλαιότερον καὶ δοκιμώτερον τὸ θέλω ἐμφανίζεται κυρίως μετὰ τὸ 250 π.Χ. Κατὰ τὸ ἤθελον, ἠθέλῃσα ἐσηματίσθησαν καὶ ὁ πρτ. καὶ ὁ ἄορ. τῶν ρημ. βούλομαι, δύναμαι καὶ μέλλω. Περὶ τῆς διαφορᾶς σημασίας τῶν ρ. βούλομαι, ἐπιθυμῶ καὶ θέλω, βλ. βούλομαι. Σύντ. Μὲ τελ. ἄπαρ. (καλῶς ἀκούειν θέλε), ἢ τίθεται ἀπολ., ἄνευ ἄντικ. (ἦν θεοὶ ἐθέλωσι).

ἐθίζω (=συνηθίζω τινά), πρτ. εἴθιζον, μέλ. ἐθιῶ, ἄορ. εἴθισα,

πρκ. εἴθικα, ὑπερσ. εἴθικειν. Μέσ. καὶ παθ. ἐθίζομαι, πρτ. εἰθίζομην, παθ. μέλ. ἐθίσθησομαι, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ. καὶ παθητ.) εἰθίσθην, πρκ. εἴθισμαι (γ' ἐν. εἴθισται=εἶναι καθιερωμένον), ὑπερσ. εἴθισμην. Π α ρ ά γ. εἴθισμα, εἴθιστέον, εἴθισμός, εἴθιστός.

Ἄρχικόν θέμ. ἐθ- (ἐκ ρίζ. σφθ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ ἔθω, ἔθος, ἦθος, λατ. *sue-sco*=συνηθίζω, *sue-tus*=συνηθισμένος) καὶ προσλήψει τῆς καταλήξε. -ίζω, ἐθίζω. Θέμ. ἀναλογ. ἐθιδ-. Αὔξ. καὶ ἀναδιπλασ. λαμβάνει εἰ διότι εἶχεν ἐν ἀρχῇ σ (ἐ-σφθ-ίζον-ἐσθίζον-ἐθίζον-εἴθισον). Τὸ ρ. δὲν δασύνεται ἂν καὶ εἶχε ἐν ἀρχῇ σ διότι ἀκολουθεῖ δασύ σύμφωνον, τὸ θ. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. καὶ ἄπαρ. (ἐθίζω τινά ποιεῖν τι). 2) Μὲ δύο αἰτ. ὧν ἡ μία συνήθ. σύστ. (ἐθίζω τινὰ ταυτά). Τὸ μέσ. μὲ ἄπαρ. (ἐθίζομαι διατρίβειν). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, πρός, πρό. Συνών. ἀσκάω, παιδεύω.

ἔθω (=συνηθίζω ὁ ἴδιος), εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. μόνον ὁ πρκ. εἴωθα μὲ σημασ. ἐνεστ., καὶ ὁ ὑπερσ. εἴωθειν ἢ εἴωθώς ἦν μὲ σημασ. πρτ.

Θέμ. σφθ- (βλ. ἐθίζω) καὶ κατ' ἔκτασιν σφθ-, ἐξ οὗ σέ-σφθ-α -σέ-σφωθ-α -εἴωθα, μὲ ἑταιροῦσιν (τοῦ η εἰς ω) καὶ ἀναπληρωματικῆν ἔκτασιν (βλ. λαμβάνω). Ἡ μτχ. τὸ εἴωθος=τὸ συνηθισμένο· τὸ ἐπίρρ. εἴωθότως=κατὰ τὰ συνηθισμένα. Σύντ. Συνήθ. μὲ ἄπαρ. (εἴωθα φοιτᾶν). Συνών. ἐθίζομαι, ἀσκούμαι.

εἰκάζω (=ἀπεικονίζω, παρομοιάζω, παραβάλλω, συμπεραίνω), πρτ. εἰκαζόν καὶ ἦκαζον, μέσ. ὡς ἐνεργ. εἰκάσομαι, ἄορ. εἰκασα καὶ ἦκασα, [πρκ. εἰκακα]. Παθ. εἰκάζομαι, πρτ. εἰκαζόμεν καὶ ἦκαζόμεν, παθ. ἄορ. καὶ ὡς μέσ. εἰκάσθην καὶ ἦκάσθην, πρκ. εἰκασμαι καὶ ἦκασμαι, ὑπερσ. εἰκάσμην καὶ ἦκάσμην. Π α ρ ά γ. εἰκαστής, εἰκαστικός, εἰκασία, εἰκασμα, εἰκασμός, εἰκαστός, εἰκαστέος.

Θέμ. εἰκ- καὶ μὲ τὴν κατάληξιν -άζω, εἰκάσω (περὶ τῆς ρίζ. βλ. εἶκω Β). Εἶναι τὸ μόνον ρ. τὸ ὁποῖον εἰς τοὺς ἀττικοὺς τρέπει τὸ εἰ εἰς η. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (εἰκάσω τινά ἢ τι=ἀπεικονίζω κάποιον ἢ κάτι). 2) μὲ αἰτ. καὶ εἰδ. ἄπαρ. (εἰκάσω τινά εἶναι=ὑποθέτω ὅτι...). 3) μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (εἰκάσω τί τιμ=παρομοιάζω κάτι πρὸς κάτι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. πρό, ἀπό, ἀντί, ἐξ. Συνών. τεκμαίρομαι.

εἶκω Α (=ὑποχωρῶ), πρτ. εἶκον, μέλ. εἶξω, ἄορ. εἶξα. Π α ρ ά γ. ὑπεικτέον.

Θέμ. *Fix-* (πρβλ. λατ. *vi-ito*=ἀποφεύγω ἐκ τοῦ *vic-ito*) καὶ μετὰ προθεμ. *e-*, *e-Fix-* -εἶκω. Τὸ ρ. μένει ἀνώτερον ὅπως καὶ τὰ *eirōg* καὶ *eirōs*. Παρασχηματισμός τοῦ εἶκω εἶναι τὸ εἰκάθω (ἐνεστ.) οὗ ἀπαντῶσιν οἱ τύποι: ἐνεστ. ὑποτ. εἰκάθω, εὐκτ. εἰκάθομαι, ἄπαρ. εἰκάθειν (ὄχι εἰκαθεῖν, διότι δὲν εἶναι ἄορ. β'), μτχ. εἰκάθων, πρτ. (ὄχι ἄορ. β') εἰκαθον (βλ. καὶ ἀμύνω, διώκω). Σύντ. 1) Μὲ δοτ. (εἶκω τινί). 2) σπν. μὲ γεν. καὶ δοτ. (οἱ νεώτεροι τοῖς πρσβυτέροις εἶκοναι τῆς ὁδοῦ). Σύνθ. *Παρεῖκω*=ὑποχωρῶ, ἐπιτρέπω· ἄπρσ. *παρεῖκει*=εἶναι δυνατόν, κατορθωτόν.

εἶκω Β (=ὀμοιάζω), εὐχρηστος ὁ πρκ. (μὲ σημασ. ἐνεστ.) εἶοικα (εἶοικας, εἶοικε κλπ., γ' πληθ. εἶοικασι καὶ εἶξασι, ὑποτ. εἶοικω κλπ., εὐκτ. εἶοίκωμι κλπ., προστ. ἄλλείπει, ἄπαρ. εἶοικέμαι καὶ εἶκέναι, μτχ. εἶοικώς, εἶοικυῖα, εἶοικός καὶ εἶκώς, εἶκυῖα, εἶκός) καὶ ὁ ὑπερσ. (μὲ σημασ. πρτ.) ἐφάειν. Π α ρ ά γ. εἶκελος (=ὀμοιος), εἶκῶν, εἶκότως (=εὐλόγως), ἐπεικίης (=πρέπων), ἀεικίης (=ἀπρεπής).

Θέμ. ἀσθ. *Fix-*, *ix-* καὶ *ixh*. *Fix-* -εἶξ ἢ καὶ τὸ εἰκάσω. Ὁ πρκ. ἐσχηματίσθη κανονικῶς ἐκ τοῦ θέμ. *Fix-* μὲ ἑταιροῦσιν: *Fē-Foux-a* -εἶοικα. Ὁ ὑπερσ. ἀρχικῶς ἠδέξθη κανονικῶς: ἠόικειν ἔγινε δὲ ἐφάειν κατ' ἀντιμεταχώρησιν, ἐναλλαγῆν δηλ. τοῦ χρόνου τῶν γειτονικῶν φωνηέντων η καὶ ο (ὡς ἠόρταζον - εἴορταζον, πόλῆος - πόλῶος)· τὸ εἰγεράφη. Τὰ εἶξασι, εἶκέναι, εἶκός ἐσχηματίσθησαν

ἐκ τοῦ ἀσθ. θέμ. ἰκ-. Τὸ οὐδ. τῆς μτχ. εἰκός=φυσικόν, ὀρθόν. Σύντ. 1) μὲ δοτ. (ἐ-οικά τι). 2) μὲ ἀπαρ. (ἐοικα θρηνεῖν). 3) μὲ κατηγορ. μτχ. (ἐοικατε ἡδόμενοι). Σύνων. φαίνομαι, δοκῶ.

εἶλον, εἰλόμην, βλ. αἰρέω-ῶ.

εἶλω ἢ εἶλλω καὶ **ἴλλω** καὶ **εἰλέω** (=τυλίσσω, συνωθῶ), [πρτ. εἶλσον, μέλ. εἰλήσω, ἀόρ. εἶλησα]. Παθ. εἰλοῦμαι, παθ. ἀόρ. εἰλήθην, πρκ. εἶλημαι. Π α ρ ά γ. εἶλημα, εἰλητός, ἀνείλησις.

Θέμ. εἶλ- καὶ ἰλ-. Ἐκ τοῦ θέμ. εἶλ- ἄνευ μὲν προσφύμ. τὸ εἶλω, προσλήψει δὲ τοῦ προσφ. j, τὸ εἶλλω (ἐκ τοῦ εἶλ-j-ω) καὶ τοῦ προσφύμ. ε τὸ εἰλ-έ-ω. Ἐκ τοῦ θέμ. ἰλ- προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, τὸ ἴλλω (ἐκ τοῦ ἰλ-j-ω). (Ρλξ. *Feil-* ἐκ τῆς ὁποίας καὶ τὰ ἀλής, ἀλλέω, ἀλία, ἡλιαία, οὐλ-αμός, ἰλ-η, ὄμ-ιλ-ος ἐλλίτω, λατ. *volno*, *elix*, *eileos*, πθ. ἀλέω-ῶ, ἄλωε). Τὸ εἰλέω εἶναι ἐκτεταμ. τύπος τοῦ εἶλω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (εἶλλω τινά ἢ τι). Σύνθ. Ἐνεἶλλω ἢ ἐνίλλω τι=θέτω τι ἐντός. Τὰ ἐξίλλω καὶ ἀπίλλω=ἀποκλείω.

εἶμαρται, βλ. μείρομαι.

εἶμι (=εἶμαι, ὑπάρχω), πρτ. ἦν καὶ ἦ, μέλ. ἔσομαι, ἀόρ. ἐγενόμην (=ὑπῆρξα), πρκ. γέγονα, ὑπερσ. ἐγενόνειν. Π α ρ ά γ. οὐσία, ὄντως, συνεστέον, ἐτεδός (=γνήσιος), ἔτυμος (=ἀληθής), ἔτυμολογία (=ἡ εὐρεσις τῆς πραγματικῆς ἀρχῆς τῶν λέξεων), πιθ. καὶ ἐσθλός (=ἀγαθός).

Θέμ. ἐσ-, ἐξ οὗ ἐσ-μι - εἶμι (πρβλ. λατ. *es-se, sum*, ἀντί *esum, es, est*, πρτ. *eram*, ἀντί *esam*). Ἡ ὀριστ. τοῦ ἐνεστ. ἐγκλινεται πλὴν τοῦ β' ἐν. προσ. εἰ. Ὅταν τὸ ρ. εἶναι ὑπαρκτικόν (σημαίνει δηλ. ὑπάρχω, ζῶ) διατηρεῖ τὸν τόνον παντοῦ. Ὁ ἀόρ., πρκ. καὶ ὑπερσ. ἐκ τοῦ γίνομαι. Σύντ. τὸ ρ. εἶναι συνδετικόν καὶ ὑπαρκτικόν. Ὡς συνδect. συνδέει τὸ ὑποκ. μὲ τὸ κατηγορ. Ὡς ὑπαρκτικόν χρησιμοποιεῖται μὲ τὴν ἔνοιαν τοῦ ὑπάρχω καὶ εἶναι οὐδέτ. διαθέσεως. Τὸ ἐστί μὲ τὰ κατηγορ. ἀνάγκη, ἄξιον, δυνατόν, εἰκός, χρῶσιν κ.ά. ἀποτελεῖ ἀπρσ. ἐκφράσεις, αἱ ὅποια ἔχουν ὑποκειμ. ἀπκρ. Τὸ εἶμι μὲ ἐμπροθ. προσδιωρ. ἔχει διαφορὰς σημασίας. *Εἶμι ἀπ' οἴκου*=εἶμαι μακρὰν τῆς πατρίδος. Ἐν εἰμοὶ ἐστί=ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ. Ἐστὶ πρὸς τινος=εἶναι ἰδιόν τινος. Τὸ γ' ἐν. πρὸς. ἀναβιβάζει τὸν τόνον: 1) εἰς ἐντόνους φράσεις: ἐστί μοι=ἔχω, ἐστὶν ὄς=κάποιος, ἐστὶν ὄτε=ἐνίοτε. 2) Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς προτάσεως ἢ ὅταν σημαίνει ὑπάρχει, εἶναι δυνατόν ἢ εἰς ἐρωτήσεις. 3) Μετὰ τὰς λέξεις οὐκ, μή, καί, εἰ, μὲν, ὅτι, ὡς, ἀλλά, τοῦτο. Ἀξιοσημείωτος ἢ φράσις οὐκ εἶμι ἐν ἑαυτοῦ=δὲν εἶμαι στὰ συγκριτὰ μου. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, μετά, περί, ἐν, ἐξ κ.ά. *Περίεμι*=ὑπερέχω, ἀπομένο. *Σύνεμι*=συναναστρέφομαι. Ἐν συνθέσει ἀναβιβάζει τὸν τόνον μόνον εἰς τὴν ὀριστ. καὶ προστ. τοῦ ἐνεστ.: *πάρεμι*, *πάρεμι* κλπ., *πάρισθι*, *πάρεσθε*: ἀλλὰ ὑποτ. *παρῶ*, *παρῆς* κλπ., εὐκτ. *παρεῖην* κλπ., *παρεῖμεν* κλπ., ἀπαρ. *παρεῖναι*, μτχ. *παρῶν*, πρτ. *παρῶν* κλπ., μέλ. (γ' ἐν.) *παρέσθαι*. Ἀπαντᾷ καὶ ἀπροσώπως: *ἐξεστί*=εἶναι δυνατόν (ἐν σχέσει μὲ ἐξωτερικὰ ἐμπόδια), *ἐνεστί* καὶ *ἐνι*=εἶναι δυνατόν (ἐν σχέσει μὲ ἐσωτερικὰ, τοῦ ὑποκειμένου, ἐμπόδια), *πάρεσθι* καὶ *πάραι*=μοῦ εἶναι εὐκολον, *πρόχειρον* μὲτεστί μοί τινος=μετέχω τινός. Σύνων. γίνομαι (περὶ διαφορὰς σημασι. βλ. γίνομαι).

εἶμι (=πορεύομαι, πηγαίνω) εἶ, εἶσι, δυῖκ. ἴτον, ἴτον, πλθθ. ἴμεν, ἴτε, ἴσαι, ὑποτ. ἴω, ἴης κλπ., εὐκτ. ἴοιμι, ἴοις κλπ. καὶ ἰοίην, ἰοίης κλπ., προστ. ἴοι, ἴτω, ἴτε, ἰόντων, ἴτωσαν καὶ ἴτων, ἀπαρ. ἰέμαι, μτχ. ἰάν, ἰοῦσα, ἰόν. Πρτ. ἦα καὶ ἦειν, ἦεις καὶ ἦεισθα, ἦει καὶ ἦειν, δυῖκ. ἦτον, ἦτην, πλθθ. ἦμεν, ἦτε, ἦσαν καὶ ἦσαν [μέλ. ἐπικ. εἶσομαι] (βλ. καὶ τὸ ρ. *ἔρχομαι*). Π α ρ ά γ. ἴτης (=τολμηρός), ἰταμός (=θρασύς), ἰσθμός, ἐξίτηλος (=ποῦ χάνει τὸ χρῶμα του, ξεθωριασμένος), εἰσιτήριον, ἰθός (=εὐθύς), οἶμος (=δρόμος), οἰστός (=βέλος), ἰτέον (=δεῖ ἰέναι), ἰτη-

τέον (=δεῖ ἰέναι), παριτητέα (=δεῖ παριέναι), προσ-ιτός, ἀμαζ-ιτός.

Θέμ. *ι-* και *κατ'* ἔκτασιν και ἑταιροῖωσιν *ει-* και *οι-* (Ριζ. *ι-*, ἐξ ἧς και τὰ *ι-της*, *ι-ταμός*, *οἶτος*, λατ. *eo*=εἶμι, ἀπαρ. *i-re*, οὐσ. *iter*=πορεία). Τὸ *εἶμι*, ὅπως φαίνεται και ἀπὸ τὸν τύπον, εἶναι ἐνεστώσ, ὅχι μέλλον· ἂν ἐναχθοῦ εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἔχη τὸ ρ. μελλοντικῆν σημασίαν τοῦτο συνέβη ὡς ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ σημασίας· ὡς δηλ. τὸ νεοελληνικὸν *πηγαῖνον* σημαίνει πολλὰκις και *πηγαῖνον* (τώρα, ἐνεστ.) και θὰ πάω (μέλ.), οὕτω ἐγένετο και μετὰ τὸ *εἶμι*. Ἐξ αὐτοῦ προήλθεν ἡ γνώμη ὅτι τὸ *εἶμι* εἶναι μέλλον. Λόγω τῆς ἰδιαζούσης αὐτῆς σημασίας του χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς ἀττ. πεζ. ὡς μέλ. τοῦ ἔρχομαι, ὅ ἰδέ. Ὡς τὸ *εἶμι*, και τὸ *εἶμι* συνθ. ἀναβιβάζει τὸν τόνον μόνον εἰς τὸν ἐνεστ. τῆς ὀριστ. και προστ. (ὀριστ. ἀπειμι, ἀπει, ἀπεισι, ἀπιμεν κλπ., προστ. ἀπιθι, ἀπιτε· ἀλλά: ἀπαρ. ἀπιένα, μτχ. ἀπιών, πρτ. ἀπιμεν, ἀπιτε, ἀπισαν). Οὐσ. τοῦ *εἶμι* εἶναι τὸ ὁδός, ὅθεν ὁδόν, ἐξοδον, πάροδον κλπ. ποι-εῖσθαι=ἰέναι, ἐξίέναι, παριέναι κλπ. Σύντ. βλ. ἔρχομαι. Σύνθ. Μετὰ τὰς προθ. ἀπὸ, παρά, κατά, ἀνά, ἐπί, πρὸς, πρὸ κ.ἄ. Συνών. ἐρχομαι, πορεύομαι, ἀφικνούμαι.

εἰργνύω και **εἰργνυμι** (=ἐμποδιζῶ τὴν ἐξοδον, ἐγκλείω), πρτ. εἰργνυον και εἰργνυν, μέλ. εἰρξω, ἀόρ. εἰρξα. Παθ. εἰργνυμαι, πρτ. εἰργνύμην, παθ. ἀόρ. εἰρχθην, πρκ. εἰργμαι, ὑπερσ. εἰργμην. Π α ρ ά γ. εἰρκτή.

Θέμ. *Ἔργ-* και μετὰ τὸ προθεμ. *ε* και τὸ πρόσφ. *νυ*, *ε-ἔργ-νυ-μι* - *ε-ἔργ-νυ-μι* - *εἰργνυμι* και *εἰργνύω*, βλ. και *εἶργω*. (Τὸ *Ἔ* συγγά. ὅταν ἀκολουθῆ σ ἢ ρ, γίνεται *δα-σεια*). Σύντ. Μετὰ αἰτ. (εἰργνυμί τινα). Σύνθ. Μετὰ τὰς προθ. σύν, κατά.

εἶργω (=ἐμποδιζῶ τὴν εἴσοδον, ἀποκλείω), πρτ. εἶργον, μέλ. εἶρξω, ἀόρ. εἶρξα. Παθ. εἶργομαι, πρτ. εἶργόμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. εἶρξομαι, παθ. ἀόρ. εἶρχθην, πρκ. εἶργμαι, ὑπερσ. εἶργμην. Π α ρ ά γ. ἄερκτος (=ἀνοικτός, ἀνεμπόδιστος).

Θέμ. *Ἔργ-* και μετὰ προθεμ. *ε*, *εἶἔργω*, *εἶἔργω*, (*ἔργω* ποιητ.), *εἶργω*. (Ἐκ τῆς ριζ. *Ἔργ-* και τὰ *εἰργνυμι*, *εἰργμός*, *ἔρκος*, *Λυκοῦργος*, λατ. *urg-eo*=σπρώγω). Σύντ. 1) μετὰ αἰτ. και γεν. (εἶργω τινά τινας). 2) μετὰ αἰτ. και ἀπαρ. μετὰ τοῦ μὴ (εἶργει τόνδε μὴ θανεῖν νόμος). Σύνθ. Μετὰ τὰς προθ. ἐξ, ἀνά, ἀπὸ, διὰ, κατά, περί. Ἀπειργω=ἀναχαιτίζω. Διειργω=ἀποκρούω. Συνών. κολύω.

εἶρω (=δένω, πλέκω, ἀραθιάζω), πρτ. εἶρον, ἀόρ. εἶρα, πρκ. εἶρα. Μέσ. και παθ. εἶρομαι (=ἀραδιάζω, συντάσσω κατὰ παράταξιν), πρκ. εἶρμαι, ὑπερσ. εἶρομην. Π α ρ ά γ. σειρά, εἶρμός, ἔρμα, ὀρμαθός.

Θέμ. *σερ-* (πρβλ. λατ. *ser-o*=εἶρω, σειρά, ἔρμα) και μετὰ τὸ πρόσφ. *ι*, *σέρ-ι-ω* - *σέρω* - *εἶρω*. (Διαφορετικῆς ἀρχῆς τὸ ποιητ. *εἶρω*=λέγω, θέμ. *Ἔρω*, πρβλ. μέλ. *ἔρω* τοῦ λέγω). Σύντ. Μετὰ αἰτ. (εἶρω τι). Σύνθ. Παφείρω=παρεμβάλλω, προσδένω. Συνείρω=συνδέω. Διείρω=διαπερνῶ.

εἰρωνεύομαι (=προσποιοῦμαι ἄγνωσιν, ὑποκρίνομαι ὅτι δὲν γνωρίζω τι διὰ τὸ περιπλέξω τινά), και μέλ. εἰρωνεύομαι. Π α ρ ά γ. εἰρωνεία, εἰρωνικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *εἶρων* (ὅπερ ἐκ τοῦ *εἶρω*=λέγω, βλ. σημ. εἰς *εἶρω*) προσλήψεως τῆς καταλήξεως. -εῖομαι. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. προσποιοῦμαι.

εἶωθα, βλ. **ἔθω**.

ἐκκλησιάζω (=λαμβάνω μέρος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου, συνέρχομαι εἰς συνέλευσιν, συγκαλῶ τὴν ἐκκλησίαν, συζητῶ εἰς αὐτήν), πρτ. ἐξεκκλησιάζον και ἡκκλησιάζον, μέλ. ἐκκλησιάζω, ἀόρ. ἐξεκκλη-

σίασα καὶ ἡκκλησίασα, πρκ. καὶ ὑπερσ. περιφραστ. Π α ρ ά γ. ἐκκλη-
σιαστής, ἐκκλησιαστικός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐκκλησία, ὅπερ ἐκ τοῦ ἐκκλητος (ἐκκαλῶ)=δια-
τητής, προσλήθει τῆς καταλήξεως -αζω, κατὰ τὸ ἀγορά -ἀγοράζω. Τὸ ρ. λαμβά-
νει τὴν αὐξησην καὶ ὡς ἐάν ἦτο σύνθετον (πρβλ. καθεύδω, καθίζω, κάθημαι). Σύντ.
Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). Συνών. ἐκκλησίαν ποιῶ ἢ ἀθροίζω.

ἐκῶν, ἐκοῦσα, ἐκὼν (=θέλων), μτχ., ἦτις κατήντησεν ἐπίθετον.

Ρίζ. *Ἔκ-*, ἐξ ἧς καὶ τὰ ἔκλος (=ἦσυχος), ἄκων (ἐκ τοῦ ἀφέκων, α στερ.), ἔ-
κητι (=τῆ θέλησει) καὶ ἡ πρόθ. ἐνεκα. Σύντ. Ἡ μτχ. ἐκῶν (ὅπως καὶ τὸ ἄκων,
ἄκουσα, ἄκων) ἐχρησιμοποιεῖτο ἀρχικῶς ὡς τροπικῆ, σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως κατή-
τησεν ἐπίθετον. Ἀμφότερα ἔχουν συνήθως ἐπιφρην. τροπικὴν σημασίαν (οὐδεὶς
ἐκῶν ἀμαρτάνει).

ἐλαττώ-ω (=ἐλαττώνω, μικρύνω, καταβιβάζω), πρτ. ἡλάττων,
μέλ. ἐλαττώσω, ἄορ. ἡλάττωσα, πρκ. ἡλάττωκα. Μέσ. καὶ παθ. ἐλατ-
τούμαι (=ὑποβιβάζομαι, μειώνομαι, νικῶμαι), πρτ. ἡλαττούμην, μέσ.
μέλ. ἐλαττώσομαι, παθ. μέλ. ἐλαττωθήσομαι, παθ. ἄορ. ἡλαττώθην,
πρκ. ἡλάττωμαι, ὑπερσ. ἡλαττώμην Π α ρ ά γ. ἐλάττωσις, ἐλάττωμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐλάττω (συγκριτικοῦ τοῦ ποιητ. ἐπιθ. ἐλαχῦς=μικρὸς) κατὰ
τὰ εἰς -ῶ. Σύντ. τὸ ἐνεργ. 1) μὲ αἰτ. (ἐλαττώ τὴν πόλιν=βλάπτω τὴν πόλιν). 2)
μὲ αἰτ. καὶ γεν. (ἐλαττώ τινά τινος=ἀφαιρῶ τι ἀπό τινος). Τὸ μέσ. 1) μὲ δοτ. (ἐ-
λαττούμαι τῷ πολέμῳ=νικῶμαι εἰς τὸν πόλεμον). 2) μὲ γεν. (ἐλαττούμαι τινος=
εἶμαι εἰς χειροτέραν θέσιν ἀπὸ κάποιου). Συνών. μειῶω-ῶ, ἡττάμαι-ῶμαι.

ἐλαύνω (ἄ) (=πηγαίνω ἔφιππος ἢ μὲ ἄμαξαν, καταδιώκω), πρτ.
ἤλαυνον, μέλ. ἐλῶ (ἐλῶς, ἐλῶ, ἐλῶμεν, ἐλῶτε, ἐλῶσι, εὐκτ. ἐλῶμι, ἐλῶς,
ἐλῶ, ἐλῶμεν, ἐλῶτε, ἐλῶεν, ἀπαρ. ἐλᾶν, μτχ. ἐλῶν, ἐλῶσα, ἐλῶν), ἄορ.
ἤλασα, πρκ. ἐλήλακα, ὑπερσ. ἐληλάκειν. Παθ. ἐλαύνομαι, πρτ. ἤλαυ-
νόμην, μέσ. μέλ. ἐλάσομαι, παθ. μέλ. ἐλαθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἤλασάμην,
παθ. ἄορ. ἤλαθην, πρκ. ἐλήλαμαι, ὑπερσ. ἐληλάμην. Π α ρ ά γ. ἐλασις,
ἐλατήρ (ἐξ οὗ τὸ ἐλατήριος, -ον), ἐλάτης (ἐξ οὗ βοηλάτης κλπ.), διέλα-
σις, ἐξέλασις, προέλασις, ἐλατός (=ποῦ μποροῖ νὰ πλατύνῃ διὰ τῶν
κτυπημάτων τῆς σφύρας), εὐήλατος, ἐλατέον.

Θέμ. ἐλα- (ρίζ. ἐλ-, ἐξ ἧς καὶ τὸ ποιητ. ἐλάω καὶ πιθ. τὸ ὄμηρ. ἰάλλω=ρίπτω,
ἐκτείνω), καὶ μὲ τὸ πρόσφωνα νν, ἐλα-νν-ω καὶ ἀντιμεταθέσει τῶν γραμμάτων ν
καὶ ν, ἐλαίνω. Ὁ πρκ. λαμβάνει ἀπ. ἀναδιπλασ. Ἐκ τῆς προστ. τοῦ ποιητ. ἐλάω,
ἐλα, τὸ νεοελληνικὸν ἐλα. Σύντ. ἀρχικῶς τὸ ρ. ἦτο μτβ. καὶ συνετάσσετο μὲ αἰτ.
(ἐλαύνω τι) ἀργότερον παρελείφθη ἡ αἰτ. καὶ τὸ ρ. κατήντησεν ἀμτβ. (=προχωρῶ,
πορεύομαι). Σύνθ. Ἀπελαύνω=επιστρέφω. Διελαύνω=διέρχομαι. Ἐξέλαίνω=
προχωρῶ. Παρελαύνω (τινὸς)=περῶ ἐμπρὸς ἀπὸ κάποιου. Ὑπελαύνω=τρέχω
πρὸς τὰ πλάγια. Συνών. ἄγω, χωρῶ.

ἐλέγχω (=ἐξετάζω, ἐρευνῶ, ἀποδεικνύω, κατηγορῶ, ἐπιπλήττω),
πρτ. ἤλεγchon, μέλ. ἐλέγξω, ἄορ. ἤλεγξα. Παθ. ἐλέγχομαι, πρτ. ἤλεγ-
χόμην, παθ. μέλ. ἐλεγθήσομαι, παθ. ἄορ. ἤλέγχθην, πρκ. ἐλήλεγμαι
(ἐλήλεγξαι, ἐλήλεγκται, ἐληλέγεσθα, ἐλήλεγχθε, ἐληλεγμένοι εἰσί,
ὑποτ. ἐληλεγμένος ὦ κλπ., εὐκτ. ἐληλεγμένος εἶην κλπ., προστ. ἐλή-
λεγξο, ἐληλέγξθω, ἐλήλεγχθε, ἐληλέγχθω, ἀπαρ. ἐληλέγχθαι, μτχ.
ἐληλεγμένος), ὑπερσ. ἐληλέγμην (ἐλήλεγξο, ἐλήλεγκτο, ἐληλέγεσθα,

ἐλήλεγχθε, ἐληλεγμένοι ἦσαν). Π α ρ ά γ. ἐλεγκτός, ἐλεγκτέον, ἐλεγ-κτής, ἐλεγκτικός.

Θέμ. ἐλεγχ-. Ὁ παθ. πρκ. λαμβάνει ἀττ. ἀναδιπλασ. Σύντ. τὸ ἐνεργ. 1) μὲ αἰτ. (ἐλέγγω τινά ἢ τι). 2) μὲ κατηγορ. μτχ. εἰς τὸ ἀντικ. (ἐξήλεξα Φίλιππον ἀδικούντα). Τὸ παθητ. μὲ κατηγορημ. μτχ. εἰς τὸ ὑποκ. (ἐλεγχθήσεται ψευδομένος). Σύνθ. Ἀπελέγγω=ἀνασκευάζω. Διελέγγω=ἐντελῶς ἐλέγγω. Σινών. ἐρευνῶ.

ἐλεέω-ῶ (=λυποῦμαι τινά), πρτ. ἡλέουν, μέλ. ἐλεήσω, ἀόρ. ἡλέησα. Παθ. ἐλεοῦμαι, πρτ. ἡλεοῦμην, μέσ. μέλ. ἐλεήσομαι, παθ. μέλ. ἐλεηθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἡλεήθην, πρκ. ἡλέημαι, ὑπερσ. ἡλεήμην. Π α ρ ά γ. ἐλεήμων, ἀνελέητος (=σκληρός).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἔλεος (ὁ)=λύπη, ἐξ οὗ καὶ ἐλεεινός (=ἄξιος λύπης). Θέμ. ἐλεε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐλεῶ τινά). Σινών. οἰκτίρω.

ἐλελιζω (=ἐκβάλλω πολεμικὴν κραυγὴν), πρτ. ἡλέλιζον, ἀόρ. ἡ-λέλιξα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιφανήματος ἐλελεῦ (πολεμικῆς κραυγῆς κατὰ τὴν μάχην), προσλήψει τῆς καταλήξε. -ιζω. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνεῖ ἀντικ.). Σινών. ἀλαλάζω.

ἐλευθερόω-ῶ (=ἐλευθερώνω), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὰ εἰς -ῶ. Π α ρ ά γ. ἐλευθέρωσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐλεύθερος, ὅπερ ἐκ τοῦ προθεμ. ε καὶ θέμ. συγγενοῦς πρὸς τὸ λατ. *liber*=ἐλεύθερος (πρβλ. *levis*=ἐ-λαφ-ρός, *ruber*=ἐ-ρυθ-ρός). Θέμ. ἐλευθερο-. Ἐκ τοῦ ἐλεύθερος τὰ ἐλευθερία καὶ ἐλευθέριος. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐλευθερῶ τινά ἢ τι). Σινών. λύω. Ἀντίθ. δουλῶ.

ἐλήλυθα, βλ. ἔρχομαι.

ἐλίττω καὶ **ἐλίσσω** καὶ ἰων. **εἰλίσσω** (=τυλίσσω, γυρίζω, κινῶ ταχέως), συνήθως σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀνά, περί, ἐν. Πρτ. εἰλιπτον καὶ εἰλισσον, μέλ. εἰλιζω, ἀόρ. εἰλιξα. Παθ. ἐλίττομαι καὶ ἐλίσσομαι, πρτ. εἰλιπτόμην καὶ εἰλισσόμην, μέσ. μέλ. ἐλίξομαι, [μέσ. ἀόρ. εἰλιζάμην], παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) εἰλιχθην, πρκ. εἰλιγμαι, ὑπερσ. εἰλιγμην. Π α ρ ά γ. ἐλιγμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *εἰλιξ*, γεν. *εἰλικος* [ρίζ. *Feil-* ἐξ ἧς καὶ τὰ *εἶλω*, λατ. *vol-no*=ἐλί-σω, ἴσω καὶ τὸ *ἀλέω-ῶ* βλ. σημ. εἰς *εἶλω*). Θέμ. *Feilik-* καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, *Feilik-j-ω* - ἐλίττω - ἐλίσσω. Τὸ ἰων. *εἰλίσσω* ἐσχηματίσθη καὶ ἐκ προθεμ. *e*, *eFeilik-j-ω* - ἐλίσσω - εἰλίσσω. Ἡ ἀνώμαλος ἀύξησις καὶ ἀναδιπλασιασμός εἰ καὶ ἡ δασεία ἐκ τοῦ ἐν ἀρχῇ *F* (ἐ-*F*ελίττον - ἐ-*F*ελίττον - εἰλιπτον, *Fe-F*ελικ-μαι - ἐ-*F*ελιγμαι=εἰλιγμαι κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐλίττω τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, περί, ἐξ, ἐν, Σινών. περιβάλλω.

ἔλκω (=σύρω), πρτ. εἶλκον, μέλ. ἔλξω [καὶ ἐλκύσω], ἀόρ. εἶλκυσα [καὶ εἶλξα], πρκ. εἶλκυκα, ὑπερσ. εἶλκύκειν. Μέσ. καὶ παθ. ἔλκομαι, πρτ. εἰλκόμην, παθ. μέλ. ἐλκυσθήσομαι [καὶ ἐλχθήσομαι], μέσ. ἀόρ. εἰλκυάμην, παθ. ἀόρ.εἰλκύσθην [καὶ εἶλχθην], πρκ. εἰλκυμαι, ὑπερσ. εἰλκύσμην. Π α ρ ά γ. ἔλξις, ὄλκας, ἐλκτός, ἐλκτέον, συνελκυστέον, ἐλκυστίνδα.

Θέμ. *σεικ-*, *ελκ-* (ἐκ τῆς ρίζ. *σεικ-* καὶ τὰ ὀλή, ὀλκός, ἐλκυστάζω, αὐλαξ, πρβλ. λατ. *sulcus*=ὄλκος, αὐλαξ), ἐξ οὗ *ἐλκυ-* καὶ *ἐλκυ-* (ὅταν προστίθενται καταλήξεις ἀρχόμεναι ἀπὸ *θ* ἢ *μ*). Ὁ ἐνεστώς *ἐλκίω* εἶναι πολὺ μτγν. Ἡ ἀνωμαλία

τῆς αὐξήσ. καὶ τοῦ ἀναδιπλασ. εἰ φαινομενικῆ λόγῳ τοῦ ἐν ἀρχῇ σ. *Σύντ.* Μὲ αἰτ. (ἐλκω τινά ἢ τι). *Σύνθ.* Μὲ τὰς προθ. ἀνά, κατά, σύν, περί κ.ά. *Ανέλικω=ἀνωψῶ, σύρω ἔξω. *Εφέλικω=σύρω κατόπιν μου. *Προσέλικω*=σύρω πρὸς ὠρισμένον σημεῖον. *Υφέλικω=σύρω ἀπὸ κάτω. *Συνών.* σύρω. **Αντίθ.* ὠθῶ.

ἐλπίζω (=ἐλπίζω, περιμένω), πρτ. ἤλπιζον, μέλ. ἐλπιδῶ, ἄορ. ἤλπισα, πρκ. ἤλπισκα, ὑπερσ. ἤλπικειν, Παθ. ἐλπίζομαι, πρτ. ἤλπιζόμην, παθ. ἄορ. ἤλπισθην, πρκ. ἤλπισμαι. Π α ρ ἄ γ. ἐλπιστός, ἀνέλπιστος, δυσέλπιστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐλπίς (ρίζ. *ἔλπ-*, ποιητ. *ἐλπω*, ἐπιτεταμένος τύπος τῆς βολ- ἐξ ἧς τὸ βούλομαι). Θέμ. ἐλπίθ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, ἐλπίθ-*j*-ω - ἐλπίζω. *Σύντ.* 1) Μὲ αἰτ. (ἐλπίζω τι). 2) μὲ δοτ. (ἐλπίζω τινί). 3) μὲ ἀπαρ. (ἐλπίζε... λήσειν). *Συνών.* προσδοκῶ-ῶ. **Αντίθ.* δέδουκα.

ἐλόν, ἐλόμενος, ἐλεῖν, ἐλέσθαι, βλ. αἰρέω-ῶ.

ἐμέω-ῶ (=ξερῶ) πρτ. ἤμουν, μέλ. (συνηρ.) ἐμῶ, μέσ. μέλ. (μὲ ἔνεργ. σημασι.) ἐμοῦμαι, ἄορ. ἤμεσα, [πρκ. ἐμήμεκα, ὑπερσ. ἐμημέκειν]. Παθ. ἐμοῦμαι, παθ. μέλ. ἐμεθήσομαι, παθ. ἄορ. ἤμέθην, πρκ. ἐμήμεσμαι. Π α ρ ἄ γ. ἔμεσις, ἔμετος, ἐμετιάω-ῶ.

Θέμ. ἀρχικὸν ἐμεσ- ἐξ οὗ, μὲ ἀποβολὴν τοῦ σ, ὃ ἐνεστώς (ἐμέσ-ω - ἐμέω-ῶ) καὶ οἱ λοιποὶ συνηρημ. χρόνοι. Εἰς τὸν ἄορ. ἐγένετο ἀπλοποίησις τῶν δύο σ εἰς ἓν. (Ρίζ. *ἔμ-*, πρβλ. λατ. *vomo*=ἐμῶ). *Ο πρκ. λαμβάνει ἀττικ. ἀναδιπλασ. *Σύντ.* Μὲ αἰτ. (ἐμῶ τι). *Σύνθ.* Μὲ τὰς προθ. ἐν καὶ ἐξ. *Συνών.* ἐξερεύγω, ἐξεράω-ῶ (ἐξ οὗ τὸ νεοελλην. ξερῶ).

ἐμπεδώω-ῶ (=στερεῶνω, ἀσφαλίζω), πρτ. ἤμπέδουν, μέλ. ἐμπεδώσω, ἄορ. ἤμπέδωσα. Π α ρ ἄ γ. ἐμπέδωσις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐμπεδος=σταθερὸς (ἐν καὶ πέδον=γῆ, ἔδαφος· ἐκ ρίζ. *πεδ-*, ἐξ ἧς καὶ πούς, λατ. *pes*, γεν. *ped-is*, *πεζ-ός*, *πέδ-η*, *πέδ-ι-λον*). Τὴν αὐξήσιν λαμβάνει κανονικῶς, ὡς παρασύνθετον, ἐξωτερικῶς. *Σύντ.* Μὲ αἰτ. (ἐμπεδῶ τι). *Συνών.* βεβαίω, στερεῶω-ῶ.

ἐμποδιζω, πρτ. ἐνεπόδιζον, μέλ. ἐμποδιῶ. Παθ. ἐνεστ. ἐμποδίζομαι, παθ. μέλ. ἐμποδισθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐνεποδίσθην, πρκ. ἐμπεπόδισμαι. Π α ρ ἄ γ. ἐμπόδισμα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς ἐν καὶ τοῦ ποδιζω=δένω τοὺς πόδας (ὅπερ ἐκ τοῦ πούς· βλ. ἐμπεδώω-ῶ), τοῦ ὁποίου ἀπαντᾷ μόνον ὁ παθ. ἄορ. ποδισθείς καὶ ἡ μετ. τοῦ παθ. πρκ. πεποδισμένος. *Σύντ.* τὸ ἐνεργητ. 1) μὲ αἰτ. (ἐμποδιζω τινά ἢ τι). 2) μὲ δοτ. (ἐμποδιζω τινί=γίνομαι ἐμπόδιον εἰς κάποιον). Τὸ μέσ. μὲ ἀπαρ. (ἐμποδίζομαι πράττειν τι). *Συνών.* κολῶ. **Αντίθ.* ἀφίημι, ἔαω-ῶ.

ἐμπολάω-ῶ (=ἐμπορεύομαι, κερδίζω), πρτ. ἤμπόλων, μέλ. ἐμπολήσω, ἄορ. ἤμπόλησα, πρκ. ἤμπόληκα, ὑπερσ. ἤμπολήκειν. Παθ. ἐμπολώμαι (=κερδίζω ἐμπορευόμενος), πρτ. ἤμπόλωμην, παθ. μέλ. ἐμποληθήσομαι, παθ. ἄορ. ἤμπόληθην, πρκ. ἤμπόλημαι. Π α ρ ἄ γ. ἐμπόλησις (=πώλησις), ἐμπόλημα, ἐμπολητὸς (=ἀγοραστὸς), ἀπεμπόλησις (=προδοσία).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐμπολή=ἐμπόρευμα. (Ρίζ. *πελ-* ἧτις ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ πωλῶ, πέλω, πέλομαι). Αὐξάνεται κανονικῶς. *Σύντ.* μὲ ἀπλήν αἰτ. (ἐμπολῶ τι), ἢ (σύνθ.) μὲ αἰτ. καὶ γεν. τῆς ἀξίας (ἀπεμπολῶ τί τινος). *Σύνθ.* *Απεμολῶ=πωλῶ, προδίδω. *Ἐξεμολῶ=ξεπουλῶ. *Συνών.* κερδαίνω, ἐμπορεύομαι.

ἐμπορεύομαι, μέσ. ἀποθ., μέλ. ἐμπορεύσομαι καὶ ἀόρ. ἐνεπορευ-
σάμην. Π α ρ ά γ. ἐμπόρευμα, ἐμπορευτικός, ἐμπορευτέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐμπορος=ταξιδευτής (ἐν καὶ πόρος=ρίζ. περ-,
ἐξ ἧς καὶ τὸ περῶν) προσλήψει τῆς καταλήξε. -νομαι (βλ. πορεύω). Σύντ. Μὲ αἰτ.
(ἐμπορεύομαι τι).

ἐμφανίζω (=κάννω τι φανερόν, δεικνύω, παρουσιάζω), πρτ. ἐν-
εφάνιζον, μέλ. ἐμφανιῶ, ἀόρ. ἐνεφάνισα, πρκ. ἐμπεφάνικα, ὑπερσ.
ἐνεπεφάνικειν. Π α ρ ά γ. ἐμφάνισις, ἐμφανιστέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐμφανής (ἐν καὶ φαίνω) προσλήψει τῆς καταλήξε.
-ίζω. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ἐμφανίζω τι). 2) μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (ἐμφανίζω τινί τι).

ἐναγίζω (=καθιερωῶ, θυσιάζω εἰς νεκρούς), μέλ. ἐναγιῶ καὶ ἀόρ.
ἐνήγισα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐναγής=καταραμένος (ἐν καὶ ἄγος=κατάρα· περὶ
ρίζ. βλ. ἀγνεύω) προσλήψει τῆς καταλήξε. -ίζω. Σύντ. Μὲ δοτ. (ἐναγίζω τινί).

ἐναντιόομαι-οὔμαι (=ἐναντιώνομαι), πρτ. ἤναντιούμην, μέσ. μέλ.
ἐναντιώσομαι, παθ. μέλ. ἐναντιωθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἤναντιώθην, πρκ.
ἤναντιώμαι, ὑπερσ. ἤναντιώμην. Π α ρ ά γ. ἐναντίωσις, ἐναντιώμα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐναντίος (ἐν καὶ ἀντίος). Θεμ. ἐναντιο-. Αὐξάνεται
καὶ ἀναδιπλασ. κανονικῶς ἔξωτερ. Σύντ. 1) Μὲ δοτ. (ἐναντιοῦμαι τινί). 2) Μὲ δο-
τικὴ καὶ ἀπαρ. (ἐναντιοῦμαι τινὶ πράττειν...). Σύντ. Ἐναντιώσομαι, ἀνθίσταμαι.
Ἐναντιώθην, ἀνθίσταμαι, ἀνθίσταμαι.

ἐνδοιάζω (=διστάζω), πρτ. ἐνεδοίαζον καὶ ἀόρ. ἐνεδοίασα. Παθ.
ἐνδοιάζομαι, πρτ. ἐνεδοιαζόμην, παθ. ἀόρ. ἐνεδοιάσθην. Π α ρ ά γ.
ἐνδοιαστός (=ἀμφίβηλος, ἀβέβαιος), ἐνδοιασμός, ἀνενδοιαστός (=ἀ-
δισταχτος).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς φράσεως ἐν δοιῇ εἰμι (δοιῇ ποιητ=ἀμφιβολία·
πιθ. ἐκ ρίζ. συγγενοῦς πρὸς τὴν τοῦ δαίδω=φοβοῦμαι) ἀνευ διαμέσου ὀνόματος (ρῆ-
μα δοιάω δὲν ἀπαντᾷ εἰς τοὺς δοιμούς). Σχηματίζεται προσλήψει τῆς καταλήξε.
-άζω. Σύντ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). Σύντ. διστάζω.

ἐνεγκεῖν, ἐνεγκών, ἐνήνοχα, ἐνήνεγμα, βλ. φέρω.

ἐνεδρεύω (=κάννω καρτέρι, παραμονεύω), πρτ. ἐνήδρευον, μέλ.
ἐνεδρεύσω, ἀόρ. ἐνήδρευσα. Παθ. ἐνεδρεύομαι, πρτ. ἐνηδρευόμην, μέσ.
μέλ. ὡς παθ. ἐνεδρεύσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐνηδρευσάμην, παθ. ἀόρ. ἐνη-
δρεύθην, πρκ. ἐνήδρευμαι, Π α ρ ά γ. ἐνέδρευμα, ἐνεδρευτής, ἐνεδρεία
(=ἐνέδρα).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐνέδρα (ἐν+ἔδρα, βλ. ἔζομαι) προσλήψει τῆς κα-
ταλήξε. -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεύω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐνεδρεύω τινά). Σύντ.
ἐλλογάω-ῶ.

ἐνέπω καὶ ἐννέπω (=λέγω, διηγούμαι), πρτ. ἔννεπον, μέλ. ἐνι-
σπήσω καὶ ἐνίψω, ἀόρ. β' ἐνισπον (ὑποστ. ἐνίσπω, εὐκτ. ἐνισπομι, προστ.
ἐνισπε καὶ ἐνισπεσ, ἀπαρ. ἐνισπεῖν).

Ἡ ρίζ. εἶναι σεπ- (πρβλ. ἔσπετε ἐκ τοῦ σέ-σεπ-ετε, λατ. in-sec-e=ἔννεπε, πιθ.
καὶ inquam=λέγω) συγγενῆς πρὸς τὴν ἔσπε-, ἐξ ἧς εἶπον καὶ ἔπος, τὸ δὲ ἐνέπω
προῆλθεν ἐκ τοῦ ἐνσέπω. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (ἐννέπω μῦθον). 2) μὲ ἀπαρ. (καῖνος ἐν-
νεπον αἰνεῖν καὶ τὸν ἐχθρόν καλὰ ρέζοντα). Σύντ. φημί, λέγω.

ἐνεχυράζω (=λαμβάνω ἐνέχυρον), πρτ. ἠνεχυράζον, μέλ. ἐνεχυράσω, ἄορ. ἠνεχυράσα. Παθ. μόνον ὁ παθ. ἄορ. ἠνεχυράσθη. Π α ρ ἄ γ. ἐνεχυρασία (=ὑποθήκη), ἐνεχυραστός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐνέχυρον (ἐν καὶ ἐχυρός=ἀσφαλής, ἰσχυρός· τὸ ἐχυρός ἐκ τοῦ ἔχω, ὁ ἰδέ), προσλήψει τῆς καταλήξε, -αζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐνεχυράζω τι). Συναίν. ἐγγράω-ῶ.

ἐνθουσιάζω καὶ **ἐνθουσιάζω-ῶ** (=εἶμαι θεόληπτος, ἐνθουσιάζομαι), πρτ. ἐνεθουσιάζον, μέλ. ἐνθουσιάζω, ἄορ. ἐνεθουσίασα. Π α ρ ἄ γ. ἐνθουσίασις, ἐνθουσιασμός, ἐνθουσιαστικός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐνθεος=θεόληπτος. Σύντ. συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.) σπν. μὲ δοτ. (ἐνθουσιῶ τινι). Συναίν. ἐνθουσιασῶ ἔχομαι.

ἐνθυμέομαι-οῦμαι (=ἔχω κάτι εἰς τὸν νοῦν μου, σκέπτομαι), πρτ. ἐνεθυμούμην, μέσ. μέλ. ἐνθυμήσομαι, [παθ. μέλ. ἐνθυμηθήσομαι], παθ. ἄορ. (μὲ ἐνεργ. σπρασ.) ἐνεθυμήθην, πρκ. ἐντεθύμηναι, ἐνετεθυμήμην. Π α ρ ἄ γ. ἐνθύμησις, ἐνθύμημα, ἐνθυμητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς φράσεως ἐν θυμῷ τίθημι (θυμός=νοῦς, καρδία) ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Αὐξάνεται ἐσωτερικῶς ὡς παρασύνθετον μὲ πρῶτον συνθετ. πρῶθ. (βλ. Εἰσαγωγήν). Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (ἐνθυμούμαι τι=σκέπτομαι κάτι). 2) μὲ γεν. (ἐνθυμούμαι τίνος=διαρκῶς ἔχω τι εἰς τὸν νοῦν μου). 3) μὲ ἐξερητμ. πρότασιν (ἐνθυμούμαι ὅτι, ὡς...). Συναίν. διανοοῦμαι, σκοπῶ.

ἐννοέω-ῶ (=σκέπτομαι, ἔχω εἰς τὸν νοῦν, διανοοῦμαι), πρτ. ἐνενοοῦν, μέλ. ἐννοήσω, ἄορ. ἐνενοήσα, πρκ. ἐνενοήσα, ὑπερσ. ἐνενοήκειν. Μέσ. ἐννοοῦμαι (=σκέπτομαι), πρτ. ἐνενοοῦμην, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐνενοήθην. Π α ρ ἄ γ. ἐννόησις, ἐννοητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐν κῆ ἔχειν. Θέμ. ἐννοε- (βλ. καὶ ποέω-ῶ). Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (ἐννοῶ τι=συλλογίζομαι κάτι). 2) μὲ γεν. (ἐννοῶ τίνος=ἔχω ἰδέαν τίνος). 3) μὲ κατηγορ. μτχ. (ἐννοῶ τίνος ποιοῦντός τι). 4) μὲ ἀπαρ. (ἐννοεῖς ἡμᾶς προδοῦναι;). 5) μὲ ἐξερητμμένην πρότασιν (ἐννοῶ ὅτι, μή...). Συναίν. ἐνθυμοῦμαι.

ἐνοχλέω-ῶ, πρτ. ἠνώχλων, μέλ. ἐνοχλήσω, ἄορ. ἠνώχλησα, πρκ. ἠνώχληκα, ὑπερσ. ἠνώχληκειν. Παθ. ἐνοχλοῦμαι, πρτ. ἠνωχλούμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) ἐνοχλήσομαι, παθ. μέλ. ἐνοχληθήσομαι, παθ. ἄορ. ἠνωχλήθην, πρκ. ἠνωχλήμα, ὑπερσ. ἠνωχλήμην. Π α ρ ἄ γ. ἐνόχλησις, ἐνοχλητέον, ἀνενόχλητος, ἐνόχλημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς ἐν καὶ τοῦ ποιητ. ὀχλέω (ὑπερ ἐκ τοῦ ὀχλος=θύρβος, πλῆθος· βλ. ἔχω). Τὸ ρ. αὐξάνεται καὶ ἐξωτερικῶς (πρβλ. ἀμφισβητῶ). Σύντ. Μὲ αἰτ. ἢ δοτ. (ἐνοχῶ τινι ἢ ἐνοχλῶ τινι). Συναίν. πράγματα παρέχω τινί.

ἐντέλλομαι (=δικτάσω), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἐνετελλόμην, μέλ. ἐντελοῦμαι, ἄορ. ἐνετελάμην, πρκ. ἐντέταμαι, ὑπερσ. ἐνετετάμην. Π α ρ ἄ γ. ἐντολή, ἐνταλαμα.

Θέμ. τελ- καὶ κατά μετάπτωσιν ταλ-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. j, ἐντέλ-j-ομαι-ἐντέλλομαι. Ὁ παρ. ἐκ τοῦ θέμ. ταλ-. Ἡ τοιαύτη ἀνάπτυξις τοῦ ε εἰς α εἰς τὸν παρκα. παρατηρεῖται εἰς ὅλα τὰ ὑγράχματα ρ. τὰ ἔχοντα θέμα μονοσύλλαβον μὲ ρίζικόν ε (πρβλ. ἐφθαμακα, ἐσταλακα, ἐσπαρκα). Σύντ. 1) Μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (ἐντέλλομαι τινί τι). 2) Μὲ δοτ. καὶ ἀπαρ. (ἐντέλλομαι τινι ἀπιέναι). Συναίν. παραγγέλλω, κελεύω, παρεγγάω-ῶ.

ἔξεστι (=ἐπιτρέπεται, εἶναι δυνατόν), ἀπρόσ., (ὑποτ. ἐξῆ, εὐκτ. ἐξεῖη, προστ. ἐξέστω, ἀπαρ. ἐξεῖναι, μτχ. ἐξόν), πρτ. ἐξῆν, μέλ. ἐξέσται καὶ ἐκγενήσεται, ἀόρ. ἐξεγένετο. Π α ρ ά γ. ἐξουσία.

Κατὰ τὸ ἔξεστι κλίνεται καὶ τὸ πάρεστι καὶ τὸ ἔνεστι (βλ. εἰμί). Σύντ. τὸ ρ. (ὡς καὶ τὰ ἔνεστι καὶ πάρεστι) συνοδεύεται ἀπὸ δοτ. προσοπ. καὶ δέχεται ὑποκ. ἀπαρ. τελικόν. Ἡ μτχ. ἐξόν (αἰτ. οὐδ.) τίθεται ἀπολύτως (αἰτιατικὴ ἀπόλυτος) συνήθ. μὲ ἐναντιωμ. σημασι. (ἐξόν ὑμῖν πλεονεκτῆσαι...=ἂν καὶ σᾶς ἦτο δυνατόν νὰ ὠφελῆθῃτε...). Συνών. οἶόν τ' ἐστι.

ἐξετάζω, πρτ. ἐξήταζον, μέλ. ἐξετάσω καὶ σπν. συνηρημ. ἐξετῶ (-ᾶς, -ᾶ, ἐξετῶμεν, ἐξετάτε, ἐξετῶσι, εὐκτ. ἐξετῶμι, ἐξετῶς, ἐξετῶ, ἐξετῶμεν, ἐξετῶτε, ἐξετῶεν, ἀπαρ. ἐξετᾶν, μτχ. ἐξετῶν, -ῶσα, -ῶν), ἀόρ. ἐξήτασα, πρκ. ἐξήτακα, ὑπερσ. ἐξήτάκειν. Μέσ. καὶ παθ. ἐξετάζομαι, πρτ. ἐξήταζόμην, παθ. μέλ. ἐξετασθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐξήτάσθην, πρκ. ἐξήτασμαι, ὑπερσ. ἐξήτάσμην. Π α ρ ά γ. ἐξέτασις, ἐξετασμός, ἐξεταστής, ἐξεταστέον.

Τὸ ρ. σύνθετον ἐκ τῆς ἐξ καὶ ἐτάζω (ρίζ. ἐτ-, πρβλ. ἐτ-εὸς=ἀληθής, ἔτ-υμος, τὰ ὁποῖα ἐκ τοῦ εἰμί, ὁ ἰδέ). Σύντ. τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. (ἐξετάζω τινα ἢ τι). Τὸ μέσ. καὶ παθ. συνήθ. μὲ κατηγορ. μτχ. (ἐὰν μὴ παρὼν ἐξετάζηται=ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν ἦτο ἐκεῖ) σπν. μὲ γεν. (ἐξετάζομαι τιος=συγκαταλέγομαι μὲ κάποιον).

ἔοικα (=ὀμοιάζω, φαίνομαι), βλ. εἶκω Β.

ἑορτάζω (=ἑορτάζω, πανηγυρίζω), πρτ. ἐώρταζον, μέλ. ἑορτάσω, ἀόρ. ἐώρτασα. Π α ρ ά γ. ἑορτασμός, ἑορτασις, ἑορταστής, ἑορτασμα, ἑορταστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἑορτή (ἰων. ὀρτή καὶ ὀρτάζω), προσλήψει τῆς καταλήξε. -άζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορά-ἀγοράζω. Τὰ ἐώρταζον, ἐώρτασα προέκυψαν κατ' ἀντιμεταχώρησιν (ἐναλλαγὴν δηλ. τῆς ποσότητος τῶν δύο γειτονικῶν φωνηέντων πρβλ. ἐώκειν) ἐκ τῶν ἡορταζον, ἡορτασα. Σύντ. Συνήθ. ἀμ.β., ἐνίοτε δέχεται σύσταιλον ἄντικ. (ἑορτάζω ἑορτήν).

ἐπαινῶ, βλ. αἰνῶ.

ἐπαῖω, βλ. αἶω.

ἐπανορθῶ-ῶ (=ἐπανορθώνω), πρτ. ἐπηνόρθουν, μέλ. ἐπανορθώσω, ἀόρ. ἐπηνόρθωσα, πρκ. ἐπηνόρθωκα. Μέσ. ἐπανορθοῦμαι, πρτ. ἐπηνορθοῦμην, μέσ. μέλ. ἐπανορθώσομαι, παθ. μέλ. ἐπανορθωθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐπηνορθωσάμην, παθ. ἀόρ. ἐπηνορθώθην, πρκ. ἐπηνόρθωμαι, ὑπερσ. ἐπηνορθώμην. Π α ρ ά γ. ἐπανόρθωσις, ἐπανόρθωσις, ἐπανορθωτέος, ἐπανορθωτικός, ἀνεπανόρθωτος.

Τὸ ρ. σύνθετον ἐκ τῶν πρῶτ. ἐπί, ἀνά καὶ τοῦ ὀρθῶ-ῶ. Τὸ ρῆμα λαμβάνει αὐξησιν καὶ ἀναδιπλασιασμόν ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς, δηλ. πρὸ τῆς δευτέρας προθέσεως καὶ μετ' αὐτὴν (βλ. ὀρθῶ-ῶ). Σύντ. ἐνεργ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (ἐπανορθῶ ἢ ἐπανορθοῦμαι τι).

ἐπείγω (μ.β.=ἐπισπεύδω κάτι, πιέζω), πρτ. ἠπειγον, [ἀόρ. ἠπειξα]. Μέσ. ἐπείγομαι (=σπεύδω ἐγὼ ὁ ὕδιος), πρτ. ἠπειγόμην, μέσ. μέλ. ἐπέιξομαι, παθ. ἀόρ. ἠπείχθην, πρκ. ἠπειγμαι, ὑπερσ. ἠπείγμην. Π α ρ ά γ. ἐπεικτέον.

Θέμ. ἐπειγ-. Τὸ ρ. αὐξάνεται μόνον ἐξωτερικῶς (πρβλ. ἔζομαι). Εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. ἅπαντὰ συνήθως σύνθ. μὲ τὴν πρόθ. κατά. Σύντ. ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (ἐπειγῶ ἢ ἐπειγομαι τι)· τὸ μέσ. ἐνίοτε καὶ μὲ ἀπαρ. (ἐπειγομαι ἀγγελεῖν). Συναρ. βιάζομαι, σπεύδω.

ἐπιηραάζω (=ὕβριζω, ἐνοχλῶ, βλάπτω), πρτ. ἐπιηραάζον, ἀόρ. ἐπιηραάσα. Παθ. ἐπιηραάζομαι, πρτ. ἐπιηρααζόμεν. Π α ρ ά γ. ἐπιηραασμός, ἀνεπιηρααστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπὶ ηραία (ὑπερ πιθ. ἐκ τῆς ἐπὶ καὶ ἀρειῆ=ἀπειλή, ἀρά), προσλήψει τῆς καταλήξε. -αζω, ἐπιηραάω ἀντὶ ἐπιηραιάζω, ὡς λεαίνω, ἐκ τοῦ λείωσ, ἀντὶ λειάνω. Σύντ. Μὲ δοτ. (ἐπιηραάζω τινὶ) ἢ αἰτ. (ἐπιηραάζω τινά). Συναρ. βλάπτω, ὕβριζω. Ἀντίθ. ἐπαίνω.

ἐπιβουλεύω(=σχεδιάζω κάτι κρυφὰ ἐναντίον κάποιου, ἐπιβουλεύομαι κάποιον), βλ. βουλεύω.

ἐπιδημέω-ῶ (=μένω εἰς τὴν πατρίδα μου), πρτ. ἐπεδήμουν, μέλ. ἐπιδημήσω, ἀόρ. ἐπεδήμησα, πρτ. ἐπιδημήμικα, ὑπερσ. ἐπεδηδημήκειν. Π α ρ ά γ. ἐπιδήμεις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐπίδημος, ἐξ οὗ καὶ ἐπιδημία. Θέμ. ἐπιδημε-. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συναρ. ἐνδημῶ. Ἀντίθ. ἀποδημῶ, ἐκδημῶ.

ἐπιθυμέω-ῶ, πρτ. ἐπεθύμουν, μέλ. ἐπιθυμήσω, ἀόρ. ἐπεθύμησα, πρτ. ἐπιτεθύμικα, ὑπερσ. ἐπετεθυμήκειν. Ἐκ τοῦ παθ. ἐπιθυμοῦμαι μόνον τὸ ἀπαρ. (σύνθ.) ἀνεπιθυμεῖσθαι καὶ ἡ μτχ. τὰ ἐπιθυμούμενα. Π α ρ ά γ. ἐπιθύμημα, ἐπιθυμητής.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς ἐπὶ καὶ θυμός. Τὸ θυμός ἐκ ρίζ. θυ-, ἐξ ἧς καὶ θύω=ὄρω, καίω, βράζω, μαίνομαι, θύω=ὄρω, θύελλα, θυ(ι)άς=μαινιάς, Βάκχη. Θέμ. ἐπιθυμε-. Περὶ διαφορὰς σημασίας βούλομαι, ἐθέλω καὶ ἐπιθυμῶ, βλ. βούλομαι. Σύντ. 1) μὲ γεν. (ἐπιθυμῶ τινος). 2) μὲ τελ. ἀπαρ. (ἐπιθυμῶ δρᾶν). 3) σπν. μὲ αἰτ. (ἐπιθυμῶ τινά). Συναρ. βούλομαι, θέλω, ποθῶ, ἐφίεμαι.

ἐπικουρέω-ῶ (=βοηθῶ), πρτ. ἐπεκούρου, μέλ. ἐπικουρήσω, ἀόρ. ἐπεκούρησα. Π α ρ ά γ. ἐπικούρησις, δυσεπικούρητος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐπικουρος (ἐπὶ καὶ κοῦρος=νέος). Σύντ. 1) μὲ δοτ. (ἐπικουρῶ τινι). 2) μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (ἐπικουρῶ τινὶ τι=βοηθῶ τινά διὰ τὴν ἀποφύγη κάτι). Σύνθ. Μὲ τὰς πρόθ. σύν, ἀντί. Ἀνεπικουρῶ=βοηθῶ τὸν βοηθήσαντά με. Συναρ. βοηθῶ, ἀμύνω. Διαφορὰ σημασίας βοηθῶ καὶ ἐπικουρῶ: Βοηθῶ=ἐνισχύω τινὰ πλησίον τοῦ ὁποῖου εὐρίσκομαι. Ἐπικουρῶ=σπεύδω νὰ βοηθήσω ἐρχόμενος ἐξῶθεν, ἀπὸ μακράν.

ἐπιμέλομαι καὶ **ἐπιμελέομαι-οῦμαι** (=φροντίζω περὶ τινος, ἀσχολοῦμαι μὲ κάτι), ἀποθ. μέσ. μὲ ἐνεργ. διάθεσιν, πρτ. ἐπεμελόμην καὶ ἐπεμελούμην, μέσ. μέλ. ἐπιμελήσομαι καὶ σπν. παθ. μέλ. (μὲ ἐνεργ. σημασ.) ἐπιμελήθησομαι, παθ. ἀόρ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) ἐπεμελήθηθην, πρτ. ἐπιμεμήλημαι, ὑπερσ. ἐπεμεμελήμην. Π α ρ ά γ. ἐπιμέλημα, ἐπιμελητής, ἐπιμελητικός, ἐπιμελητέον.

Τὸ ἐπιμελοῦμαι παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐπιμηλής (ἐπὶ καὶ μέλει) τὸ δ' ἐπιμελομαι σύνθ. ἐκ τῆς ἐπὶ καὶ μέλομαι (ρίζ. ἢ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ρ. μέλει, ὁ ἰδέ). Σύντ. 1) μὲ γεν. (ἐπιμελοῦμαι τινος). 2) μὲ γεν. καὶ ἀπαρ. (ἐπιμελοῦμαι τινος εἶναι...). 3) μὲ πλαχ. ἐρωτημ. πρότ. (ἐπιμελοῦμαι ὅπως...). Σύνθ. ἀνεπιμελοῦμαι=φροντίζω καὶ ἐγώ. Συναρ. μεριμνῶ, φροντίζω. Ἀντίθ. ἀμελέω-ῶ.

ἐπιορκέω-ῶ (= παραβαίνω τὸν ὄρκον μου, ὀρκίζομαι ψευδῶς), πρτ. ἐπιώρκουν, μέλ. ἐπιορκήσω, ἄορ. ἐπιώρκησα, πρκ. ἐπιώρκηκα, ὑπερσ. ἐπιωρκηκῶς ἦν. Μέσ. καὶ παθ. μόνον ὁ μέσ. μέλ. (μὲ παθητ. σημασ.) κατεπιορκήσομαι.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐπιόρκος (ἐπὶ καὶ ὄρκος). Θέμ. ἐπιορκε-. Σύντ. τὸ ρ. ἢ ἀμτβ. ἢ μὲ σύστ. ἄντικ. (ἐπιορκῶ ὄρκους, θεοὺς κλπ.). Κατεπιορκῶ=ἐπιορκῶ ἀναισχυντῶς. Συνών. ψευδορκῶ. Ἀντίθ. εὐορκῶ.

ἐπιπολλάζω (=ὑπάρχω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ἐπικρατῶ), πρτ. ἐπεπόλαζον, μέλ. ἐπιπολλάσω, ἄορ. ἐπεπόλασα. Π α ρ ἄ γ. ἐπιπόλασις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐπιπολή (=ἐπιφάνεια), ὅπερ ἐκ τοῦ ἐπιπέλωμαι (=ἐπέρχομαι), προσλήψει τῆς καταλήξε. -άζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορά - ἀγοράω. Ἐκ τοῦ ἐπιπολή καὶ τὸ ἐπιπόλαιος (=ὁ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας). Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἕνευ ἄντικ.).

ἐπισιτιζομαι (=προμηθεύομαι τροφάς), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθ., πρτ. ἐπεσιτιζόμην, μέσ. μέλ. ἐπισιτιοῦμαι, μέσ. ἄορ. ἐπεσιτισάμην, πρκ. ἐπισεσίτισμαι. Π α ρ ἄ γ. ἐπισιτισμός, ἐπισίτισις, ἐπισίτισμα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς ἐπὶ καὶ σίτος, προσλήψει τῆς καταλήξε. -ιζομαι (βλ. σιτιζω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐπισιτιζομαί τι).

ἐπισκήπτω, βλ. σκήπτω.

ἐπισκοτέω-ῶ (=σκοτεινιάζω κάτι), πρτ. ἐπεσκότουν, μέλ. ἐπισκοτήσω, ἄορ. ἐπεσκότησα. Π α ρ ἄ γ. ἐπισκότησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς ἐπὶ καὶ σκότος (ὁ). Θέμ. ἐπισκοτε-. Σύντ. Μὲ δοτ. (ἐπισκοτῶ τινι).

ἐπίσταμαι (=γνωρίζω καλῶς), ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθεσιν, (ἐπίσταμαι, ἐπίστασαι κλπ., ὑποτ. ἐπίστωμαι, ἐπίστη, ἐπίστηται κλπ., εὐκτ. ἐπιστάμην, ἐπίσταυ, ἐπίσταιτο κλπ., προστ. ἐπίστασο καὶ ἐπίστω, ἐπιστάσθω κλπ., ἀπαρ. ἐπίστασθαι, μτχ. ἐπιστάμενος, -η, -ον), πρτ. ἠπιστάμην (ἠπίστασο καὶ ἠπίστω, ἠπίστατο κλπ.), μέσ. μέλ. ἐπιστήσομαι, παθ. ἄορ. ἠπιστήθην. Π α ρ ἄ γ. ἐπιστήμη, ἐπιστήμων, ἐπιστητής.

Τὸ ρ. σύνθετον ἐκ τῆς ἐπὶ καὶ τοῦ ἵσταμαι, τὸ ὅποιον εἰς τὴν ἰωνικὴν διάλεκτον, ὅπου τὸ πρῶτον ἐγένετο ἢ σύνθεσις, ἐψίλοτο (ἵσταμαι) καὶ εἶχε τὴν σημασίαν τοῦ νομίζω ἀξέανται ὅμως ἐξωτερικῶς ὡς ἄπλοον. Ἡ ὑποτ. καὶ εὐκτ. τονίζονται κατὰ τὰ βαρύτερα εἰς -ω, ὅπως καὶ εἰς τὰ δύναιμι, ἄγαμαι, κρέμαμαι καὶ ἐπράμην (βλ. καὶ δύναιμι). Εἰς τὸ β' ἐν. τῆς προστ. τοῦ ἐνεστ. καὶ τῆς ὄριστ. τοῦ πρτ. συνήθως τὸ σ τῆς καταλήξε. -σο ἀποβάλλεται καὶ γίνεται συναίρεσις τοῦ α καὶ ο εἰς ω. Ἡ σημασία τοῦ γνωρίζω προέκυψεν ἐκ τοῦ ἐπὶ τινος ἵσταμαι, ὅπως εἰς τὸ νεοελληνικὸν μταινω (μέσα)=κατανοῶ. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ἐπίσταμαί τι). 2) μὲ τελ. ἀπαρ. (ἐπίσταμαι σέβειν θεοὺς=ξέρω νά...). 3) μὲ κατηγόρ. μτχ. (τοῦτον ἐπίστασθε ἡμᾶς προδόντα). 4) μὲ εἰδ. πρῶτ. (ἐπίσταμαι οὐτι...). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. πρό, σύν, ἐξ. Συνών. ἐπαῖω, οἶδα, γινώσκω. Ἀντίθ. ἀγνωῶ.

ἐπιστατέω-ῶ (=εἶμαι ἐπιστάτης, φροντίζω), πρτ. ἐπεστάτουν, μέλ. ἐπιστατήσω, ἄορ. ἐπεστάτησα, πρκ. ἐπεστάτηκα. Π α ρ ἄ γ. ἐπιστατητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐπιστάτης (=ὁ ἐπιβλέπων εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθή-

νας=ὁ προεδρεύων τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ δήμου), ὅπερ ἐκ τοῦ ἐφί-
σταμαι. Σύντ. 1) μὲ γέν. (ἐπιστατῶ τινος). 2) μὲ δοτ. (ἐπιστατῶ τινι).

ἐπιστομίζω (=ἀποστομώνω τινά), πρτ. ἐπεστομίζον, μέλ. ἐπι-
στομιῶ, ἀόρ. ἐπεστομίσα. Παθ. ἀόρ. ἐπεστομίσθη.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς φράσεως ἐπὶ στόμα βάλλω ἄνευ διαμέσου ὀνόμα-
τος (πρβλ. ἀπὸ στόματος λέγω - ἀποστοματίζω) κατὰ τὰ εἰς -ίζω (ἐλπίζω κλπ.).
Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐπιστομίζω τινά).

ἐπιτηδεύω (=ἀσχολοῦμαι μὲ κάτι, πράττω), πρτ. ἐπετήδευον,
μέλ. ἐπιτηδεύσω, ἀόρ. ἐπετήδευσα, πρκ. ἐπιτετήδευκα, ὑπερσ. ἐπετε-
τηδύκειν. Παθ. μόνον ὁ ἔνεστ. ἐπιτηδεύομαι καὶ ὁ πρκ. ἐπιτετήδευ-
μι. Π α ρ ά γ. ἐπιτηδέυμα, ἐπιτήδευσις, ἐπιτηδευτέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐπιρ. ἐπιτηδῆς ἢ ἐπίτηδες (ὅπερ πῶθ. ἐκ τῆς αὐτῆς
ρίζ. μὲ τὸ τείνω καὶ τὸ λατ. tendo=τείνω), προσλήψει τῆς κατὰλήξ. -εω. Περὶ
τῆς αὐξήσ. ἐσωτερικῶς βλ. Εἰσαγωγὴν. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (ἐπιτηδεύω τι=ἀσχολοῦ-
μαι μὲ κάτι). 2) μὲ ἀπαρ. (ἐπιτηδεύω ποιεῖν=ἀσχολοῦμαι νὰ κάμω, συγρῖζω νὰ
πράττω). Συνών. ἀσκά.

ἐπιτροπεύω (=εἶμαι ἐπίτροπος, διευθίνω), πρτ. ἐπετρόπευον,
μέλ. ἐπιτροπεύσω, ἀόρ. ἐπετρόπευσα. Παθ. ἐπιτροπεύομαι, παθ. ἀόρ.
ἐπετροπεύθη, πρκ. ἐπιτετρόπευμι. Π α ρ ά γ. ἐπιτροπεΐα, ἐπιτρό-
πευσις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐπίτροπος, ὅπερ ἐκ τοῦ ἐπιτρέπω (βλ. τρέπω)
προσλήψει τῆς κατὰλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεὺς - βασιλεύω. Σύντ.
Μὲ αἰτ. (ἐπιτροπεύω τινά ἢ τι).

ἐπιχειρέω-ῶ (=ἔτιω τὴν χεῖρα μου εἰς τὸ ἔργον, προσπαθῶ, ἐ-
πιτίθεμαι), πρτ. ἐπεχειρῶν, μέλ. ἐπιχειρήσω, ἀόρ. ἐπεχειρήσα, πρκ.
ἐπιεχειρήκα, ὑπερσ. ἐπεεχειρήκειν. Παθ. ἐπιχειροῦμαι, πρτ. ἐπε-
χειρούμην, παθ. ἀόρ. ἐπεχειρήθη. Τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν συνωνύμων. Π α ρ
ά γ. ἐπιχειρήμα, ἐπιχείρησις, ἐπιχειρητής, ἐπιχειρητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς φράσεως χεῖρας ἐπιτίθημί τινι, ἄνευ διαμέσου ὀ-
νόματος. Θέμ. ἐπιχεῖρε-. Σύντ. 1) μὲ δοτ. (ἐπιχεῖρῶ τινι). 2) μὲ αἰτ. (ἐπιχεῖρῶ τι).
3) μὲ τελ. ἀπαρ. (ἐπιχεῖρῶ ποιεῖν). Συνών. ἀναδέχομαι, ἀναλαμβάνω.

ἔπομαι (=ἀκολουθῶ), ἀποθ. μέσ. μὲ ἑνεργ. διάθεσιν, πρτ. εἰπό-
μην, μέλ. ἐπόμαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐσπόμην (συνήθως σύνθετος: ὑποτ. σπώ-
μαι, σπῆ κλπ. καὶ ἐν συνθέσει ἐπίσπωμα, ἐπίσπη κλπ., εὐκτ. σποίμην,
σποῖο κλπ. καὶ ἐν συνθέσει ἐπισποίμην, ἐπίσποιο κλπ., προστ. σποῦ,
σπέσθω κλπ. καὶ ἐν συνθέσει ἐπίσπου—ἀλλὰ συσποῦ—ἐπισπέσθω
κλπ., ἀπαρ. σπέσθαι καὶ ἐν συνθέσει ἐπισπέσθαι, μτχ. σπόμενος, -η,
-ον), πρκ. (ἐκ τοῦ συνωνύμου ἀκολουθῶ) ἠκολούθηκα, ὑπερσ. ἠκολούθη-
κειν. Π α ρ ά γ. ἐπέτης (=ἀκόλουθος).

Θέμ. σεπ- (πρβλ. λατ. sequor=ἔπομαι) καὶ τροπῆ μὲν τοῦ σ εἰς δασεῖαν ἐπ-,
συγκοπῆ δὲ τοῦ ε (βλ. Εἰσαγωγὴν) σπ- (ἐ-σπ-όμην). Ὁ πρτ. λαμβάνει αὐξήσιν
εἰ διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ σ (ἐ-σεπόμην - ἐεπόμην - εἰπόμην). Ἡ δασεῖα εἰς τὸν πρτ. καὶ
τὸν ἀόρ. κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἑνεστ. καὶ τοῦ μέλ. Τὰ ὄμην, ἐσπονται, ἐσποίμην, ἐ-
σπέσθω, ἐσπόμενος ἔδωσαν ἀφορμὴν νὰ θεωρηθῆ τὸ ἐ- τοῦ ἀρίστου μέρους τοῦ θέ-
ματος ἀλλ' εἶναι δυνατὸν (καὶ γίνεται τοῦτο ὑπὸ ἐκδοτῶν) ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω νὰ
γραφῆ: σπῶνται, σποίμην κλπ. κανονικῶς. Εἰς τοὺς ποιητάς τῶν Ἀλεξανδρινῶν

χρόνων ἀπαντᾷ καὶ ἐνεστῶς ἔσομαι. Πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης καὶ τὰ φιλούμενα ὀπάων (=ὀπαδδός) καὶ ὀπαδός. Σύντ. Μὲ δοτ. (ἔπομαι τινι). Σύνθ. Ἐφέπομαι=πα-ρακολουθῶ. Παρέπομαι=παρακολουθῶ κάποιον ἀπὸ κοντά. Συνέπομαι=ἀκολου-θῶ κάποιον μαζί με ἄλλους. Συνών. ἀκολουθῶ, ἔχομαι τινος. Ἀντίθ. ἡγούμαι.

ἔπω (=ἀσχολοῦμαι με κάτι, φροντίζω), ἀπλοῦν ποιητ. Εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. σύνθετον: περιέπω (=περιποιῶμαι κάποιον), πρτ. περιεῖ-πον, μέλ. περιέψω, ἀόρ. β' περιέσπον. Παθ. περιέπομαι (=με περιποι-οῦνται ἄλλοι), πρτ. περιειπόμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. περιεψόμαι, παθ. ἀόρ. περιεψόμην. Π α ρ ά γ. ὄπλον, ὄπλιζω, ὄπλίτης, δίποδος.

Θέμ. σεπ- (πιθ. ἐκ ρίζ. συγγενοῦς πρὸς τὴν τοῦ λατ. *sepelio*=φροντίζω νε-κρὸν, ἐνταφιάζω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (περιέπω τινά). Σύνθ. Διέπω=κυβερνῶ. Ἀμ-φιπέω=περιποιῶμαι, τιμῶ. Συνών. ἐπιμελοῦμαι, θεραπεύω.

ἐρώω-ῶ καὶ **ἔραμαι** (ᾶ) (=ἔχω ἔρωτα, ἀγαπῶ με πάθος), πρτ. ἤρων καὶ ἠράμην, παθ. μέλ. ὡς ἐνεργ. ἐρασθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ὡς ἐ-νεργ. ἠρασάμην, παθ. ἀόρ. ὡς ἐνεργ. ἠράσθην, πρκ. ἠρασμαι, ὑπερσ. ἠράσμην. Παθ. ἐνεστ. ἐρώμαι (=ἀγαπῶμαι) μόνον. Π α ρ ά γ. ἐραστής, ἐράστρια, ἐράσμιος, ἐραστὸς (καὶ ἐρατός), ἀζιέραστος.

Θέμ. ἔρα- καὶ ἔρασ- (πρβλ. γελῶ). Ὁ χαρακτήρ α παντοῦ βραχύς. Περὶ τῆς διαφορᾶς σημασ. ἔρω καὶ ποθῶ, βλ. ποθῶ. Σύντ. Μὲ γεν. (ἐρῶ τινος). Συνών. ἀ-γαπῶ, ἐπιθυμῶ. Ἀντίθ. μισῶ.

ἐργάζομαι (=ἐργάζομαι, ἀσχολοῦμαι, ἀσκῶ), ἀποθ. με ἐνεργ. δι-άθεισιν, πρτ. εἰργαζόμην καὶ ἠργαζόμην, μέσ. μέλ. ἐργάσομαι, παθ. μέλ. ἐργασθήσομαι, μέσ. ἀόρ. εἰργασάμην καὶ ἠργασάμην, παθ. ἀόρ. εἰργάσθην καὶ ἠργάσθην, πρκ. εἰργασμαι, ὑπερσ. εἰργάσμην, τετελ. μέλ. εἰργασμένος ἔσομαι. Π α ρ ά γ. ἐργάτης, ἐργασία, ἐργάνη, ἐργα-λεῖον, ἀδιεξέργαστος, ἐργαστέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἔργον (ρίζ. *Ἔργ-*, ἐξ ἧς καὶ ἔργω, ρέζω, ἔρδω, ὄργανον, ὄργια), προσλήψει τῆς καταλήξε. -αζομαι. Ἀναλογ. θέμ. ἐργαδ-. Αὐξήσιν καὶ ἀναδιπλασ. φαινομενικῶς ἀνώμαλον εἰ διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ *ῥ*. Οἱ δόκιμοι ἀττικοὶ τύποι εἶναι οἱ μετὰ αὐξήσεως η: ἠργαζόμην, ἠργασάμην, ἠργάσθην. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ἐργάζομαι τι). 2) με δύο αἰτ. (κακὰ ἐργάζομαι τινε). 3) με ἐμπρόθ. προσδιορ. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. περί, σύν, ἐξ, διὰ, ἀπό. Συνών. ἄρῶ, ποιῶ, πράττω. Ἀντίθ. ἀργέω-ῶ.

ἔρδω (=πράττω), ποιητ., πρτ. ἔερδον καὶ ἔρδον, μέλ. ἐρζω, ἀόρ. ἔερξα καὶ ἔρξα, πρκ. ἔοργα, ὑπερσ. ἐώργειν. Παθ. ἔρδομαι (=τελοῦ-μαι). Π α ρ ά γ. ἐρκτός.

Περὶ ρίζ. βλ. ἐργάζομαι. Ὁ ὑπερσ. ἐώργειν ἐκ τοῦ ἐ-*ῤε-ῤόργ-ειν* - ἠόργειν κατ' ἀντιμεταχώρησιν. Τὸ ρ. εἶναι εὐχρηστον εἰς τοὺς ποιητάς. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἔρ-δω τι). Συνών. ποιῶ, πράττω.

ἐρεθίζω, πρτ. ἠρέθιζον, μέλ. ἐρεθιῶ, ἀόρ. ἠρέθισα, πρκ. ἠρέθικα, ὑπερσ. ἠρεθίκειν. Παθ. ἐρεθίζομαι, πρτ. ἠρεθιζόμην, παθ. ἀόρ. ἠρεθί-σθην, πρκ. ἠρέθισμαι, ὑπερσ. ἠρεθίσμην. Π α ρ ά γ. ἐρεθισμα, ἐρεθι-σμός, ἐρεθιστής, ἐρεθιστικὸς, ἐρεθιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. ἐρέθω=ἐρεθίζω (ἄπερ πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. με τὰ ἔρις, Ἐριῆς καὶ ὄρνυμι=ἐγείρω) προσλήψει τῆς καταλήξε. -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντολόγητα ἐρίζω, ἐλπίζω κλπ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐρεθίζω τινά). Συνών. παροξύνω.

ἐρείδω (=στηρίζω), πρτ. ἤρειδον, μέλ. ἐρείσω, ἄορ. ἤρεισα, [πρτ. ἤρεικα καὶ ἐρήρεικα]. Μέσ. καὶ παθ. ἐρείδομαι, πρτ. ἤρειδόμην, μέσ. μέλ. ἐρείσομαι, μέσ. ἄορ. ἤρεισάμην, [παθ. ἄορ. ἤρεισθην, πρτ. ἤρεισμαι καὶ ἐρήρεισμαι, ὑπερσ. ἤρεισμην καὶ ἤρηρείσμην]. Π α ρ ἄ γ. ἐρεισμα, ἀντηρίς (=στήριγμα).

Θέμ. ἐρείδ-. Τὸ ρ. εἰς τοὺς ποιητάς, τὸν Ἡρόδοτον καὶ τοὺς μτρν. εἰς τὸν πρτ. λαμβάνει ἀπτικὸν ἀναδιπλασ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐρείδω τινὰ ἢ τι). Σύνθ. συνήθ. μὲ τὴν πρόθ. ἀντί καὶ σπν. μὲ τὰς ἐπί, σύν, πρός, ἀπό. *Συνερείδω*=συναρμύζω. *Συνών.* στηρίζω.

ἐρείπτω (=κρημνίζω, καταστρέφω), ποιητ. καὶ μτρν., πρτ. ἤρειπον, μέλ. ἐρείψω, ἄορ. α' ἤρειψα, ἄορ. β' ἤριπον, πρτ. ἐρήριπα. Μέσ. καὶ παθ. ἐρείπομαι (=πίπτω εἰς ἐρείπια), πρτ. ἤρειπόμην, μέλ. ἐρείψομαι, μέσ. ἄορ. ἤρειψάμην, μέσ. ἄορ. β' ἤριπόμην, παθ. ἄορ. α' ἤρείφθην καὶ β' ἤρίφην, πρτ. ἐρήριμμαι, ὑπερσ. ἐρηρίμμην. Π α ρ ἄ γ. ἐρείπιον, ἐρείπιμον, ἐρειψίς, ἐρείψιτοίχος.

Θέμ. ἀσθ. ριπ- (ἴσως συγγενὲς μὲ τὸ ρίπτω) καὶ ἰσχ. ρειπ- (πρβλ. ἀλιφ- καὶ ἀλιεφ-) καὶ μετὰ προθεματ. ε, ἐριπ- καὶ ἐρειπ-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐρείπω τι). Σύνθ. *Κατερείτω* μτρβ.=καταρρίπτω, ἀμτρβ.=κρημνίζομαι.

ἐρέσθαι, βλ. ἐρωτάω-ῶ.

ἐρέσσω (=κωπηλατῶ), πρτ. ἤρεσσον, ἄορ. ἤρεσα.

Θέμ. ἐρετ- (ἐκ τῆς ρίζ. ἐρετ- καὶ τὰ ἐρέτης, ἐρετιμόν, Ἐρέτρια, εἰσοσία, ὑπηρέτης, τρι-ἡ-ρης) καὶ προσλήψεϊ τοῦ προσφύμ. j, ἐρέτ-j-ω - ἐρέσσω. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτρβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. ναῦς ἐλαύνω ἢ τριῆρεις ἐλαύνω.

ἐρευνάω-ῶ (=ἔξετάζω), πρτ. ἤρεύνων, μέλ. ἐρευνήσω, ἄορ. ἤρευνήσα, πρτ. καὶ ὑπερσ. περιφρ. Μέσ. καὶ παθ. ἐρευνῶμαι, πρτ. ἤρευνώμην, μέσ. μέλ. ἐρευνήσομαι, μέσ. ἄορ. ἤρευνησάμην. Π α ρ ἄ γ. ἐρευνήσις, ἐρευνητής, ἐρευνητικός, ἐρευνητέον, ἀνερευνήτος.

Θέμ. ἐρευνα- (ἐκ ρίζ. ἐρ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ ποιητ. ἔρομαι καὶ ἐρόεω=ἐρωτῶ, καὶ τὰ ἐρωτῶ καὶ ἔρευνα). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐρευνῶ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς πρόθ. ἀνά, διά, πρό, σύν. Συνών. ἐξετάζω.

ἐρέφω ἢ ἐρέπτω (=στεγάζω), πρτ. ἤρεφον καὶ ἤρεπτον, μέλ. ἐρέψω, ἄορ. ἤρεψα., Μέσ. ἐρέπτομαι, πρτ. ἤρεπτόμην, μέλ. ἐρέψομαι, ἄορ. ἤρεψάμην, πρτ. ἤρεμμαι. Π α ρ ἄ γ. ὄροφή, ὄροφος.

Θέμ. ἐρεφ- (ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης καὶ τὰ ὄροφη=νύκτα, ὄροφος=σκοτεινός, Ὁρφεύς, Ἐρεβός, ἐρεμνός=κατάμαυρος) ἐξ οὗ τὸ ἐρέφω, καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα τ, ἐρέφ-τ-ω - ἐρέπτω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐρέφω τι). Σύνθ. *Κατερέφω*=σκεπάζω, στεγάζω. Συνών. στεγάζω.

ἐρημόω-ῶ (=ἐρημόωνω), πρτ. ἤρήμουν, μέλ. ἐρημώσω, ἄορ. ἤρημωσα, πρτ. ἤρήμωκα. Παθ. ἐρημοῦμαι, πρτ. ἤρημούμην, παθ. μέλ. ἐρημώθησομαι, παθ. ἄορ. ἤρημώθην, πρτ. ἤρήμωμαι, ὑπερσ. ἤρημώμην. Π α ρ ἄ γ. ἐρήμωσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐρημος (ὑπερ πιθ. ἐκ ρίζ. συγγενοῦς πρὸς τὸ ἀραιός). Θέμ. ἐρημο-. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (ἐρημῶ τι). 2) μὲ αἰτ. καὶ γεν. (ἐρημῶ τινὰ τινος).

ἐρήσομαι, βλ. ἐρωτώ.

ἐρίζω (=φιλονικῶ), πρτ. ἤριζον, [μέλ. ἐρίσω], ἄορ. ἤρισα, [πρκ. ἤρικα]. Μέσ. [ἐρίζομαι (=συναγωνίζομαι), πρτ. ἤριζόμεν, ἄορ. ἤρισάμην, πρκ. ἐρήρισμαι]. Π α ρ ἄ γ. ἐριστής, ἐρισμός, ἐριστός, ἀναμφήριστος.

Θέμ. ἐριδ- (ἴσως ἐκ ρίζ. συγγενοῦς πρὸς τὸ ἐρέθω καὶ ἐρεθίζω) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, ἐρίδ-*j*-ω - ἐρίζω. Σύντ. Μὲ δοτ. (ἐρίζω τινί) ἢ μὲ ἐμπρόθ. προσδιор. (ἐρίζω πρὸς τινά). Συνών. ἀμφισβητῶ, φιλονικῶ.

ἐρμηνεύω (=ἐξηγῶ, μεταφράζω), πρτ. ἤρμήνευον, μέλ. ἐρμηνεύσω, ἄορ. ἤρμήνευσα, πρκ. ἤρμήνευκα. Παθ. ἐρμηνεύομαι, πρτ. ἤρμηνεύομην, παθ. ἄορ. ἤρμηνεύεσθην, πρκ. ἤρμηνεύομαι, ὑπερσ. ἤρμηνεύομην. Π α ρ ἄ γ. ἐρμηνεία, ἐρμηνευτής, ἐρμηνευμα, ἐρμηνευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐρμηνεύς=ἐξηγητής (ὑπερ ἐκ τοῦ ποιητ. εἶρω=λέγω, μέλ. ἐρῶ) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύς - βασιλεύω. Σύντ. Μὲ δοτ. (ἐρμηνεύω τινί) ἢ αἰτ. (ἐρμηνεύω τι). Συνών. ἐξηγοῦμαι.

ἐρόμενος, βλ. ἐρωτώ.

ἔρωπυ καὶ ποιητ. **ἐρπύζω** (=σύρομαι μὲ τὴν κοιλίαν, βαδιζω ἀργά), πρτ. εἶρπον καὶ εἶρπυζον, μέλ. ἐρψω καὶ ἐρπύσω, ἄορ. εἶρψα καὶ εἶρπυσα. Π α ρ ἄ γ. ἐρπητής (=νόσημα), ἐρψις, ἐρπετόν, ἐρπυστήρ, ἐρπυσις.

Θέμ. *serp-* (πρβλ. λατ. *serpo*=ἔρωπυ, *serpens*=ὄφις). Ἡ ἀνωμαλία αὐξήσεως καὶ ἀναδιπλ. εἰ φαινομενικῆ διατὸ ἐν ἀρχῇ σ (*ἔ-σερπον-ἔερπον-εἶρπον*). Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. τὸ ρ. συνηθέστ. σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἐξ, κατά, ὑπό. Συνών. σύρομαι.

ἔρωω (=περιπλανῶμαι, χάνομαι). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστος μόνον ὁ ἐνεστ. (μὲ σημασ. ἄορ.), εἰς τοὺς ποιητ. ἀπαντοῦν: μέλ. ἐρρήσω, ἄορ. ἤρρησα, πρκ. ἤρρηκα.

Θέμ. *erh-* (ρίζ. *Ferh-*, λατ. *verro*=σαρώνω, ἀφανίζω). Ἡ προστακτικὴ *ἔρωε* (=γχερέμισου, ξεκουμπήσου). Συνών. ἀπόλλυμι, πλανῶμαι.

ἔρωωγα, βλ. ρήγνυμι.

ἔρωομαι, βλ. ρώννυμι.

ἐρυθριάω-ῶ (=κοκκινίζω ἀπὸ ἐντροπῆν), πρτ. ἤρυθριῶν, μέλ. ἐρυθριῶσω, ἄορ. ἤρυθρίασα, πρκ. ἤρυθρίακα. Π α ρ ἄ γ. ἐρυθρίασις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐρυθρός (ὑπερ ἐκ ρίζ. *ουθ-*, πρβλ. λατ. *rub-er*=ἐρυθρός, μετὰ προθεμ. *e*) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ιάω. Θέμ. *eruthria-*. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ἐρύκω (ῶ) (=ἀποκρούω, ἐμποδίζω), μόνον ὁ σύνθ. ἐνεστ. ἀπερύκω καὶ ἄορ. ἀπήρῦξα.

Θέμ. *eruk-* (ρίζ. *erh-* πρβ. *erh-* συγγενῆς πρὸς τὸ ἐρώω=σύρω). Σύντ. Μὲ αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιор. (ἀπερύκω τινά ἀπὸ τινος). Συνών. κωλύω.

ἐρώω (ῶ) (=ἔλκω, σύρω), ἰων., ποιητ. καὶ μτγν., πρτ. εἶρουσ καὶ ἔρουσ, μέλ. ἐρώω [καὶ μτγν. ἐρύσω], ἄορ. εἶρουσα καὶ ἔρουσα. Μέσ. ἐρύσομαι (=ἔλκω, σύρω δι' ἐμαυτόν, σφάζω, ἀποκρούω), πρτ. εἰρούομην

καὶ ἐρύομην, μέλ. ἐρύσομαι, μέσ. ἀόρ. εἰρυσάμην καὶ ἐρυσάμην, παθ. ἀόρ. εἰρύσθην, πρκ. εἴρυμαι καὶ ἔρυμαι, ὑπερσ. εἰρύομην καὶ ἐρύομην. Π α ρ ά γ. ἐρυστός (=ἀνεσπασμένος, βγαλμένος ἔξω).

Θέμ. ἐρυ-. Σύντ. ἐνεργ. καὶ μέσ. με αἰτ. (ἐρύω ἢ ἐρύομαι τινα ἢ τι). Συνών. σύρω, ἔλω.

ἔρχομαι, ἀποθ. με ἐνεργ. ἀμτβ. σημασίαν. Ὁ ἐνεστ. οὗτος ἀπαντᾷ μόνον εἰς τὴν ὀριστ., εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις τὸ ρῆμα λαμβάνει τοὺς τύπους τοῦ εἶμι (ὑποτ. ἴω κλπ., εὐκτ. ἴοιμι κλπ., προστ. ἴθι κλπ., ἀπαρ. ἴναι, μτγ. ἴών, ἰοῦσα, ἰόν), πρτ. ἦεν καὶ ἦα (πρτ. ἠρχόμην μόνον σύνθ.: ἐπιτηρχόμην, προσηρχόμην κλπ.), μέλ. εἶμι καὶ σπν. ἐλεύσομαι, ἀόρ. β' ἦλθον (ὑποτ. ἔλθω κλπ., εὐκτ. ἔλθοιμι κλπ., προστ. ἐλθέ κλπ., ἐν συνθέσει ἀπελθε κλπ., ἀπαρ. ἐλθεῖν, μτγ. ἐλθών), πρκ. ἐλήλυθα, ὑπερσ. ἐληλύθειν καὶ ἐληλυθώς ἦν. Π α ρ ά γ. ἔπ-ηλυς, νέ-ηλυς, προσ-ήλυτος, Ἐλευσίς, Εἰλειθία.

Τὸ ρ. εἶναι ἐλλειπτικὸν (βλ. Εἰσαγωγήν). Θέμ. ἐρχ-, ἐλθ-, ἐλευθ- καὶ ἰ- (ἀποθ.) ἢ εἰ- (ισχ.). Ρίζα ἐρ- (τὸ ἔρχομαι ἐκ τοῦ ἐρ-σκ-ομαι) πιθ. ἢ αὐτὴ μετὰ τὴν τοῦ ὄρουμι=ἐγείρω καὶ ὀρχέομαι=χορεύω. Ὁ ἀόρ. β' ἦλθον κατὰ συγκοπὴν τοῦ ν ἐκ τοῦ ποιητ. ἀορ. ἦλθον. Ὁ πρτ. ἠρχόμην εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐρίσκεται μόνον σύνθ. (ἐπί, ὑπό, πρός) ἀπλοῦς εἶναι πρτ. τοῦ ἀρχομαι. Συνήθως ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ πρτ. τοῦ εἶμι, ἦεν. Ὁ μέλ. ἐλεύσομαι ποιητ. καὶ μτγν. Οἱ ἀττικοὶ πεζ. μεταχειρίζονται τὸ εἶμι, ἀφίξομαι, ἦξω. Ὁ πρκ. λαμβάνει ἀττικὸν ἀναδιπλάσ. ὁ δὲ ὑπερσ. δὲν λαμβάνει αὐξήσιν, ὡς συμβαίνει μετὰ τοὺς ὑπερσ. ὄλων τῶν ρημ. τὰ ὅποια λαμβάνουν συλλαβικὸν ἀναδιπλάσιασμόν, δηλ. ἐν ε. Σύντ. Συνθή. ἀμτβ. συνοδευόμενον μόνον ἀπὸ ἐμπροθ. ἢ ἐπιρρημ. προσδιορισμούς· σπν. δέχεται ἀντικ. κατὰ δοτ. (ἔρχομαι τινα) μετὰ τὴν σημασίαν τοῦ ἔρχομαι πρὸς βοήθειάν τινος. Ὡς κινήσεως σημαντικὸν συντάσσεται μετὰ τελ. μτγν. (Ἐξέρξῃς ἦλθε δουλωσόμενος Ἐλλάδα). Σύνθετον τὸ ρ. ἔχει διαφόρους συντάξεις, ἀναλόγως τῆς προθέσεως μετὰ τὴν ὅποιαν συντίθεται. Συνήθεις φράσεις: Διὰ μάχης ἔρχομαι=μάχομαι· εἰς ἀριθμὸν ἔρχομαι=ἀριθμοῦμαι· ἐπὶ πᾶν ἔρχομαι=καταβάλλω πᾶσαν προσπάθειαν· παρὰ τοσοῦτον κινδύνου ἔρχομαι=τόσον κοντὰ εἰς τὸν κίνδυνον ἔρχομαι. Σύνθ. Μετὰ πολλὰς προθέσεις. Κατέρχομαι=ἐπανερχομαι ἐκ τῆς ἐξορίας εἰς τὴν πατρίδα (μτβ. τοῦ κατέρχομαι εἶναι τὸ κατάρω=ἐπαναφέρειν τινα ἐκ τῆς ἐξορίας). Διερχομαι=διέρχομαι κάτω ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τὸ τέλος. Μετέρχομαι καὶ ἐπετέρχομαι (τινά)=καταδιώκω. Ὑπέρχομαι τινα=κολακεύω κάποιον. Ἐξέρχομαι=ἐκστρατεύω. Συνών. ἀφικνούμαι, φθάνω, εἶμι (βλ. καὶ εἶμι).

ἐρωτάω-ῶ, πρτ. ἠρώτων, μέλ. ἐρωτήσω καὶ συνηθέστ. μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. ἐρήσομαι, ἀόρ. α' ἠρώτησα καὶ συνηθέστ. μέσ. ἀόρ. β' ὡς ἐνεργ. ἠρόμην (ἦρου, ἦρετο κλπ., ὑποτ. ἔρωμαι, ἔρη, ἔρηται κλπ., εὐκτ. ἐροίμην, ἔροιο κλπ., προστ. ἐροῦ, ἐρέσθω κλπ., ἀπαρ. ἐρέσθαι, μτγ. ἐρόμενος, -η, -ον), πρκ. ἠρώτηκα, ὑπερσ. ἠρωτήκειν. Παθ. ἐρωτῶμαι, πρτ. ἠρωτώμην, παθ. μέλ. ἐρωτηθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἠρωτήθην, πρκ. ἠρώτημαι, ὑπερσ. ἠρωτήμην. Π α ρ ά γ. ἐρώτησις, ἐρώτημα, ἐρωτητέον.

Θέμ. 1) ἐρ- (πρβλ. ποιητ. ἐρ-ομαι, ἐρ-έω=ἐρωτῶ) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε, ἐρε- (καὶ πρὸ συμφώνου ἐρη-) καὶ 2) ἐρωτα-. Ὁ μέσ. μέλ. καὶ ὁ μέσ. ἀόρ. β' εἶναι τοῦ ποιητ. ρ. ἔρωμαι. Σύντ. 1) με αἰτ. (ἐρωτῶ τινα ἢ τι· παθ. ἐρωτῶμαι τι). 2) με δύο αἰτ. (ἐρωτῶ τινα τι). 3) με αἰτ. καὶ ἐμπροθ. προσδιор. (ἐρωτῶ τινα περί τινος). 4) με αἰτ. καὶ πλγ. ἐρωτημ. πρῶτ. (ἦρετο αὐτὸν τίς ὁ θύρβυος εἶη). 5) με πλγ. ἐρωτημ. πρῶτ. (καὶ ἦρετο ὅ,τι εἶη τὸ σύνθημα). Σύνθ. Μετὰ τὰς προθ. ἀνά, διά, ἐπί, ὑπό κ.ἄ. Συνών. πυνθάνομαι. Ἀντιθ. ἀποκρίνομαι.

ἐσθίω (ἴ) (=τρώγω), πρτ. ἤσθιον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. ἐδομαι, ἀόρ. β' ἔφαγον, πρκ. ἐδήδοκα, ὑπερσ. ἐδήδοκιν. Μέσ. καὶ παθ. ἐσθίομαι, πρτ. ἤσθιόμην, μέσ. ἀόρ. ἤδεσάμην, παθ. ἀόρ. ἤδέσθην, πρκ. ἐδήδεσμαι. Π α ρ ά γ. ἐδεσμα, ἐδωδή (=τροφή), ἐδώδιμος, ἐδεστός, ἐδεστέον, νῆστις (ἐκ τοῦ νη-ἐδ-τις).

Θέματα: 1) ἐδ- (πρβλ. ποιητ. ἔδω=ἐσθίω, ἐξ οὗ ἐδ-θω - ἔσθω ποιητ. - ἐσθίω, κατ' ἐπέκτασιν' πρβλ. λατ. *ed-o*=ἐσθίω) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε, ἐδε- (καὶ πρὸ συμφώνου ἐδη-). 2) ἐσθι- καὶ 3) φαγ-. Ὁ πρκ. καὶ ὑπερσ. λαμβάνουσιν ἀττ. ἀναδιπλασ. τρεπομένου τοῦ χαρακτ. ε εἰς ο εἰς τὴν ἐνεργ. φωνήν, εἰς δὲ τὴν παθ. φυλαττομένου καὶ λαμβάνοντος κατόπιν σ (ἐδήδεσμαι). Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (ἐσθίω τι). 2) μὲ γεν. (ἐσθίω τινός=τρώγω ἕνα μέρος ἀπὸ κάτι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, ὑπέρ, κατὰ, σύν. Συνών. τρώγω, βιβρώσκω, γεύομαι.

ἐστιάω-ῶ (ᾶ) (=φιλοξενῶ), πρτ. εἰστίων, μέλ. ἐστιάσω, ἀόρ. ἐστίασα, πρκ. εἰστίακα, ὑπερσ. εἰστίακιν. Μέσ. καὶ παθ. ἐστιῶμαι, πρτ. εἰστιώμην, μέσ. μέλ. ἐστιάσομαι, παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. εἰστιάθην, πρκ. εἰστίαμαι, ὑπερσ. εἰστιάμην. Π α ρ ά γ. ἐστίασις, ἐστίαμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐστία (Ἑστία, λατ. *Vesta*=Ἑστία). Θέμ. ἐστία-. Ἡ ἀνωμαλία τῆς αὐξήσ. καὶ τοῦ ἀναδιπλασ. εἰ φαινομενικὴ διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ *σ* (ἐ-Ἑστία-on=ἐ-ἐστίαν - εἰστίων' πρβλ. *ἔδω-ῶ, ἔλκω* κλπ.). Ὁ χαρακτήρ α βραχὺ ἐκτείνεται εἰς α μακρὸν καὶ οὐχὶ εἰς η διότι πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχει ι. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ἐστιῶ τινα). 2) μὲ αἰτ. καὶ γεν. (ἐστιῶ τινά τινος). Συνών. ξενίζω.

ἐτοιμάζω, πρτ. ἤτοιμάζον, μέλ. ἐτοιμάσω, ἀόρ. ἤτοιμασα. Μέσ. καὶ παθ. ἐτοιμάζομαι, πρτ. ἤτοιμαζόμην, μέσ. ἀόρ. ἤτοιμασάμην, πρκ. ἤτοιμασμαι, ὑπερσ. ἤτοιμασάμην. Π α ρ ά γ. ἐτοιμασία.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐτοίμος (ὄπερ πιθ. ἐκ ρίζ. συγγενοῦς πρὸς τὸ *εἶδος*, βλ. *εἶμι*), προσλήψει τῆς καταλήξ. -αζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορά - ἀγοράζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐτοιμάζω τι). Συνών. παρασκευάζω, εὐτρεπίζω.

εὐαγγελίζομαι (=ἀγγέλλω εὐχαρίστους εἰδήσεις), ἀποθ. μὲ ἐνεργητ. διάθεσιν, πρτ. εὐηγγελίζομην, μέλ. εὐαγγελιοῦμαι, ἀόρ. εὐηγγελισάμην. Π α ρ ά γ. εὐαγγελιστής, εὐαγγελισμός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐάγγελος (ἐπίρ. εὐ+ἄγγελος' περὶ ρίζ. βλ. ἀγγέλλω). Θέμ. ἀναλογ. εὐαγγελιδ-. Τὸ ρ. αὐξάνεται ἐσωτερικῶς ὡς ἐάν τὸ εὐ ἦτο πρῶθσις (βλ. Εἰσαγωγή). Σύντ. Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (εὐαγγελίζομαι τί τινι).

εὐδαιμονέω-ῶ (=εἶμαι εὐτυχής), πρτ. ἠδαιμόνου, μέλ. εὐδαιμονήσω, ἀόρ. ἠδαιμόνησα, πρκ. ἠδαιμόνηκα. Π α ρ ά γ. εὐδαιμόνημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐδαίμων (εὐ καὶ δαίμων), ἐξ οὗ καὶ εὐδαιμονία. Θέμ. εὐδαιμονε-. Ὁ πρτ., ἀόρ. καὶ πρκ. σχηματίζονται καὶ ἄνευ αὐξήσ. καὶ ἀναδιπλασ. ὡς καὶ ὅλων τῶν παρασυνθέτων ρημάτων ὧν τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι τὸ ἐπίρ. εὐ. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σινών. εὐτυχῶ.

εὐδαιμονίζω (=καλοτυγίζω, μακαρίζω), πρτ. ἠδαιμόνιζον, μέλ. εὐδαιμονιῶ, ἀόρ. ἠδαιμόνησα. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. εὐδαιμονίζομαι. Π α ρ ά γ. εὐδαιμόνησμα, εὐδαιμονιστέος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐδαίμων προσλήψει τῆς καταλ. -ίζω. Περὶ τῆς αὐξήσεως βλ. εὐδαιμονῶ. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (εὐδαιμονίζω τινά). 2) μὲ αἰτ. καὶ γεν. (εὐδαιμονίζω τινά τινος). Σινών. μακαρίζω.

εὐδοκιμέω-ῶ (=ἔχω καλὴν φήμην, ἐπιτυγχάνω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. εὐδοκίμησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐδόκιμος (ὅπερ ἐκ τοῦ εὐ καὶ δοκέω-ῶ). Θέμ. εὐδοκιμε-. Περὶ τῆς αὐξήσεως βλ. εὐδαιμονέω-ῶ. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

εὐδοξέω-ῶ (=εὐδοκιμῶ), πρτ. ἡδύδοξουν, μέλ. εὐδοξήσω, ἄορ. ἡδύδοξησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐδοξος (εὐ καὶ δοκέω-ῶ). Θέμ. εὐδοξε-. Περὶ τῆς αὐξήσεως βλ. εὐδαιμονῶ. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

εὐῶ (=κοιμῶμαι, οὐδέτ. διαθέσ., συνήθησιν σύνθ.: καθεῦδω, πρτ. ἡῦδον καὶ εὐῶν καὶ συνήθ. ἐκάθειδον καὶ καθηῦδον, μέλ. εὐδήσω καὶ συνήθ. καθευδήσω, ἄορ. ἡῦδησα καὶ συνήθ. ἐκαθεύδησα καὶ καθηῦδησα, [πρκ. καθευδήκα]. Π α ρ ά γ. καθευδητέον.

Θέμ. σευδ- καὶ τροπῇ τοῦ σ εἰς δασεῖαν εὐδ-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. ε, εῖδε- (καὶ πρὸ συμφώνου εὐδη-). Τὴν αὐξήσιν λαμβάνει ἐσωτερ. ἢ ἐξωτερ. (πρβλ. ἐκκλησιάζω, κάθημαι, καθίζω). Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. καταδαρ-θάνα, κοιμῶμαι, ὑπνώτω. Ἀντιθ. ἀγρυπνέω-ῶ.

εὐεργετέω-ῶ, πρτ. εὐηργέτουν, μέλ. εὐεργετήσω, ἄορ. εὐηργέτησα, πρκ. εὐηργέτηκα, ὑπερσ. εὐηργετήκειν. Παθ. εὐεργετοῦμαι, πρτ. εὐηργετούμην, παθ. μέλ. εὐεργετηθήσομαι, παθ. ἄορ. εὐηργετήθην, πρκ. εὐηργέτημαι, ὑπερσ. εὐηργετήμην. Π α ρ ά γ. εὐεργέτημα, εὐεργετητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐεργέτης, ἐξ οὗ καὶ εὐεργεσία. Θέμ. εὐεργετε-. Περὶ τῆς αὐξήσεως βλ. εὐδαιμονῶ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (εὐεργετῶ τινα). Συνών. εὐ ποιῶ, εὐ δρῶ. Ἀντιθ. κακῶς ποιῶ, κακῶς δρῶ, ἀδικῶ.

εὐημερέω-ῶ (=περνῶ καλὰς ἡμέρας, εὐτυχῶ), πρτ. εὐημέρουν, μέλ. εὐημερήσω, ἄορ. εὐημέρησα, πρκ. εὐημέρηκα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐήμερος (εὐ+ἡμέρα). Θέμ. εὐημερε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. εὐτυχῶ, εὐ πράττω.

εὐθύμew-ῶ (=εἶμαι εὐθυμος), πρτ. ἡθύμουν, μέλ. εὐθυμήσω, ἄορ. ἡθύμησα. Μέσ. (μὲ τὴν ἰδίαν σημασίαν μὲ τὸ ἐνεργητ.) εὐθυμοῦμαι, πρτ. ἡθύμούμην, μέλ. εὐθυμήσομαι. Π α ρ ά γ. εὐθυμητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐθυμος (εὐ+θυμός· περὶ ρίζ. τοῦ θυμός βλ. ἐπιθυμέω-ῶ), ἐξ οὗ καὶ εὐθυμία. Θέμ. εὐθυμε-. Περὶ τῆς αὐξήσεως, βλ. εὐδαιμονῶ. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. τέρπομαι, εὐφραίνομαι. Ἀντιθ. ἀθυμῶ, ἀνωῶμαι.

εὐθύνω (=ἰσιάζω, διοικῶ, λογοδοτῶ), πρτ. ἡθύνον, μέλ. εὐθύνω, ἄορ. ἡθύνα. Παθ. εὐθύνομαι, παθ. ἄορ. ἡθύνθην, πρκ. ἡθύμμαι, ὑπερσ. ἡθύμμη. Π α ρ ά γ. εὐθυντής, εὐθυνσις, εὐθυντέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ εὐθύς (ἰων. ἰθύς, πη. ἐκ ρίζ. ἰ- τοῦ εἶμι· βλ. εἶμι), προσλήψει τῆς καταλήξεως -νω (πρβλ. δέξυς-δέξυνω κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (εὐθύνω τιὰ ἢ τι).

εὐκρινέω-ῶ (=ἐξετάζω ἀκριβῶς), μόνον ὁ ἐνεστ. Μέσ. (σύνθ.), ἄορ. διηυκρινισάμην, πρκ. διηυκρίνημαι. Π α ρ ά γ. διευκρίνησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐκρινής (εὐ καὶ κρίνω), ἐξ οὗ καὶ εὐκρίνεια. Θέμ. εὐκρινε-. Περὶ τῆς αὐξήσεως βλ. εὐδαιμονῶ. Σύντ. μὲ αἰτ. (εὐκρινῶ τι).

εὐλαβέομαι-οὔμαι (=σέβομαι, τιμῶ, προσέχω, φοβοῦμαι, φυλάτ-

τομαι), παθ. ἀποθ., πρτ. ἠὺλαβούμην, μέσ. μέλ. εὐλαβήσομαι, παθ. ἄορ. ὡς μέσ. ἠὺλαβήθην, πρκ. ἠὺλάβημαι, ὑπερσ. ἠὺλαβήμην. Π α ρ ά γ. εὐλαβητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐλαβῆς (εὐ καὶ λαβεῖν τοῦ λαμβάνω, ὃ ἰδέ). Θέμ. εὐλαβε-. Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. εὐδαιμονῶ. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (εὐλαβοῦμαι τι ἢ τινα). 2) μὲ τελ. ἀπαρ. (εὐλαβοῦμαι λέγειν τι). 3) μὲ ἐνδοιαστ. πρότασιν (εὐλαβοῦμαι μὴ πάθω τι). 4) μὲ πλάγιαν ἐρωτημ. πρότ. (εὐλαβοῦμαι ὅπως... καὶ ὅριστ.). 5) μὲ ἐμ-πρόθ. προσδιορ. Συνών. φυλάττομαι.

εὐλογέω-ῶ (=ἐπαινῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. εὐλόγησις, εὐλογητός, εὐλογητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐ λέγω ἄνευ διαμέσου ὀνόματος, Θέμ. εὐλογε-. Περὶ τῆς αὐξήσεως βλ. εὐδαιμονῶ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (εὐλογῶ τινα). Συνών. ἐγκωμιάζω. Ἀντίθ. κακολογῶ.

εὐνάζω καὶ **εὐνάω-ῶ** (=ἀποκοιμίζω), ποιητ., μέλ. εὐνάσω καὶ εὐνήσω, ἄορ. εὐνάσα καὶ ἠύνασα καὶ εὐνήσα. Παθ. εὐνάζομαι καὶ εὐνώμαι (=κατακλίνομαι, πλαγιάζω), παθ. ἄορ. εὐνάσθην καὶ ἠύνάσθην καὶ εὐνήθην, πρκ. ἠύνασμαι καὶ εὐνημαι. Π α ρ ά γ. εὐνημα (=συγκοίμησις), εὐνητήρ (=ὁ σύζυγος), κατευνασμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ εὐνή (=ἡ στρωμνή, ἡ συζυγική κλίνη). Θέμ. εὐνα- καὶ εὐναδ- καὶ προσλήψει τῆς παραγωγ. καταλήξεως -ῶ, εὐνάω-ῶ καὶ εὐνάζω. Σύντ. τὸ ρ. ἄμψ. (ἄνευ ἄντικ.). Συνών. κοιμίζω.

εὐνομέομαι-οῦμαι (=ἔχω καλοὺς νόμους, διοικοῦμαι καλῶς), ἀποθ., πρτ. ἠύνομούμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. εὐνομήσομαι, παθ. ἄορ. ἠύνομήθην, πρκ. ἠύνόμημαι, ὑπερσ. ἠύνομήμην.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐνομος (εὐ+νόμος, ὃ ἰδέ), ἐξ οὗ καὶ εὐνομία. Θέμ. εὐνομε-. Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. εὐδαιμονῶ. Σύντ. Τὸ ρ. ἄμψ. (ἄνευ ἄντικ.).

εὐπορέω-ῶ (=εἶμαι εὐπορος), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. εὐπόρημα, εὐπόρητος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐπορος. Θέμ. εὐπορε-. Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. εὐδαιμονῶ. Σύντ. Συνήθ. ἄμψ. (ἄνευ ἄντικ.) σπν. 1) μὲ γεν. (εὐπορῶ τινος). 2) μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (εὐπορῶ τινί τι). Συνών. δύναμαι.

εὐρίσκω (=εὐρίσκω, ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ), πρτ. εὐρισκον καὶ ἠύρισκον, μέλ. εὐρήσω, ἄορ. β' εὐρον καὶ ἠύρον (ὑποσ. εὐρω κλπ., εὐκτ. εὐρομαι κλπ., προστ. εὐρὲ κλπ., ἀπαρ. εὐρεῖν, μτχ. εὐρών, -οῦσα, -όν), πρκ. εὐρηκα καὶ ἠύρηκα, ὑπερσ. ἠύρήκειν καὶ εὐρήκειν ἢ εὐρηκῶς ἦν. Μέσ. καὶ παθ. εὐρίσκομαι (μέσ.=ἐπιτυγχάνω κάτι, παθ.=μὲ εὐρίσκει κάποιος), πρτ. εὐρισκόμην καὶ ἠύρισκόμην, μέσ. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) εὐρήσομαι, παθ. μέλ. εὐρεθήσομαι, μέσ. ἄορ. β' εὐρόμην καὶ ἠύρόμην, παθ. ἄορ. εὐρέθην καὶ ἠύρέθην, πρκ. εὐρημαι καὶ ἠύρημαι, ὑπερσ. εὐρήμην καὶ ἠύρήμην. Π α ρ ά γ. εὐρετής, εὐρεσις, εὐρημα, εὐρετός, εὐρετέον.

Θέμ. εὐρ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφ. -ισκ, εὐρισκ-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. ε, εὐρε-. Εἰς τὸν παθ. μέλ. καὶ παθ. ἄορ. τὸ ε, μολονότι πρὸ συμφώνου, δὲν ἐκτείνεται εἰς ἡ (εὐρεθήσομαι - εὐρέθην ἀλλὰ εὐρημαι). Ἐνίοτε τὸ ρ. δὲν λαμβάνει αὐξήσιν καὶ ἀναδιπλασιασμόν ἐξ ἀναλογίας πρὸς τὰ παρασύνθετα, ὧν πρῶτον συνθε-

τικὸν τὸ ἐπίρ. εἰδ. *Σύντ.* 1) με αἰτ. (εὐρίσκω τινὰ ἢ τι καὶ μέσ. εὐρίσκομαι τι). 2) με κατηγορ. μτχ. εἰς τὸ ὑποκ. ἢ τὸ ἀντικ. (εὐρίσκομαι ὧν ἢ εὐρίσκω τινὰ ἔντα). 3) με αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορ. (εὐρίσκω τι ἀπὸ τίνος, παρὰ τίνος κλπ.). *Σύνθ.* ¹Εὐερίσκω=εὐρίσκω τὴν ἀληθινὴν κατάστασιν πράγματός τινος. ²Ανευρίσκω=ἀνακαλύπτω. ³Ἐφερίσκω=ἐπινοῶ. *Συνών.* τυγχάνω.

εὐσεβέω-ᾶ (=εἶμαι εὐσεβής), πρτ. ἡυσεβῶν. Παθ. εὐσεβοῦμαι καὶ παθ. ἄορ. ἡυσεβήθη. Π α ρ ἄ γ. εὐσεβήμα (=εὐσεβής πράξις).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐσεβής (εὐ καὶ σέβω), ἐξ οὗ καὶ εὐσέβεια. Θέμ. εὐσεβε-. Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. εὐδαιμονῶ. *Σύντ.* τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). *Συνών.* εὐσεβής εἰμι.

εὐτρεπίζω (=τακτοποιῶ, ἐπισκευάζω, συμπυλιώνω), πρτ. ἡυτρέπιζον, μέλ. εὐτρεπιῶ, ἄορ. ἡυτρέπισα. Μέσ. εὐτρεπίζομαι, πρτ. ἡυτρεπιζόμεν, ἄορ. ἡυτρεπισάμην, πρκ. ἡυτρεπισαίμι, ὑπερσ. ἡυτρεπισάμην. Π α ρ ἄ γ. εὐτρεπισμός, εὐτρεπιστής, εὐτρεπιστέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐτρεπής (εὐ+τρέπω). Θέμ. ἀναλογ. εὐτροπειδ-. Περὶ τῆς αὐξήσεως, βλ. εὐδαιμονῶ. *Σύντ.* 1) με αἰτ. (εὐτρεπίζω τι). 2) με αἰτ. καὶ δοτ. (εὐτρεπίζω τινὰ τι=συμπυλιώνω κάποιον με ἄλλον). *Συνών.* ἐπισκευάζω, διακοσμῶ.

εὐτυχέω-ᾶ, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. εὐτύχημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐτυχής (εὐ+τύχη). Θέμ. εὐτυχε-. Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. εὐδαιμονῶ. *Σύντ.* 1) με αἰτ. (εὐτυχῶ τι=εὐτυχῶ σὲ κάτι). 2) με ἐμπρόθ. προσδιορ. 3) Ἄμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). *Συνών.* εὐδαιμονέω-ᾶ, εὐ πράττω. Ἀντιθ. δυστυχῶ, κακῶς πράττω.

εὐφημέω-ᾶ (=μεταχειρίζομαι λέξεις εὐοίωνους, σιγῶ), πρτ. εὐφήμουν, μέλ. εὐφημήσω, ἄορ. εὐφήμησα. Π α ρ ἄ γ. εὐφημητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εἴφημος (εὐ καὶ φήμη=λόγος) ἐξ οὗ καὶ εὐφημία. Θέμ. εὐφημε-. *Σύντ.* τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). *Συνών.* σιγῶ.

εὐφραίνω (=τέρπω, εὐχαριστῶ τινα), πρτ. ἡυφραίνω, μέλ. εὐφρανῶ, ἄορ. ἡυφρανα. Μέσ. εὐφραίνομαι, πρτ. ἡυφραίνομαι, μέσ. μέλ. εὐφρανοῦμαι, παθ. εὐφρανθήσομαι, παθ. ἄορ. ὡς μέσ. ἡυφράνθη. Π α ρ ἄ γ. εὐφραντός (=εὐχάριστος).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐφρων (εὐ καὶ φρήν). Θέμ. εὐφρον- καὶ κατὰ μέταπτωσιν εὐφραν-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. j, εὐφράν-j-ω καὶ ἐπενηθέσει εὐφραίνω. Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. εὐδαιμονῶ. Εἰς τὸν ἄορ. τὸ α βραχὺ ἐκτείνεται εἰς α μακρὸν καὶ οὐχὶ ἢ διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ρ. *Σύντ.* Με αἰτ. (εὐφραίνω τινὰ). *Συνών.* χαίρω, ἡδομαι, ἀγάλλομαι, τέρπομαι. Ἀντιθ. ἀνώ, λυπῶ.

εὐχομαι (=προσεύχομαι, ἐπιθυμῶ, ὑπόσχομαι, καυχῶμαι), μέσ. ἀποθ. με ἔνεργ. διάθεσιν, πρτ. ἡυχόμεν, μέσ. μέλ. εὐξομαι, μέσ. ἄορ. ἡυξάμην, πρκ. ἡυχάμην (ἡυξάι, ἡυκται κλπ.), ὑπερσ. ἡυχάμην (ἡυξο, ἡυκτο κλπ.). Π α ρ ἄ γ. ἀπεικτός, πολυεκτος, εὐκτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ εὐχή. Θέμ. εὐχ-. (Ρίζ. συγγενῆς πρὸς τὴν τοῦ ἀγέω, καυχῶμαι). *Σύντ.* 1) με δοτ. (εὐχομαι τοῖς θεοῖς). 2) με ἐμπρόθ. προσδιορ. (εὐχομαι πρὸς τοὺς θεοὺς). 3) με αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορ. (εὐχομαι εὐχάς πρὸς θεοὺς). 4) με ἀπαρ. (εὐχομαι δοῦναί μοι τοὺς θεοὺς...). *Σύνθ.* ¹Ἀπεύχομαι=εὐχομαι νὰ μὴ γίνῃ κάτι. ²Κατεύχομαι=καταρῶμαι. ³Ἐπεύχομαι=ἐκτεῶ, τῶ. *Συνών.* ἢ περίφρ.: εὐχὰς ποιῶμαι.

εὐωχέω-ῶ (=φιλεύω κάποιον, φιλοξενῶ, ἀπολαύω), πρτ. εὐώχουν, [μέλ. εὐωχῆσω, ἀόρ. εὐωχῆσα]. Μέσ. εὐωχοῦμαι (=εὐφραίνομαι τρώγων), πρτ. εὐωχούμην, μέλ. εὐωχῆσομαι, παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. εὐωχῆθην, [πρκ. εὐωχῆμαι].

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ εὐ καὶ ὄχη (ἔχω)=ὑποστήριγμα, τροφή, ἐξ οὗ καὶ εὐωχία. Θέμ. εὐωχε-. Αὐξησις οὐδαμοῦ εὐρηται. Σύντ. Μὲ αἰτ. (εὐωχῶ τινα). Συναίν. τοῦ μὲν ἐνεργ. ἐστιῶ, ξενίζω, τοῦ δὲ μέσ. ἐσθίω, εὐφραίνομαι.

ἐφεδρεύω (=καθίημαι ἐπάνω, παραμονεύω), μόνον ὁ ἐνεστ. καὶ ὁ ἀόρ. ἐφήδρευσα. Π α ρ ἄ γ. ἐφεδρεῖα, ἐφεδρευσις, ἐφεδρευτής.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐφεδρος=ὁ καθήμενος ἐπὶ τινος (ἐπὶ καὶ ἔδρα, βλ. ἔζομαι) προσλήψει τῆς καταλήξε, -εω. Σύντ. τὸ ρ. συνήθ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.) σπν. μὲ δοτ. (ἐφεδρεύω τινί). Συναίν. ἐλλοχάω-ῶ, ἐνεδρεύω.

ἐφίεμαι (=ἐπιθυμῶ), μέσ. τοῦ ἐφίημι (βλ. ἴημι), πρτ. ἐφιέμην καὶ πρκ. ἐφεῖμαι. Π α ρ ἄ γ. ἔφρσις, ἐφέτης, ἐφετός, ἐφετικός.

Τὸ ρ. σύνθετον ἐκ τῆς ἐπὶ καὶ τοῦ ἴεμαι, μέσης φωνῆς τοῦ ἴημι (βλ. ἴημι). Σύντ. Μὲ γεν. (ἐφιέμαι τινος). Συναίν. ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ, βούλομαι.

ἐφοδεύω (=ἐπιθεωρῶ τοὺς φρουρούς, περιπολῶ), πρτ. ἐφώδευον, μέλ. ἐφοδεύσω. Π α ρ ἄ γ. ἐφοδεῖα, ἐφοδευτέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐφοδος (ἐπι+ὄδος)=πλησίασμα, ἐπιδρομή, προσλήψει τῆς καταλήξε, -εω. Συναίν. περιπολῶ.

ἐφοδιάζω (=δίδω τὰ ἐφόδια), πρτ. ἐφωδιάζον, μέλ. ἐφοδιάσω, ἀόρ. ἐφωδιάσα. Μέσ. ἐφοδιάζομαι καὶ ἀόρ. ἐφωδιασάμην. Π α ρ ἄ γ. ἐφοδιασμός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐφόδιον (ἐπι+ὄδος), πληθ. ἐφόδια=αἱ ζωοτροφία, προσλήψει τῆς καταλήξε, -αζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορά-ἀγοράζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐφοδιάζω τινά). Περιφρ. ἐφόδια δίδωμι τινι.

ἐχθαίρω (=μισῶ, ἀποστρέφομαι), πρτ. ἤχθαιρον, μέλ. ἐχθαρῶ, ἀόρ. ἤχθηρα. Μέσ. καὶ παθ. ἐχθαίρομαι (μέσ.=μισῶ, παθ.=μισοῦμαι), πρτ. ἤχθαιρόμην, μέλ. ἐχθαροῦμαι, ἀόρ. ἤχθηράμην. Π α ρ ἄ γ. ἐχθαρτέος (=ἀξιομίσητος).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἔχθος=μισος (ρίζ. πιθ. ἢ αὐτὴ μὲ τὴν τῆς προθ. ἐκ καὶ τοῦ ἐπιρ. ἐκτός· πρβλ. λατ. *hostis*=ξένος, εἶτα=ἐχθρός). Θέμ. ἐχθαρ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j καὶ ἐπενθέσει ἐχθάρ-j-ω-ἐχθαίρω. Σύντ. 1) μὲ ἀπλῆν αἰτ. (ἐχθαίρω τι ἢ τινά). 2) μὲ συστ. ἀντικ. καὶ αἰτ. (ἐχθος ἐχθαίρω σε). Συναίν. μισῶ. Ἀντίθ. ἀγαπῶ, φιλῶ.

ἔχω (=κρατῶ, κατέχω, ἔχω), πρτ. εἶχον, μέλ. ἔξω καὶ σχήσω, ἀόρ. β' ἔσχον (ὑποτ. σχῶ καὶ ἐν συνθέσει μετάσχω κλπ., εὐκτ. σχοίην, σχοίης κλπ., ἀλλ' ἐν συνθέσει μετάσχοιμι, ὑπόσχοιμι κλπ., προστ. σχέες, σχέτω κλπ., καὶ ἐν συνθ. μετάσχες, μετασχέτω κλπ., ἀπαρ. σχεῖν, μτχ. σχών, σχοῦσα, σχόν), πρκ. ἐσχικα, ὑπερσ. ἐσχίκειν. Μέσ. καὶ παθ. ἔχομαι, πρτ. εἰχόμεν, μέλ. ἔξομαι καὶ σχήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' (καὶ ὡς παθ.) ἐσχόμεν (ὑποτ. σχῶμαι κλπ., εὐκτ. σχοίμην, σχοῖο κλπ., ἐν συνθ. παρασχοίμην, παράσχοιο κλπ., προστ. σχοῦ, σχέσθω, σύνθ. παράσχου, παρασχέσθω, ἀλλὰ προσσχοῦ, προσσχέσθω κλπ., ἀπαρ. σχέ-

σθαι, μ.γ. σχόμενος), [παθ. μέλ. σχεθήσομαι, παθ. άόρ. έσχέθην], π.κ. έσγημαι, ύπερσ. έσγήμην. Παρά γ. έξις, σχέσις, σχήμα, σχεδόν, έξής, όχυρός (έκ του έχυρός), ισχύς, ισχυρός, έστωρ, μέτοχος, ένοχος, ραβδούχος, νουνεχής, έκτός, -ον, εύκάθεκτος (=εύκόλως άναχαιτιζόμενος).

Θέμ. σεχ- και κατά συγκοπήν του ε (βλ. Εισαγωγήν) σχ-, προσλήψει δε του προσφύμ. ε, σεχ-. (Ή ριζ. φαίνεται ότι ύπάρξε διπλή: σεχ- έξ ής και τίς άσθ, έχυρός, έξής, ισχύς, σχεδόν και σεχ- έξ ής τά όχος, όχομαι, όχημα, όχεύω, λατ. *vehō*=όχομαι, και ίσως και τά όχ-λος και όχ-λέω-ώ). Το έν άρχή σ γίνεται δασεία (έξω, έκτέον). Ό ένεστος ψιλούται ένεκα του έπομένου δασέος χ (άνομοίωσις). Είς τον π.κ. φαινομενικώς άνώμαλος ή αύξησις ει διά τδ έν άρχή σ (έσεχον - έεχον - είχον). Το β' ένικόν άόρ. εις την προστ. εις μέν την ένεργητ. φωνήν έν συνθέσει άναβιβάζει πάντοτε τον τόνον (παράσχες, πρόσσεχες κλπ.) εις δε την μέσην φωνήν, όταν μέν ή πρόθεσις είναι μονοσύλλαβος ό τόνος μένει επί του θέματος: προσσχοῦ, όταν δε είναι δισύλλαβος ό τόνος άναβιβάζεται: παράσχοῦ (βλ. δίδωμι, ίημι, τίθημι). Σύντ. 1) με άιτ. (έχω τινά ή τι). 2) με άπαρ. ότε σημαίνει δύναμις (έχω είπειν=δύναμαι να είπω). 3) με πλαγίαν έρωτημ. πρώτασιν ότε συνοδεύεται ύπό άρνήσεως (οὐκ έχω ό,τι χρη λέγειν=δέν ξέρω τί πρέπει να λέγω). 4) με έπίρρ. ότε έχει άμ.τβ. σημασ. (εἶδ, καλῶς, κακῶς, οὕτως έχω=εύρισκομαι εις κατάστασιν καλήν, κακήν, τοιαύτην). Το μέσ. με γεν. (έχομαι τιος=κρατῶ με ζήλον κάτι: ή=άκολουθῶ, έπομαι). Συνήθεσι φράσεις: πλέον έχω=πλεονεκτῶ, μείον έχω=μειονεκτῶ, ήσυχίαν έχω=ήσυχάζω, πράγματα έχω ύπό τινος=ένοχλοῦμαι, πράγματα παρέχω τιῷ=ένοχλόω, αἰτίαν έχω ύπό τινος=κατηγοροῦμαι ύπό τινος (ένεργ. αἰτιῶμαι τινα=κατηγορῶ τινα). Το ρ. άπαντᾶ και άπροσώπως: άναγκαιῶς έχει=άναγκαῖον είναι, καλῶς έχει=καλόν είναι, παρέχει=επιτρέπεται, είναι δυνατόν. Σύνθ. Με πολλάς προθ. Τά σύνθετα συντάσσονται με διαφόρους πτώσεις, άναλόγως τῆς προθέσεως και τῆς σημασίας. Ἀνέχω τινά ή τι=κρατῶ ύψηλά, συγκρατῶ. Ἀπέχομαι τινα=ύπομένο. Δίεχω τινά=περνῶ διά μέσου, διαχωρίζω. Προσέχω τον νοῦν τιμ ή άπλως προσέχω=στρέφω τον νοῦν προς κάποιαν διεύθυνσιν, δίδω προσοχήν. Σύνθ. δύναμαι, οἶός τ'είμι, κρατέω-ώ.

ἔψω (=βράζω), π.κ. ήψον, μέλ. έψησω, άόρ. ήψησα, [π.κ. έψηκα]. Μέσ. και παθ. έψομαι, π.κ. ήψόμην, μέσ. μέλ. έψησομαι, παθ. μέλ. έψηθήσομαι, παθ. άόρ. ήψήθην, π.κ. ήψημαι, ύπερσ. ήψημην. Παρά γ. έψησις, έψημα (άφέψημα), μυρ-εψός (=άρωματοποιός), έψητός, όπτός, έφθος (=βραστός), άπεφθος (=καθαρός· κατ' άνομοίωσιν έκ του άφ-εφθος), ύψον.

Θέμ. έψ- (πιθ. έν ριζ. πεκ- ή πεπ-, έξ ής και τά πέσσω=μαλακῶνω, ώριμάζω, λέπων, πέψις, πόπαινο=πλακοῦς, πεπαίνω=ώριμάζω) και προσλήψει του προσφύμ. ε, έψε- (και πρό συμφώνου έψη-). Τά παράγωγα όνον, όπτός (όπτάω) δέν φυλάττουν την δασείαν. Το έψω σημαίνει βράζω (λάχανα, κρέας κλπ.), τδ δ-πτῶ σημαίνει ψήνω (κρέας, ψομί κλπ.). Σύντ. Με άιτ. (έψω τι). Σύνθ. ζέω, βράζω, κοχλάζω.

Z

ζεύγνυμι και ζευγνύω (=ζέβω, συνδέω, ένώνω), π.κ. έζεύγνυν και έζεύγνυον, μέλ. ζεύξω, άόρ. έζευξα, [π.κ. έζευχα]. Μέσ. και παθ. ζεύγνυμαι, π.κ. έζευγνύμην, μέσ. μέλ. ζεύξομαι, παθ. μέλ. ζευχθήσομαι, μέσ. άόρ. έζευξάμην, παθ. άόρ. α' έζεύχθην και β' έζύγην, π.κ. έζευμαι, ύπερσ. έζεύμην. Παρά γ. ζεύξις, ζεύγμα, ζεύγος, ζεύγη, ζευκτός.

Θέμ. ἀσθ. ζυγ- και ισχυρ. ζευγ- (ρίζ. ζυγ-, ἐξ ἧς και ζυγόν, σύζυγος, ἐζύγη, λατ. *jug-um*=ζυγός, *ju(n)g-o*=ζευγνύω) και προσλήψει του προσφύμ. *νυ*, ζεύγ-*νυ-μι*. Σύντ. 1) με αἰτ. (ζεύγνυμι ἴππους). 2) με αἰτ. και δοτ. (ζεύγνυμι τί τιμ= συνδέω κάτι με κάτι άλλο). Σύνθ. Με τὰς προθ. σύν, διά, ἀνά, κατά, παρά, ὑπό, συγκατα-. Ἐναζεύγνυμι=ἀναχωρῶ. Σύνων. ἐνώ-ᾶ. Ἀντίθ. λύω.

ζέω (=βράζω), ζεῖς, ζεῖ κλπ., πρτ. ἔζεον (ἔζεεις, ἔζει κλπ.), μέλ. ζέσω, ἀόρ. ἔζεσα. Παθ. μόνον ὁ ἀόρ. ἐζέσθην και ὁ πρκ. ἔζεσμαι. Π α ρ ά γ. ζέσις, ζέσμα, ζεστός.

Θέμ. ζεσ- ἐκ του ὁποίου, δι' ἀποβολῆς του σ ὡς μεταξὺ φωνηέντων, ὁ ἔνεστ. ζέω. Εἰς τὸν μέλ. και τὸν ἀόρ. γίνεται ἀπλοποίησης τῶν δύο σ (*ζέσ-σω-ζέσω, ἔ-ζεσ-σα-ἔζεσα*). Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. πιθ. και τὰ ζάλη, ζύμη, ζῆθος. Συναρρεῖται (ὡς και ὅλα τὰ εἰς -εω ρήμ. τὰ ἔχοντα μονοσύλλαβον θέμα πληρ του δέω-ᾶ=δένω) μόνον ὅπου τὸ ε του ἔμ. ἀκολουθεῖ ε ἢ ει. Σύντ. Συναρρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.) σπν. με γεν. (ζέω τινός=εἶμαι πλήρης τινός). Σύνθ. ἐπιζέω=βράζω, κοχλάζω.

ζηλώω-ᾶ (=ζηλεύω, φιλοτιμοῦμαι, προσπαθῶ, καλοσυχίζω), πρτ. ἐζήλουν, μέλ. ζηλώσω, ἀόρ. ἐζήλωσα, πρκ. ἐζήλωκα, ὑπερσ. ἐζηλώκειν. Παθ. μόνον ὁ ἔνεστὼς ζηλοῦμαι. Π α ρ ά γ. ζήλωμα, ζήλωσις, ζηλωτής, ζηλωτός, ἀζήλωτος, ζηλωτέον.

Τὸ ρ. ἐκ του ζήλος (πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. με τὰ δῖω=φεύγω και διώκω, ὁ ἰδέ). Θέμ. ζηλο-. Σύντ. 1) με αἰτ. (ζηλῶ τινα ἢ τι). 2) με αἰτ. και γεν. τῆς αἰτίας (ζηλῶ τινά τινος). 3) με αἰτ. και αἰτιολ. πρότ. (ζηλῶ τινα ἢ τι, ὅτι...). Σύνων. φθονῶ, θαυμάζω, εὐδαιμονίζω.

ζημιόω-ᾶ (=ζημιώνω, βλάπτω, τιμωρῶ σωματικῶς ἢ με πρόστιμον), πρτ. ἐζημίουν, μέλ. ζημιώσω, ἀόρ. ἐζημίωσα, πρκ. ἐζημίωκα, ὑπερσ. ἐζημιώκειν. Παθ. ζημιούμαι, πρτ. ἐζημιούμην, μέσ. μέλ. (με παθ. σημασι.) ζημιώσομαι, παθ. μέλ. ζημιωθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐζημιώθην, πρκ. ἐζημιώμαι, ὑπερσ. ἐζημιώμην. Π α ρ ά γ. ζημίωμα, ζημίωσις, ζημιωτής.

Τὸ ρ. ἐκ του ζήμια (=πρόστιμον). Ρίζ. *δαμ-* (δ και ζ ἐναλλάσσονται εἰς τὴν ἑλληνικῇ), ἧτις ἀνευρίσκειται εἰς τὸ ποιητ. *δαμάω* (=τιμωρῶ) και τὸ λατ. *damnum*=ζημία. Θέμ. ζημιο-. Σύντ. 1) με αἰτ. (ζημιῶ τινα=βλάπτω κάποιον). 2) με αἰτ. και δοτ. ὄργαν. (ζημιῶ τινα θανάτῳ, φηγή κλπ.=τιμωρῶ κάποιον με θάνατον, ἔξοριαν κλπ.). Τὸ παθ. με σύστοιχον ἀντικ. (ζημιούμαι πολλὰ=ἔχω πολλές ζημίας) ἢ με δοτ. ὄργαν. (ζημιούμαι θανάτῳ κλπ.=τιμωροῦμαι με θάνατον κλπ.). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἐπί, πρός. Σύνων. βλάπτω, κακῶ. Ἀντίθ. ὠφελῶ, ὀνίημι.

ζητέω-ᾶ (=ζητῶ, ἐρωτῶ, ἐρευνῶ), πρτ. ἐζήτην, μέλ. ζητήσω, ἀόρ. ἐζήτησα, πρκ. ἐζήτηκα, ὑπερσ. ἐζητήκειν. Παθ. ζητοῦμαι, πρτ. ἐζητούμην, παθ. μέλ. ζητηθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐζητήθην, πρκ. ἐζήτημαι, ὑπερσ. ἐζητήμην. Π α ρ ά γ. ζήτημα, ζήτησις, ζητήσιμος, ζητητής, ζητητικός, ἀζήτητος, ζητητέος, ζητητέον.

Θέμ. ζητε- (πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. με τὰ δῖω=φεύγω και διώκω, ὁ ἰδέ). Σύντ. 1) Με αἰτ. (ζητῶ τινα ἢ τι). 2) με ἀπαρ. (ζητῶ ποιεῖν τι). Σύνθ. Με τὰς προθ. σύν, διά. Διαζητῶ=ζητῶ ἐπιμῶνας, ἐπιμελῶς. Περὶ διαφορᾶς σημασίας ζητῶ και αἰτέω, βλ. αἰτέω-ᾶ.

ζήω-ᾶ (ζῆς, ζῆ κλπ., ὑποτ. ζῶ, ζῆς κλπ., εὐκτ. ζῶην, ζῶης κλπ., προστ. ζῆ, ζήτω κλπ., ἀπαρ. ζῆν, μτχ. ζῶν, ζῶσα, ζῶν), πρτ. ἔζων (ἔζης, ἔζη κλπ.), μέλ. ζήσω (σπν.), μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. βιώσομαι

καὶ σπν. ζήσομαι, ἄορ. β' ἐβίων (ὑποτ. βιῶ, βιῶς, βιῶ κλπ., εὐκτ. βι-
 ῶν, βιῶς κλπ., προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. βιῶναι, μτχ. βιούς, βιοῦσα,
 βιών) [καὶ ἔζησα], πρκ. βεβίωκα [καὶ ἔζηκα], ὑπερσ. ἐβεβίωκιν. Π α
 ρ ἄ γ. ζωή, ζῶον, ζωός (=ζωντανός), βίος, βίοςτος (=ζωή), βιοτή,
 βιωτέον.

Τὸ ρ. εἶναι ἐλλειπτικόν (βλ. Εἰσαγωγήν). Θέμ. ζη- καὶ βιο- (ἐκ τοῦ βίος· πρβλ.
 λατ. νίνο=ζῶ). Πιθ. ὁ ἀρχ. τύπος τοῦ ζῶ ἦτο διάω (ἄω, ἄημι=πνέω, ζῶ· πρβλ.
 διάθεος-ζάθεος, διάλευκος-ζάλευκος). Τὸ ρ. ἔχει χαρακτηρὰ ἡ ὅστις συναρτεῖ-
 ται κακονικῶς, ὡς καὶ εἰς τὰ πεινώ, διψῶ, χρώμαι κλπ., εἰς ἡ καὶ ἡ (βλ. διψῶ).
 Σύντ. τὸ ρ. συνήθ. ἀμψ. (ἄνευ ἀντικ.)· σπν. μὲ σύστ. ἀντικ. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ.
 ἀπό, διά, κατά. Συνών. βιῶ-ῶ. Ἀντίθ. τελευτῶ.

Ζωγραφέω-ῶ, πρτ. ἐζωγράφουν, μέλ. ζωγραφήσω. Παθ. ζωγρα-
 φοῦμαι καὶ πρκ. ἐζωγράφημαι. Π α ρ ἄ γ. ζωγράφημα, ζωγράφησις,
 ζωγραφετός (=ζωγραφισμένος).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ζωγράφος (ζωός καὶ γράφω). Θέμ. ζωγραφε-
 Σύντ. Μὲ αἰτ. (ζωγραφῶ τινα ἢ τι). Συνών. γράφω.

Ζωγρέω-ῶ (=συλλαμβάνω ζῶντα, αἰχμαλωτίζω), πρτ. ἐζώγρουν,
 μέλ. ζωγρήσω, ἄορ. ἐζώγρησα. Παθ. ζωγρούμαι, πρτ. ἐζωγρούμην,
 παθ. μέλ. ζωγρηθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐζωγρήθην, πρκ. ἐζώγρημαι. Π α
 ρ ἄ γ. ζώγρημα, ζώγρησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ζωός καὶ ἀγρεύω ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ.
 ζωρε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ζωγρῶ τινα). Συνών. ἀνδραποδίζω, δουλῶ.

ζώννυμι καὶ ζωννύω (=ζώνω), πρτ. ἐζώννυμι, μέλ. ζώσω, ἄορ.
 ἐζώσω, [πρκ. ἐζώκα]. Μέσ. καὶ παθ. ζώννυμι, πρτ. ἐζωννύμην, παθ.
 μέλ. ζωστήσομαι, παθ. ἄορ. ἐζώστην, πρκ. ἐζώσωμαι καὶ ἐζώμαι. Π α
 ρ ἄ γ. διάζωμα, περιζωμα, ζῶμα, ζώνη, ζωστήρ, ἄζωστος.

Θέμ. 1) ζωσ- (πρβλ. ζωστήρ, ζωστός) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα νυ, ζῶσ-νυ-μι-ζών-
 νυμι, κατ' ἀφομοίωσιν τοῦ σ πρὸς τὸ ν (πρβλ. ἀμψέννυμι) καὶ 2) ζω- (πρβλ. ζώ-
 νη, ἔ-ζω-μαι), Σύντ. Μὲ αἰτ. (ζώννυμι τινα ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, παρά,
 ὑπό, κατά, σύν. Συνών. περιδέω, περιτίθημι.

ζωπτυρέω-ῶ (=ζωογονῶ), μόνον ὁ ἐνεστ. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. μέσ.
 καὶ παθ. σύνθ.: ἀναζωπτυρέομαι-οῦμαι (=λαμβάνω ἰσχὺν καὶ θάρρος),
 πρτ. ἀνεζωπτυρούμην, πρκ. ἀνεζωπτύρημαι. Π α ρ ἄ γ. ἀναζωπτύρησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ζώπτυρον (=σπινθήρ, σπέρμα πυρός). Θέμ. ζω-
 πτυρε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ζωπτύω τινα ἢ τι). Συνών. θρασύνω, παρκαλεῖσομαι.

Η

ἡβῶ-ῶ (=εἶμαι ἐφηβος, ἀκμάζω), πρτ. ἡβων, μέλ. ἡβήσω, ἄορ.
 ἡβησα, πρκ. ἡβηκα, ὑπερσ. ἡβήκιν. Π α ρ ἄ γ. ἡβητής (=νέος ἀκμαί-
 ος), ἡβητήριον (=τόπος συγκεντρώσεως τῶν νέων).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἡβη (πιθ. εἰζ. ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ἀβρός, βλ. ἀβρόνω, καὶ ἀπαλός
 καὶ τοῦ λατ. juv-enis=νέος). Θέμ. ἡβα-. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ θέμ., προσλήψει τοῦ προσ-
 φύμ. σκ, τὸ ἡβάσκω=εἰσέρχομαι εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν, ἀπαντῶν μόνον εἰς τὸν

ἐνεστῶτα, ὅπερ εἶναι τὸ ἐναρκτικὸν τοῦ ἡβίω. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. Ἀνηβῶ=γίνομαι πάλιν νέος. Παρηβῶ=εἶμαι παρῆλιξ. Ἐνηβῶ=διασκευάζω. Συνών. ἀμαζῶ, θάλλω.

ἡγεμονεύω (=εἶμαι ἡγεμών), πρτ. ἡγεμόνευον, μέλ. ἡγεμονεύω-σω, ἀόρ. ἡγεμόνευσα. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. ἡγεμονεύομαι (=κυβερνῶμαι).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἡγεμών (ὅπερ ἐκ τοῦ ἡγοῦμαι), προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεῖς-βασιλεύω. Σύντ. Μὲ γεν. (ἡγεμονεύω τινός).

ἡγέομαι-οὔμαι (=εἶμαι ἀρχηγός, προπορεύομαι, ὀδηγῶ, νομίζω), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθεσιν, πρτ. ἡγοῦμην, μέσ. μέλ. ἡγήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἡγήσάμην, παθ. ἀόρ. (καὶ ὡς μέσος) ἡγήθη, πρκ. ἡγήμαι, ὑπερσ. ἡγήμην. Π α ρ ά γ. διήγημα, διήγησις, ἡγεμών, ἡγεμονία, ἡγήτωρ, ἡγέτης, ἀδιήγητος, ἡγήτεον.

Θέμ. ἡγε-. (Ρίζ. ἡγ- ἐξ ἧς καὶ τὸ ἄγω, ὃ ιδέ). Σύντ. 1) μὲ γεν. ὅτε σημαίνει εἶμαι ἀρχηγός (ἡγεῖτο αὐτῶν Ἀρχίδαμος). 2) μὲ δοτ. ὅτε σημαίνει ὀδηγῶ (ἡγήσεται ἡμῖν Τισσαφέρης). 3) μὲ εἰδικὸν ἀπαρ. ὅτε σημαίνει νομίζω (ἡγοῦμαι θεοὺς πάνθ' ὄρα). 4) μὲ δύο αἰτ. (σημαίνει καὶ πάλιν νομίζω) τῶν ὁποίων ἡ μία κατηγορ. τῆς ἄλλης (ἡγοῦντο τὸν Φίλιππον σωτήρα). Συνήθεις φράσεις: ἡγοῦμαι τι περὶ πολλοῦ=θεωρῶ κάτι ἀξιόλογον. Ἐπίσης: ἡγοῦμαι τι περὶ πλείονος, περὶ πλείστου, περὶ οὐδενός=θεωρῶ κάτι σπουδαιότερον, σπουδαιότατον, ἀσήμενον κλπ. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐξ, εἰς, ἐπί, διά, ἀπό, κατά, πρὸ, ὑπό. Συνών. ἄρχω, ὀδηγῶ, αἰῶμαι, δοκῶ, νομίζω.

ἦδομαι (=εὐχαριστοῦμαι), ἀποθ., πρτ. ἠδόμην, παθ. μέλ. (ὡς μέσ.) ἠσθήσομαι, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) ἠσθην (ὑποτ. ἠσθῶ, ἠσθῆς κλπ., εὐκτ. ἠσθειην, -ης κλπ., προστ. ἠσθητι, ἠσθήτω κλπ., ἀπαρ. ἠσθῆναι, μτχ. ἠσθείς, ἠσθεισα, ἠσθέν). Π α ρ ά γ. ἠδονή.

Θέμ. σφad-, ἠd- (βλ. ἀνδάνω) καὶ τροπῆ τοῦ α εἰς η, ἠd-. Εἰς τοὺς μτγν. ὑπάρχει καὶ ἐνεργ. ἠδω=εὐχαριστῶ, τοῦ ὁποίου ἀπαντοῦν ὁ πρτ. ἠδον, μέλ. ἠσω καὶ ἀόρ. ἠσα. Σύντ. 1) μὲ δοτ. (ἦδομαι τινι). 2) μὲ ἐμπροθ. προσδιορ. (ἦδομαι ἐπὶ τινι, ἐκ τινος). 3) μὲ κατηγορ. μτχ. (Κῦρος ἠσθη... ἰδών). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, ὑπέρ, ἐπί. Συνών. εὐφραίνομαι, χαίρω. Ἀντίθ. ἀνῶμαι, ἄχθομαι, λυποῦμαι.

ἠδύνω (=γλυκαίνω) καὶ ἀόρ. ἠδυνα. Παθ. ἠδύνομαι, παθ. ἀόρ. ἠδύνθη, πρκ. ἠδυσμαι. Π α ρ ά γ. ἠδυσμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἠδύς (περὶ τῆς ρίζ. βλ. ἀνδάνω), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βαρῆς-βαρίνω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἠδύνω τι). Συνών. ἀρτύω.

ἠθῆω-ῶ (=δουλιζῶ, στραγγίζω), [πρτ. ἠθουν, μέλ. ἠθήσω, ἀόρ. ἠθησα]. Παθ. ἠθοῦμαι, μέσ. ἀόρ. ἠθησάμην, πρκ. ἠθημαι. Π α ρ ά γ. ἠθμός (=δουλιστήριο), ἠθημα, ἠθητήρ, ἠθητικός.

Θέμ. ἠθε- (ρίζ. σα-, ἐξ ἧς τὸ ποιητ. σῆθω=κοσκινίζω, σῆτρον=κόσκινον, καὶ πιθ. τὸ νεοελληνικὸν σῆττα, ἠ=κόσκινο ψῆδ, κρισάρα). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἠθῶ τι).

ἦκω (=ἔχω ἔλθει), ἐνεστ. μὲ σημασ. πρκ., πρτ. ἦκον (μὲ σημασ. ὑπερσ. ἦ ἀορ.), μέλ. ἦξω (μὲ σημασ. τετελ. μέλ.), ἀόρ. (σπν.) ἦξα (μόνον σύνθ. μὲ τὴν πρῶθ. διά). Π α ρ ά γ. προσηκόντως (ἐπίρ. ἐκ τῆς μτχ. τοῦ συνθ. προσήκει).

Τὸ ρ. ἔλλειπτικόν (βλ. Εἰσαγωγὴν). Ὁ ἐνεστ. καὶ οἱ ἄλλοι ἔλλείποντες χρόνοι

ἀναπληροῦνται ἀπὸ τὸ ἔρχομαι, ὃ ἰδέ. Θέμ. ἡκ-. Ρίζ. πιθ. σικ- ἐξ ἧς καὶ ἰκάνω=ἔρχομαι, ἀφ-ικ-νέ-ομαι=φθάνω, προ-ίσομαι (ἐκ τοῦ προ-ικ-ν-ο-μαι)=ἐπαιτῶ. Ὡς μέλ. συνήθ. χρησιμοποιοῦνται το εἶμι. Σύντ. τὸ ρ. συνήθ. ἀμτβ. Σπν. δέχεται: 1) ἐμπρόθ. προσδιορ. (ἦκω εἰς τι, ἐπὶ τι κλπ.). 2) τελ. μτχ. (ἦκω ἀγγελῶν). 3) τροπ. μτχ. (ἦκω φέρον). Σύνθ. Προήκω=ὑπερέχω. Προσήκω (=συγγενεύω, ἀνήκω εἰς κάποιον, εἶμαι πλησίον), συνήθ. ἀπρόσωπον προσήκει (=ἀρμόζει). Διήκω=ἐκτείνομαι. Καθήκω=φθάνω. Ἀφήκω=φθάνω μέχρι τινός. Σύνων. ἔρχομαι, ἀφικνούμαι, παρκαγίνομαι. Ἀντίθ. υἴχομαι, φεύγω, ἀπέρχομαι.

ἤμαι, βλ. κάθημαι.

ἡμὶ (=λέγω), ποιητ. Εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. (κυρίως τὸν Πλάτωνα) ἀπαντᾷ (μὲ σημασ. ἀορ.) μόνον τὸ α' ἐνικὸν τοῦ πρτ. ἦν καὶ τὸ γ' ἦ, εἰς τὰς φράσεις: ἦν δ' ἐγὼ=εἶπον ἐγώ, ἦ δ' ὅς=εἶπεν ἐκεῖνος, ἦ δ' ἦ=εἶπεν ἐκεῖνη.

Τὸ ρ. δὲν ἔχει ἐτυμολογικὴν σχέσιν πρὸς τὸ φημί. Ἡ ρίζ. πιθ. ἢ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ λατ. ajo (=λέγω).

ἡρεμίζω (=καθησυχάζω), μόνον ὁ ἔνεστ. καὶ ὁ ἀορ. ἡρέμισα. Παθ. μόνον ὁ ἀορ. (σύνθ.) κατηρεμίσθην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἡρεμος (ὄπερ ἐκ τοῦ ἐπιρ. ἡρέμα), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω. Ἐκ τοῦ ἡρεμος καὶ τὸ ἡρεμέω-ῶ=εἶμι ἡρεμος, τοῦ ὁποῦ ἀπαντοῦν μόνον ὁ ἔνεστ. καὶ ὁ ἀορ. ἡρέμισα. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἡρεμίζω τινὰ ἦ τι). Σύνων. πρᾶνω.

ἦσθην, ἦσθῆναι, ἦσθεις, βλ. ἦδομαι.

ἦσυχάζω (=εἶμαι ἦσυχος), πρτ. ἦσυχάζον, μέλ. ἦσυχάσω καὶ ἦσυχάσομαι, ἀορ. ἦσυχασα. Παράγ. ἦσυχαστής, καθῆσυχαστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἦσυχος (ὄπερ ἐκ ρίζ. σικ-, ἡκ-, ἐξ ἧς καὶ τὸ ἐπιρ. ἦκα=ἡρέμα) προσλήψει τῆς καταλήξ. -άζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀτιμος-ἀτιμάζω. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνων. Αἰ περιφρ. ἦσυχίαν ἔχω, ἦσυχίαν ἄγω.

ἠττάομαι-ῶμαι καὶ ἠτσάομαι-ῶμαι (=εἶμαι κατώτερός τινος, νικῶμαι), ἀποθ. παθ., πρτ. ἠττώμην καὶ ἠτσώμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) ἠττήσομαι καὶ ἠσσήσομαι, παθ. μέλ. (σπν.) ἠττηθήσομαι, παθ. ἀορ. ἠττήθην καὶ ἠσσήθην, πρκ. ἠττημαι καὶ ἠσσημαι, ὑπερσ. ἠττήμην καὶ ἠσσήμην. Παράγ. ἠττα (ἀναδρομικῶς ἐκ τοῦ ἠττώμαι), ἠττητές, -ον, ἀῆττητος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ ἠττων (ὄπερ ἐκ τοῦ ἐπιρ. ἦκα=ἡρέμα: ἦκ-j-ων - ἦσσαν - ἠττων) πρβλ. ὑπερθ. ἦκ-ιστος, βλ. καὶ ἠσυχάζω), προσλήψει τῆς καταλήξ. -αομαι, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ νικάομαι-ῶμαι. Θέμ. ἠττα- ἢ ἠτσα-. Σύντ. 1) μὲ γεν. (ἠττώμαι τινος=εἶμαι κατώτερός τινος). 2) μὲ γεν. καὶ δοτ. ἦ, ἀντὶ δοτ., μὲ τὸν ἐμπρόθ. προσδιορ. ἐν τινι (ἠττώμαι τινός τινι ἢ ἐν τινι=εἶμαι κατώτερός τινος εἰς τι). 3) μὲ κατηγορ. μτχ. (οὐχ ἠττησόμεθα εὖ ποιοῦντες=δὲν θά φανῶμεν κατώτεροι εἰς τὸ νὰ εὐεργετώμεν). Σύνων. ἐλαττοῦμαι, νικῶμαι. Ἀντίθ. νικῶ, περιγίγνομαι.

ἡχέω-ῶ (=κάμνω ἦχον), πρτ. ἡχουν, μέλ. ἡχῆσω, ἀορ. ἡχησα. Παράγ. ἡχημα, ἡχησις, ἡχητής, ἡχητικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἦχος, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἡρεμος-ἡρεμέω-ῶ. Σύντ. συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.) ἐνίοτε μὲ σύστ. ἀντικ. (ἡχῶ ὕμνον, μέλος). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐπί, σύν, ἀντί, συνεπι-.

Θαλασσοκρατέω-ῶ (=εἶμαι θαλασσοκράτωρ) και πρτ. ἐθαλασσοκράτου.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ θάλασσα και κρατῶ, ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. θαλασσοκρατε-. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. ναυκρατῶ.

Θάλλω (=ἀνθῶ, ἀκμάζω), πρτ. ἐθαλλον, ἄορ. α' ἐθλα, ἄορ. β' ἐθαλον, πρκ. τέθλα, ὑπερσ. ἐτεθλήειν. Π α ρ ἄ γ. θαλλός, θαλερός, ἀειθαλής.

Θέμ. θαλ- (πρβλ. θάλος, τό,=βλαστός) και προσλήψει τοῦ προσφύματος j, θάλ-j-ω - θάλλω (ρίζ. θα-, θη-, ἐξ ἧς και θηλή, θήλυς, θηλάζω, λατ. fe-lo=θηλάζω, fi-lius, ἴσως και fe-mina). Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. Ἀναθάλλω=ἐξανθίζω. Ἀποθάλλω=παρακμάζω. Συνών. ἀνθῶ, ἀκμάζω.

Θάλπω (=θερμαίνω, περιποιῶμαι), πρτ. ἐθαλπον, μέλ. θάλψω, ἄορ. ἐθαλψα. Παθ. θάλπομαι, πρτ. ἐθαλπόμην, μέσ. μέλ. θάλψομαι, παθ. μέλ. θαλφθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐθαλφθην, πρκ. μόνον εἰς τὸ γ' ἐν. τέθαλπται. Π α ρ ἄ γ. θαλπωρή.

Θέμ. θαλπ-. Ρίζ. πιθ. συγγενής πρὸς τὴν θεο- ἐξ ἧς θέρος και θερμαίνω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θάλπω τινά). Συνών. θερμαίνω. Ἀντίθ. ψύχω.

Θανατώω-ῶ (=θανατώνω, φονεύω), πρτ. ἐθανάτου, μέλ. θανατώσω, ἄορ. ἐθανάτωσα. Παθ. θανατοῦμαι, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) θανατώσομαι, παθ. μέλ. θανατωθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐθανατώθην, πρκ. τεθανάτωμαι. Π α ρ ἄ γ. θανάτωσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ θάνατος (ἕπερ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ θησκαω, ὃ ἰδέ). Θέμ. θανατο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θανάτω τινά). Συνών. ἀποκτείνω, φονεύω.

Θάπτω, πρτ. ἐθαπτον, μέλ. θάψω, ἄορ. ἐθαψα, [πρκ. τέταφα, ὑπερσ. ἐτετάφειν]. Παθ. θάπτομαι, πρτ. ἐθαπτόμην, παθ. μέλ. β' ταφήσομαι, παθ. ἄορ. α' ἐθαφθην, παθ. ἄορ. β' ἐτάφην, πρκ. τέθαμμαι, ὑπερσ. ἐτεθάμμην, τετελ. μέλ. τεθάψομαι. Π α ρ ἄ γ. τάφος, ταφή, θαπτέον, ἄθαπτος.

Θέμ. θαφ- και προσλήψει τοῦ προσφύμ. τ και τροπῆ τοῦ φ εἰς τὸ ὀμόπουν ψιλὸν π, θάπ-τ-ω. Τά: ταφήσομαι, ἐτάφην, ταφή, τάφος, κατ' ἀνομοίωσιν (ἀντι-θαφήσομαι, ἐθάφην κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (θάπτω τινά ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, κατά, ἐν. Συνών. κρύπτω, κατορύσσω.

Θαρσέω-ῶ και θαρρέω-ῶ (=ἔχω θάρρος), πρτ. ἐθάρρουν και ἐθάρρουν, μέλ. θαρρήσω και θαρρήσω, ἄορ. ἐθάρρησα και ἐθάρρησα, πρκ. θεθάρρηκα και θεθάρρηκα, ὑπερσ. ἐτεθαρήκειν και ἐτεθαρήκειν. Π α ρ ἄ γ. θάρρησις, θαρρητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ θάρρος και θάρρος (κατ' ἀφομοίωσιν τοῦ σ πρὸς τὸ ρ). Θέμ. θαρσεσ- και θαρρεσ- και προσλήψει τῆς καταλήξ. -jω, θαρσεσ-j-ω - θαρσεῶ-ῶ, θαρρέω-ῶ. (Ρίζ. θαρσ- ἢ θρασ- ἐξ ἧς και θράσος, θαρσύνω και ἴσως Θερασίτης). Σύντ. συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.)· ἐνίοτε μτβ. 1) μὲ αἰτ. (θαρσῶ ἢ θαρρῶ τι=μὲ θάρρος ἀναλαμβάνω κάτι). 2) μὲ δοτ. ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ. (θαρσῶ τινι ἢ ἐπί τινι ἢ πρὸς τι κλπ.=ἔχω πεποιθήσιν εἰς κάποιον ἢ εἰς κάτι κλπ.). 3) μὲ ἀπαρ. (θαρσῶ περιγενέσθαι). Συνών. τολμῶ. Ἀντίθ. δέδοικα, ἄνῶ, φοβοῦμαι.

θαρσύνω καὶ **θαρρύνω** (=δίδω εἰς τινα θάρρος), πρτ. ἐθάρσυνον καὶ ἐθάρρουνον, ἀόρ. ἐθάρσυνα καὶ ἐθάρρυνα.

Τὸ ρ. ἐκ τῆς ρίζ. *θαρσ-* προσλήψει τῆς καταλήξ. -νω (βλ. *θαρσῶ*). Σύντ. 1) Μὲ ἀπλῆν αἰτ. (θαρσύνω τινά). 2) μὲ αἰτ. καὶ δοτ. ὄργαν. (θαρσύνω τινά ἔργῳ καὶ λόγῳ). Σύνων. παρακλεύομαι, παραινῶ. Ἀντίθ. φοβέω-ῶ.

θαυμάζω (=ἐκπλήττομαι, θαυμάζω, τιμῶ), πρτ. ἐθαύμαζον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. θαυμάσομαι, ἀόρ. ἐθαύμασα, πρκ. τεθαύμακα, ὑπερσ. ἐτεθαυμάκειν. Παθ. θαυμάζομαι, πρτ. ἐθαυμαζόμην, παθ. μέλ. θαυμασθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐθαυμάσθην, πρκ. τεθαύμασμαι, ὑπερσ. ἐτεθαυμάσμην. Π α ρ ά γ. θαυμαστής, θαυμαστός, θαυμαστέον, θαυμαστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ θαῦμα (ρίζ. *θαF-* ἐξ ἧς καὶ θεάομαι, ἰων. θηέομαι, δωρ. θαέομαι, θέα, θέατρον, θεωρός), προσλήψει τῆς καταλήξ. -αίω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγοράζω. Ἀναλογ. θέμ. θαυμαδ-. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (θαυμάζω τινά ἢ τι). 2) μὲ γεν. (θαυμάζω τινός=ἐκπλήττομαι διὰ κάτι). 3) μὲ αἰτ. καὶ γεν. τῆς αἰτίας (θαυμάζω τινά τιος=θαυμάζω κάποιον γιὰ κάτι). 4) μὲ γεν. καὶ κατηγορ. μτγ. (θαυμάζω τινός λέγοντος). 5) μὲ πλάγιαν ἐρωτημ. πρότ. (θαυμάζω ὅστις...). 6) μὲ αἰτιολ. πρότ. εἰσαγομένην διὰ τοῦ ὅτι ἢ τοῦ εἰ (θαυμάζω ὅτι..., θαυμάζω εἰ...). Σύνθ. Ἀποθαυμάζω=ἐκπλήττομαι διὰ κάτι. Σύνων. ἄγαμαι. Ἀντίθ. ἀτιμάζω, καταφρονῶ.

θεάομαι-ῶμαι (=κοιτάζω μὲ προσοχήν), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθεσιν, πρτ. ἐθεώμην, μέσ. μέλ. θεάσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐθεασάμην, [παθ. ἀόρ. ἐθεάθην], πρκ. τεθέαμαι, ὑπερσ. ἐτεθεάμην. Π α ρ ά γ. θεατής, θεάτρον, θεατός, θεατέον.

Θέμ. *θεα-* (ρίζ. *θαF-*, βλ. *θαυμάζω*). Ὁ χαρακτήρ α βραχὺ ἐκτείνεται εἰς α μακρόν καὶ ἔχει ἠ διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ε. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θεῶμαι τινά ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διὰ, σὺν, κατά, παρά. Περὶ διαφορᾶς σημασ. ὁρῶ, βλέπω καὶ θεῶμαι, βλ. βλέπω. Σύνων. ὁρῶ, βλέπω.

θέλω, βλ. ἐθέλω.

θεραπεύω (=περιποιῶμαι, ὑπηρετῶ, καλλιερῶ, φροντίζω, θεραπεύω, λατρεύω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. *θεραπεία*, *θεράπευμα*, *θεραπευτής*, *θεραπευτικός*, *δυσθεράπευτος*, *θεραπευτός*, *θεραπευτέον*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *θεράπων* ἢ τοῦ ποιητ. *θέραψ*=θεράπων, προσλήψει τῆς καταλήξ. -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεὺς-βασιλεύω (ρίζ. *θερ-* πθθ. συγγενῆς πρὸς τὴν *θρε-* ἐξ ἧς καὶ τὸ ἐν-*θρεῖν*=φυλάσσειν καὶ θρησκεία). Ὁ μέσ. μέλ. (*θεραπεύομαι*) ἔχει παθητικὴν σημασίαν=θὰ τιμηθῶ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θεραπεύω τινά). Σύνων. ἐπιμελοῦμαι, ἰώμαι, ἀκούμαι, σέβομαι, λατρεύω. Ἀντίθ. ὑβρίζω, βλάπτω.

θερίζω (ἀμτβ.=περνῶ τὸ καλοκαίρι· μτβ.=θερίζω καρπὸν), πρτ. ἐθερίζον, μέλ. θεριά, ἀόρ. ἐθερίσα. Μέσ. καὶ παθ. θερίζομαι, παθ. ἀόρ. ἐθερίσθην, πρκ. τεθέρισμαι. Π α ρ ά γ. *θεριστής*, *θερισμός*, *θεριστός*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *θερός* προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω (ρίζ. *θερ-*). Σύντ. Τὸ μτβ. μὲ αἰτ. (θερίζω καρπὸν, αἶτον, κριθὰς κλπ.). Σύνων. δρέπω, κόπτω, ἀμάω-ῶ.

θερμαίνω (=ζεσταίνω), πρτ. ἐθερμαινον, μέλ. θερμαινῶ, ἀόρ. ἐθερμηνα. Παθ. θερμαινομαι, πρτ. ἐθερμαινόμην, παθ. ἀόρ. ἐθερμάνθην, [πρκ. τεθερμασμαι, ὑπερσ. ἐτεθερμάσμην]. Π α ρ ά γ. *θερμανσις*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ θερμός (ρίζ. θερ-), προσλήψει τῆς καταλήξ. -αίνω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δυσχερῆς-δυσχεραίνω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θερμαίνω τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, παρὰ. Διαθερμαίνω τι=ἐντελῶς θερμαίνω κάτι. Συνών. θάλπω. Ἄντιθ. ψύχω.

θέω (=τρέχω), θεῖς, θεῖ κλπ., πρτ. ἔθειον (ἔθειος, ἔθει κλπ.), μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. θεύσομαι, ἄορ. β' ἔδραμον, πρκ. δεδράμηκα, ὑπερσ. ἐ-δεδραμήκειν.

Θέμ. θεῖ- (ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ μέλ. θεύσομαι), ἐξ οὗ καὶ θεός=ταχύς, θεόςζω =κινῶ τι ταχέως, ποιητ. βοηθός καὶ πεζολ. βοηθός. Συνηρημένον μόνον ὅπου μετὰ τὸν χαρακτήρα ε τοῦ θέμ. ἀκολουθεῖ ε ἢ ει (βλ. ζέω). Ὁ ἄορ. β', πρκ. καὶ ὑπερσ. ἐκ τοῦ τρέχω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, πρὸς, παρὰ, περὶ κ.ἄ. Διαθέω=τρέχω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Συνών. τρέχω.

θεωρέω-ῶ (=παρτηρῶ, ἐξετάζω, παρακολουθῶ, σκέπτομαι, εἶμι θεωρός), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. θεώρησις, θεώρημα, θεωρητέον, ἀθεώρητος (=ἀθώρητος) θεωρητός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ θεωρός (ρίζ. θαῖ-, βλ. θανμάζω). Θέμ. θεωρε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θεωρῶ τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. παρὰ, σύν, κατά. Συνών. θεῶμαι.

θήγω (=ἀκονίζω), πρτ. ἔθηγον, μέλ. θήξω, ἄορ. ἔθηξα. Παθ. θήγομαι, πρτ. ἐθηγόμην, μέσ. ἄορ. ἐθηξάμην, πρκ. τέθηγμα. Π α ρ ἄ γ. θηγκτός, ἄθηκτος, θηγάνη (=ἀκόνη).

Θέμ. θηγ-. Σύνθ. Τὸ ἐνεργ. μὲ αἰτ. (θήγω τι). Συνών. ἀκονῶ, ὀξύνω.

θηράω-ῶ (=κυνηγῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. θηρατής, θήραμα, θηρατέος, -ον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ θήρα (ὅπερ ἐκ τοῦ θήρ=θηρίον, αἰολ. φήρ, λατ. fera). Θέμ. θηρα-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θηρῶ τι). Συνών. ἀγρεύω, κυνηγετῶ, θηρεύω.

θηρεύω (=κυνηγῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. θήρευσις, θήρευμα, θηρευτής, θηρευτικός, ἀθήρευτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ θήρα προσλήψει τῆς καταλήξ. -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεὺς-βασιλεύω. Περί τῆς ρίζ. βλ. θηράω-ῶ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θηρεύω τι). Συνών. θηράω-ῶ, κυνηγετῶ, ἀγρεύω.

θησαυρίζω (=ἀποταμιεύω), πρτ. ἐθησαύριζον. Μέσ. καὶ παθ. θησαυρίζομαι, παθ. ἄορ. ἐθησαυρίσθην, πρκ. τεθησαύρισμαι. Π α ρ ἄ γ. ἀθησαύριστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ θησαυρός (ὅπερ ἐκ τῆς ρίζ. θε- τοῦ τίθημι καὶ τῆς σκοτεινῆς καταλήξ. -αυρος, ἥτις ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ κέντ-αυρος, λάστ-αυρος), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπῖς -ἐλπίζω. Θέμ. ἀναλογ. θησαυριδ-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θησαυρίζω τι). Συνών. συναίρω.

θιγγάνω (=ἐγγίζω, ψάω, ἐπιχειρῶ, προσβάλλω), πρτ. ἐθίγγανον, [μέλ. θίξω], ἄορ. β' ἔθιγον (ὑποστ. θίγω κλπ., ἐνκτ. θίγομαι κλπ., προστ. θίγε κλπ., ἀπαρ. θιγεῖν, μτχ. θιγών, -οῦσα, -όν). Μέσ. καὶ παθ. [θιγγάνομαι, πρτ. ἐθιγγανόμην], μέσ. μέλ. (μὲ ἐνεργητ. σημ.) θίξομαι, [μέσ. ἄορ. β' ἐθιγόμην, παθ. ἄορ. ἐθίχθην]. Π α ρ ἄ γ. θίξις, ἄθικτος.

Θέμ. θιγ- (πρβλ. ἄορ. β' ἔ-θιγ-ον' ἐκ τῆς ρίζ. θιγ- ἐχούσης τὴν σημασίαν χει-

ρίζομαι, σχηματίζω, πρβλ. λατ. *fi(n)go*=πλάσσω, σχηματίζω, πηθ. και τὸ τεῖχος) προσλήψει δὲ τοῦ ἐπενθέματος *v* πρὸ τοῦ χαρακτηριστικοῦ καὶ τοῦ προσφύμ. *av* μετ' αὐτὸν (πρβλ. λαγχάνω, λαμβάνω κλπ.) *θι-ν-γ-άν-ω* - *θιγγάνω*. Σύντ. 1) Μὲ γεν. (θιγγάνω τινός). 2) μὲ αἰτ. (θιγγάνω τι). Σύνθ. Προσθηγγάνω=ἐγγίζω. Συνών. ἀπτομαι, ψαύω.

θλάω-ῶ (=θραύω), πρτ. ἐθλων, μέλ. θλάσω, ἄορ. ἐθλασα. Παθ. θλῶμαι, πρτ. ἐθλώμην, παθ. μέλ. θλασθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐθλάσθην, πρτ. τέθλασμα, ὑπερσ. ἐτεθλάσμην. Π α ρ ἄ γ. θλάσις, θλάσμα, θλάστης, θλαστός.

Θέμ. *θλασ-* (ρίζ. πηθ. ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ *θραύω*, ὁ ἰδέ). Εἰς τὸν ἔνεστ. και πρτ. τὸ *σ* ἀποβάλλεται ὡς μεταξὺ φωνέντων, εἰς δὲ τὸν ἔνεργ. ἄορ. γίνεται ἀπλοποίησις τῶν δύο *σ*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θλῶ τι). Συνών. θραύω, κατάγυμι.

θλίβω (ι) (=πιέζω, στενοχωρῶ, ἐνοχλῶ), πρτ. ἐθλιβον. [μέλ. θλίψω], ἄορ. ἐθλιψα, [πρτ. τέθλιφα, ὑπερσ. ἐτεθλίφειν]. Παθ. θλίβομαι, πρτ. ἐθλιβόμην, μέσ. μέλ. θλίψομαι, παθ. μέλ. β' θλιβήσομαι, παθ. ἄορ. α' ἐθλίφθην, παθ. ἄορ. β' ἐθλίβην, πρτ. τέθλιμμα, ὑπερσ. ἐτεθλίμμην. Π α ρ ἄ γ. θλίψις.

Θέμ. *θλιβ-*. Τὸ ρ. ἔχει παντοῦ τὸ *ι* μακρόν. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θλίβω τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐκ, κατά, σύν. Συνών. ἀνιῶ, πιέζω, ἐνοχλῶ, βλάπτω.

θνήσκω (=ἀποθνήσκω, φονεύομαι), παθ. διαθές., συνήθ. σύνθ.: ἀποθνήσκω, πρτ. ἀπέθνησκον, μέλ. ἀποθανοῦμαι, ἄορ. β' ἀπέθανον, πρτ. τέθνηκα (μόνον ἀπλοῦς· τέθνηκα, -ας, τέθνηκα, δυϊκ. τέθνατον, τέθνατον, τεθνήκαμεν και τέθναμεν, τεθνήκατε και τέθνατε, τεθνήκασι και τεθνάσι, ὑποτ. τεθνήκω κλπ., εὐκτ. τεθναίην ἢ τεθνηκῶς εἶην ἢ τεθνεῶς εἶην, τεθναίης κλπ., προστ. τέθναθι, τεθνάτω κλπ., ἀπαρ. τεθνάται και τεθνηκέναι, μτγ. τεθνηκῶς, τεθνηκυῖα, τεθνηκός και τεθνεῶς, τεθνεῶσα, τεθνεῶς), ὑπερσ. ἐτεθνήκειν (-κεις, ἐτεθνήκει, ἐτεθνήκαμεν, ἐτεθνήκατε, ἐτεθνήκασαν και ἐτέθνασαν), τετελ. μέλ. τεθνήξω [και τεθνήξομαι] και τεθνηκῶς ἔσομαι. Π α ρ ἄ γ. θάνατος, θνητός, ἡμιθνήξ (γεν. ἡμιθνήξτος), θνητότης.

Θέμ. *θαν-* (ἐκ τοῦ *θανα-*, κατά συγκοπήν, πρβλ. *θানা-τος*, Βλ. Εἰσαγωγήν) και κατά μετάθεσιν *θνα-* κατ' ἔκτασιν δὲ *θνη-*, ὅπερ τῇ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *ισκ.* γίνεται *θνη-ισκ-ω* - *θνήσκω*. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Τὸ ἀποθνήσκω κυρίως εἶναι παθητ. τοῦ ἀποκτείνω=φονεύω. Συνών. τελευτῶ, θανατοῦμαι, φονεύομαι. Ἀντίθ. ζῶ.

θορυβέω-ῶ, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. ἀθορύβητος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *θόρυβος* (ὅπερ ἐκ ρίζ. *θρε-*, ἐξ ἧς και τὰ *θρό-ος*, *θρήνος*, *θροῦ-λος*, *τον-θρο-ύξω*). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, ἐπί, ἀνά. Συνών. θροῶ, θρυλῶ, διασπείρω.

θρασύνω (=ἐνθαρρύνω) και πρτ. ἐθράσυνον. Μέσ. θρασύνομαι (=γίνομαι θαρραλέος ἢ ἀυθάρδης), μέσ. ἄορ. ἐθρασυνάμην, παθ. ἄορ. ἐθρασύνθην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *θρασύς* (βλ. *θαρσῶ*), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βαρύς - βαρύνω κλπ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θρασύνω τινὰ ἢ τι). Συνών. θαρσύνω.

θράττω ἢ θράσσω ($\bar{\alpha}$) (=ἐνοχλῶ, ταράσσω), πρτ. ἔθραττον, μέλ. θράζω, ἄορ. ἔθραζα. Παθ. θράττομαι ἢ θράσσομαι καὶ παθ. ἄορ. ἐθράχθην.

Τὸ ρ. εἶναι συντεταγμένος τύπος τοῦ ταράσσω καὶ σχηματίζεται κατὰ συγκοπήν τοῦ α καὶ τροπήν τοῦ τ εἰς θ (βλ. ταράττω).

θραύω (=σπάζω, συντρίβω), πρτ. ἔθραυον, μέλ. θραύσω, ἄορ. ἔθραυσα. Παθ. θραύομαι, πρτ. ἐθραυόμην, [παθ. μέλ. θραυσθήσομαι], παθ. ἄορ. ἐθραύσθην, πρτ. τέθραυσμαι καὶ τέθραυμαι. Ὑπερσ. ἐτεθραύσμην καὶ ἐτεθραύμην. Π α ρ ἄ γ. θραῦσις, θραῦμα καὶ θραῦσμα, θραυστός, ἄθραυστος.

Θέμ. θραυσ- καὶ, κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ εἰς τὸν ἔνεστ. καὶ πρτ. ὡς μεταξὺ φωνηέντων εὐρισκομένου καὶ μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὸν ἄορ. καὶ πρτ. καὶ εἰς τινὰ παράγ., θραυ-(ρίζ. θου- ἐξ ἧς καὶ τὸ θρούπτω=θρυμματίζω καὶ πιθ. καὶ τὰ τέρω=βασανίζω, τιτρώσκω=τραυματίζω, θλάω-ῶ, πρβλ. καὶ λατ. *fru-stra*=μάτην). Σύντ. Μὲ αἰτ. (θραύω τινά ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὴν πρόθ. κατὰ. Σινών. κατάρνυμι, θλάω-ῶ, συντρίβω.

θροέω-ῶ (=ψιθυρίζω, διηγοῦμαι, διαδίδω, θορυβῶ), πρτ. ἐθρόουν, ἄορ. ἐθρόησα. Μέσ. καὶ παθ. θροοῦμαι.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ θροός-θροῦς (ρίζ. θρε-. βλ. θορηβῶ). Σύντ. Μὲ αἰτ. (θροῶ τι), ἰδίως σίστ. ἄντικ. (θροῶ λόγον κλπ.). 2) μὲ εἰδ. πρότ. (θροῶ ἔτι, ὡς...). Σινών. θορυβῶ, θρωλῶ.

θρυλέω-ῶ ($\bar{\upsilon}$) (=ψιθυρίζω, διαδίδω), πρτ. ἐθρύλουν, μέλ. θρυλήσω. Παθ. θρυλοῦμαι, πρτ. ἐθρυλούμην, παθ. ἄορ. ἐθρυλήθην, πρτ. τεθρύλημαι, ὕπερσ. ἐτεθρυλήμην. Π α ρ ἄ γ. πολυθρύλητος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ θρύλος (ρίζ. θρε-, βλ. θορυβῶ). Θέμ. θρυλε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (θρυλῶ τι). Τὸ παθ. σύνθ. μὲ τὴν πρόθ. διά. Σινών. θροέω-ῶ.

θρύπτω (=θρυμματίζω, μτφ.=διαφθείρω), πρτ. ἔθρυπτον, μέλ. θρύψω, ἄορ. ἔθρυψα. Μέσ. καὶ παθ. θρύπτομαι (μέσ.=ἀκκίζομαι, καλλωπίζομαι), παθ.=συντρίβομαι), πρτ. ἐθρυπτόμην, [μέσ. μέλ. θρύψομαι, παθ. μέλ. (καὶ ὡς μέσ.) θρυφθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐθρύφθην], πρτ. τέθρυμμαι, ὕπερσ. ἐτεθρύμμην. Π α ρ ἄ γ. θρύψις, εὐθρυπτος, τρυφή (ἐκ τοῦ θρυφ-ή), θρύμμα.

Θέμ. θρυφ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. τ, θρύφ-τ-ω- θρύπτω (ρίζ. θρυ-, βλ. θραύω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (θρύπτω τι). Σινών. θραύω, κατάρνυμι.

θρώσκω (=τινάσσομαι, πηδῶ), πρτ. ἔθρωσκον, μέλ. θωροῦμαι, ἄορ. β' ἔθορον.

Θέμ. θωρ- (πρβλ. ἄορ. β' ἔ-θωρ-ον) καὶ κατὰ μετάθεσιν καὶ ἔκτασιν θρω-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. ισκ. θρω-ισκ-ω- θρώσκω. (Ρίζ. θωρ-, ἔχουσα τὴν ἔνοικον τῆς ἡμέτης, ἐξ ἧς τὰ θωρή, θωρός, θώρηναι καὶ πιθ. καὶ τὰ θούρος καὶ θούριος, πρβλ. λατ. *furo*=μαίνομαι). Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Σινών. σκιρτῶ, ἄλλομαι, πηδῶ.

θυμόμαι-οὔμαι (=θυμῶναι), ἀποθ., πρτ. ἐθυμούμην, μέλ. θυμώσομαι, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐθυμώθην, πρτ. τεθύμωμαι. Π α ρ ἄ γ. θυμώσις, θύμωμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ θυμός (περὶ τῆς ρίζ. βλ. θύω). Θέμ. θυμο-. Σύντ. Τὸ ρ. συν. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). σπν. μτβ. ὅτε συντάσ. μὲ δοτ. (θυμοῦμαι τινί) ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ. Σινών. χυλεπαίνο, ὀργίζομαι.

θύω (=θυσιάζω, προσφέρω θυσίαν), πρτ. ἔθυον, μέλ. θύσω, ἄορ. ἔθυσα, πρκ. τέθυκα, ὑπερσ. ἐτεθύκειν. Μέσ. καὶ παθ. θύομαι (μέσ.=προσφέρω θυσίαν ἵνα λάβω μαντείαν, μαντεύομαι· παθ.=θυσιάζομαι), πρτ. ἐθύομην, μέσ. μέλ. θύσομαι, παθ. μέλ. τυθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐθυσάμην, παθ. ἄορ. ἐτύθην, πρκ. τέθυμαι, ὑπερσ. ἐτεθύμην. Π α ρ ά γ. θύτης, θύμα, θυτήριον, ὁ θύμος ἢ τὸ θύμον (=θυμάρι), θυτέον, θυσία, θυμέλη (=θυσιαστήριον, βωμός).

Θέμ. θυ- (ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ τὰ θύελλα, θυιάς, Θυώνη, θυμός. Βλ. καὶ ἐπιθυμέω-ῶ). Τὸ υ εἶναι βραχὺ μόνον πρὸ τῶν ἀπὸ θ, κ, μ ἀρχομένων χρονικῶν καταλήξεων καὶ εἰς τὸ παράγ. θύμος ἢ θύμον. Τὸ μὲν ἐνεργητ. θύω λέγεται ἐπὶ τοῦ ἀπλῶς θυσιάζοντος, προσφέροντος θυσίας, σφάζοντος τὸ θύμα, τὸ δὲ μέσ. θύομαι ἐπὶ τοῦ προσφέροντος ἢ διατάσσοντος τὴν θυσίαν ἵνα δι' ἐξετάσεως τῶν ἱερῶν λάβῃ μαντείαν. Σύντ. 1) μὲ δοτ. (θύω τινί). 2) μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (θύω τινί τι). 3) μὲ σύστ. ἀντικ. (θύω διαβατήρια, θύω ἐπινίκια κλπ.). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀπό, πρό, κατά, σύν. Συναῶν. καλλιερῶ, σφάττω.

θωπεύω (=κολακεύω, περιποιῶμαι) καὶ ἄορ. ἐθώπευσα. Π α ρ ά γ. θωπεία, θώπειος, θωπευτικός.

Τὸ ρ ἐκ τοῦ θῶπ, γεν. θωπός (=ὁ κόλαξ) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω. Σύντ. μὲ αἰτ. (θωπεύω τινά ἢ τι).

θωρακίζω (=ἐνδύω μὲ θώρακα, ὀχυρώνω), πρτ. ἐθωρακίζον, [μέλ. θωρακίσω], ἄορ. ἐθωράκισα. Μέσ. θωρακίζομαι, πρτ. ἐθωρακίζομην, μέσ. ἄορ. ἐθωρακισάμην, παθ. ἄορ. ἐθωρακίσθην, πρκ. τεθωράκισμαι ὑπερσ. ἐτεθωρακίσμην. Π α ρ ά γ. ἀθωράκιστος.

Τὸ ρ ἐκ τοῦ θῶραξ προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω -ἐλπίξω. Ἀναλογ. θέμ. θωρακιδ-. Σύντ. μὲ αἰτ. (θωρακίζω τινά). Συναῶν. ὀπλίζω, ἐτοιμάζω.

I

ιάομαι-ῶμαι (=ἰατρεύω), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθεσιν, πρτ. ἰώμην, μέσ. μέλ. ἰάσομαι, παθ. μέλ. ἰαθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἰασάμην, παθ. ἄορ. ἰάθην, πρκ. ἴαμαι. Π α ρ ά γ. ἰασίς, ἴαμα, ἰατρός ἢ ἰατῆρ, ἰατός, ἀνίατος, ἰατέος.

Θέμ. ἰα- (ρίζ. πιθ. ἢ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ἱερὸς=ἀκμαίος). Ὁ χαρακτήρ α βραχὺ ἐκτείνεται εἰς α μακρὸν καὶ οὐχὶ εἰς η πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων καταλήξεων, διότι πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχει ι. Σύντ. μὲ αἰτ. (ἰῶμαι τινά). Συναῶν. θεραπεύω, ἰατρεύω, ἀκούμαι.

ιδίομαι-οῦμαι (=οἰκιστοποιῶμαι, κάμνω τι ἢ τινά ἰδικόν μου), μέσ. ἀποθ., καὶ ἄορ. ἰδισάμην. Π α ρ ά γ. ἰδίσις, ἰδίωμα.

Τὸ ρ ἐκ τοῦ ἴδιος (ρίζ. σεδ- ἢ σε-, ἔ-). Σύντ. μὲ αἰτ. (ιδιοῦμαι τινά ἢ τι). Σύνθ. μὲ τὴν πρόθ. ἐκ.

ιδρώω-ῶ (=ἰδρώνω), [μέλ. ἰδρώσω, ἄορ. ἴδρωσα, πρκ. ἴδρωκα]. Π α ρ ά γ. ἰδρώς, ἴδρωσις, ἴδρωμα, ἴδρωτικός.

Θέμ. ἰδρω- (Ρίζ. σφιδ- ἐξ ἧς τὰ ποιητ. ἴδος=ἰδρώς, ἰδίω=ἰδρώνω, πρβλ. λατ. sud-o=ἰδρώνω). Τοῦ ρήματος ἀπαντῶσιν, εἰς ἐπ. ποιητὰς καὶ μτγν. πεζ., καὶ τινες τύ-

ποι ἐξ ἀνωμάλου συναφρέσεως (ἀνάλογοι πρὸς τύπους τοῦ ριγῶ, ὃ ἰδέ), ὡς: ἐνεστ. γ' πληθ. *ιδρώσι*, θηλ. μτχ. ἐν. ὄν. πληθ. *ιδρώσαι*, γ' ἐν. εὐκτ. ἐνεστ. *ιδρώη*. Εἰς τὸν Ξενοφῶντα ὁμοῦς ('Ανάβ. 1, 8, 1. 'Ελλην. 4, 5, 7. Κύρου Παιδ. 1, 4, 28) τὰ καλὰ χειρόγραφα ἔχουν *ιδροῦντι* (δοτ. ἐν. μτχ. ἐνεστ.) καὶ ὄχι *ιδρῶντι*. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ιδρώω (=τοποθετῶ, ἀνεγείρω, στήνω, κτίζω), πρτ. ἴδρουον, μέλ. ἴδρυσω, ἄορ. ἴδρουσα, πρκ. ἴδρουκα, ὑπερσ. ἴδρῦσκειν. Μέσ. ἴδρῦσμαι, πρτ. ἴδρῦόμην, μέσ. μέλ. ἴδρῦσομαι, παθ. μέλ. ἴδρυθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἴδρυσάμην, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἴδρῦθην, πρκ. ἴδρυμαι, ὑπερσ. ἴδρῦμην. Π α ρ ἄ γ. ἴδρυσις, ἴδρυμα, ἀνίδρυτος, ἴδρυτέον.

Θέμ. ἴδρου- (ρίζ. σεδ-, ἐδ-, πρβλ. *ἔξομαι*, λατ. *sed-eo*=κάθημαι). Τὸ ρ. εἶναι μτβ. τοῦ *ἔξομαι*. Σύντ. με ἀιτ. (ιδρώω τι). Σύνθ. με τὰς προθ. μετὰ, κατά, ἐγκατα-. *Μεθιδρώω*=μετατοπιζῶ.

ιέναί, βλ. *εἶμι*.

ιερώω-ῶ (=ἀγιάζω, καθιερῶ), συνήθ. σύνθ. (κατά, ἀπό): *καθιερώω-ῶ*, πρτ. *καθιέρουν*, μέλ. *καθιερῶσω*, ἄορ. *καθιέρωσα*. Παθ. *καθιεροῦμαι*, παθ. ἄορ. *καθιερῶθην*, πρκ. *καθιέρωμαι* καὶ *συνηθ.* ἀπλοῦς *ιέρωμαι*. Π α ρ ἄ γ. *καθιέρωσις*, ἀφιέρωμα, καθιερωτέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *ιερός*, κατ' ἀναλογίαν τοῦ *δήλος-δηλόω-ῶ*. Θέμ. *iero-*. Σύντ. Μέσ. δοτ. καὶ αἰτ. (καθιερῶ τινί τι).

ιζάνω (=τοποθετῶ, κατακαθίζω) καὶ πρτ. ἴζανον.

Θέμ. *σιδ-* (ρίζ. σεδ-, βλ. *ἔξομαι*) καὶ προσλήψει τῶν προσφ. *j* καὶ *an*, *σιδ-j-án-w*-*ιζάνω*. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ἴζω (μτβ.=καθίζω τινά· ἀμτβ.=κάθημαι), εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. συνήθ. σύνθ. με τὴν προθ. *κατά*: ἐνεστ. *καθίζω*, πρτ. *ἐκάθιζον* καὶ *σπν.* *καθίζον*, μέλ. *καθιῶ*, ἄορ. *ἐκάθισα* καὶ *σπν.* *καθίσα* [καὶ *καθεισα* καὶ ἀπλοῦς *εἴσα*]. Μέσ. *καθίζομαι*, πρτ. *ἐκαθίζόμην*, μέσ. μέλ. *καθιζήσομαι*, μέσ. ἄορ. *ἐκαθισάμην* καὶ (ἀπλοῦς) *εἰσάμην* (=ἴδρουσα). Π α ρ ἄ γ. ἴζημα, καθιζήσις, συνιζήσις.

Θέμ. *σιδ-* (ρίζ. σεδ-, βλ. *ἔξομαι*) καὶ προσλήψει τοῦ προσφ. *j*, *σιδ-j-w*-*ἴζω*. Ὁ πρτ. καὶ ὁ ἄορ. αὐξάνονται καὶ ἐξωθεν, ὡς ἐάν τὸ ρ. ἦτο ἀπλοῦς. Τοῦ ἄορ. *εἰσάμην* εὐχρηστος ἢ μτχ. *εἰσάμενος*=ὁ ἴδρυσας ἱερά ἢ ναοὺς. Σύντ. Τὸ μτβ. με ἀιτ. (ἴζω τινά). Σύνθ. με τὰς προθ. ἐν, ἀνά, πρὸς, παρά, πρό. Σύνων. τοῦ μτβ.: *καθίστημι*, τοῦ ἀμτβ.: *κάθημαι*, *καθέζομαι*.

ἴημι (=ρίπτω, βάλλω, στέλλω, προσφέρω, σπεύδω), (κλίνεται ὡς *ἔξῃς*: ὀριστ. ἐνεστ. ἴημι, ἴης καὶ ἰεῖς, ἴησι, ἴεμεν, ἴετε, ἰᾶσι, ὑποτ. ἰῶ, ἴῃς κλπ., εὐκτ. ἰείην, ἰείης κλπ., προστ. ἰεῖ, ἰέτω κλπ., ἀπαρ. ἰένοι, μτχ. ἰεῖς, ἰεῖσα, ἰέν), πρτ. ἴην (ἴεις, ἴει, ἴεμεν, ἴετε, ἴεσαν), μέλ. ἴσω, ἄορ. β' ἴκα (ἴκας, ἴκε, εἴμεν, εἴτε, εἴσαν καὶ ἴκαν, ὑποτ. ῶ, ἦς, ἦ κλπ., εὐκτ. εἴην, εἴης κλπ., προστ. ἔς, ἔτω κλπ., ἀπαρ. εἶναι, μτχ. εἶς, εἶσα, ἔν), πρκ. εἶκα, ὑπερσ. εἶκειν. Μέσ. καὶ παθ. ἴεμαι, πρτ. ἴέμην, μέσ. μέλ. ἴσομαι, μέσ. ἄορ. ἀ' ἴκάμην (μόνον οἱ τύποι: β' ἐν. ἴκω, β' πληθ. ἴκασθε, γ' πληθ. ἴκαντο καὶ μόνον ἐν συνθ.), μέσ. ἄορ. β' εἴμην (εἶσο, εἶτο κλπ., ὑποτ. ὤμαι, ἦ, ἦται κλπ., εὐκτ. εἴμην, εἶο, εἶτο κλπ., προστ. οὐ, ἔσθω κλπ. καὶ ἐν συνθέσει ἀφοῦ, ἀφέσθω κλπ., ἀπαρ. ἔσθαι, μτχ.

έμενος, -η, -ον), παθ. μέλ. έθήσομαι, παθ. άόρ. είθην (ύποτ. έθῶ κλπ., εύκτ. έθειήν κλπ., προστ. έθητι κλπ., άπαρ. έθῆναι, μτχ. έθεις, -είσα, -έν), πρκ. είμαι, ύπερσ. είμην. Π α ρ ά γ. άνεσις, σύνεσις, άφεσις, ένεσις, άφετος, έφετός, συνετός, κάθετος, ένετός, έγκάθετος, έφότης, άνετόν, μεθετόν.

Θέμ. άσθ. je- και ισχ. jh- (ρίζ. i- ήτις είναι έπιτεταμένος τύπος της i- έξ ής τὸ είμι, πρβλ. λατ. i-re=πορεύεσθαι και i-acere=ρίπτειν). Τὸ θέμ. jh- με τὸν ένεστ. αναδιπλασ. γίνεται jí-jh-μ και με τροπήν τοῦ άρχικοῦ j εις δασυϊαν και άποβολήν τοῦ έτέρου, ώς μεταξὺ φωνήντων εύρισκομένου: i-η-μ. 'Ο ένεργ. πρκ. είκα, ὁ παθ. πρκ. είμαι, ὁ μέσ. άόρ. β' είμην και ὁ παθ. άόρ. είθην σχηματίζονται εκ τοῦ θέμ. je- (jé-jeka -έεκα-είκα, jé-jemai -έμαι-είμαι, έ-jé-μην -έμην-είμην, έ-jé-θην -έθην-είθην). Τὰ είμην, ήκάμην και είθην δασύνονται κατ' αναλογίαν. Τὸ β' έν. άόρ. εις την προστ. εις μεν την ένεργητ. φωνήν έν συνθέσει αναβιβάζει πάντοτε τὸν τόνον (άρες κλπ.) εις δε την μέσην φωνήν, όταν μεν ή πρόθεσις είναι μονοσύλλαβος ὁ τόνος μένει επί τοῦ θέματος (άρου κλπ.), όταν δε είναι δισύλλαβος ὁ τόνος αναβιβάζεται. 'Η πρόθεσις θεωρεῖται μονοσύλλαβος και όταν άπομεινή τοιαύτη δι' εκθλίψεως (βλ. και έχω, δίδωμι, τίθημι). Σπανιώτερο παράλληλοι τύποι είναι οί μετά τοῦ -οι- τύποι τής εύκτ.: έφιοίμεν, παριοίτε, προσοίειν, προοίτω, προοίσθε, προοίντω κλπ., και οί μετά παρεκκλίνοντος τονισμού τύποι τής ύποτ. και εύκτ. κληϊς (μετά τοῦ οί έπίσης): προίηται, προίηται, προοίτω, προοίντω, άφίοιεν, έφίοιτε, ίοιτω κλπ. (βλ. και τίθημι). 'Ο πρκ. τοῦ συνθέτου άφίημι άπαντᾷ άφίην και ήφίην, αυξάνεται δηλονότι και ώς εάν ήτο άπλοῦν (πρβλ. καθίζω, καθεύδω, άμφιέννυμι κλπ.). Δέν πρέπει νά συγχέωνται οί τύποι τής ύποτ., εύκτ. και άπαρ. τοῦ είμί, με τοῦς τύπους τῶν ίδιῶν έγγλίσεων τοῦ άόρ. τοῦ ήμι οί τύποι τοῦ άόρ. τοῦ ήμι δασύνονται, τοῦ ένεστ. τοῦ είμί ψιλούνται. 'Επίσης τὸ άπαρ. ένεστ. τοῦ ήμι δασύνεται τοῦ είμι ή έσομαι ψιλοῦται. Σύντ. τὸ ήμι είναι μτβ. τοῦ είμι και συντάσσεται με αйт. (ήμι τι). Τὸ μέσ. δέχεται εμπρόθ. προσδιορ. ή άντικ. κατά γεν. επί τής σμτ. τοῦ έπιθυμῶ (ίεμαι τινος). Σύνθ. με τās προθ. από, ανά, σύν, επί, κατά, πρόσ, μετά κλπ. 'Ενήμι=έννοῦμαι, χύνω μέσα (ένεσις). Καθήμι=ρίπτω πρὸς τὰ κάτω. Σνήμι=έννοῦμαι (ένεσις). Ανήμι και άφήμι=άφήνω, χαλαρώνω. 'Ερήμι=παρὰχωρῶ, έπιτρέπω. 'Ερίεμαι (τινος)=έπιθυμῶ. Προίεμαι=παρὰμειλῶ. 'Υφίεμαι=ύποχωρῶ. Προσίεμαι=παρὰδέχομαι. Παρήμι=άφήνω | παρὰλύω. Λι-ήμι=ρίπτω διά μέσου, παρεμβάλλω. Σνήν. ρίπτω, βάλλω. Τὸ βάλλω διαφέρει τοῦ ήμι και ρίπτω κατά τοῦτο: βάλλω=ρίπτω κάτι εκει τοῦ σκοπεῖω με έπιτυχίαν ήμι και ρίπτω=άπλῶς ρίπτω, άσχετῶς αν έπιτυχίαν ή όχι.

ικετεύω (=παρὰκαλῶ θερμῶς, πρκ. ίκέτευον, μέλ. ίκετεύσω, άόρ. ίκέτευσα. Π α ρ ά γ. ίκετεία, ίκέτευμα, ίκετευτόν.

Τὸ ρ. εκ τοῦ ίκέτης (περ εκ ρίζ. fik-, πρβλ. ικνέομαι-οὔμαι, ικάνω, λατ. venire=φθάνειν) προσλήψει τής καταλήξ. -εω, κατ' αναλογίαν πρὸς τὸ άγορά - άγορεύω. Σύντ. Με αйт. (ικετεύω τινά). Σνήν. δέομαι, αντιβολῶ, λίσσομαι.

ικνέομαι-οὔμαι (=έρχομαι, φθάνω), μέσ. άποθ. με ένεργ. άμ-β. σημασίαν, πάντοτε σύνθ. (πλήν τής μτχ. ικνούμενος=ὀ προσήκων): άφικνοῦμαι, πρκ. άφικνούμην, μέσ. μέλ. άφίζομαι, μέσ. άόρ. β' άφικόμεν (ύποτ. άφίκομαι, άφίκη, άφικηται κλπ., εύκτ. άφικοίμην, άφίκοιο, άφίκοιτω κλπ., προστ. άφικού, άφικέσθω κλπ., άπαρ. άφικέσθαι, μτχ. άφικόμενος, -η, -ον), πρκ. άφίγγαι (άφίτζαι, άφίχται, άφίγγεθα, άφίχθε, άφίγγενοι εισί, ύποτ. άφίγγεμένος ὤ, ής, ή κλπ., εύκτ. άφίγγεμένος είην, είης, είη κλπ., προστ. άφίξο, άφίχθω, άφίχθε, άφίχθων, άπαρ. άφίχθαι, μτχ. άφίγγεμένος, -η, -ον), ύπερσ. άφίγγην (άφίξο, άφίχτο, άφίγγεθα, άφίχθε, άφίγγενοι ήσαν). Π α ρ ά γ. άφίξις, ίκέτης, ικανός, ίχνος, προίξ (εκ τοῦ προ-ίκ-ς), έφικτός, άνέφικτός.

Θέμ. *ἰκ-* (ρίζ. *σικ-* ἐξ ἧς καὶ τὸ ἦκω, ὃ ἰδέ), καὶ μετὰ τὸ πρόσφωνα *νε*, *ἰκ-νέ-ο-* *μαι-οῦμαι*. Σύντ. Μετὰ διαφ. ἐμπροθ. προσδιορ. (ἀφικνοῦμαι εἰς... ἐκ... παρὰ... κλπ.). Σύνθ. μετὰ τὰς προθ. ἀπό, ἐξ, ἐπί, εἰσαφ-. Σύνων. ἐρχομαι, φθάνω, ἦκω, παραγίγνομαι.

ιλάσκομαι (=ἐξιλώνω), μέσ. ἀποθ. μετὰ ἐνεργητ. σημασι., πρτ. *ἰλασκόμην*, μέσ. μέλ. *ἰλάσομαι*, [παθ. μέλ. *ἰλασθήσομαι*], μέσ. ἀόρ. *ἰλασάμην*, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) *ἰλάσθην*. Π α ρ ά γ. *ἰλασμός*, *ἰλαστής*, *ἰλαστήριος*, *ἐξιλαστήριος*.

Θέμ. *ἰλα-* (πρβλ. *ἰλαος* μετὰ τὸ α μακρὸν καὶ κατ' ἀντιμεταχώρησιν *ἰλεως*) καὶ μετὰ τὸ πρόσφωνα *σκ-*, *ἰλά-σκ-ομαι*. Ὁ χαρακτήρ α παντοῦ βραχύς. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (*ἰλάσκομαι* τινα). Σύνθ. *Εξιλάσκομαι=ἐξιλώνω.

ἴλω, βλ. **εἴλω** ἢ **εἴλλω**.

ἰμείρω (=ἐπιθυμῶ σφοδρῶς), μόνον ὁ ἐνεστ. Συναγθῆστ. ὡς ἀποθ. *ἰμείρομαι* (μετὰ τὴν ἰδίαν σημασι. μετὰ τὸ ἐνεργ.), πρτ. *ἰμειρόμην*, μέσ. ἀόρ. *ἰμειράμην*, παθ. ἀόρ. *ἰμέρθην*. Π α ρ ά γ. *ἰμερτός*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οὐσ. *ἰμερος*=πόθος (ρίζ. *ἰσ-* πρβλ. λατ. *de-sid-ero*=ἐπιθυμῶ). Θέμ. *ἰμερ-* καὶ μετὰ τὸ πρόσφωνα *ι*, *ἰμερ-ι-ω* - *ἰμέρω* (αἰολ.) - *ἰμείρω*. Σύντ. Μετὰ γεν. (*ἰμείρομαι* τινας). Σύνων. *ποθῶ*, *ἐπιθυμῶ*.

ἰππάζομαι (=ἰππεύω), μέσ. ἀποθ., πρτ. *ἰππαζόμην*, μέλ. *ἰππάσομαι*, ἀόρ. *ἰππασάμην*. Π α ρ ά γ. *ἰππασία*, *ἰππαστής*, *ἰππάσιμος*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *ἵππος* (ἄνω τῆς αὐτῆς ρίζ. μετὰ τὸ λατ. *equus*=ἵππος) προσλήψει τῆς καταλήξε. *-αζομαι*, κατ' ἀναλογίαν τοῦ *δικη-δικάζω*. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. *Ἀφιππάζομαι=ἀφιππεύω.

ἰππαρχέω-ῶ (=ἔιμαι ἵππαρχος, διοικητῆς τοῦ ἵππικοῦ), πρτ. *ἰππαρχοῦν*, μέλ. *ἰππαρχήσω*, ἀόρ. *ἰππάρχησα*, πρκ. *ἰππάρχηκα*, ὑπερσ. *ἰππαρχήκειν*.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *ἵππαρχος* (*ἵππος* καὶ *ἄρχω*). Θέμ. *ἰππαρχε-*. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ἰππεύω (=ἔιμαι ἵππεύς, ἀνήκω εἰς τὴν τάξιν τῶν ἵππέων), πρτ. *ἵππευον*, μέλ. *ἵππεύσω*, ἀόρ. *ἵππευσα*, πρκ. *ἵππευκα*, ὑπερσ. *ἵππεύκειν*. Π α ρ ά γ. *ἵππευτής*, *ἵππευμα*, *ἵππευσις*.

ἰπποτροφέω-ῶ (=τρέφω, φυλάττω ἵππον), πρτ. *ἵπποτρόφουν*, μέλ. *ἵπποτροφήσω*, ἀόρ. *ἵπποτρόφησα*, πρκ. *ἵπποτρόφηκα*.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *ἵπποτρόφος* (*ἵππος*+*τρέφω*). Θέμ. *ἵπποτροφε-*. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ἰσομοιρέω-ῶ (=μοιράζομαι ἐξ ἴσου), μέλ. *ἰσομοιρήσω* καὶ ἀόρ. *ἰσομοίρησα*.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *ἰσόμοιρος* (*ἴσος*+*μοῖρα*=μερίδιον). Θέμ. *ἰσομοιρε-*. Σύντ. Μετὰ γεν. (*ἰσομοιρῶ* τινας).

ἰσώω-ῶ (=κάμνω τι ἴσον), πρτ. *ἴσουν*, μέλ. *ἰσώσω*, ἀόρ. *ἴσωσα*. Μέσ. καὶ παθ. *ἰσοῦμαι*, μέσ. ἀόρ. *ἰσωσάμην*, παθ. ἀόρ. *ἰσώθην*, πρκ. *ἴσωμαι*, ὑπερσ. *ἰσώμην*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *ἴσος*, κατ' ἀναλογίαν τοῦ *δηλός* - *δηλόω-ῶ*. Σύντ. Τὸ ἐνεργ. μετὰ αἰτ. καὶ δοτ. (*ἴσῳ* τί τινα), τὸ μέσ. μετὰ δοτ. (*ἰσοῦμαι* τινα).

Ίστημι (=στήνω), πρτ. ἴστην, μέλ. στήσω, ἀόρ. ἔστησα, πρκ. και ὑπερσ. περιφρ. Μέσ. και παθ. ἴσταμαι, πρτ. ἰστάμην, μέσ. μέλ. στήσομαι, παθ. μέλ. σταθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἀ΄ ἔστησάμην, ἐνεργ. ἀόρ. β΄ ὡς μέσ. (ἀμετάβ.) ἔστην (ὑποτ. στῶ, στῆς, στῆ κλπ., εὐκτ. σταίην, σταίης, σταίη κλπ., προστ. στῆθι, στήτω κλπ., ἐν συνθέσει ἀνάστηθι κλπ., ἀπαρ. στήναι, μτχ. στάς, στάσα, στάν), παθ. ἀόρ. ἐστάθην, ἐνεργητ. πρκ. ὡς μέσ. και παθ. ἔστηκα (ἔστηκας, ἔστηκες, ἐστήκαμεν ἢ ἔσταμεν, ἐστήκατε ἢ ἔστατε, ἐστήκασι ἢ ἐστάσι, ὑποτ. ἐστήκῳς ὦ, ἦς, ἦ κλπ. ἢ ἐστήκῳ, ἐστήκῃς κλπ. ἢ ἐστῶ, ἐστῆς, ἐστῆ, ἐστάμεν, ἐστήτε, ἐτώσι, εὐκτ. ἐστηκῶς εἶην κλπ. ἢ ἐστήκοιμι κλπ. ἢ ἐσταίην, ἐσταίης, ἐσταίη, ἐσταῖμεν, ἐσταῖτε, ἐσταῖεν, προστ. ἐστηκῶς ἴσθι κλπ. ἢ ἔσταθι, ἐστάτω, ἔστατε, ἐστάντων ἢ ἐστάτωσαν, ἀπαρ. ἐστηκέναι ἢ (συνηθ.) ἐστάναι, μτχ. ἐστηκῶς, ἐστηκυῖα, ἐστηκός ἢ ἐστῶς, ἐστῶσα, ἐστῶς), ὑπερσ. ἐστήκειν ἢ εἰστήκειν (ἐστήκεις ἢ εἰστήκεις, ἐστήκει ἢ εἰστήκει, ἐστήκεμεν ἢ εἰστήκεμεν ἢ ἔσταμεν, ἐστήκατε ἢ ἐστήκατε ἢ ἔστατε, ἐστήκεσαν ἢ εἰστήκεσαν ἢ ἔστασαν), μέσ. πρκ. (μέ παθ. σμ.) ἔσταμαι, τετελ. μέλ. ἐστήξω ἢ ἐστήξομαι. Π α ρ ά γ. στάσις, ἀνάστημα, σταθμός, στάμνος, στῆθος, στήμων, στήλη, σταυρός, ἰστός, στατήρ, σταθρός, ἀσταθής, ἀνάστατος, στατέον, ἀποστατέον κλπ.

Θέμ. ἀσθ. στα- και ισχ. στη-, τὸ ὅποῖον μὲ τὸν ἐνεστωτικὸν ἀναδιπλασ. γίνεται *σί-στη-μι* και τροπῆ τοῦ ἀρχικοῦ σ εἰς δασεῖαν *ἰ-στη-μι*. Ὁ ὑπερσ. δασύνεται κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν πρκ. *Σύντ.* τὸ ἐνεργ. μὲ αἰτ. (*ἰστημί τινα ἢ τι=στήνω κάποιον ἢ κάτι*) τὸ μέσ. συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.), σπν. μτβ. (*ἴσταμί τινα ἢ τι*). Τὸ παθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Τὸ σύνθ. *καθίσταμαι* εἶναι συνδετικόν. *Σύνθ.* Μὲ πῶς πρὸθ. ἐν, σύν, κατὰ, διὰ κλπ. Ἐπίστημι τινα=ἔσερκῶμαι κάποιον ἀπὸ τὸν ὕπνον, ἀνασταίνω (ἀνάστασις). Ἀφίστημι τινά τινας=ἀπομακρύνω κάποιον ἀπὸ κάτι. Ἀφίσταμαι=ἀποστατῶ (ἀπόστασις, ἀποστασία). Ἐξίστημι τινα=τρελαίνω κάποιον. Ἐξίσταμαι=γίνομαι ἐκτός ἐαυτοῦ (ἔκστασις). Παρίστημι τινα=παρουσιάζω κάποιον. Παρίσταμαι=εἶμι κοντά, παρευρίσκομαι (παρορίστασις, παρορίστης). Συνίστημι τι=συνάπτω, συνενώνω, συγκροτῶ. Διίστημι=διαχωρίζω. Ἐπίστημι=διορίζω ἀρχηγόν. Ἐφίσταμαι=ἐπιστατῶ. *Συνών.* ἐγείρω, πήγνυμι, ἰδρῶ.

ἰσχυρίζομαι (=μεταχειρίζομαι ὅλας τὰς δυνάμεις μου, ἐπιμένω), ἀποθ. μέσ. μὲ ἐνεργ. διάθεσιν. πρτ. ἰσχυρίζομαι, μέσ. μέλ. ἰσχυριούμαι, μέσ. ἀόρ. ἰσχυρισάμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἰσχυρός, ὅπερ ἐκ τοῦ ἰσχύς (ρίζ. σσχ-, βλ. ἔχω) προσλήψει τῆς καταλήξε. -ίζομαι. *Σύντ.* 1) μὲ αἰτ. (ἰσχυρίζομαι τι). 2) μὲ αἰτ. και ἀπαρ. (ἰσχυρίζομαι τι εἶναι). 3) μὲ εἰδ. πρὸτ. (ἰσχυρίζομαι ὅτι, ὡς...). 4) μὲ δοτ. (ἰσχυρίζομαι τινε=ἐμπιστεύομαι σὲ κάτι). *Σύνθ.* Μὲ τὰς πρὸθ. ἀντί, ἀπό, διά, ἐν, σύν. Ἀπισχυρίζομαι=ἀρνούμαι ὀλωσδιόλου.

ἰσχύω (=εἶμαι ἰσχυρός), πρτ. ἴσχυον, μέλ. ἰσχύσω, ἀόρ. ἴσχυσα, πρκ. ἴσχυκα, ὑπερσ. ἰσχύκειν. Παθ. ἀόρ. κατισχύθην (=ἐνίκηθην).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἰσχύς (βλ. ἰσχυρίζομαι). *Σύντ.* τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ἴσχω (=ἔχω, κατέχω), συνήθ. σύνθ. μὲ τὰς πρὸθ. ἀνά, παρανα-, ἀντί, πρό, πρὸς. Πρτ. ἴσχον. Μέσ. και παθ. ἴσχομαι(=συγκρατοῦμαι, κατέχω), πρτ. ἰσχύομαι. Τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ ἔχω.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ συγκεκριμένου θέμ. τοῦ ἔχω σσχ- και μὲ ἐνεστωτ. ἀναδιπλασ. *σί-σχ-ω-ἴσχω*. Τὸ ἀρχικόν σ δὲν ἐπάτη εἰς δασεῖαν διότι ἡ ἐπομένη συλλαβὴ ἔχει

τὸν δασὺν φθόγγον χ (πρβλ. *σέχ-ω -έχω*, ἀλλὰ μέλ. *έξω*). Τὸ *ίσχω* εἶναι ἐντονώτερον τοῦ *έχω*. Σύντ. ὡς τὸ *έχω* με αἰτ. (*ίσχω* τινά ἢ τι). *Ανίσχω=ὑψώνω. *Παρανίσχω*=ὑψώνω εἰς ἀπάντησιν. *Επίσχω=ἐμποδίζω.

ιχνεύω (=ἀκολουθῶ τὰ ἴχνη τινός) καὶ ἀόρ. ἴχνευσα. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστώς ἴχνεύομαι. Π α ρ ά γ. ἴχνευσις, ἴχνευτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἴχνης (ὅπερ ἐκ τοῦ ἰκνέομαι-οῦμαι, ὃ ἰδέ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεύς - βασιλεύω. Σύντ. Με αἰτ. (ιχνεύω τινά ἢ τι).

ιών, ιούσα, ίόν, βλ. εἶμι.

K

καθαίρω (=καθαρίζω, ἐξαγνίζω), πρτ. ἐκάθαιρον, μέλ. καθαρῶ, ἀόρ. ἐκάθηρα (ὑποτ. καθήρω κλπ., εὐκτ. καθήραμι κλπ., προστ. κάθηρον κλπ., ἀπαρ. καθήραι, μτχ. καθήρας, -ασα, καθήραν), [πρκ. κεκάθαρα]. Μέσ. καὶ παθ. καθαίρομαι, πρτ. ἐκαθαίρομην, μέσ. μέλ. καθαροῦμαι, [παθ. μέλ. καθαρθήσομαι], μέσ. ἀόρ. ἐκαθαράμην (ὑποτ. καθήρωμαι κλπ., εὐκτ. καθηραίμην, καθήραιο κλπ., προστ. κάθηραι, καθηράσθω κλπ., ἀπαρ. καθήρασθαι, μτχ. καθηράμενος, -η, -ον), παθ. ἀόρ. ἐκαθάρθην, πρκ. κεκάθαρμαι, ὑπερσ. ἐκεκαθάρμην. Π α ρ ά γ. καθαρμός, καθαρτής, κάθαρσις, κάθαριμα (=ὄ,τι ἀπερρίπτετο κατὰ τὴν καθαρτήριον θυσίαν ὡς μολυσμένον καὶ φέρον τὴν αἰτίαν τοῦ ἐγκλήματος· μεταφορ. ἐπὶ ἀνθρώπων=πρόστυχος), καθαρτήριος, καθαρτικός, ἀκάθαρος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ καθαρός (ρίζ. καθ-, λατ. cast-us=ἀγνός). Θέμ. καθαρ- καὶ μετὸ πρόσφυμα j καὶ ἐπέμβησιν καθάρ-j-ω - καθαίρω (πρβλ. αἶρω). Σύντ. Με αἰτ. (καθαίρω τινά ἢ τι=καθαρίζω κάποιον ἢ κάτι, ἐξαγνίζω). Σύνθ. Με τὰς προθ. διά, ἀνά, ἀπό. *Εκκαθαίρω=καθαρίζω ἐντελῶς. *Διακαθαίρω*=ἐξαγνίζω ἐντελῶς. Τὸ καθαίρω εἶναι ἀπλοῦν καὶ οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν μετὸ αἶρω καὶ τὸ σύνθετον τούτου καταίρω=καταπλέω. *Εκ τοῦ καθαρός καὶ τὸ καθαρεύω (ἀμτβ.=εἶμαι καθαρός). Σύνθ. ἀγνίζω. **Αντίθ.* μακίνο, μολύνω.

καθεζομαι, βλ. εἶσομαι.

καθεύδω, βλ. εὔδω.

κάθημαι, οὐδ. ἀποθ., λαμβανόμενον ὡς πρκ. τοῦ καθέζομαι. (Τὸ ρ. κλίνεται ὡς ἐξῆς: ἐνεστ. κάθημαι, κάθησαι κλπ., ὑποτ. καθῶμαι, καθῆ, καθῆται, καθώμεθα, καθῆσθε, καθῶνται—σπν. κάθωμαι, κάθη, κάθηται κλπ.—εὐκτ. καθήμεν, καθῆο καθῆτο κλπ. καὶ συνηθ. καθοίμην, καθοῖο, καθοῖτο κλπ., προστ. κάθησο—σπν. κάθου—καθήσθω κλπ., ἀπαρ. καθῆσθαι, μτχ. καθήμενος, -η, -ον), πρτ. ἐκάθημην (ἐκάθησο, ἐκάθητο κλπ.) ἢ καθήμεν (καθῆσο, καθῆστο ἢ καθῆτο, καθήμεθα, καθῆσθε, καθῆντο).

Τὸ ρ. σύνθετον ἐκ τῆς κατὰ καὶ τοῦ ποιητ. ἤμαι, ὅπερ ἐκ ρίζ. ἤσ-, ἄλλου τύπου τῆς ρίζ. σεδ- ἐξ ἧς καὶ τὸ εἶσομαι, ὃ ἰδέ. Τὸ ρ. διαφορεῖται ὡς πρὸς τὴν αὐξησην. Σύντ. τὸ ρ. οὐδ. διαθ. (ἄνευ ἀντικ.). *Αντικάθημαι=ἀντιστρατοπεδεύω. *Προσκάθημαι*=πολιορκῶ.

καθιερώω-ω, βλ. ιερόω-ω.

καθίζω, βλ. ἴζω.

καίνω (=φονεύω), συνήθ. σύνθ. κατακαίνω, πρτ. κατέκαινον, μέλ. κατακαίνῳ, ἄορ. β' κατέκαινον, πρκ. κατακέκονα, ὑπερσ. κατεκεκόνειν, τετελ. μέλ. κατακεκονόω ἔσομαι. Παθ. καινομαι, πρτ. εκαινόμην. Π α ρ ἄ γ. κατακονά, ἦ, (=καταστροφή).

Θέμ. κεν- και κατά μετάπτωσιν καν- και κον- (ρίζ. κταν- και κτεν-, ἐξ ἧς τὸ κτείνω πρβλ. ἄρκτος και ἄρκος). Ἐκ τοῦ θέμ. καν- προσλήφει τοῦ προσφύμ. j και ἐπενθέσει ὁ ἐνεστ. κάν-*j*-ω - καινω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (καινω τινά). Παθ. τοῦ κατακαίνω εἶναι τὸ ἀποθνήσκω ὑπό τινος. Συνών. κτείνω.

καίω και παλαιότ. ἄττ. κάω (=ἀνάβω, καταστρέφω διὰ πυρός, καιώ, καυτηριάζω), ἀσυναίρέτως, πρτ. ἔκαιον και ἔκαον, μέλ. καύσω, ἄορ. ἔκαυσα, πρκ. κέκαυκα, ὑπερσ. ἐκεκαύκειν. Παθ. καιόμεναι και κάομαι, πρτ. εκαιόμην και συννηθ. εκαιόμην, μέσ. μέλ. καύσομαι, παθ. μέλ. καυθήσομαι, μέσ. ἄορ. εκαυσάμην, παθ. ἄορ. α' εκαύθην, παθ. ἄορ. β' ἐκάην, πρκ. κέκαυμαι, ὑπερσ. ἐκεκαύμην. Π α ρ ἄ γ. καῦσις, καῦμα, καύσων, κἄλον (=ξύλον πρὸς καῦσιν), ἄκαυτος, πυρίκαυτος (και πυρίκαυστος μτρν.).

Θέμ. καF- (πρβλ. καῦμα, μέλ. καύσω). Τὸ ι εἰς τὸ καιώ ἀντικατέστησε τὸ F, ὡς και εἰς τὸ κλαίω. Τὸ κάω και τὸ κλάω (κλαίω) ἔνεκα τοῦ F δὲν συναίρουσιν τὸν χαρακτήρα α μετὰ τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένων καταλήξεων (καίεις, κείει κλπ.). Τὸ θέμα καF- ὄταν προστίθεται κατάληξις ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένη γίνεται καν- (καῦ-σω, καν-θήσομαι, και-μα κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (καιώ τι). Συνών. αἶθω, ἐμπύρημι, πυρπολῶ.

κακίζω (=κατηγορῶ, ὀνειδίζω), πρτ. ἐκάκιζον, μέλ. κακιῶ, ἄορ. ἐκάκισα. Παθ. κακίζομαι, παθ. ἄορ. ἐκακίσθην. Π α ρ ἄ γ. κακιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κακός προσλήφει τῆς καταλήξ. -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλάις - ἐλαίζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κακίζω τινά ἢ τι). Συνών. ὀνειδίζω, κατηγορῶ.

κακουργέω-ῶ (=ἀδικῶ, βλάπτω), πρτ. εκακούργουν, μέλ. κακουργήσω, ἄορ. εκακούργησα. Παθ. κακουργοῦμαι, πρτ. εκακουργούμην, πρκ. κεκακούρημαι. Π α ρ ἄ γ. κακούρημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ κακοῦργος (κακο-εργός), ἐξ οὗ και κακουργία. Θέμ. κακουργε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κακουργῶ τινά ἢ τι). Σύνθ. Ἀντικακουργῶ=κακοποιῶ και ἐγὼ πρὸς ἐκδίκησιν. Συνών. κακῶ, βλάπτω, φθείρω. Ἀντίθ. ὀνήνημι, ὀφελῶ.

κακῶω-ῶ (=κακοποιῶ, βλάπτω), σχηματίζεται ὁμαλῶς, Π α ρ ἄ γ. κάκωσις, κακωτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κακός, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δηλός - δηλόω-ῶ. Τὸ παθ. κακοῦμαι λέγεται και κακὸν λαμβάνω ὑπό τινος. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κακῶ τινά ἢ τι). Συνών. κακουργῶ, βλάπτω φθείρω. Ἀντίθ. ὀφελῶ, ὀνήνημι.

καλέω-ῶ (=ὀνομάζω, προσκαλῶ, συγκαλῶ), πρτ. ἐκάλουν, μέλ. καλῶ [και καλέσω], ἄορ. ἐκάλεσα, πρκ. κέκληκα, ὑπερσ. ἐκεκλήκειν. Μέσ. και παθ. καλοῦμαι, πρτ. εκαλούμην, μέσ. μέλ. καλοῦμαι [και καλέσομαι], παθ. μέλ. κληθήσομαι, μέσ. ἄορ. εκαλεσάμην, παθ. ἄορ. ἐκλήθην, πρκ. κέκλημαι (εἰς τὴν εὐκτ. πλὴν τῶν κανονικῶν τύπων κεκλημένος εἶην κλπ. και οἱ τύποι: κεκλήμην, κεκλήω, κεκλήτω, κεκλήμεθα,

κεκλήσθε, κεκλήντο), ὑπερσ. ἐκεκλήμην, τετελ. μέλ. κεκλήσομαι. Π α ρ ά γ. κλήσεις, κλητήρ, ἐγκλημα, κλητός, κλητέος.

Θέμ. καλ- και κατά μετάπτωσιν κλη- (ρίζ. καλ- και κατά μετάπτωσιν κελ- και κλε- ἐξ ὧν τὰ κέλαδος=θέρυβος, φωνή, κλέος=φήμη, κέλομαι, κελεύω· πρβλ. λατ. *calo, calendae, con-cilium, cla-mo* κλπ., ἔχοντα ἅπαντα τὴν ἔννοιαν τοῦ καλῶ, ἀναγγέλλω). Τὸ θέμ. καλ- προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε γίνεται καλε- ἐξ οὗ καλέω-ῶ. Ὁ ἐνεργητ. και μέσ. μέλ. κατά τὰ περιστώμενα (πρβλ. τελῶ), διακρίνεται δὲ τοῦ ἐνεστώτος μόνον ἐκ τῆς ἐννοίας. Ἐκ τοῦ θέμ. κλη- ὁ ἐνεργ. και μέσ. πρκ., ὁ παθ. μέλ. και ἄορ. και τὰ παράγωγα. Σύντ. 1) με αἰτ. (καλῶ τινα). 2) με δύο αἰτ. ὧν ἡ μία κατηγορ. τῆς ἄλλης (τὴν δύναμιν ἀνδρείαν καλῶ). Τὸ μέσ. με αἰτ. (καλοῦμαι τινα). Τὸ παθ. εἶναι συνδετικόν. Σύνθ. Με πολλὰς προθ. ἀπό, σύν, εἰς, παρά, μετά, πρό, ἀνά κλπ. Ἀποκαλῶ=ὀνομάζω (ἐπὶ κακοῦ)· ἐγκαλῶ=καταγγέλλω· προκαλοῦμαι=προσκαλῶ τινα εἰς δικήν (ἐπὶ τοῦ κατηγοροῦ)· προκαλοῦμαι=προσκαλῶ τινα εἰς ἀγῶνα κλπ. Συνών. ὀνομάζω, προσαγορεύω, κελεύω, φωνεύω-ῶ.

καλινδέομαι-οὔμαι, βλ. κυλίνδω.

καλλιερέω-ῶ (=ἔχω εὐνοϊκὰ σημεῖα εἰς τὴν θυσίαν τοῦ προσφέρω, λαμβάνω καλοὺς οἰωνοὺς, θυσιάζω με καλοὺς οἰωνοὺς), πρτ. ἐκαλλιέρου, μέλ. καλλιερήσω, ἄορ. ἐκαλλιέρησα, πρκ. κεκαλλιέρηκα, ὑπερσ. ἐκεκαλλιερήκειν. Μέσ. και παθ. καλλιεροῦμαι, πρτ. ἐκαλλιερούμην, μέσ. μέλ. καλλιερήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐκαλλιερήσασθην, παθ. ἄορ. ἐκαλλιερήθη, πρκ. κεκαλλιέρημαι, ὑπερσ. ἐκεκαλλιερήθη. Π α ρ ά γ. ἀκαλλιερήτος, καλλιερήμα (=θυσία με καλοὺς οἰωνοὺς).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ καλὰ ἱερά (θύω), ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. καλλιερε-. Σύντ. 1) με αἰτ. (καλλιερῶ τι). 2) με δοτ. (καλλιερεῖν τοῖς θεοῖς)· σπν. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Καὶ τὸ μέσ. ὁμοίως Συνών. θύω.

καλλωπίζω (=στολίζω, ὁμορφαινῶ τινά), πρτ. ἐκαλλωπίζω, [μέλ. καλλωπίσω]. Μέσ. καλλωπίζομαι (=προσποιῶμαι), πρτ. ἐκαλλωπιζόμην, μέσ. ἄορ. ἐκαλλωπισάμην, παθ. ἄορ. ἐκαλλωπίσθην, πρκ. κεκαλλωπισαί, ὑπερσ. ἐκεκαλλωπίσμη. Π α ρ ά γ. καλλωπιστής, καλλωπισμός, καλλώπισμα, καλλωπιστέος, ἀκαλλωπιστος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ κάλλος και ὄφρ, γεν. ὡπός (=ὄφθαλμός, ὄψις) ἄνευ διαμέσου ὀνόματος, σχηματίζεται δὲ προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω, κατ'ἀναλογίαν τοῦ ἐλπίς -ἐλπίζω. Ἀναλογ. θέμ. καλλωπιδ-. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. με αἰτ. (καλλωπίζω τινά ἢ τι). Τὸ μέσ. με τὸ ὡς και μτχ. Σύνθ. ἐγκαλλωπίζομαι=ὑπερφηανεῖσθαι. Συνών. κοσμῶ, καλλύνω.

καλύπτω (=σκεπάζω), πρτ. ἐκάλυπτον, μέλ. καλύψω, ἄορ. ἐκάλυψα, [πρκ. κεκάλυφα]. Μέσ. και παθ. καλύπτομαι, πρτ. ἐκαλυπτόμην, μέσ. μέλ. καλύψομαι, παθ. μέλ. καλυφθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐκαλυψάμην, παθ. ἄορ. ἐκαλύφθην, πρκ. κεκάλυμμαι, ὑπερσ. ἐκεκαλύμμην. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζογρ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθως σύνθετον. Π α ρ ά γ. καλυπτήρ, κάλυμμα, καλύπτρα, κάλυξ (ἦ), καλυπτός, ἀκάλυπτος, συγκαλυπτέος.

Θέμ. καλυβ- (πρβλ. καλύβη), προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. τ και τροπῇ τοῦ δασέος β εἰς ψιλὸν π, καλύπτω. Σύντ. τὸ ἐνεργητ. με αἰτ. (καλύπτω τι)· τὸ μέσ. με δοτ. ὄργαν. (καλύπτομαι νικτὶ, τάφω, χλαίνῃ κλπ.). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀνά, κατά, ἀπό, ἐκ, ἐν, ἐπὶ, περὶ κ.ἄ. Συνών. κρύπτω, σκεπάζω, στέγω.

κάμνω (ἀμτβ.=κουράζομαι, ἀσθενῶ· σπν. μτβ.=κατασιευάζω

κάτι με κόπον), πρτ. ἔκαμνον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. καμοῦμαι, ἄορ. β' ἔκαμον, πρτ. κέκμηκα, ὑπερσ. ἐκεκμήκειν. Π α ρ ἄ γ. κάματος, ἀκμῆς-ῆτος (=ἀκαταπόνητος), κμητὸς (=κατειργασμένος), πολὺκμητος, ἀποκμητέον.

Θέμ. καμ- (ἐκ τοῦ καμα- κατὰ συγκοπήν, πρβλ. κάματος, βλ. Εἰσαγωγήν) καὶ κατὰ μετάθεσιν καμ- καὶ με ἔκτασιν κμη- (βλ. καὶ θηήσκω) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ν, κάμνω. Σύντ. τὸ ρ. συνήθ. ἀμψ. (ἀνεῦ ἀντικ.), σπν. μετβ. με αἰτ. (ἐπεὶ πάνθ' ὄπλα κάμει). Σύνθ. Ἀποκάμνω=κουράζομαι. Προκάμνω=κουράζομαι ἐκ τῶν προτέρων. Ἐκκάμνω=ἀποκάμνω. Οἱ κερμηκότες (ἐπικ. κερμηάτες) καὶ οἱ καμόντες=οἱ νεκροί. Συνών. ἀπαγορεύω, ἀσθενῶ, πονῶ. Ἀντίθ. ραθυμῶ, ἀργῶ.

κάμπω (=λυγίζω, στρέφω, κατευαρίζω, καταβάλλω), πρτ. ἔκαμπτον, μέλ. κάμψω, ἄορ. ἔκαμψα. Μέσ. καὶ παθ. κάμπτομαι, πρτ. ἔκαμπτόμην, μέσ. μέλ. κάμψομαι, παθ. μέλ. καμψθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐκάμψθην, πρτ. κέκαμμαι (κέκαμψαι, κέκαμπται, κέκαμμεθα, κέκαμψθε, κέκαμμένοι εἰσί), ὑπερσ. ἐκεκάμμην (ἐκέκαμψο, ἐκέκαμπτο, ἐκεκάμμεθα, ἐκέκαμψθε, κέκαμμένοι ἦσαν). Π α ρ ἄ γ. καμπτή, κάμπη, καμπύλος, καμπτός, ἀκαμπτος.

Θέμ. καμπ- (πρβλ. κάμπ-η) καὶ με τὸ πρόσφυμα τ, κάμπ-τ-ω. Εἰς τὸν μέσ. πρτ. καὶ ὑπερσ. τὸ ἐν τῶν τριῶν μ ἀποβάλλεται (κέ-καμπ-μαι - κέ-καμμι-μαι - κέκαμμαι, ἐ-κε-κάμπ-μην - ἐ-κε-κάμμι-μην - ἐκεκάμμην, βλ. καὶ πέμπω). Σύντ. Με αἰτ. (κάμπω τι). Σύνθ. Ἀνακάμπω=κλίνω πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐπανέρχομαι. Ἀποκάμπω=ἀποκλίνω. Ἐπικάμπω=κάμπω οὕτως ὥστε νὰ σχηματισθῇ γωνία. Συνών. στρέφω, κερτόω-ῶ, κλίνω. Ἀντίθ. εὐθύνω.

καπηλεύω (=εἶλωμι κάπηλος, ἀπατῶ) καὶ μέλ. καπηλεύσω. Π α ρ ἄ γ. καπηλεία, καπηλεῖον, καπηλευτικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κάπηλος=μικρέμπορος, προσλήψει τῆς καταλήξ. -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεὺς-βασιλεύω. Σύντ. Με αἰτ. (καπηλεύω τι).

καρπόομαι-οῦμαι (=μαζεύω τὸν καρπὸν, ἀπολαύω τινός, νέμομαι), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. κάρπωσις, κάρπωμα, ἀκάρπωτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ καρπός (=πᾶν τὸ δρεπόμενον, πρβλ. λατ. *carpo*=δρέπω). Θέμ. καρπο-. Ἐκ τοῦ καρπός καὶ τὰ καρπέω καὶ καρπίζομαι, ἀπαντώντα μόνον κατ' ἐνεστώτα. Σύντ. Με αἰτ. (καρποῦμαι τι). Συνών. ἀπολαύω, δρέπω.

καρτερῶ-ῶ (=ὑπομένω, ἀντέχω), πρτ. ἐκαρτέρου, μέλ. καρτερήσω, ἄορ. ἐκαρτέρησα. Π α ρ ἄ γ. καρτέρησις, καρτέρημα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ καρτερός, ὅπερ ἐκ τοῦ κρατερός (ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης με τὸ κράτος=δύναμις) κατὰ μετάθεσιν τοῦ ρ. Θέμ. καρτερε-. Σύντ. 1) Με αἰτ. (καρτερῶ τι=ὑπομένω κάτι). 2) με δότ. ἢ ἐμπρόθ. προσδιόρ. (καρτερῶ τιμ ἢ ἐν τιμ κλπ.=ἀντέχω σὲ κάτι κλπ.). 3) με κατηγορ. μετ. (ἐκαρτέρει ἀκούων=ἐπέμενε νὰ ἀκούω). Σύνθ. Προσκαρτερῶ=ἐπιμένω πολὺ, ἀφοσιώνομαι σὲ κάτι. Διακαρτερῶ=μένω σταθερῶς μέχρι τέλους. Ἐγκαρτερῶ=μένω ἀτάραχος. Συνών. φέρω, ἀνέχομαι, ὑπομένω.

κατάγνυμι, βλ. ἄγνυμι.

καταλεύω, βλ. λεύω.

κατηγορέω-ῶ (=ὀμιλῶ ἐναντίον τινός, κατηγορῶ, ἀποδεικνύω), πρτ. κατηγόρου, μέλ. κατηγόρησω καὶ κατερῶ, ἄορ. κατηγόρησα καὶ

κατεῖπον, πρκ. κατηγορήκα καὶ κατεῖρηκα, ὑπερσ. κατηγορήκειν καὶ κατειρήκειν. Παθ. κατηγοροῦμαι, πρκ. κατηγορούμην, παθ. μέλ. κατηγορήσομαι, παθ. ἄορ. κατηγορήθην, πρκ. κατηγορήμην, ὑπερσ. κατηγορήμην. Π α ρ ά γ. κατηγορήμα, εὐκατηγόρητος, κατηγορητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ κατήγορος, ὅπερ ἐκ τοῦ καταγορεύω. Θέμ. κατηγορε- 'Αντὶ τοῦ κατηγορῶ λέγεται καὶ καταγορεύω (ὅπερ κυρίως= καταγγέλλω), πρτ. κατηγοροῦμαι, μέλ. κειροῦμαι. Σύντ. 1) μὲ γεν. (κατηγορῶ τινος). 2) μὲ γεν. καὶ αἰτ. ἢ γεν. καὶ εἰδ. πρότ. (κατηγορῶ τινός τι ἢ κατηγορῶ τινος ὅτι...). 3) μὲ αἰτ. (κατηγορῶ τι=ἀποδεικνύω κάτι). 4) μὲ ἀπαρ. (κατηγορῶ τινος παθεῖν τι). Σύνων. μέμφομαι, ψέγω, λοιδορῶ. Ἀντίθ. ἐπαινώ.

κείμαι (=κείτομαι, εἶμαι τεθειμένος), ἀποθ., ὡς παθ. εἶναι πρκ. τοῦ τίθεμαι (βλ. τίθημι), ὡς οὐδ. ἔχει μόνον τρεῖς χρόνους: ἐνεστ. κείμαι, πρτ. ἐκείμην, μέλ. κείσομαι. (Τὸ ρ. κλίνεται ὡς ἐξῆς: ἐνεστ. κείμαι, κείσαι, κείται κλπ., ὑποτ. κείμενος ὦ κλπ. καὶ οἱ μονολεκτικοὶ τύποι: κέωμαι, κέη, κέηται, κέησθε, κέωνται, εὐκτ. κείμενος εἶην κλπ. καὶ οἱ μονολεκτικοὶ τύποι: κέοιο, κέοιτο, κέοιντο, προστ. κείσο, κείσθω, κείσθαι, κείσθων, ἀπαρ. κείσθαι, μτχ. κείμενος, -η, -ον. Πρτ. ἐκείμην, ἔκεισο, ἔκειτο, ἐκείμεθα, ἔκεισθε, ἔκειντο). Π α ρ ά γ. κειμήλιον, κώτη, κοιτών, διακειτέον.

Θέμ. κει- (ρίζ. κει- ἐξ ἧς καὶ τὰ κώτη, κώμη, κῶμα=λήθαργος, Κύμη, ὠκεανός, κοιμάω). Τὸ ι τοῦ θέμ. πρὸ τῶν καταλήξεων τῶν ἀρχομένων ἀπὸ φωνήεντος ἀποβάλλεται (κέηται, κέωνται). Ὁ ἐνεστώς ἔχει σημασίαν πρκ. (πρβλ. οἴχομαι, ἦκω). Σύντ. Τὸ ρ. εἶναι οὐδετέρως διαθέσεως καὶ συνθ. συνοδεύεται ἀπὸ ἐπιρ. ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ. δηλοῦντα τόπον. Σύνθ. Μὲ πολλὰς προθ. διά, σύν, κατά, πρό, παρά, ἀνά κ.ά. Ἀνάκειμαι=κείμαι ὡς ἀπίρωμα. Διάκειμαι=εἶμαι εἰς τινὰ κατάστασιν. Ἐπίκειμαι=ἐπικρέμαμαι, ἐπιτίθειμαι ἐκνῆσιον τινός. Πρόκειμαι=εἶμαι πλησίον. ὑπόκειμαι=εὐρίσκομαι ὑποκάτω. Ἐν συνθέσει τὸ ρῆμα ἀναβιβάζει τὸν τόνον, πλὴν τοῦ ἀπαρ., τὸ ὅποῖον τονίζεται ὅπως καὶ τὸ ἀπλοῦν. Ἀφηρημένον οὐσιαστικὸν τοῦ κείμαι εἶναι τὸ θέσις (ὑπόκειμαι-ὑπόθεσις, διάκειμαι-διάθεσις, ἀντίκειμαι-ἀντίθεσις κλπ.) καὶ σπν. τὸ κώτη (καθ' ἔταιροῖσιν τοῦ εἰ εἰς οἱ).

κείρω (=κουρεύω, ἀποκόπτω, καταστρέφω), πρτ. ἐκείρων, μέλ. κερῶ, ἄορ. ἐκείρω, [πρκ. κέκαρκα, ὑπερσ. ἐκεκάρκειν]. Μέσ. καὶ παθ. κείρομαι, πρτ. ἐκείρομην, μέσ. μέλ. κερῶμαι, μέσ. ἄορ. ἐκείρωμην, παθ. ἄορ. ἀ' ἐκέρθη καὶ β' ἐκάρην, πρκ. κέκαρμαι, ὑπερσ. ἐκεκάρμην. Π α ρ ά γ. κουρεύς, κουρά (κορσ-ἀ-κορρά-κουρά), κέρμα (=τεμάχιον), ἀκαρῆς (=βραχὺς, μικρός), ἀκαριαίως (=στιγμιαίως), ἀκέραιος, καρτός, ἀποκαρτέον.

Θέμ. κερ-, ἐκ τοῦ ὁποῖου, προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, ὁ ἐνεστώς (κέρ-j-ω-κέρωω-κείρω), καὶ κατὰ μετὰπτωσιν κερ- (πρβλ. πρκ. κέ-καρ-μαι). Ἀρχικὸν θέμα κερσ- (πρβλ. δωρ. κέρσω), ἐξ οὗ καθ' ἔταιροῖσιν κορσ-, κορρ-, κουρ- (πρβλ. κουρά). Σύντ. ἐνεργ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (κείρω ἢ κείρομαι τι). Σύνθ. Μὲ τὴν πρόθ. ἀπό.

κελεύω (=διατάσσω, παραγγέλλω, συμβουλεύω, παρακαλῶ), πρτ. ἐκέλευον, μέλ. κελεύσω, ἄορ. ἐκέλευσα, πρκ. κέκελευκα, ὑπερσ. ἐκεκελεύκειν. Παθ. κελεύομαι, πρτ. ἐκελευόμην, μέσ. μέλ. κελεύσομαι, παθ. μέλ. κελευσθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐκελευσάμην, παθ. ἄορ. ἐκελεύσθην, πρκ. κέκελευσμαι, ὑπερσ. ἐκεκελεύσμαι. Π α ρ ά γ. κέλευσις, κέλευμα ἢ κέλευσμα, κελευστής, ἀκέλευστος, κελευστέον.

Θέμ. κελευ- και κελευσ- πρό τῶν ἀπό μ, τ, θ ἀρχομένων καταλήξεων. Τὸ ρ. εἶναι ἐκτεταμένος τύπος τοῦ κέλομαι, ἴσως ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. με τὸ καλῶ, ὃ ἰδέ. Σύντ. Μὲ αἰτ. και τελ. ἀπαρ. (κελεύω τινά εἰπεῖν). 2) με δύο αἰτ. (κελεύω τινά τι). 3) με ἀπλῆν αἰτ. (κελεύω τινά ἢ τι). 4) με τελ. ἀπαρ. (κελεύω σιγᾶν). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. παρά, διά, ἐπί, ἐν. Ἐπικελεύω=προτρέπω εἰς πράξιν ἀρξαμένην. Ἐγκελεύω=παρακινῶ. Τὰ διακελεύομαι και παρακελεύομαι (=παρακινῶ, προτρέπω) εἶναι μέσα ἀποθ. με ἐνεργητ. διάθεσιν (μέλ. δια(παρα)κελεύσομαι, ἀόρ. δι(παρα)κελευσάμην) και δηλοῦσι προτροπὴν εἰς πράξιν τῆς ὁποίας δὲν ἐγένετο εἰσέτι ἀρχή. Ἐντὶ τοῦ παρακελεύομαι λέγεται και παρακέλευσιν ποιοῦμαι. Συνών. ἐπιστέλλω, διατάσσω, παρεγγυῶ-ω κλπ.

κεράννυμι και σπν. κεραννύω (=ἀναμειγνύω ὑγρά κυρίως), πρτ. ἐκεράννυμι και ἐκεράννυμι, μέλ. κεράσω [και κερῶ], ἀόρ. ἐκέρασα, [πρτ. κεκέρακα]. Μέσ. και παθ. κεράννυμαι, πρτ. ἐκεραννύμην, μέσ. μέλ. κεράσομαι, παθ. μέλ. κραθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐκερασάμην, παθ. ἀόρ. ἐκεράσθην και ἐκράθην, πρτ. κέκραμαι [και κενέκραμαι], ὑπερσ. ἐκεκράμην. Π α ρ ἄ γ. κρᾶσις, κρατήρ, ἄκρατος, εὐκρατος, ἀκέραστος, συγκρατέων.

Ἀρχικὸν θέμ. κερα- (πρβλ. τὸ ποιητ. κεράω) ἐξ οὗ κατὰ μετάπτωσιν θέμ. κρα- (πρβλ. κρα-τήρ, κέ-κρα-μαι) και κατὰ τὰ ζῶσα-νυ-μι - ζῶν-νυμι, βέσ-νυμι - βέννυμι ἐσχηματίσθη θέμ. κερασ- ἐκ τοῦ ὁποίου, με τὸ πρόσφραμα νυ, γίνεσθαι ὃ ἐνεστ. κεράσ-νυ-μι - κεράννυμι και κεραννύω, ὃ ἐνεργητ. μέλ. και ἀόρ. (κεράσσω - κεράσω, ἐ-κέρασ-σα - ἐκέρασα), ὃ παθ. ἀόρ. ἐ-κεράσ-θην κλπ. Τὸ α τοῦ θέμ. βραχὺ μόνον εἰς τὸν ἐνεργητ. μέλ. και ἀόρ. Σύντ. Μὲ αἰτ. και δοτ. (κεράννυμι τί τινα =ἀνακατεύω κάτι με ἄλλο). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐν, σὺν, ἀνά, κατὰ. Ἐνακεράννυμι=ἀνακατεύω πάλιν. Κατακεράννυμι=νερόνω πολύ τὸ κρασί. Συνών. μείγνυμι, κυκῶ-ω, φύρω.

κερδαίνω (=κερδίζω), πρτ. ἐκέρδαινον, μέλ. κερδανῶ, [μέσ. μέλ. με ἐνεργητ. σημασ. κερδήσομαι], ἀόρ. ἐκέρδανα [και ἐκέρδησα] πρτ. κεδέρδηκα [και κεδέρδαγα], ὑπερσ. ἐκεκερδήκειν.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κέρδος προσλήξει τῆς καταλήξε. -αινω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ μέλας - μελαίνω. Εἰς τὸν ἀόρ. τὸ βραχὺ α δὲν ἐκτείνεται εἰς η (καίτοι πρὸ αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ε, ι, ρ) ἀλλὰ εἰς α μακρὸν (βλ. και κοιλαίνω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (κερδαίνω τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σὺν, ἐν, ἀνά, κατὰ, ἀπό. Ἀποκερδαίνω=ὠφελοῦμαι. Συνών. ὠφελοῦμαι, καρποῦμαι. Ἐντὶ. ζημιοῦμαι.

κερματίζω (=κομματιάζω), πρτ. ἐκερμάτιζον, μέλ. κερματιῶ. Παθ. κερματίζομαι, παθ. ἀόρ. ἐκερματίσθην, πρτ. κερματίσμαι.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κέρμα (βλ. κείρω) προσλήξει τῆς καταλήξε. -ιζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζ - ἐλπίζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κερματίζω τι).

κεῦθω (=καλύπτω ἐντελῶς, κρύπτω), πρτ. ἔκειυθον, μέλ. κεύσω, ἀόρ. ἔκειυσα, πρτ. κέκειυθα, ὑπερσ. ἐκεκεύθην. Π α ρ ἄ γ. κευθμῶν (=κρύπτῃ).

Θέμ. κευθ- (ρίζ. κωθ-, πρβλ. ὑποτ. ἐπικ. ἀόρ. β' κε-κῖθ-ω, λατ. *cuo*-ο=κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἀπὸ δέρμα, *cus-tos*=φύλαξ). Σύντ. Μὲ αἰτ. (κεῦθω τινά ἢ τι). Συνών. κρύπτω, καλύπτω.

κεφαλιόω-ω (=συγκεφαλιώνω), πρτ. ἐκεφαλιώνω, μέλ. κεφαλιώσω, ἀόρ. ἐκεφαλιώσα. Παθ. κεφαλιοῦμαι, παθ. ἀόρ. ἐκεφαλιώθην, μέσ. ἀόρ. ἐκεφαλιώσάμην (=ὠμίλησα γενικῶς περὶ τινος).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κεφαλή-κεφάλαιον. Θέμ. κεφαλαιο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κεφαλαῖω τι). Σύνθ. Μὲ τὴν προθ. σύν.

κηδεύω (=φροντίζω, ἐνταφιάζω, δίδω εἰς γάμον), πρτ. ἐκήδευον, ἀόρ. ἐκήδευσα. Παθ. ἀόρ. ἐκηδεύθην. Π α ρ ά γ. κηδεία, κήδευμα (= κηδεία, συγγένεια ἐκ γάμου).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κῆδος (=φροντίς, θλίψις, πένθος, συγγένεια διὰ γάμου), προσλήψει τῆς καταλήξ. -εω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κηδεύω τινὰ ἢ τι)

κῆδομαι (=φροντίζω), πρτ. ἐκηδόμην, μέσ. ἀόρ. ἐκηδυσάμην, [πρκ. μὲ σημασ. ἐνεστ. κέκηδα, τετελ. μέλ. κεκαδήσομαι]. Π α ρ ά γ. κηδεμών, κηδεστής.

Θέμ. κηδ-. Εἰς τοὺς ποιητὰς ἀπαντᾷ καὶ ἐνεργητ. κῆδω (πρτ. ἐκηδον, μέλ. κηδήσω, ἀόρ. ἐκήδησα). Σύντ. Μὲ γεν. (κῆδομαι τινος). Συνών. φροντίζω, προνοῶ.

κηλέω-ῶ (=θέλω), πρτ. ἐκήλουν, μέλ. κηλήσω. Παθ. κηλοῦμαι, πρτ. ἐκηλοῦμην, παθ. μέλ. κηληθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐκηλήθην, πρκ. κεκήλημαι, ὑπερσ. ἐκεκηλήμην. Π α ρ ά γ. κήλησις, κήλημα, ἀκήλητος.

Θέμ. κηλ- (ρίζ. καλ-, πρβλ. λατ. cal-vor=ἀπατῶ, ἐξ ἧς πιθ. καὶ κόλαξ) καὶ μὲ τὸ πρόσφωμα ε, κηλε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. ὄργαν. (κηλῶ τινα λόγοις, ὕμνοις κλπ.). Κατακηλῶ=καταθέλω. Συνών. θέλω.

κηρυκεύω (=εἶμαι κήρυξ, διαπραγματεύομαι τι ὡς κήρυξ, γνωστοποιῶ) καὶ ἀόρ. ἐκηρύκευσα. Μέσ. μόνον σύνθ. ἀποθ., ἐπικηρυκεύομαι (=διαπραγματεύομαι μετὰ τινος, ἀγγέλλω τι διὰ κήρυκος, ἀποστέλλω πρέσβεις), πρτ. ἐπεκηρυκεύομην, μέσ. μέλ. ἐπικηρυκεύσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐπεκηρυκευσάμην. Π α ρ ά γ. κηρυκεία, κηρύκεισις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κήρυξ προσλήψει τῆς καταλήξ. -εω, ἥτοι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύς-βασιλεύω. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ., μὲ τὴν σημασ. τοῦ γνωστοποιῶ, μὲ δοτ. (κηρυκεύω τινί) καὶ τὸ μέσ. (ἀποθ.) μὲ δοτ. (ἐπικηρυκεύομαι τινί) σπν. μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (κηρυκεύω ἢ ἐπικηρυκεύομαι τινί τι). Σύνθ. Διακηρυκεύομαι τι=διαπραγματεύομαι διὰ μέσου κήρυκος. Προκηρυκεύομαι=ἀναγγέλλω διὰ κήρυκος.

κηρύττω ἢ κηρύσσω (ῶ) (=διαλαλῶ ὡς κήρυξ, προσκαλῶ, ἀγγέλλω), πρτ. ἐκήρυττον ἢ ἐκήρυσσαν, μέλ. κηρύξω, ἀόρ. ἐκήρυξα, πρκ. κηρύρυχα, ὑπερσ. ἐκεκηρύχην. Παθ. κηρύττομαι ἢ κηρύσσομαι, πρτ. ἐκηρυττόμην ἢ ἐκηρυσσόμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. κηρύξομαι, παθ. μέλ. κηρυχθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐκηρυξάμην, παθ. ἀόρ. ἐκηρύχθην, πρκ. κεκήρυγμαί, ὑπερσ. ἐκεκηρύγμην. Π α ρ ά γ. κήρυγμα, ἀκήρυκτος, κηρυκτέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κήρυξ (θέμ. κηρυκ-), προσλήψει δὲ τοῦ προσφύματος j, κηρύκ-j-ω -κηρύττω ἢ κηρύσσω. Σύντ. 1) μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (κηρύττω τινί τι). 2) μὲ αἰτ. (κηρύττω ἀποικίαν). 3) μὲ δοτ. καὶ τελ. ἀπαρ. (κηρύττει αὐτοῖς ἐμβαλεῖν κώπαις). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. πρό, ἐπί, ἀπό, ἐκ, ἀνά, κατά. Συνών. προαγορεύω.

κινδυνεύω (=ριψοκινδυνεύω, ἀγωνίζομαι, διατρέχω τὸν κίνδυνον νά...), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. κινδυνεύτης, κινδύνευμα, κινδυνευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κίνδυνος προσλήξει τῆς καταλήξ. -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγνός-ἀγνεύω. Σύντ. 1) μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. 2) μὲ σύστ. ἀντικ. (κινδυνεύω κινδύνους). 3) μὲ τελ. ἀπαρ. (κινδυνεύω ἀληθῆ λέγειν=φαίνεται ὅτι λέγω τὴν ἀλήθειαν). Τὸ κινδυνεύω λαμβανόμενον ἀπροσώπως σημαίνει πιθανὸν ἢ δυνατόν νά γίνῃ τι. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, παρά, πρό.

κινέω-ᾶ (=ταράττω, ἐνοχλῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. κίνησις, κινήτος, κίνημα, κινήτεος, -ον.

Θέμ. κινε- (ρίζ κιν-, πρβλ. ποιητ. κί-ω=πηγαίνω, λατ. ci-eo=κινῶ). Σύντ. Μὲ αἰτ. (κινῶ τινα ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, πρό, διὰ παρά, μετὰ.

κίχρημι (=δανείζω), μέλ. χρήσω, ἄορ. ἐχρησα. Μέσ. κίχραμαι (=δανείζομαι), πρτ. ἐκίχράμην, μέλ. χρήσομαι, ἄορ. ἐχρησάμην, πρκ. κέχρημαι. Π α ρ ά γ. χρήστης, γεν. -ου (=δ δανειστής), γεν. πληθ. χρήστων.

Θέμ. χρη- και χρα- (βλ. χρήω-ᾶ Α) και με τὸν ἐνεστ. ἀναδιπλασ. χί-χρη-μι -κίχρημι. Σύντ. Μὲ δοτ. και αἰτ. (κίχρημι τινί τι). Μτγν. τύπος κίχραῶ. Συνών. δανείζω.

κλάζω (=κάννω κλαγγήν, θόρυβον ἐπὶ παντὸς ἀνάρθρου ἤχου), πρτ. ἐκλάζον, μέλ. κλάζω, ἄορ. ἐκλαγξα και β' ἐκλαγον, πρτ. α' κέκλαγγα και β' κέκληγγα, τετελ. μέλ. κεκλάζομαι. Π α ρ ά γ. κλαγγή.

Θέμ. 1) κλαγ- (ἢ ριζ. ἠχοποίητος) ἐξ οὗ, με τὸ πρόσφυμα j, ὁ ἐνεστ. κλάγ-j-ω -κλάζω (πρβλ. κράγ-j-ω -κράζω, οἰμώγ-j-ω -οιμῶζω κλπ.), ὁ πρτ., ὁ ἄορ. β' και ὁ β' πρκ. και 2) κλαγγ-, ἐξ οὗ πάντες οἱ λοιποὶ χρόνοι, τὸ παράγωγον κλαγγή και (προσλήψει και προσφυμάτων) οἱ ποιητ. ἐνεστ. κλαγγάνω, κλαγγάνω και κλαγγέω. Εἰς τοὺς ἀπτ. πεζογρ. εὐχρηστα εἶναι μόνον ὁ σύνθ. ἐνεστ. ἀνακλάζω και ὁ πρκ. κέκλαγγα. Σύντ. Τὸ ρ. συνθ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.).

κλαίω και κλάω (ἀσυναϊρέτως), πρτ. ἐκλαιον και ἐκλαον, μέλ. κλαιήσω ἢ κλαήσω, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. κλαύσομαι και δωρ. κλαυσοῦμαι, ἄορ. ἐκλαυσα. Μέσ. κλαίομαι ἢ κλάομαι, πρτ. ἐκλαίωμην ἢ ἐκλαύωμην, [παθ. μέλ. κλαυσθήσομαι], μέσ. ἄορ. ἐκλαυσάμην, [παθ. ἄορ. ἐκλαύσθη], πρκ. κέκλαυμαι, ὑπερσ. ἐκεκλαύμην, τετελ. μέλ. κεκλαύσομαι. Π α ρ ά γ. κλαῦμα, κλαυθμός, κλαυτός, ἄκλαυτος.

Θέμ. κλαF- (πρβλ. κλαῦ-μα, κλαυ-θμός, μέλ. κλαῦ-σομαι) ἐξ οὗ κλάω και κλαίω. Τὸ i ἀντικατέστησε τὸ F (βλ. καίω). Εἰς τὸν ἐνεργ. μέλ. λαμβάνει τὸ πρόσφυμα ε τὸ ὁποῖον γίνεται η πρὸ συμφώνου (κλαη-). Τὸ θέμα κλαF- ὅταν προστίθεται κατάληξις ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένη γίνεται κλαυ- (βλ. καίω). Σύντ. 1) με αἰτ. (κλαίω τινά ἢ τι). 2) με δοτ. (κλαίω τινί). Ἐκκλαίω=ἀναβοῶ κλαίων. Ἀποκλαίω=θρηγῶ. Συνών. ὀλοφύρομαι, θρηγῶ, δακρύω. Ἀντίθ. γελῶω-ῶ.

κλάω-ᾶ (=σπάζω), πρτ. ἐκλων, [μέλ. κλάσω], ἄορ. ἐκλασα. Μέσ. κλώμαι, πρτ. ἐκλώμην, μέσ. μέλ. (με παθ. σημασ.) κλάσομαι, παθ. μέλ. κλασθήσομαι, παθ. ἄορ. ὡς μέσ. ἐκλάσθη, πρκ. κέκλασμαι, ὑπερσ. ἐκεκλάσμην. Π α ρ ά γ. κλάσις, κλάσμα, κλήμα, κλάδος, κλών γεν. κλωνός (=κλώνος), κλήρος.

Θέμ. κλα-. Τὸ ρ. προσλαμβάνει σ πρὸ τῶν ἀπὸ θ, μ, τ ἀρχομένων καταλήξ. (ἐκλάσθη, κέκλασμα κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (κλώ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, διὰ, κατὰ, ἐπί. Ἐκκλάω-ᾶ=λυγίζω, τραβῶ πρὸς τὰ ἐπάνω. Ἀντακκλάω-ᾶ=ἀποδίδω δι' ἀνακλάσεως (τὸ φῶς, τὸν ἦχον κλπ.). Ἐκκλάομαι-ᾶμαι (τῆ γνώμη)=ἀθυμῶ, συγκινοῦμαι. Συνών. θλάω-ᾶ, θραύω, ρήγνυμι κ.ἄ.

κλείω και κλήω (=κλείνω, περιορίζω), πρτ. ἐκλειον και ἐκληρον, μέλ. κλείσω και κλήσω, ἄορ. ἐκλεισα και ἐκλησα, πρκ. κέκλεικα και κέκληκα, ὑπερσ. ἐκεκλείκειν και ἐκεκλήκειν. Μέσ. και παθ. κλείομαι και κλήομαι, πρτ. ἐκλείωμην και ἐκλήωμην, παθ. μέλ. κλεισθήσομαι και

κλησθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐκλεισάμην καὶ ἐκλήσάμην, παθ. ἀόρ. ἐκλείσθην καὶ ἐκλήσθην, πρκ. κέκλειμαι καὶ κέκλημαι [καὶ κέκλεισμαι], ὑπερσ. ἐκεκλειμην καὶ ἐκεκλήμην, τετελ. μέλ. κελείσομαι καὶ κεκλήσομαι. Π α ρ ά γ. κλεισίς καὶ κλήσις, κλειστός καὶ κληστός, ἀκλειστός καὶ ἀκληστός, κλείς καὶ κλής, κλοῖός, κλειῖθρον.

Θέμ. κλαΐ- (πρβλ. λατ. *clau-dō*=κλείω, *clan-is*=κλείς) καὶ μετὰ τὸ πρόσφωμα *j*, κλάΐ-*j*-ω - κλαί-ω - κληί-ω - κλήω καὶ κλείω, κατὰ βράχυνσιν τοῦ προτακτικοῦ φωνήεντος ἢ τῆς διφθόγγου ἀπὸ τῶν ἀργῶν περιπέτου τοῦ τετάρτου π.Χ. αἰῶνος. Εἰς τὸν παθ. μέλ. καὶ ἀόρ. καὶ τὸ παράγ. κλειστός, τὸ ρ. λαμβάνει σ (πρβλ. γελιάω-ω κλπ.). Σύντ. μετὰ αἰτ. (κλείω τι). Σύνθ. μετὰ τὰς προθ. ἀπό, κατά, ἐν, σὺν κ.ά. Σινῶν. εἰργω, κωλύω. Ἀντίθ. ἀναπετάννυμι, ἀνοίγω.

κλέπτω (=κλέβω, ἐξαπατῶ), πρτ. ἔκλεπτον, μέλ. κλέψω, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργητ. κλέψομαι, ἀόρ. ἔκλεψα, πρκ. κέκλοφα, ὑπερσ. ἐκεκλόφην. Παθ. κλέπτομαι, πρτ. ἐκλεπτόμην, παθ. μέλ. α' κλεφθήσομαι, παθ. μέλ. β' κλαπήσομαι, παθ. ἀόρ. α' ἐκλέφθην, παθ. ἀόρ. β' ἐκλάπην, πρκ. κέκλεμμαι (κέκλεψαι, κέκλεπται, κεκλέμμεθα, κέκλεφθε, κεκλεμμένοι εἰσί), ὑπερσ. ἐκεκλέμμην (ἐκέκλεψο, ἐκέκλεπτο, ἐκεκλέμμεθα, ἐκέκλεφθε, κεκλεμμένοι ἦσαν). Π α ρ ά γ. κλέπτης, κλέμμα, κλοπεύς, κλώψ (=κλέπτῃς), κλεπτέον.

Θέμ. κλεπ- (πρβλ. κλέπ-ος=κλεμμένον, κλοπ-ή) καὶ καθ' ἑταιροίωσιν κλοπ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν κλαπ- (μετὰ τὸ α βραχύ). Εἰς τὸν ἐνεστ. καὶ πρτ. τὸ ρ. προσλαμβάνει τὸ πρόσφωμα τ. Σύντ. μετὰ αἰτ. (κλέπτω τι). Σύνθ. μετὰ τὰς προθ. διά, ἐκ, σὺν, παρά, κατά. Τὸ ἀπλοῦν κλέπτω λέγεται ἐπὶ πραγμάτων τὸ δὲ ἐκκλέπτω ἐπὶ προσώπων (=κρυφίως ἀπάγω τινά). Σινῶν. λωποδυτέω-ω, ληστεύω.

κλήζω καὶ **κλειῖζω** (=ὀνομάζω, ἐγκωμιάζω), πρτ. ἐκλήζον καὶ ἀόρ. ἐκλήσα. Παθ. κλήζομαι, πρτ. ἐκλήζομην, πρκ. κέκλησμαι.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κλέος (ὅπερ πηθ. ἐκ τοῦ καλῶ, ὃ ἰδὲ προσλήψει τῆς καταλήξ. -ιζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἐλίτις -ἐλίτιζω. Σύντ. μετὰ αἰτ. (κλήζω τινά). Σινῶν. ἐγκωμιάζω, ἐπαινώ.

κληρονομέω-ω, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. κληρονόμημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ κληρονόμος (κληρός + νέμομαι), ἐξ οὗ καὶ κληρονομία. Θέμ. κληρονομε-. Σύντ. μετὰ γεν. (κληρονομῶ τινος).

κληρώω-ω (=ἐκλέγω διὰ κλήρου), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. κληρωτός, κλήρωσις, κληρωτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κλήρος (ὅπερ ἐκ τοῦ κλάω-ω, ὃ ἰδὲ) κατ' ἀναλογίαν τοῦ ὄηλος-δηλώω. Θέμ. κληρο-. Σύντ. 1) μετὰ αἰτ. (κληρῶ τινά). 2) μετὰ αἰτ. καὶ δοτ. (κληρῶ τί τινι). Σινῶν. λαγχάνω.

κλίνω (=γέρνω, στρέφω), πρτ. ἐκλινον, μέλ. κλινῶ, ἀόρ. ἐκλίνα, πρκ. κέκλινα, ὑπερσ. ἐκεκλίκειν. Μέσ. καὶ παθ. κλινόμαι (μέσ.=στηρίζομαι παθ.=κάμπτομαι, παρεκκλίνο), πρτ. ἐκλινόμην, μέσ. μέλ. κλινούμαι, παθ. μέλ. α' κλιθήσομαι, παθ. μέλ. β' (ὡς μέσ.) κλινήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐκλινάμην, παθ. ἀόρ. α' ἐκλίθην, παθ. ἀόρ. β' (ὡς μέσ.) ἐκλίθην (παθ. μόνον εἰς τὸ ἀπαρ. ἀποκλινῆναι=ἀνατραπήναι), πρκ. κέκλιμαι, ὑπερσ. ἐκεκλίμην. Π α ρ ά γ. κλίσις, κλίμα, κλίνη, κλίμαξ, κλίσις (=σκηνή), κλίτος, κλιτός, κλιτέον.

Θέμ. κλι- και κλιν-, ἐξ οὗ, μὲ τὸ πρόσφουμα *j*, κλίν-*j*-ω (μὲ τὸ *i* βραχυῶ) - κλίνω - κλίνω (μὲ τὸ *i* μακρόν). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). Σύνθ. Ἐγκλίνω και ἐκκλίνω=ἀπομακρύνομαι, ὑποχωρῶ. Συναὼν. ρέπω, στρέφω.

κλύζω (=βρέχω ἀφθόνως, σκεπάζω μὲ κύματα). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. μόνον σύνθ. μὲ τὰς προθ. κατὰ, πρὸς, ἐκ, διά: κατακλύζω, πρτ. κατέκλυζον, μέλ. κατακλύσω, ἀόρ. κατέκλυσα, πρκ. κατακέκλυσα, ὑπερσ. κατεκεκλύκειν. Παθ. κατακλύζομαι, πρτ. κατεκλυζόμην, μέσ. ἀόρ. κατεκλυσάμην, παθ. ἀόρ. κατεκλύσθην, πρκ. κατακέκλυμαι, ὑπερσ. κατεκεκλύσμην. Π α ρ ά γ. κλύσις, κλύσμα, κλυστήριον, κλύδων, κατακλυσμός, Κλυμένη (ὄνομα Νηρηίδος).

Θέμ. κλύδ- (πρβλ. κλύδ-ων) και μὲ τὸ πρόσφουμα *j*, κλύδ-*j*-ω - κλύζω. Σύντ. μὲ αἰτ. (κλύζω τι). Συναὼν. βρέχω, πλύνω.

κλύω (=ἀκούω), πρτ. ἔκλυον (μὲ σημασ. και ἀόρ. β', προστ. κλύθι, κλύτε και μὲ ἐπικ. ἀναδιπλασ. κέκλυθι, κέκλυτε), πρκ. κέκλυκα. Π α ρ ά γ. κλυτός (=ξακουστός), περικλυτός.

Θέμ. κλυ- (ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ λατ. *clu-uo*=ἀκούω). Σύντ. 1) μὲ γεν. και αἰτ. (κλύω τινός τι). 2) μὲ γεν. (κλύω τινός). 3) μὲ αἰτ. (κλύω τι). Συναὼν. ἀκούω.

κνήω-ῶ (=ξύνω), ὁ ἐνεστ. κλίνεται ὡς ἐξῆς: κνώ, κνής, κνήϊ, κνώμεν, κνήτε, κνώσι κλπ. ὡς τὸ ζήω-ζῶ. Πρτ. ἔκνων (ἔκνης, ἔκνη κλπ.), μέλ. κνήσω, ἀόρ. ἔκνησα. Μέσ. και παθ. κνώμαι (κνήϊ, κνήται, κνώμεθα, κνήσθε, κνώνται κλπ. ὡς τὸ χρῆμαι-χρῶμαι), πρτ. ἐκνώμην, μέσ. μέλ. κνήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐκνησάμην, παθ. ἀόρ. ἐκνήσθην, πρκ. κέκνησμαι. Π α ρ ά γ. κνήσις, κνήσμα, κνησμός.

Θέμ. κνη- (ρίζ. κνε-, ἐξ ἧς κνε-, κνη-, κνα- και κν- ἐκ τούτων τὰ κναίω, κνήθω, κνίζω, κεντῶ, κναφεύς). Τὸ ρ. συναρτῆται κατὰ τὰ ζῶ, διφῶ κλπ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κνώ ἢ κνώμαι τι). Συναὼν. ἐρεθίζω, κνίζω.

κνίζω (=προξενῶ φαγούρα, ἐνοχλῶ), πρτ. ἔκνιζον, μέλ. κνίσω, ἀόρ. ἔκνισα. Παθ. κνίζομαι και ἀόρ. ἐκνίσθην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κνίδη (=σουκνίδα). Περὶ τῆς ρίζ. βλ. κνήω-ῶ. Θέμ. κνιδ-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κνίζω τινὰ ἢ τι).

κοιλáινω (=βαθουλώνω), πρτ. ἐκοίλαινον, μέλ. κοιλανῶ, ἀόρ. ἐκοίλανα. Παθ. κοιλáινομαι, παθ. ἀόρ. ἐκοιλάνθην, πρκ. κεκοίλαμμαι. Π α ρ ά γ. κοίλανσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κοίλος (ἄπερ ἐκ ρίζ. κν- ἐξ ἧς και τὰ κίω=φέρω ἐν γαστρί, κῆμα, κῆστις, κῆθος, κῆλιξ, κοίλια) προσλήψει τῆς καταλήξ. -αίνω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ μέλας-μελαίνω. Περὶ τοῦ ἀόρ. ἐκοίλανα ἀντὶ ἐκοίληνα, βλ. κερδαίνω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κοιλáινω τι). Συναὼν. βαθύνω.

κοιμάω-ῶ (=ἀποκοιμίζω, καθησυχάζω, καταπραύνω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. κοιμησις, κοιμημα, κοιμήτωρ, κοιμητήριον.

Θέμ. κοιμα- (ἐκ ρίζ. κει-, βλ. κείμαι). Οἱ ἀττ. πεζ. ἀντὶ τοῦ κοιμῶ μεταχειρίζονται τὸ κοιμίζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κοιμῶ τινα). Σύνθ. Ἐκοιμῶμαι=ἐυπνῶ. Συναὼν. κοιμίζω, καθεύδω.

κοιμίζω (=ἀποκοιμίζω), πρτ. ἐκοίμιζον, μέλ. κοιμιῶ, ἀόρ. ἐκοί-

μισα. Παθ. κοιμίζομαι, πρτ. ἐκοιμιζόμεην, ἀόρ. ἐκοιμισάμην. Π α ρ ά γ. κοίμισις, κοιμισμός, κοιμιστής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ αὐτοῦ θέμ. μετὸ κοιμάω-ω προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντοκόλληκτα (ἐλλίξω κλπ.). Σύντ. Μετ. αἰτ. (κοιμίζω τινά).

κοινολογέομαι-οὔμαι (=ἀνακοινώνω τὸν σκοπὸν μου εἰς τινα, συσκέπτομαι, συζητῶ), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἐκοινολογούμεην, [μέσ. μέλ. κοινολογήσομαι], μέσ. ἀόρ. ἐκοινολογησάμην, [παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. ἐκοινολογήθην], πρκ. κεκοινολόγημαι, ὑπερσ. ἐκεκοινολογήμην.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ κοινός+λέγω ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. κοινολογε-. Σύντ. 1) Μετ. δοτ. (κοινολοῦμαι τινί). 2) Μετ. ἐμπρόθ. προσδιור. (κοινολοῦμαι πρὸς τινα). Σύνθ. ἀνακοινοῦμαι.

κοινώω-ῶ (=ἀνακοινώνω, δημοσιεύω), σχηματίζεται ὁμαλῶς.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κοινός (ὑπερ ἴσως ἐκ ρίζ. κοι-, πρβλ. λατ. πρόθ. *cum*, ἣτις ἐν συνθέσει γίνεται *com*, ξινός=κοινός ἐκ τῆς ξίν) κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ὄλλω - δηλώω. Θέμ. κοιω-. Σύντ. 1) τὸ ἐνεργητ. μετ. δοτ. καὶ αἰτ. (κοινῶ τινί τι), ἢ μετ. αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιור. (κοινῶ τι εἰς τινα). 2) τὸ μέσ. μετ. δοτ. καὶ αἰτ. (κοινοῦμαι τινί τι). 3) μετ. γεν. (κοινοῦμαι τινος=μετέχω τινός). 4) ἐνεργητ. καὶ μέσ. μετ. αἰτ. (κοινῶ ἢ κοινοῦμαι τι). Σύνθ. Μετ. τὰς προθ. σύν, ἐπί, ἀνά. Σύνθ. δημοσιεύω.

κοινωνέω-ῶ (=μετέχω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. κοινωνήμα, κοινωνησις, ἀκοινωνήτος, κοινωνητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κοινωνός (ὑπερ ἐκ τοῦ κοινός, βλ. κοινῶ). Θέμ. κοινωνε-. Σύντ. 1) Μετ. γεν. (κοινωνῶ τινος). 2) μετ. γεν. καὶ δοτ. (κοινωνῶ τινός τινι). Σύνθ. Μετ. τὰς προθ. ἐπί, πρὸς, κατὰ, σύν. Σύνθ. μετέχω, κοινοῦμαι.

κολάζω (=τιμωρῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. κολαστής, κόλασις, κόλασμα, κολασμός, ἀκόλαστος, κολαστέος, -ον.

Τὸ ρ. πθ. ἐκ τοῦ κόλος (=βραχύς, κοντός), συγγενὲς πρὸς τὸ κολούω (πρβλ. καὶ κολοβός), σχηματίζεται δὲ προσλήψει τῆς καταλήξ. -άζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορά-ἀγοράζω. Ἀναλογ. θέμ. κολαδ-. Τὸ κολάζω διαφέρει κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ τιμωροῦμαι. Κολάζω=τιμωρῶ πρὸς σωφρονισμόν. Τιμωροῦμαι=τιμωρῶ πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ ἀδικηθέντος ἢ πρὸς ἐκδίκησιν. Σύντ. Μετ. αἰτ. (κολάζω τινά). Σύνθ. δίκην λαμβάνω, τιμωροῦμαι.

κολάπτω (=κτυπῶ διὰ τοῦ ράμφους, γλύφω, χαράσσω), πρτ. ἐκόλαπτον, μέλ. κολάψω, ἀόρ. ἐκόλαψα. Π α ρ ά γ. κόλαφος (=ράπισμα), ἐκόλαψις, δρουκολάπτης.

Θέμ. κολαφ- (πρβλ. κολαφ-ος) καὶ μετὸ πρόσφουμα τ, κολάφ-τ-ω - κολάπτω. Σύντ. Μετ. αἰτ. (κολάπτω τι). Σύνθ. Ἐκκολάπτω (ἐπί πτηνῶν)=σπάζω διὰ τοῦ ράμφους τὸ φόν διὰ νὰ ἐξέλθῃ ὁ νεοσσός. Ἐγκολάπτω=σκαλιζώ.

κολλάω-ῶ, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. κόλλησις, κόλλημα, κολλητός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κόλλα (ἀγνώστου ἀρχῆς) κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ τιμῆ-τιμάω. Σύντ. Τὸ ἐνεργ. μετ. αἰτ. (κολλῶ τι), τὸ μέσ. μετ. δοτ. (προσκολλῶμαι τινί). Σύνθ. Μετ. τὰς προθ. σύν καὶ πρὸς.

κολούω (=κολοβώνω), πρτ. ἐκόλουον, [μέλ. κολουῶω], ἀόρ. ἐκόλουσα. Παθ. κολουομαι, πρτ. ἐκολούομην, [παθ. μέλ. κολουθήσομαι], παθ. ἀόρ. ἐκολούθην καὶ ἐκολούσθην, [πρκ. κεκόλουμαι καὶ κεκόλουσμαι]. Π α ρ ά γ. κόλουσις, κολουστέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *κόλος* (βλ. *κολάζω*). Τὸ σ τοῦ παθ. ἀορ. καὶ πρκ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ φωνηεντόληκτα (*γελᾶω-ᾶ* κλπ.). *Σύντ.* Μὲ αἰτ. (κολούω τι). *Συνών.* ἀκρωτηριάζω.

κομάω-ᾶ (=ἔχω κόμην), πρτ. ἐκόμω, μέλ. κομήσω, ἀορ. ἐκόμησα. Π α ρ ἄ γ. κομήτης (=ὁ τρέφων μακράν κόμην· καὶ ὁ ἀστήρ).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *κόμη*. Θέμ. *κομα-*. *Σύντ.* τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

κομίζω (=φέρω, ἐφοδιάζω, εἰσάγω, ὀδηγῶ), πρτ. ἐκόμιζον, μέλ. κομιῶ, ἀορ. ἐκόμισα, πρκ. κεικόμικα, ὑπερσ. ἐκεκομίκειν. Μέσ. καὶ παθητ. κομίζομαι (μέσ.=φέρω τι δι' ἑμαυτόν, παθ.=φέρομαι ὑπό τινος), πρτ. ἐκομιζόμην, μέσ. μέλ. κομιοῦμαι, παθ. μέλ. (καὶ ὡς μέσ.) κομισθήσομαι, μέσ. ἀορ. ἐκομισάμην, παθ. ἀορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐκομίσθη, πρκ. κεικόμισμαι, ὑπερσ. ἐκεκομίσμην. Π α ρ ἄ γ. κομιδῆ (=ἐπιμέλεια, φροντίς), κομιδῆ (ἐπίρ.=ἐπιμελῶς, ἐντελῶς), συγκομιδῆ, κομιστής, κομιστικός, κόμιστρον, ἀσυγκόμιστος, κομιστέον.

Θέμ. *κομιδ-* (πρβλ. *κομιδ-η*) καὶ προσλήθει τοῦ προσφύμ. *ι κομιδ-ι-ω - κομίζω*. *Σύντ.* Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (κομίζω τι). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (κομίζω τί τινι). 3) μὲ αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορ. (κομίζω τι εἰς τινα). Τὸ μέσ. μὲ αἰτ. (κομίζομαι τι). *Σύνθ.* Μὲ τὰς προθ. διά, πρὸς, σὺν κ.ἄ. *Συνών.* φέρω.

κομπάζω (=ὑπερφηρανεύομαι), πρτ. ἐκόμπαζον, μέλ. κομπάσω, ἀορ. ἐκόμπασα. Π α ρ ἄ γ. κόμπασμα, κομπαστής, κομπασμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *κόμπος*=κτύπος, θόρυβος, καύχησις (πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ *κόπτω* ἢ ρίζ. ἡχοποιήτος) προσλήθει τῆς καταλήξ. -άζω. Ἐκ τοῦ *κόμπος* καὶ τὸ *κομπέω-ᾶ* (=καυχόμαι) ἀπαντῶν μόνον εἰς τὸν ἔνεργ. τῆς ἐνεργ. φωνῆς (σύνθ.) *ἐκομπῶ* καὶ εἰς τὸν ἔνεστ. τῆς μέσης *κομποῦμαι*. *Σύντ.* Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). *Συνών.* ἐπαίρομαι, ἀλαζονεύομαι.

κομψεύω (=πράττω ἢ λέγω τι κομψόν), πρτ. ἐκόμψευον. Συνηθέστ. τὸ μέσ. μὲ ἐνεργητ. διάθεσιν *κομψεύομαι* (=λεπτολογῶ), πρτ. ἐκομψεύομην, μέλ. κομψεύσομαι, ἀορ. ἐκομψεύσάμην, πρκ. κεικόμψευμαι. Π α ρ ἄ γ. κομψεία, κόμψευμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *κομψός*=εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένος (ὑπερ ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ *κομῶ*=περιποιοῦμαι) προσλήθει τῆς καταλήξ. -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *βασιλεύς-βασιλεύω*. *Σύντ.* Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

κόπτω (=κτυπῶ, κόπτω, δεινροτομῶ, φονεύω, ἐρημώνω, τεμαχίζω), πρτ. ἐκοπτον, μέλ. κόψω, ἀορ. ἐκοψα, πρκ. κέκοψα, ὑπερσ. ἐκεικόφειν. Μέσ. καὶ παθ. κόπτομαι (μέσ.=χτυπιέμαι στὸ στήθος, θρηγνῶ, παθ.=ταλαιπωροῦμαι), πρτ. ἐκοπτόμην, μέσ. μέλ. κόψομαι, παθ. μέλ. β' κοπήσομαι, μέσ. ἀορ. ἐκοψάμην, παθ. ἀορ. β' ἐκόπη, πρκ. κέκομαι (κέκοψαι, κέκοπται κλπ.), ὑπερσ. ἐκεκομήην, (ἐκέκοψο, ἐκέκοπτο κλπ.), τετελ. μέλ. κεικόψομαι. Π α ρ ἄ γ. κόπος, κοπή, κόμμα, κομμός (=θρήνος), κοπίς, κοπετός (=θρήνος), κόπανον (=κόπανος), κοπτός, κοπτέον.

Θέμ. *κοπ-* (ρίζ. ἡχοποιήτος) πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ τὸ *κοψός* καὶ μὲ τὸ προσφύμα *τ, κόπτω*. *Σύντ.* Μὲ αἰτ. (κόπτω τι). *Σύνθ.* Μὲ τὰς προθ. ἐκ, σὺν, διά, ἀπό, κατά. Τὸ μέσον αὐτοπαθὲς ἀνελειμ.: *κόπτω ἑμαυτόν*. Τὸ παθ. *κόπτομαι*=ταλαιπωροῦμαι τὸ μέσ. *κόπτομαι*=κτυπῶ τὸ στήθος μου ἀπὸ λύπης. Ἐκ τούτου τὰ *κομμός* καὶ *κοπετός*. *Συνών.* πλήττω, παίω, τύπτω, κρούω.

κορέννυμι (=χορταίνω κάποιον, ίκανοποιῶ), πρτ. ἐκορέννυν, μέλ. κορέσω, ἄορ. ἐκόρεσα. Μέσ. κορέννυμαι, πρτ. ἐκορεννύμην, μέσ. μέλ. κορέσομαι, παθ. μέλ. κορεσθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐκορεσάμην, παθ. ἄορ. ἐκορέσθην, πρκ. κεκόρεσμαι καὶ κεκόρημαι, τετελ. μέλ. κεκορήσομαι. Π α ρ ἄ γ. κόρος, ἀψίκoros, ἀκόρεστος, κορεστικός.

Θέμ. κορεσ- (ρίζ. κορ-, πβλ. κόρ-ος) καὶ μετὰ τὸ πρόσφραμα *νυ*, κορέσ-νυ-μι - κορέννυμι, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ σβέσ-νυ-μι - σβέννυμι. Κλίνεται κατὰ τὸ δεικνυμι. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) μετ' αἰτ. (κορέννυμι τινα ἢ τι). 2) μετ' αἰτ. καὶ γεν. (κορέννυμι τινά τινος). 3) μετ' αἰτ. καὶ δοτ. (κορέννυμι τινά τινι). Τὸ μέσ. μετ' γεν. (κορέννυμαι τινος). Συναίν. πίμπλημι, πληρῶ.

κοσμέω-ῶ (=τακτοποιῶ, στολίζω, τιμῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. κόσμησις, κόσμημα, κοσμητικός, κοσμητήτωρ.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κόσμος (ἀγνώστου ἀρχῆς). Θέμ. κοσμε-. Σύντ. Μετ' αἰτ. (κοσμῶ τινα ἢ τι). Σύνθ. Μετ' τὰς προθ. κατὰ, διὰ, περί, ἐπί. Ἐπικοσμῶ=προσθέτω κοσμήματα εἰς τι.

κοτταβίζω (=παίζω τὸ παιχνίδι «κότταβον»), πρτ. ἐκοττάβιζον, μέλ. κοτταβιῶ, ἄορ. ἐκοττάβισα. Π α ρ ἄ γ. κοττάβισις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κότταβος (λέξεως πιθ. ἠχοποιήτου πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μετὰ τὸ κοτύλη=πᾶν κοῖλον) προσλήπει τῆς καταλήξ. -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλλίσις - ἐλλίζω. Ὁ κότταβος ἦτο σικελικὴ παιδιὰ κατὰ τὴν ὅποιαν ἕκαστος τῶν συμποσῶν ἔρριπτε τὸν ἑναπολειφθέντα εἰς τὸ ποτήριόν του οἶνον ἐντὸς μεταλλικῆς λεκάνης ὥστε νὰ τὴν πλήξῃ ἡχηρῶς. Ἐκ τῆς καθαρότητος ἢ μὴ τοῦ παραγομένου ἤχου ἐμαντεύοντο.

κουφίζω (ἀμτβ.=εἶμαι ἐλαφρὸς· μτβ.=ἀνακουφίζω, ἐλαφρῶνα τινά), πρτ. ἐκούφισον, μέλ. κουφιῶ, ἄορ. ἐκούφισα. Παθ. κουφίζομαι, πρτ. ἐκουφίζόμην, μέσ. ὡς παθ. κουφιοῦμαι, παθ. μέλ. κουφισθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐκουφίσθην, [πρκ. κεκούφισμαι]. Π α ρ ἄ γ. κούφισις, κούφισμα, κουφισμός, κουφιστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κοῦφος (ἀγνώστου ἀρχῆς) προσλήπει τῆς καταλήξ. -ίζω. Σύντ. Τὸ μτβ. μετ' αἰτ. (κουφίζω τινά ἢ τι). Σύνθ. Ἐπικουφίζω=ἐλαφρῶνα ἀπὸ βάρους. Τὸ μέσ. ἀναλελυμένως: ἀνακουφίζω ἑμαυτόν.

κραῖζω (ᾱ) (=κραυγάζω), πρτ. ἔκραζον, [μέλ. κράζω, ἄορ. ἔκραξα καὶ ἐκέκραξα], ἄορ. β' ἔκραγον, πρκ. (μετ' σημασ. ἐνεστ.) κέκραγα, ὑπερσ. ἐκεκράγειν, τετελ. μέλ. μέσ. (ὡς ἐνεργητ. μέλ.) κεκράξομαι. Π α ρ ἄ γ. κραυγή, κέκραγμα, κεκραγμός, κεκράκτης.

Θέμ. κραϜγ- ἠχοποίητον (πβλ. κραυγ-ῆ) καὶ μετὰ τὸ πρόσφραμα *j*, κραϜγ-j-ω - κράγ-j-ω - κρᾶζω (πβλ. οἰμῶζω· βλ. καὶ κλάζω) ἀλλὰ καὶ κραυγ- (πβλ. κραυγή, κραυγάζω). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συναίν. κραυγάζω.

κρατέω-ῶ (=ὑπερισχύω τινός, ἐξουσιάζω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. κράτησις, κρατητής, ἐπικράτησις, ἐπικρατητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κράτος (=δύναμις). Θέμ. κρατεσ-, ἐξ οὗ κρατέω-ω - κρατέω - κρατῶ (μετ' ἀποβολῆν τοῦ σ). Σύντ. 1) Μετ' γεν. (κρατῶ τινος=ἐξουσιάζω, ἄρχω). 2) Μετ' αἰτ. (κρατῶ τινα=νικῶ κάποιον). Συναίν. νικῶ, ἄρχω.

κρατύνω (=ἐνισχύω), πρτ. ἐκράτυνον, μέλ. κρατυνῶ, ἄορ. ἐκράτυνα. Μέσ. καὶ παθ. κρατύνομαι (=γίνομαι ἰσχυρὸς, ἐνισχύομαι), πρτ.

ἐκρατυνόμην, παθ. μέλ. κρατυνθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐκρατυνάμην, παθ. ἄορ. ἐκρατύνην. Π α ρ ἄ γ. κρατυντήριος, κρατυντικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κράτος. Θέμ. κρατυν- και προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, κρατύν-j-ω - κρατύνω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κρατύνω τινὰ ἢ τι). Σινών. Ισχυροποιῶ.

κρέμαμαι, ἄμτβ. (κρέμαμαι, κρέμασαι, κρέμαται κλπ., ὑποτ. κρέμωμαι, κρέμη, κρέμηται κλπ., εὐκτ. κρεμαίμην, κρέμαιο, κρέμαιτο κλπ., προστ. ἐλλείπει, ἄπαρ. κρέμασθαι, μτχ. κρεμάμενος, -η, -ον), πρτ. ἐκρεμάμην (ἐκρέμω, ἐκρέματο κλπ.), μέλ. κρεμήσομαι.

Θέμ. κρεμα-. Τὸ ρ. κλίνεται κατὰ τὸ ἴσταιμι, πλὴν εἰς τὴν ὑποτ. και εὐκτ. (ὡς και τὰ δύναιμι, ἐπίσταιμι κλπ.) τονίζεται κατὰ τὰ βαρῦτονα (κρέμωμαι κλπ.) και τὸ σ τῆς καταλήξε. -σο συνήθως ἀποβάλλεται και γίνεται συναίρεσις τοῦ α και ο εἰς ω (βλ. δύναιμι). Τὸ ρ. χρησιμεύει ὡς παθ. τοῦ κρεμάννυμι. Σύντ. Τὸ ρ. ἄμτβ. (ἀνευ ἄντικ.).

κρεμάννυμι και κρεμαννώω (=κρεμῶ), πρτ. ἐκρεμάννυμι, μέλ. κρεμῶ (κλίνεται κατὰ τὰ εἰς -άω εἰς ὕλας τὰς ἐγκλίσεις) [ποιητ. και μτγν. κρεμάσω], ἄορ. ἐκρέμασα. Μέσ. κρεμάννυμαι, πρτ. ἐκρεμαννύμην, μέσ. ἄορ. ἐκρεμασάμην, παθ. ἄορ. ἐκρεμασθήν, πρκ. κεικρέμασμαι. Παθητ. τοῦ κρεμάννυμι εἶναι τὸ κρέμαμαι, ὃ ἰδέ. Π α ρ ἄ γ. κρέμασις, κρεμασμός, κρέμασμα, κρεμάστρα, κρεμάθρα.

Θέμ. κρεμασ- (ρίζ. κρεμ- ἐξ ἧς και τὰ κρημόσ, κρήμνημι, κρημνίζω) και μετὰ πρόσφυμα νν, κρεμῶσ-νν-μι - κρεμάννυμι. Εἰς τὸν μέλ. και τὸν ἄορ. γίνεται ἀπλοποιήσις τῶν δύο σ εἰς ἓν (κρεμῶσ-σω - κρεμῶσω, ἐκρεμῶσ-σα - ἐκρεμῶσα). Σύντ. Μὲ αἰτ. (κρεμάννυμι τινὰ ἢ τι). Σινών. ἀρτάω-ῶ, ἄγγω.

κρίνω (=διαχωρίζω, ἀποφασίζω, ἐξετάζω, δικάζω), πρτ. ἐκρινον, μέλ. κρίνω, ἄορ. ἐκρινα, πρκ. κέκρικα, ὑπερσ. ἐκεκρίκειν. Μέσ. και παθ. κρίνομαι, πρτ. ἐκρινόμην, μέσ. μέλ. (και ὡς παθ.) κρινοῦμαι, παθ. μέλ. κριθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐκρινάμην, παθ. ἄορ. και ὡς μέσ. ἐκρίθην, πρκ. κέκριμαι, ὑπερσ. ἐκεκρίμην. Π α ρ ἄ γ. κριτής, κρίσις, κριῖμα, κριτήριον, πρόκριτος, ἐγκριτος, κριτέον, ἐκκριτέον.

Θέμ. κρι- (πρβλ. κρί-σις, κρι-τής, κρι-μα), και μετὰ προσφύμ. ν και j, κρι-ν-j-ω - κρίνω (μετὰ ἰ βραχύ) - κρίνω (μετὰ ἰ μακρόν). Ὁ ἐνεργητ. πρκ., ὁ παθ. μέλ., ὁ παθ. ἄορ., ὁ παθ. πρκ. και ὑπερσ. και τὰ παράγωγα ἀπὸ τὸ θέμ. κρι-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (κρίνω τινὰ ἢ τι). 2) Μὲ δύο αἰτ. ἐκ τῶν ὁποίων ἢ μία κατηγορ. τῆς ἄλλης (κρίνω τὴν πόλιν ἀθλιωτάτην). 3) Μὲ αἰτ. και γεν. ἀπλῆν ἢ μετὰ τὴν προθ. περί, ἢ ὑποία γενική δηλοῦ τὸ ἐγλήμα ἢ τὴν ποιήν (κρίνω τινὰ προδοσίας ἢ περί προδοσίας, θανάτου ἢ περί θανάτου κλπ). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, κατὰ, διά, ἀπό, σύν, ἐκ, πρό κλπ. Ἀποκρίνω=ἀποχωρίζω. Ἀποκρίνομαι (μέσ.)=δίδω ἀπόκρισιν. Ἀποκρίνομαι (παθ.)=ἀποχωρίζομαι. Προκρίνω=κρίνω ἐκ τῶν προτέρων. Ἐκρίνω=ξεχωρίζω.

κροτέω-ῶ (=κάμνω κρότον, ἐπιδοκιμάζω), πρτ. ἐκρότου, μέλ. κροτήσω, ἄορ. ἐκρότησα, πρκ. κεικρότηκα, ὑπερσ. ἐκεκροτήκειν, Μέσ. και παθ. κροτοῦμαι, πρτ. ἐκροτούμην, παθ. μέλ. κροτηθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐκροτήθην, πρκ. κεικρότημαι, ὑπερσ. ἐκεκροτήμην. Π α ρ ἄ γ. κροτητός, κρότησις, ἀσυγκρότητος, κρόταφος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κράτος (πιθ. ἠχοποιήτου), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ πάρος-πορέω. Θέμ. κροτε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κροτῶ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, διά, σύν, ἐπί. Διακροτῶ=διασπῶ. Ἐκκροτῶ=ἐπιδοκιμάζω. Σινών. δουπέω-ῶ.

κρούω (=κτυπῶ, δοκιμάζω), πρτ. ἔκρουον, μέλ. κρούσω, ἄορ. ἔκρουσα, πρκ. κέκρουκα, ὑπερσ. ἐκέκρουκιν. Μέσ. καὶ παθ. κρούομαι, πρτ. ἐκρούομην, μέσ. μέλ. κρούσομαι, μέσ. ἄορ. ἐκρουσάμην, παθ. ἄορ. ἐκρούσθην, πρκ. κέκρουμαι καὶ κέκρουσμαι, ὑπερσ. ἐκέκρουμην καὶ ἐκέκρουσμην. Π α ρ ἄ γ. κρούσεις, κρουστός, κρουστέον.

Θέμ. κρου-. Τὸ ρ προσλαμβάνει σ πρὸ τῶν ἀπὸ θ, μ καὶ τ ἀρχομένων καταλήξεων (ἐκρούσθην κλπ.). Σύντ. ἐνεργ. καὶ μέσ. με αἰτ. (κρούω ἢ κρούομαι τι). Σύνθ. Με τὰς προθ. παρά, ἐπί, ἐκ, πρὸς, ἀνά, διά. Ἀνακρούομαι πρῦμναν=ἐπιστοχωρῶ με τὴν πρῦμνην. Ἐκκρούω=με χτυπήματα βγάζω κάτω. Κατακρούω=μπῆγω κάτω με κτυπήματα. Παρακρούω=ἐξαπατῶ. Διακρούω=δοκιμάζω με κρούσεις. Συνών. κόπτω, δουπῶ.

κρύπτω (=σκεπάζω, καλύπτω, κρύβω), πρτ. ἔκρυπτον, μέλ. κρύψω, ἄορ. ἔκρυψα, [πρκ. κέκρυφα, ὑπερσ. ἐκέκρυφειν]. Μέσ. καὶ παθ. κρύπτομαι, πρτ. ἐκρυπτόμην, μέσ. μέλ. κρύψομαι, παθ. μέλ. α' κρυφθήσομαι καὶ β' κρυβήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐκρυψάμην, παθ. ἄορ. α' ἐκρύφθην καὶ β' ἐκρύβην, πρκ. κέκρυμμαι (κέκρυψαι, κέκρυπται, κεκρύμμεθα, κέκρυφθε, κεκρυμμένοι εἰσί, ὑποτ. κεκρυμμένος ὢ κλπ., εὐκτ. κεκρυμμένος εἶην κλπ., προστ. κέκρυψο, κεκρύφθω, κέκρυφθε, κεκρύφθων ἢ κεκρύφθωσαν, ἀπαρ. κεκρύφθαι, μτχ. κεκρυμμένος, -η, -ον), ὑπερσ. ἐκεκρύμμην (ἐκέκρυψο, ἐκέκρυπτο, ἐκεκρύμμεθα, ἐκέκρυφθε, κεκρυμμένοι ἦσαν) καὶ κεκρυμμένος ἦν, τετελ. μέλ. κεκρύφομαι. Π α ρ ἄ γ. κρύπτῃ, κρυπτός, κρυπτέον, κρυπτεία, κρύβδην, κρύφα.

Θέμ. κρυβ- ἢ κρυφ- (πρβλ. κρύβ-δην, κρύφ-α) καὶ με τὸ πρόσφωνα τ, κρύβτω - κρύπτω (ρίζ. συγγενῆς τῇ τοῦ καλύπτω). Σύντ. 1) Με αἰτ. (κρύπτω τινά ἢ τι). 2) Με δύο αἰτ. (κρύπτω τινά τι=κρύβω ἀπὸ κάποιον κάτω). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀπὸ, σὺν, κατὰ, ἐπὶ κλπ. Συνών. καλύπτω, κεύθω.

κτάομαι-ᾶμαι (=ἀποκτῶ, προμηθεύομαι, κερδίζω), ἀποθ. μεικτόν, πρτ. ἐκτώμην, μέσ. μέλ. κτήσομαι, παθ. μέλ. κτηθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐκτησάμην, παθ. ἄορ. ἐκτήθην, πρκ. κέκτημαι καὶ σπν. ἔκτημαι (ὑποτ. μονολ. κεκτώμαι, κεκτῆ κεκτῆται κλπ., εὐκτ. κεκτῆμην, κεκτῆο, κεκτῆτο κλπ. καὶ κεκτώμην, κεκτῶο, κεκτῶτο κλπ., προστ. κέκτησο, κεκτῆσο κλπ., ἀπαρ. κεκτῆσθαι, μτχ. κεκτῆμένος), ὑπερσ. ἐκεκτῆμην καὶ ἐκτημένος ἢ κεκτῆμένος ἦν, τετελ. μέλ. κεκτῆσομαι καὶ σπν. ἐκτῆσομαι. Π α ρ ἄ γ. κτῆσις, κτῆμα, κτέανον (=κτῆμα), κτῆνος, κτήτωρ, κτητός, κτητικός, ἐπίκτητος, ἄκτητος, κτητέος, -ον.

Θέμ. κτα- καὶ κτη- (πρὸ συμφώνου). Ἡ ρίζ. πιθ. συγγενῆς πρὸς τὴν τοῦ κτίζω. Ὁ πρκ. κέκτημαι ἀναδιπλασιάζεται ἀνωμάλως εἶναι δὲ κατὰ τὴν σημασίαν ἐνεστώσ (=ἔχω) σπν. κτεῖσθαι. σημασι. =ἔχω ἀποκτηθῆ, κατέχομαι βλ. καὶ μέμνημαι). Σύντ. 1) Με αἰτ. (κτώμαι τι). 2) Με δύο αἰτ. ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία κατηγοροῦμαι. τῆς ἄλλης (Σαμίους ἐκτησάμεθα πολεμίους). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἐν, σὺν, ἀνά, κατὰ, πρὸς, ἐπὶ. Συνών. κερδαίνω. Ἀντίθ. ἀπόλλυμι.

κτείνω (=φονεύω), συνήθ. σύνθ. ἀποκτείνω καὶ ἀποκτείννυμι, πρτ. ἀπέκτεινον καὶ ἀπεκτείννυν, μέλ. ἀποκτενῶ, ἄορ. α' ἀπέκτεινα, ἄορ. β' ἀπέκτανον, πρκ. ἀπέκτονα, ὑπερσ. ἀπεκτόνειν. Παθ. (σπν.) ἀποκτείνομαι, πρτ. ἀπεκτεινόμην, [παθ. ἄορ. α' ἀπεκτάνθην καὶ β' ἀπεκτάνην, ἀπαρ. πρκ. ἀπεκτάνθαι). Κανονικῶς παθ. τοῦ ἀποκτείνω

εἶναι τὸ ἀποθνήσκω (ὑπὸ τινος). Τὸ μέσ. αὐτοπ. ἀναλελυμ. : κτείνω ἢ ἀποκτείνω ἑμαυτόν. Π α ρ ά γ. κτόνος (πατροκτόνος, μητροκτόνος κλπ.).

Θέμ. κτεν- καὶ κατὰ μετάπτωσιν κταν- (πρβλ. ἄορ. β' ἔ-κταν-ον). Ἐκ τοῦ θέμ. κτεν- μετὸ πρόσφυμα *j*, ὃ ἐνεστώς: κτέν-*j*-ω - κτένω - κτείνω. Ἐκ θέμ. κτιν- προσλήψει τοῦ προσφύμ. *nu*, τὸ ἀποκτείνωμι. (Ρίζ. ἡ αὐτὴ μετὴν τοῦ κνέω= φονεύω, ὃ ἰδέ). Ὁ πρ. ἀπέκτονα καὶ τὰ παράγωγα (κτόνος κλπ.) ἐκ τοῦ θέμ. κτεν- καθ' ἐταίρωσιν τοῦ ε εἰς ο. Σύντ. Μετ αἰτ. (ἀποκτείνω τινά). Συνών. θανατώω-ᾶ, φονεύω, κατακτείνω. Ἀντίθ. ἀναβιώσκομαι.

κτιζω (=οικοδομῶ, ἰδρύω, θεσπίζω, δημιουργῶ), πρτ. ἐκτιζον, μέλ. κτίσω, ἄορ. ἐκτίσα, πρκ. ἐκτικα, ὑπερσ. ἐκτίκειν. Παθ. κτίζομαι, πρτ. ἐκτιζόμεν, παθ. μέλ. κτισθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐκτίσάμην, παθ. ἄορ. ἐκτίσθην, πρκ. ἐκτισμαι, ὑπερσ. ἐκτίσμεν. Π α ρ ά γ. κτίσμα, κτιστός, κτίστης, κτίστωρ.

Θέμ. κτι- (πρβλ. περι-κτί-ονες, κτί-σις) καὶ μετὴν κατάληξιν -ζω, κτίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ παιζω. Τὸ θέμ. τοῦ ρ. προσλαμβάνει σ πρὸ τῶν ἀπὸ θ, μ, τ ἀρχομένων καταλήξεων (ἐκτίσθην κλπ.). Σύντ. Μετ αἰτ. (κτιζω τι). Σύνθ. Συγκτίζω=βοηθῶ εἰς τὴν κτίσιν πόλεως. Συνών. ἰδρύω, δέμω.

κτυπέω-ᾶ, πρτ. ἐκτύπου, μέλ. κτυπήσω, ἄορ. ἐκτύπησα [καὶ β' ἐκτυπον]. Π α ρ ά γ. κτύπημα, κτυπητής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κτύπος (πιθ. ἢ ρίζ. ἡχοποιήτος ὡς τὸ δοῦπος). Θέμ. κτυπε-. Σύντ. Συνήθως ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. κροτῶ, ἡχῶ, δουπῶ.

κυβερνάω-ᾶ, πρτ. ἐκυβέρνην, μέλ. κυβερνήσω, ἄορ. ἐκυβέρνησα. Παθ. κυβερνώμαι, πρτ. ἐκυβερνώμεν. Π α ρ ά γ. κυβερνήσις, κυβερνήτης, κυβερνητικός, κυβερνητέον.

Θέμ. κυβερνα-. Σύντ. Μετ αἰτ. (κυβερνῶ τινα ἢ τι). Σύνθ. Μετ τὰς προθ. διά, σύν. Διακυβερνῶ=διευθύνω. Συνών. κρατέω-ᾶ.

κυβεύω (=παίζω τοὺς κύβους, διακινδυνεύω τι), πρτ. ἐκύβευον, μέλ. κυβεύσω, ἄορ. ἐκύβευσα. Παθ. κυβεύομαι, πρτ. ἐκυβεύομεν, παθ. ἄορ. ἐκυβεύθην, πρκ. κεκύβευμαι, ὑπερσ. ἐκεκυβεύμεν. Π α ρ ά γ. κυβεύειν, κυβευτής, κυβευτικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κύβος προσλήψει τῆς καταλήξ. -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορεύω. Σύντ. Συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.) σπν. μετ αἰτ. (κυβεύω τι). Σύνθ. Μετ τὰς προθ. διά, κατά.

κυβιστάω-ᾶ (=κάνω τοῦμπερ), πρτ. ἐκυβίστων, μέλ. κυβίστησω, ἄορ. ἐκυβίστησα. Π α ρ ά γ. κυβιστητήρ (=ἀχροβάτης), κυβιστήμα, κυβίστησις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κύβη=κεφαλή (ἐκ τῆς ρίζ. κυβ- καὶ τὰ κύβδα=μετὴν κεφαλήν πρὸς τὰ ἔμπρὸς, κῦπτω καὶ κῦφός). Θέμ. κυβιστα-. Σύντ. Μετ ἔμπροθ. προσδιορισμόν.

κνέω-ᾶ (=κυοφορῶ, ἐγκυμονῶ), πρτ. ἐκύνουν, μέλ. κνήσω, ἄορ. ἐκνήσα, [πρκ. κενύηκα]. Μέσ. καὶ παθ. κνοῦμαι, μέσ. μέλ. κνήσομαι, παθ. μέλ. κνηθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐκνησάμην, παθ. ἄορ. ἐκνήθην, [πρκ. κενύημαι]. Π α ρ ά γ. κνήσις, κνήμα, κνητικός.

Θέμ. κυε- (ρίζ. κυ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ κύω=κυῶ, κῆμα, κύστις, κύαθος, κύλιξ, κοῖλος, κοιλία). Σύντ. Μὲ αἰτ. (κυῶ τινα ἢ τι).

κυκλέω-ᾶ (=κινῶ γύρω γύρω, περιστρέφω, περιφέρομαι), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. κύκλησις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κύκλος (ὅπερ πιθ. ἐκ ρίζ. κυρκ-, πρβλ. λατ. *circ-um, circ-a*=πέριξ, κύρκος=δακτύλιος, κυρτός, Κυρήνη, Κέρκυρα), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ὄκνος - ὀκνέω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κυκλῶ τι).

κυκλόω-ᾶ (=περικυκλώνω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. κύκλωσις, κύκλωμα, κυκλωτός, κυκλωτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κύκλος (βλ. κυκλέω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (κυκλῶ τι). Συνών. περιβάλλω, περικλείω.

κυλίνδω καὶ κυλινδέω-ᾶ καὶ κυλίω (=κυλίω), πρτ. ἐκύνιδον, ἐκύνιδουν καὶ ἐκύνιον, μέλ. κυλινδήσω, ἄδρ. ἐκύνισα. Μέσ. κυλίνδομαι καὶ κυλινδέομαι-οῦμαι, πρτ. ἐκύνιδόμην καὶ ἐκαλινδοῦμην, μέσ. μέλ. κυλίσομαι, παθ. μέλ. κυλισθήσομαι, μέσ. ἄδρ. ἐκύνισάμην, παθ. ἄδρ. ἐκύνισθην, πρκ. κεύλισμαι, ὑπερσ. ἐκεκυσίμην. Π α ρ ά γ. κυλίνδησις, κύλινδρος, κύλισμα, κύλιστις, κυλιστός.

Θέμ. κυλι-, κυλινδ- καὶ καλινδ- (ρίζ. πιθ. ἢ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ κυλλός=ὁ ἔχων στρεβλούς τοὺς πόδας, δηλ. τὰ σκέλη πρὸς τὰ ἔξω καὶ τοὺς πόδας πρὸς τὰ ἔσω πρβλ. κυλλοποδίων, ἐπιθ. τοῦ Ἡφαίστου). Ἐκ τοῦ θέμ. κυλι- ὁ ἐνεστώσ κυλίω, ὁ ἔνεργ. ἄδρ., ὁ μέσ. μέλ., ὁ μέσ. ἄδρ. καὶ τινα παράγωγα. Τὰ θέμ. καλινδ- καὶ κυλινδ- προσλαμβάνουν καὶ τὸ πρόσφωνα ε (καλινδέ-ομαι, κυλινδέ-ω, κυλινδή-σω). Ὁ παθ. μέλ., παθ. ἄδρ. καὶ παθ. πρκ. σχηματίζονται ἐκ τοῦ θέμ. κυλινδ- καὶ ἔχουν τὸ ι μακρόν, γενομένης ἀναπληρωματικῆς ἐκτάσεως (ἐκύνιδ-θην - ἐκύνισ-θην - ἐκύνισθην κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (κυλινδῶ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐπί, περί, κατά.

κυμαίνω (=κάμνω κύματα, φουσκώνω), πρτ. ἐκύμαινον, μέλ. κυμανῶ, ἄδρ. ἐκύμηνα. Μέσ. κυμαίνομαι, πρτ. ἐκυμαινόμην. Π α ρ ά γ. κύμανσις, ἀκύμαντος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κύμα (περὶ τῆς ρίζ. βλ. κινέω-ᾶ) κατὰ τὰ εἰς -αινω (μέλας - μελαίνω κλπ.). Σύντ. Συνήθ. ἀμτβ. Σπν. μτβ. (κυμαίνω τι). Σύνθ. Ἐκκυμαίνω=ἐξέρχομαι τῆς εὐθείας γραμμῆς (ἐπὶ στρατιωτικῆς φάλαγγος). Ἐπικυμαίνω=εἰσβάλλω ὀρηκτικῶς.

κύπτω (ῠ) (=κύβω), πρτ. ἐκυπτον, μέλ. κύψω, μέσ. μέλ. ὡς ἔνεργ. κύψομαι, ἄδρ. ἐκυψα, πρκ. κέκυψα, ὑπερσ. ἐκεκύφειν. Π α ρ ά γ. κυφός, κύφωσις, κύφωμα.

Θέμ. κυβ- (κύβη=κεφαλή, βλ. κυβιστάω) καὶ μὲ τὸ πρόσφωνα τ καὶ τροπήν τοῦ β εἰς ψιλὸν π, κύβ-τ-ω - κύπτω. Τὸ κύπτω, ὡς καὶ τὰ λίπτω καὶ οἶπτω, ἔχουν τὸ δίχρονον τῆς παραληγοῦσῆς μακρόν, ἐνῶ τὰ ἄλλα ρ. εἰς -πτω βραχύ. Σύντ. Συνήθως ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.) σπν. μὲ ἐμπρόθ. προσδιор. (κύπτω εἰς γῆν). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. συν, ἐπί, ἀνά. Ἐπικύπτω=κύπτω πρὸς τὰ κάτω. Ἐγκύπτω=κύπτω ἐντός καὶ βλέπω. Συνών. νεύω.

κυρέω-ᾶ ἢ κύρω (=συναντῶ, ἐπιτυγχάνω, φθάνω), πρτ. ἐκύρουν καὶ ἔκυρον, μέλ. κυρήσω καὶ κύρωσ, ἄδρ. ἐκύρησα καὶ ἔκυρσα, πρκ. κεύρησα, ὑπερσ. ἐκεκυρήκειν. Π α ρ ά γ. κύρωμα (=ἔδρημα, λεία).

Θέμ. κυρ- ἐξ οὗ ὁ τύπος κύρω, προσλήψει δὲ τοῦ προσφ. ε, κυρε-, ἐξ οὗ ὁ τύπος κυρέω. Τὸ πρόσφωνα διατηρεῖται εἰς ὅλους τοὺς χρόνους. Σύντ. 1) Μὲ δοτ.

(κυρῶ τι=συναντῶ κατὰ τύχην, περιπίπτω). 2) Μὲ γεν. (κυρῶ τιος=ἐπιτυγχάνω τινός). 3) Σπν. μὲ αἰτ. (κυρῶ τι=φθάνω εἰς..., ἀποκτῶ). Σύνθ. Ἐγκύρω καὶ ἐπικύρω=συναντῶ. Σπνών. τυγχάνω.

κυριεύω (=εἶμαι κύριος, καταλαμβάνω), πρτ. ἐκυριεύον, μέλ. κυριεύσω, ἄορ. ἐκυριεύσα. Παθ. τοῦ κυριεύω τὸ ἀλίσκομαι.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κύριος (ὅπερ ἐκ ρίζ. κυρ- ἐξ ἧς καὶ τὰ κύρος, κυρώω, καὶ ἴσως τὸ κοίρανος καὶ τὸ λατ. cur-ia=φατρία) προσλήφει τῆς καταλήξεως, -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύς-βασιλεύω. Σύντ. Μὲ γεν. (κυριεύω τινός). Σπνών. αἰρῶ, ἄρω, κρατῶ, χειροῦμαι.

κυρῶω-ῶ (=ἐπικυρῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. κύρωσις, κύρωμα, κυρωτέον, ἐπικύρωσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κύρος (περὶ τῆς ρίζ. βλ. κυριεύω), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δηλός-δηλώω. Θέμ. κυρο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κυρῶ τὴν γνώμην, τὸ δόγμα κλπ.).

κωλύω (=ἐμποδίζω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. κώλυσις, κώλυμα, κωλύμη (=ἐμπόδιον), κωλυτής, κωλυτικός, ἀκωλύτως.

Θέμ. κωλυ- (ρίζ. πιθ. συγγενῆς πρὸς τὸ κόλος=κοντός, κολούω=κολοβάνω). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (κωλύω τινά). 2) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. (οἱ Ἥλειοι ἐκώλυσαν Λακεδαιμονίους τοῦ ἀγῶνος). 3) Μὲ αἰτ. καὶ τελ. ἀπαρ. (κωλύω τινά ἀποδημεῖν). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, κατὰ, ἀπό, ἐπί. Σπνών. ἐμποδίζω, εἴρω, ἀπερῶ. Ἀντίθ. ἔάω-ῶ, ἀφήμι.

κωμάζω (=περιφέρομαι ἄδων καὶ χορεύων βακχικῶς, εὐθυμῶ), πρτ. ἐκώμαζον, μέλ. κωμάσω, μέσ. μέλ. (μὲ ἐνεργητ. σημασι.) κωμάσομαι, ἄορ. ἐκώμασα, πρκ. κεκώμακα, ὑπερσ. ἐκεκωμάκειν. Π α ρ ἄ γ. κωμαστής, κωμασία (=παρέλασις τῶν εἰδῶλων τῶν θεῶν).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ κῶμος, ὁ, (=φαιδρὰ πανήγυρις μὲ ἄσμα, μουσικὴν καὶ χορὸν πρὸς τιμὴν τοῦ Βάκχου· τὸ κῶμος πιθ. ἐκ τοῦ κῶμη, διότι αἱ ἐορταὶ τοῦ Βάκχου ἔλαβον τὴν ἀρχὴν των εἰς τὰς κώμας· τὸ κῶμη ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. ἐξ ἧς καὶ τὸ κείμαι, ὁ ἰδὲ) προσλήφει τῆς καταλήξεως -αζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντιμ.).

κωμῶδέω-ῶ (=παριστάνω εἰς κωμῶδιον, περιπαίζω), πρτ. ἐκωμῶδουν, μέλ. κωμῶδήσω, ἄορ. ἐκωμῶδησα. Παθ. κωμῶδοῦμαι πρτ. ἐκωμῶδούμην, πρκ. κεκωμῶδημαι. Π α ρ ἄ γ. κωμῶδημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ κωμῶδός (κῶμος+αἰοδός· βλ. καὶ κωμάζω). Θέμ. κωμῶδε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (κωμῶδῶ τινά ἢ τι). Σπνών. κωμῶδός εἰμι, σκόπτω.

Λ

λαγχάνω (=λαμβάνω διὰ κλήρου, ἀναλαμβάνω διὰ κλήρου δημοσίαν θέσιν, μετέχω, ἐνάγω εἰς δίκην), πρτ. ἐλάγχων, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. λήξομαι, ἄορ. β' ἔλαχον, πρκ. εἴληχα [καὶ λέλογγα ἰων.], ὑπερσ. εἴληχειν [καὶ ἐλελόγγειν]. Παθ. λαγχάνομαι, πρτ. ἐλαγχανόμεν, παθ. ἄορ. ἐλήχθην, πρκ. εἴληγμα (εἴληξαι, εἴληκται κλπ.), ὑπερσ. εἴληγμην. Π α ρ ἄ γ. λῆξις (=κλήρωσις), λάχος καὶ λαχμός (=λαχνός), ληκτέος, ληκτέον.

Θέμ. ἰσχ. ληχ- καὶ ἀσθ. λαχ- (ρίζ. λαχ-, πρβλ. ἄορ. β' ἔ-λαχ-ον, λάχ-ος), τὸ ὁ-

ποιον μετὰ τὸ πρόσφυμα *αν* μετὰ τὸν χαρακτήρα καὶ τὸ ἐπένημα *ν* πρὸ αὐτοῦ γίνεται *λα-ν-χ-άν-ω* - λαγγάνω. Ἐκ τοῦ θέμ. *λαχ-* κατὰ μετὰπτωσιν θέμ. *λεχ-* καὶ μετὰ τὸ ἐπένημα *ν* πρὸ τοῦ χαρακτήρος *λεγγ-*, ἐξ οὗ, μετ' ἐταιρωσιν τοῦ *ε* εἰς *ο* (πρβλ. λέγω - λόγος, φέω - φόρος κλπ.), ὁ πρκ. λέλογχα. Ὁ πρκ. λαμβάνει ἀναδιπλασιασμὸν εἰ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν πρκ. τοῦ λαμβάνω *εἰληφα*. Σύντ. 1) Μετ' αἰτ. (λιγγάνω τι=λαμβάνω διὰ κλήρου κάτι). 2) Μετ' δύο αἰτ. ὧν ἡ μία κατηγ. τῆς ἄλλης (λαγγάνω τινὰ διδάσκαλον). 3) Μετ' γεν. (λαγγάνω τινός=τυγγάνω τινός). 4) Μετ' ἀπαρ. (λαγόντος μου βουλεύειν=εἶπεν ἔγωγε μετ' κλήρου βουλευτής). Ὡς δικ. ἕρος: λαγγάνω δίκην τινὶ ἢ πρὸς τινα=λαμβάνω τὴν ἄδειαν νὰ παρουσιάσω ἀγωγὴν ἐναντίον τινός εἰς τὸ δικαστήριον. Τὸ λαγγάνω εἶναι ἐπίσης καὶ συνδετικόν, ὅποτε λαμβάνει κατηγορ. εἰς τὸ ὑποκειμ. Σύνθ. Ἀπολαγγάνω=ἀποτυγγάνω κατὰ τὴν κλήρωσιν. Ἀντιλαγγάνω=ζητῶ τὴν ἀναθεώρησιν δικαστικῆς ἀποφάσεως. Διαλαγγάνω=μοιράζω κάτι διὰ κλήρου. Ἐπιλαγγάνω=ἐπιτυγγάνω μετὰ ἀπὸ κάποιου ἄλλου. Μεταλαγγάνω=λαμβάνω μέρος εἰς κάτι διὰ κλήρου. Σύνθ. κληροῦμαι, μείρομαι, αἰρούμαι.

λακτίζω (=κλωστοῦ), πρκ. ἐλάκτιζον, μέλ. λακτιῶ, ἀόρ. ἐλάκτισα, πρκ. λελάκτικα. Παθ. μόνον ὁ ἀόρ. ἐλακτίσθην. Π α ρ ά γ. λακτιστής, λακτισμός, λάκτισις.

Θέμ. *λακ-* (πρβλ. λάξ=διὰ τῶν ποδῶν, *λακ-πάτητος*=καταπατημένος), καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα *τ* καὶ τὴν κατάληξιν *-ίζω*, λακτίζω. (Ἡ ρίζα φαίνεται ὅτι ἦτο *καλκ-* πρβλ. λατ. *calx*, γεν. *calc-is*=ἡ ψῆφος, ὁ, ἡ χάλιξ, *calc-o*=πατῶ). Σύντ. Μετ' αἰτ. (λακτίζω τινὰ ἢ τι). Σύνθ. κτυπῶ, ὠθῶ.

λακωνίζω (=μιμοῦμαι τοὺς Λάκωνας, ἀκολουθῶ τὴν πολιτικὴν τῶν Λακεδαιμονίων), πρκ. ἐλακωνίζον, μέλ. λακωνιῶ, ἀόρ. ἐλακωνίσα. Π α ρ ά γ. λακωνισμός, λακωνιστής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *Λάκων* προσλήψει τῆς κατάληξ. *-ίζω*. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.).

λαλέω-ῶ (=λέγω, φλυαρῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. λάλησις, λάλημα, λαλητός, περιλάλητος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λάλος* (=φλύαρος). Ἡ ρ. *λαλ-* ἠχοποιήτος (πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ τὸ *ληρος*). Λέγω=ἐκθέτω τὰ ἀπαραίτητα, τὰ σπουδαία· λαλῶ=λέγω πολλά καὶ περιττά. Σύντ. Σνήθ. ἀμτβ. Σπν. ὡς τὸ λέγω μετ' αἰτ. (λαλῶ τι).

λαμβάνω (=παίρνω, πιάνω, εὐρίσκω), πρκ. ἐλάμβανον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. λήψομαι, ἀόρ. β' ἔλαβον, πρκ. εἶληφα, ὑπερσ. εἶληφειν καὶ εἶληφώς ἦν, τετελ. μέλ. εἶληφώς ἔσομαι. Μέσ. καὶ παθ. λαμβάνομαι, πρκ. ἐλαμβανόμεν, παθ. μέλ. ληφθήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐλαβόμεν, παθ. ἀόρ. ἐλήφθην, πρκ. εἶλημμαι, εἶληπται, εἶλημεθα, εἶληφθε, εἶλημμένοι εἰσί, ὑποτ. εἶλημμένος ὦ κλπ., εὐκτ. εἶλημμένος εἶην κλπ., προστ. εἶληψο, εἶληφθω, εἶληφθε, εἶληφθων ἢ εἶληφθωσαν, ἀπαρ. εἶληφθαι, μτχ. εἶλημμένος, -η, -ον) [καὶ λέλημμαι καὶ λέλαμμαι ἰων.], ὑπερσ. εἶλήμμην (εἶληψο, εἶληπτο κλπ.) καὶ εἶλημμένος ἦν, τετελ. μέλ. εἶλημμένος ἔσομαι. Π α ρ ά γ. λῆμμα, λῆψις, ἀντίληψις, σύλληψις, λήπτης, ἀμφι-λαφ-ῆς (=κατάφυτος), λάφυρον, ἀντιλήπτωρ (=ὑπεραπιστής), ληπτός, καταληπτός, ληπτέον.

Θέμ. *λαχ.* ληβ- καὶ ἀσθ. λαβ-, τὸ ὅποιον μετὰ τὸ πρόσφυμα *αν* μετὰ τὸν χαρακτήρα καὶ τὸ ἐπένημα *ν* πρὸ αὐτοῦ γίνεται *λα-ν-β-άν-ω* - λαμβάνω. Τὸ *ει-* τοῦ ἐνεργητ. καὶ παθ. παρακ. (εἶ-ληφ-α, εἶ-λημ-μαι) προέρχεται ἐξ ἀναπληρωματικῆς ἐκτάσεως, διότι ἡ ρίζ. ἦτο *σλαφ-* ἐξ ἧς *σέ-σλαφ-α* - *σέ-σληφ-α* - *εἶληφα*, *σέ-σληφ-μαι* - *εἶλημμαι*. Τὸ *ει* τοῦτο παρελήφθη καὶ ἀπὸ τοὺς παρακ. τοῦ λαγγάνω καὶ τοῦ συλλέ-

γω κατ' ἀναλογία. *Σύντ.* 1) Μὲ αἰτ. (λαμβάνω τινὰ ἢ τι). 2) Μὲ δύο αἰτ. τῶν ὁποίων ἡ μία κατηγορ. τῆς ἄλλης (ἔλαβε τοὺς πολεμίους ἀτάκτους=εὐρε...), 3) Μὲ γεν. (Κῦρος λαβὼν τῶν κροῶν διεδίδου=ἀφου ἐπῆρε ἀπὸ τὰ κρέατα...). 4) Μὲ αἰτ. καὶ κατηγορ. μτχ. (ἔλαβε τοῦτον ψευδόμενον). Τὸ μέσ. μὲ γεν. (λαμβάνομαι τινος=πιάνομαι ἀπὸ κάτι). Ὡς δικαστ. ὄρος: *δίκερι λαμβάνω παρὰ τινος=τιμωρῶ κάποιον τοῦτου παθ.* τὸ: *δίκερι δίδωμι τινι=τιμωροῦμαι ἀπὸ κάποιου.* Δὲν πρέπει νὰ συγγέωνται ὁ μέσ. μέλ. (μὲ ἐνεργ. σχμ.) *λήγωμαι*, ὁ παθ. μέλ. *ληφθήσομαι* καὶ ὁ παθ. ἄορ. *ἐλήφθην* τοῦ *λαμβάνω* μὲ τὸν μέσ. μέλ. *λείβομαι*, παθ. μέλ. *λειφθήσομαι* καὶ παθ. ἄορ. *ἐλειφθην* τοῦ *λείπω*. *Σύνθ.* Μὲ πολλὰς προθ. Ὑπολαμβάνω=λαμβάνω τὸν λόγον, ἀποκρίνομαι | δέχομαι ὑπὸ τὴν προστασίαν μου. Ἀπολαμβάνω=λαμβάνω ὅτιςω | ἀποκλείω. Ἐπιλαμβάνομαι (τινος)=καταπιάνομαι μὲ κάτι. Ἀντιλαμβάνομαι (τινος)=πιάνω κάτι ἢ πιάνομαι ἀπὸ κάτι. *Συνών.* δέχομαι. Τοῦτο ὅμως διαφέρει κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ *λαμβάνω*, διότι *λαμβάνω*=παίρω κάτι μόνος μου, *δέχομαι*=παίρω κάτι πρὸ μου δίδου. Ἀντίθ. δίδωμι.

λαμπρύνω (=κάμνω τινὰ ἢ τι λαμπρόν, ὠραῖον), πρτ. ἐλάμπρυνον. Μέσ. καὶ παθ. λαμπρύνομαι, πρτ. ἐλαμπρυνόμην, παθ. ἄορ. ἐλαμπρύνθη, πρτ. λελάμπρυσμαι. Π α ρ ά γ. λαμπρυντής, λάμπρυσμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λαμπρός* (βλ. *λάμπω*) προσλήψει τῆς καταλήξ. -νω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βαθὺς -βαθύνω. *Σύντ.* Μὲ αἰτ. (λαμπρύνω τινὰ ἢ τι). *Συνών.* ἀγάλλω.

λάμπω, πρτ. ἔλαμπον, μέλ. λάμψω, ἄορ. ἔλαμψα, [πρτ. λέλαιμπα μὲ σημασ. ἐνεστ.]. Παθ. λάμπομαι, πρτ. ἐλαμπόμην, [μέσ. μέλ. λάμφομαι, παθ. μέλ. λαμφθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐλάμφθην]. Π α ρ ά γ. λάμψις, λαμπρός, λαμπτήρ, λαμπρότης.

Θέμ. *λαμπ-*. (Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ τὰ: *λαμπ-ή*, *λαμπ-άς* καὶ *λατ.* *lan-terna* =φανός· ἴσως καὶ τὸ Ὁ-*λαμπ-ας* (αἰολ.) καὶ τὸ *λατ.* *limpidus*=διαφανής). *Σύντ.* Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἄντι). *Σύνθ.* Μὲ τὰς προθ. ἀνά, κατά, διά, ἐπί, ἐν. *Συνών.* φαῖνω, φέγω, μαρμαίρω.

λανθάνω (=διαφεύγω τὴν προσοχὴν τινος, μένω ἄγνωστος), πρτ. ἐλάνθανον, μέλ. λήσω, ἄορ. β' ἔλαθον, πρτ. λέλθηα, ὑπερσ. ἐλελήθειν. Μέσ. (ἀποθ.) μόνον σύνθ. (συνήθως μὲ τὴν ἐπὶ καὶ σπν. μὲ τὴν ἐν): *ἐπιλανθάνομαι* (=λησμονῶ), πρτ. ἐπελανθανόμην, μέσ. μέλ. ἐπιλήσομαι, [παθ. μέλ. ἐπιλησθήσομαι], μέσ. ἄορ. β' ἐπελαθόμην, [παθ. ἄορ. ἐπελήσθην], πρτ. ἐπιλέλησμαι, ὑπερσ. ἐπελελήσμη. Π α ρ ά γ. λήθη, ἐπιλήσιμον, λάθρα, λάθος, ἀλάθητος, ἀληθής (α στερ. καὶ λήθη), λησμοσύνη, ἀληστος (=ἀλησιμόνητος), βιβλιολάθας (=ἐκεῖνος πού συνέγραψε τόσα πολλὰ βιβλία, ὥστε ἐλησιμόνησε τόσα).

Θέμ. *ισχ.* *ληθ-* καὶ *ασθ.* *λαθ-*, τὸ ὅποιον μὲ τὸ πρόσφυμα *αν* μετὰ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ ἐπένημα *ν* πρὸ αὐτοῦ γίνεται *λα-ν-θ-άν-ω* -*λανθάνω*. *Σύντ.* 1) Μὲ ἀπλήν αἰτ. (λανθάνει σε). 2) Μὲ αἰτ. καὶ κατηγορ. μτχ. ἢ αἰτ. καὶ εἰδικὴν πρότασιν (ἔλαθον αὐτοὺς αἱ νῆες ἀφορμηθεῖσαι—λέληθέ σε ὅτι μητρός καὶ πατρός... τιμώτερον ἐστίν ἢ πατρί);). 3) Μὲ κατηγορ. μτχ. (ὅπως καὶ τὰ τυγχάνω, οἴχομαι, φθάνω, διαγίνομαι, διάγω, διατελῶ, διαβίω κ.ἄ.) καὶ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν ἢ μὲν μτχ. ἀποδίδεται μὲ ρῆμα τὸ δὲ ρῆμα μὲ ἐπίρ. ἢ ἐπιρρημ. φράσιν: οἴτω τὸ ἐν *Θετταλία* ἐλάνθανε τρεφόμενον στρατόνεμα=τοῦτουτοτρόπος τὸ εἰς τὴν *Θεσσαλίαν* στρατεύμα λάθρα (κρυφίως) ἐτρέφετο. 4) Τὸ μέσ. *ἐπιλανθάνομαι* συντάσσεται: α) μὲ γεν. (ἐπιλανθάνομαι τινος). β) μὲ τελ. ἄπαρ. (ἐπιλανθάνομαι εἰπεῖν...). γ) μὲ κατηγορ. μτχ. (ἐπιλέλησμαι ὄφελον). *Σύνθ.* *Διαλανθάνω*=διαφεύγω τὴν προσοχὴν. Ἐκλανθάνω=διαφεύγω ἐντελῶς τὴν προσοχὴν. Ἐκλανθάνομαι=λησιμόνῳ. *Συνών.* διαφεύγω. Ἀντίθ. μιμνήσκομαι.

λεαίνω (=κάμνω κάτι λειών), πρτ. ἐλέαινον, μέλ. λεανῶ, ἀόρ. ἐλέανα. Παθ. λεαινομαι, πρτ. ἐλεαινόμην, [παθ. ἀόρ. ἐλεάνοθην, πρκ. λελέασμαι]. Π α ρ ά γ. λεαντομαι.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ λείος προσλήψει τῆς καταλήξε. -αινω. (ΡΙΞ. λεF- ἐξ ἤς καὶ τὸ λευρός=λείος καὶ τὰ λατ. *len-is*=ἐλαφρὸς καὶ *len-o*=ἀνακουφίζω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (λεαίνω τι).

λέγω A (=συλλέγω, συνάγω), πάντοτε σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀπό, ἐκ, κατὰ, παρεκ-, ἐπί, σύν κλπ.: ἐνεστ. συλλέγω, πρτ. συνέλεγον, μέλ. συλλέξω, ἀόρ. συνέλεξα, πρκ. συνείλοχα, ὑπερσ. συνειλόχην. Μέσ. καὶ παθ. συλλέγομαι, πρτ. συνελεγόμην, μέσ. μέλ. συλλέξομαι, παθ. μέλ. α' συλληχθήσομαι, παθ. μέλ. β' συλληγήσομαι, μέσ. ἀόρ. συνελεξάμην, παθ. ἀόρ. α' συνελέχθην, παθ. ἀόρ. β' συνελέγην, πρκ. συνείλεγμαί και σπν. συλλέλεγμαί, ὑπερσ. συνειλέγμην καὶ σπν. συνειλέγμην. Π α ρ ά γ. ἐκλογή, συλλογή, σύλλογος, κατάλογος, συλλογεύς, λογάς (=διαλεγόμενος), λογάδην (=κατ' ἐκλογήν), ἐκλεκτός, ἐκλεκτός, ἐπίλεκτος, ἐκλεκτέον.

Θέμ. λεγ- καὶ καθ' ἑταιροίωσιν λογ-. 'Ο πρκ. λαμβάνει καὶ ἀναδιπλασ. ει κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ λαμβάνω, ὃ ἰδέ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (συλλέγω τι). Συνών. τοῦ συλλέγω: ἀθοροίω, ἀλιζω, τοῦ ἐλέγω: αἰρούμαι.

λέγω B (=λέγω, ὁμιλῶ), πρτ. ἔλεγον, μέλ. λέξω καὶ ἐρῶ, ἀόρ. α' ἔλεξα καὶ εἶπα, ἀόρ. β' εἶπον (ὑποτ. εἶπω κλπ., εὐκτ. εἶποιμι κλπ., προστ. εἶπέ κλπ., ἀπαρ. εἶπεῖν, μτχ. εἰπών, -οῦσα, -όν), πρκ. εἶρηκα, ὑπερσ. εἰρήκειν καὶ εἰρηκῶς ἦν. Παθ. λέγομαι, πρτ. ἐλεγόμην, παθ. μέλ. ρηθῆσομαι καὶ σπν. λεχθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐρήθην καὶ σπν. ἐλέχθην, πρκ. εἶρημαι καὶ σπν. λέλεγμαι, ὑπερσ. εἰρήμην καὶ εἰρημένος ἦν καὶ σπν. ἐλελέγμην, τετελ. μέλ. εἰρήσομαι καὶ σπν. λελέξομαι. Π α ρ ά γ. λέξις, ρῆμα, ρῆσις, λόγος, ρήτωρ, ρητός, ρητέον, λεκτός, λεκτέον, ἀπόρρητος, διαρρήδην.

Τὸ ρ. ἐλλειπτικὸν (βλ. Εἰσαγωγὴν). Θέμ. 1) λεγ-. 2) λεF- (πρβλ. ἔπος ἐκ τοῦ *λέπος*), ἐξ οὗ *λέ-λεF-ον* (κατ' ἀναδιπλασιασμόν) -*ἔλεγον* (κατὰ προοδευτικὴν ἀνομοίωσιν) - *εἶπον* (ὁμηρ.) - *εἶπον*. Τὸ ει ὡς προελθὸν ἐξ ἀνομοιώσεως διατηρεῖται εἰς ὅλας τὰς ἐργασίαις. 3) *λεF-* (πρβλ. λατ. *ver-bum*=λόγος) καὶ κατὰ μετὰθεσιν φθόγγων *λεF-* καὶ (πρὸ συμφώνου) *λεF-*, ἐξ οὗ *λέ-λεF-κα* - *εἶ-λεF-κα* (κατ' ἀνομοίωσιν) - *εἶρηκα*, *ρηθῆσομαι*, *ἐρήθην* κλπ. 'Ο μέλ. ἐκ τοῦ θέμ. *λεF-* προσλήψει τοῦ προσφύματος εἰ: *λεF-έ-σω* - *ἐρέω* - *ἐρῶ*. 'Ο ἀόρ. *εἶπα* ἔγενεν ἐκ τοῦ β' *εἶπον*, ὡς τὸ *ἦρηκα* ἐκ τοῦ *ἦρηκον*, καὶ συμπληρᾷ τούτων κατὰ τὴν κλίσιν. Συνήθως ἀπαντᾷ εἰς τοὺς τύπους: ὀριστ. *εἶπα*, *εἶπας*, *εἶπατε*, εὐκτ. *εἶποιμεν*, προστ. *εἶπον*, *εἶπάτω*, *εἶπατε*. Εἰς τὸν Ἡρόδ. ἀπαντοῦν καὶ ἀπαρ. *εἶπαι*, μτχ. *εἶπας* καὶ ἀπαρ. μέσ. φωνῆς *εἶπασθαι*. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (λέγω τι). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (λέγω τινί τι). 3) Μὲ δύο αἰτ. (λέγω τινά τι). 4) Μὲ εἰδικὸν ἀπαρ. (*ἔλεγον* οὐκ εἶναι αὐτόνομοι=ἔλεγον ὅτι...). 5) Μὲ εἰδ. πρότ. (λέγει ὡς ὑβριστῆς εἰμι). 6) Μὲ διαφόρους ἐμπροθ. προσδιορ. (λέγω ὑπὲρ τίνος, κατὰ τίνος, ἐπὶ τινί κλπ.). Τὸ λέγεται λαμβάνεται καὶ ἀπαρ. μὲ ὑποκ. εἰδ. ἀπαρ. ἢ εἰδ. πρότ. Συνήθεις φράσεις: *εἰδ' λέγω τινά*=ἐπαίνω τινά (τούτου παθ. τὸ εἰδ' ἀκούω ὑπό τίνος=ἐπαίνουμαι). *κακῶς λέγω τινά*=κακολογῶ τινά (τούτου παθ. τὸ κακῶς ἀκούω ὑπό τίνος=κακολογοῦμαι). *οἱ λέγοντες*=οἱ ρήτορες. Τὸ λέγόμενον=κατὰ τὴν παρομίαν. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀντί, ἐπί, πρό, σύν. Συνήθως οἱ σύνθετοι ἐνεστώτες καὶ πρτ. λαμβάνονται ἐκ τοῦ ἀγορεύω. Συνών. ἀγορεύω, φημί, φράζω, φθέγγομαι, λαλῶ.

λεηλατέω-ᾶ, πρτ. ἐλεηλάτουν, μέλ. λεηλατήσω, ᾄορ. ἐλεηλάτησα. [Παθ. λεηλατούμαι, πρτ. ἐλεηλατούμην, παθ. ᾄορ. ἐλεηλατήθην]. Π α ρ ᾶ γ. λεηλασία, λεηλάτησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *λείαν*+*ἐλάυνω* ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Σύντ. Μὲ αἰτ. (λεηλατῶ τι). Σύνθ. ληίζομαι, φθείρω, βλάπτω, ἐρημόω-ᾶ.

λείβω (=χύνω δάκρυα, σῖνον κλπ.), πρτ. ἔλειβον, ᾄορ. ἔλειψα. Μέσ. καὶ παθ. λείβομαι, πρτ. ἐλειβόμην, μέσ. ᾄορ. ἐλειψάμην. Π α ρ ᾶ γ. λειβή (=ἡ δι' ὕγρων θυσία).

Θέμ. λειβ- (ρίζ. λιβ- ἐξ ἧς καὶ λιβάς, -ᾄδος=πηγή, λιβάδιον, καὶ πιθ. λίμνη, λιμήν, λειμών). Σύντ. Μὲ αἰτ. (λείβω τι). Σύνθ. Καταλείβω=χύνω ἄφθονα δάκρυα κλπ. Σύνθ. χέω, σπένδω.

λείπω (=ἀφήνω), πρτ. ἔλειπον, μέλ. λείψω, [ᾄορ. α' ἔλειψα], ᾄορ. β' ἔλιπον, πρτ. λέλοιπα, ὑπερσ. ἐλελοίπειν. Παθ. λείπομαι, πρτ. ἐλειπόμην, μέσ. μέλ. λείβομαι, παθ. μέλ. λειφθήσομαι (ὁ σύνθ. ἀπολειφθήσομαι καὶ ὡς μέσος), μέσ. ᾄορ. β' ἐλιπόμεν, παθ. ᾄορ. ἐλείφθην, πρτ. λέλειμαι (λέλειψα, λέλειπται κλπ., ὑποτ. λειμμένος ὧ κλπ., εὐκτ. λειμμένος εἶην κλπ., προστ. λέλειψο, λειψέσθω, λέλειψθε, λειψέσθων ἢ λειψέσθωσαν, ἄπαρ. λειψέσθαι, μτχ. λειμμένος, -η, -ον), ὑπερσ. ἐλειψάμην (ἐλέλειψο, ἐλέλειπτο κλπ.), τετελ. μέλ. λειψέσομαι. Π α ρ ᾶ γ. ἔλλειψις, ἔλλειμμα, διάλειμμα, λειμμα, λείψανον, λοιπός, λοισθος καὶ λοισθιος (=τελευταῖος), ἀδιάλειπτος, ἐλλιπής.

Θέμ. ἰσχ. λειπ- καὶ ἀσθ. λιπ-. Ἀπὸ τὸ θέμ. λειπ- ὁ ἔνεστ., πρτ., μέλ., παθ. μέλ., παθ. ᾄορ., παθ. πρτ. καὶ πολλὰ παράγωγα. Ἐκ τοῦ θέμ. λιπ- τὰ περισσότερα τῶν συνθέτων: ἐλλιπής, λιποταξία, λιποστρατία, λιποθυμία κλπ. Ὁ πρτ. λέλοιπα καὶ τὰ παράγωγα λοιπός, λοισθος κλπ., ἐκ τοῦ θέμ. λειπ- (καὶ καθ' ἑταιροίωσιν λοιπ-). Ἀπὸ τὸ θέμ. λιπ- μὲ τὸ πρόσφρμα *αν* μετὰ τὸν χαρακτήρα καὶ τὰ ἐπένθεμα *ν* πρὸ αὐτοῦ σχηματίζεται καὶ τὸ ρ. *λι-ν-π-άν-ω* -*λιμπάνω*, τὸ ὁποῖον εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπαντᾷ πάντοτε σύνθετον: *καταλιμπάνω*=ἀφήνω, *ἑπολιμπάνω*=ὑπολείπω. Δὲν πρέπει νὰ συγχέονται ὁ μέσ. καὶ παθ. μέλ. καὶ ὁ παθ. ᾄορ. τοῦ *λείπω* (*λείβομαι*, *λειφθήσομαι*, *ἐλείφθην*) καὶ ὁ μέσ. (μὲ ἔνεργ. σημασ.) καὶ παθ. μέλ. καὶ παθ. ᾄορ. τοῦ *λαμβάνω* (*λήφομαι*, *ληφθήσομαι*, *ἐλήφθην*): βλ. καὶ *λαμβάνω*. Σύντ. 1) Τὸ ἔνεργ. μὲ αἰτ. (λείπω τινὰ ἢ τι). 2) Τὸ μέσ. μὲ γεν. (λείπομαι τινος=εἶμαι κατώτερός τινος). 3) Τὸ σύνθ. ἐκλείπω εἶναι συνήθ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. κατὰ, διὰ, ἀπὸ, ὑπὸ. Ἐπιλείπω=ἀφήνω. Σύνθ. ἐάω-ᾶ, ἀφίημι.

λειτουργέω-ᾶ καὶ ἀρχαιοτ. **λητουργέω-ᾶ** (=ἐκτελῶ δημοσίαν ὑπηρεσίαν καταβάλλων ἐξ ἰδίων τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ᾶ γ. λειτούργημα, ἀλειτούργητος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *λειτουργός* (ἐξ οὗ καὶ *λειτουργία*), ὅπερ ἐκ τοῦ *λείτος* ἢ *λείτος* (πρβλ. *λαός*, *λεώς*)=δημόσιος, καὶ τοῦ *ἀρχήστου ἔργου*=ἐργάζομαι. Θέμ. *λειτουργε-*. Σύντ. Συνήθ. ἀμτβ. Σπν. Μὲ δοτ. (λειτουργῶ τι). Σύνθ. Ἐκλειτουργῶ=φέρω εἰς πέρας ἀναληφθεῖσαν λειτουργίαν. Καταλειτουργῶ=δαπανῶ ὅλην μου τὴν περιουσίαν εἰς λειτουργίας. Σύνθ. ὑπουργέω-ᾶ.

λέληθα, βλ. **λανθάνω**.

λευκόω-ᾶ (=ἀσπρίζω), πρτ. ἐλεύκουν, ᾄορ. ἐλεύκωσα. Μέσ. καὶ παθ. λευκοῦμαι, πρτ. ἐλευκούμην, πρτ. λελευκώμαι. Π α ρ ᾶ γ. λεύκωμα, λεύκωσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λευκός*, ὅπερ ἐκ ρίζ. *λυκ-* (πρβλ. *λυκ-αυγές*, *λύκ-ειον*, *λεύσ-σω* = βλέπω, λατ. *lux* = φῶς, *luna* (ἀντὶ *luc-na*) = ἡ σελήνη, *lumen* = φῶς). Θέμ. *λευκο-*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (*λευκῶ τι*). Σύνών. *λαμπρύνω*.

λεύσσω (=βλέπω), πρτ. ἔλευsson, μέλ. *λεύσω*, ἄορ. ἔλευσα.

Θέμ. *λυκ-* (ρίζ. συγγενῆς πρὸς τὴν *λυκ-*, βλ. *λευκῶ-ῶ*) καὶ μὲ τὸ πρόσφωμα *j*, *λύκ-j-ω* - *λεύσσω*. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (*λεύσσω τινὰ ἢ τι*). 2) Μὲ κατηγορ. μεταχῆν (*ἐλεύσσομεν πυρπολοῦντας* = ἐβλέπαμε νὰ πυρπολοῦν). Σύνών. ὄρω, βλέπω.

λεύω (=λιθοβολῶ), πρτ. ἔλευον, μέλ. *λεύσω*, ἄορ. ἔλευσα. Παθ. *λεύομαι*, παθ. μέλ. *λευσθήσομαι*, παθ. ἄορ. ἐλεύσθην. Π α ρ ά γ. *λευστήρ* (=ὁ λιθοβολῶν), *λιθόλευστος*, *κατάλευσις*, *λεύσιμος* (=λιθοβολῶν).

Θέμ. *λευ-*. (Ρίζ. *λεF-* καὶ *λαF-* πρβλ. *λεύς* (δωρ.) = λίθος, *lāas* = λίθος, *λατομία*). Τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθ. σύνθ. μὲ τὴν προθ. *κατά*. Πρὸ τῶν ἀπό *θ, μ, τ*, ἀρχομένων καταλήξεων προσλαμβάνει *σ*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ φωνηεντόληκτα (βλ. *κελεύω*). Σύντ. Μὲ αἰτ. (*λεύω τινά*). Σύνών. *βάλλω*, *λιθαίω*.

λήγω (=τελειώνω, καταπαύω, σταματῶ), πρτ. ἔληγον, μέλ. *λήξω*, ἄορ. ἔληξα. Π α ρ ά γ. *λήξις*, *κατάληξις*, ἄληκτος.

Θέμ. *ληγ-* καὶ *λαγ-* (πρβλ. *λαγαρός* = χαλαρός). Σύντ. 1) ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.). 2) Μὲ γεν. (*Κῦρος ἔληξε τῆς θήρας* = σταμάτησεν ἀπὸ τὸ κινήει). 3) Μὲ κατηγορ. μτχ. (*Σωκράτης οὐδέποτε ἔληγε σκοπῶν*... = ποτὲ δὲν ἔπαυε νὰ ἐξετάζη). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, *κατά*, *παρά*. Σύνών. *παύομαι*. Ἀντίθ. *ἄρχομαι*.

λήξομαι (=ληστεύω, ἐρημώνω), πρτ. ἐλήζομην, [μέσ. μέλ. *λήσομαι* ἰων.], μέσ. ἄορ. ἐλησάμην, [πρκ. *λέληξμαι*]. Π α ρ ά γ. *ληστής*, *ληστήριον* (=φωλεὰ ληστῶν), *ληστρικός*, *ληστεύω*.

Θέμ. *ληιδ-* (ἐκ τοῦ *ληϊς-ίδος*, ἢ, ἐπικ. τύπου τοῦ *λεία*. Πιθ. ἡ ρίζα εἶναι *λαF-*, ἣτις εὐρίσκεται καὶ εἰς τὸ ἀπολαύω, ὃ ἰδέ) καὶ μὲ τὸ πρόσφωμα *j*, *ληιδ-j-ομαι* - *λήξομαι*. Ἐνεργητ. τύπος τοῦ *ρήμ.* φαίνεται ὅτι δὲν ὑπῆρξε. Τὸ τοῦ Θεουκιδίδου IV, 41 *ἐληξόν τε διορθοῦται εἰς ἐλήζοντο*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (*λήξομαι τι*). Σύνών. *δηρόω*, *ληγατέω-ῶ*, *ληστεύω*.

ληρέω-ῶ (=φλυαρῶ), πρτ. ἐλήρουν, μέλ. *ληρήσω*, ἄορ. ἐλήρησα. Π α ρ ά γ. *λήρημα*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λήρος*, ὃ, (πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ *λαλῶ*, ὃ ἰδέ). Θέμ. *ληρε-*. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, *παρά*.

ληστεύω πρτ. ἐλήστευον, μέλ. *ληστεύσω*, ἄορ. ἐλήστευσα. Παθ. *ληστεύομαι*, πρτ. ἐληστευόμην, [παθ. ἄορ. ἐληστεύθην]. Π α ρ ά γ. *ληστεία*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *ληστής*, προσλήψει τῆς καταλήξε. -εω (περὶ τῆς ρίζ. βλ. *λήξομαι*). Σύντ. Μὲ αἰτ. (*ληστεύω τινά ἢ τι*). Σύνών. *λήξομαι*, *κλέπτω*.

λικμάω-ῶ (=λικνίζω), πρτ. ἐλίκμων, μέλ. *λικμήσω*, [ἄορ. ἐλίκμησα].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λικμός* (=εὐρὺ κάνιστρον εἰς ὃ ἐτίθετο ὁ σῖτος διὰ νὰ λικμισθῇ καὶ ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τὸ ἄχυρον ἄλλως *λίκανον*) προσλήψει τῆς καταλήξε. -ῶ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (*λικμῶ τὸν σῖτον*).

λιπαρέω-ῶ (=παρκαλῶ), πρτ. ἐλιπάρουν, μέλ. *λιπαρήσω*. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. *λιπαροῦμαι*. Π α ρ ά γ. *λιπάρησις*, *λιπαρητέον*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λιπαρός* (= ὁ ἐπιμόνος ἐμμένων εἰς τι), ὕπερ πιθ. ἐκ ρίζ. *λιφ-* (πρβλ. *λίπτομαι*, *λιλαίομαι*=ἐπιθυμῶ σφοδρῶς). Θέμ. *λιπαρεσ-*, ἐξ οὗ *λιπαρέσω* - *λιπαρέω-ω*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (*λιπαρῶ* τινα). Σύνων. *ικετεύω*, *παρακαλῶ*, *δέομαι*, *ἀντιβολῶ*.

λογίζομαι (=λογαριάζω, σκέπτομαι, νομίζω, συμπεραίνω, συλλογίζομαι), ἀποθ. μέσ. μὲ ἐνεργητ. διάθ., πρτ. ἐλογιζόμεην, μέσ. μέλ. λογιούμαι, παθ. μέλ. λογισθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐλογισάμην, παθ. ἄορ. ἐλογίσθην, πρκ. (μὲ ἐνεργ. καὶ παθ. διάθεσιν) λελόγισμαι, ὑπερσ. ἐ-λελογίσμην. Π α ρ ἄ γ. λογισμός, λογιστής, λογιστήριον, λογιστικός, ἀλόγιστος, λογιστέον, συλλογιστέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λόγος* (ὕπερ ἐκ τοῦ *λέγω* B) προσλήψει τῆς καταλήξε. -ίζομαι, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ εἰς -ίζω ὀδοντοκλίσητα (*ἐλπίζω* κλπ.). Ἄναλογ. θέμ. *λογιδ-* καὶ μὲ τὸ πρόσθημα *j*, *λογιδ-j-ομαι* - *λογίζομαι*. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (*λογίζομαι* τι). 2) Μὲ ἀπαρ. ἢ εἰδ. πρτ. (*λογίζομαι* ποιήσειν ἢ *λογίζομαι* ὅτι, ὧς...). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, κατά, ἀνά, παρά, ὑπό, σύν κλπ. Ἄντιλογίζομαι=ὑπολογίζω καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοῦ ἄλλο μέρους. *Διαλογίζομαι*=σκέπτομαι. Σύνων. σκοποῦμαι, βουλεύομαι, ἀριθμῶ.

λογοποιέω-ω (=πλάττω ψευδεῖς λόγους, διαδίδω ψεύδη), πρτ. ἐλογοποῖον καὶ ἄορ. ἐλογοποίησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *λογοποιός* (*λόγος*+*ποιῶ*). Θέμ. *λογοποιε-*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (*λογοποιῶ* τι) σπν. ἀμβ. (ἀνευ ἀντικ.).

λοιδορέω-ω (=κακολογῶ, ὑβρίζω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. λοιδώρησις, λοιδώρημα, λοιδορισμός, λοιδορητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λοιδορός*=κακολόγος, ὑβριστικός, ἐξ οὗ καὶ *λοιδορία*=ὑβρις. Θέμ. *λοιδορε-*. Τὸ ἐνεργητ. καὶ τὸ μέσ. δὲν διαφέρουν κατὰ τὴν σημασίαν, διαφέρουν ὅμως κατὰ τὴν σύνταξιν, διότι τὸ μὲν ἐνεργητ. συντάσσεται μὲ αἰτ. (*λοιδορῶ* τινα), τὸ δὲ μέσον μὲ δοτ. (*λοιδοροῦμαι* τι=κατηγορῶ, ἐπιπλήττω κάποιον). Σύνων. *κακολογῶ*, ὑβρίζω, μέμφομαι, ψέγω. Ἄντιθ. ἐπαινῶ, εὖ λέγω.

λούω (λούεις, λούει, λούμεν, λούτε, λούσι), πρτ. ἔλουον καὶ ἔλουον (ἔλουε, ἔλου, ἐλούμεν, ἐλούτε, ἔλου), μέλ. λούσω, ἄορ. ἔλουσα. Μέσ. καὶ παθ. λούομαι καὶ λούμαι (λούσαι, λούται, λούμεθα, λούσθε, λούνται, ἀπαρ. λούσθαι, μτχ. λούμενος), πρτ. ἐλούμην (ἐλοῦ, ἐλοῦτο, ἐλούμεθα, ἐλούσθε, ἐλούντο), μέσ. μέλ. λούσομαι, μέσ. ἄορ. ἐλουσάμην, [παθ. ἄορ. ἐλούσθην καὶ ἐλούθην], πρκ. λέλουμαι [καὶ λέλουσμαι], ὑπερσ. ἐλελούμην [καὶ ἐλελούσμην]. Π α ρ ἄ γ. λούσις, λουτήρ, λουτρόν, λουτρόν, ἄλουτος, λουτέον.

Θέμ. *λοφ-* (πρβλ. λατ. *lan-*=λούω) καὶ *λου-*, ὕπερ προέκυψε ἐκ τοῦ μέλ. *λούσω* (*λόφ-σω*) καὶ τοῦ ἄορ. *ἔλουσα* (*ἔ-λοφ-σα*). Τὸ ο τοῦ θέμ. *λοφ-*, μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ *φ*, συνηρέθη εἰς ὀν μὲ τὸ ἀρχικὸν ο καὶ ε τῶν καταλήξεων: *λόφ-ομεν* - *λόομεν* - *λούμεν*, *λόφ-ομαι* - *λόομαι* - *λούμαι*, *ἔ-λοφ-ων* - *ἔλοον* - *ἔλουον* κλπ. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ ἀπλήν αἰτ. (*λούω* τινά) ἢ μὲ δύο αἰτ. ὦν ἢ μία σύστ. (*λούω* τινά *λουτρόν*). Σύνθ. Ἄπολούω=ξεπλύνω, καθαρίζω. Σύνων. πλύνω, καθαίρω.

λυμάνομαι (=βλάπτω), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργητ. διάθ., πρτ. ἐλυμάνομην, μέλ. λυμανούμαι, μέσ. ἄορ. ἐλυμηνάμην, παθ. ἄορ. ἐλυμάνομην, πρκ. λελύμασμαι, ὑπερσ. ἐλελυμάσμην, τετελ. μέλ. λελυμασμένος ἔσομαι. Π α ρ ἄ γ. λυμαντήρ, λυμαντής, λυμαντήριος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λύμη* (=βλάβη, κακὴ μεταχείρισις, ἐξ οὗ καὶ *λυμῶν*=καταστρο-

φείς), κατὰ τὰ εἰς -αινω (μελαινῶ, μαινώ κλπ.). Θέμ. *λυμαίν-* καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j* καὶ ἐπενθέσει *λυμάν-ι-ομαι - λυμαίνομαι*. Πιθ. τὸ *λύμη* ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ *λῆμα* (=τὸ διὰ τῆς λούσεως ἀποβαλλόμενον, ὅπερ ἐκ τῆς ρίζ. *λυ-* ἐκτεταμένου τύπου τῆς ρίζ. *λοφ-* (λούω)). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (λυμαίνομαί τι). 2) μὲ δοτ. (λυμαίνομαι τινι). Σύνθ. Ἀπολυμαίνομαι=ἀποβάλλω τὴν βλάβην. Καταλυμαίνομαι=βλάπτω πολύ. Παθ. εἶναι τὸ *λύμη γίγνεται*. Συνών. βλάπτω, λωβάομαι-ῶμαι. Ἀντιθ. ὀνίνημι, ὠφελῶ.

λυπέω-ω (=προξενῶ λύπην, ἐνοχλῶ), πρτ. ἐλύπουν, μέλ. λυπήσω, ἄορ. ἐλύπησα, πρκ. λελύπηκα, ὑπερσ. ἐλελυπήκειν. Μέσ. καὶ παθ. λυποῦμαι, παρ. ἐλυπούμην, μέσ. μέλ. λυπήσομαι, [παθ. μέλ. ὡς μέσ. λυπηθήσομαι ἰων.], παθ. ἄορ. ὡς μέσ. ἐλυπήθην, πρκ. λελύπημαι, ὑπερσ. ἐλελυπήμην. Π α ρ ἄ γ. λυπητέον, ἀλυπήτως, λύπημα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λύπη*. Θέμ. *λυπε-*. Σύντ. Τὸ ἐνεργ. 1) Μὲ αἰτ. (λυπῶ τινα). 2) Μὲ δύο αἰτ. τῶν ὁμοίων ἢ μίᾳ σύστ. ἀντικ. (...ἄπερ ἐγὼ ὑμᾶς ἐλύπουν). 3) Μὲ κατηγορ. μτχ. (ἐλύπει αὐτὸν ἢ χώρα πορθομένη). Τὸ μέσ. 1) Μὲ κατηγορ. μτχ. (ἐλυπεῖτο ταῦτα ὄρων). 2) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιῶρ. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. παρά, ἀπό, σύν, ἀντί. Ἀντιπαρλυπῶ=παρενοχλῶ. Τὸ μέσ. καὶ ἀναλευμ.: *λυπῶ ἐμαντόν*. Συνών. ἀνῶ, βλάπτω. Ἀντιθ. χάρω, ἤδομαι.

λυσιτελέω-ῶ (=ὠφελῶ), πρτ. ἐλυσιτέλουν, μέλ. λυσιτελήσω, ἄορ. ἐλυσιτέλησα. Π α ρ ἄ γ. (ἐκ τῆς μτχ.) τὸ ἐπίρ. λυσιτελούντως (=ἐπέωφελῶς).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *λυσιτελής* (ὅπερ ἐκ τοῦ *λύω* καὶ *τέλος*)=ὁ πληρώων τὰ γινόμενα ἔξοδα, χρήσιμος, ὠφέλιμος. Θέμ. *λυσιτελεσ-*, ἐξ οὗ *λυσιτελέω-ω - λυσιτελέω-ῶ*. Σύντ. 1) Πρσωπ. μὲ δοτ. (λυσιτελῶ τινι). 2) Ἀπρόσ. μὲ ἀπαρ. (λυσιτελεῖ τεθνάναι ἢ ζῆν). Συνών. ὀνίνημι, ὠφελῶ. Ἀντιθ. βλάπτω.

λυτρόω-ῶ (=ἀπαλλάσσω τινὰ καταβάλλον λύτρα), πρτ. ἐλύτρουν, μέλ. λυτρώσω, ἄορ. ἐλύτρωσα. Μέσ. καὶ παθ. λυτροῦμαι, πρτ. ἐλυτρούμην, μέσ. μέλ. λυτρώσομαι, παθ. μέλ. λυτρωθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐλυτρώσάμην, παθ. ἄορ. ἐλυτρώθην, πρκ. λελύτρωμαι, ὑπερσ. ἐλελυτρώμην. Π α ρ ἄ γ. λύτρωσις, λυτρωτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λύτρον* (ὅπερ ἐκ τοῦ *λύω*, ὁ ἰδέ). Θέμ. *λυτρο-*. Σύντ. Μὲ αἰτ. καὶ γεν. τῆς ἀξίας (λυτρῶ τινα χρημάτων). Συνών. λύω.

λύω (=λύνω, διαλύω, ἀπαλλάσσω, ἐλευθερώνω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. λύσις, ἀπόλυσις, διάλυσις, κατάλυμα, λυτήρ, λυτήριον, διαλύτης, λύτρον, λυτός, λυτέος, -ον, ἄλυτον.

Θέμ. *λυ-*. Τὸ *υ* βραχὺ μόνον πρὸ τῶν χρονικῶν καταλήξεων τῶν ἀρχομένων ἀπὸ κ, μ, θ καὶ εἰς τὰ παράγωγα. Σύντ. Ἐνεργ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (λύω τινα ἢ τι καὶ λύομαι τινα ἢ τι). Σύνθ. Μὲ πολλὰς προθ. διά, κατά, ἀπό, παρά, ἐκ κλπ. Τὸ κατάλυμα μτβ.=καταργῶ, καταστρέφω, ἀμτβ.=σταθμεύω, κενεύω (κατὰ παράλειψιν τοῦ ἀντικ. ἱππους, φορτίον κλπ.). Συνών. ἐλευθερώω-ῶ. Ἀντιθ. δέω-ῶ, δουλώω-ῶ.

λωβάομαι-ῶμαι (=βλάπτω, κακομεταχειρίζομαι, ἀκρωτηριάζω, ἀτιμάζω), ἀποθ. μεικτόν, πρτ. ἐλωβώμην, μέσ. μέλ. λωβήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐλωβησάμην, παθ. ἄορ. ἐλωβήθην, πρκ. λελώβημαι, ὑπερσ. ἐλελωβήμην. Π α ρ ἄ γ. λωβητής ἢ λωβητήρ, λώβησις, λώβημα, λωβητός, ἀλώβητος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *λώβη*=κακὴ μεταχειρίσις, ὕβρις (ρίζ. πιθ. *λοφ-*, ἐξ ἧς καὶ τὰ *λύμη* καὶ *λῆμα*). Θέμ. *λωβα-*. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (λωβῶμαι τινα). 2) μὲ δοτ. (λωβῶ-

μαί τιμ). Σύνθ. Ἀπολωβῶμαι=καταντῶ εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν. Συναίν. λυμαινομαι, βλάπτω. Ἀντίθ. ὀνίνημι, λυσιτελῶ, ὠφελῶ.

λωποδυτέω-ῶ (=κλέπτω, κυρίως τὰ ἐνδύματα τῶν λουομένων ἢ ὄδοιπορούντων), πρτ. ἐλωποδύτου, μέλ. λωποδυτήσω, ἄορ. ἐλωποδύτησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ λωποδύτης (ὅπερ ἐκ τοῦ λῶπος, ὁ, ἢ λῶπη=μάτιον καὶ δόγμα). Θέμ. λωποδυτε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (λωποδυτῶ τινα ἢ τι). Συναίν. κλέπτω, ληλατῶ, ληστεύω.

λωφάω-ῶ (=παύω, σταματῶ, λήγω, λουφάζω), πρτ. ἐλώφων, μέλ. λωφήσω, ἄορ. ἐλώφησα, πρκ. λελώφηκα. Π α ρ ἄ γ. λώφησις.

Θέμ. λωφα- (ρίζ. πιθ. ἢ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ἐλαφρός, λατ. *lev-is*). Σύντ. Συστήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σπν. μτβ. μὲ γεν. (λωφῶ τιος=ἀνακουφίζομαι ἀπὸ κάτι). Σύνθ. Καταλωφῶ μτβ.=καταπαύω, ἀμτβ.=ἀναπαύομαι.

M

μαίνω (=κάμνω κάποιον μανιώδη, τρελαίνω), σπν. ὁ ἄορ. ἔμνηνα. Συναρθέστ. τὸ μέσ. μαίνομαι (=κατέχομαι ἀπὸ μανίαν, τρελαίνομαι), πρτ. ἐμαινόμην, [μέσ. μέλ. μανοῦμαι ἰων., παθ. μέλ. μανήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐμηνάμην], παθ. ἄορ. β' ὡς μέσ. ἐμάνην, [μέσ. πρκ. μεμάνημαι], ἐνεργ. πρκ. β' ὡς μέσ. (μὲ σημασ. ἐνεστ.) μέμνηνα (=εἶμι τρελός). Π α ρ ἄ γ. μανία, μανικός, μάντης, μαντικός, ἐμμανής (=τρελός), μαινῶλης (=ὁ μαινόμενος).

Θέμ. μαν- (ρίζ. μα-, ἥτις εὐρίσκεται εἰς τὸ ποιητ. μάω=σφοδρῶς ἐπιθυμῶ, καὶ ἐξ ἧς καὶ τὰ μένος, μενεαίνω, μήρις, μανθάνω κλπ.) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j καὶ ἐπενθέσει: μάν-j-ω -μαίνομαι καὶ μαίνομαι. Ἀντὶ τοῦ μαίνω εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. λέγεται ποιῶ τινα μαίνεσθαι. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. (μαίνω τινά=τρελαίνω κάποιον) τὸ μέσ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συναίν. παραφρονῶ, δαιμονιάω-ῶ, ἐξίσταμαι τοῦ φρονεῖν.

μακαρίζω (=καλοτυγίζω), πρτ. ἐμακάριζον, μέλ. μακαριῶ, ἄορ. ἐμακάρισα. Παθ. μακαρίζομαι, πρτ. ἐμακαρίζομην, παθ. μέλ. μακαρισθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐμακαρίσθην. Π α ρ ἄ γ. μακαρισμός, μακαριστός, ἀξιομακαριστός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μάκαρ (πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. μακ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ μῆκος, μακρός, μακεδνός=ύψηλός, λατ. *mac-to*=αὐξάνω) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντικόληκτα εἰς -ίζω (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (μακαρίζω τινά). 2) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. (μακαρίζω τινά τιος=καλοτυγίζω κάποιον διὰ κάτι). Συναίν. εὐδαμονίζω. Ἀντίθ. οἰκτίρω.

μαλακίζομαι (=γίνομαι μαλθακός, δείχνομαι δειλός, χυνοῦμαι), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἐμαλακίζομην, παθ. μέλ. μαλακισθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐμαλακισάμην, παθ. ἄορ. ἐμαλακίσθην. Π α ρ ἄ γ. μαλακιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μαλακός=μαλθακός, νοθρός. (Ρίζ. μαλ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ μαλάσσω, βλάξ, ἀβληγρός=ἀδύνατος, βλ. βλακεύω). Προσέλαβε τὴν κατάληξιν -ίζομαι σχηματισθὲν κατὰ τὰ ὀδοντικόληκτα. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

μανθάνω (=μαθαίνω, κατανοῶ), πρτ. ἐμάνθανον, μέσ. μέλ. ὡς

ἐνεργητ. μαθήσομαι, ἀόρ. β' ἔμαθον, πρκ. μεμάθηκα, ὑπερσ. ἐμεμαθήκειν καὶ μεμαθηκώς ἦν. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. μανθάνομαι [καὶ ἡ με ἐνεργητ. σημασ. μτχ. τοῦ παθ. πρκ. μεμαθημένος=μεμαθηκώς]. Π α ρ ά γ. μάθησις, μαθητής, μαθητεύω, μαθητιῶ, μάθημα, ἀμαθής, μαθητός, μαθητέον.

Θέμ. μαθ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. αν μετὰ τὸν χαρακτήρα καὶ τοῦ ἐπενημέματος ν πρὸ αὐτοῦ μα-ν-θ-άν-ω-μανθάνω, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύματος ε, μαθε- (καὶ μαθη- πρὸ συμφώνου). Ἡ ρίζ. μαθ- ἐπιτεταμένος τύπος τῆς μα-, ἐξ ἧς μάω=ἐπιθυμῶ σφοδρῶς, μάθος=μάθημα (βλ. μαίω). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (μανθάνω τι) 2) Μὲ γεν. προσώπου ὅταν πλησιάζῃ εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀκούω (ὅταν μάθῃς μου, νοθεῖται). 3) Μὲ αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιор. διὰ τῆς παρὰ καὶ γεν. (μανθάνω τι παρὰ τινος). 4) Μὲ τελ. ἀπαρ. (μανθάνω μισεῖν τοὺς προδότας). 5) Μὲ κατηγορ. μτχ. (μανθάνω διαβεβλημένος ἐπὶ τινος=καταλαβαίνω ὅτι...). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, ἐκ, κατὰ, πρὸς, μετὰ. Ἀπομανθάνω=λησιμονῶ. Ἐκμανθάνω=μαθαίνω καλῶς. Μεταμανθάνω=μανθάνω κάτι τὸ νέον ἀφῆνων τὸ παλαιὸν τὸ ὅποιον ἐγνώριζα. Τὸ ρ. λαμβάνεται ὡς παθ. τοῦ διδάσκω. Σινών. αἰσθάνομαι, γινώσκω, πυνθάνομαι, ἐνωῶ.

μαντεύομαι (=προφητεύω, ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον, μαντεύω, προλέγω), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἐμαντεύομην, μέσ. μέλ. μαντεύσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐμαντεύσάμην, πρκ. μεμάντευμαι, ὑπερσ. ἐμεμαντεύμην. Π α ρ ά γ. μαντεία, μαντεῖον, μάντευμα, μαντευτής, μαντευτικός, μαντευτός, μαντευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μάντις (ὅπερ ἐκ τοῦ μάνομαι, καθ' ὅσον οἱ μάντιες ἐξέφερον τοὺς χρησμούς εἰς κατάστασιν θείας κινίας), κατὰ τὰ εἰς -εω (βασιλείω, ἀγορεύω κλπ.). Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (μαντεύομαι τι). 2) μὲ εἰδ. πρὸτ. (μαντεύομαι ὡς...). Σύνθ. Ἀπομαντεύομαι=προφητεύω. Διαμαντεύομαι=ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον. Καταμαντεύομαι=προλέγω κάτι δυσάρεστον διὰ κάποιον. Σινών. προφητεύω, χρέω-ῶ, χρηστηριάζομαι.

μαραίνω (κυρίως=σβήνω τὸ πῦρ· μεταφ.=καταστρέφω, ἐξαντλῶ), πρτ. ἐμαραίνων, [μέλ. μαρανῶ], ἀόρ. ἐμάρανα. Παθ. μαραίνομαι, πρτ. ἐμαραινόμην, [παθ. μέλ. μαρανθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐμαρανθήην, πρκ. μεμάραιμαι καὶ μεμάραιμμαι]. Π α ρ ά γ. μάρανσις, μαρασμός, μαραντικός, ἀμάραντος.

Θέμ. μαραν- (ρίζ. μερ- καὶ καθ' ἑταιροίωσιν καὶ μετάπτωσιν μορ- καὶ μαρ-, ἐξ ὧν τὰ μορ-τός -μορός -βροτός, ἀ-μβρο-τος, ἀ-μβρό-σιος, μαρασμός) καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα j καὶ ἐπέπθεσιν μαρᾶν-j-ω -μαραίνω. Ὁ ἀόρ. ἐκτείνει ἀναπληρωματικῶς τὸ α βραχὺ εἰς α μακρὸν καὶ οὐχὶ η, διότι προηγείται ο. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μαραίνω τι ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὴν πρὸθ. ἀπό. Σινών. σβέννυμι, ἀπόλλυμι, φθίνω. Ἀντίθ. ἀπτω.

μαρτυρέω-ῶ (=δίδω μαρτυρίαν, βεβαιώνω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. μαρτύρημα, μαρτυρητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μάρτυς (αιολ. μάρτυρ), ἐξ οὗ καὶ μαρτυρία. (Ρίζ. μερ- ἢ μαρ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ μέριμα, μερμηρίζω, μερμαίρω, ἔχοντα ἅπαντα τὴν ἔννοιαν τῆς σκέψεως, τῆς ἀνησυχίας, μαρτύρομαι). Θέμ. μαρτυρε-. Σύντ. 1) μὲ δοτ. (μαρτυρῶ τι=βεβαιῶ ὅ,τι λέγει κάποιος). 2) Μὲ αἰτ. ἢ ἐμπρόθ. προσδιор. (μαρτυρῶ τι ἢ μαρτυρῶ περὶ τινος). 3) Μὲ σύστ. ἀντικ. (μαρτυρῶ μαρτυρίαν κλπ.). 4) Μὲ εἰδ. πρὸτ. (μαρτυρῶ ὅτι...). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, πρὸς, κατὰ, διὰ, ἐπί.

μαρτύρομαι (=ἐπικαλοῦμαι μάρτυρα, διαμαρτύρομαι), μέσ. ἀποθ.

μέ ενεργητ. διάθ., πρτ. ἐμαρτυρόμην, μέσ. μέλ. μαρτυροῦμαι, μέσ. ἄορ. ἐμαρτυράμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *μάστως* (περὶ ρίζ. βλ. *μαρτυρέω-ῶ*). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ (μαρτύρομαι τινα ἢ τι). 2) Μὲ εἰδ. πρῶτ. (μαρτύρομαι ὅτι...). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, διά, ἐπί. Ἀπομαρτύρομαι=δυσχυρίζομαι. Ἐπιμαρτύρομαι=ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τινός.

μαστιγώω-ῶ (=μαστιγώνω), πρτ. ἐμαστίγουν, μέλ. μαστιγώσω, ἄορ. ἐμαστίγωσα. Παθ. μαστιγοῦμαι, πρτ. ἐμαστιγούμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) μαστιγώσομαι, παθ. ἄορ. ἐμαστιγώθην, πρκ. μεμαστίγωμαι, ὑπερσ. ἐμεμαστιγώμην. Π α ρ ἄ γ. μαστίγωσις, μαστιγιωτέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *μάστιξ* (ὅπερ πιθ. ἐκ τῆς ρίζης *μασ-* ἐξ ἧς καὶ *μαίωμαι*=ζητῶ καὶ *μα(σ)τεύω*=ἐρευνῶ). Θέμ. *μαστιγο-*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μαστιγῶ τινα). Σινών. τύπτο, παῖω, πατάσσω.

μάττω ἢ μέσσω (=ζυμώνω, σφουγγίζω), πρτ. ἔματτον ἢ ἔμασσον, μέλ. μάξω, ἄορ. ἔμαξα, [πρκ. μέμαχα]. Μέσ. καὶ παθ. μάττομαι ἢ μάσσομαι, πρτ. ἐματτόμην ἢ ἐμασσόμην, μέσ. μέλ. μάξομαι, μέσ. ἄορ. ἐμαξάμην, παθ. ἄορ. α' ἐμάχθην, παθ. ἄορ. β' ἐμάχην, πρκ. μέμαγμα (-ζαι, -κται κλπ.), ὑπερσ. ἐμεμάγμην (-ξο, -κτο κλπ.). Π α ρ ἄ γ. μαγεύς ἢ μάκτης (=ζυμωτής), μάκτρα (=σκάφη διὰ ζύμωμα), μάγμα (=ζυμάρι, πηκτὴ ἀλοιφή), μάκτρον, χειρόμακτρον, μακτὸς (=ζυμωμένος), μάγειρος, ἔμαγεῖον, μάζα.

Θέμ. *μαγ-* (πρβλ. *μαγ-εῖς*) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα *j*, *μάγ-j-ω* -μάττω καὶ *μάσσω*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μάττω τι). Σύνθ. Ἀπομάττω=σφουγγίζω. Σινών. ἀποψῶ, ἀποσμάω-ῶ.

μάχομαι (=συνάπτω μάχην, πολεμῶ, ἀγωνίζομαι, φιλονικῶ), μέσ. ἀποθ. μὲ ενεργ. διάθεςιν, πρτ. ἐμαχόμην, μέσ. μέλ. μαχοῦμαι [καὶ μαχέσομαι ἰων. καὶ μαχήσομαι ποιητ.], μέσ. ἄορ. ἐμαχεσάμην (καὶ ἐμαχησάμην), πρκ. μεμάχημαι, ὑπερσ. ἐμεμαχήμην. Π α ρ ἄ γ. μάχιμος, μαχητής, μαχητικός, ἀμάχητος, μαχητέον.

Θέμ. *μαχ-* (ἐκ τῆς ρίζ. *μαχ-* καὶ τὰ *μάχ-η*, *μάχ-αιρα*, λατ. *mac-io*=σφάζω) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα *e*, *μαγε-*. Τὸ *e* εἰς τὸν μέσ. μέλ. καὶ ἐνίοτε εἰς τὸν μέσ. ἄορ. δὲν ἐκτείνεται εἰς ἠ. Σύντ. 1) Μὲ ἀπλῆν δοτ. (μάχομαι τινα), ἢ μὲ δοτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιор. (μάχομαι τινα περὶ τίνος). 2) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιор. (μάχομαι πρὸς τινα). Τὸ *μάχομαι* μετὰ τίνος ἢ *σύν τι* σημαίνει μάχομαι μὲ κάποιον ὡς σύμμαχος ἐναντίον ἄλλου. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, διά, ἀντί, περί. Τὸ *μάχομαι* διαφέρει τοῦ *πολεμῶ* κατὰ τὴν σημασίαν. *Πολεμῶ* σημαίνει καὶ προετοιμάζομαι διὰ τὴν μάχην, ἐνῶ *μάχομαι* δηλοῖ μόνον τὴν ἐνέργειαν κατὰ τὴν μάχην, ἔχει δηλ. τὸ *πολεμῶ* γενικώτερον σημασίαν.

μεγαληγορέω-ῶ (=λέγω μεγάλα λόγια), πρτ. ἐμεγαληγόρουν, μέλ. μεγαληγορήσω, ἄορ. ἐμεγαληγόρησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *μεγαληγῶρος* (*μέγας*+*ἀγορεύω*). Θέμ. *μεγαληγορε-*. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.).

μεγαλύνω (=κάμνω τι μέγα, μεγαλώνω, ἐγκωμιάζω), πρτ. ἐμεγάλυνον, [ἄορ. ἐμεγάλυνα]. Μέσ. μεγαλύνομαι (=καυχῶμαι), πρτ. ἐμεγαλύνομην, [παθ. ἄορ. ἐμεγαλύνθην].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μέγας προσλήψει τῆς καταλήξε. -νω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βαθύς - βαθύνω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μεγαλύνω τινά ἢ τι). Συνών. αὔξω, ἐπαινῶ.

μεθύσκω (ῶ) (μτβ.=κάμνω κάποιον νὰ μεθύσῃ), πρτ. ἐμέθυσκον, [μέλ. μεθύσω], ἀόρ. ἐμέθυσα. Μέσ. καὶ παθ. μεθύσκομαι καὶ συνηθέστ. μεθύω (ἀμτβ.=εἶμαι μεθυμένος), πρτ. ἐμεθυσκόμην καὶ ἐμέθυον, [παθ. μέλ. μεθυσθήσομαι], παθ. ἀόρ. (ὡς μέσος) ἐμεθύσθην, [πρκ. μεμέθυσαι]. Π α ρ ά γ. μεθυστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. μέθυ (τό), γεν. μέθυος (=οἶνος), προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. σκ, μεθύ-σκ-ω. Πρὸ τῶν καταλήξεων τῶν ἀρχομένων ἀπὸ μ, τ, θ λαμβάνει σ, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ φωνηεντόληκτα (γελῶ, τελῶ κλπ.). Σύντ. Τὸ μτβ. μὲ αἰτ. (μεθύσκω τινά), τὸ μέσ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. οἰνοῦμαι, κραιπαλάω-ῶ. Ἀντιθ. νήρω.

μείγνυμι καὶ **μειγνύω** καὶ **μίγνυμι** καὶ **μίσγω** (=ἀναμειγνύω), πρτ. ἐμείγνυν, ἐμείγνυον καὶ ἔμισγον, μέλ. μείζω, ἀόρ. ἔμειξα, [πρκ. μέμειχα, ὑπερσ. ἐμεμείχην]. Μέσ. καὶ παθ. μείγνυμαι καὶ μίσγομαι, πρτ. ἐμειγνύμην, [μέσ. μέλ. μείζομαι], παθ. μέλ. α' μειχθήσομαι, παθ. μέλ. β' μιγήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐμειξάμην, παθ. ἀόρ. α' (καὶ ὡς μέσ.) ἐμείχθην, παθ. ἀόρ. β' ἐμίγην, πρκ. μεμειγμαι, ὑπερσ. ἐμεμείγμην, τετελ. μέλ. μεμείξομαι. Π α ρ ά γ. μεῖγμα, μεῖζις, μεικτός, μεικτέον, μιγάς, συμμιγής, ἀμιγής.

Θέμ. ἰσχ. μειγ- καὶ ἀσθ. μιγ- καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα νη, μείγ-νυ-μι - μείγνυμι. Ἐκ τοῦ θέμ. μιγ- ὁ παθ. μέλ. β' μιγήσομαι, ὁ παθ. ἀόρ. β' ἐμίγην καὶ τὰ παράγ. μιγάς, ἀμιγής, συμμιγής. Ἐπίσης ἐκ τοῦ θέμ. μιγ- προσλήψει τοῦ προσφύμ. σκ τὸ μίσγω (μίγ-σκ-ω - μίσγω) πρβλ. λατ. misc-eo=ἀναμειγνύω). Σύντ. τὸ ἐνεργ. μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (μειγνύμι τινί τι), τὸ μέσ. καὶ παθ. μὲ δοτ. (μειγνύμαι τινί). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, ἀνά, πρὸς, κατά, ἐπί, ὑπὸ. Συνών. κεράνυμι, φύρω.

μειδιάω-ῶ (=χαμογελῶ), πρτ. ἐμειδίω, μέλ. μειδιάσω, ἀόρ. ἐμειδίασα. Π α ρ ά γ. μειδιάμα, μειδιάσις.

Θέμ. μειδια-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. γελῶ.

μειώω-ῶ (=ἐλαττώνω), πρτ. ἐμείω, μέλ. μειώσω, ἀόρ. ἐμείωσα. Παθ. ἐνεστ. μειοῦμαι, πρτ. ἐμειούμην, παθ. ἀόρ. ἐμειώθην. Π α ρ ά γ. μειώσις, μείωμα, μειωτός, μειωτέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μείων, συγκριτ. τοῦ ἐπιθ. μικρός. (Ριζ. πιθ. μιν-, ὀπόθεν καὶ τὰ μινύθω=μικραίνω, μινυθάδιος=βραχυβίος). Θέμ. μειο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μειῶ τινά ἢ τι). Συνών. ἐλαττώω-ῶ. Ἀντιθ. αὔξω.

μείρομαι (=λαμβάνω μερίδιον, συμμετέχω), ἀποθ. Εὐχρηστα μόνον τὸ γ' ἐν. τοῦ πρκ. εἵμαρται (=εἶναι ὠρισμένον ἀπὸ τὴν μοῖραν, εἶναι γραφτό), τὸ γ' ἐν. τοῦ ὑπερσ. εἵμαρτο καὶ ἡ μτχ. τοῦ πρκ. εἵμαρμένος, -η, -ον. Π α ρ ά γ. μέρος, μερίς, μοῖρα, μόρος (=μοῖρα), μέροςμιος (=πεπρωμένος).

Θέμ. ἀρχ. σμερ-, ἐξ οὗ μετ' ἀποβολὴν τοῦ σ, ἐταιροῖωσιν καὶ μετάπτωσιν: μερ-, μορ-, μαρ-. Ἐκ τοῦ θέμ. μερ- μὲ τὸ πρόσφυμα j καὶ ἐπένησιν ὁ ἐνεστ. μείρομαι (μέρ-j-ομαι). Ὁ πρκ. ἐκ τοῦ ἀρχ. θέμ. σμερ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν σμαρ- (σέ-σμαρ-ται - ἔ-σμαρ-ται - εἵμαρται, μὲ ἀναπληρωμ. ἔκτασιν). Εἰς τοὺς μτχ. καὶ πρκ. μέμαρται. Ὡς οὖς. ἡ εἵμαρμένη=ἡ μοῖρα. Σύντ. Ὁ πρκ. καὶ ὑπερσ. ὡς ἀπρόσ. ἔχουν ὑποκ. ἀπαρ. καὶ συνήθως συνοδεύονται μὲ δοτ. προσωπ. (εἵμαρτό μοι ἀργαλέφ θανάτφ ἄλωναι). Συνών. πεπρωμένον ἐστί, πέπρωται.

μελαινῶ (μτβ.=μαυρίζω κάτι, ἀμτβ.=γίνομαι μαῦρος), πρτ. ἐ-
μελαινῶν, μέλ. μελανῶ. Παθ. μελαινόμεαι, πρτ. ἐμελαινόμεην, παθ. ἀόρ.
ἐμελάνθην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μέλας (θέμ. μελαν-) προσλήψει δὲ τῆς καταλήξεως -ῶ καὶ ἐπεν-
θέσει μελάν-ῶ - μελαινῶ. Κατὰ τοῦτο ἐσχηματίσθησαν μετὰ ταῦτα καὶ πλεῖστα
ἄλλα ῥήματα εἰς -αινω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μελαινῶ τι). Σύνων. τοῦ μτβ.: ἀμαυρώω-
ω, τοῦ ἀμτβ. καὶ τοῦ παθ.: μέλας εἶμι.

μέλει (=ὑπάρχει φροντίς), ἀπρόσ. (γ' ἐν. τοῦ ποιητ. μέλω· οὐδ.
=εἶμαι τὸ ἀντικείμενον φροντίδος ἄλλου· ἐνεργ.=φροντίζω), πρτ. ἔμε-
λε, μέλ. μελήσει, ἀόρ. ἐμέλησε, πρκ. μεμέληκε, ὑπερσ. ἐμεμελήκει.
Π α ρ ἄ γ. μέλησις, μέλημα, μελέτη, μελητέον, ἐπιμελής.

Θέμ. μελ- καὶ μετὰ πρόσφωνα ε, μελε- καὶ (πρὸ συμφώνου) μελη-. (Ρίζ. μελ-
ἀναγομένη εἰς τὴν μερ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ μέριμα, μεριμῶω καὶ μέλλω). Σύντ. τὸ ρ.
ἀπαντᾷ συνήθ. ἀπρόσ. συνοδευόμενον πάντοτε ἀπὸ δοτ. προσωπ. (μέλει μοι=φρον-
τιζῶ, μέλει σοι=φροντίζεις κλπ.). Συνήθ. ἐπίσης δέχεται ἀντικ. κατὰ γεν. (μέλει
μοί τις=φροντίζω διὰ κάτι). Σπν. δέχεται ἀντικ. τελ. ἀπαρ. (μέλει μοι εἶδέναι
ὅπως καλῶς ἔχει), ὡς καὶ ἐμπρόθ. προσδιῶρ. ἐρωτημ. πρότασιν (...ὅτι αὐτῷ μέλοι
ὅπως καλῶς ἔχει), ὡς καὶ ἐμπρόθ. προσδιῶρ. (μέλει μοι περὶ τίνος). Τοῦ προσωπ.
μέλω τὸ μέσον μέλομαι εἰς τὰ συνθ. ἀποθ. ἐπιμέλομαι καὶ μεταμέλομαι, ἃ ἰδέ. Δὲν
πρέπει νὰ συγχέωνται οἱ τύποι τοῦ μέλει καὶ τοῦ μέλλω. Σύνθ. μεταμέλει μοι=
μετανοῶ, ἄνευ πρκ. καὶ ὑπερσ. Σύνων. φροντίζω, ἐπιμέλομαι. Ἀντίθ. ἀμελῶ.

μελετώω (=μελετῶ, φροντίζω, ἀσκοῦμαι), σχηματίζεται ὁ-
μαλῶς. Παράγ. μελέτησις, μελέτημα, μελετητήριον, μελετητός, ἀμε-
λέτητος, μελετητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μελέτη (ὅπερ ἐκ τοῦ μέλει, ὃ ἰδέ). Θέμ. μελετα-. Σύντ. 1) Μὲ γεν.
(μελετῶ βίον, ἔργον κλπ.). 2) Μὲ αἰτ. (μελετῶ τι). 3) μετὰ ἀπαρ. (μελετῶ ἀποθνή-
σκειν). Σύνων. ἐπιμέλομαι, φροντίζω, ἀσκοῦμαι.

μέλλω (=σκοπεύω νὰ πράξω τι, ἀναβάλλω, βραδύνω), πρτ. ἔ-
μελλον καὶ ἤμελλον, μέλ. μελήσω, ἀόρ. ἐμέλλησα καὶ σπν. ἤμέλλησα.
Παθ. μόνον τὸ γ' ἐν. τοῦ ἐνεστ. ὀριστ. μέλλεται (=ἀναβάλλεται), εὐ-
κτ. μέλλοιτο, ἀπαρ. μέλλεσθαι. Π α ρ ἄ γ. μέλλησις, μέλλημα, μελ-
λητής, μελλητικός, μελλητέον.

Θέμ. μελλ-, ἐξ οὗ ὁ ἐνεστ. καὶ πρτ., προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. ε, μελλε-
(καὶ μελλη- πρὸ συμφώνου) ἐξ οὗ ὁ μέλ., ἀόρ. καὶ τὰ παράγωγα (ρίζ. μελ-, βλ.
μέλει). Ἡ δὲ τοῦ ἠ' αὐξήσις εἰς τὸν πρτ. καὶ τὸν ἀόρ., κατ' ἀναλογίαν πρὸς
τὸ ἐθέλω. Σύντ. 1) Ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). 2) Μὲ τελ. ἀπαρ. (μέλλω ποιεῖν τι=σκο-
πεύω νὰ κάμω κάτι, βραδύνω νὰ κάμω κάτι, εἶναι ἐπόμενον νὰ συμβῇ κάτι· πρβλ.
τὸ τοῦ Θουκ. Γ, 20 «...καὶ ἔμελλον οἱ μὲν τινες ἀμαρτήσεσθαι...»=καὶ ἦτο ἐπόμε-
νον μερικῶι μὲν νὰ ἀποτύχουν...). Σύνθ. Ἀντιμέλλω=βραδύνω καὶ ἐγὼ ἐπίσης.
Διαμέλλω=διαρκῶς ἀναβάλλω. Σύνων. βραδύνω, διατρέβω, χρονίζω.

μέμφομαι (=μαλώνω, ψέγω, κατηγορῶ), μέσ. ἀποθ. μετὰ ἐνεργ.
διάθ., πρτ. ἐμεμφόμην, μέσ. μέλ. μέμψομαι, παθ. μέλ. μεμψήσομαι,
μέσ. ἀόρ. ἐμεμψάμην, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) ἐμεμψθην. Π α ρ ἄ γ. μέμ-
ψις, κατάμεμψις, μομφή, μεμπτός, μεμπτέον, μεμψίμοιρος, μεμψι-
μοιρῶ.

Θέμ. μεμφ-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (μέμφομαι τινὰ ἢ τι). 2) Μὲ δοτ. (μέμφομαι
τινι). 3) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. τῆς αἰτίας (μέμφομαι τινά τινος). 4) Μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (μέμ-

φομαί τινί τι). *Σύνθ.* Διαμερόμαι=μαλώνω κάποιον πολύ. Καταμερόμαι=κατηγορώ, παραπονούμαι. *Συνών.* κατηγορώ, αιτιώμαι, ψέγω, λοιδορώ. *Αντίθ.* επαινῶ.

μένω (=μένω, περιμένω), πρτ. ἔμενον, μέλ. μενῶ, ἄορ. ἔμεινα, πρτ. μεμένηκα, ὑπερσ. ἐμεμένηκειν. Π α ρ ἄ γ. μονή (=ἀργοπορία | μοναστήριον ἐκ τοῦ μονή καί τὸ μονάζω), μόνος, μόνιμος, μενετός, μενετός.

Θέμ. μεν- καί μέ τὸ πρόσφμα ε, μενε- καί (πρὸ συμφόνου) μενη-. (Πιθ. ἢ ρίζ. μα-, ποιητ. μάω=ἐπιθυμῶ σφοδρῶς, ἐξ ἧς καί τὰ μένος, μανθάνω, μαίνομαι, μένω, μέ-μνη-μαι, μνήμη, μνήω, λατ. man-er=μένω κλπ.). Ὁ μέλ. μενῶ ἐκ τοῦ μενέσω μετ' ἀποβολήν τοῦ σ. Ὁ ἄορ. ἔμεινα ἐκ τοῦ ἔμεινα-ἔμεινα-ἔμεινα (μέ ἀναπληρ. ἔκτασιν). Εἰς τοὺς ποιητὰς καί μτγν. καί ὁ τύπος μίμνω (κατ' ἔνεστωτ. ἀναδιπλασιασμός: μί-μεν-ω-μίμνω). *Σύντ.* Τὸ ρ. συνήθ. οὐδ. (ἄνευ ἀντικ.). Σπν. μτβ. μέ αἰτ. (μένω τινά ἢ τι=περιμένω κάποιον ἢ κάτι). *Σύνθ.* Μέ τὰς προθ. διά, ἐν, περί, ἀνά, ἀπό, ὑπό, πρὸς κ.ἄ.

μερίζω (=διαίρω σὲ μέρη, μοιράζω), πρτ. ἐμέριζον, μέλ. μεριῶ, ἄορ. ἐμέρισα, πρτ. μεμέρικα, ὑπερσ. ἐμεμερίκειν. Μέσ. καί παθ. μερίζομαι, πρτ. ἐμερίζομην, μέσ. μέλ. μεριοῦμαι, παθ. μέλ. μερισθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐμερισάμην, παθ. ἄορ. ἐμερισθήην, πρτ. μεμερίσμαι, ὑπερσ. ἐμεμερίσμηην. Π α ρ ἄ γ. μέρισμα, μεριστής, μεριστικός, μερισμός, μεριστός, ἀμέριστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μερίς (ὑπερ ἐκ τοῦ μείρομαι, ὁ ἰδέ). Θέμ. μεριδ- καί προσλήφει τῆς καταλήξεως -γω, μεριδ-γω -μερίζω. *Σύντ.* Τὸ ἐνεργητ. μέ αἰτ. (μερίζω τι)· τὸ μέσ. μέ αἰτ. καί ἐμπρόθ. προσδιορ. (μερίζομαι τι πρὸς τινά, μετὰ τίνος κλπ.). *Σύνθ.* Μέ τὰς προθ. ἀπό, διά, κατά, πρὸς. Ἀπομερίζω=ξεχωρίζω. Διαμερίζω=διαμοιράζω, διανέμω. *Συνών.* διαδίδωμι, νέμω.

μεριμνάω-ῶ (=φροντίζω), πρτ. ἐμερίμνων, μέλ. μεριμνήσω, ἄορ. ἐμερίμνησα. Π α ρ ἄ γ. μεριμνητής, μερίμνημα, μεριμνητικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μέριμα (περὶ ρίζ. βλ. μέλει). Θέμ. μεριμνα-. *Σύντ.* Μέ αἰτ. (μεριμνῶ τι) ἢ μέ ἐμπρόθ. προσδιορ. (μεριμνῶ περὶ τίνος). *Συνών.* φροντίζω, μέλει μοι, μελετῶ. *Αντίθ.* ἀμελῶ.

μεταμέλομαι (=μετανοῶ), μέσ. ἀποθ., πρτ. μετεμελόμην, μέλ. μεταμελήσομαι, [παθ. μέλ. μεταμεληθήσομαι, παθ. ἄορ. μετεμελήθηην, πρτ. μεταμεμέλημαι]. Π α ρ ἄ γ. μετάμελος, μεταμέλεια, ἀμεταμέλητος.

Θέμ. μελ- (βλ. μέλει). *Σύντ.* 1) Μέ δοτ. (μεταμέλομαι τινί). 2) Μέ μτχ. (μετεμέλοντο οὐ δεξάμενοι). *Συνών.* μεταγινώσκω.

μεταχειρίζω (=μεταχειρίζομαι, διευθύνω), πρτ. μετεχειρίζον, μέλ. μεταχειριῶ, ἄορ. μεταχείρισα. Συνηθέστερον τὸ μέσ. μεταχειροῖζομαι (με τὴν ἰδίαν σημασίαν με τὸ ἐνεργ.), πρτ. μετεχειριζόμην, μέλ. μεταχειριοῦμαι, ἄορ. μετεχειρισάμην, παθ. ἄορ. μετεχειρισθήην, πρτ. μεταχειρίσμαι, ὑπερσ. μετεχειρίσμηην. Π α ρ ἄ γ. μεταχειρίσις, μεταχειρισμός, εὐμεταχειριστός, μεταχειριστέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ μετὰ χεῖρας ἔχω ἄνευ διαμέσου ὀνόματος, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ εἰς -ίζω ὀδοντικολήκτα (ἐλπίζω κλπ.). *Σύντ.* Ἐνεργητ. καί μέσ. μέ αἰτ. (μεταχειρίζω τι ἢ μεταχειρίζομαι τι). *Συνών.* χρώμαι.

μετεωρίζω (=ὑψώνω, κρατῶ ὑψηλά), πρτ. ἐμετεώριζον, ἄορ.

έμετεώρισα. Μέσ. καὶ παθ. μετεωρίζομαι (=υπερηφανεύομαι, ὑψώνομαι· ὡς ναυτ. ὄρος=εξέρχομαι εἰς τὸ πέλαγος), πρτ. έμετεωρίζομην, παθ. ἄορ. έμετεωρίσθην. Π α ρ ἄ γ. μετεώρισεις, μετεωρισμός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ μετέωρος (μετὰ καὶ αἶρω, ποιητ. αἰέρω) καὶ σχηματίζεται προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μετεωρίζω τι).

μετρέω-ᾶ (=μετρέω, λογαριάζω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. μέτρησις, μέτρημα, μετρητής, μετρητός, μετρητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μέτρον (πιθ. τῆς αὐτῆς ρίζ. με τὰ: μῆν=ὁ μήνας, μῆνη=ἡ σελήνη). Θέμ. μετρε-. Σύντ. Ένεργητ. καὶ μέσ. με αἰτ. (μετρέω τι ἢ μετροῦμαι τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, ἀνά, πρὸς, ἐκ, διά. Τὸ μετρέω λέγεται ἐπὶ συνεχοῦς ποσοῦ, τὸ ἀριθμῶ ἐπὶ κεχωρισμένου.

μετριάζω (=φέρομαι μετρίως), πρτ. έμετρίαζον, μέλ. μετριάσω, ἄορ. έμετρίασα. Π α ρ ἄ γ. μετριάσμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μέτριος (ὅπερ ἐκ τοῦ μέτρον, βλ. μετρέω) προσλήψει τῆς καταλήξ. -αζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δικάζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.).

μηδίζω (=φρονῶ τὰ τῶν Περσῶν, προσχωρῶ εἰς τοὺς ἐχθρούς), καὶ ἄορ. ἐμήδισα. Π α ρ ἄ γ. μηδισμός, μηδιστί.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ Μῆδος προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω.

μηκύνω (=μακρύνω, μακρηγορῶ), πρτ. ἐμήκυνον, μέλ. μηκυνῶ, ἄορ. ἐμήκυνα. Παθ. μηκύνομαι, πρτ. ἐμηκυνόμην, παθ. ἄορ. ἐμηκύνθην. Π α ρ ἄ γ. μήκυνσις, μήκυντικός, μήκυντέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μήκος (ρίζ. μακ-, ἐξ ἧς καὶ μακρός, μακεδνός=ύψηλός, ἴσως καὶ μάκωρ, λατ. mac-to=αὐξάνω), προσλήψει τῆς καταλήξ. -νω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βαθεῖς-βαθύνω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μηκύνω τι). Συναὶν. ἐκτείνω.

μηνύω (=γνωστοποιῶ, φανερώω, ἀναγγέλλω, καταγγέλλω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. μήνυσις, μήνυμα, μηνυτής, μήνυτρον.

Θέμ. μηνυ- (περὶ ρίζ. βλ. μένω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (μηνῶ τινά ἢ τι).

μηχανόμαι-ᾶμαι (=μηχανεύομαι, ἐπινοῶ μὲ πανουργίαν, σχεδιάζω κάτι κακὸν ἐναντίον τινός, κατασκευάζω), μέσ. ἀποθ. με ένεργ. διάθ., πρτ. έμηχανώμην, μέσ. μελ. μηχανήσομαι, μέσ. ἄορ. έμηχανησάμην, [παθ. ἄορ. έμηχανήθην], πρκ. (καὶ ὡς παθ.) μεμηχανήμαι, ὑπερσ. έμεμηχανήμην. Π α ρ ἄ γ. μηχανήμα, μηχανητικός, μηχανητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μηχανῆ (ὅπερ ἐκ τοῦ ποιητ. μήχος, τό,=τρόπος, μέσον). Θέμ. μηχανα-. Σύντ. 1) με αἰτ. (μηχανῶμαι τι). 2) με αἰτ. καὶ δοτ. (μηχανῶμαί τινί τι). 3) με αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδ. (μηχανῶμαί τι ἐπὶ τινί). 4) με αἰτ. καὶ ἄπαρ. (μηχανῶμαί τι ποιῆσαι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, ἀντί, ἐπί, συν, πρὸς. Συναὶν. ἐπινοῶ, ἐξευρίσκω, τεκταίνομαι.

μαιίνω (=μολύνω), πρτ. ἐμιάινον, μέλ. μινῶ, ἄορ. ἐμιάνα, [πρκ. μεμιάγκα, ὑπερσ. έμεμιάγκειν]. Παθ. μαιίνομαι, πρτ. έμιαινόμην, παθ. μέλ. μινθήσομαι, παθ. ἄορ. έμιάνθην, πρκ. μεμιάσμαι, ὑπερσ. έμε-

μιάσμην. Π α ρ ά γ. μίανσις, μιάσμα, ἀμίαντος, μιάστωρ (=μολυσμένος δι' ἐγκλήματος), μιάρως, μαιφόνος (=αίμοχαρής).

Θέμ. μαν- και προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, μάν-j-ω και ἐπενθέσει μαινω. Εἰς τὸν ἀόρ. τὸ α δὲν ἐξετάθη εἰς ἡ ἀλλ' εἰς α μακρὸν διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ι. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μαινῶ τινά ἢ τι). Σύνθ. Καταμαινῶ=καταμολύνω. Συνών. λυμαινόμεαι, χραίνω. Ἀντίθ. καθαίρω.

μικρολογέομαι-οὔμαι (=ἐξετάζω λεπτομερῶς, φέρομαι μικροπρεπῶς), ἀποθ., πρτ. ἐμικρολογούμην, μέλ. μικρολογήσομαι. Π α ρ ά γ. μικρολογητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ μικρολόγος (μικρὸς+λέγω), ἐξ οὗ και μικρολογία. Θέμ. μικρολογε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

μιμέομαι-οὔμαι (=παριστάνω διὰ μιμήσεως, εἰκονίζω), ἀποθ. μεικτόν, πρτ. ἐμιμούμην, μέσ. μέλ. μιμήσομαι, παθ. μέλ. μιμηθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐμιμησάμην, παθ. ἀόρ. ἐμιμήθην (=ἔγινα ἀντικείμενον μιμήσεως), πρκ. μεμίμημαι, ὑπερσ. ἐμεμιμήμην. Π α ρ ά γ. μίμησις, μίμημα, μιμητής, μιμητικός, μιμητός, μιμητέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μίμος, ὁ, (ρίζ. πιθ. μι-, ἥτις ἀνευρίσκεται εἰς τὰ λατ. im-itor=μιμοῦμαι, im-ago=εἰκὼν). Θέμ. μιμε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μιμοῦμαί τινά ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, ἐκ, ἀπό.

μιμνήσκω (=ἐνθυμίζω), εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. πάντοτε σύνθετον: ἀνά, ὑπό, ἐπανα-. Πρτ. ἐμίμησκον, μέλ. μνήσω, ἀόρ. ἔμνησα. Μέσ. και παθ. μιμνήσκομαι (=ἐνθυμοῦμαι), πρτ. ἐμιμνησκόμην, μέσ. μέλ. μνήσομαι, παθ. μέλ. μνησθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐμνησάμην, παθ. ἀόρ. ἐμνήσθην, πρκ. (μὲ σημασ. ἐνεστ.) μέμνημαι (ὑποτ. μεμνημένος ὃ κλπ. και συναθῆστ. μεμνώμαι, μεμνή, μεμνήται κλπ., εὐκτ. μεμνημένος εἶην κλπ. και συναθῆστ. μεμνήμην, μεμνήω, μεμνήτω κλπ. και μεμνώμην, μεμνώω, μεμνώτω κλπ., προστ. μέμνησο, μεμνήσθω κλπ., ἀπαρ. μεμνήσθαι, μτχ. μεμνημένος, -η, -ον), ὑπερσ. (μὲ σημασ. πρτ.) ἐμεμνήμην, τετελ. μέλ. μεμνήσομαι. Π α ρ ά γ. μνήμη, ἀνάμνησις, ὑπόμνησις, μνήμα, μνήμων, μνημονεύω, ἀείμνηστος, ἀνάμνηστος, μνηστέον.

Θέμ. ἀρχ. μεν- (βλ. μένω) και κατά μετάπτωσιν, μετάθῃσιν και ἐντάσιν μαν-, μνα-, μνη-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. ισκ- και ἐνεστ. ἀναδιπλασ. μιμνη-ίσκω-μιμνήσκω. Ὁ πρκ. μέμνημαι εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἔχει πάντοτε σημασ. ἐνεστ. ὁ δὲ ὑπερσ. σημασ. πρτ. Ὁ παθ. μέλ., ὁ παθ. ἀόρ. και τὰ παράγ. εἰς -τος και -τέος λαμβάνουν εἰς τὸ θέμ. σ (ἐμνήσθην, ἀνάμνηστος, μνηστέον), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ φωνηεντόληκτα (γελῶ, τελῶ κλπ.). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ δοτ. και αἰτ. (μιμνήσκω τινί τι). Τὰ σύνθ. ἀνάμνησκω και ὑπομimνήσκω μὲ δύο αἰτ. (ἀνάμimνήσκω τινά τι ἢ ὑπομimνήσκω τινά τι). Τὸ μέσ. 1) μὲ γεν. (μιμνήσκομαι τινος). 2) μὲ κατηγορ. μτχ. (μέμνημαι ἔλθῶν=ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἔχω ἔλθει). 3) μὲ ἀπαρ. (μέμνησθέ μοι μὴ θορυβεῖν). Συνών. μνημονεύω. Ἀντίθ. ἐπιλανθάνομαι, ἀμνημονῶ.

μισέω-ῶ, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. μισητός, μισητέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μῖσος. Θέμ. μισεσ-, ἐξ οὗ μισέω-μισέω-μισῶ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μισῶ τινά ἢ τι). Συνών. (τοῦ παθ.) ἀπεχθάνομαι. Ἀντίθ. φιῶ, ἀγαπῶ.

μισθαργέω-ῶ (=ὑπηρετῶ μὲ μισθόν, μισθοφορῶ), πρτ. ἐμισθάρων, μέλ. μισθαρήσω, ἀόρ. ἐμισθάρησα, πρκ. μεμισθάρηκα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ μισθάρης=μισθωτὸς ἐργάτης (μισθός+ἄρνω-

μαι=λαμβάνω). Θέμ. *μισθαρε-*. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). Σινών. *μισθοφορῶ*.

μισθοδοτέω-ῶ (=πληρώνω μισθόν), πρτ. ἐμισθοδότουν, μέλ. μισθοδοτήσω, ἀόρ. ἐμισθοδότῃσα. [Παθ. μισθοδοτούμαι, πρτ. ἐμισθοδοτούμην, παθ. μέλ. μισθοδοτηθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐμισθοδοτήθην, πρκ. μεμισθοδοτήμαι, ὑπερσ. ἐμεμισθοδοτήμην].

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *μισθοδότης* (μισθός+δίδωμι), ἐξ οὗ καὶ *μισθοδοσία*. Θέμ. *μισθοδοτε-*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μισθοδοτῶ τινα).

μισθοφορέω-ῶ (=εἶμαι μισθοφόρος, λαμβάνω μισθόν), πρτ. ἐμισθοφόρουν, μέλ. μισθοφορήσω, ἀόρ. ἐμισθοφόρῃσα. Παθ. μόνον ὁ ἔνεστ. μισθοφοροῦμαι (=δίδωμαι ἐπὶ μισθῷ ἢ ἐνοικίῳ). Π α ρ ά γ. μισθοφορητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *μισθοφόρος* (μισθός+φέρω), ἐξ οὗ καὶ *μισθοφορία*. Θέμ. *μισθοφορε-*. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (μισθοφορῶ τρεῖς δραχμάς). 2) συνηθέστ. μὲ δοτ. (μισθοφορῶ τι=εἶμαι μισθοφόρος σὲ κάποιον). Περιφρ. μισθὸν φέρω. Σινών. *μισθκρνῶ*.

μισθῶω-ῶ (=δίδω τι ἐπὶ μισθῷ, ἐνοικιάζω εἰς ἄλλον), πρτ. ἐμίσθουν, μέλ. μισθῶσω, ἀόρ. ἐμίσθωσα, πρκ. μεμίσθωκα, ὑπερσ. ἐμεμίσθωκειν. Μέσ. καὶ παθ. μισθοῦμαι (μέσ.=λαμβάνω τι μὲ μισθὸν ἢ ἐνοίκιον ἀπὸ ἄλλον, ἐνοικιάζω παθ.=λαμβάνομαι μὲ μισθόν, ἐνοικιάζομαι), πρτ. ἐμισθούμην, μέσ. μέλ. μισθῶσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐμισθωσάμην, παθ. ἀόρ. ἐμισθώθην, πρκ. μεμίσθωμαι, ὑπερσ. ἐμεμισθώμην. Π α ρ ά γ. μίσθωκα, μίσθωσις, μισθῶσιμος, μισθωτής, μισθωτικός, μισθωτός, ἀμίσθωτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *μισθός*, ἐξ οὗ καὶ τὸ μτγν. *μίσθιος*. Θέμ. *μισθο-*. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (μισθῶ τινα ἢ τι). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (μισθῶ τινά ἢ τί τι). Τὸ μέσ. μὲ αἰτ. (μισθοῦμαι τινα ἢ τι). Σύνθ. *Προμισθῶ*=τοκίζω. *Προμισθοῦμαι*=λαμβάνω κάποιον ὡς μισθωτόν. *Ἀπομισθῶ* καὶ *ἐκμισθῶ*=ἐνοικιάζω, παίρνω κάτι δίδων μισθὸν ἢ ἐνοίκιον. Σινών. ἐκδίδωμι.

μνάομαι-ῶμαι (=ζητῶ γυναῖκα), ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διαθ. συνήθως σύνθ.: *προμνώμαι* (=προξενεύω γυναῖκα), πρτ. προμνώμην, μέλ. προμνήσομαι, ἀόρ. προμνησάμην. Π α ρ ά γ. μνηστήρ, μνηστεύω.

Θέμ. *μνα-* (πιθ. ἐξ ἤρ ρίζ. καὶ τὸ *βανά*=γυνή). Σύντ. Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (προμνώμι τινά ἢ τί τι). Σινών. μνηστεύω.

μνημονεύω (=ἐνθυμοῦμαι, ἀναφέρω), πρτ. ἐμνημόνευον, μέλ. μνημονεύσω, ἀόρ. ἐμνημόνευσα, πρκ. ἐμνημόνευκα, ὑπερσ. ἐμνημονεύκειν. Παθ. μνημονεύομαι (=μένω εἰς τὴν μνήμην), πρτ. ἐμνημονεύόμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. μνημονεύσομαι, παθ. μέλ. μνημονευθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐμνημονεύθην, πρκ. ἐμνημόνευμαι, ὑπερσ. ἐμνημονεύμην. Π α ρ ά γ. μνημόνευμα, μνημονευτός, μνημονευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *μνήμων* (ὅπερ ἐκ τοῦ *μνήσκω*, ὃ ἰδῆ) προσλήφει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *βασιλεύω*. Σύντ. 1) Μὲ γεν. (μνημονεύω τινός). 2) Μὲ αἰτ. (μνημονεύω τινά ἢ τι). 3) Μὲ εἰδ. πρότ. (μνημονεύω ὅτι...). Σινών. μνήσκομαι.

μνησικακέω-ῶ (=εἶμαι μνησικακος, ἐνθυμοῦμαι τὸ κακὸν ποῦ

μοῦ ἔκαμαν), πρτ. ἐμνησικάκουν, μέλ. μνησικακήσω, ἀόρ. ἐμνησικάκησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ μνησικάκος (κακὸν + μμηήσκομαι), ἐξ οὗ καὶ μνησικακία. Θέμ. μνησικακε-. Σύντ. 1) Μὲ γεν. (μνησικακῶ τινος). 2) Μὲ δοτ. (μνησικακῶ τινι). 3) Μὲ γεν. καὶ δοτ. τῆς αἰτίας (μνησικακῶ τινί τινος).

μνηστεύω (ἐπὶ ἀνδρὸς=ζητῶ γυναῖκα εἰς γάμον | ἀρραβωνίζω | ἐπιδιώκω κάτι), πρτ. ἐμνήστευον, μέλ. μνηστεύσω, ἀόρ. ἐμνήστευσα, [πρκ. μεμνήστευκα ἢ πιθανῶτ. ἐμνήστευκα]. Μέσ. μνηστεύομαι (ἐπὶ γυναικὸς=ἀρραβωνίζομαι), πρτ. ἐμνηστεύομην, [παθ. πρκ. μεμνήστευμαι ἢ πιθανῶτ. ἐμνήστευμαι]. Π α ρ ά γ. μνηστεία, μνήστευμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μνηστήρ (ὅπερ ἐκ τοῦ μνάομαι-ῶμαι=ζητῶ γυναῖκα, ὃ ἰδέ), προσλήψει δὲ τῆς καταλήξ. -εω, μνηστηρεύω καὶ κατὰ συγκοπὴν μνηστεύω. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (μνηστεύω γυναῖκα, γάμον κλπ.). 2) Μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (μνηστεύω γυναῖκα λαβεῖν). Συναίν. μνάομαι-ῶμαι.

μολεῖν, μολών, βλ. βλώσχω.

μονόω-ῶ (=ἀπομονώνω τι), [πρτ. ἐμόνου, μέλ. μονώσω, ἀόρ. ἐμόνωσα]. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. συνθήσετ. τὸ παθ. μονόομαι-οὔμαι (=ἀφήνομαι μόνος), πρτ. ἐμονούμην, παθ. μέλ. μονωθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐμονώθη, πρκ. μεμόνωμαι, ὑπερσ. ἐμεμονώμην. Π α ρ ά γ. μόνωσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μόνος (ὅπερ ἐκ τοῦ μένω, ὃ ἰδέ). Θέμ. μορο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μονῶ τινα ἢ τι).

μοχθέω-ῶ (=κοπιᾶζω, ὑποφέρω), πρτ. ἐμόχθουν, μέλ. μοχθήσω, ἀόρ. ἐμόχθησα, [πρκ. μεμόχθηκα]. Π α ρ ά γ. μοχθήτεον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μόχθος. Θέμ. μοχθε-. Σύντ. Μὲ σύστ. ἀντικ. (μοχθῶ μόχθους, πόνους κλπ.). Σύνθ. Ἐκμοχθῶ=κουράζομαι πολύ. Συναίν. πονῶ..

μυέω-ῶ (=εἰσάγω τινὰ εἰς τὰ μυστήρια, κατηχῶ, διδάσκω), πρτ. ἐμύουν, μέλ. μύησω, ἀόρ. ἐμύησα, [πρκ. μεμύηκα, ὑπερσ. ἐμεμύηκειν]. Παθ. μυοῦμαι, πρτ. ἐμυούμην, [παθ. μέλ. μυηθήσομαι], παθ. ἀόρ. ἐμύηθη, πρκ. μεμύημαι, ὑπερσ. ἐμεμύημην. Π α ρ ά γ. μύησις, μύημα, μυητής, ἀμύητος.

Θέμ. μυε- (ρίζ. μυ-, βλ. μύω). Σύντ. ἐνεργητ. καὶ παθ. μὲ αἰτ. (μυῶ τινα καὶ μυοῦμαι τι). Συναίν. διδάσκω, κατηχῶ.

μυθῶμαι-οὔμαι (=λέγω, ὁμιλῶ), ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθ., πρτ. ἐμυθούμην, μέλ. μυθήσομαι, ἀόρ. ἐμυθησάμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μῦθος (ἀρχ.=λόγος, ὁμιλία ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Πινδάρου=πλαστὸς λόγος, πλαστὴ διήγησις). Θέμ. μυθε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μυθοῦμαι τι, ἰδίως συστ. ἀντικ. (μυθοῦμαι μῦθον). Συναίν. λέγω.

μυθολογέω-ῶ (=λέγω μυθώδεις διηγήσεις, ἐπινοῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. μυθολόγημα, μυθολογήτεον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ μυθολόγος (μῦθος+λέγω). Θέμ. μυθολογε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μυθολογῶ τι).

μυσάττομαι (=σιχαίνομαι), ἀποθ. παθ. μὲ ἐνεργ. διάθ., πρτ. ἐμυσάττομην, [παθ. μέλ. ὡς μέσ. μυσαχθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐμυσάχθη]. Π α ρ ά γ. μύσαγμα (=βδέλυγμα), μυσαχτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μύσος, τό, (=ἀκαθαρσία σώματος καὶ ψυχῆς), ἐξ οὗ καὶ μυσσός. Θέμ. μυσσάγ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, μυσάγ-*j*-ομαι - μυσάττωμαι. Σύντ. Μὲ αἰτ. (μυσάττωμαί τινα ἢ τι). Σύνθ. βδελύττωμαι, ἀπεχθάνομαι.

μύττω ἢ μύσσω (=ἐκβάλλω τὴν μύξαν), μόνον ὁ ἐνεστ. (σύνθ.) ἀπομύττω ἢ ἀπομύσσω. Μέσ. ἀπομύττωμαι καὶ ἀπομύσσομαι, πρτ. ἀπεμυττόμενη καὶ ἀπεμυσσόμην, [μέσ. ἄόρ. ἀπεμυξάμην, πρτ. ἀπομύμυκα, ὑπερσ. ἀπεμυμίγμην]. Π α ρ ά γ. ἀπόμυξίς, ἀπομυκτέον.

Θέμ. μυκ- καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα *j*, μύκ-*j*-ω - μύττω ἢ μύσσω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἀπομύττω τι καὶ ἀπομύττωμαί τι).

μύω (=κλείνω τοὺς ὀφθαλμοὺς ἢ τὸ στόμα), πρτ. ἔμυον, [μέλ. μύσω], ἄόρ. ἔμυσα, πρτ. μέμυκα, ὑπερσ. ἐμεμύκειν. Π α ρ ά γ. μύσις (=τὸ κλείνειν τὰ χεῖλη), μύστης, μυστήριον, μύωψ (μύω καὶ ὤψ), μυχός (=τὸ ἐσώτατον μέρος).

Θέμ. μυ- (ἐκ τῆς ρίζ. μυ- παριστανούσης ἔχον γινόμενον διὰ τῶν κλειομένων χειλέων καὶ τὰ μύζω=ψιθυρίζω, μυκῶμαι, μυκῆσθαι, μυξάω-ῶ, ἴσως καὶ τὰ μύμος=ψόγος καὶ ἀμύμων=ἄψογος) καὶ μυσ- (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ φωνηεντόληκτα γελῶ, τελῶ κλπ. τὰ ἔχοντα ἐξ ἀρχῆς σ εἰς τὸ θέμα αὐτῶν). Τὸ *v* βραχὺ μόνον εἰς τὸν ἄόρ. ἔμυσα καὶ τὰ παράγ. μύσις, μύστης, μυχός. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Σύνθ. Καταμύω=κλείνω τοὺς ὀφθαλμοὺς (ἐκ τούτου τὸ μτγν. καμμύω). Συμμύω=κλείνω τὰ χεῖλη ἢ τὰ βλέφαρα.

μωραίνω (ἀμτβ.=εἶμαι μωρός, ἀνοηταίνω· μτβ.=κάμνω τινὰ μωρόν), πρτ. ἐμώραινον, μέλ. μωρανῶ, ἄόρ. ἐμώρανα. Παθ. μωραίνομαι, παθ. ἄόρ. ἐμωράνθη, πρτ. μεμώραμμαι ἢ μεμώρημαι, ὑπερσ. ἐμεμωράμην ἢ ἐμεμωρήμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ μῶρος, ἐξ οὗ καὶ μωρία, προσλήψει τῆς καταλήξ. -αινω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ μελαίνω. Σύντ. Ὡς ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.), ὡς μτβ. μὲ αἰτ. (μωραίνω τινὰ ἢ τι).

N

ναίω (=κατοικῶ), ποιητ., πρτ. ἔναιον, ἄόρ. ἔνασσα. Παθ. ναίνομαι (=κατοικοῦμαι), πρτ. ἐναιόμην, μέλ. νάσσομαι, μέσ. ἄόρ. ἐνασσάμην, παθ. ἄόρ. ἐνάσθη, πρτ. νένασμαι. Π α ρ ά γ. μετανάστης.

Θέμ. νασ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j* καὶ ἀποβολῆ τοῦ σ, νάσ-*j*-ω - ναίω. Σύντ. 1) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. 2) Μὲ σύστ. ἄντικ. (ναίω οἶκον, δῶμα, πόλιν κλπ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπὸ καὶ κατὰ. Σύνθ. οἰκῶ.

ναυαγέω-ῶ (=γίνομαι ναυαγός, ἀποτυγχάνω), πρτ. ἐναυάγουν, μέλ. ναυαγήσω, ἄόρ. ἐναυάγησα, πρτ. νεναυάγηκα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ναυαγός (ναῦς+ἄγνιμι), ἐξ οὗ καὶ ναυαγία (=ἡ συντριβὴ τοῦ πλοίου) καὶ ναυάγιον. Θέμ. ναυαγε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.).

ναυαρχέω-ῶ (=εἶμαι ναύαρχος), καὶ πρτ. ἐναυάρχουν.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ναύαρχος (ναῦς+ἄρχω). Θέμ. ναυαρχε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.).

ναυκρατέω-ῶ (=κυριαρχῶ τῆς θαλάσσης διὰ τῶν πλοίων), πρτ.

ἐναυκράτουν, μέλ. ναυκρατήσω. Παθ. ναυκρατοῦμαι (=νικῶμαι κατὰ θάλασσαν).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ναυκράτης, γεν. -ου (ναῦς+κρατῶ). Θέμ. ναυκρατε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.).

ναυμαχέω-ῶ (=κάμνω ναυμαχίαν), πρτ. ἐναυμάχουν, μέλ. ναυμαχήσω, ἄορ. ἐναυμάχησα, πρκ. νενουμάχηκα, ὑπερσ. ἐνεναυμαχήκειν. Παθ. μόνον ὁ ἄορ. κατεναυμαχήθην (=ἠττήθην εἰς τὴν ναυμαχίαν). Π α ρ ἄ γ. ναυμάχημα, ναυμαχητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ναυμάχος (ναῦς+μάχομαι), ἐξ οὗ καὶ ναυμαχία. Θέμ. ναυμαχε-. Σύνθ. Καταναυμαχῶ=νικῶ εἰς ναυμαχίαν. Διαναυμαχῶ=συγκροτῶ κρίσιμον ναυμαχίαν.

ναυπηγέω-ῶ (=κατασκευάζω πλοῖα), μόνον ὁ ἐνεστ. Τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ ναῦς ποιῶ. Μέσ. ναυπηγοῦμαι (μέσ. διάμεσον=κατασκευάζω πλοῖα διὰ τῶν ναυπηγῶν), πρτ. ἐναυπηγοῦμαι, μέσ. μέλ. ναυπηγήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐναυπηγησάμην, παθ. ἄορ. ἐναυπηγήθην, πρκ. νενουπήγημαι, ὑπερσ. ἐνεναυπηγήμην. Π α ρ ἄ γ. ναυπήγησις, ναυπηγήσιμος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ναυπηγός (ναῦς+πήγνυμι), ἐξ οὗ καὶ ναυπηγία καὶ ναυπήγιον ἢ ναυπηγεῖον. Θέμ. ναυπηγε-. Σύντ. Με αἰτ. συστ. ἀντικ. (ναυπηγῶ ἢ ναυπηγοῦμαι ναῦς).

ναυτίλλομαι (=πλέω εἰς τὴν θάλασσαν), πρτ. ἐναυτιλλόμεν, [ἄορ. ἐναυτιλάμην].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ναυτίλος (=ὀστρακόδερμον δυνάμενον νὰ πλέῃ) ἐξ οὗ καὶ ναυτίλια. Θέμ. ναυτίλ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, ναυτίλ-*j*-ομαι -ναυτίλλομαι. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.). Συνών. πλέω.

νεανιεύομαι (=φέρομαι ὡς νεανίας, κομπάζω), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἐνεανιεύομην, μέσ. μέλ. νεανιεύσομαι, μέσ. ἄορ. ἐνεανιευσάμην, πρκ. νενεανιεύομαι. Π α ρ ἄ γ. νεανιεύμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ νεανίας (ρίζ. πιθ. νεF-, ἐξ ἧς καὶ τὰ γέος, νεοσσός, νεωστί, νεβρός=νεογνὸν ζῶον, λατ. *nov-us, nov-alis*=νέος), προσλήψει τῆς καταλήξε. -ενομαι. Ἐκ τοῦ νεανίας καὶ τὸ νεανίσκος, ἐξ οὗ τὸ ρ. νεανισκεῖσθαι (=εἶμαι νεανίσκος) ἀπαντῶν μόνον εἰς τὸν ἐνεστ. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.). Συνών. ἀλαζονεύομαι, κομπάζω.

νείφω, βλ. **νίφω**.

νέμω (=μοιράζω, ἀπονέμω, κατοικῶ, διοικῶ, βόσκω), πρτ. ἐνεμον, μέλ. νεμῶ, ἄορ. ἐνειμα, πρκ. νενέμηκα, ὑπερσ. ἐνενεμήκειν. Μέσ. καὶ παθ. νέμομαι (μέσ.=μοιράζομαι, καρποῦμαι· παθ.=κατέχομαι, κατοικοῦμαι, βόσκομαι), πρτ. ἐνεμόμην, μέσ. μέλ. νεμοῦμαι, παθ. μέλ. νεμηθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐνειμάμην, παθ. ἄορ. ἐνεμήθην, πρκ. νενέμημαι, ὑπερσ. ἐνενεμήμην. Π α ρ ἄ γ. νέμος (=βοσκότοπος), νέμησις (=διανομή), νεμητός, ἀνεμητός, διανεμητέον, νόμος (=ῥοῆσις, συνήθεια), νομίζω, νομός (=τόπος διὰ βοσκήν), νομάς, νομεύς, νομή, νέμεσις (=ἀπονομή τοῦ ὀφειλομένου, δικαία ὀργή διὰ κάτι ἄδικον) καὶ κύριον ὄνομα Νέμεσις (προσωποποιήσις τῆς θείας ὀργῆς).

Θέμ. *νεμ-* (εις τὰ παράγωγα *νομ-* καθ' ἑταιροίωσιν) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *ε*, *νεμε-* καὶ (πρὸ συμφώνου) *νεμη-*. (Ἐκ τῆς ρίζ. *νεμ-* καὶ τὰ *νομῶμαι*=μοιράζω, λατ. *Num-a* καὶ *Num-itor*=νομοθέτης, *num-erus*=ἀριθμός). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (*νέμω πόλιν, λαὸν*=κυβερνώ...). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (*νέμω τινί τι*). Τὸ μέσ. μὲ αἰτ. (*νέμομαι τι*). Πλέον ἢ μείζον *νέμω*=ἀποδίδω μεγάλην σημασίαν. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, διά, ἐπί, κατά, πρὸς. Ἐπινέμω=διαμοιράζω. Συνών. διαδίδωμι, μερίζω, ἀπολαύω, κερπούμαι, βόσκω.

νεύω (=κάμνω νεῦμα, ἐγκρίνω, βεβαιῶ), πρτ. ἔνευον, μέσ. μέλ. ὧς ἐνεργ. νεύσομαι [καὶ νεύσω ἐπικ.], ἀόρ. ἔνευσα, πρκ. νένευκα, ὑπερσ. ἐνενεύκειν. Π α ρ ά γ. νεῦμα, νεύσις, νευστάζω (θαμιστικόν, ἐξ οὗ τὸ νυστάζω).

Θέμ. *νευ-* (ρίζ. *νευ-* καὶ *νυ-*, πρβλ. *νευστάζω* καὶ *νυστάζω*, *νύσταλος*=νυσταλέος, λατ. *nu-s*=νεύος, *nu-men*=τὸ θεῖον). Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (νεύω τι). 2) μὲ δοτ. (νεύω τινί). 3) μὲ δοτ. καὶ ἀπαρ. (νεύω τινί ποιῆσαι τι). Σύνθ. Ἀνανεύω καὶ ἀπονεύω=ἀρνοῦμαι. Κατανεύω καὶ ἐπινεύω=συγκατανεύω, δέχομαι. Συνών. κλίνω, δέχομαι. Ἀντίθ. ἀρνοῦμαι.

νέω A (=σωρεύω), πρτ. ἔνεον, μέλ. νήσω, ἀόρ. ἔνησα. Παθ. [ἀόρ. ἐνήσθην ἢ ἐνήθην, πρκ. νένημαι ἢ νένησμαι, ὑπερσ. ἐνενήμην ἢ ἐνενήσμηγν]. Π α ρ ά γ. νητός (=συσσωρευμένος).

Θέμ. *νε-*. Τὸ ρ. συναίρεται κατὰ τὰ ζέω, θέω κλπ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (νέω τι). Σύνθ. Περινέω=συσσωρεύω ὁλόγυρα. Ἐπινέω καὶ συννέω=συσσωρεύω. Ἐπιπαρανέω=συσσωρεύω ἀκόμη περισσώτερον.

νέω B (=πλέω, κολυμβῶ), νεῖς, νεῖ κλπ. Πρτ. ἔνεον (ἔνεεις, ἔνει κλπ.), μέσ. μέλ. ὧς ἐνεργ. νεύσομαι καὶ δωρ. νευσοῦμαι, ἀόρ. ἔνευσα, πρκ. νένευκα, ὑπερσ. ἐνενεύκειν. Π α ρ ά γ. νεύσις (=κολύμβημα), νευστήρ (=κολυμβητήρ), νευστέον.

Θέμ. *νε-* καὶ *νευ-*. (Ἡ ρίζ. ἦτο πιθ. *νευ-* ἢ *νυ-*, ὅθεν μέλ. *νευ-*σομαι, *νευ-*σις κλπ.). Ὁ θεματ. χαρακτήρ *ε* συναίρεται μόνον μετὰ τῶν ἀπὸ *ε* ἢ *ει* ἀρχομένων καταλήξεων. Εἰς τὰ παράγ. τὸ θέμ. *νευ-* προσλαμβάνει σ κατ' ἀναλογία πρὸς τὰ φωνηεντόληκτα *γελῶ, τελῶ* κλπ., τὰ ἔχοντα ἐξ ἀρχῆς σ εἰς τὸ θέμα αὐτῶν. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. Διανέω=διέρχομαι κολυμβῶν. Ἐκνέω=ἐξέρχομαι κολυμβῶν. Συνών. πλέω.

νεωτερίζω (=κάμνω νεωτερισμούς, μεταρρυθμίσεις, καινοτομῶ, στασιάζω), πρτ. ἐνεωτερίζον, μέλ. νεωτεριῶ, ἀόρ. ἐνεωτέρισα. Παθ. νεωτερίζομαι, πρτ. ἐνεωτερίζομην, παθ. ἀόρ. ἐνεωτερίσθην. Π α ρ ά γ. νεωτερισμός, νεωτέρισις, νεωτέρισμα, νεωτεριστής, νεωτεριστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ νεώτερος προσλήψει τῆς καταλήξεως *-ίω*, κατ' ἀναλογία πρὸς τὰ δοντικόληκτα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ., ἰδίως συστ. ἀντικ. (νεωτερίζω οὐδέν, μηδὲν κλπ.).

νήφω (=εἶμαι νηφάλιος), μόνον ὁ ἐνεστώς. Τὰ λοιπὰ μτγν.

Θέμ. *νηφ-*. Ἡ ρίζα ἄγνωστος. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

νήω-ῶ (=γνέθω, κλώθω), ὁ ἐνεστ. κλίνεται ὡς ἐξῆς: νῶ, νῆς, νῆ, νῶμεν, νῆτε, νῶσι κλπ., ὡς τὸ ζήω-ζῶ. Πρτ. ἔνων (ἔνης, ἔνη κλπ.), μέλ. νήσω, ἀόρ. ἔνησα. Μέσ. καὶ παθ. νῶμαι (νῆ, νῆται κλπ., ὡς τὸ χράομαι), μέσ. ἀόρ. ἐνησάμην, παθ. ἀόρ. ἐνήθην, [πρκ. νένησμαι]. Π α ρ ά γ. νῆμα, νῆσις (=κλώσιμο), νῆτρον (=ἄδράχιτι, νητός.

Θέμ. νη- (ρίζ. νεφ- εξ ἧς καὶ νεῦρον, νήθω λατ. ne-s=νήθω). Τὸ ρ. συναφρῆται κατὰ τὰ ζῶ, δαμῶ, χροῖμαι κλπ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐνησα στήμονα μακρόν). Τὸ ρ. εἶναι νήω καὶ οὐχὶ νάω ἢ νέω.

νίζω καὶ μτρν. **νίπτω** (=νίπτω τὰς χεῖρας ἢ τοὺς πόδας), πρτ. ἐνίζον, μέλ. νίψω, ἀόρ. ἐνίψα. Μέσ. νίζομαι [καὶ νίπτομαι], πρτ. ἐνίζομαι, μέσ. μέλ. νίψομαι, μέσ. ἀόρ. ἐνίψαμαι, παθ. ἀόρ. ἐνίφθην, πρτ. ἐνίψομαι (νένιψαι, -πται κλπ.), ὑπερσ. ἐνενίμην (-ψο, -πτο κλπ.). Π α ρ ά γ. νιμμός (=κάθαρσις), νίπτρον καὶ νίμμα (=νερὸ διὰ νίψιμο), νίψις, νιπτήρ, χέρνιψ (=νερὸ διὰ νίψιμο τῶν χειρῶν πρὸ τοῦ φαγητοῦ), δυσέκνιπτος (=ποῦ εἶναι δύσκολον νά ξεπλύνῃ κανεῖς), ἀνιπτος.

Θέμ. νη- καὶ νη-. ('Ἡ ρίζ. εἶναι νηβ- ἢ νηπ-, πρβλ. τὸ τῆς κοινῆς νηβ-ομαι, νηπ-τή, νηπ-τρον, χέρο-νιβ-α, αἰτ. τοῦ χέρνιψ' ἕως ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ τὸ λατ. Ner-tunus=Ποσειδῶν). Ἐκ τοῦ θέμ. νη- προσλήφει τοῦ προσφύμ. j, ὁ ἐνεστ. νίζω. 'Ο μτρν. ἐνεστ. νίπτω ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ μέλ. καὶ ἀόρ. (νίψω, ἐνίψα), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ εἰς -πιω (κλέπιω, βλάπτω), ἐκ τοῦ θέμ. νηπ- προσλήφει τοῦ προσφύμ. τ, νηπ-τ-ω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (νίζω ἢ νίπτω τι). Σύνθ. Ἀπονίζω=καθαρίζω. Ἐκ-νίζω=ξεπλύνω. Σινών. λούω, ὅπερ ὁμοῦς λέγεται δι' ὁλόκληρον τὸ σῶμα, καὶ πλύνω (λεγόμενον κυρίως διὰ τὰ ἐνδύματα). Τὸ νίζω λέγεται διὰ τὴν πλύνειν μόνον μέρος τοῦ σώματος (χειρῶν ἢ ποδῶν κυρίως).

νικῶ-ω, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. νικητής, νικητήριος, νικητήριος, νίκημα (=τὸ βραβεῖον διὰ τὴν νίκην), ἀνίκητος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ νίκη. Θέμ. νικα-. Σύντ. 1) Ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.): νικῶ=εἶμαι νικητής. 2) Μὲ αἰτ. (νικῶ τινα), ἰδίως συστ. ἀντικ. (νικῶ νίκη κλπ.). 3) Μὲ δοτ. τοῦ τρόπου (νικῶ μάχην, πυρρῆ κλπ.). Συναθέστ. ὡς παθ. τοῦ νικῶ λαμβάνεται τὸ ἡτ-τῶμαι. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, πρό, ἐκ. Σινών. κρατῶ. Ἀντίθ. ἡττώμαι.

νίφω (ι) ἢ **νείφω** (=χιονίζω), τὸ ἐνεργ. εὐχρηστον εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ὡς ἀπρόσ.: ἐνεστ. νίφει ἢ νείφει (=χιονίζει), πρτ. ἐνιφε ἢ ἐνειφε, μέλ. νίψει ἢ νείψει, ἀόρ. ἐνίψε ἢ ἐνειψε. Παθ. νίφομαι ἢ νείφομαι (=καλύπτομαι ἀπὸ χιόνια) καὶ παθ. ἀόρ. ἐνίφθην ἢ ἐνειφθην. Π α ρ ά γ. νιφάς, νιφετός, νιφάεις, ἀγάννιφος (ἐκ τοῦ ἐπιρ. ἄγαν καὶ τοῦ θέμ. νιφ- τοῦ νίφω=χιονοσκεπής).

Θέμ. νηφ- καὶ νειφ-. Τὰ παράγωγα ἐκ τοῦ θέμ. νηφ- μὲ τὸ ι βραχύ. Σύντ. Τὸ ρ. ἀνευ ἀντικ. Σύνθ. Ἐπινίφει=ἐξακολουθεῖ νά χιονίζῃ. Ὑπονίφει=χιονίζει ὀλίγον.

νοέω-ω (=ἐννοῶ, σκέπτομαι), πρτ. ἐνόουν, μέλ. νοήσω, ἀόρ. ἐνόησα, πρτ. ἐνόησα, πρτ. ἐνόησα, ὑπερσ. ἐνενοήκειν. Μέσ. καὶ παθ. νοοῦμαι, πρτ. ἐνοοῦμαι, μέσ. μέλ. νοήσομαι, παθ. μέλ. νοηθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐνοησάμην, παθ. ἀόρ. ἐνοήθην, παθ. πρτ. ἐνοήσομαι, παθ. ὑπερσ. ἐνενοήμην. Π α ρ ά γ. νόησις, νόημα, νοήμων, νοητός, ἀνόητος (μὲ ἐνεργ. σημασ. =ὁ μὴ ἐννοῶν, μὲ παθ.=ὁ μὴ ἐννοούμενος), νοητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ νόος-νοῦς. ('Ἡ ρίζ. νο- φαίνεται συγγενῆς πρὸς τὴν γνω- τοῦ γνωῶσκω, βλ. καὶ ἀμμιγνοῶ-ω καὶ γιγνώσκω). Θέμ. νοε-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (νοῶ τι). 2) Μὲ ἀπαρ. (νοῶ ποιεῖν...=ἔχω κατὰ νοῦν νά κάμω...). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. μετά, σύν, κατὰ, πρό, ὑπό, ἐπί, παρά. Τὰ ἀπονοοῦμαι=χάνω τὸν νοῦν μου καὶ διανοοῦμαι=σκέπτομαι, εἶναι ἀποθ. 'Ο παθ. ἀόρ. ἀπονοήθην ἔχει ἐνεργ. σημασ. (=ἔχασα τὸν νοῦν μου), ὁ δὲ προνοήθην μέσσην σημασίαν (=ἐφρόντισα διὰ τὸν ἐαυτὸν μου). Οἱ πρτ. ἀπονοήσομαι καὶ προνοήσομαι ἔχουν καὶ ἐνεργητ. σημασίαν. Σινών. σκοπῶ, λογιζομαι, ἐνθυμούμαι.

νομίζω (= παραδέχομαι, ακολουθῶ συνήθειαν, θεωρῶ, πιστεύω, φρονῶ), πρτ. ἐνομίζον, μέλ. νομιῶ, ἄορ. ἐνόμισα, πρκ. νενόμικα, ὑπερσ. ἐννομίκειν. Παθ. νομίζομαι, πρτ. ἐνομίζομην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) νομοῦμαι, παθ. μέλ. νομισθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐνομίσθην, πρκ. νενόμισμαι, ὑπερσ. ἐννομίσμην. Π α ρ ἄ γ. νόμισις, νόμισμα, νομιστὸς, νομιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ νόμος (ὑπερ ἐκ τοῦ νέμω, ὁ ἰδέ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω. Θέμ. ἀναλογ. νομιθ-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (νομίζω τινὰ ἢ τι). 2) Μὲ δύο αἰτ. ὧν ἡ μία κατηγορ. τῆς ἄλλης (νομίζω σε σπουδαῖον). 3) Μὲ εἰδ. ἄπαρ. (νομίζω αἰρήσειν). Τὸ παθ. νομίζομαι λαμβάνεται ὡς συνδυακόν. Σύνων. οἴομαι, δοκῶ, ἠγέομαι-οὔμαι.

νομοθετέω-ῶ (= συντάσσω νόμους), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. νομοθέτησις, νομοθέτημα, νομοθετικός, νομοθεσία.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ νομοθέτης (νόμος+τίθημι). Θέμ. νομοθετε-. Ἐντὶ τοῦ νομοθετῶ οἱ ἄττ. ἔλεγον καὶ νόμον τίθημι (περὶ νομοθέτου), ἀντὶ δὲ τοῦ μέσου νομοθετοῦμαι (=θέτω νόμους διὰ τὸν ἑαυτὸν μου) ἐλέγετο συνηθέστ. νόμον τίθημι (περὶ τῆς ἐλευθέρως πόλεως ἢ ὅποια ἔθετε νόμους πρὸς τὸ συμφέρον τῆς) καὶ ἀντὶ τοῦ παθ. νομοθετοῦμαι (=ἔγω νόμους) ἐλέγετο νόμος τίθεται, ἐτίθεται, τεθῆσεται, ἐτέθη καὶ κεῖται νόμος καὶ οἱ κείμενοι νόμοι. Σύντ. 1) μὲ δοτ. (νομοθετῶ τινι). 2) μὲ ἐμπρόθ. προσδ. (νομοθετῶ περὶ τινος).

νοσέω-ῶ (= ἄσθενῶ), πρτ. ἐνόσουν, μέλ. νοσήσω, ἄορ. ἐνόσησα, πρκ. νενόσηκα, ὑπερσ. ἐνενοσήκειν. Π α ρ ἄ γ. νόσημα, νοσηρός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ νόσος. (Ρίζ. πιθ. νεκ-, ἐξ ἧς καὶ νεκ-ος, νεκ-ρός, λατ. nec-ο=φονεύω, nos-ο=βλάπτω). Θέμ. νοσε-. Σύντ. Τὸ ρ. συνθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.)· σπν. μὲ αἰτ. συστ. ἀντικ. (νοσῶ νόσον). Σύνων. ἀρρωστῶ, ἀσθενῶ, κάμνω. Ἐντὶθ. ὑγιάζω.

νοστήω-ῶ (= ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα), πρτ. ἐνόστουν, μέλ. νοστήσω, ἄορ. ἐνόστησα, πρκ. νενόστηκα. Π α ρ ἄ γ. περινόστησις, ἀπονόστησις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ νόστος (=ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα), ὑπερ ἐκ τοῦ ποιητ. νέομαι (=πορεύομαι). Θέμ. νοστε-. Ἐκ τοῦ νόστος καὶ τὸ ἐπίθ. νόστιμος (=ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἐπάνοδον καὶ μεταφορ.=εὐχάριστος). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. Περινοσῶ=περιφέρωμαι. Ἀπονοσῶ=ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα.

νουθετέω-ῶ (= συμβουλεύω), πρτ. ἐνουθετούν, μέλ. νουθετήσω, ἄορ. ἐνουθετήσα. Παθ. νουθετοῦμαι, πρτ. ἐνουθετοῦμην, παθ. ἄορ. ἐνουθετήθην, [πρκ. νενουθετήμαι]. Π α ρ ἄ γ. νουθεσία, νουθετήμα, νουθετήτης, νουθετητής, νουθετητικός, νουθετητέος, ἀνουθετήτος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ νοῦς+τίθημι ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. νουθετε-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (νουθετῶ τινι). 2) Μὲ δύο αἰτ. (νουθετῶ τινὰ τι). 3) Μὲ αἰτ. καὶ εἰδ. πρότ. (νουθετῶ τινι ὡς...). Σύνων. παρακλεύομαι, παραινῶ, συμβουλεύω.

νυκτερεύω (=πράττω τι ἐν καιρῷ νυκτός), πρτ. ἐνυκτέρευον, μέλ. νυκτερεύσω, ἄορ. ἐνυκτέρευσα. Π α ρ ἄ γ. νυκτερεία (=κυνήγιον τὴν νύκτα, καρτέρι), νυκτέρευμα (=τὸ κατάλυμα κατὰ τὴν νύκτα), νυκτερευτής (=ὁ κυνηγῶν κατὰ τὴν νύκτα).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ νύκτερος=νυκτερινός (ὑπερ ἐκ τοῦ νύξ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Τὸ

σύνθ. διανυκτερεύω=περνῶ ὅλην τὴν νύκτα πράττων κάτι. Συνών. παννυχίζω.
Ἀντίθ. ἡμερεύω, διημερεύω.

νυμφεύω (=δίδω εἰς γάμον γυναῖκα), πρτ. ἐνύμφευον, ἄορ. ἐνύμφευσα. Μέσ. καὶ παθ. νυμφεύομαι (=ὑπανδρεύομαι, ἐπὶ γυναικός), πρτ. ἐνυμφεύομην, μέσ. μέλ. νυμφεύσομαι, μέσ. ἄορ. (καὶ ὡς παθ.) ἐνυμφεύσάμην, παθ. ἄορ. ἐνυμφεύθην. Π α ρ ἄ γ. νύμφευσις, νύμφευμα (=γάμος), νυμφευτής (=παράνυμφος).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ νύμφη (ρίζ. ἢ αὐτὴ μετὰ τὴν τοῦ λατ. nub-o=καλύπτω, ὑπανδρεύομαι, ἐπειδὴ ἡ νύμφη κεκαλυμμένη ὠδηγεῖτο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ), προσλήψει τῆς καταλήξεως. -εω. Σύντ. Μετὰ δοτ. καὶ αἰτ. (νυμφεύω τινὶ παῖδα).

νωμάω-ῶ (=κινῶ, διανέμω, διευθύνω | σκέπτομαι), ποιητ., πρτ. ἐνώμω, μέλ. νωμήσω, ἄορ. ἐνώμησα. Π α ρ ἄ γ. νόμησις (=σκέψις), νωμήτωρ (=ὁ διανέμων).

Θέμ. νωμα- (περὶ ρίζ. βλ. νέμω). Τὸ ρ. εἶναι ἐκτεταμένος τύπος τοῦ νέμω. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (νωμῶ τι). Σύνθ. Ἐπινομῶ=παρατηρῶ | διανέμω.

Ξ

ξάινω (=ξέω, λαναρίζω, κτενίζω), πρτ. ἔξαινον, μέλ. ξανῶ, ἄορ. ἔξηνα. Παθ. ξάινομαι, πρτ. ἐξαινόμην, παθ. ἄορ. ἐξάνθη, πρκ. ἐξάμμαι καὶ ἐξάσμαι. Π α ρ ἄ γ. ξάντης, ξάνσις, ξάσμα ἢ ξάμμα (=μαλλὶ λαναρισμένο).

Θέμ. ξαν- (ἢ ρίζ. συγγενὴς μετὰ τὴν τοῦ ξέω καὶ ξύω) καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα j καὶ ἐπένηςεν ξάν-j-ω - ξάινω. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (ξάινω τι). Σύνθ. Διαξάινω καὶ καταξάινω=ξάινω ἐντελῶς, καταστρέφω, κατακομματιάζω.

ξεναγέω-ῶ (=εἶμαι ἀρχηγὸς μισθοφορικοῦ στρατεύματος | ὀδηγῶ καὶ περιποιῶμαι τοὺς ξένους), πρτ. ἐξενάγου, [μέλ. ξεναγήσω, ἄορ. ἐξενάγησα]. Παθ. ξεναγοῦμαι, πρτ. ἐξεναγοῦμην, παθ. πρκ. ἐξενάγημαι. Π α ρ ἄ γ. ξενάγησις, ξεναγήτης.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ δωρ. τύπου ξεναγός (ξένος+ἄγω), ἐξ οὗ καὶ ξεναγία (=τὸ ἀξίωμα τοῦ ξεναγοῦ). Θέμ. ξεναγε-. Σύντ. 1) Μετὰ γεν., ὅταν σημαίνῃ εἶμαι ἀρχηγὸς μισθοφόρου (ἐξενάγει τοῦ ξενικοῦ). 2) Μετὰ αἰτ., ὅταν σημαίνῃ ὀδηγῶ καὶ περιποιῶμαι ξένους (ξενάγησόν με νέηλον ὄντα). Τὸ παθ. τίθεται καὶ ἀπρὸς: ἐξενάγηταί σοι ἄριστα=τὸ ἔργον σου ὡς ξεναγοῦ ὑπῆρξεν ἄριστον. Συνών. συλλέγω στρατεύμα, ἡγούμαι, ξενίζω.

ξενίζω (ἀμτβ.=εἶμαι ξένος, φέρομαι ὡς ξένος· μτβ.=φιλοξενῶ, ξαφνιάζω), πρτ. ἐξένιζον, μέλ. ξενιῶ, ἄορ. ἐξένισα. Παθ. ξενίζομαι, πρτ. ἐξενιζόμην, παθ. ἄορ. ἐξενίσθη, πρκ. ἐξένισμαι. Π α ρ ἄ γ. ξένισις, ξένισμα, ξενισμός, ξενιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ξένος προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντολόγητα (ἐλλίζω κλπ.). Ἀντὶ τοῦ ξενίζω λέγεται καὶ ξενίσεις ποιοῦμαι, ἀντὶ δὲ τοῦ ξενίζομαι καὶ ξενίας τυγχάνω. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (ξενίζω τινά). Συνών. ξεναγῶ, ξενόομαι-οὔμαι, ἐκπλήττω.

ξενόομαι-οὔμαι (ὡς ἐνεργ.=ὑποδέχομαι ξένον, φιλεῶ· ὡς παθ.

=φιλοξενοῦμαι ὑπό τινος), ἀποθ., πρτ. ἐξενούμην, μέσ. μέλ. ξενώσομαι, παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐξενώθην, πρκ. (μὲ ἐνεργ. σημασ.) ἐξένομα. Π α ρ ἄ γ. ξένωσις (=νεωτερισμός).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ξένος. Θέμ. ξενο-. Σύντ. 1) Μὲ δοτ. (ξενοῦμαι τι=γίνομαι φίλος μὲ κάποιον). 2) Μὲ αἰτ. (ξενοῦμαι τινα=φιλοξενῶ κάποιον). Σύνθ. Ἀποξενοῦμαι=εἶμαι ἐξόριστος | μεταναστεύω. Ἐπιξενοῦμαι=ξενιτεύομαι | εἶμαι στενὸς φίλος τινός. Τὸ ἐνεργ. ξενῶ ποιητ., τὸ δὲ ἀποξενῶ (=ἀποξενώνω) μτγν. Συνών. ξενίζω.

ξέω (=ξύνω, πελεκῶ, ροκανίζω), ζεῖς, ζεῖ κλπ., πρτ. ἔξεον (ἔξεις, ἔξει κλπ.), ἄορ. ἔξεσα. Παθ. ξέομαι, πρτ. ἐξέομην, παθ. ἄορ. ἐξέσθην, πρκ. ἔξεσμαι. Π α ρ ἄ γ. ξεστός, ἄξεστος, ξόανον (=ξύλινον εἶδωλον θεοῦ).

Θέμ. ξε- (ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὰ ξαίω καὶ ξύω). Ὁ χαρακτήρ ε συναρεῖται μόνον μὲ καταλήξεις ἀρχομένης ἀπὸ ε ἢ ει (πρβλ. θέω, πλέω κλπ. ρήμ. εἰς -εω ἔχοντα μονοσύλλαβον θέμα). Τὸ θέμα τοῦ ρ. προσλαμβάνει σ ὅταν προστίθενται καταλήξεις ἀρχόμεναι ἀπὸ θ, μ, τ, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ φωνηεντόληκτα γελῶ, τελῶ κλπ. τὰ ἔχοντα ἐξ ἀρχῆς σ εἰς τὸ θέμα αὐτῶν. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ξέω τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, ἀπό, κατά. Τὸ ξέω λέγεται ἐπὶ ξύλων καὶ λίθων, τὸ δὲ ξύω ἐπὶ τοῦ σώματος. Συνών. γλύφω, ξύω.

ξηραίνω (=ξεραίνω, στεγνώνω), πρτ. ἐξήραινον, [μέλ. ξηρανῶ], ἄορ. ἐξήρανα. Παθ. ξηραίνομαι, πρτ. ἐξηραινόμην, [μέσ. μέλ. ὡς παθ. ξηρανοῦμαι, παθ. μέλ. ξηρανθήσομαι], παθ. ἄορ. ἐξηράνθην, [πρκ. ἐξήρασμαι καὶ ἐξήραμμαι (-νσαι, -νται, -σμεθα ἢ -μμεθα, -νθε, -σμένοι ἢ -μμένοι εἰσί)], ὕπερσ. ἐξηράσμην ἢ ἐξηράμην (-νσο, -ντο κλπ.). Π α ρ ἄ γ. ξήρασις, ξήρασις, ξηραντικός, ξηραντέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ξηρὸς προσλήψει τῆς καταλήξεως -αίνω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ μέλας -μελαίνω. Εἰς τὸν ἄορ. τὸ α δὲν ἐκτείνεται εἰς ἡ ἄλλ' εἰς α μακρόν, διότι προηγείται ρ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ξηραίνω τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπὸ καὶ κατά. Συνών. αὔαινω. Ἀντίθ. ὑγραίνω.

ξύλιζομαι (=μαζεύω ξύλα), ἀποθ., πρτ. ἐξύλιζόμην, [μέσ. ἄορ. ἐξύλισάμην]. Π α ρ ἄ γ. ξυλιστής, ξυλισμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ξύλον (ὅπερ ἴσως ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ ὄλη=δάσος) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζομαι, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντολόγηκτα (ἐλπίζω κλπ.). Τὸ ξυλεύομαι (αδρὺς πεσοῦσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται) μτγν. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.).

ξύρω-ῶ (=ξυρίζω), [πρτ. ἐξύρουν, μέλ. ξυρήσω, ἄορ. ἐξύρησα. Μέσ. καὶ παθ. ξυροῦμαι, πρτ. ἐξυρούμην, μέσ. μέλ. ξυρήσομαι, παθ. μέλ. ξυρηθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐξυρησάμην, πρκ. ἐξύρημαι]. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστος μόνον ὁ ἐνεστώς. Π α ρ ἄ γ. ξύρησις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ξυρόν=ξυράφιον (ὅπερ ἐκ τοῦ ξύω). Θέμ. ξυρε-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ξύρω τινα ἢ τι). 2) Μὲ δύο αἰτ. (ξύρω τινά τι). Τὰ ξυράω καὶ ξυρίζω μτγν.

ξύω (=ξύνω, κάμνω τι μυτερό), πρτ. ἔξυον, ἄορ. ἔξυσα. Μέσ. ξύομαι (=κατασκευάζω τι δι' ἐμαυτόν), πρτ. ἐξύομην, μέσ. ἄορ. ἐξυσάμην, παθ. ἄορ. ἐξύσθην, πρκ. ἔξυσμαι. Π α ρ ἄ γ. ξύσις, ξύσμα, ξύστρα, ξυσμός, ξυρόν, ξυήλη (=ἐργαλεῖον διὰ τὴν ξέσιν τοῦ ξύλου, ξυλοφάγος), ξυστόν (=δούρου), ξυστός.

Θέμ. ξυ- (περὶ ρίζ. βλ. ξέω). Τὸ θέμα τοῦ ρ. προσλαμβάνει σ ὅταν προστίθενται καταλήξεις ἀρχόμεναι ἀπὸ θ, μ, τ, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ φωνηεντόληκτα γελῶ, τελῶ κλπ. τὰ ἔχοντα ἐξ ἀρχῆς σ εἰς τὸ θέμα αὐτῶν. Σύντ. ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (ξύω τι καὶ ξύομαι τι). Σύνθ. Ἀναξύω=καθαρίζω. Ἀποξύω=βγάζω κάτι. Ἐπιξύω=ξύω ἐπάνω σὲ κάτι. Περὶ διαφορᾶς σημασίας ξέω καὶ ξύω, βλ. ξέω. Συ- νών. γλύφω, ξέω.

O

ὀγκόω-ω (=ἐξογκώνω, φουσκώνω), πρτ. ὀγκουν, μέλ. ὀγκώσω, ἄορ. ὀγκωσα. Μέσ. καὶ παθ. ὀγκοῦμαι, μέσ. μέλ. ὀγκώσομαι, μέσ. ἄορ. ὀγκωσάμην, παθ. ἄορ. ὀγκώθη, πρτ. ὀγκωμαι, ὑπερσ. ὀγκώμην. Ἄπαντα ποιητ. καὶ μτρν. Εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. ἀπαντᾷ μόνον ἡ μτρ. τοῦ μέσ. πρτ. ὀγκωμένος (ἐπὶ γένει)=ἐπληρωμένος διὰ τὴν εὐγενῆ καταγωγὴν του. Π α ρ ἄ γ. ὀγκωσις, ὀγκωμα, ὀγκωτός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄγκος. (Ρίζ. πιθ. ἔγκ-, πρβλ. ἀπαρ. ἄορ. β' τοῦ φέρω, ἐν-εγκ-εἶν). Θέμ. ὄγκο-. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. (ὀγκῶ τι). Τὸ μέσον μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (ὀγκοῦμαι ἐπὶ τινι). Σύνθ. Λιτοκῶ καὶ ἐξογκῶ=ἐξογκώνω. Συνών. οἰδέω-ω, ἐπαίρομαι. Ἀντῆθ. συστέλλω.

ὀδεύω (=ὀδοιπορῶ, βαδίζω) καὶ ἄορ. ὠδευσα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὁδός (ἔπερ ἐκ ρίζ. ἑδ- σημαίνουσης πορεύομαι) προσλήπει τῆς καταλήξ. -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ὀδοιπορέω-ω (=περιπατῶ, ὀδεύω), πρτ. ὠδοιπόρουν, μέλ. ὠδοιπορήσω, ἄορ. ὠδοιπόρησα, πρτ. ὠδοιπόρηκα, ὑπερσ. ὠδοιπορήκειν. Παθ. [μόνον πρτ. γ' ἐν. ὠδοιπόρηται].

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὠδοιπόρος ἐξ οὗ καὶ ὠδοιπορία. Θέμ. ὠδοιπορε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. ὀδεύω.

ὀδοποιέω-ω (=κατασκευάζω ἢ ἀνοίγω δρόμον), πρτ. ὠδοποιῶν, μέλ. ὠδοποιήσω, ἄορ. ὠδοποίησα, πρτ. ὠδοποίηκα, ὑπερσ. ὠδοποιήκειν. Μέσ. καὶ παθ. ὠδοποιῶμαι, παθ. πρτ. ὠδοποίημαι, παθ. ὑπερσ. ὠδοποίημην. Π α ρ ἄ γ. ὠδοποίησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὠδοποιός, ἐξ οὗ καὶ ὠδοποιία. Θέμ. ὠδοποιε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. συστ. ἀντικ. (ὠδοποιῶ ὁδόν, ἄβατα κλπ.). Σύνθ. Προσοδοποιῶ=ἐξομαλύνω τὸν δρόμον. Περιφρ. ὁδὸν ποιοῦμαι.

ὀδυνάομαι-ῶμαι (=ἔχω ὀδύνην, ὑποφέρω, πονῶ), ἀποθ., πρτ. ὠδυνώμην, μέσ. μέλ. ὠδυνήσομαι, παθ. μέλ. ὠδυνήθησομαι, παθ. ἄορ. ὠδυνήθη. Π α ρ ἄ γ. ὠδύνημα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὀδύνη. (Ρίζ. πιθ. ἑδ-, πρβλ. ἐσθῶ, μέλ. ἑδ-ομαι καὶ τὸ τοῦ Ὀρατίου: curae edaces=αὶ κατατρόγουσαι φροντίδες τοῦ βίου). Θέμ. ὀδυνα-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Τὸ ἐνεργητ. ὠδυνάω-ω ποιητ.

ὀδύρομαι (=θρηγῶ, κλαίω), μέσ. ἀποθ., πρτ. ὠδυρόμην, μέσ. μέλ. ὠδυροῦμαι, μέσ. ἄορ. ὠδυράμην. Π α ρ ἄ γ. ὠδυρός, ὠδυρμα (=θρηγνός), ὠδύρτης (=ὁ παραπονούμενος), ὠδυρτός (=ἀξιοθρήνητος).

Θέμ. ὠδυρ- (μὲ τὸ υ βραχυ) καὶ προσλήπει τοῦ προσφύμ. j, ὠδύρ-j-ομαι - ὠδύρ-ομαι - ὠδύρ-ομαι (μὲ τὸ υ μακρόν). Πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. ἑδ- (βλ. ὠδυνῶμαι) μὲ ἐπί-

δρασιν τοῦ μύρομαι=θρηνώ. Σύντ. Συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Σπν. μτβ. με αἰτ. (ὀδύρομαι τινα). Σύνθ. Κατοδύρομαι=κλαίω πικρά. Διοδύρομαι=κλαίω πολύ κάποιον. Σπνόν. κλαίω, ὀλοφύρομαι, θρηνώ, θακρῶ.

ὄζω (=μυρίζω εὐχάριστα ἢ δυσάρεστα), πρτ. ὄζων, μέλ. ὄζήσω, ἄόρ. ὄζησα, πρκ. (με σημασ. ἐνεστ.) ὄδωδα, ὑπερσ. (με σημασ. πρτ.) ὄδώδειν. Π α ρ ἄ γ. ὄσμη (ποιητ. ὄδ-μή), εὐώδης, δυσώδης, ὄσμῆρης καὶ ὄσμηρὸς (=πλήρης ὄσμῆς).

Θέμ. ὀδ- (πρβλ. ὀδ-μή, πρκ. ὀδ-ωδ-α, λατ. *od-or*=μυρίζω) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, ὀδ-j-ω - ὄζω. *Ο πρκ. λαμβάνει ἀττ. ἀναδιπλασ. Σύντ. Με γεν. (ὄζω τινός=μυρίζω κάτι). Συχνὰ καὶ ἀπρόσ. ὄζει=ἔρχεται ὄσμη.

οἶγω, βλ. **ἀνοίγω**.

οἶδα (=γνωρίζω), πρκ. (με σημασ. ἐνεστ.) τοῦ ἀχρήστου ρ. εἶω (ὀριστ. οἶδα, οἶσθα, οἶδε, ἴσμεν, ἴστε, ἴσασι, ὑποτ. εἶδῶ, εἶδῆς κλπ., εὐκτ. εἶδειν, εἶδεις κλπ., προστ. ἴσθι, ἴστω κλπ., ἀπαρ. εἶδέναι, μτχ. εἶδώς, -ῖα, -ές), ὑπερσ. (με σημασ. πρτ.) ἤδειν καὶ ἤδη (ἤδει καὶ ἤδεισθα καὶ ἤδησθα, ἤδει καὶ ἤδειν καὶ ἤδη, ἤδειμεν καὶ ἤσμεν, ἤδειτε καὶ ἤστε, ἤδεσαν καὶ ἤσαν), μέλ. εἶδήσω, μέσ. μέλ.(ὡς ἐνεργ.) εἶσομαι. Οἱ λοιποὶ χρόνοι ἐκ τοῦ γινώσκω: ἄόρ. ἔγνωα, πρκ. ἔγνωακα, ὑπερσ. ἐγνώκειν. Π α ρ ἄ γ. εἶδησις, εἶδημων, ἴστωρ (=γνώστης, σοφός), ἱστορία, ἰστέον, εἰδότης (ἐπίρ.=ἐν γίνωσει).

Θέμ. ἰσχ. *Feid-* καὶ ἄσθ. *Fiid-*. (Ρίζ. *Fiid-*, ἐξ ἧς καὶ τὰ εἶδον, ἐπικ. *ἔφιδον*, ἄόρ. τοῦ ὄρω, εἶδος, πρβλ. λατ. *vid-eo*=βλέπω). Ἐκ τοῦ θέμ. *Feid-* δι' ἐταιριώσεως τὸ *Foid-*, ἐξ οὗ οἶδα. *Ο πρτ. λαμβάνει ἰσχυροτέραν αὐξησην (ἢ *Feid-ein*, ἢ-εἶδεν, ἢδεν). *Ο μέλ. εἶδῶ ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ θέμ. *Feid-* προσλήψει τοῦ προσφύμ. *e*, ἐκταθέντος, ὡς πρὸ συμφώνου, εἰς *η*, εἶδη-. Τὰ παραγ. ἴστωρ καὶ ἱστορία δασύνονται, διότι τὸ *F* πάλαιος γίνεται δασεία, ὅταν ἀκολουθῆ *σ* (ἀλλὰ ἰστέον με ψιλόν). Τὸ ἐγὼ οἶδα ἀπαντᾷ συνήθως κατὰ κρᾶσιν: ἐγώδα. Σύντ. 1) Με αἰτ. (οἶδά τι). 2) Σπν. με γεν. (οἶδά τινος=γνωρίζω περὶ τινος). 3) Με τελ. ἀπαρ. (οἶδα ἄρχω=γνωρίζω, εἶμαι ἱκανὸς νὰ ἀρχω). 4) Με κατηγορ. μτχ. εἰς τὸ ὑποκ. ἢ τὸ ἄντικ. (ἤδειν θνητὸν γεγενηκώς - οὐκ ἤδεσαν Κύρον τεληηκότα). 5) Με εἰδ. πρότ. (οἶδα ὅτι...)· συνήθ. τά: οἶδ' ὅτι, εὖ οἶδ' ὅτι τίθενται παρενθετικῶς: ἀκούετε, εὖ οἶδ' ὅτι, καὶ ὑμεῖς... 6) Με πλγ. ἐρωτημ. πρότ. (οὐκ οἶδα, ὅπως ἔχει παιδείας βασιλεύς). Σύνθ. Με τὰς προθ. σύν, κατὰ, πρὸς, διὰ, πρό. Τὰ σύνθετα ἀναβιβάζονται τὸν τόνον μόνον εἰς τὴν ὀριστ. καὶ προστ. τοῦ ἐνεστ.: σύνουδα, κατίσθι κλπ. Σύνουδα=γνωρίζω τὸ καλῶς, ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως (συνείδησις). Κάτοιδα=γνωρίζω καλὰ, νοῦ. Διαφορὰ σημασίας γινώσκω καὶ οἶδα: Γινώσκω=γνωρίζω τὸ ἐκ παρατηρήσεως. Οἶδα=γνωρίζω τὸ κατόπιν σκέψεως καὶ συλλογισμοῦ. Σπνόν. αἰσθάνομαι, γινώσκω, ἐπαίω, ἐπίσταμαι, μαθάνω, γνωρίζω. Ἀντίθ. ἀγνωῶ.

οἰδέω-ῶ (=πρήσκομαι), πρτ. ὤδουν, ἄόρ. ὤδησα, [πρκ. ὤδηκα]. Π α ρ ἄ γ. οἶδησις, οἶδημα (=πρήξιμο), Οἰδίπους (=ὁ ἔχων πρησμένα τὰ πόδια ἐκ τοῦ οἰδῶ καὶ πούς).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οὐσ. τὸ οἶδος (=πρήξιμο). Θέμ. οἶδεσ- ἐξ οὗ οἰδέσ-ω - οἰδέω-ῶ. Σύντ. Τὸ ρ. ἄμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Τὰ οἰδάω καὶ οἰδάω μτγν., τὸ οἰδάω ποιητ. Σύνθ. Ἀνοιδῶ=φουσκῶ, θυμῶ. Ἐξοιδῶ=ἐξογκῶμαι.

οικειόω-ῶ (=ἄμνω τινὰ ἢ τι οικεῖον) καὶ ἄόρ. ὤκειωσα. Μέσ. καὶ παθ. οικειοῦμαι (μέσ.=οικειοποιοῦμαι, παθ.=γίνομαι οικεῖος), πρτ. ὤκειούμην, μέσ. ἄόρ. ὤκειωσάμην, παθ. ἄόρ. ὤκειώθην, πρκ. ὤκειῶμαι. Π α ρ ἄ γ. οἰκείωσις, οἰκείωμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οἰκεῖος (ὅπερ ἐκ τοῦ οἶκος). Θέμ. οἰκειο-. Σύντ. ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (οἰκειῶ τινα ἢ τι καὶ οἰκειοῦμαι τινα ἢ τι). Τὸ παθ. μὲ δοτ. (οἰκειοῦμαι τινα = γίνομαι οἰκεῖος σὲ κάποιον ἢ κάτι). Ἀντίθ. ἄλλοτριῶ.

οικέω-ῶ (μτβ.=κατοικῶ, κυβερνῶ· ἀμτβ. ἐπὶ πόλεων=κατοικοῦμαι, κυβερνῶμαι), πρτ. ῥκουν, μέλ. οἰκήσω, ἄορ. ῥκησα, πρκ. ῥκηκα, ὑπερσ. ῥκήκειν. Παθ. οἰκοῦμαι (=κατοικοῦμαι), πρτ. ῥκούμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. οἰκήσομαι, μέσ. ἄορ. ῥκησάμην, παθ. ἄορ. ῥκήθη, πρκ. ῥκημαι, ὑπερσ. ῥκήμην. Π α ρ ἄ γ. οἰκήσις, οἰκημα, οἰκητήης, οἰκητήριον, οἰκήτωρ, ἀοικήτος, δυσοικήτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οἶκος. Θέμ. οἰκε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (οἰκῶ χώρον, δόμους κλπ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, διά, ἐν, ἐπί, κατά κλπ. Τὸ κατοικῶ δὲν διαφέρει κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ οἰκῶ. Σύνθ. διατρίβω, κυβερνῶ, ἄρω.

οἰκίζω (=ἐγκαθιδρύω, ἐγκαθιστῶ, ἰδρύω ἀποικίαν ἢ συνοικισμόν), πρτ. ῥκίζον, μέλ. οἰκίῶ, ἄορ. ῥκισα, [πρκ. ῥκικα, ὑπερσ. ῥκίκειν]. Μέσ. καὶ παθ. οἰκίζομαι, πρτ. ῥκίζομην, μέσ. μέλ. οἰκιοῦμαι, παθ. μέλ. οἰκισθήσομαι, μέσ. ἄορ. ῥκισάμην, παθ. ἄορ. ῥκίσθη, πρκ. ῥκισμαι, ὑπερσ. ῥκίσμην. Π α ρ ἄ γ. οἰκισίς, κατοικίσις, διοικίσις, οἰκιστής, οἰκισμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οἶκος προσλήπει τῆς καταλήξε. -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω. Θέμ. οἰκιδ-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (οἰκίζω πόλιν, χώρον κλπ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. κατὰ, ἀπό, σύν, ἐν, μετὰ κ.ἄ. Διοικίζω (πόλεις)=διασκορπίζω τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων. Περιφρ. οἰκιστήν τινα ποιοῦμαι, οἰκιστὴς γίνομαι.

οἰκοδομέω-ῶ (=κτίζω οἶκον, κτίζω, κατασκευάζω), πρτ. ῥκοδόμουν, μέλ. οἰκοδομήσω, ἄορ. ῥκοδόμησα, πρκ. ῥκοδόμηκα, ὑπερσ. ῥκοδομήκειν. Μέσ. καὶ παθ. οἰκοδομοῦμαι, πρτ. ῥκοδομοῦμην, παθ. μέλ. οἰκοδομηθήσομαι, μέσ. ἄορ. ῥκοδομησάμην, παθ. ἄορ. ῥκοδομήθη, πρκ. ῥκοδόμημαι, ὑπερσ. ῥκοδομήμην. Π α ρ ἄ γ. οἰκοδόμημα, οἰκοδόμησις, οἰκοδομητικός, οἰκοδομητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ οἰκοδόμος (οἶκος+δέμω=κτίζω) ἐξ οὗ καὶ οἰκοδομία (=οἰκοδόμησις). Θέμ. οἰκοδομε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (οἰκοδομῶ οἰκίαν, ναόν, τεῖχος κλπ.). Σύνθ. Περιοικοδομῶ=κτίζω ὑλόγυρα. Ἀποικοδομῶ=ἀποκλείω διὰ τοίχου, ἀποφράττω. Κατοικοδομῶ=σπαταλῶ χρήματα εἰς οἰκοδομάς. Σύνθ. ἰδρύω, κτίζω.

οἰκονομέω-ῶ (=κυβερνῶ τὸν οἶκον, τακτοποιῶ), πρτ. ῥκονόμουν, μέλ. οἰκονομήσω, ἄορ. ῥκονόμησα, πρκ. ῥκονόμηκα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ οἰκονόμος (οἶκος+νέμω), ἐξ οὗ καὶ οἰκονομία. Θέμ. οἰκονομε-. Σύντ. μὲ αἰτ. (οἰκονομῶ τὴν οἰκίαν, τὸν βίον). Σύνθ. διαχειρίζω, -ομαι, οἰκέω-ῶ.

οἰκουρέω-ῶ (=μένω εἰς τὸ σπίτι), [πρτ. οἰκούρουν]. Π α ρ ἄ γ. οἰκούρημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ οἰκουρός (οἶκος καὶ οὖρος=φρουρός, φύλαξ· τὸ οὖρος ἐκ τῆς ρίζ. For-, ἐξ ἧς καὶ τὰ ὄραω, ὄρα=φροντίς, φρουρός, ἐκ τοῦ προ-ορός, θυρωρός), ἐξ οὗ καὶ οἰκουρία. Ὁ μτγν. πρτ. οἰκούρουν, ἄνευ αὐξήσεως. Θέμ. οἰκουρε-. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

οἰκτίζω (=οικτίρω, εὐσπλαχνίζομαι), πρτ. ῥκτιζον, μέλ. οἰκτιῶ, ἄορ. ῥκτισα. Μέσ. οἰκτιζομαι (μὲ τὴν ἰδίαν σημασ. μὲ τὸ ἐνεργητ.), πρτ. ῥκτιζομην. Π α ρ ἄ γ. οἰκτισμα, οἰκτισμός, ἀνοικτίστως.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οἶκτος (ὅπερ ἐκ τοῦ οἶ, ἐπιφωνήματος ἄλλου, λύπης· ἐκ τοῦ οἶ καὶ τὰ οἶτος=θάνατος, συμφορά, οἶκτρός καὶ οἰκτίρω) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλλίξω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (οἰκτίξω τινά). Σύνθ. Κατοικτίξω=αἰσθάνομαι μεγάλην λύπην διὰ κάποιον. Συναίν. οἰκτίρω.

οικτίρω καὶ οἰκτεῖρω (=λυποῦμαι τινα, εὐσπλαχνίζομαι), πρτ. ῥκτιρον καὶ ῥκτειρον, μέλ. οἰκτιρῶ καὶ οἰκτερῶ, ἄορ. ῥκτιρα καὶ ῥκτειρα. Παθ. οἰκτίρομαι καὶ οἰκτεῖρομαι, πρτ. ῥκτιρόμην καὶ ῥκτειρόμην. Π α ρ ἄ γ. οἰκτιρῶς, οἰκτεῖρων.

Θέμ. οἰκτιρ- (μὲ τὸ ι βραχὺ) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, οἰκτιρ-*j*-ω - οἰκτίρω (αιολ.) - οἰκτίρω (μὲ τὸ ι μακρόν). Διὰ τὴν γραφὴν οἰκτεῖρω λαμβάνεται ὡς θέμ. οἰκτερ- (ἐκ τοῦ μέλ. οἰκτερῶ) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα *j*, οἰκτερ-*j*-ω - οἰκτεῖρω. (Περὶ ρίζ. βλ. οἰκτίξω). Αἱ ἐπιγραφαὶ ἐπικυροῦσι τὴν διὰ τοῦ ι (μακροῦ) γραφὴν. Μτρν. τύπος τοῦ οἰκτίρω τὸ οἰκτεῖρῶ-ῶ, τοῦ ὁποίου ἀπαντῶσιν εἰς τοὺς μτρν. ὁ μέλ. οἰκτεῖρῶ καὶ ὁ ἄορ. ῥκτεῖρῶσα. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (οἰκτίρω τινά). 2) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. τῆς αἰτίας (οἰκτίρω τινά τινας=λυποῦμαι κάποιον γιὰ κάτι). Σύνθ. Κατοικτεῖρω=αἰσθάνομαι μέγαλον οἶκτον διὰ κάποιον. Συναίν. ἐλεῶ, λυποῦμαι, οἰκτίξω. Ἀντίθ. εὐδαιμονίζω, μακαρίζω.

οἰμῶξω (=κλαίω δυνατά, θρηνηῶ), πρτ. ῥμωξον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. οἰμῶξομαι, ἄορ. ῥμωξῶ. Παθ. [ἄορ. ῥμωχθην καὶ πρκ. ῥμωγμαί]. Π α ρ ἄ γ. οἰμωγή, οἰμωγμα, οἰμωκτός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιφωνήματος οἶμοι (πρβλ. γοῦ - γοῖζω). Θέμ. οἰμωγ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, οἰμωγ-*j*-ω - οἰμῶξω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ οὐρανικῶν κτα εἰς -ζω (κραῖζω, στάζω κλπ.). Συναίν. θρηνηῶ, ὀδύρομαι, ὀλοφύρομαι.

οἰνοχοεῶ-ῶ (=κερῶν κρασί), πρτ. οἰνοχόουν καὶ ἐφνοχόουν, μέλ. οἰνοχόησα, ἄορ. οἰνοχόησα καὶ ἐφνοχόησα. Π α ρ ἄ γ. οἰνοχόημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ οἰνοχός (οἶνος+χέω). Θέμ. οἰνοχοε-. Ὁ πρτ. καὶ ὁ ἄορ. ἀνάξητοι καὶ μὲ ἰσχυρότερον συλλαβικὴν ἀύξησιν η (ἠ-Φοινοχόε-ον καὶ κατ' ἀντιμεταχώρησιν, ἐναλλαγὴν δηλ. τοῦ χρόνου τῶν δύο γειτονικῶν φωνηέντων, ἐφνοχόουν). Κατ' ἐνεστῶτα μόνον, ἀπαντᾷ εἰς τοὺς ποιητάς καὶ ἕτερος τύπος τὸ οἰνοχοεῶ. Σύντ. Μὲ δοτ. (οἰνοχόω τινι). Συναίν. ἐργέω, κεράννυμι.

οἰνώω-ῶ (=μεθῶ κάποιον μὲ οἶνον), ἄορ. ῥνωσα. Παθ. οἰνοῦμαι (=**μεθῶ ὁ ἴδιος**), παθ. μέλ. οἰνωθήσομαι, παθ. ἄορ. ῥνώθην, πρκ. ῥνώμαι, ὑπερσ. ῥνώμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οἶνος. Θέμ. οἶνο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (οἰνώω τινα). Σύνθ. Διοινοῦμαι καὶ κατοινοῦμαι=εἶμαι παλὺ μεθυσμένος. Συναίν. μεθύω.

οἶομαι καὶ οἶμαι (=νομίζω, ὑποθέτω), ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθεσιν (οἶομαι ἢ οἶμαι, οἶει, οἶεται, οἶόμεθα, οἶεσθε, οἶονται, ὑποσ. οἶωμαι, οἶη κλπ., εὐκτ. οἶοίμην, οἶοιο κλπ., προστ. οἶου κλπ., ἀπαρ. οἶεσθαι, μτρ. οἶόμενος καὶ σπν. οἶμενος), πρτ. ῥόμην καὶ ῥμην (ῥου, ῥετο, ῥόμεθα καὶ ῥμεθα, ῥεσθε, ῥοντο), μέσ. μέλ. οἶήσομαι, [παθ. μέλ. οἶηθήσομαι=θὰ νομισθῶ], παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ῥήθην (ὑποτ. οἶηθῶ κλπ., εὐκτ. οἶηθῆην κλπ., προστ. οἶήθητι κλπ., ἀπαρ. οἶηθῆναι, μτρ. οἶηθείς, -εῖσα, -έν). Π α ρ ἄ γ. οἶησις, οἶημα, οἶηματίας (=καυχήσιάρης), οἶηθέν.

Θέμ. οἶ- καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα *e*, οἶε- καὶ οἶη- (πρὸ συμφώνου). Τὸ *α'* πρὸς τοῦ ἐνεστ. καὶ πρτ. (οἶμαι καὶ ῥμην, ἐνίοτε ὁμοῦ καὶ τινα ἄλλα πρόσωπα) σχηματίζεται καὶ χωρὶς τὸ θεματικὸν φωνῆεν ο. Τὸ ἐγὼ οἶμαι ἀπαντᾷ συνήθως κατὰ κρᾶ-

σιν: ἐγφῶμαι. Σύντ. με εἰδ. ἀπαρ. (οἶεται εἰδέναι ταῦτα=νομίζει ὅτι γνωρίζει αὐτά). Οἱ τύποι οἶμαι, φῶμην καὶ σπν. καὶ οἱ οἶει, οἶεσθε τίθενται καὶ παρενθετικῶς. Σύνθ. Ἄρτολοῖμαι=ἔχω ἀντίθετον γνώμην. Συναλοῖμαι=ἔχω τὴν ἴδιαν γνώμην. Συναίν. νομίζω, ἡγοῦμαι, δοκῶ, ὑπολαμβάνω.

οἶσω, βλ. φέρω.

οἶχομαι (=ἔχω φύγει, ἔχω ἀποθάνει, χάνομαι), ἐνεστώς μέσ. ἀποθ. με ἐνεργ. ἀμτβ. σημασίαν πρκ., πρτ. (μέ σημ. ὑπερσ. ἢ ἀορ.) φώχόμεν, μέλ. οἶχῃσομαι, πρκ. οἶχωκα ἢ φώχηκα ἢ φώχημαι ἢ οἶχημαι, ὑπερσ. οἶχώκειν ἢ φώχῃκειν ἢ φώχῃμην. Π α ρ ά γ. οἶχητέον.

Θέμ. οἶχ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε, οἶχε- καὶ (πρὸ συμφώνου) οἶχη-. ('Η ρίζ. οἶχ- πιθ. ἐκτεταμένος τύπος τῆς εἰ- ἐξ ἧς τὸ εἶμαι). 'Ο ἐνεστ. ἔχει σημασ. πρκ. ὁ δὲ πρτ. σημασίαν ὑπερσ. ἢ ἀορ. Σύντ. Με κατηγορημ. μτχ. καὶ ἡ μὲν μτχ. ἐξηγείται ὡς ρῆμα τὸ δὲ ρῆμα ὡς ἐπίρ. (ῶχετο ἀπῶν=ἀπῆλθε, ἔφυγε ταχέως, ἀμέσως' βλ. καὶ λαθάνω). Σύνθ. Κατοίχομαι=ἔχω ἀποθάνει. Παροίχομαι καὶ ἐξοίχομαι=ἔχω παρέλθει. Διοίχομαι=ἔχω παρέλθει ἐντελῶς, ἔχω χαθῆ. Σινών. ἀπέροχομαι, φεύγω, ἀποδιδράσσω.

οἰωνίζομαι (=μαντεύω τὸ μέλλον ἀπὸ τὴν πτῆσιν ἢ τοὺς κρωγμούς τῶν πτηνῶν, προλέγω), ἀποθ. με ἐνεργ. διάθεσιν, πρτ. οἰωνίζομεν, [μέσ. μέλ. οἰωνιοῦμαι], μέσ. ἀορ. οἰωνισάμην. Π α ρ ά γ. οἰωνισμα, οἰωνισμός, οἰωνιστής, οἰωνιστήριον (=τόπος ἀπὸ τὸν ὁποῖον παρετήρουν τὴν πτῆσιν τῶν πτηνῶν καὶ ἐμαντεύοντο).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οἰανός (=σαρκοφάγον ὄρνειον, τὸ ὁποῖον πετᾷ ὑψηλά' πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. με τὸς ἰός=βέλος, μετὰ προθεματικοῦ ο) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζομαι, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω. Θέμ. οἰωνιδ-. 'Ο πρτ. καὶ ὁ ἀορ. δὲν λαμβάνουν αὐξήσιν, ἐπειδὴ μετὰ τὸ οἰ ἀκολουθεῖ μακρὸν φωνῆν. Σύντ. 1) με αἰτ. (οἰωνίζομαι τι). 2) με αἰτ. καὶ εἰδ. ἀπαρ. (οἰωνίζομαι τι εἶναι=προλέγω κάτι ὅτι εἶναι...). Σινών. μαντεύομαι, προαισθάνομαι.

ὀκέλλω (μτβ.=ρίπτω τὸ πλοῖον εἰς τὴν ξηράν· ἀμτβ.=πίπτω εἰς τὴν ξηράν), πρτ. ὠκελλον, ἀορ. ὠκειλα.

Θέμ. κελ- (πρβλ. ποιητ. κέλλω=ὀδηγῶ πλοῖον εἰς τὴν ξηράν, λατ. per-cell-o=κατασυντρίβω) καὶ με τὸ πρθ. φωνῆν ο, ὀκελ-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ j, ὀκέλ-j-ω -ὀκέλλω. Σύντ. ὡς μτβ. με αἰτ. (ὀκέλλω τὴν ναῦν).

ὀκνέω-ω (=φοβοῦμαι, βραδύνω, διατάζω), πρτ. ὠκνουν, μέλ. ὀκνήσω, ἀορ. ὠκνησα. Π α ρ ά γ. ὀκνητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄκνος, ὄ, (=ἀμφιβολία, διαταγμός), ἐξ οὗ καὶ ὀκνηρός (=διατάζων, δειλός, ὀκνηρός ὡς καὶ νῦν). Θέμ. ὄκνε-. Σύντ. 1) με αἰτ. (ὀκνῶ τινα). 2) με τελ. ἀπαρ. (ὀκνῶ καλεῖσθαι προδότης). 3) με ἐνδοιαστικὴν πρότασιν (ὀκνῶ μὴ μάταιος ἡμῖν ἢ στρατεία γένηται). 4) με ἐμπρόθ. προσδιορ. (ὀκνῶ περὶ τίνος). Σύνθ. Κατοκνῶ=διατάζω, φοβοῦμαι πολύ. Ἄποκνῶ=ἀποφεύγω κάτι ἀπὸ φόβου. Σινών. δέδοικα, φοβοῦμαι, ὀρρωδῶ. Ἀντίθ. τολμῶ.

ὀλιγαρχέομαι-οὔμαι (=κυβερνῶμαι ὀλιγαρχικῶς), ἀποθ. με παθ. διάθεσιν, πρτ. ὀλιγαρχομένη, παθ. ἀορ. ὀλιγαρχήθη.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὀλίγοι καὶ ἀρχεῖν ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. ὀλιγαρχε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ὀλιγορέω-ω (=ἀμελῶ, ὀλίγον φροντίζω διὰ κάτι, δὲν προσέχω), πρτ. ὀλιγώρουν, μέλ. ὀλιγώρησα, ἀορ. ὀλιγώρησα. Παθ. ὀλιγώρου-

μαι, πρτ. ὀλιγωρούμην, παθ. ἄορ. ὀλιγορήθην, πρκ. ὀλιγορήμαι, ὑπερσ. ὀλιγορήμην. Π α ρ ά γ. ὀλιγορήσεις, ὀλιγορητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὀλίγος (ὀλίγος+ῶα=φροντίς), ἐξ οὗ καὶ ὀλιγοῦρα (=παραμέλησις, ἀφροντισία). Θέμ. ὀλιγορε-. Σύντ. Μὲ γεν. (ὀλιγορῶ τινος =ὀλίγον φροντίζω διὰ κάτι). Σύνθ. Κατολιγορῶ=παραμελῶ ἐντελῶς. Παραολιγορῶ=παραμελῶ ὀλίγον. Σινών. ἀμελῶ, ραθυμῶ.

ὀλισθάνω καὶ **μτγν. ὀλισθαίνω** (=γλιστρῶ), πρτ. ὀλισθανον [καὶ ὀλισθαίνον, μέλ. ὀλισθήσω], ἄορ. α' ὀλισθήσα, ἄορ. β' ὀλισθον, [πρκ. ὀλισθηκα]. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπαντᾷ μόνον ὁ ἔνεστ. Π α ρ ά γ. ὀλισθησεις, ὀλισθημα, ὀλισθηρός, ὀλισθητικός, εὐολισθητός.

Θέμ. ὀλισθ- (ἴσως ἐκ ρίζ. λισ-, πρβλ. λισσός=λεῖτος, μετὰ προθεματ. ο, βλ. καὶ γλίχομαι) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. αν, ὀλισθ-άν-ω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμ-β. (ἄ-νευ ἄντικαι). Σύνθ. Ἀπολισθάνω=ξεφεύγω. Διολισθάνω καὶ μτγν. διολισθαίνω=διαφεύγω, ξεγλιστρῶ. Σινών. διαδύομαι, ὑπεκφεύγω.

ὀλλυμι καὶ **ὀλλύω** (=ἀφανίζω, καταστρέφω), ἀπλοῦν ποιητ. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. πάντοτε σύνθετον μὲ τὰς προθέσεις, ἀπό, διά, ἐξ, ἕναπ-. Ἔνεστ. ἀπόλλυμι καὶ ἀπολλύω, πρτ. ἀπόλλυν καὶ ἀπόλλυον, μέλ. ἀπολῶ (ἀπολεῖς κλπ., κατὰ τὰ εἰς -έω συνηρημ.), ἄορ. ἀπόλεσα, πρκ. ἀπολώλεκα, ὑπερσ. ἀπολωλέκειν, τετελ. μέλ. ἀπολωλεκώς ἔσομαι. Παθ. ἀπόλλυμαι, πρτ. ἀπαλλύμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. ἀπολοῦμαι (ἀπολοῖ, ἀπολεῖται κλπ., κατὰ τὰ εἰς -έω συνηρημ.), μέσ. ἄορ. β' ὡς παθ. ἀπωλόμην (ὑποτ. ἀπόλωμαι κλπ., εὐκτ. ἀπολοίμην, ἀπόλοιο κλπ., προστ. ἀπολοῦ, ἀπολέσθω κλπ., ἀπαρ. ἀπολέσθαι, μτχ. ἀπολόμενος), πρκ. β' ἕνεργ. ὡς παθ. ἀπόλωλα (=ἔχω χαθῆ, εἶμαι χαμένος), ὑπερσ. ἀπωλώλειν. Π α ρ ά γ. ἔλεθρος, ὀλετήρ (θηλ. ὀλέτειρα), ἀπόλεια, πανώλης, ἐξώλης (=ὁ ἐντελῶς χαμένος), προώλης (=ἄξιος νὰ χαθῆ προώρως).

Θέμ. ὀλ- καὶ προσλήψει μὲν τοῦ προσφύμ. νν καὶ ἀφομοίωσει τοῦ ν πρὸς λ (ὀλ-νν-μι -ὀλλυμι) σχηματίζονται ὁ ἔνεστ. καὶ πρτ., προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. ε σχηματίζονται ὁ μέλλων, ὁ πρκ. καὶ ὁ ὑπερσ. (ὀλ-έ-σω -ὀλέω -ὀλῶ, ὀλ-ὠλ-ε-κα). Τὸ ε δὲν ἐκτείνεται εἰς ἡ πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων καταλήξεων (πρβλ. αἰδέομαι-οῦμαι). Ὁ πρκ. καὶ ὑπερσ. λαμβάνουν ἀττ. ἀνοδιπλασ. Σύντ. μὲ αἰτ. (ἀπόλλυμι τινα ἢ τι). Σύνθ. Ἐναπόλλυμαι=χάνομαι εἰς κάποιον τόπον. Διόλλυμι=καταστρέφω τελείως. Ἐξόλλυμι=ἐξολοθρεύω. Προσαπόλλυμι=καταστρέφω προσ-ἔτι. Σινών. ἀφανίζω, φθείρω. Ἀντίθ. σφίζω, κτώμαι.

ὀλοκαυτώ-ω καὶ **ὀλοκαυτέω-ω** (=προσφέρω θυσίαν καίω καὶ ὀλόκληρον τὸ θῦμα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, θυσιάζω), πρτ. ὀλοκαύτου καὶ ἄορ. ὀλοκαύτωσα. Π α ρ ά γ. ὀλοκαύτωμα, ὀλοκαύτωσις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὀλος καὶ καίω ἄνευ διαμεσίου ὀνοματος (τὸ ὀλόκαυτος μτγν.). Θέμ. ὀλοκαυτο- καὶ ὀλοκαυτε-. Ὁ τύπος εἰς -οω εἶναι ὁ ἐπικρατέστερος. Σύντ. μὲ αἰτ. (ὀλοκαυτῶ τι).

ὀλολύζω (=φωνάζω δυνατὰ ἀπὸ χαρὰν ἢ λύπην), πρτ. ὀλόλυζον, μέσ. μέλ. ὡς ἕνεργ. ὀλολύζομαι, ἄορ. ὀλόλυξα. Π α ρ ά γ. ὀλολυγή, ὀλολυγμός, ὀλόλυγμα, ὀλολυγών, -όνος (=ἡ κραυγὴ τοῦ ἄρρενος βιτράχου καὶ μικρὸν ζῶον ὀνομασθὲν οὕτω ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτοῦ).

Θέμ. ὀλολυγ- (ἢ ρίζ. ἡχοποίητος ὀλ- καὶ μὲ ἀναδιπλασιασμὸν ὀλ-ὀλ-, πρβλ.

λατ. *ul-ul-o*=ὀλολύζω) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, ὀλολύγ-*j*-ω - ὀλολύζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ οὐρανικολήκτα εἰς -ζω (κράζω κλπ.). Λέγεται κυρίως ἐπὶ γυναικῶν ἐπικαλουμένων τοὺς θεοὺς. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.). Σύνθ. με τὰς προθ. ἐπί, ἀνά καὶ σὺν.

ὀλοφύρομαι (=θρηγῶ, κλαίω, ὀδύρομαι), μέσ. ἀποθ., πρτ. ὀλοφύρομην, μέσ. μέλ. ὀλοφουρούμαι, μέσ. ἄορ. ὀλοφουράμην, παθ. ἄορ. (ὡς ἐνεργ.) ὀλοφύρθην. Π α ρ ἄ γ. ὀλόφουρις, ὀλοφυρμός.

Θέμ. ὀλοφυρ- (με τὸ ν βραχὺ) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, ὀλοφύρ-*j*-ομαι - ὀλοφύρομαι - ὀλοφύρομαι (με τὸ ν μακρόν). Σύντ. 1) ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.). 2) μτβ. με αἰτ. (ὀλοφύρομαι τινα=κλαίω κάποιον) ἢ δοτ. (ὀλοφύρομαι τι=κλαίω διὰ κάτι). 3) με μτχ. (ὀλοφύροντο τριηραρχοῦντες). Σύνθ. Ἀπολοφύρομαι εἰς τὸν ἐνεστ.=θρηγῶ μεγαλοφώνως· εἰς τοὺς παρωχημένους χρόνους=παύομαι ὀλοφύρομενος. Κατολοφύρομαι καὶ ἀνολοφύρομαι=κλαίω πικρῶς διὰ κάτι. Σύνθ. ὀδύρομαι, θρηγῶ, κλαίω, δακρύω.

ὀμαλίζω (=κάμνω τι ὀμαλόν), [μέλ. ὀμακλιῶ, ἄορ. ὀμάλισσα]. Παθ., μέσ. μέλ. ὡς παθ. ὀμαλιούμαι, [παθ. μέλ. ὀμακλισθήσομαι, παθ. ἄορ. ὀμακλίσθην], πρκ. ὀμάλισμα. Π α ρ ἄ γ. ὀμακλισμός, ὀμακλιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὀμαλός (ἄπερ ἐκ τῆς ρίζ. ἄμ- ἢ ὄμ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ ὀμός=κοινός, ἄμα, ὄμοῦ, ὀμοίως, λατ. *sim-ilis*=ὄμοιος) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντικολήκτα. Σύντ. Με αἰτ. (ὀμαλίζω τὴν γῆν). Σύνθ. ὀμαλύνω.

ὀμαλύνω (=κάμνω τι ὀμαλόν), πρτ. ὀμάλυνον, ἄορ. ὀμάλυνα. Παθ. ἄορ. ὀμαλύνθην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὀμαλός (βλ. ὀμαλίζω) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ινω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βαθύνω. Σύντ. με αἰτ. (ὀμαλύνω τι). Σύνθ. ὀμαλίξω.

ὀμαρτέω-ῶ (=συναντῶ, ἀκολουθῶ, συνοδεύω), ποιητ. καὶ ἰων., πρτ. ὀμάρτουν, μέλ. ὀμαρτήσω, ἄορ. α' ὀμάρτησα, ἄορ. β' ὀμαρτον.

Θέμ. ὀμαρτε-. (Ἐκ τοῦ ἐπιρ. ὄμοῦ καὶ τῆς ρίζ. ἄρ- ἐξ ἧς καὶ τὰ: ἀραρίσκω=συνδέω, ἀρετὴ κ.ἄ. Βλ. καὶ ἀρέσκω). Σύντ. με δοτ. (ὀμαρτῶ τι). Σύνθ. Συμπαρ-ομαρτῶ=ἀκολουθῶ, συνοδεύω. Σύνθ. ἐπομαι, ἐντογχεῖω.

ὀμιλέω-ῶ (=συναναστρέφομαι, πλησιάζω τινά), πρτ. ὀμίλου, μέλ. ὀμιλήσω, ἄορ. ὀμίλησα, πρκ. ὀμίλημα, ὕπερσ. ὀμιλήκειν. Π α ρ ἄ γ. ὀμιλητής, ὀμιλημα, ὀμιλητικός, ἀνομίλητος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὄμιλος (ὄμός=κοινός καὶ ἴλη=πλήθος), ἐξ οὗ καὶ ὀμιλία (=συναναστροφή). Θέμ. ὀμιλε-. Ἡ σημασία συνδιαλέγομαι, τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ ρῆμα εἰς τὴν νεωτέρην ἑλληνικὴν, δὲν ἀπαντᾷ εἰς τοὺς παλαιούς. Σύντ. 1) με δοτ. (ὀμιλῶ τινα=συναναστρέφομαι με κάποιον). 2) με ἐπιρρημ. ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ. Σύνθ. Ἐξομιλῶ=συναναστρέφομαι. Προσομιλῶ=συνομιλῶ. Σύνθ. σύνειμι, συγγίγνομαι.

ὄμνημι καὶ ὄμνύω (=ὀρκίζομαι), πρτ. ὄμνην καὶ ὄμνησον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. ὄμνῶμαι (ὄμει, ὄμειται κλπ., κατὰ τὰ εἰς -έω συνηρημ.), ἄορ. ὄμωσα, πρκ. ὄμώμοκα, ὕπερσ. ὄμωμόκειν, τετελ. μέλ. ὄμωμοκῶς ἔσομαι. Μέσ. καὶ παθ. ὄμνημαι, πρτ. ὄμνήμην, παθ. μέλ. ὄμωσθήσομαι, μέσ. ἄορ. ὄμωσάμην, παθ. ἄορ. ὄμωσθην καὶ ὄμωσθη, πρκ. ὄμωμόσομαι (με εὐχρηστα μόνον τὸ γ' ἐν. ὄμωμοται καὶ ὄμωμοσται, τὸ γ' πληθ. ὄμωμόνται καὶ τὴν μτχ. ὄμωμοσμένους). Π α ρ ἄ γ. συνωμότης (ἐξ οὗ συνωμοσία), ἀντωμοσία, ἀνώμοτος, ξυνώμοτον, τό, (=ἐνωρκος συμμαχία).

Θέμ. ὁμ- και προσλήψει μὲν τοῦ προσφύμ. νν, ὁμνυ-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. ο, ὁμο-. Ὁ χαρακτήρ ο τοῦ θέμ. ὁμο- δὲν ἐκτείνεται εἰς ω πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων καταλήξεων, ὅπως καὶ ὁ χαρακτήρ ο τοῦ ἁρώω-ω. Ὁ μέλ. ὁμοῦμαι (ἐκ τοῦ ὁμόσομαι - ὁμόομαι) δὲν κλίνεται, ὡς ἔδει, κατὰ τὰ εἰς -ωω συνηρ., ἀλλὰ κατὰ τὰ εἰς -εω, ἀφομοιωθεὶς πρὸς τοὺς ἄλλους συνηρημ. μέλλοντας. Ὁ πρκ. καὶ ὑπερσ. λαμβάνουν ἀπτ. ἀναδιπλασ. Τὸ ρ. προσλαμβάνει σ κατὰ τὰ φωνηεντόληχτα (τελιῶ κλπ.) μόνον εἰς τοὺς παθ. χρόνους οὐχὶ δὲ εἰς τὰ παράγωγα. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (ὁμνυμι θεοῦς=ὀρκίζομαι εἰς τοὺς θεοὺς). 2) σπν. μὲ δοτ. (ὁμνυμί τινι). 3) μὲ δοτ. καὶ αἰτ. συστ. ἀντικ. (ὁμῶσόν μοι ὀρκον). 4) μὲ ἀπαρ. μέλ. (ὁμνυμι ποιήσῃσι τι). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀπό, ἐπί, σύν, ἐκ, πρὸ. Ἐπόμνυμι καὶ ἐξὀμνυμι=ἄρνοῦμαι μὲ ὀρκον καὶ ἀντιθέτως=ὀπόσχομαι μὲ ὀρκον. Ἐπόμνυμι=ὀρκίζομαι εἰς τι.

ὁμοίω-ω (=κάμνω τι ὅμοιον), πρτ. ὁμοίουν, μέλ. ὁμοιώσω, ἄορ. ὁμοίωσα. Μέσ. καὶ παθ. ὁμοιοῦμαι, πρτ. ὁμοιοῦμην, [μέσ. μέλ. ὁμοιῶσομαι ἰων.], παθ. μέλ. ὁμοιωθήσομαι, παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ὁμοιῶθην, πρκ. ὁμοίωμαι, ὑπερσ. ὁμοιῶμην. Π α ρ ά γ. ὁμοίωσις, ὁμοίωμα, ἀνομοίωσις, ἐξομοίωσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὁμοῖος ἢ ὁμοιος (ἔπερ ἐκ τοῦ ὁμός=κοινός· βλ. ὁμαλίζω). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (ὁμοιῶ τινά τινι)· τὸ μέσ. μὲ δοτ. (ὁμοιοῦμαι τινι). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἐκ, πρὸς, ἀνά, ἀπό. Σπνών. παραβάλλω, ἐξισῶ.

ὁμολογέω-ω (=λέγω τὰ ἴδια μὲ ἄλλον, συμφωνῶ, παραδέχομαι, ὑπόσχομαι), πρτ. ὁμολόγουν, μέλ. ὁμολογήσω, ἄορ. ὁμολόγησα, πρκ. ὁμολόγηκα, ὑπερσ. ὁμολογήκειν καὶ ὁμολογηκῶς ἦν. Μέσ. καὶ παθ. ὁμολογοῦμαι, πρτ. ὁμολογούμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. ὁμολογήσομαι, μέσ. ἄορ. ὁμολογησάμην, παθ. ἄορ. ὁμολογήθην, πρκ. ὁμολόγημαι, ὑπερσ. ὁμολογήμην. Π α ρ ά γ. ὁμολογητής, ὁμολόγησις, ὁμολόγημα, ὁμολογητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὁμῶλος (ὁμοῦ+λέγω)=ὀ συμφωνῶν, ἐξ οὗ καὶ ὁμολογία=συμφωνία, ὁμοφωνία. Θέμ. ὁμολογε-. Τὸ μέσον ἔχει ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν σημασίαν μὲ τὸ ἐνεργητ. Σύντ. Ἐνεργ. καὶ μέσ. 1) μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (ὁμολογῶ ἢ ὁμολογοῦμαι τινί τι). 2) μόνον μὲ δοτ. (ὁμολογῶ ἢ ὁμολογοῦμαι σοι). 3) μὲ εἰδ. ἀπαρ. (ὁμολογῶ ἢ ὁμολογοῦμαι οὐκ εἰδέναι). 4) τίθεται ἀπολ.: ὁμολογεῖται=θεωρεῖται ὡς ἀληθές. Τὰ ὁμολογούμενα, τὰ ὁμολογημένα=ἐκεῖνα τὰ ὅποια παρεδέχθη κανεῖς. Σύνθ. μὲ τὰς προθ. σύν, πρὸς, διὰ, κατὰ, ἀνά. Σπνών. σύμφημι, συντίθεμαι τινι. Ἀντίθ. ἄρνοῦμαι, ἀπόφημι.

ὁμονοέω-ω (=ἔχω τὰ αὐτὰ φρονήματα, συμφωνῶ), πρτ. ὁμονόουν, μέλ. ὁμονοήσω, ἄορ. ὁμονόησα. Π α ρ ά γ. ὁμονοητικός, ὁμονοητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὁμόνοος, συνηρημ. ὁμόνοος (ὁμοῦ+νόος - νοῦς), ἐξ οὗ καὶ ὁμόνοια. Θέμ. ὁμονοε-. Σύντ. Μὲ δοτ. (ὁμονοῶ τινι). Σπνών. ὁμολογῶ. Ἀντίθ. στασιάζω.

ὁμοῦμαι, ὁμῶμοκα, βλ. ὀμνυμι.

ὀνειδίζω (=ἐλέγχω, ἐπιτιμῶ, ὑβρίζω), πρτ. ὀνειδίζον, μέλ. ὀνειδιῶ, ἄορ. ὀνειδισα, πρκ. ὀνειδισκα, ὑπερσ. ὀνειδίσκειν. Παθ. ὀνειδίζομαι, [μέσ. μέλ. ὀνειδισομαι, παθ. ἄορ. ὀνειδίσθην]. Π α ρ ά γ. ὀνειδισμα, ὀνειδισμός, ὀνειδιστής, ἐπονειδιστος, ὀνειδιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὀνειδος (ρίζ. πιθ. νιδ- μετὰ προθεματ. ο) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ιζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω. Θέμ. ὀνειδιδ-. Σύντ. 1) μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (ὀνειδισαί μοι πρῶτον ἀνάην). 2) μὲ δοτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορ. (ὀνειδίζω τινί περι

τινος, εἰς τι κλπ.). 3) με αἰτ. (ὄνειδιζω τινά). Σύνθ. Ἐπονειδίω και ἔξονειδίω= ἐπιπλήττω πολύ. Σύνων. μέφομαι, κατηγορώ, ψέγω.

όνινημι (=ὠφελῶ). Τοῦ ἔνεστ. ἀπαντοῦν μόνον οἱ τύποι: ὄνινημι, ὄνινης, ὄνινησι, ὄνιναμεν, ὄνινατε, ὄνινασι, ὑποτ., εὐκτ. και προστ. ἔλλείπουν, ἀπαρ. ὄνιναίμαι, μτχ. μόνον ἄρσ. ὄνινας και θηλ. ὄνινασσα. Πρτ. ἔλλείπει και ἀντ' αὐτοῦ παραλαμβάνεται ὁ πρτ. τοῦ ὠφελῶ ὠφέλουν, μέλ. ὄνησω, ἄορ. ὄνησα, πρκ. και ὑπερσ. ἐκ τοῦ ὠφελῶ-ῶ. Μέσ. ὄνιναίμαι (ὄνινασαι, ὄνιναται κλπ., ὑποτ. ὄνιναίμαι κλπ., εὐκτ. ὄνιναίμην, -αῖο, -αῖτο κλπ., προστ. ὄνινασο κλπ., ἀπαρ. ὄνινασθαι, μτχ. ὄνιναίμενος), πρτ. ὄνιναίμην (ὄνινασο κλπ.), μέσ. μέλ. ὄνησομαι, μέσ. ἄορ. β' ὄνημην και ὄναίμην (ὑποτ. ἔλλείπει, εὐκτ. ὄναίμην, ὄναιο, ὄναιο κλπ., προστ. ὄνησο κλπ., ἀπαρ. ὄνασθαι, μτχ. ὄνήμενος), παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ὄνηθήην. Π α ρ ἄ γ. ὄνησις, ὄνησιμος (=ὠφέλιμος), ἄνόνητος (με ἔνεργ. σημ.= ἀνωφελής· με παθ. σημ.= ὁ μὴ ὠφελούμενος), ὄνητός (=ὠφέλιμος).

Θέμ. Ισχ. νη- και ἄσθ. να- και με ἔνεστ. ἀναδιπλασ. και προθεματ. ο, ὀ-νι-νη-μι και ὀ-νι-να-ίμαι. Τὸ ρ. εἰς τε τὴν ἔνεργητ. και τὴν μέσ. φωνὴν εἰς τὸν ἔνεστ. και πρτ. εἰς ὅλας τὰς ἐγκλίσεις κλίνεται και τονίζεται κατὰ τὸ ἴσθημι - ἴσταμαι (ὡς και τὰ πίμπλημι και πίμπρημι) και δὲν ἀποκλίνει τοῦτου ὡς ἀποκλίνουσι τὰ ἀγαμαι, δύναμαι, ἐπίσταμαι, κρέμαμαι και ἐπιρῶμαι, ἢ ἰδέ. Μόνον ὁ μέσ. ἄορ. β' τονίζεται κατὰ τὰ βαρύτερα (ὄναιο, ὄναιο). Σύντ. Τὸ ἔνεργ. με αἰτ. (ὄνινημί τινά) και σπν. με δοτ. (ᾗ τὸ δίκαιον ὄνινησι)· τὸ μέσ. συνήθ. με γεν. (ὄνιναίμαι τινος) και σπν. με μτχ. (ὄνιναίμαι ἀκούων). Συνήθεις φράσεις ἐπὶ διαμαρτυριῶν, εὐχῶν κλπ.: θναίω= εὐτύχει και με γεν.: θναίω φρονῶν=νά χαρῆς τὸν νοῦν σου· μὴ πῦν θναίμην, ἀλλ'... ὀλοίμην=νά μὴ χαρῶ τὴν ζωὴν μου ἀλλὰ... νά ἀποθάνω κλπ. Σύνων. ὠφελῶ, λυσιτελεῶ. Ἀντίθ. βλάπτω, λυμαίνομαι.

ὄνομάζω, πρτ. ὄνόμαζον, μέλ. ὄνομάσω, ἄορ. ὄνόμασα, πρκ. ὄνόμακα, ὑπερσ. ὄνομάκειν. Μέσ. και παθ. ὄνομάζομαι, πρτ. ὄνομαζόμεν, παθ. μέλ. ὄνομασθήσομαι, παθ. ἄορ. ὄνομάσθη, πρκ. ὄνόμασμαι, ὑπερσ. ὄνομάσμη. Π α ρ ἄ γ. ὄνομασία, ὄνομασί, ὄνομαστικός, ὄνομαστός, ὄνομαστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄνομα (ὅπερ ἐκ τῆς ρίζ. νο-, βλ. γιγνώσκω, μετὰ προθεμ. ο, ὄνομα· πρβλ. λατ. no-men), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορά - ἀγοράζω. Σύντ. 1) Με δύο αἰτ. (ὄνομάζω τινά τι). 2) Με ἀπλήν αἰτ. (ὄνομάζω τινά ἢ τι). Τὸ παθητ. ὄνομάζομαι εἶναι συνδετικόν. Σύνθ. Με τὰς προθ. ἐπὶ, διά, κατὰ, ἀντί. Διονομάζω=διεκρίνω τινά διὰ τοῦ ὄνόματος· διονομάζομαι=εἶμαι πασίγνωστος. Ἀντονομάζω=δίδω νέον ὄνομα ἀντὶ τοῦ ὑπάρχοντος. Σύνων. καλέω-ῶ, προσαγορεύω, φωνέω-ῶ.

ὀξύνω (=κάμνω τι ὀξύ, μυτερό· μεταφ.=ἐξερεθίζω, παροργίζω). Εἰς τοὺς ἄττ. πεζ. πάντοτε σύνθετον: παροξύνω, πρτ. παρώξυνον, μέλ. παροξυνῶ, ἄορ. παρώξυνα, πρκ. παρώξυγκα, ὑπερσ. παρωξύνγειν. Μέσ. και παθ. παροξύνομαι, πρτ. παρωξυνόμεν, [παθ. μέλ. παροξυνθήσομαι], παθ. ἄορ. παρωξύνθη, πρκ. παρώξυμμαι (παρώξυνσαι, παρωξύνται κλπ.), ὑπερσ. παρωξύμην. Π α ρ ἄ γ. παροξυσμός, παροξυντής, παροξυντέος, παροξυντέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. ὀξὺς (ὅπερ ἐκ ρίζ. ἄκσ-, ἐπιτεταμένου τύπου τῆς ἀκ- ἐξ ἧς και τὰ ἀκμή, ἀκόνη, ἄκρος, ὀκνός=ταχύς, ἀκωκή=αἰχμή, ἴσως και αἰχμή· βλ. και ἀμάζω) προσλήψει τῆς καταλήξεως -νω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βαθύς - βαθύνω. Θέμ. ὀξυν-. Σύντ. Με αἰτ. (ὀξύνω τι, παροξύνω τινά). Σύνων. θήγω. Ἀντίθ. ἀμβλύνω.

ὀπισθοφυλακέω-ῶ (=εἶμαι ὀπισθοφύλαξ, φυλάττω τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ στρατοῦ), πρτ. ὀπισθοφυλάκουν, μέλ. ὀπισθοφυλακήσω, ἄορ. ὀπισθοφυλακήσα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὀπισθοφύλαξ, ἐξ οὗ καὶ ὀπισθοφυλακία (=ἡ διοίκησης τῆς ὀπισθοφυλακῆς). Θέμ. ὀπισθοφυλακε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ὀπλίζω (=δίδω εἰς τινα ὄπλα, ἐξοπλίζω, ἐτοιμάζω), πρτ. ὀπλιζον, ἄορ. ὀπλισα, [πρκ. ὀπλικα, ὑπερσ. ὀπλίκειν]. Μέσ. καὶ παθ. ὀπλίζομαι, πρτ. ὀπλιζόμεν, [μέσ. μέλ. ὀπλιόμην καὶ ὀπλίσομαι], μέσ. ἄορ. ὀπλισάμην, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ὀπλίσθην, πρκ. ὀπλισμαι, ὑπερσ. ὀπλίσμην. Π α ρ ἄ γ. ὀπλισις, ἐξὀπλισις, ὀπλισμα, ὀπλισμός, ἐξοπλισία, ἐξοπλισμός, ὀπλιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄπλιον (ὑπερ ἐκ τοῦ ἔπω, ὃ ἰδέ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, ἥτοι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντοκόληκτα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Ἐνεργ. καὶ μέσ. με ἀιτ. (ὀπλίζω τινὰ ἢ τι καὶ ὀπλίζομαι τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Ἐξοπλίζω=δίδω εἰς τινα ὄπλα, ἐτοιμάζω. Καθοπλίζω=ὀπλίζω τινὰ ἐντελῶς. Τὸ ἀφοπλίζω=ἀφαίρω τὰ ὄπλα τινός, μτγν. Συνών. ἐτοιμάζω, θωρακίζω.

ὀπλιτεύω (=εἶμαι ὀπλίτης, ὑπηρετῶ ὡς ὀπλίτης), πρτ. ὀπλίτευον, μέλ. ὀπλιτεύσω, ἄορ. ὀπλίτευσα. Π α ρ ἄ γ. ὀπλιτεία (=ἡ ὑπηρεσία τῶν ὀπλιτῶν).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὀπλίτης, ὅπερ ἐκ τοῦ ὄπλιον (βλ. ὀπλίζω), προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, ἥτοι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ὀπτάω-ῶ (=ψήνω κυρίως ἄρτον, κρέας, πῆλινα ἀγγεῖα), πρτ. ὀπτων, μέλ. ὀπτήσω, ἄορ. ὀπτῆσα. Παθ. ὀπτῶμαι, [μέσ. μέλ. με παθ. σημασ. ὀπτήσομαι, παθ. ἄορ. ὀπτήθην], πρκ. ὀπτῆμαι. Π α ρ ἄ γ. ὀπτησις, ὀπτήσιμος, ὀπτάνιον (=τὸ μαγειρεῖον), ὀπτητός, ὀπτητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὀπτός=ψητός (ὑπερ ἐκ τοῦ ἔπω, ὃ ἰδέ), κατὰ τὰ εἰς -αω (τιμάω κλπ.). Θέμ. ὀπτα-. Σύντ. Με ἀιτ. (ὀπτῶ τι ὀπτῶ τινὰ=βασανίζω). Συνών. ἔψω, φρύγω, σποδίζω (=ψήνω μέσα στὴ στάχτη, στὴ χόβολη).

ὄπωπα, βλ. ὀράω-ῶ.

ὀράω-ῶ (=βλέπω), πρτ. ἐώραον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. ὄψομαι, ἄορ. β' εἶδον (ὑποτ. ἴδω κλπ., εὐκτ. ἴδοιμι κλπ., προστ. ἰδὲ κλπ., ἀπαρ. ἰδεῖν, μτγ. ἰδῶν, -οῦσα, -όν), πρκ. ἐόρακα καὶ ἐώρακα καὶ σπν. ὄπωπα, ὑπερσ. ἐώρακεν καὶ ἐορακῶς ἦν καὶ ὀπῶπειν. Μέσ. καὶ παθ. ὀρῶμαι, πρτ. ἐωρώμην, παθ. μέλ. ὀφθήσομαι, μέσ. ἄορ. α' σπν. ὀψάμην, μέσ. ἄορ. β' εἰδόμεν (ὑποτ. ἴδωμαι κλπ., εὐκτ. ἰδοίμην κλπ., προστ. ἰδοῦ, ἰδέσθω κλπ., ὡς ἐπίρ. ἰδοῦ με ὀξεῖαν, ἀπαρ. ἰδέσθαι, μτγ. ἰδόμενος, -η, -ον), παθ. ἄορ. ὀφθην (ὑποτ. ὀφθῶ κλπ., εὐκτ. ὀφθεῖν κλπ., προστ. ὀφθητι κλπ., ἀπαρ. ὀφθῆναι, μτγ. ὀφθείς, -εῖσα, -έν) [καὶ ἐωράθην], πρκ. ἐόραμαι καὶ ἐώραμαι καὶ σπν. ὄμμαι (ὄψαι, ὄπται, ὄμμεθα, ὄφθε, ὄμμενοι εἰσί, ὑποτ. ὄμμενος ὄ κλπ., εὐκτ. ὄμμενος εἶην κλπ., προστ. ὄψο, ὄφθω, ὄφθε, ὄφθων ἢ ὄφθωσαν, ἀπαρ. ὄφθαι, μτγ. ὄμμενος, -η, -ον), ὑπερσ. ἐωράμην καὶ ὄμμην (ὄψο, ὄπτο κλπ.). Π α ρ ἄ γ. ὄψις, ὀπή, ὄμμα, ὄφθαλμός, ὄρασις, ὄραμα, ὄρατός, ὄρατέος, εἶδος, ἰδέα, εἶδωλον, ὀπτός (ὑποπτος κλπ.), περιόπτειν, κάτοπτρον.

Θέμ. 1) *φορα-* (ρίζ. *φορ-* ἐξ ἧς καὶ οὐρος=φύλαξ, *ῥορα*=φροντίς, λατ. *ver-eor* =ἀγωνιωδῶς παρατηρῶ· βλ. οἰκουρῶ). 2) *φιδ-* (πρβλ. *ιδέα*, λατ. *vid-eo*, βλ. καὶ οἰδα). 3) *ὄπ-* (πρβλ. *ὄπ-σομαι* - ὄφρομαι, *ὄπ-μα* - ὄμμα). 'Ο πρτ. φαίνεται ὅτι σχηματίζεται ἀνωμόλως διὰ τὸν ἐν ἀρχῇ *φ*: ἡ-*φόρα-ον* (μὲ ἰσχυροτέρην συλλαβικὴν αὐξήσιν η), ἡ-*φώρα-ον*, καὶ κατ' ἀντιμεταχώρησιν (ἐναλλαγήν δηλ. τοῦ χρόνου τῶν δύο γειτονικῶν φωνηέντων η καὶ ο) ἐ-*φώρα-ον*, ἐφῶρον μὲ δασείαν, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν ἔνεστ. 'Ο πρτ. *έόρακα* ἐσχηματίσθη κανονικῶς: *φε-φόρα-κα* - *έόρακα*, ὁ δὲ ἐ-*φώρακα* ἐσχηματίσθη κατ' ὄν τρόπον καὶ ὁ παρατ. (ἡ-*φόρακα* - ἐ-*φώρακα*). 'Η δασεία κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν ἔνεστ. Καὶ εἰς τὸν ὑπερσ. ἐγένετο ἀντιμεταχώρησις: ἡ-*φορά-κειν* - ἐ-*φορά-κειν*. 'Ο ἀόρ. β' εἶδον ἐκ τοῦ *ε-φιδ-ον*, μὲ συλλαβικὴν αὐξήσιν κανονικῶς, διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ *φ*. Διὰ τοῦτο ὑποτ. *ιδω*, εὐκτ. *ἴδοιμι* κλπ. Εἰς τὴν προστ. τινίζεται εἰς τὴν λήγουσαν (πρβλ. καὶ τὰ *λαβέ, εὐρέ, εἰλέ, εἰπέ*). 'Ο πρτ. ὄπωπα λαμβάνει ἀπτικὸν ἀναδιπλασιασμόν. Εἰς τὸν παθ. πρτ. *έόραμαι* τὸ α βραχὺ ἐξετάθη εἰς α μακρὸν καὶ ὄχι εἰς η, διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ρ. Τὸ παράγ. *ὄφ-θαλ-μός* λαμβάνει ὡς ἐπένημα τὴν συλλαβὴν *θαλ-*. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ὄρω τινα ἢ τι). 2) Μὲ κατηγορημ. μτχ. εἰς τὸ ὑποκείμεν. ἢ τὸ ἀντικ. τοῦ ρ. (ὄρω μὲν ἐξαμαρτάνων=βλέπω μὲν ὅτι κάμνω λάθος...—ὄρω σε δεξιὰν κρούπτοντα χεῖρα=βλέπω ὅτι ἔχεις κρούσει τὸ δεξιὸ χέρι...). 3) Μὲ εἰδ. πρῶτ. (οὗχ ὄρῳ ὅτι ἡμαρτες;). 4) Μὲ ἐνδοικστ. πρῶτ. (ὄρα μὴ...). 5) Μὲ πλαγίαν ἐρωτημ. πρῶτ. (ὄρα ὅπως ... ἢ ὄρα τί... ἢ ὄρα εἰ... κλπ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐν, ἐπί, εἰς, ἀπό, παρά, διά, ὑπέρ, κατά, ὑπό, πρὸ κλπ. *Διορω*=βλέπω καθαρὰ καὶ μακρὰ (πρβλ. διορατικός). 'Ενωρῶ=βλέπω μέσα, βαθιὰ (ἐνόρασις). *Περιορῶ*=βλέπω ὀλίγουρα· μεταφ. παραβλέπω, ἀνεχομαι. *Καθωρῶ*=παρατηρῶ προσεκτικῶς. Περὶ διαφορᾶς σημασίας ὄρω, βλέπω καὶ θεῶμαι, βλ. βλέπω.

ὀργιάζω (=τελῶ τὰ θρησκευτικὰ μυστήρια), πρτ. ὀργιάζων, μέλ. ὀργιάσω. Παθ. μόνον ὁ ἔνεστ. ὀργιάζομαι. Π α ρ ά γ. ἀνοργιάστος (=ἀτέλεστος).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄργια=μυστικὰ θρησκευτικὰ τελετὰ (πιθ. ἐκ τοῦ ἀγρ. *ἔργω* =ἔρῳ, *ρεῖω*, ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ τελῶ ἱεράς τελετᾶς, βλ. καὶ *ἐργάζομαι*) προσλήψει τῆς καταλήξεως -*άζω*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *δικάζω*. Σύντ. Μὲ αἰτ. συστ. ἀντικ. (ὀργιάζω τελετήν, ὄργια, θυσίας κλπ.).

ὀργίζω (=θυμῶνα τινά, παροργίζω), πρτ. ὀργίζω, μέλ. ὀργιῶ, ἀόρ. ὀργισα. Μέσ. ὀργίζομαι, πρτ. ὀργιζόμεν, μέσ. μέλ. ὀργιοῦμαι, παθ. μέλ. (ὡς μέσ.) ὀργισθήσομαι, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) ὀργίσθη, πρτ. ὀργισμαι, ὑπερσ. ὀργίσμην. Π α ρ ά γ. ὀργιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄργη προσλήψει τῆς καταλήξ. -*ίζω*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω. Θέμ. ὄργηδ-. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. (ὀργίζω τινά)· τὸ μέσ. μὲ δοτ. (ὀργίζομαι τινί) ἢ μὲ ἐμπρόθ. προσδιωρ. (διά τι, ἐπὶ τινί κλπ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐξ καὶ παρά. 'Ὡς παθ. ἢ περιφρ. ὄργης τρυγᾶνω παρὰ τιος. Σινῶν. ἐρεθίζω, παροξύνω, θυμῶμαι-οῦμαι. 'Αντίθ. πραῦνω, κηλέω-ῶ.

ὀρέγω (=ἐκτείνω, ἀπλώνω τὰς χεῖρας, δίδω), πρτ. ὀρέγων, μέλ. ὀρέξω, ἀόρ. ὀρέξα. Μέσ. ὀρέγομαι (=ἐπιθυμῶ), πρτ. ὀρεγόμεν, μέλ. ὀρέξομαι, μέσ. ἀόρ. ὀρεξάμην, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) ὀρέχθη, [πρτ. ὀρεγμαί, ὑπερσ. ὀρέγμην]. Π α ρ ά γ. ὀργιῶ, ὀρεγμα, ὀρεξις, ὀρεκτός, ὀρεκτικός.

Θέμ. ὄρεγ- (ρίζ. *οργ-*, πρβλ. λατ. *reg-o*=διευθύνω μετὰ προθεματ. ο). Ποιητ. τύπος τοῦ ὀρέγω τὸ ὀρέγγυμι (μὲ τὸ πρόσφρυμα *ny*) καὶ παρασχηματισμὸς αὐτοῦ τὸ ὀργινομαι-οῦμαι (=ὀρέγομαι) μὲ παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. ὀργιγνήθη. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (ὀρέγω χεῖρας). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (ὀρέξε τὴν κύλικα τῷ Σωκράτει). Τὸ μέσ. 1) Μὲ γεν. (ὀρέγομαι τιος=ἐπιθυμῶ πολὺ κάτι). 2) Μὲ τελ. ἀπαρ. (ὀρέγεται τοιοῦτος γενέσθαι). Σύνθ. 'Επορέγομαι=ἐπιθυμῶ τι σφοδρῶς. Σινῶν. βούλομαι, ἐφίεμαι, ἐθέλω, ποθῶ.

ὀρθόω-ῶ (=σηκώνω κάτι ὀρθιον, ἀνορθώνω), πρτ. ὄρθουσι, μέλ. ὀρθώσω, ἄορ. ὄρθωσα, πρκ. ὄρθωκα, ὑπερσ. ὄρθώκειν. Μέσ. καὶ παθ. ὀρθοῦμαι, πρτ. ὄρθούμην, παθ. ἄορ. ὄρθώθην, πρκ. ὄρθωμαι, ὑπερσ. ὄρθώμην. Π α ρ ἄ γ. ὄρθωσις, διόρθωσις, ἐπανόρθωσις, κατόρθωμα, διόρθωμα, διορθωτής, ἀδιόρθωτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὀρθός. Θέμ. ὀρθο-. Σύντ. Ἐνεργ. καὶ μέσ. με ἀίτ. (ὀρθῶ τι καὶ ὀρθοῦμαι τι). Σύνθ. Τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθως σύνθ. με τὰς προθ. κατά, διά, ἀνά, ἀπό, ἐξ. Ἐξορθῶ=ἀδηγῶ τινα ὀρθῶς. Ἐξορθῶ=ἀνορθώνω. Τὸ ἐπανορθῶ (ὅ ἰδὲ) ἔχει δύο αὐξήσεις, πρὸ τῆς δευτέρας προθέσεως καὶ μετ' αὐτήν. Συναῶν. ἐγειρω, ἀνίστημι. Ἀντιθ. καθαιρῶ.

ὀρίζω (=θέτω ὄρια, προσδιορίζω, τάσσω, χωρίζω), πρτ. ὄριζον, μέλ. ὀρίω, ἄορ. ὄρισσα, πρκ. ὄρικα, ὑπερσ. ὀρίκειν. Μέσ. καὶ παθ. ὀρίζομαι, πρτ. ὀρίζομην, μέσ. μέλ. ὀρισῶμαι, παθ. μέλ. ὀρισθήσομαι, μέσ. ἄορ. ὀρισάμην, παθ. ἄορ. ὀρίσθην, πρκ. ὄρισμαι, ὑπερσ. ὀρισμην καὶ ὀρισμένους ἦν. Π α ρ ἄ γ. ὄρισσις, ὀριστής, ὀριστικός, ὀρισμός, ὄρισμα, ἀόριστος, ἐξόριστος, ὀριστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄρος (σύνορον) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντοκόλλητα (ἐλλίξω κλπ.). Θέμ. ὀριθ-. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Με ἀίτ. (τὰ πρὸς Τριβαλλοῦς... Τρέφεις ὀρίζον). 2) Με δύο αίτ. τῶν ὁσίων ἢ μίᾳ κατηγορούμενον τῆς ἄλλης (θάνατον ὄρισε τὴν ζημίαν) τὸ μέσον με αίτ. (ὀρίζομαι τι ἢ τινα) ἢ με ἀίτ. καὶ ἄπαρ. (ὀρίζομαι αὐτὸν πολεμεῖν). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀπό, διά, ἐκ, πρὸς, ὑπέρ. Ἀφορίζω=θέτω ὄρια, δίδω ὀρισμὸν, ξεχωρίζω (εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς Ἐκκλησίας=ἀποκόπτω, ἀποχωρίζω κάποιον ἀπὸ τοῦ συνόλου τῶν πιστῶν). Ἐκ τούτου τὸ ἀφορισμός=1) ἡ ἀποκοπή ἀπὸ τοῦ συνόλου τῶν πιστῶν. 2) προσδιορισμός. Ἡ μτχ. ὀρίζων (ἐνν. κύκλος)=ὁ περιορίζων τὴν ὄρασαν κύκλος, ἔλαβε σημασι. οὐσιαστικῶς=ὁ ὀρίζων.

ὀρκίζω, πρτ. ὄρκιζον, ἄορ. ὄρκισσα. Μέσ. ὀρκίζομαι, [πρκ. ὄρκισμαι]. Π α ρ ἄ γ. ὀρκιστής, ὀρκιστής, ἐξορκισμός, ἐξορκιστής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄρκος (ὑπερ ἐκ τοῦ ἔρκος=φραγμός· ρίζ. πιθ. ἐργ- ἐξ ἧς καὶ τὰ ἔργω, ἀττ. εἶργω=ἀποκλείω, εἶργνυμι=ἐγκλείω, ἐξ οὗ εἶργμός καὶ εἶρκη, Ἀντικοῦρος· τὸ ὄρκος κατ' ἀρχὰς ἦτο ἰσοδύναμον μετ' τοῦ ἔρκος) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλλίξω. Σύντ. Με ἀίτ. (ὀρκίζω τινα). Συναῶν. ὀρκόω-ῶ.

ὀρκόω-ῶ (=ὀρκίζω), πρτ. ὄρκωσι, ἄορ. ὄρκωσα. Π α ρ ἄ γ. ὄρκωμα, ἐξόρκωσις, ὄρκωτός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄρκος (βλ. ὀρκίζω). Θέμ. ὄρκο-. Σύντ. Με ἀίτ. (ὀρκῶ τινα).

ὀρμάω-ῶ (μτβ.=παρορμῶ, παρακινῶ· ἀμτβ.=ὄρμῶ, ξεκινῶ), πρτ. ὄρμαιν, μέλ. ὄρμήσω, ἄορ. ὄρμησα, πρκ. ὄρμηκα, ὑπερσ. ὄρμήκειν. Μέσ. ὄρμῶμαι (=σπεύδω, ξεκινῶ ἀπὸ κάποιου μέρους, ἀρχίζω), πρτ. ὄρμῶμην, μέσ. μέλ. ὄρμήσομαι, μέσ. ἄορ. ὄρμησάμην, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ὄρμήθην, πρκ. ὄρμημαι, ὑπερσ. ὄρμημην. Π α ρ ἄ γ. ὄρμησις, παρόρμησις, ἐξόρμησις, ὄρμητικός, ὄρμητήριο.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄρμη. Θέμ. ὄρμα-. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μτβ. 1) με ἀίτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορ. (ὄρμῶ τινα ἐπί τι=παρακινῶ κάποιον σὲ κάτι). 2) με ἄπαρ. (ὄρμησε διώκειν) τὸ ἐνεργητ. ἀμτβ. καὶ τὸ μέσον με διαφόρους ἐμπροσ. προσδιορ. (ὄρμῶ εἰς τι, ὄρμῶ ἐπὶ τι, ὄρμῶμαι ἀπὸ τινος ἢ ἐκ τινος κλπ.). Τὸ ὄρμῶμαι ἀπὸ τινος ἢ ἐκ τινος (=ξεκινῶ), συχνὰ ἔχει τὴν σημασι. ἔχω κάτι ὡς ὄρμητήριο: ἐκ Χερσονήσου ὄρμῶ-

μενο=έχων ὡς ὀρηκτῆριον τὴν Χερσόνησον. *Σύνθ.* Με τὰς προθ. ἀπό, παρά, ἐξ, σύν. *Ἀφορμῶ καὶ ἀφορμῶμαι*=ξεκινῶ. Τὸ ρ. σπν. ἔχει γνησίαν παθ. σημασίαν (πρβλ. «πρὸς θεῶν ὀρηγμένοις»=παραινιημένοις ἀπὸ τούτων θεοῦ, Σφ. *Ἡλ.* 70). *Συνών.* σπεύδω κινῶ.

ὄρμέω-ῶ (ἀμτβ.=ἀράζω, εἶμαι εἰς τὸ λιμάνι ἀραγμένος), πρτ. ὄρμου, μέλ. ὄρμήσω. Παθ. μόνον τὸ ἀπαρ. τοῦ ἐνεστ. (σύνθ.) ἐφορμεῖσθαι (=πολιορκεῖσθαι, ἀποκλειεσθαι) καὶ ἡ μτχ. ἐφορμούμενος. **Π α ρ ἄ γ.** ἐφόρμησις (=ἀποκλεισμός).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄρμος (=λιμάνι). Θέμ. ὄρμε-. *Σύντ.* Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). *Σύνθ.* Με τὰς προθ. ἐπί, περί, ἐξ, ἀντί. *Ἀνθορμῶ*=εἶμαι ἀγκυροβολημένος ἀπέναντι ἄλλου. *Ἐφορμῶ*=ἐκτελῶ ἀποκλεισμόν, παρκαμονέω. *Περιορμῶ*=ἀγκυροβολῶ περίξ πρὸς ἀποκλεισμόν.

ὀρμίζω (μτβ.=ὀδηγῶ τὸ πλοῖον εἰς λιμένα), πρτ. ὀρμιζον, ἄορ. ὀρμισα. Μέσ. καὶ παθ. ὀρμιζομαι (=εἰσέρχομαι εἰς τὸν λιμένα καὶ ἀγκυροβολῶ), πρτ. ὀρμιζέμην, μέσ. μέλ. ὀρμιτοῦμαι, μέσ. ἄορ. ὀρμισάμην, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ὀρμισθην, πρκ. ὀρμισμαι. **Π α ρ ἄ γ.** ὀρμισσις, προσόρμισσις, ὀρμιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄρμος προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω. *Σύντ.* Τὸ ἐνεργητ. με αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιор. (ὀρμίζω καὶ εἰς λιμένα). Τὸ μέσ. με ἐπιρ. ἢ ἐμπρόθ. προσδιор. *Σύνθ.* Με τὰς προθ. ἐξ, σύν, πρὸς, περί, μετά. *Μεθορμίζω*=μεταφέρει τὸ πλοῖον ἀπὸ ἐνὸς ὄρμου εἰς ἄλλον. *Συνών.* καταπλέω, κατάρω. *Ἀντίθ.* ἀποπλέω, ἀπαίρω.

ὀρούω (=ὀρμῶ πρὸς τὰ ἐμπρός, σπεύδω), πρτ. ὀρούου, μέλ. ὀρούσω, ἄορ. ὀρούσα. **Π α ρ ἄ γ.** ὀρούσις (=ὀρμή, φορά).

Θέμ. ὀρου-. (ρίζ. ὀρ- ἐξ ἧς καὶ τὸ ὀρυνμι=κινῶ, διεγείρω καὶ τὸ λατ. *or-ior*=ἐγείρομαι). *Σύντ.* Με διαφόρους ἐμπροθ. προσδιор. (ὀρούω πρὸς τι, ἐπί τι, εἰς τι κλπ.). *Συνών.* ὀρμῶ, σπεύδω.

ὀρρωδέω-ῶ (=φοβοῦμαι, τρέμω), πρτ. ὀρρωδῶν, μέλ. ὀρρωδήσω, ἄορ. ὀρρωδήσα. **Π α ρ ἄ γ.** ὀρρωδία (=φόβος, τρόμος).

Τὸ ρ. προήλθεν ἐκ τοῦ ἰων. ὀρρωδέω=κατὰ προληπτικὴν ἀφομοίωσιν τοῦ α πρὸς τὸ ω. Θέμ. ὀρρωδε- (ρίζ. πιθ. πεποιημένη, ὡς καὶ εἰς τὸ συγγενὲς λατ. *horreo, horresco*, ἐκφράζουσα τὸν ἐκ τοῦ φόβου τρόμον). *Σύντ.* 1) Με διαφόρους ἐμπροθ. προσδιор. 2) Με ἐνδοικατικὴν πρότ. (ὀρρωδῶ μή...=φοβοῦμαι μήπως...). *Σύνθ.* Κατορρωδῶ=φοβοῦμαι ὑπερβολικά. *Συνών.* δέδοικα, φοβοῦμαι.

ὀρύττω ἢ ὀρύσσω (=σκάπτω, ἀνοίγω λάκκον, χάνδακα κλπ.), πρτ. ὀρυττον καὶ ὀρυsson, μέλ. ὀρύξω, ἄορ. ὀρυξα, πρκ. ὀρώρυχα, ὑπερσ. ὀρωρύχειν. Παθ. ὀρύττομαι καὶ ὀρύσσομαι, πρτ. ὀρυττόμην ἢ ὀρυσσόμην, παθ. μέλ. α' ὀρυχθήσομαι, παθ. μέλ. β' ὀρυχθήσομαι, μέσ. ἄορ. ὀρυξάμην, παθ. ἄορ. ὀρύχθην, πρκ. ὀρώρυγμα, ὑπερσ. ὀρωρύγμην. **Π α ρ ἄ γ.** ὀρυγμα, ὄρυξις, κατόρυξις, διῶρυξ (γεν. διῶρυχος), ὀρυχή (=ὄρυξις), ὀρύκτης, τοιχωρύχος, τυμβωρύχος, ὄρυκτός, ὄρυκτέον.

Θέμ. ὀρυχ- (πρβλ. ὀρυχ-ή, ὀρυχ-ήσομαι) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j, ὀρυχ-j-ω* — ὀρύττω ἢ ὀρύσσω. Ὁ πρκ. καὶ ὑπερσ. λαμβάνουν ἀττ. ἀναδιπλασ. *Σύντ.* Με αἰτ. (ὀρύττω τάφρον, ὑπόνομον κλπ.). *Σύνθ.* Με τὰς προθ. διά, κατά, ἐξ κλπ. *Συνών.* σκάπτω.

ὀρχέομαι-οὔμαι (=χορεύω), ἀποθ. μέσ. με ἐνεργ. διάθ., πρτ. ὠρχούμην, μέσ. μέλ. ὀρχήσομαι, μέσ. ἀόρ. ὠρχησάμην. Π α ρ ά γ. ὀρχηστής, ὀρχηστικός, ὀρχησις, ὀρχημα, ὀρχήστρα (=τὸ μέρος τοῦ ἀρχαίου θεάτρου εἰς τὸ ὅποῖον ἐκινεῖτο ὁ χορός), ὀρχηστὺς, γεν. -ύος (=ἡ ὀρχησις, ὁ χορός).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄρχος (ἀρχικῶς=σειρὰ δένδρων ἔλτα=σειρὰ ἀνδρῶν). Θέμ. ὄρχ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύματος ε, ὄρχε- καὶ (πρὸ συμφώνου) ὄρχη-. (Ρίξ. ὄρ- πιθ. ἡ αὐτὴ με τὴν τὸ ἔρχομαι καὶ ὄρνυμι=ἐγείρω). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ὄρχομαι τὴν τοῦ Κρόνου τεκνοφαγίαν=παριστάνω δι' ὀρχήσεως τὴν...). 2) Μὲ διαφόρους ἔμπροθ. ἢ ἐπιρρηματ. προσδιορισμούς. Σύνθ. Ἐπορχοῦμαι=χορεύω σύμφωνα με ὠρισμένον ρυθμόν. Ἐξορχοῦμαι=ἐξέρχομαι χορεύων. Τὸ ὀρχοῦμαι κυρίως λέγεται ἐπὶ ἐνὸς χορευτοῦ, τὸ χορεύω ἐπὶ ομάδος χορευτῶν. Σινών. ἀλλομαι, πηδάω, σκιρτάω-ῶ.

ὀσιώω-ῶ (=ἀφιερώνω, ἐξιλεώνω), μόνον ὁ ἐνεστώς. Μέσ. καὶ παθ. ὀσιοῦμαι (=ἐξισχυρίζομαι, προσφέρω ἐξιλαστήριον θυσίαν), μέσ. ἀόρ. ὠσιωσάμην, παθ. ἀόρ. ὠσιώθη. Π α ρ ά γ. ὠσιώσις, ἀφοσιώσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄσιος = 1) ἅγιος, θρησκός (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ δίκαιος=ὁ καθωρισμένος ὑπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου νόμου). 2) θεμιτός, ἐπιτρεπόμενος (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἱερός=καθιερωμένος εἰς τοὺς θεούς). Θέμ. ὄσιο- (πιθ. ἐξ ἧς εἰξ. καὶ τὸ εἰμί). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ὀσιῶ τινα ἢ τι καὶ ὀσιουμί τι). Σύνθ. Ἀφοσιῶ=ἐξισχυρίζω, ἀφιερώνω. Καθosiῶ=ἀφιερώνω.

ὄστρακίζω (=ψηφίζω με ὄστρακα τὴν ἐξορίαν κάποιου, ἐξορίζω), ἀόρ. ὠστράκισα. Παθ. ὄστρακίζομαι, παθ. ἀόρ. ὠστρακίσθη, πρκ. ὠστράκισμαι. Π α ρ ά γ. ὄστρακισμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄστρακον (=πῆλινον ἀγγεῖον ἢ τεμάχιον τούτου | τὸ πῆλινον πινακίδιον τὸ ἐν χρῆσει κατὰ τὸν ὄστρακισμόν), προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω. (Ρίξ. ὄστ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ ὄστέον-οῦν, ὄστρεον, ὄστακός, ὄστράγαλος, πρβλ. καὶ λατ. os, ossis=ὄστου). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ὄστρακίζω τινα). Σύνθ. Μὲ τὴν πρόθ. ἐξ. Σινών. φυγαδεύω. Τὸ ὄστρακίζω διαφέρει τοῦ φυγαδεύω κατὰ τὴν σημασίαν, ὅ, τι διαφέρει καὶ ὁ ὄστρακισμός τῆς φυγῆς. Ὁ ὄστρακισμός δὲν ἦτο ποιητ., ἀλλὰ μέσον περιοριστικὸν τῆς δυνάμεως ἀτόμου, ὅταν ἐνομίζετο ὅτι ἐκ τῆς δυνάμεως τούτου ἠπειλεῖτο ἢ ἐλευθερία τοῦ λαοῦ. Ἡ φυγὴ ἦτο ποιητ. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἠκολούθει καὶ ἡ δήμευσις τῆς περιουσίας τοῦ καταδικασθέντος.

ὄσφραϊνομαι (=μυρίζομαι), μέσ. ἀποθ. με ἐνεργ. διάθεσιν, πρτ. ὠσφραϊνόμεν, μέσ. μέλ. ὠσφρήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ὠσφρόμην (ὑποτ. ὠσφρωμαι κλπ., εὐκτ. ὠσφροίμην κλπ., προστ. ὠσφροῦ, ὠσφρέσθω κλπ., ἀπαρ. ὠσφρέσθαι, μτχ. ὠσφρόμενος), παθ. ἀόρ. ὠσφράνθη, πρκ. ὠσφρημαι, ὑπερσ. ὠσφρήμην. Π α ρ ά γ. ὠσφρησις, ὠσφρητός, ὠσφραντός, ὠσφραντήριος, ὠσφρητικός, ὠσφραντέον.

Θέμ. ὄσφρ- (ἢ εἰξ. πιθ. ἡ αὐτὴ με τὴν τοῦ ὄζω) καὶ προσλήψει μὲν τῶν προσφ. αν καὶ j γίνεται ὄσφρ-αν-j καὶ ἐπενθέσει ὄσφραιν-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφ. μ. ε, ὄσφρε- (καὶ ὄσφρη- πρὸ συμφώνου). Σύντ. Μὲ γεν. (ὄσφραϊνομαι τινος). Εἰς τοὺς μτγν. καὶ ἐνεργητ. τύπος: ὄσφραϊνω τινά τι (=δίδω νά μυρίσθῃ τις κάτι), καὶ παθ. τύπος τὰ ὄσφραϊνόμενα (=τὰ διδόμενα πρὸς ὄσφρησιν).

ὀτρύνω (=προτρύνω), πρτ. ὠτρυνον, μέλ. ὠτρυνῶ, ἀόρ. ὠτρυνα. Π α ρ ά γ. ὠτρυντός, γεν. -ύος (=προτροπή), προσότρυνσις.

Θέμ. ὠτρυν- (με τὸ ν βραχὺ) καὶ προσλήψει τοῦ προσφ. μ. j, ὠτρύν-j-ω -ὀτρύν-ω -ὀτρύνω, με τὸ ν μακρόν. Ρίξ. πιθ. τρε- ἢ τρεσ- σημαίνουσα ταχεῖαν, ὀρ-

μητικὴν κίνησιν (πρβλ. τρέω=φεύγω, τρήρω=ἡ δειλὴ περιστέρα) μετὰ προθεμ. ο (πρβλ. ὀ-τρη-ρός=ταχύς, γρήγορος). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ὀτρύνω τινά). 2) Μὲ αἰτ. καὶ τελ. ἀπαρ. (ὀτρύνω τινά μάχεσθαι). Τὸ ρ. εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπαντᾷ συνήθως σύνθ. ἐποτρύνω=παρακινῶ. Τὸ παροτρύνω ποιητ. καὶ μτγν. Σύνθ. παρακινεῖσθε.

ὀφείλω (=χρεωστῶ), πρτ. ὄφειλον, μέλ. ὀφειλήσω, ἄορ. α' ὀφείλησα, ἄορ. β' ὄφελον, πρκ. ὀφείληκα, ὑπερσ. ὀφειλήκειν. Παθ. ὀφείλομαι, πρτ. ὀφειλόμην, παθ. ἄορ. ὀφειλήθην. Π α ρ ά γ. ὀφειλή, ὀφείλημα, ὀφειλήτης.

Θέμ. ὀφελ- (ρίζ. ὀφελ-, ἐξ ἧς καὶ τὸ ὀφλισκάνω· ἡ ρίζα αὕτη εἶναι διάφορος ἐκείνης ἐξ ἧς τὸ ὀφελῶ, ὃ ἰδέ), καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, ὀφέλ-j-ω - ὀφέλω - ὀφείλω. Ἐκ τοῦ ὀφείλω ἐσχηματίσθη θέμ. ὀφειλ-, τὸ ὅποσον μετὰ τὸ πρόσφυμα ε ἔγινεν ὀφειλε- (ὀφειλη- πρὸ συμφώνου) ἐξ οὗ ὁ μέλ., ὁ ἄορ. α', ὁ πρκ. καὶ τινὰ τῶν παραγώγων. Εἰς τὸ ρ. τοῦτο, κατ' ἐξαιρέσιν, τὸ πρόσφυμα διατηρεῖται, πλὴν τοῦ ἔνσπ. καὶ παρατ. καὶ εἰς ἄλλους χρόνους (βλ. καὶ τύπτω καὶ χαιρώ). Σύντ. 1) Μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (ὀφείλω τινί τι). 2) Μὲ τελ. ἀπαρ. (ὀφείλω ποιεῖν). Ὁ ἄορ. ὄφελον μετ' ἀπαρεμφάτου φανερῶναι εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον: ὄφеле Κύρος ἤην=μακάρι νὰ ἐξοῦσεν ὁ Κύρος. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σύν, ἐν, πρὸς, ἐπί, πρὸ. Προσοφείλω=ὀφείλω προσέτι. Ἀντοφείλω=ὀφείλω νὰ ἀνταποδώσω γενομένην εἰς ἐμέ χάριν. Περί διαφορᾶς σημασίας ὀφείλω καὶ ὀφλισκάνω, βλ. ὀφλισκάνω.

ὀφθαλμιάω-ῶ (=πάσχω ὀφθαλμίαν), συνήθ. σύνθ. ἐποφθαλμιῶ (=ἐπιθυμῶ), καὶ ἄορ. ὀφθαλμιάσα (=ἐπεθύμησα).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὀφθαλμία (=πόνματος), ὅπερ ἐκ τοῦ ὀφθαλμός (βλ. ὄρω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐποφθαλμιῶ τι).

ὀφλισκάνω (=ὀφείλω, χρεωστῶ εἰς τὸ δημόσιον, καταδικάζομαι νὰ πληρώσω πρόστιμον), πρτ. ὀφλίσκανον, μέλ. ὀφλήσω, ἄορ. β' ὀφλον (ὑποστ. ὀφλω κλπ., εὐκτ. ὀφλομι κλπ., προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. ὀφλεῖν, μτγ. ὀφλών, -οῦσα, -όν), πρκ. ὀφληκα, ὑπερσ. ὀφλήκειν. Παθ. μόνον ἢ μτγ. τοῦ πρκ. ὀφλημένος. Π α ρ ά γ. ὀφλημα (=χρέος πρὸς τὸ δημόσιον ἀπὸ καταδίκην), ὀφλησις (=χρέος), ὀφλητής (=χρεώστης).

Θέμ. ὀφλ- (ἐκ τοῦ ὀφελ-, κατὰ συγκοπὴν τοῦ ε, βλ. Εἰσαγωγὴν καὶ ρ. ὀφείλω), ὅπερ προσλήψει μὲν τῶν προσφύμ. ισκ καὶ αν γίνεται ὀφλ-ισκ-αν-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. ε, ὀφλε- (καὶ ὀφλη- πρὸ συμφώνου). Ὁ ἄορ. α' ὀφλησα εἶναι σπάνιος καὶ ἀδόκιμος. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ὀφλισκάνω εἰκοσι μνᾶς). 2) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. τῆς αἰτίας ἢ τῆς ποινῆς (ὀφληκῶς δίκην φόνου=καταδικασθεὶς διὰ φόνου=θανάτου δίκην ὀφλισκάνω=καταδικάζομαι εἰς θάνατον). 3) Μὲ γεν. τῆς αἰτίας, παραλειπομένης τῆς αἰτ. δίκην (ὀφλισκάνω φόνου=καταδικάζομαι διὰ φόνου). Συνήθεις φράσεις: ὀφλισκάνω ζημίαν=καταδικάζομαι εἰς πρόστιμον. Ὁφλισκάνω τὴν δίκην ἐρήμην=καταδικάζομαι ἐρήμην. Ὁφλισκάνω μορίαν, αἰσχύνην, γέλωτα, δειλίαν κλπ.=καταδικάζομαι ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην τῶν ἀνθρώπων διὰ μορίαν κλπ., ἀποδεικνύομαι μωρός, ἄξιος αἰσχύνης, κατωγέλαστος, δειλὸς κλπ. Σύνθ. Προσοφλισκάνω=χάνω τὴν δίκην καὶ καταδικάζομαι ἀκόμη νὰ πληρώσω πρόστιμον, ὀφείλω ἀκόμη κάτι. Τὸ ὀφλισκάνω διαφέρει κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ ὀφείλω. Ὁφλισκάνω=χρεωστῶ εἰς τὸ δημόσιον ἐκ προστίμου. Ὁφείλω=χρεωστῶ εἰς ἰδιώτην. Τὴν αὐτὴν διαφορὰν ἔχουν καὶ τὰ παράγωγα ὀφειλή ἢ ὀφείλημα (=χρέος ἰδιωτικόν) καὶ ὀφλημα (=χρέος πρὸς τὸ δημόσιον ἀπὸ καταδίκην).

ὀχετεύω (=φέρω ὑγρὸν δι' ὀχετοῦ), πρτ. ὀχέτευον, μέλ. ὀχετεύσω, ἄορ. ὀχέτευσα, πρκ. ὀχέτευκα. Μέσ. καὶ παθ. ὀχετεύομαι, πρτ. ὀχετεύομην, μέσ. μέλ. ὀχετεύσομαι, μέσ. ἄορ. ὀχετευσάμην, πρκ. ὀχέτευμαι. Π α ρ ά γ. ὀχέτεια (=διοχέτευσίς), ὀχέτευμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὀχετός (=μέσον πρὸς μεταφορὰν ὕδατος), ὅπερ ἐκ τοῦ ὀχέω (βλ. ὀχέω-ῶ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ὀχετεύω ποταμόν). Σύνθ. Μὲ τὴν πρῶθ. ἀπό.

ὀχέω-ῶ (=φέρω κάποιον ἐπάνω εἰς ὄχημα, κρατῶ, φέρω), πρτ. ὄχουν, μέλ. ὀχῆσω, ἀόρ. ὄχησα. Μέσ. ὀχοῦμαι (=φέρομαι ἐπὶ ὀχῆματος, ἐποχοῦμαι), πρτ. ὄχοῦμην, μέσ. μέλ. ὀχῆσομαι, μέσ. ἀόρ. ὄχασάμην, παθ. ἀόρ. ὄχῆθην. Π α ρ ά γ. ὀχετός, ὄχησις, ὄχημα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄχος, ὄ, (=τὸ φέρον τι, τὸ ὄχημα), ὅπερ ἐκ τοῦ ἔχω (βλ. ἔχω). Θέμ. ὄχε-. Τὸ ὀχέω-ῶ εἶναι θαιμιστικὸν τοῦ ἔχω, ὅπως τὸ φορέω-ῶ τοῦ φέρω. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. (ὄχῶ τι)· τὸ μέσ. μὲ ἐμπρόθ. προσδιωρ. (ὄχοῦμαι ἐπὶ τινος). Σύνθ. Ἐποχοῦμαι=ἐπιβαίνω ὄχηματος. Παροχοῦμαι=κάθημαι πλησίον τινός ἐπιβαίνων ὄχηματος.

ὀψίζω (=κάμνω τι ἀργά, βραδύνω), [καὶ μέλ. ὀψίσω]. Μέσ. ὀψίζομαι (=μένω ἀργά τὴν νύκτα ἔξω), καὶ παθ. ἀόρ. ὀψίσθην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἔπιρ. ὀπῆ (=ἀργά) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλαίζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.).

ὀψομαι, βλ. ὀράω-ῶ.

ὀψοποιέομαι-οῦμαι (=μαγειρεύω, τρώγω προσφάγιον μὲ ἄρτον), ἀποθ. μέσ. μὲ ἐνεργ. διάθεσιν, μόνον ὁ ἐνεστώς. Π α ρ ά γ. ὀψοποιητικός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὀψοποιός (=μάγειρος), ἐξ οὗ καὶ ὀψοποιία (=ἡ μαγειρικὴ τέχνη). Τὸ ὀροποιός σύνθ. ἐκ τοῦ ὄρον (=φαγητόν, προσφάγιον) καὶ ποιέω-ῶ. Ἐκ τοῦ ὄρον τὸ ὑποκοριστικὸν ὀράριον, ἐκ τοῦ ὀποιός τὸ νεοελληνικὸν γάρι. Θέμ. ὀροποιε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ὀψοποιοῦμαι τι).

ὀψωνέω-ῶ (=ἀγοράζω τρόφιμα, ψωνίζω), μόνον ὁ ἐνεστώς. Π α ρ ά γ. ὀψωνητικός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὀρώνης (ὅπερ ἐκ τοῦ ὄρον καὶ ὠνέομαι-οῦμαι). Θέμ. ὀρωνε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ὀψωνῶ τι).

Π

παγκρατιάζω (=διαγωνίζομαι τὸ παγκράτιον), πρτ. ἐπαγκρατιάζων καὶ ἀόρ. ἐπαγκρατίασα. Π α ρ ά γ. παγκρατιαστής, παγκρατιαστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ παγκράτιον (=ἀγὼν νέων περιλαμβάνων τὴν πάλην καὶ τὴν πυγμῆν), ὅπερ ἐκ τοῦ παγκρατής=παντοδύναμος, πανίσχυρος (πάν+κράτος=δύναμις) προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγοράζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.).

παιανίζω καὶ παιωνίζω (=ψάλλω τὸν παιᾶνα, ᾄσμα δηλ. ἀποτεινόμενον πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ ἰδίως τὸν Ἀπόλλωνα ἢ τὴν Ἄρτεμιν ἢ τὸν Ἄρη), πρτ. ἐπαιάνιζον καὶ ἐπαιώνιζον, ἀόρ. ἐπαιάνισα καὶ ἐπαιώνισα. Μέσ. καὶ παθ. παιανίζομαι καὶ παιωνίζομαι (μέσ.=τιμῶ τινα διὰ παιάνων· παθ.=τιμῶμαι διὰ παιάνων), πρτ. ἐπαιανίζομην καὶ ἐπαιωνίζομην, ὑπερσ. (μόνον τὸ γ' ἐν.) ἐπεπαιώνιστο (αὐτοῖς)=εἴχε ψαλῆ ὑπ' αὐτῶν ὁ παιᾶν. Π α ρ ά γ. παιανισμός ἢ παιωνισμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *παῖον*, -ᾶνος, ἄττ. *παῖόν*, -ᾶνος=1) χορικὸν ἄσμα, ὕμνος ἢ ᾠδὴ ἀποτείνοντα εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ἢ τὴν Ἄρτεμιν ὡς εὐχαριστία διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ κακοῦ τινος, ἀσθενείας κλπ. 2) ἄσμα θριάμβου, μετὰ τὴν νίκην, κυρίως εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ἀποτείνοντα. 3) τὸ ἄσμα τὸ ὁποῖον οἱ στρατιῶται ψάλλοντες ἐβάδιζον εἰς τὴν μάχην, τὸ ἐμβατήριον, καὶ τὸ ὁποῖον ἀπετεινέτο εἰς τὸν Ἄρην. Θέμ. ἀναλογ. *παιανιδ-* καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, *παιανιδ-j-ω* -*παιανίζω*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ εἰς -ίζω ὀδοντοκόληκτα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Τὸ ρ. συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.) σπν. μὲ σύστ. ἄντικ. (*παιανίζω παιᾶνα*). Ἀντὶ τοῦ *παιανίζω* λέγονται καὶ αἱ περιφράσεις *παιᾶνα ᾄδω* καὶ *παιᾶνα ποιοῦμαι*.

παιδαγωγέω-ῶ (=ἀνατρέφω καὶ διδάσκω τινά, ἐκπαιδεύω), πρτ. ἐπαιδαγωγῶν, μέλ. παιδαγωγῆσω, ἄορ. ἐπαιδαγωγῆσα, πρκ. πεπαιδαγωγῆκα. Παθ. παιδαγωγοῦμαι, πρτ. ἐπαιδαγωγούμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) παιδαγωγῆσομαι, παθ. ἄορ. ἐπαιδαγωγῆσθην, πρκ. πεπαιδαγωγῆμαι. Π α ρ ᾶ γ. παιδαγωγικός, παιδαγωγῆσις, παιδαγωγῆτέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *παιδαγωγός* (*παῖς*+ἄγω). Θέμ. *παιδαγωγε-*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (*παιδαγωγῶ* τινά). Σύνθ. Μὲ τὴν πρῶθ. διά. Σύνων. *παιδεύω*.

παιδεύω (=ἐκπαιδεύω, διδάσκω, μορφώνω, ἀνατρέφω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ᾶ γ. παιδεύειν, παιδεύεις, παιδευτής, παιδευτικός, παιδευτήριον, παιδευτός, ἀπαιδευτος, παιδευτέος, παιδευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *παῖς*, *παιδὸς* προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (*παιδεύω* τινά). 2) μὲ δύο αἰτ. (*παιδεύω* τινά τι). 3) μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (*παιδεύω* τινά κωθαρίζεω). 4) μὲ αἰτ. καὶ δοτ. τοῦ μέσου (*παιδεύω* τινά *παιδεύειν*). 5) μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (*παιδεύω* πρὸς ἀρετήν). Ὁ μέσ. μέλ. (*παιδευσομαι*) ἔχει παθ. σημασ. (*παιδευθήσομαι*). Σύνθ. Μὲ τὰς πρῶθ. σύν, διά, πρῶ. Σύνων. *διδάσκω*, *παιδαγωγέω-ῶ*.

παίζω, πρτ. ἐπαιζον, μέλ. [*παίζω*], μέσ. μέλ. δωρ. (μὲ ἐνεργητ. σημασ.) *παιζοῦμαι* (ἄττ. μέλ. ἴσως *παισομαι* ἢ *παίζομαι*), ἄορ. ἐπαισα [*καὶ ἐπαιξα*], πρκ. πέπαικα [*καὶ πέπαιχα*], ὑπερσ. ἐπεπαίκειν [*καὶ ἐπεπαίχην*]. Παθ. *παίζομαι*, πρτ. ἐπαιζόμεν, [*παθ. ἄορ. ἐπαίχθην*], πρκ. πέπαισμαι [*καὶ πέπαιγμαι*]. Π α ρ ᾶ γ. παιδιά, παίγιον, παίγμα, παίκτης, φιλοπαίγμων, παιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *παῖς* (θέμ. *παιδ-*) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, *παιδ-j-ω* -*παίζω*. Πιθ. ἐκ τοῦ ἐνεστυ. ὅπου συμπύπτουσι τὰ *δ+jω* καὶ *γ+jω* εἰς -ζω (πρβλ. *κράζω* ἐκ τοῦ *κράγ-jω*, *οἰμώζω* ἐκ τοῦ *οἰμώγ-jω* κλπ.) προήλθε καὶ θέμ. *παιγ-*, ἐκ τοῦ ὁποῦ ἔσχηματίσθησαν εἰς μὲν τοὺς παλαιούς ὁ δωρ. μέλ. *παιζοῦμαι*, ὁ πιθ. ἄττ. μέλ. *παιζομαι* καὶ τὸ παράγ. *παίγιον*, εἰς δὲ τοὺς μετ. καὶ μέλ. *παίζω*, ἄορ. ἐπαιξα, πρκ. πέπαικα, παθ. ἄορ. ἐπαίχθην, πρκ. πέπαιγμαι, καὶ τὰ παράγ. *παίγμα*, *παίκτης*, *φιλοπαίγμων*. Οἱ τύποι ἐπαισα, πέπαικα, πέπαισμαι τοῦ ῥήματος τούτου δὲν πρέπει νὰ συγγέγονται μὲ τοὺς ὁμοίους τύπους τοῦ *παῖω*. Σύντ. Σνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.) σπν. μὲ αἰτ. (*παίζω* τι=περιπαίζω κάτι) ἢ δοτ. (*παίζω* τινά=ἀσχολοῦμαι μὲ κάποιον παίχτιδι). Σύνθ. Μὲ τὰς πρῶθ. διά, σύν, ἀντί. Ἀντίθ. σπουδάζω.

παῖω (=κτυπῶ), πρτ. ἐπαιον, μέλ. παίσω καὶ παήσω, ἄορ. ἐπαισα, πρκ. πέπαικα, ὑπερσ. ἐπεπαίκειν. Μέσ. καὶ παθ. παίσομαι, πρτ. ἐπαιόμεν, μέσ. μέλ. παήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐπαισάμην, παθ. ἄορ. ἐπαίσθην, [πρκ. πέπαισμαι, ὑπερσ. ἐπεπαίσμην]. Π α ρ ᾶ γ. ἀνάπαιστος (=ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω στρεφόμενος μὲ κτυπήματα, ὁ ἀναπαλλόμενος ὁ μετρικός ποὺς ὁ ἀποτελούμενος ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μιᾶς μακρᾶς συλλαβῆς).

Θέμ. παF- (πρβλ. λατ. *pan-iso*=κτυπῶ) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, *páF-j-ω-παίω*. Ὡς ἐνεργητ. ἄορ. χρησιμοποιεῖται συνήθ. ὁ ἄορ. ἐπάταξα τοῦ πατάσσω καὶ οὐχὶ ἔπαισα. Ἐπίσης οἱ παθ. χρόνοι συνήθως παραλαμβάνονται ἐκ τοῦ πλήττομαι (πρβλ. Σοφ. Ἄντιγ. στ. 171 «παίσαντες καὶ πληγέντες», οὐχὶ παισθέντες). Τὸ παίω λέγεται ἐπὶ τῶν κτυπώντων ἐκ τοῦ πλησίον, τὸ βάλλω ἐπὶ τῶν κτυπώντων ἀπὸ μακρᾶν. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. με αἰτ. (παίω τινὰ καὶ παίομαι τινι). Σύνθ. Παραπαίω (ἀμτβ.)=ἄνωγας τὰς φρένας μου, παραπλανῶμαι. Ὑπερπαίω=ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ. Συνών. πλήττω, πατάσσω, τύπτω.

παλαίω (=ἀγωνίζομαι, παλεύω), πρτ. ἐπάλαιον, μέλ. παλαίσω, ἄορ. ἐπάλαισα. [Παθ. παλαίομαι καὶ παθ. ἄορ. ἐπαλαίσθη]. Π α ρ ἄ γ. παλαιστής, πάλαιστρο, παλαίστρα, δυσπάλαιστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πάλη (βλ. πάλλω). Θέμ. παλαίσω. Ὁ ἐνεστ. κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ, ὡς μεταξὺ φωνηέντων εὐρισκομένου (παλαίσω-ω-παλαίω). Εἰς τὸν ἐνεργητ. μέλ. καὶ ἄορ. ἐγένετο ἀπλοποίησης τῶν δύο σ εἰς ἓν (παλαίσω-ω-παλαίω, ἐπάλαισσω-ἐπάλαισα). Σύντ. Συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.) σπν. με δοτ. (παλαίω τινι=παλεύω με κάποιον). Σύνθ. Με τὰς προθ. πρὸς, κατά. Συνών. ἀγωνίζομαι.

πάλλω (=σεῖω, κινῶ), πρτ. ἐπαλλον, ἄορ. ἐπηλα. Παθ. πάλλομαι, πρτ. ἐπαλλόμεν, μέσ. ἄορ. ἐπηλάμην, [παθ. ἄορ. β' ἐπάλην], πρκ. πέπαλμι. Π α ρ ἄ γ. παλμός, πάλσις, παλτός (ὡς ἐπίθ.=ὁ παλλόμενος) ὡς οὐσ. τὸ παλτόν=τὸ ἀκόντιον.

Θέμ. παλ- (ἐκ τῆς ρίζ. παλ- καὶ τὰ πάλ-η, παλ-αίω, πάλ-ος=κλήρος, ὡς ἀναπηδῶν ἐκ τῆς σειομένης περικεφαλαίας, λατ. *pal-ro, pal-rīto*=πάλλομαι, ἀσπαίρω) ἕτερος τύπος τῆς ρίζ. παλ- ἢ ρίζ. πελ- ἐξ ἧς τὸ πολεμῶ, ὅ (ἰδὲ) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, *pál-j-ω-πάλλω*. Σύντ. Με αἰτ. (πάλλω λόγγην, κλήροισ κλπ.). Σύνθ. Παραπάλλομαι=πάλλομαι πλησίον. Συνών. κινέω-ῶ, σεῖω, δονέω-ῶ.

πάομαι-ῶμαι (ᾱ) (=ἀποικτῶ, λαμβάνω), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἐπόμην, μέλ. πάσομαι, ἄορ. ἐπασάμην, πρκ. πέπαμαι (=κέκτημαι), ὑπερσ. ἐπεπάμην, τετελ. μέλ. πεπάσομαι. Π α ρ ἄ γ. πᾶμα (=κτῆμα), βουπάμων (=ὁ ἔχων πολλοὺς βοῦς), πολυπάμων (=ὁ πολλὰ κεκτημένος).

Θέμ. πα- (ρίζ. πα- σημαίνουσα ἀρχικῶς φυλάττω, ἐξ ἧς καὶ τὸ παμοῦχος, δωρ. παμῶχος=ὁ κύριος, ὁ κτῆματα ἔχων). Τὸ ρῆμα κυρίως εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν πρκ. με σημασ. ἐνεστ. πέπαμαι=ἔχω, κατέχω. Οἱ τύποι ἐπασάμην, πέπαμαι (α μακρῶν) δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται πρὸς τοὺς τύπους ἐπασάμην, πέπασμαι (α βραχῆ) τοῦ ἐπικ. ρ. πατέομαι=ἐσθίω. Σύντ. Με αἰτ. (πῶμαί τι). Συνών. κτῶμαι, ἔχω.

παραινέω-ῶ, βλ. αινέω-ῶ.

παραιτέομαι-οὔμαι (=παρακαλῶ, ζητῶ τι παρὰ τινος, ἱκετεύω), μέσ. ἀποθ. με ἐνεργ. διάθ., πρτ. παρητούμην, μέσ. μέλ. παραιτήσομαι, μέσ. ἄορ. παρητησάμην, πρκ. (με παθ. διάθ.) παρήτημαι. Π α ρ ἄ γ. παραιτήσις (=θερμὴ παραάλησις), παραιτητής (=ὁ μεσιτεῦων ὑπὲρ τινος), παραιτητός (=ὄν δύναται τις νὰ καταπραῖνῃ διὰ δεήσεων), παραιτητέος, -ον, ἀπαραίτητος (=α) ὁ μὴ καταπτόμενος διὰ δεήσεων, ἀμείλικτος. β) ἄφενκτος. γ) ἀσυγχώρητος).

Τὸ ρ. σύνθετον ἐκ τῆς παρὰ καὶ αἰτοῦμαι (βλ. αἰτέω-ῶ). Παθητ. εἶναι τὸ παραιτήσις γίνεσθαι. Σύντ. 1) Με ἀπλῆν αἰτ. (παραιτοῦμαι τινι=παρακαλῶ κάποιον). 2) Με δύο αἰτ. (παραιτοῦμαι τινὰ τι=διὰ παραλήσεων ζητῶ κάτι παρὰ τινος). 3) Με αἰτ. καὶ ἄπαρ. (παραιτοῦμαι τοὺς θεοὺς συγγνωμόνας μοι εἶναι=παρακαλῶ τοὺς θεοὺς νὰ μοῦ εἶναι ἐπιεικεῖς). Τὸ παραιτοῦμαι τι ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ζη-

τῷ νὰ ἀποφύγω κάτι ἐκ τούτου προέκυψεν ἡ σημερινή σημασία τοῦ ρήματος (= ἀποποιοῦμαι, ἀρνοῦμαι). *Συνών.* δέομαι.

παραμυθόμαι-οὔμαι (=παρηγορῶ), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. μτβ. σημασ., πρτ. παρεμυθούμην, μέσ. μέλ. παραμυθήσομαι, μέσ. ἄορ. παρεμυθησάμην, πρκ. παραμεμύθημαι. Π α ρ ἄ γ. παραμύθημα, παραμυθητής, παραμυθητικός, παραμυθητός, -έον, δυσπαραμύθητος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς παρὰ καὶ μῦθος (βλ. μυθόμαι-οὔμαι) ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Παθ. εἶναι τὸ παραμύθιον ἔχω καὶ παραμυθία ἐστὶ μοί τι. *Σύντ.* Μὲ αἰτ. (παραμυθοῦμαι τινα=παρηγορῶ κάποιον, καὶ παραμυθοῦμαι τι=λέγω κάτι διὰ νὰ παρηγορήσω ἢ νὰ προτρέψω κάποιον). *Συνών.* παρηγορέω-ῶ, θαρρύνω.

παρανομέω-ῶ (=κάμνω τι παράνομον, παραβαίνω τὸν νόμον), πρτ. παρενόμουν, μέλ. παρανομήσω, ἄορ. παρενόμησα, πρκ. παρενόμηκα, ὑπερσ. παρενενομήκειν. Παθ. παρανομοῦμαι, πρτ. παρενομύμην, παθ. ἄορ. παρενομήθη, πρκ. παρανενομήμαι, ὑπερσ. παρενομήμην. Π α ρ ἄ γ. παρανόμημα, παρανόμησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ παράνομος (παρὰ+νόμος), ἐξ οὗ καὶ παρανομία. Θέμ. παρανομε-. Τὸ ρ. εἰς τοὺς μτγν. λαμβάνει αὐξησην ἢ (παρηγόμουν, παρηγόμηση κλπ.) ὡς ἐάν ἦτο σύνθετον ἐκ τῆς παρὰ καὶ ἀνομέω-ῶ. *Σύντ.* Συνήθ. μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (παρανομῶ εἰς τοὺς θεοὺς, περὶ τινα κλπ.), σπν. μὲ αἰτ. συστ. ἄντικ. (παρανομῶ παρανομίαν, παρανομῶ τὰ δημόσια, παρανομῶ ταῦτα).

παρασκευάζω (=έτοιμάζω), πρτ. παρεσκευάζον, μέλ. παρασκευάσω, ἄορ. παρεσκευάσα, πρκ. παρεσκευάκα, ὑπερσ. παρεσκευάκειν. Μέσ. καὶ παθ. παρασκευάζομαι, πρτ. παρεσκευαζόμην, μέσ. μέλ. παρασκευάσομαι, παθ. μέλ. παρασκευασθήσομαι, μέσ. ἄορ. παρεσκευασάμην, παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) παρεσκευασθή, πρκ. παρεσκευάσμαι, ὑπερσ. παρεσκευασίμην καὶ παρεσκευασμένος ἦν, τετελ. μέλ. παρεσκευασμένος ἔσομαι. Π α ρ ἄ γ. παρασκευάσμα, παρασκευαστής, παρασκευαστικός, παρασκευαστός, παρασκευαστέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ παρασκευῆ (=έτοιμασία) προσλήψει τῆς καταλήξεως -άζω (περὶ ρίζ. βλ. σκευάζω). *Σύντ.* Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (παρασκευάζω πλοία, στρατείας κλπ.). 2) Μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (παρασκευάζω τινὶ θάνατον). 3) Μὲ πлаг. ἐρωτημ. πρῶτ. (παρασκευάζω ὅπως ὡς βέλτισται ἔσονται αἱ ψυχαί). Τὸ μέσ. 1) Μὲ αἰτ. (παρασκευάζομαι τι=έτοιμάζω κάτι διὰ τὸν ἑαυτὸν μου). 2) Μὲ τελ. μτχ. (παρασκευάσαντο ὡς πολιορκησόμενοι) ἢ τελ. πρῶτ. (παρασκευάζοντο ὡς ἐπὶ ναυμαχίαν). Τὸ παρασκευάζω σημαίνει προμηθεύομαι καὶ ἐτοιμάζω ὅ,τι δὲν ἔχω, τὸ δὲ κατασκευάζω=τακτοποιῶ καὶ ἐτοιμάζω ὅ,τι ἔχω. *Συνών.* ἐτοιμάζω.

παρασπονδέω-ῶ (=παραβιάζω τὰς σπονδὰς καὶ συνθήκας, ἀδικῶ), πρτ. παρεσπόνδουν, μέλ. παρασπονδήσω, ἄορ. παρεσπόνδησα, πρκ. παρεσπόνδηκα, ὑπερσ. παρεσπονδήκειν. Παθ. πρκ. παρεσπόνδημαι. Π α ρ ἄ γ. παρασπόνδημα, παρασπόνδησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ παράσπονδος (παρὰ καὶ σπονδή). Θέμ. παρασπονδε-. *Σύντ.* Συνήθ. ἀμτβ. (ἔνευ ἄντικ.).

παρεδρεύω (ἀμτβ.=κάθημαι πλησίον τινός), πρτ. παρήδρευον, ἄορ. παρήδρευσα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ πάρεδρος (παρὰ καὶ ἔδρα, βλ. ἔζομαι), ἐξ οὗ καὶ παρεδρία, προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύω. *Σύντ.* Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἄντικ.).

παρηβάω-ῶ, βλ. ἡβάω-ῶ.

παρηγορέω-ῶ, πρτ. παρηγύρου, μέλ. παρηγορήσω, ἄορ. παρηγύρησα. Μέσ. και παθ. [παρηγοροῦμαι, μέσ. μέλ. παρηγορήσομαι, μέσ. ἄορ. παρηγορησάμην, παθ. ἄορ. παρηγορήθην]. Π α ρ ἄ γ. παρηγύρημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ παρήγορος (παρὰ και ἀγορεύω, ὁ ἰδέ). Θέμ. παρηγορε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (παρηγορῶ τινα).

παροιμιάζομαι (μέσ.=ὀμιλῶ διὰ παροιμιῶν· παθ.=γίνομαι παροιμιάδης), ἀποθ., πρτ. ἐπαροιμιάζομην, ἄορ. ἐπαροιμιασάμην, πρκ. (μόνον τὸ γ' ἐν.) πεπαροιμιάσται. Π α ρ ἄ γ. παροιμιαστής.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ παροιμία (παρὰ και οἶμος=δρόμος) προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζομαι, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορά-ἀγοράζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικειμ.).

παροινέω-ῶ (ἀμτβ.=φέρομαι σὰν μεθυσμένος· μτβ.=προσβάλλω κάποιον εἰς τὴν μέθην μου), πρτ. ἐπαρώνουν, ἄορ. ἐπαρώνησα, πρκ. πεπαρώνηκα. Παθ. παροινούμαι (=ὑβρίζομαι ἀπὸ μεθυσμένου), παθ. ἄορ. ἐπαρωνήθην, [πρκ. πεπαρώνημαι]. Π α ρ ἄ γ. παροίνημα (=ἕρμιον μεθυσμένου).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ παρούς (=μέθυσος). Θέμ. παροινε-. Τὸ ρ. λαμβάνει αὔξησιν και ἀναδιπλασιασμὸν συγχρόνως ἐσωτερικῶς και ἐξωτερικῶς (πρβλ. ἐνοχλέω-ῶ). Ἡ μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τὰ πεπαρωνημένα=τὰ κατὰ τὴν μέθην λεχθέντα και πραχθέντα. Σύντ. Τὸ μτβ. μὲ αἰτ. (παροινῶ τινα=προσβάλλω κάποιον εἰς τὴν μέθην μου). Τὸ ἀμτβ. ἄνευ ἀντικειμ. Σύντ. Ὑβρίζω.

παρρησιάζομαι (=ὀμιλῶ μὲ θάρρος, μὲ παρρησίαν), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθ., πρτ. ἐπαρρησιαζόμην, μέσ. μέλ. παρρησιάσομαι, μέσ. ἄορ. ἐπαρρησιασάμην, πρκ. πεπαρρησιασμαι, ὑπερσ. ἐπεπαρρησιασμη. Π α ρ ἄ γ. παρρησιαστής, παρρησιαστικός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ παρρησία=ἐλευθεροστομία (πᾶν και ρῆσις, βλ. λέγω Β), προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζομαι, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγοράζω. Ἡ μτχ. τοῦ πρκ. τὰ πεπαρρησιασμένα λέγεται μὲ παθ. σημασίαν (=τὰ μετὰ θάρρους λεχθέντα). Σύντ. Μὲ δοτ. και αἰτ. (παρρησιάζομαι τινί τι=λέγω μὲ θάρρος εἰς κάποιον κάτι) ἢ μὲ δοτ. και ἐμπρόθ. προσδιορισμὸν (παρρησιάζομαι τινι περὶ τινος).

πάσχω (ᾶ) (=ὑποφέρω, παθαίνω κάτι), μὲ παθ. διάθεσιν, πρτ. ἔπασχον, μέσ. μέλ. πείσομαι, ἄορ. β' ἔπαθον (ὑποστ. πάθω κλπ., εὐκτ. πάθοιμι κλπ., προστ. πάθε κλπ., ἀπαρ. παθεῖν, μτχ. παθών), πρκ. πέπονθα, ὑπερσ. ἐπεπόνθειν και πέπονθως ἦν, τετελ. μέλ. πεπονθώς ἔσομαι. Π α ρ ἄ γ. πάθος, πάθη (ἦ) και πῆμα (=πάθημα), πάθησις (ἀντίθ. ποιήσις), παθητὸς (=ὁ ὑποκείμενος εἰς πάθος), παθητικός, πολυπαθής, πένθος, νηπενθής (=α) ὁ ἀποβάλλων πένθος ἢ λύπην. β) ἀπηλλαγμένος πένθους, ἄλυπος).

Θέμ. παθ- και μὲ τὸ ἐπένθεμα ν πρὸ τοῦ χαρακτήρος και μετὰπτωσιν πενθ- (πρβλ. βᾶθος, βένθος, λατ. rat-ior=πάσχω). Τὸ θέμ. παθ- προσλήψει μὲν τοῦ προσφύμ. σκ γίνεται παθ-σκ-, πασχ- (ἐνεστ. πάσχω), προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. ε, παθε- και (πρὸ συμφώνου) παθη- (παράγ. πάθησις, πάθημα). Ἐκ τοῦ θέμ. πενθ- γίνονται ὁ μέλ. πείσομαι (ἐκ τοῦ πένθ-σομαι μὲ ἀποβολὴν τῶν νθ ὡς πρὸ τοῦ σ εὐ-

ρισκομένων και ἀναπληρωμ. ἔκτασιν τοῦ ε εἰς ει), ὁ πρκ. πέποιθα (μὲ ἐταιροίωσιν τοῦ ε τοῦ θέμ. πενθ- εἰς ο) και τὸ παράγ. πένθος. Σύντ. Μὲ αἰτ. (πάσχω τι), συνήθ. αἰτ. συστ. ἀντικ. (δίκαια, φιλικὰ πάσχω). Τὸ ρ. ἔχει παθ. διάθεσιν καὶ λαμβάνεται ὡς παθητικὸν τῶν ρ. ποιῶ, πράττω και δρώω-ῶ. Συνήθεις φράσεις: εὐ πάσχω ὑπό τιος (=εὐεργετοῦμαι)· τούτου ἐνεργητ. το εὐ ποιῶ ἢ εὐ δρώω τινα (=εὐεργετῶ). Κακῶς πάσχω ὑπό τιος (=κακοποιούμαι)· τούτου ἐνεργητ. τὸ κακῶς ποιῶ ἢ κακῶς δρώω τινα (=κακοποιῶ). Ὁ μέλ. πείσομαι εἶναι ἀκριβὲς ὡς ὁ μέσ. μέλ. τοῦ πείθω, ἀναγνωρίζομενος μόνον ἐκ τῆς σημασίας. Σύνθ. Προσπάσχω=ἔχω πρόσθετον ψυχικὸν πάθος | προσπαθῶ. Ἀντιπάσχω=παθαίνω ἢ τι καλὸν ἢ κακὸν ἔκαμα εἰς ἄλλον. Προπάσχω=πάσχω πρῶτος ἢ πρότερον.

παταγέω-ῶ (=κάννω κρότον, πάταγον), ποιητ. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπαντᾷ μόνον ὁ ἐνεστ. (σύνθ.) ἀντιπαταγέω-ῶ (=κροτῶ, παταγῶ τόσον ὥστε νὰ μὴ ἀκούεται ἄλλος κρότος, ἄλλος πάταχος).

Τὸ ρ. ἐκ τῆς ἠχοποιήτου λέξεως πάταχος. Θέμ. παταγε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

πατάσσω (=κυπῶ), πρτ. ἐπάτασσον, μέλ. πατάξω, ἄόρ. ἐπάταξα. Παθ. [πατάσσομαι, παθ. μέλ. παταχθήσομαι, παθ. ἄόρ. ἐπατάχθην, πρκ. πεπάταγμα]. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστος μόνον ὁ ἄόρ. Τὰ λοιπὰ ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ παύω ἢ τύπτω.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πάταχος (βλ. παταγέω-ῶ). Θέμ. παταγι- και προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, πατάγ-j-ω -πατάσσω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (πατάσσω τινὰ ἢ τι). Σινών. παύω, τύπτω, πλήττω.

πατέω-ῶ (=βαδίζω, καταπατῶ, παραβιάνω, περνῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. πάτησις, πάτημα, πατησμός (=ἡ καταπάτησις), πατητήριον, περίπατος, περιπατητικός, πατητός, ἀπάτητος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. πάτος, ὁ (=πατημένος δρόμος). Θέμ. πατε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (πατῶ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. κατά, περί. Σινών. βαδίζω, πορεύομαι.

πάττω ἢ πάσσω (=πασπαλίζω· μεταφ. διακοσμῶ, κεντῶ), πρτ. ἔπαττον ἢ ἔπασσον, μέλ. πάσω, ἄόρ. ἔπασα. Μέσ. και παθ. πάττομαι ἢ πάσσομαι, παθ. ἄόρ. ἐπάσθην, πρκ. πέπασμαι, ὑπερσ. ἐπεπάσμην. Π α ρ ἄ γ. παστός, παστέος.

Θέμ. πατ- (πρβλ. λατ. quat-*io*=τινάσσω, σείω, πρκ. *quassi*) και προσλήψει τοῦ προσφύματος j, πάτ-j-ω -πάττω ἢ πάσσω (ὡς ἐκ τοῦ πυρετ-ός, πυρέττω ἢ πυρέσω). Ὁ χαρακτήρ τ πρὸ μὲν τῶν ἀπὸ σ ἀρχομένων καταλήξων ἀποβάλλεται πρὸ δὲ τῶν ἀπὸ θ, μ, τ ἀρχομένων γίνεται σ (βλ. και πλάττω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (πάσσω τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Τὸ ρ. συνήθ. σύνθ. μὲ τὰς προθ. διά, ἐν, ἐπί, ὑπό, κατά.

παύω (=κάννω τινὰ νὰ παύσῃ, ἀποτρέπω, ἐμποδίζω), πρτ. ἔπαυον, μέλ. παύσω, ἄόρ. ἔπαυσα, πρκ. πέπαυκα, ὑπερσ. ἐπεπαύκειν. Μέσ. και παθ. παύομαι, πρτ. ἐπαύομην, μέσ. μέλ. (και ὡς παθ.) παύσομαι, παθ. μέλ. παυθήσομαι (ἐνίοτε και παυσθήσομαι), μέσ. ἄόρ. ἐπαυσάμην, παθ. ἄόρ. ἐπαύθην (ἐνίοτε και ἐπαύσθην), πρκ. πέπαυμαι (ἐνίοτε και πέπαυσμαι), ὑπερσ. ἐπεπαύμην (ἐνίοτε και ἐπεπαύσμην), τετελ. μέλ. πεπαύσομαι. Π α ρ ἄ γ. παῦλα, ἀνάπαυλα, παῦσις, ἀνάπαυσις, παυστήρ, παυστήριος, ἄπαυστος, δυσκατάπαυστος, παυστέον.

Θέμ. παυ- (πρβλ. παῦ-λα, παῦ-σις). Τὸ θέμα προσλαμβάνει ἐνίοτε σ πρὸ τῶν ἀπὸ θ, μ, τ ἀρχομένων καταλήξων. Μόνον τὰ παράγωγα ἀπαντος και πανστέον

ἀπαντῶσι συνηθέστερον μὲ σ. Εἰς τὴν προστακτ. τοῦ ἐνεργητ. ἐνεστ. τὸ ρ. ἔχει ἀμτβ. σημασίαν: παῦε=στάσου, τελείωνε. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (παύω τινά ἢ τι). 2) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. (παύω τινά τῆς ἀρχῆς). 3) Μὲ κατηγορημ. μτχ. εἰς τὸ ἀντικ. (παύσω τοῦτο γιγνόμενον). Τὸ μέσ. 1) Μὲ γεν. (παύομαι τινος=παύω νὰ κάμω κάτι, ἀπέχω ἀπὸ κάτι). 2) Μὲ κατηγορημ. μτχ. εἰς τὸ ὑποκ. (οὐ παύονται ἐσθιόντες). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, κατά. Σύνων. λήγω. Ἀντίθ. ἄρχομαι.

παχύνω (=κάμνω τινά παχύν, αὐξάνω), πρτ. ἐπάχυνον, μέλ. παχυνῶ, ἄορ. ἐπάχυνα. Μέσ. καὶ παθ. παχύνομαι, παθ. πρκ. πεπάχυσμαι. Π α ρ ἄ γ. πάχυνσις, παχυντικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ παχὺς (ρίζ. παγ- τοῦ πήγνυμι, ὁ ἰδέ), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βαθὺς-βαθύνω. Σύντ. μὲ αἰτ. (παχύνω τινά ἢ τι). Σύνων. πλαινώ. Ἀντίθ. λεπτύνω, ἰσχναίνω.

πεζεύω (=πεζοπορῶ), πρτ. ἐπέζευον, ἄορ. ἐπέζευσα. Παθ. πεζεύομαι (=πορεύομαι διὰ ξηρᾶς), πρτ. ἐπέζευόμην. Π α ρ ἄ γ. πεζευτικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πεζός (ὑπερ ἐκ τῆς ρίζ. πεδ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ πέδον=ἔδαφος, πεδίον, πούς, πέδη=δεσμά, πέδιλον, λατ. *pes, ped-is*=πούς, *op-pid-um*=πόλις, τόπος) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). Σύνων. πεζοπερέω-ῶ.

πειθῶ (=κάμνω τινά νὰ δεχθῆ τὴν γνώμην μου), πρτ. ἐπειθον, μέλ. πείσω, ἄορ. ἀ' ἔπεισα, ἄορ. β' ἔπιθον, πρκ. πέπεικα, ὑπερσ. ἐπεπείκειν. Μέσ. καὶ παθ. πείθομαι, πρτ. ἐπειθόμην, μέσ. μέλ. πείσομαι, παθ. μέλ. πεισθήσομαι, μέσ. ἄορ. β' ἐπιθόμην, παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐπείσθη, πρκ. πέπεισμαι, πρκ. β' (ἐνεργ. ὡς μέσ.) πέποιθα (=ἔχω πεποιθήσιν, θαρρῶ), ὑπερσ. ἐπεπείσμη, ὑπερσ. β' ἐπεποίθειν, τετελ. μέλ. πεπεισμένος ἔσομαι. Π α ρ ἄ γ. πιθανός, πειθῶ, πίστις (ἐξ οὗ τὸ ρ. πιστεύω), εὐπιστος, δῶσπιστος, μεταπειστός ἢ μετάπειστος, πειστέον, πεποίθησις, πεποιθότως.

Θέμ. ἀσθ. πιθ- καὶ ἰσχ. πειθ-. (Ρίζ. πιθ-, πρβλ. πιθ-ανός, λατ. *fid-es*=πίστις, *fid-o*=πέποιθα). Ἐκ τοῦ ἀσθ. θεμ. πιθ- σχηματίζονται ὁ ἄορ. β' ἐνεργητ. καὶ μέσ. (ἐπιθον, ἐπιθόμην) καὶ τὰ περισσότερα τῶν παραγῶγων (πίστις, πιστός κλπ.). Ἐκ τοῦ ἰσχ. θεμ. πειθ- σχηματίζονται πάντες οἱ λοιποὶ χρόνοι (ὁ πρκ. πέποιθα καὶ ὑπερσ. ἐπεποίθειν μὲ ἑταιροίωσιν τοῦ εἰ εἰς οἱ) καὶ τὰ παράγ. πειθῶ, μετάπειστος καὶ πειστέον. Τὸ παράγ. πεποίθησις εἶναι μτγν., ἀντ' αὐτοῦ δὲ οἱ ἀπτικοὶ ἔλεγον πίστις καὶ πεποιθέναι. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (πειθω τινά). 2) Μὲ αἰτ. καὶ τελ. ἄπαρ. (πειθω τινά ποιεῖν τι). 3) Μὲ δύο αἰτ. (πειθω τινά τι=πειθῶ κάποιον νὰ δεχθῆ κάτι). 4) Μὲ συμπερ. πρότ. (πειθῆι ὥστε...). Τὸ μέσ. 1) Μὲ δοτ. (πειθομαι τοῖς ἄρχουσι). 2) Μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (ταῦτα ἐγὼ σοι οὐ πείθομαι). 3) Μὲ δοτ. καὶ τελ. ἄπαρ. (πειθεσθέ μοι ἐπιστάτην ἐλέσθαι). Οἱ: μέσ. μέλ. πείσομαι, μέσ. ἄορ. β' ἐπιθόμην, πρκ. πέπεικα μὲ τὸν ρήμ. δὲν πρέπει νὰ συγγέωνται μὲ τὸν μέλ. πείσομαι τοῦ πάσχω καὶ τὸν ἄορ. ἐπιθόμην καὶ πρκ. πέπεισμαι τοῦ συνθάνομαι. Σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀνά, σύν, μετά, παρά, κατά. Περιφρ. πειθῶ ποιῶ καὶ πειθῶ χρώμαι. Ἀντίθ. εἰς τὸ πειθῶ τό: βιάζομαι τινά, εἰς τὸ πείθομαι τό: ἀπειθῶ τινί.

πεινήω-ῶ (=πεινῶ, ἐπιθυμῶ κάτι πολὺ), πεινής, πεινῆ κλπ., πρτ. ἐπείνων (ἐπείνης, ἐπείνη κλπ.), μέλ. πεινήσω, ἄορ. ἐπείνησα, πρκ. πεπείνηκα, ὑπερσ. ἐπεπεινήκειν.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πείνα, ἰων. πείνη (ὑπερ ἐκ τοῦ πένομαι: θέμ. πεν-, πέν-ja - πέν-να - πείνα). Θέμ. πεινη-. Τὸ η τοῦ θέμ. μετὰ τῶν ἀπὸ ε καὶ εἰ ἀρχομένων καταλή-

ξεω συναιρεῖται εἰς η καὶ η. Κατὰ τὰ λοιπὰ κλίνεται κατὰ τὰ εἰς -αω (πρβλ. διωῶ, ζῶ, χρῶμαι κλπ.). Σύντ. Συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.) σπν. μὲ γεν. (πειρῶ τιςος=πολὺ ἐπιθυμῶ κάτι, δὲν ἔχω κάτι). Συνών. λιμοκτονῶ.

πειράω-ᾶ (=ἀποκτῶ πείραν, πειράζω, δοκιμάζω, προσπαθῶ, κάμνω ἀπόπειραν, ἐπιτίθεμαι), πρτ. ἐπείρων, μέλ. πειράσω, ἄορ. ἐπείρασα, [πρκ. πεπειράκα, ὑπερσ. ἐπεπειράκειν]. Μέσ. καὶ παθ. πειρῶμαι (μέσ.=λαμβάνω πείραν, δοκιμάζω παθ.=πειράζομαι ἀπὸ κάποιου), πρτ. ἐπειρώμην, μέσ. μέλ. πειράσομαι (=θα ἐπιχειρήσω), [παθ. μέλ. πειραθῆσομαι], μέσ. ἄορ. ἐπειρασάμην, παθ. ἄορ. ὡς μέσ. ἐπειράθην (=ἐπεχείρησα), πρκ. πεπείραμαι, ὑπερσ. ἐπεπειράμην. Π α ρ ἄ γ. πειρασίς, πειρασμός, πείραμα, πειρατής, πειρατικός, ἀπείρατος, πειρατέος, πειρατέον, ἀποπειρατέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πείρα (=δοκιμή, ἀπόπειρα), ὅπερ ἐκ τοῦ ρ. περᾶω-ᾶ (ρίζ. περ-, πέρ-*α*-πέραα-πείρα, βλ. περᾶω). Θέμ. πείρα-. Ὁ θεματ. χαρακτήρ α ἐκτείνεται, πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων καταλήξεων, εἰς α μακρὸν καὶ οὐχὶ εἰς η διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ρ. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. 1) Μὲ αἰτ. (πειρῶ ἢ πειρῶμαι τινα=πειράζω, ἐνοχλῶ κάποιον). 2) Μὲ γεν. (πειρῶ ἢ πειρῶμαι τινος=κάμνω ἀπόπειραν ἐναντίον τινός, ἐπιτίθεμαι). 3) Μὲ τελ. ἄπαρ. (πειρῶ ἢ πειρῶμαι ποιεῖν τι=δοκιμάζω νὰ κάμω κάτι). 4) Μὲ πλαγ. ἐρωτημ. πρότασιν. (πειρῶ ἢ πειρῶμαι ὅπως, ὡς...). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, διά, ἀνά, κατὰ. Μὲ παθ. σημασίαν εὐρίσκονται μόνον ὁ ἐνεστ. πειρῶμαι καὶ ἡ μτχ. τοῦ παθ. ἄορ. πειραθείς. Ἀντὶ τοῦ παθ. πειρῶμαι λέγεται καὶ πείραν δίδωμι, ἀντὶ δὲ τοῦ μέσ. καὶ πείραν λαμβάνω τινός. Τὸ πειράζω (=ἐπιχειρῶ νὰ πράξω τι, δοκιμάζω, ἐξετάζω) ποιητ. καὶ μτγν.

πελάζω (=πλησιάζω), πρτ. ἐπέλαζον, μέλ. πελάσω καὶ πελῶ (πελάξ, πελᾶ κλπ., ὡς ὁ μέλ. τοῦ ἐλαύνω, ἐλῶ, ὄν ἰδέ), ἄορ. ἐπέλασα. Παθ. [πελάζομαι, πρτ. ἐπελαζόμην, μέσ. ἄορ. ἐπελασάμην, παθ. ἄορ. ἐπελάσθην καὶ ἐπλάθην, πρκ. πέπλημμαι]. Π α ρ ἄ γ. πελάτης (=ὁ πλησιάζων, ὁ ἀπὸ τινος ἐξαρχώμενος, ὁ μισθωτός), πέλασις (=πλησίασις), ἀπροσπέλαστος (=ἀπλησίαστος).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πέλας (=πλησίον) προσλήφει τῆς καταλήξεως -άζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγοράζω. Σύντ. 1) Μὲ δοτ. (ὅμοιος ὁμοίω ἀεὶ πελάζει). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (πελάζω τινὰ δόδναι=φέρω κάποιον εἰς πόνους). Συνών. πλησιάζω, ὅπερ εὐχρηστότερον τοῦ πελάζω εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. (βλ. πλησιάζω).

πέλω καὶ πέλομαι (=εἶμι, ὑπάρχω), πρτ. ἔπελον καὶ ἐπελόμην.

Θέμ. πελ-. (Ἐκ τῆς ρίζ. πελ- καὶ τὰ πολέω, ἀμφίπολος, πολεῖω, ἐμπολάω, πωλῶ). Σύντ. Τὸ ρ., ὡς καὶ τὸ συνώνυμόν του εἶμι, εἶναι συνδετικὸν καὶ ὑπαρτικὸν (νόσος στυγερῆ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι—γῆρας καὶ θάνατος ἐπ' ἀνθρώποις πέλονται). Τὸ ρ. εἶναι εὐχρηστον κυρίως εἰς τὸ γ' ἐν. καὶ κληθ. τοῦ ἐνεστ. (πέλει, πέλεται, πέλουσι, πέλονται). Συνών. εἶμι.

πέμπω (=στέλλω), πρτ. ἔπεμπον, μέλ. πέμψω, ἄορ. ἔπεμψα, πρκ. πέπομψα, ὑπερσ. ἐπεπόμψειν καὶ πεπομψῶς ἦν. Μέσ. καὶ παθ. πέμπομαι (μέσ.=στέλλω κάτι ἢ κάποιον ἐν μέρους μου· παθ.=στέλλομαι ἀπὸ κάποιου), πρτ. ἐπεμπόμην, μέσ. μέλ. πέμψομαι, παθ. μέλ. πεμψθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐπεμψάμην, παθ. ἄορ. ἐπέμψθην, πρκ. πέπεμμαι (πέπεμψαι, πέπεμπται, πέπεμμεθα, πέπεμψθε, πέπεμμένοι εἰσὶ, ὑπότ. πεπεμμένος ὦ κλπ., εὐκτ. πεπεμμένος εἶην κλπ., προστ. πέπεμψο, πέπεμψθω, πέπεμψθε, πεπέμψθων ἢ πεπέμψθωσαν, ἄπαρ. πεπέμψθαι,

μτχ. πεπεμμένους, -ῆ, -ον), ὑπερσ. ἐπεπέμμην (ἐπέπεμψο, ἐπέπεμπτο, ἐπεπέμμεθα, ἐπέπεμψθε, πεπεμμένοι ἦσαν). Π α ρ ά γ. πέμψις, πομπή, πομπός (=δ συνοδεύων τινά), πεμπτός, μετάπεμπτος (=δ προσκληθείς δι' ἀπεσταλμένου), πεμπτέον, μεταπεμπτέος, -ον.

Θέμ. πεμπ-. Εἰς τὸν καθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τὸ ἐν ἀπὸ τὰ τρία μ ἀποβάλλεται (πέ-πέμμι-μαι -πέ-πεμμι-μαι -πέπεμμαι, ἐ-πε-πέμμι-μην -ἐπε-πέμμι-μην -ἐπε-πέμμι-μην, πρβλ. καὶ κάμπτω). Ὁ ἐνεργητ. πρκ. καὶ ὑπερσ. καὶ τὰ παράγωγα πομπή καὶ πομπός, με ἑταιροῦσιν τοῦ ε τοῦ θέμ. εἰς ο. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (πέμπω τινά ἢ τι). 2) Μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (πέμπω τινί τι). 3) Μὲ αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορισμὸν (πέμπω τινά ἢ τι πρὸς τινά κλπ.). 4) Μὲ ἀπαρ. (παραλειπομένου τοῦ ἀντικ. τοῦ ρ. πρέσβεις, ἄγγελον κλπ.), ὅτε τὸ ρ. σημαίνει στέλλω διαταγήν, παραγγέλλω (πέμπουσιν οἱ ἔφοροι...στρατεύεσθαι=στέλλουν διαταγὰς νὰ ἐκστρατεύσῃ). Τὸ μέσ. με αἰτ. (πέμπομαι τινά, ἰδίως σύνθ. μεταπέμπομαι τινά=στέλλω καὶ προσκαλῶ κάποιον). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, κατά, διὰ, ἀπό, εἰς κλπ. Ἀποπέμω=στέλλω μακρὰν, ἀπολύω. Διαπέμω=στέλλω εἰς διαφόρους διευθύνσεις, διαβιβάζω. Ἐκπέμω=ἐξαποστέλλω. Ἀναπέμω=στέλλω πρὸς τὸ ἐσωτερικόν, ἐκ τῆς παραλίας εἰς τὰ μεσόγεια. Μεταπέμωμαι=στέλλω καὶ προσκαλῶ. Συνών. στέλλω.

πενθῆω-ῶ (=πενθῶ τινά, ἔχω πένθος), τὸ ἐνεργ. σχηματίζεται ὁμαλῶς. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. πενθοῦμαι (=εἶμαι ἀντικείμενον πένθους). Π α ρ ά γ. πένθησις, πενθήμων (=πένθιμος), πενθητήρ (=δ πενθῶν), πένθημα (=θρήνος), πενθητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πένθος (ὑπερ ἐκ τοῦ πάσχω, ὃ ἰδέ). Θέμ. πενθεσ-, ἐξ οὗ πενθέσω -πενθέω (μετ' ἀποβολὴν τοῦ σ ὡς μεταξὺ φωνηθέντων εὐρισκομένου) -πενθῶ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (πενθῶ τινά ἢ τι). Σύνθ. Συμπενθῶ=πενθῶ ἢ θρηγνῶ μετὰ τινος. Συνών. θρηγνῶ, ὀδύρομαι, ὀλοφύρομαι. Ἀντίθ. χαίρω.

πένομαι (=εἶμαι πένης, στεροῦμαι, κοπιᾶζω), ἀποθ. με οὐδεν. διάθ., πρτ. ἐπενόμην. Τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν συνωνύμων. Π α ρ ά γ. πείνα, πόνος, πένης, πενία, πενιχρός, πενέστης (=ὄνομασία τοῦ δουλοπαροίκου εἰς τὴν Θεσσαλίαν).

Θέμ. πεν-. (Ρίξ. πιθ. σπαν-, πρβλ. σπάν-ις, σπαν-ία, ἐξ ἧς παν-, μετ' ἀποβολὴν τοῦ σ, καὶ πεν-, κατὰ μετάπτωσιν, βλ. Εἰσαγωγὴν). Σύντ. Συνήθως, ὡς ρ. οὐδεν. διαθέσ., ἄνευ ἀντικ. Σπν. με γεν. (πένομαι σοφίας=στεροῦμαι σοφίας) ἢ με αἰτ. (πένομαί τι=μὲ κόπον ἐτοιμάζω κάτι). Συνών. δυστυχῶ, στεροῦμαι, ἀπορῶ, ἐνδέομαι. Ἀντίθ. πλουτῶ.

πεπαίνω (=ὠριμάζω), ἄορ. ἐπέπανα. Παθ. πεπαίνομαι, παθ. μέλ. πεπακνήσομαι, παθ. ἄορ. ἐπεπάνθη. Π α ρ ά γ. πέπανσις.

Θέμ. πεπ- (πρβλ. πέπων, πέψις, πέμμα=γλύκισμα) καὶ με τὰ προσφύμ. αν καὶ j καὶ ἐπένθησιν πεπ-άν-j-ω -πεπαίνο. Εἰς τὸν ἄορ. τὸ α βραχὺ ἐκτείνεται εἰς α μακρὸν καὶ οὐχί εἰς η καίτοι πρὸ αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ε, ι, ρ (βλ. καὶ κερδαίνω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (πεπαίνο τι).

πέρωται (=εἶναι πεπωμένον), γ' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ ἀχρήστου ρήμ. πόρω (=παρέχω, προσφέρω), τοῦ ὁποῦ ἀπαντοῦν εἰς τοὺς ποιητὰς ὁ ἄορ. β' ἔπορον (ὑποστ. πόρω κλπ., εὐκτ. πόροιμι κλπ., προστ. πόρε κλπ., ἀπαρ. πορεῖν, μτχ. πορών, -οῦσα, -όν). Εὐχρηστον μόνον εἰς τὸ γ' ἐν. συνοδεύομενον καὶ με δοτ. προσωπικὴν (πέρωταί μοι, σοι, ἡμῖν κλπ.) καὶ με σημασ. ἐνεστ., ὑπερσ. (με σημασ. πρτ.) ἐπέρωτο (=ἔγτο πεπωμένον). Εἰς τοὺς ἄττ. πεζ. ἀπαντᾷ μόνον ἢ μτχ. ὁ

πεπρωμένος (βίος), ἡ πεπρωμένη (μοῖρα) καὶ τὸ πεπρωμένον (=ἡ ὠρισμένη δ' ἕκαστον μοῖρα). Ἀντὶ τοῦ πέπρωται οἱ ἀττ. πεζ. μεταχειρίζονται τὸ πεπρωμένον ἔστί, ἀντὶ τοῦ ἐπέπρωτο τὸ πεπρωμένον ἦν, καὶ ὡς μέλ. τὸ πεπρωμένον ἔσται.

Θέμ. πορ- (πρβλ. ἔ-πορ-ον' ρίζ. πιθ. ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ περάω, ὃ ἰδὲ) ἐκ τοῦ ὁποῖου πέ-πορ-ται καὶ κατὰ μετάθεσιν καὶ ἔκτασιν πέ-πω-ται. Σύντ. Μὲ δοτ. προσωπ. καὶ τελ. ἀπαρ. ὡς ὑποκείμε. (πέπρωται μοι παθεῖν). Σύνων. εἰμαρται (βλ. μείρομαι).

περαίνω (=φέρω κάτι εἰς πέρας, τελειώνω), πρτ. ἐπέραινον, μέλ. περανῶ, ἄορ. ἐπέρανα. Μέσ. καὶ παθ. περαίνομαι, πρτ. ἐπεραίνομην, μέσ. μέλ. περανοῦμαι, [παθ. μέλ. περανθήσομαι], μέσ. ἄορ. ἐπερανόμην, παθ. ἄορ. ἐπερανθήην, πρτ. πεπέρασμι, ὑπερσ. ἐπεπεράσμη. Π α ρ ἄ γ. συμπέρασμα, συμπερασμός, ἀπέραντος, διαπεραντέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οὖσ. τὸ πέρας (=τέλος, ἄκρον) κατὰ τὰ εἰς -αίω. Θέμ. περαν-καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j καὶ ἐπενθέσει, περάν-j-ω-περαίω. Τὸ α βραχὺ τοῦ θέμ. εἰς τὸν ἄορ. ἐξετάθη εἰς α μακρὸν καὶ οὐχὶ εἰς η διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ρ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (περαίνω τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, ἐκ, σύν, διεκ- κλπ. Σύνων. ἀνώτω ἢ ἀνώ, διαπράττομαι, ἐξεργάζομαι κ.ἄ.

περαιώω-ῶ (=περνῶ τινα ἀντικρῦ, διαβιβάζω), πρτ. ἐπεραιούην, μέλ. περαιώσω, ἄορ. ἐπεραιώσα. Μέσ. περαιούμι (=περνῶ ἀντικρῦ, διέρχομαι), πρτ. ἐπεραιούμην, μέσ. μέλ. περαιώσομαι, παθ. μέλ. περαιωθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐπεραιωσάμην, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐπεραιώθηην. Π α ρ ἄ γ. περαιώσις, διαπεραιώσις (καὶ τὸ νεοελλην. διεκπεραιώσις).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. περαιῖος (=ὁ εὐρισκόμενος εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος), ὅπερ ἐκ τοῦ ἐπιρ. πέρα (περὶ ρίζ. βλ. περάω). Θέμ. περαιω-. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. (περαιῶ τινα ἢ τι) τὸ μέσ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.): περαιούμαι=διαβαίνω, περνῶ ἀντικρῦ, ἢ σπν. μὲ ἐμπροθ. προσδιορισμόν. Σύνθ. Μὲ τὴν προθ. διά. Σύνων. τοῦ μέσ.: διαβαίνω, περάω-ῶ (ὡς ἀμτβ.). Τοῦ ἐνεργητ.: περάω-ῶ (ὡς μτβ.).

περάω-ῶ (μτβ.=διαβιβάζω, διαπεραιῶ τι ἀμτβ.=περνῶ, διαβαίνω), πρτ. ἐπέρων, μέλ. περάσω, ἄορ. ἐπέρασα, πρτ. πεπέρακα, ὑπερσ. ἐπεπεράκειν. Π α ρ ἄ γ. πέρασσις, πέρασμα, περατός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιρ. πέρα=πέραν, εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος. (Ρίζ. περ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ πόρ-ος, πορ-εῖω, πορ-ίζω, ἔμ-πορ-ος, πειρ-α, πειρ-άω καὶ πιθ. καὶ πόρ-ω ἐξ οὗ τὸ πέπρωται). Θέμ. περα-. Τὸ α τοῦ θέμ. δὲν ἐκτείνεται πρὸ συμφόνηος εἰς η διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ρ. Σύντ. Τὸ μτβ. μὲ αἰτ. (περῶ τι) τὸ ἀμτβ. μὲ διαφόρους ἐμπροθ. ἢ ἐπιρρημ. προσδιορισμούς. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, ἐκ, διεκ-, συνεχ-. Ἐκπερῶ=περνῶ, προχωρῶ. Διεκπερῶ=διέρχομαι. Σύνων. τοῦ μτβ.: περαιῶ, διαβιβάζω, διακομίζω, τοῦ ἀμτβ.: περαιούμαι, διαβαίνω, διέρχομαι.

περιέπω, βλ. ἔπω.

περιττεύω καὶ **περισσεύω** (=εἶμι περιττός), πρτ. ἐπερίττευνον, μέλ. περιττεύσω, ἄορ. ἐπερίττευσα. Π α ρ ἄ γ. περίσσευμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ περιττός ἢ περισσός (ὅπερ ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς προθέσεως περι, ὡς τὸ Ἄμφισσα ἐκ τῆς προθέσεως ἀμφι) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, ἦτοι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.).

πετάννυμι καὶ **πεττανύω** (=ἀπλώνω, ἀνοίγω). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ.

πάντοτε σύνθετον και κυρίως με την πρόθεσιν ανά. Πρτ. ἐπετάννυ, μέλ. πετάσω και πετώ (πετᾶς, πετᾶ κλπ. κατά τὸν μέλ. τοῦ ἐλαύνω, ἐλῶ), ἄορ. ἐπέτασα, [πρκ. πεπέτακα]. Παθ. πετάννυμαι, πρτ. ἐπετανύμην, παθ. ἄορ. ἐπετάσθην, πρκ. πέπταμαι [και πεπέτασμαι], ὑπερσ. ἐπεπτάμην. Π α ρ ἄ γ. πέτασις, πέτασος (=σκιᾶδιον), πέτασμα, καταπέτασμα, παραπέτασμα.

Ἄρχικὸν θέμ. πετα- και κατά συγκοπὴν τοῦ ἀτόνου ε, πτα-. (Ρίζ. πετ-, ἐξ ἧς και τὰ πέτ-αλον, πέτ-αχρον=πλατὺ ποτήριον, ἴσως πελέα=φτελιά· πρβλ. λατ. rat-eo=ἀνοίγω). Κατ' ἀναλογίαν ὁμοῦς πρὸς τὸ ζώννυμι (ἐκ τοῦ ζῶσ-νυ-μι), σβέννυμι (ἐκ τοῦ σβέσ-νυ-μι) κλπ., τὸ ἀρχ. θέμ. πετα- προσέλαβε σ και ἐσχηματίσθη θέμ. πετασ-. Ἐκ τούτου ὁ ἔνεστ. πετάσ-νυ-μι - πετάννυμι και (κατὰ τὰ εἰς -ω βαρύνοντα) πετανύω, ὁ πρτ. ἐ-πετάσ-νυν - ἐπετάννυ, ὁ ἔνεργ. ἄορ. ἐπέτασα (ἐκ τοῦ ἐ-πέτασ-σα καθ' ἀπλοποίησιν τῶν δύο σ), ὁ παθ. ἄορ. ἐ-πετάσ-θην, τὸ παραγ. πέτασμα κλπ. Ἐκ τοῦ συγχεκομένου θέμ. πτα- ὁ πρκ. πέ-πτα-μαι και ὁ ὑπερσ. ἐ-πε-πτά-μην. Ἡ σύνθ. μτγ. τοῦ πρκ. ἀναεπιταμένος=ἀνοικτός. Σύνθ. Μὲ αἰτ. (ἀναεπτανύμι τὰς πύλας=ἀνοίγω τὰς πύλας). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ανά, κατά, περί, ἐπί, πρό, ἐκ. Σύνθ. ἀνοίγω, ἀνελίττω, ἐκτείνω, ὀρέγω. Ἀντίθ. κλείω.

πέτομαι (=πετώ), ἀποθ. με ἔνεργ. διάθ. και ἀμτβ., πρτ. ἐπετόμην, μέσ. μέλ. πτήσομαι [και πετήσομαι], μέσ. ἄορ. α' ἐπτάμην, μέσ. ἄορ. β' ἐπτόμην (ὑποτ. μόνον σύνθ. και μόνον εἰς τὸ γ' ἐν. πτῆται, τὸ β' πληθ. πτῆσθε, και τὸ γ' πληθ. πτῶνται, εὐκτ. μόνον εἰς τὸ γ' ἐν. ποῖτο, πρστ. ἔλλειπει, ἀπαρ. πτέσθαι, μτγ. πτόμενος), ἔνεργ. ἄορ. β' ὡς μέσ. ἔπτην (ἔπτης κλπ. κατὰ τὸ ἔστην, ὑποτ. πτώ κλπ., εὐκτ. πταίην κλπ., πρστ. πτῆθι κλπ., ἀπαρ. πτῆναι, μτγ. πτάς, -ᾶσα, -άν), παθ. ἄορ. ὡς μέσ. ἐπετάσθην, πρκ. πεπότημαι και δωρ. πεπόταμαι. Π α ρ ἄ γ. πτῆσις, πτηνόν, πτερόν, πτέρουξ, πτεινός, ἀπτῆν, ὁ, ἦ, γεν. -ῆνος (=ὁ νεοσσός).

Ἄρχ. θέμ. πετ- (ἐξ οὗ ὁ ἔνεστ. και ὁ ποιητ. μέλλων—προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε και τροπῆ τούτου εἰς η—πετήσομαι) και ἐξ αὐτοῦ κατὰ μετάθεσιν πτε- (πρβλ. πτερόν), κατ' ἔκτασιν πτη- (πρβλ. πτηνός, μέλ. πτή-σομαι), με ἔταραιοσιν τοῦ ε εἰς ο και πρόσληψιν τοῦ προσφύμ. ε (ὑπερ πρὸ συμφώνου ἐκτείνεται εἰς η) ποτε- και ποτη- ἦ (δωρ.) ποτα- (ἐξ οὗ τὰ ποιητ. ποτέομαι και ποτάομαι, ὑπόθεν ὁ πρκ. πεπότημαι), και κατὰ συγκοπὴν πτ- (ἐ-πτ-άμην, ἐ-πτ-όμην). Ἐκ τῆς ρίζ. πετ- (διαφύρου ἐκείνης ἐξ ἧς τὸ πετάννυμι) παράγονται και αἱ λέξεις: ὄκν-πέτ-ης (=ταχύς ὡς πτηνόν), προ-πετ-ης (=ὁ πίπτων ἢ κλίνων πρὸς τὰ ἔμπρός, ἀπερίσκεπτος), πίπτω (ἐκ τοῦ πί-πετ-ω), πότμος (=β.τι τίπτει εἰς τινα, μοῖρα, τύχη). Ἐκ τοῦ πέτομαι ἐσχηματίσθη τὸ ποιητ. πέταμαι (κατὰ τὸ ἴσταμαι), τὸ μτγ. ἴσταμαι (ἐπίσης κατὰ τὸ ἴσταμαι), και τὰ θαμιστικά ποτέομαι και ποτάομαι. Σύνθ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ανά, ἐκ, διά, ἐπί, πρὸς. Ἀναπέτομαι=ὑψοῦμαι πετῶν. Διαπέτομαι=πετῶ μακριά, ἐξαφανίζομαι. Ἐκπέτομαι και ἀποπέτομαι=πετῶ και φύγω. Σύνθ. Ἐπί τῆς μεταφορ. σημασίας: ὀρμάω-ῶ, ἐπιφέρομαι.

πετροῦ-ῶ (=λιθοβολῶ) και παθ. πετροῦμαι-οῦμαι (=λιθοβολοῦμαι), ποιητικά. Εὐχρηστος εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. μόνον ὁ παθ. ἄορ. (σύνθ.) κατεπετρώθην (=ἐλιθοβολήθην, ἐφρονεύθην διὰ λιθοβολισμοῦ). Π α ρ ἄ γ. πέτρομα (=σωρὸς πετρῶν· τὸ φονεῦν διὰ πετρῶν).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πέτρος=λίθος (πέτρα=βράχος). Θέμ. πετρο-. Σύνθ. Μὲ αἰτ. (πετρώ τινα).

πέττω ἢ πέσσω και πέπτω (=μαλακῶνω, ζυμώνω, ὀριμάζω, χωνεύω), μέλ. πέψω, ἄορ. ἔπεψα. Μέσ. και παθ. πέττομαι ἢ πέσσομαι,

παθ. μέλ. πεφθήσομαι, μέσ. άόρ. έπεψάμην, παθ. άόρ. επέφθην, πρκ. πέπεμμαι (πέπεψαι, πέπεπται, πεπέμμεθα, πέπεφθε, πεπεμμένοι είσι, ύποτ. πεπεμμένος ὤ κλπ., εὐκτ. πεπεμμένος εἶην κλπ., προστ. πέπεψο, πεπέφθω, πέπεφθε, πεπέφθων ἢ πεπέφθωσαν, άπαρ. πεπέφθαι, μτχ. πεπεμμένος, -η, -ον), ύπερσ. έπεπέμμη (έπέπεψο, έπέπεπτο, έπεπέμμεθα, έπέπεφθε, πεπεμμένοι ἦσαν). Π α ρ ά γ. πέψις, πέμμα (=γλύκισμα), πόπανον (=πλακοῦς, γλύκισμα), δύσπεπτος.

Θέμ. πεκ- (ρίζ. πεπ- και πεκ-, πρβλ. λατ. *coquo*=μαγειρεύω, έξ ἧς και πέπων, πεπ-αίω=μαλακώνω, και πιθ. έρω=βράζω) και προσλήψει του προσφύμ. *j*, ὁ παλαιός ένεστώς πέκ-*j*-ω-πέττω ἢ πέσσω ένεργ. και μέσ. φωνής και ὁ πρτ. σχηματισθέντες κατά τά οὐρανικόληκτα (φυλάκ-*j*-ω-φυλάττω ἢ φυλάσσω) και θέμ. πεπ- έξ οὗ, προσλήψει και του προσφύμ. *τ*, ὁ μτχ. (άπό του 'Αριστοτέλους και έξἄρ.) ένεστ. πέπτω, ὁ λοιποί, πλην του ένεστ. και πρτ., χρόνοι και τά παράγωγα. Σύντ. Μέ αίτ. (πέττω τι). Σινών. πεπαίω.

πεύσομαι, βλ. πυνθάνομαι.

πήγνυμι και πηγνύω (=έμπήγω, καρφώνω, στερεώνω, στήνω, κάμνω τι να πήξει, παγώνω), πρτ. έπήγνυν και έπήγνυον, μέλ. πήξω, άόρ. έπηξα, [πρκ. πέπηχα]. Μέσ. και παθ. πήγνυμαι, πρτ. έπηγνύμην, [μέσ. μέλ. ὡς παθ. πήξομαι], παθ. μέλ. β' παγήσομαι, μέσ. άόρ. α' έπηξάμην, παθ. άόρ. α' έπήχθην, παθ. άόρ. β' έπάγην, πρκ. ένεργ. β' ὡς μέσ. πέπηγα (=είμαι στερεωμένος) [και πέπηγμα], ύπερσ. έπεπήγειν. Π α ρ ά γ. πήξις, πηγός, ναυπηγός, πηγυλις (=ψυχρά), παγίς, πάχος (=βράχος), πάχνη, πάχος, παχύς, πάσσαλος (έκ του πάγ-*j*-αλος), πηκτός.

Θέμ. άσθ. παγ- και ίσθ. πηγ-. Έκ του θέμ. πηγ-, με τὸ πρόσφυμα *νυ*, ὁ ένεστ. πήγ-*νυ*-μι ἢ πηγ-*νύ*-ω (κατά τά είς -ω βαρύτονα). 'Ο παθ. μέλ. παγήσομαι εκ του θέμ. παγ- προσλήψει του προσφύμ. *ε*, τὸ ὅποιον πρὸ συμφώνου γίνεται *η*. Σύντ. Μέ αίτ. (πήγνυμι τι). Σύνθ. Μέ τās προθ. άνά, διά, επί, παρά, σύν, εκ, πρὸς κ.ά. Σινών. στερεόω-ω, συνίστημι. 'Αντίθ. τήκω.

πηδάω-ω (=πηδῶ· επί τῆς καρδίας ἢ του σφυγμοῦ=πάλλω), πρτ. έπήδων, μέσ. μέλ. (ὡς ένεργ.) πηδήσομαι, άόρ. έπήδησα, πρκ. πεπήδηκα, ύπερσ. έπεπηδήκειν. Π α ρ ά γ. πήδημα.

Θέμ. πηδα-. Σύντ. Συνήθ. με έμπρόθ. προσδιορ. (πηδῶ είς σάκος, πρὸς γῆν κλπ.)· σπν. με σύστ. άντικ. (πήδημα πηδῶ). Σύντ. Συνήθ. τὸ ρ. άπαντᾶ σύνθ. με τās προθ. άπό, άνά, εκ, διά, κατά, επί, παρά, πρὸς, ύπέρ. Σινών. άλλομαι.

πημαίνω (=βλάπτω), πρτ. έπήμαινον, μέλ. πημανῶ, άόρ. έπήμηνα. Παθ. πημαίνομαι, πρτ. έπημαινόμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. πημανοῦμαι, μέσ. άόρ. έπημηνάμην, παθ. άόρ. έπημάνθην. Π α ρ ά γ. άπήμαντος (=άβλαβής), πημαντέον.

Τὸ ρ. εκ του πῆμα (=πάθημα), ὅπερ εκ του πάσχω (ἶ ίδέ), κατά τά είς -αιω. Θέμ. πημω- και προσλήψει του προσφύμ. *j*, και έπενθῆσει, πημάν-*j*-ω-πημαίνω. Σύντ. Μέ αίτ. (πημαίνω τινά ἢ τι). Σινών. βλάπτω, φθείρω. 'Αντίθ. ὠφελῶ, ὀνίμημι.

πηρώω-ω (=κάμνω τινά άνάπηρον), πρτ. έπήρουν, άόρ. έπήρωσα. Παθ. πηρούμαι, πρτ. έπηρούμην, παθ. άόρ. έπηρώθην, πρκ. πεπήρωμαι. Π α ρ ά γ. πήρωσις, πήρωμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. ἐπιθ. πηρός (=βεβλαμμένος κατὰ τι μέρος τοῦ σώματος). Ἐκ τούτου τὰ μετρ. (ἀπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ ἐξῆς) ἀνάτηρος καὶ ἀνατηρία. Θέμ. πηρο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (πηρῶ τινα).

πυαίνω (=παχύνω, πρτ. ἐπύαινον, μέλ. πυανῶ, ἄορ. ἐπύαινα. Μέσ. καὶ παθ. πυαίνομαι (=παχύνομαι), πρτ. ἐπυαινόμενῃ, παθ. μέλ. πυανθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐπυαίθην, πρκ. πεπύασμαι.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. πύων, γεν. -ονος (=παχύς, λιπαρός) κατὰ τὰ εἰς -αινω. Θέμ. πυον- καὶ κατὰ μετὰπτωσιν πυαν- προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. j καὶ ἐπενθέσει, πυαν-j-ω -πυαίνω. Εἰς τὸν ἄορ. τὸ α βραχὺ δὲν τρέπεται εἰς η ἄλλ' εἰς α μακρὸν διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ι. Σύντ. Μὲ αἰτ. (πυαίνω τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Καταπυαίνω=παχύνω πολὺ. Στῶν. παχύνω. Ἀντίθ. ἰσχαίνω, λεπύνω.

πυέζω (=σφίγγω, στενοχωρῶ, τυρανῶ), πρτ. ἐπύεζον, [μέλ. πυέσω], ἄορ. ἐπύεσα. Παθ. πυέζομαι, πρτ. ἐπυεζόμενῃ, [παθ. μέλ. πυεστήσομαι], παθ. ἄορ. ἐπύεσθην, πρκ. πεπύεσμαι. Π α ρ ἄ γ. πυέσις, πυεστήρ, πυεστήριον (ἐνν. ὄργανον), πυέσμα, πυεστός, πυεστός.

Θέμ. ἀναλογ. πυεδ- (ὑπερ πυθ. ἐκ τῆς προθ. ἐπὶ καὶ τῆς ρίζ. σεδ- ἐξ ἧς καὶ τὸ ἐξομαι, (ἐ)πι-σεδ- πυεδ-) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, πυεδ-j-ω -πυέζω. Ἀντὶ τοῦ πυέζω οἱ Δωριεῖς καὶ οἱ μεταγενέστεροι ἔλεγον πυάζω (πρβλ. τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης «καὶ πυάσας αὐτὸν τῆς χειρός...») Πράξ. Ἀποστ. γ, 7), πρτ. ἐπύαζον, ἄορ. ἐπύασα, παθ. μέλ. πυασθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐπύασθην, πρκ. πεπύασμαι. Ἐκ τούτου, καὶ δὴ ἐκ τοῦ ἄορ. ἐπύασα, κατὰ τὸ σχῆμα: ἐφθασα-φθάω, ἔχυσα-χύνω κλπ., τὸ νεοελληνικὸν πυάω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (πυέζω τινὰ ἢ τι).

πυκραίνω (=κάμνω τι πυκρὸν, λυπῶ, ἐνοχλῶ, δυσαρεστῶ), πρτ. ἐπύκρανον, μέλ. πυκρανῶ, ἄορ. ἐπύκρανα. Μέσ. καὶ παθ. πυκραίνομαι, πρτ. ἐπυκρανόμενῃ, [παθ. ἄορ. ἐπυκράνην]. Π α ρ ἄ γ. πυκραντικός, -ῶς.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πυκρός (ρίζ. πυκ- σημαίνουσα ὀξύς, πρβλ. λατ. *pix*, γερμ. *pie-is* =πίσσα) ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ ἡ πυήκη, ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τῶν εἰς ὀξύ ἀποληγόντων φύλλον τῆς, καὶ ἐχευετικής=ὀξύς, διαπεραστικός), κατὰ τὰ εἰς -αίνω. Σύντ. μὲ αἰτ. (πυκραίνω τινὰ ἢ τι). Στῶν. δυσαρεστῶ, ἐνοχλῶ, παροξύνω. Ἀντίθ. γλυκαίνω.

πυλέω-ῶ (ι) (=διὰ πυέσεως πυκνῶνω τι, συνωθῶ εἰς ἓν μέρος, στρωμώνω), μόνον σύνθετον: συμπυλῶ (=συμπυέζω), πρτ. συνεπύλουν, μέλ. συμπυλήσω, ἄορ. συνεπύλησα. Παθ. συμπυλοῦμαι, πρτ. συνεπυλούμενῃ, παθ. ἄορ. συνεπυλήθην, πρκ. συμπεπύλημαι. Π α ρ ἄ γ. συμπύλησις, συμπύλημα, συμπύλητικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πύλος, ὄ, (=ἔρια κατειργασμένα εἰς πυκνὸν ὄφασμα πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν περιεφρακτικῶν, μάλλινον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς). Θέμ. πυλε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (συμπυλῶ τι).

πύμπλημι (=γεμίζω), συνήθ. σύνθ. μὲ τὴν προθ. ἐν, ἐνίοτε δὲ καὶ μὲ τὰς προθ. ἀπό, ἀνά, ἐκ. Κλίνεται εἰς ὅλας τὰς ἐγγλίσεις κατὰ τὸ Ἰ-στημι. Πρτ. ἐπύμπλην, μέλ. πύπλησω, ἄορ. ἐπύπλησα, πρκ. πέπληκα, ὑπερσ. ἐπεπύληκην. Μέσ. καὶ παθ. πύμπλαμαι (κλίνεται κατὰ τὸ Ἰσταμαι), πρτ. ἐπυμπλάμενῃ, παθ. μέλ. πύπλησομαι, μέσ. ἄορ. ἀ' ἐπύπλησάμεν, μέσ. ἄορ. β' ἐπύπλημεν (μόνον οἱ τύποι: ὀριστ. γ' ἐν. ἐπύπλητο, γ' πύπλητο. ἐπύπλητο, εὐκτ. ἀ' ἐν. πύπλημεν, γ' ἐν. πύπλητο, προστ. πύπλησο, μετ. πύπλημενος), παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐπύπλησθην, πρκ. πέπλησομαι, ὑπερσ.

πιπράσκω (ᾱ) (=πῶλῶ), τοῦ ἐνεργητ. εὐχρηστο μόνον ὁ πρκ. πέπρακα καὶ ὁ ὑπερσ. ἐπεπράκειν. Οἱ ἄλλοι χρόνοι (ἴτοι ὁ πρτ., μέλ. καὶ ἄδρ.) ἐκ τῶν συνωνύμων πῶλῶ ἢ ἀποδοῖμαι, ἃ ἰδέ. Παθ. πιπράσκειμαι, πρτ. ἐπιπρασκόμεν, παθ. μέλ.πραθῆσομαι, παθ. ἄδρ. ἐπράθη, πρκ. πέπρακα, ὑπερσ. ἐπεπράμην, τετελ. μέλ. πεπράσομαι. Π α ρ ἄ γ. πρᾶσις (=πῶλησις), πρατήρ (=πωλητής), πρατήριον, ἀπρασία, ἄπρατος, πρατέος.

Θέμ. πρᾶ- (ἐκ τοῦ θέμ. περᾶ- τοῦ περῶν κατὰ συγκοπὴν τοῦ ε). Δι' ἐνεστωτ. ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ προσλήψεως τοῦ προσφύματος σκ ἐσχηματίσθη ὁ ἐνεστωτὸς πι-πρά-σκ-ω. Ὁ θεματικὸς χαρακτήρ α δὲν ἐκτείνεται, πρὸ συμφώνου, εἰς ἡ διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ρ. Ποιητ. τύπος τοῦ πιπράσκω εἶναι τὸ πέροννη (=ἐξάγω τι ἐκ τινος χώρας πρὸς πώλησιν), ἐπίσης ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ περῶν. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (πιπράσκω τινὰ ἢ τι) ἀκολουθουμένην συνήθ. μὲ γεν. τῆς ἀξίας. 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (πιπράσκω τινὰ ἢ τί τινι). Σύνθ. Ἐκπιπράσκω=ἐκποιῶ. Σύνων. ἀποδοῖμαι, πῶλῶ. Ἀντίθ. ὠνοῦμαι.

πίπτω (ι), παθ. διαθέσ., πρτ. ἔπιπτον, μέλ. δωρ. πεσοῦμαι, ἄδρ. β' ἔπεσον, πρκ. πέπτωκα, ὑπερσ. ἐπεπτώκειν καὶ πεπτωκῶς ἦν. Π α ρ ἄ γ. πτώσις, πτώμα, πτωτός, πτωτικός, ἄπτωτος, ἄπτώς, γεν. ἀπτῶτος (=ὁ μὴ πίπτων, ὁ ἄπταιστος), ἀμετάπτωτος.

Θέμ. πει- (περὶ ρίζ. βλ. πέτομαι) καὶ κατὰ μετάθεσιν πιε-, κατ' ἔκτασιν πιη- καὶ καθ' ἐταιροῦσιν τοῦ η εἰς ω, πιω-. Ὡστε θέματα: πει- καὶ πιω-. Ὁ ἐνεστωτ. ἐκ τοῦ θέμ. πει- μὲ ἐνεστωτ. ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ συγκοπῆν τοῦ ε, πί-πει-ω-πί-πω (πρβλ. καὶ μίμνω ἐκ τοῦ μί-μνω-ω). Τὸ πίτω ἔχει τὸ ι μακρὸν οὐχὶ φύσει (διότι τὸ ι τοῦ ἐνεστωτ. ἀναδιπλασ. εἶναι βραχύ), ἀλλὰ κατ' ἀναλογία πρὸς τὸ ι τοῦ ρίπτω (πρβλ. τὰ τίκτω, μίμνω, ἴσχω, ἅτινα ἐσχηματίσθησαν δι' ἐνεστωτ. ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ ἔχουσι τὸ ι βραχύ). Ὁ μέλ. πεσοῦμαι ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ θέμ. πει- προσλήψει καὶ τοῦ προσφύμ. ε (πει-έ-σομαι-πετόμαι, μετ' ἀποβολὴν τοῦ σ ὡς μεταξύ φωνηέντων, -πεσοῦμαι ἀντὶ πετοῦμαι, κατ' ἀναλογία πρὸς τοὺς ἐπίσης δωρ. μέλ. φευξοῦμαι, παιξοῦμαι καὶ πλεουσοῦμαι). Κατὰ τὸν μέλ. καὶ ὁ ἄδρ. ἔπεσον ἀντὶ ἔπετον, ὃν μεταχειρίζονται οἱ Δωριεῖς καὶ ὁ Πίνδαρος.

Τὰ παράγωγα εἰς -πειτης, ὅταν μὲν ἔχουν τὸ δεύτερον συνθετικὸν ἐκ τοῦ πίπτω τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγούσης καὶ εἶναι τριτόκλιτα (διπετής=ὁ ἐκ τοῦ Διὸς πεσὼν, οὐρανόπεμπτος, πρβλ. διπετὲς ξόανον γονιπετής, προπετής κλπ.), ὅταν δὲ ἔχουν τὸ δεύτερον συνθετικὸν ἐκ τοῦ πέτομαι ἐπὶ τῆς παραληγούσης καὶ εἶναι πρωτόκλιτα (ὄμπειτής=αὐτὸς ποῦ πετᾶ εἰς τὰ ὕψη, ὠκυπέτης=αὐτὸς ποῦ πετᾶ γρήγορα κλπ.). Σύνθ. Τὸ ρ. εἶναι παθ. τοῦ βάλλω (βλ. βάλλω) καὶ συντάσσεται μὲ διαφόρους ἔμπροθ. προσδιορισμούς (πίπτω ἐν ποταμῷ, ἐπὶ χθονί, πρὸς πέδω, ἐς πόντον, ἐπὶ γῆν κλπ.). Σύνθ. Μὲ τὰς πρῶθ. ἐπὶ, διὰ, ὑπὸ, ἐκ, πρὸς, ἀνά, κατὰ, σὺν κ.ἄ. Σύνων. ρίπτομαι.

πιστεύω (=ἔχω πεποιθήσιν εἰς τι ἢ εἰς τινά, πιστεύω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. πιστευτικός (ἐξ οὗ ἐμπιστευτικός), πιστευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πίστις (ὑπερ ἐκ τοῦ πείθω ὃ ἰδέ) κατὰ τὰ -νω (βασιλεύω) κλπ. Θέμ. πιστεν-. Σύντ. 1) Μὲ δοτ. (πιστεύω τινί). 2) Μὲ εἰδ. ἀπαρ. (πιστεύω ἐμὲ εἰδέναι, προέχειν κλπ.=εἰμαι πεπεισμένος, βέβαιος, ὅτι ξέρω, ὑπερῶ κλπ.). 3) Μὲ εἰδ. πρὸτ. (πιστεύω ὡς...). Σύνθ. πέποιθα (ἐπὶ τινι). Ἀντίθ. ἀπιστέω-ῶ.

πιστόω-ῶ (=βεβαιῶνω), πρτ. ἐπίστουν, μέλ. πιστώσω, ἄδρ. ἐπίστωσα. Μέσ. καὶ παθ. πιστοῦμαι, πρτ. ἐπιστούμην, μέσ. ἄδρ. ἐπιστώσαμην, παθ. ἄδρ. ἐπιστώθην. Π α ρ ἄ γ. πίστωσις, πίστωμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πιστός (ὑπερ ἐκ τοῦ πείθω, ὃ ἰδέ). Θέμ. πιστω-. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ.

μέ αιτ. (πιστώ τινα ὄρκους=δένω κάποιον με ὄρκους)· τὸ μέσ. με δοτ. (πιστοῦμαι τινι ὄρκῳ=δένω τὸν ἑαυτὸν μου πρὸς κάποιον με ὄρκον). Συνών. βεβαιῶ.

πλανάω-ῶ (=ἀποπλανῶ, ἐξαπατῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ τιμάω-ῶ. Π α ρ ά γ. πλάνησις, πλάνημα, πλάνης, -ητος (=ἀλήτης), πλάνος (=ὁ παραπλανῶν | ὁ περιπλανώμενος), ἀπλανής, πλανήτης, πλανητός, πλανητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πλάνη. Θέμ. πλانا-. Σύντ. Με αιτ. (πλανῶ τινα). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀπό καὶ περί. Συνών. ἀλάομαι-ῶμαι.

πλάττω ἢ πλάσσω (=πλάθω, διαμορφώνω, λέγω ψεύδη, φαντάζομαι, πρτ. ἐπλαττον ἢ ἐπλασσον, μέλ. πλάσω, ἄορ. ἐπλασα, πρκ. [πέπλακα]. Μέσ. καὶ παθ. πλάττομαι ἢ πλάσσομαι, πρτ. ἐπλαττόμην ἢ ἐπλασσόμην, [μέσ. μέλ. πλάσσομαι, παθ. μέλ. πλασθήσομαι], μέσ. ἄορ. ἐπλασάμην, παθ. ἄορ. ἐπλάσθην, πρκ. πέπλασμαι, ὑπερσ. ἐπεπλάσμην. Π α ρ ά γ. πλάστης, πλαστικός, πλάσις, πλάσμα, πλασματικός, κοροπλάθος (=ὁ κατασκευάζων προπλάσματα ἀγαλματίων), πλαστήριον, πλαστός, εὐπλαστός, ἀδιάπλαστός.

Θέμ. πλαθ- (πρβλ. πλάθ-ων=πλαστήριον) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *ι*, πλάθ-*ι*-ω-πλάττω καὶ πλάσσω. Ὁ χαρακτήρ *θ* πρὸ μὲν τῶν ἀπὸ *σ* ἀρχομένων καταλήξεων ἀποβάλλεται, πρὸ δὲ τῶν ἀπὸ *μ*, *τ*, *θ* ἀρχομένων γίνεται *σ* (βλ. καὶ πάττω). Σύντ. Με αιτ. (πλάττω τινα ἢ τι). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀνά, διά, περί, σύν, μετὰ κ.ἄ. Συνών. τεχνῶμαι, τεκταίνομαι.

πλατύνω (=κάμνω κάτι πλατύ, ἀπλώνω, διαδίδω), πρτ. ἐπλάτυνον, μέλ. πλατυνῶ, ἄορ. ἐπλάτυνα. Παθ. πλατύνομαι (=γίνομαι πλατύς, καυχησιολογῶ), πρτ. ἐπλατυνόμην, [παθ. ἄορ. ἐπλάτύνθην, πρκ. πεπλάτυσμαι]. Π α ρ ά γ. πλατυντέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πλατύς (ρίζ. πλατ-, ἐξ ἧς καὶ πλάτη=ἡ κόπη, πλάτος, πλάτανος), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βαθύς-βαθύω κλπ. Σύντ. Με αιτ. (πλατύνω τι).

πλέκω (=πλέκω, συνθέτω, σχεδιάζω, ἐπινοῶ δόλους), πρτ. ἐπλεκον, [μέλ. πλέξω], ἄορ. ἐπλεξα, πρκ. πέπλοχα [καὶ πέπλεχα], ὑπερσ. ἐπεπλόχευιν. Μέσ. καὶ παθ. πλέκομαι, πρτ. ἐπλεκόμην, [μέσ. μέλ. πλέξομαι], παθ. μέλ. πλεχθήσομαι, παθ. μέλ. β' πλεκθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐπλεξάμην, παθ. ἄορ. α' ἐπλέχθην, παθ. ἄορ. β' (καὶ ὡς μέσ.) ἐπλάκην, πρκ. πέπλεγμαι, ὑπερσ. ἐπεπλέγμην. Π α ρ ά γ. πλέξις, πλέγμα, πλοκή, πλόκανον (=πλέγμα, ἔργον πλεκτικῆς), πλοκεύς, πλόκαμος, πλεκτήνη, δολοπλόκος, πλεκτός.

Θέμ. πλεκ- καὶ καθ' ἑταιροίωσιν τοῦ ε εἰς ο, πλοκ- ἐξ οὗ ὁ πρκ. πέ-πλο-χα καὶ τὰ παράγ. πλοκή, πλοκεύς, πλόκανον κλπ. Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ θέμ. πλεκ- ἄνευ προσφύμ. Εἰς τὸν παθ. μέλ. β' καὶ τὸν παθ. ἄορ. β' τὸ ε τοῦ θέμ. τρέπεται εἰς α βραχύ, ὅπως εἰς τὰ στρέφω, τρέφω, τρέπω, κλέπτω. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. με αιτ. (πλέκω τι)· τὸ μέσ. (σύνθ.) συμπλέκομαι με δοτ. (συμπλέκομαι τινι). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἐν, διά, σύν, περί κ.ἄ. Συνών. ράπτω, ὑφαίνω.

πλεονάζω (ἀμτβ.=περισσεύω, ὑπερβαίνω τὸ πρόπον), πρτ. ἐπλεόναζον, μέλ. πλεονάσω, ἄορ. ἐπλεόνασα, πρκ. πεπλέονακα. Παθ. πλεονάζομαι (=μεγαλοποιουῦμαι), πρτ. ἐπλεοναζόμην, παθ. πρκ. πεπλεόνασμαι. Π α ρ ά γ. πλεονασμός, πλεόνασμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πλέον (ὅπερ ἐκ τοῦ *πίμπλημι*, ὃ ἰδῆ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγοράζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. περισσεύω. Ἀντίθ. ἔλλειπω.

πλεονεκτέω-ῶ (=εἶμαι πλεονέκτης, ὑπερτερῶ τινος), πρτ. ἐπλεονέκτου, μέλ. πλεονεκτήσω, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. πλεονεκτήσομαι, ἄορ. ἐπλεονέκτησα, πρκ. πεπλεονέκτηκα, ὑπερσ. ἐπεπλεονέκτηκην. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. πλεονεκτοῦμαι (=ἐξαπατῶμαι). Π α ρ ά γ. πλεονέκτημα, πλεονεκτικός, πλεονεκτητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ πλεονέκτης (ὅπερ ἐκ τοῦ πλέον+ἐχω), ἐξ οὗ καὶ πλεονεξία. Θέμ. πλεονεκτε-. Σύντ. 1) Μὲ γεν. (πλεονεκτῶ τινος=ὑπερέχω τινός). 2) Μὲ αἰτ. (πλεονεκτῶ τινα=ἐξαπατῶ κάποιον). Συνών. ὑπερβάλλω, ὑπερέχω. Ἀντίθ. μειονεκτῶ, ἔλαττοῦμαι.

πλέω (πλέεις-πλεῖς, πλέει-πλεῖ, πλέομεν, πλέετε-πλεῖτε, πλέουσι), πρτ. ἔπλεον (ἐπλεες-ἐπλεις, ἐπλεε-ἐπλει, ἐπλόμεν, ἐπλέετε-ἐπλεῖτε, ἔπλεον), μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. πλεύσομαι καὶ δωρ. πλευσοῦμαι (κλίνεται κατὰ τὰ εἰς -έω συνηρημ.), ἄορ. ἔπλευσα, πρκ. πέπλευκα, ὑπερσ. ἐπεπλεύκακην. Παθ. πλέομαι, πρτ. ἐπλεόμην, παθ. μέλ. πλευστήσομαι, παθ. ἄορ. ἐπλεύσθην, πρκ. πέπλευσμαι, ὑπερσ. ἐπεπλεύσμην. Π α ρ ά γ. πλοῦς (ἐκ τοῦ πλόος), ἔκπλους, ἐπίπλους, πλοῖον (ἐκ τοῦ πλόιον), πλεύμων καὶ πνεύμων, πλεῦσις, ἄπλευστος, πλευστέον, πλώμιος (ἐκ τοῦ ἰων. τύπου τοῦ πλέω, πλώω), πλωτός, πλωτήρ.

Θέμ. πλεF- (ρίζ. πλυ-, πρβλ. λατ. *plu-it*=βρέχει, ἐξ ἧς πιθ. καὶ τὸ πλύνω). Τὸ F μεταξὺ μὲν φωνηέντων ἀποβάλλεται (πλέFω-πλέω, ἐπλεFον-ἐπλεον), πρὸ δὲ συμφώνου παριστάνεται διὰ τοῦ ν (πλέFσομαι-πλεύσομαι, ἐπλεFσα-ἐπλευσα). Ἐκ τοῦ θέμ. πλεF- κατ' ἑταιριοῦσιν μὲν τοῦ ε εἰς ο, μετ' ἀποβολῆν τοῦ F, τὸ θέμ. πλο- ἐκ τοῦ ὁποίου τὰ παράγ. πλοῦς καὶ πλοῖον, κατ' ἔκτασιν δὲ τοῦ ο εἰς ω τὸ θέμ. πλω-, ἐκ τοῦ ὁποίου τὸ ἰων. πλώω (πρτ. ἔπλων, μέλ. πλώσομαι, ἄορ. ἔπλωσα, πρκ. πέπλωκα), τὸ ἐπικ. πλωῖζω (τοῦ ὁποίου εὐχρηστος εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ὁ πρτ. ἐπλωῖζον), καὶ τὰ παράγ. πλωτός, πλωτήρ, πλώμιος. Ὁ χαρακτήρ ε τοῦ θέμ. συναιρεῖται μόνον ὅταν ἀκολουθῆ ε ἢ ει, ὅπως εἰς ὅλα τὰ ἔχοντα μονοσύλλαβον θέμα ῥήματα εἰς -εω (δῶω, νέω, πνέω, ῥέω κλπ.). Τὸ ρ. προσλαμβάνει σ πρὸ τῶν ἀπὸ θ, μ, τ ἀρχομένων καταλήξεων κατὰ τὸ τελῶ κλπ. Σύντ. 1) Συνήθ. ἀμτβ. συνοδευόμενον ἀπὸ διαφόρους ἐμπροθ. ἢ ἐπιρρηματ. προσδιορισμούς (πλέω εἰς τι, πρὸς τι, ἐπὶ τινος, ἀνέμῳ, αὔρα κλπ.). 2) Σπν. μτβ. μὲ αἰτ. συστ. ἀντικ. (πλέω τὴν θάλασσαν, τὸν ποταμὸν κλπ.). Σύντ. Μὲ τὰς πρὸθ. εἰς, ἐκ, διά, ἀνά, κατά, ἐπὶ, περὶ κλπ. Συνών. πελαγίζω, θαλασσεύω, πλωῖζω.

πλήθω (=εἶμαι πλήρης, γεμᾶτος), ποιητικόν. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστος μόνον ἢ μτχ. τοῦ ἐνεστ. πλήθουσα' [πρκ. πέπληθα (μὲ σημασ. ἐνεστ.), ὑπερσ. ἐπεπλήθην (μὲ σημασ. πρτ.)]. Π α ρ ά γ. πληθῶς, πληθώρα.

Θέμ. πλη- καὶ μὲ τὸ πρόσφωμα θ, πληθ- (βλ. *πίμπλημι*). Τὸ ρ. εἶναι ὁ ἀμτβ. τύπος τοῦ *πίμπλημι*. Εἰς τοὺς μτχ. τὸ ρ. ἔχει μτβ. σημασ. χρησιμοποιούμενον ἀντὶ τοῦ *πίμπλημι*. Ἐκ τοῦ *πληθῶς* ἐσηματίστη τὸ συνών. τοῦ *πλήθω*, *πληθῶω*, ὅπερ εἶναι ἀμτβ. τύπος τοῦ *πληθῶω*. Σύντ. ὡς μτβ. μὲ αἰτ. καὶ γεν. (πλήθω τί τινος).

πλημμυλέω-ῶ (=κάμνω σφάλμα μουσικὸν ἢ παραφωνίαν, κάμνω σφάλμα, πλανῶμαι), πρτ. ἐπλημμέλουν, μέλ. πλημμυλέσω, ἄορ. ἐπλημμύλησα, πρκ. πεπλημμύληκα, ὑπερσ. ἐπεπλημμύληκην. Παθ. πλημμυλοῦμαι (=κακοποιῶμαι ὑπὸ τινος), πρτ. ἐπλημμυλόμην, παθ.

ἀόρ. ἐπλημμελήθην, πρκ. πεπλημμέλημαι. Π α ρ ά γ. πλημμέλεις, πλημμέλημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ πλημμελής (πλήν+μέλος), ἐξ οὗ καὶ πλημμέλεια (=παρφονία, σφάλμα). Θέμ. πλημμελεσ-, ἐξ οὗ πλημμελέσ-ω, καὶ μετ' ἀποβολὴν τοῦ σ ὡς μεταξὺ φωνηέντων εὐρισκομένου, πλημμελέω-ω. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (πλημμελώ τι=σφάλλομαι σὲ κάτι). 2) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (πλημμελῶ περὶ τι, εἰς τι κλπ.). Συνών. σφάλλομαι.

πληρώω-ω (=γεμίζω), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὰ εἰς -όω. Π α ρ ά γ. πλήρωσις, πληρωτής, πλήρωμα, ἀπλήρωτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πλήρης (ὅπερ ἐκ τοῦ πίμπλημι, ὃ ἰδὲ) κατὰ τὰ εἰς -οω. Θέμ. πληρο-. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) μὲ αἰτ. (πληρῶ τι). 2) μὲ αἰτ. καὶ γεν. (πληρῶ τί τινος). Τὸ μέσ. μὲ αἰτ. καὶ γεν. (πληροῦμαι τί τινος). Συνών. πίμπλημι, γέμω, γεμίζω. Ἀντίθ. κενόω-ω.

πλησιάζω, πρκ. ἐπλησιάζον, μέλ. πλησιάσω, ἀόρ. ἐπλησίασα, πρκ. πεπλησίακα, ὑπερσ. ἐπεπλησιάκειν. Π α ρ ά γ. πλησιασμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πλησίος (ὅπερ ἐκ τοῦ πέλας, βλ. πελάζω), προσλήψει τῆς καταλήξεως -άζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγοράζω. Σύντ. 1) Μὲ δοτ. (πλησιάζω τινί). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (πλησιάζω τί τινι). 3) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (πλησιάζω πρὸς τι, διὰ τι). Συνών. πελάζω.

πλήττω ἢ πλήσσω (=κτυπῶ), εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. πάντοτε σύνθ. μὲ τὰς προθέσεις ἐκ, κατὰ, ἐπί. Πρκ. ἐπλήττον καὶ ἐπλήσσον, μέλ. πλήξω, ἀόρ. ἐπλήξα, πρκ. β' (μὲ ἐνεργητ. σημασι., μόνον εἰς τοὺς μτγν. μὲ παθητ.) πέπληγα, ὑπερσ. ἐπεπλήγειν. Μέσ. καὶ παθ. πλήττομαι καὶ πλήσσομαι καὶ σπν. ἐκπλήττομαι, πρκ. ἐπληττόμην καὶ ἐπλησσόμην, [μέσ. μέλ. πλήξομαι], παθ. μέλ. β' πληγήσομαι (καὶ ὡς μέσ. ἐκπληγήσομαι), [μέσ. ἀόρ. ἐπληξάμην ἐπικ. καὶ ἰων.], παθ. ἀόρ. β' ἐπλήγην (καὶ ὡς μέσ. καὶ παθ. ἐξεπλάγην καὶ κατεπλάγην), πρκ. πέπληγμα, ὑπερσ. ἐπεπλήγμην, τετελ. μέλ. πεπλήξομαι. Π α ρ ά γ. πληγή, πλῆγμα, πλήκτις, πλήξις, ἐκπλήξις, κατάπληξις, πλήκτρον, ἐκπληκτικός, ἀπόπληκτος, ἄπληκτος, καταπληκτέον, παραπλήξ, γεν. παραπλήγος (=παράφρων), καταπλήξ, γεν. καταπλήγος (=κατατρομαγμένος).

Θέμ. πлаг- καὶ πληг- (ρίζ. πлаг-, πρβλ. λατ. *pla(n)g-o*=κτυπῶ, ἐξ ἧς ἴσως καὶ τὸ πλάζω=περιπλανῶ τινα) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, πλήγ-*j*-ω -πλήττω -πλήσσω. Ὁ τύπος ἐκ-πλήγ-*νυ*-μαι σχηματίζεται μὲ τὸ πρόσφυμα *νυ*. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπλοὶ ἀπαντοῦν οἱ χρόνοι: παθ. μέλ. β', παθ. ἀόρ. β', ἐνεργητ. πρκ. β' καὶ ὁ παθ. τετελ. μέλ. (πληγήσομαι, ἐπλήγην, πέπληγα, πεπλήξομαι). "Οἱ οἱ ἄλλοι χρόνοι ἀπαντοῦν μόνον ἐν συνθέσει. Οἱ ἐλλείποντες ἀπλοὶ χρόνοι ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῶν σπνν. τύπτω, πατάσσω καὶ παίω. Ὁ ἐνεστ. ἐκπλήττομαι καὶ ὁ παθ. μέλ. β' ἐκπληγήσομαι εἶναι μέσης διαθέσεως, ὁ δὲ παθ. ἀόρ. ἐξεπλάγην εἶναι μέσης καὶ παθ. διαθέσεως. Ὁ πρκ. πέπληγα δὲν δασύνει τὸν χαρακτήρα ὡς καὶ εἰς τὰ ἄγνυμι-*δαγα*, πράττω-*πέπραγα* κλπ. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. (πλήττω τινά ἢ τι) καὶ τὸ μέσ. μὲ αἰτ. (πλήττομαι τι=κτυπῶ κάτι ἰδικόν μου: μηρῶ πληξάμενος=ἀφροῦ ἐκτύπησε τοὺς μηρούς του). Συνών. παίω, τύπτω, πατάσσω.

πλινθεύω (=κατασκευάζω πλίνθους, οικοδομῶ μὲ πλίνθους), πρκ. ἐπλίνθειον, ἀόρ. ἐπλίνθεισα. Μέσ. πλινθεύομαι (=προμηθεύομαι πλίνθους, κατασκευάζω πλίνθους), πρκ. ἐπλινθειόμην, μέσ. ἀόρ. ἐπλινθεισάμην. Π α ρ ά γ. πλίνθεισις, πλίνθειμα, πλινθειτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πλίνθος (ἡ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύω. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (πλινθεύω τὴν γῆν). 2) ἐνίοτε ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.).

πλουτέω-ῶ (ἀμτβ.=εἶμαι πλούσιος), πρτ. ἐπλούτουν, μέλ. πλουτήσω, ἀόρ. ἐπλούτησα, πρκ. πεπλούτηκα, ὑπερσ. ἐπεπλούτηκειν. Π α ρ ά γ. πλουτητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πλοῦτος (ὅπερ ἐκ τοῦ πίμπλημι, ὁ ἰδέ), ἐξ οὗ καὶ πλούσιος. Θέμ. πλουτε- Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.).

πλουτίζω (μτβ.=κάμνω ἄλλον πλούσιον), πρτ. ἐπλουτίζον, μέλ. πλουτιῶ, ἀόρ. ἐπλουτίσα, πρκ. πεπλουτίκα, ὑπερσ. ἐπεπλουτίκειν. Μέσο. καὶ παθ. πλουτίζομαι μόνον. Π α ρ ά γ. πλουτισμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πλοῦτος (βλ. πίμπλημι) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐλπίζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (πλουτίζω τινά). Σύνθ. Καταπλουτίζω=κάμνω τινά πολὺ πλούσιον.

πλύνω, πρτ. ἐπλυνον, μέλ. πλυνῶ, ἀόρ. ἐπλυνα. Μέσο. καὶ παθ. πλύνομαι, πρτ. ἐπλυνόμην, μέσο. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) πλυνοῦμαι, παθ. μέλ. πλυθήσομαι, μέσο. ἀόρ. ἐπλυνάμην, παθ. ἀόρ. ἐπλύθην, πρκ. πέπλυμαι, ὑπερσ. ἐπεπλύμην. Π α ρ ά γ. πλύσις, πλύμα, πλύνη, πλυντικός, πλυντρία ἢ πλυντρίς, πλυντήρ, πλυντήριο, πλύμα (=νερὸ εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει πλυθῆ κάτι), πλυνός (=πλυσταριό), πλυτός, ἔκπλυτος, ἀνέκπλυτος, πλυτέος, -ον.

Θέμ. πλυ- καὶ πλυν- (μὲ τὸ υ βραχύ). Πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ πλέω, ὁ ἰδέ. 'Ο ἐνεστ. ἐκ τοῦ θέμ. πλυν- προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, πλυν-j-ω - πλύνω - πλύνω, μὲ τὸ υ μακρόν. Ἐπίσης ὁ ἐνεργ. καὶ μέσο. ἀόρ. ἐκ τοῦ θέμ. πλυν.: ἐ-πλυν-σα - ἐ-πλυν-να - ἐπλυνα, ἐ-πλυν-σάμην - ἐ-πλυν-νάμην - ἐπλυνάμην (μὲ τὸ υ μακρόν) καὶ ὁ ἐνεργ. καὶ μέσο. μέλ. Οἱ λοιποὶ χρόνοι ἐκ τοῦ θέμ. πλυ-, διὸ ὁ πρκ.πέπλυμαι μὲ ἕνα μ (ὡς καὶ κρῖνω, κλίνω, τείνω καὶ κέχνημαι). Τὸ υ βραχύ εἰς τὰ παράγωγα. Τὸ ρ. ἐνίοτε (ἰδίως εἰς τὸν Ἀριστοφάνη) ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ὑβρίζω (πρβλ. νεοελλην. ἀτὸν ἔλουσα), «τοῦ ἔδωκα ἕνα καλὸ λούσιμον». Σύντ. Μὲ αἰτ. (πλύνω τι· πλύνω τινά =ὑβρίζω χυδαίως: τὸν πατέρα καὶ σὲ καὶ τοὺς σοὺς ἐγὼ πλυνῶ=θὰ περιλούσω μὲ βρισιὰς τὸν πατέρα σου καὶ σένα καὶ τοὺς δικούς σου). Σύνθ. Ἀποπλύνω ἢ ἐκπλύνω=ξεπλύνω. Καταπλύνω=πλένω καλά. Περὶ διαφορᾶς σημασι. λούω, νίζω, πλένω, βλ. νίζω.

πλωίζω, βλ. πλέω.

πνέω (=φυσῶ), ἐνεργ. ἀμτβ., (πνέεις-πνεῖς, πνέει-πνεῖ, πνέομεν, πνέετε-πνεῖτε, πνέουσι), πρτ. ἐπνεον (ἐπνεες-ἐπνεις, ἐπνεε-ἐπνει, ἐπνέομεν, ἐπνέετε-ἐπνεῖτε, ἐπνεον), μέσο. μέλ. ὡς ἐνεργ. πνεύσομαι καὶ δωρ. πνευσοῦμαι (κλίνεται κατὰ τὰ συνηρημ. εἰς -έω), ἀόρ. ἐπνευσα, πρκ. πέπνευκα, ὑπερσ. ἐπεπνεύκειν. Παθ. πνέομαι, πρτ. ἐπνεόμην, [παθ. μέλ. πνευσθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐπνεύσθην, πρκ. πέπνευσμαι]. Π α ρ ά γ. πνοή, πνεῦμα, πνεῦσις, ἔμπνευσις, ἔμπνευστός, πνευστικός.

Θέμ. πνεF-. (Ρίζ. πνυ- ἐξ ἧς καὶ τὸ ποιητ. πέ-πνυ-μαι=εἶμαι συνετός). Τὸ F μεταξὺ μὲν φωνηέντων ἀποβάλλεται (πνέF-ω - πνέω, ἐ-πνεF-ον - ἐπνεον), πρὸ δὲ συμφώνων παριστάνεται διὰ τοῦ υ (πνέF-σομαι - πνεύσομαι, ἐ-πνεF-σα - ἐπνευσα, βλ. καὶ πλέω). 'Ο χαρακτηριστ. ε τοῦ θέμ. συναίρειται μόνον ὅταν ἀκολουθῆ ε ἢ ει, ὅπως εἰς ὅλα τὰ ἔχοντα μονοσύλλαβον θέμα ρήματα εἰς -εω (πλέω, ῥέω, δέω, νέω κλπ.). Τὸ ρ. προσλαμβάνει σ πρὸ τῶν ἀπὸ θ, μ, τ ἀρχομένων καταλήξεων. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). Συνήθεις φράσεις: μέγα πνέω=ἔχω ὑψηλὸν φρόνημα.

χαμηλά πνέω=έχω ταπεινόν φρόνημα, πράττω μικρᾶς πνοῆς ἔργα· κενὰ ἢ κενεὰ πνέω=ματαιοφρονῶ· πῦθ, ὄργην, Ἄρημ, μένεα πνέω=εἶμαι πλήρης θυμοῦ, ὄργης, ἀνδρείας, μακίης κλπ. Ἡ μτχ. τοῦ ἐνεργητ. ἐνεστ. οἱ πνέοντες=οἱ ζωντανοί. Τὸ συνήθως ἀναφερόμενον ὡς παράγ. τοῦ πνέω οὐσ. πνεύμων ἢ πλεύμων εἶναι πιθανότ. παράγ. τοῦ πλέω (=ἐπιπλέω), ὡς ἐκ τῆς ἐλαφρᾶς συστάσεως τῶν πνευμένων (βλ. πλέω). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, ἀπό, ἐπί, ἐκ, ἐν κ.ἄ. Συναίν. φυσῶ.

πνίγω (ἰ), πρτ. ἔπνιγον, μέλ. πνίξω, [μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. πνίξομαι καὶ δωρ. πνιξοῦμαι], ἀόρ. ἔπνιξα. Μέσ. καὶ παθ. πνίγομαι, πρτ. ἐπνιγόμεν, παθ. μέλ. πνιγήσομαι, παθ. ἀόρ. β' ἐπνιγήην, πρκ. πέπνιγμαι, ὑπερσ. ἐπεπνιγήμην. Π α ρ ᾶ γ. πνίγος (=ὑπερβολικὴ ζέστη), πνιγῆρός, πνιγμός, πνίγμα, πνιγεύς (=φοῦρος | ὑδραυλικὸν μηχανήμα | φίματρον ἵππων), πνικτός.

Θέμ. πνιγ-. Ὁ ἐνεστώς σχηματίζεται ἄνευ προσφύματος. Τὸ θεματ. φωνῆεν εἶναι βραχὺ μόνον εἰς τὸν παθ. μέλ. β' καὶ παθ. ἀόρ. β' (πνιγήσομαι, ἐπνιγήην)· εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους χρόνους καὶ τὰ παράγ. μακρόν. Σύντ. Μὲ αἰτ. (πνίγω τι). Τὸ ρ. συνθέστ. εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπαντᾷ σύνθ. μὲ τὴν προθ. ἀπό. Συναίν. ἀρχω, θλίβω.

ποδίζω, βλ. ἐμποδίζω.

ποθέω-ᾶ (=ἐπιθυμῶ πολὺ ἀπόντα, ἀναζητῶ, ἀγαπῶ πολὺ), πρτ. ἐπόθουν, μέλ. ποθήσω, μέσ. μέλ. (ὡς ἐνεργ.) ποθήσομαι καὶ ποθέσομαι, ἀόρ. ἐπόθησα καὶ ἐπόθεσα, [πρκ. πεπόθηκα, ὑπερσ. ἐπεποθήκειν]. Παθ. ποθοῦμαι, πρτ. ἐποθοῦμην, [παθ. ἀόρ. ἐποθήθην, πρκ. πεπόθημην]. Π α ρ ᾶ γ. πόθησις, ποθητός, περιπόθητος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πόθος. Θέμ. ποθε-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ποθῶ τινα ἢ τι). 2) Μὲ τελ. ἀπαρ. (ποθῶ ποιεῖν τι=ἀνυπομονῶ νὰ πράξω κάτι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐπί, πρὸς καὶ ἀντί. Ἀντιποθῶ=ποθῶ τὸν ποθοῦντά με. Ἀντί τοῦ ποθῶ λέγεται καὶ πόθον ἔχω. Τὸ ποθῶ διαφέρει τοῦ ἐράω-ᾶ. Τὸ ἐράω λέγεται διὰ τοὺς ἀγαπωμένους παρόντας, τὸ ποθῶ διὰ τοὺς ἀγαπωμένους ἀπόντας. Συναίν. βούλομαι, ἐπιθυμῶ, ἐράω-ᾶ. Ἀντιθ. μισῶ.

ποιέω-ᾶ (=κάμνω, δημιουργῶ, κατασκευάζω, συνθέτω, παράγω, ἐπινοῶ, γράφω), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὰ εἰς -έω. Π α ρ ᾶ γ. ποιήσις, ποιήμα, ποιητής, ποιητός, εἰσποιητός (=υἰοθετημένος), χειροποίητος, ποιητέον.

1. Θέμ. ποιε-. (Εἰς ἀττ. ἐπιγραφὰς ἀπαντᾷ καὶ ποίω, ποεῖν, πόησις, ποιητής, πρβλ. λατ. *roē-ia*· ταῦτα δεκνύουν ὅτι ὁ εἰς ο τύπος ἦτο κοινὸς καὶ ἴσως ὁ ἀρχαῖος). Τὸ ε τοῦ θέμ. πρὸ συμφώνου ἐκτείνεται εἰς η. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (ποιῶ τινα ἢ τι), ὅποτε σημαίνει κατασκευάζω ἕνα ἔργον, συνθέτω ἕνα ποίημα κλπ. (ποιῶ οἰκίαν, ποιῶ ἄγαλμα ἢ ἀνδριάντα, ποιῶ τραγωδίαν, ποιῶ μῦθον κλπ.). Ὅταν ἢ αἰτ. εἶναι ἀφηρημένον οὐσιαστικόν τότε δηλοῦται ὅτι τὸ ὑποκείμεν. εἶναι ὁ αἰτίας νὰ γίνῃ κάτι (μάχην, πόλεμον, συμμαχίαν, εἰρήνην ποιῶ=ὡς ἔρχον εἶμαι αἰτίας νὰ γίνῃ μάχη, πόλεμος, συμμαχία, εἰρήνη κλπ.). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δωρ. (ἐποίησεν αἰσχύνην τῇ πόλει=παρέσχεν αἰσχύνην εἰς τὴν πόλιν). 3) Μὲ δύο αἰτ. ἐκ τῶν ὁποίων ἢ μία κατηγοροῦμ. τῆς ἄλλης (Δαρεῖος Κύρον σατράπην ἐποίησε) ἢ σύστ. ἄντικ. (τὴν πόλιν μεγάλ' ἀγαθὰ ἐποίησε). 4) Μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (ποιῶ τινα αἰσχύνεσθαι, κλάειν, ἀπορεῖν κλπ.=κάμνω ὥστε νά...). 5) Αἱ φράσεις: εὐ ἢ καλῶς ποιῶ, κακῶς ποιῶ, συντάσσονται μὲ κατηγορημ. μτχ. ἀναφερομένην εἰς τὸ ὑποκείμεν. τοῦ ρ. (εὐ ἐποίησας ἀφικόμενος=καλὰ ἔκαμες πού ἤλαες). Τὸ μέσ. μὲ σημασίαν διάμεσον ἢ ὠφελείας συντάσσεται: 1) Μὲ αἰτ. (ποιουμῖ τι). 2) Μὲ δύο αἰτ. ἐκ τῶν ὁποίων ἢ μία κατηγοροῦμ. τῆς ἄλλης (ποιουμῖ τινα ἐταῖρον). Συχνὰ μὲ αἰτ. ἀφρημ. οὐσιαστ. ὡς ἄντικ. ἀποτελεῖ περίφρασιν καὶ τίθεται ἀντί ρῆμ. παραγωγῆς ἐκ τοῦ ὀνόματος:

πόλεμον ποιῶμαι=πολεμῶ, μάχην ποιῶμαι=μάχομαι, εἰρήνην ποιῶμαι=εἰρηνεύω, βουλὴν ποιῶμαι=βουλεύομαι, πλοῦν ποιῶμαι=πλέω, λόγον ποιῶμαι=λέγω (ἀλλά: λόγους ποιῶμαι=συζητῶ, συσκέπτομαι), ὁδὸν ποιῶμαι=πορεύομαι, διδασκαλίαν ποιῶμαι=διδάσκω, ταφάς ποιῶμαι=θάπτο κλπ.

Π. Συνήθεις φράσεις: εὖ ποιῶ τινα=εὐεργετῶ (παθ. εὖ πάσχω ὑπό τινος=εὐεργετοῦμαι)· κακῶς ποιῶ τινα=βλάπτω (παθ. κακῶς πάσχω ὑπό τινος=βλάπτομαι· περὶ πολλοῦ (πλείονος, πλείστον) ποιῶμαί τι=θεωρῶ κάτι σπουδαίων' (ἀντίθ. περὶ ὀλίγου ποιῶμαί τι=θεωρῶ κάτι ἀσήμαντον). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀντί, μετά, παρά, ἐκ, ἐν κ.ἄ. Ἀντιποιῶ=κάνω τι (καλὸν ἢ κακὸν) εἰς ἀνταπόδοσιν. Ἀντιποιῶμαι=ζητῶ νὰ λάβω κάτι, προβάλλω δικαιώματα. Παραποιῶ τι=νοθεύω, ἀλλάζω κάτι. Εἰσποιῶ=δίδο το τέκνον μου εἰς κάποιον διὰ νὰ τὸ υἰοθετήσῃ. Εἰσποιῶμαι (μέσ.)=υἰοθετῶ (παθ.)=υἰοθετοῦμαι. Ἐκποιῶ=πωλῶ | κατασκευάζω κάτι τελείως. Συνών. δρῶ, ἐργάζομαι, τελέω-ᾶ, ἔρδω, ρέζω, πράττω. Τὸ ποιῶ ὅμως διαφέρει κατὰ τὴν σημασι. τοῦ πράττω. Ποιῶ=παρέχω, δημιουργῶ, κάνω κάτι ἐκ τοῦ μηδενός (λατ. *facio*)· πράττω=ἐνεργῶ, ἐργάζομαι, εὐρίσκομαι ἤδη εἰς τὸ ἔργον (λατ. *ago*)· (ποιῶ εἰρήνην=συνάπτω εἰρήνην)· πράττω εἰρήνην=ἐνεργῶ ὥστε νὰ κάμω εἰρήνην, διαπραγματεύομαι). Ἐπίσης διαφέρουν τὰ: εὖ ποιῶ=εὐεργετῶ (ἀφρημ. οὐσ. εὐποιία) καὶ κακῶς ποιῶ=βλάπτω (ἀφρημ. οὐσ. κακοποιία), ἀπὸ τὰ εὖ πράττω=εὐτυχῶ (ἀφρημ. οὐσ. εὐπραγία) καὶ κακῶς πράττω=δυστυχῶ (ἀφρημ. οὐσ. δυσπραγία).

ποικίλλω (μτβ.=κάνω τι ποικίλον, στολίζω· ἀμτβ.=μεταβάλλομαι, ὁμιλῶ διὰ ποικίλων καὶ πλαγίων φράσεων), πρτ. ἐποικίλλω, ἄορ. ἐποίκιλα, [πρκ. πεποίκιλα]. Παθ. ποικίλλομαι, πρτ. ἐποικιλλόμεην, πρκ. πεποίκιλμαι, ὑπερσ. ἐπεποικίλλω. Π α ρ ά γ. ποικιλτής, ποίκιλμα, ποίκιλσις, ποικιλτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποικίλος (ὑπερ ἐκ ρίζ. *πικ-*, πρβλ. λατ. *pic-tus*=πεποικιλμένος, *pi(n)g-o*=ποικίλλω), ἐξ οὗ καὶ ποικιλία. Θέμ. ποικιλ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, ποικίλ-*j-ω* -ποικίλλω. Σύνθ. Μὲ αἰτ. (ποικίλλω τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διὰ καὶ κατά. Συνών. τοῦ μτβ.: ζογραφῶ, γράφω, ἐμφανίω· τοῦ ἀμτβ.: μεταβάλλω, μηχανώμαι.

ποιμαίνω (=βόσκω, περιποιῶμαι ποιμίνας· μεταφορ.=περιποιῶμαί τινα, προστατεύω), πρτ. ἐποιμαίνω, μέλ. ποιμανῶ, ἄορ. ἐποίμανα. Παθ. ποιμαίνομαι, πρτ. ἐποιμαινόμην, παθ. πρκ. πεποιμάσμαι. Π α ρ ά γ. ποιμάνσις, ποιμάνωρ (=ποιμὴν' ἐκ τοῦ ποιμαίνω καὶ ἀνὴρ), ποιμαντικός, ποιμαντορικός, ποιμαντέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιμήν (ὑπερ πιθ. ἐκ ρίζ. *πα-* πρβλ. λατ. *rasco*=βόσκω, πρκ. *ra-ni*). Θέμ. ποιμαν- (κατὰ μετὰπτωσιν ἐξ ἀρχ. ποιμεν-, πρβλ. ποιμήν γεν. ποιμέν-ος) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j* καὶ ἐπενθέσει, ποιμάν-*j-ω* -ποιμαίνω. Τὸ ρ. εἰς τὸν ἄορ. ἐκτείνει τὸ α βραχὺ εἰς α μακρὸν καὶ οὐχὶ εἰς η καίτοι δὲν προηγείται αὐτοῦ ε, ι, ρ. Σύνθ. Μὲ αἰτ. ποιμαίνω τι (ποιμαίνω ποιμίνας, πρόβατα κλπ.)· ποιμαίνω τινα=περιποιῶμαι. Συνών. Ἐπὶ κυρίας σημασίας: βόσκω, βουκολέω-ᾶ, νέμω· ἐπὶ μεταφορ.: ἐπιμελοῦμαι, θεραπεύω.

πολεμέω-ᾶ (=κάνω πόλεμον), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ ποιέω-ᾶ. Π α ρ ά γ. πολεμητέον, δυσπολέμητος, ἔφετ. ρ. πολεμησεῖω.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πόλεμος (ὑπερ πιθ. ἐκ ρίζ. *πελ-*, πρβλ. *πελεμίζω*=σεῖω, κινῶ, ἑτέρου τύπου τῆς ρίζ. *παλ-* ἐξ ἧς τὸ πάλλω, δ ἰδὲ) κατὰ τὰ εἰς -εω. Θέμ. πολεμε-. Σύνθ. 1) Μὲ δοτ. (πολεμῶ τινα). 2) Μὲ ἐμπρόθ. προσοδρω. μὲ τὰς προθ. ἐπὶ ἢ πρὸς καὶ αἰτ. (πολεμῶ ἐπὶ τινα, πρὸς τινα)· τὸ πολεμῶ σὺν τινι ἢ μετὰ τινος=πολεμῶ μαζὶ μὲ κάποιον ὡς σύμμαχος ἐναντίον ἄλλου. 3) Σπν. μὲ αἰτ. ἀπλήν (πολεμῶ τινα ἢ τι, πολεμῶ πόλεμον). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. πρὸ, ἀπὸ, πρὸς, διὰ κ.ἄ. Αἰ περιφρ. πόλεμον ποιῶμαι, πόλεμον αἴρωμαι, πόλεμον ἐκφέρω πρὸς τινα=πολεμῶ. Ἡ πε-

ρίφρ. πόλεμον ποιῶ καὶ τὸ παρασύνθετον ρ. πολεμοποιῶ=διεγείρω πόλεμον. Περί διαφορᾶς σημασίας μάχομαι καὶ πολεμέω-ῶ, βλ. μάχομαι. Σύνθ. ἀγωνίζομαι, μάχομαι.

πολεμόω-ῶ (=καθιστῶ τινα πολέμιόν τινος), συνήθ. σύνθ. με τὴν προθ. ἐκ. Τοῦ ἔνεργ. μόνον ὁ ἔνεστ. καὶ ὁ ἄορ. ἐπολέμωσα. Μέσ. πολεμοῦμαι (=γίνομαι πολέμιος, ἐμπλέκομαι εἰς πόλεμον), μέσ. μέλ. πολεμώσομαι, μέσ. ἄορ. ἐπολεμωσάμην, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐπολεμώθη, πρκ. πεπολέμωμαι, ὑπερσ. ἐπεπολεμώμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πόλεμος (βλ. πολεμέω) κατὰ τὰ εἰς -σω. Θέμ. πολεμο-. Σύνθ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. με αἰτ. (πολεμῶ τινα καὶ πολεμοῦμαι τινα). Σύνθ. Ἐκπολεμῶ (τινα)=περιπλέκω κάποιον εἰς πόλεμον.

πολέω-ῶ (=κινεῖσθαι, περιφέρομαι, περιπολῶ), πρτ. ἐπόλουν καὶ ἄορ. ἐπόλησα. Μέσ. πολοῦμαι (=συγκάτω, κατοικῶ), πρτ. ἐπολούμην. Π α ρ ἄ γ. πόλησις (=κίνησις, τριγύρισμα).

Θέμ. πολε-. Ρίζ. πελ- σημαίνουσα κινεῖσθαι, ἐξ ἧς καὶ τὰ πέλω, πέλομαι, ἐμπολώω, ἀμφίπολος καὶ πωλῶ). Σύνθ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Τὸ ρ. συνήθως ἀπαντᾷ σύνθ. με τὰς προθ. ἀνὰ καὶ περί.

πολιορκέω-ῶ, πρτ. ἐπολιόρκουν, μέλ. πολιορκήσω, ἄορ. ἐπολιόρκησα. Παθ. πολιορκοῦμαι, πρτ. ἐπολιορκούμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. πολιορκήσομαι, παθ. μέλ. πολιορκηθήσομαι (σπν.), παθ. ἄορ. ἐπολιορκήθη, πρκ. πεπολιόρκημαι, ὑπερσ. ἐπεπολιορκήμην. Π α ρ ἄ γ. πολιορκητής, πολιορκητικός, δυσπολιόρκτητος, πολιορκητέος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ πόλις+ἔρκος (=φραγμός) ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. πολιορκε-. Σύνθ. Με αἰτ. (πολιορκῶ τινα ἢ τι). Σύνθ. Ἐκπολιορκῶ=ἐξαναγκάζω πολιορκημένην πόλιν εἰς παράδοσιν. Σύνθ. προσκαθέζομαι.

πολιτεύω (=εἶμαι πολίτης, ζῶ, διάγω ὡς πολίτης), κυβερνῶ, πρτ. ἐπολίτευον, μέλ. πολιτεύσω, ἄορ. ἐπολίτευσα. Μέσ. καὶ παθ. πολιτεύομαι (=ἐνεργῶ ὡς πολίτης, διαχειρίζομαι τὰ τῆς πόλεως, γίνομαι πολίτης, κυβερνῶμαι), πρτ. ἐπολιτευόμην, μέσ. μέλ. πολιτεύσομαι, μέσ. ἄορ. ἐπολιτευσάμην, παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐπολιτεύθη, πρκ. πεπολίτευμαι, ὑπερσ. ἐπεπολιτεύμην καὶ πεπολιτευμένος ἦν. Π α ρ ἄ γ. πολιτεία, πολιτεύμα, συμπολιτεία, πολιτευτής, πολιτευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πολίτης (ὅπερ ἐκ τοῦ πόλις ρίζ. πιθ. πλα- τοῦ ἀίμπλημι), κατὰ τὰ εἰς -ευω. Ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ εἶμαι πολίτης, ζῶ ὡς πολίτης, συνήθως χρησιμοποιοεῖται τὸ μέσον πολιτεύομαι καὶ ὅχι τὸ ἐνεργητ. πολιτεύω. Ἐναντὶ τοῦ πολιτεύω καὶ πολιτεύομαι λέγεται καὶ πρῶττω τὰ πολιτικά καὶ πρῶττω τὰ τῆς πόλεως. Σύνθ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Σύνθ. Με τὰς προθ. σύν καὶ ἐν. Τά: ἀντιπολιτεύομαι (=εἶμαι πολιτικός ἀντίπαλος), καταπολιτεύομαι (=καταβάλλω τινα διὰ τῆς πολιτικῆς), διαπολιτεύομαι (=διαφρονῶ πρὸς τινα διὰ τὴν διοίκησιν τῆς πόλεως, ὅν καὶ ἀνήκα εἰς τὸ ἴδιον με αὐτὸν κόμμα), εἶναι ἀποθετικά.

πολυπραγμονέω-ῶ (=ἀσχολοῦμαι με πολλὰς καὶ διαφόρους ἐργασίας, ἀσχολοῦμαι με ξένας ὑποθέσεις), πρτ. ἐπολυπραγμόνουν καὶ ἄορ. ἐπολυπραγμόνησα. Π α ρ ἄ γ. πολυπραγμόνησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ πολυπράγμων (πολύς+πράγμα, ὅπερ ἐκ τοῦ πρῶττω, ὃ ἰδὲ) κατὰ τὰ εἰς -εω. Θέμ. πολυπραγμονε-. Σύνθ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.).

πομπεύω (=ὀδηγῶ, συνοδεύω πομπήν, ὑβρίζω), πρτ. ἐπόμπευον, ἄορ. ἐπόμπευσα. Π α ρ ἄ γ. πομπεία (=λοιδορία), πόμπευσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πομπή (ὑπερ ἐκ τοῦ πέμπω, ὁ ἰδέ), κατὰ τὰ εἰς -εω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (πομπεύω τι), ἰδίως συστ. ἄντικ. (πομπεύω πομπήν). Σύνθ. Μὲ τὰς πρῶθ. διά, πρῶ, σὺν κ.ἄ. Τὴν σημασίαν τοῦ λοιδορῶ, ὑβρίζω ἔλαβε τὸ πομπεύω ἐκ τῶν σκωμμάτων καὶ λοιδοριῶν, τὰ ὅποια ἐπετρέπετο νὰ λέγωσιν οἱ λαμβάνοντες μέρος εἰς τὰς ἑορταστικὰς πομπὰς τοῦ Βάκχου καὶ τῆς Δήμητρος.

πονέω-ῶ (ἀμτβ.=κοπιᾶζω, μοχθῶ, κουράζομαι· μτβ.=μὲ κόπον κάμνω κάτι, παρενοχλῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ ποιέω-ῶ. Π α ρ ἄ γ. πόνημα, διαπόνημα, διαπόνησις, πονηρὸς (=ταλαιπωρημένος | κακὸς | πανοῦργος), πονηρία, πονητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πόνος (ὑπερ ἐκ τοῦ πένομαι, ὁ ἰδέ), κατὰ τὰ εἰς -εω. Θέμ. πονε-. Σύντ. Σύνθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.)· σπν. μὲ αἰτ. (πονῶ τι=μὲ κόπον κάμνω κάτι) ἰδίως συστ. ἄντικ. (πονῶ πόνον, μόχθους κλπ.). Σύνθ. Ἐκπονῶ=κατασκευάζω μὲ κόπον. Ἐκπονοῦμαι=περατοῦμαι. Ἐπιπονῶ=κοπιᾶζω σὲ κάτι. Διαπονῶ=ἐπιμελῶς καλλιεργῶ, ἐργάζομαι πολὺ. Προπονῶ (τινος)=κοπιᾶζω ὑπὲρ τινος. Σινών. μοχθῶ, ταλαιπωρῶ, κάμνω. Ἀντίθ. ἀργῶ, ραθυμῶ, ὀκνῶ.

πορεῖν, βλ. πέπρωται.

πορεύω (=κάμνω τινὰ νὰ πορευθῆ, μεταφέρω, διαβιβάζω), πρτ. ἐπόρευον, μέλ. πορεύσω, ἄορ. ἐπόρευσα. Μέσ. πορεύομαι (=βαδίζω, ὀδοιπορῶ), πρτ. ἐπορεύομην, μέσ. μέλ. πορεύσομαι, παθ. μέλ. (ὡς μέσ.) πορευθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐπορευσάμην, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐπορεύθην, πρκ. πεπόρευμαι, ὑπερσ. ἐπεπορεύομην. Π α ρ ἄ γ. πορεία, πόρσεισις, πόρευμα, δυσπόρευτος, πορευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πόρος=πέρασμα (ὑπερ ἐκ τοῦ περάω, ὁ ἰδέ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύω. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ ἐνεργητ. εἶναι σπάνιον. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. (πορεύω τινὰ ἢ τι). Τὸ μέσ. μὲ διαφόρους ἐπιρρημ. ἢ ἐμπροθ. προσδιορισμούς (πορεύομαι οἴκαδε, πρὸς βασιλέα, εἰς ἀγρὸν κλπ.). Τὸ μέσ. σύνθ. μὲ τὰς πρῶθ. διά, ἐπί, ἀπό, ἐκ, ἐν, πρό, ἀντί, εἰς κ.ἄ. Ἀποπορεύομαι=ἀπέρχομαι. Διαπορεύομαι=διέρχομαι διὰ μέσου. Ἐμπορεύομαι (ἀποθ.)=ὀδοιπορῶ, ἐμπορεύομαι. Παραπορεύομαι=πορεύομαι πλησίον τινός. Σινών. βαίνω.

πορθέω-ῶ (=λεηλατῶ, καταστρέφω, ἐρημώνω), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ ποιέω-ῶ. Π α ρ ἄ γ. πόρθησις, πορθητής, ἀπόρθητος.

Θέμ. πορθ- (πρβλ. τὸ τῆς αὐτῆς σημασ. ποιητ. πόρθω, λατ. *perd-o*=καταστρέφω) καὶ καθ' ἑταιροίωσιν τοῦ ε εἰς ο, πορθ-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. ε, πορθε- καὶ πορθη- (πρὸ συμφώνου). Σύντ. Μὲ αἰτ. (πορθῶ τι). Σύνθ. Διαπορθῶ=καταστρέφω ἐντελῶς. Ἐκπορθῶ=κυριεύω. Σινών. θρῶω-ῶ, ἐρημόω-ῶ.

πορίζω (=ἀνοίγω δρόμον, ὀδηγῶ, ἐφευρίσκω, προμηθεύω), πρτ. ἐπόριζον, μέλ. ποριῶ, ἄορ. ἐπόρισα, πρκ. πεπόρικα, ὑπερσ. ἐπεπορίκειν. Μέσ. καὶ παθ. πορίζομαι, πρτ. ἐπορίζομην, μέσ. μέλ. ποριοῦμαι, παθ. μέλ. πορισθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐπορισάμην, παθ. ἄορ. ἐπορίσθην, πρκ. πεπόρισμαι, ὑπερσ. ἐπεπορίσμην καὶ πεπορισμένος ἦν. Π α ρ ἄ γ. ποριστής, πορισμός, πόρισμα, ποριστός, ποριστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πόρος (βλ. περάω) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντολόγητα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (πορίζω τινί τι)· τὸ μέσ. μὲ αἰτ. (πορίζομαι τι) ἢ μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (πορίζομαι τινί τι)· τὸ παθ. μὲ δοτ. (πορίζομαι τι=προσφέρομαι εἰς κάποιον). Σύνθ. Ἐκπορίζω=ἐφευ-

ρίσκω, ἐπινοῶ, προμηθεύω. Συμπορίζω=προμηθεύομαι. Προσπορίζω=προμηθεύω προσέτι. Συνών. τοῦ πορίζω: διαβιβάζω, παρέχω. Τοῦ πορίζομαι: λαμβάνω, κτῶμαι.

πόρω, βλ. **πέπρωται**.

πραγματεύομαι (=ἀσχολοῦμαι μὲ κάτι, φροντίζω κάτι, προσπαθῶ, συγγράφω), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθ., πρτ. ἐπραγματεύομην, μέσ. μέλ. πραγματεύσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐπραγματεύσάμην, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) ἐπραγματεύθην, πρκ. πεπραγματεύομαι, ὑπερσ. ἐπεπραγματεύομην. Π α ρ ά γ. πραγματεία, πραγματευτής, πραγματευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πρᾶγμα (βλ. πράττω) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ενομαι, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ εἰς -ενο καὶ -ενομαι (βασιλευῶ κλπ.). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (πραγματεύομαι τι). 2) Μὲ διαφόρους ἐμπρόθ. προσδιορισμούς. Σύνθ. Διαπραγματεύομαι=συζητῶ ἢ ἐξετάζω τι λεπτομερῶς, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.

πράττω ἢ πράσσω (ᾱ) (=κάμνω, ἐκτελῶ κάτι, ἐνεργῶ, κατορθώνω, καταγίνομαι μὲ κάτι), πρτ. ἐπραττον καὶ ἐπρασσον, μέλ. πράξω, ἀόρ. ἐπραξα, πρκ. ἀ' πέπραχα, πρκ. β' πέπραχα (μὲ τὴν ἰδίαν μὲ τὸν ἀ' σημασίαν), ὑπερσ. ἀ' ἐπεπράχην, ὑπερσ. β' ἐπεπράχην (μὲ τὴν ἰδίαν μὲ τὸν ἀ' σημασίαν). Μέσ. καὶ παθ. πράττομαι (μέσ.=πράττω κάτι διὰ τὸν ἑαυτὸν μου ἢ πράττω κάτι διὰ μέσου ἄλλου· παθ.=ἐκτελοῦμαι, γίνομαι ἀπὸ κάποιου), πρτ. ἐπραττόμην, μέσ. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) πράξομαι, παθ. μέλ. πραχθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐπραξάμην, παθ. ἀόρ. ἐπράχθην, πρκ. πέπραγμα, ὑπερσ. ἐπεπράγμην καὶ πεπραγμένος ἦν, τετελ. μέλ. πεπραξομαι. Π α ρ ά γ. πρᾶξις, πρᾶγμα, πράκτωρ, πρακτῆρ, πρακτικὸς, πρακτός, ἀπρακτος (ἐνεργ.=ὄ οὐδὲν πράττων, παθ.=ὄ μὴ πραχθεὶς), εὐπρακτος, πρακτέος, πρακτέον.

Θέμ. πραγ- (ρίζ. ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ περῶν καὶ ἡ πρώτη σημασία τοῦ ρ. ἡ τοῦ περῶν, διέρχεσθαι) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, πρᾶν-j-ω -πράττω ἢ πράσσω. Τὸ α τοῦ θέμ. εἶναι μακρὸν, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ἰων. τύπου πρῆσσω. Οἱ πρκ. πέπραχα (ὁ δόκιμος) καὶ πέπραχα (μτγν.) ἔχουν τὴν αὐτὴν σημασίαν. Ὁ πρκ. πέπραγα δὲν δασύνει τὸν χαρακτήρα ὡς καὶ εἰς τὰ πλήττω -πέπληγα, φεύγω -πέφευγα κλπ. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (πράττω τι). 2) μὲ δύο αἰτ. πράττω τινά τι=ἀπαιτῶ καὶ λαμβάνω ἀπὸ κάποιον κάτι, ἰδίως χρήματα (πράσσει μὲ τόκον). 3) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. ἦ, ἀντὶ τῆς δοτ., μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (πράττω τί τινι ἢ πράττω τι πρὸς τινα=διαπραγματεύομαι μὲ κάποιον κάτι). 4) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (πράττω περὶ τινος πρὸς τινα=διαπραγματεύομαι, ἔρχομαι εἰς συνενόησιν μὲ κάποιον διὰ κάτι: πράττω περὶ εἰρήνης πρὸς αὐτούς=διαπραγματεύομαι διὰ εἰρήνην μὲ αὐτούς). 5) Μὲ ἐπίρρημα τὸ πράττω γίνεταί οὐδεν. διαθέσεως: εὐπράττω=εὐτυχῶ, κακῶς πράττω=δυστυχῶ ἐπίσης: καλῶς, βέλτιον, χεῖρον, οὐτί, ὁμοίως πράττω=εὐρσκομαι εἰς καλὴν, καλυτέραν, εἰς χειρότεραν, εἰς τοιαύτην, εἰς παρομοίαν κατάστασιν κλπ. Συνήθης εὐχὴ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἐπιστολῶν: «εὐ πράττειν»=νὰ εὐτυχῆς! («Πλάτων Δίῳ εὐ πράττειν»). Τὸ μέσ. 1) Μὲ αἰτ. (πράττομαι τι=πράττω κάτι διὰ τὸν ἑαυτὸν μου ἢ πράττω κάτι διὰ μέσου ἄλλου). 2) Μὲ δύο αἰτ. (ὡς καὶ τὸ ἐνεργητ.): πράττομαι τινά τι=ἀπαιτῶ καὶ λαμβάνω ἀπὸ κάποιον κάτι, ἰδίως χρήματα (Σωκράτης οὐκ ἐπράττετο χρήματα τοὺς συνόντας). Τὰ ρ. εὐτυχῶ καὶ δυστυχῶ σημαίνουν καλὴν ἢ κακὴν κατάστασιν τοῦ ὑποκειμένου ἢ ὅποια εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν περιστάσεων, ἐνῶ τὰ εὐπράττω καὶ κακῶς πράττω σημαίνουν κατάστασιν προερχομένην ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν ἢ τὴν διαγωγὴν τοῦ ὑποκειμένου. Τὰ εὐπραγῶ, δυσπραγῶ, κακοπραγῶ (σπάνια εἰς τοὺς ἀπτ. πες.) εἶναι παρασύνθετα ἐκ τῶν εὐπράττω, κακῶς πράττω κλπ. ἀνευ διαμέσου ὀνόματος. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀντὶ, διὰ, κατὰ, εἰς, ἐκ, σὺν κ.ἄ. Καταπράττω=κατορθώνω.

καταφέρνω. Ἐκπράττω=φέρω εἰς πέρας | εισπράττω. Ἀναπράττω=ἀπαίτῳ τὴν ἐκπλήρωσιν ὑποσχέσεως | εισπράττω. Σύνθ. δρῶ, τελέω-ῶ, ἔρδω, ρέζω, ποιέω-ῶ. Περὶ διαφορᾶς σημασίας ποιῶ καὶ πράττω, βλ. ποιέω-ῶ. Ἀντίθ. ἀπρακτῶ.

πραῦνω (μτβ.=καταπραῦνω, καθησυχάζω, ἡμερώνω), πρτ. ἐπρά-
νον, μέλ. πραῦνῶ, ἄορ. ἐπράυνα. Παθ. πραῦνομαι, πρτ. ἐπραῦνόμην,
[παθ. μέλ. πραῦνθήσομαι], παθ. ἄορ. ἐπραῦνθην, [πρτ. πεπραύσμαι].
Π α ρ ἄ γ. πραῦντικός, πράνυσις, πραῦντέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *πραῖς* ἢ *πρᾶος* (καὶ *πρᾶος*) προσλήψεϊ τῆς καταλήξεως -νω, ἦτοι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βαθῖνω κλπ. Σύνθ. Με αἰτ. (πραῦνω τι). Σύνθ. Με τὴν πρῶθ. κατὰ. Ὡς ἀμτβ. ἐλέγοντο αἱ περιφρ. *πρᾶός εἰμι*, *πρᾶος γίγνομαι* καὶ *πρᾶσθητι χρῶ-
μαι*. Σύνθ. ἡμερόω-ῶ. Ἀντίθ. ἀγριαίνω.

πρέπω (=διαπρέπω, ξεχωρίζω, ταιριάζω), πρτ. ἔπρεπον, μέλ.
πρέψω, ἄορ. ἔπρεψα. Συνήθως ὁμως ἀπρόσ. *πρέπει* ἢ *πρέπον ἐστί*, πρτ.
ἔπρεπε ἢ πρέπον ἦν, μέλ. πρέψει ἢ πρέπον ἐσται, ἄορ. ἔπρεψε. Π α ρ ἄ γ.
πρεπτός, πρεπώδης, πρεπόντως (ἐπίρ.), εὐπρεπής, ἀπρεπής.

Θέμ. *πρεπ-*. Ὁ ἐνεστώς σχηματίζεται χωρὶς πρόσφωμα. Σύνθ. 1) Ὡς προσωπ.
μὲ δοτ. (*πρέπω τινι=ὀμοιάζω, ἀμοζῶ*). 2) Ὡς ἀπρόσ. μὲ τελ. ἀπαρ. ὡς ὑποκ.
(πρέπει γούθ' ἀποκρίνεσθαι). Σύνθ. *Διαπρέπω* καὶ *ἐκπρέπω=διακρίνομαι* μεταξὺ
ἄλλων, ἐξέχω ἐξ αὐτῶν τὰ ἐπίθ. *διαπρεπής* καὶ *ἐκπρεπής*. Σύνθ. τοῦ ἀπρόσ.: *προσ-
ῆκει, ἔοικε*.

πρεσβεύω (=εἶμαι μεγαλύτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν, εἶμαι πρεσβευ-
τής, κυβερνῶ, ἐξουσιάζω, τιμῶ, παραδέχομαι), πρτ. ἐπρέσβευον, μέλ.
πρεσβεύσω, ἄορ. ἐπρέσβευσα, πρτ. πεπρέσβευκα, ὑπερσ. ἐπεπρεσβεύ-
κειν. Μέσ. πρεσβεύομαι (=διαπραγματεύομαι διὰ πρέσβειων, στέλλω
πρέσβεις) καὶ παθ. πρεσβεύομαι (=τιμῶμαι, στέλλομαι πρεσβευτής),
πρτ. ἐπρεσβεύομην, μέσ. μέλ. πρεσβεύσομαι, μέσ. ἄορ. ἐπρεσβευσά-
μην, παθ. πρτ. πεπρέσβευμαι (πρβλ. τὰ πεπρεσβευμένα=τὰ πεπρα-
γμένα ὑπὸ τῶν πρέσβειων), ὑπερσ. ἐπεπρεσβεύμην. Π α ρ ἄ γ. πρεσβευ-
τής (πληθ. πρέσβεις), πρεσβεῖα, πρέσβευμα, πρέσβευσις, πρεσβευτικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *πρέσβυς=πρεσβύτης*, γέρων (πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὴν πρῶθ.
πρό, τὸ πάρος καὶ τὸ λατ. *priscus=παλαιός, ἀρχαῖος* ὅθεν ἀρχικὴ σημασία τοῦ *πρέ-
σβυς=ὁ προγενέστερος, ὁ πρότερον γεννηθείς*) προσλήψεϊ τῆς καταλήξεως -νω,
κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεύω. Σύνθ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ γεν. (*πρεσβεύω τινός=*
εἶμαι μεγαλύτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀπὸ κάποιου). 2) Μὲ αἰτ. (*πρεσβεύω τι=*
παραδέχομαι, τιμῶ κάτι). 3) Ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.) *πρεσβεύω=εἶμαι πρεσβευτής*.
Τὸ μέσον μὲ διαφόρους ἐμπροθ. προσδιορ. (*πρεσβεύομαι περὶ τίνος, πρὸς τινά, παρὰ*
τινά κλπ.). Σύνθ. Με τὰς πρῶθ. ἀντί. ἀπό, διά, σὺν κ.ἄ. Ἀποπρεσβεύω=κάνω ἀ-
πολογισμὸν τῆς ἀποστολῆς μου. *Παραπρεσβεύω=πρεσβεύω* παρὰ τὸ συμφέρον
τῆς πόλεως, ὡς προδότης. Τὰ ἀντιπρεσβεύομαι (=στέλλω καὶ ἐγὼ πρέσβεις) καὶ
διαπρεσβεύομαι (=στέλλω ἀμοιβαίως πρέσβεις) εἶναι ἀποθετικά. Ἀντὶ τοῦ μέσ.
πρεσβεύομαι λέγεται καὶ *πρέσβεις ἢ πρεσβεῖαν πέμπω*.

πριάσθαι, πριάμενος, βλ. ὠνέομαι-οὔμαι.

πρίω καὶ **πρίζω** (ἰ) (=πριονίζω), πρτ. ἐπριον καὶ ἐπρίζον, μέλ.
πρίσω, ἄορ. ἐπρισα, [πρτ. πέπρικα]. Παθ. πρίομαι (=ἐξοργίζομαι |
δένω στερεῶς), πρτ. ἐπριόμην, [παθ. μέλ. πρισθήσομαι], παθ. ἄορ. ἐ-
πρίσθην, πρτ. πέπρισμα, ὑπερσ. ἐπεπρίσμην. Π α ρ ἄ γ. πρίων (=

πρίονι), πρίστης (=πριονιστής), πριστήρ (=πρίονι), πρῖσις (=πριόνισμα), πρῖσμα (=πριονίδι), πριστός, ἀπρίξ (ἐπίρ.=μέ σφιγμένα τὰ δόντια, στερεά, σφικτά).

Θέμ. πρι- (μέ τὸ ι μακρόν) ἐξ οὗ ὁ ἐνεστὼς πρί-ω, πρί-ομαι καὶ ὁ πρτ., καὶ πριδ- ἐξ οὗ, προσλήψει καὶ τοῦ προσφύμ. ι, ὁ ἕτερος τύπος τοῦ ἐνεστ. πρῖζω (ἐκ τοῦ πριδ-ι-ω), οἱ λοιποὶ χρόνοι (πρισθησομαι ἐκ τοῦ πριδ-θησομαι, ἐπρίσθηρ ἐκ τοῦ ἐπριδ-θηρ, πέπρισμαι ἐκ τοῦ πέ-πριδ-μαι κλπ.) καὶ τὰ παράγωγα. Πρῖω ὀδόντας=τρῖζω τὰ δόντια ἀπὸ ὀργῆν. Σύντ. Μὲ αἰτ. (πρίω τι).

προηγορέω-ῶ (=εἶμαι συνήγορός τινος εἰς τὸ δικαστήριον, ὁμιλῶ ὑπὲρ ἄλλων), μόνον ὁ ἐνεστ. καὶ ὁ πρτ. προηγόρου.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ προήγορος (πρό+ἀγορά, βλ. ἀγείρω), ἐξ οὗ καὶ προηγορία. Θέμ. προηγορε-. Σύντ. Μὲ δοτ. (προηγορῶ τινι).

προθυμέομαι-οὔμαι (=εἶμαι πρόθυμος, ἔχω ζῆλον), παθ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθ., πρτ. προθυμούμην, μέσ. μέλ. προθυμήσομαι, παθ. μέλ. (ὡς μέσ.) προθυμήθησομαι, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) προθυμήθηην, πρκ. προτεθύμημαι. Π α ρ ά γ. προθυμητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ πρόθυμος (πρό+θυμός=νοῦς, καρδιά) ἐξ οὗ καὶ προθυμία. Θέμ. προθυμε-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (προθυμοῦμαι τι=ἐπιθυμῶ πολὺ κάτι). 2) Μὲ τελ. ἀπαρ. (προθυμοῦμαι ποιεῖν τι). 3) Μὲ τελ. πρότ. (προθυμοῦμαι, ἴνα, ὅπως, ὡς...). Τὸ συμπροθυμοῦμαι εἶναι κατὰ τὴν σημασι. ἐνεργ. μτβ. (=δεικνύω τὴν αὐτὴν προθυμίαν).

προμηθέομαι-οὔμαι (=προβλέπω, φροντίζω, νοιάζομαι), ἀποθ., πρτ. προμηθεύμην, [μέλ. προμηθήσομαι, μέσ. ἀόρ. προμηθηθάμην, παθ. ἀόρ. προμηθήθηην]. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπαντᾷ μόνον κατ' ἐνεστῶτα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ προμηθῆς (πρό καὶ ρίζ. μα-, πρβλ. μα-θεῖν, μῆ-τις=σύνεσις, σοφία' ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ τὸ Προμηθεύς), ἐξ οὗ καὶ προμηθεῖα ἢ προμηθία (=πρόνοια, πρόβλεψις). Θέμ. προμηθε-. Σύντ. 1) Μὲ γεν. (προμηθεύμαι τινος). 2) Μὲ αἰτ. (προμηθεύμαι τινα ἢ τι). Συνών. φροντίζω.

προμνάομαι-ῶμαι, βλ. μνάομαι-ῶμαι.

προνοέω-ῶ, βλ. νοέω-ῶ.

προξενέω-ῶ (=εἶμαι ἀντιπρόσωπος ξένης πόλεως, προστατεύω, γίνομαι αἰτίος τινος, συνιστῶ), πρτ. προξένουν, [μέλ. προξενήσω], ἀόρ. προξένησα, [πρκ. προξένηκα].

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ πρόξενος (=ὁ ὑποδεχόμενος καὶ φιλοξενῶν τοὺς πολῖτας τῆς πόλεως τὴν ὁποίαν ἀντεπροσώπεν), ἐξ οὗ καὶ προξενία (=ἡ ιδιότης τοῦ προξένου, τὰ δικαιώματα ἢ προνόμια τοῦ προξένου). Θέμ. προξενε-. Σύντ. 1) Μὲ γεν. (προξενῶ τινος=εἶμαι πρόξενός τινος). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (προξενῶ τί τινα=κάνω κάτι σὲ κάποιον' προξενῶ τινά τινα=συνιστῶ κάποιον εἰς τινα). 3) Μὲ δύο αἰτ. τὸν ὁποῖον ἢ μία κατηγορ. τῆς ἄλλης (προξενῶ τινα διδάσκαλον=συνιστῶ κάποιον ὡς διδάσκαλον). Περιφρ. πρόξενός εἰμι.

προοιμιάζομαι καὶ φροοιμιάζομαι (=κάνω προοίμιον ἢ πρόλογον, προλογίζω), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθ., πρτ. ἐπροοιμιάζομην καὶ ἐφροοιμιάζομην, μέσ. μέλ. προοιμιάσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐπροοιμιάσαμην καὶ ἐφροοιμιάσαμην, πρκ. πεφροοιμιάσμαι. Π α ρ ά γ. προοιμιαστέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ προοίμιον, ἀπτ. συνηρημ. φροίμιον (πρὸ καὶ οἶμος= ὁδός, βλ. εἶμι), κατ' ἀνάλογίαν πρὸς τὰ εἰς -αῖω ὀδοντικώληκτα (φράζω κλπ.). Τὸ ἐνεργ. προοιμιάζω, μὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν, μτγν. Τὸ ρ. καίτοι παρασύνθετον μὲ α' συνθετικὸν πρόθεσιν αὐξάνεται εἰς τὴν ἀρχήν, ὡς ἐὰν ἦτο ἀπλοῦν (βλ. Εἰσαγωγήν). Σύντ. Μὲ αἰτ. (προοιμιάζομαι τι). Συνών. ἄρχομαι.

προπηλακίζω (=λασπώνω· μεταφ.=ὕβριζω, προσβάλλω), πρτ. προπηλακίζον, μέλ. προπηλακισῶ, ἄρ. προπηλακίσα. Παθ. προπηλακίζομαι, πρτ. προπηλακίζομαι, παθ. ἄρ. προπηλακίσθη, πρτ. προπεπηλάκισμαι, ὑπερσ. προπεπηλακίσμην. Π α ρ ά γ. προπηλακίσεις, προπηλακισμός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς πρὸ καὶ τοῦ πῆλαξ=πῆλος, ἂν καὶ οὔτε τὸ πῆλαξ, οὔτε τὸ ἀπλοῦν πηλακίζω παραδίδονται. Σχηματίζεται κατὰ τὰ εἰς -ίζω ὀδοντικώληκτα. Σύντ. Μὲ αἰτ. (προπηλακίζω τινά ἢ τι). Συνών. (ἐπὶ τῆς μεταφ. σημασ.) λιοδροῶ, ὕβριζω, ὀνειδίζω, μέφομαι. Ἀντίθ. ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω.

προσδοκάω-ῶ (=περιμένω μὲ βεβαιότητα, ἐλπίζω), πρτ. προσδοκῶν, μέλ. προσδοκήσω, ἄρ. προσεδόκησα. Παθ. προσδοκάομαι, πρτ. προσεδοκώμην, παθ. ἄρ. προσεδοκήθην. Π α ρ ά γ. προσδοκήματα, προσδοκητὸς, ἀπροσδοκήτος, προσδοκητὸς.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς πρὸς καὶ τοῦ θέμ. δεκ- (καὶ καθ' ἑταιρίωσιν δοκ-) τοῦ δέχομαι (βλ. δέχομαι) ἄνευ διαμέσου ὀνόματος, σχηματισθὲν κατὰ τὰ εἰς -αω. Τὸ ἀπλοῦν δοκάω δὲν ἀπαντᾷ. Ἐκ τῆς πρὸς καὶ τοῦ θέμ. δεκ- (δοκ-) καὶ τὰ προσδοκία καὶ προσδοκίμος (=ἐκείνος τὸν ὅποιον περιμένει κανεὶς). Θέμ. προσδοκα-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (προσδοκῶ τινά ἢ τι). 2) Μὲ τελ. ἀπαρ. (προσδοκῶ εἶναι, γενήσεσθαι τι κλπ.). Τὸ προσδοκάω δὲν πρέπει νὰ συγχέται πρὸς τὸ προσδοκῶ (πρὸς καὶ δοκέω)=νομίζομαι προσέτι (βλ. καὶ δοκέω-ῶ). Συνών. ἐλπίζω, προσδέχομαι, πιστεύω.

προσεδρεύω (=παραστέκω, παρὰμονεύω), πρτ. προσήδρευον, μέλ. προσεδρεύσω, ἄρ. προσήδρευσα. Π α ρ ά γ. προσεδρευτικὸς (=ὁ ἐπιμένων εἷς τι).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ πρόεδρος=ὁ πλησίον καθήμενος (πρὸς καὶ ἔδρα, βλ. ἔζομαι), κατὰ τὰ εἰς -εω (βασιλεὺς-βασιλεύω κλπ.). Σύντ. Μὲ δοτ. (προσεδρεύω τινί=παρὰμονεύω, περιμένω κάτι μὲ ἐπιμονήν). Συνών. ἐνεδρεύω.

προσῆκει, βλ. ἦκω.

προσηλώ-ῶ (=καρφώνω), πρτ. προσήλων, [μέλ. προσηλώσω, ἄρ. προσήλωσα]. Παθ. [προσηλοῦμαι, πρτ. προσηλούμην, παθ. ἄρ. προσηλώθην], πρτ. προσήλωμαι. Π α ρ ά γ. προσήλωσις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς πρὸς καὶ ἦλος (=καρφή) ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. προσηλο-. Τὸ ἀπλοῦν ἠλώ-ῶ καὶ τὸ παρασύνθετον καθηλώ-ῶ, μτγν. Σύντ. Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. ἢ ἐμπρόθ. προσδιор. (προσηλῶ τί τινι ἢ τι πρὸς τι).

προσκυνέω-ῶ (=κύπτω μέχρι τοῦ ἐδάφους εἰς ἔνδειξιν τιμῆς, σέβομαι, λατρεύω), πρτ. προσκύνουν, μέλ. προσκυνήσω, ἄρ. προσεκύνησα [καὶ προσέκυσα, πρτ. προσκεκύνηκα]. Παθ. προσκυνούμαι, πρτ. προσκυνούμην, [παθ. μέλ. προσκυνηθήσομαι]. Π α ρ ά γ. προσκυνητὴς, προσκυνήσις, προσκυνήμα, προσκυνητὸς, προσκυνητέον.

Τὸ ρ. σύνθ. ἐκ τῆς πρὸς καὶ τοῦ ποιητ. κυνέω-ῶ (=φιλῶ, ἀσπάζομαι), τὸ ὁ-

ποῖον ἐκ τοῦ θέμ. κυ- καὶ τοῦ προσφύμ. νε (πρβλ. ἀόρ. προσ-έ-κυ-σα). Σύντ. Μὲ αἰτ. (προσκυνῶ τινα ἢ τι). Συνών. τιμῶ, λατρεύω, σέβω.

προστατέω-ῶ (=εἶμαι προστατής, προϊστάμαι, κυβερνῶ), πρτ. προυστάτουν, μέλ. προστατήσω, ἀόρ. προυστάτησα. Παθ. προστατοῦμαι (=διοικοῦμαι ὑπό τινος) μόνον. Π α ρ ά γ. ἀπροστάτητος (=ἀπροστάτευτος).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ προστατής (ὄπερ ἐκ τοῦ προϊστάμαι, βλ. ἴστημι). Θέμ. προστατε-. Σύντ. Μὲ γεν. (προστατῶ δωμάτων, πόλεως κλπ.). Ἐκ τοῦ προστατής καὶ τὸ προστατέω (=φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι), τοῦ ὁποῖου ἀπαντοῦν μόνον ὁ ἔνεστ. καὶ τὸ ἀπαρ. τοῦ ἀορ. προστατεῦσαι.

προφασίζομαι (=προβάλλω πρόφασιν, δικαιολογοῦμαι), μέσ. ἀποθ. μὲ ἔνεργ. διάθ., πρτ. προφασίζομην, μέσ. μέλ. προφασιοῦμαι, μέσ. ἀόρ. προφασισάμην, παθ. ἀόρ. (μὲ παθ. διάθ.) προφασίσθην. Π α ρ ά γ. ἀπροφασιστος, εὐπροφασιστος, προφασιστέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ πρόφασις (πρὸ καὶ φημί) κατὰ τὰ εἰς -ίζω ὀδοντοκόληκτα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. ἀπλήν ἢ σῶστ. (προφασίζομαι τι ἢ προφασίζομαι προφάσεις). 2) Μὲ εἰδ. ἀπαρ. (προφασίζομαι ἀρρωστεῖν) ἢ εἰδ. πρῶτ. (προφασίζονται ὅτι οὐκ ἐπίστανται). Συνών. σκήπτομαι.

προφητεύω (=εἶμαι προφήτης, ἐρμηνευτής τοῦ θελήματος τῶν θεῶν, προλέγω τὰ μέλλοντα), πρτ. προεφήτευσεν, μέλ. προφητεύσω, ἀόρ. προεφήτευσα. [Παθ. μόνον ὁ πρκ. προπεφήτευμαι]. Π α ρ ά γ. προφητεία, προφήτευσις, προφήτευμα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ προφήτης (πρὸ + φημί) κατὰ τὰ εἰς -εω (βασιλεύω κλπ.). Σύντ. Συνήθ. ἀμ.β. (ἄνευ ἀντικ.)· σπν. μ.β. μὲ αἰτ. (προφητεύω τι).

προχειρίζω (=βάλλω κάτι εἰς χεῖράς τινος, παραδίδω), πρτ. προχειρίζον, μέλ. προχειριῶ, πρκ. προκεχειρίκα. Τὸ ρ. συνθέστ. ὡς ἀποθ.: προχειρίζομαι (=λαμβάνω εἰς χεῖράς μου, ἐτοιμάζω δι' ἑμαυτόν, ἐκλέγω), πρτ. προχειριζόμην, μέσ. μέλ. προχειριοῦμαι, μέσ. ἀόρ. προχειρισάμην, παθ. ἀόρ. προχειρισθην, παθ. πρκ. προκεχειρίσμαι, ὑπερσ. προκεχειρίσμην. Π α ρ ά γ. προχειρίσις, προχειρισμός, προχειριστέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πρόχειρος (πρὸ καὶ χεῖρ) κατὰ τὰ εἰς -ίζω ὀδοντοκόληκτα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (προχειρίζω τι καὶ προχειρίζομαι τι).

πρυτανεύω (=εἶμαι πρύτανις, προεδρεύω, διοικῶ, φροντίζω), πρτ. ἐπρυτάνευον, ἀόρ. ἐπρυτάνευσα. Παθ. πρυτανεύομαι μόνον. Π α ρ ά γ. πρυτανεία (=ἡ προεδρία, ἡ ὁποία εἰς τὰς Ἀθήνας διήρκει τὸ 1)10 περίπου τοῦ ἔτους (35 ἢ 36 ἡμέρας) καὶ καθ' ὃ διάστημα οἱ πρυτάνεις ἐκάστης φυλῆς, πέντε τὸν ἀριθμόν, ἐκ περιτροπῆς προήδρευον εἰς τὴν βουλὴν καὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου), πρυτάνευμα (=πρυτανεία).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πρύτανις (ὄπερ ἐκ τῆς προθέσεως πρὸ, πρβλ. τὸν αἰολ. τύπον πρύτανις· ὅθεν πρύτανις=ὁ πρῶτος, ὁ πρωτεύων) κατὰ τὰ εἰς -εω (βασιλεύω κλπ.). Σύντ. Συνήθ. ἀμ.β. (ἄνευ ἀντικ.)· σπν. μὲ αἰτ. (πρυτανεύω τι=διευθύνω, φροντίζω κάτι). Συνών. προεδρεύω, ἄρχω.

πρωτεύω (=εἶμι πρῶτος), πρτ. ἐπρώτευνον, μέλ. πρωτεύσω, ἀόρ. ἐπρώτευσα. Π α ρ ά γ. πρωτεία, πρωτεῖον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πρῶτος (ὑπερθετ. βαθμοῦ τῆς προθέσεως πρό, κυρίως συνηρημ. ἐκ τοῦ πρῶτος) πρβλ. λατ. *primus*=πρῶτος, ὑπερθ. τῆς προθ. *prae*=πρὸ κατά τὰ εἰς -εω (βασιλεύω κλπ.). Σύντ. 1) ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). 2) μτβ. με γεν. (πρωτεύω Ἑλλήνων, ρητόρων κλπ.=εἶμι ἀνώτερος μεταξύ τῶν Ἑλλήνων, τῶν ρητόρων κλπ.) ἢ με ἐμπρόθ. ἢ ἐπιρρημ. προσδιορ. (πρωτεύω καρτερίᾳ, περὶ κακίαν κλπ.).

πταίω (=σκοντάφτω, κάμνω σφάλμα, ἀποτυγχάνω), πρτ. ἔπταιον, μέλ. πταίσω, ἀόρ. ἔπταισα, πρκ. ἔπταικα, ὑπερσ. ἔπταίκειν. Παθ. πταίομαι (=δὲν ἐπιτυγχάνομαι), παθ. ἀόρ. ἔπταίσθην. Π α ρ ά γ. πταῖσμα, πταίστης, πταιστός, ἄπταιστος.

Θέμ. πταῖ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, πταῖ^f-*j*-ω - πταίω (βλ. κλαίω καὶ καιώ). Ἡ μτχ. τοῦ παθ. ἀορ. τὰ πταισθέντα ὡς οὐσ. (=αἱ ἀποτυχίαι, τὰ σφάλματα). Σύντ. 1) με αἰτ. ἀπλήν ἢ σύστοιχον (πταίω τινὰ ἢ τι—πταίω τὰ πλείω). 2) με ἐμπρόθ. προσδιορ. (πταίω πρὸς τι, εἰς τι, ἐν τινι κλπ.). Σύνθ. Προσπταίω=προσ-κρούω, σκοντάφτω. Συναόν. σφάλλομαι, ἀμαρτάνω.

πταίνυμαι (=φταρνίζομαι), ἀποθ. με ἔνεργ. διάθ., μόνον ὁ ἔνεστ., ὁ ἀόρ. β' ἔπταρον (ὅστις κυρίως εἶναι τοῦ ἀχρήστου ρ. πταίρω) καὶ ὁ παθ. ἀόρ. β' ἐπτάρην (εἰς τὴν μτχ. πταρεῖς). Π α ρ ά γ. πταρμός.

Θέμ. πταρ- (πιθ. ἢ ρίζα ἦτο πτερο-, πρβλ. *ster-nuo*=φταρνίζομαι) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμματος *ny*, πταῖν-*ny*-μαι, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμματος *j*, πταῖν-*j*-ω - πταίρω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

πτερώω-ῶ (=ἐφοδιάζω με πτερά, δίδω πτερά· μεταφ.=θαρρύνω), πρτ. ἐπτέρουν, ἀόρ. ἐπτέρωσα. Παθ. πτεροῦμαι (=λαμβάνω πτερά, θάρρος), πρτ. ἐπτέρουμην, παθ. ἀόρ. ἐπτέρωθην, παθ. πρκ. ἐπτέρωμαι. Π α ρ ά γ. πτέρωμα, πτέρωσις, πτερωτός, ἀπτέρωτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πτερόν (ἕπερ ἐκ τοῦ λέτομαι, ὁ ἰδέ). Θέμ. πτερο-. Σύντ. Με αἰτ. (πτεροῦ τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Ἀραπτεροῦ=ἐνθαρρύνω. Συναόν. (ἐν τῇ μεταφορ. σημασί.) θαρρύνω.

πτήσσω (μτβ.=φοβίζω, τρομάζω κάποιον· ἀμτβ.=ζαρώνω ἀπὸ φόβου, φοβοῦμαι), πρτ. ἐπτησσον, μέλ. πτήξω, ἀόρ. α' ἐπτηξα καὶ β' ἔπτακον, πρκ. ἐπτηχα, ὑπερσ. ἐπτήχηιν. Π α ρ ά γ. πτήξις, πτώξ (ὁ), γεν. πτωχός (=ὁ ζαρώνων, ὁ λαγός), πτωχός.

Θέμ. ἰσχ. πτηκ- καὶ ἀποθ. πτακ-. Ἐκ τοῦ θέμ. πτηκ- με τὸ πρόσφυμα *j* ὁ ἔνεστος (πτήκ-*j*-ω - πτήσω). Ἐκ τοῦ θέμ. πτακ- ὁ ἀόρ. β' (ἐ-πτακ-ον). Τὸ θέμ. πτηκ- με ἐταιριοῦσιν τοῦ η εἰς ω (πρβλ. ἀοήγω - ἀρωγή, ρήννυμι - ἔρωγα) γίνε-ται πτωκ-, ἐξ οὗ τὰ παρὰ γ. πτώξ καὶ πτωχός καὶ ὁ ποιητ. τύπος πτώσσω (πτώκ-*j*-ω - πτώσσω) οὗ εἰς τοὺς ἐπικ., τραχ. καὶ Ἡρόδ. ἀπαντῶσιν ὁ ἔνεστ., πρτ. ἐπτωσσον, μέλ. πτώξω καὶ ἀόρ. ἐπτωξα. Σύντ. ὡς ἀμτβ. ἄνευ ἀντικ., ὡς μτβ. με αἰτ. ἀπλήν ἢ σύστ. (πτήσσω τινὰ=τρομάζω κάποιον—πτήξαντες φόβου). Σύνθ. Ὑποπτήσσω=ζαρώνω. Καταπτήσσω=καταζαρώνω. Συναόν. δέδοικα, φοβοῦμαι, ὑποστέλλομαι κ.ἄ.

πτοέω-ῶ καὶ πτοιέω-ῶ (=φοβίζω, ταράττω), πρτ. ἐπτῶν καὶ ἐπτοῖον, μέλ. πτοήσω καὶ πτοιήσω, ἀόρ. ἐπτόησα καὶ ἐπτοίησα. Μέσ. καὶ παθ. πτοοῦμαι καὶ πτοιοῦμαι, πρτ. ἐπτοοῦμην καὶ ἐπτοιούμην, παθ. ἀόρ. ἐπτοήθην καὶ ἐπτοιήθην, πρκ. ἐπτόημαι καὶ ἐπτοίημαι, ὑπερσ. ἐπτόημην καὶ ἐπτοιήμην. Π α ρ ά γ. πτόησις καὶ πτοίησις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πτόα ἢ πτοίη=τρόμος. Θέμ. πτο- ἢ πτοι- (ρίζ. ἢ αὐτὴ μετὰ τὴν τοῦ πτήσσω) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ε, πτοει- ἢ πτοιε-. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (πτοῶ τινα ἢ τι). Σύνων. Τοῦ μὲν ἐνεργητ.: φοβῶ τι, τοῦ δὲ παθ.: φοβοῦμαι, δέδοικα.

πτύσσω (=διπλώνω), πρτ. ἔπτυσσον, μέλ. πτύξω, ἄορ. ἔπτυξα. Μέσ. καὶ παθ. πτύσσομαι, πρτ. ἐπτυσσόμην, μέσ. μέλ. πτύξομαι, μέσ. ἄορ. ἐπτυξάμην, παθ. ἄορ. ἐπτύχθην, πρκ. ἔπτυγμα, ὑπερσ. ἐπτύγμην. Π α ρ ά γ. πτύξ (ἦ), γεν. πτυχός (=πτυχή, ζαρωματιά), πτυχή, πτυχίον, πτύγμα, πτύξις, ἀνάπτυξις, πτυκτός.

Θέμ. πτυχ- (πρβλ. πτύξ, πτυχ-ός) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, πτύχ-j-ω - πτύσσω. (Ἡ ρίζ. πθ. πυκ-, πρβλ. πυκ-νός, ἥτις μετὰ ταῦτα ἐπεκταθεῖσα καὶ δασυνθεῖσα ἐγένετο πτυχ-). Τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθως σύνθετον. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μετὰ αἰτ. (πτύσσω τι καὶ πτύσσομαι τι). Σύνθ. Διαπτύσσω=ξεδιπλώνω, ἐξηγῶ. Ἀναπτύσσω=ἀνοίγω ὡς στρατ. ὄρος=ἐπεκτείνω. Περιπτύσσω=περιβάλλω. Σύνων. ἀνειλίττω.

πτύω (ῥ) (=φύνω), πρτ. ἔπτυνον, μέλ. πτύσω, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. πτύσομαι, ἄορ. ἔπτυσα, [πρκ. ἔπτυκα]. Παθ. πτύομαι, πρτ. ἐπτύομην, παθ. μέλ. πτυσθήσομαι, παθ. ἄορ. α' ἐπτύσθην, παθ. ἄορ. β' ἐπτύην. Π α ρ ά γ. πτύσις, πτύσμα, πτυσμός, πτύαλον ἢ πτύελον, κατάπτυστος, καταπτυστέον.

Θέμ. πτυ- Πρὸ τῶν καταλήξεων τῶν ἀρχομένων ἀπὸ μ, τ, θ προσλαμβάνει σ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ φωνηεντόληκτα τὰ ἔχοντα τὸ σ τοῦτο ἀρχικῶς εἰς τὸ θέμα αὐτῶν (τελῶ θέμα. τελεσ-, γελῶ θέμα. γελασ- κλπ.). Σύντ. 1) Μετὰ αἰτ. (πτύω τινα ἢ τι). 2) Ἄμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). Σύνθ. Μετὰ τὰς προθ. ἀπό, διά, κατά.

πυθέσθαι, πυθόμενος, βλ. πυνθάνομαι.

πυκνώω-ῶ (=πυκνώνω), ποιητ., πρτ. ἐπύκνουν, ἄορ. ἐπύκνωσα. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστον τὸ παθ. πυκνοῦμαι, πρτ. ἐπυκνούμην, παθ. ἄορ. ἐπυκνώθην, [πρκ. πεπύκνωμαι]. Π α ρ ά γ. πύκνωσις, πύκνωμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πυκνός (ρίζ. πυκ- ἐξ ἧς καὶ τὰ πύκτης=πυγμαῖχος, πυγμή, λατ. pug-nus=πυγμή, pug-il=πυγμαῖχος), κατὰ τὰ εἰς -οω. Θέμ. πυκνο-. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (πυκνῶ τι).

πυκτεύω (=πυγμαχῶ), πρτ. ἐπύκτευον, ἄορ. ἐπύκτευσα. Π α ρ ά γ. πύκτευσις, πυκτευτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ πύκτης (περὶ ρίζ. βλ. πυκνώω-ῶ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βασιλεὺς-βασιλεύω. Σύντ. Τὸ ρ. συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

πυνθάνομαι (ῥ) (=πληροφοροῦμαι, ἐξετάζω, ζητῶ νὰ μάθω, ἐξακριβῶναι δι' ἐρωτήσεων, ἀκούω), μέσ. ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. διὰθ., πρτ. ἐπυνθανόμην, μέσ. μέλ. πύσομαι καὶ δωρ. πυσσοῦμαι (κλίνεται κατὰ τὰ εἰς -έω συνηρημ.), μέσ. ἄορ. β' ἐπυνθόμην (ὑποτ. πύθωμαι κλπ., εὐκτ. πυνθόμην, πύθιο κλπ., προστ. πυνθῶ, πυνθέσθω κλπ., ἀπαρ. πυνθέσθαι, μτχ. πυνθόμενος, -ης, -ον), πρκ. πέπυσμαι (πέπυσαι, πέπυσται κλπ.), ὑπερσ. ἐπέπυσμην (ἐπέπυσσο, ἐπέπυστο κλπ.). Π α ρ ά γ. πύστις (=πληροφορία, ἐρώτησις), πύσμα (=ἐρώτησις ἔχουσα ἀνάγκην ἀπλῆς καὶ συντόμου ἀποκρίσεως), πυστός, περίπυστος (=ξακουστός), πεύ-

σις (=έρωτησις, πληροφορία), ἄπυστος (=περὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἤκουσέ τι), ἐκπυστέον, πειστέον.

Θέμ. ἰσχ. *πυθ-* καὶ ἀσθ. *πυθ-*. Ὁ ἐνεστώσ ἀπὸ τὸ θέμ. *πυθ-* μετὰ τὸ πρόσφωνα *αν* μετὰ τὸν χαρακτηριστῆρα καὶ τὸ ἐπένθεμα *ν* πρὸ αὐτοῦ: *πυ-ν-θ-άν-ομαι*. Ἐκ τοῦ θέμ. *πυθ-* ὁ μέλ. (*πυθ-σομαι* - *πυθ-σομαι*) καὶ τὰ παράγ. *πυθ-σις* καὶ *πυθ-στέον*. Σύντ. 1) Κυρίως μετὰ αἰτ. καὶ γεν. (*πυθ-νομαι* τί τινος=μανθάνω κάτι ἀπὸ κάποιου καὶ *πυθ-νομαι* τινά τινος=ἐρωτῶ κάποιον διὰ κάτι). 2) Μετὰ γεν. (*πυθ-νομαι* τινος=μανθάνω διὰ κάτι). 3) Μετὰ αἰτ. (*πυθ-νομαι* τι=πληροφοροῦμαι, *μανθάνω* κάτι). 4) μετὰ αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιωγ. (*πυθ-νομαι* τι παρά τινος, ἔκ τινος κλπ.). 5) Μετὰ ἀπαρ. (*πυθ-νομαι*...οὐποτ' ἐνθάξειν...=μανθάνω ὅτι...). 6) Μετὰ πλάγ. ἐρωτηματ. πρὸτ. (*πυθ-νεται*, ὅπως ἂν κάλλιστα πορευθεῖ). 7) Μετὰ κατηγορημ. μτχ. εἰς τὸ ἄντικ. τοῦ ρήμ. (...καὶ ὅτι πύθοιτο τὸ Πλημμύριον ἐαλωκόσ...καὶ ὅτι ἐμαθε ὅτι ἐκυριεύθη τὸ Πλημμύριον). Δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται ὁ ἄορ. ἐπυθόμην, πρτ. πέπυσμαι, ὑπερσ. ἐπεπύσμην τοῦ ρήμ. τούτου, μετὰ πρτ. ἐπειθόμην, ἄορ. β' ἐπιθόμην, πρτ. πέπεισμαι καὶ ὑπερσ. ἐπεπείσμην τοῦ πείθομαι (βλ. πείθω). Σύνθ. Ἀποπυθ-θάνομαι=ζητῶ τὰ μάθη ἀπὸ κάποιου. Διαπυθ-θάνομαι=ἐρωτῶ ἐπιχειρηματίας, ἀνακαλύπτω. Προπυθ-θάνομαι=πληροφοροῦμαι προηγούμενος. Ἀναπυθ-θάνομαι=ἐξετάζω ἐπιμελῶς. Προσπυθ-θάνομαι=ἐρωτῶ καὶ κάτι ἀκόμη. Συνών. αἰσθάνομαι, ἀκούω, ἐρωτῶ, μανθάνω κ.ἄ.

πυρέττω ἢ **πυρέσσω** (=ἔχω πυρετόν, θερμαίνομαι), πρτ. ἐπύρεστον ἢ ἐπύρεσσον, μέλ. πυρέζω, ἄορ. ἐπύρεζα, πρτ. πεπύρεχα. Παθ. [πρτ. πεπύρεγμα].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *πυρετός* (ὑπερ ἐκ τοῦ *πῦρ*). Θέμ. *πυρετ-* καὶ μετὰ τὸ πρόσφωνα *ν*, *πυρέτ-ν-ω* - *πυρέττω* ἢ *πυρέσσω*. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἄντικ.).

πυρώω-ω (=καίω, ἐξάπτω), πρτ. ἐπύρουν, μέλ. πυρώσω, ἄορ. ἐπύρωσα. Παθ. πυροῦμαι (=πυροπολοῦμαι, ἐξάπτομαι), πρτ. ἐπυρούμην, μέσ. ἄορ. ἐπυρωσάμην, παθ. ἄορ. ἐπυρώθην, πρτ. πεπύρωμαι. Π α ρ ἄ γ. πύρωσις, πύρωμα, πυρωτός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *πῦρ* (πληθ. τὰ *πυρά*) κατὰ τὰ εἰς -*ω*. Θέμ. *πυρο-*. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (πυρῶ τινα ἢ τι). Σύνθ. Συνεκπυρῶ=καίω ὁμοῦ. Συνών. καίω, πυροπολῶ.

πωλέω-ω καὶ ἀποθ. ἀποδίδομαι (=πωλῶ), πρτ. ἐπώλουν καὶ ἀπεδιδόμην, μέλ. πωλήσω καὶ ἀποδώσομαι, ἄορ. ἀπεδόμην, πρτ. πέπρακα (ἐκ τοῦ πιπράσκω), ὑπερσ. ἐπεπράκειν. Παθ. πωλοῦμαι καὶ πιπράσκομαι, πρτ. ἐπωλούμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) πωλήσομαι, παθ. ἄορ. ἐπωλήθην καὶ ἐπράθην, παθ. πρτ. πέπρακα, ὑπερσ. ἐπεπράμην, τετελ. μέλ. πεπράσομαι. Π α ρ ἄ γ. πώλησις, πώλημα, πωλητής, πωλητήριον.

Θέμ. *πωλ-* (ἐκ τοῦ *πολ-* κατ' ἔκτασιν, ὑπερ ἐκ τῆς ρίζ. *πελ-*, καθ' ἑταιροίωσιν τοῦ εἰς ο, ἐξ ἧς καὶ τὰ *πέλ-ω*, *πέλ-ομαι*, *ἐμ-πολ-άω* κ.ἄ. Βλ. *πολέω-ω*) καὶ μετὰ τὸ πρόσφωνα *ε*, *πωλ-έ-ω* - *πωλῶ*. Τὸ ρ. εἶναι ἔλλειπτικόν (βλ. *Εἰσαγωγὴν*), χρόνων τινῶν λαμβανόμενον ἐκ τῶν συνων. ἀποδίδομαι καὶ *πιπράσκω*, ἃ ἰδῆ. Σύντ. Μετὰ αἰτ. καὶ δοτ. (πωλῶ τί τινι), ἢ ἀντὶ τῆς δοτ., μετὰ ἐμπρόθ. προσδιωγ. διὰ τῆς πρὸς καὶ αἰτ. (πωλῶ τι πρὸς τινα). 2) Μετὰ αἰτ. καὶ γεν. τῆς ἀξίας (τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰγάθ' οἱ θεοί). Διαφορὰ σημασίας *πωλῶ* καὶ ἀποδίδομαι: *Πωλῶ*=ἔχω κάτι ἐκτεθειμένον πρὸς πώλησιν. Ἀποδίδομαι=δίδω τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἀγοραστὴν καὶ λαμβάνω τὸ ἀντίτιμον (πρβλ. τό: «ἀρτους πωλῶ, ἀλλ' οὐδένα ἀπεδόμην»). Ἀντίθ. ὠνόμομαι-οὔμαι, ἀγοράζω.

P

ραδιουργέω-ῶ (=πράττω κάτι με επιπολαιότητα, ἀμελῶς, φέρομαι κακῶς, ἐνσπείρω διχονοίας, διάγω βίον ἀφρόντιστον), μόνον ὁ ἐνεργ. ἐνεστ. καὶ ὁ παθ. ραδιουργοῦμαι. Π α ρ ά γ. ραδιούργημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ραδιουργός (ράδιος καὶ ἔργω=ἐργάζομαι). Θέμ. ραδιουργε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Ἐπὶ τῆς σημασίας διάγω βίον ἀφρόντιστον ἀντίθετα τοῦ ρ. εἶναι τὰ προνοέω-ῶ καὶ φιλοπονεέω-ῶ.

ραθυμέω-ῶ (=ἀμελῶ, ἀδικαφορῶ, τεμπελιάζω), πρτ. ἐρραθυμῶν, μέλ. ραθυμήσω, ἄορ. ἐρραθυμήσα, πρκ. ἐρραθυμήκα, ὑπερσ. ἐρραθυμήκειν. Παθ. μόνον ἡ μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τὰ κατερραθυμημένα (= ὅσα ἐχάθησαν ἀπὸ ἀμέλειαν καὶ ὀκνηρίαν). Π α ρ ά γ. ραθυμητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ράθυμος (ὅπερ ἐκ τοῦ ποιητ. ρᾶ, ἀντὶ ράδιον, ἐξ οὗ καὶ τὸ συγκριτικὸν ῥάθιον, καὶ θυμός=νοῦς, καρδία), ἐξ οὗ καὶ ραθυμία. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Σύνθ. Καταρραθυμῶ=εἶμαι πολὺ ὀκνηρός. Ἀπορραθυμῶ τιος=παρκαμῶ κάτι ἀπὸ ὀκνηρίαν. Σύνθων. ἀμελέω-ῶ, ὀλιγωρέω-ῶ, οὐ μέλει μοι, ἀργέω-ῶ. Ἀντίθ. Ἐπιμελέομαι-οῦμαι, πονέω-ῶ.

ραῖζω (=ἀναλαμβάνω ἀπὸ ἀσθένειαν, καλυτερεύω), μέλ. ραῖσω καὶ ἄορ. ἐρράισα.

Θέμ. ρα- (ἐκ τοῦ ποιητ. ρᾶ, βλ. ραθυμῶ) καὶ προσλήπει τῆς καταλήξεως -ίζω, ραῖζω καὶ ραῖζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντικολόγητα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Σινθών. ἀναρρώννυμι.

ραίνω (=ραντίζω), πρτ. ἔρραϊνον, μέλ. ρανῶ, ἄορ. ἔρραϊνα. Μέσ. καὶ παθ. ραῖνομαι, πρτ. ἔρραϊνόμην, μέσ. ἄορ. ἔρραϊνάμην, παθ. ἄορ. ἔρραϊνόθην, πρκ. ἔρραϊμμαι καὶ ἔρραϊσμαι, ὑπερσ. ἔρραϊμμην καὶ ἔρραϊσμην. Π α ρ ά γ. ραντήρ.

Θέμ. ραν- καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα j καὶ ἐπένησιν ράν-j-ω - ραίνω. Ἡ ρίζ. φαίνεται ὅτι ὑπῆρξε διπλῆ: ραν- (πρβλ. ραν-ις) καὶ ραδ- ἢ ἀοδ-, κατὰ μετάθεσιν τῶν φθόγγων, α καὶ ρ (πρβλ. ἄρω καὶ ἀρδεύω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ραίνω τι).

ραπίζω (=κτυπῶ, δέρνω, μπατσιζώ), πρτ. ἐρράπιζον, [μέλ. ραπίσω], ἄορ. ἐρράπισα. Παθ. ραπίζομαι, πρτ. ἐρραπιζόμην, παθ. ἄορ. ἐρραπίσθην. Π α ρ ά γ. ράπισμα, ραπισμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ραπίς, -ίδος, ἡ, (=ράβδος πρβλ. τὸ ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ χρυσόραπης), κατὰ τὸ ἐλπίζ - ἐλπίζω. Θέμ. ραπίδ- καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα j, ραπίδ-j-ω - ραπίζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ραπίζω τινά).

ράπτω (=ράπτω, κεντῶ, μηχανεύομαι), πρτ. ἔρραπτον, μέλ. ράψω, ἄορ. ἔρραψα, [πρκ. ἔρραφα]. Μέσ. καὶ παθ. ράπτομαι, πρτ. ἔρραπτόμην, παθ. μέλ. β' ραφήσομαι, μέσ. ἄορ. ἔρραψάμην, παθ. ἄορ. β' ἔρραφην, πρκ. ἔρραμμαι (ἔρραψαι, ἔρραπται, ἔρραμμεθα, ἔρραφθε, ἔρραμμένοι εἰσί, ὑποτ. ἔρραμμένους ὦ κλπ., εὐκτ. ἔρραμμένους εἶην κλπ., προστ. ἔρραψο, ἔρραφθω, ἔρραφθε, ἔρραφθων ἢ ἔρραφθωσαν, ἀπαρ. ἔρραφθαι, μτχ. ἔρραμμένος, -η, -ον), ὑπερσ. ἔρραμμην (ἔρραψο, ἔρραπτο, ἔρραμμεθα, ἔρραφθε, ἔρραμμένοι ἦσαν). Π α ρ ά γ. ραφεύς, ραφή, ραφίς, ράψις, ράμμα, ράπτης, ραπτός, ραπτέον.

Θέμ. *γραφ-* (άρχ. *στραφ-*) και με τὸ πρόσφωνα τ και τροπήν τοῦ φ εἰς π, *γράφω-ράπτω*. Σύντ. Με αἰτ. (ράπτω τι). Σύνθ. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθ. σύνθ. ἀποροράπτω=πάλιν ράπτω και συροράπτω=ράπτω ἑμοῦ, συνάπτω. Σύνων. συνάπτω, συνδέω, συντίθημι.

ράττω και **ράσσω** (=κτυπῶ, ρίπτω κατὰ γῆς, κατασυντρίβω), πρτ. ἔρραττον ἢ ἔρρασσον, μέλ. ράζω, ἄορ. ἔρραξα. Παθ. ράττομαι ἢ ράσσομαι, πρτ. ἔρραττόμην ἢ ἔρρασσόμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) ράζομαι, παθ. ἄορ. ἔρράχθην. Π α ρ ἄ γ. ράγδην (ἐπίρ.=σφοδρῶς), ραγδαῖος (=ὀρηγτικὸς, σφοδρὸς), ρακτὸς (=τραχὺς).

Θέμ. *φραγ-* (πρβλ. λατ. *fran(n)g-o*=θραύω· βλ. και *ρήνυμι*) και προσλήψει τοῦ προσφύματος j και ἀποβολῆ τοῦ φ, *ράγ-j-ω-ράττω ἢ ράσσω*. Τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθως σύνθετον. Σύντ. Με αἰτ. (ράττω τινὰ ἢ τι) τὸ σύνθ. *συροράττω* με δοτ. (...ὀπότε σφῖσιν αὐτοῖς συρράξουσιν). Σύνθ. *συροράσσω*=συγκρούω ἢ συγκρούομαι. *Καταροράσσω*=κατασυντρίβω. Σύνων. πατάσσω, ρήνυμι.

ραψιδέω-ῶ (=εἶμαι ραψιδὸς, ἀπαγγέλλω ποιήματα ἄλλου, φλυαρῶ), πρτ. ἔραψίδδου, μέλ. ραψιδῆσω, ἄορ. ἔραψιδῆσα, πρκ. ἔραψιδῆκα, ὑπερσ. ἔραψιδῆκειν. Παθ. μόνον ὁ ἔνεστ. ραψιδοῦμαι (=ἀπαγγέλλομαι). Π α ρ ἄ γ. ραψιδῆμα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *ραψιδός* (*ράπτω+ιδή*), ἐξοῦ και *ραψοδία*. Θέμ. *ραψοδε-*. Σύντ. Σνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.) σπν. μτβ. με αἰτ. (ραψιδῶ τι).

ρέζω (=πράττω, ἐργάζομαι), πρτ. ἔρεζον, μέλ. ρέζω, ἄορ. ἔρεξα και ἔρρεξα. Παθ. μόνον ὁ ἄορ. ἐρέχθην. Π α ρ ἄ γ. ρέκτης (=δραστήριος), ρεκτῆρ (=ὁ ἐργαζόμενος), ρεκτήριος (=ἐνεργητικὸς), ἄρεκτος.

Θέμ. *φρεγ-* (και κατὰ μετᾶθεσιν *φεργ-* ἐξ οὗ τὰ ποιητ. *εργω* και *ερω* και τὸ *εργάζομαι*) και με τὸ πρόσφωνα j και ἀποβολῆ τοῦ φ, *ρέγ-j-ω-ρέζω*. Τὸ ρ. εἶναι ποιητ. (κυρίως ἐπικ. και τραγ.) ἀπαντῶν μόνον ἀπαξ εἰς τοὺς πεζ. (Πλάτων). Σύντ. 1) Με αἰτ. (ρέζω τι). 2) Με δύο αἰτ. (ρέζω τί τινα=κάνω κάτι σὲ κάποιον). 3) Με δοτ. (*μηκέτι μοι* και *ρέζετε*=μη με βλάπτετε πλέον). Σύνθ. *Ἀπορρέζω*=προσφέρω θυσίαν, δίδω μερίδιον. Σύνων. πράττω, ἐργάζομαι.

ρέπω (ἀμτβ.=κλίνω, γέρνω, πέφτω, κατεβαίνω, βαρύνω), πρτ. ἔρρεπον, μέλ. ρέψω, ἄορ. ἔρρεψα. Π α ρ ἄ γ. ροπή, ἀντίρροπος, ἰσόροπος, ἀμφίρροπος, ἀμφίρρεπής, ρόπαλον, ρόπτρον.

Θέμ. ἀρχ. *φρεπ-* (πρβλ. *καλά-φροψ-καλαῦροψ*=ἡ βουκολικὴ ράβδος) και μετ' ἀποβολῆν τοῦ φ, *ρεπ-*. Ὁ ἔνεστος σχηματίζεται χωρὶς πρόσφωνα. Τὸ ρ. κυριολογεῖται ἐπὶ τῆς πλάστιγγος. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. *Ἐπιροέπω*=κάνω κάτι νὰ κλινή πρὸς τὰ ἐδῶ ἢ πρὸς τὰ ἐκεῖ. *Καταροέπω* (μτβ. συντάσ. με αἰτ.) =κάνω κάτι νὰ κλινή πρὸς τὰ κάτω. Σύνων. βαρύνω, κλίνω, ταλαντόμαι-οὔμαι. Ἀντίθ. ἰσοροπῶ.

ρέω (ρέεις-ρεῖς, ρεῖ-ρεῖ, ρέομεν, ρέετε-ρεῖτε, ρέουσι), πρτ. ἔρρεον (ἔρρεςε-ἔρρεις, ἔρρεςε-ἔρρει, ἔρρέομεν, ἔρρέετε-ἔρρεῖτε, ἔρρεον), μέσ. μέλ. (ὡς ἐνεργ.) ρυήσομαι [και ποιητ. ρεύσομαι ἢ ρευσσοῦμαι και μτβ. ρεύσω], παθ. ἄορ. β' (ὡς ἐνεργ.) ἐρρύην (ὑποστ. ρυῶ, ρυῆς, ρυῆ και π., εὐκτ. ρυεῖαν, ρυεῖας, ρυεῖης, ρυεῖη κλπ., προστ. ἔλλειπται, ἀπαρ. ρυήνη, μτχ. ρυεῖς, -εῖσα, -έν) και σπν. ἐνεργ. ἄορ. α' ἔρρευσα, πρκ. ἔρρῆκα, ὑπερσ. ἔρρυῆκειν. Παθ. μόνον ὁ ἔνεστ. ρέομαι και ὁ πρτ. ἔρρέομην

(κλινόμενοι κατὰ τὸ δέομαι, βλ. δέω Α). Π α ρ ά γ. ροῦς, ροή, ρύαξ, ρεῦμα, ρεῦσις, ρευστός, ρεῖθρον, ρύμη, ρυθμός, ρύσις, ρυτός (=ρευστός), ρυτὸν (ὡς οὐσ.=ποτήριον ἢ κέρας ἀπολήγον εἰς ὄξυ ἄκρον, ὅπου ὑπῆρχε καὶ μικρὰ ὀπή), περιρρυτός, ἐπίρρυτος.

Ἄρχ. θέμ. ρεF- (ρίζ. ρουF-) καὶ μετ' ἀποβολὴν τοῦ σ, ὡς συνέβη καὶ εἰς τὴν λατινικὴν, ρεF- καὶ κατὰ μετάπτωσιν ρυ-. Τὸ F τοῦ θέμ. ρεF- πρὸ μὲν φωνήεντος ἀποβάλλεται (ρεF-ω- ρεώ) πρὸ δὲ συμφώνου παριστάνεται διὰ τοῦ ν (ρεF-σομαι- ρεῦσομαι κλπ., βλ. καὶ πλέω). Ἐκ τοῦ θέμ. ρυ- μετὸ πρόσφ. ε θέμ. ρυε- καὶ (πρὸ συμφώνου) ρη-. Τὸ ρ. λοιπὸν ἔχει τὰ ἐξῆς θέματα: ρεF-, ρυ-, ρυε-. (Ἐκ τῆς ρίζ. ρουF- καὶ τὸ λατ. ru-ο=ρέω, τὸ ἑτικ. ῥόομαι=κινούμαι ὀρηκτικά, ὡς καὶ τὰ Ἑθρώ- τας καὶ Στρουμῶν, ἐπιταθείσης εἰς τὸ τελευταῖον τῆς ρίζ. διὰ τῆς παρεμβολῆς ἑνός τ). Ὁ χαρακτήρ τοῦ θέμ. ρε- συναίρεται (ὅπως εἰς ὅλα τὰ ἔχοντα μονοσύλλαβον θέμα ρήματα εἰς -εω, ἐκτός τοῦ δέω-ῶ=δένω) μόνον ὅταν ἀκολουθῆ ε ἢ ει (πρβλ. δέω Α, πλέω, πνέω, χέω, νέω κλπ.). Σύντ. 1) Ἄμτβ. (ἀνευ ἄντικ.), συνοδουόμενον ἀπὸ διαφόρους ἐμπροθ. προσδιορ. (ρέω εἰς τι, ἐπὶ τι, διὰ τινος κλπ.). 2) Δέγεται προληπτικῶν κατηγορ. εἰς τὸ ὑποκείμε. (ὁ ποταμὸς ἔρρηγε μέγας). Σύνθ. Μὲ πώ- λας προθ. ἐκ, κατὰ, διὰ, παρά, περὶ, σύν, εἰς κ.ά. Ἀναρῶω=ρέω πρὸς τὰς πηγάς. Ἀπορῶω=ρέω ἀπὸ τινος, προέρχομαι. Σινών. χέομαι.

ρήγγυμι καὶ ρηγνύω (=συντρίβω, ξεσχίζω), πρτ. ἐρρήγγυμι καὶ ἐρρήγγυον, μέλ. ρήξω, ἄορ. ἔρρηξα, [πρκ. ἔρρηχα]. Μέσ. καὶ παθ. ρήγγυμαι, πρτ. ἐρρηγγύνομαι, μέσ. μέλ. ρήξομαι, παθ. μέλ. β' ραγήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐρρηξάμην, [παθ. ἄορ. α' ἐρρήχθη], παθ. ἄορ. β' ἐρράχη, παθ. πρκ. ἔρρηγμα, ἔνεργ. πρκ. β' (ὡς μέσ. καὶ παθ.) ἔρρωγα, παθ. ὑπερσ. ἐρρήχη, ἔνεργ. ὑπερσ. β' (ὡς μέσ. καὶ παθ.) ἐρρώγω. Π α ρ ά γ. ρῆγμα, ρῆξις, διάρρηξις, ρήκτης, διαρρήκτης, ρηκτός, ἄρρηκτος, ραγή, ραγὰς, ράχις (=βραχώδης παραλία), ρωγμή, ρῶξ (ῆ), γεν. ρωγός (=ρῆγμα, ἄνοιγμα), ἀπορρώξ (ὄ, ῆ), γεν. ἀπορρώγος (=ἀπότομος, κρημνώδης).

Ἄρχ. θέμ. Fραγ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν Fρηγ- καθ' ἑταιροίωσιν δὲ τοῦ η εἰς ω (πρβλ. ἀρήγω- ἀρωγή), Fρωγ-, μετ' ἀποβολὴν τοῦ F, θέμ. ραγ-, ρηγ- καὶ ρωγ-. (Ρίζ. Fραγ-, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ αιολ. Fρηξίς, λατ. fra(n)g-ο=συντρίβω, frag-mentum=ἀπόσπασμα, θραῦσμα). Ὁ ἔνεστώς ἐκ τοῦ θέμ. ρηγ- προσλήψει τοῦ προσφύμ. νυ. Ὁ β' πρκ. ἐρρωγα (ἐκ τοῦ θέμ. ρωγ-) δὲν δασύνει τὸν χαρακτήρα γ, ὡς καὶ εἰς τὰ ἄγγυμι- ἔαγα, πλήττω- λέπληγα, πράττω- λέπραγα, φεύγω- λέφευγα. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. με αἰτ. (ρήγγυμι καὶ ρηγνύμι τι). Συνήθεις φράσεις: ρήγγυμι φωνήν, κλανθμόν, νάματα δακρυόν=ξεσπάω σὲ φωνές, σὲ κλάματα, σὲ δακρυα κλπ. Ἐρωγε κακὰ=ἔχουν ξεσπάσει συμφοραὶ. Διαρρωγίη!=νὰ σκάσης! (εἶδος κατάρσις). Σύνθ. Παραρρήγγυμι=σπάξω εἰς τὰ πλάγια. Διαρρήγγυμι=σπάξω, σχίζω (ἰδίως παράταξιν στρατοῦ). Αναρρήγγυμι=ἀνοίγω. Ἀπορρήγγυμι=ἀποκόπτω. Σινών. θραύω, κατάργυμι.

ρητορεῦω (=εἶμαι ρήτωρ, ὀμιλῶ δημοσίᾳ), μόνον ὁ ἔνεστ. καὶ ὁ ἄορ. ἐρρητόρευσα. Παθ. ρητορεύομαι (=λέγομαι, ἀπαγγέλλομαι), καὶ παθ. ἄορ. ἐρρητορεύθην. Π α ρ ά γ. ρητορεία, ρητορευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ρήτωρ (ὅπερ ἐκ τοῦ θέμ. ρη- τοῦ λέγω Β, ὁ ἰδὲ προσλήψει τῆς κατὰ λήξεως -εω. Σύντ. Τὸ ρ. ἄμτβ. (ἀνευ ἄντικ.). Σινών. ἀγορεύω, λέγω.

ριγώω-ῶ (=αἰσθάνομαι ρῆγος, κρυώνω, τουρτουρίζω). Κλίνεται ὡς ἐξῆς: ριγώω-ῶ, ριγώεις-ριγῶς, ριγῶει-ριγῶ, ριγώμεν-ριγῶμεν, ριγώετε-ριγῶτε, ριγώουσι-ριγῶσι, ὑποτ. ριγῶ, ριγῶς, ριγῶ κλπ., εὐκτ.

ριγώην, ριγώης, ριγώη κλπ., προστ. ἔλλειπει, ἀπαρ. ριγῶν, μτχ. ριγῶν (γεν. ριγῶντος), ριγῶσα, ριγῶν. Πρτ. ἐρρίγων-ων, (ἐρρίγως-ἐρρίγως, ἐρρίγως-ἐρρίγως κλπ.), μέλ. ριγῶσω, ἄορ. ἐρρίγωσα, [πρκ. ἐρρίγωκα]. Π α ρ ἄ γ. ριγῶσις.

Θέμ. ριγῶσ- (ρίζ. *Frig-*, πρβλ. λατ. *frig-eo*=ριγῶ, *frig-idus*=ψυχρός ἴσως καὶ αἱ λέξεις *φρίττω* ἢ *φρίσσω* καὶ *φρίκη* ἀνήκουσι εἰς τὴν ρίζαν αὐτήν) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, ριγῶσ-j-ω, ἀποβολὴ δὲ τοῦ *j* διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ *σ* καὶ τοῦ *σ* εἶτα ὡς μεταξὺ φωνηέντων εὐρισκομένον: ριγῶω-ῶ. Ἐπειδὴ τὸ θέμα ἔχει χαρακτῆρα *ω* συναίρειται μὲν τὸ ρῆμα κατὰ τὰ εἰς -*ωω*, ἔχει ὅμως συνηρημένον *ω* ἢ *ω* ὅπου ἐκεῖνα ἔχουν *ου* ἢ *οι*. Ἐν τούτοις εἰς τὸν Ξενοφ. καὶ Πλάτ. (καὶ εἰς ἄλλους μτρν. πεζ.) ἀπαντῶσι καὶ τύποι εἰς *ου* καὶ *οι* (ἀντὶ *ω* καὶ *φ*), ὡς λ.χ. γ' πληθ. ὄριστ. *ριγούσι*, ἀντὶ *ριγῶσι*, ὑποτ. γ' ἔν. *ριγοῖ*, ἀντὶ *ριγῶ*, μτχ. *ριγούτων* ἀντὶ *ριγόντων* κλπ. Εἰς ἐπικ. ποιητὰς καὶ μτρν. πεζ. τύπους ἀναλόγους (εἰς *ω* καὶ *ω* δηλονότι, ἀντὶ *ου* καὶ *οι*), ἐσχημάτισε καὶ τὸ ρ. ἰδρῶω-ῶ, ὃ ἰδέ. Ποιητ. τύπος τοῦ ρήματος: *ριγέω-ῶ* (μεταφορ.=φρίττω, φοβοῦμαι). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ριζόω-ῶ (=φυτεύω, ριζώνω, στερεώνω), πρτ. ἐρρίζουν, μέλ. ριζῶσω, ἄορ. ἐρρίζωσα. Μέσ. καὶ παθ. ριζοῦμαι, πρτ. ἐρριζούμην, μέσ. ἄορ. ἐρριζώσάμην, παθ. ἄορ. ἐρριζώθην, πρκ. ἐρρίζωμαι, ὑπερσ. ἐρριζώμην. Π α ρ ἄ γ. ριζώμα, ριζώσις, ριζωτής (=ἰδρυτής), ριζωτός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *ρίζα* κατὰ τὰ εἰς -*ωω*. Θέμ. *ριζο-*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ριζῶ τι).

ρίπτω καὶ **ριπτέω-ῶ** (ι), πρτ. ἔρριπτον καὶ ἐρρίπτουν, μέλ. ρίψω, ἄορ. ἔρριψα, πρκ. ἔρριφα, ὑπερσ. ἔρριφειν. Παθ. ρίπτομαι καὶ ριπτοῦμαι, πρτ. ἐρριπτόμην καὶ ἐρριπτούμην, παθ. μέλ. α' ριφθήσομαι, [παθ. μέλ. β' ριφθήσομαι], παθ. ἄορ. α' ἐρρίφθην, παθ. ἄορ. β' ἐρρίφην, πρκ. ἔρριμμαι, ὑπερσ. ἐρρίμμην, τετελ. μέλ. ἐρρίψομαι. Π α ρ ἄ γ. ρῖψις, ρίψασπις, ριψοκίνδυνος, ρῖμμα (=τίναγμα), ριπή (=φορὰ, ὄρμη), ριπτός (=καταρριφθείς), ριπτάζω (=ρίπτω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ), εὐριπτος (=στενὸν θαλάσσης ὅπου ἡ παλίρροια εἶναι πολὺ ὀρμητικῆ).

Θέμ. *ριπ-* (ἐκ τῆς ρίζ. *ριπ-* μετὰ προθεματ. *ε* πθ. καὶ τὸ *ἐρείπω* καὶ *ἐρείπιον* βλ. καὶ *ἐρείτω*) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα *τ*, *ρίπ-τ-ω*, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. *ε*, *ριπ-ε-ω* -*ριπτῶ*. Τὸ ρ. *ρίπτω* ἔχει τὸ *ι* μακρόν. Τὸ *ριπτέω-ῶ* εἶναι ἐντονώτερον τοῦ *ρίπτω*. Τὸ *ριπτάζω* εἶναι τὸ θαμιστ. τοῦ *ρίπτω*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ρίπτω τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, διὰ, ἐπί, μετὰ, κατὰ κ.ἄ. Ἀναρρίπτω=ρίπτω πρὸς τὰ ἄνω | διακινδυνεύω κάτω. Διαρρίπτω=διασκορπίζω. Μεταρρίπτω=ἀναποδογυρίζω. Συνών. βάλλω, ἔημι. Περὶ διαφορᾶς σημασ. βάλλω, ἔημι, καὶ *ρίπτω*, βλ. ἔημι.

ροφέω-ῶ (=ροφῶ, καταπίνω), πρτ. ἐρρόφουν, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. ροφήσομαι, ἄορ. ἐρρόφησα. Παθ. [ροφοῦμαι, πρτ. ἐρροφούμην, παθ. ἄορ. ἐρροφήθην, πρκ. ἐρρόφημαι, ὑπερσ. ἐρροφήμην]. Π α ρ ἄ γ. ρόφημα, ρόφησις, ροφητικός, ροπτός (=ροφητός).

Θέμ. *ροφ-* (πρβλ. λατ. *sorb-eo*=ροφῶ) καὶ μετ' ἀποβολὴν τοῦ *σ* καὶ πρόσληψιν τοῦ προσφύμ. *ε*, *ροφ-ε-ω* -*ροφῶ*. Μὲ αἰτ. (ροφῶ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, ἀπό, κατὰ. Ἰων. καὶ δωρ. τύπος *ροφέω* καὶ μτρν. ἄττ. *ρόφω*.

ρυθμίζω (=κωνονίζω ρυθμικῶς, τακτοποιῶ), πρτ. ἐρρυθμίζον, μέλ. ρυθμιῶ, ἄορ. ἐρρυθμίσα. Παθ. ρυθμιζομαι, πρτ. ἐρρυθμιζόμην, παθ. ἄορ. ἐρρυθμίσθην, πρκ. ἐρρυθμισμαι, ὑπερσ. ἐρρυθμίσμην. Π α ρ ἄ γ. ρυθμιστής, ρυθμιστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ρυθμός, ἰων. ρυσμός, (ὑπερ ἐκ τοῦ ρέω, ὁ ἰδέ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατὰ τὰ ὀδοντικώληκτα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ρυθμίζω τι). Τὸ ρ. συνήθ. σύνθ. μετὰ τὰς προθ. μετά, διά. Σινών. εὐτρεπίζω.

ρύομαι (ῥ) (=φυλάττω, ὑπερασπίζω, σφίζω κάποιον ἀπὸ κίνδυνον), ἀποθ. με ἐνεργητ. διάθ., πρτ. ἐρρύομην, μέσ. μέλ. ρύσομαι, μέσ. ἄορ. ἐρρυσάμην, παθ. ἄορ. ἐρρύσθην. Π α ρ ἄ γ. ρῦσις (=ἀπελευθέρωσις, ἀπολύτρωσις), ρυτῆρ (=ὁ σύρων ἢ τευτώνων | ὁ ἱμάς, τὰ ἡνία τοῦ ἵππου· πρβλ. τὰς φράσεις: «ἐλαύνειν ἀπὸ ρυτῆρος τοὺς ἵππους» καὶ «σπεύδειν ἀπὸ ρυτῆρος»=τρέχειν με μεγάλην ταχύτητα).

Θέμ. ρυ- (πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μετὰ τοιητ. ἐρύω=ἔλκω, σύρω, καὶ ἐρύομαι=ὑπερασπίζω, προστατεύω). Τὸ παράγ. ρῦσις, διάφορον τοῦ ἐκ τοῦ ρέω ρύσις (=ροή). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. ρύομαι τινα). 2) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. ἦ, ἀντὶ γεν., με ἐμπρόθ. προσδιορ. κατὰ γεν. (ρύομαι τινά τινος ἢ ρύομαι τινα ἀπό τινος, ἔκ τινος κλπ.). 3) Μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (ρύομαι τινα παθεῖν τι=σφίζω κάποιον ἀπὸ τοῦ νὰ πάθῃ κάτι). Σινών. σφίζω, φυλάττω.

ρυπαίνω (ῥ) (=λερώνω, ὑβρίζω), πρτ. ἐρρύπαινον, μέλ. ρυπανῶ. Παθ. ρυπαίνομαι (=γίνομαι ρυπαρός, ἀκάθαρτος), πρτ. ἐρρυπαινόμην, παθ. ἄορ. ἐρρυπάνθην. Π α ρ ἄ γ. ρύπανσις.

Τὸ θέμ. ἐκ τοῦ ρύπος, ὁ, (=ἀκαθαρσία) κατὰ τὰ εἰς -αῖνω (μελαίνω κλπ.). Θέμ. ρυπαν- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j καὶ ἐπενθέσει ρυπάν-j-νω - ρυπαίνω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ρυπαίνω τι). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθ. σύνθ. μετὰ τὴν πρόθ. κατὰ. Σινών. μαίνω, μολύνω. Ἀντίθ. λαμπρύνω.

ρῶννυμι καὶ **ρῶννύω** (=ἐνδυναμώνω, ἐνισχύω), πρτ. ἐρρῶννυμι καὶ ἐρρῶννυον, μέλ. ρώσω, ἄορ. ἐρρῶσα. Παθ. ρῶννυμαι, πρτ. ἐρρῶννύμην, παθ. μέλ. ρωσθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐρρῶσθην, πρκ. (με σημασ. ἐνεστ.) ἐρρωμαι, ὑπερσ. (με σημασ. πρτ.) ἐρρῶμην. Π α ρ ἄ γ. ρώμη, ρωμαλέος, ρῶσις (=ἐνδυναμῶσις), ἀνάρρωσις, ἐπίρρωσις, ἄρρωστος, εὐρρωστος.

Θέμ. ρω- καὶ ρωσ-, προσλήψει σ, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα σ συμφωνώληκτα εἰς -μι, ζῶννυμι (ζῶσ-νυ-μι), σβέννυμι (σβέσ-νυ-μι) κ.ἄ. Ἡ μτχ. τοῦ παθ. πρκ. ἐρρωμένος (=δυνατός) ἔχει μονολεκτικὰ παραθετικά: ἐρρωμενέστερος, ἐρρωμενέστατος. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. με μτβ. σημασ. σπν. (ρῶννυμι τι=ἐνδυναμώνω κάτι)· συνήθ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ ὡς ἀμτβ. κατὰ πρκ. (με σημασ. ἐνεστ.) ἐρρωμαι=ύγιαίνω, καὶ ὑπερσ. (με σημασ. πρτ.) ἐρρῶμην=ύγιαίνων, ἡμην δυνατός. Σύνθηθης εὐχὴ (ἰδίως εἰς τὸ τέλος τῶν ἐπιστολῶν): ἐρρωσο (προστ. πρκ.)=χαῖρε, ὑγιαίνε. Σύνθ. μετὰ τὰς προθ. ἐπὶ καὶ ἀνά. Σινών. ἐνισχύω. Ἀντίθ. ἀσθενῶ-ῶ.

Σ

σαγηνεύω (=συλλαμβάνω ἰχθύς διὰ τοῦ δικτύου, ὑποδουλῶ), πρτ. ἐσαγήνευον, ἄορ. ἐσαγήνευσα. Παθ. [σαγηνεύομαι, παθ. ἄορ. ἐσαγηνεύθην]. Π α ρ ἄ γ. σαγηνευτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σαγήνη (=δίκτυον) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ευω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεὺς-βασιλεύω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (σαγηνεύω τινά ἢ τι).

σαίνω (λέγεται κυρίως διὰ τοὺς σκύλους=κουνῶ τὴν οὐράν, κο-

λακεύω), πρτ. ἔσαινον, ἄορ. ἔσηνα. Παθ. σάινομαι (=κινουῖμαι, ταραττομαι), πρτ. ἔσαινόμην.

Θέμ. *σαν-* και με τὸ πρόσφυμα *j* και ἐπένηθαι *σάν-j-ω* - *σάινω*. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Εἰς τοὺς ἄττ. πεζ. εὐχρ. εἰς τὸν ἔνεστ. μόνον σύνθ. *διασαίνω* = *κουνῶ τὴν οὐράν*. Σινών. *κολακεύω*, *θωπεύω*.

σαίρω (=σαρώνω), πρτ. ἔσαιρον, ἄορ. ἔσηρα, πρκ. (με σημασ. ἐνεστ.) σέσηρα (=διανοίγω τὰ χεῖλη και δεικνύω τοὺς ὀδόντας εἰς ἔκφρασιν θυμοῦ). Π α ρ ἄ γ. *σάρμα* (=χάσμα εἰς τὴν γῆν, καταβόθρα, σκουπίδι), σεσηρότως (ἐπίρ. ἐκ τῆς μτχ. τοῦ πρκ.=με διεσταλμένα τὰ χεῖλη).

Θέμ. *σαρ-* και με τὸ πρόσφυμα *j* και ἐπένηθαι *σάρ-j-ω* - *σαίρω*. Σύντ. 1) μτβ. με αἰτ. (σαίρω τι). 2) ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Σινών. (ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ σαρώνω) *κορέω-ῶ*.

σαλεύω (μτβ.=κινῶ, ταρασσω· ἀμτβ.=κινουῖμαι, ταρασσομαι, ἀνησυχῶ), πρτ. ἐσάλειον, [μέλ. σαλεύσω], ἄορ. ἐσάλευσα. Μέσ. και παθ. σαλεύομαι, πρτ. ἐσαλεύομην [μέσ. μέλ. και ὡς παθ. σαλεύσομαι, παθ. μέλ. σαλευθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐσαλεύθην], πρκ. σεσάλειμαι. Π α ρ ἄ γ. *σάλεισις*, *σάλευμα*, *σαλευτός*, *ἀσάλευτος*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *σάλος* (ὁ) προσλήπει τῆς καταλήξεως *-εω*, *κατ' ἀναλογίαν* πρὸς τὸ *βασιλεὺς-βασιλεύω*. Σύντ. ὡς μτβ. με αἰτ. (*σαλεύω* τινὰ ἢ τι)· ὡς ἀμτβ. ἄνευ ἄντικ.

σαλπίζω, πρτ. ἐσάλπιζον, [μέλ. σαλπιδῶ και σαλπίσω], ἄορ. ἐσάλπιγξα και ἐσάλπιξα [και ἐσάλπισα]. Παθ. μόνον τὸ γ' ἐν. τοῦ πρκ. σεσάλπιγκται [και σεσάλπισται]. Π α ρ ἄ γ. *σαλπικτής* και *σαλπικτής* και *σαλπιστής*, *σάλπισμα*, *σαλπισμός* και *σαλπιγμός*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *σάλπιγξ*. Θέμ. *σαλπγγ-* και προσλήπει τοῦ προσφύμ. *j* *σαλίγγ-j-ω* - *σαλπίζω*, *κατ' ἀναλογίαν* πρὸς τὸ *οἰμογῆ-οἰμῶζω*. Οἱ μτγν. τύποι *σαλίσω*, *ἐσάλπισα* και τὰ παράγ. εἰς *-στης*, *-σμος*, *-σμα*, ἐσχηματίσθησαν *κατ' ἀναλογίαν* πρὸς τὰ ὀδοντικὸληκτα (*ἐλπίζω* κλπ.). Σύντ. 1) Σινήθ. ἀμτβ., παραλειπομένου και τοῦ ὑποκ. ὡς εὐκόλου νοουμένου: ἐπει ἐσάλπιγξε (ἐν. ὁ σαλπικτής)... 2) Ὡς μτβ. με σύστ. ἄντικ. (ρυθμοὺς σαλπίζοντες, σαλπίζοντες πολέμου κτύπον κλπ.).

σατραπεύω (=εἶμαι σατράπης, ἐνεργῶ ὡς σατράπης), και πρτ. ἐσατράπευον. Τὰ λοιπὰ ἐκ τῆς περιφράσεως *σατράπης* εἰμί. Παθ. *σατράπης* καθίσταμαι ὑπὸ τινος. Π α ρ ἄ γ. *σατραπεία*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *σατράπης* (λέξεως περσικῆς σημαίνουσης ἀρχικῶς μὲν πλοῦσιον και ἐπίσημον ἄνθρωπον, εἶτα δὲ κυβερνήτην, διοικητὴν ἐπαρχίας) προσλήπει τῆς καταλήξεως *-εω*, *κατ' ἀναλογίαν* πρὸς τὸ *βασιλεὺς-βασιλεύω*. Σύντ. 1) Μὲ γεν. (*σατραπεύω* τῆς χώρας). 2) Μὲ αἰτ. (*σατραπεύω* τὰ ἐν μέσῳ).

σάττω ἢ **σάσσω** (=σαμαρώνω, φορτώνω, ἐτοιμάζω), πρτ. ἔσαττον ἢ ἔσασσον, ἄορ. ἔσαξα. Μέσ. και παθ. σάττομαι ἢ σάσσομαι, πρτ. ἐσαττόμην ἢ ἐσασσόμην [μέσ. ἄορ. ἐσαξάμην, παθ. ἄορ. ἐσάχθην], πρκ. σέσαγμα (=ἔχω παραγεμίσει), ὑπερσ. ἐσεσάγμην, τετελ. μέλ. σεσαγμένος ἔσομαι. Π α ρ ἄ γ. *σάγη* ἢ *σαγή* (=ἐπιπλα, σκευή, τὸ σάμαρι), *σάγος* (=χονδρὸ ἐπανωφόρι τῶν Γαλατῶν), *σάγμα*, *σάξις* (=παραγέμισμα, στοίβαγμα), *σάκος*, *τό*, (=ἀσπίς), *σακτός* (=παραγεμισμένος), *ἄσακτος*.

Θέμ. σαγ- (πρβλ. σάγ-η, σάγ-ος) και σακ- (πρβλ. σάκ-ος) προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. *j*, σάγ-*j*-ω — σάττω ἢ σάσσω. Ἡ λέξις σάκος ἢ σάκκος, ὁ, (=ὑφασμα κακῆς ποιότητος ἐξ αἰγείων τριχῶν κατεσκευασμένον καὶ ἐνδύμα ἐκ τοιοῦτου ὑφάσματος) δὲν εἶναι παράγωγον τοῦ σάττω, ἀλλὰ λέξις σημιτικῆ καὶ παρελήφθη, ὅπως καὶ τὸ πρᾶγμα, πιθανώτατα ἐκ τῶν Φοινίκων. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (σάττω τι). 2) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. (σάξαντες τὸ δῆρμα κνεφάλλων). 3) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (σάξαντες ὕδατι τὴν εἰσβολήν). Σύνθ. Ἐπισάττω=φορτώνω ἐπάνω. Σινών. ἐτοιμάζω, πῖμπημι, συσκευάζω.

σαφηνίζω (=κάμνω τι σαφές), πρτ. ἐσαφηνίζον, μέλ. σαφηνιῶ, ἄορ. ἐσαφηνισα. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. σαφηνίζομαι. Π α ρ ἄ γ. σαφηνισμός, σαφηνιστής, σαφηνιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. ἐπιθ. σαφηνής=σαφής (ὅπερ ἐκ ρίζ. *σαφ-*, ἥτις ἐσημίαινε γεῦσις, ὁσμὴ καὶ ἐξ ἧς πιθ. καὶ τὸ σσφός· πρβλ. ποιητ. σάφα=σαφῶς, λατ. *sap-iens*=σοφός, *sap-io*=γεύομαι, μυρίζω, *sap-or*=γυμνός, γευσίς), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὕδοντικὸλόγητα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (σαφηνίζω τι). Σύνθ. Μὲ τὴν πρῶθ. διά. Σινών. ἐρμηνεύω.

σβέννυμι καὶ σβεννύω (=σβήνω, κάμνω κάτι νὰ ξηραθῆ, ἐξαλείφω, καταπνίγω, καταπραῦνω), πρτ. ἐσβέννυμι καὶ ἐσβέννυμι, μέλ. σβέσω, ἄορ. ἔσβεσα. Μέσ. καὶ παθ. (μόνον σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀπό, κατὰ) σβέννυμαι, πρτ. ἐσβεννύμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) σβήσομαι, [παθ. μέλ. σβεσθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐσβεσάμην], παθ. ἄορ. α' ἐσβεσθην, ἐνεργ. ἄορ. β' (ὡς παθ.) ἔσβην (ὑποτ. σβῶ, σβῆς, σβῆ κλπ., εὐκτ. σβείην, σβείης, σβείη κλπ., προστ. σβῆθι, σβήτω κλπ., ἀπαρ. σβῆναι, μτχ. σβεῖς, σβεῖσα, σβέν), πρκ. ἐνεργ. (ὡς παθ.) ἔσβηκα (=ἔχω σβεσθῆ, εἶμαι σβησμένος), [παθ. πρκ. ἔσβεσμαι], ὑπερσ. ἐνεργ. (ὡς παθ.) ἐσβήκειν, [παθ. ὑπερσ. ἐσβέσμην]. Π α ρ ἄ γ. σβεῖσις, σβεστήρ, σβεστήριος, ἄσβεστος.

Θέμ. σβες- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *νν*, σβέσ-*νν*-μι - σβέννυμι (κατ' ἀφομοίωσιν τοῦ σ πρὸς τὸ ν). Κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ παλαιὰ ἐννυμι (ἐκ τοῦ ἐσ-*νν*-μι), σβέννυμι (ἐκ τοῦ σβέσ-*νν*-μι), ζώννυμι (ἐκ τοῦ ζῶσ-*νν*-μι), ἐπλάσθησαν κατόπιν καὶ τὰ ἄλλα εἰς -*νν*μι ῥήματα (ρῶννυμι, κερῶννυμι, σκεδᾶννυμι κλπ.), μολονότι τὰ τελευταῖα ταῦτα δὲν εἶχον ἀρχικῶς σ εἰς τὸ θέμα. Εἰς τὸν μέλ. καὶ τὸν ἄορ. γίνεταί ἀπλοποίησις τῶν δύο σ (σβέσ-*σ*ω - σβέσω, ἔσβεσ-*σ*α - ἔσβεσα). Σύντ. Μὲ αἰτ. (σβέννυμι τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό καὶ κατὰ. Σινών. ἀπαλείφω, πραῦνω.

σέβω (=σέβομαι, λατρεύω, εὐλαβοῦμαι, ἐντρέπομαι, τιμῶ) καὶ πρτ. ἔσεβον. Μέσ. σέβομαι (συνηθέστ. τοῦ ἐνεργητ. καὶ μὲ τὴν ἰδίαν σημασι), πρτ. ἐσεβόμην, [παθ. μέλ. β' σεβήσομαι], παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐσεβθην. Π α ρ ἄ γ. σέβας (ἐξ οὗ τὰ ποιητ. σεβάζομαι καὶ σεβίζω=φοβοῦμαι, ἐντρέπομαι, λατρεύω, τιμῶ), σεμνός (ἐκ τοῦ σεβ-*νός*), σεπτός (ἐκ τοῦ σεβ-*τός*), εὐσεβής, δυσσεβής, ἀσεβής.

Θέμ. σεβ-. Ὁ ἐνεστώσς σχηματίζεται χωρὶς πρόσφυμα. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. 1) Μὲ αἰτ. (λέγω κατ' ἄνδρα σέβειν ἐμὲ—σέβεσθαι Λυκοῦργον). 2) Μὲ ἀπαρ. (ὕβριζεν ἐν κοινοῖσιν οὐ σέβω—σέβομαι μιαινέιν τὸ θεῖον). 3) Σπν. μὲ μτχ. (σέβεται προσορῶν). Σινών. αἰδέομαι-οὔμαι, τιμάω-ῶ, εὐλαβεομαι-οὔμαι κ.ἄ.

σειώ (=κινῶ, ταράττω, συγκλονίζω), πρτ. ἔσειον, μέλ. σείσω, ἄορ. ἔσεισα, [πρκ. σέσεικα, ὑπερσ. ἐσεισεῖκιν]. Μέσ. καὶ παθ. σείομαι, πρτ. ἐσειόμην, μέσ. ἄορ. ἐσεισάμην, παθ. ἄορ. ἐσεισθην, πρκ. σέσει-

σμαι, ὑπερσ. ἐσεσεισμένη. Π α ρ ά γ. σεισμός, σειστής, σεισμός, σεισμός, σεισμός, σεισμός (—ὄργανον παράγον κρότον, τοῦ ὁποίου ἐγένετο χρῆσις εἰς τὴν λατρείαν τῆς Ἰσιδος), σεισάχθεια (σειώ καὶ ἄχθος=βάρος), σειστός, διάσειστος.

Θέμ. ἐξ οὗ ὁ ἐνεστ. *σειώ*. Τὸ θέμ. προσλαμβάνει σ ὅταν προστίθενται καταλήξεις ἀρχόμεναι ἀπὸ θ, μ, τ, καθὼς καὶ εἰς τὸ παράγωγον *σεισάχθεια*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *τελῶ*, *τελῶ* κλπ. τὰ ἔχοντα ἀρχικῶς σ εἰς τὸ θέμα αὐτῶν. Τὸ ρ. ἀπαντᾷ καὶ ἀπροσώπως (ὡς τὰ *ῥει=βρέχει*, *ῥφει=χιονίζει*): *σειεῖ=γίνεται σεισμός*. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. με αἰτ. (σειώ τι καὶ σειομαι τι). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀνά, ἀπό, διά, κατὰ κ.ἄ. Σύνων. κινέω-ῶ, πάλλω, σαλεύω, ταράσσω.

σεμνύνω (=ἐπαινῶ, μεγαλύνω, λαμπρύνω, καλλωπίζω), μόνον ὁ ἐνεστώς καὶ ὁ πρτ. ἐσεμνυνον. Μέσ. σεμνύομαι (=καμαρῶνα, ὑπερηφανεύομαι), πρτ. ἐσεμνυνόμην, μέσ. μέλ. σεμνυνοῦμαι, μέσ. ἄορ. ἐσεμνυνάμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σεμνός (ὑπερ ἐκ τοῦ σέβω, ὁ ἰδὲ) κατὰ τὰ εἰς -νω. Θέμ. σεμνν- (μετὰ τὸ ν βραχύ) καὶ μετὰ τὸ πρόσφωμα *j*, σεμνύν-j-ω - σεμνύνω - σεμνύνω (μετὰ τὸ ν μακρόν). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. με αἰτ. (σεμνύνω τινά)· τὸ μέσ. με ἐμπρόθ. προσδιορ. (σεμνύομαι ἐπὶ τινι, ἐν τινι κλπ.). Σύνων. λαμπρύνω, λαμπρύνομαι, μεγαλύνω, ἀβρύνομαι, βρενθύνομαι, καλλωπίζομαι κ.ἄ.

σέσηρα, σεσηρότως, βλ. **σαίρω**.

σεύω (=θέτω εἰς κίνησιν, ἐρεθίζω, φυγαδεύω), πρτ. ἔσσευον, ἄορ. ἔσσευα. Μέσ. καὶ παθ. σεύομαι καὶ σοῦμαι (=ὄρωμῶ, σπεύδω), μόνον οἱ τύποι: ὀριστ. γ' ἐν. σεῦται, γ' πληθ. σοῦνται, προστ. σοῦ, σοῦσθω, σοῦσθε, σοῦσθων, ἀπαρ. σοῦσθαι. Πρτ. ἐσσευόμην, μέσ. ἄορ. ἐσσευάμην, παθ. ἄορ. ἐσσύθην καὶ ἐπικ. ἐσύθην, πρκ. (μετὰ σημασ. ἐνεστ.) ἔσσυμαι (μτχ. ἐσσύμενος, οὐχὶ ἐσσυμένος), ὑπερσ. (μετὰ σημασ. ἄορ.) ἐσσύμην (β' ἐν. ἔσσυο, ἀντὶ ἔσσυσο, γ' ἐν. ἔσσυτο). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. (Ξενοφ. Ἑλληγ. Α, 1, 23) ἀπαντᾷ μόνον ὁ δωρικός παθ. ἄορ. β' εἰς τὸ γ' ἐν. τῆς ὀριστ. ἀπεσσύα (=ἀπῆλθε, πάει, δὲν ὑπάρχει πλέον), ἀντὶ ἀπεσσύη (ἀπεσσύθη).

Θέμ. σεF- καὶ συ- (πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ τὰ σοβέω-ῶ=κινῶ ὀρητικῶς, ἀποδιώκω, καὶ σοβαρός=ὁ ἀποδιώκων τὰ πτηνὰ | ὀρητικῶς | ὑπερήφανος). Τὸ ρ. συνήθως διπλασιάζει τὸ σ μετὰ τὴν ἀΰξισιν. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Με αἰτ. (σεύω τινά ἢ τι). 2) Με ἀπαρ. (ἴδμεν ὡς ἔσσευε κυλίνδεσθαι). Τὸ μέσ. με ἐμπρόθ. προσδιορ. (σεύομαι ἐπὶ τεύχεα, ἀνὰ ἄστου κλπ.). Σύνων. ὀρωμῶ, ἐξελαύνω.

σηκάζω (=κλείω εἰς τὸν σηκόν, μανδράνω), μόνον ὁ παθ. ἄορ. ἐσηκάσθην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σηκός (=μάνδρα, μέρος περιφρακτον, ἱερὸν) προσλήψει τῆς καταλήξεως -αῖω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δόξα -δοξάζω κλπ.

σημαίνω (=δίδω σημαῖον, φανερώω, γνωστοποιῶ, διακηρύττω, ὑποδεικνύω, σφραγίζω, διατάσσω), πρτ. ἐσήμαινον, μέλ. σημανῶ, ἄορ. ἐσήμηνα, [πρκ. σεσήμαγκα]. Μέσ. καὶ παθ. σημαίνομαι, πρτ. ἐσημαινόμην, μέσ. μέλ. σημανοῦμαι, παθ. μέλ. σημανθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐσημηνάμην, παθ. ἄορ. ἐσημάνθην, πρκ. σεσήμασμαι, ὑπερσ. ἐσεσημάσμη. Π α ρ ά γ. σήμανσις, σημάντωρ ἢ σημαντήρ (=ὁ δίδων τὸ σύνθημα, ὁ ἀρχηγός), σήμαντρον, σημαντός (=δεδηλωμένος), ἀσήμαντος, σημαντέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *σημα* (=σημεῖον, δείγμα διὰ τοῦ ὁποῖου ἴσχυται νὰ γνωρίζῃ πρόσωπον ἢ πράγμα· ρίζ. πιθ. θη- τοῦ τί-θη-μι, καθόσον τὰ γράμματα θ καὶ σ ἐναλλάσσονται· πρβλ. λακων. σιός=θεός), κατὰ τὰ εἰς -αινω (φαίνω, μελαίνω κλπ.). Ἐναλογ. θέμ. *σημαν-* καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j* καὶ ἐπενηθέσει *σημάν-j-ω* -σημαίνω. *Σύντ.* 1) Μὲ αἰτ. (σημαίνω τι) 2) Μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (σημαίνω τινί τι). 3) Μὲ δοτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιωρ. (σημαίνω τινὶ περὶ τινος=φανερῶναι σὲ κάποιον κάτι). 4) Μὲ δοτ. καὶ ἀπαρ. (σημαίνω τινὶ ποιεῖν τι=διὰ σημείου παραγγέλλω εἰς κάποιον νὰ κάμῃ κάτι). 5) Μὲ δοτ. καὶ πληγίαν ἐρωτημ. πρότ. (σημαίνουσα ὅ,τι χρεὶ σοι συμπράσσει=ποῦ φανερώνει σὲ τί πρέπει νὰ συμπράξῃς). 6) Μὲ κατηγορ. μτχ. (ταῦτα ὡς πολέμου ὄντος σημαίνει=αὐτὰ φανερῶναι ὅτι εἶναι πόλεμος). *Σύνθ.* Μὲ τὰς προθ. ἀπό, διά, ἐν, κατὰ κ.ἄ. Τὸ μέσ. συνήθ. ἀπαντᾷ σύνθ. καὶ ἄνευ προκ. Ἐπισημαίνομαι (=δηλῶ, ἐπιδοκιμάζω τι διὰ σημείων). Ἀποσημαίνομαι (=δημεύω). Ἐνοσημαίνομαι (=ἐντυπῶναι). Παρασημαίνομαι (=παραχαράττω). Κατασημαίνομαι (=σφραγίζω). *Συνών.* δείκνυμι, δηλώω-ῶ, σαλπίζω, φαίνω κ.ἄ.

σήπω (μτβ.=κάμνω τι νὰ σαπίσῃ, σαπίζω), πρτ. ἔσηπον, μέλ. σήψω, [ἄορ. ἔσηψα]. Παθ. σήπομαι (=σαπίζω, ἀποσυντίθεμαι), πρτ. ἔσηπόμην, παθ. μέλ. β' σαπήσομαι, παθ. ἄορ. β' ἐσάπην, ἐνεργ. πρκ. β' ὡς παθ. (μὲ σημασ. ἐνεστ.) σέσηπα (=εἶμαι σάπιος) [καὶ σέσημμαι], ἐνεργ. ὑπερσ. β' ὡς παθ. (μὲ σημασ. πρτ.) ἐσεσήπειν. Π α ρ ἄ γ. σῆψις, σηπεδῶν (=σῆψις), σηπτός, ἄσηπτος, σηπτικός (=ὁ ἐπιφέρων σῆψιν), σαπρός (=σάπιος).

Θέμ. *σαπ-* (πρβλ. ἐ-σάπ-ην, σαπ-ρός) καὶ κατὰ μετάπτωσιν *σηπ-*. Ὁ ἐνεστ. σχηματίζεται χωρὶς πρόσφυμα. Ὁ πρκ. σέσηπα δὲν δαύνει τὸν χαρακτῆρα π (πρβλ. πέπληρα, κατέρα, ἔρορα κλπ.). *Σύντ.* Μὲ αἰτ. (σήπω τι). *Σύνθ.* Μὲ τὰς προθ. ἀπό καὶ κατὰ. *Συνών.* φθείρω, ἀφανίζω.

σθένω (=ἔχω ἰσχύν, δύναμιν), καὶ πρτ. ἔσθενον.

Θέμ. *σθεν-*. Ὁ ἐνεστ. σχηματίζεται ἄνευ προσφύμ. *Σύντ.* Συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.) σπν. μὲ αἰτ. (σθένω τι=ἴσχυται νὰ κάμῃ κάτι) ἢ δοτ. τροπ. (σθένω χεσσί, ποσὶ κλπ.=εἶμαι δυνατὸς στὰ χέρια, στὰ πόδια κλπ.). *Συνών.* δύναμαι. Ἀντίθ. ἀσθενέω-ῶ.

σιγάω-ῶ (ἀμτβ.=σιωπῶ), πρτ. ἐσίγων, μέσ. μέλ. (ὡς ἐνεργ.) σιγήσομαι, ἄορ. ἐσίγησα, πρκ. σεσίγηκα, ὑπερσ. ἐσεσιγήκειν. Παθ. σιγῶμαι, πρτ. ἐσιγῶμην, παθ. μέλ. σιγηθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐσιγήθην, πρκ. σεσίγημαι, ὑπερσ. ἐσεσιγήμην, τετελ. μέλ. σεσιγήσομαι. Π α ρ ἄ γ. σιγητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *σιγή*, ἐξ οὗ καὶ *σιγηλός* (=σιωπηλός). Θέμ. *σιγα-*. *Σύντ.* Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). *Σύνθ.* Ἐπισημαίνω=σιωπῶ καθ' ὃν χρόνον γίνεται κάτι. Κατασιγῶ=σιωπῶ ἐντελῶς. Τὸ *σιγῶ* ἐνίοτε διαφέρει κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ *σιωπῶ*, διότι *σιγῶ*=οὐδὲλως ὁμιλῶ, ἐνῶ *σιωπῶ*=παύω νὰ ὁμιλῶ· συνήθως ὅμως ἔχουν τὴν αὐτὴν σημασίαν καὶ χρησιμοποιοῦνται ἀδιαφόρως.

σιδηρόω-ῶ (=καλύπτω διὰ σιδήρου), [ἄορ. ἐσιδήρωσα]. Παθ. πρκ. σεσιδήρωμαι, ὑπερσ. ἐσεσιδηρώμην. Π α ρ ἄ γ. σιδήρωσις, σιδήρωμα, σιδηρωτός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *σίδηρος* (ἢ ἐτυμολογία ἀμφίβολος) κατὰ τὰ εἰς -οω. Θέμ. *σιδηρο-*. *Σύντ.* Μὲ αἰτ. (σιδηρῶ τι).

σιδηροφορέω-ῶ (=ὀπλοφορῶ, διάγω ὀπλισμένους), καὶ πρτ. ἐσιδηροφόρουμι. Μέσ. μόνον ὁ ἐνεστ. σιδηροφοροῦμαι.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ σίδηρος+φέρω ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. σι-
δηροφορε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Περιφρ. σίδηρον φέρω. Ἀντίθ. τὸν σί-
δηρον κατατίθεμαι.

σιμόω-ῶ (=κάμνω σιμῆν, ζαρώνω τὴν ρῖνά μου· μεταφ.=μέμφομαι), πρτ. ἐσίμουν, ἄορ. ἐσίμωσα. Μέσ. πρκ. σεσίμωμαι. Π α ρ ἄ γ.
σιμῶμα (=πᾶν πρᾶγμα κεκυρωμένον).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σιμός (=ὁ ἔχων τὴν ρῖνα σιμῆν, πεπλατυσμένην· ἀντίθ. γουπός)
κατὰ τὰ εἰς -ωω. Θέμ. σιμο-. Ἐπειδὴ ὁ σιμός ἔχει βραγείαν τὴν ρῖνα καὶ τὸ ρ. σύν-
θετον ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ πλησιάζω ἢ ἀπομακρύνω, ἡ λέξις ἔλαβε σὺν τῷ χρό-
νω τὴν σημασίαν τοῦ ἐργάζεσθαι, πλησίον (πρβλ. «τὰ σιμά τοῦ ἥπατος»=τὸ κατώτερον,
τὸ πλησιέστερον μέρος τοῦ ἥπατος, Πολυδ. Β', 213). Ἀπὸ τοῦ 12. μ.Χ. αἰῶνος ἀ-
παντᾷ καὶ ῥῆμα σιμώνω=πλησιάζω (Βέλθανδρος καὶ Χρυσάντζα σίχγ. 240). Σύντ.
Με ἀйт. (σιμῶ τὸν αὐχένα). Σύνθ. Ἐπισιμῶ=στρέφω πρὸς τὰ ἔσω, πλησιάζω. Ἀ-
ποσιμῶ=στρέφω πρὸς τὰ ἔξω, ἀπομακρύνω.

σίνομαι (=βλάπτω), ἀποθ. με ἐνεργ. διάθ., πρτ. ἐσινόμην, μέσ.
μέλ. σινήσομαι, [μέσ. ἄορ. ἐσινάμην ἰων.]. Π α ρ ἄ γ. σίνις (ὁ), γεν.
-ιδος (=κλέπτης, κακοῦργος· καὶ κύριον ὄνομα Σίνις, διαβόητος λη-
στής εἰς τὸν Ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου καλούμενος καὶ Πιτυοκάμπτης), σίν-
της (=ὁ σπαράττων, ὁ κακοῦργος), ἀσινής (=ἀβλαβής).

Θέμ. σιν-. Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ τὸ σίνος, γεν. -ους (=βλάβη). Τὸ ἐνεργ. σί-
νω, ὡς καὶ τὸ σινῶ-ῶ, μτγν. Σύντ. Με ἀйт. (σίνωμαι τι). Συνών. βλάπτω, ἐρημό-
ω-ῶ, κακόω-ῶ, λεηλατέω-ῶ, φθείρω, λυμαίνομαι. Ἀντίθ. ὠφελῶ, ὀνίημι.

σιτέω-ῶ (=τρέφω), πρτ. ἐσίτουν, μέλ. σιτήσω, ἄορ. ἐσίτησα,
πρκ. σεσίτηκα, ὑπερσ. ἐσεσιτήκειν. Μέσ. σιτούμαι (=τρέφομαι, τρώ-
γω), πρτ. ἐσιτούμην, μέσ. μέλ. σιτήσομαι, παθ. ἄορ. ἐσιτήθην. Π α ρ ἄ γ.
σίτησις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σίτος (=σίτος, ἄρτος, πᾶσα τροφή), κατὰ τὰ εἰς -εω. Θέμ. σιτε-
Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσον με ἀйт. (σιτῶ τινα ἢ τι καὶ σιτούμαι τι)· τὸ μέσ. καὶ
ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθ. σύνθ. συσιτώω=συντρώγω
καὶ παρασιτώω=εἶμαι παράσιτος. Συνών. τρέφω, σιτίζω.

σιτηγέω-ῶ (=φέρω σῖτον), πρτ. ἐσιτήγουν, μέλ. σιτηγήσω, ἄορ.
ἐσιτήγησα, πρκ. σεσιτήγηκα, ὑπερσ. ἐσεσιτηγήκειν.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ σιτηγός (σίτος+ἄγω), ἐξ οὗ καὶ σιτηγία (=ἡ εἰς-
αγωγή τοῦ σίτου). Θέμ. σιτηγε-. Σύντ. Με ἐπιρρημ. ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ. (σιτηγῶ
Ἀθήναζε, σιτηγῶ παρά τινος).

σιτίζω (=τρέφω), πρτ. ἐσίτιζον, ἄορ. ἐσίτισα. Μέσ. καὶ παθ. σι-
τίζομαι (=τρώγω), συνήθ. σύνθ. με τὴν πρόθ. ἐπί (βλ. ἐπισιτίζομαι),
πρτ. ἐσιτιζόμην, μέλ. σιτιοῦμαι, ἄορ. ἐσιτισάμην, πρκ. σεσίτισμαι.
Π α ρ ἄ γ. σίτισμα, σιτιστής, σιτιστός (=παχύς).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σίτος κατὰ τὰ εἰς -ίζω (ἐλλίξω κλπ.). Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ.
με ἀйт. (σιτίζω τινὰ καὶ σιτίζομαι τι). Συνών. σιτέω-ῶ, τρέφω.

σιωπάω-ῶ, πρτ. ἐσιώπων, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. σιωπήσομαι, ἄορ.
ἐσιώπησα, πρκ. σεσιώπηκα, ὑπερσ. ἐσεσιωπήκειν. Μέσ. καὶ παθ. σιω-
πῶμαι (μέσ.=ἐπιβάλλω σιγὴν· παθ.=τηρῶ σιγὴν, φυλάττω τι μυστι-

κόν), πρτ. ἐσιωπώμην, παθ. μέλ. σιωπηθήσομαι, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐσιωπήθη, [πρκ. σεσιώπημαι]. Π α ρ ἄ γ. σιώπησις, σιωπητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σιωπή, ἐξ οὗ καὶ σιωπηρὸς καὶ σιωπηλός. Θέμ. σιωπα-. Σύντ. συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.)· σπν. μτβ. με αἰτ. (σιωπῶ τι=δὲν λέγω κάτι, τὸ κρατῶ μυστικόν). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, κατά, διά, ὑπό. Ὑποσιωπῶ=παρέρχομαι τι ἐν σιγῇ. Διασιωπῶ=διαμῆνω σιωπηλός. Σπνόν. σιγάω-ῶ. Ἀντίθ. λαλέω-ῶ, λέγω.

σκάπτω, πρτ. ἔσκαπτον, μέλ. σκάψω, ἄορ. ἔσκαψα, πρκ. ἔσκαφα, ὑπερσ. ἐσκάφειν. Παθ. σκάπτομαι, πρτ. ἔσκαπτόμην, [παθ. μέλ. β' σκαφήσομαι], παθ. ἄορ. β' ἐσκάφη, πρκ. ἔσκαμμαι, ὑπερσ. ἐσκάμμην. Π α ρ ἄ γ. σκαφή, σκάφη, σκάφος, σκαφεύς, σκάμμα, σκαπάνη, σκαπανεύς, σκάπετος ἢ κάπετος (=τάφρος), σκαπτήρ (=ὁ σκάπτων), θηλ. σκάπτειρα, σκαπτῆρ, σκαπτέος.

Θέμ. σκαφ- (πρβλ. σκάφ-η, σκαφ-εὺς) καὶ μετὰ τὸ πρόσφωμα τ, σκάφ-τω - σκάπτω. Ἡ μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τὰ ἐσκαμμένα ἐσήμκινε τὴν ἐσκαμμένην γραμμὴν, ἢ ὅποια ἔχρησάμεν ὡς ὄριον διὰ τοὺς ἀγωνιζομένους τὸ πένταθλον· ἐκ τούτου ἡ φράσις: ἀπὸ τὰ ἐσκαμμένα (ἀλλεσθαι) = ὑπερβαίνειν τὰ ὄρια. Σύντ. Μὲ αἰτ. (σκάπτω τι). Σύνθ. Ἀποσκάπτω=σκάπτω τάρπον. Διασκάπτω=ἀνατρέπω, καταστρέφω. Κατασκάπτω=καταστρέφω. Σπνόν. ὀρύττω, ταφρεύω.

σκαρδαμύττω ἢ σκαρδαμύσσω (=ἀνοικοκλείνω συχνὰ τὰ μάτια, ρίχνω ματιές), πρτ. ἐσκαρδάμυττον ἢ ἐσκαρδάμυσσον, μέλ. σκαρδαμύξω, ἄορ. ἐσκαρδάμυξα. Π α ρ ἄ γ. σκαρδαμυκτής, σκαρδαμυκτικός, ἀσκαρδάμυκτος, ἐπίρ. ἀσκαρδαμυκτι (=ἀτενῶς).

Τὸ ρ. πιθ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ σκαίρω (=πηδῶ) καὶ μύω (=κλείω). Θέμ. σκαρδαμυκ- καὶ μετὰ τὸ πρόσφωμα j, σκαρδαμύκ-j-ω - σκαρδαμύττω ἢ σκαρδαμύσσω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ φυλάκ-j-ω - φυλάττω ἢ φυλάσσω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

σκεδάννυμι καὶ σκεδαννύω (=σκορπιζῶ, διασπείρω), πρτ. ἐσκεδάννυμι καὶ ἐσκεδάννυον, μέλ. σκεδῶ (σκεδῆς, σκεδῆ κλπ., κατὰ τὰ εἰς -ῶω συνηρημ.) [καὶ σκεδάσω ποιητ. καὶ μτγν.], ἄορ. ἐσκέδασα. Μέσ. καὶ παθ. σκεδάννυμαι, πρτ. ἐσκεδαννύμην, παθ. μέλ. σκεδασθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐσκεδασάμην, παθ. ἄορ. ἐσκεδάσθην (=διέλυσα τὸν ἑαυτὸν μου), πρκ. ἐσκέδασμα, ὑπερσ. ἐσκεδάσμη. Π α ρ ἄ γ. σκέδασις, σκεδασμὸς, σκεδαστής, σκεδαστής.

Θέμ. σκεδασ- καὶ μετὰ τὸ πρόσφωμα νυ, σκεδάσ-νυ-μι - σκεδάννυμι, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ζῶσ-νυ-μι - ζώννυμι, σβέσ-νυ-μι - σβέννυμι κλπ. (Ριζ. σκεδ- καὶ μετὰ δάσανον τοῦ κ, σχεδ-, ἐξ ἧς καὶ σχεδία καὶ πιθ. καὶ σχάζω=λύω, ἀφῆνω ἐλεύθερον). Εἰς τὸν μέλ. καὶ ἄορ. γίνεται ἀπλοποιήσις τῶν δύο σ εἰς ἓν (σκεδάσ-σω - σκεδάσω, ἐσκεδάσ-σα - ἐσκεδάσα κλπ.). Ποιητ. καὶ μτγν. τύπος τοῦ ρ. τὸ σκίδνυμι, τὸ ὅποσον ἀπαντᾷ εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. εἰς τὴν παθ. διάθεσιν σύνθ. ἀποσκίδναμι καὶ διασκίδναμι=διασκορπιζομαι. Ἄλλοι μτγν. τύποι: σκεδάω-ῶ, σκεδάζω. Τὸ γ' ἐνικ. τῆς ὑποτ. τοῦ μέσ. καὶ παθ. ἐνεστ. ἀπαντᾷ καὶ σκεδάννυται, ἀντὶ -ύηται. Σύντ. Μὲ αἰτ. (σκεδάννυμι τι). Σύνθ. Συνήθως τὸ ρῆμα ἀπαντᾷ σύνθετον μετὰ τὰς προθ. διά, ἀπό, κατά. Σπνόν. διασπείρω, διαχέω κ.ἄ. Ἀντίθ. ἀθροίζω.

σκέλλω (=ξηραίνω κάτι, στεγνώνω), πρτ. ἔσκελλον, μέλ. σκελῶ, ἄορ. ἔσκληα. Παθ. σκέλλομαι (=εἶμαι κατάξερως, κάτισχνος), πρτ. ἐσκελλόμην, μέσ. μέλ. (μετὰ παθ. σημασ.) σκελοῦμαι, ἐνεργ. ἄορ. β' ὡς παθ. (ἀμτβ.) ἔσκλην, ἐνεργ. πρκ. ὡς παθ. (μετὰ σημασ. ἐνεστ.) ἔσκληκα,

ὑπερσ. (μέ σημασ. πρτ.) ἐσκήλειν. Π α ρ ά γ. ἀσκελής (=ὁ καταβεβλημένος ἐκ τῶν ταλαιπωριῶν), περισκελής (=σκηλῆρος ὀλόγυρα, πολὺ σκληρός), σκελιφρός (=κάτισγνος), σκληρός.

Θέμ. σκελ- καὶ κατὰ μετάθεσιν καὶ ἔκτασιν σκλη- (ἐξ οὗ ὁ πρτ. ἔσκηκα καὶ τὸ παράγ. σκληρός). Ἐκ τοῦ θέμ. σκελ- προσλήφει τοῦ προσφύμ. j ὁ ἔνεστ. (σκέλ-j-ω - σκέλλω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (σκέλλω τι). Συνών. αὐαῖνω, ξηραίνω.

σκηπάζω, πρτ. ἐσκέπαζον, ἄβρ. ἐσκέπασα. Μέσ. καὶ παθ. σκηπάζομαι, μέσ. ἄβρ. ἐσκηπασάμην, παθ. πρτ. ἐσκέπασμαι. Π α ρ ά γ. σκέπασμα, σκηπαστής, σκέπανον (=σκέπασμα), σκηπανός (=ὁ σκηπασμένος ἢ ὁ σκηπάζων), σκηπαστός, σκηπαστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σκέπη (ποιητ. σκέπας)=κάλυμμα (πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὰ: σκιά, σκότος καὶ σκιρῆ, βλ. σκηνώ-ω), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορά - ἀγοράζω. Ριζικός τύπος τοῦ σκηπάζω εἶναι τὸ σκέπω, ποιητ. καὶ μτρν. Σύντ. Μὲ αἰτ. (σκηπάζω τινά ἢ τι). Συνών. καλύπτω, στεγάζω, προφυλάττω.

σκέπτομαι, βλ. σκοπέω-ω.

σκειυάζω (=έτοιμάζω, προμηθεύω, ἐφοδιάζω, καταρτίζω), πρτ. ἐσκευάζον, μέλ. σκευάσω, ἄβρ. ἐσκευασα, πρτ. ἐσκευασκα, ὑπερσ. ἐσκευάκειν. Μέσ. καὶ παθ. σκευάζομαι, πρτ. ἐσκευαζόμεν, παθ. μέλ. σκευασθήσομαι, μέσ. ἄβρ. ἐσκευασάμην, παθ. ἄβρ. ἐσκευάσθην, πρτ. ἐσκευασμαι, ὑπερσ. ἐσκευάσμεν καὶ ἐσκευασμένος ἦν. Π α ρ ά γ. σκευασία, σκευαστής, σκευασίς, σκευασμα, σκευαστός, σκευαστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σκευῆ (ρίζ. σκυ- ἐξ ἧς καὶ σκευός, σκυτός=δέρμα, σκύλον=λάφυρον, κύτος=κούλιος, σκύλλω=ξασγίζω, πρβλ. λατ. scu-tum=ἡ ἄσπις, cu-tis=δέρμα), κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγορά - ἀγοράζω. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (σκειυάζω τινά ἢ τι καὶ σκειυάζομαι τινά ἢ τι=έτοιμάζω κάποιον ἢ κάτι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐπί, σύν καὶ μετά. Μετασκευάζω=μεταβάλλω, μεταμορφώνω. Τὰ παρασκευάζω καὶ κατασκευάζω εἶναι παρασύνθετα ἐκ τῶν παρασκευῆ καὶ κατασκευῆ, κλίνονται ὁμοίως ὡς σύνθετα. Τὰ ἐνσκευάζομαι (=ἐνδύομαι, ὀπλιζομαι), διασκευάζομαι (=ἐνδύομαι, ἐπεξεργάζομαι ἐγγραφον), ἀντισκειυάζομαι (=καταρτίζω τι διὰ τὸν ἑαυτὸν μου ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλον), εἰς τοὺς ἄττ. πεζ. εἶναι ἀποθετικά. Συνών. έτοιμάζω.

σκειυωρέω-ω (=ἐξετάζω, ἐρευνῶ, έτοιμάζω δολίως), μόνον τὸ ἀπαρ. τοῦ ἔνεστ. (σύνθ.) διασκευωρεῖν. Μέσ. σκειυωροῦμαι (=ἀπατῶ, δολιεύομαι), πρτ. ἐσκευωρούμεν, μέσ. ἄβρ. ἐσκευωρησάμην, πρτ. ἐσκευώρημαι, ὑπερσ. ἐσκευωρήμεν. Π α ρ ά γ. σκειυώρημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ σκειυωρός=σκευοφύλαξ (σκευός+ῥωα=φροντής πρβλ. θυρωρός). Ἐκ τοῦ σκειυωρός καὶ τὸ σκειυωρία. Θέμ. σκειυωρε-. Τὸ ρ. συχνότερον ἀπαντᾷ ὡς ἀποθετικόν. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (σκευωρῶ τι καὶ σκειυοροῦμαι τι). Συνών. ἐρευνῶ, ἐξετάζω, μηχανῶμαι.

σκηνώ-ω (=στήνω σκηνάς, στρατοπεδεύω, διαμένω), πρτ. ἐσκήνουν, μέλ. σκηνώσω, ἄβρ. ἐσκήνωσα, πρτ. ἐσκήνωκα, ὑπερσ. ἐσκηνώκειν. Μέσ. σκηνοῦμαι, πρτ. ἐσκηνούμεν, μέσ. ἄβρ. ἐσκηνωσάμην, πρτ. ἐσκήνωμαι, ὑπερσ. ἐσκηνώμεν. Π α ρ ά γ. σκήνωσις, σκήνωμα, σκηνωτής, σκηνωτός, διασκηνωτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σκηνή (ὑπερ πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὰ σκιά, σκότος, σκέπω, σκέπη), ἐξ οὗ καὶ τὰ σκηρέω-ω καὶ σκηράω-ω μὲ τὴν ἴδιαν σημασ. Ὁ μέλ. σκηνήσω

καὶ ὁ ἄορ. ἐσκήνησα δυνάτον νά ἀνήκωσιν εἰς τὸ σκηρέω ἢ εἰς τὸ σκηράω. Ὁ μέσ. δμως ἄορ. ἐσκηνησάμην καὶ ὁ παθ. πρκ. ἐσκήνημαι ἀνήκουσιν ἀσφαλῶς εἰς τὸ σκη-
νάω, διότι μετὰ βεβαιότητος εὑρεται τὸ σκηράσθαι εἰς τὸν Πλάτωνα (Πολιτεία
621 Α ἀσκηρᾶσθαι οὖν σφᾶς... παρὰ τὸν Ἀμέλιτα ποταμόν). Σύντ. Μὲ διαφ. ἐμ-
προθ. προσδιор. (σκηρᾶ κατὰ τὰς κόμας, ἐν τῇ ἀκροπόλει κλπ.). Σύνθ. Μὲ τὰς
προθ. διά, κατὰ, παρὰ, σὺν κ.ἄ. Σινών. διαμένω, διατρέβω, στρατοπεδεύω.

σκήπτω (μτβ.=σθηρίζω | ρίπτω μὲ ὀρυμῆν | παραγγέλλω: ἀμτβ.
=ἐνσκήπτω, ἐπιπίπτω αἰφνιδίως), τὸ ἐνεργητ. εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. πάν-
τοτε σύνθετον: ἐπισκήπτω (=ἐπιπίπτω, παραγγέλλω, ἐξορκίζω), πρτ.
ἐπέσκηπτον, μέλ. ἐπισκήψω, ἄορ. ἐπέσκηψα, [πρκ. ἐπέσκηφα, ὑπερσ.
ἐπεσκήφειν]. Μέσ. σκήπτομαι (=προφασίζομαι, δικαιολογοῦμαι), πρτ.
ἐσκηπτόμην, μέσ. μέλ. σκήψομαι, μέσ. ἄορ. ἐσκηψάμην, παθ. ἄορ.
ἐσκήφθην, πρκ. ἐσκημμαι, ὑπερσ. ἐσκήμμην. Π α ρ ἄ γ. σκήψις (=προ-
φασίς), σκηπτός (=κεραυνός), σκήπτρον, σκηπτοῦχος.

Θέμ. σκηπ- (ρίζ. σκαπ- ἐξ ἧς καὶ τὸ δωρ. σκάπος, ὁ, =σκήπτρον, σκηπ-άνη=
ράβδος, σκήπτρον) πρβλ. λατ. *scip-io*=σκήπτρον) καὶ μὲ τὸ πρόσφωμα τ, σκήπ-
τ-ω. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. ὡς ἀμτβ. μὲ αἰτ. (σκήπτω τι=ἀναφέρω κάτι πρὸς δικαιο-
λογίαν) καὶ σπν. μέλ. δοτ. (σκήπτω τί) τὸ σύνθ. ἐπισκήπτω μὲ δοτ. καὶ ἀπαρ. (ἐ-
πισκήπτω τι ποιεῖν τι=ἐξορκίζω κάποιον νά κάμῃ κάτι). Τὸ μέσ. 1) Μὲ δοτ.
(σκήπτομαί τι=στηρίζω σέ κάτι). 2) Μὲ αἰτ. (σκήπτομαι ἀσθένειαν=προφασ-
ίζομαι ἀσθένειαν). 3) Μὲ ἀπαρ. (σκήπτομαι εἶναι φυλῆς τινος=ισχυρίζομαι ὅτι
εἶμαι ἀπὸ κάποιου φυλῆ). 4) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιор. (σκήπτομαι πρὸς τινα=δικαι-
ολογοῦμαι πρὸς κάποιον—σκήπτομαι ὑπέρ τινος=συνηγορᾶ ὑπέρ τινος). 5) Μὲ εἰδ.
πρότ. (σκήπτομαι ὅτι, ὡς...=ισχυρίζομαι ὅτι...). Σύνθ. Τὸ ρ. συνήθ. ἀπαντᾷ σύνθ.
μὲ τὰς προθ. ἐπί, κατὰ, ἀπό, ἐγκατα-. Ἀποσκήπτω=ἐξαικοντίζω, πίπτω αἰφνιδί-
ως. Κατασκήπτω καὶ ἐγκατασκήπτω=ἐπιπίπτω μὲ ὀρυμῆν. Σινών. κελεύω, παραγγέλλω, προφασίζομαι.

σκιαῶ (=σκεπάζω μὲ σκιάν, κάμνω σκιάν), πρτ. ἐσκίαζον, μέλ.
σκιαῶ (σκιάς, σκιά κλπ. κατὰ τὰ εἰς -αω συνηρημ.), ἄορ. ἐσκίασα. Παθ.
σκιάζομαι, πρτ. ἐσκιαζόμην, παθ. μέλ. σκιασθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐσκι-
άσθην, πρκ. ἐσκίασμα, ὑπερσ. ἐσκιάσμην. Π α ρ ἄ γ. σκίασμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σκιά (περὶ ρίζ. βλ. σκηρᾶ-ᾶ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -άζω,
κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγορά-ἀγοράζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (σκιάζω τινὰ ἢ τι). Σύνθ.
Μὲ τὰς προθ. ἀπό, κατὰ, σὺν.

σκοπέω-ᾶ (=παρατηρᾶ, ἐξετάζω, σκέπτομαι), πρτ. ἐσκόπων,
[μέλ. σκοπήσω, ἄορ. ἐσκόπησα]. Μέσ. σκοπέομαι-οῦμαι (μὲ τὴν ἰδίαν
σημασίαν μὲ τὸ ἐνεργητ.), πρτ. ἐσκοπούμην, μέλ. σκέψομαι, ἄορ. ἐ-
σκεψάμην [καὶ ἐσκοπησάμην, παθ. ἄορ. ἐσκέφθην], πρκ. ἐσκεμμαι
(ἐσκεψαί, ἐσκεπται, ἐσκέμμεθα, ἐσκεφθε, ἐσκεμμένοι εἰσί, ὑποτ. ἐσκεμ-
μένος ᾧ κλπ., εὐκτ. ἐσκεμμένος εἶην κλπ., προστ. ἐσκεψο, ἐσκέφθω,
ἐσκεφθε, ἐσκέφθων ἢ ἐσκέφθωσαν, ἀπαρ. ἐσκέφθαι, μτχ. ἐσκεμμένος,
-η, -ον) [καὶ ἐσκόπημαι], ὑπερσ. ἐσκέμμην (ἐσκεψο, ἐσκεπτο, ἐσκέμμεθα,
ἐσκεφθε, ἐσκεμμένοι ἦσαν), τετελ. μέλ. ἐσκέψομαι. Π α ρ ἄ γ. σκοπός,
σκοπή (=σκοπία, προσεκτικὴ παρατήρησις), σκόπησις, σκοπήτεον,
σκέψις, σκέμμα, σκεπτός, σκεπτικός, σκεπτέος, σκεπτέον, ἴσως καὶ
σκόπελος (ἀρχ.=σκοπία· εἶτα=ὑψηλὸς βράχος) καὶ σκῶψ (ὁ), γεν. σκω-
πός (=εἶδος μικρᾶς γλαυκᾶς).

Θέμ. σκεπ- (ἢ ρίζ. σκεπ- προῆλθεν ἐκ ρίζ. σπεκ- διὰ μεταθέσεως, πρβλ. λατ. *spec-io*=σκοπῶ, θεῶμαι) καὶ καθ' ἑταιροίωσιν τοῦ εἰς ο, σκοπ- καὶ μὲ τὸ πρόσφωμα ε, σκοπε- (καὶ σκοπη- πρὸ συμφώνου). 'Ο ἔνεστ. ἐκ τοῦ θέμ. σκοπε- 'Ἐκ τοῦ θέμ. σκεπ- μὲ τὸ πρόσφωμα τ ὁ τύπος σκέπ-τ-ομαι, ποιητ. καὶ μτρν., ἐκ τοῦ ὁποίου οἱ δόκιμοι μέσ. μέλ., ἀόρ. καὶ πρκ. Τὸ ἐνεργητ. σκοπῶ, τὸ μέσ. σκοποῦμαι καὶ τὸ ποιητ. καὶ μτρν. σκέπτομαι ἔχουν τὴν ἰδίαν σημασίαν. Σύντ. 'Ενεργητ. καὶ μέσ. 1) Μὲ αἰτ. (σκόπετε τὸ σεαυτοῦ—τοῦτο πολλάκις ἐσκεψάμην). 2) Μὲ πλάγ. ἐρωτημ. πρῶτ. (σκόπει, εἰ ἔμπροσθέναι καὶ ἔξυπεράσθη). 3) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιῶρ. (σκοπῶ περὶ τίνος, περὶ τι, πρὸς τι κλπ.). 'Ο ἔνεστ. σκοποῦμαι, ὁ πρκ. ἐσκοποῦμαι καὶ ὁ πρκ. ἐσκεμμαι ἔχουν σπν. καὶ παθ. σημασ. (σκοποῦμαι ὑπὸ τίνος=ἐξετάζομαι ἀπὸ κάποιου πρβλ. καὶ τό: «σκοπῶν καὶ σκοπούμενος»=ἐξετάζων καὶ ἐξεταζόμενος καί: ἀπάντα ἐσκεμμένα ἡτοίμαστα) Θουκ. Ζ, 62), ὁ δὲ τετελ. μέλ. (ἐσκέφομαι) πάντοτε παθ. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, διά, ἐπί, περὶ, πρὸ κ.ἄ. Σύνθ. βουλευομαι, λογιζομαι.

σκοτάζει (=γίνεται σκότος, σκοτεινιάζει), μόνον σύνθ. καὶ ἀπροσώπως: συσκοτάζει, πρκ. συνεσκόταξε καὶ ἀόρ. συνεσκότασε. Παρά γ. σκοτασμός, συσκοτασμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σκότος (ὁ), κατὰ τὰ εἰς -αζω, (δοξάζω, ἀγοράζω κλπ.).

σκοτώω-ῶ (=σκοτίζω, τυφλώνω), πρκ. ἐσκότουν, μέλ. σκοτώσω. Παθ. ἀόρ. ἐσκοτώθην, παθ. πρκ. ἐσκότωμαι. Παρά γ. σκότωμα (=ζάλη, ἴλιγγος), σκότωσις (=ἔκλειψις, σκοτοδινία).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σκότος, ὁ, (περὶ ρίζ. βλ. σκηνώ-ῶ) κατὰ τὰ εἰς -οω. Θέμ. σκοτο-. Τὸ ρ. ἐκ τῆς σημασίας τοῦ τυφλώνω (Σοφοκλ. Αἴας 85) ἔλαβεν εἰς τοὺς Βυζαντινοὺς τὴν σημασίαν τοῦ φανεῦ (σκοτώνω), τὴν ὁποίαν ἔχει καὶ σήμερον. Σύντ. Μὲ αἰτ. (σκοτῶ τινά ἢ τι).

σκυθροπάζω (=εἶμαι σκυθροπῶς), πρκ. ἐσκυθροπάζον, ἀόρ. ἐσκυθρώπασα, πρκ. ἐσκυθρώπακα. Παρά γ. σκυθροπασμός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ σκυθροπῶς (ὅπερ ἐκ τοῦ σκυθρός=ὄργισμένος καὶ ὤψ=πρόσωπον) ρίζ. πιθ. σκνθ- ἐξ ἧς καὶ τὸ σκίζομαι=δριγίζομαι προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζω, κατ' ἀναλογία πρὸς τὸ ἀγοράζω, δοξάζω κλπ. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτθ. (ἄνευ ἀντικ.). Περιφρ. σκυθροπῶς εἰμι.

σκυλεύω (=ἀφαιρῶ τὰ ὄπλα ἢ τὰ ἐνδύματα φονευθέντος ἐχθροῦ, ἀπογυμνώνω), πρκ. ἐσκύλευον, ἀόρ. ἐσκύλευσα. Παθ. μόνον ὁ ἀόρ. ἐσκυλεύθην. Παρά γ. σκύλευσις, σκυλευτής, σκυλευμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σκύλον (τὸ πλεῖστον εἰς τὸν πληθ. σκύλα=τὰ ὄπλα τὰ ὅποια ὁ νικήσας λαμβάνει ὡς λάφυρον ἀπὸ τοῦ νεκροῦ τοῦ ἠττηθέντος ἐχθροῦ. Ρίζ. πιθ. σκν- ἐξ ἧς καὶ σκεῖνος, σκευή, σκύτος, σκύλλω βλ. σκευάζω) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω. Σύντ. 1) Μὲ δύο αἰτ. (σκυλεύω τινά τι=ἀφαιρῶ ἀπὸ κάποιου κάτι, κυρίως ὄπλα). 2) Μὲ ἀπλῆν αἰτ. (σκυλεύω τινά). 3) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. (σκυλεύω τί τινος=ἀφαιρῶ κάτι ἀπὸ κάποιου).

σκύλλω (=σπαράττω, ξεσχιζῶ, ἐνοχλῶ), πρκ. ἐσκυλλον, ἀόρ. ἐσκυλα. Παθ. σκύλλομαι (=σπαράττομαι, ἐνοχλοῦμαι), πρκ. ἐσκυλλόμην, παθ. ἀόρ. ἀ' ἐσκύλθην, παθ. ἀόρ. β' ἐσκύλην, πρκ. ἐσκυλμαι, ὑπερσ. ἐσκύλμην. Παρά γ. σκύμα (=μαδημένη κόμη), σκυλμός (=σπαραγμός), Σκύλλα (τὸ μυθικὸν τέρας, διότι ἐσπάραττε τὴν λείαν του), σκύλον (=λάφυρον).

Θέμ. σκυλ- (ρίζ. σκυ- ἐξ ἧς καὶ τά: σκύτος καὶ σκευάζω, ὁ ἰδὲ) καὶ προσλή-

φει τοῦ προσφύμ. *ς*, σκύλ-*ς*-ω — σκύλλω. Σύντ. Με αἰτ. (μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον = μὴ ἐνόχλει τὸν διδάσκαλον). Σύνων. σπαράττω, ἐνοχλῶ.

σκόπτω (=περιπαίζω, περιγελῶ τινα, ἀστείζομαι), πρτ. ἔσκωπτον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. σκώψομαι, ἀόρ. ἔσκωψα. Παθ. σκόπτομαι, πρτ. ἔσκωπτόμην, [μέσ. ἀόρ. ἔσκωψάμην], παθ. ἀόρ. ἐσκώφθην, [πρκ. ἔσκωμμαι, ὑπερσ. ἐσκώμμην]. Π α ρ ά γ. σκῶψις, σκῶμμα, σκώπτῆς, σκωπτικός, φιλοσκώμμων.

Τὸ ρ. πιθ. ἐκ τοῦ σκῶπρ (ὁ), γεν. σκωπός=εἶδος γλαυκός, μικρὸς μπουφος (ἔπερ πιθ. ἐκ τοῦ σκοπέω-ῶ, ὁ ἰδέ). Θέμ. σκωπ- καὶ προσλήφει τοῦ προσφύμ. *τ*, σκῶπ-*τ*-ω, μὲ πρώτην σημάσιον τῆν τοῦ κραυγάζω ὡς ἡ γλαυξ. Σύντ. Με αἰτ. (σκόπτω τινά). Σύνθ. Με τὰς προθ. διὰ καὶ ἐπί. Σύνων. καταγελάω-ῶ, λοιδορέω-ῶ, χλευάζω. Ἀντίθ. σπουδάζω.

σοβέω-ῶ (μτβ.=ταράττω, ἀποδιώκω· ἀμτβ.=βαδίζω ὑπερηφάνως καὶ μεγαλοπρεπῶς), πρτ. ἐσώβουν, μέλ. σοβήσω, ἀόρ. ἐσώβησα, πρκ. σεσώβηκα. Μέσ. (μόνον σύνθ.). ἀποσοβοῦμαι (=ἀπομακρύνω τι κακὸν ἀπ' ἐμαυτοῦ) καὶ παθ. σοβοῦμαι (=εἶμαι πολὺ ταραγμένος), πρτ. ἀπεσοβούμην καὶ ἐσοβούμην, παθ. ἀόρ. ἐσοβήθην, παθ. πρκ. σεσώβημαι, ὑπερσ. ἐσεσοβήμην. Π α ρ ά γ. σόβησις, ἀποσόβημα, ἀποσόβησις, ἀποσοβητής, ἀποσοβητέον.

Θέμ. σοβε- (περὶ ρίζ. βλ. σεύω). Σύντ. Τὸ μτβ. μὲ αἰτ. (σοβῶ τινα ἢ τι). Σύνθ. Ἀποσοβῶ=ἀποδιώκω.

σοφίζομαι (=μηχανῶμαι τεχνάσματα εὐφυῶ, ὁμιλῶ σοφιστικῶς, ἐξαπατῶ), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἐσοφίζομην, μέσ. ἀόρ. ἐσοφισάμην, παθ. ἀόρ. ἐσοφίσθην, πρκ. σεσόφισμαι, ὑπερσ. ἐσεσοφίσμην. Π α ρ ά γ. σοφισμα, σοφιστικός, σοφιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σοφός=ὁ ἱκανός εἰς τὴν τέχνην του (ρίζ. σαφ-, πρβλ. λατ. *sap- iens*=σοφός, ἐπίρ. *σάφα*=σαφῶς· τὸ κύριον ὄνομα *Σί-σμφ-ος*, μετὰ τοῦ αἰοῦ. *ν* ἀντὶ *ο*, εἶναι πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης, βλ. καὶ σαφηνίζω) κατὰ τὰ ὀδοντολόγητα εἰς -ίζω καὶ -ίζομαι (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Με αἰτ. (σοφίζομαι τι). Σύνων. μηχανῶμαι.

σοφιστεύω (=ἐνεργῶ ἢ συλλογίζομαι ὡς σοφιστής), πρτ. ἐσοφίστευον, ἀόρ. ἐσοφίστευσα. Π α ρ ά γ. σοφιστεία, σοφιστευμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σοφιστής προσλήφει τῆς καταλήξ. -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεὺς-*βασιλεύω*. Ἡ λέξις σοφιστής, ὡς καὶ ἡ λέξις σοφός, ἀρχικῶς ἐσήμαινε τὸν ἱκανόν, τὸν γνωρίζοντα καλῶς τὴν τέχνην του· ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Πλάτωνος ἐσήμαινε τὸν διδάσκοντα ἀντὶ χρημάτων γραμματικῆν, ρητορικῆν, πολιτικῆν καὶ μαθηματικά. Ἐκ τῆς κακῆς φήμης τῶν κατ' ἐπάγγελμα σοφιστῶν εἰς τὰς Ἀθήνας ἔλαβεν ἡ λέξις, ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ 5 π.Χ. αἰῶνος, καὶ κακὴν σημάσιον.

σπανίζω (ἐπὶ πραγμάτων=εἶμαι σπάνιος· ἐπὶ προσώπων=ἔχω ἔλλειψιν, ἀνάγκην τινός), πρτ. ἐσπάνιζον, μέλ. σπανιῶ, ἀόρ. ἐσπάνισα. Μέσ. σπανίζομαι (μὲ τὴν ἰδίαν σημάσιον), πρτ. ἐσπανιζόμην, πρκ. ἐσπάνισμαι, ὑπερσ. ἐσπανίσμην. Π α ρ ά γ. σπανιστός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σπάνιος (ἔπερ πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ *πένομαι*, ὁ ἰδέ) ἐξ οὗ καὶ σπάνιος, κατὰ τὰ εἰς -ίζω (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ γεν. (σπανίζω τινός). Σύνθ. Ὑποσπανίζομαι=δὲν γίνομαι. Σύνων. στερεόμαι-οῦμαι, ἐνδέομαι τινος, χρήζω.

σπαράττω ἢ **σπαράσσω** (=κομματιάζω, ξεσχίζω), πρτ. ἐσπάραττον ἢ ἐσπάρασσον, μέλ. σπαράζω, ἀόρ. ἐσπάραξα. Μέσ. καὶ παθ. σπαράττομαι ἢ σπαράσσομαι, πρτ. ἐσπαραττόμην ἢ ἐσπαρασσόμην, μέσ. μέλ. σπαράζομαι, παθ. μέλ. σπαραχθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐσπαράχθην, πρκ. ἐσπάραγμα, ὑπερσ. ἐσπαράγμην. Π α ρ ά γ. σπάραγμα, σπαράγμός, σπαράκτης, σπαρακτέον.

Θέμ. *σπαρ-* καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, *σπαράγ-j-ω* - *σπαράττω* ἢ *σπαράσσω*. Ρίζ. *σπαρ-* ἐξ ἧς καὶ τὰ *σπαίρω* ἢ *ἀσπαίρω*=*σπαρταρῶ*. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. με αἰτ. (*σπαράττω* τι καὶ *σπαράττομαι* τι). Σύνθ. *Κατασπαράττω* καὶ *διασπαράττω*=*κομματιάζω*.

σπάω-ῶ (ᾶ) (=τραβῶ, σύρω, σπάζω, ἐκριζώνω), πρτ. ἔσπων, μέλ. σπάσω, ἀόρ. ἔσπασα, πρκ. ἔσπακα, ὑπερσ. ἐσπάκειν. Μέσ. καὶ παθ. σπῶμαι, πρτ. ἐσπῶμην, μέσ. μέλ. σπάσομαι, παθ. μέλ. σπασθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐσπασάμην, παθ. ἀόρ. ἐσπασθην, πρκ. ἔσπασμαι, ὑπερσ. ἐσπασμην. Π α ρ ά γ. σπάσις, σπασμός, σύσπασις, διάσπασις, σπάσμα, ἀνάσπαστος, ἀδιάσπαστος, συσπαστός.

Θέμ. *σπα-*. Τὸ θέμα προλαμβάνει σ ὅταν προστίθενται καταλήξεις ἀρχόμεναι ἀπὸ θ, μ, τ, κατ' ἀναλογία πρὸς τὰ γελῶ, τελῶ κλπ. τὰ ἔχοντα ἀρχικῶς σ εἰς τὸ θέμα αὐτῶν. Τὸ ρ. χρησιμοποιοῦται κυρίως ἀπὸ τοὺς ποιητάς. Οἱ ἀπτ. πεζ. χρησιμοποιοῦν συνήθως τὸ ἔλκω. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. με αἰτ. (σπάσας φάσανον—ἐσπασμένον ὄν εἶχεν ἀκινάκην). Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀνά, ἀπό, διά, ἐπί, σύν, παρά, κατὰ κ.ἄ. Σινών. ἔλκω, σύρω.

σπειράομαι-ῶμαι (=κουλουριάζομαι, συσπειρώνομαι), μέσ. ἀποθ. με ἐνεργ. διάθ., πάντοτε σύνθετον: *συσπειράομαι-ῶμαι* (=παρατάσσομαι ἢ βαδίζω εἰς πυκνὴν παρατάξιν), πρτ. συσπειρώμην, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) συσπειράθην, πρκ. συσπειράμαι, ὑπερσ. συσπειράμην. Π α ρ ά γ. σπείρασις, σπείραμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *σπείρα*=1) Πᾶν τὸ ἐλικοειδῶς συνεστραμμένον, κουλουρίασμα. 2) Σῶμα ἐνόπλιον ἀνδρῶν, τὸ ρωμαϊκὸν *manipulus*, συγκείμενον ἐκ δύο λόγων ἐκ τούτου ἢ νεωτέρα σημασία=ὄμας, με κακὴν ὅμως ἔννοιαν. Θέμ. *σπείρα-*. Λέγεται συνήθ. διὰ τὰ στρατεύματα (*συνεσπειρωμένη φάλαγξ*)=συγκεντρωμένη, πυκνή). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμψ. (ἄνευ ἀντικ.). Σινών. συστρέφομαι.

σπείρω (=σπέρνω), πρτ. ἔσπειρον, μέλ. σπερῶ, ἀόρ. ἔσπειρα, πρκ. ἔσπαρικα, ὑπερσ. ἐσπάρκειν. Μέσ. καὶ παθ. σπείρομαι, πρτ. ἐσπειρόμην, [παθ. μέλ. β' σπαρήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐσπειράμην], παθ. ἀόρ. β' (καὶ ὡς μέσ.) ἐσπάρην, πρκ. ἔσπαρμαι, ὑπερσ. ἐσπάρμην. Π α ρ ά γ. σπέρως, σπορά, σπορεύς, σπέρμα, σπορητός (=οἷτος ἐσπαρμένος | ἢ σπορὰ γεννημάτων), σποράδην, σπαρτός, σπαρτέον.

Θέμ. *σπερ-* καὶ κατὰ μετάπτωσιν *σπαρ-*, *σπορ-* (πρβλ. *σπέρ-μα*, *ἐ-σπάρ-ην*, *σπορ-ά*). Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ θέμ. *σπερ-* με τὸ πρόσφυμα *j* καὶ ἀναπληρωματικὴν ἔκτασιν: *σπέρ-j-ω* - *σπέρω* - *σπείρω*. Σύντ. Με αἰτ. (σπείρω τι). Σύνθ. Με τὰς προθ. διά, κατὰ, ἐν κ.ἄ. *Παρασπείρω*=*σπείρω* πλησίον. Ἀντιθ. θερίζω.

σπένδω (=κάμνω σπονδήν, δηλ. χύνω ἐκ τοῦ ποτηρίου μου ὄλιγον οἶνον πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν), πρτ. ἔσπενδον, μέλ. σπείσω, ἀόρ. ἔσπεισα, [πρκ. ἔσπεικα, ὑπερσ. ἐσπείκειν]. Μέσ. με ἐνεργ. διάθ. σπένδομαι (=κάμνω συνθήκην, συμφωνίαν, εἰρηγεύω), πρτ. ἐσπενδόμην,

μέσ. μέλ. σπείσομαι, μέσ. άόρ. έσπεισάμην, [παθ. άόρ. έσπεισθην], πρκ. έσπείσομαι, ύπερσ. έσπείσομην. Π α ρ ά γ. σπονδή (έκ του σπένδω=προσφορά ποτού, ό χυνόμενος προς τιμήν των θεών οίνος), σπονδαί (έκ του σπένδομαι=αί έπίσημοι συνθήκαι, άνακωχή, έπισφραγιζόμεναι με θυσίαις και χύσιν οίνου), άσπονδος, έσπονδος, παράσπονδος, σπονδεΐς (=ό έν χρήσει κατά τας σπονδας | μετρικός που συνιστάμενος έκ δύο μακρών συλλαβών και όνομασθεις ούτω, έπειδή τοιούτον μέτρον ήρμοζεν εις τας άργάς και σοβαράς μελωδίας, των όποιων έγίνετο χρήσις εις τας σπονδας), άσπειστος (=άδιάλλακτος).

Θέμ. σπενδ- και με έταιροΐσιν του ε εις ο, σπονδ- (πρβλ. λατ. *spend-eo*=σπένδομαι). "Ολοι οι χρόνοι του ρήμ. σχηματίζονται έκ του θέμ. σπενδ-, πλην δε του ένεστ. και πρτ., εις όλους τους άλλους χρόνους ένεργητ. και μέσ. φωνής λαμβάνει χώραν άναπληρωμ. έκτασις (σπένδ-σω - σπείσω, έ-σπενδ-σα - έσπεισα, έ-σπενδ-μαι - έσπειμαι). Έκ του θέμ. σπονδ- τά πλείστα των παραγώγων. Του μέσ. σπένδομαι γίνεται χρήσις δια τας έπίσημους συνθήκας προς τους έχθρούς: επί ιδιωτικών συμφωνιών ή συμφωνιών μεταξύ άντιπάλων πολιτικών μεριδων χρησιμοποιείται το συντίθεμαι (παραγωγή συνθήκη). Σύντ. Το ένεργητ. 1) με dot. (έσπενδε θεοίς...). 2) Με άιτ. δηλούσαν το ύγρον έξ ου ή σπονδή (σπένδω οίνου, σπονδας, λουβάς, χράς). 3) Με dot. του όργάνου (σπένδει χαλκή φιάλη...) ή εμπρόθ. προσδιор. (έσπενδε έκ χρυσής φιάλης...). Το μέσ. 1) Με dot. (σπένδομαι τι) ή εμπρόθ. προσδιор. (σπένδομαι προς τινα). 2) Με dot. και άπαρ. (Δημοσθένης σπένδεται Μαντινεΐσιν άποχωρεΐν). 3) Με dot. και άιτ. (έσπένδοτο Πελοποννησίαις άναΐρσιν των νεκρών). Σύνθ. Έπισπένδω=χύνω έπάνω ως σπονδήν. Κατασπένδω=χύνω κατά γής σπονδήν. Συνών. του σπένδω τό λείβω, του σπένδομαι τό συντίθεμαι.

σπέρχω (=σπεύδω, βιάζω) και πρτ. έσπερχον. Παθ. σπέρχομαι (=βιάζομαι), πρτ. έσπερχόμεν, παθ. άόρ. ως μέσ. έσπέρχθην. Π α ρ ά γ. σπερχνός (=όρμητικός), σπέρχθην (έπίρ.=βιαστικά), άσπερχές (=σφοδρώς, άπαύστως), Σπερχεΐς (ό ποταμός=όρμητικός).

Θέμ. σπερχ-. Εις τους άπτ. πεζ. άπαντοΐν μόνον ό σύνθ. ένεστ. κατασπέρχω και ό σύνθ. πρτ. έπέσπερχον. Σύντ. 1) Με άπαρ. (σπέρχομαι ποιησαί τι=βιάζομαι νά κάμω κάτι). 2) Με dot. (σπέρχομαι τι=είμαι όργισμένος εναντίον τινός). Ή μτχ. σπερχόμενος εις τον Όμηρον έχει έπιρρηματ. σημασ. (=έν σπουδή, βιαστικά). Σύνθ. Έπισπέρχω=έπισπεύδω. Κατασπέρχω=κατεπειγώ. Συνών. σπεύδω, έπέιγω.

σπεύδω (άμτβ.=βιάζομαι νά κάμω κάτι, έπέιγομαι μτβ.=βιάζω άλλον νά κάμη κάτι, έπιταχύνω τι), πρτ. έσπευδον, μέλ. σπεύσω, άόρ. έσπευσα, [πρκ. έσπευκα, ύπερσ. έσπεύκειν]. Εις τους ποιητ., τον Ήρόδ. και τους μτγν. άπαντοΐν και τύποι τής μέσης φωνής με την αυτήν σημασ. με τό ένεργητικόν: σπεύδομαι, μέσ. μέλ. σπεύσομαι, μέσ. άόρ. έσπευσάμην, πρκ. έσπευσμαι. Π α ρ ά γ. σπουδή, σπουδαΐος (άρχ.=δραστήριος: είτα=στοχαστικός), σπευστέον.

Θέμ. σπενδ- και καθ' έταιροΐσιν του εν εις ου, σπονδ- (πρβλ. λατ. *stud-eo*=σπεύδω, σπουδαζώ) ή παρατηρουμένη μεταβολή του π εις τ ειναί ανάλογος προς την εις τά αιολ. σπαλεΐς άντι σταλεΐς, σπολάς άντι στολάς, σπάδιον άντι στάδιον). Σύντ. Το ένεργητ. άμτβ. και τό ποιητ. και μτγν. μέσ. 1) Με διαφόρους έπιρρημ. ή εμπρόθ. προσδιор. (σπεύδω ή σπεύδομαι εις τι, προς τι, σπευδε βραδέως κλπ.). 2) Με άπαρ. (λεκτικούς γενέσθαι τοΐς συνόντας ούκ έσπευδε=δέν έβιάζε τους μαθητάς νά γίνουιν ίκανοί εις τό λέγειν=σπευδόμεναι άφελείν=σπεύδουσαι νά άφαιρέσουν). Το μτβ. σπεύδω με άιτ. (σπεύδω τι=έπισπεύδω κάτι=σπεύδω τινά=παρκινώ κάποιον). Σύνθ. Με τας προθ. άπό, επί, άντι, κατά, συνεπι-. Άντισπεύδω

(πρός τινα)=ἐναντιοῦμαι εἰς κάποιον. Ἀποσπεύδω=ἀποτρέπω. Συνών. τοῦ μτβ.: ἐπείγω, ἐπισπέρχω, ἀναγκάζω, κινῶ· τοῦ ἀμτβ.: βιάζομαι, ἐπείγομαι. Ἀντίθ. τοῦ ἀμτβ.: βραδύνω, μέλλω.

σπουδάζω (=ἀσχολοῦμαι σοβαρῶς με κάτι), πρτ. ἐσπούδαζον, μέσ. μέλ. (ὡς ἐνεργ.) σπουδάσομαι, ἀόρ. ἐσπούδασα, πρκ. ἐσπούδακα, ὑπερσ. ἐσπούδακιν. Παθ. σπουδάζομαι (=ἐξετάζομαι σοβαρῶς, ἐπιδιώκομαι με ζῆλον, γίνομαι ἀντικείμενον σεβασμοῦ), πρτ. ἐσπουδαζόμεν [παθ. μέλ. σπουδασθήσομαι, ταθ. ἀόρ. ἐσπουδάσθη], πρκ. ἐσπουδασμαι, ὑπερσ. ἐσπουδάσμη. Π α ρ ά γ. σπουδάσμα, σπουδαστής (=ὑποστηρικτής, πολιτικός φίλος), σπουδαστικός, σπουδαστός, σπουδαστέος, -ον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σπουδή (ὑπερ ἐκ τοῦ σπεύδω, ὃ ἰδέ) προσλήψεϊ τῆς καταλήξεως -αζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ δόξα-δοξάζω κλπ. Σύντ. Ὡς μτβ. με αἰτ. (σπουδάζω τι=πράττω με προθυμίαν κάτι). Ὡς ἀμτβ. 1) Μὲ διαφόρους ἐμπροθ. προσδιορ. (σπουδάζω πρὸς τι, ἐπὶ τι, περὶ τινα, ὑπέρ τινος κλπ.). 2) Μὲ ἀπαρ. (ὄτ', ἐσπούδαζες ἄρχει=ἔταν ἦσο πρόθυμος νὰ κυβερνήσης). 3) με αἰτ. (σπουδάζω τι=με ζῆλον ἐπιδιώκω κάτι). Σύνθ. Συσπουδάζω=ἐνεργῶ προθύμως μετ' ἄλλου τινός, συμπροθυμοῦμαι. Διασπουδάζω=καταγίνομαι με μεγάλην ἐπιμέλειαν. Συνών. προθυμοῦμαι. Ἀντίθ. παίζω, σκάπτω.

σπουδαιολογέω-ῶ (=ὁμιλῶ σοβαρῶς) καὶ ἀόρ. ἐσπουδαιολόγησα. Μέσ. καὶ παθ. (με τὴν ἰδίαν σημασίαν) σπουδαιολογοῦμαι, πρτ. ἐσπουδαιολογούμην, παθ. ἀόρ. μόνον εἰς τὸ γ' ἐν. τῆς ὀριστ. ἐσπουδαιολογήθη (ὁ λόγος)=τὸ πρᾶγμα ἐθεωρήθη σπουδαῖον καὶ σπουδαίως ἐπραγματεύθησαν αὐτὸ (Ξενοφ. Συμπόσιον Δ, 50).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ σπουδαῖα+λέγω, ἄνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. σπουδαιολογε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

στάζω (=στάζω, σταλάζω), πρτ. ἔσταζον, μέλ. στάζω, ἀόρ. ἔσταξα. Παθ. ἀόρ. α' ἐστάχθην καὶ β' ἐστάγην, πρκ. ἔσταγμα, ὑπερσ. ἐστάγημην. Π α ρ ά γ. στάγηδην (=κατὰ σταγόνας), στάγμα (=ἀπόσταγμα), σταγών, σταχτός.

Θέμ. σταγ- (πρβλ. σταγ-ών) καὶ προσλήψεϊ τοῦ προσφύματος j, στάγ-jω -στάζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ οἰμωγή-οιμώζω. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (στάζων ἰδρῶτα σώματος ἄπο). 2) Μὲ δοτ. (κάρα στάζων ἰδρῶτι). Σύνθ. Ἀποστάζω καὶ καταστάζω=κατασταλάζω. Συνών. σταλάσσω.

σταθμάομαι-ῶμαι (=μετρῶ, ζυγίζω, ὑπολογίζω), μέσ. ἀποθ. με ἐνεργ. διάθ., πρτ. ἐσταθμώμην, μέσ. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) σταθμήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐσταθμησάμην, πρκ. ἐστάθμημαι, ὑπερσ. ἐσταθμήμην. Π α ρ ά γ. στάθμησις, σταθμητός, σταθμητέον, ἀστάθμητος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ στάθμη (ὑπερ ἐκ τῆς ρίζ. σταθ- ἐκτεταμένου τύπου τῆς στα-, ἐξ ἧς τὸ ἰ-στη-μι, ὃ ἰδέ). Θέμ. σταθμα-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (σταθμῶμαί τι). Τὸ ἐνεργ. σταθμῶω ποιητ.

στασιάζω (ἀμτβ.=ἐπαναστατῶ, φιλονικῶ· μτβ.=παρακινῶ εἰς στάσιν), πρτ. ἐστασιάζον, μέλ. στασιάζω, ἀόρ. ἐστασίασα, πρκ. ἐστασίακα, ὑπερσ. ἐστασιάζειν. Παθ. (πάντοτε σύνθετον) καταστασιάζομαι (=καταβάλλομαι ὑπὸ τῶν στασιαστῶν), πρτ. κατεστασιαζόμεν, παθ.

ἀόρ. κατεστασιάσθην, πρκ. κατεστασιάσμαι, ὑπερσ. κατεστασιάσμην.
Π α ρ ά γ. στασιασμός, στασιαστής, στασιαστικός, ἀστασίαστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ στάσις (ἔσπερ ἐκ τοῦ ἴσταμαι, ὃ ἰδὲ) ἐξ οὗ καὶ στασιώτης (=ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἰδίαν πολιτικὴν μερίδα, ὁπαδός) καὶ στάσιμος (=σταθερός, ἀκίνητος), προσλήψει τῆς καταλήξεως -αῖω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δόξα-δοξάζω κλπ. Σύντ. Ὡς ἀμτβ. μὲ διαφόρους ἐμπροθ. προσδιορ. (στασιάζω πρὸς τινα, περὶ τίνος κλπ.). Ὡς μτβ. 1) μὲ αἰτ. (στασιάζω τὴν πόλιν=διεγείρω εἰς ἐμφύλιον πόλεμον τὴν πόλιν). 2) μὲ δοτ. (στασιάζω τινί=ἐπαναστατῶ ἐναντίον τινός). Σύνθ. Συστασιάζω=λαμβάνω μέρος μαζὶ μὲ ἄλλους εἰς ἐπανάστασιν. Ἀντιστασιάζω=ἀμύλλωμαι πρὸς τινα.

σταυρώ-ω (=περιφράττω διὰ πασσάλων, περιχαρᾶκῶν τρόπον τινά), πρτ. ἐσταύρουν, ἀόρ. ἐσταύρωσα. Μέσ. καὶ παθ. σταυροῦμαι, πρτ. ἐσταυρούμην, μέσ. ἀόρ. ἐσταυρωσάμην, παθ. ἀόρ. ἐσταυρώθην, πρκ. ἐσταύρωμαι, ὑπερσ. ἐσταυρώμην. Π α ρ ά γ. σταύρωσις (=περίφραξις διὰ πασσάλων), σταύρωμα, σταυρωτής, σταυρωτός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σταυρός ἀρχ.=πάσσαλος (ἔσπερ ἐκ τῆς ρίζ. σταῦ-, ἡ ὅποια εἶναι ἐκτεταμένος τύπος τῆς ρίζ. στα- ἐξ ἧς τὸ ἴ-στη-μι) κατὰ τὰ εἰς -οω (δηλώω κλπ.). Θέμ. σταυρο-. Σύντ. μὲ δοτ. (σταυρῶ τινα ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, ἀπό, διά, περί, πρὸς κλπ.

στεγάζω (=σκεπάζω μὲ στέγην), πρτ. ἐστέγαζον, μέλ. στεγάσω, ἀόρ. ἐστέγασα. Μέσ. καὶ παθ. στεγάζομαι, πρτ. ἐστεγαζόμην, παθ. πρκ. ἐστέγασμαι. Π α ρ ά γ. στέγασις, στέγασμα, στεγαστός, στεγαστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ στέγη (θέμ. στεγα-) προσλήψει τῆς καταλήξε. -αῖω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ δίκη-δικάζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (στεγάζω τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. κατὰ καὶ σύν. Συνών. στέγω.

στέγω (=στεγάζω, σκεπάζω, ἀποκρούω, ὑπερασπίζω) καὶ πρτ. ἔστεγον. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. στέγομαι. Π α ρ ά γ. στέγη, στέγος (=στέγη), στεγανός καὶ (κατὰ συγκοπὴν τοῦ α) στεγνός.

Θέμ. στεγ-. Τὸ ἀρκτικὸν σ τῆς ρίζ. ἀπεβλήθη εἰς τὰ: τέγος, τέγη=στέγη, καὶ τὸ λατ. teg-o=στεγάζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (στέγω τι). Συνών. στεγάζω.

στείβω (=πατῶ, καταπατῶ), ποιητ., πρτ. ἔστειβον, μέλ. στείψω, ἀόρ. ἔστειψα. Μέσ. καὶ παθ. στείβομαι (=καταπατοῦμαι, συχναζομαι), πρτ. ἐστειβόμην, παθ. πρκ. ἐστίβημαι. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστος μόνον ἢ μτχ. τοῦ παθ. ἐνεστ. στειβομένης (ὁδοῦς)=συχναζομένης δρόμους (Ξενοφ. Ἀνάβ. Α, 9, 13). Π α ρ ά γ. στίβος, στιβάς, στιβαρός, στίφος, στοιβή (=γέμισμα), στοιβάζω.

Θέμ. ἰσχ. στειβ- καὶ ἀσθ. στιβ- (πρβλ. πρκ. ἐ-στίβ-ημαι, στίβ-ος). Τὰ παράγωγα στοιβή καὶ στοιβάζω ἐκ τοῦ θέμ. στειβ- καθ' ἑταιροίωσιν τοῦ εἰ εἰς οἰ. Σύντ. (στειβόντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας). Συνών. πατέω-ω.

στείχω (=βαδίζω), ποιητ., πρτ. ἔστειχον, ἀόρ. α' ἔστειξα καὶ β' ἔστιχον. Π α ρ ά γ. στίχος (=γραμμὴ), στοῖχος (=σειρὰ στρατιωτῶν, δένδρων κλπ.), στοιχέω-ω, στοιχεῖον.

Θέμ. ἰσχ. στειχ- καὶ ἀσθ. στιχ- (πρβλ. ποιητ. ἀόρ. β' ἔ-στι-χον, στίχ-ος). Τὰ παράγωγα στοῖχος καὶ στοιχεῖον ἐκ τοῦ θέμ. στειχ- καθ' ἑταιροίωσιν τοῦ εἰ εἰς οἰ. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζογρ. εὐχρηστος μόνον ἢ μτχ. τοῦ ἐνεστ. στείχων. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἄντικ.). Συνών. βαδίζω.

στέλλω (=έτοιμάζω, τακτοποιῶ, ἐνδύω, ἀποστέλλω), πρτ. ἔστελλον, μέλ. στελοῦν, ἄορ. ἔστειλα, πρκ. ἔσταλκα, ὑπερσ. ἐστάλκειν. Μέσ. καὶ παθ. στέλλομαι, πρτ. ἐστελλόμην, [μέσ. μέλ. στελοῦμαι], παθ. μέλ. β' σταλήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐστελάμην, παθ. ἄορ. α' ἐστάλην, παθ. ἄορ. β' ἐστάλην, πρκ. ἐσταλμαι, ὑπερσ. ἐστάλην. Π α ρ ά γ. στόλος (=έτοιμασία, ἐκστρατεία κατὰ ξηρὰν καὶ συνηθέστ. κατὰ θάλασσαν), στολή (=παρασκευή, στολισμός), στολίζω (=έτοιμάζω, ἐνδύω, στολιζῶ), ἐπιστολή, ἐπιστολεὺς (=ὑποναύαρχος), σταλτέον.

Θέμ. στελ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν σταλ- καὶ στολ-. (Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ τὰ: στάλιξ, ἦ, γεν. στάλικος=πάσσαλος, στελεῶν=στειλίαι καὶ στέλεχος). Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ θέμ. στελ- προσλήψει τοῦ προσφύμ. j (στέλ-j-ω - στέλλω). Τὰ παράγωγα στόλος, στολή, ἐπιστολεὺς ἐκ τοῦ θέμ. στολ-. Ὁ παθ. ἄορ. α' ἐστάλην ἀπαντᾷ εἰς ἐπιγραφάς. Σύντ. Μὲ αἰτ. (στέλλω τινὰ ἢ στέλλω τι). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθ. σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, κατὰ, διὰ, παρά, ἀπὸ, περί, ἐπί, πρὸς κ.ἄ. Ἐπιστέλλω=διατάσσω δι' ἐπιστολῆς. Παραστέλλω=συστέλλω, ἐμποδίζω. Προστέλλω=συμμαχεύω· προστέλλομαι=μαχεύομαι. Ὑποστέλλομαι=πισθοχωρῶ, μαχεύομαι. Περιστέλλω=περιορίζω, περιτυλίσσω. Σημῶν. παρασκευάζω, πέμπω.

στενάζω (=ἀναστενάζω), πρτ. ἐστενάζον, μέλ. στενάζω, ἄορ. ἐστενάξα. Παθ. [πρκ. ἐστενάγμαι]. Π α ρ ά γ. στεναγμός, στέναγμα, στενακτός, στενακτέον, ἀστενακτος.

Τὸ ρ. εἶναι κυρίως θαμιστικὸν τοῦ στένω, ἢ ἰδέ. Θέμ. ἀναλογικὸν στεναγ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, στενάγ-j-ω - στενάζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ οἰμωγῆ-οἰμῶζω. Ποιητ. τύποι τοῦ ρ. τὰ στενάχω, στεναχίζω ἢ στοναχίζω καὶ στοναχέω. Σύντ. Συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.)· σπν. μτβ. μὲ αἰτ. (στενάζω πότμον, στενάζω τι ἢ τινὰ=θρηγῶ διὰ κάτι ἢ διὰ κάποιον).

στένω (=στενάζω) καὶ πρτ. ἔστενον (ὁ μέλ. καὶ ὁ ἄορ. λαμβάνονται ἐκ τοῦ στενάζω). Μέσ. στένομαι (μὲ τὴν ἰδίαν σημασ.), πρτ. ἐστενόμην. Π α ρ ά γ. στόνος (=στεναγμός).

Θέμ. στεν-. Ἐκ τῆς ρίζ. στεν- καὶ τὰ: στείνω=στενοχωρῶ, στενός (ἰων. στεινός) καὶ στεῖνος, τό.=μέρος στενόν. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ γεν. (στένω τινός=στενάζω, θρηγῶ διὰ κάτι). 2) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (στένω ἐπὶ τινι, ὑπὲρ τινος). 3) Εἰς τοὺς τραγικοὺς καὶ μὲ αἰτ. (στένω τινὰ=κλαίω κάποιον). Τὸ μέσ. μὲ αἰτ. (στένομαι τινὰ=κλαίω κάποιον). Τὸ παράγ. στόνος κατ' ἑταιροίωσιν τοῦ ε εἰς ο.

στέργω (=ἀρκοῦμαι, ἱκανοποιῶμαι, ἀγαπῶ), πρτ. ἔστεργον, μέλ. στέρζω, ἄορ. ἔστερξα, [πρκ. β' ἔστοργα ἰων.]. Παθ. στέργομαι, πρτ. ἐστεργόμην, μέσ. ὡς παθ. στέρξομαι, παθ. ἄορ. ἐστέργθην, πρκ. ἔστεργμαι, ὑπερσ. ἐστέργμην. Π α ρ ά γ. στοργή, ἄστοργος, φιλόστοργος, στέργηθρον (=φίλτρον, «μάγια»), στέργημα (=φίλτρον), στέρξις (=στοργή), στερκτός, στερκτικός, στερκτέον.

Θέμ. στεργ-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (στέργω τὸν πατέρα, τοὺς γονεῖς κλπ.). Τὸ παράγ. στοργή κατ' ἑταιροίωσιν τοῦ ε εἰς ο. Σημῶν. ἀρκοῦμαι-οῦμαι, ἀγαπῶ. Ἀντίθ. ἀποστέργω.

στερέω-ω καὶ **στερίσκω** (=ἀφαιρῶ, παίρνω κάτι ἀπὸ κάποιον, ἀπογυμνῶ), πρτ. ἐστέρουον, μέλ. στερήσω, ἄορ. ἐστέρησα, πρκ. ἐστέρηκα, ὑπερσ. ἐστερήκειν. Παθ. στεροῦμαι, στέρομαι καὶ στερίσκομαι, πρτ. ἐστερούμην καὶ ἐστερόμην, μέσ. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) στερή-

σομαι, παθ. μέλ. στερηθήσομαι, παθ. άόρ. α' έστερήθην, παθ. άόρ. β' έστέρην, πρκ. έστέρημαι, ύπερσ. έστερήμην, τετελ. μέλ. έστερήσομαι. Π α ρ ά γ. στέρησις, στέρημα, στερητικός, στερητέος, -ον.

Θέμ. στερ- και προσλήψει μέν του προσφύμ. ε, στερε- (και στερη- πρό συμφώνου), προσλήψει δέ του προσφύμ. ισκ, στερισκ-. Έκ του θέμ. στερ- χωρίς πρόσφυμα ό παθ. ένεστ. στέρ-ομαι. Σύντ. Το ένεργητ. μέ αйт. και γεν. (στερώ τινά τινος=άφαιρώ από κάποιον κάτι). Το παθ. μέ γεν. (στερούμαι τινος). Σύνθ. Με τάς προθ. από, συναπο-, προαπο-. Ό παθ. ένεστ. στέρομαι έχει και σημασ. πρκ. (= είμαι στερημένος), ό δέ πρκ. έστερόμην σημασ. ύπερσ. Συνών. (του παθ.) δέομαι, χρίζω.

στεφανώ-ω (=στεφανώνω), σχηματίζεται όμαλώς κατά τά εις -όω. Π α ρ ά γ. στεφάνωμα, στεφάνωσις, στεφανωτικός, άστεφάνωτος.

Τό ρ. εκ του στέφανος (όπερ εκ του στέφω, ό ιδέ), κατ' αναλογίαν του δήλος -δηλώω. Θέμ. στεφανο-. Σύντ. Με αйт. (στεφανώ τινά η τι). Σύνθ. Καταστεφανώ=στολίζω με στεφάνους. Άποστεφανώ=άφαιρώ τον στέφανον. Συνών. στέφω. Άντιθ. άποστεφανώ-ω.

στέφω (=στεφανώνω), πρκ. έστεφον, μέλ. στέψω, άόρ. έστεψα. Μέσ. και παθ. στέφομαι, πρκ. έστεφόμεν, μέσ. μέλ. στέφομαι, παθ. μέλ. στεφθήσομαι, μέσ. άόρ. έστεψάμην, παθ. άόρ. έστέφθην, πρκ. έστεμμα (έστεψαι, έστεπται κλπ.), ύπερσ. έστέμην (έστεψο, έστεπτο κλπ.). Π α ρ ά γ. στέφανος, στεφάνη, στέφας, τό, (=στέφανος), στέψις.

Θέμ. στεφ- (ρίζ. σταπ- έγουσα την έννοιαν του γεμίζειν καλώς, «πατητά»). πρβλ. την όμηρικην χρήσιν του έπιστέφω και τό λατ. *stip-o*=στοιβάζω). Σύντ. Το ένεργητ. μέ αйт. και δοτ. όργαν. (στέφω τινά λαφύροις, φύλλοις, έρίω κλπ.=στεφανώνω κάποιον μέ...). Το μέσ. μέ αйт. (στέφομαι όόδα, ίούλους κλπ.=θέτω περι την κεφαλήν μου τριαντάφυλλα... κλπ.). Το παθ. μέ αйт. (στέφθησάν τον άγώνα κατά τον όποιον έλήφθη τό βραβείον (στεφθείς παγκράτιον, στάδιον κλπ.=λαβών βραβείον διά νίκην εις τό παγκράτιον...κλπ.). Καταστέφω=στολίζω διά στεφάνων. Έκαστέφω=κοσμώ με στέφανον.

στηρίζω, πρκ. έστήριζον, [μέλ. στηρίζω και στηριώ], άόρ. έστηριξα. Μέσ. και παθ. στηρίζομαι, πρκ. έστηριζόμεν, παθ. μέλ. στηριχθήσομαι, μέσ. άόρ. έστηριξάμην, παθ. άόρ. έστηρίχθην, πρκ. έστηριγμαι, ύπερσ. έστηρίγμην. Π α ρ ά γ. στήριγμα, στηριγμός, στήριξις, στηρικτής, στηρικτικός, άστήρικτος, στηρικτέον.

Θέμ. στηριγ- και μέ τό πρόσφυμα j, στηρίγ-j-ω -στηρίζω (ρίζ. στα- του i-στημι). Σύντ. Ένεργητ. και μέσ. μέ αйт. (στηρίζω τινά η τι και στηρίζομαι τινά η τι). Σύνθ. Με τάς προθ. κατά και ύπό. Συνών. έρείδω, τό όποιον συνήθως χρησιμοποιούν οι άтт. πεζ. άντι του στηρίζω.

στίζω (=κάμνω σημεΐα διά καυτηριάσεως η δι' όξέος όργάνου, σημαδεύω, στιγματίζω), πρκ. έστιζον, μέλ. στίζω, άόρ. έστιξα. Μέσ. και παθ. στίζομαι, πρκ. έστιζόμεν, μέσ. άόρ. έστιξάμην, παθ. άόρ. έστίχθην, πρκ. έστιγμαι, ύπερσ. έστίγμην. Π α ρ ά γ. στίγμα, στίξις, στιγμή, στικτός, άστικτος.

Θέμ. στιγ- (πρβλ. λατ. *in-stig-o*=στίζω) και προσλήψει του προσφύμ. j, στίγ-j-ω -στίζω. Σύντ. Με αйт. (στίζω τινά η τι). Σύνθ. Με τάς προθ. κατά και έν.

στοιχέω-ω (=στέλω η βαδίζω εις την αυτην γραμμην, ακολου-

θῶ, συμφωνῶ), πρτ. ἐστοίχουν, μέλ. στοιχίσω. Π α ρ ά γ. στοιχίημα (=συμφωνία, ὑπόσχεσις), στοιχηδόν (ἐπίρ.=κατά σειράν), στοιχητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ στοιχος (ὅπερ ἐκ τοῦ στείχω, ὃ ἰδὲ) κατὰ τὰ εἰς -εω. Θέμ. στοιχε-. Ἐκ τοῦ στοιχος καὶ τὸ στοιχίζω (σύνθ. περι)=ἐμπήγω κατὰ σειράν πασσάλους, περικλείω, ἀπαντῶ μόνον εἰς τὸν ἐνεστ. τῆς ἐνεργ. καὶ τῆς μέσης καὶ παθ. φωνῆς. Σύντ. Μὲ δοτ. (στοιχῶ τι=βαδίζω πλησίον τινός, δέχομαι τὰς γνώμας τινός, ὑποτάσσομαι εἰς κάποιον). Σινών. ἔπομαι.

στορέννυμι καὶ στόρνυμι, βλ. στρώννυμι.

στοχάζομαι (=σκοπεύω, σημαδεύω, κρίνω, συμπεραίνω), μέσ. ἀ-πρτ. μὲ ἐνεργ. διάθεσιν, πρτ. ἐστοχάζομην, μέσ. μέλ. στοχάσομαι, μέσ. ἄορ. ἐστοχασάμην, [παθ. ἄορ. ἐστοχάσθην], πρκ. ἐστόχασμαι, ὑπερσ. ἐστοχάσμην. Π α ρ ά γ. στόχασις, στοχασμός, στόχασμα, στοχαστής, στοχαστικός, στοχαστέον, ἀστόχαστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ στόχος=σκοπός, εἰκασία (ρίζ. στεχ- ἐξ ἧς πῖθ. καὶ στόνυξ=κορυφή καὶ στάχυς) προσλήψει τῆς καταλήξεως -άζομαι, κατ' ἀναλογίαν τοῦ δίκη-δικάζω κλπ. Σύντ. Μὲ γεν. (στοχάζομαι τινος=σημαδεύω, ἐπιδιώκω κάτι). Σινών. κρίνω, διανοοῦμαι, ἐν νῶ ἔχω, ἐνθυμοῦμαι.

στρατεύω (=ἐκστρατεύω), πρτ. ἐστράτευον, μέλ. στρατεύσω, ἄορ. ἐστράτευσα, πρκ. ἐστράτευκα, ὑπερσ. ἐστρατεύκειν. Μέσ. στρατεύομαι (μὲ τὴν ἰδίαν σημασίαν μὲ τὸ ἐνεργητ.), πρτ. ἐστρατεύομην, μέσ. μέλ. στρατεύσομαι, μέσ. ἄορ. ἐστρατεύσάμην, παθ. ἄορ. ἐστρατεύθην, πρκ. ἐστράτευμαι, ὑπερσ. ἐστρατεύμην. Π α ρ ά γ. στρατεία, στρατευσίς, ἐστράτευμα, ἀστράτευτος, στρατευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ στρατός (ὅπερ ἐκ τοῦ στρώννυμι, ὃ ἰδὲ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεύς-βασιλεύω. Τὸ στρατεύω καὶ τὸ στρατεύομαι δὲν διαφέρουν κατὰ τὴν σημασίαν (πρβλ. μεταχειρίζω-μεταχειρίζομαι, σέβω-σέβομαι, σκοπῶ-σκοποῦμαι κλπ.). Εἰς τοὺς ἄττ. πεζ. καὶ ποιητὰς τὸ μέσ. ἀπαντᾷ συχνότερον τοῦ ἐνεργητ. Ἐκ τοῦ στρατός καὶ τὸ στρατιά, ὅπερ σπν. ἔχει τὴν αὐτὴν σημασίαν μὲ τὸ παράγωγον τοῦ στρατεύω, στρατεία. Ἡ συνήθης σημασία εἶναι: στρατιά=τὸ πλῆθος τῶν στρατιωτῶν, τὸ στράτευμα' στρατεία=ἡ ἐκστρατεία. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. 1) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιор. (στρατεύω ἢ στρατεύομαι ἐπὶ τοὺς Πλαταιῆς, ἐπὶ τὰς Θήβας, ὑπὲρ τινος, μετὰ τινος κλπ.). 2) Μὲ σὺστοιχον ἄντικ. (στρατεύω στρατεῖαν, πόλεμον). Σύνθ. Μὲ τὰς πρτ. ἐπί, ἐκ, σύν. Περίφρ. στρατεῖαν ποιοῦμαι. Ἀντίθ. ἐπίδημῶ.

στρατηγέω-ω (=εἶμαι στρατηγός), πρτ. ἐστρατήγουν, μέλ. στρατηγήσω, ἄορ. ἐστρατήγησα, πρκ. ἐστρατήγηκα, ὑπερσ. ἐστρατηγήκειν, τετελ. μέλ. ἐστρατηγηκῶς ἔσομαι. Παθ. στρατηγοῦμαι (=διοικοῦμαι, κυβερνῶμαι), πρτ. ἐστρατηγούμην, πρκ. ἐστρατήγημαι. Π α ρ ά γ. στρατήγημα, στρατήγησις, ἀστρατήγητος, στρατηγητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ στρατηγός (στρατῆς+ἄγω), ἐξ οὗ καὶ στρατηγικός (=δ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς στρατηγόν, πεπειραμένος εἰς τὸ στρατηγεῖν) καὶ τὸ ἕρετικόν στρατηγία-ω=ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι στρατηγός. Σύντ. 1) ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.) στρατηγῶ=εἶμαι στρατηγός. 2) μτβ. μὲ γεν. (στρατηγῶ τινος=εἶμαι ἀρχηγός στρατευμάτων τινος) καὶ σπν. μὲ δοτ. (ἐστρατήγησε Λακεδαιμονίοισι=ἦτο ἀρχηγός τῶν Λακεδ.). 3) μὲ αἰτ. (συστ.): στρατηγῶ στρατηγίαν. Σύνθ. Συστρατηγῶ=εἶμαι συστράτηγός τινος. Ἀντιστρατηγῶ=εἶμαι στρατηγός τῶν ἐχθρῶν ἢ εἶμαι ἀντιστράτηγος. Ὑποστρατηγῶ=εἶμαι ὑποστράτηγος. Τὸ κασαστρατηγῶ=εἶμαι διὰ πανουργίας, εἶναι μτγν. Περίφρ. στρατηγός εἶμι.

στρατοπεδεύω (μτβ.=ιδρύω στρατόπεδον, διατάσσω τὸν στρατὸν νὰ στρατοπεδεύῃ· ἀμτβ.=κατασκηνώνω κάποιον μὲ τὸν στρατὸν), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. στρατοπεδεία, στρατοπέδευσις, στρατοπέδευμα, στρατοπεδευτικός.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ στρατόπεδον (στρατός καὶ πέδον=τὸ ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποίου καταλύουσιν οἱ στρατιῶται), προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, ἦτοι κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεῖς-βασιλεύω. Τὸ μέσ. δὲν διαφέρει κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ ἐνεργητ. Σύντ. Ὡς μτβ. μὲ αἰτ. (στρατοπεδεύω τὸ στρατεύμα). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. κατὰ, περί, ἐν, σύν, μετά. Τὰ ἀποστρατοπεδεύομαι=στρατοπεδεύω μακράν, ἐκστρατοπεδεύομαι=στρατοπεδεύω ἔξω, μεταστρατοπεδεύομαι=μεταθέτω τὸ στρατόπεδον, συστρατοπεδεύομαι=στρατοπεδεύω μαζί, εἶναι ἀποθετικά. Περιφρ. στρατόπεδον κατασκευάζομαι. Ἀντίθ. ἀναξέγγυμι.

στρεβλόω-ῶ (=βασανίζω διὰ τῆς στρέβλης, ἐξαρθρώνω· μεταφορ.=διαστρέφω, μεταβάλλω τοὺς λόγους τινός), πρτ. ἐστρέβλου, μέλ. στρεβλώσω, ἄορ. ἐστρέβλωσα. Παθ. στρεβλοῦμαι, πρτ. ἐστρεβλούμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. στρεβλώσομαι, παθ. ἄορ. ἐστρεβλώθην. Π α ρ ά γ. στρέβλωσις, στρέβλωμα, στρεβλωτής, στρεβλωτήριος, -ον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ στρεβλός=διστραμμένος, «στραβός» (ὅπερ ἐκ τοῦ στρέφω, ὃ ἰδέ), κατὰ τὰ εἰς -ωω (δηλὸν κλπ.). Θέμ. στρεβλο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (στρεβλῶ τινα ἢ τι). Σύνθ. Διαστρεβλώ=διαστρέφω κάτι. Συνών. βασανίζω.

στρέφω (=γυρίζω, στρέφω, μεταβάλλω, βασανίζω), πρτ. ἔστρεφον, μέλ. στρέψω, ἄορ. ἔστρεψα, [πρτ. ἔστροφα, ὑπερσ. ἐστροφῆιν]. Μέσ. καὶ παθ. στρέφομαι, πρτ. ἐστρεφόμεν, μέσ. μέλ. στρέψομαι, παθ. μέλ. β' στραφήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐστρεψάμην, παθ. ἄορ. α' ἐστρέφθην [καὶ ἐστράφθην ἰων.], παθ. ἄορ. β' ἐστράφην, πρτ. ἔστραμμαι, ὑπερσ. ἐστράμμην, τετελ. μέλ. ἐστραμμένος ἔσομαι. Π α ρ ά γ. στροφή, στρόφιγξ, στρέψις, στρέμμα, στροφεύς, στροφεῖον, στρόφος (=συνεστραμμένος λῶρος), στρόβιλος, στρεβλός, στρέβλη (=ὄργανον βασανισμοῦ), στρεπτός, στρεπτόν.

Θέμ. στρεφ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν στραφ-, καθ' ἑταιροίωσιν δὲ τοῦ ε εἰς ο, στροφ-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (στρέφω τινα ἢ τι). Σύνθ. Μεταστρέφω=γυρίζω. Ὑποστρέφω=στρέφομαι πλαγίως, ἐπιστρέφω. Ἀποστρέφω=κάμνω κάτι νὰ στραφῇ ὀπίσω, ἀπομακρύνω. Καταστρέφομαι τινα ἢ τι=ὑποτάσσω κάποιον ἢ κάτι. Τὸ μέσον στρέφομαι ἰσοδυναμεῖ συχνά μὲ τὸ ἐνεργητικόν, ἀπαντᾷ δὲ καὶ ἀναλελυμένως: στρέφω ἑμαυτόν Συνών. κλίνω, τρέπω.

στρώννυμι καὶ στρωννύω καὶ στορέννυμι καὶ στόρνυμι (=στρώνω), πρτ. ἐστρώννυμι καὶ ἐστρωννύω, μέλ. στορέσω καὶ στορῶ (κλίνεται κατὰ τὰ συννηρημ. εἰς -έω) καὶ στρώσω, ἄορ. ἐστόρεσα καὶ ἔστρωσα, [πρτ. ἔστρωκα, ὑπερσ. ἐστρώκειν]. Παθ. στόρνυμαι, πρτ. ἐστορνύμην, παθ. μέλ. στρωθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐστρωσάμην καὶ ἐστορεσάμην, παθ. ἄορ. ἐστρώθην καὶ ἐστορέσθην, πρτ. ἔστρωμαι καὶ ἐστόρεσμαι, ὑπερσ. ἐστρώμην καὶ ἐστορέσμην. Π α ρ ά γ. στρώμα, στρωμνή, στρώσις, στρωτός, ἄστρωτος, στρώτης (=ὁ στρωννύων), στρωτήρ (=δοκὸς τῆς στέγης ἐγκαρσία), στρωματεὺς (=σκέπασμα· εἰς τὸν πληθ. στρωματεῖς=ἔργον ἐκ πολλῶν συννηρημοποιημένων, ποικίλον κατὰ τὸ περιεχόμενον καὶ τὰς πηγὰς).

Θέμ. ἀρχ. *στορ-* (πρβλ. λατ. *ster-no*=στρώνω, ἀπλώνω) καὶ κατὰ μετάθεσιν *στρο-*. Τὸ θέμ. *στρο-* κατ' ἔκτασιν μὲν γίνεται *στρο-* κατὰ μετάπτωσιν δὲ *στρα-* (ἐκ τοῦ θέμ. τούτου πιθ. τὸ *στρατός*, αἰολ. *στροτός*=κυρίως διεσπαρμένοι, ἔστρατοπεδευμένοι ἔνοπλοι ἄνδρες). Τὸ θέμ. *στρο-* μὲ τὸ πρόσφυμα ε γίνεται *στορε-*. Οὕτω τὸ ρ. ἔχει τὰ ἐξῆς θέματα: *στορ-*, *στορε-*, *στρο-*, *στρο-* καὶ *στρα-*. Ὁ ἐνεστ. *στρώννυμι* ἐκ τοῦ θέμ. *στρο-* προσλήψει καὶ ἐνὸς σ, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ συμφωνόληκτα εἰς -*ννυμι* (ζώννυμι ἐκ τοῦ ζώω-*νν-μι*, σβέννυμι ἐκ τοῦ σβέσ-*νν-μι* κλπ.), οὕτω *στροσ-* καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα *νν*, *στροσ-νν-μι-στρώννυμι*. Ὁ ποιητ. ἐνεργητ. τύπος *στόρνυμι* καὶ παθ. *στόρνυμαι* ἐκ τοῦ ἀρχ. θέμ. *στρο-* μὲ τὸ πρόσφυμα *νν*. Τὸ μτρν. *στορέννυμι* ἐκ τοῦ θέμ. *στορε-* προσλήψει (πλὴν τοῦ προσφύμ. *νν* καὶ πρὸ τούτου) καὶ ἐνὸς σ κατ' ἀναλογίαν τοῦ *στρώννυμι* καὶ τῶν λοιπῶν συμφωνόληκτων εἰς -*νν-μι*, *στορέσ-νν-μι-στορέννυμι*. Οἱ λοιποὶ χρόνοι σχηματίζονται ἄλλοι μὲν ἐκ τοῦ θέμ. *στρο-* ἢ *στορε-*, ἄλλοι δὲ ἐκ τοῦ θέμ. *στρο-*. Οἱ μτρν. παθ. ἀόρ. ἐστορέσθη καὶ πρκ. ἐστόρεσμαι προσλαμβάνουν καὶ σ πρὸ τῶν καταλήξεων -*θη* καὶ -*μαι*· οἱ λοιποὶ παθ. χρόνοι καὶ τὰ παράγωγα δὲν προσλαμβάνουν σ πρὸ τῶν καταλήξεων τῶν ἀρχομένων ἐπὶ θ, μ, τ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (στρώννυμι τι). Σύνθ. *Καταστρώννυμι τινα*=φονεύω κάποιον. Ὑποστόρνυμαι=στρώνομαι, ξαπλώνομαι.

συκοφαντέω-ῶ (=κατηγορῶ ψευδῶς, διαβάλλω), πρτ. ἐσυκοφάντουν, μέλ. συκοφαντήσω, ἀόρ. ἐσυκοφάντησα, πρκ. σεσυκοφάντηκα, ὑπερσ. ἐσεσυκοφάντηκειν. Παθ. συκοφαντοῦμαι, πρτ. ἐσυκοφαντούμην, παθ. ἀόρ. ἐσυκοφαντήθην, πρκ. σεσυκοφάντημαι, ὑπερσ. ἐσεσυκοφάντημην. Π α ρ ά γ. συκοφάντησις, συκοφάντημα, συκοφάντητός, ἀσυκοφάντητος, συκοφάντησεν.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *συκοφάντης* (*σῦκον*+*φαίνω*), ὅπερ ἐσήμαινε πιθανώτατα ἀρχικῶς τὸν φανερόντα τὴν ὑπαρξίν τῶν σῦκων διὰ τῆς σείσεως τοῦ δένδρου (ἐπειδὴ τὰ σῦκα ἐκρύπτοντο εἰς τὸ πυκνὸν αὐτοῦ φύλλωμα) καὶ ἔπειτα, μεταφορικῶς, τὸν ἀναγκάζοντα τοὺς πλουσίους, δι' ἀπειλῶν περὶ ψευδῶν καταγγελιῶν καὶ ἄλλων τοιούτων μέσων, νὰ παρέλθωσιν εἰς αὐτὸν χρήματα. (Ὀλιγώτερον πιθανὴ ἢ ἐρημνεῖα ὅτι *συκοφάντης*=ὁ καταγγέλλων τινὰ εἰς τὸ δικαστήριον ὡς ἐξάγοντα σῦκα ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἢ ὡς καρπούμενον τὰς ἱερὰς σικῆς). Θέμ. *συκοφαντε-*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (*συκοφαντῶ τινα*· τὸ *συκοφαντῶ τι*=παίρω κάτι ἀπὸ κάποιου ἐκβιάζων αὐτὸν διὰ ψευδῶν κατηγοριῶν). Ἐκ τοῦ *συκοφάντης* καὶ τὸ *συκοφαντία*. Περιφρ. *συκοφάντης* εἰμί.

συλλάω-ῶ (=ἀπογυμνῶνω φονευθέντα πολεμιστήν, ἀφαιρῶ, ἀρπάζω), πρτ. ἐσύλων, μέλ. συλήσω, ἀόρ. ἐσύλησα, πρκ. σεσύληκα, ὑπερσ. ἐσεσύληκειν. Παθ. συλῶμαι, πρτ. ἐσυλώμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. συλήσομαι, παθ. μέλ. συληθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐσυλήθην, πρκ. σεσύλημαι, ὑπερσ. ἐσεσυλήμην. Π α ρ ά γ. σύλησις, σύλημα, συλητής, συλήτωρ (θηλ. συλήτειρα), ἱερόσυλος, ἱεροσυλία, ἱεροσυλέω-ῶ, ἄσυλος (=ἀπαρβίαστος, ἀσφαλής), ἄσυλον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *σύλη* ἢ *σύλον* (=τὸ δικαίωμα τῆς κατασέσεως τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου ξένου ἐμπόρου πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ βλάβην ὑπ' ἐκείνου γενομένην· τὸ δικαίωμα ἀρπαγῆς τῶν ἐχθρικών πλοίων ἐν καιρῷ πολέμου· γενικῶς=λάφυρον) κατὰ τὰ εἰς -*αω*, ἤτοι κατ' ἀναλογίαν τοῦ *τιμῆ*-*τιμάω*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (*συλῶ τινα ἢ τι*). Σύνθ. Ἀπουσυλῶ=ἀρπάζω, ἀποστερῶ τινὰ τινας. *Περισυλῶμαι*=κλέπτομαι. *Συνών.* ἀρπάζω, γυμνῶ-ῶ, λεηλατέω-ῶ.

συλλέγω, βλ. λέγω Α.

συμμαχέω-ῶ (=εἶμαι σύμμαχος), πρτ. συνεμάχουν, μέλ. συμμαχήσω, ἀόρ. συνεμάχησα, πρκ. συμμαχήκα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *σύμμαχος* (σὺν καὶ μάχη), ἐξ οὗ καὶ *συμμαχία* (= συναρισμός ἀμυντικός καὶ ἐπιθετικός· ἐπιμαχία=ἡ πρὸς ἄλλων μόνον συμμαχία). Θέμ. *συμμαχε-*. Περὶ αὐξήσε. βλ. Εἰσαγωγήν. Σύντ. Μὲ δοτ. (συμμαχῶ τι). Περὶ ῥ. συμμαχίαν ποιοῦμαι. Σύντ. συμμαχομαι, βοηθῶ.

συμπιλέω-ῶ, βλ. **πιλέω-ῶ**.

συναντάω-ῶ, βλ. **ἀπαντάω-ῶ**.

συνδουάζω (=συνδέω ἀνά δύο, ζευγαρώνω), πρτ. *συνεδύαζον*, μέλ. *συνδύασω*, ἄορ. *συνεδύασα*. Μέσ. καὶ παθ. *συνδουάζομαι* (=συνδέομαι, συνενώνομαι), πρτ. *συνεδουάζομην*, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) *συνεδουάσθην*, [πρτ. *συνδεδύασμαι*]. Π α ρ ἄ γ *συνδουασμός*, *συνδουαστικός*.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *σὺν* καὶ *δύο* ἄνευ διαμέσου ὀνόματος, ἐσχηματίσθη δὲ προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζομαι. Σύντ. τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιορ. (συνδουάζω τι πρὸς τι)· τὸ μέσ. μὲ δοτ. (*συνδουάζομαι τι*=συνενώνομαι μὲ κάποιον).

συνεργέω-ῶ (=συμπράττω), πρτ. *συνήργουν*, μέλ. *συνεργήσω*, ἄορ. *συνήργησα*. Π α ρ ἄ γ. *συνέργημα*.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *συνεργός* (σὺν καὶ ἔργον) ἐξ οὗ καὶ *συνεργία*. Θέμ. *συνεργε-*. Σύντ. Μὲ δοτ. (*συνεργῶ τι*=συμπράττω μὲ κάποιον).

συνηγορέω-ῶ (=εἶμαι συνήγορος), πρτ. *συνηγόρουν*, μέλ. *συνηγόρησω*. Π α ρ ἄ γ. *συνηγόρημα*, *συνηγορητέον*.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *συνήγορος* (σὺν καὶ ἄγορά) ἐξ οὗ καὶ *συνηγορία*. Θέμ. *συνηγορε-*. Σύντ. Μὲ δοτ. (*συνηγορῶ τι*=ὑπερασπίζω κάποιον).

συρίττω καὶ **συρίσσω** καὶ **συρίζω** (=σφυρίζω), πρτ. *ἐσύριττον* καὶ *ἐσύριζον*, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. *συρίζομαι*, ἄορ. *ἐσύριξα*. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. *συρίττομαι*. Π α ρ ἄ γ. *σύριγμα* ἢ *σύρισμα*, *συριγμός* ἢ *συρισμός*, *συρικτής* ἢ *συριστής*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *σῆριγξ*, ἢ, γεν. -ιγγος (=σφυρίζτρα, φλογέρα, γενικῶς *σωλήν*. Ἡ ρίζ. πιθαν. ἠχοποίητος). Θέμ. *συριγγ-* καὶ μὲ τὸ πρόσφωνα *j*, *σῆριγγ-j-ω* - *συρίττω* ἢ *συρίσσω*, κατ' ἀναλογίαν τοῦ *ἀλλαγῆ*-*ἀλλάττω*. Ὁ τύπος *συρίζω* ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν τοῦ *σαλιπίζω* (ἐκ τοῦ *σάλπιγξ*, θέμ. *σαλιπγγ-*). Οὕτω καὶ τὰ *σφάττω* καὶ *σφάζω*, *ἀρμύττω* καὶ *ἀρμύζω*, ἃ ἰδέ. Σύντ. Σύνθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.)· σπν. μὲ αἰτ. συστ. ἀντικ. (*συρίζω ὑμεινάους*=αὐτὸν διὰ τῆς *σῆριγγος* γαμήλια ἄσματα) ἢ αἰτ. προσώπου (*συρίττω τινά*=ἀποδοκιμάζω διὰ *συριγμῶν* κάποιον, ἰδίως ἡθοποιῶν).

σύρω (=σέρνω), πρτ. *ἔσυρον*, [μέλ. *συρῶ*], ἄορ. *ἔσυρα*, [πρτ. *σέρσρα*, ὑπερσ. *ἔσεσύρειν*]. Μέσ. καὶ παθ. *σύρομαι*, πρτ. *ἔσυρόμην*, μέσ. ἄορ. *ἔσυράμην*, [παθ. ἄορ. β' *ἔσύρην*], πρτ. *σέρσυμαι*, ὑπερσ. *ἔσεσύρημην*. Π α ρ ἄ γ. *συρμός*, *διασυρμός*, *σύρμα* (=πᾶν τὸ *συρόμενον* κατὰ γῆς, ἢ διὰ τοῦ *σῆρειν* ἢ *σῆρεσθαι* κινήσεις, τὸ ἔρπειν), *συρτός*, *συρφετός* (=κάθε τι πού φέρεται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀπὸ τὸν ἄνεμον, *ξηρὰ φύλλα*, *ἄχυρα* κλπ. μεταφ.=πλήθος, ὄχλος), *σύρτης* (=τὸ *σχοινίον* διὰ τοῦ ὁποίου *σύρει τις*, *χαλινός*).

Θέμ. *συρ-* (μὲ τὸ *υ* βραχὺ) καὶ μὲ τὸ πρόσφωνα *j*, *σῆρ-j-ω* - *σύρω* - *σύρω* (μὲ τὸ *υ* μακρόν). Σύντ. Μὲ αἰτ. (*σύρω τινά* ἢ *τι*). Σύνθ. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνθ. σύνθ. μὲ τὰς προθ. *διά*, *ἐπί*, *ἀπό*, *ἀνά* κ.ἄ. Σύνθ. *ἔλω*.

συσπειράομαι-ῶμαι, βλ. σπειράομαι-ῶμαι.

συσκευάζομαι, βλ. σκευάζω.

σφαγιαζόμεαι (=θυσιάζω, σφάζω θύμα, προσφέρω θυσίαν), ἀποθ. με ἑνεργ. καὶ σπν. παθ. σημασι., πρτ. ἐσφαγιαζόμεγη, μέσ. ἀόρ. ἐσφαγιασάμεγη, παθ. ἀόρ. ἐσφαγιασθήγη. Π α ρ ά γ. σφαγιασμός, σφαγιαστήρηον (=σφαγεῖον).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σφάγιον (=τὸ θυσιαζόμενον ζῶον τὸ θύμα) προσλήπει τῆς καταλήξεως -άζομαι. ἤτοι κατ' ἀναλογίαν τοῦ δόξα -δοξάζω. Σύντ. Με αἰτ. (σφαγιαζόμεαι ταῦρον). Τὸ ἐνεργητ. σφαγιαζώ. ποιητ. καὶ μετρ. Σύνων. θύω, καλλιερῶ-ῶ, σφάττω.

σφαδάζω (=πηδῶ, κινουῦμαι σπασμωδικῶς, σπαρταρῶ) καὶ πρτ. ἐσφάδαζον. Π α ρ ά γ. σφαδασμός.

Τὸ ρ. πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. σπα- ἐξ ἧς καὶ τά: σπά-ω, σπα-σμός, σπα-ί-ρω=σπαρταρῶ, πιθ. καὶ σφάκελος. Τὸ π ἐδασύνθη μετὰ τὸ σ γενόμενον φ, ὅπως καὶ εἰς τὰ σπαργάω -σφαιριάζω, σπονδύλη -σφονδύλη, σφυρίς -σφυρίς (=μεγάλο καλάθι). Θέμ. σφαδαῖδ- καὶ προσλήπει τοῦ προσφύμ. j, σφαδαῖδ-j-ω -σφαδάζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

σφάζω, βλ. σφάττω.

σφαιριζόμεαι (=παίζω τὴν σφαῖραν), πρτ. ἐσφαιρίζον, μέλ. σφαιριζῶ. Π α ρ ά γ. σφαιρισσις, σφαιριστής, σφαιριστήρηον, σφαιριστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σφαῖρα (=τόπι· ἡ γνώμη ὅτι ἡ γῆ εἶναι σφαῖρα ἀπαντᾷ πιθ. πρῶτον εἰς τὸν Πλάτωνα, ἰδὲ Φαῖδωνα 97 D) προσλήπει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατὰ τὰ ὀδοντοκόλλητα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

σφακελίζω (=πάσχω γάγγραιναν, σαπίζω), πρτ. ἐσφακελίζον, ἀόρ. ἐσφακέλισα. Π α ρ ά γ. σφακελισμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σφάκελος, ὁ,=γάγγραινα, νέκρωσις καὶ σήψις τῶν σαρκῶν), σπασμός, σφαδασμός· πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. σπα-, ἐξ ἧς καὶ τὸ σφαδάζω, ὅ (ἰδὲ) προσλήπει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐλπίζω -ἐλπίζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνων. σήπομαι, σφαδάζω.

σφάλλω (μετρ.=κάμνω κάποιον νὰ παραπατήσῃ καὶ νὰ πέσῃ, βλάπτω, νικῶ, καταρρίπτω), πρτ. ἐσφαλλῶν, μέλ. σφαλῶ, ἀόρ. ἐσφηλα, [πρκ. ἐσφαλκα, ὑπερσ. ἐσφάλκειν]. Μέσ. καὶ παθ. σφάλλομαι (μέσ.=κάμνω σφάλμα, ἀποτυγχάνω· παθ.=κλονίζομαι ἀπὸ κάποιον, βλάπτομαι, ἠττώμαι), πρτ. ἐσφαλλόμεγη, μέσ. μέλ. σφαλοῦμαι, παθ. μέλ. β' (καὶ ὡς μέσ.) σφαλήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐσφάλην (=ἠττήθη· ὡς μέσ.=ἀπέτυχον), πρκ. ἐσφαλμαι, ὑπερσ. ἐσφάλμην. Π α ρ ά γ. σφάλμα, σφάλτης (=ὁ καταρρίπτων), σφαλερός, ἀσφαλής, ἐπισφαλής (=ἀσταθής).

Θέμ. σφαλ- καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα j, σφάλ-j-ω -σφάλλω. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. με αἰτ. (σφάλλω τινὰ ἢ τι=κάμνω κάποιον ἢ κάτι νὰ σκοντάψῃ καὶ νὰ πέσῃ). Τὸ μέσ. μετὰ γεν. (σφάλλομαι τινος=ἀπατώμαι, κάμνω λάθος, ἀποτυγχάνω σὲ κάτι). Σύνθ. Ἀνασφάλλομαι=ἀναλαμβάνω ἀπὸ ἀσθένειαν. Ἀποσφάλλομαι=ἀποτυγχάνω. Διασφάλλομαι=ἀποτυγχάνω ἐντελῶς. Παρασφάλλομαι=παραπλανῶμαι. Σύνων. ἀμαρτάνω, ἀποτυγχάνω, ἀστοχέω-ῶ. Ἀντιθ. βάλλω.

σφάττω καὶ σφάζω, πρτ. ἐσφαττον καὶ ἐσφαζον, μέλ. σφάζω,

ἀόρ. ἔσφαζα, [πρκ. ἔσφακα, ὑπερσ. ἐσφάκειν]. Μέσ. καὶ παθ. σφάττομαι καὶ σφάζομαι, πρτ. ἐσφαττόμην καὶ ἐσφαζόμην, παθ. μέλ. β' σφαγήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐσφάζαμην, [παθ. ἀόρ. α' ἐσφάχθην ἰων.], παθ. ἀόρ. β' ἐσφάγην, πρκ. ἔσφαγμαι, ὑπερσ. ἐσφάγημην. Π α ρ ά γ. σφαγεύς, σφαγεῖον (=τὸ δοχεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἐπιπτε τὸ αἷμα τῶν σφαζομένων ζῴων· εἶτα=ὁ τύπος τῆς σφαγῆς), σφάγιον (=τὸ θῦμα), σφαγή, σφάγμα (=σφαγή), σφάκτης (=ὁ σφαγεύς), σφακτός, νεοσφαγῆς.

Θέμ. σφαγ- (πρβλ. παθ. ἀόρ. ἐ-σφάγ-ην, σφαγ-ή, σφαγ-εὺς) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύματος *j*, σφάγ-j-ω- σφάζω (κατ' ἀναλογίαν τοῦ οἰμωγῆ-οἰμώζω) καὶ σφάττω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀλλαγῆ-ἀλλάττω κλπ. (βλ. καὶ συρίττω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (σφάττω τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, ἐπί, κατά, πρό. Προσφάττω =θυσιάζω ἐκ τῶν προτέρων. Τὸ μέσ. εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. ἀπαντᾷ πάντοτε σύνθ. ἀποσφάττομαι (ἀόρ. ἀπεσφαξάμην=ἔσφαξα τὸν ἑαυτὸν μου). Συνών. ἀποκτείνω, φονεύω, θύω κ.ά.

σφενδονάω-ῶ (=σφενδονίζω, ρίπτω λίθους διὰ τῆς σφενδόνης), πρτ. ἐσφενδόνων, ἀόρ. ἐσφενδόνησα. Παθ. σφενδονῶμαι, πρτ. ἐσφενδονάμην. Π α ρ ά γ. σφενδόνησις, σφενδονήτης.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σφενδόνη. Θέμ. σφενδονα-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (σφενδονῶ τι).

σφετερίζω (=σφετερίζομαι, οἰκειοποιῶμαι, κάμνω κάτι ἰδικόν μου μὲ ἀθέμιτα μέσα), πρτ. ἐσφετερίζον, μέλ. σφετεριῶ, ἀόρ. ἐσφετέρισα. Μέσ. σφετερίζομαι (μὲ τὴν ἰδίαν σημασίαν καὶ συνηθέστ. τοῦ ἐνεργητ.), πρτ. ἐσφετερίζομην, μέσ. μέλ. σφετεριούμαι, μέσ. ἀόρ. ἐσφετερισάμην, [πρκ. ἐσφετέρισμαι]. Π α ρ ά γ. σφετέρισις, σφετερισμός, σφετεριστής.

Τὸ ρ. ἐκ τῆς κτητικῆς ἀνωνομίας τοῦ γ' προσώπου σφέτερος, προσλήψει τῆς καταλήξε. -ίζω, κατὰ τὰ εἰς -ίζω ὀδοντικὴ κλίμακα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (σφετερίζω τι καὶ σφετερίζομαί τι). Συνών. νοσφίζομαι, οἰκειόμαι-οῦμαι, ἰδιόμαι-οῦμαι.

σφίγγω, πρτ. ἐσφιγγον, μέλ. σφίγγω, ἀόρ. ἐσφιγγα. Μέσ. καὶ παθ. σφίγγομαι, πρτ. ἐσφιγγόμην, μέσ. ἀόρ. ἐσφιγγάμην, παθ. ἀόρ. ἐσφίγχθην, πρκ. ἐσφιγμαι, (ἐσφιγγαί, ἐσφιγκται, ἐσφιγμεθα, ἐσφιγγθε, ἐσφιγμένοι εἰσί, ὑποτ. ἐσφιγμένος ῶ κλπ., εὐκτ. ἐσφιγμένος εἶην κλπ., προστ. ἐσφιγγῶ, ἐσφίγγθω, ἐσφιγγθε, ἐσφίγγθων ἢ ἐσφίγγθωσαν, ἀπαρ. ἐσφίγγθαι, μτχ. ἐσφιγμένος), ὑπερσ. ἐσφίγγμην (ἐσφιγγῶ, ἐσφιγκτο, ἐσφιγμεθα, ἐσφιγγθε, ἐσφιγμένοι ἦσαν). Π α ρ ά γ. Σφίγγξ, σφιγκτήρ, σφιγκτός, σφίγμα (=ἰσχυρῶς δεμένον), σφίγγις.

Θέμ. σφιγγ-. Εἰς τὸν παθ. πρκ. ἐσφιγμαι (ἐκ τοῦ ἐσφιγγ-μαι) καὶ εἰς τὸ παράγ. σφίγμα διὰ τὰ μὴ συσσωρευθῶν πολλὰ σύμφωνα ἀπεβλήθη τὸ ἐν γ (πρβλ. καὶ πέπεμμαι ἐκ τοῦ πέπεμμαι καὶ ἔφθεγμα ἐκ τοῦ ἔφθεγγμαι· βλ. πέμπω καὶ φθέγγομαι). Σύντ. Μὲ αἰτ. (σφίγγω τινὰ ἢ τι). Συνών. πιέζω, θλίβω. Ἀντίθ. ἀνίημι.

σφραγιζώ (=ἐπιβεβαιώνω διὰ σφραγίδος), πρτ. ἐσφράγιζον, μέλ. σφραγιῶ [καὶ σφραγίσω], ἀόρ. ἐσφράγισα, πρκ. ἐσφράγισα, ὑπερσ. ἐσφραγίσκειν. Μέσ. σφραγιζομαι (μὲ τὴν ἰδίαν σημασίαν καὶ συνηθέστ. τοῦ ἐνεργητ.), πρτ. ἐσφραγιζόμην, μέσ. ἀόρ. ἐσφραγισάμην, παθ. ἀόρ. ἐσφραγίσθην, πρκ. ἐσφράγισμαι, ὑπερσ. ἐσφραγίσμην. Π α ρ ά γ. σφρά-

γισμα, σφραγιστήρ (=δακτύλιος μετὰ σφραγιδολίθου, σφραγίς), σφραγιστής, σφραγιστός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σφραγίς, γεν. σφραγίδος (=δακτύλιος μετὰ σφραγιδολίθου, σφραγίς). Θέμ. σφραγιδ- καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα *j*, σφραγιδ-*j*-ω - σφραγίζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐλίπς - ἐλίπιζω. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μετὰ αἰτ. (σφραγίζω τι καὶ σφραγίζομαι τι). Σύνων. κυρώω-ῶ, σημαίνω.

σφύζω (=κτυπῶ μετὰ ὀρμήν, πάλλομαι), πρτ. ἔσφυζον. Π α ρ ά γ. σφυγμός, σφύξις.

Θέμ. σφυγ- καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα *j*, σφύγ-*j*-ω - σφύζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ὀλολυγῆ - ὀλολύζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνων. ὀργάω-ῶ, πάλλομαι.

σχάζω καὶ **σχάω-ῶ** (=σχίζω, ἀνοίγω, σκάζω, διαρρηγνύω, ἀφήνω, παραμελῶ), πρτ. ἔσχαζον καὶ ἔσχων, μέλ. σχάσω, ἀόρ. ἔσχασα. Μέσ. καὶ παθ. σχάζομαι, πρτ. ἔσχαζόμεν, παθ. μέλ. σχασθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἔσχασάμην, παθ. ἀόρ. ἔσχάσθην, πρκ. ἔσχασμαι, ὑπερσ. ἔσχάσμην. Π α ρ ά γ. σχασμός, σχάσις, σχάσμα, σχαστήριον (=μαχαιριδίων χειρουργικόν).

Θέμ. σχαδ- καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα *j*, σχαδ-*j*-ω - σχάζω. Τὸ σχάω-ῶ ἐκ θέμ. σχα-. Ἐκ τοῦ σχάζω καὶ τὸ νεοελληνικὸν σκάζω (=εἶμαι πεπληρωμένος μέχρι διαρρήξεως ἐκ φαγητοῦ, ὀργῆς, στενοχωρίας κλπ.). Σύντ. Μετὰ αἰτ. (σχάζω τι). Σύνων. ἀμύσσω, διαρρηγνύμαι.

σχετλιάζω (=παραπονοῦμαι, ἀγανακτῶ, μεμψιμοιρῶ), πρτ. ἐσχετλιάζον, μέλ. σχετλιάσω, ἀόρ. ἔσχετλίασα. Π α ρ ά γ. σχετλιασμός, σχετλιαστικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σχετίλιος (ἀρχ.=καρτερικός· εἶτα=ἄθλιος, δυστυχής. Πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. σχε- τοῦ ἔχω· πρβλ. ἄπαρ. ποιητ. ἀόρ. β' σχεθ-εἶν) προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντοκόληκτα (φράζω κλπ.). Θέμ. σχετλιάδ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, σχετλιάδ-*j*-ω - σχετλιάζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

σχηματίζω (=δίδω σχῆμα, μορφήν εἰς κάτι, στολίζω), πρτ. ἐσχηματίζον, μέλ. σχηματιῶ, ἀόρ. ἔσχημάτισα. Μέσ. καὶ παθ. σχηματίζομαι (=καλλωπίζομαι), πρτ. ἔσχηματιζόμεν, μέσ. ἀόρ. ἔσχηματίσάμην, πρκ. ἔσχημάτισμαι, ὑπερσ. ἔσχηματίσμην. Π α ρ ά γ. σχηματίσις, σχηματισμός, ἀσχημάτιστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σχῆμα, γεν. -ατος=μορφή (ὅπερ ἐκ τοῦ ἔχω, ὁ ἰδῆ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, ἦτοι κατὰ ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντοκόληκτα (ἐλίπιζω κλπ.). Σύντ. Μετὰ αἰτ. (σχηματίζω τι=δίδω σχῆμα, μορφήν σὲ κάτι· σχηματίζω τινα=στολίζω κάποιον). Σύνθ. Μετὰ τὰς προθ. κατὰ, διὰ, μετὰ. Ἡ φράσις: λόγος ἐσχηματισμένος=λόγος κατὰ προσποίησιν.

σχίζω, πρτ. ἔσχιζον, μέλ. σχίσω, ἀόρ. ἔσχισα. Μέσ. καὶ παθ. σχίζομαι, πρτ. ἔσχιζόμεν, παθ. μέλ. σχισθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἔσχισθην, (ὡς μέσ.=διεφώνησα, ἀπεχωρίσθην), πρκ. ἔσχισμαι, ὑπερσ. ἔσχισμην, τετελ. μέλ. ἔσχισμένος ἔσομαι. Π α ρ ά γ. σχίσις, σχίσμα, σχισμός, σχίδαξ (=σχίζα), σχίξα, σχιστός, ἄσχιστος, ὀλόσχιστος.

Θέμ. σχιδ- (πρβλ. σχιδ-αἶ) καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα *j*, σχιδ-*j*-ω - σχίζω. (Ρίζ. σκιδ-, ἐξ ἧς καὶ σκινδ-άλαιμος ἢ σκινδ-άλαιμος=σχίξα, πελεκουδι· πρβλ. καὶ λατ.

sci(n)do=σχίζω). *Σύντ.* Με αίτ. (σχίζω τι). *Σύνθ.* Με τὰς προθ. ἀπό, διά, κατά, περί. *Περισχίζω*=σχίζω ὀλόγυρα. *Συνόν.* ρήγνυμι, τέμνω κ.ά.

σχολάζω (=δὲν ἔχω ἀπασχόλησιν, ἀναπαύομαι, εὐκαιρῶ, ἔχω τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀφοσιωθῶ εἰς κάτι), πρτ. ἐσχόλαζον, μέλ. σχολάσω, ἄορ. ἐσχόλασα, πρκ. ἐσχόλακα, ὑπερσ. ἐσχολάκειν. Π α ρ ά γ. σχολασίς, σχολασμός, σχολαστής, σχολαστικός (ἀρχικῶς=ὁ ἡσυχάζων, ὁ ἀφιερῶν τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του εἰς τὴν παιδείαν, ὁ πεπαιδευμένος· εἶτα =ὁ καυχώμενος διὰ ψευδοπαιδείαν, ἐγγράμματος μωρός, λατ. scholasticus).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σχολή (=ἀργία, σκόλη, εὐκαιρία· τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ ὅποιον ἀφιερῶνε κανεὶς τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς του· σπουδαία μελέτη, διδασκαλία· ὁ τόπος εἰς τὸν ὅποιον ἐγίνοντο τὰ μαθήματα, τὸ σχολεῖον), ὅπερ πιθ. ἐκ τοῦ θέμ. σχ- τοῦ ἔχω. Τὸ ρ. ἐσχηματίσθη προσλήψει τῆς καταλήξεως -άζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγορά-ἀγοράζω κλπ. *Σύντ.* 1) Με ἀπαρ. (σχολάζω ποιεῖν τι=ἔχω τὸν καιρὸν νὰ πράξω τι). 2) Με γεν. ἢ ἐμπρόθ. προσδιор. κατὰ γεν. (σχολάζω τινός ἢ σχολάζω ἀπὸ τινος=παύω νὰ κάμνω κάτι). 3) Με δοτ. (σχολάζω τινί=ἀφοσιώνομαι σὲ κάτι ἢ σὲ κάποιον). 4) Με ἐμπρόθ. προσδιор. (σχολάζω πρὸς τι κλπ.). *Περίφρ.* σχολῆν ἄγω.

σῶζω (=σῶζω, ἐλευθερώνω, διατηρῶ, διαφυλάττω), πρτ. ἔσωζον, μέλ. σώσω, ἄορ. ἔσωσα, πρκ. σέσωκα, ὑπερσ. ἐσεσώκειν καὶ σεσωκῶς ἦν, τετελ. μέλ. σεσωκῶς ἔσομαι. Μέσ. κλι παθ. σῶζομαι, πρτ. ἐσφζόμην, μέσ. μέλ. σώσομαι, παθ. μέλ. (καὶ ὡς μέσ.) σωθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐσωσάμην, παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐσώθην, πρκ. σέσωμαι καὶ σέσωμαι, ὑπερσ. ἐσεσώμην καὶ ἐσεσώμην. Π α ρ ά γ. σωτήρ (θηλ. σώτειρα), σώος (ἐκ τοῦ σώ-ιος), σώσις, διάσωσις, σωστρα, τά, (ἀμοιβῆ διὰ διάσωσιν), σωστός, σωστικός, ἄσωτος, σωστέος, -ον.

Θέμ. σω- (ἐκ τοῦ σω-, πρβλ. ποιητ. σώω, σώω) καὶ σφδ- (ἐκ τοῦ σφιδ-). Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ θέμ. σφδ- προσλήψει τοῦ προσφρακτοῦ j, σφδ-j-ω - σῶζω. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ θέμ. με τὸ πρόσφραμα j καὶ ὁ πρτ. ἔσφζον καὶ ὁ ἐνεστ. καὶ πρτ. (σῶζομαι, ἐσφζόμην) τῆς μέσης καὶ τῆς παθ. φωνῆς. Ὅλοι οἱ ἄλλοι χρόνοι καὶ τὰ παράγωγα ἐκ τοῦ θέμ. σω- ἄνευ ὑπογεγραμμένου ι. (Ἐν τοῦτοις εἰς ἐπιγραφάς, ἀκόμη καὶ τοῦ 5. π.Χ. κί., εὑρίσκειν ἐσωσα, σέσωμαι, με ὑπογεγραμμένον ι, καὶ σώω κλπ., ἄνευ ὑπογεγραμμένου ι). Τὸ θέμ. σω- εἰς τὸν τύπον τοῦ μέσ. πρκ. σέσωμαι καὶ τὰ παράγωγα σώσμαι, σώσμαι, σωστός, σωστέος προσλαμβάνει σ, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ φωνηεντόληκτα τὰ ἔχοντα ἀρχικῶς εἰς τὸ θέμα αὐτῶν σ (πρβλ. γελάω-ω, τελέω-ω). *Σύντ.* 1) Με αίτ. (σῶζω τινά ἢ τι καὶ σῶζομαι τινά ἢ τι). 2) Με αίτ. καὶ γεν. ἢ, ἀντὶ γεν., με ἐμπρόθ. προσδιор. κατὰ γεν. (σῶζω τινά ἢ τί τινος, ἢ ἔκ τινος, ἀπὸ τινος κλπ.—σῶζομαι τινά ἢ τί τινος, ἢ ἔκ τινος, ἀπὸ τινος κλπ.). *Σύνθ.* Ἀνασῶζω=διδασῶζω. Ἀνασῶζομαι=ἀνακτῶ. Ἐκσῶζω=διαφυλάττω ἐν ἀσφαλείᾳ. Τὸ μέσ. καὶ ἀναλευμ.: σῶζω ἐμαντόν. *Συνόν.* ἀποτρέπω, διατηρέω-ω, ἐλευθερέω-ω. Ἀντίθ. ἀπόλλυμι.

σωφρονέω-ω (=ἔχω σώφας τὰς φρένας, εἶμαι σώφρων, ἐγκρατής), πρτ. ἐσωφρόνου, μέλ. σωφρονήσω, ἄορ. ἐσωφρόνησα, πρκ. σεσωφρόνηκα, ὑπερσ. ἐσεσωφρονήκειν. Παθ. μόνον ἢ μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τὰ σεσωφρονημένα=τὰ μετὰ σωφροσύνης πεπραγμένα. Π α ρ ά γ. σωφρόνημα, σωφρονητικός, σωφρονητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ σώφρων (σῶς=σῶος καὶ φρήν, γεν. φρενός=νοῦς, καρδιά). Θέμ. σωφρονε-. *Σύντ.* Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). *Περίφρ.* σώφρων εἶμι. Ἀντίθ. μαίνομαι, ὕβριζω.

σωφρονίζω (=κάμνω τινά σώφρονα, συνετόν, παιδεύω, τιμωρῶ), πρτ. ἐσωφρονίζον, μέλ. σωφρονιῶ, ἄορ. ἐσωφρόνισα, πρκ. σεσωφρόνισα, ὑπερσ. ἐσεσωφρονίσειν. Παθ. σωφρονίζομαι, πρτ. ἐσωφρονίζομαι, [παθ. μέλ. σωφρονισθήσομαι], παθ. ἄορ. ἐσωφρονίσθη, πρκ. σεσωφρόνισμαι, ὑπερσ. ἐσεσωφρονίσμην. Π α ρ ἄ γ. σωφρονιστής, σωφρονισμός, σωφρονιστικός, σωφρονιστήριον, σωφρονιστής, γεν. -ύος (=σωφρονισμός), ἀσωφρόνιστος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ σώφρων (σῶς+φρῆν) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντικώδη εἰς -ίζω (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (σωφρονίζω τινά ἢ τι). *Περίφρ.* σώφρονα τινὰ ποιῶ.

T

ταγεύω (=εἶμαι ταγός, ἀρχηγός, δυναστεύω), πρτ. ἐτάγευον, ἄορ. ἐτάγευσα. Μέσ. καὶ παθ. ταγεύομαι (=διοικουῖμαι ὑπὸ ταγοῦ), πρτ. ἐταγευόμην, μέσ. ἄορ. ἐταγευσάμην (=παρέταξα). Π α ρ ἄ γ. ταγεία (=τὸ ἀξίωμα τοῦ ταγοῦ).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ταγός=ἀρχηγός, κυβερνήτης (ὅπερ ἐκ τοῦ τάπτω, ὃ ἰδὲ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εύω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεὺς-βασιλεύω. Σύντ. Μὲ γεν. (ταγεύω τινός=κυβερνῶ κάποιον ἢ κάτι). Εἰς τοὺς ποιητ. ἀπαντᾷ καὶ ὁ τύπος ταγέω-ῶ, σχηματισθεὶς κατὰ τὰ εἰς -εω.

ταινιῶ-ῶ (=περιδένω τὴν κεφαλὴν τινος μὲ ταινίας), πρτ. ἐταινίουν, ἄορ. ἐταινίωσα. Παθ. ταινιοῦμαι, πρτ. ἐταινιοῦμην, μέσ. ἄορ. ἐταινιωσάμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ταινία (ὅπερ ἐκ τοῦ θέμ. ταν- τοῦ τείνω, ὃ ἰδὲ) καὶ τὰ εἰς -ωω (δηλόω-ῶ κλπ.). Θέμ. ταινιο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ταινιῶ τινα). Σύνθ. στεφανῶ-ῶ.

ταλαιπωρέω-ῶ (ἀμτβ.=κακοπαθῶ, βασανίζομαι· μτβ.=καταπονώ, βασανίζω τινά), πρτ. ἐταλαιπώρουν, μέλ. ταλαιπωρήσω, ἄορ. ἐταλαιπώρησα, πρκ. τεταλαιπώρηκα, ὑπερσ. ἐτεταλαιπώρηκειν. Μέσ. καὶ παθ. ταλαιπωροῦμαι, πρτ. ἐταλαιπωρούμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) ταλαιπωρήσομαι, παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐταλαιπωρήθη, πρκ. τεταλαιπώρημαι, ὑπερσ. ἐτεταλαιπώρημην. Π α ρ ἄ γ. ταλαιπώρησις, ταλαιπώρημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ταλαίπωρος=δυστυχής, ὅπερ πιθ. ἰσοδύναμος τύπος τοῦ ταλαπειρίος=πολυπαθής, δυστυχής. (Ρίζ. ταλ- σημαίνουσα ἀνέχομαι, ὑπομένω, καὶ πειράω, πείρα. Ἐκ τῆς ρίζ. ταλ- καὶ τὰ τλάω=ὑπομένω, τολμῶ, τάλας=δυστυχής, Τάν-ταλ-ος, Ἄ-τλας, τολ-μάω, τελ-αμῶν=ἱμάς, λουρί, τλή-μων=δυστυχής, τάλ-αντον=ζυγαριά, τὸ ζυγίζομενον, τὰ σταθμὰ τῆς ζυγίσσεως, καὶ πιθ. καὶ ἄντλος, ὄ.). Θέμ. ταλαιπωρε-. Σύντ. Σύνθ. ἀμτβ. (ἀνευ ἄντικ.)· σπν. μὲ αἰτ. (ταλαιπωρῶ τινα). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐπί, πρός, σύν, διά. Σύνθ. βασανίζω, τρύχω.

ταμιεύω (ἀμτβ.=εἶμαι ταμίαις, θησαυροφύλαξ· μτβ.=διαχειρίζομαι, διευθύνω, διοικῶ), πρτ. ἐταμιεύον, μέλ. ταμιεύσω, ἄορ. ἐταμιεύσα. Μέσ. καὶ παθ. ταμιεύομαι (=ἀποταμιεύω, μετὰ φειδούς μεταχειρίζομαι πρᾶγμα τι), πρτ. ἐταμιεύομην, [μέσ. μέλ. ταμιεύσομαι, μέσ.

ἀόρ. ἐταμειυσάμην, παθ. ἀόρ. ἐταμειύθην], πρκ. τεταμειύμαι, ὑπερσ. ἐτεταμειύμην. Π α ρ ά γ. ταμεία (=διαχειρίσις, διεύθυνσις, οἰκονομία· τὸ ἀξίωμα τοῦ ταμίου), ταμείυμα, ταμείιον (=θησαυροφυλάκιον, ἀποθήκη), ταμείευσις, ταμειυτήριον, ἀταμειευτός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ταμίας (ὑπερ ἐκ τοῦ θέμ. ταμ- τοῦ τέμνω) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεὺς - βασιλεύω. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (ταμειεύω τι καὶ ταμειεύομαι τι).

ταπεινώ-ω (=χαμηλώνω, ὑποβιβάζω, ταπεινώνω), πρτ. ἐταπεινουν, μέλ. ταπεινώσω, ἀόρ. ἐταπεινώσα. Παθ. ταπεινούμαι, πρτ. ἐταπεινούμην, παθ. μέλ. ταπεινωθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐταπεινώθην, πρκ. τεταπεινώμαι, ὑπερσ. ἐτεταπεινώμην. Π α ρ ά γ. ταπεινώσις, ταπεινώμα, ταπεινωτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ταπεινός κατὰ τὰ εἰς -ωω (δηλώ-ω κλπ.). Θέμ. ταπεινο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ταπεινῶ τινα ἢ τι). Περιφρ. ταπεινόν τινα ποιῶ.

ταράττω καὶ ταραύσσω (=ταράζω, φέρω εἰς ταραχὴν καὶ ἀνησυχίαν), πρτ. ἐτάραττον καὶ ἐτάρασσον, μέλ. ταράζω, ἀόρ. ἐτάραξα, [πρκ. τετάραχα, ὑπερσ. ἐτεταράχην]. Μέσ. καὶ παθ. ταράττομαι καὶ ταραύσομαι, πρτ. ἐταραττόμην καὶ ἐταραύσομην, μέσ. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) ταράζομαι, παθ. μέλ. ταραχθήσομαι, παθ. ἀόρ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐταράχθην, πρκ. τετάραχμαι, ὑπερσ. ἐτεταράχμην. Π α ρ ά γ. ταραχή, τάραχος, τάραξις, τάραγμα, ταραχμός, ταρακτικός, τάρακτρον (=ἔργαλειον δι' ἀνακτάωμα), ταρακτός, ἀτάρακτος.

Θέμ. ταραχ- (πρβλ. ταραχ-ή, τάραχος) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, ταράχ-j-ω - ταράττω ἢ ταραύσσω καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ α καὶ τροπὴν τοῦ τ εἰς θ, θράττω ἢ θράύσσω, ὁ ἰδέ. Εἰς τὸν Ὀμηρον εὐχρηστος εἶναι ὁ ἀμτβ. πρκ. τέτηρα (=εἶμαι ταραχμένος) ἐκ τοῦ συγκεκομένου τύπου τοῦ θέμ. τραχ- ἢ τηχ- (πρβλ. τραχ-ὺς καὶ τηχ-ὺς ἰων.) καὶ ὁ ἀμτβ. ὑπερσ. ἐτετηρήχην (=ἤμην ταραχμένος). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ταράττω τινα ἢ τι). Τὸ μέσ. καὶ ἀναλελυμ. ταράττω ἐμμαντόν. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, διά, ἐκ, σύν. Συνών. κινέω-ω, κυκᾶω-ω, ὠθέω-ω κ.ἄ.

ταρβέω-ω (=φοβοῦμαι), πρτ. ἐτάρβουν, μέλ. ταρβήσω, ἀόρ. ἐτάρβησα, πρκ. τετάρβηκα, ὑπερσ. ἐτεταρβήκειν.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οὖς. τὸ τάρβος (=φόβος, τρόμος). Θέμ. ταρβεσ- καὶ προσλήψει τῆς καταλήξε. -ω καὶ ἀποβολῆ τοῦ σ ὡς μεταξὺ φωνηέντων εὐρισκομένου ταρβέσω - ταρβέω-ω. Σύντ. 1) Συνήθ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.). 2) Μὲ ἐνδοιαστ. πρότ. (ταρβῶ μὴ...). 3) Σπν. μὲ αἰτ. (ταρβῶ τι).

ταριχεύω (=βαλσαμώνω νεκρὸν, παστώνω, ἀλατίζω κρέας, ἰχθύς κλπ.), πρτ. ἐταριχεύον, μέλ. ταριχεύσω, ἀόρ. ἐταριχεύσα. Παθ. ταριχεύομαι, πρτ. ἐταριχευόμην, παθ. μέλ. ταριχευθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐταριχεύθην, παθ. πρκ. τεταριχεύμαι. Π α ρ ά γ. ταριχεία (=ταριχευσις), ταριχευσις, ταριχευτής, ταριχευτός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τάριχος, ὁ, ἢ τάρικον, τό, (=νεκρὸν σῶμα διατρυπούμενον διὰ ταριχεύσεως, «μοῦμα»), κρέας διατηρημένον δι' ἀλατίσματος, ἀπέξηραμμένοι ἢ κενιστοὶ ἰχθύες· ρίζ. πιθ. ἢ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ἐπικ. ταρχίω=θάπτο, κηδεύω) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεὺς - βασιλεύω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ταριχεύω τινα ἢ τι).

τάττω ἢ **τάσσω** (=βάζω εἰς τάξιν, τακτοποιῶ, διατάσσω, προσδιορίζω), πρτ. ἔταττον ἢ ἔτασσον, μέλ. τάξω, ἀόρ. ἔταξα, πρκ. τέταχα, ὑπερσ. ἐτετάχειν. Μέσ. καὶ παθ. τάττομαι ἢ τάσσομαι, πρτ. ἐταττόμην ἢ ἐτασσόμην, μέσ. μέλ. τάξομαι, παθ. μέλ. ἀ' ταχθήσομαι, [παθ. μέλ. β' ταγήσομαι], μέσ. ἀόρ. ἐταξάμην, παθ. ἀόρ. ἀ' (καὶ ὡς μέσ.) ἐτάχθην, [παθ. ἀόρ. β' ἐτάγην], πρκ. τέταγμα (γ' πληθ. τετάχχεται), ὑπερσ. ἐτετάγμην (γ' πληθ. ἐτετάχχαστο), τετελ. μέλ. τετάξομαι. Π α ρ ά γ. ταγός, ταγή (=τάξις, παράταξις), προσταγή, τάξις, τάγμα, συντάκτης, τακτός, ἄτακτος, εὐτακτος, ἀσύντακτος, τακτέος, τακτέον, προστακτέον.

Θέμ. ταγ- (πρβλ. ταγ-ή, ταγ-ός) καὶ μετὰ τὸ πρόσφωμα j, τήγ-j-ω - τάττω ἢ τάσσω. Σύντ. 1) Μετὰ αἰτ. (τάττω τινὰ ἢ τι). 2) Μετὰ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (τάττετέ με ἡγεῖσθαι—τάττω τινὰ ἄρχοντα εἶναι κλπ.). 3) Μετὰ δοτ. καὶ αἰτ. (τάττω τινὶ φόρον). 4) Μετὰ διαφόρους ἐμπροθ. ἢ ἐπιρρημ. προσδιор. (τάττω ἢ τάττομαι πρὸς τι, ἐπὶ τινι, μετὰ τινος κλπ.). Τὸ μέσ. καὶ ἀναλείμ.: τάττω ἑμαυτόν. Σύνθ. Μετὰ τὰς προθ. ἀντί, ἀπό, διά, ἐπί, κατά, παρά, πρὸς, πρό, σὺν κ.ἄ. Σύνων. εὐτρεπίζω, διατιθημί.

ταφρεύω (=κάμνω τάφρον, χάνδακα), πρτ. ἐτάφρευον, μέλ. ταφρεύσω, ἀόρ. ἐτάφρευσα. Παθ. μόνον ὁ πρκ. τετάφρευμαι. Π α ρ ά γ. ταφρεία (=κατασκευὴ τάφρων), τάφρευμα, τάφρευσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τάφρος (ὅπερ ἐκ τῆς ρίζ. ταφ- ἐξ ἧς καὶ τὸ τήφ-ος καὶ τὸ θάπ-τω, ὃ ἰδὲ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεὺς - βασιλεύω. Ἡ τάφρος εἰς τὴν καθωμίλημένην γλῶσσαν ἔγινε τῶφρος (ὁ), κατὰ μεταθεσιν τοῦ φθόγγου ρ. Σύντ. Μετὰ αἰτ. συστ. ἀντικ. (ταφρεύω τάφρους). Σύνθ. Ἀποταφρεύω=περιβάλλω διὰ τάφρου, ὀχυρώνω.

ταχύνω (μετρ.=ἐπιτυγχάνω τι ἀμτβ.=σπεύδω, βιάζομαι), πρτ. ἐτάχυνον, μέλ. ταχυνῶ, ἀόρ. ἐτάχυνα. Π α ρ ά γ. ἐπιτάχυνσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ταχύς, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βαθύς - βαθύνω κλπ. Θέμ. ταχυν- (μετὰ τὸ ν βραχύν) καὶ μετὰ τὸ πρόσφωμα j, ταχύν-j-ω - ταχύνω - ταχύνω (μετὰ τὸ ν μακρόν). Σύντ. Τὸ μετρ. μετὰ αἰτ. (ταχύνω τι). Σύνθ. Μετὰ τὴν προθ. ἐπί. Σύνων. (τοῦ μετρ.): ἐρεθίζω, κινέω-ῶ, ὠθέω-ῶ (τοῦ ἀμτβ.): ἐπείγομαι, σπεύδω. Ἀντίθ. βραδύνω, μέλλω.

τέγγω (=βρέχω, μαλακώνω), πρτ. ἔτεγγον, μέλ. τέγξω, ἀόρ. ἔτεγξα. Παθ. τέγγομαι (=μαλάσσομαι), πρτ. ἐτεγγόμην, παθ. ἀόρ. ἐτέγχθην. Π α ρ ά γ. τέγξις, τεγκτός (=ὄν δύναται τις νὰ μαλαῖξῃ), ἄτεγκτος (=ἄκαμπτος, ἀνηλεής).

Θέμ. τεγγ- (πρβλ. καὶ λατ. ii-n-g-o=βρέχω). Σύντ. Μετὰ αἰτ. (τέγγω κόλπους, παρειάν, ὕμμα κλπ.). Σύνων. βρέχω, ὑγραίνω.

τείνω (=τεντώνω, ἐκτείνω, ἀπλώνω), πρτ. ἔτεινον, μέλ. τενωῶ, ἀόρ. ἔτεινα, πρκ. τέτακα, ὑπερσ. ἐτετάκειν. Μέσ. καὶ παθ. τείνομαι, πρτ. ἐτεινόμην, μέσ. μέλ. τενοῦμαι, παθ. μέλ. ταθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐτεινάμην, παθ. ἀόρ. ἐτάθην, πρκ. τέταμαι, ὑπερσ. ἐτετάμην. Π α ρ ά γ. τάσις, τόνος, ἀτενής, τένων, ταινία, τατός, ἐκτατός, συντατέον.

Θέμ. ἀρχ. τα- καὶ τεν- καὶ μετάπτωσιν ταν-, καθ' ἑταιροίωσιν δὲ τοῦ ε εἰς ο, τον-. Ὁ ἐνεστώδης ἐκ τοῦ θέμ. τεν- προσλήψει τοῦ προσφώμ. j καὶ ἐπενθέσει τέν-j-ω - τείνω. Ὁ ἐνεργ. πρκ. καὶ ὑπερσ., ὁ παθ. μέλ. καὶ παθ. ἀόρ. καὶ ὁ μέσ. πρκ. καὶ ὑπερσ. σχηματίζονται ἐκ τοῦ θέμ. τα-. Οἱ παθ. ἀόρ. ἐπετάθην καὶ ἐξετάθην ἔχουν ἐνίοτε καὶ μέσην σημασίαν=ἐπέτεινα καὶ ἐπεξέτεινα τὸν ἐκυτόν μου. Σύντ. Ὡς

Τὸ ρ. πιθ. εἶναι ὁ ἀρχαιότερος τύπος τοῦ τέλλω (=ἀνατέλλω, ἐμφανίζομαι). Σύντ. Τὸ ρ. εἶναι συνδυατικόν (ὡς τὸ εἰμί, γίγνομαι κ.ἄ.) συνδέον τὸ ὑποκ. μὲ τὸ κατηγορούμενον (ἀμείνων τελέθει). Σύνων. εἰμί, γίγνομαι.

τελεόω-ῶ καὶ **τελειόω-ῶ** (=κάμνω τι τέλειον), πρτ. ἐτελέουν καὶ ἐτελείουν, μέλ. τελεώσω καὶ τελειώσω, ἄορ. ἐτελέωσα καὶ ἐτελείωσα. Παθ. τελεοῦμαι καὶ τελειοῦμαι, πρτ. ἐτελεοῦμην καὶ ἐτελειοῦμην, παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐτελεώθην καὶ ἐτελειώθην, πρτ. τετελέωμαι καὶ τετελειώμαι, ὑπερσ. ἐτετελεώμην καὶ ἐτετελειώμην. Π α ρ ἄ γ. τελέωσις καὶ τελείωσις, τελείωμα, τελειωτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. τέλος ἢ τέλειος (ὑπερ ἐκ τοῦ τέλος, ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς συμπληρώσεως καὶ ἀποτελέσεως παντός πράγματος) κατὰ τὰ εἰς -ωω (δηλώω κλπ.). Ὁ τύπος τελεῶ εἶναι ὁ ἐπικρατῶν εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (τελειῶ τι). Περίφρ. τέλειον ποιῶ.

τελευτάω-ῶ (=τελειώνω κάτι, ἀποθνήσκω), τὸ ἐνεργητ. σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ τιμάω-ῶ. Μέσ. μόνον ὁ μέσ. μέλ. (πάντοτε ὡς παθητ.) τελευτήσομαι καὶ ὁ παθ. ἄορ. ἐτελευτήθην. Π α ρ ἄ γ. ἀτελευτήτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τελευτή (ὑπερ ἐκ τοῦ τελέω-ῶ, ὁ ἰδῆ) ἐξ οὗ καὶ τελευταῖος, κατὰ τὰ εἰς -άω. Θέμ. τελευτα-. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (τελευτῶ τι=τελειώνω κάτι). 2) μὲ γεν. (τελευτῶ λόγον=τελειώνω τὸν λόγον). 3) ἄμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Ἐκ τῆς φράσεως τελευτῶ τὸν βίον (=τελειώνω τὴν ζωὴν μου) κατὰ παράλειψιν τοῦ ἄντικ. προσέλαβεν ἢ σημασία τελευτῶ=ἀποθνήσκω. Ἐκ τούτου τὸ ρ. προσέλαβε καὶ παθ. σημασίαν: τελευτῶ ὑπό τινας=φονεύομαι ἀπὸ κάποιου. Ἡ μτγ. τελευτῶν μὲ ἄλλο ῥῆμα λαμβάνει ἐπιρρημ. σημασίαν: τελευτῶν εἶπε=εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου εἶπε, τέλος εἶπε· τελευτῶν ἐποίησε=εἰς τὸ τέλος ἔκαμε κλπ. Σύνθ. Ἀποτελευτῶ εἰς τι=καταλήγω εἰς κάτι. Ἐντελευτῶ=ἀποθνήσκω εἰς κάποιον τόπον. Σύνων. παύομαι, ἀποθνήσκω. Ἀντίθ. ἀρχομαι.

τελέω-ῶ (=ἐκτελῶ, φέρω εἰς πέρας, ἀποπερατώνω, πληρώνω φόρον ἐπὶ τῶν μυστηρίων=μυῶ, εισάγω εἰς τὰ μυστήρια), πρτ. ἐτέλουν, μέλ. (συνηρημ.) τελῶ, ἄορ. ἐτέλεσα, πρτ. τετέλεκα, ὑπερσ. ἐτετελέκειν. Παθ. τελοῦμαι, πρτ. ἐτελοῦμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) τελοῦμαι, παθ. μέλ. τελεσθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐτελεσάμην, παθ. ἄορ. ἐτελεσθῆν, πρτ. τετέλεσμαι, ὑπερσ. ἐτετελεσάμην. Π α ρ ἄ γ. τελετή, τελεστής (=ἄρχων, ἱερεὺς), τελεστικός (=κατάλληλος πρὸς μύησιν), τελεστήριον (=τόπος πρὸς μύησιν), τελεστήρια (ἐξυπακούεται ἱερὰ=εὐχαριστήριος θυσία), τέλεσμα, ἀποτελεσμα, τελευτή, ἀτέλεστος, ἐπιτελεστέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τέλος=ἡ συμπλήρωσις παντός πράγματος. Θέμ. τελεσ-, ἐξ οὗ τελέσ-ω-τελέω-ῶ (μετ' ἀποβολὴν τοῦ σ ὡς μεταξὺ φωνηέντων εὐρισκομένου). Εἰς τὸν ἄορ. τὰ δύο σ ἀπλοποιούσιν εἰς ἓν χωρὶς νὰ ἐκτείνονται τὸ ε (ἐτέλεσσα - ἐτέλεσα). Ὁ μέλ. σχηματίζεται συνηρημένος (πρβλ. καλῶ, ἀκοῦμαι). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (τελῶ τι=ἐκτελῶ τι, πληρώνω, δαπανῶ). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (τελῶ τινί τι=πληρώνω εἰς κάποιον κάτι, ἐκπληρῶ τὴν ἐπιθυμίαν τινός). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, ἐπί, διά, πρὸ, σὺν κ.ἄ. Τὰ διατελῶ καὶ συντελῶ εἶναι ἄμτβ. Τὸ διατελῶ λαμβάνεται ὡς συνδυατικόν. Σύνων. περαίνω.

τέλλω (=ἐκτελῶ, τελειώνω), εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. πάντοτε σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀνά, ἐπί, ἐν, ἐξανα-. Πρτ. ἔτελλον, μέλ. τελῶ, ἄορ. ἔτειλα, πρτ.

τέταλκα, ὑπερσ. ἐτετάλκειν. Μέσ. καὶ παθ. τέλλομαι, πρτ. ἐτελλόμην, μέσ. μέλ. τελοῦμαι, μέσ. ἄορ. ἐτειλάμην, πρκ. τέταλμαι, ὑπερσ. ἐτετάλμην. Π α ρ ἄ γ. ἀνατολή, ἐπιτολή.

Θέμ. τελ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, τέλ-j-ω- τέλλω. Σύντ. Συνήθως ἀμτβ. (ἄνευ ἄντικ.) σπν. μτβ. με αἰτ. (ἔτειλαν ὁδόν). Σύνθ. τὸ ρ. εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπαντᾷ σύνθ. με τὰς προθ. ἀνά, ἐν, ἐπί, ἐξανα- (βλ. καὶ ἀνατέλλω). Σινών. τελέω-ῶ.

τέμνω (=κόπτω, σχίζω, διαχωρίζω, σφάζω), πρτ. ἔτεμνον, μέλ. τεμῶ, ἄορ. β' ἔτεμον (ἰων. καὶ δωρ. ἔταμον), πρκ. τέτμηκα, ὑπερσ. ἐτετμήκειν. Μέσ. καὶ παθ. τέμνομαι, πρτ. ἐτεμνόμην, μέσ. μέλ. τεμοῦμαι, παθ. μέλ. τμηθήσομαι, μέσ. ἄορ. β' ἐτεμόμην [ἰων. καὶ δωρ. ἐταμόμην], παθ. ἄορ. ἐτμήθην, πρκ. τέτμημαι, ὑπερσ. ἐτετμήμην, τετελ. μέλ. τετμήσομαι. Π α ρ ἄ γ. τομή, τομεύς, τμήσις, τμήμα, τέμαχος (=τεμάχιον παστοῦ ἰχθύος), τέμενος (=μέρος γῆς σημειωμένον καὶ ἀποχωρισμένον ὡς ἀνήκον εἰς θεὸν ἢ εἰς ἐπίσημον πρόσωπον, ἱερὸν ἔδαφος), ταμίας, τομὸς (=κοπτερός), τόμος (=τεμάχιον, μέρος βιβλίου), ἄτομος (=ἄκοπος, ἀδιαίρετος), ἄτομον, τμητός, ἄτμητος, ἀποτμητέον, τμητέος.

Ἄρχ. θέμ. τεμε- (πρβλ. τέμε-νος) καὶ κατὰ συγκοπὴν (βλ. Εἰσαγωγὴν) τεμ- (καὶ πρὸ συμφώνου τμη-), μετὰθεσιν τεμ-, μετὰπτωσιν ταμ- καὶ καθ' ἑταιροίαν τὸ ε εἰς ο, τομ-. Ἦτοι τὸ ρ. ἔχει θέματα: τεμ-, τεμ- ἢ τμη-, ταμ- καὶ τομ-. Ὁ ἐνεστώδης ἐκ τοῦ θέμ. τεμ- μετὰ τὸ πρόσφυμα ν, τέμ-ν-ω. Εἰς τὸν Ὀμηρον καὶ τὴν δωρ. διάλεκτον τὸ ρ. ἀπαντᾷ ὡς τάμνω καὶ κλίνεται ὅπως τὸ κάμνω. Σύντ. 1) Μετὰ αἰτ. (τέμνω τι=κόπτω τι, ἐρημόνων). 2) Μετὰ γεν. διαιρετ. (τέμνω τῆς γῆς=ἐρημόνων, καταστρέφω μέρος μόνον τῆς χώρας). Τὸ σύνθ. ἀποτέμνω συντάσσεται μετὰ γεν. καὶ αἰτ. (ἀποτέμνω τινός τι=ἀποκόπτω ἀπὸ κάποιου κάτι). Σύνθ. Μετὰ τὰς προθ. ἀνά, ἀπὸ, διὰ, κατὰ, περὶ, ἐκ, ὑπὸ, ἐν, σὺν κλπ. Συντέμνω=περικόπτω. Διατέμνω=διαχωρίζω. Ἀποτέμνω=βιαίως κόπτω. Ἐκτέμνω=μετὰ προσοχὴν καὶ ἀκριβείαν τέμνω. Τὰ τέμνω καὶ θηήσκα εἶναι τὰ μόνον ἐκ τῶν ἐνρινολήκτων, τὰ ὅποια ἔχουν μολεκτικὸν τετελ. μέλλοντα: τετμήσομαι, τεθνήξω.

τέρπω (=εὐφραίνω, χαροποιῶ), πρτ. ἔτερπον, μέλ. τέρψω, ἄορ. ἔτερψα. Μέσ. τέρπομαι (=εὐφραίνομαι, διασκεδάζω), πρτ. ἑτερπόμην, μέσ. μέλ. τέρψομαι, μέσ. ἄορ. α' ἑτερψάμην, [μέσ. ἄορ. β' ἑταρπόμην ἐπικ.], παθ. ἄορ. α' (καὶ ὡς μέσ.) ἑτέρφθην [καὶ ἐτάρφθην, παθ. ἄορ. β' ἐτάρπην ἐπικ.]. Π α ρ ἄ γ. τέρψις, τερπωλή (ποιητ.=τέρψις), τερπνός, ἀτερπής (=ὄ μὴ παρέχων ἢ ὄ μὴ αἰσθανόμενος τέρψιν).

Θέμ. τερπ- καὶ κατὰ μετὰπτωσιν ταρπ-. Ὁ ἐνεστώδης σχηματίζεται χωρὶς πρόσφυμα. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μετὰ αἰτ. (τέρπω τινά). Τὸ μέσ. 1) Μετὰ γεν. (τέρπομαι τινος=εὐχαριστοῦμαι ἀπὸ κάτι). 2) Μετὰ δοτ. τοῦ τρόπου (τέρπομαι φόρμιγγι, μῦθου κλπ.=διασκεδάζω με φόρμιγγα, μῦθους κλπ.). 3) Μετὰ κατηγορημ. μτλ. (τέρπομαι ἀκούων=εὐχαριστοῦμαι νὰ ἀκούω). Σινών. (ἐνεργητ.): εὐφραίνω, θέλω (μέσ.): εὐφραίνομαι, ἡδομαι, χαίρω. Ἀντίθ. ἀνιάω-ῶ, λυπέω-ῶ.

τετραίνω, βλ. τιτράω-ῶ.

τευτάζω (=λέγω ἢ πράττω τὰ αὐτά, τὰ ἴδια, ἀσχολοῦμαι ἀποκλειστικῶς μετὰ κάτι, ταυτολογῶ), πρτ. ἐτευτάζον, μέλ. τευτάσω, ἄορ. ἐτευτάσα, πρκ. τετεύτακα. Π α ρ ἄ γ. τευτασμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ταῦτόν (τὸ αὐτόν), τευτάζω ἀντὶ ταυτάζω (πρβλ. ἡ αὐτὰς καὶ ἡ εὐλόγια). Σινών. διατρέβω.

τεύχω (=παράγω διὰ τεχνικῆς ἐργασίας, κατασκευάζω, κτίζω, ἐτοιμάζω), πρτ. ἔτευχον, μέλ. τεύξω, ἄορ. ἔτευξα, πρκ. τέτευχα. Μέσ. καὶ παθ. τεύχομαι, πρτ. ἐτευχόμην, μέσ. μέλ. τεύξομαι, μέσ. ἄορ. ἐτευξάμην, παθ. ἄορ. ἐτύχθην [καὶ ἐτευχθην], πρκ. τέτυγμα (γ' πληθ. τετεύχεται) ὑπερσ. ἐτετύγμην (γ' πληθ. ἐτετεύχατο), τετελ. μέλ. τετεύξομαι. Π α ρ ά γ. τυκτός (=κατεσκευασμένος).

Θέμ. τευχ- καὶ τυχ-. (Ρίζ. τυκ- ἢ τυχ- ἐξ ἧς καὶ τὸ τυγῶν). Ἐκ τοῦ θέμ. τυχ- σχηματίζονται ὁ παθ. ἄορ., ὁ παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. (ἐ-τύχ-θην, τέ-τυγ-μαι, ἐ-τε-τύγ-μην) καὶ τὸ παράγ. τυκ-τός. Πάντες οἱ λοιποὶ χρόνοι ἐκ τοῦ θέμ. τευχ-. Ὁ ἐνεργητ. πρκ. τέτευχα καὶ ὁ μέσ. μέλ. τεύξομαι εἶναι κυρίως πρκ. καὶ μέλ. τοῦ τυγῶν, ὃ ἰδέ. Ὁ ἐνεστ. σχηματίζεται ἄνευ προσφύμ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (τεύχω τι=κατασκευάζω κάτι· σπν. τεύχω τινά=καθιστῶ κάποιον κάτι). Συνών. ποιῶ, κατασκευάζω.

τεχνάζω (=μεταχειρίζομαι τεχνάσματα, φέρομαι μετὰ πανουργίας), καὶ μέλ. τεχνάσω. Μέσ. καὶ παθ. τεχνάζομαι, πρτ. ἐτεχναζόμην, [μέσ. ἄορ. ἐτεχναζάμην, ἰων., παθ. ἄορ. ἐτεχνασθην, πρκ. τετέχνασμα]. Π α ρ ά γ. τεχνάσμα, τεχναστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τέχνη προσλήφει τῆς καταλήξε. -άζω, κατ' ἀναλογία τοῦ δίκη-δικάζω κλπ. Σύντ. Συνήθ. ἀμψ. (ἄνευ ἄντικ.). Σπν. μὲ σύστ. ἄντικ. (τεχνάζω ἢ τεχνάζομαι ἀπάτην). Συνών. τεκταίνομαι, τεχνάομαι-ῶμαι.

τεχνάομαι-ῶμαι (=κατασκευάζω μὲ τέχνην, ἐφευρίσκω, μηχανῶμαι), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργητ. διάθ., πρτ. ἐτεχνώμην, μέσ. μέλ. τεχνήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐτεχνησάμην, [παθ. ἄορ. ἐτεχνήθην, πρκ. τετέχνημαι]. Π α ρ ά γ. τέχνημα, τεχνήμων (=ἐπιδέξιος), τεχνητός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τέχνη (ἵδερ ἐξ ἧς ρίζ. καὶ τὸ λατ. *texo*=ὄραίνω, κατασκευάζω), ἐξ οὗ καὶ τεχνίτης καὶ τὰ ἐπιρρήματα: ἀτέχνως (ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄτεχνος)=ἄνευ τῶν κανόνων τῆς τέχνης, ἐμπειρικῶς καὶ ἀτεχνῶς (ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀτεχνής)=ἄπλως, πράγματι, ἀκριβῶς. Θέμ. τεχνα-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (τεχνῶμαι τι). 2) Μὲ ἀπαρ. (τεχνῶμαι ποιεῖν). Συνών. ἐπινοῶ-ῶ, εὐρίσκω, μηχανάομαι-ῶμαι, τεκταίνομαι, τεχνάζω.

τήκω (=λειώνω), πρτ. ἔτηκον, μέλ. τήξω, ἄορ. ἔτηξα. Μέσ. καὶ παθ. τήκομαι, πρτ. ἐτηκόμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. τήξομαι, παθ. μέλ. β' τακήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐτήξάμην, παθ. ἄορ. α' ἐτήχθην, παθ. ἄορ. β' ἐτάκην, ἐνεργητ. πρκ. ὡς μέσ. καὶ παθ. τέτηκα (=εἶμαι λειωμένος), [παθ. πρκ. τέτηγγμαι], ἐνεργ. ὑπερσ. ὡς μέσ. καὶ παθ. ἐτετήκειν (=ἦμην λειωμένος), [παθ. ὑπερσ. ἐτετήγμην]. Π α ρ ά γ. τῆξις, τήγανον (=τηγά-νι), τακερὸς (=ὁ τηκόμενος εἰς τὸ στόμα, τρυφερὸς), τημεδῶν (=μαρασμός), τηκτός, ἄτηκτος.

Θέμ. ἀρχ. τακ- (πρβλ. τακ-ερός, παθ. ἄορ. ἐ-τάκ-ην) καὶ κατὰ μετάπτωσιν τηκ-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (τήκω τι). Συνθ. Κατατήκω καὶ ἐκτήκω=λειώνω ἐντελῶς. Ἀποτήκω=ἀποχωρίζω τι ἀπὸ τινος διὰ τήξεως. Συντήκω=λειώνω μαζί. Ἀντίθ. πήγνυμι.

τημελέω-ῶ (=φροντίζω, ἐπιβλέπω), καὶ πρτ. ἐτημέλουν.

Θέμ. τημελε-. (Ρίζ. μελ- ἀναγομένη εἰς τὴν μερ-, ἐξ ἧς καὶ τὰ μέριμνα, μερμηρίζω, μέλει κ.ἄ., μετὰ τοῦ προθεμ. τη-. Βλ. καὶ μέλει). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (τημελώ τινα ἢ τι). 2) Μὲ γεν. (τημελῶ τινος). Συνών. ἐπιμέλομαι, μέλει μοι.

τηρέω-ω (=βλέπω, επιτηρῶ, φυλάττω), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ ποιέω-ω. Π α ρ ά γ. τήρησις, τήρημα, τηρητής, παρατήρησις, παρατηρητής, τηρητικός, τηρητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τηρός (=φρουρός). Θέμ. τηρε-. Σύντ. με αἰτ. (τηρῶ τινα ἢ τι). Σύνθ. Με τὰς προθ. διά, ἐπί, σύν, παρά κ.ά. Σύνων. φυλάττω.

τιθασεύω (=ήμερώνω), τοῦ ἐνεργ. εὐχρηστος μόνον ὁ ἐνεστῶς. Παθ. τιθασεύομαι, πρκ. τετιθάσειμαι, ὑπερσ. ἐτετιθασεύμημι. Π α ρ ά γ. τιθασειά (=ἡ ἐξημέρωσις), τιθάσεισις, τιθασειυτής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τιθασός=ήμερος, κατοικίδιος (πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. θα- ἐξ ἧς καὶ τὸ ἐπικ. θάω=θηλάζω, θῆλυς, τιθήνη=τροφός· βλ. καὶ θάλλω) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεύς-βασιλεύω. Σύντ. Με αἰτ. (τιθασεύω τι). Σύνων. ἡμερώω, πρᾶννω. Ἀντίθ. ἀγριόω-ω.

τίθημι (=θέτω, τοποθετῶ), πρτ. ἐτίθημι, μέλ. θήσω, ἄορ. β' ἔθηκα (τὴν κλίσιν τοῦ χρόνου τούτου, ὡς καὶ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ, εἰς τὴν ἐνεργητικὴν καὶ παθητικὴν φωνὴν βλ. εἰς τὴν γραμματικὴν), πρκ. τέθηκα (καὶ τέθεικα), ὑπερσ. ἐτεθήκειν (καὶ ἐτεθείκειν). Μέσ. καὶ παθ. τίθειμαι, πρτ. ἐτιθέμην, μέσ. μέλ. θήσομαι, παθ. μέλ. τεθήσομαι, [μέσ. ἄορ. α' ἔθηκάμην ποιητ.], μέσ. ἄορ. β' ἐθέμην, παθ. ἄορ. ἐτέθην, μέσ. πρκ. τέθημαι (καὶ τέθειμαι), παθ. πρκ. κεῖμαι, μέσ. ὑπερσ. ἐτεθήμην (καὶ ἐτεθείμην), παθ. ὑπερσ. ἐκειμήν. Π α ρ ά γ. θέσις, θέμις, θέμα, θήμα, ἀνάθημα, θέτης, νομοθέτης, θήκη, συνθήκη, ὑποθήκη, θεμέλιον, θεσμός, θετός, πρόσθετος, θετέος, θετέον.

I. Θέμ. Ισχ. θη- καὶ ἀσθ. θε-. Ὁ ἐνεργ. ἐνεστῶς ἐκ τοῦ θέμ. θη-, ὁ δὲ μέσ. καὶ παθ. ἐκ τοῦ θέμ. θε- με ἀναδιπλασιασμόν καὶ ἀνομοίωσιν (ἀνομοίωσις λέγεται ἡ τροπὴ δασέος συμφώνου εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του ψιλόν, ὅταν εἰς τὴν ἐπομένῃ συλλαβῇ ἀκολουθῇ ἄλλο δασύ, λ.χ. τριγός ἀντὶ τριγός, θέμ. θηιχ-, ἐτέθην ἀντὶ ἐθέθην, θέμ. θε- κλπ.): θί-θη-μι -τίθημι, θί-θε-μαι -τίθειμαι. Μερικοὶ τύποι σχηματίζονται κατὰ τὰ συνηρημένα εἰς -εω, ὡς ἐὰν τὸ ρῆμα ἦτο τιθέω-ω· οὕτω προστ. ἐνεστ. β' ἐν. τίθει, πρτ. β' καὶ γ' ἐν. ἐτίθεις, ἐτίθει, σπν. δὲ καὶ τὸ β' ἐν. τοῦ ἐνεστ. εἰς τὴν ὀριστ. τιθεῖς ἀντὶ τίθης. Ὁ ἐνεργητ. πρκ. τέθεικα καὶ ὁ μέσ. πρκ. τέθειμαι ἐσχηματίσθησαν οὕτω (δηλ. με εἰ) κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν πρκ. εἶκα -εἶμαι (τοῦ ἴημι) καὶ τὸν παθ. πρκ. κεῖμαι. Ὁ παλαιὸς καὶ δόκιμος πρκ. φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ τέθηκα -τέθημαι. Ὁ ἐνεργητ. ἄορ. ἔχει χρονικὸν χαρακτῆρα κ ἀντὶ σ: ἔθηκα (πρβλ. καὶ ἔδωκα, ἔηκα), ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν ἐν. τῆς ὀριστικῆς εἰς τὸν δεικνόν, πληθ. καὶ τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις εἶναι εὐχρηστοὶ οἱ τύποι τοῦ ἄορ. β' ἔθην, τοῦ ὁποίου ὁ ἐν. τῆς ὀριστ. εἶναι ἀχρηστος. Ὡς παθ. πρκ. τοῦ τίθειμαι λαμβάνεται τὸ κεῖμαι (ὃ ἰδὲ) καὶ ὡς παθ. ὑπερσ. τὸ ἐκειμήν. Τὸ θεματ. φωνῆν ε δὲν ἐκτείνεται εἰς ἡ πρό τῶν καταλήξεων αἱ ὁποῖαι ἀρχίζουσιν ἀπὸ σύμφωνον (τεθήσομαι, ἐτέθην). Σπανιώτεροι παράλληλοι τύποι εἶναι οἱ μετὰ τοῦ -οι- τύποι τῆς εὐκτικῆς: τιθοῖτο, συνθοῖτο, ἐπιθοίμεθα, προσθοίσε, συνεπιθοίτο κλπ., καὶ οἱ μετὰ παρεκκλινόντος τονισμοῦ τύποι τῆς ὑποτ. καὶ εὐκτ. (μετὰ τοῦ οἰ ἐπίσης): τίθηται, πρόσθηται, ἐπίθωνται, τίθοιτο, σύνθοιτο, πρόσθοιθε κλπ. (βλ. καὶ ἴημι). Τὸ β' ἐν. ἄορ. προστ. τῆς μὲν ἐνεργητ. φωνῆς παρασημαίεται πάντοτε ἐν συνθέσει ἀναβιβασμὸν τόνου (κατάθες, πρόθες κλπ.), τῆς δὲ μέσης φωνῆς ὁσάκις μὲν ἢ πρόθ. εἶναι ὁ μονοσύλλαβος ὁ τόνος μένει ἐπὶ τοῦ θέμ. (συν-θοῦ, προ-θοῦ), ὁσάκις δὲ εἶναι δισύλλαβος ὁ τόνος ἀναβιβάζεται (ἐπίθου, παρά-θου). Βλ. καὶ δίδωμι, ἔχω καὶ ἴημι.

II. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Με αἰτ. (τίθημί τινα ἢ τι=τοποθετῶ κάποιον ἢ κάτι· τὸ τίθημι τι συνθηθέτερον σημαίνει ὑποθέτω κάτι, παραδέχομαι, θεωρῶ, νομίζω). 2) Με δύο αἰτ. τῶν ὁποίων ἢ μία κατηγορ. τῆς ἄλλης: τῆς παρ' ἐκείνων (τῶν

θεῶν) εὐνοίας εὐεργέτημ' ἄν ἔρωγε θεῖην (τοῦτο)=ἐγὼ τουλάχιστον θὰ θεώρουν τοῦτο ὡς εὐεργέτημα προερχόμενον ἐκ τῆς εὐνοίας τῶν θεῶν. 3) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. κατηγορηματικῆν (τὸ... τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἄν τις θεῖη=τὸ... ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ θεωρήσῃ ὅτι προῆλθεν ἀπὸ τὴν ἀμελείαν μας). 4) Μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (τίθημι τινα νικῆσαι=κάμνω κάποιον νὰ ἀναδειχθῇ νικητῆς). Τὸ μέσ. 1) μὲ αἰτ. (τίθημαι τι=ὀλοθετῶ κάτι πρὸς ὠφελείαν μου ἢ διὰ μέσου ἄλλου· τίθημαι τινα (παῖδα, νίδν)=ὀλοθετῶ). 2) μὲ αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιωρ. (τίθεσθαι τινα ἢ τι ἐν τινι, ἔκ τινος κλπ.). 3) μὲ δύο αἰτ. ὧν ἡ μία κατηγορ. τῆς ἄλλης (τίθημαι τινά τι). Τὸ μέσ. αὐτοπαθῆς καὶ ἀνακλειμ.: τίθημι ἢ διατίθημι ἑμαυτὸν. Συνήθεις φράσεις: τίθημι νόμον=νομοθετῶ, δίδω νόμον (λέγεμαι διὰ τὸν ὑπέρτατον νομοθέτην ποὺ συνέταξε ἢ ἔδωσε τὸν νόμον). Τίθημαι νόμον=νομοθετῶ διὰ τὸν ἐκυτόν μου, ψηφίζω νόμον (λέγεται διὰ τὸν λαὸν ἢ τὴν πόλιν ποὺ ψηφίζει τὸν νόμον). Ὄνομα τίθημι=ὀνομάζω. Ἄγωνα τίθημι=προκηρύσσω ἀγῶνα. Ἄθλον τίθημι=προτείνω κάτι ὡς βραβεῖον. Τίθημαι τὰ ὄπλα=παράτασσομαι. Δίκην ἐπιτίθημι τινι (ισοδύναμον μὲ τὸ δίκην λαμβάνω παρὰ τινος)=τιμωρῶ κάποιον (βλ. καὶ δίδωμι). Γνώμην τίθημαι=ἐκφράζω τὴν γνώμην μου. Τῇ γνώμῃ ταύτῃ τίθημαι=συμφωνῶ μὲ αὐτὴν τὴν γνώμην. Σύνθ. Ἀνατίθημι=ἀναθέτω, ἀπιερώνω, ἀναβάλλω, ὀφείλω (παράγ. ἀνάθημα). Ἀποτίθημι=ἀποθέτω, ἀποβάλλω, βάζω κατὰ μέρος (παράγ. ἀποθήκη, ἀπόθεσις, ἀπόθεμα). Διατίθημι=διαθέτω, βάζω εἰς τάξιν· διατίθημαι=κάμνω διαθήκην (παράγ. τοῦ διατίθημαι τὸ διαθήκη). Συντίθημι=συνθέτω, συντάσσω· συντίθημαι=κάμνω συνθήκην (παράγ. τοῦ συντίθημαι τὸ συνθήκη). Ὑποτίθημι=θέτω ὡς θεμέλιον, ὡς βᾶσιν, ὡς ἀρχὴν (τὸ ὑπόθεσις παράγ. τοῦ ὑπόκειμαι, ὅπερ εἶναι τὸ παθ. τοῦ ὑποτίθημι· βλ. καὶ κείμαι).

τίκτω (ἴ) (=γεννώ), πρτ. ἔτικτον, μέσ. μέλ. (ὡς ἐνεργ.) τέξομαι [καὶ τέξω καὶ τεκοῦμαι], ἀόρ. β' ἔτεκον [καὶ ἔτεξα], πρκ. τέτοκα, ὑπερσ. ἐτετόκειν. Μέσ. (μὲ τὴν αὐτὴν σημασι. μὲ τὸ ἐνεργητ.) καὶ παθ. τίκτομαι, πρτ. ἐτικτόμην, [παθ. μέλ. τεχθήσομαι, μέσ. ἀόρ. α' ἔτεξάμην], μέσ. ἀόρ. β' ἔτεκόμην, παθ. ἀόρ. ἐτέχθην, [πρκ. τέτεγμα, ὑπερσ. ἐτετέγμην]. Π α ρ ἄ γ. τέκνον, τοκεύς (=γονεύς), τέκος (=τέκνον), τόκος, πρωτοτόκος (=ἡ γυναῖκα ἢ ὁποῖα γεννᾷ διὰ πρώτην φοράν), πρωτότοκος (=αὐτὸς ποὺ ἐγεννήθη πρῶτος), τοκετός.

Θέμ. τεκ- καὶ καθ' ἑταιροίωσιν τοῦ εἰς ο, τοκ-. Ὁ ἐνεστώς ἐκ τοῦ θέμ. τεκ- δι' ἀναδιπλασιασμοῦ, ἀποβολῆς τοῦ ε καὶ μεταθέσεως τῶν φθόγγων τ καὶ κ: τί-τε-κω-τί-τε-κω-τίκτω (πρβλ. καὶ πίπτω ἐκ τοῦ πί-πει-ω). Ὅλοι οἱ χρόνοι τῆς μέσ. καὶ παθ. φωνῆς δὲν ἀπαντοῦν συνήθ. εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀναπληρούμενοι ἐκ τοῦ γεννώ. Τὸ τίκτω λέγεται κυρίως διὰ τὴν μητέρα ἢ ὁποῖα γεννᾷ, ἐνθ' τὸ γεννᾷ λέγεται κυρίως διὰ τὸν πατέρα ὁ ὁποῖος ἀποκτᾷ τέκνον· ὅθεν γεννήτωρ καὶ γενέτης=ὁ πατὴρ (ἀλλὰ γεννήτορες καὶ γεννάμενοι, τεκόντες καὶ τοκεῖς=οἱ γονεῖς). Σύνθ. Μὲ αἰτ. (τίκτω τινα=γεννῶ κάποιον· τὸ τίκτω τι=προξενῶ κάτι, φέρω). Σύνθ. Ἀποτίκτω=γεννώ, παράγω, ἀποφέρω. Συναποτίκτω=γεννῶ συγχρόνως, παράγω μαζὶ. Ἐντίκτω=γεννῶ ἐντός τινος, ἐμβάλλω, προξενῶ. Σύνθ. γεννάω-ῶ, ὀδίνω.

τίλλω (=μαδῶ, ξεριζώνω), πρτ. ἔτιλλον, μέλ. τιλῶ, ἀόρ. ἔτιλα, πρκ. τέτιλα. Μέσ. καὶ παθ. τίλλομαι, πρτ. ἐτίλλομην, μέσ. μέλ. τιλοῦμαι, παθ. ἀόρ. ἐτίλθην, πρκ. τέτιλμαι, ὑπερσ. ἐτετίλμην. Π α ρ ἄ γ. τίλισ, τίλημα, τίλμος, τίλτός, τίλος, ὄ, (=πᾶν ὅ,τι ἀποτίλλεται, λεπτὸ χνούδι).

Θέμ. τιλ- καὶ μὲ τὸ πρόσφωμα j, τίλ-j-ω-τίλλω. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπαντᾷ μόνον ὁ σύνθ. ἐνεστ. ἐτίλλω. Σύνθ. Μὲ αἰτ. (τίλλω τι). Ἐπειδὴ τὸ ἀποσπᾶν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς θεωρεῖτο ἐκδήλωσις θλίψεως, τὸ τίλλομαι τινα=θρηγῶ τινα, ὡς τὸ κόπτεσθαι τινα, τύπτεσθαι τινα. Σύνθ. ἀποτίλλω καὶ ἐκτίλλω=μαδῶ ἐντελῶς. Σύνθ. ψιλῶ-ῶ.

τιμάω-ῶ, σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. τίμησις, τίμημα, τιμητής, τιμητικός, τιμητός, τιμητέος, τιμητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *τιμή*, ὕπερ ἐκ τοῦ ποιητ. *τίω*=τιμῶ. Θέμ. *τιμα-*. Σύντ. 1) Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. (τιμῶ τινα ἢ τι). 2) Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. καὶ γεν. τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμηματος (τιμῶ ἢ τιμῶμαι τι πολλοῦ, πλείονος, πλείστον κλπ.=εὐρίσκω ὅτι κάτι ἔχει πολλὴν ἀξίαν κλπ.) ἀντὶ τῆς γεν. τῆς ἀξίας δύναται νὰ τεθῆ ἔμπροθ. προσδιορ. ἐκπερόμενος διὰ τῶν προθ. ἀντὶ ἢ πρὸ καὶ γεν. 3) Ὡς δικαστ. ὄρος ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ δοτ. καὶ γεν. (τῆς ποινῆς): *τιμῶ τινί τινος* (λ.γ. θανάτου)=ἐπιβάλλω ὡς δικαστῆς εἰς τινα τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου, καὶ *τιμῶμαι τινί τινος* (λ.γ. θανάτου)=προτείνω ὡς κατηγορῶς διὰ τινα τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου. Ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου τοῦ προτεινοντος διὰ τὸν ἐκπύον του ἄλλην ποινὴν λέγεται *τιμῶμαι* καὶ *ἀντιτιμῶμαι* καὶ *ὑποτιμῶμαι* ἐμαντῶ. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, ἀπό, διά, ἐπί, πρὸ, πρὸς κ.ἄ. Περιφρ. (ἐνεργητ.): ἐντίμως τινὰ ἔχω (μέσου): τιμὴν φέρωμαι (=ἀπολαύω τιμῆς) (παθ.): ἐντίμως ἔχω, τιμῆς τυγχάνω.

τιμωρέω-ῶ (=βοηθῶ, τιμωρῶ, ἐκδικουμαι), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. τιμώρημα, τιμωρητής, ἀτιμώρητος, τιμωρητέος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ *τιμωρός*=ὁ φύλαξ τῆς τιμῆς, ὁ βοηθῶν τὸν ἀδικηθέντα, ὁ ἐκδικητής (ὑπερ κυρίως *τιμῶρος*, ἐκ τοῦ *τιμή* καὶ *οὐρός*, ὁ,=φύλαξ, πρβλ. καὶ *ῥα*=φροντής, βλ. καὶ *ὀλιγορέω-ῶ*). Θέμ. *τιμωρε-*. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ δοτ. (*τιμωρῶ τινι*=βοηθῶ κάποιον). 2) Μὲ αἰτ. (*τιμωρῶ τινα*=λαμβάνω ἐκδικησιν κατὰ τινος). Τὸ μέσον. 1) Μὲ αἰτ. (*τιμωροῦμαι τινα*=ἐκδικουμαι κάποιον). 2) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. τῆς αἰτίας (*τιμωροῦμαι τινα ἀσβεβείας*=τιμωρῶ κάποιον δι' ἀσβεβειαν). 3) Μὲ ἐξερτημ. πρὸς. (...καὶ τιμωρήσασθαι εἰ τίποτε ὑμᾶς οὐτοὶ ἠδίκησαν). Τὸ *τιμωροῦμαι* εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. δὲν ἔχει ποτὲ παθητ. σημασίαν. Σύνθ. *Προτιμωρῶ*=βοηθῶ προηγουμένως. *Ἀντιτιμωροῦμαι*=λαμβάνω ἐκδικησιν. Σύνθων. *βοηθῶ*, *ἀμύνω*, *κολάζω*.

τίνω (ἴ) (=πληρώνω, ἀποδίδω τὰ ἴσα, ἀνταμείβω, ἐκδικουμαι, ξεπληρώνω), πρτ. ἔτινον, μέλ. τείσω (καὶ τίσω), ἄορ. ἔτεισα (καὶ ἔτισα), πρκ. τέτεικα, ὑπερσ. ἐτετείκειν. Μέσ. τίνωμαι καὶ τίνυμαι ἢ (ὀρθότ.) τεινυμαι (=κάμνω τινὰ νὰ πληρώσῃ διὰ κάτι, ἐκδικουμαι), πρτ. ἐτινόμην, μέλ. τείσομαι (καὶ τίσομαι), μέσ. ἄορ. ἐτεισάμην (καὶ ἐτισάμην), παθ. ἄορ. ἐτείστην (καὶ ἐτίστην), πρκ. τέτεισμαι (καὶ τέτισμαι), ὑπερσ. ἐτετείσμην (καὶ ἐτετίσμην). Π α ρ ά γ. τίσις, ἔκτισις, ἀπότισις, ἀποτιστέον, Τίσις, Τεισιάς (καὶ Τισιάς), Τισαμένος.

Θέμ. ἰσχ. *τι-* (μὲ τὸ *ι* μακρὸν) ἢ *τει-* καὶ ἄσθ. *τι-* (μὲ τὸ *ι* βραχύ). Ρίζ. ἢ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ *τίω*=πληρώνω. Ὁ ἐνεστώς ἐκ τοῦ ἄσθ. θέμ. *τι-* μὲ τὸ πρόσφωνα *ν*, *τί-ν-ω* - *τίνω* (μὲ τὸ *ι* βραχύ). Ὁ μέσ. ἐνεστ. *τίνυμαι* (ἢ *τεινυμαι*) ἐκ τοῦ ἰσχ. θέμ. *τι-* ἢ *τει-* μὲ τὸ πρόσφωνα *νν*. Ὁ ἐνεργητ. μέλ., ὁ ἐνεργητ. ἄορ. καὶ ὁ παθ. ἄορ. εὐρίσκονται εἰς τὰς ἐπιγραφὰς τῆς κλασσικῆς περιόδου μόνον μὲ *ει* (*τείσω*, *ἔτεισα*, *ἐτείστην*). Πρὸ τῶν ἀπὸ *θ*, *μ*, *τ* ἀρχομένων καταλήξεων τὸ ρ. προσλαμβάνει *σ* (*ἐτείστην*, *τέτεισμαι*, *ἀποτιστέον*), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἔχοντα ἀρχικῶς *σ* εἰς τὸ θέμα αὐτῶν ῥήμ. (τελῶ κλπ.). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (*τίνω τι*=πληρώνω, ἀποδίδω κάτι). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (*τίνω* ἰατροῖς μισθόν). 3) Μὲ αἰτ. καὶ γεν. (*τείσομαι* βοῶν... ἀμοιβήν). Τὸ μέσ. μὲ αἰτ. (*τίνωμαι τινα*=ἐκδικουμαι κάποιον ἰσοδύναμον πρὸ τὸ *τιμωροῦμαι* τίνα). Συνήθεις φράσεις: *τίνω τιμὴν*=ἀποδίδω τιμὴν *τίνω χάριν*=ἀποδίδω εὐγνωμοσύνην *τίνω ὄφρον*, *φόνον* κλπ.=ἐκδικουμαι τὴν προσβολήν, τὸν φόνον κλπ. Εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθ. σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀπό, ἐκ, *προσαπο-*.

τιτράω-ῶ καὶ **τιτραίνω** καὶ **τετραίνω** (=τρυπῶ), [μέλ. τρήσω καὶ τετρανῶ καὶ τετρανέω ἰων.], ἄορ. ἔτρησα [καὶ ἐτέτρηνα ἐπικ.]. Μέσ.

[ἀόρ. ἐτετρηνάμην καὶ ἐτρησάμην, παθ. ἀόρ. ἐτετράνθη καὶ ἐτρήθη],
πρκ. τήρημαι, ὑπερσ. ἐτετρήμην. Π α ρ ά γ. τρητός, διάτρητος, ἄ-
τρητος.

Θέμ. τερ- (πρβλ. *τεῖρω*=βασανίζω, ἐκ τοῦ *τέρ-γ-ω*, λατ. *ter-o*=τρίβω, φθείρω·
περὶ ρίζ. βλ. *τιτρώσκω*) καὶ κατὰ μετάθεσιν καὶ μετάπτωσιν *τρα-* (καὶ πρὸ συμ-
φώνου *τη-*), κατὰ συγκοπὴν δὲ τοῦ ε, *τη-*. Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ θέμ. *τρα-* δι' ἐνεστ. ἀνα-
φώνου *τη-*), κατὰ συγκοπὴν δὲ τοῦ ε, *τη-*. Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ θέμ. *τρα-* δι' ἐνεστ. ἀνα-
φώνου *τη-*), διπλασιασμοῦ: *τι-τρώ-ω-ῶ*. Ὁ τύπος *τιτράνω* ἐκ τοῦ συγκοιμένου θέμ. *τη-* δι'
ἐνεστ. ἀναδιπλασιασμοῦ, προσλήψεως τῶν προσφ. *αν* καὶ *ι* καὶ ἐπενθέσεως:
τι-τη-άν-γ-ω - *τιτράνω* ὁ δὲ ἰων. τύπος *τετράνω* ἐκ τοῦ θέμ. *τετραν-* προσλήψει τοῦ
προσφ. *ι* καὶ ἐπενθέσει: *τετράν-γ-ω* - *τετράνω*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (*τιτρώ* τι=*τρυ-*
πῶ κάτι). Σύνθ. Τὸ ρ. εἶναι εὐχρηστότερον ἐν συνθέσει μετὰ τῶν προθ. *διά*, *σύν*, ἐκ,
κατά. Σινών. *τρυπάω-ῶ*.

τιτρώσκω (=πληγώνω, τραυματίζω), πρκ. ἐτίτρωσκον, μέλ. τρώ-
σω, ἀόρ. ἔτρωσα, πρκ. τέτρωκα, ὑπερσ. ἐτετρώκειν. Παθ. *τιτρώσκο-*
μαι, πρκ. ἐτιτρωσκόμην, [μέσ. μέλ. ὡς παθ. τρώσομαι ἐπικ.], παθ.
μέλ. τρωθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐτρώθη, πρκ. τέτρωμαι, ὑπερσ. ἐτετρώ-
μην, τετελ. μέλ. τετρώσομαι. Π α ρ ά γ. ἔκτρωσις, ἔκτρωμα, τρωτός,
ἄτρωτος.

Θέμ. *τρω-* (ρίζ. *τερ-* ἐξ ἧς καὶ τὰ *τεῖρω*=βασανίζω, *τι-τρώ-ω*=*τρυπῶ*, *τρυ-*
μα, *τρυπα*, *τρυπάω*, *τρώω*=καταπονῶ, *τόρνος*, *τορός*=διαπεραστικός, *τορεῦω* ἢ
τορέω=*τρυπῶ*, *τρίβω*, λατ. *ter-o*=τρίβω, φθείρω κλπ.) μὲ ἐνεστ. δὲ ἀναδι-
πλασ. καὶ τὸ πρόσφ. *σκ*, *τι-τρώ-σκ-ω*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (*τιτρώσκω* τινά). Σύνθ.
Συντιτρώσκω=τραυματίζω εἰς πολλὰ μέρη. Κατατιτρώσκω=κατατραυματίζω, πλη-
γώνω θανασιμῶς. Σινών. πλήττω, τραυματίζω.

τλάω-ῶ (=ὑπομένω, τολμῶ) ποιητ. Ὁ ἐνεστὼς καὶ πρκ. ἄχρη-
στοι (ὡς ἐνεστὼς λαμβάνεται ὁ πρκ. τέτληκα ἢ οἱ ἐνεστ. *τολμάω-ῶ*,
ἀνέχομαι, ὑπομένω). Μέλ. *τλήσομαι*, ἀόρ. β' ἔτλην (ἀπαντᾷ εἰς ὅλας
τάς ἐγκλίσεις, ὡς καὶ ἀπαρ. καὶ *μτχ.*, καὶ κλίνεται κατὰ τὸ ἔσθην)
[καὶ ἐτάλασσα ἐπικ., καὶ ἔτλησα], πρκ. (καὶ μὲ σημασ. ἐνεστ.) *τέτλη-*
κα (τέτληκας κλπ. α' πληθ. καὶ τέτλαμεν, ὑποτ. ἔλλειπει, εὐκτ. *τετλά-*
ην, *-ης* κλπ., προστ. *τέτλαθι*, *τετλάτω* κλπ., ἀπαρ. *τετλάμενοι*, *τετλά-*
μεν καὶ *τετλάναι*, *μτχ.* *τετλήως*, γεν. *-ῶτος* καὶ *-ότος*, *τετληῦα*). Π α
ρ ά γ. *τλήμων*, *τλητός*.

Ἄρχ. θέμ. *ταλα-* (πρβλ. *τάλας*) καὶ κατὰ συγκοπὴν (βλ. *Εἰσαγωγὴν*) *τλα-*
(βλ. καὶ *τέμνω* καὶ *θησκω*) καὶ *τλη-* (πρὸ συμφώνου). Ρίζ. *ταλ-* ἐξ ἧς καὶ *Ἄτλας*,
τάλας, *τάλαντον*, *τολμάω*, *Τάνταλος* κ.ά. (βλ. καὶ *ταλαιπωρέω-ῶ*). Σύντ. Συνήθ.
ἀμβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σπν. μὲ αἰτ. (*τλώ* τι) ἢ ἀπαρ. (μὴ τλῆς με προδοῦναι). Σινών.
ἀνέχομαι, *τολμάω-ῶ*, ὑπομένω.

τολμάω-ῶ, σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὰ εἰς *-άω*. Π α ρ ά γ.
τόλμημα, *τόλμησις*, *τολμητής*, *τολμητίας*, *τολμητός*, *τολμητέον*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *τόλμα* (τὸ *τόλμη* *μτχ.*), ὅπερ πηθ. ἐκ τῆς ρίζ. *ταλ-* ἐξ ἧς καὶ τὸ
τλάω (βλ. *ταλαιπωρέω-ῶ* καὶ *τλάω-ῶ*). Σύντ. Συνήθ. ἀμβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σπν.
μὲ ἀπαρ. (*τόλμησον* ὀρθῶς φρονεῖν) ἢ αἰτ. (*τολμῶ* τι). Σύνθ. Ἀποτολμῶ=ἐπιχειρῶ
τι μὲ τόλμην. Ἀντιτολμῶ=δεικνύω τὴν κατὰ τόλμησιν. Προτολμῶμαι=διὰ
πρώτην φοράν *τολμῶμαι* τι. Σινών. ἀνέχομαι, ὑπομένω, *τλάω-ῶ*. Ἀντίθ. ὀκνέω-ῶ.

τοξεύω (=ρίπτω βέλος διὰ τοῦ τόξου, πλήττω μὲ βέλος), πρκ.
ἐτόξευον, μέλ. *τοξεύσω*, ἀόρ. ἐτόξευσα. Παθ. *τοξεύομαι*, πρκ. ἐτόξευ-

όμην, παθ. άόρ. έτοξεύθην, πρκ. τετόξευμαι. Π α ρ ά γ. τόξευμα, τοξευτής, τόξευσις, τοξευτός.

Τò ρ. έκ τού τόξον (ή λέξις πιθ. σκυθική), έξ ού και τοξότης, προσλήψει τής καταλήξεως -εω, κατ' αναλογίαν τού βασιλεύς - βασιλεύω. Σύντ. 1) Με αίτ. (τοξεύω τινά ή τι). 2) Με γεν. (τοξεύω τινός). Σπν. άμτβ. (άνευ άντικ.). Σύνθ. Με τάς προθ. κατά, άντί, άπό, έκ, διά. Κατατοξεύω=φονεύω διά βελών. Τò διατοξεύομαι (=διαγωνίζομαι με κάποιον εις τò τόξον) είναι μέσ. άποθ. άπαντών εις τούς άττ. πες. μόνον κατ' ένεστ. και μέλ. διατοξεύομαι.

τοπάζω (=ύποθέτω, εικάζω, ύποπτεύω, νομίζω), πρτ. έτόπαζον, μέλ. τοπάσω, άόρ. έτόπασα. Παθ. μόνον ό ένεστ. τοπάζομαι. Π α ρ ά γ. τοπαστέον.

Τò ρ. έκ τού τόπος κατά τά εις -αζω (άγοράζω, δοξάζω κλπ.). Σύντ. Με αίτ. (τοπάζω τι). Σινών. ύποτοπέω-ώ, εικάζω, ύποπτεύω.

τορνεύω (=εργάζομαι διά τού τóρνου και τής γλυφίδος, έπεξεργάζομαι) και άόρ. έτόρνευσα. Μέσ. και παθ. τορνεύομαι (μέσ.=επεξεργάζομαι κάτι με πολλήν φροντίδα), πρτ. έτορνεύομην, μέσ. άόρ. έτορνευσάμην, παθ. άόρ. έτορνεύθην, πρκ. έτορνευμαι, ύπερσ. έτετορνεύμην. Π α ρ ά γ. τóρνευμα, τορνευτός, τορνευτής.

Τò ρ. έκ τού τóρνος=εργαλείον διά τού όποίου σχηματίζεται κύκλος (όπερ έκ τής ρίζ. *τερ-* έξ ής και τò ποιητ. *τείρω*=βασανίζω, *τιρώσκα*=τραυματίζω κ.ά. Βλ. *τιρώσκα*) προσλήψει τής καταλήξεως -εω, κατ' αναλογίαν τού βασιλεύς - βασιλεύω. Ένεργητ. και μέσ. με αίτ. (τορνεύω τι και τορνεύομαι τι).

τραγωδέω-ώ (=ᾄδω, παριστάνω τραγωδίαν μεταφ.=διηγούομαι, άπαγγέλλω με τραγικόν πάθος μτγν. τραγουδῶ) και πρτ. έτραγώδουν. Παθ. τραγωδούμαι (=γίνομαι ύπόθεσις τραγωδίας), πρτ. έτραγωδούμην, πρκ. τετραγώδημαι. Π α ρ ά γ. τραγώδημα, τραγωδητής, τραγωδητός.

Τò ρ. παρασύνθετον έκ τού τραγῶδος (*τραγός*+*αἰδός*-*ῶδός*)=ό ποιητής τραγωδίας και ό ύποκριτής (ήθοποιός) ό λαμβάνων μέρος εις αὐτήν (έπειδή άρχικῶς ό ποιητής ύπεκρίνετο τήν ίδίαν τραγωδίαν)· μετέπειτα, όταν ό ποιητής έπαυσε νά λαμβάνη μέρος εις τήν παράστασιν, ό όρος άπεδίδετο εις τόν ύποκριτήν τραγωδίας, ό δέ τραγικός ποιητής έλέγετο τραγωδοποιός ή τραγωδοδιδάσκαλος. Έκ τού τραγῶδος και τò τραγωδία=ήρωικόν δράμα τò όποιον έπενόησαν οι Δωριεῖς, άλλ' άνεπτύχθη και έλαβε τήν τελείαν δραματικήν μορφήν εις τάς 'Αθήνας καθόλου πάσα σοβαρά και σπουδαία ποιήσις, έν άντιθέσει πρὸς τήν κωμωδίαν. Θέμ. τραγωδε-. Σύντ. Με αίτ. (τραγωδῶ τινα ή τι=παριστάνω κάποιον ή κάτι εις τραγωδίαν).

τραυματίζω (=πληγώνω), σχηματίζεται όμαλῶς. Π α ρ ά γ. τραυματισμός.

Τò ρ. έκ τού τραῦμα (όπερ έκ τής ρίζ. *τερ-* έξ ής τò ποιητ. *τείρω*=βασανίζω κ.ά. Βλ. *τιρώσκα*), κατά τά εις -ιζω όδοντικόλητα (έλιπίζω κλπ.). Σύντ. Με αίτ. (τραυματίζω τινά ή τι). Σύνθ. Σινήθ. σύνθ. με τήν προθ. κατά. Σινών. τιρώσκα.

τραχύνω (=κάμνω κάτι τραχύ, άνώμαλον, σκληρύνω, έρεθίζω), πρτ. έτράχυνον, [μέλ. τραχυνῶ, άόρ. έτράχυνα, πρκ. τετράχυκα]. Παθ. τραχύνομαι, πρτ. έτραχυνόμην, παθ. άόρ. έτραχύνθην, πρκ. τετράχυσμαι ή τετράχυμαι. Π α ρ ά γ. τράχυσμα, τραχυσμός, τραχυντικός.

περσ. ἐδεδραμήκειν. Παθ. μόνον ὁ πρκ. (σύνθ. με τὴν πρόθ. ἐπι) δεδράμημαι. Π α ρ ά γ. τροχός (=ὁ κινούμενος ταχέως, ὁ τρέχων, ὡς κυκλικός), τρόχος (=τρέξιμο καὶ ὁ τόπος διὰ τὸ τρέξιμο), τροχάϊος (=ὁ τρέχων, ὁ ταχύς | ὁ μετρικὸς πούς ὁ συγκείμενος ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας συλλαβῆς ὀνομασθεῖς οὕτω διότι ἤτο ἐν χρήσει ἐπὶ γοργοῦ ρυθμοῦ), τροχίζω (=δένω τινὰ εἰς τὸν τροχόν, βασανίζω), τροχιά, τροχάδην, δρόμος, ἐκδρομή, δρομαῖος, δρομήμα (=τρέξιμο), δρομητέον, περιθρεκτέον (=ὅ πρέπει τις νὰ περιτρέξῃ).

Τὸ ρ. εἶναι ἔλλειπτικὸν (βλ. Εἰσαγωγὴν). Θέμ. 1) τρεχ- (καὶ καθ' ἑταιριοῖωσιν τροχ-) καὶ 2) δραμ- καὶ κατὰ μεταπτώσιν δραμ- (πρβλ. ἐπικ. πρκ. δέ-δραμ-α, δρόμ-ος) καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα ε, δραμ- (καὶ δραμη- πρό συμφώνου). Οἱ χρόνοι: μέλ., ἀόρ., πρκ. καὶ ὑπερσ. εἶναι κοινοὶ μετὰ τοὺς ἰδίους χρόνους τοῦ θέω. Σύντ. Συνήθ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.) συνοδευόμενον ἀπὸ διαφόρους ἐπιρρημ. ἢ ἐμπροθ. προσδιор. (τρέχω ἰθὺ, τρέχω σὺν τινι κλπ.)· σπν. με σύστ. ἀντικ. (τρέχω δρόμον, ἀγώνα κλπ.). Σύνθ. Μετὰ τὰς προθ. ἀνά, διά, κατά, πρό, σὺν κ.ἄ. Ἀποτρέχω=φεύγω τρέχων. Ὑποτρέχω=διακίπτω, ὑποσκιεῖω. Συνών. θέω, ἐλαύνω, τροχάζω. Τὰ θέω καὶ ἔθειον εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εἶναι συνηθέστερα τῶν τρέχω καὶ ἔτρεχον.

τρέω (=τρέμω ἀπὸ φόβον, φοβοῦμαι), πρτ. ἔτρεον, μέλ. τρέσω, ἀόρ. ἔτρεσα. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστ. μόνον ὁ ἀόρ. ἔτρεσα (ἢ μτχ. τρέσας=ὁ δειλιάσας ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ, κατόπιν καὶ οὐσ. ὁ τρεσᾶς=ὁ δειλός). Π α ρ ά γ. ἄτρεστος (=ἄφοβος), τρήρων (=ἢ περιστερὰ, ὡς διαρκῶς τρέμουσα ἐκ φόβου, δειλή).

Θέμ. τρε- (πρβλ. τρή-ρων, λατ. terr-εο=φοβοῦμαι) ἐξ οὗ ὁ ἐνεστώσ τρέω. Τὸ θέμα προσλαμβάνει σ εἰς τὸ παράγωγον ἄτρεστος. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.). Συνών. δέδοικα, φοβοῦμαι. Ἀντίθ. θαρρέω-ω, τολμάω-ω.

τρίβω (ἰ) (=φθείρω, καταστρέφω, τρίβω), πρτ. ἔτριβον, μέλ. τρίψω, ἀόρ. ἔτριψα, πρκ. τέτριφα, ὑπερσ. ἐτετρίφειν. Μέσ. καὶ παθ. τρίβομαι, πρτ. ἐτριβόμην, μέσ. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) τρίψομαι, [παθ. μέλ. ἀ' τριψθήσομαι], παθ. μέλ. β' τριβήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐτριψάμην, παθ. ἀόρ. ἀ' ἐτριψθην, παθ. ἀόρ. β' ἐτριβην, πρκ. τέτριμμα, ὑπερσ. ἐτετρίμην, τετελ. μέλ. τετρίψομαι. Π α ρ ά γ. τριβή, διατριβή, τριψίς (=τριψίμο), τριμμα (=τετριμμένον), τρίβων, ὁ, γεν. τρίβωνος (=τριμμένο ἐπανωφόρι), τρίβων ὁ, ἢ, (ἐπίθ.=ἐμπειρος, ἡσχημένος), ἐντριβής, παιδοτριβής (=γυμναστής), τρίπτης, τριπτός, ἄτριπτος, ἐπίτριπτος, τριπτέον.

Θέμ. ἰσχ. τριβ- (μετὰ τὸ ἰ μακρὸν) καὶ ἀσθ. τριβ- (μετὰ τὸ ἰ βραχύ). Ρίζ. τρω- ἐξ ἧς καὶ τὸ τεῖω=βασανίζω, τραῦμα, τροπία, λατ. ter-ο=τρίβω, φθείρω κ.ἄ. (βλ. καὶ τιρῶσκω). Ἐκ τοῦ ἀσθ. θέμ. τριβ- (ἰ βραχύ) γίνονται μόνον ὁ ἐνεργητ. πρκ. τέτριφα, ὁ παθ. μέλ. β' τριβήσομαι, ὁ παθ. ἀόρ. β' ἐτριβην καὶ τὰ περισσώτερα ἐκ τῶν συνθέτων παραγῶγων (ἀτριβής, ἐντριβής, παιδοτριβής κλπ.). Σύντ. Μετὰ αἰτ. (τρίβω τινὰ ἦ τι). Συνήθ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ σύνθ. μετὰ τὰς προθ. διά, κατά, ἀπό, σὺν. Συνών. φθείρω.

τριηραρχέω-ω (=εἶμαι τριήραρχος, κυβερνήτης πολεμικοῦ πλοίου, ἐξοπλίζω τριήρη ἐξ ἰδίων μου), τὸ ἐνεργητ. σχηματίζεται ὀμαλῶς. Μέσον διάμεσον τριηραρχοῦμαι (=ἐξοπλίζω τριήρεις διὰ τῶν πλουσίων πολιτῶν, τῶν τριηράρχων), παθ. πρκ. τετριοηράρχημαι, ὑπερσ. ἐτετριοηραρχήμην. Π α ρ ά γ. τριηράρχημα (=ἢ δαπάνη τῆς τριηραρχίας).

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ τριήραχος (τριήρης+ἄραχ' τὸ τριήρης πιθ. ἐκ τοῦ ἀριθμητ. τρίς καὶ τῆς ρίζ. ἐρ- ἐξ ἧς τὸ ἐρέσσω=κωπηλατῶ, ὁ ἰδέ). Ὁ τριήραχος ἦτο πλοῦσιος Ἀθηναῖος, ὁ ὁποῖος μόνος ἢ ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων ὄφειλε νὰ ἐξοπλισθῇ τριήρη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου καὶ ἦτο ὑπεύθυνος ἀπέναντι τῆς πολιτείας διὰ τὴν κυβέρνησιν τοῦ πλοίου. Ἐκ τοῦ τριήραχος καὶ τὸ τριηραχία=ὁ ἐξοπλισμὸς τριήρους ὑπὸ πολίτου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου. Θέμ. τριηραχε-. Σύντ. Συνθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). σπν. με γεν. (τριηραχῶ ηῆος). Σύνθ. Συντριηραχῶ=συμμετέγω τῶν δαπανῶν ἐξοπλισμοῦ τριήρους. Ἐπιτριηραχῶ=τριηραχῶ πέρα τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου χρόνου.

τροχάζω (=τρέχω ὡς τροχός, τρέχω ταχέως), πρτ. ἐτρόχαζον καὶ ἀόρ. ἐτρόχασα. Π α ρ ά γ. τροχασμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τροχός (ὑπερ ἐκ τοῦ τρέχω, ὁ ἰδέ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -άζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγορά-ἀγοράζω κλπ. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

τροχιζώ (=δένω τινὰ εἰς τὸν τροχόν, βασανίζω), πρτ. ἐτρόχιζον, μέλ. τροχιῶ. Παθ. τροχιζομαι (=βασανίζομαι διὰ τοῦ τροχοῦ, στρεβλοῦμαι), πρτ. ἐτροχιζόμην, παθ. ἀόρ. ἐτροχίσθην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τροχός (βλ. τρέχω), κατὰ τὰ εἰς -ίζω ὁδοντικὸλόγητα (ἐλίζω κλπ.). Θέμ. τροχιδ- καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα j, τροχιδ-j-ω-τροχιζώ. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (τροχιζώ τινά).

τρογιάω-ῶ (=τρογῶ μεταφ.=καρποῦμαι, ὠφελῶμαι), πρτ. ἐ-τρογῶν, μέλ. τρογῆσω, ἀόρ. ἐτρογῆσα. Μέσ. τρογῶμαι, πρτ. ἐτρογῶμην, πρκ. τετρογῆμαι. Π α ρ ά γ. τρύγητος (=ὁ καιρὸς τοῦ τρυγᾶν), τρυγητός (=ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν), τρυγητής, τρύγημα, τρυγητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τρήνη (=ῶριμος καρπός). Θέμ. τριγα-. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (τρογῶ τι). Συναίν. δρέπω, καρπόομαι-οῦμαι.

τρουπάω-ῶ (=διατρυπῶ), πρτ. ἐτρύπων, μέλ. τρυπήσω. Παθ. τρυπῶμαι, πρτ. ἐτρυπῶμην, πρκ. τετρυπήμαι, ὑπερσ. ἐτετρυπήμην. Π α ρ ά γ. τρύπησις, τρύπημα, τρυπητής, τρύπανον, τρυπητός, τρυπητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τρύπα, ἦ, (ὑπερ ἐκ τοῦ τρύω, ὁ ἰδέ). Θέμ. τρυπα-. Συναίν. τιτράω-ῶ ἢ τιτραίνω ἢ τετραίνω.

τρουφάω-ῶ (=ζῶ με πολυτέλειαν | ὑπερηφανεύομαι), πρτ. ἐτρύφων, μέλ. τρυφήσω, ἀόρ. ἐτρυφήσα, πρκ. τετρυφήμα, ὑπερσ. ἐτετρυφήμην. Π α ρ ά γ. τρύφημα, τρυφητής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τρυφή (ὑπερ ἐκ τοῦ θρύπτω, ὁ ἰδέ βλ. καὶ τρύω). Θέμ. τρυφα-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.), συνοδευόμενον ἀπὸ ἐμπρόθ. προσδιῶρ. (τρυφῶ ἔν τι). Σύνθ. Διατρυφῶ καὶ ἐπτρυφῶ=εὐρίσκω ἀπόλαυσιν εἰς κάτι.

τρουχώω-ῶ (=ἐξαντλῶ, καταπονῶ), εὐχρηστον μόνον σύνθετον: ἐκτροχῶ, πρτ. ἐξετρυχούν, μέλ. ἐκτροχώσω, ἀόρ. ἐξετρυχώσα. Παθ. τρυχοῦμαι, πρτ. ἐτρυχοῦμην, παθ. ἀόρ. ἐτρυχώθην, πρκ. τετρυχώμαι (=ἔχω ἐξαντληθῆ). Π α ρ ά γ. τρύχωσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τρύχος, τό, γεν. τρύχους=ράκος, κουρέλι (ὑπερ ἐκ τοῦ τρύω, ὁ ἰδέ), κατὰ τὰ εἰς -ωω. Θέμ. τρυχο-. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (ἐκτροχῶ τινά). Συναίν. τρύω, φθείρω, τρύχω.

τρούχω (=ἐξαντλῶ, φθείρω), πρτ. ἔτρυχον, μέλ. τρύξω. Παθ. τρύ-

χομαι, πρτ. ἐτρυχόμην. Τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν συνωνύμων τρύω, τρυχώω-ᾶ, φθείρω κ.ἄ.

Θέμ. *τρυχ-* (τὸ *ν* μακρόν). Ὁ πρκ. παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ τρύω ἢ τρυχόμαι -οῦμαι. (Περὶ τῆς ρίζ. βλ. τρύω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (τρυχῶ τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Κατατρυχώω=ἐξαντλώ τελείως. Συνών. φθείρω, τρυχώω-ᾶ, τρύω.

τρύω (=κατατρίβω, καταπονῶ, καταστρέφω), πρτ. ἔτρουον, μέλ. τρύσω. Μέσ. καὶ παθ. τρύομαι, πρτ. ἐτρυόμην, μέσ. ἄορ. ἐτρυσάμην, παθ. πρκ. τέτρυμαι. Π α ρ ἄ γ. τρύπα, τρύμα, τό, (=ὀπή), τρύχος, τό, (=ράκος), τρυμαλιὰ (=ὀπή), ἄτρυτος (=ἀκαταπόνητος).

Θέμ. *τρυ-* (τὸ *ν* μακρόν). Ἡ ρίζα *τρυ-* εἶναι ἐπιτεταμένος τύπος τῆς ρίζ. *τερ-* ἐξ ἧς τὸ *τείρω*=βασανίζω (βλ. *τιρώσκω*). Ἐκ τῆς ρίζ. *τρυ-* παράγονται τὰ τρύχω, τρύχος (τό), τρύπα κ.ἄ. καὶ πρτ. καὶ ἄτρυγτος, ὁ, (=ἀκούραστος, ἀνήσυχος) ἐκ τοῦ ἀτρυφέτος). Σύντ. Μὲ αἰτ. (τρύω τινὰ). Σύνθ. ἀποτρυῶ=ἀποβάλλω, καταπονῶ.

τρώγω (=ροκανίζω, τρώγω κάτι σκληρὸν ὠμόν), πρτ. ἔτρωγον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. τρώξομαι, ἄορ. ἀ' ἔτρωξα, ἄορ. β' ἔτραγον. Παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. τρώγομαι καὶ ὁ πρκ. τέτρωγμα. Π α ρ ἄ γ. τρώκτης, τρωκτικός, τραγήματα καὶ (μτγν.) τρωγάλια (=ξηροὶ καρποὶ τρωγόμενοι εἰς τὸ τέλος τοῦ δείπνου), τρώγλη (=κυρίως τρύπα ποντικῆ) εἶτα=ἀθλία κατοικία), τρωγλοδύτης (=ὁ κατοικῶν εἰς τρώγλας), τρωξίς (=τὸ τρώγειν), τρώξ, ὁ, γεν. τρωγός (=ὁ σκόληξ τῶν ὀσπρίων), τρώκτος, τρωκτός.

Θέμ. ἀρχ. *τραγ-* (πρβλ. ποιητ. ἄορ. β' ἔτραγον, τραγήμα) καὶ κατὰ μετὰ-πτωσιν *τρωγ-* (ἢ ρίζ. *τραγ-* ἠχοποίητος). Σύντ. Μὲ αἰτ. (τρώγω τι). Σύνθ. Κατατρώγω=τρώγω τελείως. Ὑποτρώγω=φθείρω κάτι σιγὰ σιγὰ. Συνών. βιβρώσκω, ἐσθίω.

τυγχάνω (=εὐρίσκω κατὰ τύχην, ἐπιτυγχάνω, συναντῶ, κυπῶ ἐπιτυχῶς, ἀποκτῶ), πρτ. ἐτύγχανον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. τεύξομαι, ἄορ. β' ἔτυχον, πρκ. τετύχηκα καὶ τέτευχα, ὑπερ. ἐτετυχήκειν καὶ ἐτετεύχειν. [Μέσ. καὶ παθ. τυγχάνομαι, πρτ. ἐτυγχανόμην, μέσ. ἄορ. ἐτευξάμην, παθ. ἄορ. ἐτεύχθην, πρκ. τέτευγμα]. Π α ρ ἄ γ. τύχη, εὐτυχής, δυστυχής, ἀτυχής, ἐντευξίς, ἐπίτευξίς, ἐπίτευγμα.

Θέμ. *τευχ-* καὶ *τυχ-* (*ν* βραχύ). Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ θέμ. *τυχ-* μὲ τὸ πρόσφυμα *αν* καὶ τὸ ἐπένθεμα *ν* πρὸ τοῦ χαρακτηριστικῆς *τι-ν-χ-άν-ω-τυγχάνω*. Ἐκ τοῦ θέμ. *τυχ-* ὁ ἐνεργητ. ἄορ. β' (ἔ-*τυχ-ον*). Ἐκ τοῦ ἰδίου θέμ. καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα *ε*, *τυχε-* (καὶ *τυχη-* πρὸ συμφώνου) ὁ ἐνεργητ. πρκ. καὶ ὑπερσ. (τετύχηκα, ἐτετυχήκειν). Ἐκ τοῦ θέμ. *τευχ-* ὁ μέλ. (τεύξομαι), ὁ ἐνεργητ. πρκ. καὶ ὑπερσ. (τέτευχα, ἐτετεύχειν) καὶ ἀρκετὰ ἐκ τῶν παραγῶγων (ἐντευξίς, ἐπίτευγμα κλπ.). Τὸ τυγχάνω παρῆχθη ἐκ τοῦ ποιητ. τεύχω (=κίμων, παρασκευάζω) καὶ ὁ μέλ. τεύξομαι καὶ ὁ πρκ. τέτευχα εἶναι κοινοὶ τῶν ρημ. τούτων χρόνοι. Σύντ. 1) Λαμβάνεται ὡς συνδετικὸν (εἰ σὺ τυγχάνεις ἐπιστήμων τούτων). 2) Μὲ γεν. (τυγχάνω τινός=πετυχάνω τὸν σκοπὸν μου, εὐρίσκω κάτι), ἢ ὅποια δύναται νὰ ἔχη καὶ κατηγοροῦμαι. (τυγχάνω τινός ἀγαθῶς=εὐρίσκω κάποιον καλὸν πρὸς ἐμέ). 3) μὲ μέλ. (τυγχάνω μισθόν). 4) μὲ αἰτ. καὶ γεν. (τοῦτο σοῦ ἔτυχον). 5) Μὲ κατηγορημ. μτχ. εἰς τὸ ὑποκ., ὅτε, κατὰ τὴν ἐρμηνείαν, ἢ μὲν μτχ. ἀποδίδεται ὡς ρῆμα, τὸ δὲ ρῆμα ὡς ἐπίρρημα: ὁ μὲν οὖν προσβύτερος παρὼν ἐτύγχανε=ὁ μεγαλύτερος λοιπὸν τυχαίως ἦτο παρὼν (βλ. καὶ λαμβάνω). 6) Τίθεται ἀπροσώπως (ὅπως ἐτύγχανε, ὅπως ἔτυχέ τω, ὅπου ἔτυχε κλπ.). 7) Τὸ οὐδ. τῆς μτχ. τοῦ ἄορ. β' τυχόν τιθέμενον ἀπόλυτως (αἰτ. ἀπόλυτος) κατήνησεν ἐπίρρημα ἰσοδυναμοῦν μὲ τὸ ἴσως. Συνήθης φράσις: δίκης τυγχάνω ὑπὸ τινοῦ=τιμωροῦμαι (ἰσοδύναμον πρὸς τὸ δίκην δίδωμί τινι). Ἐνεργητ. τούτου τὰ: δι-

κην λαμβάνω παρὰ τινος, δίκην ἐπιτίθημί τινι=τιμωρῶ (βλ. καὶ τὰ ρ. δίδωμι, λαμβάνω, τίθημι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, ἐπί, κατά, παρὰ, περι, ἐν, πρός, σὺν κ.κ. Παρατυγχάνω=συμβαίνει νὰ εἶμαι πλησίον. Κατατυγχάνω=ἐπιτυγχάνω τὸν σκοπὸν μου. Συντυγχάνω τινὶ=συναντῶ τυχαίως κάποιον. Ἐντυγχάνω τινὶ=συναντῶ κάποιον. Συνών. εὐρίσκαω, ἀπαντῶ.

τυμπανίζω (=κρούω τύμπανον | ζυλοκοπῶ μέχρι θανάτου), εὐχρηστον μόνον ἐν συνθέσει: ἀποτυμπανίζω (=φονεύω διὰ ροπάλου, ξύλου), πρτ. ἀπετυμπανίζον, μέλ. ἀποτυμπανιῶ, ἀόρ. ἀπετυμπάνισα. Παθ. ἀποτυμπανίζομαι, πρτ. ἀπετυμπανιζόμεην, παθ. ἀόρ. ἀπετυμπανίσθην, πρκ. ἀποτετυμπάνισμαι. Π α ρ ᾶ γ. τυμπανισμός, ἀποτυμπανισμός (=θανάτωσις διὰ ζυλοκοπήματος), τυμπανιστής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τύμπανον (ἔπερ ἐκ τοῦ τύπτω, ὃ ἰδέ) κατὰ τὰ ὀδοντικώδη εἰς -ίζω (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἀποτυμπανίζω κλπ.).

τυπῶ-ῶ (=τυπῶνω, σχηματίζω, πλάττω, σφραγίζω), πρτ. ἐτύπουν, μέλ. τυπῶσα, ἀόρ. ἐτύπωσα. Μέσ. καὶ παθ. τυποῦμαι, πρτ. ἐτυπούμαι, μέσ. ἀόρ. ἐτυπώσασθην, παθ. ἀόρ. ἐτυπώσθην, πρκ. τετύπωμαι, ὑπερσ. ἐτετυπώμην. Π α ρ ᾶ γ. τύπωμα, ἐκτύπωμα, τύπωσις, ἐντύπωσις, τυπωτής, τυπωτός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τύπος=κτύπημα, σημεῖον, ἕνος, γράμμα, ἡ γενικὴ ἰδέα πράγματός τινος (ἔπερ ἐκ τοῦ τύπτω, ὃ ἰδέ), κατὰ τὰ εἰς -οω (δηλόω κλπ.). Θέμ. τυπο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (τυπῶ τι). Σύνθ. Συνήθ. σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀπό, ἐκ, ὑπό. Συνών. ἐνσημαίνωμαι. Ἀντίθ. (τοῦ παθ.) γράφομαι.

τύπτω (=κτυπῶ, πληγῶνω), πρτ. ἔτυπτον, μέλ. τυπτήσω [καὶ τύψω], ἀόρ. ἀ' ἔτυψα καὶ ἐτύπησα, ἀόρ. β' ἔτυπον, πρκ. τετύπηκα [καὶ τέτυφα]. Παθ. τύπτομαι, πρτ. ἐτυπτόμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. τυπτήσομαι καὶ τυπήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐτυψάμην, παθ. ἀόρ. ἀ' ἐτυπτήσθην καὶ ἐτύφθην, παθ. ἀόρ. β' ἐτύπην, πρκ. τετύπημαι καὶ τετύπημαι. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστος μόνον ὁ ἐνεστ., οἱ δὲ λοιποὶ χρόνοι παραλαμβάνονται ἐκ τῶν παίω, πατάσσω, πλήττω, πληγῶς ἐμβάλλω, ἐντείνω, δίδωμι. Π α ρ ᾶ γ. τύπος, τύπανον ἢ τύμπανον, τύψις, τυπάς, γεν. -άδος (=σφυρίον), τυπτητέος.

Θέμ. τυπ- (πρβλ. τύπ-ος, ἀόρ. ἔ-τυπ-ον, τυπ-άς) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα τ, τυπτι- καὶ μὲ δευτερον πρόσφυμα ε, τυπιε- (καὶ τυπιη- πρὸ συμφώνου). Κατ' ἐξάρεσιν εἰς τὸ ρ. τοῦτο τὰ προσφύματα τ καὶ ε διατηροῦνται, πλὴν τοῦ πρτ., καὶ εἰς ἄλλους χρόνους (πρβλ. καὶ ὀφείλω καὶ χράω). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. (τύπτω τινὰ ἢ τι). Τὸ μέσ. τύπτομαι=κτυπῶ τὸν ἑαυτὸν μου, εἶναι ἰσοδύναμον μὲ τὸ κόπτομαι. Ἀντιτύπτω=κτυπῶ τὸν κτυποῦντά με. Συνών. βάλλω, παίω, πατάσσω, πλήττω κ.κ. Ἐκ τούτων τὸ βάλλω=κτυπῶ ἀπὸ μακρᾶν μὲ εὐστοχίαν, τὰ δὲ ἄλλα=κτυπῶ ἀπὸ κοντὰ (ἀπλῶς, χωρὶς νὰ φανερώναται ἂν εὐστοχῶ).

τυραννεύω (=εἶμαι τύραννος), πρτ. ἐτυράννευον, μέλ. τυραννεύσω, ἀόρ. ἐτυράννευσα, πρκ. τετυράννευκα, ὑπερσ. ἐτετυραννεύκειν. Παθ. τυραννεύομαι (=κυβερνῶμαι ὑπὸ τυράννου), πρτ. ἐτυραννεύομην, παθ. ἀόρ. ἐτυραννεύθην. Π α ρ ᾶ γ. ἀτυράννευτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τύραννος (=ἀπόλυτος ἄρχων, τοῦ ὁποίου ἡ ἐξουσία δὲν περιορίζεται μῆτε ὑπὸ νόμων μῆτε ὑπὸ πολιτικοῦ τινος συστήματος· ἡ λέξις ἐσήμαινε μᾶλλον τὸν ἀνώμαλον τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον καταλαμβάνετο ἡ ἐξουσία (δηλ. τὴν βίαν ἢ τὴν ἀπάτην) παρὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐξησκειτο, διὰ τοῦτο ἡ λέξις λέγεται μὲν ἐπὶ

τοῦ ἡπίου καὶ χρηστοῦ Πεισιστράτου, ἀλλ' οὐδέποτε ἐπὶ τῶν σκληρῶν καὶ δεσποτικῶν βασιλέων τῆς Περσίας), προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεύς - βασιλεύω. Σύντ. Μὲ γεν. (τυραννεύω Ἀθηναίων, Σάμου, γαίας κλπ.).

τυραννέω-ᾶ (=εἶμαι τύραννος), πρτ. ἐτυράνουν καὶ ἀόρ. ἐτυράνησα. Παθ. τυραννοῦμαι, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) τυραννήσομαι [καὶ παθ. τυραννηθήσομαι, πρκ. τετυράννημαι].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τύραννος (βλ. τυραννεύω). Θέμ. τυραννε-. Σύντ. Μὲ γεν. ὡς τὸ τυραννεύω.

τυφλόω-ᾶ (=τυφλώνω) καὶ πρτ. ἐτύφλουν. Παθ. τυφλοῦμαι, πρτ. ἐτυφλούμην, παθ. ἀόρ. ἐτυφλώθην, πρκ. τετύφλωμαι. Π α ρ ά γ. τύφλωσις, τυφλωτικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τυφλός (ὅπερ πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. τυφ- τοῦ τύφω, ὃ ἰδὲ κατὰ τὰ εἰς -ω (δηλόω κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (τυφλῶ τινα). Τὸ μτγν. τυφλώττω (ἀμτβ.=εἶμαι τυφλός) ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν τοῦ λιμώττω (ἐκ τοῦ λιμός=πεινά), ὀνειρώττω (ἐκ τοῦ ὄνειρος) κλπ.

τυφώω-ᾶ (=γεμίζω ἀπὸ καπνόν, σκοτίζω, ξεμωραίνω, θαμβώνω), εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστος μόνον ὁ παθ. πρκ. τετύφωμαι (=εἶμαι γεμᾶτος ἀλαζονείαν). Π α ρ ά γ. τύφωσις (=ἀνόητος ὑπερφηγάνεια).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ τυφός, ὃ,=καπνός' μεταφορ.=ἀλαζονεία (ὅπερ ἐκ τοῦ τύφω, ὃ ἰδὲ) κατὰ τὰ εἰς -ωω (δηλόω κλπ.). Θέμ. τυφο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (τυφῶ τινα).

τύφω (=σκοτίζω, καπνίζω, καίω κρυφίως), πρτ. ἔτυφον, ἀόρ. ἔθυψα, πρκ. τέθυφα. Μέσ. καὶ παθ. τύφωμαι, πρτ. ἐτυφόμεν, παθ. μέλ. β' τυφήσομαι, παθ. ἀόρ. β' ἐτύφη, πρκ. τέθυμμαι, ὑπερσ. ἐτεθύμμη. Π α ρ ά γ. τυφός (ὁ), τυφῶν, γεν. -ῶνος ἢ τυφώς, γεν. -ᾶ (=θύελλα, ἀνεμοστρόβιλος).

Θέμ. τυφ- καὶ θυφ- (πρβλ. ἐνεργ. πρκ. τέ-θυφ-α, παθ. πρκ. τέ-θυμ-μαι). Ἡ ρίζ. τυφ- ἢ θυφ- φαίνεται ὅτι εἶναι ἐκτεταμένος τύπος τῆς θυ- ἐξ ἧς τὸ θύω. Σύντ. Συνήθ. μτβ. μὲ αἰτ. ἀπλήν (τύφω πόλιν καπνῶ=μωραίνω, ζαλίζω τοὺς πολίτας) ἢ σύστ. (καπνὸν τύφειν). Σπν. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

Υ

ὑβρίζω (ἀμτβ.=συμπεριφέρομαι μὲ αὐθάδειαν μτβ.=περιφρο-νῶ, ἀτιμάζω, προσβάλλω ὡς δικαστικὸς ὄρος=κακοποιῶ, βιάζω), πρτ. ὑβρίζον, μέλ. ὑβριῶ, ἀόρ. ὑβρισα, πρκ. ὑβρικά, ὑπερσ. ὑβρίκειν. Παθ. ὑβρίζομαι, πρτ. ὑβριζόμεν, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) ὑβριοῦμαι, παθ. μέλ. ὑβρισθήσομαι, παθ. ἀόρ. ὑβρίσθην, πρκ. ὑβρισμαι, ὑπερσ. ὑβρίσμη καὶ ὑβρισμένος ἦν. Π α ρ ά γ. ὑβριστής, ὑβριστικός, ὑβριστέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἕβρις, ἦ, (=αὐθάδης βία πηγάζουσα ἐξ ὑπερβολικῆς συναισθησεως δυνάμεως, ἀλαζονεία, αὐθάδεια) κατὰ τὰ εἰς -ίζω ὀδοντολόγητα (ἐλπίζω κλπ.). Ἀνάλογ. θέμ. ὑβριδ- καὶ μὲ τὸ πρόσφωμα j, ὑβριδ-j-ω - ὑβρίζω. Σύντ. Τὸ μτβ. μὲ αἰτ. (ὑβρίζω τινα=περιφρονῶ κάποιον). Σύντ. Μὲ τὰς προθ. ἐξ, ἐπί, πρός. Ἐμφυρίζω=φέρομαι ὑβριστικῶς πρὸς τινα. Σινών. ἀδικῶ, λοιδορέω-ᾶ, προπηλακίζω. Ἀντιθ. σωφρονῶ, ἐπαινῶ, εὐ λέγω.

ὕγιαίνω (=εἶμαι ὑγιής), πρτ. ὑγίαινον, μέλ. ὑγιαίνω, ἀόρ. ὑγίαινα, [πρκ. ὑγίαινα]. Παθ. μόνον ὁ ἀόρ. ὑγιάσθην. Π α ρ ά γ. ὑγιάσσεις ἢ ὑγίασις, ὑγίασμα, ὑγιάστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὑγιής (θέμ. ὑγιεσ-), ἐξ οὗ καὶ ὑγίαια ἢ ὑγίαια (ἐκ τοῦ ὑγιέσ-ια καὶ μετ' ἀποβολὴν τοῦ σ, ὑγίαια, ὑγίαια καὶ μετ. ὑγίαια) καὶ ὑγιήρος (=ὑγιεινός) καὶ ὑγιεινός, κατὰ τὰ εἰς -αινω (μελαίνω κλπ.). Θέμ. ὑγιαίν- καὶ μετ' ἀποβολὴν τοῦ σ, ὑγιάσθην. Π α ρ ά γ. ὑγιάσσεις ἢ ὑγίασις, ὑγίασμα, ὑγιάστος. Εἰς τὸν ἀόρ. τὸ α βραχὺ τοῦ θέμ. ἐκτείνεται εἰς α μακρὸν καὶ ἔχει εἰς η, διότι πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχει ι. Ἡ προστακτικὴ ὑγίαινε, συνήθως τύπος ἀποχαιρετισμοῦ, ὡς τὸ γαίρε (πρβλ. καὶ τὸ τῆς λαλομένης «γαίρα σου»). Σύντ. Τὸ ρ. ἄνευ ἀντικ. ὡς οὐδέτ. διαθέσ. Ὡς ἐνεργητ. μετβ. λαμβάνεται ἢ περιφρ. ὑγιάστω καὶ μετ. ὑγιάστω=κάμνω τινὰ ὑγιῆ. Ἀντίθ. ἀσθενέω-ῶ, κάμνω, νοσέω-ῶ.

ὕγραίνω (=κάμνω κάτι ὑγρόν, βρέχω), πρτ. ὑγραινόν, μέλ. ὑγραίνω. Παθ. ὑγραίνομαι, πρτ. ὑγραίνομαι, παθ. ἀόρ. ὑγράσθην. Π α ρ ά γ. ὑγραίσεις, ὑγρασία.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὑγρός, κατὰ τὰ εἰς -αινω (μελαίνω κλπ.). Θέμ. ὑγραίν- καὶ μετ' ἀποβολὴν τοῦ σ, ὑγράσθην. Π α ρ ά γ. ὑγραίσεις, ὑγρασία. Σύντ. Μετ' ἀντικ. (ὑγραίνω τι). Σύντ. βρέχω, τέγγω. Ἀντίθ. ξηραίνω.

ὕλακτέω-ῶ (=γαυγίζω), πρτ. ὑλάκτουν, [ἀόρ. ὑλάκτῃσα]. Π α ρ ά γ. ὑλακτῆσις.

Τὸ ρ. εἶναι ἐκτεταμένος τύπος τοῦ ποιητ. ὀλάω=γαυγίζω (ρίζ. ὑλ- ἡχοποιήσας, πρβλ. λατ. ul-ul-o=ὀλολύω, γαυγίζω). Θέμ. ὑλακτε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἄμετβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ὕμνέω-ῶ (=ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω, ψάλλω ὕμνος καὶ ἄσματα), πρτ. ὕμνου, μέλ. ὕμνησα, ἀόρ. ὕμνησα, πρκ. ὕμνηκα, ὑπερσ. ὕμνηκειν. Παθ. ὕμνούμαι, πρτ. ὕμνούμαι, παθ. μέλ. ὕμνηθήσομαι, παθ. ἀόρ. ὕμνηθήσθην, πρκ. ὕμνημαι, ὑπερσ. ὕμνήμη. Π α ρ ά γ. ὕμνησῆς, ὕμνησις, ὕμνησις, ὕμνηστος, ὕμνηστος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὕμνος (ὅπερ πρτ. ἐκ τῆς ρίζ. ὑμ- τοῦ ὑφαίνω ἀρχικῶς ἦτο δηλ. ὕμνος, ὥστε τὸ ἐν Ὀμήρου θ, 429 ὕμνος αἰοδῆς θά ἐσήμαινε ὕψωμα ὠδῆς πρβλ. καὶ ὀμφαδία, ἐκ τοῦ ὀμφα καὶ ὠδή) κατὰ τὰ εἰς -εω. Θέμ. ὕμνε-. Σύντ. 1) Μετ' ἀντικ. (ὕμνω τινὰ ἢ τι). 2) Μετ' ἀντικ. (ἂ τὴν πόλιν ὕμνησα=τὰ πράγματα διὰ τὰ ὅποια ἐπῆνεσα τὴν πόλιν). Σύντ. ἐφομῶ=ἔδω τι διὰ κάποιον σκοπόν. Σύντ. ἐπαινώ, ἐγκωμιάζω.

ὕπαντιάζω, βλ. ἀντιάζω.

ὕπαντάω-ῶ, βλ. ἀπαντάω-ῶ.

ὕπάρχω, βλ. ἄρχω.

ὕπείκω, βλ. εἶκω.

ὕπερφαλαγγέω-ῶ (=ἐκτείνω τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγός μου τόσον, ὥστε τὰ κέρατα νὰ εἶναι ἐκτὸς τῶν τοῦ ἐχθροῦ, περικυκλώνω τὸν ἐχθρόν), πρτ. ὑπερφαλάγγουν, μέλ. ὑπερφαλαγγήσω, ἀόρ. ὑπερφαλάγγῃσα. Π α ρ ά γ. ὑπερφαλάγγῃσις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τῆς προθέσεως ὑπέρ καὶ τοῦ φάλαγγε ἔνευ διαμέσου ὀνόματος. Θέμ. ὑπερφαλαγγε-. Σύντ. Μετ' ἀντικ. (ὑπερφαλαγγῶ τινος).

ὑπηρετέω-ῶ (=ἐργάζομαι εἰς τὰ πλοῖα ὡς κωπηλάτης, εἶμαι ὑπηρετής, ὑπηρετῶ, ὑπακούω), πρτ. ὑπηρετούν, μέλ. ὑπηρετήσω, ἀόρ. ὑπηρετήσα, πρκ. ὑπηρετήκα, ὑπερσ. ὑπηρετήκειν. Παθ. ὑπηρετοῦμαι, [παθ. ἀόρ. ὑπηρετήθη]. Π α ρ ά γ. ὑπηρετήμα, ὑπηρετήσις, ὑπηρετητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὑπηρετής (ὑπερ ἐκ τῆς ὑπὸ καὶ τοῦ ἐρέτης=κωπηλάτης· βλ. ἐρέσσω) ἐξ οὗ καὶ ὑπηρεσία. Θέμ. ὑπηρετε-. Σύντ. Μὲ δ. (ὑπηρετῶ τινι=προσφέρω ὑπηρεσίαν σὲ κάποιον). Συνών. διακονῶ, ὑπουργέω-ῶ. Ἀντιθ. προστάτω.

ὑπισχνέομαι-οὔμαι (=ὑπόσχομαι, διαβεβαιώνω), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργητ. διάθεσιν, πρτ. ὑπισχνούμην, μέσ. μέλ. ὑποσχίσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ὑπεσχόμην (ὑποτ. ὑπόσχωμαι κλπ., εὐκτ. ὑποσχοίμην, ὑπόσχοιο κλπ., προστ. ὑπόσχου, ὑποσχέσθω κλπ., ἀπαρ. ὑποσχέσθαι, μτχ. ὑποσχόμενος, -η, -ον), πρκ. ὑπέσχημαι, ὑπερσ. ὑπεσχίμην. Π α ρ ά γ. ὑπόσχεσις, ὑποσχετικὸς.

Θέμ. σχ- (τοῦ ἔχω, ὁ ἰδὲ) καὶ μὲ ἐνεστωτ. ἀναδιπλασιασμὸν καὶ τὸ πρόσφωμα νε, σι-σχ-νέ-ομαι -ισχνέομαι-οὔμαι (τὸ ἐν ἀρχῇ σ δὲν ἔγινε δασεῖα διότι ἀκολουθεῖ δασύ χ) καὶ σύνθετον ὑπισχνέομαι-οὔμαι. Τὸ ὑπισχνούμαι εἶναι τύπος ἰσοδύναμος πρὸς τὸ ὑπέχομαι, ἀπὸ τὸ ὅποιον παραλαμβάνονται ὁ μέλ., ὁ ἀόρ., ὁ πρκ. καὶ ὁ ὑπερσ. Ὁ παθ. μέλ. ὑποσχεθήσομαι καὶ ὁ παθ. ἀόρ. ὑπεσχέθην εἶναι πολὺ μτγν. Σύντ. 1) Μὲ δ. καὶ αἰτ. (ὑπισχνούμαί τινί τι). 2) Μὲ ἀπαρ. (οὐδεις ὑπέσχετο εἰδέναι). Συνών. ἐπαγγέλλομαι. Κυρίως ὅμως τὸ ἐπαγγέλλομαι=ὑπόσχομαι κατὰ ἀπὸ ἰδικήν μου προθυμίαν, ἐνῶ τὸ ὑπισχνούμαι=δίδω ὑπόσχεσιν τῇν ὅποιαν μοῦ ζητεῖ ἄλλος.

ὑπνώω-ῶ (μτβ.=ἀποκοιμίζω· ἀμτβ.=ἀποκοιμοῦμαι ὁ ἴδιος), πρτ. ὑπνουν, [μέλ. ὑπνώσω], ἀόρ. ὑπνώσα, [πρκ. ὑπνώκα]. Μέσ. καὶ παθ. [μέσ. μέλ. ὑπνώσομαι, παθ. πρκ. ὑπνώμαι]. Π α ρ ά γ. ὑπνώτεον, ὑπνωτικὸς.

Τὸ ἐκ τοῦ ὕπνος (ρίζ. ὑπ-, λατ. som-nus καὶ sop-or=ἕπνος) κατὰ τὰ εἰς -οω. Θέμ. ὑπνω-. Εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. εὐχρηστος εἶναι μόνον ὁ ἐνεστώς. Σύντ. Τὸ μτβ. μὲ αἰτ. (ὑπνώ τινα=ἀποκοιμίζω κάποιον). Συνών. καταδαρθάω, καθεύδω, ὑπνώτω.

ὑπνώττω (=νυστάζω, κοιμοῦμαι), μόνον ὁ ἐνεστώς.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὕπνος, ὡς ἐκ τοῦ λιμός το ἡμώττω καὶ ἐκ τοῦ τυφλός τὸ τυφλώττω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Συνών. βλ. ὑπνώω-ῶ.

ὑποκορίζομαι (=ὀμιλῶ ὅπως τὰ παιδιὰ, μεταχειρίζομαι λέξεις θεωπευτικάς, ὑποκοριστικά ὀνόματα, εἰς κακόν τι πρᾶγμα δίδω καλὸν ὄνομα), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθ., πρτ. ὑπεκοριζόμην, μέσ. ἀόρ. ὑπεκορισάμην, πρκ. ὑποκεκόρισμαι. Π α ρ ά γ. ὑποκόρισμα, ὑποκορισμός, ὑποκόρισις, ὑποκοριστικὸς.

Τὸ ρ. σύνθετον ἐκ τῆς ὑπὸ καὶ κορίζομαι, ὑπερ ἐκ τοῦ κόρος, ὁ, ἰων. κοῦρος=παιδί (πρβλ. κόρη) προσλήφει τῆς καταλήξεως -ίζομαι. Θέμ. ἀναλογικὸν ὑποκοριδ-καὶ μὲ τὸ πρόσφωμα j, ὑποκοριδ-j-ομαι -ὑποκορίζομαι. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ὑποκορίζομαι τινά ἢ τι=ὀνομάζω χαϊδευτικὰ κάποιον ἢ κάτι). Συνών. εὐφημέω-ῶ.

ὑποκρίνομαι (=ἀποκρίνομαι, ἐξηγῶ, ἐρμηνεύω, παριστάνω κάτι ὡς ὑποκριτῆς θεάτρου, προσποιοῦμαι), μέσ. ἀποθ., πρτ. ὑπεκρινόμην, μέσ. μέλ. ὑποκρινούμαι, μέσ. ἀόρ. ὑπεκρινάμην, παθ. ἀόρ. (μὲ μέσ.

σημασ.) ὑπεκρίθην, πρκ. ὑποκέκριμαι, ὑπερσ. ὑπεκεκρίμην. Π α ρ ά γ. ὑπόκρισις, ὑποκριτής (κυρίως=ὁ πρὸς τὸν χορὸν ἀποκρινόμενος· εἶτα =ὁ ἡθοποιός), ὑποκριτικός.

Τὸ ρ. σύνθετον ἐκ τῆς ὑπό καὶ κρίνομαι (βλ. κρίνω). Σύντ. Μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (ὕποκρίνομαι τινί τι=ἀπαντῶ εἰς κάποιον κάτι). 2) Μὲ αἰτ. (ὕποκρίνομαι τι=παριστάνω κάτι ὡς ὑποκριτής, ἡθοποιός, μιμούμαι· «ὕποκρίνομαι Προμηθέα»=παριστάνω εἰς τὸ θέατρον τὸν Προμηθέα). 3) Μὲ ἀπαρ. (ὕποκρίνομαι ποιεῖν τι=προσποιούμαι ὅτι κάμνω κάτι). Τὸ ἐνεργητ. ὑποκρίνω=χωρίζω κάτι λίγο λίγο, ἀνακρίνω, μτγν.

ὕποπτεύω (ἀμτβ.=ὕποψιάζομαι, ἔχω ὑποψίας· μτβ.=παρατηρῶ τινα ὑπόπτως), πρτ. ὑπώπτειον, [μέλ. ὑποπτεύσω], ἀόρ. ὑπάπτειυσα, [πρκ. ὑπάπτειυκα, ὑπερσ. ὑπαπτεύειν]. Παθ. ὑποπτεύομαι (ὑπότης=θεωροῦμαι ὑποπτός ἀπὸ κάποιον), πρτ. ὑπαπτεύομην, παθ. ἀόρ. ὑπαπτεύθη. Π α ρ ά γ. ὑπόπτεισις, ὑποπτεύεόν.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὑποπτος (ἐνεργητ.)=ὁ ἔχων ὑποψίας· (παθ.)=ἐκείνος πού εἶναι ἀντικείμενον ὑποψίας (ἐκ τῆς προθ. ὑπό καὶ τοῦ ἐπιθ. ὀπίος, παραγωγὸς τοῦ ὀράω-ω, ὃ ἰδῆ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεὺς-βασιλεύω. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ὕποπτεύω τινά ἢ τι=ἔχω ὑποψίαν διὰ κάποιον ἢ κάτι). 2) Μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (ὕποπτεύω τινά ποιεῖν τι=ὕποπτεύω κάποιον ὅτι κάμνει κάτι). 3) μὲ ἐνδοιαστ. πρότ. (ὕποπτεύω μὴ...). Τὸ ὑποπτεύομαι εἰς τοὺς παλαιούς εἶχε πάντοτε παθ. σημασ. Συνών. εἰκάζω, τεκμαίρομαι, ὑποτοπέω-ῶ.

ὑποτοπέω-ῶ (=ὕποψιάζομαι, εἰκάζω, νομίζω), πρτ. ὑπετόπουν, ἀόρ. ὑπετόπησα, [πρκ. ὑπετετόπηκα]. Μέσ. ὑποτοπούμαι, πρτ. ὑπετοπούμην, [παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. ὑπετοπήθη. ἰων.]. Π α ρ ά γ. ὑποτοπητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὑπότοπος (=ὁ ὑποπτεύων). Θέμ. ὑποτοπε-. Ἐκ τοῦ ὑπότοπος καὶ τὸ ὑποτοπεύω=ὕποψιάζομαι, τοῦ ὁποῖου ἀπαντᾷ μόνον ὁ πρτ. ὑπετόπουν. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ὑποτοπέω τινα ἢ τι). 2) Μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (ὑποτοπέω τινα εἶναι...=νομίζω ὅτι κάποιος εἶναι...). Συνών. εἰκάζω, τεκμαίρομαι, ὑποπτεύω κ.ἄ.

ὑπουργέω-ῶ (=βοηθῶ, ὑπηρετῶ), πρτ. ὑπουργοῦν, ἀόρ. ὑπουργησα. Παθ. ὑπουργοῦμαι (=ὑπηρετοῦμαι, βοηθοῦμαι), πρτ. ὑπουργοῦμην, [πρκ. ὑπουργημαι ἰων.]. Π α ρ ά γ. ὑπουργημα, ὑπουργητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὑπουργός=ὁ ὑπηρετῶν τινι· χρήσιμος (συνηρημένον ἐκ τοῦ ὑποεργός, ὑπό καὶ ἔργον), ἐξ οὗ καὶ ὑπουργία=ἡ ὑπηρεσία ἢ ὁποία γίνεται πρὸς τινα. Θέμ. ὑπουργε-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (ὑπουργῶ τι=κάμνω κάποιον ὑπηρεσίαν). 2) Μὲ δοτ. (ὑπουργῶ τινι=βοηθῶ κάποιον). 3) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (ὑπουργῶ τί τινι=προσφέρω κάποιαν ὑπηρεσίαν εἰς κάποιον). Ἡ μτγ. τοῦ παθ. πρκ. τὰ ὑπουργημένα (τινί)=αἱ παρασχεθεῖσαι ἐκδουλεύσεις πρὸς κάποιον. Συνών. ὑπηρετέω-ῶ, βοηθῶ-ῶ.

ὑπτιάζω (=κεῖμαι ὑπτίος, ξαπλώνομαι ἀνάσκελα· μεταφ. ἐπὶ ὑπερηφάνων ἀνθρώπων=περιπατῶ μὲ τὴν κεφαλὴν ὑψωμένην), πρτ. ὑπτιάζον, μέλ. ὑπτιάζω. Παθ. ὑπτιάζομαι (=κλίνω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὀπίσω) καὶ πρτ. ὑπτιάζομην. Π α ρ ά γ. ὑπτίασις, ὑπτίασμα, ὑπτιασμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὑπτίος=ὁ ἐξηλωμένος ἐπὶ τῶν νώτων, «ἀνάσκελα» (ὅπερ ἐκ τῆς προθέσεως ὑπό· πρβλ. λατ. *supinus*=ὑπτίος, ἐκ τῆς προθέσεως *sub*=ὑπὸ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -αζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγορά-ἀγοράζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

ὕστερέω-ω (=μένω ὀπίσω, καθυστερῶ, ἔρχομαι ἀργότερα ἀπὸ ἄλλον, ὑπολείπομαι, εἶμαι κατώτερος ἀπὸ ἄλλον), πρτ. ὑστερούν, μέλ. ὑστερήσω, ἀόρ. ὑστέρησα, πρκ. ὑστέρηκα, ὑπερσ. ὑστερήκειν. Π α ρ ά γ. ὑστέρησις, ὑστέρημα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὕστερος (συγκριτ. βαθμῆς, ὑπερθ. ὕστατος· ὁ θετικὸς βαθμὸς ἦτο πρόθεσις ἀπολεσθεῖσα εἰς τὴν ἑλληνικὴν· πρβλ. πρότερος, πρώτος, ἐκ τῆς προθέσεως πρό, λατ. posterior, postremus=ὑστερος, ὕστατος, ἐκ τῆς προθέσεως post=μετά, μετ' χρον. σημασι.) κατὰ τὰ εἰς -εω. Θέμ. ὕστερε-. Σύντ. Μὲ γεν. (ὕστερῶ τινος=φθάνω ὕστερα ἀπὸ κάποιον, εἶμαι κατώτερος ἀπὸ κάποιον κλπ.). Συνών. ὑστερίζω, βραδύνω. Ἀντίθ. προτερέω-ω, φθάνω.

ὕστερίζω (=ὑστερῶ), πρτ. ὑστερίζον, μέλ. ὑστεριῶ, ἀόρ. ὑστέρισα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὕστερος. Βλ. ὑστερέω-ω.

ὕφαινω (=ὑφαίνω, σχεδιάζω μετ' τέχνην ἢ πανουργίαν, ἐτοιμάζω, ἐφευρίσκω), πρτ. ὕφαινον, μέλ. ὕφαινῶ, ἀόρ. ὕφηνα, [πρκ. ὕφαγκα]. Μέσ. καὶ παθ. ὕφαινομαι, πρτ. ὕφαινόμεν, μέσ. ἀόρ. ὕφηνάμην, παθ. ἀόρ. ὕφάνθην, πρκ. ὕφασμαι, ὑπερσ. ὕφάσμην. Π α ρ ά γ. ὕφανσις, ὕφάντης, ὕφαντός.

Θέμ. ὕφαν- (ρίζ. ὕφ- ἐξ ἧς καὶ τὰ ὕφ-άω ποιητ.=ὑφαίνω, ὕφ-ἦ=ὑφασμα, ὕφ-ος=ὑφασμα καὶ μεταφορ.=ἡ σύνθεσις τοῦ λόγου) καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j καὶ ἐπεπένθει ὕφ-άν-j-ω - ὕφαινω. Σύντ. Ἑνεργητ. καὶ μέσ. μετ' αἰτ. (ὕφαινω τι=σχεδιάζω κάτι, καὶ ὕφαινομαί τι=σχεδιάζω, ἐτοιμάζω κάτι διὰ τὸν ἑαυτόν μου). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀνά, ἐν, ἐξ, πρὸς, σύν. Ἀνυφαίνω=ὑφαίνω ἐκ νέου. Ἐξυφαίνω=τελειώνω τὸ ὑφασμά μου, μηχανορραφῶ. Συνών. μηχανάσομαι-ῶμαι, ὑπορράπτω.

ὔω (ὔ) (=βρέχω), πρτ. ὕον, μέλ. ὕσω, ἀόρ. ὕσα. Παθ. ὕομαι, πρτ. ὕομην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) ὕσομαι, παθ. ἀόρ. ὕσθην, πρκ. ὕσομαι, ὑπερσ. ὕσομην. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρ. μόνον τὸ γ' ἐν. τοῦ ἐνεστ. ὕει=βρέχει. (ἐνν. ὁ Ζεὺς) καὶ ἡ μετχ. τοῦ παθ. πρκ. (σύνθ.) ἐφρυσμένος (=ἐκτεθειμένος εἰς τὴν βροχήν). Π α ρ ά γ. ὕσμα, τό, (=βροχή), ὑετός (=ραγδαία βροχή).

Θέμ. ὕ-. Τὸ παράγ. ὕ-ε-τός προσέλαβε τὸ ἐπένημα ε (πρβλ. τοκ-ε-τός, μελ-έ-τη κ.ά.). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. ὕω συνήθ. ἀπροσώπως: ὕει, παραλειπομένου τοῦ ὑ-ποκ. ὁ θεὸς ἢ ὁ Ζεὺς, ὅπως καὶ εἰς τὰ: βροντῆ, ἀστράπτει, ἔσεισε. Τὸ παθ. ὕομαι=βρέγομαι (ἀπὸ τὸ νερὸ τῆς βροχῆς). Τὸ ὕω διαφέρει κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ βρέχει. Ὑω=στέλλω βροχὴν· βρέχω=κάμνω κάτι ὑγρόν, ὑφαίνω. Οὕτω καὶ ὑετός=ραγδαία βροχή, ὄμβρος=συνεχὴς βροχή, ψεκᾶς ἢ ψακάς=ψιγάλα. Τὸ βροχή εἶναι τῶν χρόνων τῆς Κ.Δ. Συνών. ἄρδω, ἄρδευω, ποτίζω, ὑφαίνω, ψακάζω ἢ ψεκάζω.

Φ

φαιδρόομαι-οὔμαι (=λάμπω ἀπὸ χαρᾶν), μόνον ὁ παθ. ἀόρ. ἐφαιδρώθην (=ἐλάμψα ἀπὸ χαρᾶν).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φαιδρός. Βλ. φαιδρύνω.

φαιδρύνω (=πλύνω, καθαρίζω, λαμπρύνω, προξενῶ εὐχαρίστη-

σιν), πρτ. ἐφαιδρυνον, ἄορ. ἐφαιδρυνα. Μέσ. φαιδρύνομαι, πρτ. ἐφαιδρύνομαι, μέσ. ἄορ. ἐφαιδρυνάμην, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐφαιδρύνθη (=ἐπληρώθη χαρᾶς). Π α ρ ᾶ γ. φαιδρυντής (=ὁ φαιδρύνων, λαμπρύνων), φαιδρυσμα (=στόλισμα).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φαιδρός=λαμπρός, λάμπων=δπερ ἐκ ρίζ. φαF- ἐξ ἧς καὶ τὸ ποιητ. φάω=φωτίζω καὶ τὰ: φάος=φῶς, φαῖσις=φωτισμός, φαινός=λαμπρός, φαέθων=λάμπων, φαίδιμος=λαμπρός, στυλπνός κ.ἄ.) προσλήψει τῆς καταλήξεως -νω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βαθύνω, ὀξύνω κλπ. Σύντ. Μὲ αἰτ. (φαιδρύνω τινά). Σινών. ἀγάλλω, καθαίρω, κοσμέω-ῶ, λαμπρύνω, θέλω κ.ἄ.

φαίνω (=φέγγω, φανερώνω, γνωστοποιῶ, καταγγέλλω), πρτ. ἔφανον, μέλ. φανῶ, ἄορ. ἔφηνα, πρκ. πέφαγκα (=ἔχω δεῖξει), ὑπερσ. ἐπεφάγκην. Μέσ. καὶ παθ. φαίνομαι, πρτ. ἐφαίνομαι, μέσ. μέλ. φανούμαι, παθ. μέλ. β' φανήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐφηνάμην, παθ. ἄορ. α' (μὲ παθ. σημασ.) ἐφάνθη (=ἐφανερώθη, ἀπεδείχθη), παθ. ἄορ. β' (μὲ μέσ. σημασ. ἀμτβ.) ἐφάνην, ἐνεργ. πρκ. β' ὡς μέσ. ἀμτβ. πέφηνα (=ἔχω φανῆ), παθ. πρκ. πέφασμαι (πέφανσαι, πέφανται κλπ., ἀπαρ. πεφάνθαι, μτχ. πεφασμένος), ἐνεργ. ὑπερσ. β' ὡς μέσ. ἀμτβ. ἐπεφάνην, παθ. ὑπερσ. ἐπεφάσμη (ἐπέφανσο, ἐπέφαντο κλπ.). Π α ρ ᾶ γ. φάσις, φάσμα, φανός, -ή, -ὸν (=φωτεινός, λαμπρός), φανερός, συκοφάντης, ἐπιφανής, διαφανής, φαντός, ἄφαντος, περίφαντος.

Θέμ. φαν- καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα j καὶ ἐπένησιν: φάν-j-ω - φαίνω. ('Ο ἀρχικὸς τύπος τῆς ρίζ. φαίνεται ὅτι εἶναι φαF-, ὅστις διακρίνεται εἰς τὰ φάος=φῶς, αἰολ. φαν-ος, φαν-σις=φωτισμός κλπ. Ἀκολούθως ἔγινε φα-, ὅπως εἰς τὰ φά-σις =ἐμφάνσις, φά-σμα=εἰκὼν, φάντασμα· καὶ τέλος φαν-, ὅπως εἰς τὰς λέξεις: ἐφάν-ην, φαν-ός, φαν-ερός. Οἱ τύποι αὗτοι τῆς ρίζ. φανερώων φῶς τὸ ὅποιον βλέπει ὁ ὀφθαλμός· ἀλλ' αἱ ρίζαι φα- καὶ φαν- φανερώων ἐπίσης καὶ φῶς τὸ ὅποιον φθάνει μέχρι τοῦ νοῦ, ὅπως εἰς τὰ: φά-σις=λόγος, φά-τις=φωνή, χρησμός, φή-μη, φά-ναι=λέγειν, φη-μι=λέγω κ.ἄ., πρβλ. λατ. fa-ri=λέγειν, fa-tum=θέσφατον, χρησμός, fa-ma=φήμη, fa-s=θέμις, θεμιτόν, ὅσιον, fa-bula=λόγος, μῦθος κλπ.). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (φαίνω τινά ἢ τι=φανερώων κάποιον ἢ κάτι εἰς τινα, φρουρᾶν φαίνω=διετάσσω στρατολογίαν (ἐπὶ τῶν βασιλέων ἢ τῶν ἐφόρων ἐν Σπάρτῃ). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (φαίνω τινά ἢ τί τι=φανερώων κάποιον ἢ κάτι εἰς τινα, καταγγέλλω). Τὸ μέσ. 1) Μὲ ἀπαρ. (ὁ γελοιοποιὸς ἐφαίνετο κλαίειν=ὁ γελοιοποιὸς παρῆγε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἔκλαυε). 2) Μὲ κατηγορημ. μτχ. (φανήσεται ταῦτ' ὁμολογηκῶς=θὰ ἀποδειχθῆ ὅτι ἔχει παραδεχθῆ αὐτά). 3) Τὸ φαίνομαι ὡς δοξαστικόν (ὅταν δηλ. σημαίνῃ νομίζομαι, θεωροῦμαι) εἶναι συνδεδεικτόν. Τὸ παθ. φαίνομαι ὑπὸ τινος=ἐλέγχομαι, ἀποδεικνύομαι, φανερώομαι, καταγγέλλομαι ἀπὸ κάποιου. Σινθ. Ἐποφαίνω=παρουσιάζω, διακηρύττω. Ἀναφαίνω=κοινοποιῶ, γνωστοποιῶ. Ἐκφαίνω=φέρω εἰς φῶς. Ἐμφαίνω=παρουσιάζω. Ὑποφαίνω=φανερώων ὀλίγον, δεικνύω ὀλίγον· ὑποφαίνομαι=ἀρχίζω νὰ φαίνωμαι, μισοφαίνομαι, παρουσιάζομαι κάτ' (πρβλ. μτχ. ἀφ' ὑποφανόμενος). Καταφαίνομαι=φαίνομαι καθαρὰ, ἀποδεικνύομαι πλήρως. Σινών. δεικνύμι, δηλώω-ῶ, καταμηνύω, δοκέω-ῶ, νομίζομαι κ.ἄ.

φαντάζομαι (=φαίνομαι, δεικνύομαι, νομίζομαι), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἐφανταζόμην, παθ. μέλ. (ὡς μέσ.) φαντασθήσομαι, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐφαντάσθη. Π α ρ ᾶ γ. φαντασία (=ἡ δύναμις διὰ τῆς ὁποίας μία ἐννοια γίνεται φανερά· παράστασις ἢ ἐντύπωσις εἰς τὸν νοῦν τινος), φανταστικός, φανταστός.

Τὸ ρ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. καὶ μὲ τὴν ἰδίαν σημασίαν μὲ τὸ φαίνομαι. Τὸ ἐνεργητ. φαντάζω, μτγ.

φαρμακεύω (=δίδω εἰς τινα φάρμακον | τελῶ μαγικὰς πράξεις, μαγεύω, δηλητηριάζω), πρτ. ἐφαρμάκευον, ἄορ. ἐφαρμάκευσα. Μέσ. φαρμακεύομαι (=κάμνω χρῆσιν καθαρτικῶν φαρμάκων), πρτ. ἐφαρμακεύομην, παθ. ἄορ. ἐφαρμακεύθην. Π α ρ ά γ. φαρμακεία (=ἡ χρῆσις φαρμάκων | δηλητηρίασις, μαγεία), φαρμακεύς (=ὁ δηλητηριάζων, μάχος, φαρμακοποιός), φαρμακευτής, φαρμακευτικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φάρμακον (=πᾶν παρασκευάσμα εἶτε βλαπτικὸν εἶτε θεραπευτικόν, φίλτρον, δηλητήριον) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεύς-βασιλεύω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (φαρμακεύω τινά). Σύνων. φαρμάττω.

φαρμάττω ἢ φαρμάσσω (=θεραπεύω ἢ ἀνακουφίζω διὰ φαρμάκου | μαγεύω | ἀλείφω), μόνον ὁ ἐνεστώς. Παθ. φαρμάσσομαι, πρτ. ἐφαρμασσόμην, πρκ. πεφάρμαγμα. Π α ρ ά γ. φάρμαξις (=θεραπεία διὰ φαρμάκων).

Θέμ. φαρμακ- (πρβλ. φάρμακ-ον) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα j, φαρμάκ-j-ω - φαρμάττω ἢ φαρμάσσω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (φαρμάσσω τινά ἢ τι). Σύνων. φαρμακεύω.

φάς, φᾶσα, φάν, βλ. φημί.

φάσκω (=λέγω, ἰσχυρίζομαι, βεβαιώνω), μόνον ὁ ἐνεστώς (ὀριστ. φάσκω, φάσκεις κλπ., ὑποτ. φάσκω κλπ., εὐκτ. φάσκοιμι κλπ.), προστ. φάσκε κλπ., ἄπαρ. φάσκειν, μτχ. φάσκων, φάσκουσα, φάσκον) καὶ ὁ πρτ. ἐφασκον. [Παθ. μόνον τὸ γ' ἐν. τοῦ πρτ. ἐφάσκετο]. Τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν φημί καὶ λέγω.

Θέμ. φα- (συγγενὲς πρὸς τὸ θέμ. τοῦ φαίνω καὶ τοῦ φημί, ἃ ἰδὲ) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα σκ. φά-σκ-ω. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (φάσκω ἔπος). 2) Μὲ εἰδ. ἄπαρ. (οὐ φάσκων ἀνεκτὸν εἶναι=λέγων ὅτι δὲν εἶναι ἀνεκτὸν). 3) Σπν. μὲ εἰδ. πρτ. (φάσκω ὡς..., ἔτι). Τὰ φάσκω καὶ φημί εἰς τὴν ἀτυκὴν διάλεκτον ἀνεπλήρωνον ἄλλα τόσον, ὥστε ἐλέγετο εἰς τὴν ὀριστ. φημί, ἀλλὰ εἰς τὴν ὑποτ. (ἐὰν) φάσκη καὶ εἰς τὴν μτχ. ὁ φάσκων. Σύνθ. Ἀποφάσκω (ποιητ. καὶ μτγν.)=ἀρνούμαι. Καταφάσκω (μτγν.)=βεβαιῶ, παραδέχομαι, λέγω καί. Βλ. καὶ τὸ ρ. φημί.

φαυλίξω (=ἐξευτελιζῶ, χλευάζω), πρτ. ἐφαύλιζον, μέλ. φαυλιῶ, ἄορ. ἐφαύλισα. Π α ρ ά γ. φαυλισμός, φαυλιστής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φαῖλος (ἀρχικὴ σημασία: ἔλθειψις ἀξίας καὶ ἐπὶ προσώπων καὶ ἐπὶ πραγμάτων) εἶτα=εὐκόλος, μικρός, μηδαμινός, πρόστυχος, εὐτελής· πρβλ. λατ. *raulus* καὶ *raunus*=μικρός, ὀλίγος), κατὰ τὰ εἰς -ίζω ὀδοντολόγητα (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (φαυλίξω τινά ἢ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐκ, διά.

φείδομαι (=οἰκονομῶ, προσέχω, λυποῦμαι), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργητ. διάθ., πρτ. ἐφειδόμην, μέσ. μέλ. φείσομαι, μέσ. ἄορ. ἐφείσάμην, [παθ. ἄορ. ἐφείσθην, πρκ. πέφεισμαι, ὑπερσ. ἐπεφείσθην]. Π α ρ ά γ. φειδῶ, φειδωλός, ἀφειδής, φειστέον.

Θέμ. φειδ-. Ὁ ἐνεστώς σχηματίζεται χωρὶς πρόσφυμα. Σύντ. 1) Μὲ γεν. (φείδομαι τινος). 2) Μὲ ἄπαρ. (μη φείδου διδάσκειν με=μη ἀποφεύγῃς νὰ μὲ διδάσκῃς). Σύνθ. Ὑποφείδομαι=λυποῦμαι κάπως. Σύνων. ἀπέχομαι, σφίζω, ταμειόμαι. Ἀντίθ. ἀφειδέω-ῶ, ἀναλίσκω, δαπανῶ.

φενακίζω (=ἐξαπατῶ), πρτ. ἐφενάκιζον, μέλ. φενακιῶ, ἄορ. ἐφενάκισα, πρκ. πεφενάκισα, ὑπερσ. ἐπεφενάκισα. Παθ. φενακίζομαι, πρτ. ἐφενακίζόμην, παθ. μέλ. φενακισθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐφενακίσθην,

πρκ. πεφενάκισμαι, ὑπερσ. ἐπεφενακίσμην. Π α ρ ά γ. φενακισμός, φενακιστής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φενάκη (=ξένα πρόσθετα μαλλιά, περούκα) κατὰ τὰ εἰς -ίζω ὑδοντικὴλόγητα (ἐλπίζω κλπ.). Θέμ. ἀναλογικὸν φενακιδ- καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα j, φενακιδ-j-ω - φενακίζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (φενακίζω τινά). Συναὼν. ἐξαπατῶ.

φέρω (=φέρω, ὑποφέρω, φορῶ, βαστάζω, παράγω, προξενῶ, πληρώνω, κατορθώνω, ὀδηγῶ), πρκ. ἔφερον, μέλ. οἶσω, ἄορ. α' ἤνεγκα (ἤνεγκας, ἤνεγκε κλπ., ὑποτ. ἡ αὐτὴ μετὰ τὴν τοῦ ἄορ. β': ἐνέγκω, ἐνέγκης κλπ., εὐκτ. ἐνέγκαιμι, ἐνέγκαις κλπ., προστ. ἔνεγκον, ἐνεγκάτω κλπ., ἀπαρ. ἐνέγκαι, μτχ. ἐνέγκας, -ασα, -αν), ἄορ. β' ἤνεγκον (ὀριστ. μόνον τὸ α' ἐν. καὶ τὸ γ' πληθ., ὑποτ. ἐνέγκω κλπ., εὐκτ. ἐνέγκοιμι κλπ., προστ. ἔνεγκε, ἐνεγκέτω κλπ., ἀπαρ. ἐνεγκεῖν, μτχ. ἐνεγκών, -οῦσα, -όν), πρκ. ἐνήνοχα, ὑπερσ. ἐνήνόχειν. Μέσ. καὶ παθ. φέρομαι, πρκ. ἐφερόμην, μέσ. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) οἶσομαι, παθ. μέλ. οἰσθήσομαι καὶ ἐνεχθήσομαι, μέσ. ἄορ. α' ἤνεγκάμην (ὑποτ. ἐνέγκωμαι κλπ., εὐκτ. ἐνεγκάμην, ἐνέγκωμαι κλπ., προστ. ἐνεγκοῦ, ἐνεγκέσθω κλπ., ἐκ τοῦ ἄορ. β', ἀπαρ. ἐνέγκασθαι, μτχ. ἐνεγκάμενος, μέσ. ἄορ. β' (σπν.) ἤνεγκόμην (ὑποτ. ἡ αὐτὴ μετὰ τὴν τοῦ μέσ. ἄορ. α', εὐκτ. ἐνεγκοίμην, ἐνέγκοιο κλπ., προστ. ἐνεγκοῦ, ἐνεγκέσθω κλπ., ἀπαρ. ἐνεγκέσθαι, μτχ. ἐνεγκόμενος, -η, -ον), παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἤνεχθην, πρκ. ἐνήνεγμαι (ἐνήνεξαι, ἐνήνεκται, ἐνήνεγμεθα, ἐνήνεχθε, ἐνήνεγμένοι εἰσί, ὑποτ. ἐνήνεγμένος ὄ κλπ., εὐκτ. ἐνήνεγμένος εἶην κλπ., προστ. ἐνήνεξο, ἐνήνεχθω, ἐνήνεχθε, ἐνήνεχθων ἢ ἐνήνεχθωσαν, ἀπαρ. ἐνήνεχθαι, μτχ. ἐνήνεγμένος, -η, -ον), ὑπερσ. ἐνήνεγμην (ἐνήνεξο, ἐνήνεκτο, ἐνήνεγμεθα, ἐνήνεχθε, ἐνήνεγμένοι ἦσαν). Π α ρ ά γ. φόρος, φορά, διαφορά, φορεῦς, φόρτος, φερνή (=προῖκα), φέρετρον, φερτός, φαρέτρα, δίφορος (κατὰ συγκοπήν ἐκ τοῦ δίφορος), φρέω-ῶ, φῶρ, ὄ, (=κλέπτης), φῶρά, ἦ, (=ἀνακάλυψις τοῦ κλέπτου), διηνεξίς, διηνεξίς (=συνεξίς), οἰστός (=ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ ὑποφέρῃ), οἰστέον.

Τὸ ρ. εἶναι ἐλλειπτικὸν (βλ. Εἰσαγωγὴν). Θέμ. 1) φερ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν φορ- καὶ φαρ- (φόρ-ος, φαρ-έτρα, κατ' ἔκτασιν φωρ- (φῶρ, φωρ-ά), κατὰ συγκοπήν δὲ φρ- (δί-φρ-ος, φρ-έ-ω - φρω). 2) οἰ-, τὸ ὁποῖον πρὸ τῶν καταλήξεων τῶν ἀρχομένων ἀπὸ θ καὶ τ προσλαμβάνει σ (οἰ-σ-θήσομαι, οἰ-σ-τέον). 3) ἐνεκ- (καὶ κατὰ συγκοπήν ἐνκ-, ἐγκ-). Ὁ ἐνεργητ. καὶ μέσ. ἄορ. α', ὁ ἐνεργητ. ἄορ. β' καὶ ὁ ἐνεργητ. καὶ μέσ. πρκ. καὶ ὑπερσ. λαμβάνουν ἀττικὸν ἀναδιπλασιασμόν: ἐν-ενκ-α - ἐν-εγκ-α καὶ μετὰ τὴν χρον. ἀξίησιν ἦν-εγκ-α, ἐν-ενκ-άμην - ἐν-εγκ-ά-μην - ἦνεγκάμην, ἐν-ενκ-ον - ἐν-εγκ-ον - ἦν-εγκ-ον, ἐν-ένεκ-α - ἐν-ήνοχ-α, ἐν-ένεκ-μαι - ἐν-ήνεγ-μαι. Εἰς τὸν ἐνεργ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τὸ θεματ. φωνῆν ε γίνεται ο καθ' ἑταιροῦσιν (ἐνεκ-, ἐνοκ-). Ὁ ἄορ. β' εἰς τὴν μέσην φωνὴν εἶναι πολὺ σπάνιος. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) Μὲ αἰτ. (φέρω τινά ἢ τι). 2) Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (γυναίξί κόσμον ἢ σιγὴ φέρε). 3) Μὲ ἐπιρρημ. ἢ ἐμπρόθ. προσδιор. (βαρέως ἢ χαλεπῶς φέρω, φέρω ἐπί τι, πρὸς τι, ἐκ τινος κλπ.). Τὸ μέσ. 1) Μὲ αἰτ. (φέρομαι τι=φέρω κάτι διὰ τὸν ἑαυτὸν μου). 2) Μὲ διαφῶρ. ἐμπρόθ. προσδιор. (φέρομαι εἰς τι, πρὸς τι κλπ.=διευθύνομαι, ἔχω φορὰν πρὸς κάτι). Τὸ παθ. φέρομαι ὑπὸ τινος=μεταφέρωμαι, βαστάζομαι, ὀδηγοῦμαι ἀπὸ κάποιου. Συνήθεις φράσεις: βαρέως ἢ χαλεπῶς φέρω=ἀγανακτῶ, ὀργίζομαι· ἀγω καὶ φέρω=λεηλατῶ· φέρω ψῆφον=ψηφοφορῶ, ψηφίζω· πλέον φέρομαι=ὑπερπερῶ, κερδίζω· τὰ πρῶτα φέρομαι=θεωροῦμαι πρῶτος· τὸ πρῶγμα εὐ φέρεται=τὸ πρῶγμα βαδίζει πρὸς καλὴν ἐκβασιν. Ἡ μτχ. τὸ φέρον=ἡ φορὰ τῆς τύχης, τὸ πεπωμένον· τὰ φερόμενα=τὰ λεγόμενα. Ἡ προστ. φέρε, ὡς τὸ ἀγε,

πρὸ ἄλλης προστακτικῆς, καὶ πρὸ τοῦ α' ἐν. ἢ πληθ. τῆς ὑποτακτικῆς τιθεμένου ἀντὶ προστακτικῆς, κατήντησεν ἐπίρρημα: φέω' εἰπέ δὴ μοι—ἐμπρὸς λοιπὸν εἰπέ μου' φέρε ἴδωμεν—ἐμπρὸς ἄς ἴδωμεν. Τὸ γ' ἐν. φέρεται λαμβάνεται καὶ ἀπροσώπως = ἀναφέρεται, λέγεται, διαδίδεται. Σύνθ. Μὲ πολλὰς προθ.: ἀνά, διά, κατά, παρά, περί, ὑπό, εἰς, πρὸς, σὺν κ.ἄ. Ἐκφέρω (πόλεμον)=ἐπιχειρῶ πόλεμον. Τὰ σύνθετα: διαφέρει μοι—μὲ ἠδιαφέρει καὶ συμφέροι τινί=εἶναι συμφέρον εἰς κάποιον, λαμβάνονται ὡς ἀπρόσωπα. Συνών. ἄγω, ἔχω, κομίζω. Κυρίως φέω (τινά) σημαίνει βαστάζω κάποιον εἰς τὰ χέρια μου ἢ τοὺς ὤμους μου, ἐνῶ ἄγω (τινά)=ὀδηγῶ, κάμνω κάποιον νὰ ἔρχεται· κανονικῶς δὲ τὸ φέρω λέγεται διὰ τὰ ἄψυχα καὶ τὸ ἄγω διὰ τὰ ζῆμυρα.

φεύγω (=τρέπομαι εἰς φυγὴν, ἀποφεύγω, διαφεύγω, ἐξορίζομαι, κατηγοροῦμαι), πρτ. ἔφευγον, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργητ. φεύζομαι καὶ δωρ. φευζοῦμαι (κλίνεται κατὰ τὰ συνηρημ. εἰς -έω), ἀόρ. β' ἔφυγον, πρτ. πέφυγα, ὑπερσ. ἐπεφεύγειν καὶ πεφευγώς ἦν. Π α ρ α γ. φυγή, φυγὰς, φυγαδεύω, ἄφυκτος (=τὸν ὅποιον δὲν ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ ἀποφύγη), πρόσφυξ, φευκτός, ἄφευκτος, φευκτέος, φευκτέον.

Θέμ. ἀρχ. φηγ- (πρβλ. ἔ-φην-ον, φηγ-άς, φηγ-ή, λατ. fug-io=φεύγω, fug-a=φυγή) καὶ ἐπιτεταμένον φηνγ-, ἐξ οὗ ὁ ἐνεστ. (ἀνευ προσφύματος). Ὁ πρτ. πέφυγα δὲν δαπύνει τὸν χαρακτήρα (πρβλ. καὶ ἀγνῆμι -ἔγα, πῆγνῆμι -πέπηγα, πῆλῆτομαι -πέλληγα, πῆάτιω -πέπηγα). Σύντ. 1) Μὲ αἰτ.: φεύγω τινά τί τι=ἀποφεύγω, διαφεύγω κάποιον ἢ κάτι (φεύγω τινά ἐκ μάχης, φεύγω μοῖραν, ἔλεθρον κλπ.), συνήθ. συστ. ἀντικ. (φεύγω φυγὴν, δρόμον κλπ.). 2) Μὲ τελ. ἀπαρ. (φεύγω ποιεῖν τι=ἀποφεύγω, διατάζω νὰ κάμω κάτι). 3) Μὲ διαφ. ἐπίρρημ. ἢ ἐμ-προθ. προσδιορ. (φεύγω ἐνθάδε, ἐκεῖσε, φεύγω ἐκ τῆς πατρίδος, πρὸς τὸ ὄρος, ἐπὶ τὸ ὄρος κλπ.). Συνήθως τὸ φεύγω ἔχει παθ. διάθεσιν καὶ λαμβάνεται ὡς παθ. τοῦ τὸ ὄρος κλπ.). Συνήθως τὸ φεύγω ἔχει παθ. διάθεσιν καὶ λαμβάνεται ὡς παθ. τοῦ τὸ ὄρος κλπ.). Τὸ φεύγω ἔχει συχνὰ τὴν σημασίαν τοῦ ἐξορίζομαι: φεύγω ἀεφυργίαν=ἐξορίζομαι διὰ βίου· ἔφυγον ὑπὸ τοῦ δήμου=ἐξωρίσθησαν ἀπὸ τοὺς δημοκρατικούς· οἱ φεύγοντες=οἱ ἐξόριστοι. Ὡς δικαστ. ὄρος (παραιρετομένου τοῦ κατ' αἰτ. ἀντικ. ἀδικη): φεύγω τίνος=κατηγοροῦμαι ἢ καταδιώκομαι διὰ κάτι: φεύγω φόνου=κατηγοροῦμαι διὰ φόνον· φεύγω ἀσεβείας ὑπὸ τίνος=κατηγοροῦμαι δι' ἀσέβειαν ἀπὸ κάποιου. Ὁ φεύγων=ὁ κατηγορούμενος, ὁ διώκων=ὁ κατηγορῶν. Αἰῶν τὴν δίκην=κερδίζω τὴν δίκην ὡς κατηγορός. Ἀλίσκομαι τῇ δίκῃ=χάνω τὴν δίκην, καταδικάζομαι. Ἀποφεύγω ἢ ἐκφεύγω ἢ διαφεύγω τὴν δίκην=ἀθωώνομαι. Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἀπό, διά, κατά, ὑπό, ἐκ, πρὸς κ.ἄ. Συνών. ἀπέρχομαι, ἀποδιδράσκω. Ἀντίθ. διώκω.

φημί (=λέγω, ἰσχυρίζομαι, διακηρύσσω, φανερώνω, ἐκθέτω τὰς σκέψεις μου, βεβαιώνω), ὁ ἐνεστώς κλίνεται ὡς ἐξῆς: (ὄριστ. φημί, φῆς ἢ φῆς, φησί, φαμέν, φατέ, φασί, ὑποτ. φῶ, φῆς κλπ., εὐκτ. φαίην, φαίης κλπ., προστ. φάθι ἢ φαθί, φάτω, φάτε, φάντων, ἀπαρ. φάναι, φάναι, φάσκων, φάσκουσα, φάσιον εἰς ἀττ., καὶ φάς, φᾶσα, φάν εἰς Ὅμ., Ἡρόδ. κ.ἄ.), πρτ. ἔφην (ἔφησθα καὶ σπν. ἔφης, ἔφη, ἔφαμεν, ἔφατε, ἔφασαν) καὶ συνηθέστ. ἔφασκον, μέλ. φῆσω, ἀόρ. ἔφην καὶ συνηθέστ. ἔφην καὶ εἶπον, πρτ. εἶρηκα, ὑπερσ. εἰρήκειν. Μέσ. εὐχρ. εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. μόνον ἢ μτχ. τοῦ ἐνεστ. φάμενος καὶ τὸ γ' ἐν. τῆς προστ. τοῦ πρτ. πεφάσθω (=ἄς λεχθῆ), [πρτ. καὶ ἀόρ. β' ἐφάμην, παθ. ἀόρ. ἐφάθην, παθ. πρτ. γ' ἐν. ὄριστ. πέφαται] καὶ γ' ἐν. προστ. πεφάσθω. Π α ρ α γ. φάσις, ἀπόφασις, κατὰφασις, φήμη, προφήτης, φατός, ἄφατος, φατέος, φατέον.

Θέμ. ἰσχ. φη- καὶ ἀσθ. φα- (ρίζ. φα- ἐξ ἧς καὶ τὸ φαίνω κοινὴ ἀμφοτέρων σημασία εἶναι ἢ τοῦ φέρω εἰς φῶς, καθιστῶ γνωστόν, διὰ τοῦτο καὶ ἡ μτχ. παθ. πρτ.

Θέμ. φθεγγ-. Εἰς τὸν παθ. πρκ. ἔφθεγμα (ἐκ τοῦ ἔφθεγγμαι) καὶ εἰς τὸ παράγωγον φθέγμα ἀπεβλήθη τὸ ἐν γ διὰ τὰ μὴ συσσωρευθοῦν πολλαὰ σύμφωνα (βλ. καὶ πέμπω καὶ σφίγγω). Σύντ. Ὡς ἀμτβ. με ἀιτ. (φθέγγομαι τι), ἰδίως συστ. ἀντικ. (φθέγγομαι ἔπος, ὄδυρους, γόους κλπ.). Ὡς ἀμτβ. με διαφ. ἐμπροθ. προσδιор. (φθέγγομαι εἰς τινα, περὶ τίνος κλπ.). Σινών. λαλέω-ῶ, λέγω, φωνέω-ῶ. Ἀντίθ. σιγάω-ῶ, σιωπάω-ῶ.

φθείρω (=καταστρέφω, διαρπάζω, φονεύω), πρτ. ἔφθειρον, μέλ. φθερῶ, ἄορ. ἔφθειρα, πρκ. ἔφθαρκα, ὑπερσ. ἐφθάρκειν. Παθ. φθείρομαι, πρτ. ἐφθειρόμην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. φθεροῦμαι, παθ. μέλ. β' φθαρήσομαι, παθ. ἄορ. β' ἐφθάρην, πρκ. ἔφθαρμοι (γ' πληθ. ἐφθάραται) καὶ β' ἔφθορα (μετὰ μτβ. καὶ ἀμτβ. σημασ.), ὑπερσ. ἐφθάρμην (γ' πληθ. ἐφθάρατο) καὶ β' ἐφθόρειν. Π α ρ ἄ γ. φθορά, φθόρος (=φθορά, ὄλεθρος), φθορεύς, φθείρ, ὄ, (=ἡ ψείρα), φθαρτός, ἄφθαρτος.

Θέμ. φθερ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν φθαρ-, καθ' ἑταιροίωσιν δὲ φθορ-. (Ἡ ρίζ. φθερ- πιθανὸν εἶναι ἐκτεταμένος τύπος τῆς ρίζ. φθι- ἐξ ἧς τὸ φθίω, ὁ ἰδέ). Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ θέμ. φθερ- με τὸ πρόσφωνα j, φθέρ-j-ω - φθέρω (αιολ.) - φθείρω. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ σύνθετον διαφθείρω εἶναι συνηθέστερον τοῦ ἀπλοῦ. Ὁ ἄορ. ἔφθειρα ἐκ τοῦ ἔφθερ-σα - ἔφθερα - ἔφθειρα (μετ' ἀποβολὴν τοῦ ἐνός ρ καὶ ἀναπληρωμ. ἔκτασιν, ὡς γίνεται εἰς ὅλα τὰ ὑγρόληκτα καὶ ἐνρινόληκτα ρήμ.). Σύντ. Με ἀιτ. (φθείρω τινὰ ἢ τι). Σύνθ. Με τὰς προθ. διὰ, περὶ, κατὰ, προδια-, συνδια-. Τὸ περιφθείρομαι (=περιφέρωμαι ἀσκόπως βλάπτων τὸν ἑαυτὸν μου ἢ τοὺς ἄλλους) εἶναι ἀποθ. καὶ εὐχρηστον εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. μόνον κατ' ἐνεστῶτα. Σινών. ἀφανίζω, ἀπόλλυμι, φθίω.

φθίμενος, βλ. φθίω.

φθίω (Ἰ) (ἀμτβ.=χάνομαι, μαραίνομαι, φθείρομαι, τελειώνω' μτβ.=μαραίνω, φθείρω, καταστρέφω), πρτ. ἐφθινον, μέλ. φθίσω (μτβ. =θὰ καταστρέψω), ἄορ. ἐφθισα (μτβ.=κατέστρεψα), πρκ. ἐφθικα, ὑπερσ. ἐφθίκειν. Μέσ., μέσ. μέλ. καὶ ὡς παθ. φθίσομαι, μέσ. ἄορ. α' ἐφθισάμην, μέσ. ἄορ. β' ἐφθίμην (ὑποστ. φθίωμαι κλπ., εὐκτ. φθίμην—ἀντιφθίμην—φθίω κλπ., προστ. μόνον τὸ γ' ἐν. φθίσθω, ἀπαρ. φθίσθαι, μτγ. φθίμενος' εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστος μόνον ὁ πληθ. τῆς μτγ.: οἱ φθίμενοι—οἱ νεκροί), πρκ. ἐφθιμαι, ὑπερσ. ἐφθίμην (διακρινόμενος τοῦ ἄορ. β' μόνον ἐκ τῆς ἐννοίας). Π α ρ ἄ γ. φθίσαις, φθινάς, γεν. -άδος (=ἡ φθίνουσα, φθείρουσα), φθιτός (=φθαρτός), ἄφθιτος (=ἄφθαρτος, ἀθάνατος).

Θέμ. φθι- (πρβλ. ὁμηρ. φθί-ω=φθίω) καὶ μετὰ τὸ πρόσφωνα ν, φθι-ν-ω. Οἱ τύποι: ἐνεστ. φθίω καὶ πρτ. ἐφθινον ἀπαντοῦν μόνον εἰς τὸν Ὀμηρον καὶ ἕκαστος τούτων μόνον ἅπαξ. Ὁ μέλ. φθίσω καὶ ὁ ἄορ. ἐφθισα ἔχουν πάντοτε μτβ. σημασίαν. Σύντ. Ὡς μτβ. με ἀιτ. (φθίω τινὰ ἢ τι=καταστρέφω κάποιον ἢ κάτι), ὡς ἀμτβ. ἀνευ ἀντικ. Ποιητ. τύπος εἶναι τὸ φθινύθω (μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.), μτγ. δὲ τὸ φθινώ ἢ φθινέω, τοῦ ὁποῦ ἀπαντοῦν ὁ μέλ. φθινίσω, ὁ ἄορ. ἐφθίησα καὶ ὁ πρκ. ἐφθίηκα. Σινών. ἀσθενέω-ῶ, μαραίνω, τήκω, φθείρω. Ἀντίθ. ἀξάνομαι.

φθονέω-ῶ, πρτ. ἐφθόνουν, μέλ. φθονήσω, ἄορ. ἐφθόνησα. Παθ. φθονοῦμαι, πρτ. ἐφθονούμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) φθονήσομαι, παθ. μέλ. φθονηθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐφθονήθη, [πρκ. ἐφθόνημαι, ὑπερσ. ἐφθονήμην]. Π α ρ ἄ γ. φθονητός, ἀφθονήτος, φθονητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φθόνος (ὑπερ ἐκ τῆς ρίζ. φθι- ἐξ ἧς καὶ τὸ φθίω) ἐξ οὗ καὶ φθο-

νερός. Θέμ. φθονε-. Σύντ. 1) Με δοτ. (πτωχός πτωχῶ φθονεῖ καὶ αἰδώς αἰδῶ). 2) Με δοτ. καὶ γεν. τῆς αἰτίας (μὴ μοι φθονήσης τοῦ μαθηματός). 3) Με ἀπαρ.: φθονῶ ποιεῖν τι=ἀρνούμαι, ἀποφεύγω ἐκ φθόνου νὰ κάμω κάτι (μὴ φθῶναι μοι ἀποκρίνασθαι=μὴ ἀρνηθῆς νὰ ἀποκριθῆς εἰς ἐμέ). Συνών. βασκαίνω. Ἀντίθ. εὐνοεῶ-ῶ.

φιλέω-ω (ἰ) (=ἀγαπῶ, ἐπιδοκιμάζω, συνηθίζω), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. φίλησις (=ἀγάπη), φίλημα, Φιλῆμων, προσφιλής, φιλητός, φιλητικός, φιλητέος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φίλος (ὄπερ πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. τοῦ λακων. τύπου τῆς προσωπ. ἄντων. γ' προσ. φιν=σφιν, σφεις). Θέμ. φιλε-. Σύντ. 1) Με αἰτ. (φιλῶ τινα ἢ τι=ἀγαπῶ κάποιον ἢ κάτι, προτιμῶ). 2) Με ἀπαρ. (οἷα φιλεῖ γίνεσθαι=δῶπως εἶναι σύγθετος καὶ συμβαίνει). Τὸ φιλῶ πλὴν τῆς σημασίας τοῦ προτιμῶ, ἀγαπῶ κάποιον, ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ περιποιῶμαι, δέχομαι φιλικῶς ἢ καὶ ἀσπάζομαι ἢ τελευταία αὐτὴ σημασία ἔμεινεν εἰς τὸ νεοελληνικὸν φιλῶ. Σύνθ. Με τὰς προθ. ἀντί, κατὰ, ὑπέρ. Συνών. ἀσπάζομαι, ἀγαπάω-ῶ. Ἀντίθ. μισεῶ-ῶ.

φιλονικεῶ-ω (=ἀγαπῶ τὴν νίκην, προσπαθῶ νὰ φαίνομαι πρῶτος, μαλῶνω), πρτ. ἐφιλονίκουν, μέλ. φιλονικήσω, ἄορ. ἐφιλονίκησα. Παθ. μόνον ὁ πρκ. πεφιλονίκημαι. Π α ρ ά γ. φιλονικητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ φιλόνομος (φιλῶ+νίκη)=ὁ ἀγαπῶν τὴν νίκην ἄλλὰ μὲ καθε μέσον, ἐξ οὗ καὶ φιλονικία. Θέμ. φιλονικε-. Σύντ. 1) Με δοτ. (φιλονικῶ τινα). 2) Με ἐμπρόθ. προσδιορ. (φιλονικῶ πρὸς τινα, περὶ τινος κλπ.). Σύνθ. Με τὴν προθ. σύν. Συνών. ἐρίζω.

φιλοπονεῶ-ω (=ἀγαπῶ τὴν ἐργασίαν, εἶμαι φιλόπονος) καὶ πρτ. ἐφιλοπόνουν. Μέσ. φιλοπονοῦμαι (=ἐργάζομαι μὲ φιλοπονίαν) καὶ πρτ. ἐφιλοπονούμην. Π α ρ ά γ. φιλοπόνημα, φιλοποιητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ φιλόπονος (φιλῶ+πόνος), ἐξ οὗ καὶ φιλοπονία. Θέμ. φιλοπονε-. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

φιλοσοφέω-ω (=ἀγαπῶ τὴν σοφίαν, ἐξετάζω ἢ σκέπτομαι φιλοσοφικῶς, σπουδάζω τι κατὰ βάθος), πρτ. ἐφιλοσόφουν, μέλ. φιλοσοφήσω, ἄορ. ἐφιλοσόφησα, πρκ. πεφιλοσόφημα, ὑπερσ. ἐπεφιλοσοφήκειν. Π α ρ ά γ. φιλοσόφησις, φιλοσόφημα, φιλοσοφητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ φιλόσοφος (φιλῶ+σοφός)=ὁ ἀγαπῶν τὴν σοφίαν, ἐξ οὗ καὶ φιλοσοφία. Θέμ. φιλοσοφε-. Σύντ. Συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σπν. μὲ αἰτ. συστ. ἀντικ. (φιλοσοφῶ φιλοσοφίαν, πολιτικῆν). Εἰς τοὺς μτγν. ἀπαντᾷ καὶ ἡ μτχ. τοῦ παθ. ἐνεστ. τὰ φιλοσοφούμενα=τὰ φιλοσοφικῶς ἐξεταζόμενα, φιλοσοφικὰ ἔρευνα καὶ θεωρίαι.

φιλοτεχνεῶ-ω (=ἀγαπῶ τὴν τέχνην, κατασκευάζω κάτι μὲ τέχνην), πρτ. ἐφιλοτέχνουν, μέλ. φιλοτεχνήσω, ἄορ. ἐφιλοτέχνησα. Παθ. φιλοτεχνούμαι, πρτ. ἐφιλοτεχνούμην, παθ. ἄορ. ἐφιλοτεχνήθην, πρκ. πεφιλοτέχνημαι. Π α ρ ά γ. φιλοτέχνημα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ φιλότεχνος (φιλῶ+τέχνη) ἐξ οὗ καὶ φιλοτεχνία. Θέμ. φιλοτεχνε-. Σύντ. Με ἐμπρόθ. προσδιορ. (φιλοτεχνῶ περὶ τι).

φιλοτιμέομαι-οὔμαι (=εἶμαι φιλότιμος, προσπαθῶ φιλοτίμως), μέσ. ἀποθ. μὲ ἐνεργ. διάθεσιν, πρτ. ἐφιλοτιμούμην, μέσ. μέλ. φιλοτιμήσομαι, [παθ. μέλ. φιλοτιμηθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐφιλοτιμησάμην], παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐφιλοτιμήθην, πρκ. πεφιλοτίμημαι, ὑπερσ. ἐπεφιλοτιμήμην. Π α ρ ά γ. φιλοτίμησις, φιλοτίμημα, φιλοτιμητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ φιλότιμος (φιλῶ+τιμή), ἐξ οὗ καὶ φιλοτιμία. Θέμ. φιλοτιμιε-. Σύντ. 1) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (φιλοτιμοῦμαι πρὸς τινα, ἐπὶ τινι, περὶ τι κλπ.). 2) Μὲ ἀπαρ. (φιλοτιμούμενοι ἐπιδείκνυσθαι πρὸς ἅπαντας).

φιλοφρονέομαι-οὔμαι (=φέρομαι μὲ εὐμένειαν, φιλικῶς, ὑποδέχομαι εὐγενῶς), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἐφιλοφρονούμην, [μέσ. μέλ. φιλοφρονήσομαι], μέσ. ἀόρ. ἐφιλοφρονήσάμην, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) ἐφιλοφρονήθην. Π α ρ ἄ γ. φιλοφρόνημα, φιλοφρόνησις, φιλοφρονητικός, φιλοφρονητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ φιλόφρων (φίλος+φρῆν) ἐξ οὗ καὶ φιλοφροσύνη. Θέμ. φιλοφρονε-. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (φιλοφρονοῦμαι τινα=φέρομαι φιλοφρόνως πρὸς κάποιον). 2) Μὲ δοτ. (φιλοφρονοῦμαι τινι=δείχνω φιλοφροσύνην πρὸς κάποιον). Περιφρ. φιλόφρων εἰμί.

φιλοψυχέω-ῶ (=εἶμαι φιλόψυχος, ἀγαπῶ τὴν ζωὴν), πρτ. ἐφιλοψύχουν, μέλ. φιλοψυχήσω, ἀόρ. ἐφιλοψύχησα. Π α ρ ἄ γ. φιλοψυχητέον.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ φιλόψυχος (φιλῶ+ψυχή) ἐξ οὗ καὶ φιλοψυχία=ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ζωὴν. Θέμ. φιλοψυχε-. Σύντ. ἀμτβ. (ἀνευ ἀντικ.).

φιτύω (=σπείρω, γεννῶ, φέρω εἰς τὴν ὕπαρξιν), πρτ. ἐφίτυον, μέλ. φιτύσω, ἀόρ. ἐφίτυσα. Π α ρ ἄ γ. φίτυμα (=κλάδος, τέκνον).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. φῖτυ, τό,=κλάδος, γέννημα, τέκνον (ὅπερ ἐκ τῆς ρίζ. φυ- ἐξ ἧς καὶ τὸ φύω, ὅ ιδέ). Σύντ. Μὲ αἰτ. (φιτύω τινά ἢ τι). Συνών. φύω, φυτεύω, ὅπερ εὐχρηστότερον τοῦ φιτύω εἰς τοὺς ἀττ. πεζ.

φλέγω (μτβ.=καίω, πυρπολῶ, ἐρεθίζω· ἀμτβ.=φλέγομαι, λάμπω, ἀναδίδω φλόγας· μεταφ.=ἐξάπτομαι), πρτ. ἐφλεγον, μέλ. φλέξω, ἀόρ. ἐφλεξα. Παθ. φλέγομαι, πρτ. ἐφλεγόμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) φλέξομαι, παθ. μέλ. β' φλεγήσομαι, παθ. ἀόρ. α' ἐφλέχθην, παθ. ἀόρ. β' ἐφλέγην, πρτ. ἐφλεγμαι, ὑπερσ. ἐπεφλέγμην. Π α ρ ἄ γ. φλέγμα, φλεγμονή, φλόξ, πυριφλεγής, ἀφλεκτος, εὐφλεκτος.

Θέμ. φλεγ- καὶ καθ' ἑταιροίωσιν φλογ-. Ἐκ τοῦ ἰδίου θέμ. τὸ ποιητ. φλεγέθω=κατακαίω, τὸ μτγν. φλογιάω-ῶ=φλογίζομαι, κοκκινίζω, καὶ τὰ ποιητ. καὶ μτγν. φλογίζω καὶ φλεγμαίνω. Σύντ. Μὲ αἰτ. συνοδευομένη συνήθ. καὶ μὲ ὕργαν. δοτ. (φλέγω τινά ἢ τι ἀκτίσι, πρὸς κλπ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. κατὰ καὶ ἐπί. Ἐπιφλέγω=πυρπολῶ, κατακαίω. Συνών. καίω.

φλυαρέω-ῶ, πρτ. ἐφλυάρουν, μέλ. φλυαρήσω. [Παθ. φλυαροῦμαι (=ἐμπαιζομαι)]. Π α ρ ἄ γ. φλυαρήμα (=ἀνοησία).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φλύαρος (ὅπερ ἐκ τοῦ θέμ. φλυ- τοῦ ποιητ. ρήμ. φλύω=γέμω, ὑπερχειλῶ, λαλῶ μάταια, φλυαρῶ· τὸ φλύω ἐκ τῆς ρίζ. τοῦ ἐπίσης ποιητ. φλέω=γέμω), ἐξ οὗ καὶ φλυαρία. Θέμ. φλυαρε-. Σύντ. Μὲ σύστ. ἀντικ. (φλυαρῶ φλυαρίαν, πολλὰ κλπ.). Συνών. ληρέω-ῶ.

φοβέω-ῶ (=φοβίζω, τρέπω εἰς φυγὴν, προξενῶ φόβον), πρτ. ἐφόβουν, μέλ. φοβήσω, ἀόρ. ἐφόβησα. Μέσ. φοβοῦμαι, πρτ. ἐφοβούμην, μέσ. μέλ. φοβήσομαι, [παθ. μέλ. φοβηθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐφοβησάμην], παθ. ἀόρ. (ὡς μέσ.) ἐφοβήθην, πρτ. πεφόβημαι, ὑπερσ. ἐπεφοβήμην. Π α ρ ἄ γ. φόβημα, φόβητρον, ἐκφόβησις, φοβητός, ἀφόβητος, φοβητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φόβος (ὑπερ ἐκ τοῦ ποιητ. φέβομαι=τρέπομαι εἰς φυγὴν) ἐξ οὗ καὶ φοβερός (ἐνεργ.=ὁ προξενῶν φόβον παθ.=ὁ φοβούμενος, ὁ δειλός). Θέμ. φοβε-
 Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μέ αἰτ. (φοβῶ τινα). Τὸ μέσ. 1) Μὲ αἰτ. (φοβοῦμαι τινα ἢ τι).
 2) Μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (φοβοῦμαι ἐκ τινος, περί τι, πρὸς τι κλπ.). 3) Μὲ ἀπαρ.
 (φοβοῦμαι ἐπείσθαι τούτῳ). 4) Μὲ ἐνδοιαστ. προτ. (φοβοῦμαι μή...). Σύνθ. Μὲ τὰς
 προθ. ἐκ, κατά, σύν, ὑπέρ. Σύνθ. (τοῦ μέσ.) δέδοικα, ὀκνῶ. Ἀντίθ. θαρρῶ, τολμῶ.

φουτάω-ῶ (=συχνάζω, ἐπισκέπτομαι, μαθητεύω), σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὰ εἰς -αω. Π α ρ ά γ. φουτήσις, φουτητής, φουτητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. φοῖτος, ὄ, (=σύχνασμα) κατὰ τὰ εἰς -άω (τιμάω κλπ.).
 Σύντ. Μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (φουτῶ εἰς τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, σύν, πρὸς, εἰς,
 ἀπό. Σύνθ. θαμίζω.

φονεύω, προτ. ἐφόνευον, μέλ. φονεύσω, ἄορ. ἐφόνευσα. Παθ. φο-
 νεύομαι, προτ. ἐφονευόμην, παθ. ἄορ. ἐφονεύθην. Π α ρ ά γ. φόνευμα,
 φονευτικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φόνος (ὑπερ ἐκ τοῦ ποιητ. φέω=φονεύω), κατὰ τὰ εἰς -εω (βα-
 σιλεύω κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (φονεύω τινά). Σύνθ. ἀποκτείνω, ἀναιρέω-ῶ, θανα-
 τῶ-ῶ. Τὸ ἀποκτείνω εἶναι εὐχρηστότερον τοῦ φονεύω εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ.

φορέω-ῶ (=φέρω, φορῶ), προτ. ἐφόρουν, μέλ. φορήσω, ἄορ. ἐφό-
 ρησα, προτ. πεφόρηκα, ὑπερσ. ἐπεφορήκειν. Μέσ. καὶ παθ. φοροῦμαι,
 προτ. ἐφοροῦμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) φορήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐφορησά-
 μην, παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐφορήθην, προτ. πεφόρημαι, ὑπερσ. ἐπε-
 φορήμην. Π α ρ ά γ. φόρησις, φόρημα (καὶ φόρεμα), φορητός, ἀφόρη-
 τός, φορητέος, -ον.

Θέμ. φορε-. Τὸ ρ. εἶναι θαμιστικὸν τοῦ φέρω (ὁ ἰδὲ) σημαῖνον ἐνεργεῖαν ἐπα-
 ναλαμβανομένην ἢ συνήθη, εἶναι δὲ δυνατόν νά τεθῆ τὸ φέρω ἀντὶ τοῦ φορέω, ἀλλ'
 οὐχὶ τὸ φορέω ἀντὶ τοῦ φέρω. Οἱ τύποι φορέσις, ἐφόρεσα εἶναι πολὺ μέτρ. Σύντ.
 Μὲ αἰτ. (φορῶ τι). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διά, σύν, πρὸς, ὑπέρ κ.ἄ. Ἐμφοροῦμαι (τι)
 = φέρω κάτι ἐξω μαζί μου, ἐξάγω. Παραφοροῦμαι=συλλέγω. Ἐμφοροῦμαι (τινος)
 μέτρ.=εἶμαι γεμῆτος ἀπὸ κάτι.

φράζω (=λέγω, ἐκφράζω, φανερώνω, ἐξηγῶ, ὑποδεικνύω, πα-
 ραγγέλλω), προτ. ἔφραζον, μέλ. φράσω, ἄορ. ἔφρασα, προτ. πέφρακα,
 ὑπερσ. ἐπεφράκειν. Μέσ. καὶ παθ. φράζομαι (μέσ.=σκέπτομαι, συλλο-
 γίζομαι· παθ.=ἐκφράζομαι, λέγω), προτ. ἐφραζόμην, μέσ. μέλ. φρά-
 σομαι, μέσ. ἄορ. ἐφρασάμην, παθ. ἄορ. (ὡς μέσ.) ἐφράσθην, προτ. μέσ.
 καὶ παθ. πέφρασμα, ὑπερσ. ἐπεφράσμην. Π α ρ ά γ. φράσις, φραστήρ
 ἢ φράστης (=ὁ πληροφοροῦν, ὁ ὁδηγός), φραστικός, ἄφραστος, ἀπερί-
 φραστος, φραστέον.

Θέμ. φραδ- (πρβλ. ποιητ. φραδ-ῆ=γινῶσις, φραδ-μων=συνετός, νοήμων, εὐ-
 φραδ-εἶα) καὶ μὲ τὸ πρόσφωμα j, φραδ-j-ω - φράζω. Σύντ. 1) Μὲ αἰτ. (φράζω τι).
 2) Μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (φράζω τινί τι). 3) Μὲ δύο αἰτ. (φράζω τινά τι). 4) Μὲ δοτ. καὶ
 εἰδ. ἀπαρ. (φράζω τινὶ σιγῶν). 5) Μὲ εἰδ. πρότ. (φράζω δτι..., ὡς...). Τὸ φράζω ση-
 μαίνει τι πλέον ἢ τὸ λέγω (πρβλ. φράσον, ἄπερ γ' ἔλεξας=ἐξήγησε, διασαφήσασ-
 ῃσα εἶπες). Σύντ. Συμφράζομαι (ποιητ.)=συλλογίζομαι. Σύνθ. φημί, λέγω, λα-
 λέω-ῶ, δείκνυμι, κελεύω.

φρατριάζω (=ἀνήκω εἰς τὴν αὐτὴν φρατρίαν, τὴν αὐτὴν πολιτι-
 κὴν διαίρεσιν τοῦ λαοῦ), προτ. ἐφρατρίαζον, μέλ. φρατριάσω, ἄορ. ἐ-
 φρατρίασα. Π α ρ ά γ. φρατριαστής, φρατριασμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φρατρία προσλήπει τῆς καταλήξε. -άζω, καθ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγορά-ἀγοράζω. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.). Φρατρία (εἰς τὴν ἀρχαιοτέραν ἀττικὴν φράτρα, ἰων. φρήτη, δωρ. πάτρα) ἀρχικῶς ἐσήμαινεν ἀδελφότης (πρβλ. φρήτη ἀρχικῶς=ἀδελφός, λατ. frat-er=ἀδελφός), εἶτα δὲ λαὸς συγγενῆς ἐκ τοῦ αὐτοῦ γενάρχου καταγόμενος, φυλῆ, οἰκογένεια. Κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους φρατρία ὀνομάζετο πολιτικὴ διαίρεσις τοῦ λαοῦ, ἢ ὅποια εἶχε τὴν ἀρχὴν τῆς εἰς τοὺς δεσμοὺς συγγενείας. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἡ φρατρία ἦτο ὑποδιαίρεσις τῆς φυλῆς, ὅπως εἰς τὴν Ρώμην ἡ curia (=φρατρία) ἦτο ὑποδιαίρεσις τῆς tribus (=φυλῆ). Ἐκαστῇ φυλῇ ἀπετελεῖτο ἐκ τριῶν φρατριῶν τῶν ὁποίων τὰ μέλη ἐκαλοῦντο φράτρες (βλ. ὄνομα φράτηρ εἰς Παράρτημα) καὶ συνεδέοντο διὰ ποικίλων θρησκευτικῶν τελετῶν (Ἀπατοροίον κ.ἄ.). Ἡ φρατρία περιεῖχε 30 γένη, τῶν ὁποίων τὰ μέλη ὀνομάζοντο γενήται.

φράττω ἢ φράσσω (=περικλείω μὲ φράκτην, περιφράττω, προφυλάττω), πρτ. ἔφρακτον καὶ ἔφρασσον, μέλ. φράζω, ἄορ. ἔφραξα, [πρκ. πέφραγα, ὕπερσ. ἐπεφράγειν]. Μέσ. καὶ παθ. φράττομαι καὶ φράσσομαι, πρτ. ἐφρακτόμην καὶ ἐφρασσόμην, [μέσ. μέλ. φράζομαι, παθ. μέλ. ἀ' φρακθήσομαι, παθ. μέλ. β' φρακθήσομαι], μέσ. ἄορ. ἐφραζάμην, παθ. ἄορ. ἀ' ἐφρακθῆν, [παθ. ἄορ. β' ἐφρακθῆν], πρκ. πέφραγμα, ὕπερσ. ἐπεφράγμην. Π α ρ ἄ γ. φράγμα, ἀπόφραξις, φράκτης, φραγμός, δρύφακτος (ἐκ τοῦ δρυό-φρακ-τος), φρακτός, ἄφρακτος, κατάφρακτος.

Θέμ. φραγ- ἢ φρακ-, ἐξ ἀρχ. φρακ- (πρβλ. λατ. fars-io=φράττω πληρῶ, καὶ freq-u-ens=πυκνός, ἀπο-φράγ-νυμι καὶ ἀπο-φάργ-νυμι) κατὰ μετὰθεσιν τῶν φθόγγων α καὶ ρ. Ὁ ἐνεστώς σχηματίζεται μὲ τὸ πρόσφυμα j, φράγ-j-ω ἢ φράκ-j-ω -φράττω καὶ φράσσω. Ὁ πρκ. πέφραγα δὲν δασύνει τὸν χαρακτήρα ὡς καὶ εἰς τὰ: ἄγγυμι-ἔαγα, πρᾶττω-πέπραγα κλπ. Εὐρίσκειται καὶ τύπος κατὰ τὰ εἰς -μι: ἀποφράγγυμι καὶ ἀποφάργνυμι (=περιφράττω καλῶς, ἐμποδίζω), σχηματισθεὶς διὰ τῆς προσλήψεως τοῦ προσφύμ. νν. Τούτου ἀπαντᾷ εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. μόνον τὸ γ' πληθ. τοῦ πρτ. ἀπεφράγγυσαν (=ἔφραξαν καλῶς, ἐμπόδισαν). Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (φράττω τι καὶ φράττομαι τι). Τὸ μέσ. συνηθέστ. ἀναλείψωμ. περιφράττω ἑμάντόν. Τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθως σύνθετον μὲ τὰς προθέσεις ἀντί, ἀπό, ἐν, σὺν κ.ἄ.

φρηνόω-ῶ (=σωφρονίζω, διδάσκω), πρτ. ἐφρένουμι, μέλ. φρηνῶσω, ἄορ. ἐφρένωσκα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φρήν, ἢ, γεν. φρηνός=ἡ καρδία, ὁ νοῦς (ρίζ. φρεν-, ἐξ ἧς καθ' ἐταιροῦσιν καὶ τὰ φρον-έω, φρον-τίζω κ.ἄ.), κατὰ τὰ εἰς -οω. Θέμ. φρενο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (φρηνῶ τινα). Σινών. διδάσκω, σωφρονίζω.

φρέω-ῶ, μόνον σύνθετον μὲ τὰς προθ.: διὰ, ἐκ, εἰς, ἐπεισ-. Ἐνεστ. εἰσφρέω-ῶ (μτβ.=εἰσάγω, ἀφήνω κάτι νὰ εἰσέλθῃ ἀμτβ.=εἰσέρχομαι), πρτ. εἰσέφρουν, μέλ. εἰσφρήσω, ἄορ. ἀ' εἰσέφρησα καὶ (κατὰ τὰ εἰς -μι) ἄορ. β' εἰσέφρηκα (ὑποτ. εἰσφρῶ κλπ., εὐκτ. ἔλλειπει, προστ. εἰσφρες κλπ., ἀπαρ. εἰσφρῆναι, μτχ. εἰσφείς, -εἶσα, -έν). Μέσ. εἰσφρέομαι-οῦμαι (=εἰσέρχομαι), πρτ. εἰσφροῦμην, μέσ. μέλ. εἰσφρήσομαι, μέσ. ἄορ. ἀ' εἰσφρησάμην, μέσ. ἄορ. β' (μόνον εἰς τὸ ἀπαρ.) ἐπεισφρέσθαι. Π α ρ ἄ γ. ἐπεισφρησις, περῖσφρησις, εἰσφρητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης μὲ τὸ φέρω, ὅ ἰδέ. Θέμ. φρε- καὶ (πρὸ συμφώνου) φρη-. Σύντ. Τὸ μτβ. μὲ αἰτ. (εἰσφρῶ τι), τὸ ἀμτβ. ἄνευ ἀντικ.

φρίττω ἢ φρίσσω (i) (=ἀνατριχιάζω, φρίττω, τρομάζω), πρτ. ἔφριττον ἢ ἔφρισσον, [μέλ. φρίζω], ἄορ. ἔφριξα, πρκ. πέφρικα, ὕπερσ.

ἐπεφρίκειν. Παρά γ. φρίκη (ἐξ οὗ φρικώδης, φρικαλέος), φρίζ, ἡ, γεν. φρικῶς (=φρικιάσις, ἀνατριγίλα), φριζὸς (ἐπίθ.=ὁ μὲ ἠνωρθωμένας τὰς τρίχας), Φριζος, φρικτός.

Θέμ. φρικ- (πρβλ. φρίκ-η, φριξ, γεν. φρικ-ός· ἡ ρίζ. πιθ. συγγενὴς πρὸς τὴν φριγ-, ἐξ ἧς τὸ ἐπικ. ριγέω=φρίττω, τὸ ριγῶω=κρυῶνω κ.ἄ., πρβλ. καὶ τὸ λατ. frig-eo=ἔχω ρίγος) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα j, φρικ-j-ω - φρίττω ἢ φρίσσω. Σύντ. Τὸ ρ. συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.): σπν. μὲ ἀπαρ. (φρίττω τάληθες εἰπεῖν=φοβοῦμαι νὰ εἴπω τὴν ἀλήθειαν). Τὰ φρικάζω καὶ φρικιάω-ῶ, μτγν. Συνών. δέδοικα, φοβέομαι-οὔμαι.

φρονέω-ῶ (=σκέπτομαι, συλλογίζομαι, νομίζω, ἔχω φρόνημα, αἰσθάνομαι), πρτ. ἐφρόνου, μέλ. φρονήσω, ἀόρ. ἐφρόνησα, πρκ. πεφρόνηκα, ὑπερσ. ἐπεφρονήκειν. Παθ. μόνον τὸ γ' ἐν. τῆς προστ. τοῦ ἔνεστ. φρονεῖσθω. Παρά γ. φρόνησις, φρόνημα, φρονηματίας (=ὁ ἔχων ὑψηλὸν φρόνημα, μεγαλόφρων), φρονηματίζομαι (=γίνομαι ὑψηλόφρων), φρονητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φρήν, ἡ, γεν. φρενός (θέμ. φρεν-), καὶ καθ' ἑταιροίωσιν καὶ πρόσληψιν τοῦ προσφύματος ε, φρενε- καὶ (πρὸ συμφώνου) φρονη- (βλ. καὶ φρενώω-ῶ). Σύντ. Συνήθ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.): φρονώ=σκέπτομαι, συλλογίζομαι. Σπν. 1) Μὲ ἀπαρ. (φρονώ ἵεναι=σκέπτομαι νὰ προχωρήσω). 2) Μὲ εἰδ. πρότ. (φρονώ ὡς..., ὅτι...). 3) Μὲ ἐπιρρημ. προσδιορ. (εὖ ἢ καλῶς φρονώ, ὀρθῶς, μῶρα, πλάγια φρονώ κλπ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. κατὰ, ὑπέρ, περὶ κ.ἄ. Συνών. ἡγέομαι-οὔμαι, νομίζω, οἶομαι.

φροντίζω (=σκέπτομαι, μελετῶ, προσέχω εἰς τι, ἔχω φροντίδα), πρτ. ἐφροντίζον, μέλ. φροντιῶ, ἀόρ. ἐφρόντισα, πρκ. πεφρόντισκα, ὑπερσ. ἐπεφροντίκειν. Μέσ. καὶ παθ. φροντίζομαι (=εἶμαι ἀντικειμένον φροντίδος), πρτ. ἐφροντιζόμεν, μέσ. μέλ. φροντιοῦμαι, [πρκ. πεφροντίσμαι, ὑπερσ. ἐπεφροντίσμεν]. Παρά γ. φροντιστής, φροντιστήριον (=τόπος μελέτης, σπουδαστήριον), ἀφρόντιστος, φροντιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φροντίς, γεν. -ίδος, ἡ, (ἔπερ ἐκ τῆς ρίζ. φρεν- ἐξ ἧς καὶ τὰ φρενώω, φρενώω κλπ. Βλ. φρενώω-ῶ). Θέμ. φροντιῶ- καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα j, φροντιδ-j-ω - φροντίζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐλπίς - ἐλπίζω. Σύντ. 1) Μὲ γεν. ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ. κατὰ γεν. (φροντίζω τινός ἢ φροντίζω περὶ τινος=φροντίζω διὰ κάτι). 2) Μὲ αἰτ. (φροντίζω τι=σκέπτομαι, ἐξετάζω προσεκτικὰ κάτι). 3) Μὲ δευτερεύουσαν (πλαγ. ἐρωτημ., τελ., ἐνδοικστ.) πρότ. (φροντίζω ὅπως..., ἵνα..., μὴ...). Σύνθ. Ἐκφροντίζω=σκέπτομαι, ἐξευρίσκα. Συνών. ἐπιμέλομαι, μέλει μοι. Ἀντίθ. ὀλιγωρέω-ῶ.

φρουρέω-ῶ (=φυλάττω, φρουρῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Παρά γ. φρούρησις, φρούρημα, φρουρητός, ἀφρούρητος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ φρουρός (κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ προσρός, ὅπερ ἐκ τῆς προθ. πρὸ καὶ τῆς ρίζ. φρο-, ἐξ ἧς καὶ τὰ φρέω-ῶ, ὄρα=φροντίς, οἶρος, ὄ, γεν. οἴρου=φύλαξ, θηρ-ωρός, πυλ-ωρός κ.ἄ.). Θέμ. φρουρε-. Σύντ. Ὡς μτβ. μὲ αἰτ. (φρουρῶ τινὰ ἢ τι) ὡς ἀμτβ. ἄνευ ἀντικ. (φρουρῶ=εἶμαι φρουρός). Σύνθ. Ἐμφρουρῶ=φρουρῶ εἰς τινα τόπον. Συνών. φυλάττω.

φρούγω (ῶ) (=ξηραίνω, φρυγανίζω, ξεροψήνω), πρτ. ἔφρουγον, μέλ. φρούξω, ἀόρ. ἐφρούξα. Παθ. φρούγομαι, παθ. ἀόρ. ἀ' ἐφρούχθη, παθ. ἀόρ. β' ἐφρούγη, πρκ. πέφρουγαί, ὑπερσ. ἐπεφρούγη. Παρά γ. φρυγμός (=φρυγάνισμα), φρούγετρον (=καβουρντιστήρι), φρούγανον, φρυκτός (ὡς ἐπίθ.=ξεροψημένος· ὡς οὐσ.=ἀναμμένος δαυλός, πυρὰ διὰ τῆς ὁποίας ἀνηγγέλλετό τι).

Θέμ. φρυγ- (πρβλ. λατ. *frig-o*=φρύγω). Τὸ υ βραχὺ μόνον εἰς τὸν παθ. ἄορ. β' ἐφρύγην. Σύντ. Μὲ αἰτ. (φρύγω τι). Εἰς τοὺς μτγν. ἀπαντᾷ καὶ τύπος φρούττω ἢ φρούσσω, ὅστις ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ θέμ. φρυγ- προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j*, φρούγ-j-ω - φρούττω ἢ φρούσσω. Σύνων. ὀπτάω-ῶ, ἔψω, σποδίζω (=ψήγω στῆ χόβολη).

φρυκτωρέω-ῶ (=δίδω σημεῖον ἐκ καιρῶ νυκτὸς μὲ πυράς, ὑψώ- νω δαυλοὺς ἀναμμένους διὰ νὰ γινωστοποιήσω κάτι), μόνον ὁ ἐνεργητ. ἐνεστώδης καὶ ὁ παθ. ἄορ. ἐφρυκτωρήθη (ἀνηγγέλθη διὰ φρυκτωρι- ῶν). Π α ρ ἄ γ. φρυκτωρήσεις, φρυκτώρημα.

Τὸ ρ. παραινέθεται ἐκ τοῦ φρυκτωρός=φύλαξ φυλάττω εἰς ὑψώματι καὶ δια- βιβάζων ἐκεῖθεν σημεῖα μὲ πυράς (ὑπερ ἐκ τοῦ φρυκτός=δαυλός, πυρά, βλ. φρού- γω, καὶ οἶσρος=φύλαξ· περὶ τῆς ρίζ. τοῦ οἶσρος βλ. φρουρέω-ῶ). Ἐκ τοῦ φρυκτω- ρός καὶ τὸ φρυκτωρία=ἡ διὰ πυρῶν μακρόθεν συνεννόησις, ἢ ἀναγγελία πράγματός τινος μὲ πυράς. Θέμ. φρυκτωρε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἀνευ ἄντικ). Σύνθ. Παραφρυ- κτωρῶ=χρησιμοποιοῦ τοὺς φρυκτοὺς ὄχι κατὰ τὰ συμπεριλαμβανόμενα, οὕτως ὥστε, νὰ ἐ- πέλθῃ βλάβη εἰς τοὺς φίλους καὶ ὠφέλεια εἰς τοὺς ἐχθρούς.

φυγαδεύω (μτβ.=ἐκδικῶ, ἐξορίζω· ἀμτβ.=εἶμαι ἐξόριστος), πρτ. ἐφυγάδευον, μέλ. φυγαδεύσω, ἄορ. ἐφυγάδευσα. Παθ. φυγαδεύ- ομαι, πρτ. ἐφυγαδευόμην, [παθ. ἄορ. ἐφυγαδευθήην, πρκ. πεφυγάδευ- μαι, ὑπερσ. ἐπεφυγαδευόμην]. Π α ρ ἄ γ. φυγαδεῖα (=ἐξορία), φυγαδευ- τέος, φυγαδευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φυγᾶς, γεν. -ἀδός=ὁ ἐξόριστος εἴτε ἐκουσίως εἴτε ἀκουσίως (ὑπερ ἐκ τῆς ρίζ. φυγ- τοῦ φεύγω, ὅ ἰδέ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλο- γίαν τοῦ βασιλεὺς - βασιλεύω. Σύντ. Τὸ μτβ. μὲ αἰτ. (φυγαδεύω τινά). Περὶ τῆς διαφορᾶς σημασίας φυγαδεύω καὶ ὀστρακίζω, βλ. ὀστρακίζω.

φυγγάνω (=φεύγω) καὶ πρτ. ἐφυγγανον. Τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ φεύγω.

Τὸ ρ. ἰσοδύναμος τύπος τοῦ φεύγω. Θέμ. φυγ- καὶ μὲ τὸ ἐπένημα ν πρὸ τοῦ χαρακτηρισῶ καὶ τὸ πρόσφυμα αν μετ' αὐτὸν (πρβλ. θιγγάνω), φυ-ν-γ-άν-ω - φυγ- γάνω. Σύντ. Ὡς τὸ φεύγω, ὅ ἰδέ. Εἰς τοὺς ἄττ. πεζ. συνήθ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀπό, κατά, διὰ.

φυλάττω ἢ φυλάσσω (=φυλάσσω, ἀγρυπνῶ, προσέχω, ὑπερασπί- ζω, παραμονεύω), πρτ. ἐφύλαττον ἢ ἐφύλασσον, μέλ. φυλάξω, ἄορ. ἐφύλαξα, πρτ. πεφύλαχα, ὑπερσ. ἐπεφυλάχειν. Μέσ. καὶ παθ. φυλάτ- τομαι καὶ φυλάσσομαι, πρτ. ἐφυλαττόμην καὶ ἐφυλασσόμην, μέσ. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) φυλάξομαι, [παθ. μέλ. φυλαχθήσομαι], μέσ. ἄορ. ἐφυλα- ξάμην, παθ. ἄορ. ἐφυλάχθην, πρκ. πεφύλαγμα, ὑπερσ. ἐπεφυλάγμην. Π α ρ ἄ γ. φύλαγμα, φυλακὴ (=φύλαξις, φρουρά, εἰρκτή), φυλακεῖον ἢ φυλάκειον (=τὸ οἶκημα τῶν φυλάκων), φυλακτός, φυλακτικός, φυλα- κτήριος, φυλακτήριον (=φρούριον), ἀφύλακτος, φυλακτέος.

Θέμ. φυλακ- (πρβλ. φύλαξ, γεν. φύλακ-ος, φυλακ-ῆ) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα *j* φυλάκ-j-ω - φυλάττω ἢ φυλάσσω. Σύντ. Τὸ ἐνεργ. 1) Μὲ αἰτ. (φυλάττω τινά ἢ τι). 2) Μὲ δοτ. (φυλάττω τινί=ἀγρυπνῶ γιὰ κάποιον). 3) Μὲ αἰτ. καὶ τελ. ἀπαρ. (φυ- λάττω τινά μὴ πάσχειν τι). 4) Μὲ δευτερεύουσαν (πλαγ. ἐρωτημ., τελ., ἐνδοιαστ.) πρτ. (φυλάττω τινά ὅπως μὴ..., ὅπως, μὴ... κλπ.). Τὸ μέσ. 1) Μὲ αἰτ. (φυλάττομαι τινά ἢ τι=προσέχω, φροντίζω κάποιον ἢ κάτι, προσφυλάττομαι ἀπὸ κάποιον ἢ κάτι). 2) Μὲ γεν. (φυλάσσομαι τινος=φεύδομαι τινος). 3) Μὲ δευτερ. (πλαγ. ἐρωτημ., τελ., ἐνδοιαστ.) πρτ. (φυλάττομαι ὅπως μὴ... κλπ.). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. διὰ, παρά, πρό, σὺν κ.ἄ. Σύνων. φρουρέω-ῶ.

φῦναι, φύς, βλ. φύω.

φυράω-ῶ (=ἀναμειγνύω ἄλευρον καὶ ὕδωρ διὰ φύραμα, ζυμαρί, ζυμών), πρτ. ἐφύρων, μέλ. φυράσω, ἄορ. ἐφύρασα. Μέσ. καὶ παθ. [φυρῶμαι, μέσ. ἄορ. ἐφυρασάμην], παθ. ἄορ. ἐφυράθην, πρκ. πεφύραμαι, ὑπερσ. ἐπεφυράμην. Π α ρ ἄ γ. φύραμα, φύρασις, φυρατῆς, φυρατέον.

Τὸ ρ. εἶναι ἐκτεταμένος τύπος τοῦ φύω (ὁ ἰδέ), περιορισθεὶς ὁμως εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ἀναμειγνύνειν ἄλευρον καὶ νερὸ διὰ τὸ ἀποτελεσθῆ φύραμα, ζυμαρί. Θέμ. φυρα-. Σύντ. Μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (φυρῶ τί τιμ=ἀναμειγνύω τι μὲ ἄλλο τι). Συναίν. μείγνυμι.

φύρω (=ἀνακατώνω κάτι διὰ τὸ καταστρέψω ἢ μολύνω, συγχέω, φέρω ἄνω κάτω), πρτ. ἐφυρον, μέλ. φύρσω, ἄορ. ἐφύρσα [καὶ ἐφυρα]. Μέσ. καὶ παθ. φύρωμαι (=ἀνακατώνομαι μὲ ἄλλους, ἀναμειγνύομαι), πρτ. ἐφυρόμην, [παθ. μέλ. β' φύρήσομαι], παθ. ἄορ. α' ἐφύρθην, [παθ. ἄορ. β' ἐφύρην], πρκ. πέφυρμαι, ὑπερσ. ἐπεφύρωμην, τετελ. μέλ. πεφύροσμαι. Π α ρ ἄ γ. φύρωμα (=μείγμα, βόρβορος), φυρωμός, μέλ. πεφύροσμαι, φύρωσις (=ἀνάμειξις), σύμφυρωσις (=ἀνάμειξις), φύρωδην (ἐπίρ.=ἀνακατωμένα), φυρωτός, αἰμόφυρωτος.

Θέμ. φυρ-. Τὸ ν βραχὺ μόνον εἰς τὰ παράγωγα. Τοῦ ρ. γίνεται χρῆσις ἐπὶ τῆς ἀναμειξέως ξηροῦ τινος μετὰ οὐσίας ὑγρᾶς, σχεδὸν πάντοτε μετὰ τῆς ἐννοίας τῆς ἀφθορᾶς, τῆς καταστροφῆς καὶ μολύνσεως. Ἡ ἐννοια τῆς ἀναμειξέως ἀλεύρου εἰς ἀποτέλεσις φυράματος, ζυμαριοῦ, εἶναι πολλὴ ἀμφίβολος εἰς τὸ ρῆμα τοῦτο· τὴν ἐννοίαν ταύτην ἔχει τὸ φυράω-ῶ, ὁ ἰδέ. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (φύρω τι). 2) μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (δάκρυον εἴματα ἐφυρον=ἐβρεχον τὰ ἐνδύματά των μὲ τὰ δάκρυα). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. σὺν καὶ συνανα-.

φυσάω-ῶ, πρτ. ἐφύσω, μέλ. φυσήσω, ἄορ. ἐφύσησα. Μέσ. καὶ παθ. φυσῶμαι, πρτ. ἐφυσώμην, παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐφυσήθην (μέσ.=ὑπερφηανεύθην), μέσ. καὶ παθ. πρκ. πεφύσημαι (μέσ.=εἶμαι ὑπερήφανος· ἢ μτχ. πεφυσημένος=φουσκωμένος, ὑπερήφανος), ὑπερσ. ἐπεφυσήμην. Π α ρ ἄ γ. φύσημα, φυσητήρ, φυσητός, φυσητέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φῦσα, ἢ, (=φυσερό), ὡς ἐκ τοῦ τιμῆ τὸ τιμάω. Θέμ. φυσα-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (φυσῶ τι). Τὸ μέσον ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ ὑπερφηανεύομαι καὶ εἰς τὸν ἐνεστ. καὶ πρτ. ἀπαντᾷ μόνον σὺνθ. μὲ τὴν προθ. ἀνά. Συναίν. νέω.

φυτεύω (=φυτεύω, παράγω, γεννῶ), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ἄ γ. φυτεία, φύτευμα, φύτευσις, φυτευτής, φυτευτικός, φυτευτός, ἀφύτευτος, φυτευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φυτῶν (ὑπερ ἐκ τοῦ φύω, ὁ ἰδέ), κατὰ τὰ εἰς -εω (βασιλεύω κλπ.). Σύντ. Μὲ αἰτ. (φυτεύω σοκάς, ἀμπέλους). Σύνθ. Μὲ τὰς προθ. ἐν, περί, σὺν. Συναίν. βλ. φύω.

φύω (=παράγω, γεννῶ, κάμνω κάτι νὰ φυτρώσῃ), πρτ. ἐφυον, μέλ. φύσω, ἄορ. ἐφύσα (=ἐγέννησά τινα). Μέσ. καὶ παθ. φύομαι, πρτ. ἐφύομην, μέσ. μέλ. ὡς παθ. φύσομαι, [παθ. μέλ. β' φυήσομαι], ἐνεργητ. ἄορ. β' ὡς μέσ. καὶ παθ. ἐφυον (ἀμτβ.=ἐγέννηθην· γ' πληθ. ὀριστ. ἐφυσαν καὶ ἐφυον, ὑποτ. φύω, φύης κλπ., εὐκτ. φύοιμι κλπ., προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. φῦναι, μτχ. φύς, φῦσα, φύν), [παθ. ἄορ. β' ἐφύην], ἐνεργ. πρκ.

(ὡς μέσ. και παθ.) πέφυκα (ἀμτβ.=εἶμαι ἐκ φύσεως, εἶμαι γεννημένος), ὑπερσ. ἐπεφύκειν. Π α ρ ά γ. φυή (=ἡ φύσις τοῦ σώματος), εὐφυής (=καλῶς ἠύξημένος, καλῶς σχηματισμένος σωματικῶς και ψυχικῶς), εὐφυῖα (=καλὴ φυσικὴ ἀνάπτυξις), φύσις, φυτόν, φύλον (=ἄθροισμα ἐμψύχων ὄντων, γένος), φυλή, φύμα (=σπυρί, ἀπόστημα), φυτός (ἐπίθ.=γενόμενος ἐκ φύσεως, ἄνευ τῆς ἀνθρωπίνης τέχνης), ἐμφυτος, σύμφυτος, φυτόν.

Θέμ. φυ- (ρίζ. φυ-, πρβλ. λατ. *fu-i*=ὑπῆρξα, *fu-turus*=ὁ μέλλον νὰ γίνῃ, *fe-tus*=ἔγκυος, *fe-cundus*=εὐφορος· ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης και *φῖτυ*, τό,=κλάδος, παραφυάς, ἐξ οὗ τὸ φυτόν, ὃ ἰδέ, και πιθ. και φώς, ὁ,=ὁ γεννήσας, ὁ ἀνὴρ) και μετὰ τὸ πρόσφμα *j*, *φύ-j-ω* - φύω. Τὸ ν εἶναι βραχὺ πρὸ φωνήεντος και μακρὸν πρὸ συμφώνου· ἐξαιρεῖται τὸ παράγ. φύσις, ὅπου τὸ ν εἶναι βραχὺ. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μετὰ αἰτ. (φύω τι=παράγω, γεννῶ, δημιουργῶ κάτι). Τὸ μέσ. 1) μετὰ γεν. (πέφυκά τινας=κατάγωμαι ἀπὸ κάποιον). 2) μετὰ ἀπαρ. (πεφύκασι δ' ἅπαντες...ἀμαρτάνειν). 3) μετὰ ἐμπρόθ. προδιορ. (φύομαι ἐκ τινος). 'Ὁ ἀόρ. β' ἔφην και ὁ πρκ. πέφυκα ἔχουν ἐνίστε σημασι. ἐνεστ. (=εἶμαι ἐκ φύσεως τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, εἶμαι), ὅποτε λαμβάνονται ὡς συνδετικὰ και δέχονται κατηγορούμενον εἰς τὸ ὑποκείμενον αὐτῶν: «ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφην», «πέφυκε κακός» κλπ. 'Ἡ μετ. τοῦ ἐνεργ. ἀόρ. ὁ φύσας=ὁ γεννήτωρ, ὁ πατήρ. Σύνθ. μετὰ τὰς προθ. ἀνά, ἐκ, ἐν, περί, πρὸ, σύν. Σύνών. βλαστάνω, γεννάω-ᾶ, φυτεύω.

φωνέω-ᾶ (=ἐκπέμπω φωνήν ἢ ἦχον, ὀμιλῶ, φωνάζω, καλῶ, παραγγέλλω), πρτ. ἐφώνουν, μέλ. φωνήσω, ἀόρ. ἐφώνησα. Παθ. φωνοῦμαι (=ὀνομάζομαι), παθ. ἀόρ. ἐφώνηθην. Π α ρ ά γ. φώνησις, φώνημα, φωνητής, φωνητικός, φωνητός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ φωνή (ὑπερ ἐκ τῆς ρ. φαF-, ἐξ ἧς τὸ ποιητ. φάω=φωτίζω, και τὰ φάινω, φάσσω και φημί, ἃ ἰδέ) κατὰ τὰ εἰς -εω. Θέμ. φωνε-. Σύντ. 1) ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.): φωνῶ=ἐκπέμπω φωνήν. 2) μετβ. μετὰ αἰτ. (φωνῶ τινα=καλῶ κάποιον μετὰ ὀνομά του). Τὸ ρ. ἀπαντᾷ συνήθως σύνθ. μετὰ τὰς προθ. σύν, διά, πρὸς. Τὸ μέσ. ἀλληλοπαθές: συμφωνοῦμεν ἀλλήλοις. Σύνών. λέγω, λαλέω-ᾶ, καλέω-ᾶ, κελεύω. Ἀντίθ. ψοφέω-ᾶ.

φωρᾶω-ᾶ (=ἀναζητῶ κλέπτῃν ἢ κλοπιμαῖα, ἀνακαλύπτω τὸν κλέπτην), πρτ. ἐφώρων, μέλ. φωράσω, ἀόρ. ἐφώρασα, [πρκ. πεφώρακα, ὑπερσ. ἐπεφώρακειν]. Παθ. φωρῶμαι (=ἀνακαλύπτομαι), πρτ. ἐφωρώμην, παθ. ἀόρ. ἐφωράθην, [πρκ. πεφώραμαι, ὑπερσ. ἐπεφωράμην]. Π α ρ ά γ. φωρατικός, φωρατός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὄσφ. φωρά=ἀνακάλυψις τοῦ κλέπτου (ὑπερ ἐκ τοῦ φῶρ, ὁ, γεν. φωρός=κλέπτης, βλ. φέρω· ἐκ τοῦ φῶρ και τὸ ἐπίθ. αὐτόφωρος=ἐκεῖνος ποὺ φανερώνεται μόνος του, τὸ πλεῖστον εἰς τὴν φράσιν: ἐπ' αὐτοφῶρ λαμβάνω=συλλαμβάνω κάποιον κατ' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν). Θέμ. φωρα-. 'Ὁ χαρακτηριστ. ἀδεν ἐκτείνεται εἰς ἡ ἄλλ' εἰς ἁ μακρὸν λόγῳ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ρ. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (φωρῶ τινα ἢ τι=ἀναζητῶ κάποιον ἢ κάτι, ἀνακαλύπτω κάποιον ἢ κάτι). Σύνθ. Καταφωρῶ=συλλαμβάνω τινὰ πράττοντά τι. Σύνών. ἐρευνᾶω-ᾶ, ζητέω-ᾶ κ.ἄ.

X

χάζω (=ἀναγκάζω τινὰ νὰ ἀποχωρήσῃ ἐκ τινος, στερῶ τινὰ τινας), πρτ. ἔχαζον, [μέλ. μετὰ ἀναδιπλασ. κεκαδήσω, ἀόρ. ἀ' ἔχασσα ἐπικ., ἀόρ. β' ἐπίσης μετὰ ἀναδιπλασ. κέκαδον]. Μέσ. χάζομαι (=ὑπο-

χωρῶ, ἀποσύρομαι), πρτ. ἐχαζόμεην, [μέσ. μέλ. χάσομαι και ἐπικ. χάσομαι], μέσ. ἀόρ. ἀ' ἐχασάμην [και ἐπικ. ἐχασάμην, μέσ. ἀόρ. β' με ἀναδιπλασ. κεκαδόμεην].

Θέμ. χαδ- (ρίζ. χα-, πιθ. συγγενής πρὸς τὴν τοῦ χάσκω, σημαίνουσα στερεῶμαι, ἔχω ἀνάγκην τινός, ἐξ ἧς τὰ χατέω=ἔχω ἀνάγκην τινός, ἐπιθυμῶ σφοδρῶς, χῆρα, χῆρος, -α, -ον=ἔστερημένος, ἔρημος, χῆτος, τό, =ἔλλειψις, τὸ ἐπίρ. χωρίς και πιθ. και τὰ χώρος και χώρα) και με τὸ πρόσφωμα j, χὰδ-j-ω - χάζω. Εἰς τοὺς μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ χρόνους ἐνεργ. μέλ. και ἀόρ. β' και μέσ. ἀόρ. β' (κεκαδήσω, κέκαδον, κεκαδόμεην) τὸ δασὺ χ τρέπεται εἰς ψιλὸν κ. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστα εἶναι μόνον ὁ ἐνεργητ. ἐνεστ. και πρτ., και ὁ μέσ. ἐνεστ., πρτ. και ἀόρ. ἀ' συνθ. με τὰς προθ. ἀνά και διά. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. με αἰτ. και γεν. (χάζω τινά τινος=ἀναγκάζω κάποιον νὰ υποχωρήσῃ ἀπὸ κάτι, στερεῶ κάποιον ἀπὸ κάτι). Τὸ μέσ. με γεν. (χάζομαι τινος=ἀποσύρομαι, υποχωρῶ ἀπὸ κάτι). Συνών. ἐνδίδωμι, ὑπέικο.

χαίρω (=χαίρομαι, εὐχαριστοῦμαι), πρτ. ἔχαιρον, μέλ. χαίρησω, [ἀόρ. ἐχάιρησα], παθ. ἀόρ. β' (με ἐνεργ. σημασ.) ἐχάρην (ὑποτ. χαρῶ, χαρῆς κλπ., εὐκτ. χαρεῖην, χαρεῖης κλπ., προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. χαρῆναι, μτχ. χαρεῖς, -εῖσα, -έν), πρκ. γέγηθα και κεχάρηκα, ὑπερσ. ἐγεγήθειν και ἐκεχαρήκειν. Μέσ. (με τὴν ἰδίαν σημασ. με τὸ ἐνεργητ.) [χαίρομαι, μέσ. μέλ. χαρήσομαι και χαροῦμαι, μέσ. ἀόρ. ἐχηράμην, πρκ. κεχάρημαι και κέχαρμαι, ὑπερσ. ἐκεχαρήμην και ἐκεχάρομην, τετελ. μέλ. κεχαρήσω και κεχαρήσομαι]. Π α ρ ἄ γ. χαρά, χάρις, χαρίεις, χαρίεις, χάρμα (=πρᾶγμα τὸ ὁποῖον προξενεῖ χαράν), χαρμονή (=χάρμα), χαροπός (=με ὀφθαλμούς γεμάτους χαράν), χαρτός (=πρόξενος χαρῆς), ἐπίχαρτος (=ἐκεῖνος διὰ τὸν ὁποῖον αἰσθάνεται κανεὶς χαράν).

Θέμ. χαρ- και με τὸ πρόσφωμα j και ἐπένησιν, χάρ-j-ω - χαίρω. Προσλήψαι δὲ και τοῦ προσφώμ. ε, χαρε-, χαρε- (και πρὸ συμφώνου χαρη- και χαρη-, πρβλ. μέλ. χαίρη-σω, πρκ. κε-χάρη-κα). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀντὶ τοῦ κεχάρηκα λαμβάνεται τὸ γέγηθα, πρκ. με σημασ. ἐνεστ. τοῦ ποιητ. γῆθω ἢ γηθέω. Τὸ ρῆμα διατηρεῖ τὸ πρόσφωμα και εἰς τὸν μέλλοντα και τὸν μτγν. ἀόρ. (βλ. Εἰσαγωγήν). Οἱ τύποι τῆς μέσης φωνῆς εἶναι ἐπικολ ἢ μτγν. Ὁ ἐνεστ. χαίρομαι ἔθεωρεῖτο ἀπὸ τοῦ παλαιοῦς μέγιστος βαρβαρισμὸς και ἐκαλεῖτο *δατισμὸς*, ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Περσῶν ἐν Μαραθῶνι Δάτιδος, ὁ ὁποῖος πρῶτος, ὡς λέγεται, μετεχειρίσθη τὸν ἐνεστ. εἰπὼν: *αὼς ἤδομαι και χαίρομαι κενθροάνομαι* ἀντὶ χαίρω (Ἀριστοφάνους *Εἰσήνη* 291). Σύντ. 1) με δοτ. ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ. κατὰ δοτ. (χαίρω τινὶ ἢ χαίρω ἐπὶ τινι=χαίρομαι, εὐχαριστοῦμαι διὰ κάτι). 2) με αἰτ. (σπν.): χαίρω δὲ σ' εὐτυχοῦντα=εὐχαρίστως σὲ βλέπω νὰ εὐτυχῆς, ἰδίως συστ. ἀντικ. (χαίρω χαράν, ἤδομην). 3) με κατηγορ. μτχ. εἰς τὸ ὑποκ. (χαίρω τὸν μῦθον ἀκούσας). Συνήθεις φράσεις και χρήσεις: ἢ προστ. ἐν. χαίρε, πληθ. χαίρετε και τὸ ἀπαρ. χαίρειν εἶναι κοινὸς τύπος χαίρετισμοῦ. Τὸ γ' ἐν. τῆς προστ. ἐν. χαίρετε και τὰ: εὖ τινά χαίρειν ἢ λέγω τινά χαίρειν=ἄς πάη στό καλό, ἀφῆνω κάποιον νὰ πάη στό καλό, ἀφῆνω. Σύντ. με τὰς προθ. ὑπέρ, πρό, σύν, ἐπί. Ἐπιχαίρω τινὶ=χαίρομαι διὰ κακὸν τὸ ὁποῖον συνέβη εἰς ἄλλον. Συνών. ἀγάλλομαι, ἤδομαι, τέρπομαι, γῆθω.

χαλάω-ῶ (μτβ.=κάμνω τι χαλαρόν, χαλαρώνω, καταβιβάζω· ἀμτβ.=γίνομαι χαλαρός), πρτ. ἐχάλων, μέλ. χαλάσω, ἀόρ. ἐχάλασα, [πρκ. κεχάλακα]. Παθ. χαλῶμαι, πρτ. ἐχαλώμην, παθ. ἀόρ. ἐχαλάσθην, [πρκ. κεχάλασμαι, ὑπερσ. ἐκεχαλάσμην]. Π α ρ ἄ γ. χάλαισις, χάλαισμος, χάλαισμός, χάλαιστικός, χάλαιστέον.

Θέμ. χαλα-, ἐξ οὗ ὁ ἐνεστ. χαλάω-ῶ. Τὸ θεματικὸν φωνῆν α παντοῦ βραχύ. Τὸ θέμα προσλαμβάνει σ ὅταν προστίθενται καταλήξεις ἀρχόμεναι ἀπὸ θ, μ, τ, κτ'

ἀναλογίαν πρὸς τὰ ρήμ. τὰ ἔχοντα ἀρχικῶς σ εἰς τὸ θέμα αὐτῶν (γελῶ, τελῶ κλπ.). Σύντ. Τὸ μτβ. 1) μὲ αἰτ. (χαλῶ τι=χαλαρώνω, καταβιβάζω κάτι). 2) μὲ δοτ. (σπν.): χαλῶ τινι=ὑποχωρῶ πρὸς κάποιον, τὸν συγχωρῶ. Τὸ ἀμτβ. ἔνευ ἀντικ. Σύντ. δια-χαλῶ=διαλύω. Σύνων. ἀνήμι. Ἀντίθ. συντείνω, ἐπιτείνω.

χαλεπαίνω (=ὀργίζομαι, ἀγανακτῶ), πρτ. ἐχαλέπαινον, μέλ. χαλεπανῶ, ἀόρ. ἐχαλέπηνα. Μέσ. χαλεπαίνομαι (μὲ τὴν ἰδίαν σημασίαν μὲ τὸ ἐνεργητ.), παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. ἐχαλεπάνθη. Τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν συνωνύμων ἢ τῶν περιφρ. χαλεπῶς ἔχω, χαλεπῶς φέρω, χαλεπῶς διακειμαι κλπ.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. χαλεπός (=δύσκολος, φοβερὸς) κατὰ τὰ εἰς -αῖνω. Θέμ. χαλεπαν- καὶ μὲ τὸ πρόσφσμα j καὶ ἐπέθεσιν: χαλεπίν-j-ω - χαλεπαίνω. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. 1) μὲ δοτ. (χαλεπαίνω τινὶ καὶ χαλεπαίνομαι τινι=ὀργίζομαι ἐναντίον τινός). 2) μὲ ἐμπρόθ. προσδιορ. (χαλεπαίνω καὶ χαλεπαίνομαι πρὸς τι, ἐπὶ τινι κλπ.=ὀργίζομαι διὰ κάτι). Σύνων. ἀγανακτέω-ῶ, ὀργίζομαι.

χαλινόω-ῶ (=χαλιναγωγῶ, ἀναχαιτίζω, περιορίζω), πρτ. ἐχαλίνουον, μέλ. χαλινῶσω, ἀόρ. ἐχαλίνωσα. Παθ. χαλινούμαι (=περιορίζομαι), πρκ. κεχαλίνωμαι. Π α ρ ά γ. χαλίνωσις, ἀχαλίνωτος.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ χαλινός, ὁ, (=χαλινάρι), κατὰ τὰ εἰς -οω. Θέμ. χαλινο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (χαλινῶ τι).

χαλκεύω (=κατασκευάζω κάτι ἀπὸ χαλκὸν καὶ γενικῶς ἀπὸ μέταλλον), πρτ. ἐχάλκευον, μέλ. χαλκεύσω, ἀόρ. ἐχάλκευσα. Μέσ. καὶ παθ. χαλκεύομαι (τὸ μέσ. μὲ τὴν ἰδίαν σημασ. μὲ τὸ ἐνεργητ.), πρτ. ἐχάλκευόμην, μέσ. ἀόρ. ἐχάλκευσάμην, παθ. πρκ. κεχάλκευμαι, ὑπερσ. ἐκεχαλκεύμην. Π α ρ ά γ. χάλκευμα, χαλκευτής, χαλκευτικός, χαλκευτής, χαλκευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ χαλκός (ὑπερ πθ. ἐκ τοῦ χαλχός, πρβλ. Χαλκίς - Κολχίς ἢ λέξις ἴσως μικρασιατικῆ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -εω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεὺς - βασιλεύω. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (χαλκεύω τι καὶ χαλκεύομαι τι=κατασκευάζω κάτι ἀπὸ χαλκόν).

χαρακῶω-ῶ (=περιφράττω, ὀχυρώνω), πρτ. ἐχαράκουν, μέλ. χαρακῶσω, ἀόρ. ἐχαράκωσα. Παθ. πρκ. κεχαράκωμαι. Π α ρ ά γ. χαράκωμα (=περιφραγμένον χωρὸς, ὀχυρωμένον στρατόπεδον), χαράκωσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ χάραξ (ὁ καὶ ἡ)=πάσσαλος, παλούκι (ὑπερ ἐκ τοῦ χαράττω, ὁ ἰδέ), κατὰ τὰ εἰς -οω. Θέμ. χαρακο-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (χαρακῶ τι=ὀχυρώνω κάτι). Σύνων. τειγίζω, φράττω.

χαράττω ἢ χαράσσω (=κάμνω τι ὀξύ, ὀξύνω, ἀκονίζω, ἐγχαράσσω, ἐπιγράφω), πρτ. ἐχάραττον ἢ ἐχάρασσον, μέλ. χαράξω, ἀόρ. ἐχάραξα. Παθ. χαράττομαι ἢ χαράσσομαι, πρτ. ἐχαραττόμην ἢ ἐχαρασσόμην, παθ. ἀόρ. ἐχάραχθην, πρκ. κεχάραγμα, ὑπερσ. ἐκεχαράγμην. Π α ρ ά γ. χάραξ, χάραξις, χαρακτήρ (=κυρίως ἐργαλεῖον πρὸς χάραξιν εἶτα=σημεῖον γενόμενον διὰ χαράξεως ἢ τυπώσεως τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου, ἐπειδὴ κατ' ἀρχὰς ἐχαράσσοντο ἐπὶ μαρμάρου ἢ χαλκοῦ· γενικώτερον: διακριτικὸν γνῶρισμα προσώπου ἢ πράγματός), χαράκτης, χαρακτός, χαρακτηρίζω (ἐξ οὗ χαρακτηρίσμα, χαρακτηρισμός).

Θέμ. *χαρακ-* (πρβλ. *χάραξ*, γεν. *χάρακ-ος*· ἡ ρίζα πιθανόν σημιτική) καὶ μετὰ τὸ πρόσφωμα *j*, *χαράκ-j-ω* - *χαράττω* ἢ *χαράσσω*. Σύντ. μετὰ αἰτ. (*χαράττω* τι). Σύνθ. *Παραχαράττω*=*παραποιῶ*, *κιβδηλεύω*. *Ἐγχαράττω*=*χαράσσω* βαθέως.

χαρίζομαι (=λέγω ἢ πράττω τι εὐάρεστον εἰς τινα, δεικνύω εὐνοίαν, *χαρίζω*), μέσ. ἀποθ., πρτ. *ἐχαρίζομαι*, μέσ. μέλ. *χαριούμαι*, [παθ. μέλ. *χαρισθῆσομαι*], μέσ. ἀόρ. *ἐχαρισάμην*, [παθ. ἀόρ. *ἐχαρίσθην*], μέσ. πρκ. (σπν. καὶ παθ.) *κεχαρίσμαι* καὶ *κεχαρισμένος* εἰμί, ὑπερσ. *ἐκεχαρίσμην* καὶ *κεχαρισμένος* ἦν, τετελ. μέλ. *κεχαρισμένος* ἔσομαι. Π α ρ ά γ. *χάρισμα*, *χαριστέον* (=προσφορά εὐχαριστήριος), *χαριστήριος* (ἐπίθ.=εὐχαριστήριος), *ἀχάριστος*, *χαριστέον*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *χάρις* (ὅπερ ἐκ τοῦ *χαίρω*, ὁ ἰδέ). Θέμ. *χαριτ-* καὶ μετὰ τὸ πρόσφωμα *j*, *χαρίτ-j-ομαι* - *χαρίζομαι*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντικόληκτα τὰ ἔχοντα χαρακτήρα δ (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. 1) μετὰ δοτ. (*χαρίζομαι* τινι=κάννω τὴν χάριν εἰς κάποιον). 2) μετὰ δοτ. καὶ αἰτ. (*χαρίζομαι* τινι τι=*χαρίζω* σὲ κάποιον κάτι). Τὸ παθ. *χαρίζομαι* (=ἀρέσκω, εἶμαι ἀγαπητός), ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν μτγ. τοῦ πρκ. *κεχαρισμένος*, -η, -ον ὡς ἐπίθετον (=εὐχάριστος, εὐπρόσδεκτος). Εἰς τοὺς μτγν. ἀπαντῶσι καὶ παραθετικά: *κεχαρισμενώτερος*, *κεχαρισμενώτατος* (πρβλ. *ρόννημι*, μτγ. παθ. πρκ. *ἐρωμένος*, *ἐρωμενέστερος*, *ἐρωμενεέτατος*). Ὁ ἐνεργητ. τύπος *χαρίζω* εἶναι μτγν. Σύνθ. Μετὰ τὰς προθ. ἀντί, πρὸς, παρά, προσεπι- *Καταχαρίζομαι*=προσφέρω τι ὡς δῶρον, *παρατιούμαι* ἀπὸ κάτι πρὸς χάριν τινός. *Ἀντιχαρίζομαι*=ἀναποδίδω τὴν χάριν διὰ χάριτος.

χάσκω (=ἀνοίγω τὸ στόμα), πρτ. *ἐχασκον*, μέσ. μέλ. ὡς ἐνεργ. *χανούμαι*, ἀόρ. β' *ἐχανον*, πρκ. *κέχηνα*, ὑπερσ. *ἐκεχήνειν*. Π α ρ ά γ. *χάσμα*, *χάσμη* (=χασμούρημα), *χαῦνος*, *χανδὸν* (=ἀπλήστως).

Θέμ. *χαν-* καὶ *χην-* (ρίζ. *χα-* πθ. συγγενὴς πρὸς τὴν τοῦ *χάζω*, ὁ ἰδέ, ἐξ ἧς καὶ τὸ *χάος*, πρβλ. καὶ λατ. *hi-o* καὶ *hisc-o*=*χάσκω*). Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ θέμ. *χαν-* μετὰ τὸ πρόσφωμα *σκ*, *χάν-σκ-ω* - *χάσκω*. Ἐκ τοῦ ἀόρ. β' *ἐχαν-ον* ἐσχηματίσθη τὸ μτγν. *χαίνω* (ἐκ τοῦ θέμ. δηλονότι *χαν-* προσλήψει τοῦ προσφύμ. *j* καὶ ἐπενθέσει). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. *Ἀμφιχάσκω*=ἀνοίγω τὸ στόμα μου διὰ κάτι.

χειμάζω (=περνῶ τὸν χειμῶνα, διαχειμάζω), πρτ. *ἐχειμάζον*, μέλ. *χειμάσω*, ἀόρ. *ἐχειμάσα*. Παθ. *χειμάζομαι* (=βασανίζομαι ὑπὸ κακοκαιρίας), πρτ. *ἐχειμαζόμην*, παθ. ἀόρ. *ἐχειμάσθην*. Π α ρ ά γ. *χειμασία*, *χειμαστρον* (=χειμερινὸν ἱμάτιον), *χειμάδιον* (=χειμαδιό).

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ποιητ. *χειμα*, τό.,=ψυχὸς, χειμῶν (ὅπερ ἐκ τῆς ρίζ. *χι-* ἐξ ἧς καὶ τὰ *χειμών*, *χιών*, *χιμετλον*=*χιονίστρα*· πρβλ. λατ. *hi-ems*=*χειμῶν*). Θέμ. *χειμα-* καὶ μετὰ τὸ πρόσφωμα *j*, *χειμάτ-j-ω* - *χειμάζω*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὀδοντικόληκτα τὰ ἔχοντα χαρακτήρα δ (ἐλπίζω κλπ.). Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

χειρόδομαι-οῦμαι (=κάννω κάποιον ὑποχείριον, νικῶ, ὑποτάσσω), μεικτὸν ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. διάθ., πρτ. *ἐχειρούμην*, μέσ. μέλ. *χειρώσομαι*, παθ. μέλ. *χειρωθήσομαι*, μέσ. ἀόρ. *ἐχειρωσάμην*, παθ. ἀόρ. *ἐχειρώθην*, πρκ. (μετὰ ἐνεργητ. καὶ παθ. σημασίαν) *κεχειρώμαι*, ὑπερσ. *ἐκεχειρώμην*, τετελ. μέλ. *κεχειρώσομαι*. Π α ρ ά γ. *χειρώσις*, *χειρώμα*, *χειρωτός* (=εὐάλωτος), *εὐχειρώσις*, *δυσχειρώσις*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *χείρ*, κατὰ τὰ εἰς -*οω*. Θέμ. *χειρο-*. Σύντ. Μετὰ αἰτ. (*χειροῦμαι* τινα ἢ τι). Τὸ ἐνεργητ. *χειρώω-ω* (μετὰ τὴν ἰδίαν σημασίαν), ποιητ. καὶ μτγν. Σινών. *καταστρέφομαι*, *δουλόδομαι-οῦμαι*.

χειροτονέω-ω (=ψηφίζω δι' ἀνατάσεως τῆς χειρός, ἐκλέγω), σχη-

ματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. χειροτονητής, χειροτονητός, ἀχειροτόνητος, αὐτοχειροτόνητος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ποιητ. ἐπιθ. χειρότονος=ὁ ἐκτείνων τὰς χεῖρας (ἄπερ ἐκ τοῦ χεῖρ καὶ τείνω), ἐξ οὗ καὶ χειροτονία=ἐκλογὴ δι' ἀνατάσεως τῆς χειρός. Θέμ. χειροτονε-. Σύντ. Μὲ αἰτ. (χειροτονώ τινα=ἐκλέγω κάποιον δι' ἀνατάσεως τῆς χειρός). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἐπί, διά, πρό, κατά, ἀπό.

χειρουργέω-ω (=κατασκευάζω διὰ τῆς χειρός, ἐκτελῶ ἐγγχείρησιν), πρτ. ἐχειροῦργουν, ἀόρ. ἐχειροῦργησα. Παθ. χειρουργούμαι (=κατασκευάζομαι | μοῦ κάνουν ἐγγχείρησιν), παθ. ἀόρ. ἐχειρουργήθην, πρκ. κεχειροῦργημαι, ὑπερσ. ἐκεχειρουργήμην. Π α ρ ά γ. χειροῦργημα, χειρουργητέος.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ χειρουργός=ὁ ἐργαζόμενος διὰ τῶν χειρῶν, ὁ ἐκτελῶν ἐγγχείρησις ἱατρὸς (ἄπερ ἐκ τοῦ χεῖρ καὶ τοῦ ἀχρήστου ἔργω=ἐργάζομαι). Θέμ. χειρουργε-. Σύντ. μὲ αἰτ. (χειρουργῶ τινα ἢ τι). Σύνθ. μὲ τὴν προθ. σύν.

χηρνίπτομαι (=νίπτω τὰς χεῖράς μου δι' ἠγιασμένου ὕδατος, μάλιστα πρὸ τῆς θυσίας), μέσ. ἀποθ., πρτ. ἐχηρνιπτόμην, μέσ. μέλ. χερνίψομαι, μέσ. ἀόρ. ἐχηρνιψάμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οὐσ. ἢ χέρνιπ, γεν. -ιβος=ἠγιασμένον ὕδωρ διὰ τοῦ ὁποίου ἐνίπτον τὰς χεῖρας πρὸς τῶν θυσιῶν (ἄπερ ἐκ τοῦ χεῖρ καὶ νίω=νίπτω, ὁ ἰδέ). Θέμ. χερνιβ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. τ, χερνιβ-τ-ομαι-χηρνίπτομαι. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.). Συναίν. ἀγνίζομαι, καθαίρομαι.

χέω (ἐπὶ ὑγρῶν=χύνω· ἐπὶ στερεῶν=σκορπίζω, συσσωρεύω), πρτ. ἔχεον, μέλ. χέω (διακρίνεται τοῦ ἔνεστ. μόνον ἀπὸ τὰ συμφραζόμενα), ἀόρ. ἔχεα (ὑποτ. χέω κλπ., εὐκτ. χέαιμι κλπ., προστ. χέον, χεάτω κλπ., ἀπαρ. χέαι, μτχ. χέας, -ασα, -αν) [καὶ ἔχεα ἐπικ.], πρκ. κέχουκα, ὑπερσ. ἐκεχύκειν. Μέσ. καὶ παθ. χέομαι, πρτ. ἐχεόμην, μέσ. μέλ. χέομαι, παθ. μέλ. χυθίσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐχεάμην (ὑποτ. χέωμαι κλπ., εὐκτ. χεαίμην, χέαιο κλπ., προστ. χέαι, χεάσθω κλπ., ἀπαρ. χεάσθαι, μτχ. χεάμενος, -η, -ον), παθ. ἀόρ. ἐχύθην, πρκ. κέχουμαι, ὑπερσ. ἐκεχύμην. Π α ρ ά γ. χύσις, χῦμα, χυμός, χυλός, χυτρά, χύδην (ἐπίρ.), χυτός, χυτέον, χεῦμα (=τὸ χυνόμενον), χοή (=χύσιμον μέλιτος ἢ αἴωνος εἰς νεκρὸν ἢ εἰς τὸν τάφον αὐτοῦ), χόος-χοῦς (ἐξ οὗ χῶω-ω ἢ χώνουμι).

Θέμ. ἀρχ. χυ- καὶ κατ' ἐπέκτασιν χεF- ἢ χευ- (πρβλ. χεῦ-μα, ἐπικ. ἀόρ. ἔ-χευ-α). Τὸ F μεταξὺ μὲν φωνηέντων ἀποβάλλεται (χεF-ω-χέω, ἔ-χεF-ον-ἔχεον, ἔ-χεF-α-ἔχεα κλπ.), πρὸ δὲ συμφώνων παριστάνεται διὰ τοῦ υ (πρβλ. χεῦ-μα· βλ. καὶ πλέω). Ὁ ἐνεργητ. καὶ μέσ. μέλ. διακρίνονται τοῦ ἔνεστ. μόνον ἀπὸ τὰ συμφραζόμενα. Τὰ παρὰ γ. χοή καὶ χόος-χοῦς, καθ' ἐταιριώσιν τοῦ ε τοῦ θέμ. χεF-εἰς ο. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. (χέω τι). 2) μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (χέω τινί τι=χύνω σὲ κάποιον κάτι). Σύνθ. εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ ρ. ἀπαντᾷ πάντοτε σύνθ. μὲ τὰς προθ. σύν, ἐπί, διά, ἐν, κατά. Ἐγγέω=χύνω ἐντός. Διαχέω=διασκορπίζω.

χηρεύω (=στεροῦμαι, χηρεύω), πρτ. ἐχῆρευον, μέλ. χηρεύσω, ἀόρ. ἐχῆρευσα. Π α ρ ά γ. χηρεία, χήρευμα, χήρευσις.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. χῆρος=ἐστερημένος (ἄπερ ἐκ τῆς ρίζ. χα- ἐξ ἧς καὶ τὸ ἐπίρ. χωρίς κ.ἄ. Βλ. γάζω καὶ χωρίζω), προσλήψει τῆς καταλήξεως -ευω, κατ' ἀναλόγην τοῦ βασιλεύς-βασιλεύω. Σύντ. μὲ γεν. (χηρεύω τινός=στεροῦμαί τινος).

χλευάζω (=περιγελῶ, ἐμπαιζῶ, μεταχειρίζομαι κάποιον ὑβριστικῶς), πρτ. ἐχλευάζον, μέλ. χλευάσω, ἀόρ. ἐχλευάσα, πρκ. κεχλευάσα, ὑπερσ. ἐκεχλευάκειν. Π α ρ ά γ. χλευάσμα, χλευαστικός, χλευασμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ χλευή=ἐμπαιγμός προσλήφει τῆς καταλήξεως -άζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ δάη-δικάζω. Σύντ. με αἰτ. (χλευάζω τινά). Τὸ ρ. συνήθως ἀπαντᾷ σύνθ. με τὰς προθ. διὰ καὶ πρός. Σύνθων. λοιδορῶ.

χορεύω (=λαμβάνω μέρος εἰς τὸν χορὸν τοῦ δράματος), σχηματίζεται ὁμαλῶς. Π α ρ ά γ. χορεία, χορευτής, χορευτικός, χορευτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ χορός προσλήφει τῆς καταλήξεως -εύω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεύς-βασιλεύω. Σύντ. τὸ ρ. ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.).

χορηγέω-ῶ (ἀρχ.=εἶμαι ἀρχηγός, κορυφαῖος χοροῦ· εἶτα=δίδω τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα πρὸς σχηματισμὸν χοροῦ διὰ τὰς δημοσίας ἐορτάς, δίδω, παρέχω), πρτ. ἐχορήγουν, μέλ. χορηγήσω, ἀόρ. ἐχορήγησα, πρκ. κεχορήγηκα, ὑπερσ. ἐκεχορηγήκειν. Μέσ. καὶ παθ. χορηγούμαι (μέσ.=έτοιμάζω διὰ τοῦ χορηγοῦ χορὸν· παθ.=ἐφοδιάζομαι, λαμβάνω), πρτ. ἐχορηγούμην, παθ. ἀόρ. ἐχορηγήθην, πρκ. κεχορήγημαι. Π α ρ ά γ. χορήγημα, χορήγησις.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ χορηγός ἀρχ.=ὁ ἡγούμενος τοῦ χοροῦ, ὁ κορυφαῖος· εἶτα=ὁ καταβάλλων τὴν δαπάνην πρὸς κατάρτισιν χοροῦ (χορός+ἄνω). Ἐκ τοῦ χορηγός καὶ τὸ χορηγία=τὸ ὑπόβλημα τοῦ χορηγοῦ, ἡ πληρωμὴ τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης πρὸς κατάρτισιν τοῦ χοροῦ. Θέμ. χορηγε-. Σύντ. 1) ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). 2) με δοτ. (χορηγῶ τινι). 3) με δοτ. καὶ αἰτ. (χορηγῶ τινί τι).

χρῶ-ῶ, βλ. χώννυμι.

χραίνω (=ἐγγίζω ἐλαφρῶς, ἀλείφω, μολύνω), πρτ. ἐχραῖνον, μέλ. χρανώ, ἀόρ. ἐχρανα. Μέσ. καὶ παθ. χραίνομαι, πρτ. ἐχραινόμην, παθ. ἀόρ. ἐχράνθην. Π α ρ ά γ. ἄχραντος (=ἀμόλυντος).

Τὸ ρ. ἐκ ρίζ. χραF- (πρβλ. ποιητ. χραύω ἢ χράω=ξύνω, πληγώνω ἐλαφρῶς) συγγενούς πρὸς τὴν τοῦ χροῖω (=ἐγγίζω, ἀλείφω), σχηματισθὲν κατὰ τὰ εἰς -αινω (μελαίνω, μαινώ κλπ.). Θέμ. ἀναλογικὸν χραν- καὶ με τὸ πρόσφυμα j καὶ ἐπένησιν χράν-j-ω -χραίνω. Εἰς τὸν ἐνεργητ. ἀόρ. τὸ α βραχὺ ἐκτείνεται εἰς α μακρὸν καὶ οὐχὶ η, διότι προηγεῖται ο. Εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. εὐχρ. μόνον ὁ ἐνεργητ. καὶ μέσ. ἐνεστ. σύνθ. με τὴν προθ. ἀπό. Σύντ. Με αἰτ. (χραίνω τι=μολύνω κάτι). Σύνθ. Αποχραίνω=ἐλαττώνω τὴν ζωρότητα τοῦ χρώματος, σκιαζῶ. Σύνθων. μαινώ.

χράομαι-ῶμαι, βλ. χρῆομαι-ῶμαι.

χράω-ω, βλ. χρῆω-ῶ.

χρη καὶ **χρεών** ἐστί (=πρέπει, εἶναι ἀνάγκη), ἀπρόσωπον, πρτ. χρῆν καὶ ἐχρῆν, μέλ. χρῆσται.

Θέμ. χρη- (ρίζ. χρα- ἐξ ἧς καὶ τὸ χράω ἢ χρῆω=χορηγῶ ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον, χρήματα, χρησμὸν κλπ., χρῆομαι-ῶμαι=μεταχειρίζομαι, χρεός, χρεία κ.λ.). Τὸ χρῆ ἦτο κυρίως οὐσ. ἀκλίτων=ἀνάγκη, χρεία· συνεχωνεῦθη ὅμως με τοὺς τύπους τοῦ ρ. εἰμι· ὄριστ. χρῆ, κατὰ παράλειψιν τοῦ ἐστί, ὑποτ. χρῆ (ἐκ τοῦ χρῆ ἦ), εὐκτ. χρεῖα (ἐκ τοῦ χρῆ εἶη), ἀπαρ. χρῆναι (ἐκ τοῦ χρῆ εἶναι), μτχ. χρεῶν (ἐκ τοῦ χρῆ ὄν, κατ' ἀντιμεταχώρησιν, ἐναλλαγῆν δηλ. τῆς ποσότητος τῶν φωνηέντων η καὶ ο). πρτ. χρῆν (ἐκ τοῦ χρῆ ἦν) καὶ θεωρηθὲν μετὰ ταῦτα ἀπλοῦν ἔλαβε καὶ αὐξησιν: ἐχρῆν. Αἱ ἐγγλίσεις τοῦ ἐνεστώτος ἐκφέρονται καὶ περιφραστικῶς διὰ τοῦ ἀκλίτου χρεῶν, τό, (ἄπερ ἐκ τοῦ οὐσ. ἢ χρεῖω=χρεία, ἀνάγκη, διὰ τῆς προσθήκης ἐνός ν, κατ' ἀνα-

λογίαν πρὸς τὸ συνώνυμον δέον) καὶ τοῦ ἐστί (χρεών ἐστί, ἦ, εἶη κλπ.). Σύντ. Τὸ ρ. ἀπρὸς. συντάς. με τέλ. ἀπαρ. ὡς ὑποκείμε. (ὅ, τι χρεΐη ποιεῖν=τί πρέπει νὰ κάμνω-μεν). Συνών. δεῖ, προσήκει, πρέπει.

χρηζω (=ἔχω ἀνάγκην), πρτ. ἐχρηζον, [μέλ. χρήσω, ἄορ. ἐχρησαῖον.].

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *χρηία* (παλαιὸν ἄττ. καὶ ἰων. ἀντὶ *χρεία*) κατὰ τὰ εἰς -ίζω. (Περὶ ρίζ. βλ. *χρη*). Θέμ. ἀναλογικὸν *χρηιδ-* καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα *j*, *χρηιδ-j-ω* - *χρηίζω* - *χρηίζω*, κατ' ἀναλογίαν τοῦ *ληιδ-j-ομαι* - *ληίζομαι* - *ληίζομαι*. Σύντ. 1) με γεν. (*χρηίζω* τινός=χρειάζομαι κάτι). 2) με τέλ. ἀπαρ. (...ὅτι ἐνυγνεσθαι αὐτῷ *χρηΐζει*=...ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ συναντηθῆ με αὐτόν). Συνών. δέομαι, ἐπιθυμῶ.

χρηματίζω (=συζητῶ, διαπραγματεύομαι· ἐπὶ μαντείου=δίδω χρησμόν), πρτ. ἐχρημάτιζον, μέλ. χρηματιῶ, ἄορ. ἐχρημάτισα, πρκ. κεχρημάτικα, ὑπερσ. ἐκεχρημάτικειν. Μέσ. *χρηματίζομαι* (=συλλέγω χρήματα διὰ τὸν ἑαυτόν μου), πρτ. ἐχρηματιζόμεν, μέσ. μέλ. χρηματιούμαι, μέσ. ἄορ. ἐχρηματίσαμεν, πρκ. κεχρημάτισαμι, ὑπερσ. ἐκεχρηματίσαμεν. Παράγ. χρηματίσας, χρηματισμός, χρηματιστής, χρηματιστήριο, χρηματιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *χρημα*=πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μεταχειρίζεται κανεὶς, περιουσία, χρήματα (ὅπερ ἐκ τοῦ *χρήμαι-ῶμαι*, ὃ ἰδέ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -ίζω, κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -ίζω ὁδοντοκόληκτων (ἐλπίζω κλπ.). Εἰς τοὺς μτγν. τὸ μέσον ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ προτρέπομαι, παρακινούμαι (πρβλ. Εὐαγγέλ. κατὰ Ματθ. β, 12 «...καὶ *χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδη...*)=...καὶ ἀφοῦ τοὺς προέτρεψεν ὁ Θεὸς (παρακινήθησαν ἀπὸ τὸ Θεὸ) στὸν ὕπνο τους νὰ μὴ ἐπιστρέψουν στὸν Ἡρώδη...). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. 1) με αἰτ. (χρηματίζω τι). 2) με δοτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιωρ. (*χρηματίζω* τινὶ περὶ τινος=ἀποκρίνομαι, κατόπιν σκέψεως, σὲ κάποιον γιὰ κάτι). 3) με ἐμπρόθ. προσδιωρ. Τὸ μέσον με διαφόρους ἐμπροθ. προσδιορισμούς.

χρήμαι-ῶμαι (=μεταχειρίζομαι), παθ. μεικτόν, (ἐνεστ. ὄριστ. *χρῶμαι*, *χρηῖ*, *χρηῖται*, *χρώμεθα*, *χρησθε*, *χρῶνται*, ὑποτ. ὡς ἡ ὀριστική, εὐκτ. *χρώμεν*, *χρῶο*, *χρῶτο* κλπ., προστ. *χρῶ*, *χρησθῶ*, *χρησθε*, *χρησθῶν*, ἀπαρ. *χρησθαι*, μτγ. *χρώμενος*, -η, -ον), πρτ. ἐχρώμεν (ἐχρῶ, ἐχρητο, ἐχρώμεθα, ἐχρησθε, ἐχρῶντο), μέσ. μέλ. *χρήσομαι*, μέσ. ἄορ. ἐχρησάμεν, παθ. ἄορ. ἐχρησθήν, πρκ. (με ἐνεργητ. καὶ παθ. σημασ.) *κέχρημαι*, ὑπερσ. ἐκεχρημήν, τετελ. μέλ. *κεχρησάμαι*. Παράγ. *χρησας*, *χρημα*, *χρηστός*, *ἄχρηστος*, *εὐχρηστος*, *χρηστέον*.

Θέμ. *χρη-* (περὶ ρίζ. βλ. *χρη*). Τὸ θέμ. πρὸ τῶν καταλήξεων τῶν ἀρχομένων ἀπὸ θ καὶ τ προσλαμβάνει σ (*ἐ-χρη-σ-θη*, *χρη-σ-τός*), κατ' ἀναλογίαν τῶν ρημ. τῶν ἐχόντων ἀρχικῶς σ εἰς τὸ θέμα αὐτῶν (*γελῶ*, *τελῶ* κλπ.). Τὸ ρ. κλίνεται κανονικῶς κατὰ τὰ εἰς -αω, ἔχει ὁμοίως η καὶ η εἰς τὰς συνηρημ. καταλήξεις ἀντὶ α καὶ η, ἐπειδὴ εἰς τὸ θέμα ἔχει η ἀντὶ α (πρβλ. καὶ *διπῶ*, *πεινῶ*, *χρηῶ-ῶ*, *ζῶ* κλπ.). Σύντ. 1) με δοτ. (*χρῶμαι* τινι=μεταχειρίζομαι κάποιον ἢ κάτι). 2) με δύο δοτ. ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία (συνήθ. μετὰ τοῦ ὡς, ἀλλὰ συχνὰ καὶ ἄνευ τούτου) κατηγορούμενον τῆς ἄλλης (χρησθαι τοῖς θεοῖς ὡς φίλοις—ἐμοὶ χρησθαι κριτῇ). Ὁ πρκ. *κέχρημαι* ἀπαντᾷ ἐνίοτε μετὰ παθ. σημασ. (=ἔχω ἀνάγκην, ἐπιθυμῶ), ὅτε συντάσσεται μετὰ γεν. (*βοῶς κεχρημένος*=ἐπιθυμῶντες φαγητόν). Ἡ μτγ. *κεχρημένος* ἔλαβεν ἐν τέλει ἐπιθ. σημασ.=ἐνδεής, ἄπορος. Σύνθ. με τὰς προθ. ἐπί, διά, κατὰ, πρὸς κ.ἄ. *διαχρῶμαί* τινι=μεταχειρίζομαι κάτι συνήθως· *διαχρῶμαί* τινα ἢ τι=καταναλίσκω καταστρέφω, φρονέω. *Ἐπιχρῶμαί* ἢ *συγχρῶμαί* τινι=ἔχω ἐπικοινωνίαν, σχέσιν με κάποιον. Συνών. μεταχειρίζομαι ἢ μεταχειρίζομαι τι.

χρησμοφδέω-ῶ (=δίδω χρησμούς εις στίχους, χρησμοδοτῶ), πρτ. ἐχρησμοφδουν, ἀόρ. ἐχρησμοφδήσα. Παθ. χρησμοφδοῦμαι (=λαμβάνω χρησμόν), πρτ. ἐχρησμοφδούμην, πρκ. κεχρησμοφδήμα. Π α ρ ά γ. χρησμοφδήμα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ χρησμοφδός (χρησμός καὶ φδή), ἐξ οὗ καὶ χρησμοφδία. Σύντ. μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (χρησμοφδῶ τί τινι).

χρηστηριάζω (=δίδω χρησμόν, προφητεύω), πρτ. ἐχρηστηρίαζον, μέλ. χρηστηριάσω, ἀόρ. ἐχρηστηρίασα. Συννηθέστερον εἰς τὸν μέσο. τύπον *χρηστηριάζομαι* (=λαμβάνω χρησμόν, συμβουλευόμεαι τὸ μαντεῖον), πρτ. ἐχρηστηριαζόμην, μέλ. χρηστηριάσομαι, ἀόρ. ἐχρηστηριαζάμην.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ χρηστήριον=μαντεῖον (ὅπερ ἐκ τοῦ χρήω-ῶ Β, ὃ ἰδὲ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -άζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγορά-ἀγοράζω. Ἀναλογ. θέμ. *χρηστηριάδ-* καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *ι*, *χρηστηριάδ-ι-ω* -*χρηστηριάζω*. Σύντ. Τὸ ἐνεργ. μὲ δοτ. (χρηστηριάζω τινί) τὸ μέσο μὲ διαφόρους ἐμπροθ. προσδιορ. (χρηστηριάζομαι ἐπὶ τινι, περὶ τινος κλπ.). Σινών. χρήω-ῶ Β.

χρήω-ῶ Α (=δανείζω), χρῆς, χρῆ κλπ. (ὡς τὸ ζήω-ῶ), πρτ. ἔχρων (ἔχρης, ἔχρη κλπ.), μέλ. χρήσω, ἀόρ. ἔχρησα. Μέσο. καὶ παθ. ἐνεστ. *χρήσομαι-ῶμαι* (=δανείζομαι· κλίνεται ὡς τὸ *χρήσομαι-ῶμαι*=*μεταχειρίζομαι*) καὶ συννηθέστ. ἐνεστ. *κίχραμαι*, πρτ. ἐχρώμην (ἐχρῶ, ἐχρήτο κλπ.) καὶ συννηθέστ. ἐκίχράμην, μέσο. μέλ. *χρήσομαι*, μέσο. ἀόρ. (ὡς παθ.) ἐχρησάμην (=ἐδανείσθην), παθ. πρκ. κέχρημαι, παθ. ὑπερσ. ἐκεχρήμην. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρ. σύνθ. καὶ ἀπρόσ.: ἀποχρῆ, ἐκχρῆ, καταχρῆ (=ἀρκεῖ) καὶ μόνον εἰς τὸν ἐνεστ., πρτ., μέλ. καὶ ἀόρ. τῆς ἐνεργητ. φωνῆς: ἀποχρῆ (=ἀρκεῖ), πρτ. ἀπέχρη, μέλ. ἀποχρήσει, ἀόρ. ἀπέχρησε. Π α ρ ά γ. ἀποχρώντως=ἀρκετὰ (ἐπίρ. ἐκ τῆς μτγ.).

Θέμ. *χρη-* (περὶ ρίζ. βλ. *χρή*). Εἰς τὰς συννηρημ. καταλήξεις ἔχει η καὶ η ἀντί α καὶ α ἐπειδὴ εἰς τὸ θέμ. ἔχει η (βλ. *διρῶ καὶ χροῖμαι-ῶμαι*). Ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ *χρήω-ῶ* προήλθε καὶ τὸ *κίχρημι* καὶ ἀμφότερα ἀναπληροῦσιν ἄλληλα εἰς τοὺς ἐλλείποντας χρόνους (βλ. *κίχρημι*). Εἰς τὸν Ἡρόδοτον, τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς μτγν. τὸ σύνθ. *ἀποχρῆ* ἀπαντᾷ καὶ προσωπικόν: ἀποχρῶ (=ἐπαρκῶ). Τοῦ προσωπ. τούτου συνθέτου ρήμ. εὐχρηστος εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἢ μτγ. ἀποχρῶν, -ῶσα, -ῶν (=ἐπαρκῶν). Σύντ. Τὸ ἀπλοῦν ἐνεργητ. 1) μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (*χρῶ τινί τι*=δανείζω σὲ κάποιον κάτι). 2) ἐνεργητ. καὶ μέσο. μὲ αἰτ. (*πόδας χροῖσας ὄμματα χροῖσάμενος*=ἀφοῦ ἐδάνεισα πόδας καὶ ἀφοῦ ἐδανείσθην ὀφθαλμούς, ἐπὶ ἀνθρώπου τυφλοῦ φέροντος χιλόν). Τὸ σύνθ. καὶ ἀπρόσ. 1) μὲ δοτ. προσωπ. καὶ ἀπαρ. ὡς ὑποκ. (*ἀποχρῆ μοι ποιεῖν*=μοῦ εἶναι ἀρκετὸν νὰ κάμνω). 2) μὲ γεν. ὡς ἀντικ. (*ἀποχρῆ τινος*=ὑπάρχει ἀρκετὸ ἀπὸ κάποιου πράγματος). Σινών. τοῦ ἀπλοῦ: *κίχρημι*, *δανείζω*· τοῦ συνθ.: ἀρκεῖ.

χρήω-ῶ Β (=δίδω χρησμόν), χρῶ, χρῆς, χρῆ κλπ., πρτ. ἔχρων (ἔχρης, ἔχρη κλπ.), μέλ. χρήσω, ἀόρ. ἔχρησα. Μέσο. *χρήσομαι-ῶμαι* (=ἔρωτῶ τὸ μαντεῖον, ζητῶ χρησμόν· *χρῶμαι, χρῆ, χρῆται* κλπ.), πρτ. ἐχρώμην (ἐχρῶ, ἐχρήτο κλπ.), μέσο. μέλ. *χρήσομαι*, παθ. ἀόρ. ἐχρήσθην, πρκ. κέχρημαι καὶ κέχρημαι, ὑπερσ. ἐκεχρήμην καὶ ἐκεχρήμην. Π α ρ ά γ. *χρησμός, χρηστήρ* (=ὁ δίδων ἢ ὁ ἐρμηνεύων χρησμούς, μάντις), *χρηστήριον* (=τὸ μαντεῖον), *πυθόχρηστος* (=ὁ συμβουλευθεὶς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν).

Θέμ. *χοη-* (περί ρίζ. βλ. *χοή*). Είς τὰς συνηρημ. καταλήξεις ἔχει η καὶ η ἀντὶ α καὶ α ἐπειδὴ εἰς τὸ θέμα ἔχει η (βλ. *χοήομαι-ῶμαι*). Τὸ θέμα συνήθως προσλαμβάνει σ πρὸ τῶν καταλήξεων τῶν ἀρχομένων ἀπὸ μ, τ, θ (*κέ-χοη-σ-μαι, χοη-σ-θη, ἐ-χοή-σ-θη*). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ δοτ. καὶ αἰτ. (*χοήσω βουλὴν Διὸς ἀνθρώποισι=θὰ εἶπω ὡς χρησὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διός*). Τὸ μέσ. μὲ ἐμπρόθ. προσδιόρ. (*χοῶμαι περὶ τίνος=ζῆτῶ χρησὸν διὰ κάτι*). Ὁ παθ. ἄορ. *ἐ-χοήσθη* ἔχει παθ. διάθεσιν (*ἐχοήσθη=ἐδόθη χρησός*). Τὸ μέσ. *χοήομαι-ῶμαι* προσήλθεν ἐκ τοῦ *χοήω-ῶ* καὶ λαμβάνεται ὡς ἀποθετικὸν μὲν μετὰ τὴν σημασίαν τοῦ *μεταχειρίζομαι*, ὡς μέσον δὲ τοῦ *χοήω-ῶ* μετὰ τὴν εἰδικὴν σημασίαν τοῦ *μεταχειρίζομαι* τὸ μαντεῖον ἵνα λάβω χρησόν. Ἡ ἀρχικὴ σημασία τοῦ *χοήω-ῶ* εἶναι: *χοηγῶ ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον* (βλ. *χοή*).

χρίω (=ἀλείφω, μυρώνω), πρτ. ἔχριον, μέλ. χρίσω, ἄορ. ἔχρισα, πρκ. *κέχρικα*, ὑπερσ. *ἐκεχρίκειν*. Μέσ. *χρίομαι* (καὶ παθ. *ὑποχρίομαι*), πρτ. *ἐχρίομην*, [μέσ. μέλ. *χρίσομαι*], μέσ. ἄορ. *ἐχρισάμην*, παθ. ἄορ. *ἐχρίσθη*, πρκ. *κέχρισμαι*, ὑπερσ. *ἐκεχρίμην*. Π α ρ ἄ γ. *χρίσις, χρίμα ἢ χρίσμα, χρίστης* (=ἀσπριτζής), *χριστός, χριστέον*.

Θέμ. *χοι-*. Τὸ ρ. (ὡς καὶ τὸ *πρίω*, ὅ ἰδὲ) ἔχει τὸ ι παντοῦ μακρόν. Τὸ θέμα προσλαμβάνει σ πρὸ τῶν καταλήξεων τῶν ἀρχομένων ἀπὸ θ, μ, τ (*ἐχοί-σ-θη, χοί-σ-μα, χοί-σ-τός*) κατ' ἀναλογίαν τῶν ρημάτων τῶν ἐχόντων ἀρχικῶς σ εἰς τὸ θέμα αὐτῶν (*γελῶ, τελῶ κλπ.*), ὁ παλαιὸς ὅμως καὶ δόκιμος μέσ. πρκ. σχηματίζεται χωρὶς σ: *κέχομαι*. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. μὲ αἰτ. (*χρίω τινὰ ἢ τι καὶ χροιά τινα ἢ τι*). Σύνθ. Ὑποχρίω=ἀλείφω ἄλλῃον ἢ ὑποκάτω. Ἐγχοίω=κεντῶ, κεντρίζω. Συναίν. ἀλείφω.

χροῖζω, βλ. **χρώζω**.

χρονίζω (ἀμτβ.=βραδύνω, χρονοτριβῶ· μτβ.=ἀναβάλλω, παρατείνω), πρτ. ἔχρονίζον, μέλ. χρονιῶ, ἄορ. ἔχρονισα, [πρκ. *κεχρονίκα*, ὑπερσ. *ἐκεχρονίκειν*]. Παθ. *χρονίζομαι*, πρτ. *ἐχρονίζομην*, παθ. ἄορ. *ἐχρονίσθη*. Π α ρ ἄ γ. *χρονισμός, χρονιστικός, χρονιστέον*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *χρόνος*, κατὰ τὰ εἰς -ίζω ὀδοντικώθηκα. Θέμ. ἀναλογικὸν *χροινδ-κα* μετὰ τὸ πρόσφμα *χ, χροινδ-χ-ω - χροινζω*. Σύντ. ὡς μτβ. μὲ αἰτ. (*χροινζω τι=ἀναβάλλω κάτι*)· ὡς ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). Σύνθ. μετὰ τὴν πρόθ. ἐν.

χρυσόω-ῶ (=χρυσάω, ἐπιχρυσάω), πρτ. ἐχρύσουν, μέλ. χρυσώσω, ἄορ. ἐχρύσωσα. Μέσ. καὶ παθ. *χρυσοῦμαι*, πρτ. *ἐχρυσοῦμην*, πρκ. *κεχρυσώμαι*. Π α ρ ἄ γ. *χρυσώσις, χρυσωτός*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ *χρυσός* (ἢ λέξις πηθ. σημιτική) κατὰ τὰ εἰς -ῶω. Θέμ. *χρυσσο-*. Σύντ. Μὲ αἰτ. (*χρυσῶ τι*). Σύνθ. μετὰ τὴν πρόθ. κατὰ.

χρώζω καὶ **χροῖζω** καὶ **χρώννυμι** καὶ **χρωννύω** (=ἐγγίζω, χρωματίζω, μολύνω), πρτ. ἔχρωζον καὶ ἔχρώννυμι, μέλ. χρώσω, ἄορ. ἔχρωσα, πρκ. *κέχρωκα*. Παθ. *χρώζομαι* καὶ *χρώννυμαι*, πρτ. *ἐχρωζόμην* καὶ *ἐχρώννυμην*, παθ. μέλ. *χρωσθήσομαι*, παθ. ἄορ. *ἐχρώσθη*, παθ. πρκ. *κέχρωσμαι*, παθ. ὑπερσ. *ἐκεχρώσθη*. Π α ρ ἄ γ. *χρῶμα, χρῶσις, χρωστήρ*.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οὗσ. ὁ *χρός*, γεν. *χροός* καὶ *χρωτός*=δέρμα (ὅπερ ἐκ τοῦ ποιητ. *χράω ἢ χραύω*=ξύνω, πληγῶν ἑλαφρῶς· βλ. καὶ *χραίνω*). Θέμ. 1) *χρωτ-*, ἐξ οὗ ὁ τύπος *χρώζω* (προσλήψει τοῦ προσφύμ. *χ, χρωτ-χ-ω - χρώζω*). 2) *χρω-* (ἐκ τοῦ *χρο-* κατ' ἔκτασιν) ἐξ οὗ ὁ μτρν. τύπος *χρώννυμι* καὶ *χρωννύω*, προσλήψει σ καὶ τοῦ προσφύματος *νυ*, κατ' ἀναλογίαν τῶν λοιπῶν εἰς -ννυμ ρημάτων (σβέννυμι, ζώννυμι).

Ψ

ψακάζω και **μτγν. ψεκάζω** (=ψιχαλίζω, βρέχω), **πρτ.** ἐψάκαζον, **μέλ.** ψακάσω. **Παθ.** ψακάζομαι, **παθ.** ἄβρ. ἐψακάσθην. **Εἰς** τοὺς ἄττ. **πεζ.** εὐχρηστος μόνον ὁ σύνθ. ἐνεστ. ἐπιψακάζω (=βρέχω ἐπάνω σὲ κάτι, δροσιζώ). **Π α ρ ἄ γ.** ψακαστός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ψακάς (μτγν. ψεκάς), ἦ, γεν. -άδος=σταγῶν βροχῆς (ὄπερ πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. ψα-, ἐξ ἧς καὶ τὰ ψῆω-ῶ=ψηλαφῶ, τρίβω, ψαύω=ἐγγίζω, ψάλλω κ.ά. **βλ.** ψῆω-ῶ καὶ ψάλλω). **Σύντ.** Μὲ αἰτ. (ψακάζω τι=βρέχω κάτι). Ἐπαντᾷ καὶ ἀ-προσώπως (ψακαῖέτω ἄτοισι=ἄς βρέχη ψωμιά). **Σύνθ.** μὲ τὰς πρῶθ. ἐπὶ καὶ κατὰ.

ψάλλω (=ἐγγίζω ἰσχυρῶς, παίζω διὰ τῶν δακτύλων ὄργανον μτγν.=ἄδω συνοδείᾳ κιθάρας), **πρτ.** ἐψάλλον, **μέλ.** ψαλῶ, ἄβρ. ἐψῆλα, **πρκ.** ἐψαλλα, ὑπερσ. ἐψάλλειν. [**Μέσ.** καὶ **παθ.** ψάλλομαι, **πρτ.** ἐψαλόμην]. **Π α ρ ἄ γ.** ψάλλτης, ψαλτικὸς, ψαλτήριον, ψαλμός, ψάλλεις, ψάλλμα, διάψαλλα, ψαλτός.

Θέμ. ψαλ- (ρίζ. ψα- καὶ κατ' ἐπέκτασιν ψαF- σημαίνουσα ἐγγίζω ἐλαφρῶς, σπογγίζω, ἐξ ἧς καὶ τὰ ψαύω, ψῆω-ῶ, ψηλαφάω-ῶ, ψάμμος, ἦ,=ἄμμος κ.ά., **βλ.** ψῆω-ῶ) καὶ μὲ τὸ πρόσφυμα j, ψάλ-j-ω - ψάλλω. **Εἰς** τοὺς ἄττ. **πεζ.** ἀπαντᾷ μόνον ὁ ἄβρ. ἐψῆλα. **Σύντ.** Μὲ αἰτ. (τόξου νευρῶν ψάλλω=τεντώνω τὴν νευρῶν τοῦ τόξου καὶ ἀφῆνω αὐτὴν νὰ ἤχησῃ). **Εἰς** τοὺς μτγν. ἄμτβ. (ἄνευ ἄντικ.).

ψαύω (=ἐγγίζω, ψηλαφῶ), **πρτ.** ἐψαυον, **μέλ.** ψαύσω, ἄβρ. ἐψαυσα, [**πρκ.** ἐψαυκα, ὑπερσ. ἐψαύκειν]. **Μέσ.** καὶ **παθ.** ψαύομαι, [**παθ.** ἄβρ. ἐψαύσθην, **πρκ.** ἐψαυσμαι]. **Π α ρ ἄ γ.** ψαῦσις, ψαῦσμα, ψαυστός, ἄψαυστος, ψαυστέον.

Θέμ. ψαυ- (ἐκ τοῦ ψαF-, **βλ.** ψάω καὶ ψῆω-ῶ). Πρὸ τῶν καταλήξεων τῶν ἀρχομένων ἀπὸ θ, μ, τ τὸ θέμα προσλαμβάνει σ (ἐ-ψαύ-σ-θην, ἐ-ψαυ-σ-μαι, ψαυ-στέον), κατ' ἀναλογία πρὸς τὰ φωνηεντόληκτα (γελῶ, τελῶ κλπ.) τὰ ἔχοντα ἀρχικῶς σ εἰς τὸ θέμα αὐτῶν. **Σύντ.** Μὲ γεν. (ψαύω τινός=ἐγγίζω κάτι). **Σύνθ.** Συμψαύω=ψαύω τινὰ καὶ ψαύομαι ὑπ' αὐτοῦ. **Προσψαύω**=ἐγγίζω. **Συνών.** ἄπτομαι, θιγγάνω.

ψάω-ῶ, βλ. ψῆω-ῶ.

ψέγω (=κατηγορῶ, κατακρίνω), **πρτ.** ἐψεγον, **μέλ.** ψέξω, ἄβρ. ἐψεξα. **Παθ.** ψέγομαι, **πρτ.** ἐψεγόμεν, [**πρκ.** ἐψεγμαί]. **Π α ρ ἄ γ.** ψόγος, ψεκτός, ψεκτέον.

Θέμ. ψεγ-. **Σύντ.** 1) μὲ αἰτ. (ψέγω τινά). 2) μὲ δύο αἰτ. (ψέγω τινά τι=κατακρίνω κάποιον διὰ κάτι). 3) μὲ αἰτ. καὶ ἐμπροθ. προσδιορ. (ψέγω τινά διὰ τι, ἐπὶ τινι κλπ.). **Σύνθ.** Διαψέγω=ψέγω πολὺ. Ἐπαψέγω=ψέγω προσέτι. **Συνών.** μέμφομαι, κατηγορέω-ῶ. Ἄντιθ. ἐπαινέω-ῶ.

ψελλίζω (=μετὰ δυσχερείας ἀρθρώνω τὰς λέξεις, ὁμιλῶ ὡς παιδίον), **πρτ.** ἐψέλλιζον, [**μέλ.** ψελλίσω], ἄβρ. ἐψέλλισα. **Μέσ.** ψελλίζομαι (μὲ τὴν ἴδιαν σημασίαν μὲ τὸ ἐνεργητ.) καὶ **πρτ.** ἐψέλλιζόμεν. **Π α ρ ἄ γ.** ψέλλισμα, ψελλισμός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. ψελλός=ἐκεῖνος ποῦ σφάλλεται εἰς τὴν προφορὰν τῶν λέξεων (τραυλός=ὁ προφέρων πλημμελῶς κάποιο γράμμα). **Σύντ.** Τὸ ρ. ἄμτβ. (ἄνευ ἄντικ.). Ἄντιθ. φωνέω-ῶ.

ψευδομαρτυρέω-ῶ (=δίδω ψευδῆ μαρτυρίαν), πρτ. ἐψευδομαρ-
τύρουν, μέλ. ψευδομαρτυρήσω, ἄορ. ἐψευδομαρτύρησα.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ψευδομαρτυρῆσαι, γεν. -υρος (ψεύδω+μαρτυρῆσαι). Θέμ.
ψευδομαρτυρε-. Σύντ. Τὸ ρ. ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.).

ψεύδω (=διὰ ψευδολογιῶν ἀπατῶ, διαψεύδω, ἀποδεικνύω τι ψευ-
δές), πρτ. ἐψευδον, μέλ. ψεύσω, ἄορ. ἐψευσα. Μέσ. ψεύδομαι (=λέγω
ψεύδη, ἀπατῶμαι, πλανῶμαι), πρτ. ἐψευδόμην, μέσ. μέλ. ψεύσομαι,
παθ. μέλ. (καὶ ὡς μέσ.) ψευσθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐψευσάμην (=εἶπον
ψεύδη), παθ. ἄορ. (καὶ ὡς μέσ.) ἐψυσθήην (παθ.=ἠπατήθην), πρτ. ἐ-
ψυσμαι (μέσ.=ἔχω εἶπει ψεύδη· παθ.=ἔχω ἐξαπατηθῆ), ὑπερσ. ἐ-
ψύσμην καὶ ἐψυσμένος ἦν, τετελ. μέλ. ἐψυσμένος ἔσομαι καὶ ἐψεύ-
σομαι. Π α ρ ἄ γ. ψεῦδος, ψεῦσμα καὶ ψεῦμα, ψεύστης, ψευδής, ἀδιά-
ψευστος.

Θέμ. ψευδ- (ρίζ. πιθ. ψυδ- ἢ ψυθ- σημαίνουσα ψιθυρίζω, ἐξ ἧς καὶ ψυδνός=
ψευδής, ψυθ-ος=ψεῦδος, ψυθ-ίζω=ψιθυρίζω). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. καὶ γεν.
(ἔψευσάς με ἐλπίδος=μοῦ διέψευσες τις ἐλπίδες). Τὸ μέσ. 1) μὲ γεν. (τούτου οὐκ
ἐψεύστην=ὡς πρὸς αὐτὸ δὲν ἠπατήθην). 2) μὲ αἰτ. (ἄπερ αὐτὸν οὐ ψεύδομαι=δὲν
ὀμιλῶ ψευδῶς περὶ αὐτοῦ). Σύνηθες εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ μέσον τὸ ἐνεργητ. ἀπαντᾷ
σπν. Σύνθ. μὲ τὰς προθ. διά, ἐπί, κατὰ κ.ἄ. Συνών. ἐξαπατάω-ῶ, ψευδολογέω-ῶ.
Ἀντίθ. ἀληθεύω, ἀψευδέω-ῶ.

ψηλαφάω-ῶ, πρτ. ἐψηλάφω, μέλ. ψηλαφήσω, ἄορ. ἐψηλάφωσα.
Παθ. ψηλαφῶμαι, πρτ. ἐψηλαφώμην, [παθ. μέλ. ψηλαφηθήσομαι, παθ.
ἄορ. ἐψηλαφήθην]. Π α ρ ἄ γ. ψηλάφημα, ψηλάφησις, ψηλαφητός.

Θέμ. ψηλαφα- (ρίζ. συγγενής πρὸς τὴν τοῦ ψῆω καὶ ψάλλω, ἃ ἰδέ· πρβλ. καὶ
λατ. palp-ο=ψηλαφῶ). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ἐψηλαφώμεν ἐν σκότῳ τὰ πράγματα).
Σύνθ. Ἐπιψηλαφῶ=ψηλαφῶ τὴν ἐπιφάνειαν.

ψηφίζω (=λογαριάζω μὲ ψηφῖδας, χαλκίαια, ψηφοφορῶ, ἀποφα-
σίζω), εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ ἐνεργητ. μόνον σύνθετον: ἐπιψηφίζω (ἐπὶ
τοῦ προέδρου τῆς βουλῆς ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου=θέτω τι εἰς ψηφο-
φορίαν), πρτ. ἐπεψήφισον, μέλ. ἐπιψηφισῶ, ἄορ. ἐπεψήφισα, πρτ. ἐπε-
ψήφισα, ὑπερσ. ἐπεψήφισεν. Μέσ. ψηφίζομαι (=ρίπτω τὴν ψῆφόν μου
ἐντὸς τῆς κάλπης, ἀποφασίζω) καὶ σπν. παθ. (=ἀποφασίζομαι διὰ ψη-
φοφορίας, ἐπιδοκιμαζομαι· πρβλ. ψηφίζεται τὸ ψήφισμα), πρτ. ἐψηφι-
σομαι, μέσ. μέλ. ψηφισομαι, παθ. μέλ. ψηφισθήσομαι, μέσ. ἄορ. ἐψηφι-
σάμην, παθ. ἄορ. ἐψηφίσθην, πρτ. μέσ. καὶ παθ. ἐψήφισμαι, ὑπερσ. μέσ.
καὶ παθ. ἐψηφίσμην καὶ ἐψηφισμένος ἦν, τετελ. μέλ. ἐψηφισμένος ἔσο-
μαι. Π α ρ ἄ γ. ψήφισις, ψήφισμα, ψηφιστέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ οὐσ. ἢ ψῆφος (=λιθάριον λευκὸν καὶ στρογγυλὸν διὰ τῆς τρι-
βῆς, χαλκίαι), ὅπερ ἐκ τοῦ ψῆω-ῶ, ἃ ἰδέ. Τὸ ρ. ἐσχηματίσθη κατὰ τὰ εἰς -ίζω ὀδον-
τικώληκτα (ἐλπίζω κλπ.). Θέμ. ἀναλογικὸν ψηφιδ- καὶ μὲ τὸ πρόσφμα j, ψηφιδ-
ω-ψηφίζω. Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μὲ αἰτ. (ἐπιψηφίζω τι=θέτω κάποιο ζήτημα πρὸς
ψηφοφορίαν). Τὸ μέσ. 1) μὲ αἰτ. (ψηφίζομαι τὸν πόλεμον=ἀποφασίζω τὸν πόλε-
μον). 2) μὲ ἀπαρ. (ἐψηφίσαντο οἱ Λακεδ. λελόσθαι τὰς σπονδὰς=ἀπεφάσισαν οἱ
Λακεδ. νὰ διαλυθῶναι αἱ σπονδαί). 3) μὲ αἰτ. καὶ ἀπαρ. (ψηφίζομαι τὴν πάλιν
λέσθαι). 4) μὲ αἰτ. καὶ δοτ. (ψηφίζομαι τινί τι). Σύνθ. Ἀναψηφίζω=θέτω κάτι πάλιν
εἰς ψηφοφορίαν. Ἀποψηφίζομαι=ἀθρώνω μὲ τὴν ψῆφόν μου (συνών. ἀπογι-
γνώσκω). Καταψηφίζομαι=καταδικάζω μὲ τὴν ψῆφόν μου (συνών. καταγιγνώ-
σκω).

σκω). Διατηρήζομαι=κατά σειρὰν δίδω τὴν ψήφον μου. Τὸ ἐπιτηρήζω ἀκριβῶς εἰπεῖν εἶναι παρασύνθετον ἐκ τῆς φράσεως ἐπὶ ψήφον καλῶ τὸν δῆμον (βλ. τὰ περὶ τοῦ καταχωρίζω εἰς τὸ ρ. χωρίζω).

ψήχω (=τρέβω, ζύνω, ξυστρίζω), πρτ. ἐψήχον, μέλ. ψήξω, ἀόρ. ἐψήξα. Μέσ. καὶ παθ. ψήχομαι, πρτ. ἐψήχόμην, [μέσ. ἀόρ. ἐψήξάμην, παθ. ἀόρ. ἐψήχθην], πρκ. ἐψήγγμαι, ὑπερσ. ἐψήγγμην. Π α ρ ά γ. ψήξις (=ξύσιμος), ψήγμα (=ξέσμα, μικρὸν τεμάχιον), ψήκτρα (=ξύστρον, βούρτσας).

Θέμ. ψη- (ἐκ τοῦ θέμ. ψη- τοῦ ψήω-ῶ, ὃ ἰδέ' πρβλ. καὶ σμῆχω=σπογγίζω, ἐκ τοῦ σμάω, ψήχω=κολυμβῶ, ἐκ τοῦ νάω). Σύντ. Μὲ αἰτ. (ψήχω τοὺς ἵππους). Συνών. ψήω-ῶ, ψάω, θηγγάνω, τρίβω.

ψήω-ῶ (=ψηλαφῶ, τρίβω, ζύνω, καθαρίζω, σπογγίζω), κλίνεται ὡς ἐξῆς: ψῶ, ψῆς, ψῆ, ψῶμεν, ψῆτε, ψῶσι κλπ., ὡς τὸ διψήω-ῶ. Πρτ. ἐψων (ἐψης, ἐψη, ἐψῶμεν, ἐψῆτε, ἐψων), μέλ. ψῆσω, ἀόρ. ἐψησα. Μέσ. καὶ παθ. μόνον σύνθετον: ἀποψῶμαι (=σπογγίζομαι), ἀποψῆ, ἀποψῆται, ἀποψῶμεθα, ἀποψῆσθε, ἀποψῶνται, παθ. ἀόρ. ἐψῆσθην, πρκ. ἐψησμαι. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπαντοῦν μόνον ὁ ἐνεργητ. ἀόρ. ἐψησα καὶ ὁ μέσ. ἐνεστ. ἀποψῶμαι. Π α ρ ά γ. ψῆφος.

Θέμ. ψη- (ρίζ. ψα- καὶ κατ' ἐπέκτασιν ψα^τ-, ψαλ-, ψαμ-, ἐξ ὧν τά: ψαύω, ψαφ-αρός=ἀραιός, ἀμώδης, ψάλλω, ψάμμος, ἤ,=ἀμμος, ψαμός=ψωμί, πιθ. καὶ ψιλός). Τὸ ρ. ἔχει εἰς τὰς συνηρημ. καταλήξεις η καὶ η, ὅπου τὰ εἰς -ω ἔχουν α καὶ α, ἐπειδὴ ἔχει η εἰς τὸ θέμα (πρβλ. καὶ πεινῶ, διψῶ, ζῶ, χρῶ, χρῶμαι κλπ.). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. ἀπαντοῦν μόνον ὁ ἐνεργητ. ἀόρ. ἐψησα καὶ ὁ μέσ. ἐνεστ. ἀποψῶμαι. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ψῶ τι=τρέβω, σπογγίζω κάτι). Σύνθ. μὲ τὰς προθ. ἀπό, κατά, περὶ, παρά. Συνών. ψήχω, ψάω, θηγγάνω, ψηλαφάω-ῶ.

ψιθυρίζω, πρτ. ἐψιθύριζον, μέλ. ψιθυριῶ, ἀόρ. ἐψιθύρισα. Π α ρ ά γ. ψιθυρίσμα, ψιθυριστός, ψιθυριστής.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ψιθυρός (ρίζ. πιθ. ψυθ-, ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ψεύδω, ὃ ἰδέ', μὲ ἀναδίπλωσιν καὶ ἀνομοίωσιν). Θέμ. ἀναλογ. ψιθυριδ- καὶ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j, ψιθυριδ-j-ω = ψιθυρίζω. Σύντ. Μὲ αἰτ. (ψιθυρίζω τι). Συνών. λέγω, ὁμιλῶ.

ψιλῶω-ῶ (=ἀποψιλῶνω, ἀπογυμνῶνω), πρτ. ἐψίλων, μέλ. ψιλῶσω, ἀόρ. ἐψίλωσα. Παθ. ψιλοῦμαι, πρτ. ἐψιλούμην, παθ. ἀόρ. ἐψιλώθην, πρκ. ἐψίλωμαι, ὑπερσ. ἐψιλώμην. Π α ρ ά γ. ψίλωσις, ψίλωμα, ψιλωτής, ψιλωτικός (=ὁ προτιμῶν τὴν ψιλὴν ἐκ τῶν πνευμάτων), ψίλωθρον (=ἀλοιφή διὰ τὴν πτώσιν τῶν τριχῶν), ψιλωτέον.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ψιλός (=γυμνός, ἄτριχος ὡς στρατ. ἕρος=ἐλαφρῶς ὀπλισμένος), κατὰ τὰ εἰς -ωω (ἢ ρίζ. πιθ. ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ψήω-ῶ, ὃ ἰδέ'). Θέμ. ψιλο-. Σύντ. 1) μὲ αἰτ. καὶ γεν. (ψιλῶ τινα ἢ τί τις=ἀπογυμνῶνω, ἀποστερῶ κάποιον ἢ κάτι ἀπὸ κάτι). 2) μὲ αἰτ. (ψιλῶ τινα ἢ τι=ἀπογυμνῶνω κάποιον ἢ κάτι).

ψιμυθιῶω-ῶ (=ἀλείφω μὲ ψιμίθιον, φτειασιδῶνω), πρτ. ἐψιμυθίου, μέλ. ψιμυθιώσω. Παθ. ψιμυθιοῦμαι καὶ πρκ. ἐψιμυθίωμαι.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ψιμίθιον (=τὸ λευκὸ τοῦ μολύβδου, τὸ ὅποιον μετεχειρίζοντο πρὸς λεύκανσιν τῆς ἐπιδερμίδος τοῦ προσώπου), κατὰ τὰ εἰς -ωω. Θέμ. ψιμυθιο-. Σύντ. μὲ αἰτ. (ψιμυθιῶ τὸ πρόσωπον).

ψοφέω-ῶ (=παράγω ἧχον ἀναρθρον, κτυπῶ), πρτ. ἐψόφουν, μέλ.

ψοφήσω, ἄορ. ἐψόφησα, πρκ. ἐψόφηκα. Π α ρ ἄ γ. ψόφημα, ψόφησις, ψοφητικός.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ψόφος=ἀναρθρος ἤχος, κτύπος (ἢ ρίζ. ἠγοποίητος), κατὰ τὰ εἰς -εω. Θέμ. ψοφε-. Σύντ. 1) ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.): ψοφῶ=κάμνω θόρυβον. 2) μτβ. με αἰτ. (ψοφῶ τὰς θύρας=κτυπῶ τὰς θύρας ἕσωθεν προκειμένου νὰ ἐξέλθω). Συνών. δουπέω-ῶ. Ἀντίθ. φωνέω-ῶ.

ψυχαγωγέω-ῶ (=ὁδηγῶ τὰς ψυχὰς εἰς τὸν " Ἀδην, τέρπω, εὐφραίνω), πρτ. ἐψυχαγώγουν, μέλ. ψυχαγωγῆσω, ἄορ. ἐψυχαγώγησα. Μέσ. καὶ παθ. ψυχαγωγοῦμαι, πρτ. ἐψυχαγωγούμην, μέσ. μέλ. (καὶ ὡς παθ.) ψυχαγωγῆσμαι, παθ. ἄορ. ἐψυχαγωγῆθην.

Τὸ ρ. παρασύνθετον ἐκ τοῦ ψυχαγωγός (ψυχή+ἄγω)=ὁ ὁδηγῶν τὰς ψυχὰς εἰς τὸν " Ἀδην" ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ. Θέμ. ψυχαγωγε-. Σύντ. Με αἰτ. (ψυχαγωγῶ τινα). Συνών. τέρπω, εὐφραίνω.

ψύχω (ῶ) (=πνέω, φυσῶ, ψυχραίνω, δροσίζω), πρτ. ἔψυχον, μέλ. ψύξω, ἄορ. ἐψύξα, [πρκ. ἔψυχα, ὑπερσ. ἐψύχειν]. Παθ. ψύχομαι, πρτ. ἐψύχομην, παθ. μέλ. α' ψυχθήσμαι, [παθ. μέλ. β' ψυχθήσμαι ἢ ψυγήσμαι], παθ. ἄορ. α' ἐψύχθην, παθ. ἄορ. β' ἐψύχην [καὶ ἐψύγην], πρκ. ἔψυγμα, ὑπερσ. ἐψύγμην. Π α ρ ἄ γ. ψυχή, ψύχος, ψυχρός, ψύξις, ψύγμα, ψυκτήρ (=ψυγεῖον), ψυγεῖον ἢ ψυχεῖον, ψυκτικός, ψυκτός, ἄψυκτος.

Θέμ. ψυχ-. Ὁ ἐνεστώς σχηματίζεται χωρὶς πρόσφυμα. Τὸ υ βραχὺ μόνον εἰς τὸν παθ. μέλ. καὶ παθ. ἄορ. β' (ψυγήσμαι ἢ ψυγήσμαι, ἐψύχην ἢ ἐψύγην). Σύντ. με αἰτ. (ψύχω τι). Σύνθ. Ἀναψύχω=δροσίζω. Ἀποψύχω=ἀφήνω κάτι ἕστο νὰ κρῶσθαι, ξεψύχῶ, λιποθυμῶ. Διαψύχω=δροσίζω, στερνώνω. Συνών. ξηραίνω. Ἀντίθ. θερμαίνω.

ψωμίζω (=τρέφω), πρτ. ἐψώμιζον, μέλ. ψωμιῶ, ἄορ. ἐψώμισα. Μέσ. καὶ παθ. μόνον ὁ ἐνεστ. ψωμίζομαι. Π α ρ ἄ γ. ψώμισμα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ψωμίς, -ίδος=τεμάχιον ἄρτου (ὅπερ ἐκ τοῦ ψωμός· ἢ ρίζ. πιθ. ἢ αὐτῆ με τῆν τοῦ ψῆω-ῶ, ὅ ἰδέε, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐλιπίς - ἐλιπίζω. Σύντ. Με αἰτ. (ψωμίζω τινα). Συνών. τρέφω.

Ω

ὠδίνω (=ἔχω πόνους τοκετοῦ, κοίλοπονῶ, γεννῶ), πρτ. ὠδινον, μέλ. ὠδινῶ ἢ ὠδινήσω, ἄορ. ὠδινά ἢ ὠδίνησα. Μέσ. ἄορ. ὠδινησάμην, παθ. ἄορ. ὠδινήθην. Π α ρ ἄ γ. ὠδίνημα.

Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὠδῖς (ῆ), γεν. ὠδῖνος (=ὁ πόνος τοῦ τοκετοῦ). Θέμ. ὠδιν-. Οἱ τύποι ὠδινήσω, ὠδινήσα, ὠδινησάμην, ὠδινήθην ἐσχηματίσθησαν προσλήψει καὶ τοῦ προσφύμ. ε (πρὸ συμφωνίας ἢ). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρηστος μόνον ὁ ἐνεστώς. Σύντ. 1) ἀμτβ. (ἔνευ ἀντικ.): ὠδίνω=ἔχω πόνους τοκετοῦ. 2) με αἰτ., ὡς τὸ τίκτω (ὠδάω τινα=γεννῶ κάποιον).

ὠθέω-ῶ (=σπρώχνω, ἀποκρούω, ἀπομακρύνω), πρτ. ἐώθουν, μέλ. ὠσω [καὶ ὠθήσω], ἄορ. ἔωσα (ὑποστ. ὠσω κλπ., εὐκτ. ὠσαιμι κλπ., προσστ. ὠσον ὠσάτω κλπ., ἀπαρ. ὠσαι, μτχ. ὠσας, ὠσασα, ὠσαν) [καὶ ὠθησα], πρκ. ἔωκα, ὑπερσ. ἐώκειν. Μέσ. καὶ παθ. ὠθοῦμαι, πρτ. ἐωθούμην, μέσ. μέλ. ὠσομαι, παθ. μέλ. ὠθήσμαι, μέσ. ἄορ. ἐωσά-

μῆν (ὑποτ. ὠσωμαι κλπ., εὐκτ. ὠσαίμην, ὠσαιο κλπ., προστ. ὠσαι κλπ., ἀπαρ. ὠσασθαι, μτχ. ὠσάμενος, -η, -ον), παθ. ἄορ. ἐώσθην (ὑποτ. ὠσθῶ κλπ., εὐκτ. ὠσθείην κλπ., προστ. ὠσθητι κλπ., ἀπαρ. ὠσθῆναι, μτχ. ὠσθείς, -εῖσα, -έν), πρκ. ἔωσμαι, ὑπερσ. ἐώσμην. Π α ρ ἄ γ. ὠθησις, ὠθισμός, ὠσις, ἄπωσις, ὠστης (=ὁ ὠθῶν), ἐξώστης, ἀπωστός, ὠστέον, ἀπωστέος.

Θέμ. *Φωθ-* (ρίζ. *Φωθ-*, πρβλ. ἐν-οσί-χθων) καὶ μετ' ἀποβολὴν τοῦ *Φ*, ὠθ- προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. *ε*, ὠθε- (καὶ πρὸ συμφώνου ὠθη-). Λαμβάνει αὐξησην καὶ ἀναδιπλασιασμόν *ε*, διότι εἶχεν ἐν ἀρχῇ *Φ*: ἐ-*Φ*ῶθε-ον - ἐ-*ῶ*θε-ον - ἐῶθου κλπ. Σύντ. Ἐνεργητ. καὶ μέσ. με αἰτ. (ὠθῶ τινα ἢ τι καὶ ὠθοῦμαι τινα ἢ τι). Σύνθ. με τὰς προθ. ἀνά, ἀπό, διά, παρά, εἰς, ἐξ, περί. *Περιοθῶ*=σπρώχνω κάποιον ἢ κάτι ἐδῶ καὶ ἐ-καί. Ἐπαθῶ=σπρώχνω ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω. *Διωθοῦμαι*=ἀποκρούω. *Συνών.* ἀποκρούω, ἐκδιώκω. Ἐντῆθ. ἔλκω, σύρω.

ὠνόμοι-οὔμαι (=ἀγοράζω, ἐνοικιάζω, μισθώνω), μέσ. ἀποθ. με ἔνεργητ. διάθεσιν, πρκ. ἐωνούμην, μέσ. μέλ. ὠνήσομαι, παθ. μέλ. ὠνήθῃσομαι, μέσ. ἄορ. ἐπρίαμην (ἐπρίω, ἐπρίατο κλπ., ὑποτ. πρίωμαι, πρίη, πρίηται κλπ., εὐκτ. πριαίμην, πρίαο, πρίατο κλπ., προστ. πρίω ἢ πρίασο, πρίασθω κλπ., ἀπαρ. πρίασθαι, μτχ. πριαίμενος, -η, -ον), παθ. ἄορ. (με παθ. διάθεσιν) ἐωνήθην (=ἡγοράσθην), πρκ. ἐώνημαι, ὑπερσ. ἐωνήμην. Π α ρ ἄ γ. ὠνή (=ἀγορά), ὠνιος (=ἀγοραστός), ὠνημα, ὠνητής, ὠνησις, ὠνητός (πρβλ. ἀργυρώνητος), ὠνητέος.

Θέμ. 1) *Φων-* (πρβλ. λατ. *ven-eo*=πωλοῦμαι, *ven-um*=ὠνή, ἀγορά, ποιητ. ὄνος=ἀντίτιμον) καὶ μετ' ἀποβολὴν τοῦ *Φ*, ὠν-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφύμ. *ε*, ὠνε- (καὶ πρὸ συμφώνου ὠνη-). 2) *ποι-* (ὑπερ ἐκ τῆς ρίζ. *περ-* ἐξ ἧς καὶ τὰ *περάω*=πωλῶ ἀνθρώπους, *πέρονημι*=πωλῶ, *πιπρασκω*=πωλῶ). Λαμβάνει αὐξησην καὶ ἀναδιπλασιασμόν *ε*, διότι εἶχεν εἰς τὴν ἀρχὴν *Φ*: ἐ-*Φ*ωνε-όμεν - ἐ-*ωνε*-όμεν - ἐωνούμην κλπ. (βλ. καὶ ὠθεῶ-ῶ). Ὁ ἄορ. ἐπρίαμην κλίνεται κατὰ τὰ εἰς -μι, ἀλλὰ εἰς τὴν ὑποτ. καὶ εὐκτ. τονίζεται κατὰ τὰ βαρύτερα εἰς -ο: πρίαομαι, πρίαο καὶ ὄχι πριῶμαι, πριαῖο κλπ. (πρβλ. καὶ ἄγαμαι, δύναιμαι, ἐπίσταμαι, χρέμαμαι). Εἰς τοὺς μτγν. ἀπαντᾷ καὶ ἔνεργητ. ἔνεστ. ὠνεῶ-ῶ, μέλ. ὠνήσω, ἄορ. ὠνησα καὶ μέσ. ἄορ. ἐωνησάμην καὶ ὠνησάμην. Σύντ. 1) με αἰτ. (ὠνούμαι τι). 2) με αἰτ. καὶ γεν. τῆς ἀξίας (ὠνούμαι τι δραχμῆς=ἀγοράζω κάτι ἀντὶ δραχμῆς). 3) με αἰτ. καὶ ἐμπρόθ. προσδιор. (ὠνούμαί τι παρά τινος). Ὁ ἔνεστ., πρκ. καὶ πρκ. ἔχουν ἐνίοτε καὶ παθ. σημασίαν: πάντα τὰ ὠνούμενα καὶ πιπρασκόμενα=ἅλα ὅσα ἀγοράζονται καὶ πωλοῦνται· ὅταν οἱ ἐωνημένοι καὶ αἱ ἐωνημένα μηδὲν ἤττον ἐλεύθεροι ὄσι τῶν πριαμένων=ὅταν οἱ ἀγορασμένοι καὶ αἱ ἀγορασμένοι (δοῦλοι) εἶναι ὄχι ὀλιγότερον ἐλεύθεροι τῶν ἀγορασάντων. Σύνθ. με τὰς προθ. ἀντί, ἐξ, πρὸς, σύν. Ἐξωνοῦμαι=ἐξαγοράζω, ἀπολυτρώω. Ἀνωνοῦμαι=ἀγοράζω εἰς ἀντικατάστασιν, συναγωνίζομαι, πλειοδοτῶ. *Συνωνοῦμαι*=ἀγοράζω συνεταιρικῶς. *Συνών.* ἀγοράζω, ὀφανεῶ-ῶ. Ἐντῆθ. ἀποδίδομαι, πιπράσκω, πωλέω-ῶ.

ὠρύομαι (=βρυχώμαι, οὐρλιάζω), πρκ. ὠρύομην, ἄορ. ὠρυσάμην. Π α ρ ἄ γ. ὠρύγη (=οὐρλιασμα), ὠρυγμός (=οὐρλιασμα).

Θέμ. ὠρυ-. Ἡ ρίζ. πθ. *ρυ-* (πρβλ. λατ. *ru-mor*=θόρυβος, φήμη) με προθεματ. *ο* ἕκταθεν εἰς *ω*. Τὸ *ρ* εἶναι ἰων., ποιητ. καὶ μτγν., σπανίως χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν ἀττ. πεζ. Σύντ. Τὸ *ρ* ἀμτβ. (ἄνευ ἀντικ.). *Συνών.* βρυχώμαι.

ὠφελῶ-ῶ (=ὠφελῶ, βοηθῶ, ὑποστηρίζω), πρκ. ὠφέλουν, μέλ. ὠφελῆσω, ἄορ. ὠφέλησα, πρκ. ὠφέληκα, ὑπερσ. ὠφελῆκειν. Μέσ. καὶ παθ. ὠφελούμαι, πρκ. ὠφελούμην, μέσ. μέλ. (ὡς παθ.) ὠφελήσομαι (=θὰ ὠφελήθῶ), παθ. μέλ. ὠφελήθῃσομαι, παθ. ἄορ. ὠφελήθην, πρκ.

ὠφέλημα, ὑπερσ. ὠφελήμην, τετελ. μέλ. ὠφελημένος ἔσομαι. Π α - ρ ᾶ γ. ὠφέλεια, ὠφέλημα, ὠφέλησις, ὠφελήσιμος, ὠφελητικός, ὠφελητέος, ἀνωφέλητος, ὠφελητέον, προσωφελητέον.

Θέμ. ὠφελ- (κατ' ἔκτασιν ἐκ τοῦ ὀφελ-, ἐξ οὗ καὶ τὰ ἐπικ. ὀφέλλω=αὔξάνω, ὀφελμα=αὔξημα, ὀφελος=αὔξησις, κέρδος ἢ ρίζα τῶν ὀφείλω καὶ ὀφλισκάνω εἶναι διάφορος τῆς τοῦ ὠφελῶ βλ. καὶ ὀφείλω) καὶ μετὰ τὸ πρόσφυμα ε, ὠφеле- (καὶ πρὸ συμφώνου ὠφελη-). Σύντ. Τὸ ἐνεργητ. μετὰ αἰτ. (ὠφελῶ τινα). Τὸ μέσ. καὶ παθ. μετὰ διαφόρους ἐμπροθ. προσδιορ. (ὠφελούμαι ἐκ τίνος, ἀπὸ τίνος, πρὸς τίνος κλπ.). Σύνθ. Ἀνωφελῶ=ὠφελῶ τὸν ὠφελούντά με. Ἐπωφελῶ=βοηθῶ τινα εἰς τι, ὠφελῶ τινα. Συναφελῶ=ἀπὸ κοινοῦ ὠφελῶ, συμβοηθῶ. Συνών. λυσιτελέω-ῶ, ὀνίνημι. Ἀντίθ. βλάπτω.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΝΩΜΑΛΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

Εισαγωγική παρατήρησης. Ὅπως τὰ πλεῖστα τῶν ρημάτων τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσης δὲν ἀκολουθοῦν τοὺς ὀρισμένους γενικοὺς κανόνας τῆς Γραμματικῆς διὰ τὸν σχηματισμὸν καὶ τὴν σημασίαν τῶν χρόνων τῶν (ἀνώμαλα) οὕτω καὶ πολλὰ ὀνόματα παρουσιάζουν ἀνωμαλίας κατὰ τὸν σχηματισμὸν καὶ τὴν κλίσιν. Αἱ ἀνωμαλῖαι αὗται ὀφείλονται εἰς τὴν ποικιλίαν τῶν τύπων, οἱ ὅποιοι ἐκληρονομήθησαν ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν: ὄχθος καὶ ὄχθη, δίψος καὶ δίψα, κάλαμος καὶ κάλαμη, πρᾶος καὶ πρᾶς, μᾶστος καὶ μᾶστωρ, ὄναρ καὶ ὄνειρον καὶ ὄνειρος, σταθμὸς καὶ σταθμὸν, λύχνος καὶ λύχνον κλπ. (πρβλ. καὶ τὰ κοινά: ὁ ἄμμος καὶ ἡ ἄμμος, ὁ θέρος καὶ τὸ θέρος, ὁ χτύπος καὶ τὸ χτύπος κλπ.), εἴτε εἰς τὴν ἀναλογίαν· λ.χ. τὸ ὄνομα ἦρωσ (κλινόμενον κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν) συνέπιπτεν εἰς τὴν ὄνομ. τοῦ ἐνικοῦ πρὸς τὰ ἄλωσ, Κέωσ, νεὼσ κλπ., κλινόμενα κατὰ τὴν ἀττικὴν β' κλίσιν. Ἐκ τούτου ἐσχημάτισε πτώσεις κατὰ τὰ ἀττικὸκλίτα: γεν. ἦρω, δοτ. ἦρω, αἰτ. ἦρω καὶ ἦρων. Πληθ. ὄνομ. καὶ αἰτ. ἦρωσ. Ἐπίσης τὸ νοῦς κλινόμενον κατὰ τὰ συνηρημ. τῆς δευτέρας κλίσεως (πλοῦς κλπ.), συνέπιπτεν εἰς τὴν ὄνομ. τοῦ ἐνικοῦ πρὸς τὸ βοῦς, κλινόμενον κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν. Ἐκ τούτου ἐσχημάτισε καὶ γεν. νοῦς, ὄνομ. πληθ. νόες κλπ. κατὰ τὰ τριτόκλιτα, καὶ ἀντιστρόφως, τὸ βοῦς ἐσχημάτισε γεν. βοῦ κλπ., κατὰ τὰ συνηρημ. δευτερόκλιτα. Ὁ Ἡρόδοτος σχηματίζει τὴν αἰτ. τοῦ ἐν. τοῦ πρωτόκλιτου δεσπότης εἰς δεσπότηα (ἀντὶ δεσπότην), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ εἰς -εσ- τριτόκλιτα· ἀντιθέτως, ἐπειδὴ τὰ τριτόκλιτα εἰς -ης, γεν. -ους (Σωκράτης, Δημοσθένης κλπ.) συνέπιπτον εἰς τὴν ὄνομ. τοῦ ἐν. μὲ τὰ πρωτόκλιτα εἰς -ης, γεν. -ου (Ἀριστείδης, Θουκυδίδης κλπ.), ἐσχημάτισαν τὴν αἰτ. τοῦ ἐν. καὶ ὀλόκληρον τὸν πληθ. (Δημοσθένην, Σωκράτην, Σωκράται κλπ.) κατὰ τὰ πρωτόκλιτα. Γενικῶς ἡ ἀναλογία ἔπαιξε τὸν κυριώτερον ρόλον εἰς τὰς ἀνωμαλίας καὶ εἰς τὰ ρήματα καὶ εἰς τὰ ὀνόματα. Πρὸς εὐκολωτέραν κατανόησιν οἱ γραμματικοὶ κατέταξαν τὰ ἀνώμαλα ὀνόματα εἰς διαφόρους ομάδας (μεταπλαστά, ἑτερόκλιτα, ἰδιόκλιτα, ἑτερογενῆ, διπλογενῆ, ἔλλειπτικά, ἄκλιτα. Βλ. τὴν Γραμματικὴν).

Α

ἀδελφός, ὁ, (α ἀθροιστ. καὶ δελφός, -ύος, ἡ,=ἡ μητρικὴ κοιλία), γεν. ἀδελφοῦ κλπ. ὀμαλῶς, κλητ. ὦ ἀδελφε.

ἀηδών, ἡ, (ἐξ ἦς ρίζ. καὶ τὸ ποιητ. ἀείδω=ἄδω, τραγουδῶ, βλ. ἄδω), γεν. ἀηδόνας κλπ. ὀμαλῶς. (Εἰς τοὺς ποιητὰς καί: ὄν. ἀηδῶ, γεν. ἀηδοῦς, κλητ. ἀηδοῦ, κατὰ τὰ εἰς -ώ, γεν. -οῦς τριτόκλιτα).

ἀήρ, ὁ, (ρίζ. ἀF- ἐξ ἧς καὶ τὸ ἄημι=φυσῶ), γεν. ἀέρος, δοτ. ἀέρι, αἰτ. ἀέρα, κλητ. ὦ ἀήρ. Αἰτ. πληθ. τοὺς ἀέρας (σπν.).

Ἄθως, ὁ, γεν. τοῦ Ἄθω, δοτ. τῷ Ἄθω, αἰτ. τὸν Ἄθων καὶ Ἄθω, κλητ. ὦ Ἄθως, κατὰ τὰ ἀττικόκλιτα. (Εἰς τοὺς μτγν.: ὄνομ. ὁ Ἄθων, γεν. τοῦ Ἄθωνος κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν).

αἰθήρ, ὁ, (ρίζ. αἰθ- ἐξ ἧς καὶ τὸ αἶθω=λάμπω), κλίνεται ὅπως τὸ ἀήρ.

αἰών, ὁ, (ρίζ. αἰF- ἐξ ἧς καὶ τά: αἰεὶ ἢ αἰεὶ=πάντοτε, λατ. *aevum* =αἰών), γεν. αἰώνος κλπ. (Εἰς τοὺς ποιητάς αἰτ. ἐν. καὶ αἰῶ, κατὰ τὸ Ποσειδῶ).

ἄλς, ὁ, ἦ, (ᾶ) (ἄρσ.=τὸ ἄλατι, θηλ.=ἡ θάλασσα· ρίζ. ἄλ- ἐξ ἧς καὶ ἄλας, ἄλμη, λατ. *sal*), γεν. ἄλός, δοτ. ἄλί, αἰτ. ἄλα κλπ. ὁμαλῶς ἄλλ' ὡς ἄρσεν. δοτ. πληθ. ἄλασι, οὐχὶ ἄλσί, ἐκ τοῦ εἰς τοὺς μτγν. ἀπαντῶντος ἄλας, τό, γεν. ἄλατος.

ἄλως, ἦ, (=τὸ ἄλωνι· ρίζ. αλ- ἐξ ἧς πιθ. καὶ ἀλέω=ἀλέθω, καὶ ἄλευρον), γεν. τῆς ἄλω, δοτ. τῇ ἄλω, αἰτ. τὴν ἄλων καὶ ἄλω, κλητ. ὦ ἄλω. Πληθ. ὄνομ. αἰ ἄλω, γεν. τῶν ἄλων κλπ., κατὰ τὰ ἀττικόκλιτα. (Εἰς τοὺς μτγν. ἐν. γεν. ἄλωος καὶ ἄλωνος, ὡς ἐξ ὄνομ. ἄλων, δοτ. ἄλωνι, αἰτ. ἄλωα καὶ ἄλωνα, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν).

ἄμνός, ὁ, γεν. ἄμνου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν ἄλλὰ καὶ γεν. τοῦ ἄρνός, δοτ. τῷ ἄρνί, αἰτ. τὸν ἄρνα. Δυϊκός ὄν. καὶ αἰτ. τῷ ἄρνε, γεν. καὶ δοτ. τοῦν ἄρνοῖν. Πληθ. ὄν. οἱ ἄρνες, γεν. τῶν ἄρνῶν, δοτ. τοῖς ἄρνάσι, αἰτ. τοὺς ἄρνας, κλητ. ὦ ἄρνες, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν (ἐκ τῆς σπανίως ὄνομ. ὁ ἀρήν).

ἄνθος, τό, (ρίζ. ἀθ-, μὲ τὸ ν παρεντεθειμένον, ἐξ ἧς καὶ ἀθήρ=ἀθήρας, ἴσως καὶ Ἀθήνη, Ἀθήναι), γεν. τοῦ ἄνθους κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν. Πληθ. γεν. συνήθως τῶν ἀνθέων καὶ σπανίως τῶν ἀνθῶν, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ ἀνθ' ὧν καὶ τῆς μτγ. τοῦ ἀνθέω-ῶ, ἀνθῶν.

Ἀπόλλων, ὁ, (πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. ἐλ- ἐξ ἧς καὶ εἰλω=ἀποκλείω· βλ. ρ. ἀπειλῶ), γεν. Ἀπόλλωνος, δοτ. Ἀπόλλωνι, αἰτ. Ἀπόλλωνα καὶ Ἀπόλλω, κλητ. ὦ Ἀπόλλων.

ἀποστασίου (γραφῆ=καταγγελία ἐναντίον ἀπελευθέρου ἐπὶ ἐγκρατείας τοῦ προστάτου τοῦ), μόνον εἰς τὴν γεν. τοῦ ἐνικοῦ. Οὕτω καὶ λιποταξίου, λιποναυτίου, λιπομαρτυρίου κλπ.

Ἄρης (ᾶ), ὁ, (ρίζ. ἀρ- ἔχουσα τὴν ἔννοιαν τοῦ βλάπτειν), γεν. Ἄρεως, δοτ. Ἄρει, αἰτ. Ἄρη (οὐδέποτε Ἄρην), κλητ. Ἄρες (ἴων. καὶ ποιητ.: ὄν. Ἄρης, γεν. Ἄρηος καὶ Ἄρεος, δοτ. Ἄρηι, αἰτ. Ἄρηα, κλητ. Ἄρες καὶ Ἄρες).

ἀρχαιρεσία, ἦ, (=ἡ ἐκλογή ἀρχόντων), συνήθως εἰς τὸν πληθ. αἰ ἀρχαιρεσίαι, κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν. (Εἰς τοὺς μτγν. καὶ κατ' οὐδέτερον τύπον: τὰ ἀρχαιρεσία κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν).

ἀστήρ, ὁ, (ρίζ. σταρ- μὲ προθεματ. α, πρβλ. λατ. *stella*=ἀστήρ), γεν. τοῦ ἀστέρος κλπ. ὁμαλῶς, ἀλλὰ δοτ. πληθ. τοῖς ἀστράσι.

ἄστν, τό, (πόλις, ρίζ. *ἔστν*- ἐξ ἧς καὶ *ἑστία*), γεν. ἄστνωσ, δοτ. ἄστναι, αἰτ. ἄστν. Πληθ. ὄν. ἄστν, γεν. ἄστνων, δοτ. ἄστναι, αἰτ. ἄστν. Εἰς τὸν Ὅμηρον καὶ γεν. ἐν. ἄστνας.

Ἀστνάγησ, ὄ, γεν. Ἀστνάγουσ, δοτ. Ἀστνάγει, αἰτ. Ἀστνάγη, κλητ. ὦ Ἀστνάγη.

ἀφύη, ἧ, (ῥ) (=ἧ σαρδέλλα), κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν ἄλλὰ γεν. πληθ. τῶν ἀφύων (ἔχι τῶν ἀφύων), πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ οἱ ἀφνεῖς (=ἔχι εὐφνεῖς), γεν. τῶν ἀφύων.

B

βλάβη, ἧ, (ἄ), γεν. τῆσ βλάβησ κλπ., κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν. καὶ βλάβοσ, τό, γεν. τοῦ βλάβουσ κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

βορράσ, ὄ, (συννηρημ. τύποσ τοῦ βορέασ, γεν. βορέου κλπ., ρίζ. *ἔστν*- ἐξ ἧσ καὶ τὸ ὄροσ· ἐσήμαινε δηλ. ἡ λέξισ βορράσ τὸν ὄρεινὸν ἀνεμόν), γεν. τοῦ βορροῦ καὶ βορρά, δοτ. τῷ βορρά, αἰτ. τὸν βορράν, κλητ. ὦ βορρά. Ὡσ ὄνομα θεοῦ (*Βορέασ*), πάντοτε ἀσυναίρετοσ.

βοῦσ, ὄ καὶ ἧ, γεν. βοόσ, δοτ. βοῖ, αἰτ. βοῦν, κλητ. βοῦ. Δυῖκ. ὄν. καὶ αἰτ. τῷ βόε, γεν. καὶ δοτ. τοῖν βοοῖν. Πληθ. ὄν. βόεσ, γεν. βοῶν, δοτ. βοοσί, αἰτ. βοῦσ, κλητ. βόεσ. (Ποιητ. τύποι: ἐν. γεν. βοῦ, αἰτ. βόα. Πληθ. ὄν. βοῦσ, αἰτ. βόασ).

βράγγχοσ, ὄ, (=βραχνάδα), γεν. βράγγχου κλπ., κατὰ τὴν δευτέρα κλίσιν καὶ τὸ βράγγχοσ, γεν. τοῦ βράγγχουσ κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

Γ

γάλα, τό, (ἐκ τοῦ ἀμαρτύρου γλακτ, πρβλ. λατ. *lac* γεν. *lact-is*=γάλα), γεν. γάλακτοσ, δοτ. γάλακτι, αἰτ. γάλα κλπ. Δοτ. πληθ. γάλαξι.

γαστήρ, ἧ, (=κοιλία), γεν. γαστρός κλπ., κατὰ τὸ πατήρ. Δοτ. πληθ. γαστράσι. (Εἰσ τοὺσ ποιητάσ: γεν. γαστέροσ, δοτ. γαστέρι κλπ., ἀνευ συγκοπῆσ τοῦ ε).

γέλωσ, ὄ, (περὶ ρίζησ βλ. ρ. γελάω-ῶ), γεν. γέλωτοσ κλπ. Αἰτ. γέλωτα καὶ γέλων. (Εἰσ τὸν Ὅμηρον δοτ. γέλω, αἰτ. γέλω καὶ γέλων).

γέρας, τό, (=βραβεῖον), γεν. τοῦ γέρωσ, δοτ. τῷ γέρα, αἰτ. τὸ γέρας, κλητ. ὦ γέρασ. Πληθ. ὄν. τὰ γέρα, γεν. τῶν γερώων, δοτ. τοῖσ γέρασι, αἰτ. τὰ γέρα, κλητ. ὦ γέρα.

γῆ, ἧ, (συννηρημ. ἐκ τοῦ γέα), γεν. γῆσ κλπ. Πληθ. (σπάνιοσ καὶ κυρίωσ εἰσ τὴν ἰων.) ὄν. γέαι (γαῖ), γεν. γεῶν (γῶν), δοτ. γέαισ, αἰτ. γέασ (γᾶσ). Εἰσ τοὺσ ποιητάσ καί: γαῖα, ἧ, γεν. γαίησ καὶ γαίας, δοτ. γαία, αἰτ. γαῖαν. Πληθ. μόνον ὄν. γαῖαι.

γῆρασ, τό, γεν. τοῦ γήρωσ, δοτ. τῷ γήρᾳ, αἰτ. τὸ γῆρασ, κλητ. ὦ γῆρασ. Μόνον εἰσ τὸν ἐνικόν.

γόνν, τό, γεν. τοῦ γόννατοσ, δοτ. τῷ γόννατι κλπ. Δυῖκ. ὄν. καὶ αἰτ.

τῶ γόνατε, γεν. καὶ δοτ. τοῖν γονάτοιιν. Πληθ. ὄν. τὰ γόνατα, γεν. τῶν γονάτων, δοτ. τοῖς γόνασι κλπ. (Ποιητ. τύποι: ἐν. γεν. γούνατος καὶ γουνός, δοτ. γούνατι καὶ γουνί. Πληθ. ὄν. γούνα καὶ γούνατα, γεν. γούνων, δοτ. γούνασι καὶ γούνεσσι).

Γοργώ, ἡ, γεν. Γοργοῦς, δοτ. Γοργοῖ, αἰτ. Γοργώ, κλητ. Γοργοῖ. ἀλλὰ καί: γεν. Γοργόνος (ὡς ἐξ ὀνομ. Γοργών), δοτ. Γοργόνι. Πληθ. ὄν. Γοργόνες, γεν. Γοργόνων, αἰτ. Γοργόνας καὶ Γοργούς.

γραῦς, ἡ, γεν. γραός, δοτ. γραῖ, αἰτ. γραῦν, κλητ. γραῦ. Δυῖκ. ὄν. καὶ αἰτ. τῶ γραε, γεν. καὶ δοτ. τοῖν γραοῖν. Πληθ. ὄν. γραῖες, γεν. γραῶν, δοτ. γραυσί, αἰτ. γραῦς, κλητ. γραῖες (ἰων. γρηῦς, γεν. γρηός).

γυνή, ἡ, (ρίζ. γεν- ἐξ ἧς καὶ γίγνομαι καὶ γενῶ), γεν. γυναικός, δοτ. γυναικί, αἰτ. γυναικα, κλητ. γύναι. Δυῖκ. ὄν. καὶ αἰτ. τῶ γυναικε, γεν. καὶ δοτ. τοῖν γυναικοῖν. Πληθ. ὀνομ. γυναικες, γεν. γυναικῶν, δοτ. γυναιζί, αἰτ. γυναικας, κλητ. γυναικες. (Σπν. εἰς κωμικοὺς ποιητάς: ἐν. αἰτ. τὴν γυνήν, πληθ. ὄν. γυναι, αἰτ. γυνάς).

Δ

δαήρ, ὁ, (=ἀνδράδελφος), γεν. δαέρος, δοτ. δαέρι κλπ., κλητ. δᾶερ, ἐπικ.

δαῖς, ἡ, (=φαγητόν, συμπόσιον· ρίζ. da- ἐξ ἧς δαίομαι=μοιράζω καὶ δαίνυμι=φιλεύω), γεν. τῆς δαιτός κλπ., ποιητ. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. σπν. ἡ αἰτ. τοῦ ἐν. τὴν δαῖτα καὶ ἡ αἰτ. τοῦ πληθ. τὰς δαΐτας.

δάκρυον, τό, (ὑ) (ρίζ. dak- ἐξ ἧς καὶ τὸ δάκνω=δαγκάνω), γεν. δακρύου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν. Δοτ. πληθ. δακρύοις καὶ δάκρυσι, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν (ἐκ τοῦ ποιητ. τύπου ὀνομ. ἐν. δάκρυ).

δάμαρ, ἡ, (=ἡ σύζυγος· ρίζ. dam-, βλ. δαμάζω), γεν. δάμαρτος, δοτ. δάμαρτι, αἰτ. δάμαρτα. Μόνον εἰς τὸν ἐνικόν.

δάς, ἡ, (=δᾶδα· συνηρημ. τύπος τοῦ δαῖς, γεν. δαῖδος, ἐκ τοῦ δαῖω=καίω), γεν. δαδός, δοτ. δαδί, αἰτ. δᾶδα, κλητ. δάς. Πληθ. ὄν. δᾶδες, γεν. δᾶδων, δοτ. δασί, αἰτ. δᾶδας, κλητ. δᾶδες.

δεῖνα, ὁ, ἡ, τό, (ἀόρ. ἀντων. πιθ. ἐκ τοῦ τάδε ἕνα-ταδεῖνα-τὰ δεῖνα καὶ εἶτα καὶ ὁ, ἡ), γεν. τῶ, τῆς τοῦ δεῖνα (μτγν. καὶ δεῖνος), δοτ. τῶ, τῆ, τῶ δεῖνι (καὶ δεῖνα), αἰτ. τόν, τήν, τὸ δεῖνα. Πληθ. μόνον ἀρσεν. ὄν. οἱ δεῖνες, γεν. τῶν δεῖνων, δοτ. ἐλλείπει, αἰτ. τοὺς δεῖνας.

δέλεαρ, τό, (=δύλωμα), γεν. δελέατος, δοτ. δελέατι καὶ συνηρημ. δέλητι κλπ. (ὡς ἐξ ὀνομ. δέλεα ἢ δέλεας). Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρ. μόνον ἡ ὄν. καὶ αἰτ. ἐν. καὶ ἡ ὄν. καὶ αἰτ. πληθ. τὰ δελέατα (ἐνίοτε καὶ συνηρημ. δέλητα).

δένδρον, τό, (ρίζ. dru- ἐξ ἧς καὶ δρυς καὶ δόρυ), γεν. τοῦ δένδρου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν, ἀλλὰ καί: δοτ. ἐν. δένδρει (ἐκ τῆς σπανίας ὄν. δένδρος, τό, γεν. δένδρους), πληθ. ὀνομ. δένδρεα (καὶ συνηρημ. δένδρη), γεν. δενδρέων, δοτ. δένδρεσι (ὑπερ συνηθέστ. τοῦ δένδρους), κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

δέος, τό, (=φόβος· ρίζ. δφι- ἐξ ἧς καὶ δείδω=φοβοῦμαι καὶ δειλός), γεν. δέους κλπ. Πληθ. σπν. τὰ δέη [καὶ μτγν. δέα].

δεσμός, ὁ, (=τὸ δι' οὗ δένομεν· ρίζ. δε- ἐξ ἧς καὶ δέω-δῶ=δένω), γεν. δεσμοῦ κλπ. Πληθ. δεσμοί, οἱ, (=σύνδεσις· πρβλ. δεσμοὶ φιλίας) καὶ συνηθέστ. κατ' οὐδέτ. γένος καὶ μὲ διαφορὰν σημασίας: τὰ δεσμὰ (=αἱ ἀλύσεις ἢ τὰ σχοινία διὰ τῶν ὁποίων δένεται τις), κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν.

Δημήτηρ, ἡ, γεν. Δήμητρος, δοτ. Δήμητρι, αἰτ. Δήμητρα, κλητ. ὦ Δήμητερ.

Διόσκουροι, οἱ, (ὁ Κάστωρ καὶ ὁ Πολυδεύκης· Διὸς+κοῦροι), μόνον κατὰ δυϊκὸν καὶ πληθ. ἀριθμὸν.

δίψα, ἡ, γεν. δίψης κλπ. Καὶ οὐδέτ.: τὸ δίψος, τοῦ δίψους κλπ.

δόρυ, τό, (περὶ ρίζ. βλ. δένδρον), γεν. δόρατος, δοτ. δόρατι κλπ. Πληθ. δόρατα κλπ. (Ποιητ. τύποι: γεν. δούρατος καὶ δορός, δοτ. δούρατι καὶ δόρει καὶ δορί, ἕπερ ἀπαντᾷ καὶ εἰς ἀττ. πεζογρ., δυϊκ. ὄν. καὶ αἰτ. δοῦρε, πληθ. ὄν. δούρατα καὶ δοῦρα, γεν. δούρων, δοτ. δούρασι καὶ δοῦρεσσι).

δυσμαί, αἱ, (=ἐκεῖ πού δύνει ὁ ἥλιος· ἐξ ἧς ρίζ. καὶ τὸ δύω), γεν. δυσμῶν, δοτ. δυσμαῖς, αἰτ. δυσμάς, κλητ. δυσμαί. Μόνον εἰς τὸν πληθ.

Ε

ἔαρ, τό, γεν. ἔαρος κλπ., καὶ συνηθ. συνηρημ.: ὄν. ἦρ, γεν. ἦρος, δοτ. ἦρι κλπ. Μόνον εἰς τὸν ἐνικόν.

ἐγκατα, τά, (=ἐντόσθια), τῶν ἐγκάτων, τοῖς ἐγκάτοις κλπ. (εἰς τοὺς ποιητ. καὶ δοτ. τοῖς ἐγκασι). Μόνον εἰς τὸν πληθυντικόν.

ἐγγελυς καὶ **ἐγγέλυς**, ἡ, (=τὸ χέλι), γεν. τῆς ἐγγέλυος καὶ ἐγγέλεως, δοτ. τῆ ἐγγέλυϊ καὶ ἐγγέλει, αἰτ. τὴν ἐγγελυν, κλητ. ὦ ἐγγελυ. Πληθ. ὄν. αἱ ἐγγέλεις καὶ ἐγγέλυες, γεν. τῶν ἐγγέλεων καὶ ἐγγελέων καὶ ἐγγελύων, δοτ. ταῖς ἐγγέλεσι καὶ ἐγγέλυσι, αἰτ. τὰς ἐγγέλεις καὶ ἐγγέλυς, κλητ. ὦ ἐγγέλεις καὶ ἐγγέλυες.

εἰκών, ἡ, (ἐξ ἧς ρίζ. καὶ τὸ εἶνω=ὁμοιάζω), γεν. εἰκόνος κλπ. (Ποιητ. τύποι: γεν. εἰκοῦς—ὡς ἐξ ὀνομ. εἰκῶ—αἰτ. εἰκῶ, αἰτ. πληθ. εἰκούς).

ἔλαιον, τό, γεν. τοῦ ἐλαίου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν. Μόνον εἰς τὸν ἐνικόν.

ἔλεος, ὁ, (=οἶκτος, συμπάθεια), γεν. τοῦ ἐλέου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν. (Εἰς τοὺς μτγν. καὶ οὐδέτ. τὸ ἔλεος, γεν. τοῦ ἐλέους κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν).

ἐνιοι, **ἐνιαί**, **ἐνια** (ἀόρ. ἀντων.=τινές· πιθ. ἐκ τοῦ ἐνι οἶ=ἔστιν οἶ), μόνον εἰς τὸν πληθ. Κλίνεται ὡς δευτερόκλιτον τρικατάκλιτον ἐπίθετον.

ἐσπέρα, ἡ, (ἐννοεῖται ὥρα ἢ χώρα· κυρίως θηλ. τοῦ ἔσπερος), γεν. ἐσπέρας κλπ. Μόνον εἰς τὸν ἐνικόν.

ἐτησίαι, οἶ, (= τὰ μελτέμια· ρίζ. *Fei-* ἐξ ἧς τὸ ἔτος), γεν. τῶν ἐτησίων, δοτ. τοῖς ἐτησiais, αἰτ. τοὺς ἐτησίαις. Μόνον εἰς τὸν πληθυντικόν.

ἔως, ἦ, (= αὐγὴ· ρίζ. *âF-* ἐξ ἧς καὶ αἴριον καὶ ἠώς), γεν. τῆς ἔω, δοτ. τῇ ἔω, αἰτ. τὴν ἔω, κλητ. ὦ ἔως. Μόνον εἰς τὸν ἐνικόν.

Z

Ζεὺς, ὁ, (ρίζ. *dy-*, *diF-*, σημαίνουσα φῶς, ἡμέρα· προβλ. λατ. *dies*), γεν. Διός, δοτ. Δί, αἰτ. Δία, κλητ. Ζεῦ. (Ποιητ. τύποι: ὄν. Ζήν, γεν. Ζηνός, δοτ. Ζηνί, αἰτ. Ζήνα).

Ζῆνις, ὁ, (κύρ. ὄνομα), γεν. Ζήνιος, δοτ. Ζήνει (καὶ Ζήνι ἰων.), αἰτ. Ζῆνιν, κλητ. Ζῆνι.

ζυγός, ὁ, (ἐξ ἧς ρίζ. καὶ τὸ ζεύγνυμι, ὁ ἰδέ), γεν. τοῦ ζυγοῦ κλπ., καὶ οὐδ. τὸ ζυγόν, γεν. τοῦ ζυγοῦ κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν. Πληθ. μόνον κατ' οὐδέτ.: τὰ ζυγά, γεν. τῶν ζυγῶν κλπ.

H

ἦπαρ, τό, (= σικώτι· ἐξ ἧς ρίζ. καὶ τὸ λατ. *jecur*=ἦπαρ· προβλ. Ἴππος - *equus*), γεν. ἦπατος (ὡς ἐξ ὀνομ. ἦπα ἢ ἦπας), δοτ. ἦπατι, αἰτ. ἦπαρ. Πληθ. ὄν. ἦπατα, γεν. ἦπάτων, δοτ. ἦπασι, αἰτ. ἦπατα.

ἦρωσ, ὁ, (ἐξ ἧς ρίζ. καὶ τὸ λατ. *vir*=ἀνὴρ), γεν. ἦρωος, δοτ. ἦρωι κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν· ἀλλὰ καί: ἐν. ὄν. ἦρωος, γεν. ἦρω, δοτ. ἦρωι, αἰτ. ἦρω καὶ ἦρων. Πληθ. ὀνομ. ἦρωος καὶ αἰτ. ἦρωος, κατὰ τὴν ἀττικὴν δευτέραν κλίσιν.

ἠώς, ἦ, (= ἡ αὐγὴ· καὶ κύρ. ὄνομα Ἡώς, ἡ θεὰ τῆς αὐγῆς· περι ρίζ. βλ. ἔως), γεν. τῆς ἠοῦς, δοτ. τῇ ἠοῦ, αἰτ. τὴν ἠῶ, κλητ. ὦ ἠώς, ποιητ. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρ. μόνον ἢ γεν. καὶ δοτ.

Θ

Θαλῆς, ὁ, γεν. Θάλεω καὶ Θαλοῦ, δοτ. Θαλῆ, αἰτ. Θαλῆν, κλητ. ὦ Θαλῆ, κατὰ τὰ συνηρημ. τῆς πρώτης κλίσεως καὶ τὰ ἀττικόκλιτα. (Εἰς μτγν. ποιητὰς καί: γεν. Θάλητος, δοτ. Θάλητι, αἰτ. Θάλητα, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν).

θέμις, ἦ, (= δικαιοσύνη· καὶ κύρ. ὄνομα, ἡ θεὰ τοῦ δικαίου· ρίζ. *θε-*, βλ. τίθημι), γεν. θέμιδος καὶ θέμιστος καὶ θέμιτος, δοτ. θέμιδι καὶ θέμιστι, αἰτ. θέμιν καὶ θέμιστα, κλητ. θέμι. Πληθ. μόνον γεν. θεμιστέων, ποιητ. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρ. μόνον ἢ αἰτ. ἐν. τὴν θέμιν, συνήθως δὲ ἀπαντᾷ τὸ ὄνομα ἀκλιτον μετὰ τοῦ ἐστί (θέμις ἐστί μετ' ἀπαρεμφ.).

θέρος, τό, (= καλοκαίρι), γεν. θέρους κλπ. Πληθ. ὄν. καὶ αἰτ. θέρη, σπανίως.

θριξ, ἡ, (ἰ), γεν. τριχός, δοτ. τριχί, αἰτ. τρίχα, κλητ. θριξ. Πληθ. τριχες, γεν. τριχῶν, δοτ. θριξί, αἰτ. τρίχας, κλητ. τρίχες.

θύλακος, ὁ (ῠ) (=σάκκος, ἀσκός διὰ τροφάς), γεν. τοῦ θυλάκου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν. Ἄλλὰ καὶ ὁ θύλαξ, γεν. τοῦ θύλακος κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

I

ιδρώς, ὁ, (περὶ ρίζης βλ. ρ. ἰδρώ-ω), γεν. ιδρωτός κλπ. (Εἰς τοὺς ἐπικ. ποιητάς δοτ. ιδρωῶ, αἰτ. ιδρωῶ).

ικτίνος, ὁ, (=εἶδος ἰέρακος), γεν. ικτίνου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν ἄλλὰ καὶ ὄν. ικτίν, γεν. ικτίνος, δοτ. ικτῖνι, αἰτ. ικτῖνα, ὄν. πληθ. ικτίνες καὶ δοτ. ικτῖσι, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

ἱρις, ἡ, (=τὸ οὐράνιον τόξον καὶ κύρ. ὄνομα=ὁ ἄγγελος τῶν θεῶν), γεν. ἱριδος, δοτ. ἱριδι, αἰτ. ἱριν, κλητ. ἱρι.

ἰς, ἡ, (ἰ) (=νεῦρον, μῦς), γεν. ἰνός, δοτ. ἰνί, αἰτ. ἰνα. Πληθ. ὄν. ἰνες, γεν. ἰνῶν, δοτ. ἰσί καὶ ἰνεσι, αἰτ. ἰνας. Διάφορον τό: ἰς (=δύναμις· πρβλ. λατ. *vis*=δύναμις), δοτ. ἱφι, αἰτ. ἰνα.

ἴσις, ἡ (=αἰγυπτιακὴ θεότης), γεν. ἴσιδος (καὶ ἴσιος ἰων.), δοτ. ἴσιδι καὶ ἴσει, αἰτ. ἴσιν, κλητ. ἴσι.

K

κάλπις, ἡ, (=ὑδρία, στάμνα· πιθ. ἐξ ἧς ρίζ. καὶ τὸ κεφαλή), γεν. κάλπιδος, δοτ. κάλπιδι, αἰτ. κάλπιν [καὶ κάλπιδα], κλητ. κάλπι. Πληθ. κάλπιδες, γεν. κάλπιδων κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν. Ἄλλὰ καὶ ἡ κάλπη, γεν. τῆς κάλπης κλπ., κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν.

κάρη καὶ ἰων. **κάρη**, τό, (=κεφαλή). Εἰς τὸν Ὅμ. κλίνεται ὡς ἐξῆς: ὄν. τὸ κάρη, γεν. καρῆατος καὶ κάρητος καὶ κρατός, δοτ. καρῆατι καὶ κάρητι καὶ κρατί, αἰτ. κῶτα. Πληθ. ὄν. καρῆατα καὶ κῶτα, γεν. κῶτων, δοτ. κῶρησι καὶ κῶσί, αἰτ. κῶτα, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν. Εἰς τοὺς μεθ' Ὅμ. ποιητάς: γεν. κῶρης, δοτ. κῶρη καὶ κῶρα, αἰτ. κῶραν, κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν.

κέαρ καὶ συνήθ. συνηρημ. **κῆρ**, τό, (=ἡ καρδία), ποιητ., ἀπαντῶν μόνον εἰς τὸν ἐνικόν. Εἰς τοὺς ἀπτ. πεζ. σπανίως ἢ ὄνομ. καὶ αἰτ. τὸ κέαρ.

κέρας, τό, (πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. μετ' τὸ κῶρα), γεν. κέρας, δοτ. κέρα, αἰτ. κέρας. Δυϊκ. ὄν. καὶ αἰτ. κέρα, γεν. καὶ δοτ. κεράοιν. Πληθ. ὄν. κέρα, γεν. κερῶν, δοτ. κέρασι, αἰτ. κέρα. Ἄλλὰ καί: γεν. κέρατος, δοτ. κέρατι, πληθ. ὄν. κέρατα κλπ.

κλείς, ἡ, (=κλειδί· ρίζ. πιθ. κλαF-, πρβλ. λατ. *clau-do*=κλείω), γεν. κλειδός, δοτ. κλειδί, αἰτ. κλειῖν [μτγν. κλειῖδα], κλητ. κλείς. Πληθ. ὄνομ. κλειδες, γεν. κλειδῶν, δοτ. κλεισί, αἰτ. κλειῖδας καὶ συνηρημ. κλείς, κλητ. κλειδες. Εἰς τὴν ἀρχαιοτέραν ἀπτικὴν: ὄν. κλήης, γεν. κλήιδος, αἰτ. κλήδα. Πληθ. αἰτ. κλήης.

κνέφας, τό, (=σκότος), γεν. κνέφους, δοτ. κνέφα, αἰτ. κνέφας. Ἄνευ πληθ. (Εἰς τοὺς μτρν. καί: γεν. κνέφατος, δοτ. κνέφεϊ).

κοινωνός, ὁ, ἡ, (=μέτοχος τινος), γεν. κοινωνοῦ κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσειν. Πληθ. συνήθ.: ὄν. κοινῶνες, γεν. κοινῶνων, αἰτ. κοινῶνας, κατὰ τὴν τρίτην κλίσειν (ἐκ τοῦ σπανίου κοινῶν, ὁ, γεν. κοινῶνος=κοινωνός).

κοίτη, ἡ, (=κλίνη· ἐκ τοῦ κείμαι), κατὰ τὴν πρώτην κλίσειν. Εἰς τὸν Ὅμηρον, Ἡρόδοτον καὶ Τραγικούς συνηθέστ. τὸ κοίτος, γεν. τοῦ κοίτους κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσειν.

κρέας, τό, γεν. κρέως κλπ., κατὰ τὸ κέρας.

κρίνον, τό, (ἶ), γεν. κρίνου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσειν. Ἄλλα καὶ πληθ. ὄν. κρίνεα (ὡς ἐξ ὀνομ. ἐν. τὸ κρίνος) καὶ δοτ. κρίνεσι.

κύων, ὁ, καὶ ἡ, (ὕ), γεν. κυνός, δοτ. κυνί, αἰτ. κύνα, κλητ. κύον. Πληθ. ὄν. κύνες, γεν. κυνῶν, δοτ. κυσί [ἐπικ. κύνεσσι], αἰτ. κύνας, κλητ. κύνες.

Κῶς, ἡ, (ἡ νῆσος), γεν. Κῶ, δοτ. Κῶ, αἰτ. Κῶν καὶ Κῶ, κλητ. Κῶς.

λαγῶς καὶ λαγῶς, ὁ, (πιθ. ἐκ τοῦ λαγαρός=χαλαρός, καὶ οὖς), γεν. τοῦ λαγῶ καὶ λαγῶ, δοτ. τῶ λαγῶ καὶ λαγῶ, αἰτ. τὸν λαγῶν καὶ λαγῶν ἢ λαγῶ, κλητ. ὦ λαγῶς καὶ λαγῶς. Πληθ. ὄν. οἱ λαγῶ, γεν. τῶν λαγῶν ἢ λαγῶν, δοτ. τοῖς λαγῶς, αἰτ. τοὺς λαγῶς, κλητ. ὦ λαγῶ. (Ὁ τύπος: λαγός, γεν. λαγοῦ κλπ. ἰων., ὁ δὲ τύπος λαγῶς, γεν. -οῦ κλπ., ἐπικὸς καὶ μτρν.).

Λ

λεχῶ, ἡ, (ρίζ. λεχ- ἐξ ἧς καὶ λέγω=πλαγιάζω, λέχος=κρεββάτι), γεν. τῆς λεχοῦς, δοτ. τῇ λεχοῖ, αἰτ. τὴν λεχῶ, κλητ. ὦ λεχοῖ. Πληθ. (κατὰ τὴν δευτέραν κλίσειν) ὄν. αἱ λεχοί, γεν. τῶν λεχῶν, δοτ. ταῖς λεχοῖς, αἰτ. τὰς λεχοῦς, κλητ. ὦ λεχοί.

λίπα (=παχέως, ἀφθόνως), ἀρχαία λέξις (πιθ. δοτ. τοῦ λίπα ἢ λίπας), ἧτις κατήντησεν ἐπίρρημα. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρ. μετὰ τοῦ ἀλείφομαι (λίπα ἀλείφασθαι, ἀλείψασθαι κλπ.).

λιποταξίου (γραφῆ=καταγγελία ἐπὶ λιποταξία), μόνον εἰς τὴν γενικὴν τοῦ ἐνικοῦ. Οὕτω καὶ ἀποστασίου, λιπομαρτυρίου κλπ.

Λῦσις (κύρ. ὄνομα), γεν. Λύσιδος, δοτ. Λύσιδι, αἰτ. Λῦσιν, κλητ. Λῦσι.

λύχνος, ὁ, (ρίζ. λυκ- ἐξ ἧς καὶ λυκόφως καὶ λευκός), γεν. λύχνου κλπ. Πληθ. τὰ λύχνα (συνήθως) καὶ σπανίως οἱ λύχνοι (ἀμφοτέρα κλίονται κατὰ τὴν δευτέραν κλίσειν).

Μ

μάκαρ, ὁ, (=μακάριος, εὐτυχής· πιθ. ἐκ τῆς ρίζ. μακ- ἐξ ἧς καὶ μακρός καὶ μῆκος· θηλ. μάκαιρα, συγκρ. μακάρτερος, ὑπερθ. μακάρ-

τατος), γεν. μάκαρος, δοτ. μάκαρι κλπ., ποιητικόν. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρ. μόνον ἢ γεν. πληθ. μακάρων.

μάλη, ἡ, (=μασχάλη), μόνον κατὰ γενικὴν εἰς τὴν φράσιν: «ὑπὸ μάλης»=εἰς τὴν μασχάλην.

μάρτυς, ὁ, ἡ, (ἐκ τοῦ μάρτυρος· ρίζ. μαρ- ἢ μαρ- ἐξ ἧς καὶ μέριμνα), γεν. μάρτυρος, δοτ. μάρτυρι, αἰτ. μάρτυρα καὶ μάρτυν, κλητ. μάρτυς. Πληθ. ὄν. μάρτυρες, γεν. μαρτύρων, δοτ. μάρτυσι (καὶ μάρτυρσι), αἰτ. μάρτυρας, κλητ. μάρτυρες. (Εἰς τὸν "Ὅμηρον ἀπαντᾷ καὶ ὄνομα ἔν. μάρτυρος καὶ πληθ. μάρτυροι, κατὰ τὴν δευτ. κλίσιν. Ὁ αἰολ. τύπος ὄνομα ἔν. μάρτυρο, ἀπαντᾷ καὶ εἰς τοὺς μτγν., ἰδίως τοὺς χριστιανούς συγγραφεῖς).

μέλε (ῶ), (ρίζ. πιθ. μειλ- ἐξ ἧς καὶ μειλίχιος=ἥπιος), ἀττικὴ κλητικὴ ἐν χρήσει εἰς φιλικὴν προσφώνησιν πρὸς οἰκειοῦς ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Μόνον εἰς τὴν κλητικὴν.

μέλι, τό, γεν. μέλιτος, δοτ. μέλιτι, αἰτ. μέλι. Ἄνευ πληθ.

Μηδοσάδης, ὁ, (κύρ. ὄνομα), γεν. Μηδοσάδου κλπ., κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν ἀλλὰ κλητ. ῶ Μηδόσαδες.

μήνις, ἡ, (=ὄργη· ρίζ. μα- ἐξ ἧς καὶ μαίνομαι καὶ μανία), γεν. μήνιος [καὶ μτγν. μήνιδος] κλπ., ποιητ. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. σπανίως ἢ γεν. μήνιος καὶ ἡ αἰτ. μήνιν.

Μίνως, ὁ, (κύρ. ὄνομα), γεν. Μίνω, δοτ. Μίνω, αἰτ. Μίνων καὶ Μίνω, κλητ. Μίνως, κατὰ τὰ ἀττικόκλιτα. (Εἰς τὸν "Ὅμηρον καὶ τοὺς μτγν.: γεν. Μίνωος, αἰτ. Μίνωα, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν).

μόσσυν, ὁ, (ῶ) (=οἰκία ἢ πύργος ἐκ ξύλων), γεν. μόσσυνος, δοτ. μόσσυνι κλπ., κατὰ τρίτην κλίσιν· ἀλλὰ δοτ. πληθ. μοσσύνιοις, κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν.

μύκης, ὁ, (ῦ) (=μανιτᾶρι), γεν. μύκητος, δοτ. μύκητι κλπ., πληθ. μύκητες κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν· ἀλλὰ καὶ γεν. μύκου, δοτ. μύκη κλπ., πληθ. ὄν. μύκαι κλπ., κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν.

N

νάπη, ἡ, (ᾱ) (=φάραγξ, χαράδρα), γεν. νάπης κλπ., κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν, καὶ νάπος, τό, γεν. νάπους κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

ναῦλος, ὁ, καὶ **ναῦλον**, τό, ἀμφοτέρα κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν.

ναῦς, ἡ, (ρίζ. ναϝ- ἐξ ἧς καὶ νέω=κολυμβῶ καὶ ναῦλος), γεν. νεῶς (ἐκ τοῦ νηὸς κατ' ἀντιμεταχώρησιν, ἐναλλαγὴν δηλ. τῆς ποσότητος τῶν δύο γειτονικῶν φωνηέντων), δοτ. νηί, αἰτ. ναῦν, κλητ. ναῦ. Δυϊκ. μόνον γεν. καὶ δοτ. τοῖν νεοῖν. Πληθ. ὄν. νῆες, γεν. νεῶν, δοτ. ναυσί, αἰτ. ναῦς, κλητ. νῆες. (Εἰς τοὺς μτγν.: γεν. πληθ. νηῶν, αἰτ. νῆας. Εἰς τοὺς ἐπικούς: ὄν. νηῦς, γεν. νηός, δοτ. νηί, αἰτ. νῆα. Πληθ. ὄν. νῆες, γεν. νηῶν, δοτ. νηυσί, αἰτ. νῆας. Εἰς τοὺς τραγικούς: ὄν. ναῦς, γεν. ναὸς ἢ

νεώς, δοτ. ναῖ, αἰτ. ναῦν. Πληθ. ὄν. νᾶες, γεν. ναῶν ἢ νεῶν, δοτ. ναυσί, αἰτ. ναῦς).

νέκταρ, τό, (=ποτόν τῶν θεῶν), γεν. νέκταρος, δοτ. νέκταρι, αἰτ. νέκταρ, ποιητ. Εἰς τοὺς ἄττ. πεζ. μόνον ἢ ὄν. νέκταρ καὶ ἢ γεν. νέκταρος.

νήστις, ὁ, ἡ, (=ὁ μὴ τρώγων, ὁ νηστεύων ἐκ τοῦ στερητ. νη- καὶ τοῦ ἐσθίω), γεν. νήστιδος καὶ νήστιος, δοτ. νήστιδι καὶ νήσται, αἰτ. νήστιν. Πληθ. ὄν. νήστιδες καὶ νήστεις, αἰτ. νήστιδας καὶ νήστεις. Σπν. καὶ ὁ νήστης, γεν. τοῦ νήστου κλπ., κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν.

νύξ, ἡ, γεν. νυκτός, δοτ. νυκτί, αἰτ. νύκτα, κλητ. νύξ. Δυῖκ. ὄν. καὶ αἰτ. τῷ νύκτε, γεν. καὶ δοτ. τοῖν νυκτοῖν. Πληθ. ὄν. νύκτες, γεν. νυκτῶν, δοτ. νυξί, αἰτ. νύκτας, κλητ. νύκτες.

νώτον τό, καὶ **νώτος**, ὁ, (=ἡ ράχις, ἡ πλάτη), γεν. νότου κλπ. Πληθ. μόνον τὰ νῶτα, γεν. τῶν νώτων κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν.

Ο

Οἰδίπους, ὁ, (κύρ. ὄνομα, ἐκ τοῦ οἰδέω-ω καὶ πούς), γεν. Οἰδίπου καὶ Οἰδίποδος, δοτ. Οἰδίποδι, αἰτ. Οἰδίπουν [καὶ Οἰδίποδα], κλητ. Οἰδίπους. (Οἱ τύποι: γεν. Οἰδίπου, αἰτ. Οἰδίπουν, κατὰ τὰ συνηρημ. τῆς δευτέρας κλίσεως νοῦς κλπ.).

οἶς, ὁ, ἡ, (=πρόβατον ἐκ τοῦ ὄφισ-οῖς, πρβλ. λατ. *ovis*), γεν. οἶός, δοτ. οἶί, αἰτ. οἶν, κλητ. οἶ. Πληθ. ὄν. οἶες καὶ συνηρημ. οἶς, γεν. οἶων, δοτ. οἶσί, αἰτ. οἶας καὶ οἶς, κλητ. οἶες.

ὄναρ, τό, (=ὄνειρον), ἐν χρήσει μόνον εἰς τὴν ὄν. καὶ αἰτ. τοῦ ἐνικοῦ. Εἰς τοὺς ἄττ. πεζ. τὸ ὄναρ εἶναι ἐν χρήσει ὡς ἐπίρ. (=ἐν ὄνειρῳ, καθ' ὕπνου) ἀντιτιθέμενον εἰς τὸ ἕπαρ (=ὄραμα τὸ ὁποῖον βλέπει κανεὶς ζυπνητός).

ὄνειρος, ὁ, καὶ **ὄνειρον**, τό, γεν. ὄνειρου κλπ. κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν ἀλλὰ καὶ γεν. ὄνειρατος, δοτ. ὄνειρατι (ὡς ἐξ ὄνομ. ὄνειραρ), κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν. Πληθ. ὄν. ὄνειρατα, γεν. ὄνειράτων, δοτ. ὄνειρασι, αἰτ. ὄνειρατα, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν (σπν. καὶ πληθ. ὄν. ὄνειρα, γεν. ὄνειρων κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν).

ὄροφος, ὁ, (ἐκ τοῦ ἐρέφω), γεν. ὄροφου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν ἀλλὰ καὶ ὄροφή, ἡ, γεν. ὄροφῆς κλπ., κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν.

οὔς, τό, (=αὐτί· ρίζ. ἄψ-, πρβλ. λακων. *αῖς*, γεν. *αὐτός*, νεοελλην. *αὐτί*, λατ. *aur-is* ἐκ τοῦ *aus-is*), γεν. ὠτός, δοτ. ὠτί, αἰτ. οὔς, κλητ. οὔς. Δυῖκ. ὄν. καὶ αἰτ. τῷ ὠτε, γεν. καὶ δοτ. τοῖν ὠτοῖν. Πληθ. ὄν. ὠτα, γεν. ὠτων, δοτ. ὠσί, αἰτ. ὠτα.

ὄφελος, τό, (=ὠφέλεια· ἐξ ἧς ρίζ. καὶ τὸ ὀφέλλω=αὐξάνω), μόνον εἰς τὴν ὄνομ. καὶ αἰτ. τοῦ ἐνικοῦ. Τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ ὠφέλεια.

Π

παῖς, ὁ καὶ ἡ, γεν. παιδός, δοτ. παιδί, αἰτ. παῖδα, κλητ. παῖ. Δυῖκ.

ὄν. καὶ αἰτ. παῖδε, γεν. καὶ δοτ. παῖδων. Πληθ. ὄν. παῖδε, γεν. παῖδων, δοτ. παισί, αἰτ. παῖδας, κλητ. παῖδες.

πλήθος, τό, (=ὁ λαός, οἱ δημοκρατικοί, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ὀλίγους=ὀλιγαρχικούς· ἐκ τοῦ *πίμπλημι*), γεν. πλήθους κλπ., καὶ σπανίως ἢ πληθός, γεν. τῆς πληθός κλπ., ἀμφότερα κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

πλοῦτος, ὁ, (ἐκ τοῦ *πίμπλημι*), γεν. πλούτου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν. (Κατ' οὐδέτ. γένος καὶ τριτόκλ. πλοῦτος, τό, γεν. πλούτους κλπ., εἰς τοὺς μτγν., πρβλ. Β' Κορινθ. η, 2 κ.έ.)

Πνύξ, ἡ (=τόπος πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀκροπόλεως, ὅπου ἐγένοντο αἱ συνελεύσεις τοῦ λαοῦ· ρίζ. *πυκ-*, ἐξ ἧς καὶ *πυκνός*), γεν. Πυκνός, δοτ. Πυκνί, αἰτ. Πύκνα. (Εἰς τοὺς μτγν. καὶ γεν. Πυκνός, δοτ. Πυκνί, αἰτ. Πύκνα).

Ποσειδῶν, ὁ, (κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ Ποσειδάων· ἴσως ἐξ ἧς ρίζ. καὶ τὸ *πόσις*, ὁ,=κύριος· *Πότι+Δᾶς*=κύριος τῆς γῆς), γεν. Ποσειδῶνος (καὶ Ποσειδῶ σπν.), δοτ. Ποσειδῶνι, αἰτ. Ποσειδῶνα καὶ Ποσειδῶ, κλητ. ὦ Πόσειδον.

πραός (καὶ *πραός*), **πραεῖα**, **πραῖον** (=μαλακός, γλυκός). Ὁ ἐνικὸς ὁμαλός. Εἰς τὸν πληθ. ὀρισμέναι πτώσεις τοῦ ἄρσεν. καὶ οὐδ. ἐκ τοῦ *πραῖς*, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν: ἄρσεν. ὄν. *πραῖοι*, γεν. *πραέων*, δοτ. *πραέσι*, αἰτ. *πραούς* [καὶ *πραεῖς* μτγν.]. Οὐδ. ὄν. *πραέα*, γεν. *πραέων*, δοτ. *πραέσι*, αἰτ. *πραέα*.

πρεσβευτής, ὁ, (περὶ ρίζ. βλ. *πρεσβεύω*), γεν. πρεσβευτοῦ κλπ., κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν. Πληθ. ὄν. *πρέσβεις*, γεν. *πρέσβων*, δοτ. *πρέσβεσι*, αἰτ. *πρέσβεις*, κλητ. *πρέσβεις*, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

πρεσβύτης, ὁ, (=γέρον· περὶ ρίζ. βλ. *πρεσβεύω*), ὁμαλῶς κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν. Παρὰ τοῖς ποιηταῖς καί: ὄν. ὁ *πρέσβυς*, αἰτ. τὸν *πρέσβυν*, κλητ. ὦ *πρέσβυ*.

Πυθῶ, ἡ, (τὸ παλαιὸν ὄνομα τοῦ μέρους ὅπου οἱ Δελφοί· ρίζ. *πυθ-* ἐξ ἧς καὶ *πύθω*=σαπίζω, διότι, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ὁ δράκων Πύθων εἰς τὸ μέρος αὐτὸ ἐσάπισε, καὶ *πυθάνομαι*=πληροφοροῦμαι), γεν. Πυθοῦς, δοτ. Πυθοῖ, αἰτ. Πυθῶ, κλητ. Πυθοῖ. (Εἰς τοὺς ποιητὰς καὶ ὄν. Πυθῶν, γεν. Πυθῶνος κλπ.).

πῦρ, τό, γεν. πυρός, δοτ. πυρί, αἰτ. πῦρ, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν. Πληθ. πυρά (ὡς ἐξ ὄν. ἐν. *πυρόν*), γεν. *πυρῶν*, δοτ. *πυροῖς*, αἰτ. *πυρά*, κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν.

P

ρύπος, ὁ, (ῥ) (=ἀκαθαρσία), γεν. τοῦ ρύπου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν. (Εἰς τοὺς ποιητὰς πληθ. καὶ τὰ ῥύπα. Εἰς τοὺς μτγν. καὶ ἐν. τὸ *ρύπος*, γεν. τοῦ ρύπου κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν).

Σ

σάγαρις, ἡ, (= ὄπλον τῶν σκυθικῶν φυλῶν, τῶν Περσῶν κλπ., πιθ. εἶδος πελέκεως· λέξις περσική), γεν. σαγάρειος (καὶ σαγάριος ἰων.), δοτ. σαγάρει (καὶ σαγάρει ἰων.), αἰτ. σάγαριν. Πληθ. ὄν. καὶ αἰτ. σαγάρεις (ἰων. σαγάρεις).

σέβας, τό, μόνον εἰς τὴν ὄνομ., αἰτ. καὶ κλητ. τοῦ ἐνικοῦ. [Πληθ. σέβη (ὡς ἐξ ὄνομ. σέβος), ποιητ.].

σέλας, τό, (= φῶς, λαμπρὰ φλόξ), γεν. σέλαος, δοτ. σέλαϊ καὶ συν-
ηρημ. σέλα, αἰτ. σέλας, ποιητ. Πληθ. σέλα, μτρν. Εἰς τοὺς ἄττ. πεζ.
εὐχρ. μόνον εἰς τὴν ὄνομ. καὶ αἰτ. τοῦ ἐνικοῦ.

σῆς, ὁ, (= σκώληξ, σκόρος, βώτριδα), γεν. σεός (ὡς ἐξ ὄνομ. σεύς).
Πληθ. ὄν. σέες, γεν. σέων, αἰτ. σέας. (Οἱ ὄμαλοι τύποι: γεν. σῆτος, δοτ.
σῆτι, αἰτ. σῆτα, πληθ. ὄν. σῆτες, αἰτ. σῆτας, μτρν.).

σίτος, ὁ, (= σιτάρι, ἄρτος, τροφή), γεν. σίτου κλπ. Πληθ. μόνον
τὰ σῖτα, τῶν σίτων κλπ., ἀμφότερα κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν.

Σκῆψις, ἡ, (ἡ πόλις), γεν. Σκῆψιος, δοτ. Σκῆψει, αἰτ. Σκῆψιν.

σκότος, ὁ, (= σκοτάδι· πιθ. ἐξ ἧς ρίζ. καὶ τὰ σκια καὶ σκηνή), γεν.
σκότου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν. Σπανιώτερον τὸ σκότος, γεν.
τοῦ σκότους κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

σκύφος, ὁ, (ῦ) (= ποτήρι· πιθ. ἐκ τοῦ κύω=περιέχω), γεν. σκύ-
φου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν. Ἄλλὰ καὶ τὸ σκύφος, γεν. τοῦ σκύ-
φους κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

στάδιον, τό, (= διάστημα 185 περίπου μέτρων· ρίζ. στα-, τοῦ ἴ-
στημι), γεν. σταδίου κλπ. Πληθ. ὄν. τὰ στάδια καὶ συνθηδέστερον οἱ
στάδιοι, αἰτ. τοὺς σταδίους, ἀμφότερα κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν.

σταθμός, ὁ, (= στάβλος, κατάλυμα, παραστάτης τῆς θύρας· ρίζ.
στα-, τοῦ ἴστημι), γεν. σταθμοῦ κλπ. Πληθ. οἱ σταθμοὶ καὶ τὰ σταθμᾶ
(= βάρη, δράμια). Εἰς ἄττ. ἐπιγραφὰς ἀπαντᾷ καὶ ἐν. τὸ σταθμόν (= βάρ-
ος πρὸς ζυγίσιν τηρούμενον ὑπὸ τῆς Πολιτείας).

στέαρ, τό, (= πάχος, ξίγγι· ρίζ. στεF- ἢ στηF- ἐξ ἧς καὶ τὸ ὄμην.
στεῦμαι=ὑψοῦμαι, ἀγωνίζομαι), γεν. στέατος (ὡς ἐξ ὄνομ. στέας ἢ
στέα), δοτ. στέατι, αἰτ. στέαρ. Εἰς τοὺς ἄττ. πεζ. εὐχρ. μόνον εἰς τὴν
αἰτ. Ἄνευ πληθ.

Συέννεσις, ὁ, (κύρ. ὄνομα), γεν. τοῦ Συεννέσιος, δοτ. τῷ Συεννέ-
σει, αἰτ. τὸν Συέννεσιν, κλητ. ὦ Συέννεσι.

σῶς, ὁ, καὶ ἡ, τὸ σῶν, ἐκ τοῦ σάος κατὰ συναίρεσιν (= σῶος· ρίζ.
σαF- καὶ σωF- ἐξ ἧς σάος καὶ σφίζω) Ἐν. ὄν. ὁ, ἡ σῶς, αἰτ. τόν, τὴν σῶν.
Οὐδ. ὄν. καὶ αἰτ. τὸ σῶν. Πληθ. ὄν. οἱ, αἱ σῶς, αἰτ. τοὺς, τὰς σῶς. Οὐδ.
ὄν. καὶ αἰτ. τὰ σᾶ. (Αἱ λοιπαὶ πτώσεις ἐν. καὶ πληθ. ἐκ τοῦ ὄμαλοῦ σῶ-
ος, σῶα, σῶων).

T

τᾶν ἢ **τάν**, ἄκλιτον, μόνον εἰς τὴν φράσιν ᾧ τᾶν ἢ ᾧ τάν (=φίλιε, ἀγαπητέ). Πιθ. συγκεκομημένος τύπος τοῦ ᾧ τάλαν.

τάριχος, τό, (=παστόν καὶ καπνιστόν κρέας· περὶ ρίζ. βλ. ρ. ταριχεύω), γεν. τοῦ ταρίχους, δοτ. τῷ ταρίχει κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν· ἀλλὰ καὶ ὁ **τάριχος** ἢ τὸ **τάριχον**, γεν. τοῦ ταρίχου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν.

Τάρταρος, ὁ καὶ ἡ, (=ὁ κάτω κόσμος, ὁ "Αδης· ρίζ. ταρ-, ἡχοποιήτος, μετ' ἀναδιπλασ. εἰς δῆλωσιν πράγματος τρομεροῦ· πρβλ. καρκαίρω=τρέμω), γεν. Ταρτάρου κλπ. Πληθ. τὰ **Τάρταρα** (έν. καὶ πληθ. κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν).

ταῶς ἢ **ταῶς** ὁ, (=τὸ παγόνι), γεν. ταῶ ἢ ταῶ, δοτ. ταῶ ἢ ταῶ, αἰτ. ταῶν ἢ ταῶν, κλητ. ᾧ ταῶς ἢ ταῶς. Πληθ. οἱ ταῶ ἢ ταῶ κλπ., κατὰ τὰ ἀττικόκλιτα. Ἀλλὰ καὶ: ὄν. ταῶν, γεν. ταῶνος κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν. (Ἡ δασεῖα εἰς τὸ ταῶς ἐχρησίμειυσεν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ν, τὸ ὅποιον ὑπάρχει εἰς τὴν περσικὴν λέξιν *tanus* ἦν παρέλαβον οἱ Ἕλληνες· πρβλ. καὶ τὸ λατ. *rano*=ταῶς).

τέρας, τό, (=ἀσύνητες φαινόμενον, θαῦμα· ρίζ. σταρ-, ἐξ ἧς καὶ ἀστήρ καὶ ἀστραπή), γεν. τέρατος κλπ. Πληθ. τέρατα καὶ τέρα, γεν. τερών μόνον, δοτ. τέρασι κλπ.

Τισσαφέρνης, ὁ, (κύρ. ὄνομα), γεν. Τισσαφέρνους, δοτ. Τισσαφέρνει, αἰτ. Τισσαφέρνην, κλητ. Τισσαφέρνη.

τύρσις, ἡ, (=πύργος, ὄχυρόν· ρίζ. τυρ-, πρβλ. λατ. *tur-ris*=πύργος), γεν. τῆς τύρσιος, δοτ. τῇ τύρσει (ἰων. τύρσι), αἰτ. τὴν τύρσιν. Πληθ. ὄν. αἱ τύρσεις, γεν. τῶν τύρσεων, δοτ. ταῖς τύρσεσι, αἰτ. τὰς τύρσεις [καὶ τύρσις].

τυφῶς, ὁ, συνηρημ. ἐκ τοῦ τυφωεύς (=θύελλα, ἀνεμοστρόβιλος· ρίζ. θυ- ἐξ ἧς τὸ θύω), γεν. τυφῶ, δοτ. τυφῷ, αἰτ. τυφῶ, κλητ. ᾧ τυφῶς, κατὰ τὰ ἀττικόκλιτα. (Εἰς τοὺς μτγν. καὶ ὁ τυφῶν, συνηρημ. ἐκ τοῦ τυφῶν, γεν. τοῦ τυφῶνος κλπ., κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν).

Y

ὔδωρ, τό, γεν. τοῦ ὕδατος (ὡς ἐξ ὀνομ. ὕδα ἢ ὕδας), δοτ. τῷ ὕδατι, αἰτ. τὸ ὕδωρ. Πληθ. ὄν. τὰ ὕδατα, γεν. τῶν ὕδάτων, δοτ. τοῖς ὕδασι, αἰτ. τὰ ὕδατα.

υἱός, ὁ, (ρίζ. υἱ-), γεν. τοῦ υἱοῦ κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν. Ἀλλὰ καὶ γεν. τοῦ υἱέος (ἐξ ὀνομ. υἱός ἀπαντώσης εἰς ἐπιγραφὴν), δοτ. τῷ υἱεῖ, αἰτ. τὸν υἱέα. Δυῖκ. ὄν. καὶ αἰτ. τῷ υἱέε, γεν. καὶ δοτ. τοῖν υἱέοιν. Πληθ. ὄν. οἱ υἱεῖς, γεν. τῶν υἱέων, δοτ. τοῖς υἱέσι, αἰτ. τοὺς υἱεῖς, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ *ι* ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξαφανισθῇ τελικῶς, μεταπεσὼν προηγουμένως εἰς *j*, ἐσχηματίσθησαν καὶ τύποι: ὄν. ὕος, γεν. ὕεος, δοτ. ὕεῖ, αἰτ. ὕέα, πληθ. ὄν. ὕεῖς κλπ.

ὕπαρ, τό, (= ὄραμα τὸ ὁποῖον βλέπει κανεὶς ζυπνητός· ρίζ. ὕπ- ἐξ ἧς καὶ ὑπέρο), μόνον εἰς τὴν ὄν. καὶ αἰτ. τοῦ ἔν. Εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. τὸ ὕπαρ εἶναι ἐπίρ. ἀντιτιθέμενον εἰς τὸ ὄναρ (= ἐν ὄνειρῳ, καθ' ὕπνου).

Φ

φθορά, ἡ, (ἐκ τοῦ φθειρώ), γεν. φθορᾶς κλπ., κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν. Ἀλλὰ καὶ ὁ φθόρος, γεν. τοῦ φθόρου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν.

Φιλῆς, ὁ, (ἐκ τοῦ Φιλήμων, ἐκ συγκατῆς ἕνεκα ὑποκορισμοῦ), γεν. τοῦ Φιλῆ, δοτ. τῷ Φιλῆ, αἰτ. τὸν Φιλῆν, κλητ. ὦ Φιλῆ.

φράττηρ, ὁ, (= ὁ ἀνήκων εἰς τὴν αὐτὴν πολιτικὴν διαίρεσιν τοῦ λαοῦ· περὶ ρίζ. κλπ., βλ. ρ. φρατριάζω), γεν. φράτερος, δοτ. φράτερι κλπ. (εἰς τὸν ἔν. σπν.). Πληθ. ὄν. φράτερες, γεν. φράτέρων, δοτ. φράτερισι, αἰτ. φράτερας, κλητ. φράτερες.

φρέαρ, τό, (= πηγάδι), γεν. φρέατος (ὡς ἐξ ὄνομ. φρέας ἢ φρέα)· δοτ. φρέατι, αἰτ. φρέαρ. Πληθ. ὄνομ. φρέατα, γεν. φρέατων, δοτ. φρέασι, αἰτ. φρέατα.

φρουδος, **φρούδη** ἢ **φρουδος**, **φρουδον** (= ἀπελθὼν, ἐξαφανισθεὶς· κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ πρὸ ὁδοῦ, ὡς τὸ φρούμιον ἐκ τοῦ προοίμιον), μόνον ἢ ὄνομ. ἔν. καὶ πληθ. τῶν τριῶν γενῶν, καὶ ἅπαξ εἰς τὸν Σοφοκλέα (*Αἴας* 264) ἢ γεν. τοῦ ἔν. τοῦ οὐδ.

φῶς, τό, (συννηρημ. ἐκ τοῦ φάος· ρίζ. φαF- ἐξ ἧς καὶ φάω= φωτίζω, καὶ φαίνω, ὃ ἰδέ), γεν. φωτός, δοτ. φωτί, αἰτ. φῶς, κλητ. φῶς. Πληθ. ὄν. φῶτα, γεν. φῶτων, δοτ. φῶσι, αἰτ. φῶτα. (Σπν. ἔν. γεν. φάους, ἐκ τοῦ ποιητ. φάος, δοτ. φάει. Πληθ. ὄν. φάεα καὶ φάη, γεν. φάεων, δοτ. φάεσι).

Χ

χείρ, ἡ, γεν. χειρός, δοτ. χειρί, αἰτ. χεῖρα, κλητ. χεῖρ. Δυῖκ. ὄν. καὶ αἰτ. τῷ χεῖρε, γεν. καὶ δοτ. τοῖν χεροῖν καὶ χειροῖν. Πληθ. ὄνομ. χεῖρες, γεν. χειρῶν (καὶ χερῶν), δοτ. χερσί, αἰτ. χεῖρας, κλητ. χεῖρες.

χελιδών, ἡ, γεν. χελιδόνος, δοτ. χελιδόνι κλπ. (Εἰς τοὺς ποιητάς· κλητ. ὦ χελιδὼν ἢ ὦ χελιδοῖ, ὡς ἐξ ὄνομ. χελιδῶ).

χῆτις, ἡ, (ρίζ. χα- ἐξ ἧς καὶ χωρὶς καὶ τὸ ἐπίθ. χῆρος= ἔστερημένος), γεν. χήτιος, καὶ χήτος, τό, γεν. χήτους (= ἔλλειψις), εὐχρηστα μόνον εἰς τὴν δοτ. τοῦ ἔνικου: χήτι καὶ χήτει.

χοῦς, ὁ καὶ ἡ, (= μέτρον ὑγρῶν· ἐκ τοῦ χέω), γεν. χόος, δοτ. χόι, αἰτ. χόα καὶ χούν, κλητ. χού. Πληθ. ὄν. χόες, γεν. χούων, δοτ. χουσί, αἰτ. χόας καὶ χούς, κλητ. χόες. (Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ ἐξῆς καί: ἔν. ὄνομ. χοεὺς (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀμφορεύς, ὅστις ἦτο ἐπίσης μέτρον ὑγρῶν), γεν. χοέως καὶ χούως, δοτ. χοεῖ, αἰτ. χοέα καὶ χού. Πληθ. ὄν. χοεῖς, γεν. χοέων καὶ χούων, δοτ. χοεῦσι, αἰτ. χοέας καὶ χούας).

χοῦς, ὁ καὶ ἡ, (=χῶμα· ἐκ τοῦ χέω), εἰς τοὺς ἀττ. πεζ. εὐχρ. μόνον ἢ ὄν. χοῦς καὶ ἡ αἰτ. χοῦν. Αἱ λοιπαὶ πτώσεις ἐκ τοῦ χῶμα.

χρέος, τό, (ρίζ. χρα- ἢ χρη-, βλ. ρ. χρεή), γεν. χρέους, αἰτ. χρέος. Πληθ. ὄν. χρέα, γεν. χρεῶν, αἰτ. χρέα.

χρεῶν, τό, (=ἀνάγκη), ἄκλιτον (βλ. τὸ ρ. χρεή).

χρέως, τό, (=ὀφειλή), ἀττικὸς τύπος τοῦ χρέος, ἀπαντῶν μόνον εἰς τὴν ὄνομ. Αἱ λοιπαὶ πτώσεις ἐκ τοῦ χρέος.

χρήστης, ὁ, (=δανειστής, ὀφειλέτης· ἐκ τοῦ κίχημι=δανείζω), γεν. χρήστου κλπ. Πληθ. γεν. χρήστων (οὐχὶ χρηστῶν, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ οἱ χρηστοί, γεν. τῶν χρηστῶν).

χρῶς, ὁ, (=δέρμα· ρίζ. χραF- ἐξ ἧς καὶ χραύω=ξύνω, πληγῶνα ἐλαφρῶς), γεν. χρωτός, δοτ. χρωτί, αἰτ. χρωτα, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν· ἀλλὰ καὶ δοτ. χρῶ (ιδίως εἰς τὴν φράσιν: ἐν χρῶ κεκαυμένος=κουρεμένος σύρριζα) καὶ αἰτ. χρῶ ἢ χρών, κατὰ τὰ ἀττικὸκλιτα. Ἄνευ πληθ. (Ἐπικ. καὶ ἰων. τύποι: γεν. χροός, δοτ. χροῖ, αἰτ. χροα).

Ψ

ψάρο, ὁ, (ᾱ) (=ψαρόνι), γεν. ψαρός, αἰτ. ψᾶρα. Πληθ. ὄν. ψᾶρες, γεν. ψαρῶν, αἰτ. ψᾶρας, κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν. (Ἄλλὰ ἀπὸ τοῦ Ἄριστοτέλους καὶ ἐξῆς καί: ὁ ψᾶρος, γεν. τοῦ ψάρου κλπ., κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν).

Ἐκτέπωση Ν. Νικολαΐδη - Θεσσαλονίκη

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

1. **Ἑλληνική Γραμματολογία** (ἀπὸ τῶν μυθικῶν χρόνων μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰουστινιανοῦ). Συνιστάται διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 82679/9-8-1956 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας.
2. **Ὁδηγὸς γιὰ τὶς Ἐκθέσεις** (προετοιμασία, τεχνική, πρακτικὲς ὁδηγίαι, σχέδια καὶ ὑποδείγματα, ἀναλύσεις λογοτεχνημάτων, λόγοι καὶ ὁμιλίαι, ὀρθογραφικὸς ὁδηγὸς δημοτικῆς καὶ καθαρεύουσας, πίνακες ἐννοιῶν, φιλοσοφικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὄρων μετὰ συντόμου ἀναλύσεως αὐτῶν, πίνακες λέξεων καὶ φράσεων, θέματα).